

DİYARBEKİR
ŞER'İYYE SİCİLLERİ
ÂMİD MAHKEMESİ

1.
CİLT

DİYARBEKİR
ŞER'İYYE SİCİLLERİ
ÂMİD MAHKEMESİ

- 3715 -
NUMARALI SİCİL
(H. 1065 / M. 1655)

- 3789 -
NUMARALI SİCİL
(H. 1135 - 1136 / M. 1722 - 1724)

- 3828 -
NUMARALI SİCİL
(H. 1135 - 1242 / M. 1723 - 1827)

CİLT 1

PROJE YÜRÜTÜCÜSÜ VE KOORDİNATÖRÜ

PROF. DR. ABDULKERİM ÜNALAN
(DİCLE ÜNİVERSİTESİ İLAHİYAT FAKÜLTESİ DEKANI)

YÜRÜTÜCÜ VE KOORDİNATÖR YARDIMCISI

PROF. DR. ABDURRAHMAN ACAR

BİLİM VE TASHİH KURULU

PROF. DR. ABDULKERİM ÜNALAN
PROF. DR. ABDURRAHMAN ACAR
DOÇ. DR. METİN YİĞİT

EDİTÖR

YRD. DOÇ. DR. AHMET ZEKİ İZGÖER

SEKRETERYA

FUAT İSTEMİ
MAHMUT ULUCAN
FARUK EVRENK

Dicle Üniversitesi
İlahiyat Fakültesi Yayınları
Yayın No: 24

Diyarbakir Şer'iyeye Sicilleri Âmid Mahkemesi
3715, 3789, 3828 Numaralı Defterler

ISBN: 978-975-7635-32-1

İndeks: Yrd. Doç. Dr. Ahmet Zeki İZGÖER

Tasarım/Baskı:

A grafik
Diclekent Bulvarı 83 Sk. Şeker Apt. Altı
Kayapınar/Diyarbakır
T: 0412 237 27 07 F: 0412 237 27 06
w: www.agrafik.biz

© Her hakkı mahfuzdur.

Diyarbakır, Mart 2013

Bu eserin mizanpaj ve basımı DÜBAP -11- İF-90 No.lu projesi tarafından desteklenmiştir.

KARACADAĞ
KALKINMA AJANSI • DEVELOPMENT AGENCY

Bu eserin transkripsiyon ve redaksiyonu, **Kalkınma Bakanlığı** koordinasyonu altında, **Karacadağ Kalkınma Ajansı** tarafından Doğrudan Faaliyet Mali Destek Programı kapsamında sağlanan mali destekle gerçekleştirilmiştir.

Eserin muhtevası ile ilgili mesuliyet Dicle Üniversitesi İlahiyat Fakültesi'ne aittir.

**DİYARBEKİR
ŞER'İYYE SİCİLLERİ
ÂMİD MAHKEMESİ**

3715

NUMARALI SİCİL
(H. 1065 / M. 1655)

3789

NUMARALI SİCİL
(H. 1135-1136 / M. 1722-1724)

3828

NUMARALI SİCİL
(H. 1135-1242 / M. 1723-1827)

Editör

YRD. DOÇ. DR. AHMET ZEKİ İZGÖER

Hazırlayanlar

MEHMET YAHYA OKUTAN

MÜMİN YILDIZTAŞ

RASİM EROL

SABRİ ATAY

SALİH KAHRİMAN

İÇİNDEKİLER

TAKDİM / Mustafa TOPRAK	XI
TAKDİM / Prof. Dr. Ayşegül Jale SARAÇ	XIII
ÖNSÖZ / Prof. Dr. Abdulkerim ÜNALAN	XV
DİYARBEKİR VİLAYETİ VE ÂMİDSANCAĞI HAKKINDA/ Prof. Dr. Abdurrahman ACAR	XVII
İNANÇ VE KÜLTÜR ŞEHRİ OLARAK DİYARBEKİR / Prof. Dr. Kenan HASPOLAT	XXI
İMLÂ ESASLARI / Yrd. Doç. Dr. Ahmet Zeki İZGÖER	XXXI
SİCİL ÖZETLERİ (FİHRİST)	XXXIV
3715 NUMARALI SİCİL	1
3789 NUMARALI SİCİL	147
3828 NUMARALI SİCİL	359
İNDEKS	507

TAKDİM

Tarih, yazarların hayal dünyalarındaki genişliğe; onu yaşayarak ve tanıklık ederek aktarmaya çalışanların bakış açılarına sığmayacak kadar geniş bir zamanlar ve hadiseler bütünüdür. Çoğu zaman biz onu, durduğumuz yerden ve içinde bulunduğumuz sosyokültürel şartlardan anlamaya ve anlamlandırmaya çalışırız. Bu anlama ve anlamlandırma girişimi bir müddet sonra bizim hayat anlayışımız, hayat tarzımız ve dünya görüşümüz olur çıkar. Fakat, tarihin yeniden inşasında ve yorumlanmasında verili bir temele oturması doğru bir tarih kurgusunun ortaya çıkmasında son derece önemlidir.

İnsanlar tarihi kuşatan zaman ve mekân dantelâsının tamamına olmasa bile elinin ve hayallerinin uzanabildiği belli bölümlerine, belli hadiselerine küçük küçük notlar düşebilmektedir. Bu durum, bazen bir masal, bazen bir efsane, bazen bir mitoloji, bazen tarihî bir vesika, bazen bir türkü/şarkı bazen de edebî bir metin olarak karşımıza çıkıverir. Elimizde başka veriler olmadığında var olan o küçük parçalarda, sanki onlar tarihe tutulan bir aynaymışçasına, tarihi, geçmişi, geçmişte olup bitenleri görmeye, yorumlamaya ve anlamaya çalışırız.

Şimdi elimizde, ilmî bir kaygıyla baktığımızda, geçmiş yüzyılları ana hatlarıyla da olsa bize göstermesi neredeyse kesin gibi duran, çok önemli tarihî vesikaların ve kayıtların olduğu, ilmî bir heyet tarafından transkripsiyon ve özetlerinin de yapılarak birçok tarihî, sosyal, kültürel hadiselerin ortaya çıkarıldığı çok kıymetli bir eser var artık.

Bu eser Diyarbakır'ın bütün bir geçmişine olmasa da belli yüzyıllarına doğrudan, diğerlerine de dolaylı yollardan ışık tutacak ve aydınlatacak nitelik arz etmekte. Çünkü eser "Âmid (Diyarbakır) Mahkemesi" adına kayıtlı mahkeme sicillerinin transkripsiyonundan ibaret. Umuyoruz ve temenni ediyoruz ki ilgili kurum ve kuruluşların desteği ile bu binlerce sayfalık mahkeme kayıtlarının tamamı araştırmacıların istifadesine sunulur. Böylece Diyarbakır tarihi, kültürü ve sosyal ilişkileri bütün berraklığı ile ortaya çıkmış olur.

Dicle Üniversitesi'nin kıymetli yöneticileri tarafından konu valiliğimize intikal ettirilerek maddî destek istendiğinde hiç tereddüt etmeden bu desteği imkânlarımız ölçüsünde sağlamayı taahhüt ettik. Bizler bu çalışmanın özelde Diyarbakır ve bölge, genelde Türkiye ve İslâm coğrafyası ile Osmanlı tarihi için ne kadar büyük bir değer taşıdığını iyi biliyoruz. Çünkü Diyarbakır günümüzde olduğu gibi geçmişte de insanlık tarihi için çok önemli bir tarih ve coğrafya kenti olmuştur. Nice kültürleri, inançları,

yönetimleri ve insan topluluklarını barındırmıştır. Öyle ki, Osmanlı mahkemelerinin kayıtlarının tutulduğu bu sicillerde de açıkça görüleceği gibi, sadece Osmanlı'nın 4-5 asırlık huzur dönemlerinde bile şehirde, dinleri, dilleri ve renkleri ayrı birçok etnik unsurun birlikte yaşadığı ve barış temelli güzel bir sosyo-kültürel dünya inşa ettikleri rahatlıkla görülecektir. Bu asırlara yayılan kültürlerin, inançların ve etnik kimliklerin birlikte yaşayabilme becerisi ve deneyimi, etnik milliyetçilik ve inanç farklılıklarına dayalı sürtüşmelerin, kavgaların giderek arttığı dünyamız için Osmanlı'nın bir Kudüs, bir İstanbul, bir Antakya deneyimi kadar önemli ve orijinaldir diye düşünüyoruz.

Diyarbakır söz konusu olduğunda bütün gayretimizle doğru olan icraatlar ve uygulamalar yaptığımız görünen bir gerçekliktir. Bu projenin desteklenmesi ve en güzel şekilde tamamlanması için katkı sağlama girişimimiz de bu çerçevede değerlendirilmelidir.

Geçmişteki Diyarbakır Mahkemelerine ait sicillerin ilim ve fikir dünyasına kazandırılmasında emeği geçen Dicle Üniversitesi'nin idareci ve öğretim üyelerini, çevirilerde görev alan ilim dünyamızın mümtaz şahsiyetlerini tebrik ediyorum.

Mustafa TOPRAK
Diyarbakır Valisi

TAKDİM

Toplumların hayatında tarih, iradesi ve hedefleri olan yegâne aktör olmasa da, hafızasında sakladığı birçok insanî tecrübenin insanlığı ve toplumları şekillendirdiği, dönüştürdüğü ve bir değerler sistemi içinde döndürüp durduğu bilinen bir hakikattir.

Çoğu zaman tarihe "milletin hafızası" olma gibi bir görev yüklenir. Bu, tarihin öneminin artması demektir. Aslında milli hafızamızı, yüzyılları aşan deneyimlerle yoğurarak sağlam zeminlerde yeniden inşa edecek yeterli birikime sahibiz. İnşa etmek istediğimiz sağlam bina için tarihe kodlanmış sağlam temelleri keşfetmek ve binayı mevcut olan o sağlam temellere oturtmak çok önemlidir. İşte elimizdeki bu eser sahip olduğumuz temellerin varlığı ve sağlamlığının ispatıdır.

Âmid (Diyarbakir) Şer‘iyye sicillerinin transkripsiyonundan ibaret olan bu eser, 600 sene gibi uzun bir süre ayakta durmayı başaran Devlet-i Aliyye’nin, tesadüfî veya rastlantılar üzerine ikame edilmiş sıradan bir devlet olmadığını, yakın tarihe kadar nüfusunun % 40’ını müslüman olmayan ve farklı birçok renk, dil, din ve etnik kökene mensup olanların, beraberce yaşayabilme modelinin ipuçlarını verecektir. Âmid Sicilleri’nin (mahkeme kayıtlarının), buldukları arşivlerden çıkarılarak transkripsiyona tabi tutulmaları, bizi bu gerçeklikle bir kez daha ve en anlamlı şekliyle yüzleştirecektir. Çünkü bunlar Diyarbakır’ın sahih olarak kodlanmış hafızası niteliğindedir.

Sosyal bilimlerin hemen her dalını kapsayan bu eserden, başta üniversitemizin bilim insanları, araştırmacıları ve öğretim elemanları olmak üzere, bilimsel araştırma yapan tüm akademisyenlerin yararlanacaklarına inanıyorum. Esere kısaca bir göz attığınızda bile, iaşeleri Diyarbakır’dan sağlanmak şartıyla doğu cephesine gönderilen yeniçeri askerlerinden tutun, gayrimüslim vatandaşların birbirleriyle ve diğer sosyal gruplarla olan ilişkilerine kadar birçok konuda doğru bilgilere ulaşmanın zevkini yaşayacaksınız.

Bu çalışmanın ilim dünyasına kazandırılmasının önemine binaen, İlahiyat Fakültemiz tarafından hazırlanan proje bize ulaştığında, üniversite yönetimi olarak tereddüt etmeden destek sunduk. Çalışmaya, üniversitemiz yanında Diyarbakır Valiliği ve Karacadağ Kalkınma Ajansı da ciddi katkı sağlamıştır. Emeği ve katkısı olan bütün kurum, kuruluş ve şahıslara müteşekkirimiz. Temennimiz binlerce sayfa tutan bu sicillerin tamamının bir an önce toplumun hizmetine açılması ve İlahiyat Fakültemizin bu hizmeti devam ettirmesidir.

Prof. Dr. Ayşegül Jale SARAÇ
Dicle Üniversitesi Rektörü

ÖNSÖZ

Tarih, bir millet için ne kadar önemli ise, tarihin güvenilir olması da en az o kadar önemlidir. Diyarbakır Kadı Sicillerinin transkripsiyonu olan elinizdeki bu eser, 6 asırdan fazla hüküm süren Osmanlı Devleti'nin sosyo-ekonomik ve sosyo-kültürel yapısı konusunda bize ciddi anlamda ışık tutacak en güvenilir tarihi belgeler niteliğindedir. Kadı sicilleri ve Ahkâm defterleri, özellikle tarih, hukuk, İslâm tarihi, sosyoloji, ekonomi gibi konularda inceleme yapan araştırmacılar için önemli kaynak teşkil etmekte ve bu açıdan büyük önem arz etmektedir. Sicillerin ve Ahkâm defterlerinin, bölgenin merkez kenti olan Diyarbakır'a ait olması, bunların önemlerini daha da artırmaktadır. Ancak sicillerin ve Ahkâm defterlerinin, Osmanlıca harflerle ve de el yazısı ile yazılmış olması ve dolayısıyla sadece Osmanlıca konusunda uzman olan bilim adamları tarafından okunabilir olması, araştırma ve istifade etme imkânını kısıtlamaktadır. İşte Diyarbakır İlahiyat Fakültesidekanlığı olarak, bu sicillerden ve defterlerden istifade alanını genişletmeyi ve bu önemli belgeleri daha geniş bir kitlenin hizmetine sunmayı bir görev addettik ve bunların transkripsiyonunu yapmaya karar verdik.

Kronolojik sıraya göre numaralandırılmış ayrı ayrı defterler şeklinde olan Diyarbakır kadı sicillerinin orijinaleri, halen İstanbul'daki "**Başbakanlık Osmanlı Arşivi**"ndedir. Bu siciller, tarih itibarıyla 17. asrın 2. yarısında, 1065/1654 yılında başlamış, 1338/1919 yılında sona ermiştir.

Kayıtlara göre, Diyarbakır ve bağlı ilçelerinin kadı sicilleri ile ilgili defter sayısı toplam 180 adet olup tamamı toplam 34.585 sayfadan oluşmaktadır. Ancak fiilen incelendiğinde bu sayının değişebileceği anlaşılmaktadır. Örneğin 13. defter, listede 24 sayfa görünürken incelendiğinde 48 sayfa olduğu anlaşılmıştır. Ayrıca aralarda boş sayfalar da bulunmaktadır.

180 defterden sadece bir tanesi 17. yüzyıla aittir ki bu defter 60 sayfadan ibarettir. 18. yüzyıla ait defter sayısı 18 adet olup toplam 1.865 sayfa; 19. yüzyıla ait defter sayısı 111 adet olup toplam 20.757 sayfa; 20. yüzyıla ait defter sayısı ise 49 adet olup toplam 11.900 sayfadır.

Ahkâm defterlerine gelince; bunlar günümüzdeki Bakanlar Kurulu konumundaki Divan-ı Hümayun'dan çıkan hükümlerin kaydına mahsus defterlerin genel adıdır. Osmanlılarda hükümler konularına göre değişik defterlere yazılırdı. Bunların başlıcaları Ahkâm-ı Mühimme, Ahkâm-ı Şikâyet, Ahkâm-ı Ruûs ve Tahvil'dir. Ahkâm defterleri, eyaletlere göre tutulmuşlardır. Bu eyaletler şunlardır: 1-Adana, 2-Anadolu, 3-Bosna, 4-Cezâir ve Rakka, 5-Diyarbakır, 6-Erzurum, 7-Halep, 8-İstanbul, 9-Karaman, 10-Maraş, 11-Mora, 12-Özi ve Silistre, 13-Rumeli, 14-Sivas, 15-Şam, 16-Trabzon.

Diyarbakır Ahkâm defterleri, H. 1155-1292/M. 1742-1875 tarihleri arasındaki hükümleri ihtiva eden defterlerden müteşekkildir. Bu eyalete bağlı Âmid, Harput, Ergani, Siverek, Nusaybin, Hısn-ı Keyf, Çemişkezek, Siirt, Çapakçur, Sincar, Tercil, Kulp, Çermik, Pertek, Malazgirt, Atak, Pesban, Burban, Seğmen, Meyyafarikin, Mihrani ve Akçakale sancakları ile Beşiri, Derik, Lice, Silvan, Siverek, Çermik, Ergani Madeni, Palu, Cizre, İvanye, Mardin, Midyat ve Nusaybin kazalarına ait hükümleri ihtiva etmektedir. Diyarbakır Ahkâm defterleri, 9 adet olup toplam 2.344 sayfadan ibarettir. Sayfalar tek tek incelendiği takdirde, bu rakam değişebilir.

Diyarbakır Şer'iyeye Sicilleri ile Ahkâm defterleri, toplam 36.929 sayfadır (34.585 + 2.344 = 36.929). Sicillerin ve Ahkâm defterlerinin yüksek çözünürlükteki dijital görüntüleri, fakültemiz DVD'lere aktarılmış olup bu DVD'ler fakültemiz bünyesinde kurulan Proje Ofisi'nde muhafaza edilmektedir. Diyarbakır Şer'iyeye Sicilleri ve Ahkâm defterleriyle ilgili Başbakanlık Osmanlı Arşivi'ndeki envanter kayıtları, eserin başındaki EK- 1 ve EK 2' dendir

"Diyarbakır Şer'iyeye Sicilleri Âmid Mahkemesi" adı altında yayınlamaya başladığımız bütün defterlerin ebatları 160 x 430 mm.'dir. Beyaz kâğıt üzerine siyah mürekkeple çoğu zaman bozuk divanî, bazen de rik'a ve ta'lik ile yazılıdır. Kâtiplerce tutulan bu defterlerde hat sanatı bakımından kayda değer örnekler olmadığı gibi yazıların çoğu da karmaşıktır. Sade ve açık yazı örnekleri yok denecek kadar azdır. Bu defterlerden bazılarının kapağı orijinal olup meşin ciltlidir. Büyük bir kısmı ise karton kapaklıdır Bütün defterlerin tamire muhtaç oldukları görülmektedir.

Bizim hedefimiz, Diyarbakır'a ait sicillerin ve Ahkâm defterinin tamamının transkripsiyonunu yapıp basmaktır. Bugün itibarıyla, 17. ve 18. asra ait defterlerin tamamının ve bir kısım ahkâm defterlerinin transkripsiyonları tamamlanmıştır. Elimizdeki 1. cilt, toplam 226 sayfadan ibaret olan biri 17. asır ve ikisi 18. asra ait 3 defteri ihtiva etmektedir. Diğer ciltlerin baskısı da bunun ardından devam edecektir. Maddî imkân sağlandığı takdirde, sicillerin ve Ahkâm defterlerinin tamamının transkripsiyon ve baskıları yapılacak ve araştırmacıların hizmetine sunulacaktır.

Sicil ve ahkâm defterlerinin transkripsiyon, baskı ve teknik malzeme desteği DÜBAP ve Karacadağdağ Kalkınma Ajansı tarafından sağlanmıştır. Bir tarih ve kültür hazinesi olan bu belgelerin, transkripsiyon ve baskılarının yapılarak araştırmacıların istifadesine sunulmalarına destek veren sayın valimiz Mustafa TOPRAK, Rektörümüz Prof. Dr. Ayşegül Jale SARAÇ, Karacadağ Kalkınma Ajansı genel sekreteri Dr. İlhan KARAKOYUN, DÜBAP başkanı Prof. Dr. Hamdi TEMEL'e ve ayrıca editör Yrd. Doç. Dr. Ahmet Zeki İZGÖER'e, Osmanlıca ve Arapça metinlerin transkripsiyon ve çevirisinde emeği geçen bütün bilim adamlarımıza, sekreteryaya hizmetini yürüten fakültemiz elemanlarına teşekkürlerimi arz ediyorum bu çalışmanın bilim dünyasına ve topluma faydalı olmasını Yüce Allah'tan niyaz ediyorum.

Prof. Dr. Abdülkerim ÜNALAN
D.Ü. İlahiyat Fakültesi Dekanı
Koordinatör/Yürütücü

DİYARBEKİR VİLAYETİ VE ÂMİD SANCAĞI HAKKINDA

Cezîre (Yukarı Mezopotamya) bölgesinin ve bu bölgenin Diyar-ı Bekr olarak bilinen kısmının en önemli şehirlerinden biri olan Diyarbakır'ın İslâmi dönemdeki tarihi, miladî 639 senesinde İyâz b. Ğanm komutasındaki İslam orduları tarafından fethedilmesiyle başlar.

İslâm fethinden Osmanlılara kadar, yaklaşık dokuz asırlık süre içinde, Emevîler (661-750), Abbasîler (750-1258), Şeyhoğulları (869-899), Mervânîler (984-1085), İnaloğulları (1097-1142), Nisanoğulları (1142-1183), Hısn-keyfa Artukluları (1183-1232), Eyyûbîler (1232-1240), Anadolu Selçukluları (1240-1302), Mardin Artukluları (1302-1394), Akkoyunlular (1401-1507) ve Safevîler (1507-1515) Diyarbakır'da hüküm sürmüşlerdir.

Diyarbakır (Âmid), bu hanedanlar zamanında önemli bir idari ve kültürel merkez olmuştur. Osmanlı belgelerinde Âmid için kadîmden menba-ı ulemâ deyimini kullanılmıştır.

Âmid, bir Kürt hanedanı olan Mervânîler (999-1085) devrinde, özellikle de Nasrüddevle Ahmed (1021-1061)'in hükümdarlığı zamanında, siyasi ve iktisadi alanlarda olduğu gibi kültürel alanda da önemli bir gelişmeye şahit olmuştur. Selahaddin Eyyûbî'nin, 1183 senesinde Nisanoğullarından şehri teslim alırken buradaki kütüphanede bulunan on binlerce cilt kitabı beraberinde Mısır'a götürdüğü rivayet edilmektedir.

Hısn-keyfâ (Hasankeyf) Artukluları (1101-1231), Âmid'i, âdeta ikinci başkentleri gibi gözetip imar etmişlerdir. Nitekim şehir, ilk büyük medresesine bu Türk hanedanı zamanında kavuşmuştur. Tarihçi İbnü'l-Ezrak el-Fârîkî (ö. 1174), ünlü mekanikçi Ebu'l-İzz İsmail b. Rezzâz el-Cezerî (ö. 1206'dan sonra) ve kelâm ve fıkıh âlimi Seyfuddin el-Âmidî (ö. 1233), Artuklu hükümdarlarının himayesine mazhar olan bilim adamlarının başlıcalarıdır.

Bir diğer Türk hanedanı olan Akkoyunlular (1340-1514)'da, 1401-1469 seneleri arasında başkent edindikleri Âmid'in imarına önem vermişler ve çok sayıda cami/mescit, medrese inşa etmişlerdir.

Osmanlılar, 1515 senesindeki Çaldıran Savaşı'ndan sonra, Âmid'i (Diyarbakır'ı), Safevîlerden aldılar ve kurdukları Diyarbekir eyaletinin merkezi yaptılar.

Osmanlıların ilk zamanlarında Diyarbekir eyaletinde, 24 sancaklı bir idari teşkilât görülmektedir. Bu sancaklardan on biri Osmanlı sancağı, sekizi yurtluk-ocaklık türü sancak ve beşi de hükümet tarzındadır. Beş sancağı da hükümettir.

Osmanlı sancakları: Harput, Ergani, Siverek, Nusaybin, Hısn-ı Keyfa, Çemişkezek, Siirt, Meyyafarıkîn (Silvan), Akçakale, Habur ve Sincar. Bu sancakların hâkimleri hep Osmanlı Devleti tarafından tayin ve azledilen beylerdir. Bu sancaklar, diğer eyaletlerdeki gibi olup timar ve zeametlidir.

Yurtluk ve ocaklık sancakları: Sağman, Kulp, Mihrani, Tercil, Atak, Pertek, Çapakçur (Bingöl) ve Çermik. Bunlar kanun üzere ocaklık iken, beyleri evlatsız ölünce Osmanlı sancağı olmuşlardır. Bu sancaklar, fetih sırasında Bıyıklı Mehmed Paşa'nın arzı ile o beylere hatt-ı hümayun ile yurtluk ve ocaklık olarak verilmiştir. Beylerden birisi ölünce oğullarına veya akrabasına verilir.

Hükümet şeklindeki sancaklar: Cezire, Eğil, Genç, Palu ve Hazzo (Kozluk). Bu beş hükümet, serbest beylerbeyilik payesiyle hâkimlerine verilir.

Tanzimat'tan sonra 1868'de vilâyetlerin kurulmasından sonra idari teşkilâtta bazı değişikliklere gidilmiştir. 1871 (H. 1288) tarihli Diyarbekir Vilâyeti Salnamesi'nde Diyarbekir Vilâyeti'nin idari teşkilâtı şu şekilde kaydedilmiştir:

- 1- Âmid Sancağı: Âmid, Siverek, Lice Silvan, Re'sülayn ve Ergani Madeni kazalarından oluşmaktadır.
Âmid kazasına bağlı nahiyeler (bucaklar) şunlardır: Şark, Garp, Kiki, Türkan, Omergan, Mahal, Metinan, Behremki ve Angevr.
Lice kazasına bağlı nahiyeler: Peçar, Tavusi, Hırte, Zıknı, Genç, Hani.
Silvan nahiyeleri: Hazro, Mihrani, Kulp, Hevedan ve Badikan.
Ergani madeni kazası nahiyeleri: Ergani, Çermik, Çüngüş, Egil, Ebutahir.
- 2- Siirt Sancağı: Eruh, Garzan, Şirvan ve Sason kazalarından oluşmaktadır.
- 3- Mardin Sancağı: Cizre, Midyat ve Nusaybin kazalarından oluşmaktadır.
- 4- Mamuretülaziz Sancağı: Palo, Keban-Madeni, Çarsancak ve Egin kazalarından oluşmaktadır.
- 5- Malatya Sancağı: Akçadağ, Hısn-ı Mansur, Kâhta ve Behisni kazalarından oluşmaktadır.

Diyarbekir Vilâyetinin Osmanlı dönemi tarihine ilişkin en önemli yazılı kaynakların başında Şer'iyeye Sicilleri veya kadı sicilleri olarak da bilinen mahkeme kayıtları, bir başka deyişle, eski mahkeme kararlarının tutanak defterleri gelmektedir. Bu defterlerin işlevi, günümüz mahkeme kayıtlarına göre toplumsal hayatın daha geniş bir alanını kapsamaktadır. Aynı şekilde, Osmanlı Devleti'nde kadı da, sadece şer'i mahkemelerin başkanı değil, aynı zamanda kaza adıyla bilinen idari birimin en yüksek mülki amiri idi.

Şer'iyeye sicil defterlerindeki kayıtlar başlıca iki gruba ayrılmaktadır:

- a) Bizzat Kadılar tarafından kaydedilenler (hüccetler, ilâmlar, ma'ruzlar ve mürâseleler).
- b) Kadıların kendileri tarafından yazılmayan ancak kendilerine devletin yüksek mevkilerinden gönderildiği için sicile kaydedilenler (fermanlar, tayin beratları, buyrulduklar).

XVII. yüzyıldan başlayarak XX. yüzyılın ilk çeyreğine kadarki zaman dilimini kapsayan Diyarbakır Şer'iyeye Sicilleri, Osmanlı tarih ve kültürünün temel kaynaklarının başında gelmektedir. Bu siciller, Osmanlı toplumunun siyasi, iktisadi ve kültürel hayatına ışık tutan belgelerdir. Bu belgeler olmadan bu dönem tarihine ilişkin olarak yapılacak araştırmalar yetersiz olacaktır.

Şer'iyeye Sicillerinin yanı sıra, Diyarbakır Ahkâm Defterleri, Tapu Tahrir ve Evkaf Defterleri de Diyarbakır Vilâyeti'nin sosyal ve iktisadi hayatını aydınlatacak kayıtları ihtiva etmektedir.

Ayrıca Osmanlılar dönemi Diyarbakır tarihi için çok önemli bir kaynağın da, Evliya Çelebi Seyahatnamesi olduğunu ifade etmek isteriz. XVI. yüzyılın ikinci yarısında bölgeyi ziyaret eden Evliya Çelebi'nin Seyahatnamesi, Osmanlı döneminde Diyarbakır'ın idari, sosyal, kültürel ve ekonomik durumu hakkında kıymetli bilgiler içermektedir.

Birçok peygamber makamı ve sahabe mezarının bulunduğu Diyarbakır, manevi miras yönünden de zengin bir şehirdir. Diyarbakır, bu manevi mirası sebebiyle "Nebiler ve Sahabiler Diyarı" olarak anılmaktadır.

Prof. Dr. Abdurrahman ACAR

İNANÇ VE KÜLTÜR ŞEHİRİ OLARAK DİYARBEKİR (ÂMİD)

Diyarbakir, Dünya'nın en eski yerleşim merkezlerinden biridir. Açık bir tarih müzesi olan kadim Diyarbakir, 27 medeniyete ev sahipliği yapmış, bu medeniyetler ve kültürler, bu şehirde güzel izler bırakmıştır. Müslümanlar tarafından fethedildiği 639 yılına kadar Diyarbakir'de, Asurlular, İskitler, Medler, Romalılar, Partlar, Sasaniler ve Bizanslılar hüküm sürmüştür. İslami fetihden sonra da Osmanlılara kadar Emeviler, Abbasiler, Selçuklular, Büveyhoğulları, Kürt kökenli Eyyübler ve yine Kürt kökenli Marvaniler gibi bir çok irili ufaklı devletler Diyarbakir'de hüküm sürmüştür.

İnsanlığın eski bir yerleşim yeri olan bu şehre toplumu irşat eden peygamberlerin gönderilmiş olması ve dolayısıyla onlara ait kabir veya makamların bulunması akıl ve mantık gereğidir. Nitekim Diyarbakir'in Eğil ilçesinde bulunan Zülkifl ve Elyesa' peygamberlerle Nebi Harun-ı Asefi, Nebi Hallak ve Zennun'un mezarları halk tarafından ziyaret edilmektedir. Enuş peygamberin mezarı ise Ergani ilçesindedir. Zülkifl peygamberin Ergani'de, Yunus ve İlyas peygamberlerin ise Diyarbakir merkezde makamları bulunmaktadır.

Diyarbakir merkez ve ilçelerinde çok sayıda sahabe medfundur. Ancak Merkezde sadece 32 sahabe mezarı tespit edilmiştir.

Yaklaşık 150 hektarlık bir alanda konumlanan tarihi Diyarbakir şehri, surlar ve surların içerisindeki onlarca tarihi eseri ile açık hava müzesini andırmaktadır. Diyarbakir'in en göze çarpan tarihi eseri Ulu Cami'dir. Bu yapının orta kısmının Hz Musa (AS) zamanında yapıldığı söylenir. Daha sonra Mar Toma kilisesi olan yapı, MS. 639'da cami olmuş, bugünküne yakın şeklini ise Sultan Melikşah zamanında kazanmıştır. Diyarbakir'in Selahattin Eyyübî tarafından fethedildiği 1185 yılında Ulu Cami kütüphanesinde 1.040.000 kitap bulunduğu belirtilmektedir. 1223 yılında tamamlanan ve Ulu Cami müştemilatından olan Mesudiye medresesi, Anadolu'nun ilk üniversitelerinden idi ve burada 4 mezhep fıkhı okutuluyordu.

Ayrıca Diyarbakir'de çok sayıda kilise de mevcut olup bunların en meşhurları Süryani Meryem Ana, Keldanî, Mar Pityun, Ermeni Surp Gragos ve Saint George Kiliseleridir.

Dicle kenarında yer alan Diyarbakir şehri, yüksek ve geniş surlarla çevrilmiştir. İç Kale'nin, M.Ö.3000 li yıllarda Hurriler tarafından yapıldığı söylenir. Yapılış tarihi hakkında kesin bilgi olmayan dış surlar, M.S 349 yılında Bizans İmparatoru II. Costantinus tarafından yenilenmiştir. Ayrıca surlar, bugüne kadar bir çok defa onarılmış, 1524-1526 tarihleri arasında Kanuni Sultan Süleyman tarafından iç kale

genişletilerek bugünkü hâlini almıştır. Kadim Diyarbekir'i kuşatan ve kalkan balığı Şeklinde olan Diyarbekir surları, 5,5 km. uzunluğunda,10-12 m. yüksekliğinde, 3-5 m. genişliğindedir. Tm surlarda 82 burç vardır.

Surlar yükseklik olarak dünyada birinci, uzunluk olarak beşincidir.

Diyarbekir, ekonomik açıdan da her zaman bölgenin önemli merkezlerinden biri olmuştur. Dünya'da ilk tekstil ve tarım uygulamasının Diyarbekir'de yapıldığı söylenmektedir. 1540 tarihli Tahrir Defterinde, Şehirde 15 civarında arşı olduğu belirtilmektedir. Evliya Çelebi, Şehirde 366 çeşit ticaret ve zenaatin icra edildiğini ve 2008 adet dükkan bulunduğunu ifade etmektedir. 16. yüzyılda içlerinde Kayseri, Antep, Maraş, Niğde gibi dokumacılıкта ünlü illerin de bulunduğu 11 Şehirde toplam boyahane geliri 232.560 akçe iken sadece Diyarbekir boyahanesinin geliri 213.617 akçe idi. Ankara'nınki 53.000, Kayseri'ninki ise 45.000 akçe idi. O dönemlerde Adana'nın ipekçilik geliri 3 milyon akçe iken Diyarbekir'inki 5.610.666 idi. 1927 yılındaki sanayi sayımına göre Diyarbekir ipekilikte İstanbul'dan sonra ikinci Bursa ise üçüncü sıradadır. O dönemde Diyarbekir'de 772 sanayi işletmesinin bulunduğu kaydedilmektedir.

Prof. Dr. Kenan HASPOLAT

EK-1

DİYARBAKIR ŞER'İYYE SİCİLLERİ

Başbakanlık Osmanlı Arşivi'ndeki yeri:

17. Yüzyıl Şer'îyye Sicilleri

Sıra No:	Osmanlı Arşivi No:	Başlangıç Tarihi	Bitiş Tarihi	Sayfa	Defterin adı (Milli Kütüphane Orijinal No:)
1	3715	1065	1065	60	Diyarbakır (Diyarbakır; 316)
17. Yüzyıl Toplam Sayfa				60	

18. Yüzyıl Şer'îyye Sicilleri

Sıra No:	Osmanlı Arşivi No:	Başlangıç Tarihi	Bitiş Tarihi	Sayfa	Defterin adı (Milli Kütüphane Orijinal No:)
2	3789	1135	1136	102	Diyarbakır (Diyarbakır; 592)
3	3828	1135	1242	64	Diyarbakır (Diyarbakır; 631)
4	3709	1145	1145	74	Diyarbakır (Diyarbakır; 310)
5	3712	1145	1198	210	Diyarbakır (Diyarbakır; 313)
6	3754	1151	1154	402	Diyarbakır (Diyarbakır; 360)
7	3756	1151	1152	40	Diyarbakır (Diyarbakır; 363)
8	3744	1169	1170	44	Diyarbakır (Diyarbakır; 349)
9	3773	1170	1266	48	Diyarbakır (Diyarbakır; 576)
10	3796	1172	1173	136	Diyarbakır (Diyarbakır; 599)
11	3743	1182	1182	60	Diyarbakır (Diyarbakır; 348)
12	3757	1202	1203	98	Diyarbakır (Diyarbakır; 364)
13	3675	1203	1204	48	Diyarbakır (Diyarbakır; 267)
14	3753	1204	1205	80	Diyarbakır (Diyarbakır; 359)
15	3725	1205	1206	190	Diyarbakır (Diyarbakır; 327)
16	3785	1206	1207	106	Diyarbakır (Diyarbakır; 588)
17	3823	1206	1207	60	Diyarbakır (Diyarbakır; 626)
18	3749	1208	1209	66	Diyarbakır (Diyarbakır; 355)
19	3797	1214	1215	40	Diyarbakır (Diyarbakır; 600)
18. Yüzyıl Toplam Sayfa				1.868	Defter Sayısı : 18
17. Yüzyıl Toplam Sayfa				60	Defter Sayısı : 1
Genel Sayfa Toplam				1928	

19. Yüzyıl Şer'iyeye Sicilleri

Sıra No:	Osmanlı Arşivi No:	Başlangıç Tarihi	Bitiş Tarihi	Sayfa	Defterin adı (Milli Kütüphane Orijinal No:)
20	3798	1215	1218	34	Diyarbakır (Diyarbakır; 601)
21	3698	1217	1217	66	Diyarbakır (Diyarbakır; 299)
22	3750	1217	1218	94	Diyarbakır (Diyarbakır; 356)
23	3716	1219	1222	110	Diyarbakır (Diyarbakır; 317)
24	3787	1232	1233	52	Diyarbakır (Diyarbakır; 590)
25	3746	1236	1264	140	Diyarbakır (Diyarbakır; 352)
26	3745	1238	1239	52	Diyarbakır (Diyarbakır; 351)
27	3685	1239	1241	70	Diyarbakır (Diyarbakır; 285)
28	3742	1239	1239	96	Diyarbakır (Diyarbakır; 347)
29	3718	1243	1243	68	Diyarbakır (Diyarbakır; 319)
30	3714	1244	1255	86	Diyarbakır (Diyarbakır; 315)
31	3767	1244	1246	82	Diyarbakır (Diyarbakır; 376)
32	3741	1246	1248	56	Diyarbakır (Diyarbakır; 346)
33	3791	1249	1250	40	Diyarbakır (Diyarbakır; 594)
34	3726	1252	1253	78	Diyarbakır (Diyarbakır; 328)
35	3800	1255	1256	38	Diyarbakır (Diyarbakır; 603)
36	3731	1256	1290	76	Diyarbakır (Diyarbakır; 336)
37	3747	1256	1257	104	Diyarbakır (Diyarbakır; 353)
38	3804	1256	1257	80	Diyarbakır (Diyarbakır; 607)
39	3760	1257	1258	60	Diyarbakır (Diyarbakır; 367)
40	3768	1260	1262	138	Diyarbakır (Diyarbakır; 377)
41	3803	1263	1264	84	Diyarbakır (Diyarbakır; 606)
42	3707	1264	1265	288	Diyarbakır (Diyarbakır; 308)
43	3680	1266	1268	258	Diyarbakır (Diyarbakır; 280)
44	3702	1268	1269	66	Diyarbakır (Diyarbakır; 303)
45	3774	1268	1269	18	Diyarbakır (Diyarbakır; 577)
46	3775	1268	1269	172	Diyarbakır (Diyarbakır; 378)
47	7886	1268	1270	112	Siverek (Diyarbakır; 443)

Sıra No:	Osmanlı Arşivi No:	Başlangıç Tarihi	Bitiş Tarihi	Sayfa	Defterin adı (Milli Kütüphane Orijinal No:)
48	3761	1269	1271	142	Diyarbakır (Ek belge 1; Diyarbakır; 369)
49	3706	1270	1273	100	Diyarbakır (Diyarbakır; 307)
50	3673	1271	1272	64	Diyarbakır (Diyarbakır; 231)
51	3699	1271	1273	230	Diyarbakır (Diyarbakır; 300)
52	3700	1271	1275	132	Diyarbakır (Diyarbakır; 301)
53	3717	1275	1277	206	Diyarbakır (Diyarbakır; 318)
54	3748	1276	1277	238	Diyarbakır (Diyarbakır; 354)
55	3695	1277	1279	138	Diyarbakır (Diyarbakır; 295)
56	3684	1278	1306	244	Diyarbakır (Diyarbakır; 284)
57	3683	1279	1280	196	Diyarbakır (Diyarbakır; 283)
58	3693	1279	1280	244	Diyarbakır (Diyarbakır; 293)
59	3681	1281	1282	296	Diyarbakır (Diyarbakır; 281)
60	3704	1281	1281	214	Diyarbakır (Diyarbakır; 305)
61	3713	1281	1282	288	Diyarbakır (Diyarbakır; 314)
62	7889	1281	1281	1	Ermenek, Alaiye-berat- Diyarbakır; 446)
63	3788	1282	1285	70	Diyarbakır (Diyarbakır; 591)
64	3691	1283	1284	234	Diyarbakır (Diyarbakır; 291)
65	3692	1283	1285	188	Diyarbakır (Diyarbakır; 292)
66	3697	1283	1284	192	Diyarbakır (Diyarbakır; 297)
67	7881	1283	1283	58	Diyarbakır (Diyarbakır; 438)
68	7884	1285	1290	276	Diyarbakır (Diyarbakır; 441)
69	3727	1287	1288	168	Diyarbakır (Ek belge 3; Diyarbakır; 339)
70	3696	1288	1293	370	Diyarbakır (Diyarbakır; 296)
71	7883	1288	1297	388	Diyarbakır (Diyarbakır; 440)
72	7887	1288	1298	286	Diyarbakır (Diyarbakır; 444)
73	3779	1290	1297	254	Diyarbakır (Diyarbakır; 582)
74	3682	1291	1292	92	Diyarbakır (Ek belge 2; Diyarbakır; 282)
75	3688	1291	1294	244	Siverek (Diyarbakır; 288)
76	3759	1292	1309	134	Diyarbakır (Diyarbakır; 366)

Sıra No:	Osmanlı Arşivi No:	Başlangıç Tarihi	Bitiş Tarihi	Sayfa	Defterin adı (Milli Kütüphane Orijinal No:)
77	3705	1294	1298	412	Diyarbakır (Diyarbakır; 306)
78	3752	1295	1303	196	Diyarbakır (Diyarbakır; 358)
79	3690	1299	1301	128	Diyarbakır (Diyarbakır; 290)
80	3711	1299	1300	158	Diyarbakır (Diyarbakır; 312)
81	3708	1301	1304	180	Diyarbakır (Diyarbakır; 309)
82	3737	1301	1303	122	Diyarbakır (Diyarbakır; 342)
83	3740	1301	1318	168	Diyarbakır (Diyarbakır; 345)
84	3795	1302	1305	376	Diyarbakır (Diyarbakır; 598)
85	3720	1303	1314	224	Diyarbakır (Diyarbakır; 321)
86	3679	1304	1305	122	Diyarbakır (Diyarbakır; 279)
87	3721	1304	1315	176	Diyarbakır (Diyarbakır; 322)
88	3674	1305	1307	304	Diyarbakır (Diyarbakır; 265)
89	3703	1305	1307	354	Diyarbakır (Diyarbakır; 304)
90	3782	1305	1308	274	Diyarbakır (Diyarbakır; 585)
91	3810	1305	1307	178	Diyarbakır (Diyarbakır; 613)
92	3811	1305	1321	152	Diyarbakır (Diyarbakır; 614)
93	6142	1306	1307	316	Diyarbakır (Diyarbakır; 375)
94	7888	1306	1310	234	Siverek (Diyarbakır; 445)
95	3701	1307	1308	158	Diyarbakır (Diyarbakır; 302)
96	3724	1307	1311	140	Diyarbakır (Ek belge 1; Diyarbakır; 326)
97	3751	1307	1309	118	Diyarbakır (Diyarbakır; 357)
98	3780	1307	1308	276	Diyarbakır (Diyarbakır; 583)
99	3710	1308	1310	332	Diyarbakır (Diyarbakır; 311)
100	3732	1308	1310	308	Diyarbakır (Diyarbakır; 337)
101	3784	1308	1311	238	Diyarbakır (Diyarbakır; 587)
102	3790	1309	1313	194	Diyarbakır (Diyarbakır; 593)
103	3801	1309	1311	14	Diyarbakır (Diyarbakır; 604)
104	3694	1310	1313	254	Diyarbakır (Diyarbakır; 294)
105	3551	1311	1317	158	Çermik (Ek belge 4; Diyarbakır; 402)

Sıra No:	Osmanlı Arşivi No:	Başlangıç Tarihi	Bitiş Tarihi	Sayfa	Defterin adı (Milli Kütüphane Orijinal No:)
105	3551	1311	1317	158	Çermik (Ek belge 4; Diyarbakır; 402)
106	3686	1311	1316	248	Diyarbakır (Diyarbakır; 286)
107	3723	1311	1321	246	Diyarbakır (Ek belge 1; Diyarbakır; 325)
108	3728	1311	1318	200	Diyarbakır (Diyarbakır; 330)
109	3763	1311	1313	292	Diyarbakır (Diyarbakır; 371)
110	3765	1311	1312	190	Diyarbakır (Diyarbakır; 373)
111	6407	1311	1317	106	Lice (Ek belge 1; Diyarbakır; 409)
112	3549	1312	1315	80	Çermik (Ek belge 4; Diyarbakır; 400)
113	3554	1312	1313	120	Çermik (Diyarbakır; 405)
114	3687	1312	1314	362	Diyarbakır (Diyarbakır; 287)
115	3755	1313	1327	260	Diyarbakır (Ek belge 4; Diyarbakır; 361)
116	3762	1313	1316	300	Diyarbakır (Ek belge 1; Diyarbakır; 370)
117	6292	1313	1325	158	Kulp (Diyarbakır; 406)
118	3550	1314	1317	68	Çermik (Diyarbakır; 401)
119	3735	1314	1315	226	Diyarbakır (Diyarbakır; 340)
120	3764	1314	1317	532	Diyarbakır (Diyarbakır; 372)
121	3677	1315	1319	280	Diyarbakır (Diyarbakır; 276)
122	3689	1315	1316	186	Diyarbakır (Diyarbakır; 289)
123	3808	1315	1326	278	Diyarbakır (Diyarbakır; 611)
124	3552	1316	1319	196	Diyarbakır (Diyarbakır; 403)
125	3739	1316	1318	258	Diyarbakır (Diyarbakır; 344)
126	3781	1316	1320	292	Diyarbakır (Diyarbakır; 584)
127	3678	1317	1322	396	Diyarbakır (Diyarbakır; 277)
128	3738	1317	1337	262	Diyarbakır (Ek belge 1; Diyarbakır; 343)
129	3766	1317	1320	374	Diyarbakır (Diyarbakır; 374)
130	6408	1317	1320	158	Lice (Ek belge 1; Diyarbakır; 410)
131	3758	1318	1325	120	Diyarbakır (Diyarbakır; 365)
19. Yüzyıl Toplam Sayfa				20.757	Defter Sayısı : 112
18. Yüzyıl Toplam Sayfa				1.868	Defter Sayısı : 18
17. Yüzyıl Toplam Sayfa				60	Defter Sayısı : 1
Genel Sayfa Toplam				22.685	Defter Sayısı : 131

20. Yüzyıl Şer'iyeye Sicilleri

Sıra No:	Osmanlı Arşivi No:	Başlangıç Tarihi	Bitiş Tarihi	Sayfa	Defterin adı (Milli Kütüphane Orijinal No:)
132	7882	1318	1328	378	Siverek (Diyarbakır; 439)
133	3786	1319	1320	224	Diyarbakır (Diyarbakır; 589)
134	3799	1319	1324	196	Diyarbakır (Ek belge 1; Diyarbakır; 602)
135	3676	1320	1322	252	Diyarbakır (Diyarbakır; 275)
136	3719	1320	1324	240	Diyarbakır (Ek belge 1; Diyarbakır; 320)
137	3736	1320	1322	228	Diyarbakır (Ek belge 2; Diyarbakır; 341)
138	3722	1322	1323	220	Diyarbakır (Diyarbakır; 323)
139	3734	1323	1323	112	Diyarbakır (Diyarbakır; 339)
140	3777	1323	1324	392	Diyarbakır (Diyarbakır; 580)
141	3805	1323	1326	330	Diyarbakır (Diyarbakır; 608)
142	3814	1324	1326	318	Diyarbakır (Diyarbakır; 617)
143	6405	1324	1328	190	Lice (Diyarbakır; 407)
144	3824	1325	1330	156	Diyarbakır (Diyarbakır; 627)
145	3553	1326	1327	54	Çermik (Ek belge 11; Diyarbakır; 404)
146	3813	1326	1327	392	Diyarbakır (Diyarbakır; 616)
147	3815	1326	1327	60	Diyarbakır (Diyarbakır; 618)
148	3825	1326	1328	390	Diyarbakır (Diyarbakır; 628)
149	3778	1327	1328	390	Diyarbakır (Diyarbakır; 581)
150	3783	1327	1329	382	Diyarbakır (Diyarbakır; 586)
151	3829	1327	1330	386	Diyarbakır (Diyarbakır; 632)
152	3548	1328	1338	306	Çermik (Ek belge 6; Diyarbakır; 399)
153	3729	1328	1330	176	Diyarbakır (Ek belge 1; Diyarbakır; 332)
154	3730	1328	1329	154	Diyarbakır (Diyarbakır; 335)
155	3806	1328	1330	190	Diyarbakır (Diyarbakır; 609)
156	3816	1328	1332	360	Diyarbakır (Diyarbakır; 619)
157	3818	1328	1331	154	Diyarbakır (Diyarbakır; 621)
158	3827	1328	1331	138	Diyarbakır (Diyarbakır; 630)
159	6406	1328	1331	136	Lice (Diyarbakır; 408)

Sıra No:	Osmanlı Arşivi No:	Başlangıç Tarihi	Bitiş Tarihi	Sayfa	Defterin adı (Milli Kütüphane Orijinal No:)
160	7885	1328	1332	278	Siverek (Diyarbakır; 442)
161	3769	1329	1330	274	Diyarbakır (Diyarbakır; 572)
162	3771	1330	1332	372	Diyarbakır (Diyarbakır; 574)
163	3817	1330	1334	262	Diyarbakır (Diyarbakır; 620)
164	3819	1330	1331	250	Diyarbakır (Diyarbakır; 622)
165	3733	1331	1331	202	Diyarbakır (Diyarbakır; 338)
166	3772	1331	1333	200	Diyarbakır (Ek belge 4; Diyarbakır; 575)
167	3793	1331	1339	290	Diyarbakır (Diyarbakır; 596)
168	3770	1332	1342	206	Diyarbakır (Diyarbakır; 573)
169	3820	1332	1333	268	Diyarbakır (Diyarbakır; 623)
170	3792	1333	1334	178	Diyarbakır (Diyarbakır; 595)
171	3794	1333	1338	288	Diyarbakır (Diyarbakır; 597)
172	3802	1333	1342	38	Diyarbakır (Diyarbakır; 605)
173	3809	1333	1336	378	Diyarbakır (Diyarbakır; 612)
174	3821	1333	1342	280	Diyarbakır (Diyarbakır; 624)
175	3807	1335	1336	318	Diyarbakır (Diyarbakır; 610)
176	3812	1336	1345	160	Diyarbakır (Ek belge 4; Diyarbakır; 615)
177	3776	1338	1342	186	Diyarbakır (Diyarbakır; 579)
178	3822	1338	1339	172	Diyarbakır (Diyarbakır; 625)
179	3826	1338	1339	198	Diyarbakır (Ek belge 5; Diyarbakır; 629)
180	3830	1338	1338	198	Diyarbakır (Diyarbakır; 633)
20. Yüzyıl Toplam Sayfa				11.900	Defter Sayısı : 49
19. Yüzyıl Toplam Sayfa				20.757	Defter Sayısı : 112
18. Yüzyıl Toplam Sayfa				1.868	Defter Sayısı : 18

EK-2

DİYARBAKIR AHKÂM DEFTERLERİ

Başbakanlık Osmanlı Arşivi'ndeki yeri:

Katalog No:	Sıra No:	Defterin Adı	Tarihi		Sayfa Adedi	Katalog Tertibi
			Hicrî	Milâdî		
989	1	Diyarbakır	C.1155-L.1167	1742-1754	285	Kronolojik Fihrist
	2		Za.1167-Ş.1176	1754-1763	311	
	3		Ş.1176-C.1194	1763-1780	397	
	4		C.1194-Ca.1202	1780-1788	173	
	5		Ş.1206-N.1228	1792-1813	586	
	6		Za.1228-Za.1249	1813-1833	96	
	7		Za.1249-N.1257	1833-1841	162	
	8		N.1257-Ş.1267	1841-1851	188	
	9		N.1267-L.1292	1854-1875	146	
Toplam Sayfa Adedi					2.344	

İMLÂ ESASLARI

TRANSKRİPSİYONDA UYGULANAN İMLÂ ESASLARI VE BAZI AÇIKLAMALAR

Günümüz harflerine aktarılan Diyarbekir Şer'iyeye Sicillerinde hafif bir transkripsiyon takip edilmiş ve kelimelerin yazılışında genel olarak Türkçe imlâ kuralları uygulanmıştır. Ancak söz konusu sicillerin transkripsiyonu özel bir önem arz ettiğinden zaman zaman bazı kelimelerin imlâsında, bütünlüğü sağlamak amacıyla farklı bir metot takip edilmiştir. Bu çalışmada izlenen imlâ esasları ana hatlarıyla şu şekildedir:

1) Transkripsiyonu yapılan Diyarbekir Şer'iyeye Sicilleri'ne, defter oldukları göz önünde bulundurularak ilk önce baştan sona kadar müteselsil 1a, 1b, 2/a... şeklinde varak numarası konmuştur. Buradaki 1, 2... rakamları varak numarasını, a, b... harfleri de varağın ön ve arka sayfalarını göstermektedir. Bundan sonra tire ile verilen -1, -2... şeklindeki numaralar ise varaklardaki hüküm numaraları olup bunların hepsi köşeli parantez içinde gösterilmiştir. Ayrıca özetlerin başında 1'den başlayarak devam eden numaralar da söz konusu hükümler için verilen genel sıra numaralarıdır. Bu numaralardan sonra koyu puntolarla mezkûr hükümlerin özetleri verilmiştir.

2) "İçindekiler" bölümünde yer alan konular, transkribesi yapılan hükümlerin özetleridir. Bunların hemen sağ tarafında kesme (/) işaretinden sonra verilen koyu rakamlar ise, bu hükümlerin kitap içindeki sayfa numaralarıdır.

3) Arapça ve Farsça kelimelerde geçen hemze / ء (') ve ayn / ع harfi (') şeklinde gösterilmiştir.

4) Apostrof işareti olarak (') kullanılmıştır.

5) Kelime başlarındaki hemze ve ayınlar gösterilmemiştir.

6) Kaf / ق ve gayn / غ ile yazılan uzun hecelerde a, ı ve u üzerine düz çizgi kullanılmıştır. Meselâ gâib, sagîr, merkûm vb. Ancak ağa, kadı, kanun, hukuk gibi çok kullanılan kelimelerde bu usul uygulanmamıştır.

7) Ayn / ع harfini gösteren (‘) işaretli bazı Arapça ve Farsça kelimeler, metinde çok kullanıldığından yazılışlarında bunlara yer verilmemiştir. Meselâ bazı, bazen, defa vb.

8) Bazı kelimelerin mümkün olduğu ölçülerde günümüzdeki okunuşlarına yer verilmiştir. Etmek yerine ekmek, timur yerine demir ve havlu yerine avlu şekilleri tercih edilmiştir.

9) Türkçe'de yaygın olarak kullanılan nispet “ye / َ”leri şeddeli okunmuştur. Meselâ şer’iyye, mahmiyye vb. Yaygın olmayanlarda ise tek “ye / ِ” tercih edilmiştir. Kâti-biye, hammâliye, dükkâniye gibi.

10) Günümüzde kullanılan ve herkesçe bilinen şahıs isimlerinde halen kullandığımız imlâ kabul edilmiş, bunlardan uzatma işaretleri olan (â, î, û) ile ayn / ع (‘) ve hemzeler / ء (’) yer verilmemiştir. Osman, Ramazan, Kenan vb. Buna karşılık günümüzde kullanımdan düşen şahıs isimlerinde uzatma işaretleri ile ayn / ع ve hemzeler / ء belirtilmiştir. Hüdâverdi, Sem’ân, Pîr vb. İnceltmelerde ise sadece â şekli tercih edilmiştir. Kâzım, İslâm, Yadiğâr vb.

11) Yer adlarında genel olarak uzatma işaretleri kullanılmamış ve transkripsiyon uygulanmamıştır. Kalenderhane, Kıtırbil-i zimmi, Cami-i kebir vb. Bazen zorunlu hallerdeki uzatmalar ile ayn / ع harfi gösterilmiştir. Âmid, Ka’bi, Sa’di vb. İnceltme işaretleri ise uygulanmıştır. Sittioğlu-yı süflâ vb. Yine yer adlarında günümüzdeki telâffuz tercih edilmiştir. Patrik, Süveydi, Çakal vb.

12) Terkipli ve birden fazla kelimededen meydana gelen yer ve müessese isimlerinde birinci kelimenin ilk harfi büyük, sonraki kelimenin ilk harfi küçük yazılmıştır. Meselâ yer isimlerinde Medine-i münevvere, Haremeyn-i şerîfeyn, Kudüs-i şerîf; müessese isimlerinde Dîvân-ı hümâyûn, Dergâh-ı âlî, Diyarbekir kal’asında olduğu gibi.

13) Şahıs isimlerinden önce gelen meslek isimleri, görev veya unvanlar büyük harfle başlatılmıştır. Meselâ Voyvoda Ahmed Ağa, Nâib Hasan Efendi, Cennân Mehmed, es-Seyyid Hüseyin Efendi, Haffâf Bekir vb.

14) Devlet görevlilerinin veya kendilerine birinci derecede önem verilen şahısların isimlerinden sonra gelen dua cümleleri, iki tire arasında verilmiştir. Meselâ Serturnâî izzetlü Hasan Ağa -zîde kadruhû-; Diyarbekir vâlisî vezîrim el-Hâc Salih Paşa -edâmallahu te’âlâ iclâlehû-; Seyyid Mehmed Arif Dürrîzâde -ufiye anhu- gibi.

15) Türkçe fiillerde gerindium eklerinde son hece “up”, “üp” yerine “ıp”, “ip” tercih edilmiştir. Meselâ edüp, alup, verüp yerine edip, alıp, verip gibi.

16) Şühûdü'l-hâl bölümünde şahısların isimlerinden sonra gelen unvan, meslek ve şahısları tanımlayıcı sıfatların ilk harfleri küçük harfle verilmiştir. Meselâ Ahmed Efendi berber; Hüseyin Çelebi kâtib-i voyvoda, Ömer Ağa b. Murad serdengeçdi ağası vb.

17) Dili geçmiş zamanlardaki yazılış şeklinde şu yol izlenmiştir: Meselâ etti, gitti, baktı yerine o günün dil hususiyetleri çerçevesinde etdi, gitdi, bakdı şekli kullanılarak “dal / د” harfi açığa çıkarılmıştır.

18) Sicillerin yırtık, kopuk, silik, görüntüsü çıkmamış veya fizikî özelliklerinden dolayı okunamayan kelimeler (...) şeklinde gösterilmiştir. Okunuşları tereddütlü kelimelerin sonuna kelimeye bitişik olduğu halde ? konmuştur. Okunamayan yerlerde ise ...? şekli tercih edilmiştir. Metnin aslında, kâtipler tarafından boş bırakılan yerler bulunmaktadır. Bunlar genelde şahıs isimleridir. Kâtiplerce boş bırakılan bu yerlerin okuyucu tarafından bilinmesi amacıyla () işareti konmuştur.

19) Metinde üzeri kâtiplerce çizilerek iptal edilen cümlelerin transkripsiyonları yapılarak « » şeklinde tırnak içine alınmıştır. Mükerrer yazılan veya üstü çizilen kelimeler metne dâhil edilmemiştir.

20) Metinde kâtiplerce yanlış yazıldığı kesin olarak tespit edilen kelimelerin transkripsiyonları verilmekle birlikte, köşeli parantez [] içinde doğrusu verilmiştir. Yine kâtiplerce unutulmuş veya atlanan, ancak tarafımızca transkripsiyona eklenen kelimeler de bu şekilde gösterilmiştir.

21) Varak numaraları köşeli parantez içinde ve koyu puntolarla [] şeklinde verilmiştir.

22) Şahısların yazımı sırasında geçen oğlu ve kızı olduğunu belirten Arapça bin, binti, veled-i ifadeleri kısaltılarak transkripsiyon sırasında b., bt., v. şeklinde kullanılmıştır.

23) Tercüme edilen Arapça metinlerin çevirileri hemen ardından verilmiştir.

24) Her türlü kitap, risale, fetva kitabı vb. italik olarak verilmiştir.

25) İdarî birimler ve tereke taksiminde yer alan eşya türündeki isimler umumî olarak beşerli tablolar halinde ve bir sıra dâhilinde verilmeye çalışılmıştır. Boş görülen tablo hücrelerinde unutulmuş ya da yazılmayan bir kelime veya cümle yoktur. Bu durum, okuyucuyu yanıltmamalıdır.

26) Rakamların yazımı sırasında binli hanelerden sonra nokta, buçuklu ifadelerden sonra da virgöl kullanılmıştır.

Yrd. Doç. Dr. Ahmet Zeki İZGÖER
Editör

SİCİL ÖZETLERİ
(FİHRİST)

3715 NUMARALI DEFTERİN BELGE ÖZETLERİ

- 1 [1a-1] Noksan hüküm / 3
- 2 [1a-2] Kudsiye bt. Kondan'ın vârislerinden Safra'nın annesi Mihar aleyhine açtığı beş batman bakır ve yüz riyal kuruşa el konulması davasında bir delil olmadığından Safra'nın davasının düştüğü / 3
- 3 [1a-3] Diyarbakır'da ölen Sakar adlı Nasranî'nin hanımı Meryem'in, malların bir kısmını satarak kocasının vasiyetini yerine getirdiği / 4
- 4 [1b-1] Diyarbakır'ın Subaşı köyünden Döne bt. Allahverdi'yi Molla Mustafa b. Veyis'in taş ve sopa ile dövdüğü / 4
- 5 [1b-2] Diyarbakır'dan Veli Beşe b. Ali'nin almış olduğu tarlalara Yosef ve Herbo'nun müdahalede bulunmaması gerektiği / 5
- 6 [1b-3] Âmid sakinlerinden Mehmed b. Abdullah'ın Çukur mahallesindeki evini Hasan Bey b. Sinan'a sattığı / 6
- 7 [2a-1] Bahçedeki badem ağacının çıkarılması meselesinden çıkan kavgada Samaki köyü ahalisinden Kurd Beşe b. Kaya'nın Molla Mustafa b. Üveys'in elini kılıç ile yaraladığı / 6
- 8 [2a-2] Diyarbakır'ın Sinan Kethüda mahallesinden Haçador v. Emirze ve kız kardeşi Ayni bt. Emirze'nin evlerini Emirhan v. Hobcan'a sattıkları / 7
- 9 [2a-3] Diyarbakır'daki kefere topluluğunun başkethüdarları Karabet, Mirza ve kilise mütevellileri Karabet, Mardiros ve Mihail'in valinin buyuruldusu üzerine vergileri aralarında toplayacakları / 7
- 10 [2a-4] Vefat eden Bünyad oğlu Ali'nin, Sübhanverdi Beşe'den başka bilinen vârisi olmadığı / 8
- 11 [2b-1] Yosef v. Yosef'in Veli Beşe b. Ali'ye otuz riyal kuruş borcunu ödemesi gerektiği / 9
- 12 [2b-2] Köprüyapan-ı zimmî mahallesinden Mardiros ve Melki'nin kendilerine miras kalan eve ait hisselerini Kirakos v. Kılan'a sattıkları / 9
- 13 [2b-3] Mustafa Çavuş'un Erzurum muhafazasında olan seksen nefer yeniçerinin recec ve reşen aylıklarından dört bin riyalî kuruşu Diyarbakır Hazinesi defterdarından aldığı / 10
- 14 [3a-1] Bekir b. Berkiş'in Mehmed b. Numan'ın emriyle Tilkiviran kazası Gâvursevi köyünden Gazel v. Parsih'i dövüp parasını alıp ayak donunu çıkardığını ikrar ettiği / 10
- 15 [3a-2] Marne bt. Esed'in Hızırilyas-ı kebîr mahallesindeki evini İlced v. Hanne'ye sattığı / 11
- 16 [3a-3] Timar erbabından olup vefat eden Ali Bey'den Sübhankulu'na miras kalan Horozlu köyündeki mahsulden Molla Halil zimmetinde bir şey kalmadığı / 12
- 17 [3b-1] Mardin halkından Emirze v. Sehak'a borcu olduğunu ikrar eden Mardiros v. Sehak'ın yemin edeceği sırada kendisini Emirze'nin yeminden affettiği / 12

- 18 [3b-2] Ayşe bt. Durak'ın vefat eden annesi Fatma Hatun'a borcu olan Muradcan v. Frankil'den söz konusu borcun önemli kısmını tahsil edip geri kalanından vazgeçtiği / 13
- 19 [3b-3] Abdürresül Bey b. Allahverdi'nin satın almış olduğu eve haksız yere tasarruf eden Hasan Beşe'nin kasr-ı yedine karar verildiği / 14
- 20 [4a-1] Katırpınarı mahallesinden giderken hanımına: "Bir sene sonra gelmezsem benden boş ol." diyen Mehmed'den altı senedir haber alınmadığı / 14
- 21 [4b-1] Diyarbakır'ın Tabanoğlu mahallesinde vefat eden Alihan Bey'in vârislerinden kızı Fatma'nın miras olarak kalan evin 1/3 hissesini Kaplan Bey b. Mustafa'ya sattığı / 15
- 22 [4b-2] Vefat eden Kenan Bey'den kalan miras konusunda Kurd Bey b. Yusuf ile Fatma bt. Abdullah arasında bedel-i sulh karşılığında anlaşma sağlandığı / 16
- 23 [5a-1] Eğil'in Hozkirdin köyünde ölen Hüseyin'in vârislerinden kardeşinin oğlu Bayram ile amcazadesi Haço b. Süleyman arasındaki miras anlaşmazlığının bedel-i sulh karşılığında sona erdiği / 17
- 24 [5a-2] Molla Süleyman b. Ali'den boşandıktan sonra Habib b. Osman ile evlenen Perihan bt. İskender'e eski kocası tarafından zevciyet davası açılmayacağı / 18
- 25 [5b-1] Hüseyin Beşe b. Abdullah'ın, kölesi Mehmed b. Abdullah'ı âzâd ettiği / 19
- 26 [5b-2] Hüseyin Beşe b. Abdullah'ın, kölesi on yaşındaki Ahmed b. Abdullah'ı âzâd ettiği / 19
- 27 [5b-3] Hüseyin Beşe b. Abdullah'ın Rus asıllı kölesi Şahin b. Abdullah'ı âzâd ettiği / 20
- 28 [6a-1] Hüseyin Beşe b. Abdullah'ın Habeş asıllı cariyesi Anbersima bt. Abdullah'ı âzâd ettiği / 20
- 29 [6a-2] Hüseyin Beşe b. Abdullah'ın Rus asıllı cariyesi Mahperi bt. Abdullah'ı âzâd ettiği / 21
- 30 [6a-3] Baba Veli b. Ali'nin Karagöz mahallesindeki evini kızları Zahide ve Sâkine ile oğlu Mustafa'ya hibe ettiği / 21
- 31 [6b-1] Rumiyan mahallesinden Semkon v. Nami ve annesi Kamer bt. Şemun'un evlerini Hüseyin Beşe b. Abdullah'a bey' bi'l-vefa yoluyla sattıkları / 22
- 32 [6b-2] Zülfikar'ın oğulları Mehmed ve Ahmed'in Çakal mahallesindeki evlerini kızkardeşleri Raziye bt. Zülfikar'a avlusu müşterek olmak üzere sattıkları / 22
- 33 [6b-3] Taceddin Mehmed mahallesinde vefat eden Sitti Hatun'un çocukları olan Seyyid Ömer, Fatma ve Emine'nin evlerini Ayşe bt. Müstedam'a altmış iki kuruşa sattıkları / 23
- 34 [7a-1] Atak sancağında vefat eden Perihan Hatun'un kocası Yusuf b. Abdullah'ın hanımının terekesinden kendi hakkı olan kısmını Mehmed, İbrahim ve Mahmud'dan aldığı / 24

- 35 [7a-2] Emine bt. Yusuf'un ölen kocası Şaban Bey'in at ücretinden Mümin Bey zimmetinde hakkı olduğuna dair açtığı davada haklı olmadığı / 24
- 36 [7a-3] Ayşe bt. Mustafa'nın Hüsrev Paşa mahallesindeki evini Taviil Mehmed Ağa'ya sattığı / 25
- 37 [7b-1] Vefat eden babası İsmail Çelebi'ye ölmeden önce Ayşe bt. el-Hâc Abdünnebi tarafından İçkale'deki evinin yarısını hibe ettiğini iddia eden Ali Çelebi'nin iddiasını ispat edememesi üzerine yarı hisseden kasr-ı yedine karar verildiği / 26
- 38 [7b-2] Safiye bt. el-Hâc Ali'nin mehrine karşılık kocası Ali Bey b. Allahverdi'ye ait Lala Bey mahallesindeki evi kabul ettiği / 27
- 39 [7b-3] Kâmile bt. Abdullah'ın mehrine karşılık kocası Ali Bey b. Allahverdi'ye ait Lala Bey mahallesindeki evi kabul ettiği / 27
- 40 [8a-1] Kaya b. Hamza'nın Ali Paşa mahallesindeki evini Mehmed b. Harkuş'a sattığı / 28
- 41 [8a-2] Vefat eden İbrahim'in küçük oğlu Mustafa'nın terbiye hakkının amcası Osman'a ait olduğu / 28
- 42 [8a-3] Harput'ta vefat eden Bekir Bey'in oğulları Süleyman Çelebi ve Abdurrahman Çelebi'nin tasarruf hakkını verdikleri üç çiftlikten fazlasına tasarruf ettiği iddiasıyla Ebubekir Beşe'ye dava açtıkları / 29
- 43 [8b-1] Dedesi Kamir'den kendisine kalan Süluki mahallesindeki eve el-Hâc Mehmed b. Pervane'nin haksız yere tasarruf ettiğini iddia eden Ahmed'in iddiasının geçersiz olup Mehmed b. Pervane'nin söz konusu evi dedesi Kamir'den satın aldığına dair elinde mülknamesi bulunduğu / 30
- 44 [8b-2] Çapakçur Sancağı Beyi Mehmed Bey'in yanında beş ay işçilik yaptığını iddia eden Hacı Nur Mehmed b. Mehmed'in ücretini Kethüda Arab Ağa'dan istemişse de iddiasını ispatlayamadığı / 31
- 45 [9a-1] Emirşe v. Makdas Asator'un Süluki mahallesindeki evini Zeliha bt. Mustafa Beşe'ye sattığı / 32
- 46 [9a-2] İleksan ve Erkil v. Kelemir'in el-Hâc Bahaeddin mahallesindeki evlerini Ahmed b. el-Hâc Derviş'e sattıkları / 32
- 47 [9b-1] Ali Bey b. Allahverdi ve hanımı Safiye bt. Hoca Ali'nin el-Hâc Süleyman mahallesindeki evi vakfettikleri / 33
- 48 [9b-2] Mehmed b. Hamza'nın Gayblar-ı sagir mahallesindeki evini Fatma bt. Bünyad'a sattığı / 34
- 49 [10a-1] Seyyid Ahmed Çelebi b. Emir Hüseyin'in iki adet tarlasının tasarruf hakkını Mustafa kethüdanın kızı Hatice ile Ali ve Fatma adlı çocuklara feragat ettiği / 35
- 50 [10a-2] Tekeli Ali Çavuş mahallesinden el-Hâc İbrahim Çelebi b. Mehmed'in evini Kaya b. Hamza'ya sattığı / 35

- 51 [10a-3] Ali b. Reşid mahallesinden Kaya b. Hamza'nın evini Sâkine bt. el-Hac Ömer'e sattığı / 36
- 52 [10a-4] Kiğı köyünden Yosef v. Yosef adlı zimmînin yirmi adet susuz ve bir adet sulu tarladaki hissesinin tasarruf hakkını Zaho v. İlhad'a verdiği / 37
- 53 [10b-1] Toronde adlı kadının ölmesiyle kızı Agise'nin, kendisi ve kardeşi Markos'a miras kalan bağı, kardeşinin tek başına tasarruf ettiğine dair açtığı davayı ispat edemediğinden söz konusu davanın düştüğü / 37
- 54 [10b-2] Kaftancı Avanis v. Garib'in yanında şakirtlik eden Asator v. Hadrişe'nin kendi rızasıyla ayrıldığına dair ikrarı / 38
- 55 [10b-3] Nesli bt. Haşim'in mehir, nafaka ve bir gümüş kemer üzerine kocası Halil b. İbrahim'den boşandığı / 38
- 56 [10b-4] Abdullah Keşiş v. Mansur'un Hevan? köyündeki bazı tarlalarının tasarruf hakkını Ali oğulları Hüseyin ve Hasan ile Cuma b. Bayram'a sattığı / 39
- 57 [11a-1] Mardin'in Kargun köyünden Şekür b. Derviş'in kaybolan öküzünü Elhas b. Matar'da bulduğunu iddia ettiği, ancak Elhas'ın öküzü pazardan aldığıının anlaşıldığı / 39
- 58 [11a-2] Kefere topluluğundan Melkon, Frankil ve İstador'un, başkethüdarları Frankil v. Haçik zimmetindeki paraları almaktan vazgeçtikleri / 40
- 59 [11a-3] Şeyh Matar-ı Şark mahallesinde ölen Mencetar'ın oğlu Gazel'in, Kirkos v. Melkon'un daha önce babasından almış olduğu evin yarı hissesine müdahalede bulunmaması / 40
- 60 [11b-1] Tanil v. Tursis'in Seyyid Ali b. Seyyid Mehmed'e elli beş riyal kuruş borcu olduğunu ikrar ettiği / 41
- 61 [11b-2] Yemnen'in ölümü üzerine vârisi olan annesi Eyve bt. Kereyid'in damadı Tohman'ın üzerindeki mehir ve bazı eşyalar için yedi kuruş karşılığında anlaşmaya vardıkları / 42
- 62 [11b-3] Herepil v. Yelda, Haço v. Murat, Kirpor v. Tutken ve Abraham v. Yakob'un Serdar Ömer Ağa'ya para verilmesi hususunda yemin ettikleri / 42
- 63 [12a-1] Camiussafa Evkâfi hizmetinde olan Mustafa Beşe b. Ahmed'in vakıftan alacağı 7.960 akçeyi görevde bulunduğu sürece istemeyeceği / 43
- 64 [12a-2] Receb b. Maksud ile Ağabeyi bt. Osman'ın boşandıkları / 43
- 65 [12a-3] Pendanlı aşiretinden Hasan b. Uğurlu, evini basarak kendisini yaralayıp sakat kalmasına sebep olan Mustafa'yı dava etmesine karşılık, Mustafa'nın sulh bedeli ile anlaşıklarını ispat ettiği / 44
- 66 [12b-1] Ömer b. Seyfi'nin Haçador v. Rüçhan'a kırmızı aba ücretinden on dört kuruş borcu olduğunu ikrar ettiği / 45

- 67 [12b-2] Vefat eden Raziye bt. Molla Habib'den alacağı olduğunu iddia eden Rebia Hatun'un iddiasını ispatlayamadığı / 45
- 68 [12b-3] Muhtedi Mustafa b. Abdullah'ın Hıristiyan olan Anna bt. Avanis'i Müslüman olmadan önce boşadığından zevciyete dair bir alâkasının kalmadığı / 46
- 69 [12b-4] Hoca Ahmed-i zimmî mahallesinde ölen Keber'in vârislerinin kendilerine miras kalan evi Zülfikar Beşe'ye sattıkları / 46
- 70 [13a-1] Sarraf Mehmed mahallesinden Seydi b. Allahverdi'nin evini Zeyneb bt. Veli'ye sattığı / 47
- 71 [13a-2] Vefat eden Şamlı Hüseyin'in hanımı, oğlu Ahmed'e kalan evi küçüklüğünde Rahime bt. Ali'ye sattığından Ali'nin söz konusu evle alâkasının olmadığı / 47
- 72 [13b-1] Palu sancağı halkından Mehmed'i, Hasan ve Hüseyin'in öldürdüğünü iddia eden amca oğlu Mehmed b. Ali'nin davasından vazgeçtiği / 48
- 73 [13b-2] Diyarbakır Valisi Mustafa Paşa'nın zenci asıllı kölesi Mercan b. Abdülmennan'ı âzâd ettiği / 49
- 74 [13b-3] Tercil'in Köpekli köyünden Murad'ın küçük oğlunun annesi Mercan'ın su kenarında çamaşır yıkarken harka düşüp ölmesi üzerine yapılan muayenede herhangi bir yara izine rastlanmadığı / 49
- 75 [13b-4] Şašo b. Naro'nun kızı Ketan ile evlenmek için babası Noro b. Hasan'a verdiği başlık parasını, evlenme gerçekleşmediğinden geri aldığı / 50
- 76 [14a-1] Bahar bt. Molla Bünyad'ın Kubad Bey mahallesindeki evini Mustafa ve Şahverdi b. Rıdvan'a sattığı / 50
- 77 [14a-2] Evlerinden alınan para ve eşyalar konusunda dava açan Mehmed, Derviş, Polad, Hasan, Hacı ve Ali'nin davalarına emr-i şerif olmadan bakılamayacağından Kazıklı cemaatinden Yitilmiş, Konkara ve Satılmış'a gereksiz yere müdahale edilmemesi / 51
- 78 [14a-3] Saçılı köyünden Durali b. Allahyârî ile Fatma bt. Süleyman'ın, başlık olarak verilenler Fatma'da kalmak üzere boşandıkları / 52
- 79 [14b-1] Ali Bey ve Hüseyin b. el-Hâc Bekir'in İplikpazarı'ndaki basmacı dükkânını el-Hâc Hüseyin Çelebi b. Mehmed Ağa'ya sattığı / 52
- 80 [14b-2] Alıpınarı köyünde ölen Şemun'dan miras kalan eve hanımı Selvi'nin ancak 1/8 oranında tasarruf edip fazlasına hakkı olmadığı / 53
- 81 [14b-3] Girit seferine katılan Musa Bey b. Mehmed'in hanımı Fatma'yı kandırıp kendisine nikâhlayan Durali b. Allahyârî'nin, Musa Bey'in Diyarbakır'a dönmesiyle Fatma'yı talâk-ı selâse ile boşadığı / 54
- 82 [14b-4] Abdurrahman Çelebi b. Receb'in İplikpazarı'ndaki dükkânlarını el-Hâc Hüseyin Çelebi b. Mehmed Ağa'ya sattığı / 54

- 83 [15a-1] Ahmed adlı kişinin Hüseyin Bey b. Mehmed Efendi'ye olan borcuna kefil olan Ahmed'in karısı Zeliha bt. Mustafa'nın kefaleti sebebiyle söz konusu borcu ödemesi gerektiği / 55
- 84 [15a-2] Diyarbakır'ın Fatih Mehmed Paşa Camii Evkâfi'na ait evin müteveli ve nâzırı tarafından Ahmed Çelebi b. Mehmed Ali'ye icara verildiği / 56
- 85 [15b-1] Karabet v. Kirakos'un Melkon v. Haçık'e seksen kuruş borcu olduğuna dair ikrarı / 56
- 86 [15b-2] Hoca Ahmed mahallesinden Kirkos v. Haçador'un evini Merte bt. Simavon'a sattığı / 57
- 87 [15b-3] Çaruği mahallesinden Bebeki bt. Körkis'in müslüman olan oğlu Derviş Ali b. Abdullah'a yarı hissesine sahip olduğu evi otuz beş riyal kuruşa sattığı / 57
- 88 [16a-1] Harput'un Behinik köyünden Sakar v. Kelek'in fırına düşerek yanan küçük oğlu Kelek'in mahkeme tarafından keşif ve muayenesinin yapılarak söz konusu durumun tespit edildiği / 58
- 89 [16a-2] Evlerinden alınan para ve eşyalar konusunda dava açan Mehmed, Derviş, Polad, Hasan, Hacı ve Ali'nin davalarına emr-i şerif olmadan bakılamayacağından Kazıklı cemaatinden Yitilmiş, Konkara ve Satılmış'a gereksiz yere müdahale edilmemesi / 59
- 90 [16b-1] Ahmed b. Mehmed Ali'nin, Şeyh Matar Camii Vakfi'ndan seksen seneliğine Bardakçılar çarşısındaki harabe zemini kiraladığı / 59
- 91 [16b-2] Vefat eden Mehmed'in hayatta iken Hüseyin b. Allahverdi'ye sattığı evin evlâda vakfedilmiş olduğuna dair dava açmak isteyen vârislerin iddialarını ispatlayamadıkları / 60
- 92 [17a-1] Ali Paşa mahallesinden Mehmed b. Allahkulu ile Perihan adlı hatunun müşterek kullandıkları avlu ve kenife ait yarı hisselerinin mahkeme tarafından belirlendiği / 61
- 93 [17a-2] Kılbaş mahallesinde vefat eden Halil'in terekesinden olan evin vârislerden hanımı Fatma bt. Bâli'ye mehr-i müecceli ve sümün hissesi karşılığında verildiği / 62
- 94 [17a-3] Aynata köyünden Kaya b. Mehmed ile Mehmed Çelebi b. Hüdaverdi arasındaki devhalık davasında sulh bedeli karşılığında anlaşma sağlandığı / 62
- 95 [17b-1] Çapakçur kazasından Mozire Pervane'nin cüzzam hastalığı için Şehlâ bt. Abdullah'ın kullandığı melhem parasını Musli'den değil, Mustafa Paşa kethüdası Salih Ağa'nın adamı Mahmud Ağa'dan aldığı / 63
- 96 [17b-2] Çingân Beyi Cafer Bey'in, reayasından İbrahim b. Abdülmennan'ın raiyyet vergisini vermediği için dava etmesi üzerine İbrahim'in vergisini verdiğini ikrar ettiği / 64
- 97 [18a-1] Terzi esnafından Bağdo v. Küster'in Sarıca taifesinden Hasan b. Mehmed'in kendisini hançerle yaraladığını şahitlerle ispat ettiği / 64

- 98 [18a-2] Gülmez-i kebîr ile Gülmez-i sagir mahalleleri arasında yaralı bir halde bulunan Dilaver b. Abdullah'ın kendisini Osman adlı birisinin yaraladığını söylediği / 65
- 99 [18a-3] Mehmed Paşa-yı Garb mahallesinden Mardiros v. İskender'in iki mahzenini Muradcan ve Handan'a kırk beş riyal kuruşa sattığı / 66
- 100 [18b-1] İsraili köyünden Hüsrev'e Diyarbakır Mal Defterdarı Ömer Paşa tarafından verilen boş zemine ait tezkerenin kaybolması üzerine vergisi alınarak yeni tezkere verildikten sonra bir de temessük yazıldığı / 66
- 101 [18b-2] Tabanoğlu mahallesinde vefat eden Ali'nin vârisleri olan kız kardeşinin kızı Bahar ile hanımı Güllü'nün mirastan paylarını aldıkları / 67
- 102 [18b-3] Mardin ahalisinden olup İstanbul'da vefat eden İbrahim b. Mehmed'in vârisi olan kız kardeşi İsmihan bt. Mehmed'in mirastan payını aldığı / 67
- 103 [19a-1] Diyarbakır Valisi Mustafa Paşa'nın şehre geldiğinde kendisi için tayin edilen ekmekleri imal eden esnafın paralarını tam olarak aldıkları / 68
- 104 [19a-2] Ali, Hüseyin, Ömer, Kubad, Mustafa vesair yoldaşlarının Seyyid İsmail, Seyyid Naci, Seyyid Ramazan ve Seyyid Ömer ile tuzluktan tuz yükleyip kervanla gelirken sebepsiz kavga edip kılıç ve kalkanlarını kırdıkları / 69
- 105 [19a-3] Bekir b. Timur'un Çimenli aşiretinden olduğuna dair ikrarı / 70
- 106 [19b-1] Kirkos v. Torik'in Pertek sancağı reayasından değil, Diyarbakır'ın Kubbe-i siyah mahallesinden olduğu / 70
- 107 [19b-2] Aslan v. Torik'in Şaban Ağa b. Mirza Çavuş'tan aldığı kebabçı dükkânı ve aletlerinin parasını ödemediğine dair şahitleri olduğundan kendisine müdahale edilmemesi / 71
- 108 [19b-3] Millî taifesinden Kulu b. Ebureş'in Şeyho b. İzzeddin'e verdiği katıra karşılık Şeyho'nun başka bir katır vererek aralarında anlaşmışları / 71
- 109 [20a-1] Ergani'nin Ziyaret köyünden Satıl b. Osman'ın babası ve Zirki cemaatinden Hasan'ın ölümü konusunda Acel b. Cemal, Celo b. Şeref ve Bekir b. Şemo'nun karşılıklı olarak zimmetlerini ibra ettikleri / 72
- 110 [20a-2] Kirkos v. Gazel'in Pertek sancağı reayasından değil, Diyarbakır'ın Gayblar-ı kebîr mahallesinden olduğu / 73
- 111 [20a-3] Mustafa Çelebi b. Abdülgani'nin oğlu Ahmed'in dişlerini Kör Hameş'in hata sonucu değnek ile vurup kırdığı / 73
- 112 [20a-4] Ahmed Çavuş mahallesinden Ahmed b. Mehmed'in evini Hâni bt. Dede adlı hatuna hibe ettiği / 74
- 113 [20b-1] Ali Bey b. Celâl'in Ali b. Ömer ve diğer Ali b. Mehmed ve Hasan b. Mehmed'in evlerinden sebepsiz yere aldığı eşya ve hayvanlar konusunda sulh bedeli karşılığında anlaşmaya vardıkları / 74

- 114 [20b-2] Abdullah b. Süleyman'ın kendisini talâk-ı selâse ile boşadığına dair Fatma bt. Ahmed'in şahitleri olduğu / 75
- 115 [20b-3] Kesber v. Tohman ile kız kardeşleri Handan ve Norancan'ın Garib Kastalı mahallesindeki evlerini Mehmed Beşe b. Abdullah'a sattıkları / 75
- 116 [21a-1] Hatiban köyünden Şemseddin b. Yusuf'a köyün sipahisi Mehmed Bey b. Derviş'e ziraat ettiği mahsulâtın vergisini vermesi hususunda tembihte bulunulduğu / 76
- 117 [21a-2] Ali b. Reşid mahallesinde vefat eden Allahverdi'nin kızı Hatice'nin miras kalan evini Mehmed Ağa b. Mustafa'ya sattığı / 77
- 118 [21a-3] Şeyh Matar-ı Şark mahallesinden Karabet v. Haçador'un Antep'e giderken evin kendisine ait kısmını satıp borcunu ödemek üzere Karankil v. Haçador'u vekil tayin ettiği / 77
- 119 [21a-4] Şeyh Matar-ı Şark ahalisinden Karankil v. Haçador ve kardeşi Karabet v. Haçador'un evlerini Mustafa Beşe b. Abdullah'a bey' bi'l-vefa ile sattıkları / 78
- 120 [21b-1] Hanife bt. el-Hâc Veli ile İbrahim Beşe b. Mustafa arasındaki bir evin mülkiyetiyle alâkalı anlaşmazlığa sulh bedeli olan elli riyal kuruş karşılığında son verildiği / 78
- 121 [21b-2] Altı senedir kayıp olan Ahmed'in küçük kızı Kâfiye'ye günlük üçer akçe nafaka takdir edildiği / 79
- 122 [21b-3] Memleket v. Nerkede'nin Demirciler çarşısında bulunan berber dükkânındaki kendi hissesini hanımı Tor Hatun bt. Tırgık'e sattığı / 80
- 123 [22a-1] Hüveyda aşiretinden Bekir b. Molla Osman'ın Ali, Ramo ve Savar ile birlikte Mizak köyünden Ali b. Ali'nin at ve eşyasını çaldıklarına dair ikrarı / 80
- 124 [22a-2] Kiği köyünden Atestos v. Abdülehad'ın boranhane ve tarlasını el-Hâc İbrahim Beşe'ye olan borcunun bir kısmına karşılık sattığı / 81
- 125 [22a-3] Çapakçur kazası Peribaş? köyü sipahisi Mustafa Bey'in İbrahim b. Yar Ahmed'in köye bağlı reayadan olduğuna dair icmal defterinde yer alan kaydı ibraz ettiği / 82
- 126 [22a-4] Selim Bey b. Murad'ın Çolak Ramazan b. Timur'a emanet olarak verdiği eşyalar konusunda sulh bedeli olan dört riyal kuruş karşılığında anlaşmaya vardıkları / 82
- 127 [22b-1] Malatya sakinlerinden Bekir'in el-Hâc Ali b. Abdullah'a hibe ettiği evi elinde bulunduran Şaban b. İsmail'e evden kasr-ı yedi için tembihte bulunulması / 83
- 128 [22b-2] Evlâd-ı vâkıftan Bekir Beşe b. Sinan'ın Kavas Mescidi Vakfi'na nezaret ettirmediği için evlâd-ı vâkıftan el-Hâc Musli b. Mahmud aleyhine dava açtığı, ancak el-Hâc Musli'nin bu göreve müstahak olduğu / 83
- 129 [22b-3] Vefat eden Mehmed Beşe adlı râcilin, annesi Salur bt. Tanil ve ammetesi Garamet'e olan borcunun muhalledâtından ödenmesi / 84

- 130** [23a-1] Vefat eden Mehmed Beşe'nin yüz kuruş borcuna karşılık Garib Kastalı mahallesindeki evin amca oğlu Hasan Beşe b. Hakem tarafından Salur bt. Tanil ile Garamet'e verildiği / **85**
- 131** [23a-2] Ahmed Bey'in kızları Hatice ve Asiye'nin tasarruf ettikleri Molla Ömer Mescidi yanındaki harabe zeminin söz konusu mescidin vakfına ait olması sebebiyle teslim edilmesi gerektiği / **85**
- 132** [23a-3] Ahmed b. Ali'nin vefat eden Arslan'ın dayısı olması sebebiyle muhalefâtına tasarruf eden Seydi b. Ahmed'in terekeden el çekmesi gerektiği / **86**
- 133** [23b-1] Çapakçur'un Eğirmaşın? köyü sipahisi Hüseyin b. Hüdaverdi'nin bir kısım mahsul ve parayı aldığı için İbrahim b. Şah Hüseyin'e açtığı davayı ispat edemediği / **87**
- 134** [23b-2] Çapakçur'un Bahkin köyü sipahisi İbrahim b. Ali'nin kendisine ait köylerin mahsulünü aldığı için İbrahim b. Şahin aleyhine açtığı davasına delil getiremediği / **87**
- 135** [23b-3] Çüngüş'ün Beygerme? köyünde evi ve bağı bulunan Osman b. Hüseyin'in diğer halk gibi vergisini vermesi gerektiği / **88**
- 136** [23b-4] Mehmed b. Hüseyin ile Erzurum'a giderken yolda ölen Çingân taifesinden Pîr Sultan b. Mühtedi eceli ile öldüğünden Pîr Sultan'ın kardeşi Yadigâr'ın dem ve diyet davasından vazgeçtiği / **88**
- 137** [24a-1] Zinciriye Medresesi Evkâfı'ndan Arasta Hanı'ndaki ahırın Seyyid Hüseyin Çelebi b. el-Hâc Mehmed Ağa'ya doksan dokuz seneliğine kiralanarak tamir etmesine ve üzerine odalar yapmasına izin verildiği / **89**
- 138** [24a-2] Osman b. Ferhad'ın, Berazi Çubi aşiretinden Hüseyin Çavuş'u böğrüne taşla vurarak öldürdüğünü ikrar ettiği / **90**
- 139** [24a-3] Hüseyin Çavuş'u öldüren Osman b. Ferhad ve Matar b. Mehmed ile vârisleri olan oğlu İsmail ve hanımı Şumu'nun sulh bedeli karşılığında dem ve diyet davasından vazgeçtikleri / **91**
- 140** [24b-1] Eğil'de vefat eden Ahmed Bey'in hanımı Safiye ile diğer vârisleri arasındaki malların paylaşımı konusundaki anlaşmazlığa, sulh bedeli karşılığında son verilmesine rağmen tekrar dava açmaya çalışan Safiye'den bu talebinin kabul edilemeyeceği / **91**
- 141** [25a-1] Abdünnur v. Maraba'nın el-Hâc Süleyman mahallesindeki evini David v. İbrahim'e sattığı / **93**
- 142** [25a-2] Mardin'den Abdülcilil b. Abdullah'ın evini, Mustafa Çelebi ve kardeşleri Yusuf, Emir, Hacı ve Ahmed'e sattığı / **93**
- 143** [25a-3] David v. İbrahim'in Hacı Süleyman mahallesindeki evini Zeliha bt. Yusuf'a sattığı / **94**
- 144** [25b-1] Raziye Hatun'un, Acem asıllı cariyesi Çeşmi bt. Abdullah'ı âzâd ettiği / **95**
- 145** [25b-2] Ömer b. Cemal'in Dellükan aşiretinden Pîro b. Şah Hüseyin'e verdiği borcun otuz kuruşundan feragat ettiği / **95**

- 146 [25b-3] Mehmed b. Bayram ile kardeşi Kaya ve annesi Raziye bt. Arslan'ın Ali Paşa mahallesindeki zeminlerini Mehmed Çelebi b. Hüdaverdi'ye sattıkları / 96
- 147 [26a-1] Maktül olan Gudde Mehmed Kethüda'nın ve kardeşinin evleri aranıp yıkıldıktan sonra bulunan para ile eşyaların deftere kaydedildiği / 96
- 148 [26a-2] Ali Paşa mahallesindeki Molla Ömer Mescidi Evkâfi'ndan olan vakıf zeminin Hatice ve Asiye'ye doksan dokuz seneliğine kiralandığı / 97
- 149 [26a-3] Ayşe bt. Ali'nin Çağal mahallesindeki evini Emine bt. Seyyid Abdülcemil'e sattığı / 98
- 150 [26b-1] Sakar'ın, annesi Hazem bt. Aprahamşe'ye olan borcunu ödemesi gerektiği / 98
- 151 [26b-2] Ahmed b. Mahmud'dan mehri, nafaka-i iddeti ve eşyasından feragat ederek boşanan Fatma bt. Davud'un herhangi bir eşya talebinde bulunamayacağı
- 152 [26b-3] Vefat eden Fatma'nın yanında kalan Hanım bt. Molla Mehmed'in, elinde Fatma'ya ait para ve eşya olmadığına dair yemin ettiği / 99
- 153 [27a-1] Ali b. Hüseyin'in hanımı Hüsnü'yü, Ahmed b. Mehmed'in evinde misafir olan Süleyman'ın öldürmesinden dolayı ev sahibi Ahmed b. Mehmed'in sorumlu tutulamayacağı / 100
- 154 [27a-2] Musa b. Osman'ın, Millî aşiretinden Hacı b. Budak ve Bayram b. Abdülevvel'i kılıç ve hançerle yaraladığı / 101
- 155 [27b-1] Hasankeyfe bağlı Çeliki taifesinden Çavuş b. Hasan ve Cüdi b. Haço ile diğerlerinin mal, eşya ve hayvanlarının yağmalatırılması, Durak Beşe b. Mehmed Efendi'nin de hizmetçisi Davud oğlu Hüseyin'in öldürülmesi davalarından karşılıklı olarak vazgeçtikleri / 101
- 156 [27b-2] Ali Bey b. Muharrem'in Rus asıllı cariyesi Çeşmi bt. Abdullah'ı âzâd ettiği / 102
- 157 [27b-3] Hasan'ın İsmail b. Zülfikar'a olan borcuna kefil olan Ahmed Bey b. Mehmed'in söz konusu borcun kalan kısmını da ödemesi gerektiği / 103
- 158 [28a-1] Kubbe-i cedid mahallesinden Perihan bt. Mehmed'in evin kendisine ait yarı hissesini kocası Süleyman b. Abdullah'a sattığı / 104
- 159 [28a-2] Rahime bt. Bâli'nin Kılbaş mahallesinde oturduğu evi, babası Bâli'nin daha önce Mustafa b. Zağal'dan aldığı ve kendisine miras olarak kaldığı / 104
- 160 [28b-1] Diyarbakır kullarından Osman Bey'in Kirakos v. Yali'ye borcu olduğuna dair ikrarı / 105
- 161 [28b-2] Arap topluluğundan el-Hâc Kasım b. Mehmed'in kızı Sitti ile evlenen İbrahim b. Selim'in hanımının bâkire olduğunu itiraf etmesi üzerine kendisine bir sene süre verildiği / 106
- 162 [28b-3] Vefat eden Halil'in çocuklarına vasiyy olan nineleri Güllü b. Yadigâr'ın, çocuklar ve annelerinin mehri için verdiği paraya karşılık, Halil'den kalan evin yarı hissesini aldığı / 106

- 163** [28b-4] El-Hâc Fazlı Beşe b. Süleyman Ağa'nın Derviş Hüseyin mahallesindeki evini Molla Mehmed b. Ebubekir'e sattığı / **107**
- 164** [29a-1] Bogos'un Ramazan Beşe b. Abdülmennan'dan aldığı borca kefil olan Minas v. Nikogos'un söz konusu borcu ödemesi gerektiği / **107**
- 165** [29a-2] Ali b. Hüseyin'in hanımı Hüsnü'yü, Ahmed b. Mehmed'in evinde misafir olan Süleyman'ın öldürmesinden dolayı ev sahibi Ahmed b. Mehmed'in sorumluluğunun olmadığı / **108**
- 166** [29a-3] Hoca Ahmed-i müslim mahallesinde vefat eden Fatma'nın oğlu İbrahim Beşe b. Mustafa Beşe'nin kendisine miras kalan evi Alican Bey b. Ahmed Çavuş'a sattığı / **109**
- 167** [29b-1] Üstad Osman b. Eyüb'ün Debbağlar çarşısındaki kirişhanesinin 1/5 hissesini Şaban b. Cemil'e sattığı / **109**
- 168** [29b-2] Ölen zimmî Yusuf'a borcu olan Mircan v. Arab'ın söz konusu borcu vârisi Mahbube bt. Budak'a ödemesi gerektiği / **110**
- 169** [29b-3] Rahiplerden cizye alınmayacağına dair Savur kazasına bağlı Kalit köyünden Rahip Kara Yusuf v. Reşid'e talebi üzerine temessük verildiği / **110**
- 170** [29b-4] Mehmed Çelebi'nin dişine vurup kırılmasına sebep olduğunu ileri sürerek Arakil v. Haçador aleyhine dava açan Şehnaz bt. Hıdır Beşe'nin söz konusu davasından feragat ettiği / **111**
- 171** [30a-1] Allâf Ali b. Mehmed'in Hasan Ağa'ya olan yüz altmış kuruş borcundan altmış kuruşuna karşılık bey' bi'l-vefa ile dükkânının ağırlığını sattığı, yüz kuruş için de kızının altın vesair eşyalarını rehin bıraktığı / **111**
- 172** [30a-2] Çapakçur'un Ebutahir köyündeki İsfahan Evkâfi'nin geliri yeterli olduğundan gerekli harcamalardan geri kalan paradan Molla İbrahim b. Mehmed'e hakkı olan günlük on akçenin verilmesi / **112**
- 173** [30a-3] Palu sancağı reayalarından Asator, Murad, Kirkor, Bağdasar ve Bogos'un Hicrî 1065 yılı cizyelerini Hasan Bey'e vermiş olduklarına dair ellerinde tezkere olduğundan tekrar kendilerinden cizye talep edilmemesi / **113**
- 174** [30b-1] Tor Hatun bt. Devletiyad'ın Karagöz mahallesindeki evini Mardiros'un oğulları Kirkos, Karabet ve Nikogos'a sattığı / **113**
- 175** [30b-2] Kiki aşiretinin Mir Memi cemaatinden fazla olarak tahsil edilen 1.000 baş koyun vergisinin voyvodanın isteği üzerine alındığı / **114**
- 176** [30b-3] Zimmî Meryem ile nişanlanan Mehmed b. Abdullah'ın evlenmekten vazgeçtiği / **114**
- 177** [30b-4] Kabasakal köyünden Mahmud b. Ahmed'in Molla Ali b. el-Hâc Mehmed'e emanet olarak verdiği kürde kılıç davasında yarım riyal kuruş karşılığında zimmetini ibra ettiği / **115**

3789 NUMARALI DEFTERİN BELGE ÖZETLERİ

- 1 [1a-1] El-Hac Mehmed ile Seyyid Mustafa, Seyyid Mehmed, Ayşe, Zeliha ve Emine arasındaki menzil davasının meşru olmadığı / **149**
- 2 [1a-2] Cami-i kebîr mahallesinde oturan Ümmü bt. Ahmed ile Bağdat'a giden eşi Ketenci İbrahim b. Yusuf b. Abdullah arasındaki boşanma ve nafaka davası / **150**
- 3 [1b-1] Kubbe-i siyah mahallesinde ikamet eden Karabet v. Şehverdi ile Malhas v. Murat ve zevcesi Anna bt. Serkis arasındaki alacak davası / **151**
- 4 [1b-2] Lala Bey mahallesinde ikamet eden Hanife bt. Murad ile üvey oğlu Mustafa b. Habo arasındaki alacak verecek davası / **152**
- 5 [2a-1] Marhabib mahallesinde ikamet eden Yagob ile Abdünnur v. Hanna adındaki kardeşlerin babalarından intikal eden muhtelif mahallelerde ve köylerdeki emlaklerinin aralarında tayin ve tanzimi / **153**
- 6 [2a-2] Abdal mahallesinde oturan Şeyhzade b. Seyyid Molla Osman ile Etem v. Handan arasındaki ev davası / **154**
- 7 [2b-1] Molla Alican mahallesinde ikamet eden Meno ile İstader v. Kesber arasında Patrik köyündeki bostan satışıyla ilgili anlaşmazlığın halli / **155**
- 8 [2b-2] Molla Bahaeddin mahallesinde oturan İbrahim b. Mustafa ile Kethüda Hüseyin Ağa b. Ahmed arasındaki menzil davası / **156**
- 9 [3a-1] Usta Burcu mahallesinde ikamet eden Cebrail b. Ömer'in, aynı mahallede bulunan menziline Yusuf b. Ali'ye satması / **157**
- 10 [3a-2] Mehmed Paşa mahallesinde ikamet eden Halil'in insanlara eziyet ve sıkıntı vermesinden dolayı mahalleden ihraç edildiği / **157**
- 11 [3a-3] Zile'den gelirken ölen Diyarbakır'ın Küçük Kenîse mahallesinden Hanna v. Eblehad'ın kardeşleri ile müşterek oldukları menkul ve gayrimenkullerden 1/3 hissesinin oğlu muhtedi Ali'ye verilmesi / **158**
- 12 [3b-1] Hüsameddin mahallesinde ikamet eden Sultan bt. İsmail ile Ali b. Mehmed'in boşanma talebi / **159**
- 13 [3b-2] Lagarîzade Ahmed Efendi b. Ali Efendi'nin vefatı üzerine vârisleri olan eşi Şerife Hanım ve oğlu Mustafa'nın merhumun kethüdası Abdullah Ağa b. Abdülmennan zimmetinde bulunan meblağı ibra etmeleri / **159**
- 14 [4a-1] Merhum Lagarîzade Ahmed Efendi'nin eşi Şerife Emetullah Hanım, oğlu Mustafa Efendi, kethüdası Abdullah Çelebi b. Abdülmennan, Çukadar Salih Beşe ve Sarraç Mustafa'nın aralarındaki meselenin halli için mahkemeye gelmeleri hususunda kendilerine tembihte bulunulduğu / **161**
- 15 [4b-1] Kör Çelo b. Mehmed, Ahmed b. Abdurrahman ve Hamdan b. İsmail'in kendi hevâlarına tâbi olup bir kısım eşkıya ile birlikte köy ve mezralarda insanlara zulüm ve yağma yaptıkları / **162**

- 16 [4b-2] Hani kazasına bağı Zoğ İbrahim köyünde Osman b. Abdurrahman ile Kör Çelo b. Mehmed, Ahmed b. Abdurrahman, Hamdan b. İsmail vesair şahısların menzil basıp halka türlü türlü eziyet ettikleri / **163**
- 17 [5b-1] Hoca Ahmed mahallesinde oturan Rabia bt. Veliyyüddin ile zevci Mehmed b. Veliyyüddin'in boşanma davası / **165**
- 18 [5b-2] Diyarbakır'da İçkale sakinlerinden Abdülkadir b. Mehmed'in aynı mahallede bulunan evini el-Hac Ali b. Abdi'ye satması / **165**
- 19 [5b-3] Diyarbakır'a bağı Alıpınarı köyünde ikamet ederken vefat eden İstor'dan intikal eden bağıın vârisleri tarafından İstor'a satılması / **166**
- 20 [6a-1] Ahmed Çavuş mahallesinde oturan Hasan Çelebi b. Mehmed Emin ile Hasankeyfli Receb b. Hüseyin'in Hasankeyf kalesindeki menzille ilgili olarak aralarında anlaşma yaptıkları / **167**
- 21 [6a-2] El-Hac Osman mahallesi sakinlerinden olup Mora adasında vefat eden el-Hac Ahmed Ağa b. el-Hac Mehmed Ağa'nın terekesinden oğlu Halil'e kalan dört sehm ev hissesini Abdülkadir Çelebi'ye satması / **167**
- 22 [6b-1] Kılbaş mahallesinde oturan Halil b. Ali'nin oğlunun gözünü darb eden Tomcan v. Abraham isimindeki zimmîden davacı olduğu / **168**
- 23 [6b-2] Diyarbakır'da ikamet eden Sasonlu taifesinden Ovanes v. Dono'nun kaybolan katırının Mustafa b. Molla Hasan'da görülmesi üzerine katırın sahibine teslimi için tembihte bulunulduğu / **169**
- 24 [7a-1] Nalçacı mahallesinde ikamet eden el-Hac Halil b. Receb ile Halil Çelebi b. Yusuf arasındaki yaralama meselesinde sulh yapıldığı / **170**
- 25 [7a-2] Marhabib mahallesinden Yagob v. Hanna'nın Alıpınarı köyünde bulunan bir adet ekmekçi fırını ile bir adet mahzenini Adam v. Körkis'e satması / **170**
- 26 [7a-3] Kalenderhane mahallesi sakinlerinden Seyyid Ömer b. Ahmed ve hanımı Medine bt. Halil'in aynı mahalledeki evini Mehmed b. Abdi'ye satması / **171**
- 27 [7b-1] Molla Bahaeddin mahallesinde ikamet ederken vefat eden Haydar Efendi b. Mustafa'nın vârislerinden büyük oğlu Mustafa'ya düşen hissesini kız kardeşi Rukiye'ye satması / **172**
- 28 [7b-2] Kalenderhane mahallesinde oturan Gazzaz el-Hac Yusuf b. Abdullah'ın aynı mahalledeki evini Ali Efendi b. Halil'e satması / **173**
- 29 [8a-1] Molla Bahaeddin mahallesi halkından Yeğen Hüseyin Efendi b. Ahmed'in Katırınarı mahallesindeki evini Mustafa Çelebi'ye satması / **174**
- 30 [8b-1] Gülmez-i sagir mahallesinde ikamet eden Abdülkadir b. Sefer'in aynı mahallede bulunan evini Çerkis'e satması / **175**
- 31 [8b-2] Ablak mahallesinde ikamet eden Çukadar Hasan Çelebi b. İsa'nın aynı mahalledeki evini Çermikli Ömer'e satması / **175**

- 32 [8b-3] Kalenderhane mahallesinde oturan Yusuf Ali'nin aynı mahallede bulunan evini Seyyid Ömer b. Ahmed'e satması / **176**
- 33 [9a-1] Kubbe-i cedid mahallesinde ikamet ederken vefat eden Âliye bt. Seyyid Mahmud'un terekisinin vârisleri arasında tayin ve tanzimi / **177**
- 34 [9a-2] Derviş Hüseyin mahallesinde oturan Zeliha bt. Mehmed Emin'in el-Hac Büzürg mahallesinde bulunan evini Hasan Çelebi b. Ali'ye satması / **178**
- 35 [9b-1] Diyarbakır'a bağlı Kıtırbil-i zimmî köyünde oturan Betyon bt. Nasef ile zevci Tomo v. Eplo arasındaki boşanma ve nafaka davası / **179**
- 36 [9b-2] Kıtırbil-i zimmî köyünde ikamet eden Bagdi v. İlye'nin aynı köyde bulunan bir adet ekmeççi fırını ile dâhilindeki ambarı Ali Ağa'ya satması / **179**
- 37 [9b-3] Kalenderhane mahallesinde oturan Merve bt. Ebûzeyd ile zevci Molla Cebrail b. Ömer'in aynı mahallede bulunan evin satışından dolayı Yusuf b. Ali'deki alacaklarını tahsil ettikleri / **180**
- 38 [10a-1] Ergani merkezinde oturan Ovanes v. Yani'nin Ergani'ye bağlı Ceberde? köyünde bulunan bağını Erotin v. Toro'ya satması / **181**
- 39 [10a-2] Molla Bahaeddin mahallesinde oturan Hüseyin Efendi b. Ahmed Efendi'nin aynı mahallede bulunan evini Mardiros v. Melkon'a satması / **181**
- 40 [10a-3] Hoce Haçador mahallesinde oturan Bağdasar v. Melkon'un aynı mahallede bulunan evini Sadraka'ya satması / **182**
- 41 [10b-1] Cami-i kebîr mahallesinde oturan Abdülkadir b. Hüseyin'in Rumiyan mahallesinde bulunan evini Aslan v. Mardiros'a satması / **183**
- 42 [10b-2] Ali Paşa mahallesinde ikamet eden Osman b. Ahmed'in aynı mahallede bulunan evini Osman b. Abdullah'a satması / **183**
- 43 [10b-3] Ali Paşa mahallesinde ikamet ederken vefat eden Hasan b. Abdullah b. Abdülmennan Atik Şeyhzade Mehmed Çelebi'nin Kuşdoğan mahallesindeki evini Ali Paşa Camii'ne vakfettiği / **184**
- 44 [11a-1] Hoce Haçador mahallesinde oturan Toma bt. Avadis ve Mernuş bt. İkob'un aynı mahallede bulunan evlerini Ezdo v. İkob'a satması / **185**
- 45 [11a-2] Hoce Maksud mahallesinde ikamet eden Melke bt. Merican'ın aynı mahallede bulunan ev hissesini Merkus v. Bağdasar'a satması / **186**
- 46 [11b-1] Hoce Maksud mahallesinde oturan Melke bt. Merican'ın Küçükkenisa mahallesinde bulunan menzildeki 1/3 hissesini Erotin v. Ruhican'a satması / **186**
- 47 [11b-2] Kalenderhane mahallesi sakinlerinden Seyyid Ömer b. Ahmed'in aynı mahalledeki evini Mehmed ile zevcesi Medine'ye satması / **187**
- 48 [12a-1] Kubad Bey mahallesindeki ev Rabia Hatun tarafından Meyser v. Abraham'dan satın alındığından Yusuf b. İsmail'in müdahale etmemesi gerektiği / **188**

- 49 [12a-2] Mehmed Paşa mahallesinde vefat eden Seyyid Ebubekir b. Şaban'dan intikal eden aynı mahalledeki evinin vârisleri tarafından el-Hac Mehmed Efendi'ye satıldığı / **189**
- 50 [12b-1] Telbisime nahiyesi Mahal köyü sakinlerinden Hüseyin b. Tahir'in evlenme isteğini reddeden Meryem Hatun'un Abdünnebi oğlu Şükrullah ile evlenmeyi kabul ettiği / **190**
- 51 [13a-1] Diyarbakır Mütesellimi Mustafa Ağa'nın mutfak ve kiler masrafları için Zilhicce ayına mahsuben esnaftan alınan emtia parasının vekilharcı İbrahim Ağa tarafından ödendiği / **191**
- 52 [13b-1] Garb Kastal mahallesinde oturan İsmail b. Ömer'in aynı mahallede bulunan evini Abdülkadir b. Mehmed ile kız kardeşi Kadire Hatun'a satması / **192**
- 53 [13b-2] Diyarbakır kalesi kapılarından Dağ kapısı haricinde bulunan Meskenler köyü halkından Meryem bt. Diyab ile zevci Cuma b. Ali arasındaki boşanma davası / **193**
- 54 [13b-3] El-Hac Osman mahallesinde oturan Tüffah bt. Abdullah'ın Molla Alican mahallesindeki evini Maryem bt. Matlob'a satması / **194**
- 55 [14a-1] Mehmed Paşa mahallesinde vefat eden Seyyid Ebubekir b. Şaban'dan intikal eden aynı mahalledeki evinin vârisleri tarafından el-Hac Mehmed Efendi'ye satılması / **195**
- 56 [14a-2] Hüsreviye ve Gayblar mahallesi halkından Molla Mustafa b. Hasan, Seyyid Mustafa b. Osman, Ahmed b. Mehmed, Seyyid Osman b. İbrahim vesair şahısların Semânzade Mehmed Çelebi'nin evine akan suyun fazlalığından şikâyetle bulunmaları üzerine mimarbaşı, suyolcular ve bilirkişi tarafından vezin ve ayar yapılarak su akışının eski haline getirildiği / **195**
- 57 [14b-1] El-Hac Osman mahallesinde oturan Halil Ağa b. el-Hac Ahmed Ağa b. el-Hac Mehmed'in Alıpınarı köyündeki hamamının beş sehinden dört sehime hissesini Rukiye Hanım'a satması / **197**
- 58 [15a-1] Süluki mahallesinde ikamet eden Mustafa Çelebi b. Mehmed'in aynı mahallede bulunan evini Elyas v. Avram'a satması / **198**
- 59 [15b-1] Eğil kazasına bağlı Terib köyü ahalisinden Hattab b. Ömer adındaki genci darb eden Deyrmeneli Seyyid İbrahim b. Mehmed arasındaki davanın halli / **199**
- 60 [16a-1] Ali b. Reşid mahallesinde oturan Seyyid Zülfikar b. Ali'nin aynı mahallede bulunan evini Molla İbrahim b. Abdullah'a satması / **199**
- 61 [16a-2] El-Hac Osman mahallesinde ikamet eden Halil Ağa b. el-Hac Ahmed b. el-Hac Mehmed'in Alıpınarı köyündeki bağını Köprüyapanzade Mustafa Çelebi'ye satması / **200**
- 62 [16b-1] Karaçor nahiyesi halkından ve levent taifesinden Osman b. Abdullah'ın Âmid'e bağlı Kürdenli köyünde misafir olarak kaldığı sırada çalınan katırının geri verilmesi üzerine davadan vazgeçtiği / **201**
- 63 [16b-2] Mehmed Paşa mahallesinde vefat eden Karabet v. Haço'nun geride kalan hanımı ve çocuklarının tereke davası / **202**

- 64 [17a-1] Diyarbakır kalesi kapılarından Rum kapısı haricinde bulunan ve Buzhane adıyla bilinen Garb köyünde yirmi sene evvel vefat eden Musli Kethüda b. el-Hac Kasım b. el-Hac Abdullah'ın oğulları arasındaki miras davası / **203**
- 65 [17a-2] Camiunnebi mahallesinde ikamet etmekte iken vefat eden İbrahim b. Mehmed'in eşi Sekine Hanım, sulbî oğlu Bekir ve sulbiye kızları Fatma ve Emine arasındaki miras davası / **204**
- 66 [18a-1] Diyarbakır ahalisinden Şahin b. Mehmed ile Ebubekir b. Abdullah arasındaki alacak verecek davası / **206**
- 67 [18a-2] Kıtırbil-i zimmî köyünde oturan Abdo v. Aldo ile komşusu Yasef v. Petros arasındaki ev davası / **207**
- 68 [18b-1] Camiulesved mahallesinde oturan Sakine Hatun'un aynı mahallede bulunan evini Seyyid Ebubekir'e satması / **208**
- 69 [19a-1] Diyarbakır Valisi Ahmed Paşa'nın Tiflis seferine gittiği sırada kiralanan at ve katırlara ait paranın Alıpınarı köyü halkından el-Hac Mustafa b. Veli, Hacı Mehmed Emin b. Zülfikar ve Ruhali Tanil b. Yagob'a ödendiği / **209**
- 70 [19a-2] Yahudiyan mahallesinde oturan Simo v. Abraham'ın aynı mahallede bulunan evini Petro'ya satması / **210**
- 71 [19b-1] Molla Cennan? mahallesinde ikamet eden Aslan v. Niame kendi yanında büyüttüğü Abdo v. Emirhan'ın küçük oğlu İsak için babasından nafaka talebi / 210
- 72 [19b-2] İmadiye mahallesinde oturan Timur b. Miro ile zevcesi Hanım bt. Sefer arasındaki boşanma davası / **211**
- 73 [19b-3] Kavas mahallesinde ikamet ederken vefat eden Yakut bt. Melkon'un oğlu Kirakos ile kızları Maryem ve Hanım'a intikal eden ev hisselerini kardeşleri Serkis'e hibe ettikleri / **212**
- 74 [20a-1] Ergani'nin Sayd-ı Tiftik köyünde ikamet eden Halil b. Mikâil'in aynı mahalledeki bahçesini Şâtır Mehmed b. Şakir'e satması / **212**
- 75 [20b-1] İneyet Ağa mahallesinde ikamet eden Zemberekçi Erotin v. Haçador'un aynı mahallede bulunan evini Melkon v. Mikâil'e satması / **213**
- 76 [20b-2] El-Hac Osman mahallesinde oturan Emine bt. Abdullah b. Abdülmennan'ın aynı mahallede bulunan evini Abdülkadir Çelebi'ye satması / **214**
- 77 [21a-1] Çaruği mahallesinde Tuzeken oğlu demekle tanınan Süleyman b. İbrahim ve oğlu Zülfikar'ın aynı mahallede bulunan evlerini Mustafa Çelebi'ye satmaları / **215**
- 78 [21a-2] El-Hac Süleyman mahallesinde ikamet eden Simone bt. Behno'nun aynı mahallede bulunan evini el-Hac Ahmed b. İbrahim'e satması / **216**
- 79 [21a-3] Mehmed Paşa mahallesinde oturan Fatma bt. Mustafa'nın aynı mahallede bulunan evini Meryem bt. Şahin'e satması / **216**

- 80 [21b-1] Diyarbakır'da misafir olarak bulunan Şeyhanlı aşiretinden Abbas b. Selim'in Karakeçili aşiretinden Hasan b. Ahmed'e kız kardeşi ile evlenmek niyetiyle vermiş olduğu meblağı nikâh gerçekleşmediğinden geri talep etmesi / **217**
- 81 [21b-2] Kalenderhane mahallesinde oturan Seyyid Yusuf b. Seyyid Rasül'ün aynı mahallede bulunan evini Ahmed Bahaeddin'e satması / **218**
- 82 [22a-1] Diyarbakır'da misafir olarak bulunduğu esnada öldürülen İzoli aşiretinden Hasan b. Piro b. Kılıç'ın erkek kardeşi ile Süveydi aşiretinden Mehmed b. Hızır'ın sulh eyledikleri / **218**
- 83 [22a-2] Ali b. Mustafa b. Murtaza'nın mirasının Cami-i kebîr mahallesi ahalisinden Hamza b. Hüseyin Bey'e ait olduğu / **219**
- 84 [22b-1] Hassa köyünden Kiki aşireti ekincisi iken vefat eden Seyyidhan b. Şiro'nun sağlığında çoban olarak tuttuğu Nebi b. Ali'ye teslim ettiği iki yüz koyunu merhumun oğlu ve vârisi Mustafa'ya iade etmesi gerektiği / **221**
- 85 [23a-1] El-Hac Büzürg mahallesinde oturan Çubukçu Mehmed b. İbrahim ile zevcesi Fatma b. Hüseyin'in boşanma davası / **222**
- 86 [23a-2] Gayblar mahallesinde ikamet eden Fatma bt. Cündi'nin sû-i hâli sebebiyle mahalleden ihracı / **222**
- 87 [23b-1] Garb Kastal mahallesinde sakin olup Tiflis seferine giderken yolculuk esnasında boğularak vefat eden Şâtır Mehmed b. Mustafa'nın hayatta iken Hamide'yi yirmi guruş mehr-i müeccel ile nikâhladığının tespit edilmesi / **223**
- 88 [24a-1] Şirin v. Avadis'in Diyarbakır'da Söğütlü Hanı'nda misafir iken ölen Koçhisarlı İsmail Beşe b. Sağır Abdurrahman'ın ortağı olduğundan beytûmal memurunun müdahaleden men edildiği / **224**
- 89 [24a-2] Molla Bahaeddin mahallesinde oturan Ayşe bt. Mustafa Ağa ile zevci Karabiber demekle tanınan Zurnazen Mehmed'in boşanma davası / **226**
- 90 [24b-1] Tiflis seferine giderken boğularak ölen Şâtır Mehmed'in Seyyid Ahmed b. Ahmed Çelebi'ye olan borcunun terekesinden ödenmesi için Rukiye Hanım'a tembihte bulunulması / **227**
- 91 [25a-1] Garb Kastal mahallesi ahalisinden olup Tiflis seferine giderken boğularak ölen Şâtır Mehmed'in sağlığında nikâhladığı Yeter Hanım'ın mehrinin merhumun terekesinden ödenmesi / **228**
- 92 [25a-2] El-Hac Süleyman mahallesinde oturan Hacı Ahmed b. İbrahim'in aynı mahallede bulunan evini Molla Ali b. Mehmed'e satması / **229**
- 93 [25b-1] Hoca Ahmed mahallesinde ikamet eden Medine bt. İbrahim'in Aziz Camii mahallesinde bulunan evini Ayşe bt. İbrahim'e satması / **229**
- 94 [25b-2] Şeyh Said-i küçük mahallesinde oturan Rukiye bt. Emirze ile Ali Ağa b. Abdullah arasındaki boşanma davası / **230**

- 95 [26a-1] Savur kazası halkından vefat eden Seyyid Osman b. Ahmed'in terekesinden hak iddia eden Hüseyin b. Tahir'in müdahaleden men olunduğu / **231**
- 96 [26a-2] Molla Bahaeddin mahallesinde oturan Hanzâde bt. İleksan'ın aynı mahallede bulunan evini kardeşinin oğulları Karabet ve İkob'a satması / **232**
- 97 [26b-1] Halil Paşa mahallesinde oturan Merve bt. Mustafa'nın, zevci Zilli Ebubekir b. Abdullah b. Abdülmennan ile boşandığından başkasıyla evlenmesine engel olunmaması / **233**
- 98 [26b-2] Marpityun mahallesinden vefat eden Osib v. Ferlo'dan intikal eden aynı mahalledeki evine Bağdasar tarafından müdahale olunmaması / **233**
- 99 [27a-1] Kılbaş mahallesinde ikamet eden Ali b. Yusuf'un aynı mahallede bulunan evini zevcesi Şerife bt. Ahmed'e satması / **235**
- 100 [27a-2] Molla Bahaeddin mahallesinde vefat eden Mehmed b. Abdullah Bey'in aynı mahallede bulunan evini satın alan Marsa bt. Tomcan'a müdahale edilmemesi / **235**
- 101 [27b-1] Diyarbakır ahalisinden Hüseyin bin Mehmed'in Koruk mukâtaasındaki timar hissesini Hüseyin b. Mehmed'e ferağ ve kasr-ı yed ettiği / **236**
- 102 [27b-2] Şark nahiyesine bağlı Karagöz vb. köylerden on iki bin akçe timara mutasarrıf olan Rıdvan Ağa b. Abdullah'ın kendi rızasıyla timarını sulbî oğlu Hüseyin Ağa'ya feragat ve kasr-ı yed eylediği / **237**
- 103 [28a-1] Garb Kastal mahallesinde oturan Arap Mustafa b. Hüseyin ile Mehmed b. Abdullah'ın aralarında meydana gelen kavga ve çekişmeden men edildikleri / **238**
- 104 [28a-2] Ali Paşa mahallesinde ikamet eden Ali b. Mehmed'in Mar Habib mahallesinde bulunan bir adet bardakçı dükkânını Çukadar Ali b. İbrahim'e satması / **238**
- 105 [28a-3] Atak kazasında bulunan Ferek köyünde oturan Fatma bt. Mehmed'in birkini izâle eden Mustafa'nın babası Hasan b. Ali ile muârazadan men edildiği / **239**
- 106 [28b-1] Lala Bey mahallesinde sakin iken Tiflis kazasında vefat eden Ahmed b. Hacı Abdullah'ın terekesini tespit için vârisleri tarafından Seyyid Mehmed'in vekil nasb ve tayin edildiği / **240**
- 107 [28b-2] Aziz b. Mustafa'nın vefatı üzerine Diyarbakır'ın Rumiyan mahallesi halkından Molla Hüseyin b. Abdullah b. Filân ile Ayşe bt. Nakkaş Yusuf arasındaki tereke davasının sulh ile sonuçlandırıldığı / **240**
- 108 [29a-1] Savur kazasının Mani köyü ahalisinden Abdullah b. Ali ile Şeyh Kasım b. Şeyh Cemal arasındaki altı adet tarla üzerindeki anlaşmazlığın sulh ile neticelendiği / **241**
- 109 [29a-2] Hızır İlyas mahallesinde ölen Hoce Tomcan v. Haçador v. Melkon'un el-Hac Ebubekir Ağa'ya vermiş olduğu on beş bin kuruşun geri verilmesi sebebiyle mezkur EbubekirAğa'nın zimmetinin ibra edildiği / **242**
- 110 [29b-1] Çermik nahiyesinde medfun olan Hz.Ömer (r.a.) evlâdından merhum Molla Mahmud-ı Zahidî evlâtlarına vakıf ve meşrut olan Hazin köyü vakıf iradının eskisi

gibi üç hisse üzerine tevzi olunması ve Abdülhafız, Seyyid Ahmed ve Molla Ömer'in ziyade talepte bulunmalarının men edilmesi / **243**

- 111** [29b-2] Hoce Maksud mahallesi ahalisinden Hüseyin b. Halil'in aynı mahallede bulunan evini Haçador v. Yakob'a satması / **244**
- 112** [30a-1] Abdi Baba mahallesinde oturan Hüseyin b. Ali'nin aynı mahallede bulunan evini Osman b. Maksud'a satması / **244**
- 113** [30a-2] Sarılı Kılıç Bey demekle tanınan Molla Ömer Mescidi Vakfı Mütevellisi Ali Bey b. el-Hac Bekir'de olan muhasebe defterlerinin incelenmesi neticesinde İmam el-Hac Abdi Efendi b. Molla Hüseyin, Nüzâr İbrahim Efendi ve Câbi Abdülkadir b. el-Hac Mehmed'in vakfa müdahaleden men edildikleri / **245**
- 114** [30b-1] Şemsiyan mahallesinde oturan Zülfü bt. Murad Hatun'un zevci Seyyid Ali b. Hasan b. Abdullah'ın Şebinkarahisarı'nda Çakmak Hanı'nda kalırken ölmesi üzerine hanımı Zülfü Hatun'un iddeti bittiğinde başka birisiyle evlenmesinde mahzur olmadığı / **246**
- 115** [30b-2] El-Hac Seydi mahallesinde oturan Kuyumcu Karakaş Ahmed Beşe b. Abdullah'ın Ergani kazasındaki bakır madeninde bulunan sekiz adet dükkân, bir kahvehane, bir oda ve iki büyük körüğü zevcesi Emine bt. Abdullah'a satması / **246**
- 116** [31a-1] Aziz Camii mahallesi halkından Rabia bt. İbrahim Çavuş ile Ciskalı Molla Yusuf'un boşanma davası / **248**
- 117** [31b-1] Marpityun mahallesinde vefat eden Osib v. Ferlo'nun terekesi terk ettiği zevcesi İgise bt. Şemamon'a kaldığından oğlu Bağdasar ile kızları Anna, Sare ve Hanım'ın müdahalede bulunmamaları / **249**
- 118** [32b-1] Marpityun mahallesinde vefat eden Yasef v. Matlob'un oğlu Kesber'in mallarını zapt vb. işlerini görmek üzere Igıksan v. Allahverdi'nin kayyum tayin edildiği / **251**
- 119** [32b-2] El-Hac Seydi mahallesinde oturan Kuyumcu Karakaş Ahmed Beşe b. Abdullah'ın mallarını zevcesi Rukiye bt. Ahmed sattığından çekişme ve kavgadan men edildiği / **251**
- 120** [33a-1] El-Hac Osman mahallesi ahalisinden tâcir Ömer b. Mahmud'un Tekman kasabasındaki yaylaktan gelirken Yezidî eşkıyalarından Mamo b. Hamo tarafından katledildiği, katilin yol kesen, yağmacı ve insanlara zararlı bir kişi olduğunun şahitlerce ifade edildiği / **253**
- 121** [33b-2] El-Hac Büzürg mahallesinde oturan Fatma bt. Veliyyüddin'in aynı mahallede bulunan evini Emine bt. Hasan'a satması / **255**
- 122** [34a-1] Camiulesved mahallesi ahalisinden Fatma bt. Seyyid Ömer'e borçlu olarak vefat eden Veli b. Mehmed Lala Bey mahallesindeki evini rehin verdiği için evin Fatma Hanım'a ait olduğu / **255**
- 123** [34a-2] Yiğit Ahmed mahallesinde ikamet eden Meryem bt. Kenan'ın aynı mahallede bulunan evini el-Hac Mehmed Ağa'ya satması / **256**

- 124 [34b-1] Aziz Camii mahallesinde vefat eden Erdebilîzade el-Hac Hüseyin Efendi'nin, Camiunnebi mahallesinde sakin iken vefat eden el-Hac Musazade demekle tanınan Ahmed Ağa b. Mehmed Bey'e verdiği borç paranın merhumun vârisleri tarafından talep edildiği / **257**
- 125 [35a-1] Ergani kazasına bağlı Sakardığin köyünde öldürülen Ömer b. Mehmed'in babası ve vârisi olan Mehmed b. Ramazan'ın katilden diyet talep ettiği / **258**
- 126 [35a-2] Diyarbakır kalesi kapılarından Dağ kapısı haricinde bulunan Miskinler köyünde Cuma b. Ali'nin Kasım b. Mehmed ile Abdi tarafından öldürmek kasdıyla darb edildiğinin tespiti / **259**
- 127 [35a-3] Hasırlı mahallesinde oturan Fatma bt. Ömer ile Halil b. Şeyh İbrahim'in boşanma davası / **260**
- 128 [35b-1] Telbisime nahiyesi Dirik köyünden Ali b. Osman'ın aynı köyde bulunan iki adet damını Davud b. Şahin'e satması / **260**
- 129 [35b-2] Kılbaş mahallesinde ikamet eden Zülfü bt. Murad b. Hüseyin ile Verdi bt. Körkis arasındaki ev davası / **261**
- 130 [36a-1] Mehmed Paşa mahallesi halkından Miyase bt. Mahmud'un aynı mahallede bulunan evini Mehmed Ağa b. İsmail'e satması / **262**
- 131 [36a-2] Ali Paşa mahallesinde vefat eden Osman b. İbrahim'in terekesinin vârisleri arasında taksimi / **263**
- 132 [36b-1] Derviş Hüseyin mahallesi ahalisinden Fatma Hanım ile zevci Mustafa Bey'in mahkeme huzurunda boşandıkları / **264**
- 133 [37a-1] Ergani kazasına bağlı Aynata köyünde oturan Karakeçili aşiretinden Osman b. Bayram ile Molla Arslan b. Ramazan arasındaki bağ davası / **265**
- 134 [37a-2] Fethi Çelebi mahallesinde sakin Mardinli el-Hac Hasan b. Külâhlı Hüseyin'in Mardin'in Baş mahallesinde mevcut olan bir küçük dam ve bir adet harabe arsasının yarım hissesini Kudsi b. Boyacı Sefer'e satması / **266**
- 135 [37a-3] Molla Alican mahallesinde oturan Ümmü bt. İsmail'in aynı mahallede bulunan evini el-Hac Hüseyin'e satması / **266**
- 136 [37b-1] Diyarbakır'ın Dağ kapısı haricinde Tekke köyünde vefat eden Zülfü b. Halil'in aynı köyde bulunan samanlık ve ahırının zevcesi Asiye Hatun'a teslim edilmesi için Molla Ali'ye tembihte bulunulduğu / **267**
- 137 [37b-2] Mehmed Paşa mahallesinde vefat eden Ebubekir'in aynı mahallede bulunan evinin satışından oğlu Hüseyin'e isabet eden hissesini almak için Mustafa'nın kayyum tayin edildiği / **268**
- 138 [38a-1] Şeyh Matar mahallesinde vefat eden Hüseyin b. Hasan Beşe'nin vârisleri Ümmühani bt. Abdullah ile Süleyman arasındaki anlaşmazlığın halli / **268**

- 139 [38a-2] Camiunnebi mahallesinde vefat eden Seyyid Mehmed b. İsrail'in küçük oğlu İsrail'in vasisi olan Seyyid el-Hac Feyzullah'ın nafaka talebinin kabul edildiği / 270
- 140 [38b-1] Hoca İskender mahallesinde oturan Rukiye bt. Şahin'in Toma bt. Yakub, Mustafa b. Abdullah ve diğer Mustafa b. Abdullah'ın tasarrufundaki vakıf evinden kira talebinin uygun olmadığı / 270
- 141 [38b-2] Çakal mahallesi halkından Ayşe bt. Derviş'in alacak meselesi yüzünden Gevher bt. Ali ile aralarında meydana gelen çekişmeden men edildiği / 271
- 142 [39a-1] Muallak mahallesinde ikamet eden Rukiye bt. el-Hac Abdullah Çelebi'nin aynı mahallede bulunan mahzenini Murat v. Abraham'a satması / 272
- 143 [39a-2] Hüsameddin mahallesinde sakin Behlül b. Ramazan'ın Şeytan pazarındaki dükkânını Allahverdi b. Yusuf'a satması / 272
- 144 [39a-3] Çubi mahallesi halkından Seyyid Musa b. Bekir'in Eğil kazasına bağlı Yetergân köyünde bulunan bağını Fars b. Ömer'e satması / 273
- 145 [39b-1] Kılbaş mahallesi halkından Molla Bektaş Hasan'ın aynı mahallede bulunan bir ahır ile kenifini Receb b. Mahmud ile Ali b. Ramazan'a satması / 273
- 146 [39b-2] Diyarbakır'da misafir olarak bulunan Molla Halil b. İsa ile Halil b. Kasım arasındaki anlaşmazlığın halli / 274
- 147 [39b-3] Diyarbakır'da oturan Hasan Abdallı taifesinden Medine bt. Zekeriya adlı hatunun ayrılmış olduğu zevci Çirkin b. Durmuş'tan mehir, nafaka ve diyet talebi / 275
- 148 [40a-1] Molla Bahaeddin Mahallesi ahalisinden el-Hac İbrahim b. Receb'in aynı mahallede bulunan evini Safiye bt. Mehmed'e satması / 275
- 149 [40a-2] Çernik mahallesinde vefat eden Şirinoğlu demekle meşhur Garef v. Şirin'in vârislerine intikal eden evinin büyük oğlu Tahman ile zevcesi Toma'ya satıldığı / 276
- 150 [40b-1] Ablak mahallesi halkından el-Hac Ömer b. Mehmed'in, zevcesi Fatma bt. Yusuf'a olan borcunu ödemesi için tembihte bulunulduğu / 277
- 151 [40b-2] Çernik köyünde vefat eden Mustafa b. Hamdan'ın terekesinin vârisleri arasında paylaşılması / 278
- 152 [41a-1] Çirik, Balış ve Deyrviran mezralarının yarı hisselerine malikâne usulü mutasarrıf olan Molla Mustafa b. Hasan Efendi'nin hissesini kendi rızasıyla İbrahim b. el-Hac Hüseyin'e feragat ve kasr-ı yed ettiği / 278
- 153 [41a-2] Tilhamid köyünden İbrahim b. Mustafa'nın Camiunnebi mahallesinde bulunan evini Haço b. Mahmud'a satması / 279
- 154 [41a-3] Molla Alican mahallesinde oturan Seyyid Hüseyin'in eşi Ümmü Hanım ile sulbî oğlu İbrahim'e zaruri masrafları için nafaka ödeyeceği / 280
- 155 [41b-1] Sipahi çarşısında bulunan üç adet dükkânın İmadiye Mescidi mahallesinde hayır sahiplerinden el-Hac Hoca Kasım b. Şah Hüseyin Kethüda'nın vakfî gelirlerinden olduğu / 280

- 156** [42b-1] Diyarbakır'ın Çaruği mahallesinde Mustafa b. Abdullah'ın mülkü olan evin Bedros v. Tomcan'a satıldığı / **283**
- 157** [43a-1] Eğil kazasının Zağrokân köyünden Ömer, Osman ve Umur ile kız kardeşleri Hanife ve anneleri Zerika Hanım'a ait bağın yarım hissesini Ali Ağa'ya sattıkları / **284**
- 158** [43a-2] Diyarbakır'da misafir olarak bulunan Siverekli el-Hac Ahmed'in bir müddet önce hanımını yumruk ile darb eden Musli ile anlaşarak davasından vazgeçtiği / **285**
- 159** [43b-1] Diyarbakır Mütessellimi Mustafa Ağa'nın mutfak ve kiler masrafları için esnaftan alınan emtia parasının vekilharcı İbrahim Ağa tarafından ödendiği / **285**
- 160** [44a-1] Kalenderhane mahallesinde bulunan Molla Ahmed ve Molla Ömer'in müştereken sahip oldukları evin Hasan'a satıldığı / **287**
- 161** [44a-2] Mehmed Paşa mahallesinde vefat eden Pastacı Ali Çelebi b. İbrahim'in terekesinin Sultan Hanım'a ait olduğundan Ali, Abbas ve Ebubekir'in müdahalede bulunmamaları gerektiği / **287**
- 162** [44b-1] Mehmed Paşa mahallesinde vefat eden Bastacı Ali Çelebi b. İbrahim'in terekesi meselesinde Ali, Abbas ve Seyyid Ebubekir ile Sultan Hanım arasındaki anlaşmazlığın halli / **289**
- 163** [45a-1] Camiunnebi mahallesinde ikamet eden Seyyid Hasan b. Ahmed'in aynı mahalledeki evini Salih b. Ahmed'e satması / **290**
- 164** [45a-2] Şeref Çavuş mahallesi ahalisinden Abdullah b. Murtaza'nın Ergani'ye bağlı Salihi köyünde bulunan evini Mehmed b. Ahmed'e satması / **290**
- 165** [45a-3] Fethi Çelebi mahallesinde oturan Huriye Hanım'ın aynı mahallede bulunan evini Seyyid Mahmud'a satması / **291**
- 166** [45b-1] Mardin nahiyesinde vefat eden Osib v. Hamis'in amcaoğlu Habo v. Yagob ile eşi Hanım bt. Garo arasındaki tereke davası / **292**
- 167** [45b-2] Sarılı mahallesinde vefat eden Murathan Bey b. Mahmud'un borcu sebebiyle aynı mahallede bulunan evinin vârisleri tarafından Musa v. Yakob'a satılması / **292**
- 168** [46a-1] Diyarbakır Mütessellimi Mustafa Ağa'nın mutfak ve kiler masrafları için esnaftan alınan bir aylık emtia parasının vekilharcı İbrahim Ağa tarafından esnafa verildiği / **293**
- 169** [46a-2] Camiunnebi mahallesinde ikamet eden Zeliha Hanım'ın zevci el-Hac Halil b. Abdullah b. Abdülmennan'ın başka bir diyara gitmesi sebebiyle nafakası için kendisine verilmesi gereken miktarı Seyyid Mehmed Emin'den talep etmesi / **295**
- 170** [46b-1] Hüsreviye mahallesinde oturan Emine bt. Bakkal Mustafa ile zevcesi Hacı Ahmed Çelebi b. Abdurrahman arasındaki boşanma davası / **296**
- 171** [46b-2] Derviş Hüseyin mahallesi halkından Abdullah b. Mustafa'nın aynı mahallede bulunan evin 1/4 hissesini İbrahim b. Sefer'e sattığı / **296**

- 172 [47a-1] Camiunnebi mahallesinde oturan Fatma bt. İbrahim'in aynı mahallede bulunan evini el-Hac Ali b. Ahmed'e satması / **297**
- 173 [47a-2] Aslen Taceddin mahallesi ahalisinden olup Zile kasabasında vefat eden Abdurrahman b. Ali'nin vârisleri arasındaki tereke davası / **298**
- 174 [47b-1] Behramki Çavuş köyü sakinlerinden İskender b. Haço'nun aynı köydeki bağını Rasül b. Halil'e sattığı / **299**
- 175 [48a-1] Hacı Ali b. Kasım-ı Samirî'den intikal eden Kubbe-i cedid mahallesindeki evin tasarrufu Seyyid Osman'a ait olduğundan Hatice bt. Hacı Ali'nin müdahale etmemesi / **300**
- 176 [48a-2] Çakal mahallesinde ikamet etmekte olup zevci başka bir diyara giden Rukiye Hanım bt. Seyyid Şeyh İsmail ile bir hademesine nafaka tayini / **301**
- 177 [48b-1] Şehratepe köyü ahalisinden Budak b. Halil ve kardeşinin oğlu Hasan b. Mahmud'un Gayblar mahallesinde bulunan evlerini Osman Çavuş b. Ömer'e satmaları / **302**
- 178 [48b-2] Kılbaş mahallesinde oturan Ahmed b. Murad'ın aynı mahallede bulunan evini Seyyid Mehmed b. Hacı Ömer'e satması / **302**
- 179 [48b-3] Hüsreviye mahallesinden Rahime bt. Abdünnebi'nin aynı mahallede bulunan evini Mustafa b. Mehmed'e satması / **303**
- 180 [49a-1] Kubad Bey mahallesinde ikamet eden Sultan bt. Mehmed'in aynı mahallede bulunan evini el-Hac Hüseyin b. Veli'ye satması / **304**
- 181 [49a-2] Ali Paşa mahallesinde sakin Hüseyin b. Nebi'nin Telbisime nahiyesine bağlı Elikân? köyündeki bağını Şeyhmus b. İzzeddin'e satması / **304**
- 182 [49b-1] Musullu Yakob v. Noro v. Beşşare'nin ölümü üzerine terekesinin vasiyeti üzere erkek kardeşi Yasef ile kız kardeşi Hanım'a teslim edilmesi / **305**
- 183 [49b-2] Eğil kazası ahalisinden Seyyid Hüseyin b. Veli'nin yine Eğil kazasının Matmor? köyündeki bağını Halil Çelebi'ye satması / **306**

3828 NUMARALI DEFTERİN BELGE ÖZETLERİ

- 1 [1a-1] Hasan Beşe'nin boşadığı hanımına nafaka vermesi / **361**
- 2 [1a-2] Firar eden Şaban'ın dükkânındaki eşyaların Küçük Süleyman'a teslim edilmesi / **631**
- 3 [1a-3] Musul tüccarı Şemdin'in Erzurum Valisi Rauf Paşa'ya borçlu olduğu / **362**
- 4 [1b-1] Mekkârîbaşı Receb oğlu Mehmed Ağa'nın kirasını hazineden almak üzere kullandığı beygirlerin listesi / **362**
- 5 [1b-2] Musul tüccarı Arif'in Erzurum Valisi Rauf Paşa'ya borçlu olduğu / **363**
- 6 [2a-1] Menzilhane tarafından tatarlara verilen beygirlerin listesi / **364**
- 7 [2b-1] Lala Bey Mescidi mahallesinde oturan Ahmed b. Osman'ın babasından kalan ev hissesiyle ilgili talebinin reddedilmesi / **365**
- 8 [2b-2] Fatih Mehmed Paşa mahallesinden Sopya v. Bağdasar'ın aynı mahalledeki evini Üçkilise, Maryakop ve Küçük Kenîse çorbahanelerine vakfetmesi / **365**
- 9 [2b-3] Ömer b. el-Hâc Ömer'in, annesi ve babasından intikal edip ninesi Emetullah Hatun tasarrufunda olduğunu iddia ettiği para hakkındaki talebinin reddedilmesi / **366**
- 10 [2b-4] Melek Ahmed Paşa Hamamı'nın mütevellisi İsmail'in vefatıyla yerine Said Ağazade Ebubekir Ağa'nın tayini / **367**
- 11 [3a-1] Patrik köyünden İbrahim'in vârislerinin Kadıkaryesi'ndeki miras bağlarını Hafız Süleyman Efendi b. el-Hâc Salih'e satmaları / **367**
- 12 [3a-2] Ali Paşa mahallesinden olup başka bir yere giden Abdullah'ın malları üzerine hanımı Ayşe bt. Eyübî'nin kayyum tayin edilmesi / **368**
- 13 [3a-3] Abdülhay Ağazade Seyyid İbrahim Beyefendi'nin Hamravat suyundan hanesine aldığı miktarın babasından intikal eden mülkü olduğu / **368**
- 14 [3a-4] Dizdarzade Hacı Abdurrahman Ağa'nın evine Hamravat suyundan dört masura su alması / **369**
- 15 [3b-1] Camiunnebi mahallesinden vefat eden Eskici Molla İsa'nın küçük kızı Hatice'ye annesi Zülfiye'nin vasi tayin edilmesi / **369**
- 16 [3b-2] Mehmed Sabir Beyefendi'nin Hamravat suyundan mülkü olan üç masurayı Gümrük Kâtibi Osman Efendi'ye satması / **370**
- 17 [3b-3] Matran Hanna el-Yakubî tarafından gasbedilen Siirt'in Beykent cesimi ve Deyr Direk Mar Yohan köyündeki manastırın Nasturîlere ait olduğunun ispatlanması sonucu Nasturî cemaatinin reisi Patrik Yusuf'a teslimi / **370**
- 18 [4a-1] Behzad'ın kızları Rukiye ve Zübeyde Hatunların, babalarından ve anneleri Ümmü Hatun'dan intikal eden miras hususunda İsmail Ağa b. Aluş ile sulh olmaları / **372**
- 19 [4a-2] Kirekos, Kireboş ve Bogos kardeşlerin Belvan köyü kâhyası Rasül b. Ali'de olan alacaklarının bir kısmını aldıkları, geri kalanını da teberru ederek zimmetini ibra ettikleri / **372**

- 20 [4b-1] 1241 senesi Mart'ına kadar olan masrafların esnafa tevzi ve taksim edildiğini gösterir liste / **373**
- 21 [5a-1] Kamışlı mahallesinden Esmâ Hatun bt. Hüseyin Ağa ile Bezzaz Molla İsmail b. İsmail'in boşanmaları / **377**
- 22 [5b-1] Şam eski Valisi merhum Ahmed Paşa'nın Diyarbakır ve havalisindeki alacaklarının tahsil edilerek Hazine-i âmire'ye gönderilmesi / **377**
- 23 [6a-1] Şam eski Valisi merhum Ahmed Paşa'nın Diyarbakır ve havalisindeki alacaklarının tahsil edilerek Hazine-i âmire'ye gönderilmesi / **378**
- 24 [6b-1] Goranlızade İsmail Bey'in Diyarbakır Mutesellimliği'ne tayin edilmesine dair buyuruldu sureti / **380**
- 25 [6b-2] El-Hâc Halil İlähi Efendi'nin Diyarbakır Müftülüğü'ne tayini / **381**
- 26 [7a-1] Menzil nizamının kiraya tahvil olunması üzerine, menzilhanelerden yararlanma şartları ve uyulması gereken kuralları bildirmek üzere çıkan ferman sureti / **381**
- 27 [8a-1] Palu ümerasından olup sürgün edilen Hacıbekirbeyzade Ahmed Bey, Selim Bey, İskender Bey ve Feyzullah Beylerin affedilmeleri için çıkan ferman sureti / **386**
- 28 [8b-1] Palu ümerasından olup Diyarbakır'a sürgün edilen Hacıbekirbeyzade Ahmed Bey'in serbest bırakılması için çıkan buyuruldu sureti / **387**
- 29 [8b-2] Alanya'ya sürgün edildiği halde Bağdat'a firar eden Diyarbakır eski Müftüsü Hacı Hüseyin Sabir'in affına dair ferman sureti / **387**
- 30 [9a-1] Diyarbakır'daki kasap ve fırıncı esnafına beleş et ve ekmek alınarak zulmedilmesinin önlenmesi hususunda çıkan ferman sureti / **388**
- 31 [9a-2] Örenli ve Saçılı köyleri halkının Mizre'de ziraat ettikleri hasılâtın öşrü ile değirmenlerin gelirlerini Mizre'nin Karkat köyüne bağlı olmasından dolayı Karkat ağasına vermeleri gerektiği / **389**
- 32 [9b-1] Diyarbakır Voyvodallığı'nın Zilhicce 1241 hasılâtının listesi / **390**
- 33 [11a-1] Ergani Madeni'nden Diyarbakır'a gönderilen bakırın Salih Paşa'nın Kalhane nâzırı olan Emin Ağa'ya teslim edildiği / **404**
- 34 [11a-2] Voyvoda Hacı İshak Ağa'nın konağında olan saray mefruşatının tekrar saraya nakledildiği / **404**
- 35 [11a-3] Mehmed Paşa'nın kayını Ahmed Bey geldiğinde kendisine verilen mefruşat / **405**
- 36 [11a-4] Zorla Yahudi yapıp Yakop'la evlendirilen İzmirli Ester'in tekrar Müslüman olup Esmâ ismini alması / **405**
- 37 [11b-1] Halepli Hacı Mahmud Fethioğlu'nun lehine yeğeni Mustafa'nın yalancı şahitlik yapması / **405**
- 38 [11b-2] Fatma bt. Mehmed'in Cuma b. Abdullah ile evlendirilmesi / **405**

- 39 [11b-3] Minoş v. Karabet'in Tekbos v. Ohannes ile evlendirilmesi / 406
- 40 [11b-4] 1242 yılı cizye bohçası listesi / 406
- 41 [11b-5] 1241 senesi Ramazan'ında Cebehane'den çıkan barutun listesi / 407
- 42 [12a-1] Hacı Hamdullah Ağazade Abdülbaki Efendi'nin sahip olduğu iki cilt *Kelâm-ı kadîm*'in bir cildini Cami-i kebîr'in Hanefiler ve bir cildini Şafiiler tarafına vakfetmesi / 407
- 43 [12a-2] Bakkal esnafının Ömer Ağa'ya 2 bin kuruş borçlu olduğu / 407
- 44 [12a-3] Bahçıvan esnafından Şeyhmusoğlu Mustafa Ağa, Kasım Beşe, Akoğlu, Ali Baba ve diğerlerin taahhütleri / 407
- 45 [12b-1] Diyarbakır Voyvodalığ'ının Zilhicce 1241 hasılâtının miktarı / 408
- 46 [13b-1] Diyarbakır'daki camilerde Kur'ân-ı Kerim okumak üzere muhtelif hafızlara izin verilmesi / 408
- 47 [14b-1] Mevlâna Çerkezzade Seyyid Hafız İbrahim Efendi'nin Diyarbakır Kadılığı'na tayin edilmesi / 410
- 48 [14b-2] Menzil nizamının kiraya tahvil olunması üzerine Diyarbakır Menzilhanesi'nin nasıl işletildiği ile gelir ve giderlerini gösteren defterin tanzim edilerek gönderilmesi emrine ait buyuruldu sureti / 410
- 49 [15a-1] Diyarbakır'a mekkârîbaşı tayin olunan Receboğlu Mehmed Ağa'nın altı aylık gelir gider listesi / 411
- 50 [15b-1] Diyarbakır vilâyetinin Eylül 1241 tarihine kadarki masraflarının hesap olunarak esnafa tevzi ve taksimini gösterir liste / 413
- 51 [15b-2] Diyarbakır eyaletine tahsis edilen imdad-ı hazeriye ilk taksitinden Şark ve Garp köylerine isabet eden miktarın tevzi ve taksimini gösterir liste / 415
- 52 [16b-1] Divan-ı hümâyûn hâcegânından Seyyid Seyfullah'ın mutasarrıf olduğu Diyarbakır pazarbaşılık, bakkalân ve pazarcıyân maktû'una Molla Ömer'in müdahalesinin men edilmesi / 417
- 53 [16b-2] Bağdat Kalesi Bina Emini merhum Hacı Ali'nin, kale ebniyesi masrafından dolayı hazinede olan alacağının borçları düşüldükden sonra sarrafına teslim edilmesi / 418
- 54 [17a-1] Nasuh Paşa çarşısındaki cami imamlığı ve cüzhanlığı görevlerinde bulunan Mehmed Halife b. Ömer'in vefatı üzerine bu vazifelere Seyyid Hâfız Ahmed Halife b. Mehmed Emin ve Seyyid Abdurrahman Halife b. Hafız Mehmed'in tayin edilmesi / 420
- 55 [17a-2] Seyyid İbrahim'e daha önceden tevcih edilmiş olan Âmid'deki Evkâf ve Emlâk Münadiliği Mukâtaası'nı el-Hâc Mehmed Said'in hile ile kendi üzerine kayıt ettirdiğinden konunun araştırılması / 420
- 56 [17b-1] Mürûr nizamına harfiyen uyulması / 421
- 57 [17b-2] Eyalet ve sancak mutasarrıflarının halkdan Martiye adıyla akçe almamaları / 423

- 58 [18a-1] İmam Muhammed'in Münib Efendi tarafından tercüme edilen Siyer-i kebîr adlı kitabının teksir edilen nüshalarının kütüphanelere, kütüphane olmayan yerlerde mahkemelere konarak istifade edilmesi / 424
- 59 [18b-1] Halkın emniyeti ve yolların güvenliğinin sağlaması için Diyarbakır mütesellimi ile diğer görevlilere hitaben çıkan fermanın sureti / 425
- 60 [18b-2] Hadice Sultan'ın doğumu vesilesiyle Osmanlı ülkesinin her yerinde şenlikler yapılmasına dair çıkan fermanın sureti / 426
- 61 [19a-1] Diyarbakır vilâyetindeki mukataa sahiplerinin zimmetinde kalan meblağın bir an önce tahsil edilerek hazineye teslim edilmesi / 427
- 62 [20a-1] Diyarbakır kazalarının avârız ve nüzul gelirlerinden tahsil olunmayan kısmın bir an evvel tahsil edilerek hazineye gönderilmesi / 430
- 63 [20b-1] Diyarbakır eyaletindeki zeamet ve timar erbabının borçlarının bir an önce tahsil edilerek hazineye gönderilmesi / 432
- 64 [21a-2] Darbhane-i âmire'de basılan paraların dışında altın cinsleri ve diğer paraların kullanımının yasaklandığı / 435
- 65 [21b-1] Darbhane-i âmire'de basılan paraların dışında eski altın çeşitleri ve diğer paraların kullanımının yasaklandığına dair sadriazam mektubu / 436
- 66 [21b-2] El-Hâc Halil İlâhi Efendi'nin Âmid Müftülüğü'ne tayin edilmesi / 437
- 67 [22a-1] Diyarbakır Vilâyeti Serdarlığı'na Hacı Eyübzade Halil Ağa'nın tayini / 437
- 68 [22a-2] Yeniçeri Ağası Mehmed'in Diyarbakır Serdarlığı'na tayin olunan Hacı Eyübzade Halil Ağa'ya görevlerini bildirir mektubu / 438
- 69 [22b-1] Erzurum Kalesi muhafazasında görevli yeniçerilerin aylıklarına karşılık olarak Diyarbakır'daki zeamet ve timar erbabının vermesi gereken bedeliyenin tahsil edilerek gönderilmesi / 439
- 70 [22b-2] Diyarbakır'daki voyvodalık ile gümrük ve tevabii mukataalarının el-Hâc İbrahim Ağa tasarrufuna verildiği / 440
- 71 [23a-1] Diyarbakır Emtia Gümrüğü iltizam bedelinin sağlam akçe olarak Darbhane'ye gönderilmesi, gümrükte alınan ve verilen akçelerin değerinde olmasına ve çürük akçe olmamasına dikkat edilmesi / 440
- 72 [23a-2] Diyarbakır Mütesellimi Mehmed Bey'in azliyle yerine Hacı Seyfizade Ömer Ağa'nın tayin edildiği / 441
- 73 [23b-1] Diyarbakır eski Mütesellimi Şeyhzade Mehmed Bey'in borçlarının tahsil edilerek hazineye gönderilmesi / 442
- 74 [23b-2] Palulu Hacı Sadık'ın terekasının hazine tarafından zaptına ferman olduğundan vârisi Hacı Bakioğlu'nun terekeden aldıklarının geri alınması / 443

- 75 [23b-3] Cami-i kebîr mahallesinden Hacı Mustafa Efendi b. Hacı Mehmed Efendi'nin aynı mahalledeki oturduğu evi oğlu Yusuf Efendi'ye satması / 443
- 76 [24a-1] Diyarbakır'daki Ermeni reayası tarafından ödenmesi gereken vergilerin adil bir şekilde tahsil edilmesi / 444
- 77 [24a-2] Diyarbakır'daki Melek Ahmed Paşa Camii Müderrisi Mevlâna Seyyid el-Hâc Abdullah'ın Belgrad Kadılığı'na tayin edilmesi / 444
- 78 [24a-3] Mevlâna Harputî Seyyid İbrahim Efendi'nin Diyarbakır Kadılığı'na tayin edilmesi / 445
- 79 [24b-1] Âmid ahalisinden Ali b. Derbaz'ın, hanımı Hatice'nin terekesinden olan evi Şeyhmus adlı şahsın gasbettiği iddiasının geçersiz olduğu / 445
- 80 [24b-2] Behzadzade Aluş Ağa'nın vârisleri olan çocukları Hanife, Abdurrahman ve Hatice'nin Çopyan mahallesindeki arsalarını kardeşleri İsmail Ağa'ya, İsmail Ağa'nın da Cami-i kebîr mahallesindeki evini kardeşlerine satması / 446
- 81 [25a-1] Hoca Ahmed mahallesinden Zeliha bt. Hacı Hasan Ağa'nın üç talâkla kocası Sinan'dan boşanması / 447
- 82 [25a-2] Kudüs'te ölen Vanlı Magsi Ayveris'in terekesinin Kayyum Kazgancı İkob'a teslim edilmesi / 449
- 83 [25b-1] İnsanların gâffet ve cehaleti ve bir takım kimselerin aldatmaları sonucunda İslâm'ın esaslarını terk etmeleri üzerine söz konusu durumun önüne geçilmesi için gerekli eğitimin verilerek herkesin dinî emir ve yasaklara uymalarının sağlanması / 450
- 84 [26b-1] Diyarbakır imdad-ı hazeriyesi ilk taksiti tevzi ve taksim defterlerinin tanzim edilerek gönderilmesi / 453
- 85 [26b-2] Fatih Mehmed Paşa mahallesinde öldürülen Posto v. Beyoş'un vârislerinin ölüme sebep olanlarla diyet konusunda sulh oldukları / 453
- 86 [27a-1] Âdile Sultan'ın doğumu üzerine her tarafta şenlikler yapılması / 454
- 87 [27b-1] Yeniçeriliğin kaldırılması sonucu memleketlerine gönderilen şahısların daha sonra birer bahane ile İstanbul'a gelmek isteyecekleri beklenildiğinden bunlara izin verilmemesi / 455
- 88 [28a-1] Ka'bi köyündeki Ermeni kilisesinin tamirine izin verilmesi / 456
- 89 [28a-2] Kili ve Türkmen kazalarındaki timar ve zeamet sahiplerinden isyan eden ve şakavete kalkışanların ellerinden timar ve zeametlerinin alınması / 457
- 90 [28a-3] Şeyh Matar mahallesinde ölen Antoş v. Osib'in kızı Sidi'ye nafaka takdiri / 458
- 91 [28a-4] Şeyh Matar mahallesi ahalisinden ölen Antoş v. Osib'in kızı Sidi üzerine amcası Fetho'nun vasi, dedesi Losik'in nâzır tayin edilmesi / 458
- 92 [28b-1] Âmid Müftülüğü'ne Halil el-İlâhi Efendi'nin tayin edilmesi / 459

- 93 [28b-2] Bozulan ve eski özelliğini kaybeden yeniçeri teşkilâtının kaldırılıp yerine Asâkir-i Mansûre-i Muhammediye adıyla yeni bir ordu kurulması / **459**
- 94 [30b-1] Diyarbakır Mutesellimi Goranlızade İsmail'e ihale edilen Diyarbakır ve tevâbii cizyesinin toplanarak İstanbul'a gönderilmesi / **463**
- 95 [31a-1] [Eksik hüküm] Kırkık para kullananların cezalandırılması / **465**
- 96 [31a-2] Bağdat, Musul, Diyarbakır, Şam, Halep, Mardin ve bağlı kazalardaki Süryanilerin din değiştirerek Efrenc dinine girmeye başlamaları üzerine söz konusu durumun önüne geçilmesi için gerekli tedbirlerin alınması / **465**
- 97 [31b-1] Kendi rızasıyla görevini bırakan Cami-i kebîr İmamı Ahmed Halife'nin yerine kardeşi Molla Abdullah b. Mehmed'in tayini / **467**
- 98 [31b-2] Ekmekçiler Şeyhi Abdülvehhab'ın azledilerek yerine Osman'ın tayini / **467**
- 99 [32a-1] Söğütlü Hanı'nda bir oda kiralayıp ortadan kaybolan Acem taifesinden bir şahsın odasındaki eşyaların listesi / **468**
- 100 [32a-2] Behram Paşa Camii Evkâfi'nin serâydarlığıyla mektep ve keniflerin loğkeşliğine Eblehad adlı şahsın tayini / **469**
- 101 [32b-1] Şeyh Matar Camii'nin vakıf damlarının serâydar ve loğkeşi Bedros'un ölümü üzerine yerine Serkis v. Minos'un tayini / **470**
- 102 [32b-2] Şeyh Seyyid Ahmed'in Hüsrev Paşa Camii'ne vaiz ve nâsîh olarak tayini / **470**
- 103 [32b-3] [Câmi'-i kebîr Evkâfi'yla ilgili eksik hüküm] / **472**

— Â M İ D —
MAHKEMESİ

3715

NUMARALI SİCİL

1 [1a-1] Noksan hüküm

(...) üzere mahtûm ve mümzâ tezkere dahi vermiş idi ve ondan mâ'adâ re'âyâ yedinden meblağ-ı mezbûr hesâbından ziyâde bir tezkeremiz çıkar ise ol ziyâdeyi dahi vermeye müvekkilim mezbûr Mustafa Bey ta'ahhüd etmiştir deyü mukır ve mu'terif olmağın mâ vaka'a bi't-taleb ketb olundu.

Hurrira fi'l-yevmi's-sâmin 'aşar min şehri Cumâdelûlâ senete hams ve sittîn ve elf

Şuhûdü'l-hâl: Fahrû'l-akrân Osman Ağa cây-ı kethüdâ hâlâ, Mehmed Ağa avârizcı, Kaytas Çavuş çavuş-ı sipâh, el-Hâc Yusuf b. Abbas, el-Hâc Mehmed Murad Beşe Erganili

Mâ fihi hasbe mâ hurrira fihi ketebehül-'abdü'l-fakîr ileyhi te'âlâ
Zahreddin b. Mehmed el-müvellâ [el-]hilâfe bi-medîneti Âmid el-mahmiyye -ufiye anhumâ-

2 [1a-2] Kudsiye bt. Kondan'ın vârislerinden Safra'nın annesi Mihar aleyhine açtığı beş batman bakır ve yüz riyal kuruşa el konulması davasında bir delil olmadığından Safra'nın davasının düştüğü

Medîne-i Âmid'den iken bundan akdem hâlike olan Kudsiye bt. Kondan nâm Nasrâniyenin verâseti vâlidesi Mihar bt. Muradcan ve li-ebin kız karındâşları Agise ve Safra nâm Nasrâniyeler ile zevci Mıgırdıç nâm zimmîye münhasıran oldukdan sonra mezbûre Safra mahfil-i kazâda hâlike-i mezbûrenin muhalledâtına vâzî'atü'l-yed olan vâlidesi mezbûre Mihar muvâcehesinde üzerine takrîr-i da'vâ edip hâlike-i mezbûrenin beş batman bakır ve yüz riyal gurus nakid akçesin mezbûre Mihar kabz etmiştir, zikr olunan bakır ve akçeden bana isabet eden hakkımı talep ederim, suâl olunsun dedikde gibbe's-suâl mezbûre Mihar cevâbında bundan akdem mezbûre Safra ve kız karındâşı Agise nâm Nasrâniyeler husûs-ı mezbûru benimle da'vâ eylediklerinde iki defa imhâl olunup ityân-ı beyyineye kâdir olmadıkları ecilden yedime bir kıt'a hüccet-i şer'iyeye verilmiştir deyü hüccet ibrâz eylediğinden mâ'adâ husûs-ı mezbûru inkâr birle mukâbele edicek müdde'eye-i mezbûreden da'vâsına mutâbık beyyine talep olundukda ityân-ı beyyineden izhâr-ı acz ve istihlâf eyledikde mezbûre Safra dahi 'ala vefkî'l-mes'ûl half billahillezî enzele'l-İncile ala İsa -aleyhi's-selâm- etdikden sonra mezbûre Safra bî-vech mu'ârazadan men' birle mâ vaka'a bi't-taleb ketb olundu.

Hurrira fi'l-yevmi's-sâmin 'aşar min şehri Cumâdelûlâ senete 1065

Şuhûdü'l-hâl: Ali Çelebi b. (...), Abdülkadir b. Cuma

3 [1a-3] Diyarbakır'da ölen Sakar adlı Nasranî'nin hanımı Meryem'in, malların bir kısmını satarak kocasının vasiyetini yerine getirdiği

El-emru kemâ zükira nemekahu'l-abdu'l-fakîr ileyhi te'âlâ
Zahreddin b. Mehmed el-müvellâ [el-]hilâfe bi-medîneti Âmid el-mahmiyye -ufiye
anhüm-

Medîne-i Âmid sâkinlerinden iken bundan akdem hâlik olan Sakar nâm zimmînin verâseti sulbiyye kızı Agise nâm sagîreye ve zevce-i metrûkesi Meryem ve vâlidesi Kelpê nâm Nasrâniyelere münhasıra oldukdan sonra mezbûre gelip mahfil-i kazâda hâlik-i mezbûrun muhalledâtına vâzî'atü'l-yed olan merkûme Meryem muvâcehesinde üzerine takrîr-i da'vâ edip mûrisimiz hâlik-i mezbûrun bir sini ve bir taş ve bir kazgan ve bir hammâm leğeni ve iki sahan ve dört na'lbeki ve bir yorgan ve bir döşek ve grâr ve yanmış ip ve bir perde ve iki (...) ve bir keçe ve bir top şal ve bir sarı şal muhalledâtdan bana âide olan hissemi taleb ederim, suâl olunsun dedikde gibbe's-suâl mezbûre Meryem cevâbında hâlik-i mezbûrun ancak bir sini ve iki sahan ve dört na'lbeki ve bir kat çit yorgan ve döşek ve bir havan ve bir kilim ve bir nice eşyâsı var idi. Helâkinden mukaddem on beş guruş techîz ve tekfîne vesâir masrafına sarf eylemek üzere vasiyet etmekle ben dahi hâlik-i mezbûrun zikr olunan bir sini ve iki sahan ve dört na'lbeki ve bir kat çit yorgan ve döşek ve havan ve bir kilim ve nice eşyâsını vasiyeti üzere fûrûht edip techîz ve tekfîne vesâir masârfına harc u sarf eyledim deyücek müdde'î-i merkûmdan sıdk-ı makâline mutâbık beyyine taleb olundukda Mihâl v. Tanil ve Kapo v. Halfan nâm zimmîler meclis-i şer'-i şerîfe li-ecli's-şehâde hâzıran olup gibbe'l-istişhâdi's-şer'î fi'l-vâki' merkûm Sakar hâlik olmazdan mukaddem merkûme Meryem on beş (...) muhalledâtından hayâtından vasiyet edip merkûme Meryem dahi muhalledât-ı mezbûre (...) on beş guruşluk eşyâ fûrûht edip hâlik-i mezbûrun vasiyet eylediği masârfa sarf eylediğini biliriz, biz bu husûsa şahidleriz, şehâdet dahi ederiz (...) [1b] eylediklerinde şehâdetleri hayyiz-i kabûlde vâki' olup mâ vaka'a bi't-taleb ketb olundu.

Şuhûdü'l-hâl: Ahmed Bey b. Osman, Ali b. Piri, Mehmed b. Mehmed

4 [1b-1] Diyarbakır'ın Subaşı köyünden Döne bt. Allahverdi'yi Molla Mustafa b. Veyis'in taş ve sopa ile dövdüğü

Âmid muzâfâtından Subaşı nâm karyede Döne bt. Allahverdi nâm hâtûn mahfil-i kazâda Mollâ Mustafa b. Veyis nâm kimesne mahzarında üzerine takrîr-i da'vâ ve târih-i kitâbdan bir gün mukaddem karye-i mezbûrede mezbûr Mollâ Mustafa benimle kavga edip değnek ve taş ile sol böğrüm ve sağ koluma darb edip bere eylemiştir, hâlâ eser-i bereye nazar olundukdan sonra suâl olunmasın taleb ederim dedikde ba'de'n-nazar gibbe's-suâl akîbe'l-inkâr isre'l-istişhâd ricâl-i müslimînden Allahverdi b. Hasan ve Seyyid Hasan b. es-Seyyid Mehmed nâm kimesneler meclis-i şer'-i şerîfe li-ecli's-şehâde

hâzırûn olup gibbe'l-istişhâdi's-şer'î fi'l-vâki' târif-i kitâbdan bir gün mukaddem karye-i mezbûrdan merkûm Mollâ Mustafa müdde'ıye-i mezbûre Döne ile kavga edip değnek ve taş ile mezbûr Mollâ Mustafa, Döne'nin sağ koluna ve sol böğrüne bizim huzûrumuzda darb ve bere eyledi, biz bu husûsa şâhidleriz, şehâdet dahi ederiz deyü edâ-i şehâdet-i şer'ıyye eylediklerinde şehâdetleri hayyiz-i kabûlde vâkı'a oldukdan sonra mâ vaka'a bi't-taleb ketb olundu.

Fî 18 Cumâdelûlâ senete 1065

Şuhûdü'l-hâl: Mehmed Ağa b. Murad, Halil Beşe b. Mehmed Çavuş, Ali b. Pîri, Mustafa Bey b. Küçük sipâh, Ustaoglu Hamza, es-Seyyid Mustafa ve gayruhüm

5 [1b-2] Diyarbakır'dan Veli Beşe b. Ali'nin almış olduğu tarlalara Yosef ve Herbo'nun müdahalede bulunmaması gerektiği

Mâ fihi kemâ kütibe fihi nemekahu'l-'abdü'l-fakîr ileyhi te'âlâ
Zahreddin b. Mehmed el-müvellâ [el-]hilâfe bi-medîneti Âmid el-mahmiyye -ufiye
anhümâ-

Medîne-i Âmid'den Veli Beşe b. Ali nâm kimesne mahfîl-i kazâda Yosef v. Yosef ve Herbo v. Hüdayi nâm zimmîler muvâcehelerinde üzerlerine takrîr-i da'vâ edip işbu yedimde olan hüccet-i şer'ıyye mücebine medîne-i mezbûre muzâfâtından Kığı nâm karyede vâki' lede'l-ahâlî ve'l-cîrân ma'lûmetü'l-hudûd on dokuz kıt'a susuz ve üç kıt'a sulu tarlaların nısfını Haço nâm zimmîden iştirâ edip ve nısf-ı âharı merkûm Yosef'in mülkü olup hâlâ zıkr olunan tarlaları mezbûrân Yosef ve Herbo bi'l-cümle zirâ'at eylemişlerdi, suâl olunsun dedikde gibbe's-suâl mezbûrân Yosef ve Herbo cevâblarında ancak babam merkûm diğer Yosef'in olup helâkinden sonra bana ve karındâşım olup hâlik olan Hüdayi'ye intikâl edip ve merkûm Hüdayi'nin helâkinden sonra sulbî oğulları mezbûr Herbo ile karındâşı mezbûr Haço'ya intikâl eylemiştir. Merkûm Haço'nun zıkr olunan tarlalarda ancak bir rub' hissesi vardır deyücek mezbûrân Yosef ve Herbo'dan da'vâlarına mutâbık beyyine talep olundukda ityân-ı beyyine için bir gün istimhâl edip şöyle ki bir günden sonra ityân-ı beyyine etmez ise münâza'un-fih olan tarlalar mezbûr Veli Beşe'nin mülkü olduğuna yedine hüccet versin deyü meclis-i şer'de ikrâr eylediklerinde bir gün üzerine iki gün dahi mürûr edip ityân-ı beyyineye kâdir olmamağın zıkr olunan tarlaları mezbûr Veli Beşe zabt ve tasarruf etmeye tenbîh birle mâ vaka'a bi't-taleb ketb olundu.

Tahrîren fi'l-yevmi'l-âşir min şehri Cumâdelûlâ senete hams ve sittîn ve elf

Şuhûdü'l-hâl: Ali Çelebi b. Pîri, Mehmed b. Abdullah, el-Hâc Sefer b. Mehmed

6 [1b-3] Âmid sâkinlerinden Mehmed b. Abdullah'ın Çukur mahallesindeki evini Hasan Bey b. Sinan'a sattığı

Mahmiyye-i Âmid sâkinlerinden Mehmed b. Abdullah nâm kimesne mahfil-i şer'-i hatîr-i lâzımü't-tevkîrde işbu sâhibü'l-kitâb Hasan Bey b. Sinan mahzarında ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm edip silk-i mülkümde mahmiyye-i mezbûre mahallâtından Çukur mahallesinde vâki' hudûdunun bir tarafı İsmail mülkü ve bir tarafı İbrahim mülkü ve tarafeyni tarîk-ı âm ile mahdûd bir meclis taht zîr-i zemîn ve bir neccârı ve bir çardak ve yine tahtı âhûr ve bir harâbe çardak tahtı matbah ve bir ara yeri ve kenîf ve avluyu müştemil mülk menzilimi merkûm Hasan Bey'e seksen iki riyal guruşa bey'-i kat' ile bey' edip kabz-ı semen ve teslîm-i mebî' eyleyip ba'de'l-yevm zikr olunan menzil merkûm Hasan Bey'in mülk-i müşterâsıdır, keyfe mâ yeşâ' ve yehtâr zabt ve tasarruf eylesin dedikde gıbbe't-tasdîki'ş-şer'î mâ vaka'a bi't-taleb ketb olundu.

Fî 19 Cumâdelülâ li-seneti 1065

Şuhûdü'l-hâl: Mehmed Ağa b. (...), Halil Halife [b.] Ömer, (...)

7 [2a-1] Bahçedeki badem ağacının çıkarılması meselesinden çıkan kavgada Samaki köyü ahalisinden Kurd Beşe b. Kaya'nın Molla Mustafa b. Üveys'in elini kılıç ile yaraladığı

El-emru kemâ zükira fihî ketebühü'l-'abdü'l-fakîr ileyhi te'âlâ
Zahreddin b. Mehmed el-müvellâ [el-]hilâfe bi-medîneti Âmid el-mahmiyye -ufiye anhumâ-

Medîne-i Âmid muzâfâtından Samaki nâm karye sâkinlerinden Mollâ Mustafa b. Üveys nâm kimesne mahfil-i kazâda karye-i mezbûrede [sâkin] Kurd Beşe b. Kaya nâm kimesne mahzarında üzerine takrîr-i da'vâ edip târîh-i kitâbdan bir gün mukaddem mezbûr Kurd Beşe karındâşı Hızır nâm sagîr bağına girip bir badem ağacını çıkardığında niçin böyle edersin dediğimde mezbûr Kur[d] Beşe benimle kavga edip sol elimin ayasına kılıç ile darb edip mecrûh eylemiştir, hâlâ şer'-i şerîf ile suâl olunup icrâ-yı hak olunmak matlûbumdur dedikde gıbbe's-suâl akîbe'l-inkâr müdde'î-i mezbûrdan da'vâsına mutâbık beyyine taleb olundukda ricâl-i müslimînden Hasan b. Kâzım ve Halil b. Durmuş nâm kimesneler meclis-i şer'-i şerîfe li-ecli'ş-şehâde hâzırân olup gıbbe'l-istişhâdi'ş-şer'î fi'l-vâki' mezbûr Beşe'nin sagîr karındâşı Hızır târîh-i kitâbdan bir gün mukaddem mezbûr Mollâ Mustafa'nın karye-i mezbûrede olan bâğından bir badem ağacını çıkardığında niçin böyle edersin dedikde mezbûr Kurd Beşe merkûm Mollâ Mustafa ile kavga edip kılıç ile mezbûr Mollâ Mustafa'nın sol elinin ayasına bizim huzûrumuzda darb edip mecrûh eyledi, biz bu husûsa şâhidleriz, şehâdet dahi ederiz deyü edâ-i şehâdet-i şer'îyye eylediklerinde şehâdetleri hayyiz-i kabûlde vâki' oldukdan sonra mâ vaka'a bi't-taleb ketb olundu.

Fî evâsıtı Cumâdelûlâ senete 1065

Şuhûdü'l-hâl: Ahmed Çavuş çavuş-ı serdâr, Süleyman Beşe b. Mehmed, Ali Çelebi b. Pîri

8 [2a-2] Diyarbakır'ın Sinan Kethüda mahallesinden Haçador v. Emirze ve kız kardeşi Ayni bt. Emirze'nin evlerini Emirhan v. Hobcan'a sattıkları

Mâ fihi [mine]'l-mübâya'ati'ş-şer'iyye cerâ inde ahveci'l-beriyye
Zahreddin b. Mehmed el-müvellâ [el-]hilâfe bi-medîneti Âmid el-mahmiyye -ufiye
anhumâ-

Medîne-i Âmid mahallâtından Sinan Kethüda mahallesi sükkânından Haçador v. Emirze ve kız karındâşı Ayni bt. Emirze el-mezbûr nâm Nasrâniye tarafından husûs-ı âti'l-beyâna vekîl olup mezbûreyi ma'rifet-i şer'iyye ile ârifân olan İsrail v. David ve Muradcan v. İsrail nâm zimmîler şehâdetleriyle vekâleti şer'an sâbite olan mezbûr Haçador vekâleten mahfil-i kazâda işbu bâ'isü'l-kitâb Emirhan v. Hobcan muvâcehesinde bi'l-asâle ve bi'l-vekâle ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm edip silk-i mülkümüzden mahalle-i mezbûrede vâki' hudûdunun bir tarafı Şir Bey mülkü ve bir tarafı Emircan mülkü ve bir tarafı Tiküaz mülkü ve taraf-ı râbi'î tarîk-ı âm ile mahdûd içeride bir meclis [ve] bir mahzen ve kenîf ve avluyu ve taşrada bir meclis ve bir matbah ve avluyu müştemil menzilimi mezbûr Emirhan'a târîh-i kitâbdan dört sene mukaddem yüz yirmi beş riyal guruşa bey' edip kabz-ı semen-i ma'dûd ve teslîm-i mebî'-i mahdûd eylemişdik. Menzil-i mezbûr târîh-i kitâbdan bu âna değin ve ba'de'l-yevm mezbûrun mülk-i müşterâsıdır, keyfe mâ yeşâ' ve yehtâr zabt ve tasarruf etsin dedikde gıbbe't-tasdîki'ş-şer'î mâ vaka'a bi't-taleb ketb olundu.

Tahrîren fi'l-yevmi't-tâsi' aşar min şehri Cumâdelûlâ li-seneti hams ve sittîn ve elf

Şuhûdü'l-hâl: Ali Çelebi b. Pîri, İza v. Şehrik Bey, Astador v. İstepanos, Tohman v. Haçik, Vartan v. Pabuççu Tomcan v. Andriyas

9 [2a-3] Diyarbakır'daki kefere topluluğunun başkethüdarları Karabet, Mirza ve kilise mütevellileri Karabet, Mardiros ve Mihail'in valinin buyurulduzu üzerine vergileri aralarında toplayacakları

Mâ fihi hasbe mâ hurrira fihi ketebehu'l-fakîr ileyhi te'âlâ
Zahreddin b. Mehmed el-müvellâ [el-]hilâfe bi-medîneti Âmid el-mahmiyye -ufiye
anhumâ-

Medîne-i Âmid'de vâki' kefere tâifesinin başkethüdaları Karabet ve Mirza ve Küçük Kenîse mütevellîsi diğer Karabet ve Hızır İlyas Kilisesi Mütevellîsi Mardiros ve Meryem Ana Kilisesi Mütevellîsi Mihail her biri bazı cemâ'atleriyle mahfil-i kazâda hâzırûn olup takrîr-i kelâm edip tâife-i mezbûre beyinde bir mikdâr meblağ harc u sarf olunup ve [te]kâlîf ve nevâib verilip hâlâ meblağ-ı mezbûr âdetimiz üzere beynimizde tevzî' ve sâlyâne ve cem' ve tahsîl olunmak için sâhib-i sa'âdet vâlî-i vilâyet hazretlerinden yedimize buyuruldu-yı şerîf verilip nazar olundukdan sonra mücebince kıbel-i şer'-i şerîfdan dahi temessük taleb ederiz deyü yedinde olan buyurulduyu ibrâz eylediklerinde ba'de'n-nazar mazmûn-ı buyuruldu merkûmûnun takrîrlerine mutâbık olmağın işbu hurûf ketb ve yed-i tâlibine def' olundu.

Tahrîren fi'l-yevmi'l-hâmis 'aşar min şehri Cumâdelûlâ li-seneti hams ve sittîn ve elf

Şuhûdü'l-hâl: Ali Çelebi b. Pîri, Abdülkadir b. Cuma, Kara Mehmed b. Kulu

10 [2a-4] Vefat eden Bünyad oğlu Ali'nin, Sübhanverdi Beşe'den başka bilinen vârisi olmadığı

Mâ fihi kemâ yahvîhi harrarahü'l-'abdü'l-fakîr ileyhi te'âlâ
Zahreddin b. Mehmed el-müvellâ [el-]hilâfe bi-medîneti Âmid el-mahmiyye -ufiye anhumâ-

Medîne-i Âmid sükkânından Sübhanverdi Beşe nâm kimesne mahfil-i kazâda hâzır olup takrîr-i kelâm edip bundan akdem fevt olan Ali benim karındaşım oğludur. Şol cihetle ki müteveffâ-yı mezbûr Ali Bünyad oğludur, mezbûr Bünyad ile ben karındaşlarız, babalarımız ismi Ali'dir. Müteveffâ-yı mezbûrun verâseti bana münhasıradır, benden gayrı vâris-i ma'rûfu yokdur, hâlâ bilir kimesnelerden suâl olunup ihbârları muharrer olundukdan sonra sûret-i sicil yedime verilmesin matlûbumdur dedikde ricâl-i müslimînden Osman b. Yakub ve Arslan b. Melik nâm kimesneler meclis-i şer'-i şerîfe hâzırân olup filhakîka müteveffâ-yı mezbûr Ali Bünyad oğlu mezbûr Bünyad ile merkûm Sübhanverdi Beşe karındaşları olup babaları ismi Ali olduğunu biliriz deyü 'ala tarîkı'ş-şehâde haber verdiklerinden sonra mâ vaka'a bi't-taleb ketb olundu.

Fî 18 Cumâdelûlâ senete 1065

Şuhûdü'l-hâl: Ali Çelebi b. Pîri, Mollâ Ahmed b. Alican, Süleyman Beşe b. Mehmed

11 [2b-1] Yosef v. Yosef'in Veli Beşe b. Ali'ye otuz riyal kuruş borcunu ödemesi gerektiği

[Yev]mü'l-isneyn fî 20 min şehri Cumâdelûlâ li-seneti 1065 mine'l-Hicreti'n-Nebeviyye aleyhi efdalü's-salât ve ekmelü't-tahiyye

Mâ fihi hasbe mâ yahvîhi ketebehü'l-'abdü'l-fakîr ileyhi te'âlâ
Zahreddin b. Mehmed el-müvellâ [el-]hilâfe bi-medîneti Âmid el-mahmiyye -ufiye anhumâ-

Medîne-i Âmid sükkânından Veli Beşe b. Ali nâm kimesne mahfil-i kazâda Yosef v. Yosef nâm zimmî muvâcehesinde üzerine takrîr-i da'vâ edip mezbûrun zimmetinde cihet-i karzdan otuz riyalî guruş hakkım vardır, hâlâ taleb ederim, suâl olunsun dedikde gibbe's-suâl akîbe'l-inkâr müdde'î-i mezbûr Veli Beşe'den da'vâsına mutâbik beyyine taleb olundukda ricâlden Abdullah v. Habib ve Melki v. Timocan nâm zimmîler meclis-i şer'î şerîfe li-ecli's-şehâde hâzırân olup gibbe'l-istişhâdi's-şer'î fi'l-vâki' müdde'î-i mezbûr Veli Beşe'nin merkûm Yosef zimmetler[inde] cihet-i karzdan otuz riyal guruş hakkı olduğunu biliriz, biz bu husûsa şahidleriz, şehâdet dahi ederiz deyü edâ-i şehâdet-i şer'iyye eylediklerinde şehâdetleri hayyiz-i kabûlde vâki' oldukdan sonra meblağ-ı mezbûrun edâsına hüküm birle mâ vaka'a bi't-taleb ketb olundu.

Tahrîren fi'l-yevmi'l-'işrîn min şehri Cumâdelûlâ senete hams ve sittîn ve elf

Şuhûdü'l-hâl: Ali Bey b. Pîri, Veli b. Ömer, Hüseyin b. Mehmed

12 [2b-2] Köprüyapan-ı zimmî mahallesinden Mardiros ve Melki'nin kendilerine miras kalan eve ait hisselerini Kirakos v. Kılan'a sattıkları

Mâ fihi mine'l-mübâya'ati's-şer'iyye harrare abd-i ahveci'l-beriyye
Zahreddin b. Mehmed el-müvelle'l-hilâfe bi-medîneti Âmid el-mahmiyye -ufiye anhumâ-

Medîne-i Âmid mahallâtından Köprüyapan-ı zimmî mahallesi sâkinlerinden iken bundan akdem hâlik olan Abdi nâm zimmînin verâseti sulbî oğlu Mardiros nâm zimmîye ve sulbiye kızları Melki ve Lali nâm Nasrâniyelere münhasıra oldukdan sonra mezbûrân Mardiros ve Melki meclis-i şer'î hatîr-i lâzımü't-tevkîrde işbu bâ'isü'r-rakîm Kirakos v. Kaplan nâm zimmî muvâcehesinde her biri ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm edip mevrûsumuz hâlik-i mezbûrdan bize irs-i şer' ile müntakîl mahalle-i mezbûrede vâki' hudûdunun bir tarafı Mehmed Bey mülkü ve bir tarafı Abdülkerim mülkü ve bir tarafı Mahbube mülkü ve taraf-ı râbi'î tarîk-ı âm ile mahdûd iki meclis ve bir kilâr ve taht ve bir matbah ve sagîr oda ve iki sagîr eyvân ve su kuyusu ve iki avluyu müstemil

menzilin merkûme Lali'nin bir hissesinden mâ'adâ bizlere isâbet eden hisselerimizi mezbûr Kirakos'a dört yüz riyâlî guruşa bey'-i bâtt-ı kat' ile bey' ve teslim edip ol dahi minvâl-i muharrer üzere iştirâ ve tesellüm eyledikten sonra semen-i mezbûr dört yüz riyâlî guruşu mezbûr Kirakos yedinden bi't-tamâm ve'l-kemâl ahz u kabz eyledik, ba'de'l-yevm zikr olunan menzilde olan üç hissemiz merkûm Kirakos'un mülk-i müşterâsıdır, keyfe mâ yeşâ' ve hasbe mâ yehtâr zabt ve tasarruf eylesin dediklerinde gibbe't-tasdîkiş-şer'î mâ vaka'a bi't-taleb ketb olundu.

Fi'l-yevmi'l-'işrîn [min] şehri Cumâdelûlâ senete 1065

Şuhûdü'l-hâl: Kaplan Beşe b. Abdullah, Derviş Beşe b. Mehmed, Hüseyin b. Halil, Ali Çelebi b. Pîri, Mustafa b. (), Melkon v. Haçador, Timocan v. Hobican, Kirkor v. Harse, Avanis v. Timocan ve gayruhüm

13 [2b-3] Mustafa Çavuş'un Erzurum muhafazasında olan seksen nefer yeniçerinin recec ve reşen aylıklarından dört bin riyâlî kuruşu Diyarbakır Hazinesi defterdarından aldığı

Bilfi'1 medîne-i Erzurum muhâfazasında olan altı yüz seksen nefer Dergâh-ı 'âli yeniçerilerinin taraflarından husûs-ı âti'l-beyâna vekîlleri olan Mustafa Çavuş mahfil-i kazâda işbu sâhibü'l-kitâb Diyarbakır Hazînesi defterdârı olan kîdvetü'l-[e]m[â]cid ve'l-ikbâl Abdullah Efendi tarafından husûs-ı mezbûr için tasdîke vekîl olan Halil Çelebi b. İsmail nâm kimesne mahzarında bi'l-vekâle ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm edip muhâfaza-i mezbûrede neferât-ı mezbûrenin bin altmış dört recec ve reşen iki kıst mevâcibleri sekiz yük elli bin sekiz yüz otuz sekiz akçe olmağla hazîne-i mezbûrenin bin altmış beş senesi mâlına mahsûb olmak üzere sebeb-i tahrîr hükmü ile sâlyâne olunup ben dahi vekâletim hasebiyle zikr olunan sekiz yük elli bin sekiz yüz otuz sekiz akçe meyânından defterdâr-ı mûmâileyh yedinden dört bin riyâlî guruş alıp kabz eyledim deyücek [3a] gibbe't-tasdîkiş-şer'î mâ vaka'a bi't-taleb ketb olundu.

Tahrîren fi'l-yevmi'l-'işrîn [min] Cumâdelûlâ li-seneti 1065

Şuhûdü'l-hâl: Hızır Çelebi kâtib-i hazîne, Ali Çelebi b. Pîri, Süleyman Beşe b. Mehmed

14 [3a-1] Bekir b. Berkiş'in Mehmed b. Numan'ın emriyle Tilkevran kazası Gâvursevi köyünden Gazel v. Parsih'i dövüp parasını alıp ayak donunu çıkardığını ikrar ettiği

Mâ fihi kemâ yahvîhi harrarahü'l-'abdü'l-fakîr ileyhi te'âlâ
Zahreddin b. Mehmed el-müvelle'l-hilâfe bi-medfîneti Âmid el-mahmiyye -ufiye anhumâ-

Tilkiviran kazâsına tâbi‘ Gâvursevi nâm karyeden Gazel v. Parsih nâm zimmî mahfil-i kazâda Millî tâifesiinden Bekir b. Berkiş nâm kimesne mahzarında üzerine takrîr-i da‘vâ edip târîh-i kitâbdan dört gün mukaddem karye-i mezbûreye gider iken Karakuzu deresinde mezbûr Bekir ile gâib ani'l-meclis Mehmed b. Numan nâm kimesne üzerime gelip beni deġnek ile darb edip yıkdıkda üzerime düşüp koynumdan on guruş nakid akçem ve bazı eşyâmı aldıklarından mâ‘adâ beni boġazlamak istediklerinde mezbûr Bekir ayak donumu çıkarmışdır, gıbbe's-suâl mezbûr Bekir cevâbında filhakıka târîh-i mezbûrda gâib-i mezbûr Mehmed ile zikr olunan Karakuzu deresinde gider iken mezbûra rast gelip gâib-i mezbûr Mehmed merkûm Gazel'i deġnek ile darb edip yıkdıkda on guruş akçesin ve bazı eşyâsın alıp ben dahi gâib-i mezbûr Mehmed'in emriyle merkûm Gazel'in ayak donunu çıkardım deyü ikrâr etmeġin vâki‘u'l-hâl hıfzan li'l-makâl ketb olundu.

Tahrîren fi'l-yevmi's-sânî ‘aşar min şehri Cumâdelûlâ li-seneti hams ve sittîn ve elf

Şuhûdü'l-hâl: Abdülbaki Aġa el-mübâşir, Mahmud Bey el-cündî, Mollâ Ali b. Yahya

15 [3a-2] Marne bt. Esed'in Hızırilyas-ı kebîr mahallesindeki evini İlced v. Hanne'ye sattığı

Medîne-i Âmid sâkinelerinden Marne bt. Esed nâm Nasrâniye mahfil-i kazâda işbu sâhibü'r-rakîm İlced v. Hanne nâm zimmî muvâcehesinde ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm edip silk-i mülkünden medîne-i mezbûre mahallâtından Hızırilyas-ı kebîr mahallesinde vâki‘ hudûdunun bir tarafı Arslan mülkü ve bir tarafı Kirkos mülkü ve bir tarafı Aġiye mülkü ve taraf-ı râbi‘i tarîk-ı âm ile mahdûd bir sofa ve iki neccârı ve bir meclis ve bir eyvân tahtı zîr-i zemîn ve matbah ve bir çardak tahtı mahzen ve su kuyusu ve kenîf ve avluyu müştemil menzilimi mezbûr İlced'e iki yüz on riyalî guruşa bey‘-i bâtt-ı kat‘ ile bey‘ edip kabz-ı semen-i ma‘dûd ve teslîm-i mebî‘-i mahdûd eyledim, ba‘de'l-yevm sâlifü'z-zikr menzil-i mezbûr İlced'in mülk-i müşterâsıdır, keyfe mâ yeşâ’ ve hasbe mâ yehtâr zabt ve tasarruf eylesin dedikde gıbbe't-tasdîkiş-şer‘î mâ vaka‘a bi't-taleb ketb olundu.

Tahrîren fi'l-yevmi'l-hâdî ve’l-‘ışrîn min şehri Cumâdelûlâ li-seneti hams ve sittîn ve elf

Şuhûdü'l-hâl: Karabet v. Bâli, Serkis v. Baġdasar, Emirhan v. Nehabid, Abraham v. Nambarik, Parsum v. Kaplan, Ruhican v. Şirvan ve gayruhüm mine'l-huzzâr

16 [3a-3] Timar erbabından olup vefat eden Ali Bey'den Sübhankulu'na miras kalan Horozlu köyündeki mahsulden Molla Halil zimmetinde bir şey kalmadığı

Mâ fihi hasbe mâ hurrira fihi ketebehü'l-'abdü'l-fakîr ileyhi te'âlâ
Zahreddin b. Mehmed el-müvellâ [el-]hilâfe bi-medîneti Âmid el-mahmiyye -ufiye anhumâ-

Erbâb-ı timârdan olup bundan akdem fevt olan Ali Bey nâm kimesnenin ammusi olan Sübhankulu nâm kimesne mahfil-i kazâda Mollâ Halil b. Hüseyin nâm kimesne mahzarında üzerine takrîr-i da'vâ edip mûrisim müteveffâ-yı mezbûr Ali Bey mukaddemâ fevt olan Bekir kethüdâya hizmet etmekle mezbûr Mollâ Halil dahi müteveffâ-yı mezbûr Bekir kethüdânın karındâşı olduğu cihetden müteveffâ-yı mezbûr Ali Bey'in timârı karyelerinden Horozlu nâm karyenin üç senede vâki' mahsûlün bi'l-cümle merkûm Mollâ Halil ahz u kabz edip zimmetinde kalmışdır, hâlâ verâse[t]im hasebiyle üç senenin mahsûlünü Mollâ Halil'den taleb ederim, suâl olunsun dedikde gibbe's-suâl mezbûr Mollâ Halil cevâbında fi'l-vâki' zikr olunan karye-i mezbûrun mahsûlün üç sene ben ahz u kabz edip cümle-i mahsûl kırk beş keyl arpa ve buğday olup aynıyla getirip müteveffâ-yı mezbûr Ali Bey'e edâ ve teslîm eyledim deyücek mezbûr Mollâ Halil'den sıdk-ı makâlini mübeyyin beyyine taleb olundukda ricâl-i müslimînden Arab b. Yusuf ve es-Seyyid Hasan b. Hüseyin nâm kimesneler meclis-i şer'-i şerîfe li-ecli's-şehâde **[3b]** hâzırân olup gibbe'l-istişhâdi's-şer'î fi'l-vâki' mezbûr Mollâ Halil zikr olunan karyenin üç senede kırk beş keyl arpa ve buğday mahsûlün bizim huzûrumuzda getirip müteveffâ-yı mezbûr Ali Bey'e edâ ve teslîm eyledi, biz bu husûsa şahidleriz, şehâdet dahi ederiz deyü edâ-i şehâdet-i şer'iyeye eylediklerinde şehâdetleri hayyiz-i kabûlde vâki' olundukdan sonra mezbûr Sübhankulu bî-vech mu'ârazadan men' birle mâ vaka'a bi't-taleb ketb olundu.

Tahrîren fi'l-yevmi's-sânî ve'l-'işrîn [min] şehri Cumâdelûlâ senete hams ve sittîn ve elf

Şuhûdü'l-hâl: Yunus Bey el-mübâşir, Mustafa Bey [b.] Bayram, Ali Çelebi b. Pîri, Sefer Ağa sermuhzırân, Mahmud Çelebi b. İbrahim

17 [3b-1] Mardin halkından Emirze v. Sehak'a borcu olduğunu ikrar eden Mardiros v. Sehak'ın yemin edeceği sırada kendisini Emirze'nin yeminden affettiği

Mâ fihi kemâ yahvîhi harrarahü'l-'abdü'l-fakîr ileyhi te'âlâ
Zahreddin b. Mehmed el-müvellâ [el-]hilâfe bi-medîneti Âmid el-mahmiyye -ufiye anhumâ-

Kasaba-i Mardin sâkinlerinden Emirze v. Sehak nâm zimmî mahfil-i kazâda Mardiros v. Sehak nâm zimmî muvâcehesinde üzerine takrîr-i da'vâ edip mezbûrun zimmetinde Acem esbâbı bahâsından yüz guruşdan bâkî otuz bir guruş hakkım var ve hâlâ taleb ederim, suâl olunsun [de]dikde gıbbe's-suâl akîbe'l-inkâr müdde'î-i mezbûrdan da'vâsına mutâbık beyyine taleb olundukda ityân-ı beyyineden izhâr-ı acz ve istihlâf olundukda merkûm Mardiros dahi yemîn sadedinde iken merkûm Emirze mezbûr Mardiros'u yemînden afv etmeğin mâ hüve'l-vâki' bi't-taleb ketb olundu.

Tahrîren fi'l-yevmi'l-hâdî ve'l-ışrîn [min] şehri Cumâdelûlâ senete hams ve sittîn ve elf

Şuhûdü'l-hâl: Ali Çelebi b. Pîri, Abdülkadir b. Cuma, Kara Mehmed b. Kulu

18 [3b-2] Ayşe bt. Durak'ın vefat eden annesi Fatma Hatun'a borcu olan Muradcan v. Frankil'den söz konusu borcun önemli kısmını tahsil edip geri kalanından vazgeçtiği

Mâ fihi kemâ yahvîhi harrarahü'l-'abdü'l-fakîr ileyhi te'âlâ
Zahreddin b. Mehmed el-müvellâ [el-]hilâfe bi-medîneti Âmid el-mahmiyye -ufiye anhumâ-

Medîne-i Âmid sâkinelerinden iken bundan akdem vefat eden Fâtıma nâm hâtûnun bi'l-inhisâr vârise-i ma'rûfesi olan sadrî kızı Âişe bt. Durak nâm hâtûn tarafından husûs-ı âti'l-beyâna vekîl olup Mehmed Çavuş b. Emir Yusuf ve Musa b. Abdullah nâm kimesneler şehâdetleriyle vekâleti sâbite olan zevci diğeri Mehmed Çavuş b. Ali mahfil-i kazâda işbu bâ'isü'r-rakîm Muradcan v. Farankil nâm zimmî muvâcehesinde bi'l-vekâle ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm edip müvekkilem mezbûrenin vâlidesi müteveffât-ı mezbûre Fâtıma'nın merkûm Muradcan zimmetinde cihet-i karzdan kırk dört guruşdan bâkî yirmi guruş hakkı olup müvekkilem mezbûre verâseti hasebiyle mukaddemen meblağ-ı mezbûru merkûm Muradcan'dan da'vâ ve taleb eyledikde bir çift altın küpe ve bir altın yüzük alıp kabz edip hâlâ üç guruş dahi alıp bâkîsinden mezbûr Muradcan'ın zimmetini berî eyledim min ba'd mezbûrenin aslâ ve kat'â da'vâ ve taleb ve nizâ' ve husûmeti kalmamışdır, ba'de'l-yevm müvekkilem mezbûr Âişe'den asâleten veyahud vekâleten husûs-ı mezbûra müte'allik da'vâ ve nizâ' sâdır ve zâhir olur ise lede'l-hükkâmî'l-kirâm mesmû'a ve makbûle olmasın deyü bi'l-vekâle ikrâr eyledikde gıbbe't-tasdîki'ş-şer'î mâ vaka'a bi't-taleb ketb olundu.

Tahrîren fi'l-yevmi's-sânî ve'l-ışrîn min şehri Cumâdelûlâ senete [1]060

Şuhûdü'l-hâl: Mehmed Çavuş çavuş-ı sipâh, Mollâ Ahmed b. Alican, Mustafa b. (), Ali Çelebi b. Pîri, Abdülkadir b. Cuma

19 [3b-3] Abdürresül Bey b. Allahverdi'nin satın almış olduğu eve haksız yere tasarruf eden Hasan Beşe'nin kasr-ı yedine karar verildiği

El-emru hasbe mâ hurrira fihi ketebehül-'abdü'l-fakîr ileyhi te'âlâ
Zahreddin b. Mehmed el-müvellâ [el-]hilâfe bi-medîneti Âmid el-mahmiyye -ufiye
anhumâ-

Medîne-i Âmid sâkinlerinden Abdürresül Bey b. Allahverdi nâm kimesne mahfil-i kazâda Hasan Beşe b. Mollâ Yağmur nâm kimesne mahzarında üzerine takrîr-i da'vâ edip medîne-i mezbûre mahallâtından Karagöz mahallesi sâkinlerinden gâib ani'l-meclis Ömer nâm kimesne babasından irs-i şer' ile müntakil mahalle-i mezbûrede vâki' inde'l-ahâlî ve'l-cîrân ma'lûmetü'l-hudûd menzilde olan hisse-i şâyi'asın târîh-i kitâbdan on iki sene mukaddem bana elli riyâlî [4a] guruşa bey' edip kabz-ı semen ve teslîm-i mebî' etmiş iken merkûm Hasan Beşe tasarrufuma mâni' olur, şer' ile suâl olunup kasr-ı yedine tenbîh olunmasın taleb ederim dedikde gîbbe's-suâl mezbûr Hasan Beşe cevâbında mezbûr Ömer zıkr olunan menzilde olan hissesini târîh-i kitâbdan dokuz buçuk sene mukaddem bana otuz guruş ile bir hindî kılıca bey' edip kabz-ı semen eyledikten sonra yedime minvâl-i muharrer üzere mülknâme hücceti dahi vermişdir. Mezbûr Abdürresül Bey'e bey' eylediğin ma'lûmum değildir deyü münkir olup tarafeyn şirâsına ikâme-i beyyine eyledikde şirâ-i esbak beyyinesi evlâ olduğuna binâen mezbûr Abdürresül Bey'den beyyine taleb olundukda ricâl-i müslimînden Mehmed Beşe b. Abdülkerim ve Şemseddin b. Hüseyin nâm kimesne meclis-i şer'-i şerîfe li-ecli's-şehâde hâzırân olup gîbbe'l-istişhâdi's-şer'î fi'l-vâki' târîh-i kitâbdan on iki sene mukaddem mezbûr Ömer mahalle-i mezbûrede vâki' menzilde olan hissesini merkûm Abdürresül Bey'e bizim huzûrumuzda elli riyâl guruşa bey' edip kabz-ı semen ve teslîm-i mebî' eyledi. Biz bu husûsa şâhidleriz, şehâdet dahi ederiz deyü edâ-i şehâdet-i şer'iyye eylediklerinde ba'de't-ta'dîl ve't-tezkiye şehâdetleri hayyiz-i kabûlde vâki' olduktan sonra mezbûr Hasan Beşe'nin menzil-i mezbûrdan kasr-ı yedine tenbîh birle mâ vaka'a bi't-taleb ketb olundu.

Tahrîren fi'l-yevmi's-sâlis ve'l-'aşîr min şehri Cumâdelülâ senete hams ve sittîn ve elf

Şuhûdü'l-hâl: Mefharü'l-a'yân Mustafa Ağa kethüdâ-i çavuşân, İbrahim Bey bölükbaşı, Ali Bey b. Halil Çelebi, Bayram Çelebi b. Mehmed, Rasûl b. Receb, Hüseyin b. Ahmedcan, Arslan [b.] Abdullah, Telli berber Emin, Ali Çelebi [b.] Pîri, Mehmed kuyumcu, Zülfikar Bey b. Abdullah

20 [4a-1] Katırpınarı mahallesinden giderken hanımına: "Bir sene sonra gelmezsem benden boş ol." diyen Mehmed'den altı senedir haber alınmadığı

Mâ fihi mine'l-ihbâr cerâ lede'l-fakîr ile'l-meliki'l-gaffâr
Zahreddin b. Mehmed el-müvellâ [el-]hilâfe bi-medîneti Âmid el-mahmiyye -ufiye
anhumâ-

Medîne-i Âmid mahallâtından Katırpınarı mahallesi sâkinelerinden Fâtıma bt. Hasan nâm hâtûn mahfil-i şer'-i hatîr-i lâzımü't-tevkîrde hâzıra olup takrîr-i kelâm edip zevcim Mehmed nâm kimesne bundan akdem âhar diyâra gittikde eğer bir sene[ye] değin gelmez isem benim için zevcem Fâtıma benden talâk-ı selâse ile mutallaka olsun deyü şart ve ta'lik edip hâlâ altı senedir ki hayâtı ve memâtı nâ-ma'lûmdur, gaybet-i munkatı' ile gâibdir. Husûs-ı mezbûru bilir kimesnelerden suâl olunup ihbârları kayd ve sicil olunduktan sonra sûret-i sicil yedime verilmesi matlûbumdur dedikde ricâl-i müslimînden Kızılmescid nâm karye sükkânından Ahmed b. Mehmed ve Karadere nâm karyeden Yusuf b. Kebe nâm kimesneler meclis-i şer'-i şerîfe hâzırân olup filhakîka merkûme Fâtıma'nın zevci merkûm Mehmed bundan akdem âhar diyâra gittikde eğer bir seneye değin gelmez isem zevcem mezbûre benden talâk-ı selâse ile mutallaka olsun deyü şart ve ta'lik edip hâlâ altı senedir ki gaybet-i munkatı'a ile gâibdir, hayâtı ve memâtı nâ-ma'lûm olduğunu biliriz deyü her biri 'ala tarîkı'ş-şehâde haber verdiklerinden sonra ihbârları mezbûre Fâtıma'nın talebiyle ketb olunup yedine def' olundu.

Tahrîren fi'l-yevmi's-sâlis ve'l-ışrîn min şehri Cumâdelûlâ senete hams ve sittîn ve elf

Şuhûdü'l-hâl: Mollâ Ali en-nâib-i ihtisâb, Arslan Çelebi b. İbrahim Çavuş, Sefer Ağa sermuhrân, Osman Beşe b. Yusuf, Ali Çelebi b. Pîri, Abdülkâdir b. Cuma, Mollâ Ahmed b. Alican ve gayruhüm

21 [4b-1] Diyarbakır'ın Tabanoğlu mahallesinde vefat eden Alihan Bey'in vârislerinden kızı Fatma'nın miras olarak kalan evin 1/3 hissesini Kaplan Bey b. Mustafa'ya sattığı

Mâ fihi hasbe mâ yahvîhi ketebehü'l-'abdü'l-fakîr ileyhi te'âlâ
Zahreddin b. Mehmed el-müvellâ [el-]hilâfe bi-medîneti Âmid el-mahmiyye -ufiye anhumâ-

Sebeb-i tahrîr budur ki,

Medîne-i Âmid mahallâtından Tabanoğlu mahallesi sükkânından iken bundan akdem vefât eden Alihan Bey nâm kimesnenin verâseti sulbiye kızları Sitti ve Ümmü Gülsüm ve Fâtıma nâm hâtûnlara mühhasıran olup mezbûre Fâtıma tarafından husûs-ı âti'l-beyâna vekîl olup mezbûreyi ma'rifet-i şer'iyeye ile ârifân olan el-Hâc Mehmed Çelebi b. İbrahim Çelebi ve Mollâ Ahmed b. Ebubekir nâm kimesneler şehâdetleriyle vekâleti şer'an sâbite olan dayısı Yusuf Bey b. Mehmed Çavuş mahfil-i kazâda mezbûre Sitti Hâtûn'un zevci olup mezbûre Fâtıma'nın hâl-i sığârında vasiyy-i mansûbu olan işbu sâhibü'l-kitâb Kaplan Bey b. Mustafa mahzarında bi'l-vekâle ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm edip müvekkilem mezbûre Fâtıma'nın babası müteveffâ-yı mezbûre Alihan Bey'den müntakil mahalle-i mezbûrede vâki' olup hudûdunun iki tarafı Tayyar Mehmed Paşa Sarayı ve bir tarafı mezbûr Kaplan Bey vâlidesi Emine Hâtûn mülkü ve taraf-ı râbî'i tarîk-ı âm ile mahdûd dâhilinde üç sofa ve bir neccârı ve iki meclis ve yine birbiri

dâhilinde iki meclis ve bir matbah ve dâhilinde iki oda ve avlu ve taşrada fevkânî bir oda ve bir eyvân tahtları âhûr ve bir tahtânî oda ve avluyu ve iki mahzen ve iki neccârî ve yine avluyu müstemil menzillerde olan sülüs hisse-i mu'ayyenesini mezbûr Kaplan Bey'e safka-i vâhîde ile yüz riyalî guruşa bey'-i bâtt-ı sahîh-i şer' ile bey' ve teslîm edip ol dahi kabûl ve kabz ve tesellüm eyledi. Ba'de'l-yevm müvekkilem mezbûre Fâtıma'nın sâlifü'z-zikr menzillerde olan sülüs hisse-i mu'ayyenesi mezbûr Kaplan Bey'in mülk-i müşterâsıdır, keyfe mâ yeşâ' ve yehtâr zabt ve tasarruf eylesin ve müteveffâ-yı mezbûr Alihan Bey'den isâbet eden kalîl ve kesîr ve celîl ve hakîr muhallefâtı ve tecemmülât-ı hâne ve esmân-ı beyt vesâir ism-i [mâl] itlâk olunur eşyâsı husûsunda ve mezbûr Kaplan Bey vesâyeten hayâtında müteveffâ-yı mezbûrun zimem-i nâsda olan akçelerin kabz edip müteveffâ-yı mezbûrun düyûn-ı müsbetine verip vesâir masârifına sarf eylemiştir. Vesâyeti hîninde kabz eylediği akçe husûsunda dahi aslâ ve kat'â vechen mine'l-vücûh ve sebeben mine'l-esbâb müvekkilem mezbûre Fâtıma'nın da'vâ ve taleb ve nizâ' ve husûmeti kalmamıştır. Müvekkilem mezbûre Fâtıma'dan zikri sebkât eden husûsa müte'allik da'vâ ve taleb ve nizâ' ve husûmet sâdir ve zâhir olur ise lede'l-hükkâmî'l-kirâm mesmû'a ve makbûle olmasın dedikde vekîl-i mezbûr vekâleti hasebiyle ikrâr etmeğin mâ vaka'a bi't-taleb ketb olundu.

Fî 23 Cumâdelülâ senete 1065

Şuhûdü'l-hâl: El-Hâc Mahmud Çelebi b. İbrahim, Mollâ Ahmed b. Ebubekir, Mehmed Bey b. Mustafa, Ahmed Bey b. Sinan, el-Hâc Yusuf b. Abdullah, İbrahim Bey b. Mustafa, el-Hâc Bekir Beşe b. İskender, Ali Çelebi b. Pîri ve gayruhüm

22 [4b-2] Vefat eden Kenan Bey'den kalan miras konusunda Kurd Bey b. Yusuf ile Fatma bt. Abdullah arasında bedel-i sulh karşılığında anlaşma sağlandığı

El-emru hasbe mâ yahvîhi ketebühü'l-'abdü'l-fakîr ileyhi te'âlâ
Zahreddin b. Mehmed el-müvellâ [el-]hilâfe bi-medîneti Âmid el-mahmiyye -ufiye anhumâ-

Medîne-i Âmid sükkânından iken bundan akdem vefât eden Kenan nâm kimesnenin verâseti mevlâsı oğlu Kurd Bey b. Yusuf nâm kimesneye ve zevce-i metrûkesi Fâtıma bt. Abdullah nâm hâtûna münhasıra olduktan sonra mezkûr Kurd Bey mahfil-i kazâda merkûme Fâtıma muvâcehesinde ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm edip müteveffâ-yı mezbûr Kenan'ın muhallefâtından ve Eğil kazâsında Tekye nâm mevzi'de vâkî' lede'l-ahâlî ve'l-cîrân ma'lûmetü'l-hudûd menzilinden bana âid olan hisseyi merkûme Fâtıma'dan da'vâ ve taleb eyledikde muslihûn-ı müslimûn tavassutıyla 'ala sebîli't-tehârûci's-şer'î benî otuz riyal gurus üzerine sulh eylediklerinde ben dahi sulh-ı mezbûru kabûl ve

bedel o[la]n otuz riyal guruşu alıp kabû[] ve kabz edip bâkîsinden merkûm Fâtîma'nın zimmetini berî eyledim. Min ba'd müteveffâ-yı mezbûr Kenan'ın kalîl ve kesîr eşyâsı ve menzili husûsunda merkûm Fâtîma ile aslâ ve kat'â da'vâ ve taleb ve nizâ' ve husûmetim yokdur dedikde gibbe't-tasdîki's-şer'î mâ vaka'a bi't-taleb ketb olundu.

Tahrîren fi'l-yevmi'r-râbi' [ve]'l-'işrîn [min] şehri Cumâdelûlâ [senete 1065]

Şuhûdü'l-hâl: Seyyid Yusuf Çelebi b. Seyyid Veli, Bekir Çelebi b. Ahmed Hacı, Ali Ağa b. Abdullah, Hamza Çelebi b. Nezir Çelebi

23 [5a-1] Eğil'in Hozkirdin köyünde ölen Hüseyin'in vârislerinden kardeşinin oğlu Bayram ile amcazadesi Haço b. Süleyman arasındaki miras anlaşmazlığının bedel-i sulh karşılığında sona erdiği

Mâ fihi hasbe mâ hurrira fihi ketebehü'l-'abdü'l-fakîr ileyhi te'âlâ
Zahreddin b. Mehmed el-müvellâ [el-'hilâfe bi-medîneti Âmid el-mahmiyye -ufiye anhumâ-

Eğil kazâsına tâbi' Hozkirdin nâm karye sükkânından iken bundan akdem fevt olan Hüseyin nâm kimesnenin karındâşı oğlu olup vâris-i ma'rûfu olan Bayram nâm sagîrin min ciheti'l-hâkim vasiyy-i mansûbu olan Halil b. Behram nâm kimesne mahfil-i kazâda müteveffâ-yı mezbûr Hüseyin'in ammuzâdesi işbu bâ'isü'l-kitâb Haço b. Süleyman nâm kimesne mahzarında ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm edip sagîr-i mezbûr Bayram'ın ammusi müteveffâ-yı merkûm Hüseyin mezbûr Haço yanında fevt olmağla muhallefâtını mezbûr Haço'dan da'vâ eyledikde bundan akdem sagîr-i mezbûra bir re's Kula tayı ve bir kilim ve bir kat çit yorgan ve döşek ve iki keyl buğday ve iki guruş nakid akçe vermiş idi, hâlâ vesâyetim hasebiyle yine merkûm Haço'dan da'vâ ve taleb eylediğimde an-inkârin muslihûn-ı müslimûn tavassutuyla beni müteveffâ-yı mezbûrun muhallefâtı da'vâsından bir re's kır kısrak üzerine sulh eylediklerinde ben dahi sulh-i mezbûru kabûl ve bedel-i sulh mezbûr kısrakı sagîr-i mezbûr için alıp kabûl ve kabz eyledim, min ba'd müteveffâ-yı mezbûrun muhallefâtı husûsunda merkûm Haço ile aslâ ve kat'â da'vâ ve taleb ve nizâ' ve husûmetim kalmamışdır, ba'de'l-yevm husûs-ı mezbûra müte'allik da'vâ ve taleb ve nizâ' ve husûmet sâdır ve zâhir olur ise mesmû'a ve makbûle olmasın dedikde gibbe't-tasdîki's-şer'î mâ vaka'a bi't-taleb ketb olundu.

Tahrîren fi'l-yevmi's-sâlis ve'l-'işrîn min şehri Cumâdelûlâ senete hams ve sittîn ve elf

Şuhûdü'l-hâl: Fahrü'l-müderrişin İsa Efendi el-müderriş, Mustafa Bey b. Hasan el-mübâşir, Orhan b. Ali, Mollâ Kılıç

24 [5a-2] Molla Süleyman b. Ali'den boşandıktan sonra Habib b. Osman ile evlenen Perihan bt. İskender'e eski kocası tarafından zevciyet davası açılmayacağı

Hasbe mâ yahvîhi's-sakku nemekahu'l-'abdü'l-fakîr ileyhi te'âlâ
Zahreddin b. Mehmed el-müvellâ [el-]hilâfe bi-medîneti Âmid el-mahmiyye -ufiye anhumâ-

Ekrâd tâifesiinden Mollâ Süleyman b. Ali nâm kimesne mahfil-i kazâda Habib b. Osman nâm kimesne mahzarında üzerine takrîr-i da'vâ edip Perihan bt. İskender nâm hâtûn taht-ı nikâhında zevcem iken mezbûreyi tatlık etmedin, merkûm Habib akd-i nikâh eylemiş, şer' ile suâl olunması matlûbumdur dedikte gıbbe's-suâl mezbûr Habib cevâbında fi'l-vâki' merkûme Perihan mukaddemâ mezbûr Mollâ Süleyman'ın zevcesiydi, bin altmış bir senesinde merkûm Mollâ Süleyman zimmetinde olan merkûm Perihan'ın mehr-i müccel-i mu'ayyeni ve nafaka-i iddeti üzerine hul'leşip mezbûr Mollâ Süleyman yine nizâ'dan hâlî olmayıp mezbûre Perihan ile evvâc mu'âmelesin etmek murâd eyledikte merkûme Perihan hul'-ı mezbûru sene-i mezbûrede medîne-i Âmid mahkemesinde hâkimü'ş-şer'-i şerîf olan Mevlânâ Uşşâkîzâde Abdurrahim Efendi huzûrunda isbât edip sene-i mezbûre Rebî'ulâhîr'inin yirmi beşinci günü târihiyle müverrah mevlânâ-yı mûmâileyh dahi merkûme Perihan'ın yedine bir kıt'a hüccet-i şer'iyye vermişdir deyü yedinde olan hücceti ibrâz edip nazar olundukda mazmûn-ı hüccet-i mezbûre merkûm Habib'in cevâbına mutâbık olacak müdde'î-i merkûm Mollâ Süleyman'dan istintâk olundukda mazmûn-ı hüccet-i mezbûreyi münkir olup merkûm Habib'den mazmûn-ı hüccet-i mezbûreye mutâbık beyyine taleb olundukda ricâl-i müslimînden hüccet-i mezbûre zeylinde isimleri mektûbe olan müslimînden Abbas b. Şeref ve Ali b. Abdi nâm kimesneler meclis-i şer'-i şerîfe li-ecli'ş-şehâde hâzırân olup gıbbe'l-istişhâdi'ş-şer'î fi'l-vâki' târih-i mezbûrda medîne-i merkûme mahkemesinde hâkim-i şer'î'ş-şerîf olan mevlânâ-yı mûmâileyh huzûrunda merkûm Perihan hul'-ı mezbûru isbât edip zikr olunan hücceti mevlânâ-yı mûmâileyh bizim huzûrumuzda kendi hat ve hatemiyle mûmzâ ve mahtûm [5b] kılıp merkûm Perihan'ın yedine vaz' eyledi, biz bu husûsa şâhidleriz, şehâdet dahi ederiz deyü mazmûn-ı hüccet-i mezbûreye mutâbık edâ-i şehâdet-i şer'iyye eylediklerinde şehâdetleri ba'de't-ta'dîl ve't-tezkiye hayyiz-i kabûlde vâki' oldukdan sonra mezbûr Mollâ Süleyman'ın husûs-ı mezbûrda defe'ât ile şirret-i da'vâ eylediğini bî-garaz kimesneler haber vermeğin min ba'd merkûm Mollâ Süleyman husûs-ı mezbûr da'vâsından men' birle mâ vaka'a bi't-taleb ketb olundu.

Tahrîren fi'l-yevmi's-sâlis ve'l-'işrîn min şehri Cumâdelûlâ senete hams ve sittîn ve elf

Şuhûdü'l-hâl: Mahmud Bey el-mübâşir, Sefer Ağa sermuhzırân, Mehmed Bey Acem, Süleyman Beşe b. Mehmed, Bekir Beşe b. Ali, Osman b. Halil, Mehmed b. Şeref, Oruç Çavuş, Kenan b. Abdullah, Süleyman b. Mehmed

25 [5b-1] Hüseyin Beşe b. Abdullah'ın, kölesi Mehmed b. Abdullah'ı âzâd ettiği

Mâ fihi mine'l-i'tâk ve'l-ıtlâk harrarahü'l-'abdü'l-fakîr ileyhi te'âlâ
Zahreddin b. Mehmed el-müvellâ [el-]hilâfe bi-medîneti Âmid el-mahmiyye -ufiye anhumâ-

Medîne-i Âmid sâkinlerinden Hüseyin Beşe b. Abdullah mahfil-i kazâyâ hâzır olup takrîr-i kelâm edip silk-i mülkünden târîh-i kitâba gelince rıkkıyetine mukır ve mu'terif olan işbu sâhibü'l-kitâb ahmerü'l-levn, siyah gözlü, tahmînen sekiz yaşında, Saçlıyyü'l-asl Mehmed b. Abdullah nâm abd-i memlûkümü hasbeten lillahi te'âlâ ve taleben li-merzâti'l-meliki'l-a'lâ mülkünden ihrâc ve mâlımdan i'tâk ve silk-i ahrâr-ı asliyete idrâc [edip] âzâd eyledim, ba'de'l-yevm mezbûr Mehmed sâir ahrâr-ı asliyyîn gibi hür olup rıkkıyesinde hakk-ı velâdan gayrı bir nesne kalmamışdır dedikde gıbbe't-tasdîki's-şer'î mâ vaka'a bi't-taleb ketb olundu.

Tahrîren fi'l-yevmi'r-râbi' ve'l-işrîn [min] şehri Cumâdelûlâ senete 1065

Şuhûdü'l-hâl: Mefharü'l-meşâyihi'l-izâm es-Seyyid Mustafa Çelebi b. el-merhûm es-Seyyid Mahmud Efendi, Mehmed Ağa b. Velizâde, el-Hâc İbrahim Beşe b. Yusuf, İbrahim Çelebi b. Hasan Beşe, mefharü'l-hutabâ Necati Efendi b. el-merhûm Hatib Efendi, el-Hâc Cuma debbâğ, Halil Beşe debbâğ, diğer Halil Beşe debbâğ, Sefer Bey el-cündî, Halil Ağa serdâr sâbıkâ, Ömer Ağa serdâr hâlâ, Pîri Bey gılmân-ı Âmid, Hasan Bey gılmân-ı Âmid, Ahmed Beşe sarrâf, Arslan Beşe b. Abdullah, Alican Beşe b. Memiş

26 [5b-2] Hüseyin Beşe b. Abdullah'ın, kölesi on yaşındaki Ahmed b. Abdullah'ı âzâd ettiği

Mâ fihi mine'l-i'tâk ketebehü'l-'abdü'l-fakîr ileyhi te'âlâ
Zahreddin b. Mehmed el-müvellâ [el-]hilâfe bi-medîneti Âmid el-mahmiyye -ufiye anhumâ-

Medîne-i Âmid sâkinlerinden Hüseyin Beşe b. Abdullah mahfil-i kazâyâ hâzır olup takrîr-i kelâm edip silk-i mülkünden târîh-i kitâba gelince rıkkıyetine mukır ve mu'terif olan işbu sâhibü'l-kitâb buğday benizli, kara gözlü, kısa boylu, tahmînen on yaşında Ahmed b. Abdullah nâm abd-i memlûkümü hasbeten lillâhi te'âlâ ve taleben li-merzâti'l-meliki'l-a'lâ mülkünden ihrâc ve mâlımdan âzâd eyledim, ba'de'l-yevm mezbûr Ahmed sâir ahrâr-ı asliyyîne idrâc edip âzâd eyledim, ba'de'l-yevm mezbûr Ahmed sâir ahrâr-ı asliyyîn gibi hür olup rıkkıyesinde hakk-ı velâdan gayrı bir nesne kalmamışdır dedikde gıbbe't-tasdîki's-şer'î mâ vaka'a bi't-taleb ketb olundu.

Tahrîren fi'l-yevmi'r-râbi' ve'l-işrîn min şehri Cumâdelûlâ senete 1065

Şuhûdü'l-hâl: El-mezkûrûn

27 [5b-3] Hüseyin Beşe b. Abdullah'ın Rus asıllı kölesi Şahin b. Abdullah'ı âzâd ettiği

Mâ fihi min i'tâki bi-fekki'r-rakabeti ve'l-ıtlâki ketebehu'l-'abdü'l-fakîr ileyhi te'âlâ Zahreddin b. Mehmed el-müvellâ [el-]hilâfe bi-medîneti Âmid el-mahmiyye -ufiye anhumâ-

Medîne-i Âmid sâkinlerinden Hüseyin Beşe b. Abdullah mahfil-i kazâyâ hâzır olup takrîr-i kelâm edip silk-i mülkünden târîh-i kitâba gelince rıkkıyetine mukır ve mu'terif olan işbu sâhibü'l-kitâb Rûsiyyü'l-asl, sarı benizli, gök gözlü, uzun boylu Şahin b. Abdullah nâm abd-i memlûkümü hasbeten lillâhi te'âlâ ve taleben li-merzâti'l-[6a] meliki'l-a'lâ mülkünden ihrâc ve mâlımdan i'tâk ve silk-i ahrâr-ı asliyete idrâc edip âzâd eyledim, ba'de'l-yevm mezbûr Şahin sâir ahrâr-ı asliyyîn gibi hür olup rıkkıyesinde hakk-ı velâdan gayrı bir nesne kalmamışdır dedikde gıbbe't-tasdîki's-şer'î mâ vaka'a bi't-taleb ketb olundu.

Tahrîren fi'l-yevmi'r-râbi' ve'l-işrîn min şehri Cumâdelûlâ senete 1065

Şuhûdü'l-hâl: El-mezkûrûn

28 [6a-1] Hüseyin Beşe b. Abdullah'ın Habeş asıllı cariyesi Anbersima bt. Abdullah'ı âzâd ettiği

Medîne-i Âmid sükkânından Hüseyin Beşe b. Abdullah nâm kimesne mahfil-i kazâyâ hâzır olup takrîr-i kelâm edip silk-i mülkünden münselik târîh-i kitâba gelince rıkkıyetine mukır ve mu'terife olan Habeşiyü'l-asl, alnı şerhli Anbersima bt. Abdullah nâm câriyemi hasbeten lillâhi te'âlâ ve taleben li-merzâti'l-meliki'l-müte'âl mâlımdan i'tâk ve mülkünden ihrâc vesâir harâyir-i asliyât gibi hürre olup rıkkıyesinde hakk-ı velâdan gayrı bir nesne kal[ma]mışdır deyü mukır ve mu'terif olmağın mâ hüve'l-vâki' bi't-taleb ketb olundu.

Tahrîren fi'l-yevmi'r-râbi' ve'l-işrîn min şehri Cumâdelûlâ senete hams ve sittîn ve elf

Şuhûdü'l-hâl: El-mezkûrûn

29 [6a-2] Hüseyin Beşe b. Abdullah'ın Rus asıllı cariyesi Mahperi bt. Abdullah'ı âzâd ettiği

Medîne-i Âmid sükkânından Hüseyin Beşe b. Abdullah mahfil-i kazâda hâzır olup takrîr-i kelâm edip silk-i mülkünden târîh-i kitâba gelince rıkkıyetine mukırra ve mu'terife olan işbu sâhibü'r-rakîm sarışın, gök gözlü, Rûsiyyü'l-asl Mahperi bt. Abdullah nâm câriyemi hasbeten lillâhi te'âlâ ve taleben li-merzâti'l-meliki'l-müte'âl mâlımdan i'tâk ve mülkünden ihrâc vesâir harâyir-i asliyâta idrâc edip âzâd eyledim. Min ba'd mezbûre Mahperi sâir [harâ]yir-i asliyât gibi hürre olup rıkkıyesinde hakk-ı velâdan gayrı bir nesne kalmamışdır deyü mukır ve mu'terif olmağın mâ hüve'l-vâki' bi't-taleb ketb olundu.

Tahrîren fi'l-yevmi'r-râbi' ve'l-işrîn min şehri Cumâdelûlâ senete hams ve sittîn ve elf

Şuhûdü'l-hâl: El-mezkûrûn

30 [6a-3] Baba Veli b. Ali'nin Karagöz mahallesindeki evini kızları Zahide ve Sâkine ile oğlu Mustafa'ya hibe ettiği

Mâ fihi mine'l-hibe ve'l-ittihâbi hurrira lede'l-fakîr ile'l-meliki'l-vehhâb
Zahreddin b. Mehmed el-müvellâ [el-]hilâfe bi-medîneti Âmid el-mahmiyye -ufiye anhumâ-

Medîne-i Âmid sâkinlerinden Baba Veli b. Ali nâm kimesne mahfil-i kazâyâ hâzır olup takrîr-i kelâm edip silk-i mülkünden medîne-i mezbûre mahallâtından Karagöz mahallesinde vâki' hudûdunun iki tarafı Peri Hâtûn mülkü ve bir tarafı Hasan mülkü ve taraf-ı râbi'î tarîk-ı âm ile mahdûd bir meclis ve dâhilinde bir neccârı ve bir çardak ve matbah ve kenîf ve [avlu]yu müştemil mülk menzilibinden zikr olunan neccârımı sulbiye kebîre kızım Zâhide nâm hâtûn ve zikri mürûr eden bir meclis dahi sulbî oğlum Mustafa'ya ve mârru'z-zikr bir çardak ve matbahımı yine sulbiye kızım Sâkine nâm sagîrelere ba'de't-tahliye hibe ve temlik ve teslîm edip taraflarından velâyetim hasebiyle ittihâb ve kabûl ve kabz ve tesellüm eyledim, ba'de'l-yevm zikr olunan neccârı mezbûre Zâhide'nin ve bir meclis mezbûr Mustafa'nın ve çardak ve matbah mezbûre Sâkine'nin mülk-i mevhubeleridir. Kenîf ve avlu ve mecâz mülk-i mevhub-ı müşterâsıdır, keyfe mâ yeşâ' ve yehtâr zabt ve tasarruf eylesinler dedikde gibbe't-tasdîki's-şer'î mâ vaka'a bi't-taleb ketb olundu.

Fî evâili Cumâdelûlâ senete 1065

Şuhûdü'l-hâl: El-Hâc Şaban habbâz, Hasan Bey timâr-ı sipâhi, Bayram b. Mehmed, İsmail Kaleli, Ali b. Pîri, Maho

31 [6b-1] Rumiyan mahallesinden Semkon v. Nami ve annesi Kamer bt. Şemun'un evlerini Hüseyin Beşe b. Abdullah'a bey' bi'l-vefa yoluyla sattıkları

Hasbe mâ yahvîhi's-sakku ketebühü'l-'abdü'l-fakîr ileyhi te'âlâ
Zahreddin b. Mehmed el-müvellâ [el-]hilâfe bi-medîneti Âmid el-mahmiyye -ufiye
anhumâ-

Medîne-i Âmid mahallâtından Rumiyan mahallesi sâkinlerinden Semkon v. Nami nâm zimmî ve vâlidesi Kamer bt. Şemun nâm Nasrâniye mahfil-i kazâda işbu bâ'isü'l-kitâb Hüseyin Beşe b. Abdullah nâm kimesne mahzarında her biri ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm edip silk-i mülkünden mahalle-i mezbûrede vâki' hudûdunun bir tarafı Marza bağçesi ve bir tarafı İbrahim mülkü ve bir tarafı Mirza mülkü ve taraf-ı râbi'i tarîk-ı âm ile mahdûd iki sofa ve bir neccârı ve bir eyvân ve bir bâb mahzen ve iki avluyu müstemil menzilizimi mezbûr Hüseyin Beşe'ye târîh-i kitâbdan altı ay tamâmına değin iki yüz riyâlî guraşa bey' bi'l-vefâ ile bey' edip kabz-ı semen eyledik, şöyle ki meblağ-ı mezbûr iki yüz guraşu altı ay tamâmında merkûm Hüseyin Beşe'ye edâ ve teslîm etmeyecek olur isek bey'-i mezbûr bâtta mûnkalib olsun deyü her biri minvâl-i muharrer üzere mukir ve mu'terif olmağın gibbe't-tasdîki's-şer'î mâ vaka'a bi't-taleb ketb olundu.

Tahrîren fi'l-yevmi'r-râbi' ve'l-'işrîn [min] Cumâdelûlâ senete 1065

Şuhûdü'l-hâl: İsmail Bey b. Abdülaziz, Veli Bey, el-Hâc İbrahim şirikçi, Mahmud b. Mustafa, Kalos v. Sakar, Halil Ağa

32 [6b-2] Zülfikar'ın oğulları Mehmed ve Ahmed'in Çakal mahallesindeki evlerini kızkardeşleri Raziye bt. Zülfikar'a avlusu müşterek olmak üzere sattıkları

Fîhi kemâ hurrira mine'l-mübâya'ati's-şer'iyye harrarahü'l-'abdü'l-fakîr ileyhi te'âlâ
Zahreddin b. Mehmed el-müvellâ [el-]hilâfe bi-medîneti Âmid el-mahmiyye -ufiye
anhumâ-

Mahmiyye-i Âmid sâkinlerinden Mehmed ve Ahmed ibney Zülfikar nâm kimesneler mahfil-i şer'-i hatîr-i lâzîmü't-tevkîrde işbu sâhibü'l-kitâb kız karındâşları Raziye bt. Zülfikar el-mezbûr tarafından tasdîke vekîl olan el-Hâc Mustafa b. Mehmed nâm kimesne mahzarında her biri ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm edip silk-i mülkümüzden mahmiyye-i mezbûre mahallâtından Çakal mahallesinde vâki' hudûdunun bir tarafı es-Seyyid Ali mülkü ve bir tarafı Murad mülkü ve bir tarafı Seydi mülkü ve taraf-ı râbi'i tarîk-ı âm ile mahdûd bir meclis ve bir neccârı ve kenîf ve avlu-yı müşterek ve mecâzî müstemil mülk menzilizimi kız karındâşımız mezbûre Raziye Hâtûn'a kırk beş

riyalî guruşa bey'-i bâtt-ı kat'î ile bey' edip kabz-ı semen-i ma'dûd ve teslîm-i mebî'-i mahdûd eyledik, ba'de'l-yevm zikr olunan menzil ancak avlusu müşterek olmak üzere mülk-i müşterâsıdır, keyfe mâ yeşâ' ve yehtâr zabt ve tasarruf eylesin dediklerinde gibbe't-tasdîki's-şer'î mâ vaka'a bi't-taleb ketb olundu.

Tahrîren fi'l-yevmi'r-râbi' ve'l-'işrîn min şehri Cumâdelûlâ senete hams ve sittîn ve elf

Şuhûdü'l-hâl: Alican Çelebi b. Cafer, Ahmed b. Mehmed, Mehmed tütüncü, Seyyid Ali b. Şaban, Bayram b. Abdullah, Kenan b. Ali

33 [6b-3] Taceddin Mehmed mahallesinde vefat eden Sitti Hatun'un çocukları olan Seyyid Ömer, Fatma ve Emine'nin evlerini Ayşe bt. Müstedam'a altmış iki kuruşa sattıkları

Mâ fihi mine'l-mübâya'ati's-şer'iyye harrarahü'l-'abdü'l-fakîr ileyhi te'âlâ Zahreddin b. Mehmed el-müvellâ [el-]hilâfe bi-medîneti Âmid el-mahmiyye -ufiye anhumâ-

Medîne-i Âmid mahallâtından Taceddin Mehmed [mahalle]si sâkinelerinden iken bundan akdem vefât eden Sitti Hâtûn'un verâseti sulbî oğlu es-Seyyid Ömer ve sulbiye kızlar[ı] Fâtûma ve Emine nâm hâtûnlara münhasıra oldukdan sonra mezbûr es-Seyyid Ömer asâleten ve mezbûrân Fâtûma ve Emine taraflarından bey'-i âti'l-beyâna vekîl olup mezbûreyi ma'rifet-i şer'iyye ile ârifân olan Mollâ Yusuf b. Hasan ve Ali Beşe b. Bâli nâm kimesneler şehâdetleriyle vekâleti şer'an sâbite olan karındâşları mezbûr es-Seyyid Ömer vekâleten mahfil-i kazâda işbu sâhibetü'r-rakîm Âişe bt. Müstedam nâm hâtûn tarafından tasdîke vekîl olan sadrî oğlu Mehmed Çelebi b. Ali Beşe mahzarında bi'l-asâle ve bi'l-vekâle ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm edip mülk-i mevrûsumuz olup mahalle-i mezbûrede vâki' hudûdunun bir tarafı Arslan Çelebi mahzenleri ve tarafeyni Sitti Hâtûn mülkü ve taraf-ı râbi'i tarîk-ı hâssa muntehî bir meclis ve bir sagîr neccârî ve avluyu müştemil menzirimizi mezbûre Âişe'ye altmış iki riyalî guruşa bey'-i bâtt-ı kat' ile bey' edip kabz-ı semen-i ma'dûd ve teslîm-i mebî'-i mahdûd eyledim. Ba'de'l-yevm sâlifü'z-zikr menzil mezbûre Âişe'nin mülk-i müşterâsıdır, keyfe mâ yeşâ' ve yehtâr zabt ve tasarruf eylesin dedikde gibbe't-tasdîki's-şer'î mâ vaka'a bi't-taleb ketb olundu.

Tahrîren fi'l-yevmi'l-hâmis ve'l-'işrîn min şehri Cumâdelûlâ senete 1065

Şuhûdü'l-hâl: El-Hâc Arslan Çelebi b. Sipâh Hüseyin Çelebi, el-Hâc Ebubekir Çelebi çukacı, es-Seyyid Ömer Çelebi b. Babazâde, Mollâ Hayreddin el-imâm, Ali b. Pîri, el-Hâc Ali Beşe dellâl ve gayruhüm

34 [7a-1] Atak sancağında vefat eden Perihan Hatun'un kocası Yusuf b. Abdullah'ın hanımının terekesinden kendi hakkı olan kısmını Mehmed, İbrahim ve Mahmud'dan aldığı

Mâ fihi hasbe mâ yahvîhi ketebühü'l-fakîr ileyhi te'âlâ
Zahreddin b. Mehmed el-müvellâ [el-]hilâfe bi-medîneti Âmid el-mahmiyye -ufiye
anhumâ-

Atak sancağı sâkinelerinden iken bundan akdem vefât eden Perihan nâm hâtûnun zevci Yusuf b. Abdullah nâm kimesne mahfil-i şer'-i hatîr-i lâzîmü't-tevkîrde müteveffât-ı mezbûrenin ammîzâdesi olup muhalledfâtına vâzî'u'l-yed iken fevt olan Hüseyin Bey nâm kimesnenin sulbî oğulları Mehmed ve İbrahim ve Mahmud taraflarından husûs-ı âti'l-beyâna vekîlleri olan Mehmed Bey b. İbrahim nâm kimesne mahzarında ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm edip zevcem müteveffât-ı mezbûrenin medîne-i Âmid mahallâtından Erba'a-âşar mahallesinde vâki' inde'l-ahâlî ve'l-cîrân ma'lûmetü'l-hudûd menzîlini müteveffâ-yı mezbûr Hüseyin Bey ammîzâdesi olmağla zabt edip fevt olmağla oğulları mezbûrûn Mehmed ve İbrahim ve Mahmud menzîl-i mezbûru tasarruf eylediklerinde ben dahi zevcem müteveffât-ı mezbûrenin zikr olunan menzîlinden vesâir muhalledfâtından bana isâbet eden nisf hisse-i şer'iyemi mezbûrûndan da'vâ ve taleb eylediğimde nisf hisse-i şer'iyemi mezbûrûn Mehmed ve İbrahim ve Mahmud Bey bana teslîm edip ben dahi alıp kabûl ve kabz eyledim. Aslâ ve kat'â zikr olunan menzîl ve muhalledfât husûsunda mezbûrûn Mehmed ve İbrahim ve Mahmud ve vekîl-i mezbûr Mehmed Bey ile vechen mine'l-vücûh da'vâ ve nizâ' ve husûmetim kalmamışdır. Bir dahi benden husûs-ı mezbûra müte'allik da'vâ ve nizâ' sâdır ve zâhir olur ise lede'l-hükkâmî'l-kirâm mesmû'a ve makbûle olmasın dedikde gibbe't-tasfîki's-şer'î mâ vaka'a bi't-taleb ketb olundu.

Tahrîren fil'yevmi'l-hâmîs ve'l-işrîn min şehri Cumâdelûlâ senete hams ve sittîn ve elf

Şuhûdü'l-hâl: Es-Seyyid Ahmed Çelebi b. Ömer, Üstâd Mehmed b. Mustafa, Mehmed Çavuş b. Hasan, Abdurrahman b. Abdi, Abdünnebi b. İsmail, Hüseyin b. Ali, Mustafa Bey b. Cihan, Ömer b. Osman, Rıdvan b. Abdullah

35 [7a-2] Emine bt. Yusuf'un ölen kocası Şaban Bey'in at ücretinden Mümin Bey zimmetinde hakkı olduğuna dair açtığı davada haklı olmadığı

Medîne-i Âmid'de iken bundan akdem vefât eden Şaban nâm kimesnenin zevce-i metrûkesi Emine bt. Yusuf kendi tarafından asâleten ve eytâmı tarafından vesâyeten mahfil-i kazâda bilfi'l Eğil Hâkimi mefharü'l-ümerâi'l-kirâm Mümin Bey tarafından husûs-ı âtiye vekîli olan ağalarından Ali Bey b. Mustafa Bey mahzarında üzerine takrîr-i da'vâ edip zevcim müteveffâ-yı mezkûrun bir re's at bahâsından mûmâileyh Mümin Bey'in

zimmetinde yüz riyalî guruş hakkı olmağla işbu mahtûm ve mümzâ tezkeresin yedine vermiştir, hâlâ tezkereye nazar olunduktan sonra vekîl-i mezbûrdan suâl olunması taleb ederim dedikde ba'de'n-nazar gıbbe's-suâl vekîl-i mezbûr Ali Bey cevâbında filhakîka müteveffâ-yı mezbûrun bir re's kır at bahâsından mûmâileyh Mümin Bey zimmetinde târîh-i kitâbdan on beş sene mukaddem hakkı var idi. Lâkin ol târîhde müvekkilim mûmâileyh Mümin Bey hükûmet karyelerinden Berikân? nâm karyede yüz guruş mukâbelesinde mezbûr Şaban bu karye-i mezbûrenin mahsûlünü verip mezbûr Şaban dahi karye-i mezbûre mahsûlünü Kaçar Bey'e fûrûht edip yüz guruş at akçesi hakkını Kaçar Bey'den alıp kabz edip tezkere yanında kalmıştır deyücek vekîl-i mezbûr sıdk-ı makâlin mübeyyin beyyine taleb olundukda ricâl-i müslimînden Osman b. Maksud ve Polad b. Hamza nâm kimesneler meclis-i şer'î şerîfe li-ecli's-şehâde hâzırân olup gıbbe'l-istişhâdi's-şer'î fi'l-vâki' müşârunileyh Mümin Bey zimmetinde olan mezbûr Şaban'ın kır atı bahâsı yüz guruş mukâbelesinde târîh-i kitâbdan on beş sene mukaddem kendüye mezbûre karyenin mahsûlün verip mezbûr Şaban dahi karye-i mezbûre mahsûlün Kaçar Bey'e verip Kaçar Bey'in yedinden bizim huzûrumuzda ol târîhde yüz guruşunu bi't-temâm ve'l-kemâl alıp kabz edip tezkere yedinde kalmıştır, biz bu husûsa şâhidleriz, şehâdet dahi ederiz deyü edâ-i şehâdet-i şer'îyye eylediklerinde şehâdetleri hayyiz-i kabûlde vâki' olduktan sonra mezbûre Emine bî-vech mu'ârazadan men' birle mâ vaka'a bi't-taleb ketb olundu.

Fî evâhiri Cumâdelülâ senete 1065

Şuhûdü'l-hâl: Mustafa Ağa kethüdâ-i çavuşân, Mustafa Bey b. Bayram Ağa, Mehmed Çelebi b. Ali, Veli b. Selim

36 [7a-3] Ayşe bt. Mustafa'nın Hüsrev Paşa mahallesindeki evini Tavil Mehmed Ağa'ya sattığı

Mâ fihi mine'l-mübâya'ati's-şer'îyye cerâ 'inde ahveci'l-beriyye Zahreddin b. Mehmed el-müvellâ [el-]hilâfe bi-medîneti Âmid el-mahmiyye -ufiye anhumâ-

Medîne-i Â[mid] sâkinelerinden Âişe bt. Mustafa nâm hâtûn tarafından bey'-i âti'l-beyâna vekîl olup vekâleti Kanber Çavuş b. Haydar ve Mehmed Bey b. Ali şehâdetleriyle sâbite olan karındâşı Veli b. Mustafa el-mezbûr mahfil-i kazâda Tavil Mehmed Ağa tarafından tasdîke vekîl olan karındâşı oğlu Murad Bey b. Sipâh Hüseyin mahzarında bi'l-vekâle ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm edip müvekkilem mezbûrenin silk-i mülkünden medîne-i mezbûre mahallâtından Hüsrev Paşa mahallesinde vâki' hudûdunun iki tarafı müşterî-i mezbûr Mehmed Ağa mülkleri ve tarafeyni Keşiş mülkü ile mahdûd iki sofa ve bir matbah ve avluyu müştemil menzilinı merkûm Tavil Mehmed Ağa'ya seksen riyalî guruşa bey'-i bâtt-ı kat' ile bey' edip kabz-ı semen ve teslîm-i mebi' eyledi.

Ba'de'l-yevm zikr olunan mezbûr Tavil Mehmed Ağa'nın mülk-i müşterâsıdır, zabt ve tasarruf eylesin dedikde gibbe't-tasdîki's-şer'î mâ vaka'a bi't-taleb ketb olundu.

Tahrîren fi'l-yevmi'l-hâmis ve'l-'işrîn min şehri Cumâdelûlâ senete 1065

Şuhûdü'l-hâl: Mefharü'l-küttâb İbrahim Efendi [b.] el-merhûm Ali Efendi, İbrahim Beşe er-râcil, el-Hâc Veli Ağa [b.] Alican Efendi, Hüseyin Çelebi b. Ahmed Bey

37 [7b-1] Vefat eden babası İsmail Çelebi'ye ölmeden önce Ayşe bt. el-Hâc Abdünnebi tarafından İçkale'deki evinin yarısını hibe ettiğini iddia eden Ali Çelebi'nin iddiasını ispat edememesi üzerine yarı hisseden kasr-ı yedine karar verildiği

[Yev]mül'-ehad fi 26 min şehri Cumâdelûlâ li-seneti 1065 min Hicreti'n-Nebiy aleyhi efdalü's-salât ve ekmelüt-tahiyye

Medîne-i Âmid sâkinlerinden iken bundan akdem fevt olan İsmail Çelebi nâm kimesnenin sulbî oğlu Ali Çelebi nâm kimesne mahfil-i kazâda Âişe bt. el-Hâc Abdünnebi nâm hâtûn mahzarında üzerine takrîr-i da'vâ edip medîne-i mezbûrenin İçkale'sinde vâki' hudûdunun bir tarafı Ömer Ağa mülkü ve bir tarafı Maksud Ali mülkü ve tarafeyni tarîk-ı âm ile mahdûd iki sofa ve meclis ve bir çardak tahtı âhûr ve bir eyvân ve matbah ve kenîf ve kal'a-i mezbûre suyundan mâ-i cârî ve avluyu müştemil menzilin nısfı babam müteveffâ-yı mezbûrun mülkü olup ve nısf-ı âharı merkûme Âişe'nin mülkü olmağla merkûm Âişe zikr olunan menzilde olan nısf hissesini dahi babam müteveffâ-yı mezbûra târîh-i kitâbdan bir buçuk sene mukaddem hibe ve temlik ve teslîm edip ol dahi ittihâb ve kabûl ve kabz ve tesellüm eyledikden sonra yedine bir kıt'a hibe hücceti vermiş iken hâlâ mezbûre Âişe menzil-i mezbûrdan kasr-ı yed etmeyip bana teslîm etmekden imtinâ' eder, suâl olunmasın taleb ederim dedikde gibbe's-suâl merkûm Âişe cevâbında fi'l-vâki' müteveffâ-yı mezbûr İsmail Çelebi'ye bundan akdem zikr olunan menziline olan nısf hissemi hibe edip yedine hibe hücceti dahi vermişim, lâkin menzil-i mezbûru tahliye ve teslîm etmemişim deyü münkire olucak, müdde'î-i mezbûr Ali dahi menzil-i mezbûru babası müteveffâ-yı mezbûr İsmail Çelebi'ye hîn-i hibede merkûme Âişe tahliye ve teslîm eylediğine beyyine taleb olundukda ityân-ı beyyineden izhâr-ı acz ve istihlâf eyledikde merkûme Âişe dahi zikr olunan nısf menziline tahliye edip müteveffâ-yı merkûma teslîm etmediğine hulf billahi'l-aliyyi'l-a'lâ eyledikden sonra mezbûr Ali Çelebi menzil-i mezbûrun nısf hissesinden kasr-ı yedine tenbîh birle mâ vaka'a bi't-taleb ketb olundu.

Tahrîren fi'l-yevmi'r-râbi' ve'l-'işrîn min Cumâdelûlâ li-seneti hams ve sittîn ve elf

Şuhûdü'l-hâl: Ahmed Çelebi b. el-merhûm Mehmed Efendi, İbrahim b. İsmail, Süleyman Beşe b. Mehmed, Ali b. Pîri, İbrahim b. Mehmed

38 [7b-2] Safiye bt. el-Hâc Ali'nin mehrine karşılık kocası Ali Bey b. Allahverdi'ye ait Lala Bey mahallesindeki evi kabul ettiği

Vaka'a'l-emr hasbe mâ rukime fihi harrarahû'l-abdi'l-fakîr ileyhi te'âlâ
Zahreddin b. Mehmed el-müvellâ [el-]hilâfe bi-medîneti Âmid el-mahmiyye -ufiye
anhumâ-

Medîne-i Âmid sâkinlerinden Ali Bey b. Allahverdi nâm kimesne mahfil-i şer'-i hatîr-i lâzîmü't-tevkîrde zevcesi işbu sâhibetü'l-kitâb Safiye bt. el-Hâc Ali nâm hâtûn tarafından tasdîke vekîl olan karındâşı Muharrem Çelebi b. el-Hâc Ali el-mezbûr nâm kimesne mahzarında ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm edip silk-i mülkümde medîne-i mezbûre mahallâtından Lala Bey mahallesinde vâki' hudûdunun bir tarafı mezbûre Safiye Hâtûn mülkü ve üç tarafı tarîk-ı âm ile mahdûd bir meclis ve bir neccârî ve bir eyvân fevki bir çardak ve taşrada bir âhûr fevki bir odayı mezbûre Safiye Hâtûn'un zimmetinde olan mehr-i müeccel-i mu'ayyenesi mukâbelesinde takâs eyledim. Merkûme Safiye Hâtûn dahi minvâl-i muharrer üzere mukâssa kabûl ve kabz eyledi. Ba'de'l-yevm sâlifü'z-zikr menzil-i merkûme Safiye Hâtûn'un mülküdür, keyfe mâ teşâ' ve tahtâr zabt ve tasarruf eylesin dedikde mukîr-ı mezbûrun vech-i muharrer üzere cârî ve sâdir olan ikrârını vekîl-i mezbûr vechen tasdîk ve şifâhen tahkîk etmeğin mâ hüve'l-vâki' bi't-taleb ketb olundu.

Tahrîren fi'l-yevmi's-sâdis ve'l-'işrîn [min] şehri Cumâdelülâ senete 1065

Şuhûdü'l-hâl: Abdullah Efendi b. el-merhûm Şemseddin Efendi, Ahmed Çelebi b. el-Hâc Kasım, Ömer Çelebi b. Ahmed Çelebi, Mollâ Hasan el-imâm, Cafer b. Mehmed Çelebi, es-Seyyid Ebubekir Çelebi b. es-Seyyid Osman, es-Seyyid Yusuf Çelebi tâbi'-i Kaya Çelebi, el-Hâc Ali, Mustafa Çelebi b. Mehmed Çelebi

39 [7b-3] Kâmile bt. Abdullah'ın mehrine karşılık kocası Ali Bey b. Allahverdi'ye ait Lala Bey mahallesindeki evi kabul ettiği

Medîne-i Âmid sâkinlerinden Ali Bey b. Allahverdi nâm kimesne mahfil-i şer'-i hatîr-i lâzîmü't-tevkîrde zevcesi işbu bâ'îsetü'l-kitâb Kâmile bt. Abdullah nâm hâtûn tarafından tasdîke vekîli olan Muharrem Çelebi b. el-Hâc Ali nâm kimesne mahzarında ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm edip silk-i mülkümde medîne-i mezbûre mahallâtından Lala Bey mahallesinde vâki' hudûdunun bir tarafı Süleyman mülkü ve bir tarafı Safiye Hâtûn mülkü ve bir tarafı Haço mülkü ve taraf-ı râbi'i tarîk-ı âm ile mahdûd bir bâb mahzen ve bir neccârî ve matbah ve kenîf ve su kuyusu ve avluyu müştemil menzilimi merkûme Kâmile'nin zimmetimde olan mehr-i müeccel-i mu'ayyenesi mukâbelesinde takâs eyledim, merkûme Kâmile dahi minvâl-i muharrer üzere mukâssa kabûl ve kabz

eyledi. Ba'de'l-yevm sâlifü'z-zikr menzil merkûme Kâmile'nin mülküdür, keyfe mâ teşâ' ve tahtâr zabt ve tasarruf eylesin dedikde mukırr-ı mezbûrun vech-i meşrûh üzere câri ve sâdır olan ikrârın vekîl-i mezbûr vicâhen tasdîk ve şifâhen tahkîk etmeğin mâ vaka'a bi't-taleb ketb olundu.

Tahrîren fi'l-yevmi's-sâdis ve'l-'işrîn [min] Cumâdelûlâ senete 1065

Şuhûdü'l-hâl: El-mezbûrûn

40 [8a-1] Kaya b. Hamza'nın Ali Paşa mahallesindeki evini Mehmed b. Harkuş'a sattığı

Hasbiyallah mâ fîhi mine'l-mübâya'atî's-şer'îyye cerâ 'inde ahveci'l-berîyye Zahreddin b. Mehmed el-müvellâ [el-]hilâfe bi-medîneti Âmid el-mahmiyye -ufiye anhumâ-

Medîne-i Âmid sâkinlerinden Kaya b. Hamza nâm kimesne mahfil-i kazâda işbu sâhibü'l-kitâb Mehmed b. Harkuş nâm sagîrin velîsi olan vâlidesi Zerke bt. Abdünnebi nâm hâtûn mahzarında ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm edip silk-i mülkünden medîne-i mezbûre mahallâtından Ali Paşa mahallesinde vâki' hudûdunun bir tarafı sagîr-i mezbûr mülkü ve bir tarafı Osman mülkü ve tarafeyni tarîk-ı âm ile mahdûd üç bâb mahzen ve kenîf ve avluyu müştemil mülk menzîlimi sagîr-i mezbûr Mehmed'e kırk riyâlî guruşa bey'-i bâtt-ı kat' ile bey' ve teslîm edip merkûme Zerke dahi sagîr-i mezbûr Mehmed için velâyeti hasebiyle minvâl-i muharrer üzere iştirâ ve teslîm eyledikten sonra semen-i mezbûr kırk riyâlî guruşu merkûme Zerke yedinden bi't-tamâm ahz u kabz eyledim, ba'de'l-yevm zikr olunan menzil mezbûr Mehmed'in mülk-i müşterâsıdır, keyfe mâ yeşâ' ve yehtâr zabt ve tasarruf eylesin dedikde gibbe't-tasdîki's-şer'î mâ vaka'a bi't-taleb ketb olundu.

Tahrîren fi'l-yevmi'l-hâmis ve'l-'işrîn min şehri Cumâdelûlâ li-seneti 1065

Şuhûdü'l-hâl: Es-Seyyid Mustafa b. es-Seyyid Mehmed, es-Seyyid Murtaza b. Mehmed, Şaban Bey b. Hasan, Hüseyin b. Osman

41 [8a-2] Vefat eden İbrahim'in küçük oğlu Mustafa'nın terbiye hakkının amcası Osman'a ait olduğu

Medîne-i Âmid sâkinlerinden iken bundan akdem fevt olan İbrahim nâm kimesnenin sulbî oğlu Mustafa nâm sagîrin ammîsi Osman mahfil-i kazâda sagîr-i mezbûrun eniştesi es-Seyyid İsmail Ağa mahzarında üzerine takrîr-i da'vâ edip sagîr-i mezbûr

Mustafa'nın ammîsi olduğum hasebiyle hakk-ı terbiyesi şer'an benim iken mezbûr Seyyid İsmail Ağa mâni' olur, suâl olunmasın taleb ederim, gıbbe's-suâl mezbûr İsmail Ağa cevâbında benim sağır-i mezbûrda alâka ve medhalim yokdur deyü min ba'd sağır-i mezbûr Mustafa'nın hakk-ı hıvânesi olmayıp şer'an hakk-ı terbiyesi ammîsi merkûm Osman'ın olmağın mâ vaka'a bi't-taleb ketb olundu.

Fî 25 Cumâdelûlâ senete 1065

Şuhûdü'l-hâl: Mustafa Bey Küçük sipâhi, Ali b. Pîri, Abdülkâdir b. Cuma

42 [8a-3] Harput'ta vefat eden Bekir Bey'in oğulları Süleyman Çelebi ve Abdurrahman Çelebi'nin tasarruf hakkını verdikleri üç çiftlikten fazlasına tasarruf ettiği iddiasıyla Ebubekir Beşe'ye dava açtıkları

Cera'l-hâl 'ala hâze'l-minvâl harrarahü'l-'abdü'l-fakîr ileyhi te'âlâ
Zahreddin b. Mehmed el-müvellâ [el-]hilâfe bi-medîneti Âmid el-mahmiyye -ufiye anhumâ-

Kazâ-i Harput sâkinlerinden iken bundan akdem fevt olan Bekir Bey nâm kimesnenin sulbî oğulları Süleyman Çelebi ve Abdurrahman Çelebi mahfil-i kazâda kazâ-i mezbûr sâkinlerinden Ebubekir Beşe b. Emir Hüseyin Ağa nâm kimesne mahzarında üzerine her biri takrîr-i da'vâ edip târîh-i kitâbdan iki sene mukaddem bizler sağırler iken ceddemiz Âişe vasiyy-i mansûbumuz olduğu cihetle ceddimiz Mehmed Efendi'nin tapu tezkeresiyle taht-ı tasarrufunda olup kazâ-i mezbûre muzâfâtından Haceri nâm karyede vâki' çiftliklerimizden üç çiftlik sulu topraklarımızı mezbûr Ebubekir Beşe'ye hakk-ı tasarrufun fâriğ olup lâkin mezbûr Ebubekir Beşe üç çiftlik toprakdan ziyâde topraklarımızı tasarruf eder, suâl olunmasın taleb ederiz dediklerinde gıbbe's-suâl mezbûr Ebubekir Beşe cevâbında ben ancak yedimde olan mülknâme hüccetinde hudûdu mûnderic ve mukayyed olduğu üzere iştirâ eylediğim üç çiftlik toprakların hudûd-ı erba'asının bir tarafı Bendağzı'ndan Eski Hacer'e varınca ve bir tarafı yine Eski Hacer'den Mahar? yolu karye-i mezbûra varınca ve bir tarafı yine karye-i mezbûreden Diyarbekir yolunda taş köprüye varınca ve bir tarafı taş köprüden Sultanbendi'ne varınca bu hudûd ile mahdûd üç çiftlik toprakları yedimde olan mülknâme hücceti mücebince zabt ve tasarruf ederim deyücek mezbûrân Süleyman Çelebi ve Abdurrahman Çelebi'den istintâk olundukda zikr olunan hudûd ile fûrûht olunduğu inkâr ve hüccetlerini ikrâr edecek mezbûr Ebubekir Beşe'den hudûd-ı mezkûr ile zikr olunan iştirâsını mübeyyin beyyine taleb olundukda ityân-ı beyyine için târîh-i kitâbdan on üç gün istimhâl edip onuncu günde mezbûr Ebubekir Beşe meclis-i şer'-i şerîfe ikâme-i beyyine edip hasımları [8b] mezbûrân Süleyman Çelebi ve Abdurrahman Çelebi bırakıp kazâ-i mezbûra gitmekle da'vâları ancak hudûd-ı mezkûru mahallinde şer'-i şerîf ile beyân ve isbâta mevkûf kalmağın mâ hüve'l-vâki' hıfzan li'l-makâl ketb olundu.

Tahrîren fi'l-yevmi's-sâdis ve'l-ışrîn min şehri Cumâdelûlâ li-seneti hams ve sittîn ve elf

Şuhûdü'l-hâl: Mustafa Bey b. Bayram Ağa, Ahmed Beşe b. Abdullah, Ahmed Efendi b. el-merhûm Mehmed Efendi, Süleyman Beşe b. Mehmed, Mehmed Ağa b. Murad Bey

43 [8b-1] Dedesi Kamir'den kendisine kalan Süluki mahallesindeki eve el-Hâc Mehmed b. Pervane'nin haksız yere tasarruf ettiğini iddia eden Ahmed'in iddiasının geçersiz olup Mehmed b. Pervane'nin söz konusu evi dedesi Kamir'den satın aldığına dair elinde mülknamesi bulunduğu

Vaka'a'l-emru hasbe mâ rukime fihi ketebehül-'abdü'l-fakîr ileyhi te'âlâ
Zahreddin b. Mehmed el-müvellâ [el-]hilâfe bi-medîneti Âmid el-mahmiyye -ufiye anhumâ-

Medîne-i Âmid sükkânından iken bundan akdem fevt olan Kamir nâm kimesnenin verâseti sulbî oğlunun oğlu Ahmed nâm şâbb-ı emrede münhasıra olduktan sonra mezbûr Ahmed mahfil-i kazâda el-Hâc Mehmed b. Pervane nâm kimesne mahzarında üzerine takrîr-i da'vâ edip ceddim müteveffâ-yı mezbûrdan bana irs-i şer' ile müntakil medîne-i mezbûre mahallâtından Süluki mahallesinde vâki' hudûdunun bir tarafı Osman Çelebi mülkü ve bir tarafı Mustafa Çavuş mülkü ve tarafeyni tarîk-ı âm ile mahdûd iki sofa ve bir neccârı ve bir eyvân tahtında mahzen ve bir çardak tahtında âhûr ve avluyu müştemil menzili merkûm el-Hâc Mehmed nice zamândan beri fuzûlen zabt ve tasarruf eder, suâl olunsun dedikde gibbe's-suâl mezbûr el-Hâc Mehmed cevâbında fi'l-vâki' menzil-i mezbûr müteveffâ-yı merkûm Kamir'in mülkü olup lâkin müteveffâ-yı mezbûr Kamir hâl-i hayâtında ve kemâl-i akl [u] sıhhatinde târîh-i kitâbdan on altı sene mukaddem zikr olunan menzilden iki sofa ve bir neccârı ve avlunun nısfını yüz guruşa ve üç seneden sonra zikr olunan bir çardak tahtında âhûr ve bir eyvân tahtında mahzen ve nısf avluyu dahi elli riyalî guruşa bana iki akid ile bey' edip kabz-ı semen ve teslîm-i mebî' eyledikten sonra yedime târîh-i mezkûrlarda iki kıt'a mülknâme hücceti dahi vermişdi deyü yedinde olan hüccetleri ibrâz edip ba'de'n-nazar hüccetân-ı mezbûrânın mazmûnları merkûm el-Hâc Mehmed'in takrîrine mutâbık olacak merkûm el-Hâc Mehmed'den mazmûn-ı hüccetân-ı mezbûretâna mutâbık beyyine taleb olundukda ricâl-i müslimînden Mollâ Mehmed b. Abdûlbâki ve Mehmed Çelebi b. Şahverdi nâm kimesneler meclis-i şer'-i şerîfe li-eclî's-şehâde hâzırân olup gibbe'l-istişhâdi's-şer'î fi'l-vâki' merkûm Kamir hâl-i hayatında ve kemâl-i akl [u] sıhhatinde târîh-i kitâbdan on altı sene mukaddem sâlifü'z-zikr iki sofa ve bir neccârı ve nısf avluyu yüz guruşa ve üç seneden sonra dahi mârrü'z-zikr bir çardak tahtında âhûr ve bir eyvân tahtında mahzen ve nısf avluyu dahi elli riyal guruşa mezkûr el-Hâc Mehmed'e bey' edip kabz-ı semen ve teslîm-i mebî' eyledikten sonra işbu iki kıt'a mülknâme hüccetlerini

mezbûr el-Hâc Mehmed'in yedine bizim huzûrumuzda verdi, biz bu husûsa şâhidleriz, şehâdet dahi ederiz deyü edâ-i şehâdet-i şer'îyye eylediklerinde şehâdetleri hayyiz-i kabûlde vâki' oldukdan sonra mezbûr Ahmed bî-vech mu'ârazadan men' birle mâ vaka'a bi't-taleb ketb olundu.

Tahrîren fi'l-yevmi's-sâbi' ve'l-'işrîn min şehri Cumâdelûlâ senete hams ve sittîn ve elf

Şuhûdü'l-hâl: El-Hâc Ömer b. el-Hâc Hüseyin, İbrahim Çelebi b. İlyas, el-Hâc İbrahim b. Mollâ Kasım, Ahmed Beşe kundakçı, Mahmud Çelebi b. İbrahim, es-Seyyid Hızır b. el-Hâc Şakir, es-Seyyid Mehmed b. el-Hâc Şakir, Hüseyin [b.] Mollâ Ahmed

44 [8b-2] Çapakçur Sancağı Beyi Mehmed Bey'in yanında beş ay işçilik yaptığını iddia eden Hacı Nur Mehmed b. Mehmed'in ücretini Kethüda Arab Ağa'dan istemişse de iddiasını ispatlayamadığı

El-emru kemâ zükira fihi ketebehü'l-'abdü'l-fakîr ileyhi te'âlâ
Zahreddin b. Mehmed el-müvellâ [el-]hilâfe bi-medîneti Âmid el-mahmiyye -ufiye anhumâ-

Ebnâ-i sebîlden Hacı Nur Mehmed b. Mehmed nâm kimesne mahfil-i kazâda sâbıkâ Çapakçur sancağı beyi olan Mehmed Bey'in kethüdâsı Arab Ağa mahzarında üzerine takrîr-i da'vâ [9a] edip bundan akdem mezbûr Mehmed Bey mahmiyye-i İstanbul'dan sancak-ı mezbûra revâne oldukda mezbûr Arab Ağa kethüdâlığı hasebiyle günde beş akçe ücretle nefsimi mezbûr Mehmed Bey'e işçi hizmetine ta'yîn edip beş ay mezbûr Mehmed Bey'e işçilik eyledim. Beş akçeden yedi yüz elli akçe hakkım vardır, hâlâ meb[il]ağ-ı mezbûru merkûm Arab Ağa'dan talep ederim, suâl olunsun dedikte gibbe's-suâl mezbûr Arab Ağa cevâbında husûs-ı mezbûru inkâr birle mukâbele edicek müdde'î-i mezbûrdan da'vâsına mutâbık beyyine talep oldukda ityân-ı beyyineden izhâr-ı acz ve istihlâf eyledikde merkûm Arab Ağa dahi 'ala vefkî'l-mes'ûl hulf billahî'l-aliyyî'l-a'lâ etmeğîn mezbûr Hacı Nur Mehmed bî-vech mu'ârazadan men' birle mâ vaka'a bi't-taleb ketb olundu.

Tahrîren fi'l-yevmi's-sâbi' ve'l-'işrîn min şehri Cumâdelûlâ senete hams ve sittîn ve elf

Şuhûdü'l-hâl: Osman Çelebi el-mübâşir, Mollâ Mehmed b. Musa, Ali Çelebi b. Pîri

45 [9a-1] Emirşe v. Makdas Asator'un Süluki mahallesindeki evini Zeliha bt. Mustafa Beşe'ye sattığı

Mâ fihi mine'l-mübâya'atiş-şer'iyye cerâ 'inde ahveci'l-beriyye
Zahreddin b. Mehmed el-müvellâ [el-]hilâfe bi-medîneti Âmid el-mahmiyye -ufiye
anhumâ-

Mahmiyye-i Âmid sâkinlerinden Emirşe v. Makdas Asator nâm zimmî mahfil-i şer'-i hatîr-i lâzımü't-tevkîrde işbu sâhibetü'l-kitâb Zeliha bt. Mustafa Beşe nâm hâtûn tarafından tasdîke vekîl olan zevci el-Hâc Kenan Beşe b. Abdülmennan mahzarında ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm edip silk-i mülkünden mahmiyye-i mezbûre mahallâtından Süluki mahallesinde vâki' hudûdunun bir tarafı David mülkü ve bir tarafı Esed zimmî mülkü ve bir tarafı Ömer mülkü ve taraf-ı râbi'î tarîk-ı âm ile mahdûd iki sofa tahtları zîr-i zemîn ve dört neccârî ve bir eyvân tahtları zîr-i zemîn ve bir sagîr meclis ve bir âhûr ve matbah ve iki su kuyusu ve kenîf ve avluyu müştemil mülk menzilimi merkûme Zeliha'ya dört yüz yirmi guraşa bey'-i bâtt-ı kat' ile bey' edip kabz-ı semen-i ma'dûd ve teslîm-i mebî'-i mahdûd eyledim ba'de'l-yevm sâlifü'z-zikr menzil minvâl-i muharrer üzere merkûme Zeliha'nın mülk-i müşterâsıdır, keyfe mâ teşâ' ve tahtâr zabt ve tasarruf eylesin dedikde gıbbe't-tasdîkiş-şer'î mâ vaka'a bi't-taleb ketb olundu.

Fî 27 Cumâdelülâ senete 1065

Şuhûdü'l-hâl: İbrahim Çelebi b. el-Hâc Mustafa, Ahmed Efendi hatîb, el-Hâc Ahmed b. Ebubekir, Süleyman Çelebi b. Mahmud, İbrahim Çelebi b. İdris, Cafer Efendi hatîb-i kal'a, el-Hâc İbrahim müjdecî, Kadir Çelebi b. el-Hâc Mustafa

46 [9a-2] İleksan ve Erkil v. Kelemir'in el-Hâc Bahaeddin mahallesindeki evlerini Ahmed b. el-Hâc Derviş'e sattıkları

Mâ fihi mine'l-mübâya'atiş-şer'iyye cerâ 'inde ahvecü'l-beriyye
Zahreddin b. Mehmed el-müvellâ [el-]hilâfe bi-medîneti Âmid el-mahmiyye -ufiye
anhumâ-

Medîne-i Âmid sâkinlerinden İleksan ve Erkil v. Kelemir nâm zimmîler mahfil-i kazâda işbu sâhibü'l-kitâb Ahmed b. el-Hâc Derviş nâm kimesne mahzarında her biri bi'l-asâle ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm edip silk-i mülkümüzden medîne-i mezbûre mahallâtından el-Hâc Bahaeddin mahallesinde vâki' hudûdunun bir tarafı Ohan mülkü ve iki tarafı Aslan mülkü ve taraf-ı râbi'î tarîk-ı âm ile mahdûd iki sofa ve iki neccârî ve bir çardak ve matbah fevki yine bir çardak ve su kuyusu ve kenîf ve avluyu ve mecâzî müştemil menzilimizi mezbûr Ahmed'e yüz otuz beş riyâlî guraşa bey'-i bâtt-ı

kat' ile bey' edip kabz-ı semen-i ma'dûd ve teslîm-i mebi'-i mahdûd eyledik. Ba'de'l-yevm sâlifü'z-zikr menzil mezbûr Ahmed'in mülk-i müşterâsıdır, keyfe mâ yeşâ' ve yehtâr zabt ve tasarruf eylesin dediklerinde gıbbe't-tasdîki'ş-şer'î mâ vaka'a bi't-taleb ketb olundu.

Fi'l-yevmi's-sâbi' ve'l-'işrîn min şehri Cumâdelûlâ li-seneti hams ve sittîn ve elf

Şuhûdü'l-hâl: Es-Seyyid Ömer Çelebi b. es-Seyyid Ebubekir, Abdurrahman Beşe b. Mollâ Şahin, Ahmed Bey b. Veli, Hüseyin Beşe odabaşı, Mehmed b. Bekir, Halil Çelebi b. es-Seyyid Ömer, Ali Çelebi b. Pîri

47 [9b-1] Ali Bey b. Allahverdi ve hanımı Safiye bt. Hoca Ali'nin el-Hâc Süleyman mahallesindeki evi vakfettikleri

Mâ fihi mine'l-vakfi ve't-tescîli ve't-teslîmi câre ale'n-nehci's-sahîhi'l-müstakîm ve ene hakemtü bi-sihhati cemî'i mâ fihi âlimen bi'l-hilâfi beyne'l-eimmeti'l-eşrâf nemekahu'l-fakîr

Zahreddin b. Mehmed el-müvellâ [el-]hilâfe bi-medîneti Âmid el-mahmiyye -ufiye anhumâ-

El-hamdülillahi Rabbi'l-âlemîn ve's-salâtü ve's-selâmü alâ nebiyyinâ Muhammedin ve ala âlihî ve ashâbihi't-tayyibîne't-tâhirîn rıdvânullahi te'âlâ aleyhim ecma'în. Emmâ ba'd, işbu sâhibü'l-kitâb ve râgibü's-sadakât medîne-i Âmid sâkinlerinden Ali Bey b. Allahverdi nâm kimesne asâleten ve zevcesi Safiye bt. Hoca Ali tarafından vakf-ı âti'l-beyâna vekîl olup vekâleti Hamza Çelebi b. Muharrem ve Mustafa Çelebi b. Mehmed nâm kimesneler şehâdetleriyle şer'an sâbite olan karındâşı el-Hâc Muharrem b. Hoca Ali el-mezbûr nâm kimesne vekâleten mahfil-i kazâda medîne-i mezbûrede vâki' Câmiulesved'de bilfi'l imâm olan Mollâ Ömer mahzarında her biri bi'l-asâle ve bi'l-vekâle ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm edip silk-i mülkümüzden medîne-i merkûme mahallâtından el-Hâc Süleyman mahallesinde vâki' hudûdunun bir tarafı Fâtma Hâtûn mülkü ve bir tarafı Ali Paşa Vakfı ve bir tarafı İskender Paşa Vakfı ve taraf-ı râbi'i taraf-ı âm ile mahdûd bir meclis ve bir neccârî ve taşrada yine bir neccârî ve avluyu müştemil mülk menzirimizi hasbeten lillahi te'âlâ ve taleben li-merzâti'l-meliki'l-a'lâ vakf ve habs edip imâm-ı mezbûra teslîm eyledikden sonra, şerâitini bu gûne tertîb eyledik ki mâdemki bizler hayâtta oldukça zikr olan menzilin iki hissesine mutasarrıf olup ve bir hissesini ba'de't-tahmîn icâresi câmi'-i mezbûr imâmı olanlar ahz u kabz eylesinler, biz fevt oldukdan sonra zikr olunan menzili bi'l-küllîye câmi'-i mezbûrda her kim imâm olur ise vakfiyet üzere zabt ve tasarruf eyleyeler dediklerinde mukırrân-ı mezbûrânın vech-i muharrer üzere cârî ve sâdır olan ikrârların imâm-ı mezbûr vicâhen tasdîk ve şifâhen tahkîk etmeğın umûr-ı vakf tamâm ve şürût u kuyûdu ikmâl ve itmâm buldukda vâkıfân-ı mezbûrân inân-ı kelâmıların taraf-ı vakıfdan semt-i âhara sarf edip

eğerçi vakf-ı akâr sultân-ı serîr-i ictihâd olmasın imâm-ı a'zam ve hümâm-ı efham Ebû Hanife-i Numan hazretlerinin kavli-i şerîfleri üzere lüzûm-ı vakfa hükm-i hâkim ve mütevellî-i lâhık olmadıkça vakıf lâzım olmayıp rücû' ve istirdâda imkân ve kemâkân mülkümüze idhâl ederiz dediklerinde imâm-ı mezbûr cevâbında vakf-ı akâr imâm-ı mûmâileyh hazretlerinin kavli-i şerîfleri üzere gayr-i câiz olup lâkin imâm-ı Rabbânî ve hümâm-ı samedânî Ebû Yusuf aleyhi'r-rahmetü ve'lgufran teslîm ile'l-mütevellî ile lâzım olmağın hâlâ vakf-ı mezbûr imâmetim hasebiyle bana teslîm olmağın imâmeyn-i mezbûreyin ve hümâmeyn-i mesfûreyin kavli-i şerîfleri üzere vakfiyeti lâzım olup bâb-ı rücû' ve tarîk-ı istirdâd mesdûd olmuştur deyü reddin imtinâ' edip beynlerinde münâza'ât-ı câriye olduktan sonra muvakkı'-ı sadr-ı kitâb hâkim-i müstetâb hazretlerine mürâfa'a olduklarında hâkim-i müşârunileyh hazretleri dahi taraf-ı vakfa nazar ve metâ' li'l-hayr olmakdan hazer edip 'ala kavli men yerâhu mine'l-eimmeti'l-müctehidîn -rıdvânullahi te'âlâ aleyhim ecma'în- vakf-ı mezbûrun sıhhat ve lüzûmuna hükm-i şer'î etmeğın min ba'd vakf-ı mezbûr vakf-ı sahîh ve lâzım ve habs-i sarîh ve mütehattim ve ta'tîli mümteni'u'l-ihimâl olmuştur. "Fe-men beddelehû ba'de mâ semî'ahu fe-innema ismuhu alellezîne yübeddilûnehu innallahe semî'un alîm" ve ecrûl-vâkıfı ale'l-hayyi'l-kerîm, cerâ zâlik.

Ve hurrira fî evâhiri şehri Cumâdelûlâ li-seneti 1065

Şuhûdü'l-hâl: Es-Seyyid Eyü[b] Çelebi b. es-Seyyid Osman Çelebi, Abdullah Efendi b. Şemseddin Efendi, Ahmed Çelebi b. el-Hâc Kasım, Mehmed Bey b. el-Hâc Ali, Mollâ Hasan el-imâm, es-Seyyid Ömer Çelebi b. es-Seyyid Osman Çelebi, Mustafa Çelebi b. Mehmed, Ömer Çelebi b. Ahmed Çelebi

48 [9b-2] Mehmed b. Hamza'nın Gayblar-ı sagir mahallesindeki evini Fatma bt. Bünyad'a sattığı

Mâ fihi mine'l-bey'î ve'ş-şirâ ketebehû efkaru'l-verâ
Zahreddin b. Mehmed el-müvellâ [el-]hilâfe bi-medîneti Âmid el-mahmiyye -ufiye anhumâ-

Medîne-i Âmid sâkinlerinden Mehmed b. Hamza nâm kimesne mahfil-i şer'-i hatîr-i lâzımü't-tevkîrde işbu sâhibü'l-kitâb zevcesi Fâtıma bt. Bünyad nâm hâtûn mahzarında ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm edip silk-i mülkünden medîne-i mezbûre mahallâtından Gayblar-ı sagir mahallesinde vâki' hudûdunun bir tarafı Meryem mülkü ve bir tarafı Kuyucu Ali mülkü ve bir tarafı Mehmed Bey mülkü ve taraf-ı râbî'î tarîk-ı âm ile mahdûd bir meclis ve bir neccârı ve bir eyvân ve avluyu müştemil mülk menzilimi zevcem mezbûreye elli bir riyâlî guraşa bey'-i bâtt-ı sahîh-i şer' ile bey' edip kabz-ı semen ve teslîm-i mebî' eyledim. Ba'de'l-yevm menzil-i mezbûr merkûme Fâtıma'nın mülk-i

müşterâsıdır, keyfe mâ teşâ' ve tahtâr zabt ve tasarruf eylesin dedikde mukırr-ı mezbûrun vech-i muharrer üzere cârî ikrârın el-mukarru lehe'l-merkûme vicâhen tasdîk ve şifâhen tahkîk eylemeğin mâ vaka'a bi't-taleb ketb olundu.

Tahrîren fi'l-yevmi's-sâmin ve'l-işrîn min şehri Cumâdelûlâ li-seneti hams ve sittîn ve elf

Şuhûdü'l-hâl: Hüseyin Bey b. Halil, Hüseyin Beşe b. Mustafa, Ahmed b. (), Mahmud b. Cemşid, Oruç b. (), Hüseyin b. Kaya ve gayruhüm

49 [10a-1] Seyyid Ahmed Çelebi b. Emir Hüseyin'in iki adet tarlasının tasarruf hakkını Mustafa kethüdânın kızı Hatice ile Ali ve Fatma adlı çocuklara feragat ettiği

El-emru kemâ zükira fihi nemekahu'l-'abdü'l-fakîr ileyhi te'âlâ
Zahreddin b. Mehmed el-müvellâ [el-]hilâfe bi-medîneti Âmid el-mahmiyye -ufiye anhumâ-

Medîne-i Âmid'den es-Seyyid Ahmed Çelebi b. Emir Hüseyin mahfil-i kazâda Batrid karyesi sâkinlerinden iken fevt olan Mustafa kethüdânın kızı Hadice nâm hâtûn ve âhar kızı oğlu Ali ve Fâtıma nâm sagîrler taraflarından mezbûre Hadice vesâyeten tarafından vekîl-i şer'îsi olan Ramazan Beşe b. Hamza mahzarında ikrâr edip karye-i mezbûrede vâki' lede'l-ahâlî ve'l-cîrân ma'lûmetü'l-hudûd on sekiz keyl istî'âb eder iki kıt'a tarlasıyla tezkeresiyle taht-ı tasarrufumda iken hâlâ hakk-ı tasarrufumu mezbûre Hadice ile sagîrân-ı mezbûrâna ferâgat eyledim. Min ba'd alâka ve medhalim yokdur deyü ikrâr eyledikde, gıbbe't-tasdîki's-şer'î mâ vaka'a bi't-taleb ketb olundu.

Tahrîren fi evâhiri şehri Cumâdelûlâ li-seneti 1065

Şuhûdü'l-hâl: Arslan Beşe b. Mustafa, Bekir Çelebi b. es-Seyyid Ömer, Mustafa b. es-Seyyid Ömer, İsmail Ağa el-cündî, Mehmed Ağa b. Murad

50 [10a-2] Tekeli Ali Çavuş mahallesinden el-Hâc İbrahim Çelebi b. Mehmed'in evini Kaya b. Hamza'ya sattığı

Mâ fihi mine'l-mübâya'ati's-şer'iyye cerâ 'inde ahveci'l-beriyye
Zahreddin b. Mehmed el-müvellâ [el-]hilâfe bi-medîneti Âmid el-mahmiyye -ufiye anhumâ-

Medîne-i Âmid mahallâtından Benli Ali Çavuş mahallesi sükkânından el-Hâc İbrahim Çelebi b. Mehmed mahfil-i şer'-i hatîr-i lâzımü't-tevkîrde işbu bâ'isü'l-kitâb Kaya b. Hamza nâm kimesne tarafından tasdîke vekîl-i şer'îsi olan Şaban Çavuş b. Hasan

mahzarında ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm edip silk-i mülkünden mahalle-i mezbûrede vâki' bir tarafı vekîl-i mezbûr Şaban Çavuş mülkü ve bir tarafı Zülfü Çelebi mülkü ve bir tarafı Hüsamoğlu mülkü ve taraf-ı râbi'i tarîk-ı âm [ile] mahdûd bir çardak tahtında neccârî ve bir meclis ve kenîf ve avluyu müştemil menzilimi mezbûr Kaya'ya yüz riyal guruş ile meclis-i şer'-i şerîfde muzî'a bir kabza adedi nâ-ma'lû[m] fülûsa bey'-i bâtt-ı sahîh-i şer' ile bey' ve teslîm edip mezbûr Kaya dahi minvâl-i muharrer üzere iştirâ ve kabz ve tesellüm eyledikten sonra semeni olan yüz riyal guruş ile meclis-i şer'de muzî'a bir kabza adedi nâ-ma'lûm fülûsu vekîl-i mezbûr Şaban Çavuş yedinden bi't-tamâm ve'l-kemâl ahz u kabz eyledim, ba'de'l-yevm sâlifü'z-zikr menzil-i mezbûr Kaya'nın mülk-i müşterâsıdır, keyfe mâ yeşâ' ve yehtâr zabt ve tasarruf eylesin deyü ikrâr eyledikde gibbe't-tasdîki's-şer'î mâ vaka'a bi't-taleb ketb olundu.

Tahrîren fi'l-yevmi's-sâmin ve'l-işrîn min şehri Cumâdelûlâ senete hams ve sittîn ve elf

Şuhûdü'l-hâl: Fahrü'l-akrân İbrahim Ağa kethüdâ, Musa Ağa b. Mehmed, Murad Ağa b. Mehmed Efendi, Ahmed Efendi [b.] Mollâ Mahmud, el-Hâc Bekir Çelebi b. Ahmed, Zülfü Çelebi b. Fethi, Hüseyin Çelebi b. İdris, Mustafa Bey b. Bekir?, Ali b. Hüseyin

51 [10a-3] Ali b. Reşid mahallesinden Kaya b. Hamza'nın evini Sâkine bt. el-Hac Ömer'e sattığı

Medîne-i Âmid mahallâtından Ali b. Reşid mahallesi sükkânından Kaya b. Hamza nâm kimesne mahfil-i kazâda işbu bâ'isetü'l-kitâb Sâkine bt. el-Hâc Ömer tarafından tasdîke vekîli olan babası mezbûr el-Hâc Ömer b. Mehmed mahzarında ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm edip silk-i mülkünden mahalle-i mezbûrede vâki' iki tarafı Topçu mülkü ve bir tarafı Zülfikar Bey mülkü ve taraf-ı râbi'i tarîk-ı âmla mahdûd bir bâb mahzen ve avluyu müştemil menzilimi mezbûre Sâkine Hâtûn'a otuz beş guruşa bey'-i bâtt-ı sahîh-i şer' ile bey' ve teslîm edip mezbûre Sâkine dahi minvâl-i muharrer üzere iştirâ ve kabz ve teslîm eyledikten sonra semeni olan otuz beş riyal guruşu vekîl-i mezbûr el-Hâc Ömer yedinden bi't-tamâm ve'l-kemâl ahz u kabz eyledim. Ba'de'l-yevm sâlifü'z-zikr menzil mezbûre Sâkine Hâtûn'un mülk-i müşterâsıdır, keyfe mâ yeşâ' ve yehtâr zabt ve tasarruf eylesin deyü ikrâr eyledikde mukırr-ı mezbûrun vech-i meşrûh üzere cârî ve sâdır olan ikrârın vekîl-i merkûm el-Hâc Ömer vicâhen tasdîk ve şifâhen tahkîk etmeğın mâ vaka'a bi't-taleb ketb olundu.

Tahrîren fi'l-yevmi's-sâmin min şehri Cumâdelûlâ senete 1065

Şuhûdü'l-hâl: Müjdeci el-Hâc İbrahim b. Mehmed, el-Hâc Mehmed Beşe, el-Hâc İbrahim Beşe b. Mustafa, Mustafa Bey b. Murad, Ali Çelebi b. Pîri, Mustafa b. Ali

52 [10a-4] Kiğı köyünden Yosef v. Yosef adlı zimmînin yirmi adet susuz ve bir adet sulu tarladaki hissesinin tasarruf hakkını Zaho v. İlhad'a verdiği

Medîne-i Âmid muzâfâtından Kiğı nâm karye sükkânından Yosef v. Yosef nâm zimmî mahfil-i kazâda işbu bâ'isü't-rakîm Zaho v. İlhad nâm zimmî muvâcehesinde takrîr-i kelâm edip karye-i mezbûre akârında beyne'l-ahâlî ve'l-cîrân ma'lûmetü'l-hudûd yirmi kıt'a susuz ve bir kıt'a sulu tarlaların nısfı benim ve nısf-ı âharı Veli Beşe nâm kimesnenin olmağla zıkr olunan yirmi bir kıt'a tarlalarda olan nısf hissemnin hakk-ı tasarrufunu sâhib-i arz ma'rifetiyle mezbûr Zaho'ya tefvîz ve teslîm edip ol dahi tefevvüz ve tesellüm eyledikten sonra mukâbele-i tefvîzinde mezbûr Zaho yedinden otuz riyal gurusu alıp kabûl ve kabz eyledim. Min ba'd mârrü'z-zıkr tarlalarda olan nısf hissemnin hakk-ı tasarrufu mezbûr Zaho'nundur, keyfe mâ yeşâ' ve yehtâr zabt ve tasarruf eylesin dedikde gibbe't-tasdîkiş-şer'î mâ-vaka'a bi't-taleb ketb olundu.

Fi's-sâmin ve'l-işrîn Cumâdelûlâ

Şuhûdü'l-hâl: Yusuf Beşe [b.] Abdullah, Asob v. Norik, Haso v. Başıl, Abdullah v. Habib

53 [10b-1] Toronde adlı kadının ölmesiyle kızı Agise'nin, kendisi ve kardeşi Markos'a miras kalan bağı, kardeşinin tek başına tasarruf ettiğine dair açtığı davayı ispat edemediğinden söz konusu davanın düştüğü

Vaka'a'l-[emru] hasbe mâ zükira fihi ketebehü'l-'abdü'l-fakîr ileyi te'âlâ Zahreddin b. Mehmed el-müvellâ [el-]hilâfe bi-medîneti Âmid el-mahmiyye -ufiye anhumâ-

Medîne-i Âmid'den iken bundan akdem hâlike olan Toronde nâm Nasrâniye'nin sadriye kızı Agise nâm Nasrâniye mahfil-i kazâda karındâşı Markos muvâcehesinde üzerine takrîr-i da'vâ edip vâlidem hâlike-i mezbûreden irs-i şer' ile müntakil Ergani kazâsında vâki' inde'l-ahâlî ve'l-cîrân ma'lûmetü'l-hudûd bir kıt'a üzüm bağı mülk-i mevrûsumuzu karındâşım merkûm Markos bi'l-küllîye zabt edip bana âid olan hissemi vermede ta'allül eder, şer'le suâl olunsun dedikde gibbe's-suâl merkûm Markos cevâbında mârrü'z-zıkr bağı benim mülk-i müşterâmdır, vâlidem hâlike-i merkûmeden müntakil değildir deyü münkir olucak müdde'îye-i merkûmeden da'vâsına mutâbık beyyine talep olundukda ityân-ı beyyine için târîh-i kitâbdan bir gün istimhâl edip şöyle ki bir gün tamâmında ityân-ı beyyine etmez isem da'vâm lağv olsun deyü ikrâr eyledikde bir gün üzerine iki gün mürûr edip ityân-ı beyyineye kâdir olmadığı ecilden bî-vech mu'ârazadan men' birle mâ vaka'a bi't-taleb ketb olundu.

Tahrîren fi'l-yevmi evâhiri şehri Cumâdelûlâ senete hams ve sittîn ve elf

Şuhûdü'l-hâl: Ali Çelebi b. Pîri, Abdülkâdir b. Cuma ve gayruhüm

54 [10b-2] Kaftancı Avanis v. Garib'in yanında şakirtlik eden Asator v. Hadrişe'nin kendi rızasıyla ayrıldığına dair ikrarı

El-[emru] hasbe mâ zükira fihi ketebühü'l-'abdü'l-fakîr ileyhi te'âlâ
Zahreddin b. Mehmed el-müvellâ [el-]hilâfe bi-medîneti Âmid el-mahmiyye -ufiye
anhumâ-

Medîne-i Âmid'den Asator v. Hadrişe nâm emred mahfil-i kazâda işbu sâhibü'l-kitâb
Kaftancı Avanis v. Garib nâm zimmî muvâcehesinde ikrâr edip birkaç seneden berü
mezbûrun yanında şâgirdlik eder idim. Mezbûr dahi nafaka ve kisvemi verdi idi, hâlâ
hüsn-i rızâm ile mezbûr Avanis'in yanından çıktım. Min ba'd mezbûr Avanis ile aslâ ve
kat'â da'vâ taleb ve nizâ' ve husûmetim kalmamışdır dedikde gıbbe't-tasdîki's-şer'î mâ
vaka'a bi't-taleb ketb olundu.

Tahrîren fi'l-yevmi's-sâmin ve'l-'işrîn min şehri Cumâdelûlâ senete hams ve sittîn ve
elf

Şuhûdü'l-hâl: Mehmed Bey b. Hacı Ali, Veli b. Ali, Muharrem Çelebi b. el-Hâc Ali,
Süleyman Beşe er-râcil, Ömer Beşe [b.] Hacı Ali, Hızır Beşe b. Abdullah,
Ali Çelebi b. Pîri

55 [10b-3] Nesli bt. Haşim'in mehir, nafaka ve bir gümüş kemer üzerine kocası Halil b. İbrahim'den boşandığı

Mâ fihi kemâ zükira fihi nemekahu'l-'abdü'l-fakîr ileyhi te'âlâ
Zahreddin b. Mehmed el-müvellâ [el-]hilâfe bi-medîneti Âmid el-mahmiyye -ufiye
anhumâ-

Medîne-i Âmid sükkânından Halil b. İbrahim nâm kimesne mahfil-i kazâda zevcesi
Nesli bt. Haşim nâm hâtûn mahzarında ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm edip mezbûre Nesli
zimmetimde olan mehr-i müeccel ve nafaka-i iddeti ve bir sîm kemer üzerine benimle
hul' murâd ettikde ben dahi hul'-ı mezbûru kabûl eyledim. Min ba'd mezbûre Nesli ile
zevciyete müte'allik da'vâ ve taleb ve nizâ' ve husûmetim kalmamışdır dedikde gıbbe't-
tasdîki's-şer'î mâ vaka'a bi't-taleb ketb olundu.

Tahrîren fi'l-yevmi's-sâmin ve'l-'işrîn min şehri Cumâdelûlâ senete hams ve sittîn ve
elf

Şuhûdü'l-hâl: El-Hâc Veyis mutâf, Ali Çelebi mutâf, Hüdâverdi b. Haydar, Şâtır
Mehmed deveci

56 [10b-4] Abdullah Keşiş v. Mansur'un Hevan? köyündeki bazı tarlalarının tasarruf hakkını Ali oğulları Hüseyin ve Hasan ile Cuma b. Bayram'a sattığı

Mâ fihi mine't-tefvîz ve't-tefevvüz ketebehü'l-'abdü'l-fakîr ileyhi te'âlâ
Zahreddin b. Mehmed el-müvellâ [el-]hilâfe bi-medîneti Âmid el-mahmiyye -ufiye
anhumâ-

Medîne-i Âmid'den Abdullah Keşiş v. Mansur mahfil-i kazâda işbu sâhibünü'l-kitâb
Hüseyin ve Hasan ibney Ali ve Cuma b. Bayram nâm kimesneler mahzarında ikrâr-ı
tâm ve takrîr-i kelâm edip medîne-i mezbûre muzâfâtından Hevan? nâm karyede
vâki' hudûdunun bir tarafı Bekir [Pa]şa tarlaları ve bir tarafı arka ve bir tarafı Şatt'a ve
taraf-ı râbi'i tarîk-ı âm ile mahdûd bir kıt'a sulu tarla ve mülâsıkında yine bir küçük
kıt'a sulu tarlalarının hakk-ı tasarrufunu sâhib-i arz ma'rifetiyle mezbûrûn Hüseyin
ve Hasan ve Cuma'ya otuz birer riyal guruşa tefvîz edip merkûmûn dahi tefevvüz ve
kabûl eylediklerinde meblağ-ı mezbûr otuz bir riyal guruşu yedlerinden bi't-tamâm alıp
kabz eyledim, ba'de'l-yevm zikri mürûr eden iki kıt'a sulu tarla merkûmûnun taht-ı
tasarruflarında olunsun dedikde gıbbe't-tasdîki'[11a]ş-şer'î mâ vaka'a bi't-taleb ketb
olundu.

Tahrîren fi'l-yevmi evâhiri şehri Cumâdelülâ senete hams ve sittîn ve elf

Şuhûdü'l-hâl: İslâm b. Mustafa, İshak berber, İbrahim b. Ahmed, Mollâ Ahmed b.
Osman, Ali Çelebi b. Pîri

57 [11a-1] Mardin'in Kargun köyünden Şekür b. Derviş'in kaybolan öküzünü Elhas b. Matar'da bulduğunu iddia ettiği, ancak Elhas'ın öküzü pazardan aldığı anlaşıldığı

Mardin kazâsına tâbi' Kargun nâm karyeden Şekür b. Derviş nâm kimesne mahfil-i
kazâda Elhas b. Matar nâm kimesne mahzarında üzerine takrîr-i da'vâ edip ben altmış
dört Ramazân-ı şerîf'inin bayramından birkaç gün sonra bir re's sarı öküzüm karye-i
mezbûre mer'âsında zuhr vaktinde zâyî' olmuşdur, hâlâ mezbûrun yedinde buldum,
taleb ederim, suâl olunsun dedikde gıbbe's-suâl merkûm Elhas cevâbında zikr olunan
öküzü sene-i mezbûre Ramazân-ı şerîf'inde vâlî-i vilâyet olan vezîr Cafer Paşa hazretleri
ağalarından Mehmed Ağa nâm kimesneden öküz pazarında üç buçuk guruşa iştirâ
etmişim deyücek merkûm Elhas merkûm târîhi zikr etmekle beyyinesi olduğundan
merkûm Elhas'dan sıdk-ı makâlini mübeyyin beyyine taleb olundukda ricâl-i
müslimînden Köçeri b. Muhyi ve Ali b. Maksud nâm kimesneler meclis-i şer'-i şerîfe li-
ecli's-şehâde hâzırân olup gıbbe'l-istişhâdi's-şer'î fi'l-vâki' zikri mürûr eden bir re's sarı
öküzü bin [altmış] dört mâh-ı Ramazân'ında merkûm Elhas öküz pazarında Vezîr Cafer
Paşa ağalarından Mehmed Ağa nâm kimesneden üç buçuk guruşa bizim huzûrumuzda

iştirâ eyledi, biz bu husûsa şahidleriz, şehâdet dahi ederiz deyü edâ-i şehâdet-i şer'îyye eylediklerinde şehâdetleri hayyiz-i kabûlde vâki' olmağın mezbûr-ı merkûm Şekür mezbûr Elhas'a bî-vech mu'ârazadan men' birle mâ vaka'a bi't-taleb ketb olundu.

Fî evâhiri Cumâdelûlâ senete 1065

Şuhûdü'l-hâl: Ali Ağa el-mübâşir, Ali Çelebi b. el-Hâc Receb, Mustafa Bey b. Bayram Ağa

58 [11a-2] Kefere topluluğundan Melkon, Frankil ve İstador'un, başkethüdaları Frankil v. Haçik zimmetindeki paraları almaktan vazgeçtikleri

Kefere tâifesinden Melkon ve Frankil ve İstador vesâir kefere tâifesi bi'l-cümle bi-isrihim mahfil-i kazâya hâzırûn olup sâbıkan başkethüdaları olan işbu bâ'isü'r-rakîm Frankil v. Haçik nâm zimmî muvâcehesinde ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm edip bundan akdem mezbûr Frankil başkethüdamız olmağla yedimizde olan hüccet-i şer'îyye mücebince zimmetinde ba'de küllî hesâb üç yüz guruş akçemiz zuhûr etmiş idi, hâlâ zikr olunan üç yüz guruş da'vâsından ferâgat edip zimmetini berî eyledik, min ba'd meblağ-ı mezbûr husûsunda da'vâmız kal[ma]mıdır ve mezbûr Frankil ben dahi mezbûrlar ile aslâ ve kat'â da'vâ ve taleb ve nizâ' [ve] husûmetim yokdur. Şöyle ki, tarafeyden da'vâ ve nizâ' sâdır olur ise lede'l-hükkâmî'l-kirâm mesmû'a ve makbûle olmasın dedikde gibbe't-tasdîki's-şer'î mâ vaka'a bi't-taleb ketb olundu.

Tahrîren fî gurreti Cumâdelâhira li-seneti hams ve sittîn ve elf

Şuhûdü'l-hâl: Beşir Ağa el-mübâşir, Sefer Ağa sermuhzırân, Süleyman Beşe b. Mehmed, Veli Bey b. Ali

59 [11a-3] Şeyh Matar-ı Şark mahallesinde ölen Mencetar'ın oğlu Gazel'in, Kirkos v. Melkon'un daha önce babasından almış olduğu evin yarı hissesine müdahalede bulunmaması

[Yev]mü'l-hamîs gurte-i Cumâdelâhira li-seneti 1065 min Hicreti'n-Nebeviyyi aleyhi efdalü't-tahiyye

Mâ fihi kemâ yahvîhi ketebehü'l-'abdü'l-fakîr ileyhi te'âlâ
Zahreddin b. Mehmed el-müvellâ [el-]hilâfe bi-medîneti Âmid el-mahmiyye -ufiye anhumâ-

Medîne-i Âmid mahallâtından Şeyh Matar-ı Şark mahallesinde iken bundan akdem hâlik olan Mencetar nâm zimmînin sulbî oğlu Gazel nâm zimmî mahfil-i kazâda Kirkos v. Melkon nâm zimmî muvâcehesinde üzerine takrîr-i da'vâ edip mahalle-i mezbûrede vâki' lede'l-ahâlî ve'l-cîrân ma'lûmetü'l-hudûd babamdan müntakil mülk-i mevrûsumdan merkûm Kirkos nısf meclisimi fuzûlen zabt etmek ister, suâl olunmasın taleb ederim dedikde gıbbe's-suâl mezbûr Kirkos cevâbında zikri sebkât eden nısf menzili hâlik-i mezbûr Mencetar hâl-i hayâtında bana yirmi riyal guruş[a] [11b] bey' edip semen-i mezbûrdan beş guruş alıp kabz edip on beş guruş helâkinden sonra oğlu merkûm Gazel'e teslîm eyledim deyücek, mezbûr Kirkos'dan sıdk-ı makâlini mübeyyin beyyine taleb olundukda ricâl-i müslimînden Ali b. Hasan nâm kimesne ve kefere tâifesinden Haçador v. Mirincan nâm zimmî meclis-i şer'-i şerîfe li-ecli's-şehâde hâzıra olup gıbbe'l-istişhâdi's-şer'î fi'l-vâki' hâlik-i mezbûr Mencetar mârru'z-zikr nısf meclisi bizim huzûrumuzda merkûm Kirkos'a yirmi riyal guruşa bey' edip semeninden beş guruş alıp kabz eylediğini biliriz, biz bu husûsa şâhidleriz, şehâdet dahi ederiz deyü edâ-i şehâdet-i şer'iyye eylediklerinde şehâdetleri hayyiz-i kabûlde vâki' oldukdan sonra mezbûr Gazel bî-vech mu'ârazadan men' birle mâ vaka'a bi't-taleb ketb olundu.

Tahrîren fi'l-yevmi gurreti Cumâdelâhira senete hams ve sittîn ve elf

Şuhûdü'l-hâl: Ali Çelebi b. Pîri, Süleyman Beşe b. Mehmed, Mehmed b. Abdullah

60 [11b-1] Tanil v. Tursis'in Seyyid Ali b. Seyyid Mehmed'e elli beş riyal kuruş borcu olduğunu ikrar ettiği

Mâ fihi kemâ hurrira fihi ketebehü'l-'abdü'l-fakîr ileyhi te'âlâ
Zahreddin b. Mehmed el-müvellâ [el-]hilâfe bi-medîneti [Âmid] -ufiye anhumâ-

Medîne-i Âmid'den es-Seyyid Ali b. es-Seyyid Mehmed nâm kimesne mahfil-i şer'-i hatîr-i lâzımü't-tevkîrde Tanil v. Tursis nâm zimmî muvâcehesinde üzerine takrîr-i da'vâ edip mezbûrun zimmetinde cihet-i karzdan elli beş riyal guruş hakkım vardır, hâlâ taleb ederim suâl olunsun dedikde gıbbe's-suâl mezbûr Tanil cevâbında fi'l-vâki' mezbûr es-Seyyid Mehmed'in [Ali'nin] zimmetimde elli beş riyal guruş hakkı vardır. Bi-tav'ihî meclis-i şer'-i şerîfde ikrâr ve i'tirâf edicek, ikrâr üzere meblağ-ı mezbûrun edâsına tenbîh birle mâ vaka'a bi't-taleb ketb olundu.

Tahrîren fi'l-yevmi's-sâni min şehri Cumâdelâhira senete hams ve sittîn ve elf

Şuhûdü'l-hâl: Yusuf Bey b. Abdi, Kara Mehmed b. Kulu, Ahmed b. Abdullah

61 [11b-2] Yemnen'in ölümü üzerine vârisi olan annesi Eyve bt. Kereyid'in damadı Tohman'ın üzerindeki mehir ve bazı eşyalar için yedi kuruş karşılığında anlaşmaya vardıkları

Mâ fihi kemâ yahvîhi harrarahü'l-'abdü'l-fakîr ileyhi te'âlâ
Zahreddin b. Mehmed el-müvellâ [el-]hilâfe bi-medîneti Âmid el-mahmiyye -ufiye anhumâ-

Medîne-i Âmid sâkinelerinden iken bundan akdem hâlike olan Yemnen nâm Nasrâniye'nin vârise-i ma'rûfesi olan vâlidesi Eyve bt. Kereyid nâm Nasrâniye mahfil-i kazâda işbu bâ'isü'r-rakîm dâmâdı Tohman v. İstador nâm zimmî muvâcehesinde ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm edip kızım mezbûre Yemnen'in zevci merkûm Tohman zimmetinde on guruş mehr-i müecceli ve bazı eşyâsı olmağla taleb eylediğimde muslihûn tavassutuyla beni yedi guruş üzerine sulh eylediklerinde ben dahi sulh-ı mezbûru kabûl ve bedel-i sulh olan yedi guruş bi't-tamâm ve'l-kemâl mezbûr Tohman yedinden kabûl ve kabz edip bâkîden mezbûr Tohman'ın zimmetini berî eyledim. Min ba'd mezbûr Tohman ile da'vâ ve nizâ' ve taleb ve husûmetim yokdur dedikde gibbe't-tasdikî'ş-şer'î mâ vaka'a bi't-taleb ketb olundu.

Tahrîren fi'l-yevmi's-sânî min şehri Cumâdelâhira senete 1065

Şuhûdü'l-hâl: Mehmed Çelebi b. Abdullah, Ali Çelebi b. Pîri, Abdülkâdir b. Cuma

62 [11b-3] Herepil v. Yelda, Haço v. Murat, Kirpor v. Tutken ve Abraham v. Yakob'un Serdar Ömer Ağa'ya para verilmesi hususunda yemin ettikleri

Mâ fihi kemâ yahvîhi ketebehü'l-fakîr ileyhi te'âlâ
Zahreddin b. Mehmed el-müvellâ [el-]hilâfe bi-medîneti Âmid el-mahmiyye -ufiye anhumâ-

Bilfi'l sâhib-i sa'âdet vâli-yi vilâyet vezîr-i âsaf-nazîr sa'âdetli ve rif'atli Mustafa Paşa hazretlerinin kethüdâları kıdvetü'l-emâcid ve'l-ikbâl izzetlü () Ağa tarafından husûs-ı âti'l-beyâna meb'ûs olan Şâtîr Mehmed Ağa mahfil-i kazâda keferetâifesinden Herepil v. Yelda ve Haço v. Murat ve Kirpor v. Tutken ve Abraham v. Yakob nâm zimmîler muvâcehelerinde bi'l-vekâle takrîr-i kelâm edip bundan akdem mezbûrûn zimmîler bezz[âz]istânda birbirleriyle müşâteme ve muhârebe eyledikde Serdâr Ömer Ağa'ya yirmi guruş vermişsin deyü mezbûrûndan müvekkilim kethüdânın merkûmûnun yemînleriyle mücâb olmuşdur, hulf olunsunlar dedikde mezbûrûn zimmîler dahi her biri 'ala vefk'l-mes'ûl hulf billahillezî enzele'l-İncîli 'ala İsa -aleyhi's-selâm- etdikden sonra mâ hüve'l-vâki' bi't-taleb ketb olundu.

Fî 2 Cumâdelâhira senete 1065

Şuhûdü'l-hâl: Ali Çelebi b. Pîri, Mehmed b. Ahmed, Ali Beşe er-râcil, Veli b. Ali

63 [12a-1] Camiussafa Evkâfı hizmetinde olan Mustafa Beşe b. Ahmed'in vakıftan alacağı 7.960 akçeyi görevde bulunduğu sürece istemeyeceği

Mâ fihi kemâ cerâ fihi nemekahu'l-'abdü'l-fakîr ileyhi te'âlâ
Zahreddin b. Mehmed el-müvellâ [el-]hilâfe bi-medîneti Âmid el-mahmiyye -ufiye
anhumâ-

Sebeb-i tahrîr-i kitâb-ı şer'î budur ki,

Medîne-i Âmid'de vâki' Câmîussafâ Evkâfı'nın şart-ı vâkîf üzere evlâddan mütevellîsi olan es-Seyyid Ali b. Fethullah mahfil-i kazâda tevliyet-i mezbûre hizmetinde müvekkili olan işbu sâhibü'l-kitâb Mustafa Beşe b. Ahmed mahzarında ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm edip mezbûr Mustafa'nın yedinde olan dört senenin mûmzâ ve mahtûm muhâsebe defterleri mücebince câmi'-i mezbûr evkâfına yedi bin dokuz yüz altmış akçe masrafı olup zikr olunan masrafı mezbûr Mustafa Beşe bizden ve evkâfdan talep etmeyip ve fevt oldukça vârisi dahi meblağ-ı mezbûru vakıfdan talep etmeye ve kendi ihtiyârıyla mütevellî vekîllîğinden ihrâc olunur ise yine bir nesne talep etmeye ve bir dahi mezbûr Mustafa Beşe'yi câmi'-i mezbûr hizmetinden ihrâc etmemek üzerine tarafeynden musâlaha vâki' olmuştur. Şöyle ki mezbûr Mustafa Beşe'yi evkâf-ı mezbûre hizmetinden biz ihrâc edicek olursak meblağ-ı mezbûr yedi bin dokuz yüz altmış akçeyi evkâf-ı mezbûreden kendüye edâ edelim dedikde gibbe't-tasdikî's-şer'î mezbûr Mustafa Beşe dahi minvâl-i muharrer üzere olup musâlahaya rızâ vermeğin mâ vaka'a bi't-taleb ketb olundu.

Fî 2 Cumâdelâhira senete 1065

Şuhûdü'l-hâl: Abdullah Efendi b. Şemseddin Efendi, Yakub b. Yakub, İmadüddin Efendi b. Bekir Efendi, İsa Efendi el-müderris, Mollâ Ali b. el-Hâc Mehmed, el-Hâc Mahmud Çelebi b. İbrahim Çelebi, Ali Çelebi b. el-Hâc Receb ve gayruhüm mine'l-huzzâr

64 [12a-2] Receb b. Maksud ile Ağabeyi bt. Osman'ın boşandıkları

Mâ fihi kemâ yahvîhi ketebehü'l-'abdü'l-fakîr ileyhi te'âlâ
Zahreddin b. Mehmed el-müvellâ [el-]hilâfe bi-medîneti Âmid el-mahmiyye -ufiye
anhumâ-

Medîne-i Âmid sâkinlerinden Receb b. Maksud nâm kimesne mahfil-i kazâda Ağabeyi bt. Osman nâm hâtûn mahzarında ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm edip mezbûre Ağabeyi zimmetinde olan mehr-i müeccelinden ve nafaka-i iddetinden ve bir sîm kemer bana

vermek üzere benimle hul' murâd eyledikde ben dahi hul'-ı mezbûru kabûl ve zikr olunan sîm kemeri mezbûre Ağabeyi yedinden alıp kabûl ve kabz edip zevciyete müte'allik alâka ve medhalim yokdur deyücek gıbbe't-tasdîki's-şer'î mâ vaka'a bi't-taleb ketb olundu.

Tahrîren fi'l-yevmi's-sânî min şehri Cumâdelâhira senete hams ve sittîn ve elf

Şuhûdü'l-hâl: Mustafa Bey b. Bayram Ağa, Ali Çelebi b..Pîri, Abdülkâdir b. Cuma

65 [12a-3] Pendanlı aşiretinden Hasan b. Uğurlu, evini basarak kendisini yaralayıp sakat kalmasına sebep olan Mustafa'yı dava etmesine karşılık, Mustafa'nın sulh bedeli ile anlaştıklarını ispat ettiği

Mâ fihi mine's-sulh ve'l-ibrâyi 'indi ve ene'l-fakîr ileyhi te'âlâ
Zahreddin b. Mehmed el-müvellâ [el-]hilâfe bi-medîneti Âmid el-mahmiyye -ufiye anhumâ-

Pendanlı aşiretinden Hasan b. Uğurlu nâm kimesne mahfil-i kazâda Mustafa b. Dahlu üzerine takrîr-i da'vâ edip târîh-i kitâbdan iki sene mukaddem Birecik nâhiyesinde gece ile mezbûr Mustafa ve gâib ani'l-meclis karındâşı Hasan ve Mikail ve Davud tevâbi'leriyle evim üzerine gelip evimi basıp kılıç ile sol kırımı darb ve mecrûh edip sakat eyledikten mâ'adâ bir re's kısrağımı dahi götürüp gitmişdi, hâlâ şer'-i şerîf ile suâl olunmasın taleb ederim dedikde gıbbe's-suâl mezbûr Mustafa cevâbında filhakîka müdde'î-i mezbûr Hasan'ın evi üzerine varıp muhârebe edip kılıç ile merkûm Hasan'ı darb ve mecrûh etmişdim. Ba'dehû mezbûr Hasan Diyarbekir'de kul kethüdâsı iken fevt olan Bekir kethüdânın odasında bizimle husûs-ı mezbûr da'vâsından elli guruş ile iki bogasi kaftan ve iki dülbend ve bir kara kılıç ve bir kalkan üzerine sulh olup bedel-i sulh-ı mezbûru yedimden alıp kabûl ve kabz edip cemî'-i da'vâsından zimmetimizi berî eylemişdir deyücek mezbûr Mustafa'dan sıdk-ı makâlini mübeyyin beyyine taleb olundukda ricâl-i müslimînden Hasan Bey b. Ahmed ve Mehmed Bey b. Ahmed nâm kimesneler meclis-i şer'-i şerîfe li-eclî's-şehâde hâzırân olup gıbbe'l-istişhâdi's-şer'î fi'l-vâki' müdde'î-i mezbûr Hasan müteveffâ-yı merkûm Bekir kethüdânın odasında mezbûr Mustafa ile olan kırımın sakatlığı da'vâsını elli guruş ile iki bogasi kaftan ve iki dülbend ve bir kara kılıç ve bir kalkan üzerine sulh olup bedel-i sulh-ı mezbûru bi't-tamâm ve'l-kemâl bizim huzûrumuzda mezbûr Mustafa'nın yedinden alıp kabûl ve kabz edip zimmetini berî eyledi. Biz bu husûsa şahidleriz, şehâdet dahi ederiz deyü edâ-i şehâdet-i şer'îyye eylediklerinde şehâdetleri hayyiz-i kabûlde vâki' oldukdan sonra mezbûr Hasan bî-vech mu'ârazadan men' birle mâ vaka'a bi't-taleb ketb olundu.

Tahrîren fi'l-yevmi's-sâlis [min] şehri Cumâdelâhira senete 1065

Şuhûdü'l-hâl: Sunullah Ağa el-mübâşir, Kalender Çavuş gilmân-ı Âmid, Ali Bey b. Pîri, Sefer Ağa sermuhzırân, Hasan Çavuş dîvân-ı Âmid, Süleyman Çavuş, Sofu Seyyid

66 [12b-1] Ömer b. Seyfi'nin Haçador v. Rüçhan'a kırmızı aba ücretinden on dört kuruş borcu olduğunu ikrar ettiği

Medîne-i Âmid'den Haçador v. Rüçhan nâm zimmî mahfil-i kazâda Ömer b. Seyfi nâm şâbb-ı emred mahzarında üzerine takrîr-i da'vâ edip mezbûrun zimmetinde kırmızı aba bahâsından on altı guruş hakkım vardır taleb ederim suâl olunsun dedikde gıbbe's-suâl mezbûr Ömer cevâbında müdde'î-i mezbûrun Rüçhan'ın zimmetinde kırmızı aba bahâsından ancak on dört guruş hakkı vardır, bi-tav'ihî meclis-i şer'-i şerîfde ikrâr ve i'tirâf edicek ikrâr üzere meblağ-ı mezbûr on dört guruşu müdde'î-i merkûm Rüçhan'a edâyâ tenbîh birle mâ vaka'a bi't-taleb ketb olundu.

Tahrîren fi'l-yevmi's-sâlis [min] şehri Cumâdelâhira li-seneti 1065

Şuhûdü'l-hâl: Ali Çelebi [b.] Pîri, Kara Mehmed b. Kulu, Veli b. Ali

67 [12b-2] Vefat eden Raziye bt. Molla Habib'den alacağı olduğunu iddia eden Rebia Hatun'un iddiasını ispatlayamadığı

Medîne-i Âmid sâkinelerinden Raziye bt. Mollâ Habib nâm hâtûn mahfil-i kazâda bundan akdem fevt olan Rebia nâm hâtûnun muhalledâtına vâzı'u'l-yed olan Ömer Beşe b. Osman nâm kimesne mahzarında üzerine takrîr-i da'vâ edip müteveffât-ı mezbûre Rebia zimmetinde on iki riyâlî guruş hakkım olup mezbûr Ömer Beşe müteveffât-ı mezbûrenin muhalledâtına vâzı'u'l-yed olduğu hasebiyle merkûm Ömer Beşe'den taleb ederim, suâl olunsun dedikde gıbbe's-suâl merkûm Ömer Beşe muhalledât-ı mezbûreye vaz'-ı yed eylediğin ve mezbûre Raziye'nin müteveffât-ı merkûme Rebia zimmetinde on iki guruş hakkı olduğunu inkâr birle mukâbele edicek müdde'îye-i mezbûre Raziye'den da'vâsına mutâbık beyyine taleb olundukda ityân-ı beyyineden izhâr-ı acz ve istihlâf eyledikde merkûm Ömer Beşe dahi 'ala vefk'l-mes'ûl half billahi'l-aliyyi'l-a'lâ eyledikten sonra merkûme Raziye bî-vech mu'ârazadan men' birle mâ vaka'a bi't-taleb ketb olundu.

Tahrîren fi'l-yevmi's-sâlis min şehri Cumâdelâhira li-seneti 1065

Şuhûdü'l-hâl: Hızır Beşe berber, Ali Beşe oturakçı, Ali Çelebi b. Pîri, Mustafa Çelebi sarrâc, Mehmed b. Abdullah, Veli Beşe mübâşir

68 [12b-3] Muhtedi Mustafa b. Abdullah'ın Hıristiyan olan Anna bt. Avanis'i Müslüman olmadan önce boşadığından zevciyete dair bir alâkasının kalmadığı

Medîne-i Âmid'den Mustafa b. Abdullah nâm muhtedi mahfil-i kazâda mukaddemâ zevcesi olan Anna bt. Avanis nâm Nasrâniye tarafından tasdîke vekîl olan Mehmed Çavuş b. Ali nâm kimesne mahzarında ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm edip zevcem mezbûreyi bundan akdem müslim olmamış iken tatlık etmiş idim, hâlâ el-hamdülillahi te'âlâ müslim dahi oldum, merkûme Anna ile zevciyete müte'allik asla da'vâ ve taleb ve nizâ' ve alâka ve medhalim yokdur dedikde gibbe't-tasdîki'l-mu'teber mâ vaka'a bi't-taleb ketb olundu.

Tahrîren fi'l-yevmi's-sâlis min şehri Cumâdelâhira li-seneti 1065

Şuhûdü'l-hâl: İbrahim Ağa cây-ı kethüdâ, Mahmud Çelebi b. İbrahim Çelebi, Hüseyin Çelebi b. Hasan Ağa, Abdülgaflar Çelebi b. Pîr Mahmud

69 [12b-4] Hoca Ahmed-i zimmî mahallesinde ölen Keber'in vârislerinin kendilerine miras kalan evi Zülfikar Beşe'ye sattıkları

Medîne-i Âmid mahallâtından Hoca Ahmed-i zimmî mahallesi sükkânından iken bundan akdem hâlik olan Keber nâm zimmînin verâseti sulbiye kızları Lagase ve Zaha nâm Nasrâniyelere ve karındâşı oğulları Bağdasar ve Tohman ve Mardo ve Emro ve Yonan nâm zimmîlere münhasıra oldukdan sonra mezbûrûn Bağdasar ve Yonan kendi taraflarından asâleten ve mezbûrûn Tohman ve Emro ve Mardo taraflarından husûs-ı âti'l-beyâna vekîli olup vekâleti ber-nehc-i şer'î üzere sâbite olan mezbûr Bağdasar vekâleten mezbûretân Lagase ve Zaha taraflarından yine husûs-ı âti'l-beyâna vekîl olup Bekir b. Receb ve Mehmed b. Zeycan nâm kimesneler şehâdetleriyle vekâleti şer'an sâbite olan merkûme Lagase'nin sadriye oğlu Yonan v. Bâli nâm zimmî vekâleten mahfil-i kazâda işbu bâ'isü'l-kitâb Zülfikar Beşe b. Behram nâm kimesne mahzarında her biri bi'l-asâle ve bi'l-vekâle ikrâr ve i'tirâf edip mûrisimiz hâlik-i mezbûrdan bize irs-i şer' ile müntakil mahalle-i mezbûrede vâki' hudûdunun bir tarafı Rahime Hâtûn mülkü ve bir tarafı Yusuf Çavuş mülkü ve bir tarafı Üstâd mülkü ve taraf-ı râbi'i tarîk-i âmla mahdûd bir sofa ve bir musandıra ve bir neccârî ve avluyu müştemil mülk-i mevrûsumuzu akd-i vâhid ile mezbûr Zülfikar Beşe'ye otuz sekiz guraşa bey'-i bâtt-ı kat' ile bey' edip kabz-ı semen-i ma'dûd ve teslim-i mebî'-i mahdûd eyledikde ba'de'l-yevm zikr olunan menzil-i merkûm mezbûr Zülfikar Beşe'nin mülk-i müşterâsıdır, keyfe mâ yeşâ' ve yehtâr zabt ve tasarruf eyledikten sonra gibbe't-tasdîki's-şer'î mâ vaka'a bi't-taleb ketb olundu.

Tahrîren fi 4 Cumâdelâhira senete 1065

Şuhûdü'l-hâl: Es-Seyyid Kaya b. es-Seyyid Mehmed, Emir Hacı b. Ahmed, Mehmed Beşe b. Osman, Hasan Beşe Lâdikli, Osman Çelebi b. Arab, Mehmed b. Kirişçi

70 [13a-1] Sarraf Mehmed mahallesinden Seydi b. Allahverdi'nin evini Zeyneb bt. Veli'ye sattığı

Medîne-i Âmid mahallâtından Sarraf Mehmed mahallesi sâkinlerinden Seydi b. Allahverdi nâm kimesne meclis-i şer'-i hafîr-i lâzımü't-tevkîrde işbu sâhibetü'l-kitâb Zeyneb bt. Veli nâm hâtûn tarafından tasdîke vekîl olan Mustafa b. el-Hâc Kaya nâm kimesne mahzarında bi't-tav'îs-sâf ikrâr ve i'tirâf edip silk-i mülkünden mahalle-i mezbûrede vâki' hudûdunun bir tarafı Seyfi Bey mülkü ve bir tarafı İbrahim mülkü ve bir tarafı debbâğhâneye ve taraf-ı râbi'i tarîk-ı âm ile mahdûd birbiri dâhilinde iki bâb mahzen ve avluyu müştemil mülk menzilimi mezbûre Zeyneb'e otuz riyalî guruşa bey'-i bâtt-ı kat' ile bey' edip kabz-ı semen ve teslim-i mebî' eyledim. Min ba'd zikr olunan menzil merkûme Zeyneb'in mülk-i müşterâsıdır, keyfe mâ teşâ' ve tahtâr zabt ve tasarruf eylesin dedikde gıbbe't-tasdîki's-şer'î mâ vaka'a bi't-taleb ketb olundu.

Tahrîren fi'l-yevmi'r-râbi' min şehri Cumâdelâhira li-seneti hams ve sittîn ve elf

Şuhûdü'l-hâl: Mollâ Eyüb el-imâm, Halil Beşe b. Mollâ Hüseyin, İsmail b. Mollâ Eyüb, el-Hâc Cuma debbâğ, Üstâd Sefer debbâğ, Ali b. Pîri, el-Hâc İbrahim b. Sefer ve gayruhüm

71 [13a-2] Vefat eden Şamlı Hüseyin'in hanımı, oğlu Ahmed'e kalan evi küçüklüğünde Rahime bt. Ali'ye sattığından Ali'nin söz konusu evle alâkasının olmadığı

Medîne-i Âmid sükkânından iken bundan akdem fevt olan Şamlı Hüseyin nâm kimesnenin sulbî oğlu Ahmed nâm kimesne mahfil-i kazâda Rahime bt. Ali nâm hâtûn mahzarında üzerine takrîr-i da'vâ edip babam müteveffâ-yı mezbûrdan bana irs-i şer' ile müntakil medîne-i mezbûre mahallâtından Kabadibek mahallesinde vâki' hudûdunun bir tarafı Hasan Beşe mülkü ve bir tarafı Ali mülkü ve bir tarafı zimmî mülkü ve taraf-ı râbi'i tarîk-ı âm ile mahdûd iki sofa ve bir meclis ve avluyu müştemil menzili nice zamandan beri merkûme Rahime fuzûlen zabt ve tasarruf eder, şer'le suâl olunmasın taleb ederim dedikde gıbbe's-suâl merkûme Rahime cevâbında zikr olunan menzili mezkûr Ahmed'in hâl-i sığarında vasiyye-i mansûbesi olan vâlidesi Gülnihâde nâm hâtûn kendi tarafından asâleten merkûm Ahmed ile karındâşı olup fevt olan Mustafa nâm sagîr tarafından yedimde olan vesâyet hücceti mücebince vesâyeten ve mezbûrân Ahmed ve Mustafa'nın zarûreten nafaka ve kisveye ihtiyâcları olmağla ve menzil-i

mezbûrun îrâdı masrafına kifâyet etmemekle menzil-i mezbûru merkûme Gülnihâde bin otuz beş senesinin Şa‘bân'ı evâsıtında yetmiş riyalî guruşa bana bey‘ edip kabz-ı semen ve teslîm-i mebi‘ eyledikten sonra târîh-i mezbûrda medîne-i merkûmede nâibü's-şer‘-i şerîf olan Mevlânâ Zeynelabidin Efendi imzâsıyla mümzâ ve hâtemiyle mahtûm yedime bir kıt‘a mülknâme hücceti dahi vermişdir. İşbu yedimde olan hüccet-i mezbûreyi ibrâz edip ba‘de'n-nazar mazmûn-ı hüccet-i mezbûre merkûme Rahime'nin cevâbına mutâbık olacak mazmûn-ı hüccet-i mezbûreye mutâbık merkûme Rahime'den beyyine taleb olundukda ricâl-i müslimînden Kamber b. Mehmed ve İbrahim b. Ali nâm kimesneler meclis-i şer‘-i şerîfe li-ecli's-şehâde hâzırân olup gıbbe'l-istişhâdi's-şer‘î fi'l-vâki‘ mezbûr Ahmed'in ve karındâşı müteveffâ-yı mezbûr Mustafa'nın nafaka ve kisveye ihtiyâcları olup ve menzil-i mezbûrun îrâdı masrafına kifâyet etmemekle mezbûr Ahmed'in vâlidesi olup hâl-i sıgarında vasiyye-i mansûbeleri olmağla vesâyeten kendi tarafından asâleten merkûme Rahime'ye altmış riyalî guruşa bey‘ edip kabz-ı semen ve teslîm-i mebi‘ eyledikten sonra bin otuz beş senesinin Şa‘bân'ı evâsıtında medîne-i mezbûrede nâibü's-şer‘-i şerîf olan Zeynelabidin Efendi'nin işbu mülknâme hücceti kendi hat ve hâtemiyle mümzâ ve mahtûm merkûm Rahime'nin yedine bizim huzûrumuzda vaz‘ eylediğın biliriz, biz bu husûsa şahidleriz, şehâdet dahi ederiz deyü edâ-i şehâdet-i şer‘iyye eylediklerinde şehâdetleri hayyiz-i kabûlde vâkı‘a oldukdan sonra mezbûr Ahmed bî-vech mu‘ârazadan men‘ birle mâ vaka‘a ketb [olundu].

Şuhûdü'l-hâl: Mustafa b. Bayram Ağa, Şâtır Ali Çavuş b. Ahmed, Mahmud Çelebi b. İbrahim, Mustafa Bey [b.] Hasan, Ahmed b. Abdullah, Ali Bey b. Veli Çavuş

72 [13b-1] Palu sancağı halkından Mehmed'i, Hasan ve Hüseyin'in öldürdüğünü iddia eden amca oğlu Mehmed b. Ali'nin davasından vazgeçtiği

Palu sancağı sâkinlerinden iken bundan akdem fevt olan Mehmed nâm kimesnenin ammîzâdesi diğér Mehmed b. Ali nâm kimesne mahfil-i kazâda sancak-ı mezbûra tâbi‘ Sivan nâhiyesinden Yamrakü nâm karyede Hasan ve Hüseyin nâm kimesneler taraflarından tasdîke vekîl olan Mollâ Ömer b. Kasım nâm kimesne mahzarında ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm edip ammîzâdem müteveffâ-yı mezbûr Mehmed'i merkûmân Hasan ve Hüseyin katl eylemişdir deyü da‘vâ edip üzerlerine mübâşir getirip şer‘-i şerîf ile bir nesneye kâdir olmayıp Diyarbekir'e geldiğimde müteveffâ-yı mezbûr Mehmed'in karındâşı Şahverdi dahi husûs-ı mezbûru da‘vâya kâdir olmadığından mezbûrân Hasan ve Hüseyin'in yedlerine hüccet-i şer‘iyye verip hâlâ ben dahi mezbûrân Hasan ve Hüseyin ile aslâ ve kat‘â husûs-ı mezbûra müte‘allik da‘vâ ve taleb ve nizâ‘ ve husûmetim olmayıp zimmetlerini berî eyledim dedikte gıbbe't-tasdîki's-şer‘î mâ vaka‘a bi't-taleb ketb olundu.

Tahrîren fi'l-yevmi'r-râbi‘ min şehri Cumâdelâhira sene-i mezbûre

Şuhûdü'l-hâl: Mollâ Osman b. Şakir, Hâmid b. Nazar, Ali b. Pîri, Sefer b. Ahmed ve gayruhüm

73 [13b-2] Diyarbakır Valisi Mustafa Paşa'nın zenci asıllı kölesi Mercan b. Abdülmennan'ı âzâd ettiği

Bilfi'l sâhib-i sa'âdet vâlî-yi vilâyet vezîr-i müşerîf-tedbîr sa'âdetli ve rif'atli Mustafa Paşa -yesserallahu mâ yürüdü ve mâ yeşâ'- hazretleri tarafından husûs-ı itka vekil olup vekâleti nehc-i şer'î üzere sâbite olan umdetü'l-fuzalâ ve zübde-i ulemâ Mevlânâ İmâm Hasan Efendi mahfil-i şer'-i hatîr-i lâzımü't-tevkîrde hâzır olup takrîr-i kelâm edip müvekkilim müşârunileyh Mustafa Paşa hazretleri silk-i mülkünden târîh-i kitâba gelince rıkkıyetine mukır ve mu'terif olan uzun boylu, kasîr alınlı, zenciyyü'l-asl Mercan b. Abdülmennan nâm abd-i memlûkü hasbeten lillahi te'âlâ ve taleben li-merzâtî'l-meliki'l-a'lâ kemâ kale'n-nebiyyü sallallahu aleyhi ve sellem: "Men a'teka rakabeten mü'mineten a'tekallahu bi-küllî erabin minhu eraben mine'n-nâr" muktezâ-yı sa'âdet-iktizâsınca olan mülkünden ihrâc ve silk-i harâir-i asliyete idrâc edip i'tâk eyledi. Min ba'd mezbûre Mercan sâir harâir-i asliyyîn gibi hür olup rıkkıyesinde hakk-ı velâdan gayrı nesne kalmamışdır dedikde mâ vaka'a bi't-taleb ketb olundu.

Tahrîren fi'l-yevmi's-sâlis min şehri Cumâdelâhira li-seneti hams ve sittîn ve elf

Şuhûdü'l-hâl: Ömer Ağa kethüdâ-i kapıcıyân, Ahmed Ağa çavuş-ı selâm, Receb Ağa aşçıbaşı

74 [13b-3] Tercil'in Köpekli köyünden Murad'ın küçük oğlunun annesi Mercan'ın su kenarında çamaşır yıkarken harka düşüp ölmesi üzerine yapılan muayenede herhangi bir yara izine rastlanmadığı

Tercil kazâsına tâbi' Köpekli nâm karye sâkinlerinden Murad nâm kimesne târîh-i kitâb günü meclis-i şer'-i şerîfe hâzır olup takrîr-i kelâm edip târîh-i kitâbdan bir gün mukaddem ba'de'z-zuhr zevcem Mercan nâm hâtûn karye-i mezbûrede olan hark kenârında esbâb yıkar iken iki yaşında sulbî oğlum Nevfel nâm sagîr kendi sun'uyla zikr olunan harka düşüp fevt olmağın hâlâ meytini medîne-i Âmid'in Yenikapısı hâricinde bir mevzi'e getirmişim, savb-ı şer'-i şerîfden üzerine varılıp müşâhede ve keşf olunması için te'yîd-i taleb ederim dedikde kibel-i şer'-i kavîmden Mevlânâ Abdullah Efendi ta'yîn ve irsâl olunup ol dahi bilfi'l vâlî-yi vilâyet ve hâkim-i eyâlet vezîr-i müşerîf-tedbîr sa'âdetli ve rif'atli Mustafa Paşa -yesserallahu mâ yürüdü ve mâ yeşâ'- hazretlerinin taraf-ı bâhirü's-şereflerinden husûs-ı mezbûra mübâşir ta'yîn olan Ömer Ağa ve zeyl-i kitâbda mastûrül-esâmî olan müslimîn ile mevzi'-i mezbûra varıldıkda filhakîka sagîr-i mezbûr Nevfel meyyiten yatıp a'zâsına nazar olundukda eser-i

cerâhatdan bir nesnesi olmadığı mevânâ-yı mezbûr mahallinde müşâhede ve keşf edip ba'dehû gelip vukû' u üzere meclis-i şer'-i şerîfde haber verdiği mâ vaka'a bi't-taleb ketb olundu.

Tahrîren fi'l-yevmi'r-râbi' min şehri Cumâdelâhira li-seneti hams ve sittîn ve elf

Şuhûdü'l-hâl: İbrahim Ağa b. Kulu, Mehmed b. Arslan, Mollâ Hamza b. Süleyman, Mehmed b. Hacı, Süleyman b. Mehmed

75 [13b-4] Şaşo b. Naro'nun kızı Ketan ile evlenmek için babası Noro b. Hasan'a verdiği başlık parasını, evlenme gerçekleşmediğinden geri aldığı

Zirki tâifesinden Şaşo b. Naro nâm kimesne mahfil-i şer'-i hafîr-i lâzımü't-tevkîrde işbu sâhibü'l-kitâb Noro b. Hasan nâm kimesne mahzarında ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm edip bundan akdem mezbûrun kızı Ketan nâm bikri kendi nefsi için nâmzed eylediğimde başlık nâmına yirmi riyal gurus merkûm Noro'ya teslim etmişdim, hâlâ kızı mezbûre Ketan'ı almak nasîb olmayıp başlık nâmına verdiğim yirmi riyalî gurusum yedinden bi't-tamâm ve'l-kemâl kabûl ve kabz eyledim, aslâ ve kat'â alâka ve medhalim kalmamıştır dedikde gibbe't-tasdikî'ş-şer'î mâ vaka'a bi't-taleb ketb olundu.

Tahrîren fi'l-yevmi't-tâsi' min şehri Cumâdelâhira senete hams ve sittîn ve elf

Şuhûdü'l-hâl: Mehmed el-müderriş, Mehmed b. el-Hâc (), Hasan b. Abdülkadir b. Cuma, Ali Çelebi b. Pîri

76 [14a-1] Bahar bt. Molla Bünyad'ın Kubad Bey mahallesindeki evini Mustafa ve Şahverdi b. Rıdvan'a sattığı

Mâ fihi mine'l-mübâya'ati'ş-şer'iyye harrara abd-i ahveci'l-beriyye Zahreddin b. Mehmed el-müvellâ [el-]hilâfe bi-medîneti Âmid el-mahmiyye -ufiye anhumâ-

Sebeb-i tahrîr-i kitâb-ı şer'î budur ki,

Medîne-i Âmid'den Bahar bt. Mollâ Bünyad nâm hâtûn tarafından bey'-i âti'l-beyâna vekîl olup mezbûreyi ma'rifet-i şer'iyye ile ârifân olan el-Hâc İbrahim b. Mollâ Beşe ve Hızır b. Tahir nâm kimesneler şehâdetleriyle vekâleti şer'an sâbite olan zevci Abbas b. Ali nâm kimesne vekâleten mahfil-i kazâda işbu sâhibü'l-kitâb Mustafa ve Şahverdi b. Rıdvan nâm kimesne mahzarlarında ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm edip müvekkilem mezbûre Bahar'ın mülk-i mevrûsu olup medîne-i mezbûre mahallâtından Kubad Bey

mahallesinde vâki' hudûdunun bir tarafı Hasan mülkü ve bir tarafı Rüstem Paşa Hammâmı ve bir tarafı Mîrza Bey mülkü ve taraf-ı râbi'î tarîk-ı âm ile mahdûd bir sofâ ve bir çardak ve avluyu müştemil mülk-i mevrûsunu mezbûrân Mustafa ve Şahverdi'ye yirmi riyâlî guruşa bey'-i bâtt-ı kat' ile bey' edip kabz-ı semen-i ma'dûd ve teslîm-i bey'-i mahdûd eyledi. Ba'de'l-yevm sâlifü'z-zikr menzil mezbûrân Mustafa ve Şahverdi'nin 'ala tarîkı iştirâki's-seviyy mülk-i müşterâlarıdır, keyfe mâ yeşâ' ve yehtâr zabt ve tasarruf eylesinler deyü bi'l-vekâle mutasarrıfân olmağın gıbbe't-tasdîki's-şer'î mâ vaka'a bi't-taleb ketb olundu.

Fî 4 şehri Cumâdelâhira senete 1065

Şuhûdü'l-hâl: El-Hâc İbrahim b. Mollâ Kasım, Halil b. Mollâ Kasım, es-Seyyid Hızır b. Şükür, es-Seyyid Mehmed b. Şükür, el-Hâc Mahmud neccâr

77 [14a-2] Evlerinden alınan para ve eşyalar konusunda dava açan Mehmed, Derviş, Polad, Hasan, Hacı ve Ali'nin davalarına emr-i şerif olmadan bakılamayacağından Kazıklı cemaatinden Yitilmiş, Konkara ve Satılmış'a gereksiz yere müdahale edilmemesi

Mâ fihi kemâ yahvîhi nemekahu'l-'abdü'l-fakîr ileyhi te'âlâ
Zahreddin b. Mehmed el-müvellâ [el-]hilâfe bi-medîneti Âmid el-mahmiyye -ufiye anhumâ-

Türkmen tâifesinden Kazıklı cemâ'atinden Yitilmiş ve Konkara ve Satılmış ebnâ-i Hasan nâm kimesneler mahfil-i kazâda yine tâife-i mezbûreden İzzeddin cemâ'atinden Mehmed b. Ali ve Derviş b. Budak ve Köçekli cemâ'atinden Polad b. Ömer ve Harbendeli cemâ'atinden Hasan b. Mehmed ve Hacı b. Sübhankulu ve Ali vesâirleri mahzarlarında üzerlerine takrîr-i da'vâ edip bundan akdem mezbûrân Mehmed ve Derviş ve Polad ve Hasan ve Hacı ve Ali sâbıkan vâlî-yi vilâyet-i Diyarbekir olan Vezîr Cafer Paşa hazretlerinden evimiz üzerine bir mübâşir çıkarıp evimiz üzerine gelip üç yüz kırk guruş akçe ve bir re's küheylan atımızı ve üç evin eşyâsını sebep olup mübâşir-i mezbûra aldıklarını sadrı'zam hazretlerine arzuhâl eylediğimizde yedimize bir kıt'a emr-i şerîf verip hâlâ yedimizde olan emr-i şerîfe nazar olduğundan sonra mezbûrûndan suâl olunup emr-i şerîf mücebince da'vâmız suâl olunmasın taleb ederiz deyü yedlerinde olan emr-i şerîflerin ibrâz eylediklerinde ba'de'n-nazar gıbbe's-suâl mazmûn-ı emr-i şerîf müdde'iyûn-ı merkûmûn Yitilmiş ve Konkara ve Satılmış bâlâda mastûr olduğu üzere olan da'vâlarına mutâbık olmayıp mazmûn-ı emr-i şerîf merkûmûn Mehmed ve Derviş ve Polad ve Hasan ve Hacı ve Ali müdde'iyûn-ı mezbûrûnun evleri üzerine bizzât kendileri varıp üç yüz kırk guruş ve bir küheylan at ve üç evin eşyâların almışlardır deyü da'vâ edip bu takdîrce mazmûn-ı emr-i şerîf müdde'iyûn-ı mezbûrûnun iddi'âlarına muhâlif olup hâlâ müdde'iyûn-ı mezbûrûnun eyledikleri da'vâ sebep

da'vâsı olmağla sebep da'vâsının istimâ'ı bilâ-emr-i şerîf memnû' olmağın min ba'd mezbûrûn Yitilmiş ve Konkara ve Satılmış bî-vech mu'ârazadan men' birle mâ vaka'a bi't-taleb ketb olundu.

Tahrîren fi'l-yevmi'r-râbi' [min] şehri Cumâdelâhira senete 1065

Şuhûdü'l-hâl: Safer Ağa serdâr-ı sâbık, Mustafa Ağa kethüdâ-yı çavuşân, Hüseyin Bey el-cündî, el-Hâc Ömer Çavuş b. el-Hâc Osman, Saruhan, Mehmed Beşe b. Abdullah, İsmail Ağa b. Abdülaziz Ağa

78 [14a-3] Saçılı köyünden Durali b. Allahyârı ile Fatma bt. Süleyman'ın, başlık olarak verilenler Fatma'da kalmak üzere boşandıkları

El-emru kemâ hurrira fihi ketebehü'l-'abdü'l-fakîr ileyhi te'âlâ
Zahreddin b. Mehmed el-müvellâ [el-]hilâfe bi-medîneti Âmid el-mahmiyye -ufiye anhumâ-

Âmid muzâfâtından Saçılı nâm karyeden Durali b. Allahyârı nâm kimesne mahfil-i kazâda zevce-i mutallakası olan Fâtıma bt. Süleyman nâm hâtûn mahzarında ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm edip bundan akdem mezbûre Fâtıma'yı akd-i nikâh ile aldığım da mezbûreye başlık nâmına elli guruş akçe ve bir dülbend işbu ammizâdesi Hüseyin yediyle vermiş idim, hâlâ mezbûre Fâtıma zimmetimde olan mehr-i müccelinden ve nafaka-i iddetinden fâriğa olmağla ben dahi mezbûreyi talâk-ı selâse ile tatlîk eyledim. Min ba'd zevciyete müte'allik mezbûre Fâtıma ile da'vâ ve taleb ve nizâ' ve husûmetim kalmamışdır ve başlık nâmına mezbûr Hüseyin'e verdiğim elli guruş ve bir dülbend husûsunda dahi mezbûr Hüseyin ile aslâ ve kat'â da'vâ ve taleb ve nizâ'im yokdur, zimmetlerin berî eyledim dedikde gibbe't-tasdîki's-şer'î mâ vaka'a bi't-taleb ketb olundu.

Tahrîren fi'l-yevmi'l-hâmis [min] şehri Cumâdelâhira li-seneti hams ve sittîn ve elf

Şuhûdü'l-hâl: Süleyman Bey el-mübâşir, Mustafa Bey b. Hasan Ağa, Ali b. Hacı, Mollâ Mustafa b. Mehmed Can, İbrahim b. Hüseyin, İsmail Bey b. Mehmed

79 [14b-1] Ali Bey ve Hüseyin b. el-Hâc Bekir'in İplikpazarı'ndaki basmacı dükkânını el-Hâc Hüseyin Çelebi b. Mehmed Ağa'ya sattığı

Mâ fihi mine'l-mübâya'ati's-şer'iyye cerâ'inde ahveci'l-beriyye
Zahreddin b. Mehmed el-müvellâ [el-]hilâfe bi-medîneti Âmid el-mahmiyye -ufiye anhumâ-

Medîne-i Âmid sükkânından Ali Bey ve Hüseyin b. el-Hâc Bekir nâm kimesneler mahfil-i şer'-i hatîr-i lâzîmü't-tevkîrde işbu sâhibü'l-kitâb el-Hâc Hüseyin Çelebi b. el-merhûm Mehmed Ağa mahzarında her biri ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm edip silk-i mülkümüzden medîne-i mezbûrede İplikpazarı'nda vâki' hudûdunun bir tarafı Hasırlı Mescidi Vakfı'na ve iki tarafı Cami'-i kebîr Vakfı'na ve taraf-ı râbi'î tarîk-ı âm ile mahdûd bir bâb basmacı dükkânını mûmâileyh el-Hâc Hüseyin Çelebi'ye yirmi beş riyalî guraşa bey'-i bâtt-ı sahîh-i şer' ile bey' edip kabz-ı semen ve teslîm-i mebî' eyledik. Ba'de'l-yevm zikr olunan bir bâb basmacı dükkânı mûmâileyh el-Hâc Hüseyin Çelebi'nin mülk-i müşterâsıdır, keyfe mâ yeşâ' ve yehtâr zabt ve tasarruf eylesin dediklerinde gibbe't-tasdîki's-şer'î mâ vaka'a bi't-taleb ketb olundu.

Tahrîren fî gurreti şehri Cumâdelâhira li-seneti hams ve sittîn ve elf

Şuhûdü'l-hâl: Mevlânâ Abdullah Efendi b. Şemseddin, Mevlânâ Ahmed Efendi b. Mehmed Efendi, el-Hâc Mehmed Çelebi b. İbrahim Çelebi, Mustafa Çelebi b. İbrahim Çelebi, Mustafa Çelebi b. Bayram Ağa, Ahmed Çelebi b. Mehmed Ali, es-Seyyid Mehmed Çelebi b. es-Seyyid Ahmed, Mollâ Hayreddin b. Mollâ Câbi, es-Seyyid Sıddık Çelebi el-kâtib ve gayruhüm mine'l-huzzâr

80 [14b-2] Alıpınarı köyünde ölen Şemun'dan miras kalan eve hanımı Selvi'nin ancak 1/8 oranında tasarruf edip fazlasına hakkı olmadığı

El-emru kemâ zükira fîhi ketebühü'l-'abdü'l-fakîr ileyhi te'âlâ
Zahreddin b. Mehmed el-müvellâ [el-]hilâfe bi-medîneti Âmid el-mahmiyye -ufiye anhumâ-

Âmid a'mâlinden Alıpınarı karyesi sâkinlerinden iken bundan akdem hâlik olan Şemun nâm zimmînin sulbiye kızı Latif nâm Nasrâniye mahfil-i kazâda hâlik-i mezbûrun zevce-i metrûkesi Selvi nâm Nasrâniye muvâcehesinde üzerine takrîr-i da'vâ edip babam hâlik-i mezbûrdan irs-i şer' ile müntakîl karye-i mezbûrede vâki' lede'l-ahâlî ve'l-cîrân ma'lûmetü'l-hudûd menzili vâlidem mezbûre Selvi bi'l-küllîye zabt edip beni müdâhale etdirmez, şer' ile suâl olunmasın taleb ederim dedikde gibbe's-suâl akîbe'l-inkâr isre'l-istişhâd ricâlden Korkis v. Şahin ve İkob v. Emsih nâm zimmîler meclis-i şer'-i şerîfe liecli's-şehâde hâzırân olup gibbe'l-istişhâdi's-şer'î fi'l-vâki' karye-i mezbûrede vâki' zikri sebkât eden menzil hâlik-i merkûm Şemun'un mülk-i müşterâsı olduğunu biliriz. Biz bu husûsa şâhidleriz, şehâdet dahi ederiz deyü edâ-i şehâdet-i şer'iyeye eylediklerinde şehâdetleri hayyiz-i kabûlde vâki' oldukdan sonra menzil-i mezbûrda merkûm Selvi'nin ancak sümün hissesi olup sümün hissesinden ziyâde müdâhale etmemeye merkûme Selvi'ye tenbîh birle mâ vaka'a bi't-taleb ketb olundu.

Tahrîren fi'l-yevmi's-sâlis min şehri Cumâdelâhira senete hams ve sittîn ve elf

Şuhûdü'l-hâl: Ali Çelebi b. Pîri, Kara Mehmed b. Kulu, Mir Mehmed b. Kulu

81 [14b-3] Girit seferine katılan Musa Bey b. Mehmed'in hanımı Fatma'yı kandırıp kendisine nikâhlayan Durali b. Allahyârı'nın, Musa Bey'in Diyarbakır'a dönmesiyle Fatma'yı talâk-ı selâse ile boşadığı

Medîne-i Âmid'den Musa Bey b. Mehmed nâm kimesne mahfil-i kazâda işbu sâhibü'l-kitâb Durali b. Allahyârı nâm kimesne mahzarında ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm edip bundan akdem Girid seferinde iken işbu hâzır bi'l-meclis olan zevcem Fâtıma'yı merkûm Durali idlâl edip Hazret-i İmâm-ı Şâfi'î -aleyhi'r-rahme- mezheb-i şerîfleri üzere fesh-i nikâh etdirip merkûm Durali'ye akd-i nikâh olunmuş, hâlâ Diyarbekir'e geldiğimde mezbûr Durali mezbûre Fâtıma'yı talâk-ı selâse ile tatlik etmeğın benim dahi min ba'd mezbûr Durali ile aslâ ve kat'â bu husûsda vesâir husûsda vechen mine'l-vücûh da'vâ ve taleb ve nizâ' ve husûmetim kalmamışdır. Şöyle ki husûs-ı mezbûra müte'allik benden da'vâ ve taleb ve nizâ' ve husûmet sâdır ve zâhir olur ise lede'l-hükkâmî'l-kirâm mesmû'a ve makbûle olmasın dedikde gibbe't-tasdikî's-şer'î mâ vaka'a bi't-taleb ketb olundu.

Tahrîren fi'l-yevmi'l-hâmis [min] şehri Cumâdelâhira li-seneti 1065

Şuhûdü'l-hâl: Süleyman Bey Şâtırbaşı en-nâib, Mustafa Bey b. Hasan Ağa, Mollâ Mustafa b. Mehmedcan, İbrahim b. Hüseyin, İsmail Bey b. Mehmed, Ali b. Hacı

82 [14b-4] Abdurrahman Çelebi b. Receb'in İplikpazarı'ndaki dükkânlarını el-Hâc Hüseyin Çelebi b. Mehmed Ağa'ya sattığı

Mâ fihi mine'l-mübâya'ati's-şer'iyeye cerâ 'inde ahveci'l-beriyeye Zahreddin b. Mehmed el-müvellâ [el-]hilâfe bi-medîneti Âmid el-mahmiyye -ufiye anhumâ-

Medîne-i Âmid sükkânından Abdurrahman Çelebi b. Receb nâm kimesne mahfil-i şer'-i hatîr-i lâzımü't-tevkîrde işbu sâhibü'l-kitâb el-Hâc Hüseyin Çelebi b. el-merhûm Mehmed Ağa mahzarında ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm edip silk-i mülkûmden medîne-i mezbûrede İplikpazarı'nda vâki' hudûdunun bir tarafı Hasırlı Mescid[i] Vakfi'na ve iki tarafı [ve] taraf-ı râbi'i tarîk-ı âmma müntehî beş [15a] bâb basmacı dükkânını mûmâileyh el-Hâc Hüseyin Çelebi'ye yirmi riyalî guruşa bey'-i bâtt-ı sahîh-i şer' ile bey' ve teslîm edip mûmâileyh el-Hâc Hüseyin Çelebi dahi minvâl-i muharrer üzere iştirâ ve kabz ve tesellüm eyledikten sonra semeni olan yirmi beş riyal guruşu mûmâileyh

el-Hâc Hüseyin Çelebi yedinden bi't-tamâm ve'l-kemâl ahz u kabz eyledim, ba'de'l-yevm sâlifü'z-zikr dükkân mûmâileyh el-Hâc Hüseyin Çelebi'nin mülk-i müşterâsıdır, keyfe mâ yeşâ' ve yehtâr zabt ve tasarruf eylesin dedikde gıbbe't-tasdîki's-şer'î mâ vaka'a bi't-taleb ketb olundu.

Tahrîren fi'l-yevmi gurreti şehri Cumâdelâhira li-seneti hams ve sittîn ve elf

Şuhûdü'l-hâl: Mevlânâ Abdullah Efendi b. Şemseddin, Mevlânâ Ahmed Çelebi b. Mehmed Efendi, el-Hâc Mahmud Çelebi [b.] İbrahim Çelebi, Mustafa Bey b. Pîri Ağa, Ahmed Çelebi b. Mehmed Çelebi, Seyyid Mehmed Çelebi [b.] Seyyid Ahmed, Mollâ Hayreddin [b.] Mollâ Câbî, Seyyid Sıddık Çelebi el-kâtib

83 [15a-1] Ahmed adlı kişinin Hüseyin Bey b. Mehmed Efendi'ye olan borcuna kefil olan Ahmed'in karısı Zeliha bt. Mustafa'nın kefaleti sebebiyle söz konusu borcu ödemesi gerektiği

El-emru hasbe mâ hurrira fihi ketebühü'l-'abdü'l-fakîr ileyhi te'âlâ
Zahreddin b. Mehmed el-müvellâ [el-]hilâfe bi-medîneti Âmid el-mahmiyye -ufiye anhumâ-

Medîne-i Âmid sükkânından Hüseyin Bey b. Mehmed Efendi mahfil-i kazâda Zeliha bt. Mustafa nâm hâtûn tarafından husûs-ı âti'l-beyâna hüccet-i şer'iyye ile vekîl olan Mehmed Bey b. el-Hâc Ali mahzarında üzerine takrîr-i da'vâ edip târîh-i kitâbdan dört sene mukaddem mezbûre Zeliha'nın zevci gâib ani'l-meclis Ahmed nâm kimesne zimmetinde nakidden ve yevmiye bahâsından yüz iki riyalî gurus hakkım olup mezbûre Zeliha eğer bir seneye değin meblağ-ı mezbûru zevcim merkûm Ahmed benim için sana edâ etmez ise edâsına ben kefil ve zâmin olayım deyü kefil ve zâmin olup hâlâ dört senedir ki zevci merkûm Ahmed gâibdir, meblağ-ı mezbûru bana edâ ve teslim etmemişdir. Mezbûre Zeliha'dan kefaleti hasebiyle meblağ-ı mezbûru talep ederim, suâl olunsun dedikde gıbbe's-suâl vekîl-i mezbûr cevâbında meblağ-ı mezbûru inkâr birle mukâbele edicek müdde'î-i mezbûrdan da'vâsına mutâbık beyyine talep olundukda ricâl-i müslimînden Mollâ İbrahim b. Ömer ve el-Hâc Emir Abd b. Hüseyin nâm kimesneler meclis-i şer'-i şerîfe li-ecli's-şehâde hâzırân olup istişhâd olundukda filhakîka mezbûr Zeliha târîh-i kitâbdan dört sene mukaddem zevcim Ahmed zimmetinde olan yüz iki gurusu eğer bir seneye değin müdde'î-i mezbûr Hüseyin Bey için sana edâ etmez ise ben kefil ve zâmin olayım deyü bizim huzûrumuzda minvâl-i muharrer üzere kefil ve zâmin oldu. Biz bu husûsa şahîdleriz, şehâdet dahi ederiz deyü edâ-i şehâdet-i şer'iyye eylediklerinde şehâdetleri hayyiz-i kabûlde vâki' oldukdan sonra vekîl-i mezbûr meblağ-ı merkûmu müdde'î-i mezbûr Hüseyin Bey'e edâ ve teslimine tenbîh birle mâ vaka'a bi't-taleb ketb olundu.

Tahrîren fî gurreti şehri Cumâdelâhira senete hams ve sittîn ve elf

Şuhûdü'l-hâl: Mollâ Ali b. el-Hâc Mehmed, el-Hâc Mahmud Çelebi b. İbrahim Çelebi, Ali Çelebi b. Pîri, Süleyman Beşe b. Mehmed, Kara Mehmed b. Kulu

84 [15a-2] Diyarbakır'ın Fatih Mehmed Paşa Camii Evkâfı'na ait evin mütevellî ve nâzırı tarafından Ahmed Çelebi b. Mehmed Ali'ye icara verildiği

El-emru kemâ zükira fihî ketebehü'l-'abdü'l-fakîr ileyhi te'âlâ
Zahreddin b. Mehmed el-müvellâ [el-]hilâfe bi-medîneti Âmid el-mahmiyye -ufiye anhumâ-

Medîne-i Âmid'de vâki' Fatih Mehmed Paşa Câmî'i Evkâfı'nın bilfi'l mütevellîsi olan İbrahim Ağa ve nâzırı Mahmud Çelebi mahfil-i kazâda işbu sâhibü'l-kitâb Ahmed Çelebi b. Mehmed Ali nâm kimesne mahzarında her biri ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm edip evkâf-ı mezbûreden olup medîne-i mezbûrenin Bardakçılar çarşısı kurbunda vâki' olup hudûdunun iki tarafı Hasan mülkü ve tarafeyni tarîk-ı âm ile mahdûd harâbe müşrif bir bâb mahzen fevki bir çardaklı müştemil dâr bundan akdem mâh be-mâh onar akçe icârede iken mezbûr Ahmed Çelebi ayda ikişer akçe ziyâde edip vakfa nef'i olduğu ecilden tevliyet ve nezâretimiz hasebiyle mezbûr Ahmed Çelebi'ye icâr edip ol dahi [15b] isticâr ve kabûl eyledi. Ba'de'l-yevm dâr-ı mezbûr merkûm Ahmed Çelebi'nin taht-ı icâresindedir ve imâret etmeye dahi kendüye izin verdik dediklerinde gibbe't-tasdîki's-şer'î mâ vaka'a bi't-taleb ketb olundu.

Tahrîren fî'l-yevmi'l-hâmîs min şehri Cumâdelâhira senete hams ve sittîn ve elf

Şuhûdü'l-hâl: Ali Çelebi b. Pîri, Mehmed b. Abdullah, Ömer b. Veli, Abdurrahman Çelebi b. Receb, Eyüb b. Câbî

85 [15b-1] Karabet v. Kirakos'un Melkon v. Haçik'e seksen kuruş borcu olduğuna dair ikrarı

El-emru kemâ zükira fihî ketebehü'l-'abdü'l-fakîr ileyhi te'âlâ
Zahreddin b. Mehmed el-müvellâ [el-]hilâfe bi-medîneti Âmid el-mahmiyye -ufiye anhumâ-

Medîne-i Âmid sükkânından Melkon v. Haçik nâm zimmî mahfil-i kazâda Karabet v. Kirakos nâm zimmî muvâcehesinde üzerine takrîr-i da'vâ edip mezbûrun zimmetinde cihet-i karzdan yüz riyal gurus hakkım vardır, hâlâ taleb ederim, suâl olunsun dedikde gibbe's-suâl mezbûr Karabet cevâbında müdde'î-i mezbûrun zimmetinde cihet-i karzdan

ancak seksen riyal guruş hakkı vardır, ziyâdesi yokdur deyücek mezbûr Karabet ikrârı üzere meblağ-ı mezbûr seksen guruş müdde'î-i merkûm Melko[n]'a edâ ve teslîme tenbîh birle mâ vaka'a bi't-taleb ketb olundu.

Tahrîren fi'l-yevmi's-sâdis min şehri Cumâdelâhira senete hams ve sittîn ve elf

Şuhûdü'l-hâl: Ali Efendi b. el-Hâc Mehmed, Mahmud Çelebi b. İbrahim Çelebi, Ali b. Pîri, İlhad v. Kiryakos

86 [15b-2] Hoca Ahmed mahallesinden Kirkos v. Haçador'un evini Merte bt. Simavon'a sattığı

Mâ fihi mine'l-mübâya'ati's-şer'iyeye cerâ 'inde ahveci'l-beriyeye
Zahreddin b. Mehmed el-müvellâ [el-]hilâfe bi-medîneti Âmid el-mahmiyye -ufiye
anhumâ-

Medîne-i Âmid mahallâtından Hoca Ahmed mahallesi sükkânından Kirkos v. Haçador nâm zimmî mahfil-i kazâda işbu bâ'isü'r-rakîm Merte bt. Simavon nâm Nasrâniye tarafından tasdîke vekîl-i şer'îsi olan Emirhan [v.] Nehabid nâm zimmî muvâcehesinde ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm edip silk-i mülkünden mahalle-i mezbûrede vâki' bir tarafı İlhad mülkü ve iki tarafı Avadis mülkü ve taraf-ı râbi'î tarîk-ı âm ile mahdûd bir sofa ve bir neccârî ve bir çardak tahtı matbah ve kenîf ve avluyu müştamil menzilimi mezbûre Merte'ye doksan beş riyal guruşa bey'-i bâtt-ı sahîh-i şer' ile bey' ve teslim edip mezbûre Merte dahi minvâl-i muharrer üzere iştirâ ve kabz ve tesellüm eyledikten sonra semeni olan doksan beş riyal guruş mezbûre Merte yedinden bi't-tamâm ve'l-kemâl ahz u kabz eyledim. Ba'de'l-yevm sâbiku'z-zikr menzil mezbûre Merte'nin mülk-i müştêrâsıdır, mâlikâne zabt ve tasarruf eylesin dedikde gıbbe't-tasdîki's-şer'î mâ vaka'a bi't-taleb ketb olundu.

Tahrîren fi'l-yevmi's-sâdis min şehri Cumâdelâhira senete 1065

Şuhûdü'l-hâl: Remye v. İlhad, Emirze v. Oğseb, Melkon v. Haçador, Kirikor v. Haçador, Asador v. Berber

87 [15b-3] Çaruği mahallesinden Bebeki bt. Korkis'in müslüman olan oğlu Derviş Ali b. Abdullah'a yarı hissesine sahip olduğu evi otuz beş riyal kuruşa sattığı

Mâ fihi mine'l-bey' ve's-şirâ cerâ 'inde ahveci'l-beriyeye
Zahreddin b. Mehmed el-müvellâ [el-]hilâfe bi-medîneti Âmid el-mahmiyye -ufiye
anhumâ-

Medîne-i Âmid mahallâtından Çaruği mahallesi sâkinelerinden Bebeki bt. Korkis nâm Nasrâniye mahfil-i kazâda sadrî oğlu olup şeref-i İslâm ile müşerref olan işbu bâ'isül-Kitâb Derviş Ali b. Abdullah nâm kimesne mahzarında ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm edip silk-i mülkünden mahalle-i mezbûrede vâki' hudûdunun bir tarafı İbrahim Bey mülkü ve bir tarafı Halil Çelebi mülkü ve bir tarafı Debbâğ Yakos mülkü ve taraf-ı râbi'î tarîk-ı hâs ile mahdûd bir sofa ve bir neccârî ve bir mahzen ve kenîf ve avluyu müştemil menzilin nısfı benim ve nısf-ı âharı oğlum merkûm Derviş Ali'nin zevcesi Altun nâm Nasrâniye'nin mülkü olup hâlâ zikr olunan nısf hisseyi oğlum mezbûr Derviş Ali'ye otuz beş riyal guruşa bey'-i bâtt-ı kat' ile bey' edip kabz-ı semen-i ma'dûd ve teslîm-i mebî'-i mahdûd eyledim. Ba'de'l-yevm zikr olunan menzilin nısfı merkûm Derviş Ali'nin mülk-i müşterâsıdır, keyfe mâ yeşâ' ve yehtâr zabt ve tasarruf eylesin dedikde gıbbe't-tasdîki's-şer'î mâ vaka'a bi't-taleb ketb olundu.

Tahrîren fi'l-yevmi's-sâdis min şehri Cumâdelâhira senete 1065

Şuhûdü'l-hâl: İbrahim Bey b. Sohrab Bey, Piyale Bey b. Abdullah, Sohrab Ağa b. Kemal, Şahin b. Abdullah, Mustafa Beşe b. Abdullah

88 [16a-1] Harput'un Behinik köyünden Sakar v. Kelek'in fırına düşerek yanan küçük oğlu Kelek'in mahkeme tarafından keşif ve muayenesinin yapılarak söz konusu durumun tespit edildiği

Harput sancağında Behinik nâm karye sükkânından Sakar v. Kelek nâm zimmî târîh-i kitâb günü mahfil-i kazâya hâzır olup takrîr-i kelâm edip sulbî oğlum Kelek nâm sagîr târîh-i kitâbdan beş gün mukaddem karye-i mezbûrede kendi sun'uyla tennûra düşüp ihrâk bi'n-nâr olup hâlik olmuştur, hâlâ meytini hâric-i sûra getirmişim, kîbel-i şer'-i şerîfden üzerine varılıp müşâhade ve keşf edilmesi için te'yîd taleb ederim dedikde cânib-i şer'-i şerîfden Mevlânâ Abdullah Efendi ta'yîn ve irsâl olunup ol dahi sâhib-i sa'âdet vâlî-yi vilâyet vezîr-i rûşen-zamîr-i âsaf-nazîr sa'âdetli ve rif'atli Mustafa Paşa -yesserallahu mâ yürîdü ve mâ yeşâ'- hazretlerinin taraf-ı karînî's-şereflerinde buyuruldu-yı şerîf ile mübâşir ta'yîn buyurulan Ömer Ağa ve zeyl-i kitâbda mastûru'l-esâmî olan müslimîn ile hâric-i sûra varıldıkda filhakîka sagîr-i mezbûr hâlikten yatar, a'zâsına nazar olundukda yüzünün sol tarafı ve sol kolu ve başının nısfı ve iki kıçı ihrâk bi'n-nâr olunup hâlik olduğunu mevlânâ-yı mezbûr ba'de'l-müşâhade mahallinde keşf ve tahrîr edip ba'dehû gelip meclis-i şer'-i şerîfde vukû'u üzere haber vermeğın mâ vaka'a bi't-taleb ketb olundu.

Tahrîren fi'l-yevmi's-sâbi' min şehri Cumâdelâhira li-seneti hams ve sittîn ve elf

Şuhûdü'l-hâl: Süleyman Beşe b. Mehmed, Hasan Bey b. Ali, Kara Mehmed b. Kulu ve gayruhüm

89 [16a-2] Evlerinden alınan para ve eşyalar konusunda dava açan Mehmed, Derviş, Polad, Hasan, Hacı ve Ali'nin davalarına emr-i şerif olmadan bakılmayacağından Kazıklı cemaatinden Yitilmiş, Konkara ve Satılmış'a gereksiz yere müdahale edilmemesi

Bilfi'l sâhib-i sa'âdet vâlf-yi vilâyet vezîr-i müşterî-tedbîr sa'âdetlü ve rif'atlı Vezîr Mustafa Paşa hazretlerinin huzûrunda dîvân-ı Âmid'de akd-i meclis-i şer'-i şerîf olundukda Türkmen tâifesinden Kazıklı cemâ'atinden Yitilmiş ve Konkara ve Satılmış ebnâ-i Hasan nâm kimesneler mahfil-i kazâda yine tâife-i mezbûreden İzzeddin cemâ'atinden Mehmed b. Ali ve Derviş b. Budak ve Köçekli cemâ'atinden Polad b. Ömer ve Harbendeli cemâ'atinden Hasan b. Mehmed ve Hacı b. Sübhankulu ve Ali vesâirleri mahzarlarında üzerlerine takrîr-i da'vâ edip bundan akdem mezbûrûn Mehmed ve Derviş ve Polad ve Hasan ve Hacı ve Ali sâbikan vâlf-yi vilâyet-i Diyarbakir olan Vezîr Cafer Paşa hazretlerinden üzerimize bir mübâşir çıkarıp evimiz üzerine gelip üç yüz kırk guruş akçe ve bir küheylan atımızı ve üç evin eşyâsını sebep olup mübâşir-i mezbûra aldıklarını sa'âdetlü ve rif'atlı sadrîa'zam hazretlerine arzuhâl eylediğimizde yedimize bir kıt'a emr-i şerîf verip hâlâ yedimizde olan emr-i şerîfe nazar olundukdan sonra mezbûrûndan suâl olunup emr-i şerîf mücebince da'vâmız istimâ' olunmasın taleb ederiz deyü yedlerinde olan emr-i şerîflerin ibrâz eylediklerinde ba'de'n-nazar gibbe's-suâl emr-i şerîf müdde'iyûn-ı merkûmûn Yitilmiş ve Konkara ve Satılmış'ın bâlâda mastûr olduğu üzere olan da'vâlarına mutâbık olmayıp mazmûn-ı emr-i şerîf merkûmûn Mehmed ve Derviş ve Polad ve Hasan ve Hacı ve Ali müdde'iyûn-ı mezbûrûnun evleri üzerlerine bizzât kendileri varıp üç yüz kırk guruş akçe ve bir küheylan at ve üç evin eşyâların almışlardır, şer'-i şerîf ile geri aliveresiz deyü buyurulmağın müdde'iyûn-ı mezbûrûn bâlâda zikr olunduğu üzere müdde'â-aleyh olanlar sebep olup mübâşire aldırılmışlardır deyü da'vâ edip bu takdîrce mazmûn-ı emr-i şerîf müdde'iyûn-ı mezbûrûnun iddi'âlarına muhâlif olup hâlâ müdde'iyûn-ı mezbûrûnun eyledikleri da'vâ sebep da'vâsı olduğu tahakkuk edicek sebep da'vâsının istimâ'ı bilâ-emr-i şerîf memnû' olmağın min ba'd mezbûrûn Yitilmiş ve Konkara ve Satılmış bî-vech mu'ârazadan men' birle mâ vaka'a bi't-taleb ketb olundu.

Tahrîren fi'l-yevmi'r-râbi' min şehri Cumâdelâhira sene-i mezbûre

Şuhûdü'l-hâl: Fahrû'l-akrân Halil Ağa serdâr-ı sâbık, Mustafa Ağa kethüdâ-i çavuş, Hüseyin Bey el-cündî, el-Hâc Ömer b. el-Hâc Osman, Saruhan, Mehmed Beşe [b.] Abdullah, İsmail Ağa [b.] Abdülaziz

90 [16b-1] Ahmed b. Mehmed Ali'nin, Şeyh Matar Camii Vakfı'ndan seksen seneliğine Bardakçılar çarşısındaki harabe zemini kiraladığı

El-emru kemâ hurrira fihi harrarahü'l-'abdü'l-fakîr ileyhi te'âlâ
Zahreddin b. Mehmed el-müvellâ [el-]hilâfe bi-medîneti Âmid el-mahmiyye -ufiye anhumâ-

Medîne-i Âmid sükkânından Ahmed b. Mehmed Ali nâm kimesne mahfil-i kazâda hâzır olup takrîr-i kelâm edip medîne-i mezbûrede vâki' Şeyh Matar Câmî'î Evkâfi'ndan olup Bardakçılar çarşısı kurbunda vâki' bir tarafı câmî'-i mezbûr vakfına ve iki tarafı Hasan Bey mülkü ve taraf-ı râbi'î tarîk-ı âmma müntehî bir mikdâr harâbe zemîni câmî'-i mezbûrun mütevellîsi Abdurrahman Çelebi senede ikişer guruş icâre-i tavîle ile bin altmış dört Zilhicce'si guresinden seksen seneye değin icâre-i tavîle ile bana îcâr edip ben dahi istîcâr ve kabûl etmeğın târîh-i mezbûrdan minvâl-i muharrer üzere mümzâ ve mahtûm yedime bir kıt'a temessük dahi vermişdir, hâlâ yedimde olan temessûke nazar olunup mücebince kibel-i şer'î şerîfde temessük taleb ederim deyü yedinde olan temessükü îbrâz edip nazar olundukda zıkr olunan tezkerenin mazmûnu merkûm Ahmed'in takrîrine mutâbık olmağın mücebince cânib-i şer'î mutahharda işbu hurûf ketb olundu.

Fî Cumâdelâhira senete 1065

Şuhûdü'l-hâl: Abdi Çelebi b. Mollâ Mehmed, Mehmed Çelebi b. Mehmed, Hüseyin Çelebi b. Ahmed, Seyyid Ramazan b. Seyyid Mehmed, Seyyid Mustafa Çelebi b. Hacı Mahmud, İsmail b. Veli birâdereş, Mehmed Beşe b. Abdullah, Seyyid Veyis b. Mehmed Ali, Yasin Çelebi b. Şeyh İsmail

91 [16b-2] Vefat eden Mehmed'in hayatta iken Hüseyin b. Allahverdi'ye sattığı evin evlâda vakfedilmiş olduğuna dair dava açmak isteyen vârislerin iddialarını ispatlayamadıkları

[Yev]mül'-hamîs fi 8 Cumâdelâhira li-seneti 1065

Mâ fihi hasbe mâ zükira fihi ketebehü'l-'abdü'l-fakîr ileyhi te'âlâ
Zahreddin b. Mehmed el-müvellâ [el-]hilâfe bi-medîneti Âmid el-mahmiyye -ufiye anhumâ-

Medîne-i Âmid sükkânından iken bundan akdem vefât eden Mehmed nâm kimesnenin sulbiye kızı Âişe nâm hâtûn tarafından husûs-ı âti'l-beyâna vekîl olup mezbûreyi ma'rifet-i şer'îyye ile ârifân olan el-Hâc Abdi b. Mehmed ve Bekir Çelebi b. Laçın nâm kimesneler şehâdetleriyle vekâleti sâbite olan zevci Mollâ Mustafa b. Mollâ Arslan ve mezbûre Âişe'nin sadrî oğlu olup meclis-i şer'î şerîfde i'tirâf-ı bülûğ eden Ahmed b. Süleyman nâm şâbb-ı emred mahfil-i kazâda işbu sâhibü'l-kitâb Hüseyin b. Allahverdi mahzarında her biri ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm edip müteveffâ-yı mezbûr Mehmed hâl-i hayâtında medîne-i mezbûr mahallâtından Petekçiyan mahallesinde vâki' bir tarafı Ömer Çelebi mülkü ve bir tarafı Kubad mülkü ve bir tarafı Âmidî Mehmed Efendi mülkü ve taraf-ı râbi'î tarîk-ı âm ile mahdûd iki sofa ve bir meclis ve bir neccârî ve avluyu [müştemil] menzilini mezbûr el-Hâc Hasan'a semen-i ma'lûm ile bey' edip

kabz-ı semen ve teslîm-i mebî' etmiş idi. Menzil-i mezbûr bu âna değin mülkiyet üzere mezbûr el-Hâc Hüseyin'in taht-ı tasarrufunda idi. Menzil-i mezbûru müteveffâ-yı merkûm vakf-ı evlâd eylemiştir deyü bazı kimesneler güft ü gû edip husûs-ı mezbûru tefîş ve tefahhus etdiğimizde menzil-i mezbûrun vakfiyetini isbâta kâdir olmadığımız ecilden menzil-i mezbûrun vakfiyeti da'vâsından ferâgat eyledik. Min ba'd sâlifü'z-zikr menzil merkûm el-Hâc Hüseyin'in mülkiyet üzere taht-ı tasarrufundadır, mâlikâne zabt ve tasarruf eylesin. Husûs-ı mezbûra müte'allik mezbûr el-Hâc Hüseyin ile aslâ ve kat'â da'vâ ve taleb ve nizâ' ve husûmetimiz kalmamıştır, ba'de'l-yevm menzil-i mezbûrun vakfiyeti husûsunda merkûm el-Hâc Hüseyin ile da'vâ ve taleb ve nizâ' ve husûmetimiz sâdır ve zâhir olur ise lede'l-hükkâmî'l-kirâm mesmû'a ve makbûle olmasın dediklerinde gibbe't-tasdîki's-şer'î mâ vaka'a bi't-taleb ketb olundu.

Tahrîren fi'l-yevmi's-sâbi' min şehri Cumâdelâhira senete 1065

Şuhûdü'l-hâl: Bekir Çelebi b. Veli, Ali Çelebi b. Receb, Mustafa Çelebi b. es-Seyyid Ömer, es-Seyyid Ali b. es-Seyyid Mustafa, el-Hâc Yusuf b. Abdullah, Mollâ Ömer b. Abdülmennan, el-Hâc Abdi b. Mehmed, es-Seyyid Zülfikar b. Ali, es-Seyyid Ömer Toman

92 [17a-1] Ali Paşa mahallesinden Mehmed b. Allahkulu ile Perihan adlı hatunun müşterek kullandıkları avlu ve kenife ait yarı hisselerinin mahkeme tarafından belirlendiği

Mâ fihi hasbe mâ yahvîhi harrarahül-'abdü'l-fakîr ileyhi te'âlâ
Zahreddin b. Mehmed el-müvellâ [el-]hilâfe bi-medîneti Âmid el-mahmiyye -ufiye anhumâ-

Medîne-i Âmid mahallâtından Ali Paşa mahallesi sâkinlerinden Mehmed b. Allahkulu nâm kimesne mahfil-i kazâyâ hâzır olup takrîr-i kelâm edip Perihan nâm hâtûndan iştirâ eylediğim mahalle-i mezbûrede vâki' menzilin kenîfi ve avlusu merkûme Perincan ile müşterek iken hâlâ beynimizde nizâ' vâki' olmağla her birimizin zikr olunan kenîf ve avludan nisf hisselerimiz tefvîz ve ta'yîn ve teslîm olması için cânib-i şer'-i şerîfden nâib taleb eyledim dedikde cânib-i şer'-i mutahhardan Mevlânâ Mahmud Efendi ta'yîn ve irsâl olunup ol dahi Hâssa mi'mârlarından Mehmed Bey ve zeyl-i kitâbda isimleri mektûbe olan müslimîn ile menzil-i mezbûra varıldıkda, müşterek olan avludan tûlen ve arzan yirmi üç neccârı zirâ' avluyla zikr olunan kenîf ve mecâz mâbeynlerinde müşterek olup merkûm Mehmed'e ve zikr olunan kenîfe varan mecâz müşterek ve beş gurusu dahi merkûme Perihan'a merkûm Mehmed verip hüsn-i rızâlarıyla beynlerinde terâzî vâki' olduğunu mevlânâ-yı mezbûr mahallinde tahrîr edip ba'dehû gelip meclis-i şer'-i şerîfde vukû'u üzere haber vermeğın mâ vaka'a bi't-taleb ketb olundu.

Tahrîren fi'l-yevmi's-sâbi' min şehri Cumâdelâhira li-seneti hams ve sittîn ve elf

Şuhûdü'l-hâl: Süleyman Beşe b. Mehmed, Kara Mehmed b. Kulu, Ömer b. Veli

93 [17a-2] Kılbaş mahallesinde vefat eden Halil'in terekesinden olan evin vârislerden hanımı Fatma bt. Bâli'ye mehr-i müecceli ve sümün hissesi karşılığında verildiği

Cera'l-ikrâr ve't-tasdîk 'inde'l-fakîr ileyhi te'âlâ

Zahreddin b. Mehmed el-müvellâ [el-]hilâfe bi-medîneti Âmid el-mahmiyye -ufiye anhumâ-

Medîne-i Âmid mahallâtından Kılbaş mahallesi sâkinlerinden iken bundan akdem fevt olan Halil nâm kimesnenin verâseti sulbiye kızı Hadice ve zevce-i metrûkesi Fâtıma bt. Bâli nâm hâtûnlara ve karındâşı el-Hâc İsmail nâm kimesneye münhasıra olduktan sonra mezbûr el-Hâc İsmail kendi tarafından asâleten ve mezbûre Hadice tarafından vekil olup vekâleti Saruhan b. Habib ve Bekir b. Mollâ Receb nâm kimesneler şehâdetleriyle sâbite olan mezbûr el-Hâc İsmail vekâleten mahfil-i kazâda mezbûre Fâtıma tarafından tasdîke vekil olan karındâşı Halil mahzarında ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm edip mûrisimiz müteveffâ-yı mezbûrdan irs-i şer' ile müntakil mahalle-i mezbûrede vâki' bir tarafı Güzel Ağa mülkü ve bir tarafı Hadice mülkü ve bir tarafı Seyyid Kubad mülkü ve taraf-ı râbi'î tarîk-ı âm ile mahdûd menzilden bir matbah zemîni ve matbah muttasılinda bir mahzen ve kenîf ve ziyâret sınırından taşra avlu ve suyuolu müştemil dâr-ı mezbûreyi Fâtıma'ya mehr-i müecceli ve sümün hissesi mukâbelesinde verip teslîm edip ol dahi alıp kabûl ve kabz eyledi. Ba'de'l-yevm zikr olunan dâr mezbûre Fâtıma'nın mülk-i müşterâsıdır, keyfe mâ yeşâ' ve tahtâr zabt ve tasarruf eylesin dedikte gibbe't-tasdîki's-şer'î mâ vaka'a bi't-taleb ketb olundu.

Tahrîren fi'l-yevmi's-sâbi' min şehri Cumâdelâhira senete 1065

Şuhûdü'l-hâl: Mollâ Mehmed b. Receb, Mollâ Bekir b. Yadiğâr, Mollâ Mehmed b. Mollâ Ebubekir, Mirza Ali b. Cuma, Ali Çelebi b. Pîri, Kara Mehmed b. Kulu

94 [17a-3] Aynata köyünden Kaya b. Mehmed ile Mehmed Çelebi b. Hüdaverdi arasındaki devhalk davasında sulh bedeli karşılığında anlaşma sağlandığı

Medîne-i Âmid muzâfâtından Aynata nâm karye sâkinlerinden Kaya b. Mehmed nâm şâbb-ı emred mahfil-i şer'-i hatîr-i lâzımü't-tevkîrde işbu sâhibü'l-kitâb Mehmed Çelebi b. Hüdaverdi nâm kimesne mahzarında ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm edip karye-i

mezbûrede vâki' hudûdunun bir tarafı Murad mülkü ve üç tarafı Bekir Paşa mülkü ile mahdûd bir kıt'a devhalık tepe mülâsıkında vâki' hudûdunun iki tarafı Derviş mülkü ve bir tarafı Mehmed Çelebi mülkü ve taraf-ı râbi'i Uzun mülkü ile mahdûd iki kıt'a devhalık vâlidem [17b] olup bundan akdem vefât eden Hadice nâm hâtûndan bana isâbet eden hisse-i şer'iyeyi babam işbu hâzır bi'l-meclis Mehmed kendi hissesiyle ma'an merkûm Mehmed Çelebi'ye on bir guruşa târîh-i kitâbdan beş sene mukaddem bey' etmekle hâlâ zikr olunan devhalıklarda olan hissemi merkûm Mehmed Çelebi'den da'vâ ve talep üzere iken beynimizde muslihûn-ı müslimîn tavassut edip beni mârrû'z-zikr devhalıklar da'vâsından üç buçuk guruş üzerine sulh eylediklerinde ben dahi sulh-ı mezbûru kabûl ve bedel-i sulh olan üç buçuk guruşu merkûm Mehmed Çelebi yedinden alıp kabûl ve kabz eyledim. Aslâ ve kat'â husûs-ı mezbûra müte'allik da'vâ ve nizâ' ve husûmetim kalmamışdır dedikde gibbe't-tasdîki's-şer'î babası merkûm Mehmed benim dahi zikr olunan devhalıklarda merkûm Mehmed Çelebi ile vechen mine'l-vücûh ve sebeben mine'l-esbâb da'vâ ve nizâ'ım yokdur. Ba'de'l-yevm husûs-ı mezbûra müte'allik benden veyahud oğlum mezbûr Kaya'dan da'vâ ve nizâ' sâdir olur ise inde'l-hükkâmî'l-kirâm mesmû'a ve mabûle olmasın dediklerinde gibbe't-tasdîki's-şer'î mâ vaka'a bi't-taleb ketb olundu.

Tahrîren fi'l-yevmi evâili Cumâdelâhira senete 1065

Şuhûdü'l-hâl: Fahrû'l-akrân İbrahim Ağa serdâr hâlâ, Musli Bey b. İdris, el-Hâc Handan b. Mirza, Mustafa Bey gilmân-ı Âmid

95 [17b-1] Çapakçur kazasından Mozire Pervane'nin cüzzam hastalığı için Şehlâ bt. Abdullah'ın kullandığı melhem parasını Musli'den değil, Mustafa Paşa kethüdası Salih Ağa'nın adamı Mahmud Ağa'dan aldığı

El-emru hasbe mâ hurrira fihi ketebühül-'abdü'l-fakîr ileyhi te'âlâ
Zahreddin b. Mehmed el-müvellâ [el-]hilâfe bi-medîneti Âmid el-mahmiyye -ufiye anhumâ-

Çapakçur kazası sükkânından Mozire Pervane nâm kimesne tarafından husûs-ı âti'l-beyâna vekîli ve karındâşım deyü iddi'â eden Musli nâm kimesne mahfil-i kazâda Şehlâ bt. Abdullah nâm Nasrâniye muvâcehesinde üzerine takrîr-i da'vâ edip târîh-i kitâbdan dört sene mukaddem karındâşım mezbûr maraz-ı cüzâm zahmetine mübtelâ olup zahmetinin izâlesi için melhem bahâ[sı] deyü mezbûre Şehlâ'ya yirmi altı guruş verip mezbûre Şehlâ dahi karındâşım mezbûrun ilâcı ile zahmetini izâle etmeyip zahmeti kemâkân bâkîdir, hâlâ meblağ-ı mezbûru talep ederim, suâl olunsun dedikde gibbe's-suâl mezbûre Şehlâ cevâbında filhakîka târîh-i merkûmda mezbûre maraz-ı cüzâm zahmetine mübtelâ olup kendüye sekiz ay ilâc eyledim, sıhhat buldu. Meblağ-ı mezbûru târîh-i mezbûrda vâlî-yi vilâyet-i Diyarbekir olan sa'âdetli Vezîr Mustafa Paşa

hazretlerinin kethüdâsı Salih Ağa'nın adamı Mahmud Ağa verdi. Mezbûrun yedinden bir akçe ve bir habbe almadım ve merkûm Musli dahi meblağ-ı mezbûru Mahmud Ağa verdiği mukır ve mu'terif olacak merkûm Musli'nin eylediği da'vâ lağv-ı mahz olduğu mütehakkık olmağın mezbûr merkûm Musli bî-vech mu'ârazadan men' birle mâ vaka'a bi't-taleb ketb olundu.

Fî 8 Cumâdelâhira senete 1065

Şuhûdü'l-hâl: Mehter Süleyman Bey el-mübâşir, Rıdvan Beşe muhtesib, Mustafa Bey b. Bayram Ağa, el-Hâc Abdülaziz b. Mollâ Receb, Seyyid Ahmed Çelebi, Sefer Ağa b. Mustafa, Ali Çelebi b. Pîri ve gayruhüm

96 [17b-2] Çingân Beyi Cafer Bey'in, reayasından İbrahim b. Abdülmennan'ın raiyyet vergisini vermediği için dava etmesi üzerine İbrahim'in vergisini verdiğini ikrar ettiği

Çingân Beyi Cafer Bey mahfil-i kazâda İbrahim b. Abdülmennan nâm kimesne üzerine takrîr-i da'vâ edip mezbûr İbrahim benim re'âyâm olup her sene resm-i ra' iyyetini verir iken bu sene vermede ta'allül eder, suâl olunmasın taleb ederim dedikte gibbe's-suâl mezbûr İbrahim cevâbında filhakîka mezbûr Cafer Bey'in re'âyâsıyım, her sene resm-i ra' iyyetimi veririm deyü mukırra olacak mâ hüve'l-vâki' bi't-taleb ketb olundu.

Tahrîren fi yevmi evâhiri şehri Cumâdelâhira senete hams ve sittîn ve elf

Şuhûdü'l-hâl: Ali Çelebi b. Pîri, Mehmed b. Veli, Veli Beşe kürekçi

97 [18a-1] Terzi esnafından Bağdo v. Küster'in Sarıca taifesinden Hasan b. Mehmed'in kendisini hançerle yaraladığını şahitlerle ispat ettiği

El-emru hasbe mâ hurrira fihi nemekahu'l-'abdü'l-fakîr ileyhi te'âlâ
Zahreddin b. Mehmed el-müvellâ [el-]hilâfe bi-medîneti Âmid el-mahmiyye -ufiye anhumâ-

Medîne-i Âmid'de terzi esnâfından Bağdo v. Küster nâm zimmî mahfil-i kazâda Sarıca tâifesinden Hasan b. Mehmed nâm kimesne mahzarında üzerine takrîr-i da'vâ edip târîh-i kitâb günü kuşluk vaktinde medîne-i mezbûrede Börekçi Hânı kurbunda olan terzi dükkânında otururken mezbûr Hasan senin ustan benim ceketimi harâb dikmiş idi deyü so[1] koltuğuma bir yerde hançer ile darb ve mecrûh etmiştir, hâlâ eseri cerâhatime nazar olunduktan sonra mezbûr Hasan'dan suâl olunmasın taleb ederim dedikte ba'de'n-nazar gibbe's-suâl mezbûr Hasan cevâbında husûs-ı mezbûru inkâr birle

mukâbele edicek müdde'î-i mezbûrdan da'vâsına mutâbık beyyine talep olundukda ricâl-i müslimînden Ramazan b. Abdullah ve Şahin b. Abdülmennan nâm kimesneler meclis-i şer'-i şerîfe li-ecli's-şehâde hâzırân olup istişhâd olundukda fi'l-vâki' târîh-i mezbûrda hân-ı merkûm kurbunda olan dükkânında merkûm Hasan bizim huzûrumuzda müdde'î-i merkûm Bağdo'nun sol koltuğuna bir yerde hançer ile darb ve mecrûh eyledi. Biz bu husûsa şâhidleriz, şehâdet dahi ederiz deyü edâ-i şehâdet-i şer'îyye eylediklerinde şehâdetleri hayyiz-i kabûlde vâki' oldukdan sonra mâ vaka'a bi't-taleb ketb olundu.

Fî 11 Cumâdelâhira senete 1065

Şuhûdü'l-hâl: Ahmed Ağa [b.] Mollâ Çavuş, el-Hâc Mustafa Beşe [b.] Mustafa Çavuş, el-Hâc Mahmud b. İbrahim, el-Hâc Bekir b. Emir, Mehmed Çelebi b. Abdülkerim, Sefer Ağa sermuhzırân ve gayruhüm

98 [18a-2] Gülmez-i kebîr ile Gülmez-i sagır mahalleleri arasında yaralı bir halde bulunan Dilaver b. Abdullah'ın kendisini Osman adlı birisinin yaraladığını söylediği

Medîne-i Âmid'de bilfi'l za'îmü'l-vakt olan Bekir Beşe târîh-i kitâb gecesi ba'de'l-'işâ' mahfil-i kazâya hâzır olup takrîr-i kelâm edip medîne-i mezbûre mahallâtından Gülmez-i kebîr ile Gülmez-i sagır mahallesi beyninde Dilâver b. Abdullah nâm kimesneyi mecrûh eylemişler, hâlâ cânib-i şer'-i şerîfden üzerine varılıp müşâhede ve keşf olunması için te'yîd talep ederim dedikde kıbel-i şer'-i kavîmden Mevlânâ Abdullah Efendi ta'yîn ve irsâl olunup ol dahi za'îm-i mezbûr Bekir Beşe ve zeyl-i kitâbda mastûrül-esâmî olan müslimîn ile varıldıkda filhakîka zikr olunan iki mahalle beyninde merkûm Dilâver mecrûhan yatar. A'zâsına nazar olundukda sol uyluğunda bir yerde hançer yarası olduğun müşâhede ve keşf olundukdan sonra cârihin kimdir deyü istintâk olundukda Osman nâm râcil beni bilâ-sebebin mecrûh eyledi, cârihim mezbûr Osman'dan gayrı kimesne değildir dediğini mevlânâ-yı mezbûr mahallinde keşf ve tahrîr edip ba'dehû gelip meclis-i şer'-i şerîfde vukû'u üzere haber vermeğın mâ vaka'a bi't-taleb ketb olundu.

Fî Cumâdelâhira senete 1065

Şuhûdü'l-hâl: Mehmed Beşe b. Abdullah, İbrahim Beşe b. Abdülmennan ve gayruhüm

99 [18a-3] Mehmed Paşa-yı Garb mahallesinden Mardiros v. İskender'in iki mahzenini Muradcan ve Handan'a kırk beş riyal kuruşa sattığı

Mâ fihi mine'l-mübâya'atiş-şer'iyye hurrira 'inde ahveci'l-beriyye
Zahreddin b. Mehmed el-müvellâ [el-]hilâfe bi-medîneti Âmid el-mahmiyye -ufiye
anhumâ-

Medîne-i Âmid mahallâtından Mehmed Paşa-yı Garb mahallesi sükkânından Mardiros v. İskender nâm zimmî mahfil-i kazâda işbu sâhibü'r-rakîm Muradcan ve Handan v. Emirze nâm zimmîler muvâcehelerinde ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm edip silk-i mülkünden mahalle-i mezbûrede vâki' hudûdunun bir tarafı benim mülküm ve bir tarafı müşterî-i mezbûrlar mülkü ve bir tarafı Hurican mülkü ve taraf-ı râbi'i Aslan mülkü ile mahdûd iki mahzen mülkümü mezbûrân Muradcan ve Handan'a 'ala tarîk-ı iştirâki's-seviyy kırk beş riyalî guruşa bey'-i bâtt-ı kat' ile bey' edip kabz-ı semen-i ma'dûd ve teslîm-i mebt'-i mahdûd eyledim, ba'de'l-yevm sâlifü'z-zikr iki mahzen mezbûrân Muradcan ve Handan'ın iştirâki's-seviyy üzere mülk-i müşterâlarıdır, keyfe mâ yeşâ' ve yehtâr zabt ve tasarruf eylesinler dedikde gibbe't-tasdîkiş-şer'î mâ vaka'a bi't-taleb ketb olundu.

Fî 8 Cumâdelâhira senete 1065

Şuhûdü'l-hâl: Emirhan v. Haçador, Avanis v. Mazadak, Saruhan v. Murat, Aslan v. Aziz, Haçador v. Rüçhan, Mesih hammâmci ve gayruhüm

100 [18b-1] İsraili köyünden Hüsrev'e Diyarbakır Mal Defterdarı Ömer Paşa tarafından verilen boş zemine ait tezkerenin kaybolması üzerine vergisi alınarak yeni tezkere verildikten sonra bir de temessük yazıldığı

El-emru hasbe mâ hurrira fihi nemekahu'l-'abdü'l-fakîr ileyhi te'âlâ
Zahreddin b. Mehmed el-müvellâ [el-]hilâfe bi-medîneti Âmid el-mahmiyye -ufiye
anhumâ-

Âmid a'mâlinde İsraili nâm karye sâkinlerinden Hüsrev nâm zimmî mahfil-i kazâyâ hâzır olup takrîr-i kelâm edip karye-i mezbûrede vâki' bir tarafı Pîr Hüseyin tepesi sınırı ve bir tarafı karye-i mezbûre harkı ve bir tarafı İbad şattı ve bir tarafı Arab Şaban karyesi sınırı ile mahdûd üç kaydım mikdârı zemîni hâlî olup bir kimesnenin tasarrufunda olmamakla mukaddemâ Diyarbakır'da mâl defterdârı olan merhûm Ömer Paşa tapuya verip hazîne tarafından tezkere dahi verilip lâkin tezkere zâyi' olup hâlâ zikr olunan zemîne zül-yed olduğum hasebiyle bilfi'l Diyarbakır hazînesi defterdârı olan Abdullah Efendi yengiden sâlifü'z-zikr zemîni bana tapuya verip yedimden dört yüz akçe resm-i tapusun alıp yedime tapu tezkere olmak için Mâliye tarafından bir kıt'a

tezkere dahi vermişdir, hâlâ yedimde olan tezkereye nazar olundukdan sonra mücebine kıbel-i şer'-i şerîfden dahi temessük taleb [ederim] deyü yedinde olan dîvân tezkeresin ibrâz eyledikde ba'de'n-nazar mazmûn-ı tezkere merkûm Hüsrev'in takrîrine mutâbık olacak savb-ı şer'-i şerîfden dahi işbu hurûf ketb olundu.

Tahrîren fi'l-yevmi's-sâmin [min] şehri Cumâdelâhira senete hams ve sittîn ve elf

Şuhûdü'l-hâl: Ali Çelebi b. Pîri, Abdülkadir b. Cuma, Kara Mehmed b. Kulu

101 [18b-2] Tabanoğlu mahallesinde vefat eden Ali'nin vârisleri olan kız kardeşinin kızı Bahar ile hanımı Güllü'nün mirastan paylarını aldıkları

Medîne-i Âmid mahallâtından Tabanoğlu mahallesi sâkinlerinden iken bundan akdem fevt olan Ali nâm kimesnenin verâseti kız karındâşı kızı Bahar nâm hâtûna ve zevce-i metrûkesi Güllü nâm hâtûna münhasıra oldukdan sonra merkûme Bahar mahfil-i kazâda işbu bâ'isetü'l-kitâb mezbûre Güllü mahzarında ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm edip mûrisimiz müteveffâ-yı mezbûrun muhallelâtına merkûme Güllü vâzı'atü'l-yed olmağla muhallelât-ı mezbûreden bana âide olan hissemi taleb eylediğimde müteveffâ-yı mezbûrun cümle muhallelâtı on buçuk guruş olup ve ondan mâ'adâ medîne-i mezbûrenin Yenikapısı kurbunda vâki' ma'lûmetü'l-hudûd mahzenin kıymeti dahi yirmi guruş edip ki cem'an otuz buçuk guruş olmağın meblağ-ı mezbûrdan on beş buçuk guruşunu merkûme Güllü'nün müteveffâ-yı mezbûr zimmetinde olan mehr-i müeccel-i mu'ayyenesi ve rub' hissesi mukâbelesinde alıp kabûl ve kabz eyledikten sonra bana âid olan hisseme bâkî kalan on beş guruşu alıp kabûl ve kabz eyledim. Min ba'd mûrisimiz müteveffâ-yı mezbûrun muhallelâtı ve menzili husûsunda merkûme Güllü ile aslâ ve kat'â da'vâ ve taleb ve nizâ' ve husûmetim kalmamışdır dedikde gıbbe't-tasdîki's-şer'î mâ vaka'a bi't-taleb ketb olundu.

Tahrîren fi'l-yevmi't-tâsi' min şehri Cumâdelâhira li-seneti 1065

Şuhûdü'l-hâl: Süleyman b. Ali, Mehmed Beşe b. Ali, Veli b. Ahmed, Yusuf b. Yağmur, Receb b. Behlül, Hamza b. Mansur, Mehmed b. Zeycan, Ali Çelebi b. Pîri

102 [18b-3] Mardin ahalisinden olup İstanbul'da vefat eden İbrahim b. Mehmed'in vârisi olan kız kardeşi İsmihan bt. Mehmed'in mirastan payını aldığı

Vaka'a'l-emru hasbe mâ hurrira fihi ketebehu'l-'abdü'l-fakîr ileyhi te'âlâ Zahreddin b. Mehmed el-müvellâ [el-]hilâfe bi-medîneti Âmid el-mahmiyye -ufiye anhumâ-

Kasaba-i Mardin sükkânından iken bundan akdem sâhib-i sa'âdet vâlî-yi vilâyet vezîr-i âsaf-nazîr müşîr-i müşîrî-tedbîr sa'âdetli ve rif'atlı Mustafa Paşa -yesserallahu mâ yürîdü ve mâ yeşâ'- hazretlerinin hizmetinde iken mahmiyye-i İstanbul'da vefât eden İbrahim b. Mehmed nâm kimesnenin kasaba-i mezbûre sükkânından es-Seyyid Mustafa b. Hüseyin Ağa ve Mehmed Çelebi b. Şeyh Bünyad nâm kimesneler şehâdetleriyle verâseti sâbite olan kız kar[ındâ]şı İsmihan bt. Mehmed el-mezbûr nâm hâtûn meclis-i şer'-i hatîr-i lâzîmü't-tevkîrde vezîr-i müşârunileyh hazretlerinin hazînedârı olup müteveffâ-yı mezbûrun muhalledâtına vâzîu'l-yed olan kıdvetü'l-emâcid ve'l-ekârim Mehmed Ağa tarafından husûs-ı âti'l-beyâna vekîl olup vekâleti ber-nehc-i şer'î üzere sâbite olan Süleyman Bey b. Oruç mahzarında ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm edip karındâşım müteveffâ-yı mezbûr İbrahim'in cümle-i muhalledâtı mahmiyye-i mezbûrede fûrûht olunup semen-i muhalledât beş bin altı yüz altmış akçe olup meblağ-ı mezbûrdan iki bin altı yüz akçe karındâşım müteveffâ-yı mezbûrun deynine verilip üç bin altmış akçe mûmâileyh Mehmed Ağa'nın yedinde mazbût olduğu tahkîkim olmağla hâlâ meblağ-ı bâkî üç bin altmış akçeyi bi't-tamâm ve'l-kemâl vekîl-i mezbûr Süleyman Bey yedinden alıp kabûl ve kabz edip mûmâileyh Mehmed Ağa zimmetinde muhalledât-ı mezbûreden bir akçe ve bir habbe bâkî ve alâkam kalmadı. Şöyle ki benden husûs-ı mezbûra müte'allik da'vâ ve nizâ' sâdır ve zâhir olur ise inde'l-hükkâmî'l-kirâm mesmû'a ve makbûle olmasın dedikde gıbbe't-tasdîk mâ vaka'a bi't-taleb ketb [19a] olundu.

Tahrîren fi'l-yevmi's-sâmin min şehri Cumâdelâhira senete hams ve sittîn ve elf

Şuhûdü'l-hâl: Fahrü'l-akrân Beşir Ağa, Mollâ Ali b. el-Hâc Mehmed, Ali Çelebi b. Pîri

103 [19a-1] Diyarbekir Valisi Mustafa Paşa'nın şehre geldiğinde kendisi için tayin edilen ekmekleri imal eden esnafın paralarını tam olarak aldıkları

Medîne-i Âmid'de vâki' ekmekçi esnâfının üstâdlar[ı] Mustafa Beşe ve Maksud Beşe ve Rıdvan Beşe ve şeyhleri Ahmed Bey ve Hasan Beşe ve Üstüyo ve Sehak ve Serkis ve Minas ve Bogos ve Kazar ve Aslan vesâir esnâf-ı mezbûre bi-isrihim mahfil-i kazâda bilfi'l sâhib-i sa'âdet vâlî-yi vilâyet vezîr-i âsaf-nazîr müşîr-i müşîrî-tedbîr sa'âdetli ve rif'atlı Mustafa Paşa -yesserallahu mâ yürîdü ve mâ yeşâ'- hazretlerinin taraf-ı bâhirü'ş-şereflerinden tasdîke vekîl olan ekmekçibaşları Ali Ağa b. Abdullah mahzarında her biri ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm edip vezîr-i müşârunileyh hazretleri işbu sene-i mübâreke şehri-i Rebî'ulâhîr'inin yirmi yedinci gününden medîne-i mezbûreye sa'âdetle gelip dâhil olup yevm-i mezbûrda yevmiye yüzer batman ekmek vezîr-i müşârunileyh hazretlerine ta'yîn verilip zikr olunan ta'yîn verdiğimiz yevmiye yüzer batman ekmeğin her bir batmanı onar akçeden târîh-i mezbûrdan gurre-i Cumâdelâhîr'a gelince vezîr-i müşârunileyh hazretlerinden merkûm Ali Ağa yediyle bi't-tamâm ve'l-kemâl ahz u kabz eyledik. Min ba'd ta'yîn verdiğimiz yevmiye yüzer batman ekmek bahâsından vezîr-i müşârunileyh hazretleri zimmetinde ve merkûm Ali Ağa zimmetinde bir

akçe ve bir habbemiz bâkî kalmamışdır deyü her biri mukır ve mu'terif olmağın gibbe't-tasdîki's-şer'î mâ vaka'a bi't-taleb ketb olundu.

Fî 9 Cumâdelâhira senete 1065

Şuhûdü'l-hâl: İmad Efendi b. Bekir Efendi, Beşir Ağa b. Abdullah, es-Seyyid Sıddık Çelebi b. Ali Çelebi, Ali Çelebi b. Pîri

104 [19a-2] Ali, Hüseyin, Ömer, Kubad, Mustafa vesair yoldaşlarının Seyyid İsmail, Seyyid Naci, Seyyid Ramazan ve Seyyid Ömer ile tuzluktan tuz yükleyip kervanla gelirken sebepsiz kavga edip kılıç ve kalkanlarını kırdıkları

Mâ fihi kemâ zukira fihi nemekahu'l-'abdü'l-fakîr ileyi te'âlâ
Zahreddin b. Mehmed el-müvellâ [el-]hilâfe bi-medîneti Âmid el-mahmiyye -ufiye anhumâ-

Âmid a'mâlinden Çınarlı nâm karyeden es-Seyyid İsmail b. Ali ve es-Seyyid Naci b. Abdünnebi ve es-Seyyid Ramazan b. es-Seyyid Abdünnebi ve es-Seyyid Ömer b. İsmail nâm kimesneler mahfil-i kazâda Kılılı Yakub nâm karye sâkinlerinden Ali b. Şah Hüseyin ve Hüseyin b. Bestam ve Ömer b. Cafer ve Kubad b. Mehmed ve Mustafa b. Veli nâm kimesneler mahzarlarında üzerlerine takrîr-i da'vâ edip târih-i kitâbdan yedi ay mukaddem tuzluktan tuz yükletip kârbân ile gelir iken Haz[r]o sancağı kurbunda Balıklıpınar nâm mevzi'de mezbûrûn Ali ve Hüseyin ve Ömer ve Kubad ve Mustafa vesâir yoldaşları bizimle bilâ-sebebin kavga edip ceng ü cidâl üzere olduklarında yol zahîrelerimiz nehb ü gâret olunup bir kılıcımızı kırıp ve bir kalkanımızı dahi paralayıp bize küllî gadr etmişlerdir, hâlâ suâl olunmasın taleb ederiz dediklerinde gibbe's-suâl akîbe'l-inkâr isre'l-istişhâd ricâl-i müslimînden sergerdân cemâ'atinden Abdullah b. Polad ve Maksud b. Talu nâm kimesneler meclis-i şer'-i şerîfe li-ecli's-şehâde hâzırân olup gibbe'l-istişhâdi's-şer'î fi'l-vâki' târih-i mezbûrda mevzi'-i mezkûrda merkûmûn Ali ve Hüseyin ve Ömer ve Kubad ve Mustafa vesâir yoldaşları müdde'î-i mezbûrûn es-Seyyid İsmail ve es-Seyyid Naci ve es-Seyyid Ramazan ve es-Seyyid Ömer ile bilâ-sebebin kavga edip bizim huzûrumuzda ceng ü cidâl eylediklerinde müdde'iyûn-ı mezbûrûnun bir kılıçların kırıp ve bir kalkanların paraladıkların gördük. Biz bu husûsa şâhidleriz, şehâdet dahi ederiz deyü edâ-i şehâdet-i şer'iyeye eylediklerinde şehâdetleri hayyiz-i kabûlde vâki' oldukdan sonra mâ hüve'l-vâki' bi't-taleb ketb olundu.

Hurrira fi'l-yevmi't-tâsi' [min] şehri Cumâdelâhira li-seneti 1065

Şuhûdü'l-hâl: Beşir Ağa el-mübâşir, Ahmed Ağa b. Abdi Bey, Mustafa Bey erbâb-ı timâr, Mollâ Bekir b. Mollâ Receb, el-Hâc Ahmed b. Alican

105 [19a-3] Bekir b. Timur'un Çimenli aşiretinden olduğuna dair ikrarı

[Yev]mü's-sebt 10 min şehri Cumâdelâhira li-seneti 1065 min Hicreti'n-Nebeviyye aleyhi efdalü'[s-salât] ve ekmelü't-tahiyye

Bilfi'l Çapakçur sancağı beyi olan fahrü'l-akrân Nesimi Bey mahfil-i kazâda Çimenli aşiretinden Bekir b. Timu[r] nâm kimesne mahzarında üzerine takrîr-i da'vâ edip zikr olunan aşiret sancak-ı mezbûra bağlı olmağın mezbûr Bekir aşiret-i mezbûreden olup hâlâ üzerine lâzım gelen resm-i ra'iyet taleb ederim, suâl olunsun dedikde gibbe's-suâl merkûm Bekir cevâbında fi'l-vâki' ben aşiret-i mezbûreden olup aşiret-i mezbûre zikr olunan sancağa bağlıdır deyü ikrâr ve i'tirâf edicek mâ hüve'l-vâki' bi't-taleb ketb olundu.

Fî 10 Cumâdelâhira senete 1065

Şuhûdü'l-hâl: İbrahim Bey el-mübâşir, Ali Ağa b. Abdi, Ali Çelebi b. Pîri ve gayruhüm

106 [19b-1] Kirkos v. Torik'in Pertek sancağı reayasından değil, Diyarbakır'ın Kubbe-i siyah mahallesinden olduğu

Pertek sancağı ahâlisi taraflarından il vekîli olan Mustafa Bey mahfil-i kazâda Kirkos v. Torik nâm zimmî muvâcehesinde üzerine takrîr-i da'vâ edip mezbûr Kirkos sancak-ı mezbûrenin eben an-ceddin bağlı re'âyâsı iken cizye ve resm-i ra'iyetini vermede ta'allül eder, suâl olunsun dedikde gibbe's-suâl mezbûr Kirkos cevâbında yirmi seneden mütecâvizdir ki Diyarbekir'de Kubbe-i siyah mahallesinde sâkin olurum, cizye ve ispençemi mahalle ahâlisiyle edâ edip yedime Diyarbekir cizyedârından her sene bir tezkere almışım deyü birkaç kıt'a tezkereyi ibrâz edip mazmûnu merkûm Kirkos'un takrîrine mutâbık olduğundan mâ'adâ bu kadar zamân mürûr edip mezbûrun re'âyâlığını beyâna bir kimesne kâdir olmadığı ve merkûm Mustafa Bey'in dahi re'âyâsı olduğunu isbâtdan âciz olmağla müdde'î-i merkûm bî-vech mu'ârazadan men' birle mâ vaka'a bi't-taleb ketb olundu.

Tahrîren fi'l-yevmi'l-âşir min şehri Cumâdelâhira li-seneti hams ve sittîn ve elf

Şuhûdü'l-hâl: Abdullah Beşe b. Baki, Abdülkadir b. Cuma, Mustafa b. Balgat?

107 [19b-2] Aslan v. Torik'in Şaban Ağa b. Mirza Çavuş'tan aldığı kebapçı dükkânı ve aletlerinin parasını ödediğine dair şahitleri olduğundan kendisine müdahale edilmemesi

Bundan akdem fevt olan Veli nâm kimesnenin hasran vâris-i ma'rûfu olan karındâşı Şaban Ağa b. Mirza Çavuş mahfil-i kazâda Aslan v. Torik nâm zimmî muvâcehesinde üzerine takrîr-i da'vâ edip karındâşım müteveffâ-yı mezbûrun muhalledâtından olup irs-i şer'le bana isâbet eden Süyuka? çarşısında vâki' bir bâb Tekye Vakfı kebabcı dükkânının evzârını ve kebabcı âlâtını ve dükkân-ı mezbûrun ta'mîrine masraf eylediği harcı ve medîne-i Âmid'in Meydanyüzü'nde vâki' hâlâ merkûm Aslan'ın taht-ı icâresinde olan bir bâb kebabcı dükkânının evzârını ve yine dükkân-ı mezbûrun ta'mîrine masraf eylediği harcı bundan akdem verâsetim hasebiyle merkûm Aslan'a seksen riyalî guruşa bey' edip ol dahi iştirâ ve kabûl ve kabz eyledikten sonra semen-i mezbûr zimmetinde kalmışdı, hâlâ taleb eylediğimde vermede ta'allül eder, suâl olunsun dedikde gıbbe's-suâl mezbûr Aslan cevâbında müdde'î-i mezbûr Şaban Ağa ancak zikr olunan Meydanyüzü'nde vâki' bir bâb kebabcı dükkânının evzârını bana on beş guruşa bey' edip semen-i mezbûru bi't-tamâm yedimden alıp kabûl ve kabz etmiştir deyü inkâr edicek müdde'î-i merkûm Şaban Bey'den da'vâsına mutâbık beyyine taleb olundukda ityân-ı beyyineden izhâr-ı acz ve istihlâf eyledikde mezbûr Aslan dahi 'ala vefk'ı'l-mes'ûl hulf billahillezî enzele'l-İncîli 'ala İsa -aleyhi's-selâm- eyledikten sonra müdde'î-i mezbûr Şaban Ağa i'âde-i da'vâ edip semen-i mezbûr on beş guruş dahi bana vâsıl olmamıştır deyü münkir olucak merkûm Aslan'dan sıdk-ı makâlini mübeyyin beyyine taleb olundukda udûl-i müslimînden Üstâd Mehmed b. Ali ve diğer Üstâd Mehmed b. Hüseyin nâm kimesneler meclis-i şer'-i şerîfe li-ecli's-şehâde hâzırân olup istişhâd olundukda fi'l-vâki' mezbûr Aslan bizim huzûrumuzda dokuz guruşu merkûm Şaban Ağa'ya teslim edip ol dahi alıp kabûl ve kabz eyledi. Biz bu husûsa şâhidleriz, şehâdet dahi ederiz deyü edâ-i şehâdet-i şer'iyeye eylediklerinde şehâdetleri hayyiz-i kabûlde vâki'a oldukdan sonra merkûm Şaban Ağa bî-vech mu'ârazadan men' birle mâ vaka'a bi't-taleb ketb olundu.

Fî 10 Cumâdelâhira senete 1065

Şuhûdü'l-hâl: Mehmed Ağa el-mübâşir, Mustafa Bey tekye beyi, Ali Çelebi b. Pîri, Mollâ Hasan el-mücellid ve gayruhüm

108 [19b-3] Millî taifesinden Kulu b. Ebureş'in Şeyho b. İzzeddin'e verdiği katıra karşılık Şeyho'nun başka bir katır vererek aralarında anlaşmaları

Mâ fihi kemâ hurrira fihi ketebühü'l-'abdü'l-fakîr ileyhi te'âlâ
Zahreddin b. Mehmed el-müvellâ [el-]hilâfe bi-medîneti Âmid el-mahmiyye -ufiye anhumâ-

Millî tâifesinden Kulu b. Ebureş nâm kimesne mahfil-i kazâda işbu sâhibü'l-kitâb Şeyho b. İzzeddin mahzarında ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm edip bundan akdem mezbûr Şeyho'ya bir re's katır[1] bir husûs için vermişdim, hâlâ zikr olunan katırımı merkûm Şeyho'dan taleb eylediğimde mukâbelesinde bana bir re's katır verip beni râzî etmiştir, aslâ ve kat'â zikri mürûr eden katır husûsunda merkûm Şeyho ile alâka ve medhalim kalmamıştır dedikte gibbe't-tasdîki's-şer'î mâ vaka'a bi't-taleb ketb olundu.

Tahrîren fi'l-yevmi'l-âşir min şehri Cumâdelâhira senete hams ve sittîn ve elf

Şuhûdü'l-hâl: Bayezid b. Şefkat, Ali Çelebi b. Pîri, Hacı b. Garib, Kara Mehmed b. Kulu, Kulu Ağa b. Besim

109 [20a-1] Ergani'nin Ziyaret köyünden Satıl b. Osman'ın babası ve Zirki cemaatinden Hasan'ın ölümü konusunda Acel b. Cemal, Celo b. Şeref ve Bekir b. Şemo'nun karşılıklı olarak zimmetlerini ibra ettikleri

Ergani kazâsına tâbi' Ziyaret nâm karyeden Satıl b. Osman nâm kimesne mahfil-i kazâda Zirki tâifesinden Acel b. Cemal ve Celo b. Şeref ve Bekir b. Şemo nâm kimesnelere vesâirleri mahzarlarında ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm edip babam mezbûr Osman mukaddemâ katl olunmakla mezbûrların üzerlerine bir mübâşir çıkarıp götürüp mübâşir-i mezbûr Zirki cemâ'atinden birkaç kimesneyi getirip gelir iken tâife-i mezbûreden Hasan nâm kimesne yolda hastalanıp fevt olmağla mezbûrlar beni merkûm Hasan'ın fevt husûsuna için mübâşir ile getirtip ben dahi babam mezbûr Osman'ın dem ü diyeti husûsundan ferâgat edip mezbûrân dahi merkûm Hasan'ın fevti da'vâsından geçip tarafeyn âharın zimmetin berî eyledi. Min ba'd benim mezbûrân ile vesâirleri ile da'vâ ve nizâ'ım yokdur dedikte mezbûrân Acel ve Celo ve Bekir bizim dahi merkûm Satıl ile aslâ ve kat'â da'vâ ve taleb ve nizâ' ve husûmetimiz kalmamıştır. Ba'de'l-yevm husûs-ı mezbûra müte'allik tarafeynden da'vâ ve nizâ' sâdır ve zâhir olur ise lede'l-hükkâmî'l-kirâm mesmû'a ve makbûle olmasın dediklerinde gibbe't-tasdîki's-şer'î mâ vaka'a bi't-taleb ketb olundu.

Tahrîren fi 10 Cumâdelâhira senete hams ve sittîn ve elf

Şuhûdü'l-hâl: Mehmed Bey el-mübâşir, Sefer Ağa sermuhzırân, Ali Bey b. Pîri, Davud Bey b. Abdülmennan, Veli b. Ali, Oruç b. Ali, Mehmed b. Zeycan, Derviş Ali b. Hüseyin

110 [20a-2] Kirkos v. Gazel'in Pertek sancağı reayasından değil, Diyarbekir'in Gayblar-ı kebîr mahallesinden olduğu

Pertek sancağı ahâlîsi taraflarından il vekîli olan Mustafa Bey mahfil-i kazâda Kirkos v. Gazel nâm zimmî muvâcehesinde üzerine takrîr-i da'vâ edip mezbûr Kirkos sancak-ı mezbûrenin eben an-ceddin bağı re'âyâsı iken cizye ve resm-i ra'iyetini vermede ta'allül eder, suâl olunsun dedikde gıbbe's-suâl mezbûr Kirkos cevâbında yirmi seneden mütecâvizdir ki Diyarbekir'de Gayblar-ı kebîr mahallesinde sâkin olurum. Cizye ve ispençemi mahalle-i mezbûre ahâlîsiyle edâ edip yedime Diyarbekir'in cizyedârlarından her sene bir tezkere almışım deyü birkaç kıt'a cizye tezkeresi ibrâz edip nazar olundukda mazmûnları merkûm Kirkos'un takrîrine mutâbık olduğundan mâ'adâ bu kadar zamân mürûr eden mezbûr Kirkos'un sancak-ı mezbûr re'âyâsı olduğunu bir kimesne beyâna kâdir olmayıp ve merkûm Mustafa Bey dahi re'âyâsı olduğunu isbâtından âciz olmakla müdde'î-i merkûm Mustafa Bey'in eylediği da'vâ lağv-ı mahz olduğu mübeyyin olmağın min ba'd bî-vech mu'ârazadan men' birle mâ vaka'a bi't-taleb ketb olundu.

Tahrîren fi'l-yevmi'l-âşir min şehri Cumâdelâhira li-seneti hams ve sittîn ve elf

Şuhûdü'l-hâl: Ali b. Pîri, Abdülkadir b. Cuma, Mustafa b. Balgat?

111 [20a-3] Mustafa Çelebi b. Abdülgani'nin oğlu Ahmed'in dişlerini Kör Hameş'in hata sonucu değnek ile vurup kırması

Medîne-i Âmid'den Mustafa Çelebi b. Abdülgani nâm kimesnenin mahfil-i kazâda Kör Hameş b. () nâm kimesne üzerine takrîr-i da'vâ edip dünkü gün zuhr vaktinde Yiğid Ahmed-i kebîr mahallesinde olan menzirim kapısında merkûm Kör Hameş değnek ile işbu sulbî oğlum Ahmed nâm sagîrin ağzına darb edip yukarı ön dişlerinden iki dişini kırmışdır, hâlâ suâl olunmasın taleb ederim dedikde gıbbe's-suâl mezbûr Kör Hameş cevâbında fi'l-vâki' dünkü gün mahalle-i mezbûrede bir âhar oğlan bir taş ile urup ben dahi değnek ile urmak istediğimde hatâen değnek sagîr-i mezbûrun ağzına değip ağzı kanayıp dişleri kırılmış deyü bi-tav'ihî mukir ve mu'terif olmağın mâ vaka'a za'îmü'l-vakt Bekir Beşe talebiyle ketb olundu.

Fî 11 Cumâdelâhira senete 1065

Şuhûdü'l-hâl: Mollâ Mehmed el-müderriş, Süleyman Beşe b. Mehmed, Ali Çelebi b. Pîri

112 [20a-4] Ahmed Çavuş mahallesinden Ahmed b. Mehmed'in evini Hâni bt. Dede adlı hatuna hibe ettiği

Mâ fihi mine'l-hibe ve'l-ittihâb ketebühül-'abdü'l-fakîr ileyhi te'âlâ
Zahreddin b. Mehmed el-müvellâ [el-]hilâfe bi-medîneti Âmid -ufiye anhumâ-

Medîne-i Âmid mahallâtından Ahmed Çavuş mahallesi sükkânından Ahmed b. Mehmed nâm kimesne mahfil-i şer'-i hatîr-i lâzımü't-tevkîrde işbu bâ'isetü'l-kitâb Hâni bt. Dede nâm hâtûn tarafından tasdîke vekîl-i şer'îsi olan Ömer Beşe b. Hüseyin nâm kimesne mahzarında ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm edip silk-i mülkünden mahalle-i mezbûrede vâki' iki tarafı benim mülküm ve iki tarafı tarîk-ı âm ile mahdûd bir bâb küçük mahzen kapısı sokakdan olmak üzere müştemil menzilimi ba'de't-tahliye mezbûre Hani'ye hibe-i sahiha-i şer'iyye ile hibe ve temlik ve teslim eyledim. Ol dahi minvâl-i muharrer üzere ittihâb ve kabz eyledi. Ba'de'l-yevm sâlifü'z-zikr menzil mezbûre Hani'nin mülk-i mevhubudur, keyfe mâ yeşâ' ve tahtâr zabt ve tasarruf eylesin dedikte gibbe't-tasdîki's-şer'î mâ vaka'a bi't-taleb ketb olundu.

Tahrîren fi'l-yevmi'l-hâdî 'aşar min şehri Cumâdelâhira li-seneti hams ve sittîn ve elf

Şuhûdü'l-hâl: Behram b. Ahmed, Abdülkerim b. Hüseyin, Ali b. Hüseyin, Osman b. Ali, Ali Çelebi b. Pîri

113 [20b-1] Ali Bey b. Celâl'in Ali b. Ömer ve diğer Ali b. Mehmed ve Hasan b. Mehmed'in evlerinden sebepsiz yere aldığı eşya ve hayvanlar konusunda sulh bedeli karşılığında anlaşmaya vardıkları

Hasankeyf sancağına tâbi' Boziri aşîretinden Ali b. Ömer ve diğer Ali b. Mehmed ve Hasan b. Mehmed nâm kimesneler mahfil-i kazâda Ali Bey b. Celâl nâm kimesne mahzarında her biri ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm edip mezbûr Ali Bey birkaç atlı ile evimiz üzerine mübâşîr deyü gelip bilâ-sebebin bizden yüz otuz üç guruş akçe ve bir re's doru atı ve bir kürklü mavi kontuş ve bir re's siyâh kısrak ve bir re's tay ve bir kaplan postu ve dört re's öküz ve dört re's inek ve iki re's merkebimizi almışdır deyü da'vâ ve talep eylediğimizde muslihûn-ı müslimûn tavassutuyla bizi zikr olunan doru at ve mavi kontuş ve bir re's öküz ve iki re's inek üzerine sulh eylediklerinde biz dahi sulh-ı mezbûru kabûl ve bedel-i sulh-ı mezkûru alıp kabûl [ve] kabz eyledik. Min ba'd husûs-ı mezbûra müte'allik da'vâmız kalmadı dediklerinde gibbe't-tasdîki's-şer'î mâ vaka'a bi't-taleb ketb olundu.

Tahrîren fi'l-yevmi'l-hâdî 'aşar Cumâdelâhira senete 1065

Şuhûdü'l-hâl: İbrahim Ağa cây-ı kethüdâ, Murad Ağa b. Mehmed Efendi, Davud Efendi el-müderriş, Mustafa Bey b. Behram Ağa, Şaban Çavuş b. Hasan, Ahmed Efendi b. Mahmud Efendi

114 [20b-2] Abdullah b. Süleyman'ın kendisini talâk-ı selâse ile boşadığına dair Fatma bt. Ahmed'in şahitleri olduğu

Medîne-i Âmid'den Fâtıma bt. Ahmed nâm hâtûn mahfil-i kazâda zevce-i mutallakı Abdullah b. Süleyman üzerine da'vâ edip bundan akdem mezbûr Abdullah, Eminhan nâm hâtûn husûsunda benimle kavga eyledikde mezbûr Abdullah bir dahi merkûm Eminhan'ı menziline getirecek olur isem benim için benden talâk-ı selâse ile mutallaka olsun deyü şart ve ta'lik eyledikde ba'dehû mezbûre Eminhan'ı menziline getirmiştir, merkûm Abdullah'ın şartı üzere kendüden mutallakayım, suâl olunsun dedikde gibbe's-suâl, mezbûr Abdullah cevâbında talâk-ı selâse ile şart etmedim, ancak boş olası deyü şart etmişdim ve talâk-ı selâseyi münkir olucak mezbûre Fâtıma'dan da'vâsına mutâbık beyyine talep olundukda ricâl-i müslimînden Seydi Ahmed b. Mehmed ve Mehmed Beşe b. Hüseyin nâm kimesneler meclis-i şer'î şerîfe li-ecli's-şehâde hâzırân olup gibbe'l-istişhâdi's-şer'î fi'l-vâki' mezbûr Abdullah bir dahi merkûm Eminhan'ı menziline getirir isem zevcesi mersûm Fâtıma için benden talâk-ı selâse ile mutallaka olsun deyü şart ve ta'lik edip ba'dehû mezbûre Eminhan'ı menziline defe'ât ile getirdiğini biliriz, biz bu husûsa şahidleriz, şehâdet dahi ederiz deyü edâ-i şehâdet-i şer'îyye eylediklerinde şehâdetleri hayyiz-i kabûlde vâki' oldukdan sonra mezbûr Fâtıma'nın talâk-ı selâse ile merkûm Abdullah'dan mutallaka olduğu muhakkak olmağın mâ vaka'a bi't-taleb keth olundu.

Tahrîren fi'l-yevmi'l-âşir min şehri Cumâdelâhira senete hams ve sittîn ve elf

Şuhûdü'l-hâl: Ali Bey b. Pîri, Halid Beşe b. (), Oruç b. Ali

115 [20b-3] Kesber v. Tohman ile kız kardeşleri Handan ve Norancan'ın Garib Kastalı mahallesindeki evlerini Mehmed Beşe b. Abdullah'a sattıkları

Mâ filhi mine'l-mübâye'ati's-şer'îyye hurrira 'inde ahveci'l-beriyye
Zahreddin b. Mehmed el-müvellâ [el-]hilâfe bi-medîneti Âmid el-mahmiyye -ufiye
anhumâ-

Medîne-i Âmid sâkinlerinden Kesber v. Tohman nâm zimmî ve kız karındâşları Handan ve Norancan nâm Nasrâniyeler mahfil-i kazâda işbu sâhibü'l-kitâb Mehmed Beşe b. Abdullah nâm kimesne mahzarında her biri ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm edip silk-i mülkünden medîne-i mezbûre mahallâtından Garib Kastalı mahallesinde vâki' hudûdunun

bir tarafı Evak mülkü ve bir tarafı tarîk-ı hâss ve taraf-ı râbî'î tarîk-ı âm ile mahdûd bir sofa ve bir neccârı ve bir çardak tahtı matbah ve kenîf ve su kuyusu ve avluyu müstemil mülk menzilimi mezbûr Mehmed Beşe'ye akd-i vâhîde ile kırk beş riyâlî guruşa bey'-i bâtt-ı kat' ile bey' ve teslîm edip ol dahi minvâl-i muharrer üzere iştirâ ve tesellüm eyledikden sonra semen-i mezbûr kırk beş riyâlî guruşu merkûm Mehmed Beşe yedinden bi't-tamâm ve'l-kemâl ahz u kabz eyledik, ba'de'l-yevm zikr olunan menzil merkûm Mehmed Beşe'nin mülk-i müşterâsıdır, keyfe mâ yeşâ' ve yehtâr zabt ve tasarruf eylesin dediklerinde gıbbe't-tasdîki's-şer'î mâ vaka'a bi't-taleb ketb olundu.

Fî 13 Cumâdelâhira senete 1065

Şuhûdü'l-hâl: Mehmed b. Abdullah, Sefer Beşe kahveci, Bekir Çelebi Şeyh şeyh-i haffâfân, İbrahim b. Çadırcı, Yunus Beşe kettân, Ebubekir b. Bican, Manav Ömer, Bakkâl Torik v. Basar, Bogos [v.] Serbo, Minas düğmeci

116 [21a-1] Hatiban köyünden Şemseddin b. Yusuf'a köyün sipahisi Mehmed Bey b. Derviş'e ziraat ettiği mahsulâtın vergisini vermesi hususunda tembihte bulunduğu

Mâ fihi hasbe mâ üdrice fihi nemekahu'l-'abdü'l-fakîr ileyhi te'âlâ
Zahreddin b. Mehmed el-müvellâ [el-]hilâfe bi-medîneti Âmid el-mahmiyye -ufiye anhumâ-

Medîne-i Âmid a'mâlinden Hatiban nâm karyeden Şemseddin b. Yusuf nâm kimesne mahfil-i kazâda karye-i mezbûre sipâhisi işbu sâhibü'l-kitâb Mehmed Bey b. Derviş mahzarında ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm edip ben karye-i mezbûrede eben an-ceddin sâkin olup her sene zirâ'at eylediğimiz terekenin mahsûlünü karye-i mezbûre sipâhisi olanlarından alagelmemişler iken hâlâ mezbûr Mehmed Bey benden geçmiş senelerin mahsûlâtını talep etmekle beynimizde münâza'ât vâki' olmağın muslihûn tavassutuyla merkûm Mehmed Bey geçmiş senelerin mahsûlünü benden talep etmeyip ve ben dahi ba'de'l-yevm her sene vâki' olan mahsûlü mezbûr Mehmed Bey'e teslîm edeyim dedikde min ba'd mezbûr Şemseddin zirâ'at ettiği mahsûlâtın hukûk ve rüsûmun merkûm Mehmed Bey'e teslîme tenbîh birle mâ vaka'a bi't-taleb ketb olundu.

Tahrîren fi'l-yevmi's-sânî 'aşar min şehri Cumâdelâhira senete 1065

Şuhûdü'l-hâl: Ali Çelebi b. Pîri, Abdülkadir b. Cuma, Mollâ Ahmed b. Alican

117 [21a-2] Ali b. Reşid mahallesinde vefat eden Allahverdi'nin kızı Hatice'nin miras kalan evini Mehmed Ağa b. Mustafa'ya sattığı

Mâ fihi mine'l-mübâya'ati's-şer'iyeye cerâ 'inde ahveci'l-beriyeye
Zahreddin b. Mehmed el-müvellâ [el-]hilâfe bi-medîneti Âmid el-mahmiyye -ufiye
anhumâ-

Medîne-i Âmid mahallâtından Ali b. Reşid mahallesi sâkinlerinden iken bundan akdem vefât eden Allahverdi nâm kimesnenin verâseti sulbiye kızı Hadice nâm hâtûna münhasıra olduğu şer'an mütebeyyin olucak mezbûre Hadice mahfil-i şer'-i hatîr-i lâzîmü't-tevkîrde işbu sâhibü'l-kitâb Mehmed Ağa b. Mustafa mahzarında ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm edip babam müteveffâ-yı mezbûrdan bana irs-i şer' ile müntakil mahalle-i mezbûrede vâki' hudûdunun bir tarafı merkûm Mehmed Ağa mülkü ve bir tarafı Siirdli Mescidi ve bir tarafı dükkâna ve taraf-ı râbi'î tarîk-ı âm ile mahdûd bir meclis ve avluyu müştemil mülk menzil-i mûrisimi merkûm Mehmed Ağa'ya elli riyalî guruşa bey'-i bâtt-ı kat' ile bey' edip kabz-ı semen ve teslîm-i meb' eyledim. Ba'de'l-yevm menzil merkûm Mehmed Ağa'nın mülk-i müşterâsıdır, mâlikâne mutasarrıf olsun dedikde gibbe't-tasdikî's-şer'î mâ vaka'a bi't-taleb ketb olundu.

Tahrîren fi'l-yevmi's-sânî 'aşar min şehri Cumâdelâhira senete hams ve sittîn ve elf

Şuhûdü'l-hâl: Receb Beşe b. Mustafa, Osman Beşe b. Murad Beşe, İsmail b. Mehmed, Halil b. İbrahim, Gedik Mehmed b. Mustafa, Ali Çelebi b. Pîri

118 [21a-3] Şeyh Matar-ı Şark mahallesinden Karabet v. Haçador'un Antep'e giderken evin kendisine ait kısmını satıp borcunu ödemek üzere Karankil v. Haçador'u vekil tayin ettiği

Mâ fihi kemâ kütibe fihi nemekahu'l-'abdü'l-fakîr ileyi te'âlâ
Zahreddin b. Mehmed el-müvellâ [el-]hilâfe bi-medîneti Âmid -ufiye anhumâ-

Medîne-i Âmid mahallâtından Şeyh Matar-ı Şark mahallesi sâkinlerinden Karabet v. Haçador nâm zimmî tarafından Bekir b. Bayram nâm kimesne ve Benekogos v. Torican nâm zimmî mahfil-i kazâda işbu bâ'isü'r-rakîm karındâşı Karankil v. Haçador el-mezbûr nâm zimmî muvâcehesinde her biri ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm edip târîh-i kitâbdan altı ay mukaddem mezkûr Karabet Ayıntab'a varmak istediğinde karındâşı mezbûr Karankil için tarafımdan vekilim olup mahalle-i mezbûrede vâki' ma'lûmetü'l-hudûd menzilde olan hisseyi bey' edip dâyinim olan Mustafa Beşe nâm râcilin deyn-i müsbetini edâ eyleye deyü bizim huzûrumuzda karındâşı merkûm Karankil'i tarafından vekîl nasb ve ta'yîn eyledi deyü her biri 'ala tarîkî's-şehâde haber verdiklerinden sonra merkûm Karankil dahi vekâlet-i mezbûreyi kabûl ve hizmet-i lâzîmesin edâya ta'ahhüd etmeğın mâ vaka'a bi't-taleb ketb olundu.

Tahrîren fi'l-yevmi's-sâlis 'aşar min şehri Cumâdelâhira senete hams ve sittîn ve elf

Şuhûdü'l-hâl: El-Hâc Mehmed b. Ahmed el-müezzin, Mahmud Çelebi b. İbrahim Çelebi, Kara Mehmed b. Kulu, Ali Çelebi b. Pîri

119 [21a-4] Şeyh Matar-ı Şark ahalisinden Karankil v. Haçador ve kardeşi Karabet v. Haçador'un evlerini Mustafa Beşe b. Abdullah'a bey' bi'l-vefa ile sattıkları

Medîne-i Âmid mahallâtından Şeyh Matar-ı Şark mahallesi sâkinlerinden Karankil v. Haçador nâm zimmî kendi tarafından asâleten ve karındâşı Karabet v. Haçador el-mezbûr nâm zimmî mahfil-i kazâda işbu sâhibü'l-kitâb Mustafa Beşe b. Abdullah nâm kimesne mahzarında bi'l-asâle ve bi'l-vekâle ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm edip silk-i mülkümüzden mahalle-i mezbûrede vâki' hudûdunun bir tarafı Eyüb mülkü ve bir tarafı Kirkos mülkü ve tarafeyni tarîk-ı âm ile mahdûd iki sofa ve tahtında zîr-i zemîn ve iki neccârî ve bir eyvân ve bir çardak ve matbah ve kenîf ve su kuyusu ve Hamravât'dan mâ-i cârî ve havuz ve avluyu müştemil mülk menzilimizi asâleten ve vekâletim hasebiyle merkûm Mustafa Beşe'ye dört yüz riyal guruşa bey' bi'l-vefâ ile bey' ve teslîm edip ol dahi minvâl-i muharrer üzere iştirâ ve tesellüm eyledikten sonra semen-i mezbûr dört yüz riyal guruşu târîh-i kitâbdan kırk beş güne değîn merkûm Mustafa Beşe'ye bi't-tamâm ve'l-kemâl edâ ve teslîm etmeyecek olur isen bey'-i mezbûr bâtta mûnkalib olsun dedikde gibbe't-tasdîki'ş-şer'î mâ vaka'a bi't-taleb ketb olundu.

Tahrîren fi'l-yevmi's-sâlis 'aşar min şehri Cumâdelâhira senete 1065

Şuhûdü'l-hâl: Fahrü'l-akrân İbrahim Ağa serdâ[r] hâlâ, Hacı Mehmed b. Ahmed el-müezzin, Mustafa Çelebi b. Abdünnebi, Halil b. Bayram, Hamza Bey b. Hüseyin

120 [21b-1] Hanife bt. el-Hâc Veli ile İbrahim Beşe b. Mustafa arasındaki bir evin mülkiyetiyle alâkalı anlaşmazlığa sulh bedeli olan elli riyal kuruş karşılığında son verildiği

Vaka'a'l-emru hasbe mâ yahvîhi ketebehü'l-'abdü'l-fakîr ileyi te'âlâ Zahreddin b. Mehmed el-müvellâ [el-]hilâfe bi-medîneti Âmid el-mahmiyye -ufiye anhumâ-

Medîne-i Âmid sâkinelerinden Hanife bt. el-Hâc Veli nâm hâtûn tarafından husûs-ı âti'l-beyâna vekîl olup vekâleti hüccet-i şer'îyye ile sâbite olan Ahmed Çelebi b. el-Hâc İskender nâm kimesne mahfil-i kazâda bundan akdem fevt olan Fâtîma nâm hâtûnun sadrî oğlu İbrahim Beşe b. Mustafa nâm kimesne mahzarında bi'l-vekâle ikrâr-ı

tâm ve takrîr-i kelâm edip müteveffât-ı mezbûre Fâtıma hâl-i hayâtında Hoca Ahmed mahallesinde vâki‘ hudûdunun bir tarafı mezbûr İbrahim Beşe mülkü ve bir tarafı Âişe mülkü ve bir tarafı Pîr Mehmed mülkü ve taraf-ı râbi‘i tarîk-ı âm ile mahdûd bir meclis ve bir neccârı ve bir eyvân ve matbah ve kenîf ve avluyu müştemil dârımı müvekkilem mezbûre Hanife'ye yetmiş beş riyal guruşa bey‘ edip kabz-ı semen ve teslim-i mebî‘ eyledikten sonra yedine bir kıt‘a mülknâme hücceti dahi vermiş iken mezbûr İbrahim Beşe fuzûlen dâr-ı mezbûra vaz‘-ı yed etmekle ben dahi müvekkilem mezbûrenin mülk-i müşterâsı olduğunu isbât sadedinde iken muslihûn-ı müslimûn tavassutuyla beni vekâletim hasebiyle elli riyal guruş üzerine sulh eylediklerinde ben dahi sulh-ı mezbûru kabûl ve bedel-i sulh olan elli riyal guruşu bi‘t-tamâm ve‘l-kemâl mezbûr İbrahim Beşe yedinden alıp kabûl ve kabz eyledim. Min ba‘d dâr-ı mezbûre müvekkilem mezbûre Hanife'nin vechen mine‘l-vücûh alâka ve medhali kalmamışdır dedikde gıbbe‘t-tasdîki‘ş-şer‘î mezbûr İbrahim Beşe benim dahi bedel-i sulh olan elli guruş husûsunda aslâ ve kat‘â mezbûre Hanife ve vekîl-i mezbûr Ahmed Çelebi ile da‘vâ ve taleb ve nizâ‘ ve husûmetim yokdur dedikde gıbbe‘t-tasdîki‘ş-şer‘î mâ vaka‘a bi‘t-taleb ketb olundu.

Tahrîren fi‘l-yevmi‘r-râbi‘ ‘aşar min şehri Cumâdelâhira senete hams ve sittîn ve elf

Şuhûdü‘l-hâl: Mefharü‘l-musâlihîn el-merhûm Şeyh Mehmed Efendi, Mehmed Efendi imâm-ı Behramiye, el-Hâc Yusuf zâkirbaşı, Süleyman Efendi b. Mehmed, Ali Abbas [b.] Mümin, Mehmed b. Helvacı, Mollâ Mehmed b. Mehmed Pîri, el-Hâc Abdi [b.] Dervîş Hüseyin, Dervîş Ali

121 [21b-2] Altı senedir kayıp olan Ahmed'in küçük kızı Kâfiye'ye günlük üçer akçe nafaka takdir edildiği

[Yev]mü‘l-hamîs fi 15 min şehri Cumâdelâhira li-seneti hams ve sittîn ba‘de‘l-elf min Hicretin men lehü‘l-izzu ve‘ş-şeref

Hurrira‘l-izn ve‘t-takdîr mine‘l-abdi‘l-fakîr ileyhi‘l-kadîr
Zahreddin b. Mehmed el-müvellâ [el-]hilâfe bi-medîneti Âmid -ufiye anhumâ-

Medîne-i Âmid sükkânından olup altı seneden beri gaybet eden Ahmed nâm kimesnenin sulbiye kızı Kâfiye nâm sagîrenin ceddesi Bedre bt. Cebrail nâm hâtûn mahfil-i kazâyâ hâzıra olup takrîr-i kelâm edip sagîre-i mezbûre Kâfiye'nin nafakaya kemâl-i mertebe zarûreti olup kîbel-i şer‘-i şerîfden nafaka takdîr olunmasın taleb ederim dedikde muvakkı‘-ı sadr-ı kitâb hâkim-i nâfizü‘l-ahkâm sagîre-i mezbûre Kâfiye'ye yevmî üçer akçe nafaka takdîr edip ba‘de‘l-yevm nafaka-yı mefrûzeyi sagîre-yi mezbûreye infâka vakt-i zarûretde istidâne ve hîn-i zaferde rücû‘a izin birle mâ vaka‘a bi‘t-taleb ketb olundu.

Tahrîren fi'l-yevmi'r-râbi' ve min şehri Cumâdelâhira li-seneti hams ve sittîn ve elf

Şuhûdü'l-hâl: Ali Çelebi b. Pîri, Yakub b. Mustafa, Ömer b. Veli

122 [21b-3] Memleket v. Nerkede'nin Demirciler çarşısında bulunan berber dükkânındaki kendi hissesini hanımı Tor Hatun bt. Tirgik'e sattığı

Mâ fihi mine'l-mübâye'ati's-şer'iyeye cerâ 'inde ahveci'l-beriyeye
Zahreddin b. Mehmed el-müvellâ [el-]hilâfe bi-medîneti Âmid el-mahmiyye -ufiye
anhumâ-

Medîne-i Âmid sâkinlerinden Memleket v. Nerkede nâm zimmî meclis-i şer'-i hatîr-i lâzîmü't-tevkîrde zevcesi işbu bâ'isetü'l-kitâb Tor Hâtûn bt. Tirgik nâm Nasrâniye tarafından tasdîke vekîl olan Ömer Çelebi b. Haydar Ali nâm kimesne mahzarında ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm edip silk-i mülkünden medîne-i mezbûrenin Demirciler çarşısı başında vâki' hudûdunun iki tarafı es-Seyyid Osman Çelebi mülkü ve tarafeyni tarîk-i âm ile mahdûd bir bâb demirci dükkânı vukûfu olan bir bâb berber dükkânının dört hisseden bir hissesi benim olup ve üç hissesi karındâşlarım ile kız karındâşım ve vâlidemin hissesi olup hâlâ zikr olunan hissemi merkûm Tor Hâtûn'a kırk riyal guruşa bey'-i bâtt-ı sahîh-i şer' ile bey' ve teslîm edip ol dahi minvâl-i muharrer üzere iştirâ ve tesellüm eyledikten sonra semen-i mezbûr kırk riyal guruşu mezbûrenin yedinden bi't-tamâm ve'l-kemâl ahz u kabz eyledim. Ba'de'l-yevm sâlifü'z-zikr dükkânlarda olan hisse-i şâyi'am merkûm Tor Hâtûn'un mülk-i müşterâsıdır, keyfe mâ teşâ' ve tahtâr zabt ve tasarruf eylesin dedikde gıbbe't-tasdîki's-şer'î mâ vaka'a bi't-taleb ketb olundu.

Tahrîren fi'l-yevmi'r-râbi' 'aşar min şehri Cumâdelâhira senete hams ve sittîn ve elf

Şuhûdü'l-hâl: Allahverdi b. İbrahim, Yusuf Çelebi b. Allahverdi, Abdülkerim b. Hızır, Timocan v. Murat, Mutaf Hasan b. Nureddin

123 [22a-1] Hüveyda aşiretinden Bekir b. Molla Osman'ın Ali, Ramo ve Savar ile birlikte Mizak köyünden Ali b. Ali'nin at ve eşyasını çaldıklarına dair ikrarı

Süveydi aşiretinden Mizak nâm karyeden Ali b. Ali nâm kimesne mahfil-i kazâda Hüveyda aşiretinden Bekir b. Mollâ Osman nâm kimesne mahzarında üzerine her biri da'vâ edip târîh-i kitâbdan sekiz sene mukaddem karye-i mezbûrede gece ile bir re's at mükemmel eğeriyle ve bir kara kılıç ve bir kalkan eşyâmı mezbûr Bekir ile gâib ani'l-meclis Ali ve Ramo ve Savar nâm kimesneler sirka etmişlerdir, hâlâ şer'le suâl olunması matlûbumdur dedikde gıbbe's-suâl mezbûr Bekir cevâbında filhakîka târîh-i

mezbûrda gâib ani'l-meclis Ali ve Ramo ve Savar nâm kimesneler ile müdde'î-i mezbûr Ali'nin bir re's atını mükemmel eğeriyle ve bir kara kılıç ve bir kalkan eşyâsını sirka ettik deyü bi-tav'ihî meclis-i şer'-i şerîfde mukır ve mu'terif olmağın mâ vaka'a bi't-taleb ketb olundu.

Tahrîren fi 15 Cumâdelâhira li-seneti 1065

Şuhûdü'l-hâl: Şâtır b. Beşe el-mübâşir, Ali Çelebi b. Pîri, Mehmed b. Ahmed

124 [22a-2] Kiğı köyünden Atestos v. Abdülehad'ın boranhane ve tarlasını el-Hâc İbrahim Beşe'ye olan borcunun bir kısmına karşılık sattığı

Mâ filhi mine'l-mübâya'ati's-şer'iyeye cerâ 'inde ahveci'l-beriyeye
Zahreddin b. Mehmed el-müvellâ [el-]hilâfe bi-medîneti Âmid el-mahmiyye -ufiye
anhumâ-

Medîne-i Âmid a'mâlinden Kiğı nâm karye sükkânından Atestos v. Abdülehad nâm zimmî meclis-i şer'-i hatîr-i lâzımü't-tevkîrde işbu sâhibü'l-kitâb el-Hâc İbrahim Beşe b. el-Hâc Mustafa nâm kimesne mahzarında ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm edip silk-i mülkünden karye-i mezbûrede vâki' inde'l-ahâlî ve'l-cîrân ma'lûmetü'l-hudûd üç bâb boranhânemi ve kebîr boranhâne beraberine değın olan bir kıt'a tarlayı mezbûr el-Hâc İbrahim Beşe'ye altmış riyal guruşa bey'-i bâtt-ı sahîh-i şer' ile bey' ve teslîm edip ol dahi minvâl-i muharrer üzere iştirâ ve tesellüm eyledikden sonra semen-i mezbûr altmış riyal guruşu mezbûr el-Hâc İbrahim Beşe'nin zimmetimde olan yüz beş riyal guruş deyninin altmış guruşuna takâs eyledim, ol dahi mukâssa kabûl ve kabz eyledi, ba'de'l-yevm zikr olunan boranhâneler ve tarla merkûm el-Hâc İbrahim Beşe'nin mülk-i müşterâsıdır, keyfe mâ yeşâ' ve yehtâr zabt ve tasarruf eylesin dedikde gibbe't-tasdîki's-şer'î mâ vaka'a bi't-taleb ketb olundu.

Tahrîren fi'l-yevmi'r-râbi' 'aşar min şehri Cumâdelâhira senete hams ve sittîn ve elf

Şuhûdü'l-hâl: El-Hâc İbrahim Ağa serdâr hâlâ, Seyyid Yasin b. Kasım Çelebi, Bekir Beşe b. Mehmed, Arslan b. Mehmed, Mustafa Bey b. Ziver?, Abdullah v. Habib, Emsih v. Hohi, Hano v. Hohi, Şemun v. Hakale, Abdülehad v. Dibak

125 [22a-3] Çapakçur kazası Peribaş? köyü sipahisi Mustafa Bey'in İbrahim b. Yar Ahmed'in köye bağlı reayadan olduğuna dair icmal defterinde yer alan kaydı ibraz ettiği

Mâ fihi kemâ hurrira fihi ketebehü'l-'abdü'l-fakîr ileyhi te'âlâ
Zahreddin b. Mehmed el-müvellâ [el-]hilâfe bi-medîneti Âmid -ufiye anhumâ-

Çapakçur kazâsına tâbi' Peribaş? nâm karyenin sipâhisi Mustafa Bey mahfil-i kazâda İbrahim b. Yar Ahmed nâm kimesne mahzarında üzerine takrîr-i da'vâ edip işbu yedimde olan sûret-i defter-i icmâl mücebince mezbûr İbrahim karye-i mezbûrenin bağlı re'âyâsıdır deyü yedinde olan sûret-i defter-i icmâli ibraz edip nazar olundukda Yar Ahmed ismi defter-i mezbûrda mukayyed ve musarrah olmağın ve merkûm İbrahim dahi babası Yar Ahmed olduğunu mukir ve mu'terif olmağın mâ vaka'a bi't-taleb ketb olundu.

Tahrîren fi'l-yevmi's-sâdis 'aşar min şehri Cumâdelâhira senete hams ve sittîn ve elf

Şuhûdü'l-hâl: Mustafa Bey b. Ahmed Ağa, Mehmed Bey b. Ahmed, Veli b. Ali

126 [22a-4] Selim Bey b. Murad'ın Çolak Ramazan b. Timur'a emanet olarak verdiği eşyalar konusunda sulh bedeli olan dört riyal kuruş karşılığında anlaşmaya vardıkları

Vaka'a'l-emru hasbe mâ havâh ketebehü'l-fakîr ilâ afvı Mevlâh
Zahreddin b. Mehmed el-müvellâ [el-]hilâfe bi-medîneti Âmid el-mahmiyye -ufiye anhumâ-

Medîne-i Âmid sâkinlerinden Diyarbekir kullarından Selim Bey b. Murad nâm kimesne meclis-i şer'-i hatîr-i lâzımü't-tevkîrde işbu bâ'isü'l-kitâb Çolak Ramazan b. Timur nâm kimesne tarafından tasdîke vekîl olan Arab Bey b. Sefer nâm kimesne mahzarında ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm edip târîh-i kitâbdan on yedi sene mukaddem merkûm Ramazan yanında bir tencere ve bir ibrik ve bir leğen ve bir kilim ve bir velense ve bir çadır emânet vaz' eylemiş idim deyü da'vâ ve taleb eylediğimde muslihûn-ı müslimûn tavassutuyla beni zikr olunan eşyâ da'vâsından dört riyalî gurusu üzerine sulh eylediklerinde ben dahi sulh-ı mezbûru kabûl ve bedel-i sulh olan dört riyal gurusu mezbûr Ramazan yedinden alıp kabûl ve kabz eyledim. Min ba'd husûs-ı mezbûra müte'allik merkûm Ramazan ile aslâ ve kat'â da'vâ ve taleb ve nizâ' ve husûmetim kalmamışdır. Ba'de'l-yevm husûs-ı mezbûra müte'allik benden asâleten ve vekâleten da'vâ ve nizâ' sâdir ve zâhir olur ise inde'l-hükkâmî'l-kirâm mesmû'a olmasın dedikde gibbe't-tasdikî's-şer'î mâ vaka'a bi't-taleb ketb olundu.

Tahrîren fi'l-yevmi'l-hâmis 'aşar min şehri Cumâdelâhira senete hams ve sittîn ve elf

Şuhûdü'l-hâl: El-Hâc Veli Bey [b.] Alican Efendi, Selim b. () bölükbaşı, Selman b. Süleyman

127 [22b-1] Malatya sakinlerinden Bekir'in el-Hâc Ali b. Abdullah'a hibe ettiği evi elinde bulunduran Şaban b. İsmail'e evden kasr-ı yedi için tembihte bulunulması

El-emru kemâ zükira fihî ketebehü'l-'abdü'l-fakîr ileyhi te'âlâ
Zahreddin b. Mehmed el-müvellâ [el-]hilâfe bi-medîneti Âmid -ufiye anhumâ-

Medîne-i Âmid'den el-Hâc Ali b. Abdullah nâm kimesne mahfil-i kazâda Şaban b. İsmail nâm kimesne mahzarında üzerine takrîr-i da'vâ edip Malatya sükkânından Bekir nâm kimesne Ali Paşa mahallesinde vâki' lede'l-ahâlî ve'l-cîrân ma'lûmü'l-hudûd mülk-i mevrûsu olan menzilinî bana hibe ve temlîk ve taslît etmiş iken mezbûr Şaban menzil-i mezbûra vaz'-ı yed edip benî müdâhale etdirmez, suâl olunmasın taleb ederim dedikde gibbe's-suâl mezbûr Şaban cevâbında zikri sebkat eden dâr mukaddemâ fevt olan Mustafa ve Osman'ın mülkü olup mezbûrânın fevtlerinden sonra ben ve mezbûr Bekir müteveffeyân-ı mezbûrânın teyzesi oğulları olmağla menzil-i mezbûr bize irs-i şer' ile intikâl etmiştir deyücek mezbûr el-Hâc Ali fi'l-vâki' merkûmân Şaban ve Bekir müteveffeyân-ı mezbûrân Mustafa ve Osman'ın teyzesi oğullarıdır, lâkin merkûm Bekir li- ebeveyn teyzesi oğludur ve mezbûr Şaban ancak li-ebin teyzesi oğludur dedikde mezbûr Şaban dahi minvâl-i muharrer üzere olduğunu mukîr ve mu'terif oldukdan sonra mezbûr Bekir li-ebeveyn olup ve merkûm Şaban li-ebin olduğu mütehakkık olacak şer'an li-ebeveyn akdem ve ehakk olmağın min ba'd mezbûr Şaban menzil-i mezbûrda kasr-ı yed edip müdde'î-i merkûm el-Hâc Ali'ye teslîme tenbîh birle mâ vaka'a bi't-taleb ketb olundu.

Tahrîren fi'l-yevmi's-sâdis 'aşar min şehri Cumâdelâhira li-seneti hams ve sittîn ve elf

Şuhûdü'l-hâl: Ali Çelebi b. Pîri, Ahmed Çelebi b. el-Hâc İskender, Abdülkadir b. Cuma, Mehmed Bey b. Abdüllatif, Münir Çavuş b. (), Bayram Bey b. Demir Veli Ağa, Veli Bey b. Ahmed

128 [22b-2] Evlâd-ı vâkıftan Bekir Beşe b. Sinan'ın Kavas Mescidi Vakfi'na nezaret ettirmediği için evlâd-ı vâkıftan el-Hâc Musli b. Mahmud aleyhine dava açtığı, ancak el-Hâc Musli'nin bu göreve müstahak olduğu

Mâ fihî kemâ hurrira fihî harrara'l-'abdü'l-fakîr ileyhi te'âlâ
Zahreddin b. Mehmed el-müvellâ [el-]hilâfe bi-medîneti Âmid -ufiye anhumâ-

Medîne-i Âmid'de vâki' Kavas Mescidi'nin vâkıfı evlâdından Bekir Beşe b. Sinan mahfil-i kazâda yine evlâd-ı vâkıfdan olan el-Hâc Musli b. Mahmud mahzarında üzerine takrîr-i da'vâ edip mescid-i mezbûrun nezâreti benim iken mezbûr el-Hâc Musli nezâret-i mezbûreyi zabt edip beni müdâhale etdirmez, suâl olunmasın taleb ederim dedikde gibbe's-suâl mezbûr el-Hâc Musli cevâbında vâkıf-ı mezbûrun erşed evlâdı ve batn-ı evveli olup ve mezbûr Bekir Beşe batn-ı sâniiden olduğundan gayrı vâkıf-ı mezbûrun sâir evlâdı beni erşed ve nezâret-i mezbûreye ehakk ve müstahikk görmeleriyle mescid-i mezbûrun nâzırlığı hizmetine beni ta'yîn etmişlerdir dedikde evlâd-ı vâkıfdan nice bî-garaz kimesneler mezbûr el-Hâc Musli'nin erşed evlâd ve batn-ı evvelden olduğunu ve hizmet-i nezâretinden rızâ ve şükran üzere olduklarını bi'l-cümle ihbâr etmeleriyle mezbûr el-Hâc Musli'nin nezâret hizmetinde olmasına tenbîh ve merkûm Bekir Beşe bî-vech mu'ârazadan men' birle mâ vaka'a bi't-taleb ketb olundu.

Tahrîren fi's-sâdis 'aşar min şehri Cumâdelâhira senete hams ve sittîn ve elf

Şuhûdü'l-hâl: Mustafa Bey b. Bayram Ağa, Mollâ Ali b. el-Hâc Mehmed, Veli b. Ali, Abdülkadir b. Cuma

129 [22b-3] Vefat eden Mehmed Beşe adlı râcilin, annesi Salur bt. Tanil ve ammetesi Garamet'e olan borcunun muhallelâtından ödenmesi

El-emru kemâ yahvîhi harrara'l-'abdü'l-fakîr ileyhi te'âlâ
Zahreddin b. Mehmed el-müvellâ [el-]hilâfe bi-medîneti Âmid -ufiye anhumâ-

Medîne-i Âmid sükkânından iken bundan akdem vefât eden Uyûn demekle ma'rûf Mehmed Beşe nâm râcilin vâlidesi Salur bt. Tanil nâm Nasrâniye asâleten ve müteveffâ-yı mezbûrun ammetesi Garamet nâm Nasrâniye tarafından vekâleten mahfil-i kazâda müteveffâ-yı merkûmun ammîzâdesi olup muhallelâtına vâzıu'l-yed olan Hasan Beşe b. Hakem mahzarında üzerine takrîr-i da'vâ edip müteveffâ-yı mezbûrun zimmetinde cihet-i karzdan yüz riyal guruş hakkımız vardır, hâlâ muhallelâtından merkûm Hasan Beşe'den taleb ederim, suâl olunsun dedikde gibbe's-suâl mezbûr Hasan Beşe cevâbında filhakîka mezbûretân Salur ve Garamet'in müteveffâ-yı merkûm Mehmed Beşe zimmetinde cihet-i karzdan yüz riyal guruş hakları vardır deyü bi-tav'ihî ikrâr ve i'tirâf etmeğin merkûm Hasan Beşe ikrârı üzere meblağ-ı mezbûr yüz riyal guruşu muhallelât-ı merkûmeden mezbûretân Garamet ve Salur'a edâ ve teslîme tenbîh birle mâ vaka'a bi't-taleb ketb olundu.

Tahrîren fi'l-yevmi's-sâbi' 'aşar min şehri Cumâdelâhira senete hams ve sittîn ve elf

Şuhûdü'l-hâl: Fahrü'l-akrân Halil Ağa sâbık serdâr, Ahmed Beşe er-râcil, Abbas Beşe b. (), Mustafa b. Ali

130 [23a-1] Vefat eden Mehmed Beşe'nin yüz kuruş borcuna karşılık Garib Kastalı mahallesindeki evin amca oğlu Hasan Beşe b. Hakem tarafından Salur bt. Tanil ile Garamet'e verildiği

Vaka'a'l-emru hasbe mâ zükira fihi ketebehü'l-'abdü'l-fakîr ileyi te'âlâ
Zahreddin b. Mehmed el-müvellâ [el-]hilâfe bi-medîneti Âmid -ufiye anhumâ-

Medîne-i Âmid sükkânından iken bundan akdem mahrûse-i Bağdad'da fevt olan Uyûn demekle ma'rûf Mehmed Beşe nâm râcilin bi'l-inhisâr vâris-i ma'rûfu olan ammîzâdesi Hasan Beşe b. Hakem mahfil-i kazâda işbu bâ'isete'r-rakîm Salur bt. Tanil nâm Nasrâniye kendi tarafından asâleten ve Garamet nâm Nasrâniye tarafından vekâleten muvâcehesinde ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm edip müteveffâ-yı mezbûrdan müntakil medîne-i mezbûre mahallâtından Garib Kastalı mahallesinde vâki' bir tarafı Bahi mülkü ve bir tarafı Agiye mülkü ve bir tarafı Nasturî mahzenleri ve taraf-ı râbî'i tarîk-ı âm ile mahdûd bir meclis ve bir sofa [ve] bir eyvân ve neccarı ve su kuyusu ve kenîf ve avluyu müştemil menzil mûrisemiz mezbûretân Salur ve Garamet'e yüz riyalî guruşa bey'-i bâtt-ı sahîh-i şer' ile bey' ve teslîm edip mezbûretân Salur ve Garamet dahi minvâl-i muharrer üzere iştirâ ve kabz ve tesellüm eyledikten sonra semen olan yüz guruşu mezbûretânın müteveffâ-yı merkûm Mehmed Beşe zimmetinde olan yüz guruş deynlerine takâs eyledim, onlar dahi mukâssa kabûl eylediler. Ba'de'l-yevm menzil-i mezbûr merkûmetân Salur ve Garamet'in minvâl-i muharrer üzere mülk-i mütেকâslarıdır, mâlikâne zabt ve tasarruf eylesinler dedikde gibbe't-tasdîki's-şer'î mâ vaka'a bi't-taleb ketb olundu.

Tahrîren fi'l-yevmi's-sâbi' aşar min şehri Cumâdelâhira senete hams ve sittîn ve elf

Şuhûdü'l-hâl: Fahrû'l-akrân Halil Ağa serdâr-ı sâbık, Ahmed Beşe er-râcil, Abbas Beşe b. (), Mustafa b. Ali

131 [23a-2] Ahmed Bey'in kızları Hatice ve Asiye'nin tasarruf ettikleri Molla Ömer Mescidi yanındaki harabe zeminin söz konusu mescidin vakfına ait olması sebebiyle teslim edilmesi gerektiği

[Yev]mü'l-ehad fi 18 Cumâdelâhira li-seneti 1065 mine'l-hicreti'n-Nebeviyye aleyhi efdalü's-salâti ve ekmelü't-tahiyye

El-emru hasbe mâ havâh ketebehü'l-fakîr ilâ afvı mevlâh
Zahreddin b. Mehmed el-müvellâ [el-]hilâfe bi-medîneti Âmid el-mahmiyye -ufiye anhumâ-

Medîne-i Âmid mahallâtından Ali Paşa mahallesinde vâki' kirişhâne kurbunda olan

Mollâ Ömer Mescidi Evkâfı'nın bilfi'l mütevellîsi Hasan Bey b. Mehmed mahfil-i kazâda Hadice ve Asiye bintey Ahmed Bey nâm hâtûnlar taraflarından hüccet-i şer'îyye ile vekil olan Mustafa Bey b. Mehmed Ağa mahzarında üzerine takrîr-i da'vâ edip mescid-i mezbûra mülâsik bir mikdâr harâbe zemîn mescid-i mezbûrun vakfı iken mezbûretân Hadice ve Asiye fuzûlen zabt ve tasarruf ederler, suâl olunmasın taleb ederim dedikde gıbbe's-suâl vekil-i mezbûr cevâbında, zikr olunan harâbe zemîn kadîmü'z-zamândan müvekkilelerim mezbûretânın mülk-i mevrûslarıdır, vakf olduğu ma'lûmum değildir deyü münkir olucak mütevellî-i mezbûrdan da'vâsına mutâbık beyyine taleb olundukda ricâl-i müsliminden es-Seyyid Hasan b. Maksud ve Ali b. Matar ve Bayram b. Şaban nâm kimesneler meclis-i şer'-i şerîfe li-ecli'ş-şehâde hâzırûn olup gıbbe'l-istişâdi'ş-şer'î fi'l-vâki' mescid-i mezbûr muttasılinda olan harâbe zemîn mâ-tekaddemden mescid-i mezbûrun vakfı olduğunu biliriz, biz bu husûsa şâhidleriz, şehâdet dahi ederiz deyü edâ-i şehâdet-i şer'îyye eylediklerinde şehâdetleri hayyiz-i kabûlde vâki' olduktan sonra zemîn-i mezbûru cânib-i vakfa teslîme tenbîh birle mâ vaka'a bi't-taleb ketb olundu.

Tahrîren fi'l-yevmi's-sâbi' 'aşar min şehri Cumâdelâhira senete 1065

Şuhûdü'l-hâl: Mollâ İmadüddin b. Mollâ Ebubekir, Mollâ Ali b. Hacı Mehmed, Mustafa Beşe b. el-Hâc Ali, Hasan Çelebi b. Maksud, Ali Çelebi b. Pîri, Mahmud Çelebi b. İbrahim Çelebi

132 [23a-3] Ahmed b. Ali'nin vefat eden Arslan'ın dayısı olması sebebiyle muhallefâtına tasarruf eden Seydi b. Ahmed'in terekeden el çekmesi gerektiği

Mâ fihi kemâ yahvîhi harrara el-'abdü'l-fakîr ileyhi te'âlâ
Zahreddin b. Mehmed el-müvellâ [el-]hilâfe bi-medîneti Âmid el-mahmiyye -ufiye anhumâ-

Medîne-i Âmid'den iken bundan akdem fevt olan Arslan nâm kimesnenin dayısıyım deyü iddia eden Ahmed b. Ali nâm kimesne tarafından husûs-ı âti'l-beyâna vekil olup Mehmed b. Durmuş ve Mehmed b. Dizdar nâm kimesneler şehâdetleriyle vekâleti sâbite olan Hasan b. Murad nâm kimesne mahfil-i kazâda müteveffâ-yı mezbûrun muhallefâtına vâzı' u'l-yed olan ammetesi oğlu Seydi b. Ahmed nâm kimesne mahzarında üzerine takrîr-i da'vâ edip müvekkilim merkûm Ahmed müteveffâ-yı mezbûr Arslan'ın dayısı olup cümle-i muhallefâtı müvekkilim mezbûr Ahmed'e münhasıra iken mezbûr Seydi muhallefât-ı mezbûreyi fuzûlen zabt ve tasarruf eder, suâl olunmasın taleb ederim dedikde gıbbe's-suâl mezbûr Seydi cevâbında fi'l-vâki' müvekkil-i mezbûr Ahmed müteveffâ Arslan'ın dayısıdır deyü mezbûr Ahmed'in minvâl-i muharrer üzere verâsetini mukır ve mu'terif olucak cümle-i muhallefâtı şer'an mezbûr Ahmed'in olup

merküm Seydi'nin alâkası olmamağla kasr-ı yedine tenbîh birle mâ vaka‘a bi't-taleb ketb olundu.

Fî 18 Cumâdelâhira senete 1065

Şuhûdü'l-hâl: Ali Çelebi b. Pîri, Mehmed b. Zeycan, Veli b. Ali ve gayruhüm

133 [23b-1] Çapakçur'un Eğirmaşın? köyü sipahisi Hüseyin b. Hüdaverdi'nin bir kısım mahsul ve parayı aldığı için İbrahim b. Şah Hüseyin'e açtığı davayı ispat edemediği

El-emru kemâ zükira fihi harrarahü'l-'abdü'l-fakîr ileyhi te‘âlâ
Zahreddin b. Mehmed el-müvellâ [el-]hilâfe bi-medîneti Âmid -ufiye anhumâ-

Çapakçur sancağına tâbi‘ Eğirmaşın? nâm karyenin sipâhisi olan Hüseyin b. Hüdaverdi mahfil-i kazâda İbrahim b. Şah Hüseyin mahzarında üzerine takrîr-i da‘vâ edip mezbûr İbrahim karye-i mezbûrenin bir senesi mahsûlü sancak-ı mezbûr yedi ile on müd tereke mahsûlümü ve yirmi guruş akçe ve beş batman yağı ahz u kabz etmişdir, hâlâ suâl olunmasın taleb ederim dedikde gıbbe's-suâl akîbe'l-inkâr isre'l-istişhâd ityâ[n]-ı beyyineden izhâr-ı acz ve istihlâf eyledikde mezbûr İbrahim dahi ala vefkî'l-mes'ûl hulf billahi'l-aliyyi'l-a'lâ e[yled]ikden sonra mezbûr Hüseyin bî-vech mu‘ârazadan men‘ birle mâ vaka‘a bi't-taleb ketb olundu.

Tahrîren fi'l-yevmi's-sâmin ‘aşar min şehri Cumâdelâhira senete 1065

Şuhûdü'l-hâl: Ali Çelebi b. Pîri, el-Hâc Ahmed b. Alican, Abdülkadir b. Cuma

134 [23b-2] Çapakçur'un Bahkin köyü sipahisi İbrahim b. Ali'nin kendisine ait köylerin mahsulünü aldığı için İbrahim b. Şahin aleyhine açtığı davasına delil getiremediği

El-emru kemâ zükira fihi harrarahü'l-'abdü'l-fakîr ileyhi te‘âlâ
Zahreddin b. Mehmed el-müvellâ [el-]hilâfe bi-medîneti Âmid -ufiye anhumâ-

Çapakçur sancağına tâbi‘ Bahkin karyesi sipâhisi İbrahim b. Ali mahfil-i kazâda diğér İbrahim b. Şahin nâm kimesne mahzarında üzerine takrîr-i da‘vâ edip sulbî oğlum Mustafa'nın timârı karyelerinden Kerkenos nâm karyenin her birisine on ikişer müd terekesin ve Darnaşım? nâm karyenin her sene yedi müd ve Deknasor nâm karyenin her sene sekizer müd ve Termak nâm karyenin her sene üçer müd ve Rucusu ve Naldere karyesinin her sene beş müd tereke ki üç seneden beru bana âid olan mahsûlümü ahz u

kabz etmiştir, hâlâ suâl olunmasın taleb ederim dedikde gıbbe's-suâl mezbûr diğer İbrahim cevâbında Kerkenos karyesi üç hisse olup bir hissesi benim olmağla ancak benim altı bin akçe hissem mukâbelesinde karye-i Kerkenos'un mahsûlünü almışım ziyâde bir nesne almamışım ve zikr olunan karyelere asla ve kat'a müdâhale etmemişim deyicek müdde'î-i mezbûrdan da'vâsına mutâbık beyyine taleb olundukda ityân-ı beyyineye kâdir olmamağın mâ vaka'a bi't-taleb ketb olundu.

Tahrîren fi'l-yevmi't-tâsi' 'aşar min şehri Cumâdelâhira senete 1065

Şuhûdü'l-hâl: Ali b. Pîri, Abdülkadir b. Cuma, Mehmed b. Kara Musa

135 [23b-3] Çüngüş'ün Beygerme? köyünde evi ve bağı bulunan Osman b. Hüseyin'in diğer halk gibi vergisini vermesi gerektiği

Çüngüş nâhiyesine tâbi' Beygerme? nâm karye sâkinlerinden Mustafa ve Bayındır ve Hasan nâm kimesneler mahfil-i kazâda yine karye-i mezbûrede Osman b. Hüseyin nâm kimesne mahzarında üzerine takrîr-i da'vâ edip mezbûr Osman'ın karye-i mezbûrede bağı ve kâr u kisbi vardır, vâki' olan hâne-i avâriz vesâir hâneye bağlı tekâlifi ahâlî-i karye-i mezbûre ile vermede ta'allül eder, yedimizde olan fetvâ-yı şerîfeye nazar olunsun dediklerinde, ba'de'n-nazar, "bir karyede evi ve bağı vesâir hâne-i avârizi icâb eder arâzi ve emlâki olup sâkin olan kimesneler karye-i mezbûrenin sâir ahâlîleriyle hâneye lâzım olan tekâlifi bi-hasebi's-şer' kânûn-ı padişâhî vermemeğe kâdir olurlar mı?" beyân buyurula. "Olmazlar" deyü buyurulmağın mâ hüve'l-vâki' bi't-taleb ketb olundu.

Tahrîren fi'l-yevmi't-tâsi' 'aşar min şehri Cumâdelâhira senete 1065

Şuhûdü'l-hâl: Mollâ Mustafa Harputlu, Mollâ Ali b. el-Hâc Mehmed, Ali Çelebi b. Pîri

136 [23b-4] Mehmed b. Hüseyin ile Erzurum'a giderken yolda ölen Çingân taifesinden Pîr Sultan b. Mühtedi eceli ile öldüğünden Pîr Sultan'ın kardeşi Yadigâr'ın dem ve diyet davasından vazgeçtiği

El-emru kemâ zükira fihî ketebühü'l-'abdü'l-fakîr ileyhi te'âlâ
Zahreddin b. Mehmed el-müvellâ [el-]hilâfe bi-medîneti Âmid -"ufiye anhüma

Çingân tâifesinden iken bundan akdem fevt olan Pîr Sultan b. Mühtedi nâm kimesnenin bi'l-inhisâr vâris-i ma'rûfu olan karındâşı Yadigâr nâm kimesne mahfil-i kazâda işbu sâhibü'l-kitâb Mehmed b. Hüseyin nâm kimesne muvâcehesinde ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm edip târîh-i kitâbdan beş sene mukaddem karındâşım müteveffâ-yı mezbûr Pîr

Sultan mezbûr Mehmed ile yoldaş olup Erzurum'a gitdiklerinde, karındâşım mezbûr Pîr Sultan yolda gâib olmuşdur deyü mezbûr Mehmed'den karındâşım mezbûru yoldaş olduğu hasebiyle da'vâ ve taleb üzere idim. Lâkin tahkîk eyledim ki karındâşım mezbûr Pîr Sultan ecel-i müsemmâsıyla fevt olmuşdur. Karındâşım mezbûr Pîr Sultan'ın dem ü diyeti ve fevti husûsunda vesâir husûslardan mezbûr Mehmed ile aslâ ve kat'â da'vâ ve taleb ve nizâ' ve husûmetim yokdur. Şöyle ki benden asâleten veyahud tarafımdan vekâleten husûs-ı mezbûra müte'allik da'vâ ve nizâ' sâdır ve zâhir olur ise lede'l-hükkâmî'l-kirâm mesmû'a ve makbûle olmasın dedikde gıbbe't-tasfiki's-şer'î mâ vaka'a bi't-taleb ketb olundu.

Tahrîren fi'l-yevmi's-sâmin 'aşar [min] şehri Cumâdelâhira senete 1065

Şuhûdü'l-hâl: Cafer Bey b. İbrahim, Ali Abdullah b. (), Yunus b. Niyaz, Emirkulu b. Mütevellî, Murad b. Kara

137 [24a-1] Zinciriye Medresesi Evkâfi'ndan Arasta Hânı'ndaki ahırın Seyyid Hüseyin Çelebi b. el-Hâc Mehmed Ağa'ya doksan dokuz seneliğine kiralanarak tamir etmesine ve üzerine odalar yapmasına izin verildiği

Mâ fihi hasbe mâ hurrira fihi ketebehü'l-'abdü'l-fakîr ileyhi te'âlâ
Zahreddin b. Mehmed el-müvellâ [el-]hilâfe bi-medîneti Âmid -ufiye anhumâ-

Medîne-i Âmid'den es-Seyyid Hüseyin Çelebi b. el-merhûm el-Hâc Mehmed Ağa mahfil-i kazâyâ hâzır olup takrîr-i kelâm edip İplikpazarı'nda mülk hânım kurbunda vâki' Zinciriye Medresesi Evkâfi'ndan olup Diyarbekir'in Arasta Hânı demekle ma'rûf hânın âhûru harâbe müşrif olup zikr olunan âhûr Mi'mârbaşı Mehmed Bey tahmîniyle ancak iki yüz guruş ile ta'mîr u termîm olunur deyü haber vermekle evkâf-ı mezbûrun mütevellîsi Mustafa Çelebi ve nâzırı Mehmed Efendi zikr olunan âhûrun ta'mîr u termîmine masraf olunacak iki yüz guruş icâre-i mu'accele ile ve sene be-sene dörder yüz akçe icâre-i müeccele-i tavîle ile zikri sebkât eden âhûrun ancak fevkini ve Arasta Hânı'nın harâbe avlusunda sekiz yerde taş kantara ayağı vaz' edip kantaraların dahi ancak fevklerini kendi mülk hânıma muttasıl yedimde olan emr-i şerîf ve şeyhülislâm hazretlerinden bir kıt'a fetvâ-yı münîf ve onlardan mâ'adâ iki kıt'a fetvâlarım ve mütevellî-i merkûmun tezkeresi mücebince fevkânî birkaç oda binâ etmek isterim. Kıbel-i şer'-i şerîfden üzerine varılıp müşâhede olunduktan sonra zikr olunan icâre-i tavîleye dahi izin taleb ederim dedikde bizzât bu hakîr ve mütevellî-i mezbûr ve nâzır-ı merkûm ve zeyl-i kitâbda isimleri mektûbe olan müslimîn ile mârru'z-zikr Arasta Hânı'na varıldıkda filhakîka hân-ı mezbûrun âhûru harâbe müşrif olup iki yüz guruş ile ta'mîr olunduğunu mi'mâr-ı mezbûr haber verdikten sonra mezbûr Hüseyin Çelebi âhûr-ı mezbûrun ancak fevkini ve avlusunda sekiz yerde kantara ayağı vaz' etmesini ve kantaraların dahi fevkini kendi mülk hânına muttasıl birkaç oda binâ etmesi yedinde olan

emr-i şerîf ve üç kıt'a fetvâları ve mütevellîsi tezkeresi mücebince Arasta Hânî ahâlîsinden bakkâl esnâfından eski Pazarbaşı Ömer Çelebi ve Mehmed Çelebi ve Osman Çelebi ve Hasan Çelebi ve es-Seyyid Kaya ve es-Seyyid Hasan ve Hâncı Yakub Beşe ve el-Hâc Şahin vesâirleri meclis-i şer'î şerîfe hâzırûn olup filhakîka mezbûr Hüseyin Çelebi'nin hân-ı mezbûrun âhûrunu ta'mîr edip fevkini ve avlusunda kantara ayakları vaz' edip fevklerini odalar binâ etmesi vücûh-ı kebîre ile taraf-ı vakfa nef'î ve küllî sa'y olup vücûh-ı kesîreden biri hâlâ iki yüz guruş âhûr ta'mîri ve sene be-sene dörder yüz akçe icâre-i müeccelesi ve hân-ı mezbûra kantaraların tahtı dahi bir mükemmel âhûr olup harr u berdde hân-ı mezbûra gelen misâfirlerin davarları masûn ve mahfûz olması ve âhûr-ı mezbûrun cümle ta'mîr u termîmi ve sene be-sene serâydar vesâir harc ve masrafı vakfa kaldığını bi'l-cümle ihbâr eylediklerinden sonra fi'l-vâki' mezbûr Hüseyin Çelebi'nin cânib-i vakfa hayli nef'î ve küllî sa'y olduğu muhakkak olucak biz dahi icâre-i tavileyi tecvîz kılan e'imme-i Hanefiye'nin kavli-i muhtârları üzere ancak zikr olunan âhûrun ve kantaraların fevklerini tahtlarında alâka ve medhali olmamak üzere her üç senede bir akd ile ki akd-i evvelin intihâsı akd-i sâninin ibtidâsı olmak üzere otuz üç akd ile doksan dokuz seneye değin icâr etmeye savb-ı şer'î şerîfden mezbûr Hüseyin Çelebi'ye izin verilmeğin mâ vaka'a bi't-taleb ketb olundu.

Tahrîren fi'l-yevmi gurreti Cumâdelâhira li-seneti hams ve sittîn ve elf

Şuhûdü'l-hâl: Fahrü'l-müderrişin Mevlânâ Mehmed Efendi b. Nasırüddin Efendi, Abdülkadir Çelebi b. Abdülgaffâr Efendi, Yakub Beşe b. Hacı, Ömer Çelebi b. Osman Çelebi pazarbaşı-i sâbık, Mollâ Mehmed b. Bekir, es-Seyyid Mehmed Çelebi b. es-Seyyid Ahmed Çelebi

138 [24a-2] Osman b. Ferhad'ın, Berazi Çubi aşiretinden Hüseyin Çavuş'u böğrüne taşla vurarak öldürdüğünü ikrar ettiği

Berazi Çubi aşiretinden iken bundan akdem madrûben fevt olan Hüseyin Çavuş nâm kimesnenin sulbî oğlu İsmail nâm kimesne ve zevce-i metrûkesi Şumu bt. Savar nâm hâtûn meclis-i şer'î hatîr-i lâzımü't-tevkîrde Osman b. Ferhad nâm kimesne mahzarında üzerine her biri takrîr-i da'vâ edip mûrisimiz müteveffâ-yı mezbûr Hüseyin Çavuş mezbûr Osman târîh-i kitâbdan on ay mukaddem taş ile sol böğrüne darb edip ol darbdan fevt olmuştur, hâlâ şer' ile merkûm Osman'dan suâl olunması matlûbumuzdur dediklerinde gibbe's-suâl mezbûr Osman cevâbında fi'l-vâki' târîh-i mezbûrda merkûm Hüseyin Çavuş'un taş ile sol böğrüne darb eyledim, ol darbdan fevt oldu deyiş mukîr ve mu'terif olmağın mâ vaka'a bi't-taleb ketb olundu.

Fi'l-yevmi't-tâsi' aşar [min] şehri Cumâdelâhira senete 1065

Şuhûdü'l-hâl: Ali Bey b. Mehmed, Hızır Bey b. Mehmed, Ali Çelebi b. Pîri

139 [24a-3] Hüseyin Çavuş'u öldüren Osman b. Ferhad ve Matar b. Mehmed ile vârisleri olan oğlu İsmail ve hanımı Şumu'nun sulh bedeli karşılığında dem ve diyet davasından vazgeçtikleri

Berazi Çubi aşîretinden iken bundan akdem madrûben fevt olan Hüseyin Çavuş nâm kimesnenin sulbî oğlu İsmail nâm kimesne ve zevce-i metrûkesi Şumu bt. Savar nâm hâtûn mahfil-i kazâda işbu bâ'isü'l-kitâb Osman b. Ferhad ve Matar b. Mehmed nâm kimesneler mahzarlarında her biri ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm edip mûrisimiz müteveffâ-yı mezbûr Hüseyin Çavuş'a mezbûrân Osman ve Matar taş ile sol böğrüne darb edip ol darbdan fevt olmuştur, dem ü diyetini mezbûrândan da'vâ ve taleb eylediğimizde muslihûn-ı müslimûn tavassutuyla bizi müteveffâ-yı mezbûrun dem ü diyeti da'vâsından üç yüz re's koyun ve bir re's inek ve bir öküz ve bir kara kılıç ve üç sarık ve üç kaftan ve Zarife nâm bikri merkûm İsmail bana akd-i nikâh etmek için verip sulh eylediklerinde ben dahi sulh-ı mezbûru kabûl ve bedel-i sulh olan koyunu ve inek ve öküz ve kılıç ve sarık ve kaftanlarımızı ve merkûme Zarife'yi alıp kabûl ve kabz eyledik. Min ba'd mevrûsumuz müteveffâ-yı mezbûrun dem ü diyeti husûsunda mezbûrân Osman ve Matar ile vesâir aşîret-i mezbûr ahâlîleri ile aslâ ve kat'â da'vâ ve taleb ve nizâ' ve husûmetimiz kalmamıştır. Ba'de'l-yevm husûs-ı mezbûra müte'allik da'vâ ve taleb ve nizâ' ve husûmet sâdır ve zâhir olur ise inde'l-hükkâmî'l-kirâm mesmû'a ve makbûle olmasın dediklerinde gibbe't-tasdîki's-şer'î mâ vaka'a bi't-taleb ketb olundu.

Tahrîren fi 20 Zilka'de senete 1065

Şuhûdü'l-hâl: Ali Bey b. Pîri, Hızır Bey b. Mehmed, Ali Çelebi b. Pîri, Mehmed b. Mollâ Bekir, Emin Çelebi b. Bekir, Mollâ Hasan b. Hacı Hasan, Mollâ Bahaeddin b. (), Üstâd Bayram

140 [24b-1] Eğil'de vefat eden Ahmed Bey'in hanımı Safiye ile diğer vârisleri arasındaki malların paylaşımı konusundaki anlaşmazlığa, sulh bedeli karşılığında son verilmesine rağmen tekrar dava açmaya çalışan Safiye'den bu talebinin kabul edilemeyeceği

Eğil sancağı sâkinlerinden iken bundan akdem vefât eden Ahmed Bey nâm kimesnenin zevce-i metrûkesi Safiye bt. Mustafa nâm hâtûn mahfil-i kazâda müteveffâ-yı mezbûr Ahmed Bey'in vâris-i ma'rûfu olup muhalledâtına vâzı'u'l-yed iken fevt olan ammusi Osman Ağa nâm kimesnenin sulbî oğulları Mehmed ve Ömer ve İbrahim ve Hüseyin ve sulbiye kızları Hediye ve Âişe nâm sagîrlerin vasiyy-i mansûbları olan Yusuf Ağa b. Ömer ve âhar sulbiye kızları Hadice ve Zübde nâm hâtûnlar taraflarından vekîl olup vekâleti nehc-i şer'î üzere sâbite olan mezbûre Zübde'nin zevci Ebubekir Bey b. Mustafa mahzarlarında üzerlerine bi'l-vekâle takrîr-i da'vâ edip müteveffâ-yı mezbûr

Ahmed Bey zimmetinde olan kırk guruş mehr-i müeccelim ve muhallelâtı ve sancak-ı mezbûrede vâki' on iki bâb damda sümün hissem ve mezbûr Ahmed Bey târîh-i kitâbdan yirmi beş sene mukaddem madrûben fevt olmağla dört yüz guruş diyeti alınıp zikr olunan dört yüz guruş vesâir muhallelât ve damları müteveffâ-yı mezbûr Osman Ağa verâseti hasebiyle ahz u kabz etmiş idi, hâlâ mezbûr Osman Ağa fevt olmağla zikr olunan hisse-i şâyi'amı müteveffâ-yı mezbûr Osman Ağa'nın muhallelâtından talep ederim, suâl olunsun dedikde gibbe's-suâl mezbûrân vasî ve vekil cevâblarında müteveffâ-yı mezbûr Osman Ağa'nın hâl-i hayâtında mezbûre Safiye zikr olunan kırk guruşu mehr-i müeccelin ve zevcinin muhallelâtından sümün hissesin ve diyet-i mezbûreden hisse-i şer'iyyesin da'vâ ve talep eyledikde, vesâtat-ı muslihîn ile bir kat yorgan ve döşek ve iki kilim ve iki kat kumaş esbâb üzerine sulh olup bedel-i sulh-ı mezbûru alıp kabûl ve kabz edip bâkîsinden ibrâ ve ıskât eyledikten sonra sadrî oğlu işbu Mustafa Halil bundan akdem vâlidesi mezbûre Safiye tarafından vekâleten mezbûr Osman Ağa'nın eytâmı üzerine vasî olan Ebubekir'den Eminvâl-i muharrar üzere husûs-ı mezbûru da'vâ ve talep eyledikde vekil-i mezbûr Ebubekir dahi mukaddemâ mezbûre Safiye bir kat yorgan ve döşek iki kilim ve iki kat kumaş esbâb üzerine sulh olduğun sancak-ı mezbûre kadısı olan Mevlânâ Mehmed Efendi b. Muharrem mahzarında isbât ve hüccet etmeğın kâni' olmayıp yine mezbûr Mustafa medîne-i Âmid Mahkemesi'nde bin altmış beş senesi Saferü'l-hayr'ının yirminci gününde vâlidesi merkûme Safiye tarafından vekâlet-i şer'iyye ile vekil olup husûs-ı mezbûru tekrâr da'vâ eyledikde biz dahi zikr olunan isbât hüccetin ibrâz edip mazmûn-ı hüccet-i mezbûreyi merkûm Mustafa inkâr etmekle mazmûn-ı hüccet-i mezbûreyi târîh-i mezbûrda vekil-i mezbûr Mustafa'nın muvâcehesinde isbât edip yedimize bir kıt'a dahi mazmûn-ı hüccet isbât eylediğimde hüccet alınıp hâlâ yedimizde olan iki kıt'a hüccete nazar olunsun deyü yedlerinde olan hüccetlerin ibrâz edip nazar olundukda zikr olunan hüccetlerin mazmûnları merkûmân Yusuf Ağa ve Ebubekir'in cevâblarına mutâbık olucak müdde'iyeye-i merkûme Safiye'den istintâk olundukda mazmûn-ı hüccet olan hücceti ikrâr, lâkin oğlum mezbûr Mustafa'yı vekil etmemişim deyü inkâr birle mukâbele eyledikde mezbûrların vasî ve vekilden merkûme Safiye oğlu mezbûr Mustafa'yı bundan akdem husûs-ı mezbûr da'vâsına tarafından vekil eylediğine beyyine talep olundukda ricâl-i müslimînden Mehmed Çavuş b. Ali ve es-Seyyid Sıddık Çelebi b. Ali Çelebi nâm kimesneler meclis-i şer'î şerîfe li-ecli's-şehâde hâzırân olup gibbe'l-istişhâdi's-şer'î fi'l-vâki' mezbûre Safiye husûs-ı mezbûr da'vâsına tarafından iki şahid-i ârif ile oğlu mezbûr Mustafa'yı vekil eylediğınız[i] biliriz, biz bu husûsa şahidleriz, şehâdet dahi ederiz deyü edâ-i şehâdet-i şer'iyye eylediklerinde şehâdetleri hayyiz-i kabûlde vâki' oldukdan sonra müdde'iyeye-i merkûme bundan akdem iki defa husûs-ı mezbûr da'vâsından şer'î şerîf ile men' olunub mücâb olmayıp hâlâ yine ikâme-i da'vâ etmekle da'vâsın lağv-ı mahz olmağın min ba'd mezbûr-ı merkûme Safiye bî-vech mu'ârazadan men' birle mâ vaka'a bi't-taleb ketb olundu.

Tahrîren fi'l-yevmi'l-'aşir min şehri Cumâdelâhira li-seneti hams ve sittîn ve elf

Şuhûdü'l-hâl: Fahrü'l-akrân İbrahim Ağa cây-ı kethüdâ hâlâ, Süleyman Bey el-mübâşir, Abdal Bey b. Ahmed, Abbas b. Rasül, Ramazan Bey kapıcı, Abdülgaflar Çelebi b. Mahmud

141 [25a-1] Abdünnur v. Maraba'nın el-Hâc Süleyman mahallesindeki evini David v. İbrahim'e sattığı

Mâ fihi mine'l-mübâya 'ati's-şer' iyye cerâ inde [a]hveci'l-beriyye
Zahreddin b. Mehmed el-müvellâ [el-]hilâfe bi-medîneti Âmid -ufiye anhumâ-

Medîne-i Âmid zimmîlerinden Abdünnur v. Maraba nâm zimmî mahfil-i şer'-i hatîr-i lâzımü't-tevkîrde işbu sâhibü'r-rakîm David v. İbrahim nâm zimmî muvâcehesinde ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm edip silk-i mülkünden medîne-i mezbûre mahallâtından el-Hâc Süleyman mahallesinde vâki' hudûdunun bir tarafı Zeliha Hâtûn mülkü ve bir tarafı Abdünnur mülkü ve bir tarafı Meryem mülkü ve taraf-ı râbi'î tarîk-ı âmla mahdûd bir meclis ve bir neccârı ve bir mahzen ve bir eyvân tahtı zîr-i zemîn ve kenîf ve avluyu müştemil mülk menzilimi merkûm David'e elli üç riyal guraşa bey'-i bâtt-ı sahîh-i şer' ile bey' edip kabz-ı semen ve teslîm-i mebî'-i mahdûd eyledim, ba'de'l-yevm menzil-i merkûm mersûm David'in mülk-i müşterâsıdır, keyfe mâ yeşâ' ve yehtâr zabt ve tasarruf eylesin dedikde gıbbe't-tasdîki's-şer'î mâ vaka'a bi't-taleb ketb olundu.

Tahrîren fi'l-yevmi'l-'işrîn min şehri Cumâdelâhira li-seneti hams ve sittîn ve elf

Şuhûdü'l-hâl: Behram b. Mehmed, Hasan b. Ali, Veli b. Bayezid, Kurd Bey b. Ebubekir, Haçık v. Rebih, Abdünnur v. Tanbure, Agise v. Rosman

142 [25a-2] Mardin'den Abdülcilil b. Abdullah'ın evini, Mustafa Çelebi ve kardeşleri Yusuf, Emir, Hacı ve Ahmed'e sattığı

Nefs-i Mardin sâkinlerinden Abdülcilil b. Abdullah nâm kimesne tarafından husûs-ı âti'l-beyâna vekîl olup Sohrab Bey b. Pîr ve Şahin Çelebi b. Abdullah nâm kimesneler şehâdetleriyle vekâleti şer'an sâbite olan Ahmed b. Ali nâm kimesne mahfil-i kazâda işbu bâ' isü'l-kitâb Mustafa Çelebi nâm kimesne kendi tarafından asâleten ve karındâşları Yusuf ve Emir Hacı ve Ahmed nâm kimesneler taraflarından tasdîke vekîl olmağla mezbûr Mustafa Çelebi vekâleten mahzarında bi'l-vekâle ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm edip müvekkilim mezbûrun silk-i mülkünden nefsi-i Mardin mahallâtından Külâsin'de? vâki' hudûdunun bir tarafı Derviş mülkü ve bir tarafı kal'aya ve tarafeyni tarîk-ı âm ile mahdûd iki sofa ve iki neccârı ve bir mikdâr harâbe zemîn ve kenîf ve su kuyusu ve avluyu müştemil mülk menzilini mezbûrûn Mustafa Çelebi ve Yusuf ve Emir Hacı ve Ahmed'e 'ala tarîk-ı iştirâki's-seviyy doksan dört riyalî guraşa bey'-i bâtt-ı sahîh-i şer'î

ile bey' ve teslim edip mezbûrûn dahi minvâl-i muharrer üzere iştirâ ve teslim ve kabz eylediklerinden sonra semen-i mezbûrun doksan guruşu mezbûrûnun babaları olup fevt olan el-Hâc Ali'nin müvekkilim mezbûr Abdülcelil'in zimmetinde olan doksan guruşu deynine takâs edip ve dört guruşunu dahi merkûm Mustafa Çelebi yedinden bi't-tamâm ve'l-kemâl alıp kabz eyledim. Ba'de'l-yevm zikr olunan menzil mezbûrûn Mustafa Çelebi ve Yusuf ve Emir Hacı ve Ahmed'in iştirâk-i sevi ile mülk-i müşterâlarıdır, keyfe mâ yeşâ' ve yehtâr zabt ve tasarruf eylesinler dedikde gıbbe't-tasdîki'ş-şer'î mâ vaka'a bi't-taleb ketb olundu.

Tahrîren fi'l-yevmi'l-'işrîn min şehri Cumâdelâhira li-seneti hams ve sittîn ve elf

Şuhûdü'l-hâl: Ömer b. Veli, Tatar b. Üveys, Ali b. Hasan, Arslan Bey b. Hacı, Abdülaziz b. Ali, Mahmud Beşe b. Yasin, İlyas b. Şemdin, Hacı Ahmed b. Alican

143 [25a-3] David v. İbrahim'in Hacı Süleyman mahallesindeki evini Zeliha bt. Yusuf'a sattığı

Mâ fihi mine'l-mübâya'ati'ş-şer'îyye cerâ inde ahveci'l-beriyeye
Zahreddin b. Mehmed el-müvellâ [el-]hilâfe bi-medîneti Âmid -ufiye anhumâ-

Medîne-i Âmid mahallâtından Hacı Süleyman mahallesi sükkânından David v. İbrahim nâm zimmî mahfil-i kazâda işbu sâhibü'l-kitâb Zeliha bt. Yusuf nâm hâtûn tarafından tasdîke vekîl olan Kurd Bey b. Bekir mahzarında ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm edip silk-i mülkünden mahalle-i mezbûrede vâki' hudûdunun bir tarafı Arakil mülkü ve bir tarafı David mülkü ve bir tarafı Abdünnur mülkü ve taraf-ı râbî'i tarîk-ı âm ile mahdûd iki sofa ve bir neccârı ve bir eyvân tahtı zîr-i zemîn ve kenîf ve avluyu müştemil menzilimi mezbûre Zeliha'ya doksan riyal guruşa bey' edip kabz-ı semen-i ma'dûd ve teslim-i mebî'-i mahdûd eyledim, ba'de'l-yevm sâlifü'z-zikr menzil mezbûre Zeliha'nın mülk-i müşterâsıdır, keyfe mâ yeşâ' ve yehtâr zabt ve tasarruf eylesin dedikde gıbbe't-tasdîki'ş-şer'î mâ vaka'a bi't-taleb ketb olundu.

Tahrîren fi'l-yevmi's-sânî ve'l-'işrîn min şehri Cumâdelâhira li-seneti hams ve sittîn ve elf

Şuhûdü'l-hâl: Delibaş b. Seyyid Mehmed, Hasan b. Mehmed, Ömer b. Sefer, Ali Çelebi b. Pîri

144 [25b-1] Raziye Hatun'un, Acem asıllı cariyesi Çeşmi bt. Abdullah'ı âzâd ettiği

Mâ fihi mine'l-i'tâkı bi-fekki'r-rakabeti ve bi'l-ıtlâkı harrarahü'l-'abdü'l-fakîr ileyhi te'âlâ

Zahreddin b. Mehmed el-müvellâ [el-]hilâfe bi-medîneti Âmid el-mahmiyye -ufiye anhumâ-

Medîne-i Âmid sâkinelerinden Raziye bt. () nâm hâtûn tarafından ıtk-ı âti'z-zikre vekîl olup vekâleti Seyfi Bey b. Mustafa ve Ali Beşe b. Abdülmennan nâm kimesneler şehâdetleriyle sâbite olan Hüseyin b. Abdülmennan nâm kimesne mahfil-i kazâya hâzır olup bi'l-vekâle ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm edip müvekkilem mezbûre Raziye'nin silk-i mülkünden münselik târîh-i kitâba gelince rıkkıyetini mukırra ve mu'terife olan orta boylu, Acemiyyetü'l-asl Çeşmi bt. Abdullah nâm câriye-i memlûkesini hasbeten lillahi te'âlâ ve taleben li-merzâti'l-meliki'l-a'lâ cümle-i mâlından tahrîr ve i'tâk ve silk-i harâyir-i asliyyâta idrâc edip âzâd eyledi. Min ba'd mezbûre Çeşmi sâir harâyir-i asliyât gibi hürre olup rıkkıyesinde hakk-ı velâdan gayrı bir nesne kalmamışdır dedikde mâ hüve'l-vâki' bi't-taleb ketb olundu.

Tahrîren fi'l-yevmi's-sânî ve'l-işrîn min şehri Cumâdelâhira senete hams ve sittîn ve elf

Şuhûdü'l-hâl: Mustafa Beşe er-râcil, İbrahim Beşe b. Abdülmennan, Halil Bey b. İbrahim, Halil Beşe debbâğ, Mustafa Beşe debbâğ, Seyfi Bey b. Mustafa

145 [25b-2] Ömer b. Cemal'in Dellükan aşiretinden Pîro b. Şah Hüseyin'e verdiği borcun otuz kuruşundan ferâgat ettiği

Mâ fihi kemâ yahvîhi harrarahü'l-'abdü'l-fakîr ileyhi te'âlâ

Zahreddin b. Mehmed el-müvellâ [el-]hilâfe bi-medîneti Âmid -ufiye anhumâ-

Medîne-i Âmid sâkinelerinden Ömer b. Cemal nâm kimesne mahfil-i kazâda Dellükan aşîretinden işbu bâ'isü'l-kitâb Pîro b. Şah Hüseyin nâm kimesne mahzarında ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm edip târîh-i kitâbdan üç sene mukaddem mezbûre Pîro ile gâib ani'l-meclis Şahin ve Alican nâm kimesneler benden yüz yetmiş guruş ahz u kabz edip meblağ-ı mezbûrun yüz kırk riyalî gurusunu ahz u kabz edip bâkî kalan otuz gurusunu dahi merkûm Pîro'dan da'vâ ve taleb üzere idim. Da'vâmdan ferâgat edip meblağ-ı mezbûr otuz guruş husûsundan merkûm Pîro'nun zimmetini ibrâ-i âm ve kâti'u'n-nizâ' ile ibrâ ve ıskât eyledim. Min ba'd husûs-ı mezbûra müte'allik merkûm Pîro ile aslâ ve kat'â da'vâ ve taleb ve nizâ' ve husûmetim kalmamışdır dedikde gibbe't-tasdikî's-şer'î mâ vaka'a bi't-taleb ketb olundu.

Tahrîren fi'l-yevmi's-sânî ve'l-işrîn min şehri Cumâdelâhira senete hams ve sittîn ve elf

Şuhûdü'l-hâl: Rıdvan Beşe ağa-i ihtisâb, Ali Efendi nâib-i ihtisâb, Mahmud Çelebi b. İbrahim, Ali Çelebi b. Pîri

146 [25b-3] Mehmed b. Bayram ile kardeşi Kaya ve annesi Raziye bt. Arslan'ın Ali Paşa mahallesindeki zeminlerini Mehmed Çelebi b. Hüdaverdi'ye sattıkları

Mâ fihi mine'l-bey' ve's-şirâ cerâ 'inde efkari'l-verâ
Zahreddin b. Mehmed el-müvellâ [el-]hilâfe bi-medîneti Âmid el-mahmiyye -ufiye anhumâ-

Medîne-i [Âmid] sâkinlerinden Mehmed b. Bayram nâm kimesne kendi tarafından asâleten ve karındâşı Kaya ve vâlidesi Raziye bt. Arslan nâm hâtûn taraflarından husûs-ı âti'l-beyâna vekîl olup mezbûretânı ma'rifet-i şer'îyye ile ârifân olan Osman b. Eyüb ve Mustafa b. Mehmed nâm kimesneler şehâdetleriyle vekâleti şer'an sâbite olan mezbûr Mehmed vekâleten meclis-i şer'-i hatîr-i lâzımü't-tevkîrde işbu sâhibü'l-kitâb Mehmed Çelebi b. Hüdaverdi nâm kimesne mahzarında bi'l-asâle ve bi'l-vekâle ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm edip silk-i mülkümüzden medîne-i mezbûre mahallâtından Ali Paşa mahallesinde vâki' hudûdunun bir tarafı Ali Bey mülkü ve bir tarafı vakfa ve tarafeyni tarîk-ı âm ile mahdûd bir mikdâr hâlî ve harâbe zemînimizi mezkûr Mehmed Çelebi'ye altı riyal guraşa bey'-i bâtt-ı kat' ile bey' edip kabz-ı semen-i ma'dûd ve teslîm-i mebi'-i mahdûd eyledim. Ba'de'l-yevm zikr olunan zemîn merkûm Mehmed Çelebi'nin mülk-i müşterâsıdır, keyfe mâ yeşâ' ve yehtâr zabt ve tasarruf eylesi[n] dedikde gıbbe't-tasdîki's-şer'î mâ vaka'a bi't-taleb ketb olundu.

Tahrîren fi'l-yevmi's-sâmin 'aşar min şehri Cumâdelâhira senete hams ve sittîn ve elf

Şuhûdü'l-hâl: Mustafa Çelebi b. Ali Bey, Derviş b. Alihan, Mustafa Bey gılmân-ı Âmid, Mustafa berber, Mahmud Çavuş b. Ayaz Çavuş, Mehmed b. es-Seyyid Pîri, Osman Çelebi b. () allâf, Musli Bey gılmân-ı Âmid

147 [26a-1] Maktûl olan Gudde Mehmed Kethüda'nın ve kardeşinin evleri aranıp yıkıldıktan sonra bulunan para ile eşyaların deftere kaydedildiği

Bilfi'l vâlî-yi vilâyet hâkim-i eyâlet vezîr-i müşterî-tedbîr sa'âdetli ve rif'atli Mustafa Paşa ve iftihârü'l-emâcid ve'l-ekârim izzetlü ve rif'atlü Kapıcıbaşı Mehmed Ağa ve Diyarbekir a'yânından mefharü'l-ikbâl Defterdâr Abdullah Efendi ve Defterdâr-ı sâbık

Mehmed Efendi ve Rûznâmecî İbra[him] Efendi ve Kethüdâ yeri İbrahim Ağa ve Serdâr Ömer Ağa ve Serdâr-ı sâbık Halil Ağa ve Kara Mustafa Ağa vesâirleri mahzarlarında Dîvân-ı Âmid'de akd-i meclis-i şer'-i şerîf olundukda bilfi'l Çermik Sancağı Beyi el-Hâc Osman Bey ve karındâşı el-Hâc Mehmed Bey ve Kethüdâ yeri Mahmud Ağa vesâirleri meclis-i mezbûrda takrîr-i kelâm edip mûmâileyh Mehmed Ağa emr-i şerîf-i vâcibü's-şerîf ile sancak-ı mezbûra geldiğinde hatt-ı hümâyûn ile maktûl olan Gudde Mehmed Kethüdâ'nın menzîlini ve sancak-ı mezbûrda olan eşyâ ve esbâb ve emvâl ve erzâkını bi'l-cümle mûmâileyh Mehmed Ağa cây-ı teftîş ve tefahhus ve kemâl-i mertebe tecessüs edip zuhûr eden eşyâsı ve zimem-i nâsda olan emvâl ve erzâkî firâden firâden defter olunup hattâ menzîli nice yerde kazılıp ve yıkdırılıp bir nesne zuhûr etmeyip lâkin işbu karındâşı el-Hâc Musa Ağa'nın menzîli dahi izn-i şer'-i şerîf ile ve bizim ve defterdâr efendinin ve Mütessellim Ali Ağa'nın ma'rifetleriyle aranıp ve kazılıp bir mağara içinde sepet ve sandıkda yetmiş üç kese riyal ve Esedî guruş ve yirmi üç kese Şâhî akçe ki cem'an doksan altı kese akçe çıkıp add olunup ve mezbûr el-Hâc Musa Ağa'nın mührüyle mühürlenip mûmâileyh Mehmed Ağa'ya kabz etdirilip vesâir menzîlinde olan eşyâsı dahi bi'l-cümle firâden firâden defter olunmuşdur, defterden hâric bir nesneleri kalmamışdır deyü meclis-i mezbûrda minvâl-i meşrûh üzere takrîr etmeleriyle mâ hüve'l-vâki' bi't-taleb ketb olundu.

Tahrîren fi'l-yevmi'l-işrîn min şehri Cumâdelâhira senete 1065

Şuhûdü'l-hâl: Mustafa Ağa kethüdâ-i çavuşân, Mehmed Ağa b. Elvend, Yusuf Bey b. Abdülmennan, Veli Bey el-cündî

148 [26a-2] Ali Paşa mahallesindeki Molla Ömer Mescidi Evkâfi'ndan olan vakıf zeminin Hatice ve Asiye'ye doksan dokuz seneliğine kiralandığı

Mâ fihi mine'l-îcâr ve'l-istîcâr cerâ lede'l-fakîr ile'l-meliki'l-gaffâr
Zahreddin b. Mehmed el-müvellâ [el-]hilâfe bi-medîneti Âmid -ufiye anhumâ-

Medîne-i Âmid mahallâtından Ali Paşa mahallesinde vâki' Kirişhâne kurbunda olan Mollâ Ömer Mescidi Evkâfi'nın bilfi'l mütevellîsi olan Hasan Bey b. Mehmed mahfil-i kazâda işbu sâhibü'l-kitâb Hadice ve Asiye bintey Ahmed Bey nâm hâtûnlar taraflarından hüccet-i şer'îyye ile vekîl-i şer'îleri olan Mustafa Bey b. Mehmed Ağa mahzarında ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm edip evkâf-ı mezbûrede olup mescid-i mezbûr mülâsıkında vâki' bir mikdâr harâbe vakıf zemînini târîh-i kitâbdan mâh be-mâh on beş akçe icâre ile üç senede bir akd-i cedîd ile ki akd-i evvelin inhâsı akd-i sâbitin ibtidâsı olmak üzere otuz üç akd ile doksan dokuz seneye değin icâre-i tavîleyi tecvîz kılan e'imme-i Hanefiye'nin kavli-i muhtârları üzere tevliyetim hasebiyle zemîn-i mezbûr mezbûretân Hadice ve Asiye'ye îcâr edip mezbûretân dahi minvâl-i muharrer üzere istîcâr ve kabûl eyledi, ba'de'l-yevm zikr olunan zemîn mezbûretânın taht-ı icâre-i tavîlelerindedir dedikde gibbe't-tasdikî's-şer'î mâ vaka'a bi't-taleb ketb olundu.

Tahrîren fi'l-yevmi'l-'aşir min şehri Cumâdelâhira senete hams ve sittîn ve elf

Şuhûdü'l-hâl: Mollâ İmad b. Mollâ Ebubekir, Mollâ Ali b. Hacı Mehmed, Mustafa b. el-Hâc Ali, Hasan b. Maksud, Bayram b. Şaban

149 [26a-3] Ayşe bt. Ali'nin Çağal mahallesindeki evini Emine bt. Seyyid Abdülcemil'e sattığı

Medîne-i Âmid sâkinlerinden Âişe bt. Ali nâm hâtûn mahfil-i şer'-i hatîr-i lâzımü't-tevkîrde işbu sâhibü'l-kitâb Emine bt. es-Seyyid Abdülhamid nâm hâtûn tarafından tasdîke vekîl olan el-Hâc Ali b. Fethullah nâm kimesne mahzarında ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm edip silk-i mülkünden medîne-i mezbûre mahallâtından Çağal mahallesinde vâki' hudûdunun bir tarafı mezbûre Emine mülkü ve bir tarafı Derviş İbrahim mülkü ve bir tarafı tarîk-ı hâs ve taraf-ı râbi'î tarîk-ı âm ile mahdûd iki sofa bir matbah ve avluyu müştemil mülk menzilimi merkûme Emine Hâtûn'a halît olmağla kırk riyalî guruşa bey' edip kabz-ı semen ve teslîm-i mebî' eyledim. Ba'de'l-yevm menzil-i mezbûr merkûme Emine Hâtûn'un mülk-i müşterâsıdır, keyfe mâ yeşâ' ve yehtâr zabt ve tasarruf eylesin dedikde gibbe't-tasdîki'ş-şer'î mâ vaka'a bi't-taleb ketb olundu.

Fî 21 Cumâdelâhira senete 1065

Şuhûdü'l-hâl: Şaban b. Mollâ Mehmed, es-Seyyid Ömer b. es-Seyyid Nasrullah, Ali Çelebi b. Pîri, el-Hâc Mahmud Çelebi b. İbrahim Çelebi

150 [26b-1] Sakar'ın, annesi Hazem bt. Aprahamşe'ye olan borcunu ödemesi gerektiği

Mâ fihi kemâ zükira fihi ketebehü'l-'abdü'l-fakîr ileyhi te'âlâ
Zahreddin b. Mehmed el-müvellâ [el-]hilâfe bi-medîneti Âmid el-mahmiyye -ufiye anhumâ-

Medîne-i Âmid sâkinelerinden Hazem bt. Aprahamşe nâm Nasrâniye mahfil-i kazâda oğlu Sakar v. Makvay nâm zimmî muvâcehesinde üzerine takrîr-i da'vâ edip mezbûrun zimmetinde cihet-i karzdan on yedi riyal guruş hakkım vardır, hâlâ taleb ederim, suâl olunsun dedikde gibbe's-suâl ve'l-ikrâr lâkin üç guruşunu kendüye teslîm etmişim deyücek , sıdk-ı makâlini mübeyyin beyyine taleb olundukda ityân-ı beyyineden izhâr-ı acz ve istihlâf eyledikde merkûm Hazem dahi 'ala vefkî'l-mes'ûl half billahillezî enzele'l-İncîle 'ala İsa -aleyhi's-selâm- etmeğın meblağ-ı mezbûr on yedi riyal guruşun edâsına merkûm Sakar'a tenbîh ile mâ vaka'a bi't-taleb ketb olundu.

Tahrîren fi'l-yevmi evâhiri Cumâdelâhira senete 1065

Şuhûdü'l-hâl: Ali Çelebi b. Pîri, Abdülkadir b. Cuma, Mehmed b. Bayrak

151 [26b-2] Ahmed b. Mahmud'dan mehri, nafaka-i iddeti ve eşyasından feragat ederek boşanan Fatma bt. Davud'un herhangi bir eşya talebinde bulunamayacağı

El-emru kemâ zükira fihi harrarahü'l-'abdü'l-fakîr ileyhi te'âlâ
Zahreddin b. Mehmed el-müvellâ [el-]hilâfe bi-medîneti Âmid -ufiye anhumâ-

Medîne-i Âmid'den Fâtıma bt. Davud nâm hâtûn mahfil-i kazâda zevc-i mutallakı olan Ahmed b. Mahmud nâm kimesne mahzarında üzerine takrîr-i da'vâ edip mezbûrun yanında iki kat yorgan ve döşek ve yasdık ve bir dolâb ve bir çit perde ve iki kilim ve bir halı ve bir keçe ve bir tâbe ve iki tas ve iki sahan ve iki na'lbeki ve bir kahve ibriği ve bir zıbin ve bir çift atlas nebk? ve dört zirâ' kırmızı bogasi ve bir bohça ve bir işleme yasdık eşyâm vardır, hâlâ taleb ederim, suâl olunsun dedikde gıbbe's-suâl mezbûr Ahmed cevâbında merkûm Fâtıma'yı tatlık eylediğimde zimmetimde olan mehr-i müeccelinden ve nafaka-i iddetinden ve eşyasından fâriğa olmağın ve bu denlü eşyası dahi zimmetimde yoktur ve zimmetimi cemî'-i da'vâsından berî etmiştir deyücek, mezbûr Ahmed'den siddîk-i makâlini mübeyyin beyyine taleb olundukda ricâl-i müslimînden Ali Beşe b. Mustafa ve Mehmed b. Abdülmennan nâm kimesneler meclis-i şer'-i şerîfe li-ecliş-şehâde hâzırân olup gıbbe'l-istişhâdi'ş-şer'î fi'l-vâki' mezbûre Fâtıma merkûm Ahmed zimmetinde olan mehr-i müeccelinden ve nafaka-i iddetinden ve cemî'-i da'vâsından ferâgat edip mezbûr Ahmed'in zimmetin bizim huzûrumuzda berî eylemiştir, biz bu husûsa şâhidleriz, şehâdet dahi ederiz deyü edâ-i şehâdet-i şer'iyye eylediklerinde şehâdetleri hayyiz-i kabûlde vâki' oldukdan sonra mezbûre Fâtıma mu'ârazadan men' birle mâ vaka'a bi't-taleb ketb olundu.

Tahrîren fi'l-yevmi's-sânî ve'l-işrîn min şehri Cumâdelâhira senete hams ve sittîn ve elf

Şuhûdü'l-hâl: Ali Çelebi b. Pîri, Veli b. Ali, Ali Beşe b. Mustafa, Hüseyin b. Mehmed, Mehmed b. Abdülmennan

152 [26b-3] Vefat eden Fatma'nın yanında kalan Hanım bt. Molla Mehmed'in, elinde Fatma'ya ait para ve eşya olmadığına dair yemin ettiği

Mâ fihi kemâ hurrira fihi ketebehü'l-'abdü'l-fakîr ileyhi te'âlâ
Zahreddin b. Mehmed el-müvellâ [el-]hilâfe bi-medîneti Âmid -ufiye anhumâ-

Medîne-i Âmid sâkinelerinden iken bundan akdem vefât eden Fâtıma nâm hâtûnun sadrî oğlu Halil b. Mustafa nâm kimesne mahfil-i kazâda Hanım bt. Mollâ Mehmed nâm hâtûn mahzarında üzerine takrîr-i da'vâ edip merkûme Hanım vâlidem müteveffât-ı mezbûrenin yanında sâkine olmağla müteveffât-ı mezbûrenin üç yüz guruş nakid akçe ve bir sîm kemer ve bir çift altın küpe ve iki altın hâtem ve bir don ve iki atlas

kaftan ve bir dülbend kaftan ve iki zıbın ve iki gömlek eşyâsını ahz u kabz eylemiştir, hâlâ taleb ederim suâl olunsun dedikde gıbbe's-suâl merkûme Hanım husûs-ı mezbûru inkâr birle mukâbele edicek müdde'î-i mezbûrdan da'vâsına mutâbık beyyine taleb olundukda, ityân-ı beyyineden izhâr-ı acz ve istihlâf edildikde merkûm Hanım dahi 'ala vefkî'l-mes'ûl hulf billahî'l-aliyyî'l-a'lâ eyledikden sonra min ba'd bî-vech mu'ârazadan men' birle mâ vaka'a bi't-taleb ketb olundu.

Tahrîren fi'l-yevmi'l-işrîn min şehri Cumâdelâhira senete hams ve sittîn ve elf

Şuhûdü'l-hâl: Abdülkadir b. Cuma, Mehmed b. Zeycan, Ali Çelebi b. Pîri, Mehmed b. Ahmed, Ömer b. Veli

153 [27a-1] Ali b. Hüseyin'in hanımı Hüsnü'yü, Ahmed b. Mehmed'in evinde misafir olan Süleyman'ın öldürmesinden dolayı ev sahibi Ahmed b. Mehmed'in sorumlu tutulamayacağı

Mâ fihi hasbe mâ kütibe fihi nemekahu'l-'abdü'l-fakîr ileyhi te'âlâ
Zahreddin b. Mehmed el-müvellâ [el-]hilâfe bi-medîneti Âmid -ufiye anhumâ-

Esahhı üçüncü varakda kayd edilmiştir.

Medîne-i Âmid sâkinelerinden iken bundan akdem maktûl olan Hüsnü nâm hâtûnun zevci Ali b. Hüseyin nâm kimesne mahfil-i kazâda Ahmed b. Mehmed nâm kimesne mahzarında üzerine takrîr-i da'vâ edip târîh-i kitâbdan bir sene mukaddem zevcem mezbûre Hüsnü'nün ammîzâdesi Süleyman nâm kimesne mezbûr Ahmed'in menziline iki ay mikdârı misâfir olup bir gece mezbûr Süleyman mezbûr Ahmed'in menzilinden kalkıp evim üzerine gelip zevcem mezbûre Hüsnü'yü hançer ile darb ve katl etmiştir, suâl olunsun dedikde gıbbe's-suâl mezbûr Ahmed cevâbında fi'l-vâki' mezbûr Süleyman benim menzirimde iki ay mikdârı misâfir olup bir gece sabâha karîb Süleyman merkûme Hüsnü'nün evi üzerine varıp merkûm Hüsnü katlinden evvel ancak altmış gün benim menzirimde konağım olmuştur, bir gece sabâha karîb mezbûr Süleyman gelip merkûme Hüsnü'yü katl eyledikde dem ü diyeti mezbûr Süleyman'ın üzerine isbât ve hüccet olunmuştur. Husûs-ı mezbûrdan benim aslâ ve kat'â haber ve âgâhım olmayıp ve merkûm Süleyman üç gün bana konak olmağla şer'an bana bir nesne lâzım gelmediğine yedimde fetvâ-yı şerîfe vardır deyü yedinde olan fetvâsın ibrâz edip ba'de'n-nazar: "Zeyd'in dârında konak olan Amr gece ile varıp bir âdem katl eylediği Amr'ın üzerine sabit olsa Zeyd'in konağı olduğu cihetden Zeyd'e bir töhmet lâzım olur mu? Şer'an beyân buyurulup müsâb oluna". Cevâb-ı bâ-savâbında: "Olmaz" deyü buyurulmağın ber-mûceb-i fetvâ-yı şerîfe merkûm Ahmed'e şer'an bir nesne lâzım gelmemeğın merkûm Ali'nin eylediği da'vâ lağv-ı mahz ve şirret olduğu mütehakkık olacak min ba'd merkûm Ali'nin bî-vech mu'ârazadan men' birle mâ vaka'a bi't-taleb ketb olundu.

Tahrîren fi'l-yevmi's-sâlis ve'l-işrîn min şehri Cumâdelâhira senete 1065

Şuhûdü'l-hâl: Mustafa Bey b. Mehmed Ağa, Mahmud Çelebi b. İbrahim, Mehmed b. Zeycan, Ali Çelebi b. Pîri

154 [27a-2] Musa b. Osman'ın, Millî aşiretinden Hacı b. Budak ve Bayram b. Abdülevvel'i kılıç ve hançerle yaraladığı

Millî aşiretinden Hacı b. Budak ve Bayram b. Abdülevvel nâm kimesneler mahfil-i kazâda Musa b. Osman nâm kimesne mahzarında üzerine takrîr-i da'vâ edip târîh-i kitâbdan iki gün mukaddem mağrib vaktinde Purik karyesi toprağında davarlarımız ile geçer iken mezbûr Musa gelip bizden kuzu isteyip vermediğimizden bizimle kavga edip benim ile mezbûr Hacı sağ elimin şehâdet parmağında ve mezbûr Bayram benim dahi hançer [ve] kılıç [ile] sol kolumu ve elimi üç yerde darb ve mecrûh etmiştir, hâlâ eser-i cerâhatime nazar olunduktan sonra suâl olunmasın taleb ederiz dediklerinde gibbe's-suâl mezbûr Musa cevâbında mezbûrânı darb ve mecrûh etmedim, kendiler birbirleriyle kavga edip ceng eylediler deyü münkir olucak müdde'iyân-ı mezbûrândan da'vâlarına mutâbık beyyine taleb olunduktan ricâl-i müslimînden Ömer b. Abdünnebi ve İlyas b. Veli nâm kimesneler meclis-i şer'-i şerîfe li-ecli's-şehâde hâzırân olup gibbe'l-istişhâdi's-şer'î fi'l-vâki' târîh-i kitâbdan iki gün mukaddem mağrib vaktinde karye-i mezbûre toprağında merkûm Musa mezbûrân Hacı ve Bayram ile kavga eyledikde kılıç ile mezbûr Hacı'nın sağ elinin şehâdet parmağında ve mezbûr Bayram'ın dahi kılıç ve hançer ile sol kolunu ve elini üç yerden bizim huzûrumuzda mecrûh olup biz bu husûsa şâhidleriz, şehâdet dahi ederiz deyü edâ-i şehâdet-i şer'iyeye eylediklerinde şehâdetleri hayyiz-i kabûlde vâki' oldukdan sonra mâ vaka'a bi't-taleb ketb olundu.

Fî 22 Cumâdelâhira senete 1065

Şuhûdü'l-hâl: Beşir Ağa el-mübâşir, Mahmud Bey b. (), Sefer Ağa sermuhzırân

155 [27b-1] Hasankeyf'e bağlı Çeliki taifesinden Çavuş b. Hasan ve Cümdi b. Haço ile diğerlerinin mal, eşya ve hayvanlarının yağmalattırılması, Durak Beşe b. Mehmed Efendi'nin de hizmetçisi Davud oğlu Hüseyin'in öldürülmesi davalarından karşılıklı olarak vazgeçtikleri

Hasankeyf kazâsına tâbi' Çeliki tâifesinden Çavuş b. Hasan ve Cümdi b. Haço ve Sofu Melik Harzin ve Hüseyin ve Mehmed ve diğer Mehmed ve Pîr Hüseyinoğlu ve Mehmed Çelebi ve Hamza ve Mehmed Behili ve İsa Çelebi ve Abdülkadir nâm kimesneler mahfil-i kazâda Savurlu işbu bâ'isü'l-kitâb Durak Beşe b. Mehmed Efendi mahzarında

her biri ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm edip târîh-i kitâbdan on ay mukaddem medîne-i Âmid'de vâlî-i vilâyet olan Vezîr Cafer Paşa hazretlerine mezbûr Durak Beşe bilâ-sebebin şikâyet edip vezîr-i mûmâileyh tarafından ağalarından Kara Cehe[nne]m nâm ağasın bir mikdâr Sarıca ile üzerimize mübâşir getirip mezbûr Durak Beşe ve tevâbi'leri işbu Mehmed b. Şah Hüseyin ve Haylanoğlu Mehmed ve Ahmed ile Hüseyin Bey ve Menazilli Abdülkadir ve gâib ani'l-meclis Hamza Çelebi ve İsa vesâirleri evlerimizi basıp bin elli re's keçi ve yirmi re's sığır ve iki re's at ve bir kara kılıç ve bir Harzanî kalkan ve yüz guruşluk ufak tefek eşyâmızı nehb ü gâret etmişlerdir deyü hâlâ vâlî-i vilâyet vezîr-i âsaf-nazîr sa'âdetli ve rif'atli Mustafa Paşa hazretlerine ahvâlimizi arz-ı hâl edip taraf-ı bâhir-i şereflerinden mübâşir gönderip mezbûr Durak Beşe'yi ahz etdirip bu tarafa getirip da'vâ eylediğimizde mezbûr Durak Beşe husûs-ı mezbûrdan haber ve âgâhım yokdur deyü hulf-i şer'î eyledikten sonra mezbûr Durak Beşe benim dahi mezbûrûn odamı basıp hizmetkârım Davudoğlu Hüseyin nâm kimesneyi katl eylemişlerdir deyü da'vâ ve nizâ' üzere iken tarafeyn âharın zimmetin berî edip aslâ bizim mezbûr Durak Beşe ile zikri sebkât edip nehb ü gâret olunan eşyâ ve keçi ve emvâlimiz husûsunda ve mezbûr Durak Beşe dahi hizmetkârı merkûm Hüseyin'in katli ve odasının basıldığı husûsunda da'vâ ve taleb ve nizâ' ve husûmeti olmamak üzere musâlaha olup min ba'd tarafeynden husûs-ı mezbûrlara müte'allik da'vâ ve taleb ve nizâ' sâdır ve zâhir olur ise lede'l-hükkâmî'l-kirâm mesmû'a ve makbûle olmasın dediklerinde gibbe't-tasdîk mezbûr Durak Beşe dahi minvâl-i muharrer üzere olan musâlahaya râzı ve min ba'd da'vâ ve nizâ'im yokdur deyücek mâ hüve'l-vâki' tarafeyn rızâsıyla ketb u terkîm olundu.

Tahrîren fi'l-yevmi's-sâlis ve'l-'işrîn min şehri Cumâdelâhira senete hams ve sittîn ve elf

Şuhûdü'l-hâl: Veli Ağa el-mübâşir, Sefer Ağa sermuhzırân, Ali b. Pîri, Mahmud Çelebi b. İbrahim Çelebi, Kara Mehmed b. Kulu

156 [27b-2] Ali Bey b. Muharrem'in Rus asıllı cariyesi Çeşmi bt. Abdullah'ı âzâd ettiği

Mâ fihi mine'l-i'tâki bi-fekki'r-rakabeti ve bi'l-ıtlâki harrarahü'l-'abdü'l-fakîr ileyhi te'âlâ

Zahreddin b. Mehmed el-müvellâ [el-]hilâfe bi-medîneti Âmid el-mahmiyye -ufiye anhumâ-

Medîne-i Âmid sükkânından Ali Bey b. Muharrem nâm kimesne mahfil-i şer'-i hatîr-i lâzîmü't-tevkîrde hâzır olup takrîr-i kelâm edip işbu ıtkın sudûruna değın rıkkıyetine mu'terife olan sarışın, gök gözlü, Rûsiyyü'l-asl Çeşmi bt. Abdullah olan câriyemi hasbeten lillahi te'âlâ ve taleben li-merzâti'l-melik mülkünden âzâd edip silk-i harâyir-i asliyâta idrâc eyledim. Ba'de'l-yevm mezbûre Çeşmi sâir harâyir-i asliyât gibi hürre

olup rıkkıyesinde hakk-ı velâdan gayrı bir nesnem kalmamışdır dedikde mezbûre Çeşmi'nin hürriyetine hüküm birle mâ vaka'a bi't-taleb ketb olundu.

Fî evâili şehri Cumâdelâhira senete 1065

Şuhûdü'l-hâl: El-Hâc Mehmed Bey b. Mehmed, Şaban Bey b. Hasan, Ali Bey b. Abdullah, Bayram Bey b. Mehmed, Dilaver Bey b. Abdullah, Hasan Bey b. Mehmed, Sarı Ali Bey b. Abdullah, el-Hâc Hasan kalaycı ve gayruhüm

157 [27b-3] Hasan'ın İsmail b. Zülfikar'a olan borcuna kefil olan Ahmed Bey b. Mehmed'in söz konusu borcun kalan kısmını da ödemesi gerektiği

Mâ fihi kemâ hurrira fihi ketebühü'l-'abdü'l-fakîr ileyhi te'âlâ
Zahreddin b. Mehmed el-müvellâ [el-]hilâfe bi-medîneti Âmid -ufiye anhumâ-

Medîne-i Âmid'den İsmail b. Zülfikar nâm kimesne mahfil-i kazâda Ahmed Bey b. Mehmed mahzarında üzerine takrîr-i da'vâ edip gâib ani'l-meclis Hasan nâm kimesne zimmetinde yirmi beş guruş hakkım olup meblağ-ı mezbûrun edâsına mezbûr Ahmed Bey emr u kabûlü hâviye kefâletle kefil ve zâmin olup on üç guruşu bana edâ ve teslîm edip on iki guruşu mezbûr Ahmed Bey'in zimmetinde bâkîdir, hâlâ bâkî kalan on iki guruş[u] mezbûr Ahmed Bey'den kefâleti hasebiyle taleb [28a] eder[im], suâl olunsun dedikde gibbe's-suâl akîbe'l-inkâr isre'l-istişhâd ricâl-i müslimînden Cemşid b. Murad ve Veli b. Mustafa nâm kimesneler meclis-i şer'-i şerîfe li-ecli's-şehâde hâzırân olup gibbe'l-istişhâdi's-şer'î fi'l-vâki' müdde'î-i merkûm İsmail'in gâib-i mezbûr Hasan zimmetinde olan yirmi beş guruş hakkının edâsına mezbûr Ahmed Bey bizim huzûrumuzda emr u kabûlü hâviye kefâletiyle kefil ve zâmin olup meblağ-ı mezbûrdan on üç guruş müdde'î-i merkûma edâ ve teslîm edip on iki guruşu zimmetinde bâkîdir, biz bu husûsa şâhidleriz, şehâdet dahi ederiz deyü edâ-i şehâdet-i şer'iyye eylediklerinde şehâdetleri hayyiz-i kabûlde vâki' oldukdan sonra mezbûr Ahmed Bey bâkî kalan meblağı müdde'î-i merkûm İsmail'e edâ ve teslîme tenbîh birle mâ vaka'a bi't-taleb ketb olundu.

Tahrîren fi'l-yevmi'r-râbi' ve'l-'işrîn min şehri Cumâdelâhira senete 1065

Şuhûdü'l-hâl: İbrahim Beşe, Ali Çelebi b. Pîri, Kara Mehmed b. Kulu

158 [28a-1] Kubbe-i cedid mahallesinden Perihan bt. Mehmed'in evin kendisine ait yarı hissesini kocası Süleyman b. Abdullah'a sattığı

Mâ fihi mine'l-mübâya'atiş-şer'iyye cerâ 'inde ahveci'l-beriyye
Zahreddin b. Mehmed el-müvellâ [el-]hilâfe bi-medîneti Âmid el-mahmiyye -ufiye
anhumâ-

Medîne-i Âmid mahallâtından Kubbe-i cedîd mahallesi sâkinelerinden Perihan bt. Mehmed nâm hâtûn tarafından husûs-ı âti'l-beyâna vekîl olup mezbûreyi ma'rifet-i şer'iyye ile ârifân olan Seyyid Şahverdi b. Seyyid Kasım ve Âşur Bey b. Mehmed nâm kimesneler şehâdetleriyle vekâleti şer'an sâbite olan Şemsihan b. Bâli nâm kimesne meclis-i şer'-i hafîr-i lâzımü't-tevkîrde zevci işbu sâhibü'l-kitâb Süleyman b. Abdullah nâm kimesne mahzarında bi'l-vekâle ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm edip müvekkilem mezbûrenin silk-i mülkünden mahalle-i mezbûrede vâki' hudûdunun bir tarafı Hüseyin mülkü ve bir tarafı vakıf mahzeni ve bir tarafı Kaya Hâtûn mülkü ve taraf-ı râbi'i tarîk-ı âm ile mahdûd iki sofa ve bir ey[vân]ları ve bir neccârî ve bir çardak tahtı âhûr ve bir matbah ve avluyu müştemil menzilin nısfî müvekkilem mezbûrenin olup ve nısf-ı âharı mezbûr Süleyman'ın mülkü olup hâlâ zikr olunan müvekkilemin nısf menzilin dahi mezkûr Süleyman'a yirmi beş riyal guraşa bey'-i bâtt-ı kat' ile bey' ve teslîm edip ol dahi minvâl-i muharrer üzere iştirâ ve teslîm eyledikten sonra semen-i mezbûr yirmi beş riyal guraşu müvekkilem mezbûre merkûm Süleyman yedinden bi't-tamâm ve'l-kemâl ahz u kabz eyledi. Ba'de'l-yevm zikr olunan menzil bi'l-külliyeye merkûm Süleyman'ın mülk-i müşterâsıdır, keyfe mâ yeşâ' ve yehtâr zabt ve tasarruf eylesin dedikde gibbe't-tasdîki's-şer'î mâ vaka'a bi't-taleb ketb olundu.

Tahrîren fi'l-yevmi'r-râbi' ve'l-'işrîn min şehri Cumâdelâhira senete hams ve sittîn ve elf

Şuhûdü'l-hâl: Zülfikar Bey sipâh, Mahmud Çelebi b. İbrahim Çelebi, Musa Çelebi b. (), Ali Çelebi b. Pîri, Hacı Sefer b. Mehmed

159 [28a-2] Rahime bt. Bâli'nin Kılbaş mahallesinde oturduğu evi, babası Bâli'nin daha önce Mustafa b. Zağal'dan aldığı ve kendisine miras olarak kaldığı

[Yev]mü'l-ehad fi 26 Cumâdelâhira li-seneti 1065 mine'l-Hicreti'n-Nebeviyye aleyhi efdalü's-salâti ve ekmelü't-tahiyye

Mâ fihi kemâ yahvîhi ketebehü'l-'abdü'l-fakîr ileyhi te'âlâ
Zahreddin b. Mehmed el-müvellâ [el-]hilâfe bi-medîneti Âmid -ufiye anhumâ-

Medîne-i Âmid mahallâtından Kılbaş mahallesi sâkinelerinden Rahime bt. Bâli nâm hâtûn tarafından husûs-ı âti'l-beyâna vekîl-i şer'îsi olan Musa b. Yusuf nâm kimesne mahfil-i kazâya hâzır olup takrîr-i kelâm edip mahalle-i mezbûrede vâki' hudûdunun bir tarafı Hüseyin Bey mülkü ve bir tarafı Tatar mülkü ve bir [tarafı] Hacı Abdullah mülkü ve taraf-ı râbi'i İbrahim mülkü ile müntehî bir çardak ve bir mahzen ve avluyu müştemil hâlâ müvekkilem mezbûre sâkine olduğu menzili merkûm Bâli târîh-i kitâbdan yirmi sene mukaddem Mustafa b. Zağal nâm kimesneden yirmi yedi riyal guruş[a] iştirâ ve kabz edip vefâtından sonra müvekkilem mezbûreye irs-i şer' ile intikâl eylemiştir. Bilir kimesnelerden suâl olunup ihbârları tahrîr ve sicil olunduktan sonra sûret-i sicil yedime verilmesi matlûbumdur dedikde ricâl-i müslimînden es-Seyyid Fethullah b. Abbas ve Abdülkadir b. Cuma nâm kimesneler meclis-i şer'-i şerîfe hâzırân olup fi'l-vâki' mahalle-i mezbûrede vâki' hâlâ merkûm Rahime sâkine olduğu menzili babası mezbûr Bâli târîh-i mezbûrda Mustafa b. Zağal nâm kimesneden yirmi yedi riyalî guruşa iştirâ ve kabz edip vefâtından sonra merkûm Rahime'ye intikâl eylediğini biliriz deyü 'ala tarîki's-şehâde haber verdiklerinden sonra mâ vaka'a bi't-taleb ketb olundu.

Tahrîren fi'l-yevmi'r-râbi' ve'l-'işrîn min şehri Cumâdelâhira senete hams ve sittîn ve elf

Şuhûdü'l-hâl: Ali Çelebi b. Pîri, Mehmed b. Zeycan, Mehmed b. Ahmed ve gayruhüm

160 [28b-1] Diyarbakır kullarından Osman Bey'in Kirakos v. Yali'ye borcu olduğuna dair ikrarı

Mâ fihi kemâ zükira fihi harrarahü'l-'abdü'l-fakîr ileyhi te'âlâ
Zahreddin b. Mehmed el-müvellâ [el-]hilâfe bi-medîneti Âmid el-mahmiyye -ufiye anhumâ-

Medîne-i Âmid'den Kirakos v. Yali nâm zimmî mahfil-i kazâda Diyarbekir kullarından Osman Bey nâm kimesne mahzarında üzerine takrîr-i da'vâ edip mezbûrun zimmetinde beynimizde cinsi ve kıymeti ma'lûm eşyâ bahâsından on iki buçuk riyal guruş hakkı hâlen talep ederim, suâl olunsun dedikde gıbbe's-suâl mezbûr Osman Bey cevâbında filhakîka müdde'î-i mezbûrun beynimizde cinsi ve kıymeti ma'lûm eşya bahâsından zimmetinde on iki buçuk riyal guruş hakkı vardır deyü minvâl-i muharrer üzere ikrâr ve i'tirâf edicek merkûm Osman Bey'in ikrârı üzere meblağ-ı mezbûrun edâsına tenbîh birle mâ vaka'a bi't-taleb ketb olundu.

Tahrîren fi'l-yevmi'l-hâmis ve'l-'işrîn min şehri Cumâdelâhira senete hams ve sittîn ve elf

Şuhûdü'l-hâl: Ali Çelebi b. Pîri, Kara Mehmed b. Kulu, Ömer b. Veli

161 [28b-2] Arap topluluğundan el-Hâc Kasım b. Mehmed'in kızı Sitti ile evlenen İbrahim b. Selim'in hanımının bâkire olduğunu itiraf etmesi üzerine kendisine bir sene süre verildiği

Mâ fihi kemâ hurrira fihi nemekahu'l-'abdü'l-fakîr ileyhi te'âlâ
Zahreddin b. Mehmed el-müvellâ [el-]hilâfe bi-medîneti Âmid -ufiye anhumâ-

Arab tâifesinden Sitti nâm sagîre-i bikrin babası el-Hâc Kasım b. Mehmed nâm kimesne mahfil-i kazâda dâmâdı İbrahim b. Selim nâm kimesne mahzarında üzerine takrîr-i da'vâ edip kızım mezbûre Sitti'yi merkûm İbrahim târîh-i kitâbdan altı ay mukaddem akd-i nikâh edip bu âna değîn bikrin zâil etmeyip mucâma'ata kâdir olmayıp merkûm İbrahim'den suâl olundukdan sonra icrâ-yı şer'î şerîf olunması matlûbumdur dedikde gibbe's-suâl merkûm İbrahim cevâbında fi'l-vâki' mezbûre Sitti'yi târîh-i kitâbdan altı ay mukaddem akd-i nikâh eyledim, bu güne değîn bekâretin izâleye kâdir olmadım deyü ikrâr ve i'tirâf edicek şer'an mezbûr İbrahim bir sene te'cîl olmağın mâ vaka'a bi't-taleb ketb olundu.

Fî 26 Cumâdelâhira senete 1065

Şuhûdü'l-hâl: Mahmud Çelebi b. İbrahim Çelebi, Mollâ Ali b. el-Hâc Mehmed, Ali Çelebi b. Pîri, Mehmed b. Ahmed

162 [28b-3] Vefat eden Halil'in çocuklarına vasiyy olan nineleri Güllü b. Yadiğâr'ın, çocuklar ve annelerinin mehri için verdiği paraya karşılık, Halil'den kalan evin yarı hissesini aldığı

El-emru kemâ zükira fihi ketebühü'l-'abdü'l-fakîr ileyhi te'âlâ
Zahreddin b. Mehmed el-müvellâ [el-]hilâfe bi-medîneti Âmid -ufiye anhumâ-

Medîne-i Âmid[de] sâkinler iken bundan akdem vefât eden Halil nâm kimesnenin sulbî oğulları İbrahim ve Abdi ve Ebubekir nâm sagîrlerin vasiyye-i mansûbları olan ceddeleri Güllü bt. Yadiğâr nâm hâtûn mahfil-i kazâyâ hâzıra olup takrîr-i kelâm edip müteveffâ-yı mezbûrun zimmetinde olan zevce-i metrûkesinin yirmi iki riyal guruş mehr-i müeccelini ve sagîrân-ı mezbûrân Abdi ve İbrahim'in timârları tahvîline sekiz guruş ki mecmû'u otuz riyal guruş ben kendi mâlımdan deyn tarîkıyla verip lâkin müteveffâ-yı mezbûrun gayrı muhalledâti olmayıp ancak medîne-i mezbûre mahallâtından Kıta mahallesinde vâki' hudûdunun bir tarafı Ali Çavuş mülkü ve bir tarafı Tahsin mülkü ve tarafeyni tarîk-ı âm ile mahdûd iki sofa ve bir neccârî ve bir mahzen ve avluyu müştemil menzili kalmağın hâlâ zıkr olunan menzilin nisfını otuz riyalî guruş deynim mukâbelesinde alıp kabûl ve kabz eyledim. Aslâ ve kat'â sagîrân-ı mezbûrânın zimmetlerinde bir akçem kalmamışdır deyücek hüve'l-vâki' bi't-taleb ketb olundu.

Tahrîren fi'l-yevmi evâhiri şehri Cumâdelâhira senete hams ve sittîn ve elf

Şuhûdü'l-hâl: Musli b. Zülfü, Allahkulu b. Polad, Mahmud Çelebi b. Mehmed

163 [28b-4] El-Hâc Fazlı Beşe b. Süleyman Ağa'nın Derviş Hüseyin mahallesindeki evini Molla Mehmed b. Ebubekir'e sattığı

Medîne-i Âmid sâkinlerinden el-Hâc Fazlı Beşe b. Süleyman Ağa mahfil-i kazâda işbu sâhibü'l-kitâb Mollâ Mehmed b. Ebubekir nâm kimesne mahzarında ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm edip silk-i mülkünden medîne-i mezbûre mahallâtından Derviş Hüseyin mahallesinde vâki' hudûdunun bir tarafı Mehmed Ağa mülkü ve bir tarafı Cennet Hâtûn mülkü ve bir tarafı Seyyid mülkü ve taraf-ı râbi'î tarîk-ı hâs ile mahdûd bir sofa ve bir neccârı ve bir çardak tahtı matbah ve kenîf ve avluyu müştemil mülkümü mezbûr Mollâ Mehmed'e yüz elli guruşa bey' -i bâtt-ı sahîh-i şer' ile bey' ve teslim edip ol dahi minvâl-i muharrer üzere iştirâ ve tesellüm eyledikten sonra semen-i mezbûr yüz elli riyal guruşa mezbûrun yedinden bi't-tamâm ve'l-kemâl ahz u kabz eyledim, ba'de'l-yevm sâlifü'z-zikr menzil merkûm Mollâ Mehmed'in mülk-i müşterâsıdır, keyfe mâ yeşâ' ve yehtâr zabt ve tasarruf eylesin dedikte mukırr-ı mezbûrun vech-i muharrer üzere cârî ve sâdır olan ikrârın el-mukırru lehü'l-merkûm vicâhen tasdik ve şifâhen tahkik etdikden sonra sıhhat-i bey' ve lüzûm-ı şirâya ba'de'l-hükm ve gibbe't-taleb ketb olundu.

Tahrîren fi'l-yevmi'l-hâmîs ve'l-'işrîn [min] şehri Cumâdelâhira senete hams ve sittîn ve elf

Şuhûdü'l-hâl: Fahrü'l-muharrirîn Seyyid Hüseyin Efendi [b.] el-merhûm el-Hâc Mehmed Ağa, Seyyid Abdullah Çelebi birâdereş Derviş Bey b. Payasî Kasım Beşe er-râcil, el-Hâc Zülfikar b. Abdullah, Seyyid Mehmed el-kâtib, Mollâ Mustafa b. İsmail, el-Hâc Ahmed Beşe b. Abdülmennan, Mehmed Beşe kahveci

164 [29a-1] Bogos'un Ramazan Beşe b. Abdülmennan'dan aldığı borca kefil olan Minas v. Nikogos'un söz konusu borcu ödemesi gerektiği

Mâ fihi kemâ zükira fihi ketebehü'l-'abdü'l-fakîr ileyhi te'âlâ
Zahreddin b. Mehmed el-müvellâ [el-]hilâfe bi-medîneti Âmid el-mahmiyye -ufiye anhumâ-

Medîne-i Âmid'den Ramazan Beşe b. Abdülmennan nâm kimesne mahfil-i kazâda Minas v. Nikogos nâm zimmî muvâcehesinde üzerine takrîr-i da'vâ edip gâib ani'l-meclis Bogos nâm zimmî zimmetinde olan on iki guruş hakkımın edâsına merkûm

Minas kefil ve zâmin olmuşdur, hâlâ taleb ederim, suâl olunsun dedikde gibbe's-suâl mezbûr Minas cevâbında müdde'î-i mezbûr Ramazan Beşe'nin mersûm Bogos zimmetinde olan ancak dokuz gurusuna kefil ve zâmin olup meblağ-ı mezbûrun sekiz gurusunu mersûm Bogos merkûm Ramazan Beşe'ye edâ ve teslim eylemiştir deyücek gibbe'l-istintâk ve'l-inkâr mezbûr Minas'dan sîd[k]-ı makâline mutâbık beyyine taleb olundukda ityân-ı beyyineden izhâr-ı acz ve istihlâf eyledikde merkûm Ramazan Beşe dahi 'ala vefk'l-mes'ûl hulf billahi'l-aliyyi'l-a'lâ eyledikten sonra merkûm Minas'ın ikrârı üzere meblağ-ı mezbûr dokuz gurusun edâsına hükm birle mâ vaka'a bi't-taleb ketb olundu.

Tahrîren fi'l-yevmi'l-hâmis ve'l-ışrîn [min] şehri Cumâdelâhira senete hams ve sittîn ve elf

Şuhûdü'l-hâl: Ali Çelebi b. Pîri, Mollâ Ali b. el-Hâc Mehmed, Mehmed b. Zeycan

165 [29a-2] Ali b. Hüseyin'in hanımı Hüsnü'yü, Ahmed b. Mehmed'in evinde misafir olan Süleyman'ın öldürmesinden dolayı ev sahibi Ahmed b. Mehmed'in sorumluluğunun olmadığı

Mâ fihi hasbe mâ hurrira fihi ketebehü'l-'abdü'l-fakîr ileyhi te'âlâ
Zahreddin b. Mehmed el-müvellâ [el-]hilâfe bi-medîneti Âmid -ufiye anhumâ-

Medîne-i Âmid sâkinelerinden iken bundan akdem maktûl ola[n] Hüsnü nâm hâtûnun zevci Ali b. Hüseyin nâm kimesne mahfil-i kazâda Ahmed b. Mehmed nâm kimesne mahzarında üzerine takrîr-i da'vâ edip târîh-i kitâbdan bir sene mukaddem zevcem mezbûre Hüsnü'nün ammîzâdesi Süleyman nâm kimesne mezbûr Ahmed'in menziline iki ay mikdârı misâfir olup bir gece mezbûr Süleyman mezbûr Ahmed'in menzilinden kalkıp evim üzerine gelip zevcem mezbûre Hüsnü'yü hançer ile darb ve katl etmiştir, suâl olunsun dedikde gibbe's-suâl mezbûr Ahmed cevâbında fi'l-vâki' mezbûr Süleyman benim menzirimde iki ay mikdârı misâfir olup lâkin bir gece sabâha karîb mezbûr Süleyman merkûme Hüsnü'nün evi üzerine varıp merkûme Hüsnü'yü katl eyledi, dem ü diyeti mezbûr Süleyman'ın üzerine isbât ve hüccet olunmuşdur, husûs-ı mezbûrdan benim aslâ ve kat'â haber ve âgâhım olmayıp ve merkûm Süleyman bana konak olmağla şer'an bana bir nesne lâzım gelmediğine yedimde fetvâ-yı şerîfe vardır. Yedinde olan fetvâsın ibrâz edip ba'de'n-nazar: "Zeyd'in dârında konak olan Amr gece ile varıp bir âdem katl eylediği Amr'ın üzerine sâbit olsa Zeyd'in konağı olduğu cihetden Zeyd'e bir töhmet lâzım olur mu? Şer'an beyân buyurulup müsâb oluna". Cevâb-ı bâ-sevâbında: "Olmaz" deyü buyurulmağın ber-mûceb-i fetvâ-yı şerîfe merkûm Ahmed'e şer'an bir nesne lâzım gelmemeğın merkûm Ali'nin eylediği da'vâ lağv-ı mahz ve şirret olduğu tahkîk olucak min ba'd merkûm Ali bî-vech mu'ârazadan men' birle mâ vaka'a bi't-taleb ketb olundu.

Tahrîren fi'l-yevmi's-sâlis ve'l-ışrîn [min] şehri Cumâdelâhira senete 1065

Şuhûdü'l-hâl: Mustafa Bey b. Mehmed Ağa, Mahmud Çelebi b. İbrahim Çelebi,
Mehmed b. Zeycan, Ali Çelebi b. Piri

166 [29a-3] Hoca Ahmed-i müslim mahallesinde vefat eden Fatma'nın oğlu İbrahim Beşe b. Mustafa Beşe'nin kendisine miras kalan evi Alican Bey b. Ahmed Çavuş'a sattığı

Mâ fihi mine'l-mübâya'ati's-şer'iyye cerâ 'inde ahveci'l-beriyye
Zahreddin b. Mehmed el-müvellâ [el-]hilâfe bi-medîneti Âmid -ufiye anhumâ-

Medîne-i Âmid mahallâtından Hoca Ahmed-i müslim mahallesi sâkinelerinden iken bundan akdem fevt olan Fâtıma nâm hâtûnun hasran vâris-i ma'rûfu olan sadrî oğlu İbrahim Beşe b. Mustafa Beşe mahfil-i kazâda işbu sâhibü'l-kitâb Alican Bey b. Ahmed Çavuş mahzarında ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm edip mahalle-i mezbûrede vâki' hudûdunun bir tarafı Derviş Ali Efendi mülkü ve bir tarafı Ramazan mülkü ve bir tarafı Mehmed mülkü ve taraf-ı râbi'i tarîk-ı âm ile mahdûd dört sofa ve iki neccârî ve bir eyvân ve matbah ve avluyu müstemil mülk-i mevrûsumu mezbûr Alican Bey'e yüz elli riyal guruşa bey'-i bâtt-ı kat' ile bey' edip kabz-ı semen-i ma'dûd ve teslîm-i mebî-i mahdûd eyledim, ba'de'l-yevm sâlifü'z-zıkr menzil merkûm Alican Bey'in mülk-i müşterâsıdır, keyfe mâ yeşâ' ve yehtâr zabt ve tasarruf eylesin dedikde vech-i muharrer üzere cârî ve sâdır olan ikrârın el-mukırru lehü'l-merkûm vechen tasdik ve şifâhen tahkik etmeğin mâ vaka'a bi't-taleb ketb olundu.

Tahrîren fi'l-yevmi's-sâdis ve'l-işrîn min şehri Cumâdelâhira senete hams ve sittîn ve elf

Şuhûdü'l-hâl: Yahya Çelebi el-hatîb, Mehmed b. Osman, İsmail Çelebi b. Yusuf, Abdi Beşe b. Alican, el-Hâc Yusuf b. İbrahim, Hasan Bey b. Abdülmennan, Seyyid Arslan b. Ahmed, Süleyman Çelebi b. ()

167 [29b-1] Üstad Osman b. Eyüb'ün Debbâğlar çarşısındaki kirişhanesinin 1/5 hissesini Şaban b. Cemil'e sattığı

Mâ fihi mine'l-bey'i ve's-şirâ' cerâ ledâ efkari'l-verâ
Zahreddin b. Mehmed el-müvellâ [el-]hilâfe bi-medîneti Âmid el-mahmiyye -ufiye anhumâ-

Medîne-i Âmid sâkinlerinden Üstâd Osman b. Eyüb nâm kimesne mahfil-i kazâda hatîr-i lâzımü't-tevkîrde işbu sâhibü'l-kitâb Şaban b. Cemil nâm kimesne mahzarında üzerine ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm edip silk-i mülkünden medîne-i mezbûrenin Debbâğlar çarşısında vâki' hudûdunun bir tarafı Mazı değirmeni ve bir tarafı debbâğ dükkânı

ve tarafeyni tarîk-ı âm ile mahdûd iki kemer üzerine debbâğhânedan cârî suyla olan bir bâb kirişhânenin beş hissesinden bir hissesini merkûm Şaban'a otuz riyalî guruşa bey' -i bâtt-ı sahîh-i şer' ile bey' edip kabz-ı semen ve teslîm-i mebî' eyledim. Ba'de'l-yevm zikr olunan kirişhânenin beş hissedenden bir hissesi merkûm Şaban'ın mülk-i müşterâsıdır, mâlikâne mutasarrıf olsun dedikde gıbbe't-tasdîki's-şer'î mâ vaka'a bi't-taleb ketb olundu.

Tahrîren fi'l-yevmi's-sâdis ve'l-'işrîn min şehri Cumâdelâhira senete 1065

Şuhûdü'l-hâl: Mefharü'l-hutabâ eş-Şeyh Ömer Efendi b. merhûm Hatib Efendi, Derviş Halil b. el-Hâc Receb, Mehmed b. Ali Receb, Mehmed b. Receb, Ali Receb b. Receb

168 [29b-2] Ölen zimmî Yusuf'a borcu olan Mircan v. Arab'ın söz konusu borcu vârisi Mahbube bt. Budak'a ödemesi gerektiği

Mâ fihi kemâ yahvîhi ketebehü'l-'abdü'l-fakîr ileyhi te'âlâ
Zahreddin b. Mehmed el-müvellâ [el-]hilâfe bi-medîneti Âmid -ufiye anhumâ-

Medîne-i Âmid sükkânından iken bundan akdem hâlik olan Yusuf nâm zimmînin vâris-i ma'rûfu olan kızkardeşi Mahbube bt. Budak nâm Nasrâniye mahfil-i kazâda Mircan v. Arab nâm zimmî muvâcehesinde üzerine takrîr-i da'vâ edip mûrisim hâlik-i mezbûrun merkûm Mircan zimmetinde eşyâsından on beş buçuk guruş hakkı vardır, hâlâ verâsetim hasebiyle taleb ederim, suâl olunsun dedikde gıbbe's-suâl akîbe'l-inkâr isre'l-istişhâd ricâlden Kopu v. Donid ve Milek v. Mircan nâm zimmîler meclis-i şer'-i şerîfe li-ecli's-şehâde hâzırân olup gıbbe'l-istişhâdi's-şer'î fi'l-vâki' hâlik-i mezbûrun merkûm Mircan zimmetinde eşyâ bahâsından on beş buçuk guruş hakkı olduğunu biliriz, biz bu husûsa şâhidleriz, şehâdet dahi ederiz deyü edâ-i şehâdet-i şer'iyye eylediklerinde şehâdetleri hayyiz-i kabûlde vâki' oldukdan sonra meblağ-ı mezbûrun edâsına beyyine birle mâ vaka'a bi't-taleb ketb olundu.

Tahrîren fi'l-yevmi'l-hâmis ve'l-'işrîn min şehri Cumâdelâhira senete hams ve sittîn ve elf

Şuhûdü'l-hâl: El-Hâc Ahmed b. Alican, Kenan b. Abdullah, Mustafa b. Mehmed

169 [29b-3] Rahiplerden cizye alınmayacağına dair Savur kazasına bağlı Kalit köyünden Rahip Kara Yusuf v. Reşid'e talebi üzerine temessük verildiği

Mâ fihi kemâ hurrira fihi ketebehü'l-'abdü'l-fakîr ileyhi te'âlâ
Zahreddin b. Mehmed el-müvellâ [el-]hilâfe bi-medîneti Âmid -ufiye anhumâ-

Savur kazâsına tâbi‘ Kalit nâm karyeden Kara Yusuf v. Reşid nâm râhib mahfil-i kazâyâ hâzır olup takrîr-i kelâm edip ben keşîş olduğum ecilden bana cizye düşmediğine yedime sâhib-i devlet hazretleri buyuruldu-yı şerîf verip hâlâ kibel-i şer‘-i şerîfden dahi temessük taleb ederim dedikte filhakîka keşîş olan kimesneye şer‘an cizye lâzım gelmemeğin yedine işbu hurûf ketb olunup yedine vaz‘ olundu.

Tahrîren fi'l-yevmi'l-hâmis ve'l-‘işrîn min şehri Cumâdelâhira senete hams ve sittîn ve elf

Şuhûdü'l-hâl: Ali Çelebi b. Pîri, Abdülkadir b. Cuma, el-Hâc Ahmed b. Alican

170 [29b-4] Mehmed Çelebi'nin dişine vurup kırılmasına sebep olduğunu ileri sürerek Arakil v. Haçador aleyhine dava açan Şehnaz bt. Hıdır Beşe'nin söz konusu davasından feragat ettiği

Medîne-i Âmid'den Şehnaz bt. Hıdır Beşe nâm Nasrâniye mahfil-i kazâda işbu ba‘isü'l-kitâb Arakil v. Haçador nâm zimmî muvâcehesinde ikrâr ve i‘tirâf edip işbu hâzır bi'l-meclis Mehmed Çelebi nâm kimesne benim aşağıki ön dişime depme ile darb edip kırmış idi deyü merkûm Arakil sebep olmuşdur deyü da‘vâ eder idim. El-hâletü hâzihî da‘vâmdan ferâgat edip mezbûrların zimmetin berî eyledim. Ba‘de'l-yevm husûs-ı mezbûra müte‘allik benden asâleten veyahud vekâleten da‘vâ ve nizâ‘ ve taleb sâdır ve zâhir olur ise lede'l-hükkâmî'l-kirâm mesmû‘a ve makbûle olmasın dedikte gibbe't-tasdîki's-şer‘î mâ vaka‘a bi't-taleb ketb olundu.

Tahrîren fi'l-yevmi 26 Cumâdelâhira [senete hams ve sittîn ve elf]

Şuhûdü'l-hâl: Mahmud Çelebi b. İbrahim Çelebi, el-Hâc Ahmed b. Alican, Mehmed b. Ahmed, Ali b. Pîri

171 [30a-1] Allâf Ali b. Mehmed'in Hasan Ağa'ya olan yüz altmış kuruş borcundan altmış kuruşuna karşılık bey‘ bi'l-vefa ile dükkânının ağırlığını sattığı, yüz kuruş için de kızının altın vesair eşyalarını rehin bıraktığı

[Medîne-i] Âmid'den Allâf Ali b. Mehmed nâm kimesne mahfil-i kazâda işbu sâhibü'l-kitâb Hasan Ağa b. el-Hâc Mustafa Ağa (...) bi't-tav‘is-sâf ikrâr-ı tâm ve i‘tirâf edip mûmâileyh Hasan Ağa'nın zimmetinde şa‘îr bahâsından yedinde (...) hüccet-i şer‘iyye mücebince yüz altmış riyalî gurusu hakkı olup meblağ-ı mezbûrun altmış gurusu mukâbelesinde Meydanyüzü'nde vâki‘ bir bâb allâf dükkânının ağırlığını kendüye bey‘ bi'l-vefâ ile bey‘ edip ve yüz gurusuna dahi işbu hâzıra bi'l-meclis olan sulbiye kızım La‘lî bir inci gerdanlık ve bir sîm halhal ve bir altın-ı İstefân ve bir tay [ve] altın

burma bilezik ve bir sîm bıçak ve iki takım sîm yaldızlı düğme eşyâsını rehin vaz' edip ben ve kızım mezbûre La'î mezbûr Hasan Ağa'dan târîh-i kitâbdan kırk güne istimhâl eyledik ki kırk gün tamâmına meblağ-ı mezbûr yüz altmış guruşu bi't-tamâm ve'l-kemâl kendüye edâ ve teslîm edeyim. Şöyle [ki], va'de-i mezbûrede edâ ve etmeyecek olursam bey'-i mezbûr bâtta münkalib olsun ve zikr olunan rehinleri dahi gaybet eder isem kızım mezbûre La'î fürûht eyleyip yüz guruş bi't-tamâm edâ ve teslîm eyleye dedikden sonra kızı mezbûre La'î dahi meclis-i şer'-i şerîfde ikrâr ve i'tirâf edip filhakîka kırk güne değin meblağ-ı mezbûru babam mezbûr Hasan Ağa'ya edâ ve teslîm etmeyip gaybet eder isem yüz guruşuna ben kefil olup zikri sebkât eden rehinleri fürûht edip yüz guruşu edâ edeyim ve eğer gaybet etmeyip gelir ise nefsinî kendüye teslîm eyleyim dedikde gibbe't-tasdikî'ş-şer'î mâ vaka'a bi't-taleb ketb olundu.

Fî 26 Cumâdelâhira senete 1065

Şuhûdü'l-hâl: Kasım Çelebi b. Mehmed (...) Veyis, Kasım Beşe b. Mansure Beşe, Şaban Beşe b. Ali Beşe, Sefer Ağa sermuhzırân hâlâ, Mustafa Beşe habbâz ve gayruhüm

172 [30a-2] Çapakçur'un Ebutahir köyündeki Isfahan Evkâfı'nın geliri yeterli olduğundan gerekli harcamalardan geri kalan paradan Molla İbrahim b. Mehmed'e hakkı olan günlük on akçenin verilmesi

Medîne-i Âmid sâkinlerinden Mollâ İbrahim b. Mehmed nâm kimesne mahfil-i kazâda Çapakçur kazâsına tâbi' Ebutahir nâm karyede vâki' Isfahan Evkâfı'nın şart-ı vâkîf üzere evlâdından bilfi'l mütevellîsi olan Şemsihan b. Cihangir nâm kimesne mahzarında üzerine takrîr-i da'vâ edip işbu yedimde olan berât-ı pâdişâhî mücebince müstahikk olduğum yevmî on akçe evkâf-ı mezbûrenin mahsûlünden talep ederim, suâl olunsun dedikde gibbe's-suâl mezbûr Şemsihan cevâbında evkâf-ı mezbûrenin mahsûlü ancak mescid ve tekyesine ve mescid-i mezbûrun ta'mîr u termîmine ve erbâb-ı [ve] zâifine kifâyet eder, vakf-ı mezbûrun dahi ziyâde müsâ'adesi yokdur ki mezbûr Mollâ İbrahim'in vazîfe vefâ eyleye deyücek zikr olunan vakfın müsâ'adesi olup mescidin ta'mîr u termîmi ve tekyenin harc ve masrafı ve erbâb-ı vezâifin vazîfesi verildikten sonra her ne fazla kalır ise zevâid-i vakıfdan mezbûr Mollâ İbrahim'in vazîfesini edâ etmeye tenbîh birle mâ vaka'a tarafeyn rızâsıyla ketb olundu.

Tahrîren fi'l-yevmi 26 Cumâdelâhira senete hams ve sittîn ve elf

Şuhûdü'l-hâl: Mehmed Bey el-mübâşir, Sefer Ağa sermuhzırân, Ali Çelebi b. Pîri, Hacı Ahmed b. Alican

173 [30a-3] Palu sancağı reayalarından Asator, Murad, Kirkor, Bağdasar ve Bogos'un Hicrî 1065 yılı cizyelerini Hasan Bey'e vermiş olduklarına dair ellerinde tezkere olduğundan tekrar kendilerinden cizye talep edilmemesi

Bilfi'1 Palu sancakbeyi olan İbrahim Bey tarafından vekîli olan Mehmed Çelebi b. Haydar nâm kimesne mahfil-i kazâda sancak-ı mezbûre re'âyâlarından Asator ve Murad ve Kirkor ve Bağdasar ve Bogos vesâirleri muvâcehelerinde üzerine bi'l-vekâle takrîr-i da'vâ edip mezbûrûn zimmîler sancak-ı mezbûrun bağı re'âyâları olup üzerlerine lâzım gelen bin altmış beş senesi resm-i ra'îyyelerin vekâletim hasebiyle yedimde olan mahtûm tezkeresi mûcebince talep ederim, suâl olunsun dedikte gıbbe's-suâl mezbûrûn zimmîler cevâblarında fi'l-vâki' sancak-ı mezbûrenin bağı re'âyâlarıyız, üzerlerimize lâzım gelen resm-i ra'îyyetini sancak-ı mezbûre beyi tarafından yine tezkere ile Hasan Bey nâm kimesneye edâ ve teslîm edip yedimizde minvâl-i muharrer üzere mûmzâ ve mahtûm tezkeresin dahi verdiğinden mâ'adâ hâlâ vâlî-yi vilâyet sâhib-i sa'âdet vezîr-i rûşen-zamîr sa'âdetli ve rif'atli Mustafa Paşa -yesserallahu mâ yürüdü ve mâ yeşâ'- hazretlerine dahi arz-ı hâl eylediğimizde bin altmış beş senesinin cizyelerini edâ etmişler ise vakt ü zamânı geçtikde altmış altı cizyesi talebi ile ra'îyyet olunmayalar deyü buyurulmağın mezbûr İbrahim Bey'in yedlerinde olan buyuruldu-yı şerîf ve tezkeresin ibrâz eylediklerinde ba'de'n-nazar mazmûn-ı tezkere merkûmûn zimmîlerin cevâblarına mutâbık olacak vekîl-i mezbûr dahi mazmûn-ı tezkereyi minvâl-i muharrer üzere ikrâr ve i'tirâf olduktan sonra vekîl-i mezbûr Mehmed Çelebi min ba'd bî-vech mu'ârazadan men' birle mâ vaka'a bi't-taleb ketb olundu.

Fî 25 Cumâdelâhira senete 1065

Şuhûdü'l-hâl: Ali [Çelebi] b. Pîri, Sefer Ağa sermuhzırân, el-Hâc Mehmed b. Alican, Mustafa ketenci

174 [30b-1] Tor Hatun bt. Devletyad'ın Karagöz mahallesindeki evini Mardiros'un oğulları Kirkos, Karabet ve Nikogos'a sattığı

Mâ fihi hasbe mâ hurrira fihi ketebehü'l-'abdü'l-fakîr ileyhi te'âlâ
Zahreddin b. Mehmed el-müvellâ [el-]hilâfe bi-medîneti Âmid el-mahmiyye -ufiye anhumâ-

Medîne-i Âmid sâkinelerinden Tor Hâtûn bt. Devletyad nâm Nasrâniye mahfil-i kazâda işbu (...) rakîm Kirkos ve Karabet ve Nikogos evlâd-ı Mardiros nâm sagîrler tarafından (...) Mardiros velâyeten muvâcehesinde ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm edip silk-i (...) medîne mezbûre mahallâtından Karagöz mahallesinde vâki' hudûdunun iki tarafı (...) mülkü ve bir tarafı Aslan mülkü ve taraf-ı râbî'i tarîk-ı âm ile mahdûd bir mahzen ve bir matbah (...) avlu ve mecâzı benim ile müşterek menzilimi sagîrûn-ı mezbûrûna

on beş riyal gu[ruşa] bey'-i bâtt-ı kat' ile bey' ve teslîm edip mezbûr Mardiros dahi velâyeti hasebiyle (...) mezbûru sagîrûn-ı mezbûrûn için minvâl-i muharrer üzere iştirâ ve kabz (...) eyledikten [sonra] semenini sagîrûn-ı mezbûrûnun vâlideleri olup hâlîke olan (...) nâm Nasrâniye'nin zimmetinde olan on beş guruş deynine takâs eyledim, ol dahi (...) ve kabûl eyledi. Ba'de'l-yevm menzil-i mezbûr sagîrûn-ı mezbûrûnun mülk-i müş[terâsıdır], keyfe mâ yeşâ' ve yehtâr zabt ve tasarruf eylesinler dedikde gibbe't-tasdîki's-şer'î mâ vaka'a bi't-taleb ketb olundu.

Tahrîren fi'l-yevm () ve'l-'işrîn (...) Cumâdelâhira senete 1065

Şuhûdü'l-hâl: Musli Ağa b. Abdullah, Ali Çelebi b. Pîri, Yakub b. Mustafa, Avanis v. Ağcan, Aslan [v.] Cerbi (...)

175 [30b-2] Kiki aşiretinin Mir Memi cemaatinden fazla olarak tahsil edilen 1.000 baş koyun vergisinin voyvodanın isteği üzerine alındığı

<<Kiki aşiretinden Mir Memi cemâ'atinden Rüstem b. Acem ve Alican b. Ahmed vesâirleri mahfil-i kazâda aşîret (...) gayrı cemâ'atinden Kara Bekir nâm kimesne mahzarında üzerine takrîr-i da'vâ edip her sene bizim (...) kesimi Mardin voyvodalarına dört bin re's koyun resmi iken bu sene mezbûr Kara Bekir kendi (...) bin dört yüz koyun kaldırıp bizim aşîretimiz üzerine saldırıp voyvodaya aldırılmış (...), hâlâ suâl olunmasın taleb ederiz dediklerinde gibbe's-suâl mezbûr Kara Bekir cevâbında cemâ[at-i] Mir Memi'nin kesimleri olmayıp her sene ziyâde ve noksân verirler iken bu sene voyvoda (...) bin re's koyun resmi ziyâde almışdır deyücek mâ hüve'l-vâki' bi't-taleb ketb olundu.

Tahrîren fi (...) Cumâdelâhira senete 1065

Şuhûdü'l-hâl: Ali Bey el-mübâşir, Mehmed Bey el-cündî, Ali Çelebi b. Pîri>>

176 [30b-3] Zimmî Meryem ile nişanlanan Mehmed b. Abdullah'ın evlenmekten vazgeçtiği

Medîne-i Âmid'den Mehmed b. Abdullah nâm kimesne mahfil-i kazâda Meryem nâm Nasrâniye tarafından tasdîke vekîl [olan] babası Gazel v. Timocan nâm zimmî muvâcehesinde bi't-tav'i's-sâf ikrâr ve i'tirâf edip bundan [akdem] mezbûre Meryem'i nâmzed etmiş idim, hâlâ tezvîc etmek müyesser olmamakla mezbûre Meryem'den ferâgat eyledim. Min [ba'd] alâka ve medhalim kalmamışdır dedikde gibbe't-tasdîki's-şer'î mâ vaka'a bi't-taleb ketb olundu.

Şuhûdü'l-hâl: El-Hâc Kasım Ağa, el-Hâc Ağa birâdereş, Ali Çelebi b. Hasan Çelebi, Hüseyin Bey b. Hasan, Mahmud Çelebi b. Hacı Osman, Hacı Osman Efendi el-hatîb, İsmail Bey b. Ahmed

177 [30b-4] Kabasakal köyünden Mahmud b. Ahmed'in Molla Ali b. el-Hâc Mehmed'e emanet olarak verdiği kürde kılıç davasında yarım riyal kuruş karşılığında zimmetini ibra ettiği

Medîne-i Âmid muzâfâtından Kabasakal nâm karyeden Mahmud b. Ahmed mahfil-i kazâda (...) sâhibü'l-kitâb Monla Ali b. el-Hâc Mehmed mahzarında bi't-tav'î's-sâf ikrâr ve (...) edip mukaddemâ mezbûr Mollâ Ali'ye bir kürde kılıç emânet vermişdim deyü da'vâ (...) üzere eyledim. El-hâletü hâzihî yarım riyal guruş merkûm Mollâ Ali yedinden alıp kabz eyledim, zikr olunan kürde kılıç da'vâsından zimmetin berî eyledim. Ba'de'l-yevm mezbûr Mollâ Ali ile zikr olunan kürde husûsunda asâleten ve vekâleten da'vâ ve nizâ' ve taleb ve husûmet sâdır ve zâhir olur ise lede'l-[hükkâmi]'l-kerîm mesmû'a ve makbûle olmasın dedikde gıbbe't-tasdîki's-şer'î mâ vaka'a [bi't-taleb] ketb olundu.

Fi'l-yevmi's-sânî ve'l-ışrîn min şehri Cumâdelâhira senete 1065

Şuhûdü'l-hâl: Es-Seyyid Ahmed Çelebi b. Alihan Çelebi, es-Seyyid Sıddık Çelebi b. el-merhûm Ali Çelebi, el-Hâc Hayreddin b. Mollâ Câbî, Abdülka[dir] b. Cuma

نام کذا کو سرچ العبد المذنب
عقل الله من محمد بن عبد الله

مدینه مددن کرا کوس ولد باقیام ذی جلد قضا و دبار کقولان عثمان ملک مکس
عظمتی از اور بنتر ردی ابروز بر کزد مندند تترج جسی و نمن معلوم است
ادنی کی بیجی ربان غز و شوغ دارور مالطلب البرم شوال او نسون دیکده غس
السوال مرمور عثمان بیک خوا بید به الواقع مدی نمرور ک بمرج جسی و نمن
معلوم است شبا بکشدن ذممتک ادنی کی بیجی ربان غز و شوغ دارور
منوال محمد اولده اوار دار قران ابدا بیک منعم عثمان بیک اوری اولده
بلیغ مرمور ک انا سنه بنسبر مره و فیع بالطلباس اولنور حیل السبع و نمن
والعشر مرمور ک انا سنه بنسبر مره و فیع بالطلباس اولنور حیل السبع و نمن

عرب طایفه سندن نام عسره بیکه بایر طایفه قاسمی مرمور ک مکه خلد قضا
ادناه چه او ایچر سلیم نام مرمور ک مکه خلد قضا و دبار کقولان عثمان ملک مکس
تا ایچر کتا به ایچر مرمور ک مکه خلد قضا و دبار کقولان عثمان ملک مکس
اولین و یوم اولی حله سول و اولد قضا حکم اجرائی شروع اویم بر طایفه مرمور
مکه خلد قضا و دبار کقولان عثمان ملک مکس تا ایچر کتا به ایچر مرمور
ایلام بوکوت دیکر باقی اولده قاد اولم بو او اولد قضا حکم اجرائی شروع
بر نام تا ایچر مرمور ک مکه خلد قضا و دبار کقولان عثمان ملک مکس

مدینه مددن کرا کوس ولد باقیام ذی جلد قضا و دبار کقولان عثمان ملک مکس
عظمتی از اور بنتر ردی ابروز بر کزد مندند تترج جسی و نمن معلوم است
ادنی کی بیجی ربان غز و شوغ دارور مالطلب البرم شوال او نسون دیکده غس
السوال مرمور عثمان بیک خوا بید به الواقع مدی نمرور ک بمرج جسی و نمن
معلوم است شبا بکشدن ذممتک ادنی کی بیجی ربان غز و شوغ دارور
منوال محمد اولده اوار دار قران ابدا بیک منعم عثمان بیک اوری اولده
بلیغ مرمور ک انا سنه بنسبر مره و فیع بالطلباس اولنور حیل السبع و نمن
والعشر مرمور ک انا سنه بنسبر مره و فیع بالطلباس اولنور حیل السبع و نمن

صعدت
صعدت
صعدت

باصر کور رز کور العبد المذنب
عقل الله من محمد بن عبد الله

مدینه مددن کرا کوس ولد باقیام ذی جلد قضا و دبار کقولان عثمان ملک مکس
عظمتی از اور بنتر ردی ابروز بر کزد مندند تترج جسی و نمن معلوم است
ادنی کی بیجی ربان غز و شوغ دارور مالطلب البرم شوال او نسون دیکده غس
السوال مرمور عثمان بیک خوا بید به الواقع مدی نمرور ک بمرج جسی و نمن
معلوم است شبا بکشدن ذممتک ادنی کی بیجی ربان غز و شوغ دارور
منوال محمد اولده اوار دار قران ابدا بیک منعم عثمان بیک اوری اولده
بلیغ مرمور ک انا سنه بنسبر مره و فیع بالطلباس اولنور حیل السبع و نمن
والعشر مرمور ک انا سنه بنسبر مره و فیع بالطلباس اولنور حیل السبع و نمن

صعدت
صعدت
صعدت

صعدت
صعدت
صعدت

صعدت
صعدت
صعدت

ما قسم الاموال...
عنه...
مدد...
كذلك...
حسب...
كلام...
منه...
حسب...
حرا...
كبي...
الواق...
سنة...

صحة...
عنه...
مدد...
باعت...
تاريخ...
البي...
عنه...
المد...
دعوا...
دعا...
معتق...
دعوا...
واعت...

صحة...
عنه...
مدد...
باعت...
تاريخ...
البي...
عنه...
المد...
دعوا...
دعا...
معتق...
دعوا...
واعت...

صحة...
عنه...
مدد...
باعت...
تاريخ...
البي...
عنه...
المد...
دعوا...
دعا...
معتق...
دعوا...
واعت...

بالعمل...
والا...
عنه...
وسر...
او...
وسر...
سنة...
او...
الحاج...
ومس...
كسر...
عنه...
وسر...
لرب...
كس...

صحة...
عنه...
مدد...
باعت...
تاريخ...
البي...
عنه...
المد...
دعوا...
دعا...
معتق...
دعوا...
واعت...

صحة...
عنه...
مدد...
باعت...
تاريخ...
البي...
عنه...
المد...
دعوا...
دعا...
معتق...
دعوا...
واعت...

DIYARBEKİR ŞERİYYE SİCİLLERİ

المستحق ان يكون ان يرد في وقت الوفاة...
 واما في ما يتعلق بالتملك...
 واما في ما يتعلق بالبيع...
 واما في ما يتعلق بالشراء...
 واما في ما يتعلق بالهباء...
 واما في ما يتعلق بالوصية...
 واما في ما يتعلق بالطلاق...
 واما في ما يتعلق بالعدة...
 واما في ما يتعلق بالنفقة...
 واما في ما يتعلق بالزواج...
 واما في ما يتعلق بالطلاق...
 واما في ما يتعلق بالعدة...
 واما في ما يتعلق بالنفقة...
 واما في ما يتعلق بالزواج...

بسم الله الرحمن الرحيم
 الحاضر الميراث...

بسم الله الرحمن الرحيم
 الحاضر الميراث...
 واما في ما يتعلق بالتملك...
 واما في ما يتعلق بالبيع...
 واما في ما يتعلق بالشراء...
 واما في ما يتعلق بالهباء...
 واما في ما يتعلق بالوصية...
 واما في ما يتعلق بالطلاق...
 واما في ما يتعلق بالعدة...
 واما في ما يتعلق بالنفقة...
 واما في ما يتعلق بالزواج...
 واما في ما يتعلق بالطلاق...
 واما في ما يتعلق بالعدة...
 واما في ما يتعلق بالنفقة...
 واما في ما يتعلق بالزواج...

بسم الله الرحمن الرحيم
 الحاضر الميراث...
 واما في ما يتعلق بالتملك...
 واما في ما يتعلق بالبيع...
 واما في ما يتعلق بالشراء...
 واما في ما يتعلق بالهباء...
 واما في ما يتعلق بالوصية...
 واما في ما يتعلق بالطلاق...
 واما في ما يتعلق بالعدة...
 واما في ما يتعلق بالنفقة...
 واما في ما يتعلق بالزواج...
 واما في ما يتعلق بالطلاق...
 واما في ما يتعلق بالعدة...
 واما في ما يتعلق بالنفقة...
 واما في ما يتعلق بالزواج...

الامر كما ذكره اسر اللطيف...

مدى مدد اوله في صومل من عند الله نام...
تخرجه و زرع منقود و جوى ابد و...

مدى مدد اوله في صومل من عند الله نام...
تخرجه و زرع منقود و جوى ابد و...

مدى مدد اوله في صومل من عند الله نام...
تخرجه و زرع منقود و جوى ابد و...

و نه الامر كما ذكره اسر اللطيف...

مدى مدد اوله في صومل من عند الله نام...
تخرجه و زرع منقود و جوى ابد و...

مدى مدد اوله في صومل من عند الله نام...
تخرجه و زرع منقود و جوى ابد و...

مدى مدد اوله في صومل من عند الله نام...
تخرجه و زرع منقود و جوى ابد و...

Handwritten text in Ottoman Turkish on the left page, including entries and signatures with dates like 1095.

Handwritten text in Ottoman Turkish on the right page, continuing entries and signatures.

بگو سعادتی از حسن طبع و زوری اندر او کم از او کم...
بگو سعادتی از حسن طبع و زوری اندر او کم از او کم...
بگو سعادتی از حسن طبع و زوری اندر او کم از او کم...

بگو سعادتی از حسن طبع و زوری اندر او کم از او کم...
بگو سعادتی از حسن طبع و زوری اندر او کم از او کم...
بگو سعادتی از حسن طبع و زوری اندر او کم از او کم...

بگو سعادتی از حسن طبع و زوری اندر او کم از او کم...
بگو سعادتی از حسن طبع و زوری اندر او کم از او کم...
بگو سعادتی از حسن طبع و زوری اندر او کم از او کم...

ازین قضیه تا به تاج زیارت نام فریب و ن صا طربا یغیان نام کسکه سخن قضیه ده
نماید طایفه سندن عقل بیو جمال و جلویا شرق و بکین شمول نام کسکه لوسا یوزی
غضن لوله اقران نام و مغز کلام ادوب باام مزبور عثمان مقدا قبل و خلفه
من یوزی لوزک از ندر لوبدیر میان شیخ و دوت کونزوب سبکس مزبور نیزه یغیاغند
بیرنج کسکه لکتور و ن کلوزا بکین طایفه لوزی بون و ن حصی نام کسکه بولک
حسبه لیبوت قوت ا و خولد مزبور لوزی مزبور حسک قوت قصبو سبکین
میشا اسم کسکه دوب بند ا فی باام مزبور عثمان نام کسکه و ن قصبو سبکین
کسکه اکت ادوب مزبور و ن دخی حیر نام کسکه نوز دخی ا سندن کسکه سبک
طر قایم آخرک دوتی بوی ا بلدی سوز عدل سیم مزبور و ن ابل و سبک لوزی ابل
دعوی و ن ا بوی قدر اید کسکه مزبور و ن عقل و جلوز کونزوب دخی مزبور
صا طربا اید اصلک و قطعاً دخی و طلب و ن تاج و قصبو سبکین نام کسکه بعد
البدیم خصوص مزبور و ن مغز طر سندن دخی و ن تاج و ن ظاهر اوزی
لدی حکم الکرام مسعود و مقبول اوسون و بید کاند غن الصلح الشری
ما وقع بالطلب کسکه اوزی نوزی کسکه لوزی افراسه حمز و سدی اوسه

بگو سعادتی از حسن طبع و زوری اندر او کم از او کم...
بگو سعادتی از حسن طبع و زوری اندر او کم از او کم...
بگو سعادتی از حسن طبع و زوری اندر او کم از او کم...

بگو سعادتی از حسن طبع و زوری اندر او کم از او کم...
بگو سعادتی از حسن طبع و زوری اندر او کم از او کم...
بگو سعادتی از حسن طبع و زوری اندر او کم از او کم...

بگو سعادتی از حسن طبع و زوری اندر او کم از او کم...
بگو سعادتی از حسن طبع و زوری اندر او کم از او کم...
بگو سعادتی از حسن طبع و زوری اندر او کم از او کم...

المرحوم جوهر عوالله الرحمه البرية

فصل في الجرح المملوك... المرحوم جوهر عوالله الرحمه البرية... المرحوم جوهر عوالله الرحمه البرية...

في المرحوم جوهر عوالله الرحمه البرية... المرحوم جوهر عوالله الرحمه البرية...

في المرحوم جوهر عوالله الرحمه البرية... المرحوم جوهر عوالله الرحمه البرية...

والله اعلم بالصواب... المرحوم جوهر عوالله الرحمه البرية...

في المرحوم جوهر عوالله الرحمه البرية... المرحوم جوهر عوالله الرحمه البرية...

في المرحوم جوهر عوالله الرحمه البرية... المرحوم جوهر عوالله الرحمه البرية...

في المرحوم جوهر عوالله الرحمه البرية... المرحوم جوهر عوالله الرحمه البرية...

في المرحوم جوهر عوالله الرحمه البرية... المرحوم جوهر عوالله الرحمه البرية...

Handwritten text in Ottoman Turkish script, likely a legal document or court record. The text is arranged in columns and includes various headings and signatures. At the bottom, there are several lines of text, possibly names or titles of the involved parties, such as 'Hakkı Paşa' and 'Seydi Paşa'.

وید اوصاف و کورده العیس القس الرضا
عمره ان یومئذ لکی الذکر علی المصالح
مدت امردون ابکم بوندن اولمه حاله اولان توروند نام نظر انه تک صمدیه قریب
اغصه نام لغیر ایله طفلا قضاوه قریب اشق مارکوس مو ابره سنه اولوزیه قسور
دخوی ابد وب والهمه حالکه موبوردن ارف شریعه منتقل ارفنی قدس سنه
ساقع عند الاغابله و الحیران معانونه المحدثه فی قطعها لزم باقی ملک سورده
قریب اشق مرقوم مارکوس بالکیه فیط ابدوب یجا عابد اولان حقیقی ورده
تعد امرد شریعه سواله اولسون دیکنه غیر السؤال مرقوم مارکوس حوا سین
مار الذکر باخی نیر ملک صخره مده والهمه حالکه مرقوم دن منتقل دکلده
دیونیکر اولئی مدعبه مرقوم دن دیونیکر مطابق بنده طلب اولسنده اغبان
بیله اچونیکر نام ای کنایه دن یکون اسمتال ابدوبه شو یکه یکون عامنده
اشبان بیله اقترابیم دعوم دعوا و اولسون دیو اقرار الکلده مروت
اندیزه ایک کون مرور ابدوب اشبان بیله ب فاصره و کورخی اجدت
بیدوه معا رفتن دن نفع برما وقع باطل کسب اولدی بیکر این البع
اواخر شهر جمادی الاول سنه خمس و ستم و ستم و اثنی

عمره ایضا...
مدت امردون استوره اولیغده شیخ ابره فاضله قضاوه ایشو صا حب الکتاب فضا ای
وانیس اولدیغین نام ذوقی مو اول سنه اقرار ابدوب بریح سنه دن برمور ک
باشنده ایشو دوق ابدوب یم موبوقی نفق کسوسه فی ویه ابدوبی حاله
حسن رعایا ایل مشور او انیسک نامندن چقعه مو حله موبو افاضیه ایل
اصد و قطعاً دخوی دطلب و تظا و خصومه قیامتده بدکلده عی
المصطفی الفرضی ما وقع باطله کورده بقدری غیر الایع القاسم العقیقی
سنه شهر جمادی الاول و یاسن و ستم و ستم و اولدی

مدت امردون خلیف ایسره کورده ایشو فاضله قضاوه ذوقی موبوقی
کتاب نام خانقون خلیفه اقرار نام ذوقی و کلام ابدوب مزوره سنی و تخذه
اولان موبوقی و قطعاً ذوقی دیو موبوقی کورده ایشو فاضله قضاوه ایشو
نیغنی ذوقی موبوقی ذوقی الایع مو معد مزوره شیخ ایلدیجینه منتقل
دخوی و طلب و تظا و خصومه قیامتده بدکلده عی
الشیخ ما وقع باطل کسب اولدی بیکر این البع القاسم العقیقی
سنه شهر جمادی الاول سنه خمس و ستم و ستم و اولدی

مدت امردون عبدالله کتشی ولد بشور و خلیفه قضاوه ایشو صا حب
الکتاب حسن و حسن ابو علی و جمیع بیری نام کسبه لور عظیمه اقرار نام و غیر
کلام ابن و بیع مد مزوره مضافا نامندن عیوان نام قریبه وقع حد و
بر طرف کوشانیه لور تک و طرفه ارقه و طرفه شط و طرفه رایحی طرف
عام اوله حد و طرفه قسط سوره نار لاله ملام سقنده موبوقی تک قطع
صوله نار لاله کوریک حق تقرقی صحاب ارضی مع ضلایز بوردن حشایی
حسب وجهه برون تور مال ذوقی و تقوی بفر ابدوب مرقوم دن ذوقی
و خصمه قیامتده بدکلده عی
الکتاب قیامتده بدکلده عی و تقوی بفر ابدوب مرقوم دن ذوقی
تار لاله مرقوم دن کسبه تقوی بفر ابدوب مرقوم دن ذوقی
تار لاله مرقوم دن کسبه تقوی بفر ابدوب مرقوم دن ذوقی

اشرخه ما وقع باطل کسب اولدی بیکر این البع اواخر شهر جمادی
الاول سنه خمس و ستم و ستم و اولدی
مدت امردون عبدالله کتشی ولد بشور و خلیفه قضاوه ایشو صا حب الکتاب فضا ای
وانیس اولدیغین نام ذوقی مو اول سنه اقرار ابدوب بریح سنه دن برمور ک
باشنده ایشو دوق ابدوب یم موبوقی نفق کسوسه فی ویه ابدوبی حاله
حسن رعایا ایل مشور او انیسک نامندن چقعه مو حله موبو افاضیه ایل
اصد و قطعاً دخوی دطلب و تظا و خصومه قیامتده بدکلده عی
المصطفی الفرضی ما وقع باطله کورده بقدری غیر الایع القاسم العقیقی
سنه شهر جمادی الاول و یاسن و ستم و ستم و اولدی

مدت امردون عبدالله کتشی ولد بشور و خلیفه قضاوه ایشو صا حب الکتاب فضا ای
وانیس اولدیغین نام ذوقی مو اول سنه اقرار ابدوب بریح سنه دن برمور ک
باشنده ایشو دوق ابدوب یم موبوقی نفق کسوسه فی ویه ابدوبی حاله
حسن رعایا ایل مشور او انیسک نامندن چقعه مو حله موبو افاضیه ایل
اصد و قطعاً دخوی دطلب و تظا و خصومه قیامتده بدکلده عی
المصطفی الفرضی ما وقع باطله کورده بقدری غیر الایع القاسم العقیقی
سنه شهر جمادی الاول و یاسن و ستم و ستم و اولدی

مدت امردون عبدالله کتشی ولد بشور و خلیفه قضاوه ایشو صا حب
الکتاب حسن و حسن ابو علی و جمیع بیری نام کسبه لور عظیمه اقرار نام و غیر
کلام ابن و بیع مد مزوره مضافا نامندن عیوان نام قریبه وقع حد و
بر طرف کوشانیه لور تک و طرفه ارقه و طرفه شط و طرفه رایحی طرف
عام اوله حد و طرفه قسط سوره نار لاله ملام سقنده موبوقی تک قطع
صوله نار لاله کوریک حق تقرقی صحاب ارضی مع ضلایز بوردن حشایی
حسب وجهه برون تور مال ذوقی و تقوی بفر ابدوب مرقوم دن ذوقی
و خصمه قیامتده بدکلده عی
الکتاب قیامتده بدکلده عی و تقوی بفر ابدوب مرقوم دن ذوقی
تار لاله مرقوم دن کسبه تقوی بفر ابدوب مرقوم دن ذوقی
تار لاله مرقوم دن کسبه تقوی بفر ابدوب مرقوم دن ذوقی

136

عنه لا بد ان لا يكون له من ماله او غيره...
والمعروف ان من لم يكن له من ماله...
التي هي اولى من غيرها...
والله اعلم بالصواب...
١٠٦٥

طبروز

بما هو له من ماله او غيره...
التي هي اولى من غيرها...
والله اعلم بالصواب...
١٠٦٥

عنه لا بد ان لا يكون له من ماله...
التي هي اولى من غيرها...
والله اعلم بالصواب...
١٠٦٥

عنه لا بد ان لا يكون له من ماله...
التي هي اولى من غيرها...
والله اعلم بالصواب...
١٠٦٥

بما هو له من ماله او غيره...
التي هي اولى من غيرها...
والله اعلم بالصواب...
١٠٦٥

فعلوه من قوم بري نكره مبدع و مبيع البلدي بن يوسف بن شاه توره شاهنشاهي
دخي اورد و بنو سفون حين زبور به سلطان او ادي شهادت و سريعه البلد
كانت شاه توري بعد انقضاء تاركو خد قتل و اقامه اولاد
صكره من بوع ملاسي نكره خصوص زبور و دفعات ابشرت و
ابله و كتي بيوش كنه لوز و بر كنه من بعد مرقوم ملاسي خد من
من بوع دخوا اسندن نفع بر ميه و دفعه بال طلب كنه و نندي حكيم البيوم
الثالث والعشرون من شهر جمادى الاولى سنة خمس وسبع و العاشر

محمد بن علي	محمد بن علي	محمد بن علي	محمد بن علي	محمد بن علي
محمود بن علي	محمود بن علي	محمود بن علي	محمود بن علي	محمود بن علي
محمد بن علي	محمد بن علي	محمد بن علي	محمد بن علي	محمد بن علي

مدینه اند سکا نندن حسین بن اسماعیل بن عبد الله خلف قضا در افر اول و بنو بکر کلام
سلطنت ملک کنه تاریخ کتاب کلخیز بن قنبه مقر معترف اولان اشوب صاحب الکتب اب الورد
شاهین کون فی خمیس سکر یا شمشیر صاحب الاصل بن محمد بن عبد الله نام عبد ملوک کون
خدیجه ننه سوغ و طلبه الخرافات الملك الاعلی ملک کنه اخراج و ماکدن اعتناق
وسلک ادرار اصلین ادر اراج ازا ابلیم بعد البيوم من بوع مر جسا و ادرار
اصلیه کون قر اولوب رفیق سنه حق اولان غیری بوشه قلماشند
دیگنه غیب التصدیق الشریحی مایع بال طلب کنه اولن دی حکیم البيوم
اولیوم و اذعوش من شهر جمادى الاولى سنة خمس وسبع و العاشر

محمد بن علي	محمد بن علي	محمد بن علي	محمد بن علي	محمد بن علي
محمد بن علي	محمد بن علي	محمد بن علي	محمد بن علي	محمد بن علي
محمد بن علي	محمد بن علي	محمد بن علي	محمد بن علي	محمد بن علي

مدینه اند سکا نندن حسین بن اسماعیل بن عبد الله خلف قضا در افر اول و بنو بکر کلام
سلطنت ملک کنه تاریخ کتاب کلخیز بن قنبه مقر معترف اولان اشوب صاحب الکتب اب الورد
شاهین کون فی خمیس سکر یا شمشیر صاحب الاصل بن محمد بن عبد الله نام عبد ملوک کون
خدیجه ننه سوغ و طلبه الخرافات الملك الاعلی ملک کنه اخراج و ماکدن اعتناق
وسلک ادرار اصلین ادر اراج ازا ابلیم بعد البيوم من بوع مر جسا و ادرار
اصلیه کون قر اولوب رفیق سنه حق اولان غیری بوشه قلماشند
دیگنه غیب التصدیق الشریحی مایع بال طلب کنه اولن دی حکیم البيوم
اولیوم و اذعوش من شهر جمادى الاولى سنة خمس وسبع و العاشر

محمد بن علي	محمد بن علي	محمد بن علي	محمد بن علي	محمد بن علي
محمد بن علي	محمد بن علي	محمد بن علي	محمد بن علي	محمد بن علي
محمد بن علي	محمد بن علي	محمد بن علي	محمد بن علي	محمد بن علي

الملك الاعلی ملک کنه اخراج و ما مکنه اعناق وسلک ادرار اصلین ادر اراج اولوب
ازا ابلیم بعد البيوم من بوع مر جسا و ادرار اصلین کون قر اولوب
حق اولان غیری بوشه قلماشند دیگنه غیب التصدیق الشریحی مایع بال طلب کنه
اولن دی حکیم البيوم اولیوم و اذعوش من شهر جمادى الاولى سنة خمس وسبع و العاشر

عذکورون
مدینه اند سکا نندن حسین بن اسماعیل بن عبد الله خلف قضا در افر اول و بنو بکر کلام
سلطنت ملک کنه تاریخ کتاب کلخیز بن قنبه مقر معترف اولان اشوب صاحب الکتب اب الورد
شاهین کون فی خمیس سکر یا شمشیر صاحب الاصل بن محمد بن عبد الله نام عبد ملوک کون
خدیجه ننه سوغ و طلبه الخرافات الملك الاعلی ملک کنه اخراج و ماکدن اعتناق
وسلک ادرار اصلین ادر اراج ازا ابلیم بعد البيوم من بوع مر جسا و ادرار
اصلیه کون قر اولوب رفیق سنه حق اولان غیری بوشه قلماشند
دیگنه غیب التصدیق الشریحی مایع بال طلب کنه اولن دی حکیم البيوم
اولیوم و اذعوش من شهر جمادى الاولى سنة خمس وسبع و العاشر

عذکورون
مدینه اند سکا نندن حسین بن اسماعیل بن عبد الله خلف قضا در افر اول و بنو بکر کلام
سلطنت ملک کنه تاریخ کتاب کلخیز بن قنبه مقر معترف اولان اشوب صاحب الکتب اب الورد
شاهین کون فی خمیس سکر یا شمشیر صاحب الاصل بن محمد بن عبد الله نام عبد ملوک کون
خدیجه ننه سوغ و طلبه الخرافات الملك الاعلی ملک کنه اخراج و ماکدن اعتناق
وسلک ادرار اصلین ادر اراج ازا ابلیم بعد البيوم من بوع مر جسا و ادرار
اصلیه کون قر اولوب رفیق سنه حق اولان غیری بوشه قلماشند
دیگنه غیب التصدیق الشریحی مایع بال طلب کنه اولن دی حکیم البيوم
اولیوم و اذعوش من شهر جمادى الاولى سنة خمس وسبع و العاشر

محمد بن علي	محمد بن علي	محمد بن علي	محمد بن علي	محمد بن علي
محمد بن علي	محمد بن علي	محمد بن علي	محمد بن علي	محمد بن علي
محمد بن علي	محمد بن علي	محمد بن علي	محمد بن علي	محمد بن علي

عذکورون
مدینه اند سکا نندن حسین بن اسماعیل بن عبد الله خلف قضا در افر اول و بنو بکر کلام
سلطنت ملک کنه تاریخ کتاب کلخیز بن قنبه مقر معترف اولان اشوب صاحب الکتب اب الورد
شاهین کون فی خمیس سکر یا شمشیر صاحب الاصل بن محمد بن عبد الله نام عبد ملوک کون
خدیجه ننه سوغ و طلبه الخرافات الملك الاعلی ملک کنه اخراج و ماکدن اعتناق
وسلک ادرار اصلین ادر اراج ازا ابلیم بعد البيوم من بوع مر جسا و ادرار
اصلیه کون قر اولوب رفیق سنه حق اولان غیری بوشه قلماشند
دیگنه غیب التصدیق الشریحی مایع بال طلب کنه اولن دی حکیم البيوم
اولیوم و اذعوش من شهر جمادى الاولى سنة خمس وسبع و العاشر

Handwritten notes at the top right of page 5a.

Handwritten notes at the top of page 4b.

Main handwritten text on page 4b, starting with 'ایکبر قضا...'.

Main handwritten text on page 5a, starting with 'ایکبر قضا...'.

Handwritten notes in the left margin of page 4b.

Handwritten notes in the right margin of page 5a.

Handwritten header text at the top of the right page, including the title 'ÂMİD MAHKEMESİ' and other introductory notes.

Main body of handwritten text on the right page, written in a cursive script.

Handwritten text at the bottom of the right page, possibly a signature or date.

Large block of handwritten text on the right page, continuing the main body of the work.

Handwritten text at the bottom of the right page, including marginal notes and signatures.

Handwritten header text at the top of the left page, including the title 'ÂMİD MAHKEMESİ' and other introductory notes.

Main body of handwritten text on the left page, written in a cursive script.

Handwritten text at the bottom of the left page, possibly a signature or date.

Large block of handwritten text on the left page, continuing the main body of the work.

Handwritten text at the bottom of the left page, including marginal notes and signatures.

— Â M İ D —
MAHKEMESİ

3789

NUMARALI SİCİL

1 [1a-1] El-Hac Mehmed ile Seyyid Mustafa, Seyyid Mehmed, Ayşe, Zeliha ve Emine arasındaki menzil davasının meşru olmadığı

[*Hükmün baş tarafı yoktur.*] (...) ve iki neccârı ve bir (...) matbah ve su kuyusu ve kenîf ve arsa-i hâliye ve avluyu muhtevî menzil zevcelerim müteveffiyetân-ı mezbûretânın dedeleri mezbûr Halil'den babaları mezbûr Davud ile sâir vereselerine müntakil olup menzil-i mahdûd-ı mezkûrdan mezbûr Davud'a ve ondan kızları mezbûretân Bakiye ve Âişe'ye ve onlardan bana isâbet eden mezbûr Davud ve ba'dehû kızları mezbûretân Bakiye ve Âişe'den her biri hayâtlarında kendülere isâbet eden hisselerini da'vâ etmeyip muvâcehelerinde işbu mezbûrünün babaları mezbûr Seyyid Ebubekir ve ba'dehû vereseleri mezbûrûn bu âna değin zabt etmeleriyle suâl olunup takrîrleri tahrîr ve müceb-i şer'îsi icrâ olunmak matlûbumdur dedikte gibbe's-suâl mezbûrûn cevâblarında menzil-i mahdûd-ı mezkûru bin doksan altı senesi Saferü'l-hayr'ının on beşinci günü babamızdan müntakildir deyü mezbûr Halil'in oğulları mezbûr Davud karındâşı Süleyman ma'iyet üzere menzil-i mahdûd-ı mezbûra mutasarrıf olan babamız [mez]bûr Seyyid Ebubekir ile ammiyemiz Hacer Hâtûn'dan da'vâ etdiklerinde onlar dahi menzil-i mahdûd-ı mezkûru babaları mezbûr Halil târîh-i mezbûrdan otuz sene mukaddem iki yüz Esedî gurusu semen-i makbûza ceddemiz Fâtîma Hâtûn'a bey' eylediğini şâhidân-ı âdilün ile meclis-i şer' de bi'l-muvâcehe isbât ve hüküm ve bî-vech mezbûrân Davud ve Süleyman mu'ârazadan men' olduklarını nâtik yedimizde hüccet-i şer'îyye vardır deyü ibrâz ve ba'de'l-feth ve'l-kirâe mazmûnu mezbûrûnün takrîr-i meşrûhlarına mutâbık ve tastîr-i merâmlarına muvâfık bulunduğundan gayrı yedlerinde olup ibrâz eyledikleri fetvâ-yı şerifenin mazmûn-ı münîfi ve Hind, Zeyd ile olan da'vâsın görmeğe vakt ü zamânı var iken da'vâ etmeyip bu'd-ı zamân fevt olsa Hind-i müteveffiyenin vârisleri ol da'vâyı Zeyd ile görmeğe şer'an kâdir olur mu? Cevâb-ı bâ-savâbında olmazlar. Kütüb-i mu'teberât-ı fikhîyyeden *Câmi'u'l-Fusûleyn*'de: "Recülün tereke'd-da'vâ fi hayâtihî lâ tentakilü tilke'd-da'vâ ilâ veresetihi" deyü mastûr ve musarrâh buyurulmağın müceblerince müdde'î-i mezbûr el-Hac Mehmed'in takrîr-i meşrûhu üzere sâhib-i da'vâ olan müteveffiyetân-ı mezbûretân yirmi seneden mütecâviz merkûmûnun babaları es-Seyyid Ebubekir ile hayâtda kalıp da'vâ etmeyip ba'de vefâtihimâ ve bu'd-ı zamân merkûm el-Hac Mehmed'in merkûmûn es-Seyyid Mustafa ve es-Seyyid Mehmed ve Âişe ve Zeliha ve Emine'den da'vâsı meşrû'a olmamağın bî-vech mu'ârazadan men' birle mâ vaka'a bi't-taleb ketb olundu.

Fi'l-yevmi's-sâdis 'aşar min Zilka'deti's-şerîfe li-seneti hams ve selâsîn ve mi'e ve elf

Şuhûdü'l-hâl: Hüseyin Efendi tâlib-i ilm, Bengizâde Mollâ Mahmud, Seyyid Ali Efendi b. Şeyh Mehmed, Abdülkadir Mollâ, Murad b. İbrahim, Mehmed Emin b. Mahmud, Hüseyin b. İbrahim

2 [1a-2] Cami-i kebîr mahallesinde oturan Ümmü bt. Ahmed ile Bağdat'a giden eşi Ketenci İbrahim b. Yusuf b. Abdullah arasındaki boşanma ve nafaka davası

Medîne-i Âmid mahallâtından Cami-i kebîr mahallesinde sâkine işbu râfi'atü'l-vesîka Ümmü bt. Ahmed nâm hâtûn tarafından husûs-ı âti'l-beyânda vekîl olduğu zât-ı mezbûreyi ma'rifet-i şer'iyye ile ârifân el-Hac Osman mahallesinden Kâtib Mollâ Mustafa b. Hasan ve Hüsrev Beşe mahallesinden Mücellid Hasan b. el-Hac Yahya şehâdetleriyle hasm-ı câhidâtı mahzarında sâbit ve sübût-ı vekâletine hükmi şer'î lâhık olan Osman Çelebi b. Ahmed Çelebi vekâleten meclis-i şer' de Kahveci el-Hac Mustafa b. Osman mahzarında üzerine da'vâ ve takrîr-i kelâm edip târîh-i kitâbdan iki sene mukaddem müvekkilem mezbûrenin zevci Ketenci İbrahim b. Yusuf b. Abdullah mahmiyye-i Bağdat'a gider oldukda zevcesi müvekkilem mezbûre için bir sene tamâmına değin her günde birer rub' nafaka ve kisve bahâ vermek üzere işbu mezbûr el-Hac Mustafa'dan tevcih ve havâle ve tarafından vekîl etdikde ol dahi ba'de kabûli'le vekâle nafaka-i mezkûreden birer rub' akçeden bir senede müctemi' olan doksan guruşu mezbûrun yedinden ahz edip mezbûr İbrahim iki sene mürûr edip gelmeyip hâlâ vekîl-i merkûm el-Hac Mustafa müvekkilemin zevci merkûm İbrahim'in havâle eylediği birer rub' nafaka ve kisve bahâyı vermemekle taleb ederim, suâl olunup takrîri tahrîr ve müceb-i şer'îsi icrâ olunmak matlûbumdur dedikde gibbe's-suâl mezbûr Kahveci el-Hac Mustafa cevâbında mezbûr İbrahim zevcesi müvekkile-i mezbûrenin nafakası için beher yevm birer rub' vermek üzere benden havâle ve beni tarafından vekîl eyledi deyü merkûm el-Hac Mustafa ikrâr, lâkin merkûm İbrahim b. Yusuf b. Abdullah târîh-i mezbûrda mahmiyye-i Bağdat'a gider oldukda bir sene tamâmına değin gelmez isem zevcem benden bir talâk ile boş olsun deyü şart ve ta'lik etmişdi. Hâlâ şart-ı mezkûre vâki' olup müvekkile-i mezbûre mezbûr İbrahim'den mutallaka olmuşdur deyü def ile cevâb verecek isre'l-istintâk ve'l-inkâr mezbûr Kahveci Hacı Mustafa'dan def-i mezbûreye beyyine taleb olundukda udûl-i ahrâr-ı ricâl-i müslimînden olup Abdal mahallesi sükkânından Çelo es-Seyyid Halil b. Ebubekir ve Ali Paşa mahallesinden İhtiyâr Arslan b. Nevfel nâm kimesneler li-ecli's-şehâde meclis-i şer'e hâzırân olup isre'l-istişhâd fi'l-hakîka müvekkile-i mezbûrenin zevci Ketenci İbrahim b. Yusuf b. Abdullah târîh-i kitâbdan iki sene mukaddem mahmiyye-i Bağdat'a gider oldukda beher yevm zevcem Ümmü bt. Ahmed nâm hâtûn birer rub' nafaka ve kisve bahâ vermek üzere tarafından işbu mezbûr el-Hac Mustafa'yı vekîl edip ol dahi vekâlet-i mezbûreyi ber-vech-i muharrer kabûl ve dahi bir sene tamâmına değin gelmezsem zevcem Ümmü bt. Ahmed benden bir talâk boş olsun deyü merkûm Ketenci İbrahim b. Yusuf b. Abdullah bizim huzûrumuzda şart ve ta'lik eyledi. Biz bu husûsa bu vech üzere şahidleriz, şehâdet dahi ederiz deyü her biri edâ-i şehâdet-i şer'iyye eylediklerinde ba'de't-ta'dîl [1b] ve't-tezkiye şehâdetleri makbûle olmağın vekîl-i mezbûrun yedinde olup ibrâz eylediği fetvâ-yı şerîfenin mazmûn-ı münifi: "Diyâr-ı âhara gitmek murâd eden Zeyd'den zevcesi Hind için sana yevmiye bir rub' akçe vekîl eylediğim Amr vermez ise ve ben bir seneye dek gelmedim ise benden bir talâk boş ol deyü şart ve ta'lik eyledikten sonra şart-ı

mezkûr vücûda gelse Hind-i merkûme bir talâk-ı ric'î ile şer'an mutallaka olur mu?" Cevâb-ı bâ-savâbında: "Olur". Kütüb-i mu'teberât-ı fihriyyeden *Mültekâ*'da: "Fe in vücûde's-şartu fihi inhelleti'l-yemîn ve vaka'a't-talâk". Bu sûrette Zeyd-i mezbûr Hind-i merkûmeye iddesi içinde kavlen veyâhud fi'len rücû' etmiş olmasa ba'de inkizâi'l-idde Hind-i mezbûre bir talâk-ı bâin ile şer'an mutallaka olur mu?" Cevâb-ı bâ-savâbında: "Olur". Kütüb-i mu'teberâtından *Şerh-i Kenz*'de: "İz ba'de'l-iddeti lâ yebka'n-nikâhu izi'l-milkü bâkin fi'l-iddeti zâilün ba'de inkidâihâ" deyü mastûr ve musarrah buyurulmağın mücebiyle ba'de'l-hükm mâ vaka'a bi't-taleb ketb olundu.

Fi'l-yevmi'r-râbi' 'aşar min Zilka'deti's-şerîfe li-seneti hams ve selâsîn ve mi'e ve elf

Şuhûdü'l-hâl: Es-Seyyid Rasûl b. Ahmed, Berber Ali b. (), es-Seyyid Hüseyin b. Rasûl, es-Seyyid Mehmed Sadıkzâde, Çalık Mehmed b. Halil, Veli b. Hüseyin direkçi, Hüseyin b. İbrahim, Abdullah b. Abdüsselâm

3 [1b-1] Kubbe-i siyah mahallesinde ikamet eden Karabet v. Şehverdi ile Malhas v. Murat ve zevcesi Anna bt. Serkis arasındaki alacak davası

Medîne-i Âmid mahallâtından Kubbe-i siyah mahallesinde mütemekkin Karabet v. Şehverdi nâm zimmî meclis-i şer'î hatîr-i lâzımü't-tevkîrde işbu râfi'atü'l-vesîka Malhas v. Murat ile zevcesi Anna bt. Serkis muvâcehelerinde üzerlerine da'vâ ve takrîr-i kelâm edip işbu mersûmân Malhas ve Anna'dan her biri âharın zimmetine lâzım gelen meblağa bi'l-emr ve'l-kabûl kefil bi'l-mâl zâmin olmak üzere bundan akdem cihet-i karzdan yedimden ve mâlımdan bi'd-defa'ât yüz yedi guruş bir rub' istikrâz ve kabz etmeleriyle hâlâ taleb eylediğimde edâdan imtinâ' ederler. Suâl olunup alıverilmesi matlûbumdur dedikde gibbe's-suâl ve akîbe'l-inkâr müdde'î-i mesfûr Karabet'den müdde'âsına beyyine taleb olundukda ikâme-i beyyine ve isbât-ı müdde'âya bir vechile kâdir olmayıp istihlâf etmeğın mersûmân Malhas ve Anna ber-vech-i muharrer müdde'î-i mezbûrun yedinden ve mâlından her biri âharın zimmetine lâzım gelen meblağa bi'l-emr ve'l-kabûl kefil bi'l-mâl ve zâmin olmak üzere bi'd-defa'ât yüz yedi guruş bir rub' istikrâz ve kabz etmediklerine yemîn teklîf olundukda onlar dahi "alâ vefk'l-mes'ûl hulf billahi'l-aliyyi'l-a'lellezî enzele'l-İncîle alâ İsa -aleyhi's-selâm-" etmeleriyle mücebince müdde'î-i mersûm Karabet mersûmân Malhas ve Anna'ya bilâ-beyyine ta'arruzdan men' olunup mâ vaka'a bi't-taleb ketb olundu.

Fi'l-yevmi't-tâsi' 'aşar min Zilka'deti's-şerîfe li-seneti hams ve selâsîn ve mi'e ve elf

Şuhûdü'l-hâl: Sunullah Efendi b. es-Seyyid Ali Efendi, es-Seyyid Ali Efendi b. Şeyh Mehmed, Muhzır Türk Mehmed, Hüseyin b. İbrahim

4 [1b-2] Lala Bey mahallesinde ikamet eden Hanife bt. Murad ile üvey oğlu Mustafa b. Habo arasındaki alacak verecek davası

Medîne-i Âmid mahallâtından Lala Bey mahallesinde sâkine olup zât-ı ta'rîf-i şer'î ile mu'arrefe olan işbu râfi'atü'l-vesîka Hanife bt. Murad nâm hâtûn meclis-i şer'de üvey oğlu Mustafa b. Habo mahzarında üzerine da'vâ ve takrîr-i kelâm edip kendi mâlimdan sekiz guruşluk rub' akçe ve iki yüz kırk iki guruşluk sagîr ve kebîr zolota ki cem'an iki yüz elli guruş nakid akçe ile yanı astarlı bir kırmızı çuka abâ ve bir sini bin yüz otuz beş senesi Receb-i şerîf'inde nehâren işbu mezbûr Mustafa'ya ma'iyet üzere sâkin olduğumuz menzilde emânet vechi üzere mezbûr Mustafa yedine vaz' eylediğimde ol dahi mahzar-ı müsliminde ber-vech-i muharrer yedimden ahz u kabz etmiş idi. El-hâletü hâzihî taleb eylediğimde teslîmden imtinâ' eder, suâl olunup takrîri tahrîr ve teslîme tenbîh olunmak matlûbumdur dedikde gibbe's-suâl ve akîbe'l-inkâr müdde'îye-i mezbûreden müdde'âsına beyyine taleb olundukda udûl-i ahrâr-ı ricâl-i müsliminden olup medîne-i mezbûre mahallâtından Kubbe-i cedîd mahallesinde sâkin Allahverdi b. Hasan ve İskender Paşa mahallesinden Mehmed b. Abbas nâm kimesneler li-ecli's-şehâde meclis-i şer'e hâzırân olup isre'l-istişhâd fi'l-vâki' işbu müdde'îye Hanife kendi mâlimdan sekiz guruşluk rub' akçe ve iki yüz kırk iki guruşluk sagîr ve kebîr zolota ki cem'an iki yüz elli guruş nakid ve yanı astarlı bir kırmızı çuka abâ ve bir sini sene-i mezbûre Receb-i şerîf'inde nehâren ma'iyet üzere sâkin oldukları menzilde emânet vechi üzere işbu üvey oğlu Mustafa'ya bizim huzûrumuzda teslîm, ol dahi ber-vech-i muharrer ahz u kabz eyledi. Biz bu husûsa bu vech üzere şâhidleriz, şehâdet dahi ederiz deyü her biri edâ-i şehâdet-i şer'îye eylediklerinde ba'de't-ta'dîl ve't-tezkiye şehâdetleri makbûle olmağın mücebiyle meblağ-ı mezbûru tamâmen ve mezkûr çuka [ve] abâ ve sini mevcûd ise aynılarını müstehlik ise ba'de'l-beyân kıymetlerini müdde'îye-i mezbûre Hanife'ye def' ve teslîme mezbûr Mustafa'ya tenbîh birle mâ vaka'a bi't-taleb ketb olundu.

Fi'l-yevmi'l-hâdî ve'l-işrîn min Zilka'deti's-şerîfe li-seneti hams ve selâsîn ve mi'e ve elf

Şuhûdü'l-hâl: Es-Seyyid Ali Efendi b. eş-Şeyh Mehmed, Hüseyin b. Ömer, es-Seyyid Ahmed b. İbrahim, Hüseyin b. Ali, Ali b. Habib el-mübâşir, Hüseyin b. İbrahim, Mollâ Mahmud b. Çelebi, el-Hac Şaban haffâf, Seyyid Mustafa b. Abdülcelil, Balıkçızâde Murtaza sâ'atçı, Eyüb Çelebi b. Süleyman

5 [2a-1] Marhabib mahallesinde ikamet eden Yagob ile Abdünnur v. Hanna adındaki kardeşlerin babalarından intikal eden muhtelif mahallelerde ve köylerdeki emlaklarının aralarında tayin ve tanzimi

Husûs-ı âti'l-beyânın mahallinde ketb ü tahrîri için bi'l-iltimâs savb-ı şer'-i kavîmden Mevlânâ Mehmed Efendi b. Mustafa Efendi ta'yîn ve irsâl olunup ol dahi medîne-i Âmid mahallâtından Marhabib mahallesinde mütemekkin Yagob ve Abdünnur v. Hanna'nın menzillerine varıp zeyl-i vesîkada muharrerü'l-esâmî bî-garaz müslimîn mahzarlarında akd-i meclis-i şer'-i hatîr eyledikde mersûm Yagob meclis-i ma'kûd-ı mezbûrda sinn ve cüssesinin bülûğa tahammülü ve meclis-i ma'kûd-ı mezbûrda bülûğuna mu'terif olan karındâşı işbu hâmilü'r-rakîm mersûm Abdünnur muvâcehesinde ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm edip mahalle-i mezbûrede vâki' bir taraftan Hammâmcıoğlu Mustafa mülkü ve bir taraftan Kassâb Ahmed mülkü ve bir taraftan Kâsooğlu Kirakos mülkü ve taraf-ı râbi'den tarîk-ı âm ile mahdûd dâhilinde üç sofa ve iki kilâr ve bir koltuk meclisi ve bir eyvân ve fevkânî bir sofa ve bir meclis ve dama çıkacak mecâz tahtlarında bir sofa ve bir kilâr ve su kuyusu ve matbah ve kenîf ve kapı arası ve hâriciye iki meclis ve bir çardak ve yazlık tahtlarında üç bâb cüllâh dükkânları ve bir kilâr ve bir matbah ve kenîf ve avluyu müştemil ve yine menzil-i mahdûd-ı mezkûre muttasılinda dört bâb birbirine muttasıl biri Kassâb ve biri kahveci ve ikisi cüllâh dükkânları ve yine meclis-i mahdûd-ı mezkûra muttasıl medîne-i mezbûre mahallâtından el-Hac Süleyman mahallesinde vâki' bir taraftan Kâsooğlu Kirakos mülkü ve bir taraftan Göncü İlyas mülkü ve bir taraftan () mülkü ve taraf-ı râbi'den tarîk-ı âm ile mahdûd senede dört guruş avârızı olan iki meclis ve bir kilâr ve kenîf ve bir matbah ve avluyu müştemil ve yine medîne-i mezbûre mahallâtından Lala Bey mahallesinde vâki' iki taraftan İparya Hammâmı demekle ma'rûf hammâm ve bir taraftan hammâm-ı mezbûr külhanı ve taraf-ı râbi'den tarîk-ı âm ile mahdûd sene[de] Camiussafa Vakfı'na yüz elli beş akçe ile on sekiz vakıyye şırlağan icâre zemîni olan bir bâb şirikhâne ve medîne-i mezbûre muzâfâtından Alıpınarı nâm karyede vâki' bir taraftan Kahveci Musli dükkânı ve bir taraftan Maryem menzili ve tarafeyni tarîk-ı âm ile mahdûd senede Mehmed Paşa Câmi'-i şerîfi Evkâfı'na dört yüz elli beş akçe ile iki cerre şırlağan icâre-i zemîni olan bir bâb şirikhâne ve bir bâb ekmekçi fırını ve yine karye-i mezbûrede vâki' inde'l-ahâlî ve'l-cîrân ma'lûmü'l-hudûd bir bâb dink ve yine karye-i mezbûrede vâki' inde'l-ahâlî ve'l-cîrân ma'lûmü'l-hudûd bir kıt'a sulu tarla ve yine medîne-i mezbûre muzâfâtından Buciyân nâm karyede vâki' inde'l-ahâlî ve'l-cîrân ma'lûmü'l-hudûd Göksuyu ile dâyir iki göz tamâm sâle harâbe değirmen bi'l-irsi's-şer'î babamız mesfûr Hanna'dan ale'l-iştirâki's-seviy bana ve karındâşım mersûm Abdünnur'a intikâl edip ber-vech-i muharrer zabt ve tasarruf eder idik. El-hâletü hâzihî emlak-i mezbûru beynimizde taksîm murâd eylediğimizde dâhiliye ve hâriciye olan menzil-i mahdûd-ı mezkûr ile tahtında olan üç bâb cüllâh dükkânını ve yine menzil-i mezbûr muttasılinda olup birbirine muttasıl dört bâb, biri kassâb ve biri kahveci ve ikisi cüllâh dükkânlarını ve yine menzil-i mezbûra muttasıl el-Hac Süleyman mahallesinde vâki' menzili ve yine Lala Bey mahallesinde vâki' mezkûr bir

bâb şirikhâneyi karındâşım Abdünnur'a hisse-i irsiye-i şer'îyyesi mukâbelesinde def ve teslîm ol dahi ber-vech-i muharrer ahz u kabz edip mezkûr Alıpınarı nâm karyede vâki' mezkûr bir bâb şirikhâne ve bir bâb fırını ve bir bâb dink ve bir kıt'a sulu tarlayı mezkûr ve mezkûr Bucıyan karyesinde vâki' iki göz tamâm sâle değirmeni dahi yine hisse-i irsiyem mukâbelesinde ahz u kabz ve her birimiz bi't-terâzî kabûl ve husûs-ı mezbûra müte'allik da'vâdan her birimiz âharın zimmetini ibrâ-i âmm-ı râfi'ü'l-hisâm ile ibrâ ve ıskât eyledik. Ba'de'l-yevm husûs-ı mezbûra müte'allik birbirimiz ile vechen mine'l-vücûh ve sebeben mine'l-esbâb vukû' ve nizâ' ve mutâlebât ve muhâsamâtımız kalmamışdır dedikde gıbbe't-tasdîki's-şer'î vâki' hâli mevlânâ-yı mezbûr mahallinde ketb ü tahrîr ve ba'dehû ma'an irsâl olunan Çukadâr Salih Beşir b. Abdullah ve Muhzır İmâm Ahmed b. () ile meclis-i şer'e gelip alâ vukû'ihî inhâ ve takrîr etmeğın mâ vaka'a bi't-taleb ketb olundu.

Fi'l-yevmi's-sânî min Zilhicceti's-şerîfe li-seneti hams ve selâsîn ve mi'e ve elf

Şuhûdü'l-hâl: Kassâb Ahmed b. Mustafa, Kassâb Mehmed b. Hasan, es-Seyyid Ali b. Ali cüllâh, İbrahim b. Sefer cüllâh, İsmail b. Mirza cüllâh, Mustafa b. Abdullah cüllâh, Abdullah b. Ahmed kahveci, Mumcu Şeyhi Abdullah b. İbrahim, Mizâncı Hasan b. Abdullah

6 [2a-2] Abdal mahallesinde oturan Şeyhzade b. Seyyid Molla Osman ile Etem v. Handan arasındaki ev davası

Medîne-i Âmid mahallâtından Abdal mahallesinde sâkin Şeyhzâde b. es-Seyyid Mollâ Osman meclis-i şer'de menzil-i âti'l-beyâna vaz'u'l-yed olduğu şer'an sâbit olan işbu hâmilü'r-rakîm Etem v. Handan muvâcehesinde üzerine da'vâ ve takrîr-i kelâm edip mahalle-i mezbûrede vâki' bir taraftan benim mülküm ve tarafeyni mersûm Etem mülkü ve taraf-ı râbi'den tarîk-ı hâs ile mahdûd iki sofa ve iki kilâr tahtlarında zîr-i zemîn ve bir çardak ve bir matbah ve kenîf ve avluyu müştemil menzil gâibetân ani'l-meclis Toma ve Acem bt. Kirakos nâm Nasrâniyelerin mülkleri olmağla mezbûretân Toma ve Acem menzil-i mahdûd-ı mezkûru otuz dört buçuk guraşa işbu mesfûr Etem'e bey'-i bâtt-ı sahîh ile bey' edip ol dahi ber-vech-i muharrer iştirâ ve tesellüm ve kabz eylediğini istimâ' eylediğim hinde bilâ-te'hîr müvâsebe ve taleb-i şuf'a edip işhâd dahi eyledim. Hâlâ menzil-i mahdûd-ı mezkûru şefî' olduğuma binâen taleb ederim, suâl olunsun dedikde gıbbe's-suâl mesfûr Etem cevâbında mersûmetân Toma ve Acem'in menzil-i mahdûd-ı mezkûrda olan hisse-i şâyi'alarını meblağ-ı mezbûr otuz dört buçuk guraşa mezbûretân Toma [2b] ve Acem'den iştirâ etmişimdir deyü ikrâr, lâkin menzil-i mahdûd-ı mezkûrun nisf-ı şâyi'i âmmetem olup bundan akdem hâlike olan Toma bt. Haçador'un yedinde mülk ve hakkı olduğu hâlde hâlike olup verâseti zevc-i metrûku Şehak v. İkob ve sadriye kızı Mine bt. Şehak ve li-ebeveyn karındâşı babam Handan'a münhasıra olup ba'dehû babam mesfûr Handan dahi hâlik olup verâseti sulbî oğlu

Remye ve sulbiye kızı İsmihan'a ve bana münhasır ol[up] ba'dehû mersûm Sehak dahi hâlik olup verâseti zevce-i metrûkesi Bigihan bt. Karabet'e (...) ba'dehû mersûm Kirakos dahi hâlik olup verâseti sulbî oğlu İkob ve sulbiye kızları Toma (...) mezkûr üzere ben menzil-i mahdûd-ı mezbûrda hissem olduğuna binâen halîtim deyü def ile mukâbele (...) ve'l-inkâr mersûm Etem'den def ine beyyine taleb olundukda udûl-i ahrâr-ı ricâl-i müslimîn'den (...) b. İsmail nâm kimesneler li-ecli's-şehâde meclis-i şer'e hâzırân olup isre'l-istişhâd (...) nısf-ı şâyi'ine mâlike olan mersûm Etem'in ammetesi Toma bt. Haçador'un yedinde (...) hâlde hâlike olup verâseti zevci Sehak v. İkob ve sadriye kızı Mine bt. Sehak olup mesfûr Etem'in babası Handan'a münhasıra olup ba'dehû mersûm Handan dahi (...) sulbî oğulları Remye ve işbu mezbûr Etem ve sulbiye kızı İsmihan'a münhasıra olup (...) dahi hâlik olup verâseti zevce-i metrûkesi Bigihan bt. Karabet ve sulbiye kızı (...) karındâşı Karabet 'e münhasıra olup ba'dehû mersûm Kirakos dahi hâlik olup verâseti (...) ve sulbiye kızları Toma ve Acem'e münhasıra olup tertîb-i mezkûr üzere mersûm Etem'in (...) hissesi olup halît olduğu ma'lûmumuzdur. Biz bu husûsa bu vech üzere [şâhidleriz, şehâdet] dahi ederiz deyü her biri edâ-i şehâdet-i şer'iyeye eylediklerinde gibbe ri'âyeti şerâyiti (...) makbûle oldukdan sonra mezbûr Etem'in yedinde olup ibrâz eylediği fetvâ-yı şerîfenin mazmûnu (...) müşterek olan dârdan Zeyd hissesini âhardan Bekir'e bey' murâd eyledikde Amr şerîk[e] tâlib iken (...) olan beşer hakk-ı şuf'a benimdir deyü Bekir şerîki men'e şer'an kâdir olur mu? Cevâb-ı bâ-savâbda (...) fikhîyyeden *Hızâne*'de: "ve's-şuf'atü alâ selâseti merâtibin tesbütü evvelen li's-şerîkillezî lem-yukâsim ve hüve (...) min eczâi'l-mebî' sümme's-şerîk fi hukuki mülkillahi sümme câri'l-mülâsıkı" deyü mastûr ve musarrâh (...) müdde'î-i mersûm mezbûr Şeyhzâde mersûm Etem'e bî-vech ta'arruzdan men' olunup mâ vaka'a bi'[t-taleb ketb olundu].

Fi'l-yevmi's-sâlis min Zilka'deti's-şerîfe li-seneti hams ve selâsîn ve mi'e ve elf

Şuhûdü'l-hâl: Es-Seyyid el-Hac Zeyneddin b. es-Seyyid Mehmed, el-Hac Mehmed kethüdâ-yı bezzâzistân, es-Seyyid Ali Efendi b. eş-Şeyh Mehmed, Mustafa b. Yusuf, Mollâ (...) Efendi, Çukadâr Mahmud b. ()

7 [2b-1] Molla Alican mahallesinde ikamet eden Meno ile İstader v. Kesber arasında Patrik köyündeki bostan satışıyla ilgili anlaşmazlığın halli

Medîne-i Âmid mahallâtından Mollâ Alican mahallesinde sâkin Meno (...) meclis-i şer'de işbu hâmilü'r-rakîm İstader v. Kesber nâm (...) üzerine da'vâ ve takrîr-i kelâm edip işbu mersûm İstader târîh-i kitâbdan (...) mersûme muzâfâtından Patrik nâm karyede vâki' bir kıt'a bostanını almış altı (...) makbûza bana bey' ben dahi ba'de'l-iştirâ ve'l-kabz meyvesini bey' esnâsında zarar (...) olmağla bey'-i mezbûru fesh murâd eylediğimde mersûm İstader bana cevâb eylediği (...) mezkûrdan zarar eder isen zararın

ben vereyim deyü mahzar-ı müsliminde ta'ahhüd eylediği (...) on dokuz buçuk guruş zararım olmağla meblağ-ı mezbûr on dokuz buçuk guruşu (...) talep eylediğimde teslîmden imtinâ' eder, suâl olunsun dedikde müdde'î-i (...) takrîr-i meşrûhu üzere da'vâsı meşrû' olmamağla mücebince müdde'î-i mezbûr (...) İstader'e bî-vech ta'aruzdan men' olunup mâ vaka'a bi't-taleb ketb olundu.

Fi'l-yevmi'l-(...) min Zilhicceti's-şerîfe li-seneti hams ve selâsîn ve mi'e ve elf

Şuhûdü'l-hâl: Es-Seyyid Ali Efendi b. Şeyh Mehmed, Mehmed b. Hızır, el-Hac Mahmud b. Mollâzâde, Bekir b. Mehmed, Murad b. İbrahim, (...)

8 [2b-2] Molla Bahaeddin mahallesinde oturan İbrahim b. Mustafa ile Kethüda Hüseyin Ağa b. Ahmed arasındaki menzil davası

Medîne-i Âmid mahallâtından Mollâ Bahaeddin mahallesinde sâkin İbrahim b. Mustafa nâm kimesne [meclis-i şer'-i] hatîr-i lâzımü't-tevkîrde işbu râfi'ül-vesîka fahrûl-akrân Kethüdâ Hüseyin Ağa b. Ahmed tarafından (...) âti'l-beyânı tasdîke vekîl-i müsecceli olan Dizdâr el-Hac Abdi Ağa b. Ebubekir (...) tâm ve takrîr-i kelâm edip akd-i âti'z-zikrin sudûruna değîn silk-i mülk-i sahîhimde (...) medîne-i mezbûre mahallâtından İbrahim Bey mahallesinde vâki' iki taraftan müvekkil-i mûmâ[ileyh] (...) mülkü ve tarafeyni tarîk-ı âm ile mahdûd bir meclis tahtında zîr-i zemîn ve bir kilâr ve bir (...) ve su kuyusu ve avluyu müştemil menzili bundan akdem Abdülgani Çelebi'den yüz (...) iştirâ ve kabz eylediğimden sonra altmış üç guruş dahi masrûfum olup ve (...) müvekkil-i mûmâileyh Hüseyin Ağa menzil-i mahdûd-ı mezkûra şefî' olduğuna binâen tarafından (...) el-Hac Abdi Ağa bi'l-vekâle menzil-i mahdûd-ı mezkûru tarafeynden îcâb ve kabûlü [hâvî ve şürût-ı] müfsideden ârî bey'-i bâtt-ı sahîh-i şer'î ile müvekkil-i merkûm Hüseyin Ağa (...) [3a] vekâle (...) kabz ve kabûl eyledikten sonra (...) üç guruş vekîl-i merkûm (...)den tamâmen ahz u kabz eyledim. Ba'de'l-yevm (...) âmme-i hukuk ve levâhıkıyla müvekkil-i mûmâileyh (...) müşterâsıdır, hasbe mâ yeşâ' ve yehtâr mutasarrıf olsun (...) şer'î mâ vaka'a bi't-taleb ketb olundu.

Fi'l-yevmi's-sâlis min Zilhicceti's-şerîfe (...) ve selâsîn ve mi'e ve elf

Şuhûdü'l-hâl: (...) Hasan Efendi tâbi'-i Yusuf Ağa, Mehmed Ağa b. Yusuf Ağa, Hızır Çelebi b. Ömer Ağa, el-Hac Hüseyin b. Osman, Abdülfettah b. el-Hac Hüseyin, Attâr Mansur b. Derviş Kasım, Murad b. İbrahim, es-Seyyid Ali Efendi b. Şeyh Mehmed

9 [3a-1] Usta Burcu mahallesinde ikamet eden Cebrail b. Ömer'in, aynı mahallede bulunan menzilinı Yusuf b. Ali'ye satması

Medîne-i Âmid mahallâtından Usta Burcu mahallesinde sâkin Cebrail b. Ömer nâm kimesne meclis-i şer'î hatîr-i lâzımü't-tevkîrde işbu râfi'ül-vesîka Yusuf b. Ali mahzarında ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm edip akd-i âti'z-zikrin sudûruna deĝin silk-i mülk-i sahîhimde münselik olup mahalle-i mezbûrede vâki' bir taraftan Hüseyin b. Şemseddin mülkü ve bir taraftan Cebo b. Hindi mülkü ve tarafeyni tarîk-ı âm ile mahdûd bir çardak (...) ve su kuyusu ve bir matbah ve bir kenîf ve avluyu müştemil menzilimi [bi-cümleti't-tevâbi'] ve'l-levâhık tarafeynden îcâb ve kabûlû hâvî ve şürût-ı müfsideden [ârî] bey'-i bâtt-ı sahîh-i şer'î ile semen-i misli ve kıymet-i mümâsili olan yüz on (...) [mez]bûr Yusuf'a bey' ve temlik ve teslîm edip ol dahi ber-minvâl-i (...) temellük ve tesellüm ve kabz ve kabûl eyledikden sonra semen-i merkûm yüz on (...) Yusuf yedinden tamâmen ahz u kabz eyledim. Ba'de'l-yevm menzil-i mahdûd-ı (...) Yusuf'un mülk-i müşterâsıdır, hasbe mâ yeşâ' ve yehtâr mutasarrıf (...) dedikde gıbbe't-tasdikî's-şer'î mâ vaka'a bi't-taleb ketb olundu.

[Fi'l-yevmi's]-sânî 'aşar min Zilhicceti's-şerîfe li-seneti hams ve selâsîn ve mi'e ve elf

Şuhûdü'l-hâl: (...) Mollâ Mehmed b. Arab, Süleyman b. Şedid, Mehmed b. Şeyhmus, Sinan b. Ali, Mustafa b. Çukadâr, (...) Mücellid Hasan b. Yahya, Murad b. İbrahim

10 [3a-2] Mehmed Paşa mahallesinde ikamet eden Halil'in insanlara eziyet ve sıkıntı vermesinden dolayı mahalleden ihraç edildiĝi

Medîne-i Âmid mahallâtından Mehmed Paşa [mahallesinde sâkin] işbu râfi'ül-vesîka Mehmed Aĝa b. İsmail Efendi meclis-i şer'de Halil (...) üzerine da'vâ ve takrîr-i kelâm edip işbu mezbûr Halil fesekadan olup (...) hamr edip menziline ve kapısı kurbunda vâki' sokak başında leylen ve nehâren (...) çağırıp mürûr ü ubûr eden ibâdullahın ehl ü iyâline evzâ' ve ta'arruz (...) ahvâli mahalle-i mezbûre ahâlîlerinden suâl olunup mahalle-i mezbûreden ihrâcına (...) matlûbumdur dedikde gıbbe's-suâl mezbûr Halil cevâbında husûs-ı (...) iftirâdır deyü bi'l-küllîye inkâr edicek mezbûr Halil'in keyfiyet-i ahvâline (...) olup hâzırûn bi'l-meclis olan mahalle-i mezbûre ahâlîlerinden el-Hac Şahin (...) ve Mustafa b. el-Hac Şahin ve es-Seyyid Hüseyin b. Mehmed ve İsmail b. Yusuf (...) Hasan ve Abdülkadir b. Üveys ve Hüseyin Efendi b. Ahmed ve es-Seyyid Ahmed Efendi (...) Efendi ve Züfer Efendi b. eş-Şeyh Yusuf Efendi ve es-Seyyid Ahmed Efendi (...) ve Mollâ Mustafa b. Abdurrahman Efendi ve Mahmud Çelebi b. Abdülkadir Çelebi nâm (...) sıhhat ve hakîkati üzere istihbâr olunduklarında fi'l-vâki' işbu mezbûr (...) den olup ale'd-devâm menzil kapısında ve sokak başında leylen ve nehâren (...) türkû çağırıp ibâdullahın ehl ü iyâline evzâ' ve ta'arruz eylediĝi

ma'lûmumuzdur (...) bu vech üzere şâhidleriz, şehâdet dahi ederiz deyü her biri (...) muvâcehesinde alâ tarîkı'ş-şehâde haber vermeleriyle mûcebince mezbûr Halil'in [mahalle]den ihrâcına tenbîh olunup mâ vaka'a bi't-taleb ketb olundu.

Fi'l-yevmi's-sâdis (...) Zilhiceti'ş-şerîfe li-seneti hams ve selâsîn ve mi'e ve elf

Şuhûdü'l-hâl: (...) b. Ahmed, Hasan b. Ali debbâğ, el-Hac Mahmud Mollâzâde, Mehmed b. Hızır kahveci, Abdullah b. Mustafa tütüncü, (...) Hekim Mehmed b. Rüstem, Ebubekir b. Osman, Hasan b. Ali

11 [3a-3] Zile'den gelirken ölen Diyarbakır'ın Küçük Kenîse mahallesinden Hanna v. Eblehad'ın kardeşleri ile müşterek oldukları menkul ve gayrimenkullerden 1/3 hissesinin oğlu muhtedi Ali'ye verilmesi

Medîne-i Âmid mahallâtından Küçük Kenîse mahallesinden olup bundan akdem Zile'den gelir iken (...) katilen hâlik olan Arusoğlu demekle meşhûr Hanna v. Eblehad'ın helâkından (...) İslâm ile müşerref olan Ali nâm muhtedî meclis-i şer'de li-ebeveyn ammîsi (...) er-rakîm Hoce Sagar ile ammîsi oğlu Eblehad muvâcehelerinde ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm edip babam hâlik-i mesfûr Hanna bundan akdem hâlik olan mesfûr Eblehad'ın (...) diğér ammim Şemun hayâtlarında ammim işbu mesfûr Hoce Sagar ile ile'l-helâk şerîkler (...) i'mâl ve iktisâblarından menzil iştirâ ve müceddeden binâ ve ta'mîr ve asâr-ı? beyt ve evânî [3b] tecemmülât ve nukûd kesb ve ma'îyyet üzere mutasarrıf olup lâkin babam mesfûr Hanna'nın helâkından sonra ber-vech-i muharrer i'mâl ve iktisâblarından hâsıl mutasarrıf oldukları menzil ve nukûd ve eşyâdan ammîlerim mesfûrân Simon ve Hoce Sagar ile babam hâlik-i mesfûrdan her birine isâbet eden sülüs hisseleri bi-izni'ş-şer'î ifrâz ve ber-mûceb-i defter-i kassâm babam hâlik-i mesfûre ve ondan bana isâbet eden hisse-i irsiye-i şer'îyyemi işbu mesfûr Hoce Sagar'dan talep eylediğimde beynimizde muslihûn tavassut edip mukaddemâ eşyâdan bana isâbet eden hissemi ahz eylediğimden mâ'adâ yedi yüz yedi guruş ve bir rub' dahi bana vermek üzere inşâ-i akd-i sulh eylediklerinde ben dahi sulh-ı mezbûru kabûl ve bedel-i sulh olan meblağ-ı mezbûr yedi yüz yedi guruş ve bir rub'un dört yüz yedi guruş ve bir rub'unu bir defa ve iki yüz guruşunu bir defa ve yüz guruşunu bir defa dahi ammim Hoce Sagar yedinden ahz u kabz edip husûs-ı mezbûra ve gayra müte'allika âid da'vâdan ammim mesfûrun zimmetini ibrâ-i âmm-ı râfi'ü'l-hısâm ve kâtî'ü'n-nizâ'la ibrâ ve iskât eyledim. Fîmâ ba'd ammim mesfûr ile vechen mine'l-vücûh ve sebeben mine'l-esbâb da'vâ ve nizâ' ve mutâlebât ve muhâsamâtım kalmamışdır dedikden sonra ammim oğlu işbu mesfûr Eblehad ile dahi husûs-ı mezbûra ve gayra müte'allik aslâ ve kat'â da'vâ ve nizâ' ve mutâlebât ve muhâsamâtım yokdur dedikde gibbe't-tasdîki'ş-şer'î mâ vaka'a bi't-taleb ketb olundu.

Fi'l-yevmi's-sânî min Zilhiceti'ş-şerîfe li-seneti hams ve selâsîn ve mi'e ve elf

Şuhûdü'l-hâl: Es-Seyyid el-Hac Mehmed Emin Ağa b. el-Hac Hasan, es-Seyyid Rasül Çelebi b. Ahmed, İbrahim b. Musa, İbrahim Çelebi b. Ahmed, Abdullah Çelebi b. Mustafa tütüncü, el-Hac Ömer b. Bâğçeci, es-Seyyid Ali Efendi b. eş-Şeyh Mehmed, Hasan b. Ali, Ebubekir b. Osman, Murad b. İbrahim, Eyüb b. Şahin

12 [3b-1] Hüsameddin mahallesinde ikamet eden Sultan bt. İsmail ile Ali b. Mehmed'in boşanma talebi

Medîne-i Âmid mahallâtından Hüsameddin mahallesinde sâkine olup zâtı ta'rîf-i şer'î ile mu'arrefe olan işbu râfi'atü'l-kitâb Sultan bt. İsmail nâm hâtûn meclis-i şer'de Ali b. Mehmed mahzarında üzerine da'vâ ve takrîr-i kelâm edip işbu mezbûr Ali bundan akdem zevcem olup beynimizde hüsn-i mu'âşeretimiz olmamağla zimmetinde mütekarrır olan on guruş mehrimden fâriğa ve iddet-i nafaka ma'lûm ve me'ûnet-i süknâm kendi üzerime olmak üzere muhâla'a olup zevciyete müte'allika da'vâdan birbirimizin zimmetini edâ edip hâlâ âhar kimesneye akd-i nikâh olunmak murâd eylediğimde müdâhale eder, suâl olunup takrîri tahrîr olunsun dedikde gıbbe's-suâl mezbûr Ali cevâbında fi'l-vâki' müdde'ie-i mezbûrenin takrîr-i meşrûhası üzere muhâla'a-i sahîha-i şer'iyye ile hul' etmişimdir deyü bi-tav'ihî ikrâr ve i'tirâf etmeğın mücebiyle mezbûr Ali mezbûre Sultan ile ta'arruzdan men' ve müdde'ie-i mezbûre nefsinı muhtâresine varmağa tenbîh birle mâ vaka'a bi't-taleb ketb olundu.

Fi'l-yevmi's-sâdis 'aşar min Zilhicceti'ş-şerîfe li-seneti hams ve selâsîn ve mi'e ve elf

Şuhûdü'l-hâl: Es-Seyyid Ali Efendi b. Şeyh Mehmed, Hasan b. Ali, Mehmed b. Hızır, Murad b. İbrahim

13 [3b-2] Lagarîzade Ahmed Efendi b. Ali Efendi'nin vefatı üzerine vârisleri olan eşi Şerife Hanım ve oğlu Mustafa'nın merhumun kethüdası Abdullah Ağa b. Abdülmennan zimmetinde bulunan meblağı ibra etmeleri

Medîne-i Âmid'de seccâde-nişîn-i şer'at-ı garrâ olan umdetü'l-ulemâi'l-muhakkıkîn zübdetü'l-fudalâi'l-müdekkikîn Lagarîzâde Ahmed Efendi b. Ali Efendi "İrci'î ilâ Rabbiki" nidâsına icâbet edip nıgehbân-ı gencîne-i ervâh sanduka-i vücûdun nakd-i hayât-ı müste'ârdan tehî kıldıkda verâseti zevce-i menkûha-i metrûkesi fahrü'l-muhadderât Şerife Emetullah b. es-Seyyid Ali Efendi ile sulbî kebîr oğlu fahrü'l-müsta'iddîni'l-kirâmdan Mustafa Efendi'ye münhasıra olduğı şer'an zâhir ve mütehakkık oldukdan sonra zâtı ta'rîf-i şer'î ile mu'arrefe olan mezbûr Şerife Emetullah Hâtûn ile mûmâileyhden Mustafa Efendi meclis-i şer'de merhûm-ı mûmâileyhin kethüdâları işbu râfi'atü'l-vesîka Abdullah Ağa b. Abdülmennan mahzarında her biri ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm edip

işbu mezbûr Abdullah Ağa merhûm-ı mûmâileyhin işbu bin yüz otuz beş senesinde kethüdâlık hizmeti ile şerefyâb olup medîne-i mezbûre mahkemesinin bâbından ve gerek nevâhîsinden ber-mûceb-i defter mahsûlât ve rûsûmâtıdan sene-i mezbûr Rebî'ulâhir guresinden sene-i mezbûre Şa'bân-ı şerîf gâyetine deĝin makbûzunun hesâbı zeyl-i vesîkada muharrerü'l-esâmî bî-garaz müslimîn mahzarlarında [4a] gördüğümüzde kethüdâ-yı mezbûr ber-vech-i muharrer makbûzu olan meblaĝı ber-mûceb-i defter bizlere teslim ve biz dahi yedinden tamâmen ahz u kabz edip ve târîh-i mezbûrede olan mukarrerimiz dahi makbûlümüz olup kethüdâ-yı mezbûrûn makbûzundan zimmetinde bir akçe ve bir habbemiz mâlî kalmadığından mâ'adâ sene-i mezbûre Şevvâlü'l-mükerrerminin guresinden yine sene-i mezbûre Zilhiceti's-şerîfe gâyetine deĝin merhûm-ı mûmâileyhimin tarafından bâb nâibi olan el-Hac Ömer Efendi yediyle kezâlik bâbdan ve gerek nevâhîden ber-mûceb-i defter-i müfredât âid olan mahsûlât ve rûsûmâtın hesâblarını gördüğümüzde ber-vech-i muharrer mûmâileyh el-Hac Ömer Efendi ma'rifetiyle kethüdâ-yı mezbûr bâlâda zikr olunduğu üzere makbûzu olan meblaĝı kethüdâ-yı mezbûr yedinden her birimiz ahz u kabz edip ve hasadımız dahi makbûlümüz olur. Kethüdâ-yı mezbûr Abdullah Ağa zimmetinde ve gerek nâib-i mûmâileyh zimmetinde bir akçe ve bir habbe dahi alacağımız kalmayıp husûs-ı mezbûra mûte'allik da'vâdan zimmetlerini ibrâ-i âmm-ı kâtı'ü'n-nizâ'la ibrâ ve ıskât eyledik. Ba'de'l-yevm husûs-ı mezbûra mûte'allik vechen mine'l-vücûh ve sebeben mine'l-esbâb kethüdâ-yı mezbûr ve nâib-i mûmâileyhle da'vâ ve nizâ' ve mutâlebât ve muhâsamâtımız kalmamışdır dediklerinde gibbe't-tasdîki's-şer'î mâ vaka'a bi't-taleb ketb olundu.

Fi'l-yevmi't-tâsi' 'aşar min Zilhiceti's-şerîfe hamse ve selâsîn ve mi'e ve elf

Şuhûdü'l-hâl: Fahrü'l-ulemâ el-Hac Üveys Efendi el-mu'în, fahrü'l-müderrişin-i kirâm Abdülkerim Efendi, fahrü'l-müsta'iddîn Abdülkadir b. Ricalzâde, Küçük Çelebi Ağa tâbi'-i (...), Yakub Çelebi tâbi'-i müftü efendi, Salih b. Çukadâr Musli Efendi, Mustafa Beşe tâbi'-i merhûm efendi, Kahveci İbrahim tâbi'-i merhûm efendi, Mollâ Abdi mukayyid, Bezzâz Hasan tâbi'-i efendi-i merhûm, Mollâ Osman tâbi'-i efendi-i merhûm, Seyyid Ali Efendi [b.] Şeyh Mehmed, Mollâzâde el-Hac Mahmud, Ömer Çelebi el-Hac Hızır, Bekir b. Osman ve gayruhüm

14 [4a-1] Merhum Lagarîzade Ahmed Efendi'nin eşi Şerife Emetullah Hanım, oğlu Mustafa Efendi, kethüdası Abdullah Çelebi b. Abdülmennan, Çukadar Salih Beşe ve Sarraç Mustafa'nın aralarındaki meselenin halli için mahkemeye gelmeleri hususunda kendilerine tembihte bulunulduğu

Medîne-i Âmid'de seccâde-nişîn-i şerî'at-ı garrâ iken merhûm olan Lagarîzâde Ahmed Efendi'nin kethüdâları işbu râfi'ül-kitâb Abdullah Çelebi b. Abdülmennan merhûm-ı mûmâileyhin sulbî oğlu olan Mustafa Efendi'yi mübâşir ile hâlâ Diyarbekir kâimmakâmı olan iftihârü'l-emâcid ve'l-ekârim Mustafa Ağa huzûrunda ma'kûd meclis-i şer'e ihzâr ve ızhâr-ı tazallüm birle şekvâ edip merhûm-ı mûmâileyhin cürmlerini vârid olan fermân-ı âlî mantûkunca Diyarbekir'den ihrâc ve Alıpınarı nâm mahalle nüzûl edip târîh-i kitâb günü savb-ı ma'kûda azîmetimiz için aldığımız akçeyi bana vermediniz, bana akçe ver, harçlık edeyim deyü vâlidesi Şerife Emetullah Hâtûn'un üzerine sekerâten katil kasdıyla tüfenk ve gâh kılıç ile hücûm ve ta'ziri müceb şütûm-ı galîza ile şetm edip ber-vech-i muharrer tahlîse vardıkda benim ve Çukadâr Salih Beşe'nin ırzımıza müte'allik cimâ' lafzıyla şetm ve her birimizi katil kasdıyla kezâlik sell-i seyf olup üzerimize hücûm etmişdir. Hâlâ vâlidesi mûmâileyhâ Şerife Emetullah Hâtûn ve tevâbi'i dahi mezbûrdan emîn ü sâlim ve râhat olmayıp mezbûr Dede Mustafa Efendi Diyarbekir'de eşyâsıyla meks ve vâlidesi etbâ'ı ile savb-ı ma'kûda azîmet olunmasını iltimâs eyledikde fi'l-vâki' mezbûr Dede Mustafa Alıpınarı nâm karyede haymesinde bir tulum şarâb ve sekerâten ihzâr ve ber-vech-i muharrer mu'âyene olundukda tulum ile şarâb haymesinde olup şürb-i hamr eylediğin ikrâr etdikden sonra ale'd-devâbb şürb-i hamr edip nice dürlü ef'âl-i kabîha ile memlû ve bu makûle fesâdât âdet-i müstemirresi olduğunu bî-garaz müslimîn ihbâr etmeleriyle mücebince mezbûr Dede Mustafa Efendi eşyâ-i ma'lûmesiyle Diyarbekir'de meks, vâlidesi mûmâileyhâ, Kethüdâ Abdullah Çelebi ve Çukadâr Salih Beşe ve Sarraç Mustafa ve kendüye etbâ' olanlar ile ma'an savb-ı ma'kûda azîmetlerine tenbîh birle mâ vaka'a bi't-taleb ketb olundu.

Fi'l-yevmi'l-hâdî vel-'ısrîn min Zilhiceti's-şerîfe li-seneti hams ve selâsîn ve mi'e ve elf

Şuhûdü'l-hâl: Hüseyin Efendi b. (), Hasan Efendi nâzır-ı gümrük, Mustafa Ağa emîn-i çavuşân, es-Seyyid Mustafa Efendi b. Sökülüzâde, el-Hac İsmail kethüdâ-i bezzâzistân, el-Hac Mahmud Efendi Mollâzâde

15 [4b-1] Kör Çelo b. Mehmed, Ahmed b. Abdurrahman ve Hamdan b. İsmail'in kendi hevâlarına tâbi olup bir kısım eşkıya ile birlikte köy ve mezralarda insanlara zulüm ve yağma yaptıkları

Hüccet-i sûy-ı hâl

Gıbbe't-taleb ve'l-iltimâs savb-ı şer'-i kavîmden Mevlânâ Şefikzâde Feyzullah Efendi ta'yîn olunup ol dahi medîne-i Âmid'de vâki' sarây-ı âlîye varıp hâlâ Diyarbekir vâlisi olan düstûr-ı zîşân-ı vezîr-i âsaf-nişân devletlü sa'âdetlü Ahmed Paşa -yesserallahu bi'l-hayr mâ [yürüdü ve mâ] yeşâ'- hazretlerinin kâimmakâmları olan iftihârü'l-emâcid ve'l-ekârim Mustafa Ağa huzûrunda ve zeyl-i vesîkada muharrerü'l-esâmî müslimîn mahzarında akd-i meclis-i şer'-i hatîr eyledikde eyâlet-i mezbûrede vâki' Hani kazâsında Zoğ İbrahim nâm karye sükkânından işbu râfi'ül-vesîka Osman Ağa b. Emir meclis-i ma'kûd-ı mezbûrda yine karye-i mezbûre sükkânlarından Kör Çelo b. Mehmed ve Ahmed b. Abdurrahman ve Hamdan b. İsmail nâm kimesneler mahzarlarında üzerlerine da'vâ ve takrîr-i kelâm edip işbu mezbûrün Kör Çelo ve Ahmed ve Hamdan kendi hevâlarına tâbi' ma'lûmü'l-esâmî eşkıyâyı başlarına cem' ve karye-i mezbûrede sâkin olduğum menzilimi târîh-i kitâbdan on üç gün mukaddem alenen basıp beni ve câriyemi gâibeti ani'l-meclis Hadice'yi kılıç ile a'zâlarımıza darb edip işbu mezbûrün kendi hâllerinde olmayıp civârlarında vâki' kurâ ve mezâri' ahâlîlerinin ve gerek sâir ebnâ-yı sebîlin üzerlerine katl kasdıyla hücum ve emvâl ü erzâkların nehb ü gâret ve devâbb u mevâşîlerin gasb ve hasârı ve tahrîb-i kurâ ve mezâri' ve ta'zîb-i ibâd ve nice kimesneleri bi-gayrı hakkın mecrûh edip ifsâd ve ızrârlarından emin ve râhat olmayıp bu makûle ifsâd ve ızrâr işbu mezbûrünün âdet-i müstemirreleri vâcibü'l-izâle dürlü suâl olunup takrîrleri tahrîr ve müceb-i şer'îsi icrâ olunmak matlûbumdur dedikde gıbbe's-suâl ve akîbe'l-inkâr ve ba'de talebi'l-beyyine udûl-i ahrâr-ı ricâl-i müslimînden olup karye-i mezbûre ahâlîlerinden Osman b. Kasım ve Osman b. Mollâ ve Emirhan b. Ömer ve Bayram b. Ömer ve Mustafa b. Bayezid ve Mehmed b. Ahmed ve Osman b. Ömer ve Ahmed b. Hasan ve Mahmud b. Ali ve Mollâ Osman b. Hüseyin ve Abbas b. Murad ve Osman b. Murad ve Yusuf b. Murad ve Hasan b. Ahmed ve Ali b. Kasım ve Ali b. Marsam ve Mustafa b. Osman ve Halid b. Emirhan nâm kimesneler li-ecli's-şer'î meclis-i ma'kûd-ı mezbûrda hâzırûn olup isre'l-istişhâd fi'l-vâki' işbu mezbûrün Kör Çelo ve Ahmed ve Hamdan kendi hevâlarına tâbi' ma'lûmü'l-esâmî eşkıyâyı başlarına cem' ve müdde'î-i mezbûrun sâkin olduğu menzilini târîh-i mezbûrda alenen basıp müdde'î-i mezbûr ve câriyesi gâibeti ani'l-meclis Hadice'yi kılıç ile a'zâlarına darb ve civârlarında vâki' kurâ ve mezâri' ahâlîlerinin ve gerek vesâir ebnâ-yı sebîlin üzerlerine katl kasdıyla hücum ve emvâl ü erzâkların nehb ü gâret ve devâbb u mevâşîlerin gasb u zabt ve tahrîb-i kurâ ve mezâri' ve nice kimesneleri bi-gayrı hakkın mecrûh ve bu makûle ifsâd ve ızrâr mezbûrünün âdet-i müstemirreleridir ve vâcibü'l-izâledirler. Biz bu husûsa bu vech üzere şahidleriz, şehâdet dahi ederiz deyü her biri edâ-i şehâdet-i şer'iyye eylediklerinde gıbbe'r-ri'âye şerâyiti'l-kabûl şehâdetleri makbûle olduğu mevlânâ-yı mezbûr mahallinde ketb ü tahrîr ve ba'dehû ma'an irsâl

olunan Hasan b. Ali ve Ahmed b. Mirza ile meclis-i şer'e gelip alâ vukû'ihî inhâ ve tahrîr etmeleriyle mâ vaka'a bi't-taleb ketb olundu.

Fi'l-yevmi'r-râbi' ve'l-'ısrîn min Zilhiceti's-şerife li-seneti hams ve selâsîn ve mi'e ve elf

Şuhûdü'l-hâl: El-Hac Hasan el-mübâşir, Sarrâf Abdullah Şahin, Mustafa Ağa kethüdâ-yı çavuşân-ı sâbık, Mustafa Ağa emîn-i çavuşân, Mehmed Ağa birâder-i Şeyh Yusuf Efendi, fahrü'l-emâcid Ebubekir voyvoda-i Âmid, Ahmed Beşe tüfenkçibaşı, Mehmed çavuş-ı dîvân, Mehmed tâbi'-i Mustafa Ağa, fahrü'l-eşbâh Ahmed ağa-yı sadr-ı âlî, fahrü'l-akrân Cafer ağa-yı müteferrika, Hüseyin Efendi b. Ahmed Efendi

16 [4b-2] Hani kazasına bağlı Zoğ İbrahim köyünde Osman b. Abdurrahman ile Kör Çelo b. Mehmed, Ahmed b. Abdurrahman, Hamdan b. İsmail vesair şahısların menzil basıp halka türlü türlü eziyet ettikleri

Gıbbe't-taleb ve'l-iltimâs savb-ı şer'-i kavîmden Mevlânâ Şefikzâde Feyzullah Efendi ta'yîn ve irsâl olunup ol dahi medîne-i Âmid'de vâki' sarây-ı 'âlîye varıp hâlâ Diyarbekir vâlîsi olan vezîr-i rûşen-zamîr-i müşîr-i münîr-i müşterî tedbîr devletlü sa'âdetlü Ahmed Paşa -yesserallahu bi'l-hayr mâ yeşâ'- hazretlerinin kâimmakâmları olan iftihârü'l-emâcid ve'l-ekârim câmi'u'l-mehâmid ve'l-mekârim Mustafa Ağa huzûrunda akd-i meclis-i şer'-i hatîr olundukda eyâlet-i Diyarbekir'e tâbi' Hani kazâsında vâki' Zoğ İbrahim nâm karyede sâkin işbu râfi'atü'l-vesîka Altın bt. [5a] Akmehmed nâm hâtûnun er karındâşı ve tarafından husûs-ı âti'l-beyânda vekîl olduğu zât-ı mezbûreyi ma'rifet-i şer'iyeye ile ârifân zevci Mehmed b. Rıdvan ve Mustafa b. Şemshan şehâdetleriyle mahzar-ı hasm-ı câhid-i âtîde sâbit olan Osman Ağa meclis-i ma'kûd-ı mezbûrda karye-i mezbûr sâkinlerinden Osman b. Abdurrahman mahzarında üzerine da'vâ ve takrîr-i kelâm edip târîh-i kitâbdan on üç gün mukaddem karye-i mezbûrede ve karındâşım müvekkile-i mezbûre kendi menzili çayırını ta'mîr eder iken işbu mezbûr Osman mâni' olup gavgaya eyledikde esnâ-yı gavgada mezbûr Osman kazma ta'bir olunur âlet ile müvekkileme mezbûrenin ağzına darb ve müteessiren ön aşâğı dişlerinden bir dişini kal' ve kam' eylediğinden gayrı târîh-i mezbûrdan bir gün sonra yine mezbûr Osman işbu hâzîrûn bi'l-meclis Kör Çelo b. Mehmed ve Ahmed b. Abdurrahman ve Hamdan b. İsmail ve Osman b. Abdurrahman ve Mehmed b. Abdurrahman ve İbrahim b. İsmail ve Derbaz b. Kamer ve Mustafa b. Abdurrahman ve Ahmed b. Ömer ve Abdurrahman b. Osman ile gâibûn ani'l-meclis İbrahim b. Osman ve Mehmed b. İbrahim ve Mahmud b. Hüseyin ve Numan b. Eyüb ve Abbas b. Cüneydi ve Cüneydi b. Abbas ve Mustafa b. Kamer ve Abdurrahman b. Cüneydi ve İsmail b. Hamdan ve Hamza b. Şemshan ve Mollâ Ali b. Şemshan ma'iyet üzere karye-i mezbûrda vâki' menzili alenen basıp katl kasdıyla üzerime sell-i seyf olup beni ve câriyem gâib[e] ani'l-meclis

Hadice'yi kılıç ile a'zamıza darb ve şetm ve nice dürlü ezâ etmekle suâl olunup takrîri tahrîr ve müceb-i şer'îsi icrâ olunmak matlûbumdur dedikde gıbbe's-suâl ve akîbe'l-inkâr müdde'î-i mezbûrdan müdde'âsına beyyine taleb olundukda udûl-i ahrâr ricâl-i müslimînden olup karye-i mezbûr sükkânından Osman Kasım ve Osman b. Mollâ ve Mustafa b. Osman ve Emraz b. Ömer ve Bayram b. Ömer ve Halid b. Emirhan ve İbrahim b. Hasan ve Mollâ Osman b. Hüseyin ve Mustafa b. Bayezid ve Mehmed b. Ahmed ve Osman b. Ömer nâm kimesneler li-ecli'ş-şehâde meclis-i ma'kûd-ı mezbûra hâzırûn olup isre'l-istişhâd fi'l-vâki' târîh-i mezbûrda müvekkile-i mezbûre kendi menzilinün çayırını ta'mîr eder iken işbu mezbûr Osman b. Abdurrahman mâni' olup gavga eyledikde kazma ta'bîr olunur âlet ile müvekkile-i mezbûrenin ağzına darb ve ve müteessiren ön aşâğı dişlerinden bir dişini bizim huzûrumuzda kal' ve kam' eyledi ve yine mezbûr Osman işbu hâzırûn bi'l-meclis olan Kör Çelo b. Mehmed ve Ahmed b. Abdurrahman ve Hamdan b. İsmail ve Osman b. Abdurrahman ve Mehmed b. Abdurrahman ve İbrahim b. İsmail ve Derbaz b. Kamer ve Mustafa b. Abdurrahman ve Ahmed b. Ömer ve Abdurrahman b. Osman ile gâibûn-ı mezbûrûn Mollâ İbrahim b. Osman ve Mehmed b. İbrahim ve Mahmud b. Hüseyin ve Numan b. Eyüb ve Abbas b. Cüneydi ve Cüneydi b. Abbas ve Mustafa b. Kamer ve Abdurrahman b. Cüneydi ve İsmail b. Hamdan ve Hamza b. Şemshan ve Mollâ Ali b. Şemshan ma'ıyyet üzere târîh-i mezbûrdan bir gün sonra vekîl-i mezbûrun menzilinü alenen basıp katl kasdıyla üzerine hücum ve sell-i seyf olup vekîl-i mezbûrun câriyesi gâib ani'l-meclis Hadice'yi kılıç ile a'zâlarına bizim huzûrumuzda darb u şetm ve nice dürlü ezâ eylediler. Biz bu husûsa bu vech üzere şâhidleriz, şehâdet dahi ederiz deyü her biri edâ-i şehâdet-i şer'ıyye eylediklerinde gıbbe'r-ri'âye şerâyiti'l-kabûl şehâdetleri makbûle olduğunu mevlânâ-yı mezbûr mahallinde ketb ü tahrîr ve ba'dehû ma'an irsâl olunan Hasan b. Ali ve Ahmed b. Emirze ile meclis-i şer'e gelip alâ vukû'ihî inhâ ve takrîr etmeğin mâ vaka'a bi't-taleb ketb olundu.

Fi'l-yevmi'r-râbi' ve'l-'ışrîn min Zilhiccet-i ş-şerîfe li-seneti hams ve selâsîn ve mi'e ve elf

Şuhûdü'l-hâl: El-Hac Hasan b. () el-mübâşir, Sarrâf Abdullah b. Ahmed, Mustafa Ağa kethüdâ-yı çavuşân, Mustafa Ağa emîn-i çavuşân, Mehmed Ağa birâder-i Şeyh Yusuf Efendi, fahrü'l-eşbâh Ahmed ağa-yı sadr-ı âlî, fahrü'l-akrân Cafer Ağa müteferrika, fahrü'l-emâcid Ebubekir voyvoda-i Âmid, Ahmed Beşe tüfenkçibaşı, Mehmed çavuş-ı dîvân, Mehmed tâbi'-i Mustafa Ağa, Hüseyin Efendi b. Ahmed Efendi ve gayruhüm

17 [5b-1] Hoca Ahmed mahallesinde oturan Rabia bt. Veliyyüddin ile zevci Mehmed b. Veliyyüddin'in boşanma davası

Medîne-i Âmid mahallâtından Hoca Ahmed mahallesinde sâkine olup zâtı ta'rîf-i şer'î ile mu'arrefe olan işbu râfi'atü'l-vesîka Rabia bt. Veliyyüddin nâm hâtûn meclis-i şer'-i hatîr-i lâzîmü't-tevkîrde zevci Mehmed b. Veliyyüddin mahzarında bi-tav'ihâ ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm edip zevcim işbu mezbûr Mehmed ile beynimizde hüsn-i zindegânîmiz olmamağla zimmetinde mütekarır ve ma'kûdün aleyh olan on beş guruş mehr-i müeccelinden fâriğ olup ve nafaka-i iddet-i ma'lûme ve me'ûnet-i süknâm kendi üzerime olmak üzere bi't-tav' ve'r-rızâ hul' eylediğimde ol dahi hul'-ı mezbûru kabûl eyledikten sonra hukuk-ı zevciyete ve gayra müte'allika âmme-i da'vâdan her birimiz âharın zimmetini ibrâ ve iskât eyledik. Birbirimiz ile vechen mine'l-vücûh ve sebeben mine'l-esbâb aslâ da'vâ ve nizâ' kalmamışdır dedikde mukarrere-i mezbûreyi ikrâr-ı meşrûhuna mezbûr Mehmed vicâhen tasdîk ve şifâhen tahkîk etmeğın mâ vaka'a bi't-taleb ketb olundu.

Fi'l-yevmi's-sâlis ve'l-işrîn min Zilhiceti's-şerîfe li-seneti hams ve selâsîn ve mi'e ve elf

Şuhûdü'l-hâl: Na'lçeci Mustafa Veli [b.] Mehmed, Abdullah b. Halil, Lüleci Seyyid Ömer b. Mustafa, Lüleci Ahmed b. Mehmed ve gayruhüm

18 [5b-2] Diyarbakır'da İçkale sakinlerinden Abdülkadir b. Mehmed'in aynı mahallede bulunan evini el-Hac Ali b. Abdi'ye satması

Mübâya'a, 30 guruş

Medîne-i Âmid İçkale sükkânından Abdülkadir b. Mehmed nâm kimesne meclis-i şer'-i hatîr-i lâzîmü't-tevkîrde işbu râfi'ü'l-vesîka el-Hac Ali b. Abdi mahzarında ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm edip akd-i âti'z-zikrin sudûruna değın silk-i mülk-i sahîhimde münselik olup medîne-i mezbûre mahallâtından Hüsrev Paşa mahallesinde vâki' bir taraftan Lüleci Ömer mülkü ve bir taraftan Zeliha Hâtûn mülkü ve biri Firuze Hâtûn mülkü ve taraf-ı râbi'den tarîk-ı âm ile mahdûd senede bir buçuk guruş avârızı olan bir meclis ve bir kilâr ve bir matbah ve kenîf ve su kuyusu ve avluyu müştemil menzilimi bi-cümleti't-tevâbi' ve'l-levâhık tarafeynden îcâb ve kabûlü hâvî şürût-ı müfsideden ârî bey'-i bâtt-ı sahîh-i şer'î ile mezbûr el-Hac Ali'ye semen-i misli ve kıymeti mukâbili olan otuz bir guruşa bey' ve temlîk ve teslîm edip ol dahi ber-minvâl-i muharrer iştirâ ve temellük ve tesellüm ve kabz ve kabûl eyledikten sonra semen-i merkûm otuz [bir] guruşu mezbûr el-Hac Ali yedinden tamâmen ahz u kabz eyledim. Ba'de'l-yevm menzil-i mahdûd-ı mezkûr âmme-i hukuk ve levâhıkıyla merkûm el-Hac Ali'nin mülk-i müşterâsıdır, hasbe mâ yeşâ' ve yehtâr mutasarrıf olsun dedikde gibbe't-tasdikî's-şer'î mâ vaka'a bi-taleb ketb olundu.

Fi'l-yevmi's-sânî ve'l-'ısrîn min Zilhicceti's-şerîfe li-seneti hams ve selâsîn ve mi'e ve elf

Şuhûdü'l-hâl: Basmacı İbrahim, Kazgancı Abdi, Berber Mehmed, Basmacı Ömer, Hacı Rasül, el-Hac Ahmed b. () penbeci, Kassârî Mustafa, Kalaycı Mehmed, Ebubekir b. Osman, Murad b. İbrahim ve gayruhüm

19 [5b-3] Diyarbakır'a bağlı Alıpınarı köyünde ikamet ederken vefat eden İstor'dan intikal eden bağın vârisleri tarafından İstor'a satılması

Mübâya'a, 20 guruş

Medîne-i Âmid muzâfâtından Alıpınarı nâm karyede mütemekkin bundan akdem hâlik olan İstor v. () verâseti sulbî kebîr oğlu İkob ve sulbiye kebîre kızları Maryem ve Merte ve Sayir'e münhasıra olduğu şer'an zâhir ve mütehakkık oldukdan sonra mersûme Sayir meclis-i şer'-i hatîr-i lâzîmü's-şerîfde işbu hâmilü'r-rakîm İstor v. İkob muvâcehesinde bi-tav'ihâ ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm edip babam hâlik-i mersûmdan müntakil olup Ergani karyelerinden Ceberde' nâm karye toprağında vâki' bir taraftan Ovanes bağı ve bir taraftan Ogiser bağı ve bir taraftan Kesber bağı ve taraf-ı râbî'den tarîk-ı âm ile mahdûd ma'lûmü't-tevek bâğda olan hisse-i şer'iyye-i şâyi'ayı bi-cemî'i't-tevâbi' ve'l-levâhık tarafeynden îcâb ve kabûlü hâvî ve şürût-ı müfsideden ârfî bey'-i bâtt-ı sahîh-i şer' ile işbu mersûm İstor'a yirmi guruşa bey' ve temlik eylediğimde ol dahi ber-minvâl-i meşrûh iştirâ ve temellük ve tesellüm ve kabûl eyledikten sonra semen-i merkûmu yirmi guruşa mersûm İstor yedinden tamâmen ahz u kabz edip bey'-i mezbûru mahallinde kabz ve tasarrufa müşerîf-i mezbûru tasallut eyledim. Ba'de'l-yevm sâlifü'z-zikr bâğda olan hisse-i şer'iyye-i şâyi'am âmme-i hukukuyla mersûm İstor'un mülk-i müşterâsıdır, mutasarrıf olsun dedikde gibbe't-tasdîki's-şer'î mâ vaka'a bi't-taleb ketb olundu.

Fi'l-yevmi's-sâlis ve'l-'ısrîn min Zilhicceti's-şerîfe li-seneti hams ve selâsîn ve mi'e ve elf

Şuhûdü'l-hâl: Es-Seyyid Ali Efendi b. Şeyh Mehmed, Yusuf b. Abdullah, Abdullah b. Mehmed, Sofi Mustafa b. Abdullah, Mollâ Ömer b. Sofi Mustafa, Ebubekir b. Osman, Murad b. İbrahim, es-Seyyid Alaeddin b. el-Hac Hızır

20 [6a-1] Ahmed Çavuş mahallesinde oturan Hasan Çelebi b. Mehmed Emin ile Hasankeyfli Receb b. Hüseyin'in Hasankeyf kalesindeki menzille ilgili olarak aralarında anlaşma yaptıkları

Sulh

Medîne-i Âmid mahallâtından Ahmed Çavuş mahallesinde sâkin Hasan Çelebi [b.] Mehmed Emin nâm kimesne meclis-i şer'î-i hatîr-i lâzımü't-tevkîrde işbu râfi'ül-vesîka Hasankeyfli Receb b. Hüseyin mahzarında ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm edip silk-i mülk-i sahîhimde münselik olup Hasankeyf kal'asında vâki' bir taraftan İsmail mülkü ve bir taraftan Eblehad mülkü ve tarafeyni tarîk-ı âm ile mahdûd iki eyvân ve dört mağara ve hâricinde bir âhûr, dâhilinde iki mağara ve kenîf ve avluyu müştemil menzilimi yedimde mülk ve hakkım olduğu hâlde târîh-i kitâbdan yirmi sene mukaddem ammiyem gâibeti ani'l-meclis Huri bt. el-Hac Mustafa menzil-i mahdûd-ı mezkûru yirmi altı gurus semen-i makbûza mezbûr Receb'e fuzûlen bey' ve temlik ve teslim etmişdir deyü merkûm Receb'den taleb-i da'vâ sadedinde olduğumda beynimize muslihûn tavassut edip bir cild *Mushaf-ı şerîf* bana vermek üzere inşâ-i akd-i sulh eylediklerinde ben dahi ber-vech-i muharrer sulh-ı mezbûru kabûl ve bedel-i sulh olan mezkûr *Mushaf-ı şerîf*'i merkûm Receb yedinden ahz u kabz edip bey'-i mezbûru tecvîz ve tefsîr eyledim. Ba'de'l-yevm menzil-i mahdûd-ı mezkûra mûte'allika mezbûr Receb ile vechen mine'l-vücûh ve sebeben mine'l-esbâb da'vâ ve nizâ' ve mutâlebât ve muhâsamâtim kalmamışdır, hasbe mâ yeşâ' ve yehtâr mutasarrıf olsun dedikte gibbe't-tasdîki's-şer'î mâ vaka'a bi't-taleb ketb olundu.

Fi'l-yevmi'r-râbi' ve'l-ışrîn min Zilhicce'ti's-şerîfe li-seneti hams ve selâsîn ve mi'e ve elf

Şuhûdü'l-hâl: El-Hac Yahya b. Hüseyin, Şemseddin b. Ali, Seyyid Hamza b. Mehmed, el-Hac Hasan b. Hüseyin, Mollâ İshak, Mollâ Musa b. Ebubekir, Hasan b. el-Hac Yahya, el-Hac Ahmed b. Ali, el-Hac Mustafa b. Abdullah, Şeyh Habib b. Yusuf, Süleyman b. () ve gayruhüm

21 [6a-2] El-Hac Osman mahallesi sakinlerinden olup Mora adasında vefat eden el-Hac Ahmed Ağa b. el-Hac Mehmed Ağa'nın terekesinden oğlu Halil'e kalan dört sehm ev hissesini Abdülkadir Çelebi'ye satması

Mübâya'a, 300 gurus

Medîne-i Âmid mahallâtından el-Hac Osman mahallesi sükkânından olup Mora cezîresinde Fotine? karyesinde bi'l-müsâfir sâkin iken bundan akdem fevt olan el-Hac Ahmed Ağa b. el-Hac Mehmed'in verâseti, sulbî oğulları Halil Ağa ve Mehmed Ağa ve sulbiye kızı Âişe'ye münhasıra olup tashîh meselesi beş sehimden olup sihâm-ı

mezbûreden her birine ikişer sehinden dört sehmi mezbûrân Mehmed Ağa ve Halil Ağa'ya ve bir sehmi mezbûre Âişe'ye isâbet eylediği müteveffâ-yı mezbûrun terekesinden olan zikr-i âti menzilin tashîh-i merkûm üzere beş sehinden iki sehmine irsen ve iki sehmine şer'an cem'an dört sehmi mezbûr Halil Ağa'nın mülkü ve bir sehmi mezbûre Âişe'nin mülk-i mevrûsu olduğu şer'an zâhir olduktan sonra mezbûr Halil Ağa tarafından husûs-ı âti'l-beyânı ikrâra vekîl olduğu Mehmed Emin Çelebi b. Mustafa Ağa ve Mehmed Ağa b. Abdal nâm kimesneler şehâdetleriyle şer'an sâbit olan Mustafa b. Abdullah vekâleten meclis-i şer'-i hatîr-i lâzîmü't-tevkîrde işbu râfi'ül-vesîka Abdülkadir Çelebi b. Abdi Beşe mahzarında ikrâr-ı tâm ve takrîr-i [kelâm] edip bâlâda zikr olunduğu üzere müteveffâ-yı mezbûrun terekesinden olup mahalle-i mezbûrda vâki' bir taraftan İmâm Mehmed Efendi mülkü ve bir taraftan Malkoçoğlu vereseşi mülkü ve bir taraftan bazen Çertek kızı ve bazen Âişe Hâtûn mülkü ve taraf-ı râbi'den tarîk-ı âm ile mahdûd iki meclis tahtlarında zîr-i zemîn ve bir eyvân ve bir çardak tahtında harâbe ve bir matbah ve bir kenîf ve iki avluyu müstemil menzilden akd-i âti'z-zikr sudûruna değin yedimde mülk ve hakkım olan beş sehinden dört sehmi hisse-i şâyi'amı bi-cümleti't-tevâbi' ve'l-levâhık tarafeynden îcâb ve kabûlü hâvî ve şürût-ı müfsideden ârî bey'-i bâtt-ı sahîh-i şer'î ile mezbûr Abdülkadir Çelebi'ye semen-i misli ve kıymet-i mûmâsili olan üç yüz guruşa bey' ve temlik ve teslîm edip ol dahi ber-minvâl-i muharrer iştirâ ve temellük ve tesellüm ve kabz ve kabûl eyledikten sonra semen-i merkûmu üç yüz guruşa merkûm Abdülkadir Çelebi yedinden tamâmen ahz u kabz eyledim. Ba'de'l-yevm menzil-i mahdûd-ı mezkûrun beş sehinden dört sehmi hisse-i şâyi'a-yı mezkûrem âmme-i hukuk ve levâhıkıyla mezbûr Abdülkadir Çelebi'nin mülk-i müşterâsıdır, hasbe mâ yeşâ' ve yehtâr mutasarıf olsun dedi dedikte gibbe't-tasdîki's-şer'î mâ vaka'a bi't-taleb ketb olundu.

Fi'l-yevmi'l-hâmis ve'l-ışrîn min Zilhiccetî's-şerîfe li-seneti hams ve selâsîn ve mi'e ve elf

Şuhûdü'l-hâl: Osman Ağa b. el-Hac Yusuf, Ketenci Osman b. Kaplan, Çizmecî Ali b. () Köprüyapanzâde Mustafa Çelebi, Bodur Süleyman b. Abdullah, Hasan, Hüseyin Efendi el-imâm, Hüseyin b. İbrahim, Murad b. İbrahim, Ebubekir b. Osman ve gayruhüm

22 [6b-1] Kılbaş mahallesinde oturan Halil b. Ali'nin oğlunun gözünü darb eden Tomcan v. Abraham isimindeki zimmîden davacı olduğu

Göz

Medîne-i Âmid mahallâtından Kılbaş mahallesinde sâkin Halil b. Ali nâm kimesne meclis-i şer'de işbu hâmilü'r-rakîm Tomcan v. Abraham nâm zimmî muvâcehesinde üzerine da'vâ ve takrîr-i kelâm edip işbu meclis-i şer'de mevcûd ve şâhid olan sulbî sagîr oğlum Ömer târîh-i kitâbdan iki ay mukaddem mesfûrun yanında şâkird iken

mesfûr Tomcan eliyle oğlum mezbûrun sol gözüne darb etdikde ıslâh ederim deyü ilâc edip sagîr-i mezbûrun sol gözü ziyâsını ref' ve a'mâ olmağla suâl olunup müceb-i şer'îsi icrâ olunmak matlûbumdur dedikde gibbe's-suâl ve akîbe'l-inkâr müdde'î-i mezbûrdan da'vâsına mutâbık beyyine taleb olundukda ityân-ı beyyineden ızhâr-ı acz edip tâlib-i tahlîf dahi olmadığından mâ'adâ sagîr-i mezbûrun mezkûr sol gözü cerrâh tâifesinden olup hâzırûn bi'l-meclis olan el-Hac İbrahim b. Ömer ve el-Hac Bekir b. Ali ve Hasan b. Ali nâm kimesneler ibrâiyet olundukda sagîr-i mezbûrun gözü a'mâ olmayıp ancak leke olmuştur deyü haber vermeleriyle müdde'î-i mezbûr Halil bilâ-beyyine mesfûr Tomcan ile bî-vech ta'arruzdan men' olunup mâ vaka'a bi't-taleb ketb olundu.

Fi'l-yevmi's-sâmin 'aşar min Zilhicceti's -şerîfe li-seneti hams ve selâsîn ve mi'e ve elf

Şuhûdü'l-hâl: Seyyid Ali b. eş-Şeyh Mehmed, Ebubekir b. Osman, Murad b. İbrahim, Hasan b. Ali, Hüseyin b. İbrahim ve gayruhüm

23 [6b-2] Diyarbakır'da ikamet eden Sasonlu taifesinden Ovanes v. Dono'nun kaybolan katırının Mustafa b. Molla Hasan'da görülmesi üzerine katırın sahibine teslimi için tembihte bulunulduğu

Katır

Medîne-i Âmid'de mütemekkin Sasonlu tâifesinden işbu hâmilü'r-rakîm Kahveci Ovanes v. Dono nâm zimmî meclis-i şer'de Mustafa b. Mollâ Hasan mahzarında üzerine da'vâ ve takrîr-i kelâm edip işbu meclis-i şer'de şâhid olunup târîh-i kitâbdan iki sene mukaddem mülk-i müşterâm olan bir re's doru kancık katır târîh-i kitâbdan dört ay mukaddem Muş ovasında gece ile mülkünden zâyî' olup hâlâ mezbûrun yedinde buldum, taleb ederim, suâl olunup aliverilmesi murâdımdır dedikde gibbe's-suâl mezbûr Mustafa cevâbında mevsûf-ı mezkûr katır mezkûr Muş ovasında bir sene mukaddem ismi mechûlüm bir tâcirden iştirâ eyledim, müdde'î-i mesfûrun mülkû olduğu ma'lûmum değildir deyicek müdde'î-i mesfûrdan da'vâsına mutâbık beyyine taleb olundukda udûl-i ahrâr-ı ricâl-i müslimînden Kahveci el-Hac Rasûl b. İbrahim ve Bakkal Bayram b. İskender nâm kimesneler li-ecli's-şehâde meclis-i şer'e hâzırân olup isre'l-istişhâd fi'l-vâki' işbu şâhid olunan mevsûf-ı mezkûr doru kancık katır müdde'î-i mesfûrun ber-vech-i muharrer mülküdür. Bizler bu husûsa bu vech üzere şâhidleriz, şehâdet dahi ederiz deyü her biri edâ-i şehâdet-i şer'iyye eylediklerinde gibbe'r-ri'âye şerâyiti'l-kabûl şehâdetleri makbûle olmağın mevsûf-ı mezkûr katır bir kimesneye bey' veya hibe ve'l-hâsıl taraf-ı şer'iyyeden bir tarikle mülkünden ihrâc etmediğine müdde'î-i mesfûra yemîn teklîf olundukda ol dahi "alâ hasebi'l-mes'ûl hulf billahi'l-aliyyi a'lellezî enzele'l-İncile alâ İsa" -aleyhi's-selâm- etmeğın mücebince mevsûf-ı mezkûr katır müdde'î-i mesfûra teslîme tenbîh olunup mâ vaka'a bi't-taleb ketb olundu.

Fi'l-yevmi's-sâbi' 'aşar min Zilhiceti's-şerîfe li-seneti hams ve selâsîn ve mi'e ve elf

Şuhûdü'l-hâl: Es-Seyyid İbrahim b. Yusuf, Şeyhmus b. Süleyman, Süleyman b. Mahmud, Mahmud b. Numan, Mustafa b. Abdullah, Mustafa b. Arslan, Ebubekir b. Osman, Seyyid Ali Efendi b. Şeyh Mehmed, Murad b. İbrahim ve gayruhüm

24 [7a-1] Nalçacı mahallesinde ikamet eden el-Hac Halil b. Receb ile Halil Çelebi b. Yusuf arasındaki yaralama meselesinde sulh yapıldığı

Sulh

Medîne-i Âmid mahallâtından Na'lçeci mahallesinde sâkin el-Hac Halil b. Receb meclis-i şer' de işbu râfi'ül-vesîka Halil Çelebi b. Yusuf mahzarında ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm edip târîh-i kitâbdan bir ay mukaddem Şatt kenârında vâki' bostanda hatâen mezbûr Halil Çelebi'nin yedinde olan tabancalı tüfenk boşanıp sağ avurdumu delip ve iki dişimle çene kemiğimi kesr etmişdi deyü bundan akdem da'vâ ve hatâen olduğunu hüccet etmişdim. El-hâletü hâzihî da'vâ sadedinde olduğumda beynimizde muslihûn tavassut edip bir cild *Mushaf-ı şerîf* ve bir kılıç ile elli guruş nakid bana vermek üzere inşâ-i akd-i sulh eylediklerinde ben dahi sulh-ı mezbûru kabûl ve bedel-i sulh olan mezkûr bir cild *Mushaf-ı şerîf* ve kılıç ile meblağ-ı mezbûr elli guruşu mezbûr Halil Çelebi yedinden ahz u kabz edip husûs-ı mezkûra müte'allika âmm-i da'vâdan mezbûr Halil Çelebi'nin zimmetini ibrâ-i âmm-ı râfi'ül-hısâm ve kâtü'ü'n-nizâ'la ibrâ ve iskât eyledim. Fîmâ ba'd da'vâ ve nizâ' ve mutâlebât ve muhâsamâtım kalmamışdır dedikte gibbe't-tasdikî's-şer'î mâ vaka'a bi't-taleb ketb olundu.

Fi'l-yevmi's-sâmin ve'l-ışrîn min Zilhiceti's-şerîfe li-seneti hams ve selâsîn ve mi'e ve elf

Şuhûdü'l-hâl: Köprüyapanzâde Mustafa Çelebi, Sarrâf Mustafa b. (), el-Hac Hasan b. Kara Mustafa, Berber Osman b. (), Şeyhoğlu Mehmed Çelebi, Berber Veli, Berber Hacı Bekir Reşmeli

25 [7a-2] Marhabib mahallesinden Yagob v. Hanna'nın Alıpınarı köyünde bulunan bir adet ekmekçi fırını ile bir adet mahzenini Adam v. Körkis'e satması

Mübâya'a, 590 guruş

Medîne-i Âmid mahallâtından Marhabib mahallesinde mütemekkin Yagob v. Hanna nâm zimmî meclis-i şer' de işbu hâmilü'r-rakîm Adam v. Körkis nâm zimmî muvâcehesinde

ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm edip akd-i âti'z-zikrin sudûruna deĝin silk-i mülk-i sahîhimde münselik olup medîne-i mezbûrede vâki' merhûm Fatih Mehmed Paşa Câmi'-i şerîfi Evkâfi'ndan olup medîne-i mezbûre muzâfâtından Alıpınarı nâm karyede vâki' bir taraftan Kahveci Muslı dükkânı ve bir taraftan Maryem menzili ve tarafeyni tarîk-ı âm ile mahdûd senede vakf-ı mezbûra dört yüz doksan akçe ile iki cerre şırlaĝan zemîn icâreleri olan bir bâb ekmekçi fırını ve dâhilinde bir bâb şırlaĝan ma'sarası dükkânını ve yine dâhilinde bir bâb mahzenimi bi-cümleti't-tevâbi' ve'l-levâhık ve kâffeti'l-hukûk ve'l-merâfikıyla tarafeynden icâb ve kabûlü hâvî ve şürût-ı müfsideden ârî bey'-i bâtt-ı sahîh-i şer'î ile mesfûr Adam'a beş yüz doksan guruşa bey' ve temlik ve teslim ve mahallin kabzına taslît edip ol dahi ber-minvâl-i muharrer iştirâ ve temellük ve tasallut ve kabz ve kabûl eyledikten sonra semeni olan meblaĝ-ı mezkûr beş yüz doksan guruşu mesfûr Adam yedinden bi't-tamâm ve'l-kemâl ahz u kabz eyledim. Ba'de'l-yevm zikir olunan ekmekçi fırını ve şırlaĝan ma'sarası dükkân ve bir bâb mahzen mesfûr Adam'ın mülk-i müşterâsıdır, keyfe mâ yeşâ' ve yehtâr ve mülkiyet üzere zabt ve tasarruf eylesin dedikte gibbe't-tasdîki's-şer'î mâ vaka'a bi't-taleb ketb olundu.

Fi'l-yevmi't-tâsi' ve'l-ışrîn min Zilhicceti's-şerîfe li-seneti hams ve selâsîn ve mi'e ve elf

Şuhûdü'l-hâl: Mustafa b. Abbaszâde, Mizâncı Hasan b. Abdullah, İsmail b. Tütüncü, Daldızâde Mollâ Mehmed, Mustafa Çelebi b. Köprüyapanzâde, Mehmed b. Hancızâde

26 [7a-3] Kalenderhane mahallesi sakinlerinden Seyyid Ömer b. Ahmed ve hanımı Medine bt. Halil'in aynı mahalledeki evini Mehmed b. Abdi'ye satması

Mübâya'a, 70 guruş

Medîne-i Âmid mahallâtından Kalenderhane mahallesi sükkânından es-Seyyid Ömer b. Ahmed asıl ve zevcesi Medine bt. Halil tarafından husûs-ı âti'l-beyânda vekîl olduĝu zât-ı mezbûreyi ma'rifet-i şer'iyye ile ârifân Ahmed b. Murad ve Mustafa b. Ömer şehâdetleriyle sâbit olan zevci mezbûr es-Seyyid Halil vekâleten zâtı ta'rîf-i şer'î ile mu'arrefe olan Hadice bt. Hasan asâleten meclis-i şer'-i hatîr-i lâzîmü't-tevkîrde işbu râfi'ü'l-vesîka Mehmed b. Abdi mahzarında ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm edip akd-i âti'z-zikrin sudûruna deĝin silk-i mülk-i sahîhimde münselik olup mahalle-i mezbûrede vâki' [7b] bir taraftan vakıf menzil ve bir taraftan Süleyman mülkü ve tarafeyni tarîk-ı âm mahdûd iki sofanın tahtında zîr-i zemîn ve bir kilâr ve bir meclis ve bir matbah ve kenîf ve avluyu müştemil menzîlimizi bi-cümleti't-tevâbi' ve'l-levâhık tarafeynden icâb ve kabûlü hâvî ve şürût-ı müfsideden ârî bey'-i bâtt-ı sahîh-i şer'î ile mezbûr Mehmed'e semen-i misli ve kıymet-i mümâsil olan yetmiş guruşa bey' ve temlik ve teslim

edip ol dahi ber- minvâl-i meşrû' ve temellük ve tesellüm ve kabz ve kabûl eyledikden sonra semen-i merkûm yetmiş guruşu mezbûr Mehmed yedinden her birimiz bi-kadri'l-hısas bi'l-asâle ve bi'l-vekâle tamâmen ahz u kabz eyledik. Ba'de'l-yevm menzil-i mahdûd-ı mezkûr âmme-i hukuk ve levâhıkıyla mezbûr Mehmed'in mülk-i müşterâsıdır, hasbe mâ yeşâ' ve yehtâr tasarruf olsun dediklerinde gıbbe't-tasdîki's-şer'î mâ vaka'a bi't-taleb ketb olundu.

Fi'l-yevmi's-sâmin ve'l-ışrîn min Zilhicceti's-şerîfe li-seneti hams ve selâsîn ve mi'e ve elf

Şuhûdü'l-hâl: Mehmed Efendi Çermik Müftüzâde, Mustafa b. Ömer, Habeşli Elhas, Mustafa b. Hızır, Ali Efendi el-imâm

27 [7b-1] Molla Bahaeddin mahallesinde ikamet ederken vefat eden Haydar Efendi b. Mustafa'nın vârislerinden büyük oğlu Mustafa'ya düşen hissesini kız kardeşi Rukiye'ye satması

Mübâya'a, 65 guruş

Medîne-i Âmid mahallâtından Mollâ Bahaeddin mahallesinde sâkin iken bundan akdem fevt olan Haydar Efendi b. Mustafa'nın verâseti zevce-i menkûha-i metrûkesi Zülfü bt. Hüseyin nâm hâtûn ile sulbî kebîr oğlu Mustafa ve sulbiye kebîre kızı Rukiye'ye münhasıra olup ba'dehû mezbûr Mustafa dahi fevt olup verâseti zevce-i menkûha-i metrûkesi Sultan bt. Arslan ile sulbiye-i sagîre Nimet ve vâlidesi mezbûre Zülfü ile kız karındâşı mezbûre Rukiye'ye münhasıra olduğu şer'an zâhir ve mütehakkık olduktan sonra mezbûr Zülfü Hâtûn asâleten ve sagîre-i mezbûrenin vâlidesi ve bâ-hüccet-i şer'iyye vasîsi olan mezbûre Sultan tarafından husûs-ı âti'l-beyânda vekîl olduğu zât-ı mezbûreyi ma'rifet-i şer'iyye ile ârifân İbrahim b. Abdullah ve İbrahim b. Musa şehâdetleriyle sâbit olan Mollâ Mustafa b. Kenan vekâleten meclis-i şer'-i şerîfde işbu râfi'atü'l-vesîka mezbûre Rukiye Hâtûn'un zevci ve tarafından husûs-ı âti'l-beyânı tasdîke vekîl-i müsecceli olan es-Seyyid Hüseyin b. Ömer mahzarında bi'l-asâle ve bi'l-vesâye ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm edip mahalle-i mezbûrede vâki' bir taraftan es-Seyyid Mustafa b. Abdülcelil mülkü ve iki taraftan el-Hac İbrahim b. Receb mülkü ve taraf-ı râbi'den tarîk-ı âm ile mahdûd bir meclis ve tahtı zîr-i zemîn ve matbah ve kenîf ve avluyu müstemil menzil müteveffâ-yı mezbûrdan ber-vech-i muharrer müntakıl mülk-i mevrûsumuz olup lâkin müteveffâ-yı sâni mezbûr es-Seyyid Mustafa'nın menzil-i mezkûrda olan hisse-i irsiye-i şer'iyyesini düyûn-ı müsbetesi için ve müteveffâ-yı evvel-i mezbûrdan bizlere isâbet eden hissemizi dahi ma'an yine bi'l-izni's-şer'î bey'e arz edip mecma'u'n-nâs olan mahallerde nidâ ve müzâyede ve ba'de inkıtâ'ir-rağbe altmış beş guruşa karar edip ziyâdesiyle tâlib-i âharı olmamağla tarafeynden icâb ve kabûlü hâvî bey'-i bâtt-ı sahîh-i şer'î ile meblağ-ı mezbûr altmış beş

guruşa müvekkile-i mezbûre Rukiye Hâtûn'a bey' ve temlik ve teslim edip ol dahi ber-minvâl-i muharrer iştirâ ve temellük ve tesellüm eyledikten sonra semen-i mezkûru müvekkile-i mezbûre yedinden tamâmen bi-kadri'l-hises ahz u kabz eyledik. Ba'de'l-yevm menzil-i mahdûd-ı mezkûr Rukiye Hâtûn'un mülk-i müşterâsıdır, hasbe mâ yeşâ' ve yehtâr mülkiyet üzere mutasarrıf olsun, vechen mine'l-vücûh alâka ve medhalim kalmamışdır dediklerinde gıbbe't-tasdîki's-şer'î mâ vaka'a bi't-taleb ketb olundu.

Fi'l-yevmi's-sâlis ve'l-ısrîn min Zilhicceti's-şerîfe li-seneti hams ve selâsîn ve mi'e ve elf

Şuhûdü'l-hâl: Hacı Mehmed, Abdullah b. Mustafa, es-Seyyid Ali Efendi b. Şeyh Mehmed, şâhidânü'l-vekâle ve gayruhüm

28 [7b-2] Kalenderhane mahallesinde oturan Gazzaz el-Hac Yusuf b. Abdullah'ın aynı mahalledeki evini Ali Efendi b. Halil'e satması

Mübâya'a, 660 guruş

Medîne-i Âmid mahallâtından Kalenderhane mahallesinde sâkin Gazzâz el-Hac Yusuf b. Abdullah meclis-i şer'-i enverde işbu râfi'ü'l-vesîka Ali Efendi b. Halil mahzarında ikrâr () mahalle-i mezbûrede vâki' bir taraftan Âliye Hâtûn bt. Seyyid Paşa mülkü ve bir taraftan Alyoslu? el-Hac Mehmed mülkü ve bir taraftan Rıdvan b. Abdullah mülkü ve taraf-ı râbi'den tarîk-ı âm ile mahdûd iki kemer üzerine mebnî bir eyvân ve tahtında bir kilâr [8a] ve bir fevkânî meclis ve tahtında sagîr bir meclis ve su kuyusu ve matbah ve kenîf ve avlu ve taşrasında iki oda ve bir eyvân ve birinin tahtı mezbûre Âliye Hâtûn'un cüllâh dükkânları ve birinin tahtı âhûr ve birinin tahtı kenîf ve kapı arası ve avluyu müstemil menzili bi-cümleti't-tevâbi' ve'l-levâhık tarafeynden icâb ve kabûlü hâvî bey'-i bâtt-ı sahîh-i şer'î ile mezbûr Ali Efendi'ye altı yüz altmış guruşa bey' ve temlik ve teslim edip ol dahi ber-minvâl-i muharrer iştirâ ve temellük ve tesellüm ve kabz ve kabûl eyledikten sonra semeni olan meblağ-ı mezbûr altı yüz altmış guruşu mezbûr Ali Efendi'nin mülk-i müşterâsıdır, keyfe mâ yeşâ' ve yehtâr mülkiyet üzere zabt ve tasarruf olsun dedikde gıbbe't-tasdîki's-şer'î mâ vaka'a bi't-taleb [ketb] olundu.

Fi'l-yevmi't-tâsi' ve'l-ısrîn min Zilhicceti's-şerîfe li-seneti hams ve selâsîn ve mi'e ve elf

Şuhûdü'l-hâl: Mehmed Efendi Müftüzâde, Ali Efendi imâm-ı Mescid-i Göl, Ebubekir b. Şaban, Mollâ Numan b. Hasan Efendi, Zülfikar b. Şahin, Mustafa b. Yusuf münâdî, el-Hac Kasım b. Ömer İzzeddinzâde, Süleyman b.

Tüttüncü, el-Hac Mehmed İvaz Özbek, Küçük Hasan Ağa odabaşı, es-Seyyid Alaeddin Hızır, es-Seyyid Ali Efendi b. Şeyh Mehmed, Murad b. İbrahim, Ebubekir b. Osman ve gayruhüm

29 [8a-1] Molla Bahaeddin mahallesi halkından Yeğen Hüseyin Efendi b. Ahmed'in Katırpınarı mahallesindeki evini Mustafa Çelebi'ye satması

Mübâya'a, 900 guruş

Medîne-i Âmid mahallâtından Mollâ Bahaeddin mahallesinde sâkin fâhrü'l-emâsil ve'l-akrân Yeğen Hüseyin Efendi b. Ahmed meclis-i şer'î-i şerîf-i enverde işbu râfi'ü'l-vesîka Ömer Muhabbetçi Mustafa Çelebi b. İsa Bey mahzarında ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm edip akd-i âti'l-beyânın sudûruna değın silk-i mülk-i sahîhimde münselik olup medîne-i mezbûre mahallâtından Katırpınarı mahallesinde vâki' bir taraftan bazen Keçeci Abdullah b. İvaz mülkü ve bazen Ebubekir b. Yusuf mülkü ve bazen Abdülkadir mülkü ve bir taraftan Özbek el-Hac Mehmed mülkü ve bazen Kürd Ali ve bazen Sarrâc Yahya mülkü ve iki taraftan tarîk-ı âm ile mahdûd üç oda ve tahtı âhûr ve bir kemer üzerine mebnî tahtânî eyvân ve avlusu ve dâhiliye iki meclis ve bir kemer üzerine mebnî bir eyvân tahtları bir meclis ve bir kilâr ve iki kenîf ve avluyu müştemil menzilimi bi-cemî'it-tevâbi' ve'l-levâhık tarafeynden îcâb ve kabûlü hâvî ve şürût-ı müfsideden ârî bey'-i bâtt-ı sahîh-i şer'î ile mezbûr Mustafa Çelebi'ye dokuz yüz guruşa bey' ve temlik ve teslîm edip ol dahi ber-minvâl-i muharrer iştirâ ve temellük ve tesellüm ve kabz ve kabûl eyledikten sonra semeni olan meblağ-ı mezbûr dokuz yüz guruşu mezbûr Mustafa Çelebi yedinden tamâmen ahz u kabz eyledim. Ba'de'l-yevm menzil-i mahdûd-ı mezkûr merkûm Mustafa Çelebi'nin mülk-i müşterâsıdır, keyfe mâ yeşâ' ve yehtâr mülkiyet üzere zabt ve tasarruf eylesin dedikte gıbbe't-tasdîki's-şer'î mâ vaka'a bi't-taleb ketb olundu.

Fi'l-yevmi't-tâsi' ve'l-ısrîn min Zilhiceti's-şerîfe li-seneti hams ve selâsîn ve mi'e ve elf

Şuhûdü'l-hâl: Hasan Ağa b. Ali, İbrahim Çelebi Sem'ânzâde, Hüseyin b. Çelebi birâdereş, Halil Çelebi Sem'ânzâde, Mustafa Çelebi b. Sem'ânzâde, Mustafa Çelebi Köprüyapanzâde, Mehmed Ağa birâder-i Şeyh Yusuf, el-Hac Mehmed Ağa Erdebilzâde, Hacı Bekir b. (bastacı), el-Hac Hüseyin çukacı, Yusuf b. tâbi'-i Fethizâde, el-Hac Kanber b. (), Köse Ali tâbi'-i Hüseyin Efendi, Hazım Ahmed Ağa el-mütevellî, Solak Mustafa tâbi'-i Hüseyin Efendi ve gayruhüm

30 [8b-1] Gülmez-i sagir mahallesinde ikamet eden Abdülkadir b. Sefer'in aynı mahallede bulunan evini Çerkis'e satması

Mübâya'a, 75 guruş

Medîne-i Âmid mahallâtından Gülmez-i sagir mahallesi sükkânından Abdülkadir b. Sefer nâm kimesne meclis-i şer'î-i hatîr-i lâzımü't-tevkîrde işbu hâmilü'r-rakîm Çerkis v. Beşare muvâcehesinde ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm edip silk-i mülk-i sahîhimde münselik olup mahalle-i mezbûrede vâki' bir taraftan benim âhar mülküm ve bir taraftan Yusuf mülkü ve bir taraftan tarîk-ı hâs ve taraf-ı râbî' den tarîk-ı âm ile mahdûd bir meclis ve avluyu müştamil menzilimi tarafeynden îcâb ve kabûlü hâvî şürût-ı müfsideden ârî bey'-i bâtt-ı sahîh-i şer'î ile mersûm Çerkis'e altmış beş guruşa bey' ve temlîk ve teslîm edip ol dahi ber-vech-i muharrer iştirâ ve temellük ve tesellüm ve kabz ve kabûl eyledikten sonra semen-i merkûm yetmiş beş guruşu Çerkis'in zimmetinde olan ol mikdâr guruş deynine takâs, ol dahi ber-vech-i muharrer mukâssa ve kabûl eyledi. Ba'de'l-yevm menzil-i mahdûd-ı mezkûr mersûm Çerkis'in mülk-i müşterâsıdır, hasbe mâ yeşâ' ve yehtâr mutasarrıf olsun dedikte gibbe't-tasdîki's-şer'î mâ vaka'a bi't-taleb ketb olundu.

Fi'l-yevmi't-tâsi' ve'l-ışrîn min Zilhicceti's-şerîfe hamse ve selâsîn ve mi'e ve elf

Şuhûdü'l-hâl: Abdullah b. Veli Beşe, Alacacı Hızır, Mehmed Ağa b. Şehabeddin, Kahveci Ebubekir, Murad b. İbrahim, Ebubekir b. Osman, Eyüb b. Şahin ve gayruhüm

31 [8b-2] Ablak mahallesinde ikamet eden Çukadar Hasan Çelebi b. İsa'nın aynı mahalledeki evini Çermikli Ömer'e satması

Mübâya'a, 340 guruş

Medîne-i Âmid mahallâtından Ablak mahallesinde sâkin Çukadâr Hüseyin Çelebi b. İsa tarafından husûs-ı âti'l-beyânda vekîl olduğu Osman b. el-Hac Mustafa ve es-Seyyid Ahmed b. el-Hac Hüseyin şehâdetleriyle sâbit olan Zülfikar Çelebi b. Şahin vekâleten meclis-i şer'îde işbu bâ'isü'l-kitâb Çermikli Ömer b. Abdülmuttalib mahzarında bi'l-vekâle ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm edip akd-i âti'z-zikrin sudûruna değîn müvekkilem mezbûrun silk-i mülk-i sahîhinde münselik olup mahalle-i mezbûrede vâki' iki taraftan Abdülazim v. Eblehad mülkü ve tarafeyni tarîk-ı âm ile mahdûd iki sofa ve tahtları zîr-i zemîn ve matbah ve su kuyusu ve kenîf üzerinde bir oda ve tahtında bir âhûr ve kapı arası ve kenîf ve avluyu müştamil menzilimi bi-cemî'i't-tevâbi' ve'l-levâhık tarafeynden îcâb ve kabûlü hâvî şürût-ı müfsideden ârî bey'-i bâtt-ı sahîh-i şer'î ile mezbûr Ömer'e üç yüz kırk guruşa bey' ve temlîk ve teslîm edip ol dahi ber-minvâl-i

muharrer iştirâ ve temellük ve tesellüm ve kabz ve kabûl eyledikten sonra semeni olan meblağ-ı mezbûr üç yüz kırk guruşu mezbûr Ömer yedinden bi'l-vekâle tamâmen ahz u kabz eyledim. Ba'de'l-yevm menzil-i mahdûd-ı mezkûr mezbûr Ömer'in mülk-i müşterâsıdır, keyfe mâ yeşâ' ve yehtâr mülkiyet üzere zabt ve tasarruf eylesin dedikde gibbe't-tasdîki's-şer'î ma vaka'a bi't-taleb ketb olundu.

Fi'l-yevmi't-tâsi' ve'l-'ısrîn min Zilhicceti's-şerîfe senete hams ve selâsîn ve mi'e ve elf

Şuhûdü'l-hâl: Es-Seyyid Ali Efendi b. Şeyh Mehmed, Ebubekir b. Osman, el-Hac Mehmed Ağa b. el-Hac Hüseyin, Osman Çelebi b. Ömer Çelebi, Mustafa b. Ömer, Ahmed b. Seyyidhan

32 [8b-3] Kalenderhane mahallesinde oturan Yusuf Ali'nin aynı mahallede bulunan evini Seyyid Ömer b. Ahmed'e satması

Mübâya'a, 340 guruş

Medîne-i Âmid mahallâtından Kalenderhane mahallesinde sâkin Yusuf Ali meclis-i şer'-i şerîfde işbu râfi'ü'l-vesîka es-Seyyid Ömer b. Ahmed mahzarında ikrâr-ı tâm [ve takrîr-i] kelâm edip akd-i âti'z-zikrin sudûruna değın silk-i mülk-i sahîhimde münselik olup mahalle-i mezbûrede vâki' bir taraftan Sipâhi Mustafa mülkü ve iki taraftan tarîk-ı âm ve bir taraftan tarîk-ı hâs ile mahdûd iki sofa ve bir meclis ve bir oda ve bir eyvân tahtı bir kemer üzerine mebnî bir âhûr ve yine bir eyvân ve bir matbah ve avluyu müştemil ve senede kırk sekiz akçe Haremeyn-i şerîfeyn'e mukâta'a-i zemîni olan menzilimi bi-cemî't-tevâbi' ve'l-levâhık tarafeynden îcâb ve kabûlü hâvî ve şürût-ı müfsideden ârî bey'-i bâtt-ı sahîh-i şer'î ile es-Seyyid Ömer'e iki yüz guruşa bey' ve temlîk ve teslîm eylediğimde ol dahi ber-minvâl-i muharrer iştirâ ve temellük ve tesellüm ve kabûl eyledikten sonra semen-i merkûm iki yüz guruşu merkûm es-Seyyid Ömer yedinden tamâmen ahz u kabz eyledim. Ba'de'l-yevm menzil-i mahdûd-ı mezkûr merkûm es-Seyyid Ömer'in mülk-i müşterâsıdır, hasbe mâ yeşâ' ve yehtâr mülkiyet üzere mutasarrıf olsun, alâka ve medhalim kalmamışdır dedikde gibbe't-tasdîki's-şer'î mâ vaka'a bi't-taleb ketb olundu.

Fi'l-yevmi's-sânî ve'l-'ısrîn min Zilhicceti's-şerîfe li-seneti hams ve selâsîn ve mi'e ve elf

Şuhûdü'l-hâl: Hüseyin Beşe b. Mahmud, Ali Efendi b. Seyyid eş-Şeyh Mehmed, Mollâ Mahmud b. Mollâzâde, Mehmed b. Hızır, Hasan b. Ali ve gayruhüm

33 [9a-1] Kubbe-i cedid mahallesinde ikamet ederken vefat eden Âliye bt. Seyyid Mahmud'un terekesinin vârisleri arasında tayin ve tanzimi

Medîne-i Âmid mahallâtından Kubbe-i cedid mahallesinde sâkine iken bundan akdem fevt olan Âliye bt. es-Seyyid Mahmud'un verâseti vâlidesi Badîseher nâm-ı diğêr Rukiye ile li-ebin er karındâşları Mustafa ve Mehmed'e münhasıra olup ba'dehû mezbûr Rukiye dahi vefât edip verâseti zevci Ömer Çelebi b. el-Hac Mehmed ile sadriye-i sagîre kızları Safiye ve Rabia'ya ve mevlâ-yı ütekâsının sulbî oğlu es-Seyyid Mehmed b. Mahmud'a münhasıra olduğu şer'an zâhir oldukdan sonra sagîretân-ı mezbûretân Safiye ve Rabia'nın babaları ve vasîleri olan mezbûr Ömer Çelebi asâleten ve vesâyeten meclis-i şer'de işbu râfi'ül-vesîka mezbûr es-Seyyid Mehmed mahzarında ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm edip mahalle-i mezbûrede vâki' bir taraftan Dizdâr el-Hac Abdi Ağa mülkü ve bir taraftan Nesli Hâtûn mülkü ve tarafeyni tarîk-ı âm ile mahdûd büyütlü adideyi müştemil menzil dâhilinde olan esâs-ı beyt ve tecemmülât vesâir ism-i mâl itlâk olunur eşyâdan ber-mûceb-i defter-i kassâm iki yüz kırk yedi buçuk guruşdan mezbûre Rukiye'ye ve ondan bana ve vasîleri olduğu sagîretân-ı mezbûretâna isâbet eden hisse-i irsiye-i şer'iyeleri taleb eylediğimde muslihûn tavassutuyla on iki guruş üzerine inşâ-i akd-i sulh eylediklerinde ben dahi sulh-ı mezbûru kabûl ve bedel-i sulh olan meblağ-ı mezbûr on iki guruşu mezbûr es-Seyyid Mehmed yedinden ahz u kabz edip husûs-ı mezbûra müte'allik da'vâdan mezbûr es-Seyyid Mehmed'in zimmetini ibrâ-i âmm-ı râfi'ül-hısâm ile ibrâ ve ıskât eylediğimden mâ'adâ yine zevcem müteveffiyeye-i mezbûre Rukiye'nin mehri bedeli mülkü olup Çüngüş kazâsında Mirgân nâm mevzi'de vâki' bir taraftan Lolo Hasan bâğı ve bir taraftan Maksud bâğı ve bir taraftan Cüce Hasan bâğı ve taraf-ı râbi'den karlık ile mahdûd dört yüz tevek bâğı dahi yirmi guruşa bi-izni's-şer'î bey' edip ve meblağ-ı mezbûrdan bana ve sagîretân-ı mezbûretâna isâbet eden on sekiz guruşu yine mezbûr es-Seyyid Mehmed yedinden asâleten ve vesâyeten ahz u kabz edip bâğ-ı mahdûd-ı mezbûra müte'allik da'vâdan mezbûr es-Seyyid Mehmed'in zimmetini ibrâ ve ıskât eyledim. Fîmâ ba'd husûs-ı mezbûrelere müte'allik vechen mine'l-vücûh ve sebeben mine'l-esbâb da'vâ ve nizâ' ve mutâlebât ve muhâsamâtımız kalmamışdır dedikde gibbe't-tasdikî's-şer'î mâ vaka'a bi't-taleb ketb olundu.

Fi'l-yevmi's-sâbi' ve'l-ısrîn min Zilhicce-i şerîfe li-seneti hams ve selâsîn ve mi'e ve elf

Şuhûdü'l-hâl: Es-Seyyid el-Hac Osman Loğzâde, Mollâ Mehmed Emin imâm-ı Mescid-i Ahmed Çavuş, Yeğen Mustafa, İbrahim b. Çukacı Ahmed, Salih b. birâdereş, es-Seyyid Ali Efendi b. Şeyh Mehmed, es-Seyyid Alaeddin b. el-Hac Hızır, Ebubekir b. Osman, Murad b. İbrahim ve gayruhüm

34 [9a-2] Derviş Hüseyin mahallesinde oturan Zeliha bt. Mehmed Emin'in el-Hac Büzürg mahallesinde bulunan evini Hasan Çelebi b. Ali'ye satması

Mübâya'a, 140 guruş

Medîne-i Âmid mahallâtından Derviş Hüseyin mahallesinde sâkine Zeliha bt. Mehmed Emin nâm hâtûn tarafından husûs-ı âti'l-beyânda vekili olduğu zât-ı mezbûreyi ma'rifet-i şer' ile ârifân Mollâ Mahmud b. İbrahim ve Mustafa b. Rüstem şehâdetleriyle şer'an nâib olan Tütüncü Abdullah Çelebi b. Mustafa meclis-i şer'-i şerîfde işbu râfi'ül-vesîka Hasan Çelebi b. Ali mahzarında bi'l-vekâle ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm edip müvekkilem mezbûre akd-i âti'z-zikrin sudûruna değin silk-i mülkü sahîhimde münselik olup medîne-i mezbûre mahallâtından el-Hac Büzürg mahallesinde vâki' bir taraftan Çukacı el-Hac Abdülkadir b. Mahmud mülkü ve bir taraftan Sultan Seyyid Sa'sa'a'nın vakfî menzili ve bir taraftan Cami'-i kebîr'in vakfî menzili ve taraf-ı râbi'den tarîk-î âm ile mahdûd bir meclis ve bir neccârî ve kenîf ve avluyu müştemil menzilimi bi-cümleti't-tevâbi' ve'l-levâhik tarafeynden îcâb ve kabûlü hâvî ve şürût-ı müfsideden ârî bey'-i bâtt-ı sahîh-i şer'î ile mezbûr Hasan Çelebi'ye yüz kırk guruş ile bir fidda adedi nâ-ma'lûm fülûsa bey' ve temlîk ve teslîm edip ol dahi ber-minvâl-i muharrer iştirâ ve temellük ve tesellüm ve kabz ve kabûl eyledikten sonra semen-i merkûm yüz kırk guruş ile adedi nâ-ma'lûm bir fidda fülûsa mezbûr Hasan Çelebi yedinden ahz u kabz edip fülûsu dahi meclis-i şer'de tasnî' eyledim. Ba'de'l-yevm menzil-i mahdûd-ı mezkûr merkûm Hasan Çelebi'nin mülk-i müşterâsıdır, hasbe mâ yeşâ' ve yehtâr mülkiyet üzere zabt ve tasarruf eylesin dedi dedikde gibbe't-tasdîki's-şer'î mâ vaka'a bi't-taleb ketb olundu.

Fi'l-yevmi't-tâsi' ve'l-'ısrîn min Zilhiceti's-şerîfe li-seneti hams ve selâsîn ve mi'e ve elf

Şuhûdü'l-hâl: Sabuncu Mustafa Beşe b. Ömer Beşe, Mehmed Çelebi Düğmecizâde, Hasan Çelebi [b.] Mehmed Emin Efendi, Dayı Mehmed Çelebi, Kürekçi Zekeriyya Çelebi b. (), Sarrâc Mustafa tâbi'-i Yusuf, es-Seyyid Yahya tâbi'-i Müderris İsmail Efendi, Münâdî Mustafa, Rasûl b. birâdereş, Sarrâc Kürdo b. Mahmud, Münâdî el-Hac Mehmed b. Hasan, Ebubekir b. Osman birâder-i tâbi'-i mezbûr, Ebubekir Ağa b. Mehmed Emin birâder tâbi'-i mezbûr, Seyyid Osman b. Seyyid Yahya

35 [9b-1] Diyarbakır'a bağlı Kırtebil-i zimmî köyünde oturan Betyon bt. Nasef ile zevci Tomo v. Eplo arasındaki boşanma ve nafaka davası

Muhâla'a

Medîne-i Âmid muzâfâtından Kırtebil-i zimmî nâm karye mütemekkinlerinden olup zâtı ta'rîf-i şer'î ile mu'arrefe olan işbu hâmilü'r-rakîm Betyon bt. Nasef nâm Nasrâniye meclis-i şer'de Tomo v. Eplo nâm zimmî muvâcehesinde ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm edip mesfûr Tomo zevcim olup beynimizde hüsn-i mu'âşeretimiz olmamağla deynimiz üzere zimmetinde olan mehrimden fâriğa ve iddet-i nafaka-i ma'lûmem dahi kendi üzerime olup mesfûrun fırâşından ve benim sulbünden hâsıl () nâm sağır terbiyemde olup beher yevm beş akçe nafaka ve kisve bahâ bana vermek üzere hul' murâd eylediğimde ol dahi muhâla'a-i sahiha-i şer'iyye ile hul' eyledikde ben dahi hul'-ı mezbûru kabûl ve hukuk-ı zevciyete müte'allik da'vâdan birbirlerimizimizin zimmetini ibrâ ve iskât etdik. Fîmâ ba'd da'vâ ve nizâ' ve mutâlebâtımız kalmamışdır dedikde gibbe't-tasfiki's-şer'î mâ vaka'a bi't-taleb ketb olundu.

Fi'l-yevmi's-sâlis ve'l-işrîn min Zilhiceti's-şerîfe li-seneti hams ve selâsîn ve mi'e ve elf

Şuhûdü'l-hâl: Mehmed b. Hızır kahveci, Ebubekir b. Osman, Murad b. İbrahim, Hasan b. Ali, es-Seyyid Ali Efendi b. Şeyh Mehmed ve gayruhüm

36 [9b-2] Kırtebil-i zimmî köyünde ikamet eden Bagdi v. İlye'nin aynı köyde bulunan bir adet ekmekçi fırını ile dâhilindeki ambarı Ali Ağa'ya satması

Mübâya'a, 62 guruş

Medîne-i Âmid muzâfâtından Kırtebil-i zimmî nâm karyede mütemekkin Bagdi v. İlye nâm zimmî meclis-i şer'de işbu râfi'ül-vesîka Ali Bekir b. el-Hac Siyavuş Ağa tarafından husûs-ı âti'l-beyânı tasdîke vekîl-i müsecceli olan el-Hac Şaban b. İsmail mahzarında ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm edip akd-i âti'z-zikrin sudûruna değin silk-i mülk-i sahihimde münselik olup karye-i mezbûrede vâki' bir taraftan Anto mülkü ve bir taraftan Şeyho mülkü ve bir taraftan Köse köyü mülkü ve taraf-ı râbi'den tarîk-ı âm ile mahdûd bir bâb ekmekçi fırını ve dâhilinde bir anbâr ve bir odunluk ve tekne vesâir âlâtını bi-cümleti't-tevâbi' ve'l-levâhık tarafeynden îcâb ve kabûlü hâvî ve şürût-ı müfsideden ârî bey'-i bâtt-ı sahih-i şer'î ile müvekkil-i mezbûr Ali Ağa'ya altmış iki guruş ile iki keyl hintaya bey' ve temlik ve mahallinde kabza taslîf edip ol dahi ber-minvâl-i muharrer iştirâ ve temellük ve tasallut ve kabûl eyledikten sonra semen-i merkûm altmış iki guruş ile iki keyl hintayı müvekkil-i mezbûr yedinden tamâmen ahz u kabz eyledim. Ba'de'l-yevm zikr olunan ekmekçi fırını ve anbâr ve odunluk müvekkil-i

mezbûrun mülk-i müşterâsıdır, keyfe-mâ yeşâ' ve yehtâr zabt ve tasarruf eylesin dedikde gıbbe't-tasdîki'ş-şer'î mâ vaka'a bi't-taleb ketb olundu.

Fi'l-yevmi't-tâsi' ve'l-'ısrîn min Zilhicceti'ş-şerîfe li-seneti hams ve selâsîn ve mi'e ve elf

Şuhûdü'l-hâl: Ebubekir b. Osman, Kör Mehmed b. Saruhan Feto, el-Hac İbrahim b. Mehmed Çelebi, Süleyman b. Abdullah, Ebubekir b. Osman, Murad b. İbrahim ve gayruhüm

37 [9b-3] Kalenderhane mahallesinde oturan Merve bt. Ebûzeyd ile zevci Molla Cebrail b. Ömer'in aynı mahallede bulunan evin satışından dolayı Yusuf b. Ali'deki alacaklarını tahsil ettikleri

Menzil iştirâsından ibrâdır.

Medîne-i Âmid mahallâtından Kalenderhane mahallesinde sâkine olup zâtı ta'rîf-i şer'î ile mu'arrefe olan Merve bt. Ebûzeyd Hâtûn ile zevci Mollâ Cebrail b. Ömer meclis-i şer' de işbu bâ'isü'l-kitâb Yusuf b. Ali mahzarında her biri ikrâr-ı tâm ve takrîri kelâm edip mahalle-i mezbûrede vâki' bir taraftan Sipâhi Mustafa mülkü ve bir taraftan tarîk-ı hâs ve tarafeyni tarîk-ı âm ile mahdûd iki sofa ve bir meclis ve bir oda ve bir eyvân ve tahtı âhûr ve yine bir eyvân ve bir matbah ve kenîf ve avluyu müştemil ve senede kırk sekiz akçe Haremeyn-i şerîfeyn'e mukâta'a-i zemîni olan menzilinî târîh-i kitâbdan on beş gün mukaddem yüz doksan guruşa mezbûr Yusuf'un iştirâ ve semen-i mezkûrun elli beş gurusunu mezbûr Yusuf'a def' eylemiş idim. El-hâletü hâzihî menzil-i mezkûru işbu hâzır bi'l-meclis Seyyid Ömer'e iki yüz guruş semen-i makbûza bey' eylemişdir deyü da'vâ eylediğimizde müdde'âmızı beyâna kâdir olmadığımızı binâen mezbûr Yusuf'a semen deyü def' eylediğimiz elli beş guruşu mezbûr Yusuf geri bizlere red ve teslîm edip biz dahi yedinden ahz u kabz eyledik. Menzil-i mezkûra ve gerek semen-i merkûmeye müte'allik da'vâdan merkûm Yusuf'un zimmetini ibrâ-i âmm-ı kâti'ü'n-nizâ'la ibrâ ve iskât eyledik. Fîmâ ba'd husûs-ı mezbûra müte'allik mezbûr Yusuf ile vechen mine'l-vücûh ve sebeben mine'l-esbâb da'vâ ve nizâ' ve mutâlebâtımız kalmamışdır dediklerinde gıbbe't-tasdîki'ş-şer'î mâ vaka'a bi't-taleb ketb olundu.

Fi'l-yevmi's-sâlis ve'l-'ısrîn min Zilhicceti'ş-şerîfe li-seneti hams ve selâsîn ve mi'e ve elf

Şuhûdü'l-hâl: Mustafa [b.] Şahin dellâl, Mehmed [b.] Hasan, Hasan [b.] Mehmed, İsmail [b.] İbrahim, Mollâ Hüseyin [b.] Sefer, Murad [b.] İbrahim, Ebubekir Çelebi [b.] Osman, Hüseyin Çelebi [b.] Mahmud, es-Seyyid Ali Efendi [b.] Şeyh Mehmed

38 [10a-1] Ergani merkezinde oturan Ovanes v. Yani'nin Ergani'ye bağlı Ceberde? köyünde bulunan bağını Erotin v. Toro'ya satması

Mübâya'a-i bâğ, 43 guruş

Eyâlet-i Diyarbekir'e tâbi' nefis-i Ergani'de mütemekkin Ovanes v. Yani nâm zimmi meclis-i şer' -i hatîr-i lâzımü't-tevkîrde işbu hâmilü'r-rakîm Erotin v. Toro nâm zimmi muvâcehesinde ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm edip akd-i âti'z-zikrin sudûruna değîn silk-i mülk-i sahîhimde münselik olup Ergani karyelerinden Ceberde? nâm karye toprağında vâki' bir taraftan İğob bâğı ve bir taraftan Oğkâs bâğı ve bir taraftan benim dahi bâğım ve taraf-ı râbi'inin çay ile mahdûd bin tevek kûrûmu müştemil bâğımın beş yüz tevekini ve nısf bâğ damını sene-i mezbûrede hâsıl olan nısf şiresiyle tarafeynden îcâb ve kabûlü hâvî bey' -i bâtt-ı sahîh-i şer'î ile işbu mersûm Erotin'e kırk üç guruşa bey' ve temlik eylediğimde ol dahi ber-vech-i muharrer iştirâ ve temellük ve kabz eyledikten sonra semen-i merkûm kırk üç guruşu mersûm Erotin yedinden tamâmen ahz u kabz edip bey' -i mezbûru mahallinde kabz ve tasarrufa müşterî-i mesfûru taslît eyledim. Ba'de'l-yevm sâlifü'z-zikr bâğın ve damın ve sene-i mezbûrede hâsıl olan şirenin nısfı mesfûr Erotin'in mülk-i müşterâsıdır, mutasarrıf olsun dedikde gibbe't-tasdîki's-şer'î mâ vaka'a bi't-taleb ketb olundu.

Fi'l-yevmi's-selh min Zilhiceti's-şerîfe li-seneti hams ve selâsîn ve mi'e ve elf

Şuhûdü'l-hâl: Bekir [b.] Osman, Murad [b.] İbrahim, Hancı Hasan [b.] Cuma, Evliya b. Mirza, Paçacı Seyyid Hasan, Mahmud, Muhzır Mehmed Emin, Muhzır Ahmed Mirza

39 [10a-2] Molla Bahaeddin mahallesinde oturan Hüseyin Efendi b. Ahmed Efendi'nin aynı mahallede bulunan evini Mardiros v. Melkon'a satması

Mübâya'a, 855 guruş

Medîne-i Âmid -sîne sükkânüha 'ani'l-mekâyid- mahallâtından Mollâ Bahaeddin mahallesinde sâkin ve fahrü'l-eşbâh Hüseyin Efendi b. Ahmed Efendi meclis-i şer' -i hatîr-i lâzımü't-tevkîrde işbu hâmilü'r-rakîm Mardiros v. Melkon muvâcehesinde ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm edip akd-i âti'z-zikrin sudûruna değîn silk-i mülk-i sahîhimde olan ve rişte-i kabza-i tasarrufumda münsecim olup mahalle-i mezbûrede vâki' bir taraftan Abdülkadir Çelebi mülkü ve iki taraftan Emine Hâtûn mülkü ve taraf-ı râbi'den tarîk-î âm ile mahdûd iki sofa tahtlarında zîr-i zemîn ve bir meclis tahtında zîr-i zemîn ve bir çardak tahtında kenîf ve matbah ve bir kilâr ve su kuyusu ve avluyu muhtevî menzilimi bi-cümleti't-tevâbi' ve'l-levâhık tarafeynden îcâb ve kabûlü hâvî ve şürût-ı müfsideden

ârî bey'-i bâtt-ı sahîh-i şer' ile mersûm Mardiros'a semen-i misli ve kıymeti mûmâsili olan sekiz yüz elli beş guruşa bey' ve kabz-ı semen eyledim dedikde mâ vaka'a bi't-taleb ketb olundu.

Fi'l-yevmi's-sâmin min Zilhicceti's-şerîfe li-seneti hams ve selâsîn ve mi'e ve elf

Şuhûdü'l-hâl: Murad b. İbrahim, Münâdî Mustafa Yusuf, es-Seyyid Ali Efendi b. eş-Şeyh Mehmed, Mütevellî vekîli Bezzâz el-Hac Mustafa, es-Seyyid Mahmud tâbi'-i mûmâileyh, Mehmed Ağa birâderi Şeyh Yusuf Efendi

40 [10a-3] Hoce Haçador mahallesinde oturan Bağdasar v. Melkon'un aynı mahallede bulunan evini Sadraka'ya satması

Mübâya'a, 100 guruş

Medîne-i Âmid mahallâtından Hoce Haçador mahallesinde mütemekkin Bağdasar v. Melkon meclis-i şer'-i hafîr-i lâzımü't-tevkîrde karındâşı işbu hâmilü'r-rakîm Sadraka muvâcehesinde ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm edip akd-i âti'z-zikrin sudûruna deġin silk-i mülk-i sahîhimde münselik olup mahalle-i mezbûrede vâki' bir taraftan vakf-ı mezbûr ve bazen Seydi mülkü ve bir taraftan Kerib mülkü ve bir taraftan karındâşım mesfûr Sadraka mülkü ve taraf-ı râbi'den tarîk-ı âm ile mahdûd senede bir rub' hâne avârızı olan iki meclis ve bir çardak ve su kuyusu ve matbah ve bir kilâr ve kenîf ve avluyu müştamil menzilin tasarrufu benim ve nisf-ı âharı karındâşım mesfûr Sadraka'nın olmaġla el-hâletü hâzihî menzil-i mahdûd-ı mezkûrda olan nisf hisse-i şâyi'amı tarafeynden îcâb ve kabûlü hâvî ve şürût-ı müfsideden ârî bey'-i bâtt-ı sahîh-i şer' ile karındâşım mesfûr Sadraka'ya yüz guruşa bey' ve kabz-ı semen eyledim dedikde mâ vaka'a bi't-taleb ketb olundu.

Fi'l-yevmi's-selh min Zilhicceti's-şerîfe li-seneti hams ve selâsîn ve mi'e ve elf

Şuhûdü'l-hâl: Köse Mustafa b. Hayrullah, Mehmed Beşe b. el-Hac Süleyman, el-Hac Osman b. (), el-Hac Ebubekir Çelebi b. (), el-Hac Hüseyin tüccâr, Ömer Efendi b. (), el-Hac Halil b. Mehmed, es-Seyyid Yasin [b.] Mehmed, Seyyid Mehmed Yusuf, el-Hac Mehmed b. İvaz

41 [10b-1] Cami-i kebîr mahallesinde oturan Abdülkadir b. Hüseyin'in Rumiyan mahallesinde bulunan evini Aslan v. Mardiros'a satması

Mübâya'a, 460 guruş

Medîne-i Âmid mahallâtından Cami'-i kebîr mahallesinde sâkin Abdülkadir b. Hüseyin meclis-i şer'-i hatîr-i lâzımü't-tevkîrde işbu hâmilü'r-rakîm Aslan v. Mardiros nâm zimmi muvâcehesinde ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm edip akd-i âti'z-zikrin sudûruna deĝin silk-i mülk-i sahîhimde olup vilâyet-i mezbûre mahallâtından Rumiyan mahallesinde vâki' bir taraftan Hasan Beşe mülkü ve bir taraftan Bakkâl Arslan mülkü ve bir taraftan Korkü zimmi mülkü ve taraf-ı râbi'den tarîk-ı hâs ile mahdûd dâhilde bir meclis ve bir evvân tahtında zir-i zemîn ve bir matbah ve iki kilâr ve kenîf ve avluyu müstemil ve hâriciye üç sofa ve bir kilâr ve bir çardak ve su kuyusu ve avluyu müstemil menzilimi bi-cümleti't-tevâbi' ve'l-levâhık tarafeynden îcâb ve kabûlü hâvî ve şürût-ı müfsideden ârî bey'-i bâtt-ı sahîh-i şer'î ile mersûm Aslan'a dört yüz altmış guruşa bey' ve kabz-ı semen eyledim dedikde mâ vaka'a bi't-taleb ketb olundu.

Fi'l-yevmi't-tâsi' ve'l-ısrîn min Zilhiccet-i ş-şerîfe li-seneti hams ve selâsîn ve mi'e ve elf

Şuhûdü'l-hâl: Es-Seyyid Osman, Murad [b.] İbrahim, Seyyid Alaeddin b. Hızır, es-Seyyid Ali Efendi b. Şeyh Mehmed

42 [10b-2] Ali Paşa mahallesinde ikamet eden Osman b. Ahmed'in aynı mahallede bulunan evini Osman b. Abdullah'a satması

Mübâya'a, 60 guruş

Medîne-i Âmid mahallâtından Ali Paşa mahallesinde sâkin Osman b. Ahmed meclis-i şer'de işbu râfi'ül-vesîka Osman b. Abdullah mahzarında ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm edip akd-i âti'z-zikrin sudûruna deĝin silk-i mülk-i sahîhimde münselik olup mahalle-i mezbûrede vâki' bir taraftan Bakkâl Hüseyin Çelebi mülkü ve bir taraftan Harnik Hüseyin Beşe mülkü ve bir taraftan Tayyar'ın kızı Âişe bt. Mehmed mülkü ve taraf-ı râbi'den Ali Beşe sâkin olduğu vakıf menzil ile mahdûd bir kebîr ve bir sagîr iki meclis ve bir kilâr ve bir matbah ve kenîf ve avluyu müstemil ve mecâzı mezbûre Âişe Hâtûn ile müşterek ve senede bir guruş avârızı olan menzilimi bi-cemî'i't-tevâbi' ve'l-levâhık tarafeynden îcâb ve kabûlü hâvî ve şürût-ı müfsideden ârî bey'-i bâtt-ı sahîh-i şer'î ile mezbûr Osman'a altmış guruşa bey' ve kabz-ı semen eyledim dedikde mâ vaka'a bi't-taleb ketb olundu.

Fi'l-yevmi's-sâdis ve'l-ısrîn min Zilhiccet-i ş-şerîfe li-seneti hams ve selâsîn ve mi'e ve elf

Şuhûdü'l-hâl: Murad [b.] İbrahim, Ebubekir b. Osman, es-Seyyid Ali Efendi b. eş-Şeyh Mehmed

43 [10b-3] Ali Paşa mahallesinde ikamet ederken vefat eden Hasan b. Abdullah b. Abdülmennan Atik Şeyhzade Mehmed Çelebi'nin Kuşdoğan mahallesindeki evini Ali Paşa Camii'ne vakfettiği

Vakıf menzil

Medîne-i Âmid mahallâtından Ali Paşa mahallesinde sâkin iken bundan akdem fevt olan Hasan b. Abdullah b. Abdülmennan Atik Şeyhzâde Mehmed Çelebi'nin verâseti taraf-ı beytûlmâle âid ve râci' olduğu lede's-şer'-i şerîf zâhir ve mütehakkık olduktan sonra medîne-i mezbûrede vâki' Ali Paşa Câmî-i şerîfi'nin imâm-ı evveli olan işbu râfi'ü'l-vesîka es-Seyyid Halil Efendi b. Ömer Efendi meclis-i şer'-i hatîr-i lâzımü't-tevkîrde işbu bin yüz otuz beş senesinde beytûlmâl-i âmme ve Hâssa emîni olup tereke müteveffâ-yı mezbûra vaz'u'l-yed olduğu şer'an sâbit olan fahrü'l-eşbâh Ebubekir Mollâ tarafından husûs-ı âti'l-beyânda ve vekîl-i müsecceli olan kâtibleri Ahmed Efendi b. Ali mahzarında üzerine da'vâ ve takrîr-i kelâm edip müteveffâ-yı mezbûreden muntakil olup medîne-i mezbûre mahallâtından Kuşdoğan mahallesinde vâki' bir taraftan Kârhâneci Hüseyin Beşe mülkü ve bir taraftan Gürcü Ahmed mülkü ve tarafeyni tarîk-ı âm ile mahdûd bir meclis ve bir kilâr ve bir matbah ve kenîf ve avluyu müştemil menzilin müteveffâ-yı mezbûr fevtinden dört gün mukaddem yedinde ve tasarrufunda olduğu hâlde câmî-i mezbûrda imâm-ı evvel olanlara vakf ederim deyü huzûr-ı müsliminde ikrâr ve işhâd dahi edip hâlâ vakf olmağla menzil-i mahdûd-ı mezkûru tereke müteveffâ-yı mezbûrdan olmak üzere müvekkil-i mûmâileyh bi'l-emâne vaz'-ı yed edip suâl olunup takrîri tahrîr ve kasr-ı yedine tenbîh olunmak matlûbumdur dedikte gibbe's-suâl vekîl-i mezbûr Ahmed Efendi cevâbında menzil-i mahdûd-ı mezbûra müvekkil-i mûmâileyh Ebubekir Mollâ [11a] ber-vech-i muharrer bi'l-emâne vaz'-ı yedi dahi ikrâr, lâkin müteveffâ-yı mezbûra menzil-i mahdûd-ı mezkûru fevtinden dört gün mukaddem ber-vech-i muharrer vakf ederim deyü ikrâr ve işhâd eylediğini inkâr edicek müdde'î-i mezbûr imâm es-Seyyid Halil Efendi'nin müdde'âsına yine hasr olundukda udûl-i ahrâr-ı ricâl-i müsliminden Hüseyin b. Mehmed ve Abdi b. Ahmed nâm kimesneler li-ecli's-şehâde meclis-i şer'e hâzırûn olup isre'l-istişhâd fi'l-hakîka el-hâletü hâzihî şehâdetleri makbûle olmağla imâm efendi ve tilmîz-i evvel Ebû Yusuf hazretlerinin katında vâkıf mücerred "vakaftü" demekle vakıf sahîh ve lâzım olmağın kavli-i mezkûr üzere ber-vech-i muharrer vakf-ı merkûmun sıhhat ve lüzûmuna ba'de'l-hükm mâ vaka'a bi't-taleb ketb olundu.

Fi'l-yevmi's-sâlis ve'l-ışrîn min Zilhicceti's-şerîfe li-seneti hams ve selâsîn ve mi'e ve elf

Şuhûdü'l-hâl: Yusuf b. (), Hüseyin [b.] İbrahim, Bekir [b.] Osman, Eyüb [b.] Ali kassâb, Halo [b.] Mollâ Hasan, es-Seyyid Hüseyin [b.] Sefer, es-Seyyid Hüseyin [b.] Rasül, es-Seyyid Ali Efendi b. Şeyh Mehmed ve gayruhüm

44 [11a-1] Hoce Haçador mahallesinde oturan Toma bt. Avadis ve Mernuş bt. İkob'un aynı mahallede bulunan evlerini Ezdo v. İkob'a satması

Mübâya 'a, 200 guruş

Medîne-i Âmid mahallâtından Hoce Haçador mahallesinde mütemekkin Toma bt. Avadis ve Mernuş bt. İkob nâm Nasrâniyeler taraflarından husûs-ı âti'l-beyânda vekîli olduğu zât-ı mezbûretânı ma'rifet-i şer'iyeye ile ârifân Kaplan Beşe b. Şahin ve Ahmed b. Ali şehâdetleriyle şer'an sâbit olan Tahman v. Sanos vekâleten meclis-i şer'-i şerîfde işbu hâmilü'r-rakîm Ezdo v. İkob nâm zimmî muvâcehesinde bi'l-vekâle ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm edip müvekkiletân-ı mesfûretânın silk-i mülk-i sahîhlerinde münselik olup mahalle-i mezbûrede vâki' iki taraftan Abdülkadir b. Ahmed mülkü ve bir taraftan Haço mülkü ve taraf-ı râbi'den tarîk-ı âm ile mahdûd iki sofâ ve tahtları zîr-i zemîn ve bir neccârî ve bir çardak ve tahtında kenîf ve su kuyusu ve matbah ve avluyu müştemil ve senede rub' hâne avârızî olan menzillerimi bi-cümleti't-tevâbi' ve'l-levâhık tarafeynden îcâb ve kabûlü hâvî ve şürût-ı müfsideden ârî bey'-i bâtt-ı sahîh-i şer'î ile mesfûr Ezdo'ya iki yüz guruş kıymetli bir çift altın endîşe ve bir çift altın zümürüd taşlı küpeye bey' ve temlik ve teslîm edip ol dahi ber-minvâl-i muharrer iştirâ ve temellük ve tesellüm ve kabz ve kabûl eyledikten sonra semeni olan mezbûr iki yüz guruş kıymetli birer çift altın endîşe ve küpeyi mesfûr Ezdo yedinden müvekkilelerim mesfûretân ahz u kabz eyledik. Ba'de'l-yevm menzil-i mahdûd-ı mezkûr âmme-i hukukuyla mesfûr Ezdo'nun mülk-i müşterâsıdır, keyfe mâ yeşâ' ve yehtâr mülkiyet üzere zabt ve tasarruf eylesin dediler dedikde gibbe't-tasdîki's-şer'î mâ vaka'a bi't-taleb ketb olundu.

Fi'l-yevmi't-tâsi' ve'l-ışrîn min Zilhicceti's-şerîfe li-seneti hams ve selâsîn ve mi'e ve elf

Şuhûdü'l-hâl: Murad b. İbrahim, es-Seyyid Şeyh Ali [b.] Mehmed, Ebubekir b. Şahin, Mollâ Ahmed b. Ali, İsmail b. Yusuf, İsmail b. Hasan

45 [11a-2] Hoce Maksud mahallesinde ikamet eden Melke bt. Merican'ın aynı mahallede bulunan ev hissesini Merkus v. Bağdasar'a satması

Mübâya'a, 150 guruş

Medîne-i Âmid mahallâtından Hoce Maksud mahallesinde mütemekkin Melke bt. Merican nâm Nasrâniye'nin zevci tarafından husûs-ı âti'l-beyânda vekîl olduğu zât-ı mezbûreyi ma'rifet-i şer'iyye ile ârifân Bâli v. Mardiros ve Karabet v. Haço nâm zimmîler şehâdetleriyle şer'an sâbit olan İkob v. Emirhan vekâleten meclis-i şer'-i şerîfde işbu hâmilü'r-rakîm Merkus v. Bağdasar nâm zimmî muvâcehesinde ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm edip akd-i âti'z-zikrin sudûruna deĝin müvekkilemin silk-i mülk-i sahîhinde münselik olup mahalle-i mezbûrede vâki' bir taraftan Murathan zimmî mülkü ve bir taraftan Bakkâl Şemo zimmî mülkü ve bir taraftan vakıf mahzen ve taraf-ı râbi'den tarîk-ı âm [11b] ile mahdûd ve senede dört guruş avârızı olan iki sofa ve iki neccârı ve bir kebîr oda ve tahtı bir sagîr oda [ve] bir matbah ve su kuyusu ve kenîf ve avluyu müştemil menzilin nisfî mesfûrun ve nisf-ı âharı müvekkilem mesfûrenin olmaĝla hâlâ menzil-i mahdûd-ı mezkûrda olan nisf hisse-i şâyi'ası dahi bi-cümleti't-tevâbi' tarafeynden icâb ve kabûlü hâvî ve şürût-ı müfsideden ârî bey'-i bâtt-ı sahîh-i şer'î ile mesfûr Merkus'a yüz elli guruşa bey' ve temlik ve teslim edip ol dahi ber-minvâl-i muharrer iştirâ ve temellük ve tesellüm ve kabz ve kabûl eyledikten sonra semeni olan mezkûr yüz elli guruşu müvekkilem mesfûre Melke işbu Merkus yedinden tamâmen ahz u kabz eyledim. Ba'de'l-yevm menzil-i mahdûd-ı mezkûrda olan nisf hisse-i şâyi'am âmme-i hukukuyla mesfûr Merkus'un mülk-i müşterâsıdır, keyfe mâ yeşâ' ve yehtâr zabt ve tasarruf eylesin dedikte gibbe't-tasdîki-ş-şer'î mâ vaka'a bi't-taleb ketb olundu.

Fi'l-yevmi's-selh min Zilhicceti'ş-şerîfe li-seneti hams ve selâsîn ve mi'e ve elf

Şuhûdü'l-hâl: Es-Seyyid Ali Efendi b. Şeyh Mehmed, Ebubekir b. Osman, Murad b. İbrahim

46 [11b-1] Hoce Maksud mahallesinde oturan Melke bt. Merican'ın Küçükkenisa mahallesinde bulunan menzildeki 1/3 hissesini Erotin v. Ruhican'a satması

Mübâya'a, 70 guruş

Medîne-i Âmid mahallâtından Hoce Maksud mahallesinde mütemekkin Melke bt. Merican nâm Nasrâniye'nin zevci ve tarafından husûs-ı âti'l-beyânda vekîl olduğu zât-ı mezbûreyi ma'rifet-i şer'iyye ile ârifân Bâli v. Mardiros ve Karabet v. Haço nâm zimmîler şehâdetleriyle sâbit olan İkob v. Emirhan nâm zimmî meclis-i şer'de işbu

hâmilü'r-rakîm Erotin v. Ruhican nâm zimmî muvâcehesinde bi'l-vekâle ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm edip akd-i âti'z-zikrin sudûruna deĝin müvekkilem mesfûrenin silk-i mülk-i sahîhinde münselik olup medîne-i mezbûre mahallâtından Küçük Kenise mahallesinde vâki' bir taraftan Karabet v. İstader mülkü ve bir taraftan Semamun v. Ağcan mülkü bir taraftan Pagur v. Habo mülkü ve taraf-ı râbi'den tarîk-ı âm ile mahdûd ve senede bir rub' hâne avârızı olan bir meclis ve bir eyvân ve bir çardak ve tahtı matbah ve su kuyusu ve kenîf ve zîr-i zemîn ve avluyu müştemil menzilin iki sülüsü mesfûr Erotin'in ve bir sülüsü müvekkilem mesfûrenin olmaĝla hâlâ menzil-i mahdûd-ı mezkûrda bir sülüs hissesini müvekkilem mesfûr bi-cümleti't-tevâbi' tarafeynden îcâb ve kabûlü hâvî bey'-i bâtt-ı sahîh-i şer'î mesfûr Erotin'e yetmiş guruşa bey' ve temlik ve teslim edip ol dahi ber-minvâl-i muharrer iştirâ ve temellük ve tesellüm eyledikten sonra semeni olan meblaĝ-ı mezkûru müvekkilem mesfûra işbu mesfûr Erotin yedinden tamâmen ahz u kabz eyledim. Ba'de'l-yevm menzil-i mahdûd-ı mezkûrda olan bir sülüs hissem mesfûr Erotin'in mülk-i müşterâsıdır, keyfe mâ yeşâ' ve tahtâr zabt eylesin dedikte ĝibbe't-tasdîki's-şer'î mâ vaka'a bi't-taleb ketb olundu.

Fi'l-yevmi's-selh min Zilhicceti's-şerîfe li-seneti hams ve selâsîn ve mi'e ve elf

Şuhûdü'l-hâl: Topal Hasan b. Abdülkadir mûytâb, İsmail b. Hasan mûytâb, Mehmed b. Abdurrahman, Ahmed b. Hasan berber, İbrahim b. el-Hac Hasan, Seyyid Ali Efendi [b.] Şeyh Mehmed, Ebubekir b. Osman ve gayruhüm

47 [11b-2] Kalenderhane mahallesi sakinlerinden Seyyid Ömer b. Ahmed'in aynı mahalledeki evini Mehmed ile zevcesi Medine'ye satması

Mübâya 'a, 70 guruş

Medîne-i Âmid mahallâtından Kalenderhane mahallesi sükkânından es-Seyyid Ömer b. Ahmed asıl zevcesi Medine bt. Halil tarafından husûs-ı âti'l-beyânda vekîl olduĝu zât-ı mezbûreyi ma'rifet-i şer' ile ârifân Ahmed b. Mirza ve Mustafa b. Ömer şehâdetleriyle nâib olan zevci mezbûr es-Seyyid Halil vekâleten ve zâtı ta'rîf-i şer'î ile mu'arrefe olan Hadice bt. Hasan asâleten meclis-i şer'-i hafîr-i lâzımü't-tevkîrde işbu râfi'ül-vesîka kendi asıl zevcesi Medine bt. Satılmış tarafından husûs-ı âti'z-zikre vekîl-i müsecceli olan Mehmed b. Abdi mahzarında ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm edip mahalle-i mezbûrede vâki' bir taraftan vakıf menzili ve bir taraftan Süleyman mülkü ve tarafeyni tarîk-ı âm ile mahdûd iki sofa birinin tahtında zîr-i zemîn ve bir kilâr ve bir meclis ve bir matbah ve kenîf ve avluyu müştemil menzilimizi bi-cümleti't-tevâbi' ve'l-levâhık tarafeynden îcâb ve kabûlü hâvî ve şürût-ı müfsideden ârî bey'-i bâtt-ı sahîh-i şer'î ile işbu mezbûretân Mehmed ile zevcesi mezbûre Medine'ye semen-i misli ve kıymet-i mümâsili olan yetmiş guruşa bey' ve temlik ve teslim edip ol dahi ber-minvâl-i muharrer iştirâ ve temellük ve tesellüm ve kabz ve kabûl eyledikten sonra

semen-i mezkûrun nisfını müvekkile-i mezbûrenin mâlından [12a] olmak üzere mezbûr Mehmed yedinden her birimiz bi-kadri'l-hıses tamâmen ahz u kabz eyledik ba' de'l-yevm menzil-i mahdûd-ı mezkûr âmme-i hukuk ve levâhıkıyla merkûm Mehmed ile zevcesi Medine'nin ale'l-iştiraki's-seviyy mülk-i müşterâlarıdır, hasbe mâ yeşâ' mutasarrıf olsun dediklerinde gibbe't-tasdîki's-şer'î mâ vaka'a bi't-taleb [ketb] olundu.

Fi'l-yevmi's-sâmin ve'l-ışrîn min Zilhicceti's-şerîfe li-seneti hams ve selâsîn ve mi'e ve elf

Şuhûdü'l-hâl: Çermik Müftüzâde Mehmed Efendi, Mustafa b. Ömer, Habeşli Elhas b. (), Habeşli Mustafa b. Hızır, Ali Efendi el-imâm, Murad b. İbrahim, Ebubekir b. Osman, şâhidânü'l-vekâle ve gayruhüm

48 [12a-1] Kubad Bey mahallesindeki ev Rabia Hatun tarafından Meyser v. Abraham'dan satın alındığından Yusuf b. İsmail'in müdahale etmemesi gerektiği

Mübâya'a, 25 guruş

Medîne-i Âmid mahallâtından Kubad Bey mahallesinde sâkin Yusuf b. İsmail meclis-i şer' de işbu râfi'ü'l-vesîka Rabia bt. Mustafa nâm hâtûnun sadrî oğlu ve tarafeynden husûs-ı âti'l-beyânda vekîl olduğu zât-ı ma'rifet-i şer'iyye ile ârifân Mehmed b. Mustafa ve Abdürrezzak b. Mustafa şehâdetleriyle şer'an mahzar-ı hasm-ı câhidde sâbit olan Abdullah Çavuş b. Mehmed mahzarında üzerine da'vâ ve takrîr-i kelâm edip mahalle-i mezbûrede vâki' bir taraftan benim âhar menzirim ve bir taraftan Mustafa Ağa b. el-Hac Ali Ağa menzili ve bir taraftan Muhzır Ahmed b. Mirza menzili ve taraf-ı râbi'den tarîk-ı âm ile mahdûd bir çardak ve tahtında zîr-i zemîn ve avluyu müstemil menzilimi târîh-i kitâbdan bir ay mukaddem işbu hâzır fi'l-meclis Meyser v. Abraham nâm zimmîden yirmi beş guruşa iştirâ olunmuş iken hâlâ müvekkile-i mezbûre zabıtma müdâhale eder, suâl olunmak matlûbumdur dedikte gibbe's-suâl vekîl-i mezbûr cevâbında menzil-i mahdûd-ı mezkûru târîh-i kitâbdan iki ay mukaddem müvekkilem mezbûre Rabia Hâtûn işbu hâzır fi'l-meclis mesfûr Meyser'den yirmi beş guruşa semen-i medfû'a iştirâ olunmuşdur deyü def'le mukâbele edicek isre'l-istintâk ve'l-inkâr müvekkile-i mezbûre menzil-i mahdûd-ı mezkûru mukaddem târîhle ber-vech-i muharrer iştirâ eylediğine beyyine talep olundukda udûl-i ahrâr-ı ricâl-i müslimînden el-Hac Mehmed b. el-Hac Hüseyin ve Hasan b. Abdullah nâm kimesneler li-ecli's-şehâde meclis-i şer'e hâzırân olup isre'l-istişhâd fi'l-vâki' menzil-i mahdûd-ı mezbûru müvekkile-i mezbûre Rabia Hâtûn'a târîh-i kitâbdan iki ay mukaddem işbu hâzır bi'l-meclis Meyser v. Abraham nâm zimmîden yirmi beş guruşa semen-i medfû'a bizim huzûrumuzda iştirâ eyledi. Târîh-i mezbûrdan beru menzil-i mahdûd-ı mezkûr müvekkile-i mezbûrenin mülk-i müşterâsıdır, biz bu husûsa bu vech üzere şâhidleriz, şehâdet dahi

ederiz deyü her biri edâ-i şehâdet-i şer'iyeye eylediklerinde gibbe'r-ri'âye şerâyiti'l-kabûl şehâdetleri makbûle oldukdan sonra husûs-ı mezbûr mesfûr Meyser'den suâl oldukda fi'l-hakîka menzil-i mahdûd-ı mezkûrun târîh-i kitâbdan iki ay mukaddem ber-vech-i muharrer müvekkile-i mezbûreye yirmi beş guruşa semen-i makbûza bey' ve temlik etmişdir deyü ikrâr etmeğın mücebince müdde'î-i mezbûr Yusuf bî-vech ta'arruzdan men' ve menzil-i mezbûru müvekkile-i mezbûra mülkiyet üzere zabta tenbîh olunup mâ vaka'a bi't-taleb ketb olundu.

Fi'l-yevmi's-sânî ve'l-'ısrîn min Zilhicceti's-şerîfe li-seneti hams ve selâsîn ve mi'e ve elf

Şuhûdü'l-hâl: Es-Seyyid Ali Efendi b. Şeyh Mehmed, Ebubekir b. Osman, Murad b. İbrahim, şâhidânü'l-vekâle, Hüseyin b. İbrahim ve gayruhüm

49 [12a-2] Mehmed Paşa mahallesinde vefat eden Seyyid Ebubekir b. Şaban'dan intikal eden aynı mahalledeki evinin vârisleri tarafından el-Hac Mehmed Efendi'ye satıldığı

Mübâya'a, 350 guruş

Medîne-i Âmid mahallâtından Mehmed Paşa mahallesinde sâkin iken bundan akdem fevt olan es-Seyyid Ebubekir b. Şaban'ın verâseti zevce-i menkûha-i metrûkesi Âişe bt. Hasan ve sulbî kebîr oğulları es-Seyyid Mustafa ve es-Seyyid Mehmed ve sulbiye-i kebîre kızları Emine ve Zeliha ile sulbî kebîr oğlu gâib ani'l-beled Hasan'a münhasıra olduğu şer'an zâhir oldukdan sonra zâtları ta'rîf-i şer'î ile mu'arrefe olan mezbûrân Âişe ve Emine ve Zeliha ile mezbûrân es-Seyyid Mustafa ve es-Seyyid Mehmed nâm kimesneler aşâleten ve gâib-i mezbûr Hasan'ın vâlidesi tarafından kayyum nasb olunan mezbûre Âişe meclis-i şer'de işbu râfi'ül-vesîka Özbek el-Hac b. el-Hac İvaz mahzarında her biri ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm edip mahalle-i mezbûrede vâki' bir taraftan Bastacı Mustafa Çelebi vereseleri mülkü ve bir taraftan Çukacı Ebubekir Çelebi mülkü ve tarafeyni tarîk-ı âm ile mahdûd Gamzâde Halil'in vereseleri mülkünden ve mezbûr el-Hac Mehmed'in harâbe arsasından mâ'adâ bâkî kalan üç sofa ve iki kilâr ve bir samanlık ve bir matbah ve su kuyusu ve kenîf ve avluyu müştemil menzil mûrisimiz müteveffâ-yı mezbûr es-Seyyid Ebubekir'den müntakil mülk-i mûrisimiz olup harâbe ve hedme karîb olup icâresi tamirâta vefâ etmediğinden gayrı vâlidemizin ve babamız müteveffâ-yı mezbûr zimmetinde müsbet olan mehrini edâ için menzil-i mahdûd-ı mezkûr bi-izni's-şer'î bey'e arz edip mecma'-ı-nâs olan mahallerde kirâren ve mirâren nidâ ve müzâyede [12b] ve ba'de inkıtâ'i'r-rağbe üç yüz elli guruşa mezbûr el-Hac Mehmed üzerinde karâr edip ziyâde ile tâlib-i âharı zuhûr etmemekle menzil-i mahdûd-ı mezkûru bi-cümleti't-tevâbi' ve'l-levâhık tarafeynden icâb ve kabûlü hâvî ve sürût-ı müfsideden ârî bey'-i bâtt-ı sahîh-i şer'î ile mezbûr el-Hac Mehmed'e meblağ-ı

mezbûr üç yüz elli guruşa bey' ve temlik ve teslim edip ol dahi ber-minvâl-i muharrer iştirâ ve temellük ve tesellüm ve kabz ve kabûl eyledikden sonra semeni olan meblağ-ı mezbûr üç yüz elli guruşa müşteri-i mezbûr el-Hac Mehmed yedinden ahz u kabz edip yüz guruşunu vâlidemizin mehrine ve beş guruşunu yine vâlidemizin bâkî kalan sümün hissesine ve on yedi guruş dahi masârîf-ı lâzımimize ihrâc edip bâkî iki yüz yirmi sekiz guruşdan gâib-i mezbûr es-Seyyid Hasan'a isâbet eden elli yedi guruş hisse-i irsiyesi müşteri-i mezbûr el-Hac Mehmed zimmetinde kalıp mâ'adâ yüz yetmiş beş guruşu dahi ber-vech-i muharrer her birimiz bi-kadri'l-hises mezbûr el-Hac Mehmed yedinden bi't-tamâm ahz u kabz eyledik. Ba'de'l-yevm menzil-i mezkûr mezbûr el-Hac Mehmed'in ber-vech-i muharrer mülk-i müşteri'sıdır, keyfe mâ yeşâ' ve yehtâr mülkiyet üzere zabt ve tasarruf eylesin dediklerinde gıbbe't-tasdîki's-şer'î mâ vaka'a bi't-taleb ketb olundu.

Fi'l-yevmi's-sânî ve'l-ısrîn min Zilka'deti's-şerîfe li-seneti hams ve selâsîn ve mi'e ve elf

Şuhûdü'l-hâl: Fahrü'l-hutebâ Yeğen Mehmed Efendi, Mehmed Ağa birâderi Şeyh Yusuf Efendi, es-Seyyid Ali Efendi b. Ebubekir Efendi, es-Seyyid el-Hac Ebubekir b. () eskici?, Hüseyin Efendi b. Mustafa Efendi el-imâm, Mollâ Ömer Mekkîzâde, Mollâ Mahmud b. Mekkîzâde, Seyyid Halil Erganili, Ebubekir b. () çukacı, Mollâ Osman kettân, Mollâ Mustafa b. Yorgancîzâde, es-Seyyid el-Hac Mehmed Emin Terzi Kadirzâde, es-Seyyid Ali Efendi b. Şeyh Mehmed, Mollâzâde Receb Mahmud ve gayruhüm

50 [12b-1] Telbisime nahiyesi Mahal köyü sakinlerinden Hüseyin b. Tahir'in evlenme isteğini reddeden Meryem Hatun'un Abdünnebi oğlu Şükrullah ile evlenmeyi kabul ettiği

Nâmzed

Medîne-i Âmid muzâfâtından Karacadağ kurbunda Telbisime nâhiyesinden Mahal nâm karye sükkânından Hüseyin b. Tahir nâm kimesne meclis-i şer'de işbu bâ'isü'l-vesîka es-Seyyid Abdünnebi b. Budak mahzarında üzerine da'vâ ve takrîr-i kelâm edip işbu hâzır fi'l-meclis Meryem bt. () nâm bîkr ve bâliğayı bundan akdem nefsim için nâmzed eylediğimde on guruş nakid ve yirmi iki re's keçi ve bir öküz ve iki inek ve oğlak ve üç hil'at olmak üzere bir abâ ve bir kaftan ve bir çizme mezbûrenin eniştesi gâib ani'l-meclis Bahaeddin nâm kimesneye teslim edip hâlâ mezbûreyi akd-i nikâh etmek murâd eylediğimde oğlum Şükrullah'a nâmzed etmişimdir deyü mezbûr Abdünnebi mu'âraza eder, suâl olunsun dedikde gıbbe's-suâl mezbûr Abdünnebi cevâbında müdde'î-i mezbûr Hüseyin işbu mezbûre Meryem'in nefsi-i muhtâresi olmamağla oğlum Şükrullah

için nâmzed etmişimdir deyü def ile mukâbele edicek husûs-ı mezbûr mezbûre Meryem'den suâl olundukda fi'l-vâki müdde'î-i mezbûr nefsim muhtâresi olmayıp beynimizde akd-i nikâh cârî olmadığına binâen hâlâ işbu mezbûr Abdünnebi'nin oğlu Şükrullah nefsim muhtâresidir deyicek müdde'î-i mezbûrun takrîr-i meşrûhu üzere meblağ-ı mezbûr ile eşyâ-i mezkûre mezbûre Meryem'den lâzım gelmediğinden mâ'adâ mezbûre Meryem nefsi-i muhtâresine varmağa izin ve müdde'î-i mezbûr bî-vech ta'arruzdan men' olunup mâ vaka'a bi't-taleb ketb olundu.

Fi'l-yevmi't-tâsi' ve'l-ışrîn min Zilhiceti's-şerîfe li-seneti hams ve selâsîn ve mi'e ve elf

Şuhûdü'l-hâl: Yusuf b. İbrahim, Arab Mustafa b. Arslan, el-Hac Mehmed b. Seyyid Ömer, Yusuf b.() çavuş-ı divân, Murad b. İbrahim

[13a] Temmeti'l-kelâm fi hâze'l-makâm harrarahü'l-fakîr ile'l-meliki'l-allâm

El-Hac Ömer el-müvellâ [el-]hilâfe bi-medîneti Âmid -gufire lehû-

(Mühür)

51 [14a-1] Diyarbakır Mütesellimi Mustafa Ağa'nın mutfak ve kiler masrafları için Zilhicce ayına mahsuben esnaftan alınan emtia parasının vekilharcı İbrahim Ağa tarafından ödendiği

Esnâf

Bilfi'î eyâlet-i Diyarbekir muhâfızı olan vezîr-i hatîr-i mükerrem münîr-i müşterî-zamîr-i mu'azzam devletlü sa'âdetlü Ahmed Paşa -yesserallahu bi'l-hayr mâ [yürîdü ve mâ] yeşâ' - hazretlerinin kâimmakâmları fahrü'l-emâcîd ve'l-ekârim Mustafa Ağa'nın vekilharcları olan Mi'mârzâde İbrahim Ağa b. Murad meclis-i şer'-i enverde medîne-i mezbûrda Pazarbaşı Ömer Çelebi b. el-Hac Mehmed ve Ekmekçi Şeyhi es-Seyyid Osman ve Gezer İvaz ve Allâf Ahmed Beşe b. Şahin ve Tavukçu es-Seyyid Ali b. Hüseyin ile Sebzeci Şemun v. Hanna ve Mumcu Mustafa b. Abdullah ve Sabuncu es-Seyyid Mehmed b. Murad ve Kassâb es-Seyyid İsmail b. Hüseyin ve es-Seyyid Mehmed b. Mustafa ve Kelekçi Şeyhi Mehmed Ağa b. Halil ve Bulgurcu Remine v. Ohan ve Pirinççi Tato v. Abraham muvâcehelerinde takrîr-i kelâm edip mütesellim-i mûmâileyh Mustafa Ağa'nın matbah ve kilârları masârıfı için bin yüz otuz beş senesi Zilhiceti's-şerîfe guresinden gâyetine değîn bir ayda emirleriyle müceb-i defter-i müfredât mezbûr pazarbaşidan narh-ı rûzî üzere iştirâ ve kabz ve mahalline îsâl ve teslîm eylediğim yağ ve asel vesâir beynimizde ma'lûm bakkâl metâ'ı bahâlarından doksan dokuz guruş ve Ekmekçi Şeyhi mezbûr Seyyid Osman yedinden kezâlik iştirâ ve kabz eylediğim ma'lûmü'l-vezn nân-ı azîz bahâlarından otuz dokuz guruş ve on üç para ve mezbûr

Ahmed Beşe yedinden kezâlik iştirâ ve kabz eylediğim ma'lûmü'l-keyl şa'îr ve hinta ve tuz ve nohud bahâlarından doksan üç buçuk guruş ve beş para ve Tavukçu es-Seyyid Ali ve Sebzeci Şemun yedlerinden kezâlik iştirâ ve kabz eylediğim tavuk ve nişasta ve dakîk ve sebze bahâlarından yirmi dokuz buçuk guruş ve Mumcu Mustafa yedinden kezâlik iştirâ ve kabz eylediğim beynimizde ma'lûm şem' bahâsından altı buçuk guruş ve on para ve Sabuncu Şeyhi mezbûr Seyyid Mehmed yedinden kezâlik iştirâ ve kabz eylediğim ma'lûmü'l-vezn sabun bahâsından bir buçuk guruş ve yedi para ve mezbûrân Kassâb İsmail ve es-Seyyid Mehmed yedlerinden kezâlik iştirâ ve kabz eylediğim beynimizde ma'lûm lahm ve ciğer ve mumbâr bahâlarından doksan iki guruş ve beş para ve mezbûr Kelekçi Şeyhi mezbûr Mehmed Ağa yedinden kezâlik iştirâ ve kabz eylediğim beynimizde ma'lûm hatab bahâsından otuz dört guruş ve on beş para ve Bulgurcu Remine yedinden kezâlik iştirâ ve kabz eylediğim ma'lûmü'l-keyl bulgur bahâsından otuz beş buçuk guruş ve on iki para ve mesfûr Pirinççi Tato yedinden kezâlik iştirâ ve kabz eylediğim ma'lûmü'l-vezn pirinç bahâsından yirmi yedi buçuk guruş dört para ki cem'an dört yüz elli dokuz buçuk guruş ve on yedi para hakları müctemi' olup meblağ-ı mecmû'-ı mezbûru mütesellim-i mûmâileyh hazretleri mezbûrdan tamâmen edâ ve teslim olunmak üzere emr etmeleriyle ben dahi mezbûrûna ber-müceb-i defter-i müfredât meblağ-ı mezbûr-ı mecmû'-ı mezbûru mütesellim-i mûmâileyhin mâlından bi-kadri'l-hises îsâl ve teslim eyledim. Onlar dahi her birleri kabz ve teslim eylediler, suâl olunup fi'l-vâki' hâl bâlâda muharrer ve beyân olunduğu vech üzere sene-i mezbûre Zilhiccetî's-şerîfesi guresinden gâyetine değin bir ayda mütesellim-i mûmâileyh hazretlerinin matbah ve kilâr masârufi için yedimizden iştirâ ve kabz olunan emti'a-i ma'lûmenin semenlerinden müctemi' olan hakkımızı vekîlharcları merkûm İbrahim Ağa yedinden bi't-tamâm ahz u kabz eyledik. Eşyâ-i mezbûre semenlerinden mütesellim-i mûmâileyh hazretleri zimmetlerinde bir akçe hakkımız bâkî kalmadı deyü mukırr ve mu'terif olduklarında hıfzan li'l-makâl ketb olundu.

Fi'l-yevmi'r-râbi' min Muharremi'l-harâm li-seneti sitt ve selâsin ve mi'e ve elf

Şuhûdü'l-hâl: Es-Seyyid Ali Efendi b. Şeyh Mehmed, Hüseyin b. İbrahim, Murad Bey b. İbrahim, Ahmed b. Emirze, Yusuf b. (), Eyüb b. Şahin, Ebubekir b. Osman ve gayruhüm

52 [14b-1] Garb Kastal mahallesinde oturan İsmail b. Ömer'in aynı mahallede bulunan evini Abdülkadir b. Mehmed ile kız kardeşi Kadire Hatun'a satması

Mübâya'a, 110 guruş

Medîne-i Âmid mahallâtından Garb Kastal mahallesinde sâkin İsmail b. Ömer tarafından husûs-ı âti'l-beyânda vekîl olduğu Mustafa b. Ahmed ve es-Seyyid Ahmed b.

Nuh şehâdetleriyle şer'an sâbit olan İsmail b. İbrahim vekâleten meclis-i şer' de işbu râfi'ül-kitâb Abdülkadir b. Mehmed ve kız karındâşı Kadire Hâtûn taraflarından ikrâr-ı âti'z-zikri tasdîke vekîl-i müsecceli olan es-Seyyid Mehmed b. Seyyid Mustafa mahzarında bi'l-vekâle ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm edip akd-i âti'l-beyânın sudûruna değin müvekkilem mezbûrun silk-i mülk-i sahîhinde münselik olup mahalle-i mezbûrede vâki' bir taraftan Ömer Çavuş b. Ahmed mülkü ve bir taraftan Kaplan b. Topçu mülkü ve bir taraftan Şahin v. Simo mülkü ve taraf-ı râbi'den tarîk-ı hâs ile mahdûd iki sofa birinin tahtı zîr-i zemîn ve çardak tahtı bir kilâr ve matbah ve kenîf ve avluyu müştemil menzilimi bi-cümleti't-tevâbi' tarafeynden icâb ve kabûlü havî bey'-i bâtt-ı sahîh-i şer'î ile müvekkile-i mezbûr Abdülkadir ile kız karındâşı mezbûre Kadire'ye yüz on guruşa bey' ve temlik ve teslim edip onlar dahi ber-minvâl-i muharrer iştirâ ve temellük ve tesellüm ve kabz ve kabûl eyledikten sonra semeni olan meblağ-ı mezbûr yüz on guruş müvekkile-i mezbûr Abdülkadir ve kız karındâşı mezbûre Kadire yedlerinden müvekkilem mezbûra tamâmen ahz u kabz eyledim. Ba'de'l-yevm menzil-i mahdûd-ı mezkûr müvekkil-i mezbûr Abdülkadir ve kız karındâşı Kadire'nin iştirâken mülk-i müşterâlarıdır, keyfe mâ yeşâ' ve tahtârân mülkiyet üzere zabt eylesinler dedikde gıbbe't-tasdîki's-şer'î mâ vaka'a bi't-taleb ketb olundu.

Fi'l-yevmi's-sânî min Muharremi'l-harâm li-seneti sitt ve selâsin ve mi'e ve elf

Şuhûdü'l-hâl: Yeğen Mehmed Efendi b. Ahmed, Ali Efendi b. Ebubekir Efendi, Arab Şeyhi İmâmı Mollâ Ebubekir b. Ahmed Efendi, Mollâ İsmail b. Mehmed, es-Seyyid Şeyh Mustafa [b.] Şeyh Arab, Beyzâde Mollâ Ahmed, Mollâ Osman, Elagöz Mehmed Çelebi b. Ali Beşe, es-Seyyid el-Hac Ebubekir [b.] el-Hac Osman, Berber Mollâ Mustafa, es-Seyyid Ali Efendi [b.] Şeyh Mehmed

53 [14b-2] Diyarbakır kalesi kapılarından Dağ kapısı haricinde bulunan Meskenler köyü halkından Meryem bt. Diyab ile zevci Cuma b. Ali arasındaki boşanma davası

Muhâla'a

Medîne-i Âmid hısnı ebvâbından Dağ kapısı hâricinde vâki' Meskenler nâm karye sâkinlerinden olup zâtı ta'rîf-i şer'î ile mu'arrefe olan Meryem bt. Diyab meclis-i şer'-i hatîr-i lâzımü't-tevkîrde zevci Cuma b. Ali mahzarında li-tav'ihâ ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm edip zevcim işbu mezbûr Cuma ile beynimizde hüsn-i zindegânîmiz olmamağla zimmetinde mütekarrır ve ma'kûdün aleyh olan otuz guruş mehr-i müeccelimden ve yine zimmetinde olan bir sîm bileziğimden fâriğa olup ve nafaka-i iddet-i ma'lûme ve me'ûnet-i süknâm kendi üzerime olmak üzere bi't-tav' ve'r-rızâ hul' eylediğimde hul'-ı mezbûru kabûl eyledikten sonra hukuk-ı zevciyete ve gayra müte'allika âmme-i

da'vâdan her birimiz âharın zimmetini îbrâ ve ıskât eyledik, birbirimiz ile vecen mine'l-vücûh sebeben mine'l-esbâb aslâ da'vâ ve nizâ' kalmamışdır dedikde mukarrer-i mezbûreyi ikrâr meşrûhunda mezbûreye vicâhen tasdik ve şifâhen tahakkuk etmeğin mâ vaka'a bi't-taleb ketb olundu.

Fi'l-yevmi's-sânî min Muharremi'l-harâm li-seneti sitt ve selâsîn ve mi'e ve elf

Şuhûdü'l-hâl: Kassârî Ahmed Çelebi b. Mollâ Mehmed, Mollâ Ömer b. Köse Ahmed, Tuyuroğlu Seyyid Mehmed, Mustafa b. Ali, Kasım b. Mehmed, Murad b. İbrahim, Ebubekir b. Osman, Muhzır Ahmed b. Mirza, Hasan b. Ali ve gayruhüm

54 [14b-3] El-Hac Osman mahallesinde oturan Tüffah bt. Abdullah'ın Molla Alican mahallesindeki evini Maryem bt. Matlob'a satması

Mübâya'a, 40 guruş

Medîne-i Âmid mahallâtından el-Hac Osman mahallesinde sâkine Tüffah bt. Abdullah nâm hâtûn tarafından ikrâr-ı âti'l-beyânda vekîl olduğu zât-ı mezbûreyi ma'rifet-i şer' ile ârifân Mehmed Beşe b. Ebubekir ve Ahmed b. Mehmed şehâdetleriyle sâbit olan Berber Abdullah b. el-Hac Ali vekâleten meclis-i şer'-i hafîr-i lâzîmü't-tevkîrde işbu râfi'ül-vesîka Maryem bt. Matlob nâm Nasrâniye muvâcehesinde ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm edip akd-i âti'z-zikrin sudûruna değin silk-i mülk-i sahîhimde münselik olup medîne-i mezbûre mahallâtından Mollâ Alican mahallesinde vâki' bir taraftan Mahmud mülkü ve bir tar[afdan] Abdullah mülkü ve bir taraftan Murat zimmî mülkü ve taraf-ı râbi'den tarîk-ı hâs ile mahdûd bir meclis ve bir neccârî ve bir matbah ve kenîf ve avluyu müştemil ve senede bir guruş avârızî olan [15a] menzîlimi bi-cemî'it-tevâbi' ve'l-levâhık tarafeynden îcâb ve kabûlü hâvî ve şürût-ı müfsideden ârî bey'-i bâtt-ı sahîh-i şer'î ile mersûme Maryem'e kırk guruşa bey' ve temlîk ve teslîm edip ol dahi ber-minvâl-i muharrer iştirâ ve temellük ve tesellüm ve kabz ve kabûl eyledikden sonra semen-i merkûm kırk guruşu mersûme Maryem yedinden tamâmen ahz u kabz eyledim. Ba'de'l-yevm menzîl-i mahdûd-ı mezkûr âmme-i hukuk ve levâhıkıyla mersûm Maryem'in mülk-i müşterâsıdır, hasbe mâ yeşâ' ve yehtâr mutasarrîf olsun dedikde gibbe't-tasdikî's-şer'î mâ vaka'a bi't-taleb ketb olundu.

Fi'l-yevmi's-sânî min Muharremi'l-harâm li-seneti sitt ve selâsîn ve mi'e ve elf

Şuhûdü'l-hâl: Sem'ânzâde Mehmed Çelebi, Kalaycı Hüseyin, Ebubekir b. Harun, el-Hac Mahmud b. Mollâzâde, Topal Ömer tütüncü, Bakkâl Mustafa b. (), Mustafa b. Arslan, Abdullah b. Mustafa, Mehmed b. İsmail, Mehmed b. Abdullah, İbrahim b. Arslan, es-Seyyid Abdullah b. Hasan, Mehmed Emin b. Mahmud ve gayruhüm

55 [15a-1] Mehmed Paşa mahallesinde vefat eden Seyyid Ebubekir b. Şaban'dan intikal eden aynı mahalledeki evinin vârisleri tarafından el-Hac Mehmed Efendi'ye satılması

Medîne-i Âmid mahallâtından Mehmed Paşa mahallesinde sâkin iken bundan akdem fevt olan Ebubekir b. Şaban'ın verâseti zevce-i menkûha-i metrûkesi Âişe bt. Hasan ve sulbî kebîr oğulları es-Seyyid Mustafa ve es-Seyyid Mehmed ve sulbiye-i kebîre kızları Emine ve Zeliha ile sulbî kebîr oğlu gâib ani'l-beled Hasan'a münhasıra olduğu şer'an zâhir olduğdan sonra zâtları ta'rîf-i şer'î ile mu'arrefe olan mezbûrât Âişe ve Emine ve Zeliha ile mezbûrân es-Seyyid Mustafa ve es-Seyyid Mehmed nâm kimesneler asâleten ve gâib-i mezbûr Hasan'ın vâlidesi tarafından kayyume nasb olunan mezbûre Âişe meclis-i şer'de işbu râfi'ü'l-vesîka Özbek el-Hac Mehmed b. el-Hac İvaz mahzarında her biri ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm edip mahalle-i mezbûrede vâki' bir taraftan Bastacı Mustafa Çelebi vereseleri mülkü ve bir taraftan Çukadâr Ebubekir Çelebi mülkü ve tarafeyni tarîk-ı âm ile mahdûd Gamzâde Halil'in vereseleri mülkünden ve mezbûr el-Hac Mehmed'in harâbe arsasından mâ'adâ bâkî kalan üç... *Sehv ile kayd olunmuştur.*

56 [15a-2] Hüsreviye ve Gayblar mahallesi halkından Molla Mustafa b. Hasan, Seyyid Mustafa b. Osman, Ahmed b. Mehmed, Seyyid Osman b. İbrahim vesair şahısların Semânzade Mehmed Çelebi'nin evine akan suyun fazlalığından şikâyette bulunmaları üzerine mimarbaşı, suyolcular ve bilirkişi tarafından vezin ve ayar yapılarak su akışının eski haline getirildiği

Su

Medîne-i Âmid mahallâtından Hüsreviye ve Gayblar mahallesi ahâlisinden Mollâ Mustafa b. Hasan ve es-Seyyid Mustafa b. Osman ve Ahmed b. Mehmed ve es-Seyyid Osman b. İbrahim ve es-Seyyid Ömer b. Mustafa ve el-Hac Bekir b. Abdullah ve Ahmed b. Mehmed ve Lâl Ömer b. İbrahim ve Lüleci Mollâ Yusuf b. Ahmed ve Mustafa b. Mehmed ve el-Hac Mehmed b. Abdullah ve Kasım b. Veliyyüddin ve Ebubekir Beşe vesâirleri meclis-i şer'-i şerîfde işbu râfi'ü'l-vesîka Sem'ânzâde Mehmed Çelebi b. Mustafa mahzarında her biri üzerine da'vâ ve takrîr-i kelâm edip Sultan Süleyman Hân aleyhi'r-rahmetü ve'lgufran hazretlerinin medîne-i mezbûreye icrâ etdirdikleri mâ-i Hamravât medîne-i mezbûre esvâkından Meydan'da vâki' hazîneye gelen sudan mahalle-i mezbûrede vâki' Gayblar çeşmesi demekle ma'rûf çeşmeye ve merhûm Aziz Câmi'-i şerîfi'ne ve Kavas Mescidi'ne ve Yılandar'da vâki' çeşmede ve mezbûr Sem'ânzâde Mehmed Çelebi menziline cârî olmak üzere bir mikdâr su ifrâz ve Yılandar nâm mahalle kanavât ile geldikde mezbûrân mâ-i mezbûrda olan hisselerini Muhiddin nâm kimesnenin dükkânına karîb kanavâtın böğründen alıp ve mezbûr

Muhiddin'in dükkânı ve duvarında olan maksem-i kadîmden merkûm Aziz Câmî'-i şerîfi'ne ve Kavas Mescidi'ne ve Yılandılar çeşmesine ve mezbûr Sem'ânzâde Mehmed Çelebi menziline icrâ olunagelmiş iken mezbûr Mehmed Çelebi menziline olunan maksemi tevsi' olunmuşdur ve çeşme-i mezbûreye kadîmden cârî olan bir lüle suyumuz noksân târî olmuşdur. Üzerine varılıp vâki' hâl ba'de'l-mu'âyene men' ve suyumuzun ke'l-evvel cârî olmasına tenbîh olunması matlûbumuzdur dediklerinde savb-ı şer'-i kavîmden Mevlânâ es-Seyyid Ahmed Efendi b. [15b] Mollâ Yunus ta'yîn ve irsâl olunup ol dahi husûs-ı mezbûra mübâşir ta'yîn olunan el-Hac İbrahim b. Ahmed ve divân çavuşlarından Abdullah Çavuş b. Mehmed ve mâ-i mezbûr mütevellisi Haydarzâde Abdurrahman ve nâzırı es-Seyyid İsmail b. Mehmed ve Mi'mârbaşı Etem v. Handan ve su yolcularından Tomo v. Dino ve Sagar v. Aren ve Ayvaz v. Haço vesâir husûs-ı mezbûra vukûf-ı tâmmı olan bî-garaz müslimîn ile mahall-i mezbûra varıp nazar olundukda fi'l-vâki' mezbûr Muhiddin'in dükkânına karîb kanavâtın böğründen mezbûrûn mâ-i mezbûrdan hisselerini ifrâz ve mezbûr Muhiddin'in dükkânı duvarında vâki' makseme ihrâc olunduğu kadîmî olup ve maksem-i mezbûrdan herkesin hissesine cereyân eden maksemelerini mevlânâ-yı mezbûr ve mübâşir ta'yîn olunan el-Hac İbrahim ve mi'mârbaşı ve su[yol]culardan vukûf-ı tâmmı olan ehl-i hibreler ve hissedâr-ı mezbûrlar ve nice bî-garaz müslimîn huzûrlarında müceddeden pergâr ile vezn ve su ile ayâr olundukda hakları fi'l-vâki' kadîmî hâli üzere olduğu ba'de'l-mu'âyene ve'l-müşâhede hâzırûn bi'l-meclis olup zeyl-i vesîkada mastûrû'l-esâmî bî-garaz müslimînden dahi istifsâr olundukda fi'l-vâki' mezbûr Muhiddin'in dükkânına karîb kanavâtın böğründen mezbûrûnun hisselerinin ifrâzı kadîmî olup mezbûr Muhiddin'in dükkânı duvarında olan maksemden her birinin hissesine cereyân eden maksemelerinin haklarına hıyânet olunmayıp kadîmî hâli üzere olduğunu her biri bi'l-muvâcehe alâ tarîki's-şehâde haber verdiklerini mevlânâ-yı mezbûr mahallinde ketb ü tahrîr ve ba'dehû ma'an irsâl olunan el-Hac Hüseyin b. Abdullah ve Kasım b. Abdullah ve mübâşir-i merkûm bi-ecma'ihim meclis-i şer'e gelip alâ vukû'ihî inhâ ve takrîr etmeğin müdde'iyûn-ı mezbûrûn merkûm Sem'ânzâde Mehmed Çelebi bî-vech-i şer'î mu'ârazadan men' birle mâ vaka'a bi't-taleb ketb olundu.

Fi'l-yevmi's-sânî min Muharremi'l-harâm li-seneti sitt ve selâsîn ve mi'e ve elf

Şuhûdü'l-hâl: Hasan Ağa b. Hüseyin Cakcakzâde, Mustafa Çelebi b. Zülfüzâde, Abdüllatif Çelebi b. Yusuf tütüncü, Mehmed Çelebi b. Abdullah, Muhiddin Çelebi b. Ahmed, el-Hac Taha b. Mehmed kazzâz, el-Hac Ali b. (), Osman Çelebi tâbi'-i Sem'ânzâde Ali Ağa, Abdurrahman Çelebi b. Recâizâde, İsmail Çelebi b. Abdullah tâbi'-i Sem'ânzâde Ali Ağa, Mehmed Çelebi b. Receb haffâf, Murtaza Beşe b. Mehmed keseci?, Ebubekir b. Mehmed bâğçeci, Ahmed Çelebi b. Halil Efendi, Mehmed b. Haydar, Mikâil b. Halil, el-Hac Mustafa b. Berber, el-Hac Hasan Şaban Çavuşzâde, Abdullah Çelebi çavuşân-ı divân, Ömer Çelebi b. tâbi'-i Sem'ânzâde İbrahim Çelebi b. () ve gayruhüm

57 [15b-1] El-Hac Osman mahallesinde oturan Halil Ağa b. el-Hac Ahmed Ağa b. el-Hac Mehmed'in Alıpınarı köyündeki hamamının beş sehinden dört sehim hissesini Rukiye Hanım'a satması

Medîne-i Âmid mahallâtından el-Hac Osman mahallesinde sâkin Halil Ağa b. el-Hac Ahmed Ağa b. el-Hac Mehmed meclis-i şer'î-i hatîr-i lâzımü't-tevkîrde zevcesi râfi'a-i hâzihi'l-vesika Rukiye Hâtûn ile el-Hac Yusuf Ağa tarafından husûs-ı âti'l-beyânda vekîl olduğu zât-ı mezbûreyi ma'rifet-i şer'iyye ile ârifân Mustafa Çelebi el-Hac Mahmud Ağa ve Ahmed Çelebi [b.] el-Hac Ömer şehâdetleriyle şer'an mahzar-ı hasm-ı câhidde sâbit olan Abdülkadir Efendi b. el-Hac Ali mahzarında ikrâr-ı sahîh-i şer'î ve i'tirâf-ı sarîh-i mer'î edip akd-i âti'z-zikrin sudûruna değin silk-i mülk-i sahîhimde muntazam ve rişte-i kabza-i tasarrufumda münselikim olan emlakimden olup medîne-i mezbûre muzâfâtından Alıpınarı nâm karyede vâki' senede merhûm Fatih Mehmed Paşa Câmî'-i şerîfi Vakfı'na dört buçuk guruş icâresi olan inde'l-ahâlî ve'l-cîrân ma'lûmü'l-hudûd Alıpınarı Hammâmı demekle ma'rûf hammâmı karye-i mezbûr suyundan [16a] mâ-i cârî ve havuz ve şadırvanı ve dâhiliyesi ve hâriciyesini ve külhan ve kenîf ve anbâr ve avluyu muhtevî hammâmında olan beş sehinden dört sehim hissemi bi-cümleti't-tevâbi' ve'l-levâhık tarafeynden icâb ve kabûlü hâvî ve şürût-ı müfsideden ârî bey'-i bâtt-ı sahîh-i şer'î ile müvekkile-i mezbûr Rukiye Hâtûn'a bin beş yüz altmış guruşa bey' ve temlik ve mahallinde kabzına taslit edip ol dahi ber-minvâl-i muharrer iştirâ ve temellük ve tasallut eyledikten sonra semeni olan meblağ-ı mezbûr bin beş yüz altmış guruşun dokuz yüz guruşunu müvekkile-i mezbûrenin zimmetinde mütekarrır olan dokuz guruş mehr-i () ve beş yüz guruşunu dahi kezâlik müvekkile-i mezbûrenin cihet-i deyn-i şer'îden zimmetimde olan beş yüz guruş deyne ve yüz altmış guruşumu dahi yine müvekkile-i mezbûrenin cevâhir iki kemer ve bir sorguc kıymetlerinde yine zimmetimde olan yüz altmış guruşuna takâs eyledim. Ol dahi ber-vech-i muharrer mukâssa ve kabûl eyledi. Ba'de'l-yevm zikr olunan hammâmın beş sehinden dört sehim hissem müvekkile-i mezbûre Rukiye Hâtûn'un ber-vech-i muharrer mülk-i müşterâsıdır, keyfe mâ yeşâ' ve yehtâr mülkiyet üzere zabt ve tasarruf eylesin dedikten sonra vekîl-i mezbûr Abdülkadir Efendi dahi mezbûr Halil Ağa mahzarında bi'l-vekâle ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm edip fi'l-vâki' müvekkilem mezbûr Rukiye Hâtûn hammâm-ı mezbûru işbu mezbûr Halil Ağa'dan ber-vech-i muharrer bin beş yüz altmış guruşa iştirâ ve temellük ve tasallut ve kabz ve kabûl edip ve semen-i mezkûru bâlâda zikr olunan deynlerine takâs mebâliğ-i mezkûrelere ve gayriye müte'allik âmme-i da'vâdan her biri âharın zimmetini ibrâ-i âmm-ı râfi'ü'l-hisâm [ve] kâtı'ü'n-nizâ'la ibrâ ve iskât eyledim. Fîmâ ba'd her birimiz ile vechen mine'l-vücûh ve sebeben mine'l-esbâb da'vâ ve nizâ' ve mutâlebâtımız kalmamışdır dedi dedikde gibbe't-tasdikî's-şer'î mâ vaka'a bi't-taleb ketb olundu.

Fi'l-yevmi'l-hâmis mine'l-Muharremi'l-harâm li-seneti sitt ve selâsîn ve mi'e ve elf

Şuhûdü'l-hâl: Fahrü'l-akrân İsmail Ağa ağa-i gılmân-ı Âmid sâbıkâ, Şeyhzâde Mehmed Çelebi b. Mollâ Osman, es-Seyyid Mehmed Sadıqzâde, el-Hac İsmail b. Mollâ Mehmed müezzîn, Abdullah Çelebi b. Mustafa tütüncü, Halil Çelebi Balıkcızâde, el-Hac İbrahim b. Ömer, İbrahim Çelebi b. Arslan, Mehmed Emin Çelebi b. el-Hac Ali, Hasan b. Mehmed, Kaplan b. Perdecî, es-Seyyid Ali Efendi b. Şeyh Mehmed, şâhidânü'l-vekâle ve gayruhüm

58 [16a-1] Süluki mahallesinde ikamet eden Mustafa Çelebi b. Mehmed'in aynı mahallede bulunan evini Elyas v. Avram'a satması

Mübâya'a, 995 guruş

Medîne-i Âmid mahallâtından Süluki mahallesi sükkânından Mustafa Çelebi b. Mehmed nâm kimesne meclis-i şer'-i hatîr-i lâzımü't-tevkîrde işbu hamîlü'r-rakîm Elyas v. Avram muvâcehesinde ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm edip akd-i âti'z-zikrin sudûruna değîn silk-i mülk-i sahîhimde münselik olup mahalle-i mezbûrede vâki' bir taraftan bazen Mollâ Caferzâde Salih Efendi bazen Paşalı kızı mülkleri ve bir taraftan Behramiye Câmî'-i Vakfi menzili ve bir taraftan Mahmud mülkü ve taraf-ı râbi'den tarîk-ı âm [16b] ile mahdûd ve dâhiliye iki sofa tahtında zîr-i zemîn ve dört kilâr ve bir meclis tahtında zîr-i zemîn ve dâhilinde yine bir meclis ve bir eyvân ve matbah ve kenîf ve su kuyusu ve avlu hâriciyesinde bir oda ve bir eyvân tahtında âhûr ve su kuyusu ve avluyu müştemil menzilimi bi-cümleti't-tevâbi' ve'l-levâhık tarafeynden îcâb ve kabûlü hâvî ve şürût-ı müfsideden ârî bey'-i bâtt-ı sahîh-i şer'î ile mersûm Elyas'a semen-i misli ve kıymet-i mûmâsili olan dokuz yüz doksan beş guruş ile meclis-i şer'-i şerîfde mevcûd ve müşârunileyhâ ve ba'de'l-kabz-ı muzî'a mechûlü'l-aded bir kabza fülûsa bey' ve temlik ve teslîm edip ol dahi ber-minvâl-i muharrer iştirâ ve temellük ve tesellüm ve kabz ve kabûl eyledikten sonra semen-i merkûm dokuz yüz doksan beş guruşu mersûm Elyas yedinden tamâmen ahz u kabz eyledim. Ba'de'l-yevm menzil-i mahdûd-ı mezkûr âmme-i hukuk ve levâhıkıyla mersûm Elyas'ın mülk-i müşterâsıdır, hasbe mâ yeşâ' ve yehtâr mutasarrıf olsun dedikde gıbbe't-tasdîki's-şer'î mâ vaka'a bi't-taleb ketb olundu.

Fi'l-yevmi'r-râbi' min şehri Muharremi'l-harâm li-seneti sitt ve selâsîn ve mi'e ve elf

Şuhûdü'l-hâl: Mollâ Vâlideyn b. Berber, el-Hac Said Çelebi b. Mehmedzâde, Seyyid Mustafa Çelebi b. Zülfüzâde, el-Hac Mustafa b. el-Hac Mehmedzâde, Sabuncu el-Hac Mustafa, es-Seyyid Mustafa b. Berber, Hüseyin Bekir b. Ali Ağa, Tütüncü el-Hac Mehmed, Mollâ Mustafa kâtib-i lahm, Bezzâz el-Hac Ömer, Murad b. İbrahim

59 [16b-1] Eğil kazasına bağlı Terib köyü ahalisinden Hattab b. Ömer adındaki genci darb eden Deyrmeneli Seyyid İbrahim b. Mehmed arasındaki davanın halli

Göz

Eyâlet-i Diyarbekir'e tâbi' Eğil kazası karyelerinden Terib nâm karye sükkânından Hattab b. Ömer nâm şâbb-ı emred meclis-i şer'-i hatîr-i lâzımü't-tevkîrde işbu râfi'ül-vesîka Deyrmeneli es-Seyyid İbrahim b. Mehmed mahzarında bi-tav'ihî ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm edip karye-i mezbûre sükkânından gâib ani'l-meclis Osman nâm kimesnenin yanında hizmetkâr olduğum hâlde mezbûr Osman değnek ile bi-gayrı hakkın başıma ve sol kalçama darb ve te'sîrinden sol gözüme za'f târî olup ve sol kalçam sakat olmuştur deyü mezbûr Osman'dan da'vâ eylediğimde mezbûr Osman seni işbu mezbûr es-Seyyid İbrahim'in çavuşu darb etmiştir deyü mezbûr es-Seyyid İbrahim'e isnâd ve iftirâ etmekle ben dahi mezbûr Osman'ın cevâbına binâen mezbûr es-Seyyid İbrahim'den ber-vech-i muharrer da'vâya tasaddî eylediğimde beynimizde muslihûn tavassut edip da'vâ-yı mezkûremden beni bir cild *Mushaf-ı şerîf* ile nakden on dört guruş üzerine inşâ-i akd-i sulh eylediklerinde ben dahi sulh-ı mezbûru kabûl ve bedel-i sulh olan mezkûr *Mushaf-ı şerîf* ile meblağ-ı mezbûr on dört guruş mezbûr es-Seyyid İbrahim yedinden tamâmen ahz u kabz edip gerek gözümün ve gerek kalçamın diyetlerine müte'allik da'vâdan mezbûr es-Seyyid İbrahim'in zimmetini ibrâ-i âmm-ı râfi'ül-hısâm ile ibrâ ve ıskât eyledim. Ba'de'l-yevm mezbûr es-Seyyid İbrahim ile husûs-ı mezkûrelere müte'allik benden asâleten ve vekâleten da'vâ sudûr ve zuhûr eder ise inde'l-hükkâmî'l-kirâm makbûle ve mesmû'a olmasın dedikde gibbe't-tasdîki's-şer'î mâ vaka'a bi't-taleb ketb olundu.

Fi'l-yevmi'r-râbi' min Muharremi'l-harâm li-seneti sitt ve selâsîn ve mi'e ve elf

Şuhûdü'l-hâl: Ebubekir b. Osman, Murad b. İbrahim, Ahmed b. Mehmed, Süleyman b. Derviş, Mehmed b. Ahmed, Mehmed b. İsmail, İbrahim b. Hüdaverdi, es-Seyyid Hasan b. Ali, es-Seyyid Haşim Çelebi b. Abdullah, es-Seyyid Rasûl Çelebi b. Ahmed

60 [17a-1] Ali b. Reşid mahallesinde oturan Seyyid Zülfikar b. Ali'nin aynı mahallede bulunan evini Molla İbrahim b. Abdullah'a satması

Mübâya'a, 50 guruş

Medîne-i Âmid mahallâtından Ali b. Reşid mahallesinde sâkin Seyyid Zülfikar b. Ali nâm kimesne meclis-i şer'-i hatîr-i lâzımü't-tevkîrde işbu râfi'ül-vesîka Mollâ İbrahim b. Abdullah mahzarında ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm edip arsa-i sırfesi medîne-i mezbûrede

vâki' Ali b. Reşid Mescid-i şerîfi Evkâfi'ndan olmağla izn-i mütevellî ve senede bir guruş mukâta'a ile taht-ı tasarrufumda ve binâsı akd-i âti'z-zikrin sudûruna değın yedimde mülk ve hakkım olup mahalle-i mezbûrede vâki' bir taraftan Ağa Bigi Hâtûn mülkü ve bir taraftan Ali Beşe mülkü ve bir taraftan Kınacıklı Medine mülkü ve taraf-ı râbi'den tarîk-ı âm ile mahdûd arsa üzerinde vâki' müstakillen yedimde mülk ve hakkım olan bir meclis ve bir neccârı ve bir âhûr ve kenîfi muhtevî menzilin ebniye vesâir müştemilât-ı memlûkesini bi-cümleti't-tevâbi' ve'l-levâhık tarafeynden îcâb ve kabûlü hâvî ve şürût-ı müfsideden ârî bey'-i bâtt-ı sahîh-i şer'î ile mezbûr Mollâ İbrahim'e elli guruşa bey' ve temlik ve teslim eylediğimde ol dahi ber-minvâl-i muharrer iştirâ ve temellük ve tesellüm ve kabz ve kabûl eyledikten sonra semen-i merkûm elli guruşu yedinden tamâmen ahz u kabz edip ve arsa-i sırfesini dahi müferraka-i mütevellî ve ferâğ-ı kat'î ile mezbûr Mollâ İbrahim'e meccânen ferâğ ve tefvîz eyledim. Ol dahi ber-vech-i muharrer tefevvüz ve kabûl eyledi. Ba'de'l-yevm mezbûr Mollâ İbrahim'in arsa-i mevkûfe-i mezbûra mukâta'a-i mezbûre ile ve ebniye-i müştemilât-ı mezkûre emsâli gibi mülk-i müşterâsıdır, aslâ benim alâkam kalmadı dedikde gibbe't-tasdîkiş-şer'î mâ vaka'a bi't-taleb ketb olundu.

Fi'l-yevmi'l-hâmis mine'l-Muharremi'l-harâm li-seneti sitt ve selâsın ve mi'e ve elf

Şuhûdü'l-hâl: Müftüzâde Mahmud Efendi, Abdurrahman Efendi, Mollâ İbrahim b. Mustafa, Mustafa b. Abdullah, Abdurrahman Halil, Abdülkadir Efendi Azmizâde, Murad b. İbrahim, Mollâ Mehmed b. Abdullah, Mehmed Emin Çelebi b. Süleyman, es-Seyyid el-Hac Ömer b. İbrahim, Ebubekir b. Osman ve gayruhüm

61 [17a-2] El-Hac Osman mahallesinde ikamet eden Halil Ağa b. el-Hac Ahmed b. el-Hac Mehmed'in Alipınarı köyündeki bağını Köprüyapanzade Mustafa Çelebi'ye satması

Mübâya'a, 1.000 guruş

Medîne-i Âmid mahallâtından el-Hac Osman mahallesinde sâkin Halil Ağa b. el-Hac Ahmed Ağa b. el-Hac Mehmed meclis-i şer'-i enverde işbu râfi'ü'l-vesîka Köprüyapanzâde Mustafa Çelebi b. el-Hac Mahmud mahzarında ikrâr-ı sahîh-i şer'î ve i'tirâf-ı sarîh-i mer'î edip akd-i âti'l-beyânın sudûruna değın silk-i mülk-i sahîhimde münselik olup medîne-i mezbûr muzâfâtından Alipınarı nâm karyede vâki' bir taraftan Karamanî İbrahim Efendizâde Ebubekir Efendi demekle ma'rûf bâğçe ve bir taraftan el-Hac Derviş ve Küçük Ahmed ve İmâm es-Seyyid Abdurrahman Efendi'nin vereseleri menzilleri ve bir taraftan Cami'-i kebîr sarâyı ve hammâm ve taraf-ı râbi'den tarîk-ı âm ile mahdûd ve Katırburunzâde demekle ma'rûf senede merhûm Fatih Mehmed Paşa Câmi'-i şerîfi Evkâfi'na beş guruş icâresi olan bir kıt'a bâğçe ve bir evvân ve bir oda

ve kenîf ve havuz ve karye-i mezbûr suyundan mâ-i cârî ve dâhilinde olan eşcâr-ı müsmire ve gayr-ı müsmireyi ve karye-i mezbûr suyundan on beş günde iki gün gecesiyle nevbet suyunu ve avluyu müştemil ve muttasılinda bir kıt'a bağıcı tamâmen ve mezbûr Karamanî İbrahim Efendi vereselerinden iştirâ ve zam olunan parçanın ancak beş sehminden dört sehim hissemi bi-cümleti't-tevâbi' ve'l-levâhık ve kâffeti'l-hukuk ve'l-merâfik tarafeynden îcâb ve kabûlü hâvî ve şürût-ı müfsideden ârî bey'-i bâtt-ı sahîh-i şer'î ile bi-safkatın vâhidetin merkûm Mustafa Çelebi'ye bin guruşa bey' ve temlik ve mahallinde kabzına taslît edip ol dahi ber-minvâl-i muharrer iştirâ ve temellük ve tasallut eyledikten sonra semeni olan meblağ-ı mezbûr bin guruşu mezbûr Mustafa Çelebi yedinden bi't-tamâm ve'l-kemâl ahz u kabz eyledim. Ba'de'l-yevm sâlifü'z-zikr bâğçe ve bir eyvân ve oda ve kenîf ve havuz ve mâ-i cârî ve eşcâr-ı müsmire ve gayr-ı müsmire ve nevbet suyu tamâmen ve zam olunan parçanın beş sehminden dört sehim hissem sâhib-i arz ma'rifetiyle merkûm Mustafa Çelebi'nin mülküdür, keyfe mâ yeşâ' ve yehtâr mülkiyet üzere tasarruf eylesin dedikde gıbbe't-tasdkî's-şer'î mâ vaka'a bi't-taleb ketb olundu.

Fi'l-yevmi'l-hâmis min Muharremi'l-harâm li-seneti sitt ve selâsîn ve mi'e ve elf

Şuhûdü'l-hâl: Abdülkadir Efendi b. el-Hac Ali Recâizâde, Mehmed Emin Çelebi birâdereş ve Ahmed b. el-Hac Ömer Beşe [17b] Köprüyapanzâde Mustafa Çelebi'nin Alıpınarı'nda bâğçe şâhidleridir. Bu mahalle kayd olunmuşdur. İsmail Ağa b. Abdullah ağa-yı gilmân sâbıkâ, el-Hac İbrahim b. Ömer, Halil Çelebi b. Balıkçızâde, Abdullah Çelebi b. Mustafa tütüncü, Şeyhzâde Mehmed Çelebi [b.] Mollâ Osman, Hasan Efendi b. Abdülmennân, es-Seyyid Sadıkzâde Mehmed Çelebi, el-Hac İsmail b. Mehmed el-müezzin, Kaplan b. Perdecî, Hasan b. Mehmed, İbrahim b. Arslan, es-Seyyid Ali Efendi b. Şeyh Mehmed, fahrü'l-eşbâh Hüseyin Efendi b. Ahmed Yeğen ve gayruhüm

62 [17b-1] Karaçor nahiyesi halkından ve levent taifesinden Osman b. Abdullah'ın Âmid'e bağılı Kürdenli köyünde misafir olarak kaldığı sırada çalınan katırının geri verilmesi üzerine davadan vazgeçtiği

Eyâlet-i Diyarbekir'e tâbi' Karaçor nahiyesi sükkânından olup levent taifesinden Osman b. Abdullah meclis-i şer'-i hatîr-i lâzımü't-tevkîrde medîne-i Âmid muzâfâtından Kürdenli nâm karye ahâlîsinden işbu ashâbü'l-vesîka Mustafa b. Veliyyüddin ve Mehmed b. Mustafa ve İsrail b. Osman mahzarlarında ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm edip târîh-i kitâbdan altı gün mukaddem karye-i mezbûreye varıp bi'l-müsâfire sâkin olduğumda yedimde mülk hakkım olup râkib olduğum bir re's doru içdiç bârgîrim karye-i mezbûrede gece ile sirka olunmağıla karye-i mezbûre ahâlîsinden da'vâ murâd

eder idim. El-hâletü hâzihî da'vâ-yı mezkûrumdan meccânen katırı alıp husûs-ı mezkûra müte'allik gerek mezbûrûn ve gerek sâir ahâlî-i karye ile vechen mine'l-vücûh ve sebeben mine'l-esbâb da'vâ ve nizâ'im yokdur dedikde gıbbe't-tasdîki's-şer'î mâ vaka'a bi't-taleb ketb olundu.

Fi'l-yevmi's-sâbi' min Muharremi'l-harâm li-seneti sitt ve selâsîn ve mi'e ve elf

Şuhûdü'l-hâl: Abdullah Çelebi b. tâbi'-i Hazînedâr Ağa, Ali tâbi'-i Hazînedâr Ağa, Murad b. İbrahim, Bekir b. Osman ve gayruhüm

63 [17b-2] Mehmed Paşa mahallesinde vefat eden Karabet v. Haço'nun geride kalan hanımı ve çocuklarının tereke davası

Sulh, ibrâ

Medîne-i Âmid mahallâtından Mehmed Paşa mahallesinde mütemekkin iken bundan akdem hâlik olan Karabet v. Haço'nun verâseti zevce-i metrûkesi Varak bt. Emir Beşe ile sulbî oğlu İgiye ve sulbiye kızları Heripsime ve Ergaber ve Anna'ya münhasıra olup ba'dehû mersûme Ergaber dahi hâlike olup verâseti vâlidesi mezbûre Varak ile li-ebeveyn er karındâşı mersûme İgiye ve li-ebeveyn kız karındâşları mersûmetân Heripsime ve Anna'ya münhasıra olup ba'dehû mersûme Heripsime hâlike olup verâseti zevc-i metrûku Melkon v. Manik'in ve sadriye kızı Remye'ye münhasıra olduğu şer'an zâhir ve mütehakkık oldukdan sonra mersûmân Melkon ve Remye meclis-i şer'-i hatîr-i lâzîmü't-tevkîrde tereke-i hâlik-i evvel mezbûre bi'l-verâse vaz'u'l-yed olduğu sâbit olan işbu hâmilü'r-rakîm mersûme Varak tarafından husûs-ı âti'l-beyânda vekîl olduğu zât-ı mersûmeyi ma'rifet-i şer'iyye ile ârifân olan es-Seyyid Mustafa b. Şaban ve Mehmed Emin b. Mahmud şehâdetleriyle şer'an sâbit olan Hüseyin b. Abdullah mahzarında her biri üzerine da'vâ ve takrîr-i kelâm edip müvekkile-i mersûme Varak tereke-i hâlik-i evvel-i mezbûru ber-müceb-i defter-i kassâm bi'l-küllîye zabt etmekle tereke-i hâlik-i evvel-i mezbûrdan bizlere âid olan hisse-i şer'iyyemizi müvekkile-i mezbûre Varak'dan talep eylediğimizde ve Remye'de temellük eder, suâl olunup takrîri tahrîr ve el-yevm semeni matlûbumuzdur dediklerinde gıbbe's-suâl vekîl-i mezbûr Hüseyin cevâbında tereke-i hâlik-i evvel-i mezbûra müvekkile-i mezbûre Varak'ın ber-vech-i muharrer vâzî'u'l-yedi olduğu ikrâr, lâkin târîh-i kitâbdan otuz sene mukaddem işbu müdde'î-i mersûm Melkon zevcesi hâlike-i mersûme Heripsime'nin hayâtında tarafından husûs-ı mezbûr taleb ve da'vâ ve ahz u kabz ve sulh ve ibrâya bâ-hüccet-i şer'iyye vekîli olup babası hâlik-i evvel mersûmun terekesinden ber-müceb-i defter-i kassâm kendine 'âid olan hisse-i irsiye-i şer'iyyesini vâlidesi mersûme Varak'dan bi'l-vekâle taleb ve da'vâ eyledikde ber-müceb-i defter-i kassâm hisse-i irsiye-i şer'iyyesini mersûme Varak'ın yedinden tamâmen ahz u kabz edip ziyâde husûs-ı mîrâsa müte'allik da'vâdan

müvekkilem mersûme Varak'ın zimmetini ibrâ-i âmm-ı râfi'ü'l-hısâm ile ibrâ ve iskât etmişdir deyü [18a] def'le mukâbele edicek isre'l-istintâk ve'l-inkâr vekil-i mezbûrdan def'ine beyyine taleb olundukda zimmî tâifesinden Nikogas v. Avadis ve Nami v. Şemun nâm zimmîler li-ecli's-şehâde meclis-i şer'e hâzırân olup isre'l-istişhâd fi'l-hakîka işbu müdde'î-i mersûm Melkon zevcesi hâlike-i mersûme Heripsime'nin hayâtında husûs-ı mezbûru taleb ve da'vâ ve ahz u kabz ve sulh [u] ibrâya tarafından bâ-hüccet-i şer'iyye vekili olup ber-vech-i muharrer müvekkile-i mezbûre Varak'dan bi'l-vekâle taleb-i da'vâ eyledikde ber-müceb-i defter-i kassâm hisse-i irsiye-i şer'iyyesini müvekkile-i mersûme Varak'dan yedinden tamâmen ahz u kabz edip ziyâde ve husûs-ı mîrâsa müte'allik da'vâdan müvekkile-i mezbûr Varak'ın zimmetini bizim huzûrlarımızda ibrâ-i âmm-ı râfi'ü'l-hısâm ile ibra ve iskât eyledi. Biz bu husûsa bu vech üzere şahidleriz, şehâdet dahi ederiz deyü her biri edâ-i şehâdet-i şer'iyye eylediklerinde gibbe'r-ri'âyeti şerâyiti'l-kabûl şehâdetleri makbûle olmağın mücebince müdde'âsına mersûmân Melkon ve Remye müvekkil-i mersûme Varak'a bî-vech ta'arruzdan men' olunup mâ vaka'a bi't-taleb ketb olundu.

Fi'l-yevmi's-sâlis min Muharremi'l-harâm li-seneti sitt ve selâsîn ve mi'e ve elf

Şuhûdü'l-hâl: Mustafa Çelebi b. Abbaszâde, Ali b. Murad, Seyyid Mehmed Emin b. Kasım el-mütevelli, Mehmed Çelebi b. Mustafa Çelebi kâtib-i voyvoda, es-Seyyid Ali Efendi b. Şeyh Mehmed, Hüseyin b. İbrahim, Murad b. İbrahim, Ebubekir b. Osman, şâhidânü'l-vekâle ve gayruhüm

64 [18a-1] Diyarbakır kalesi kapılarından Rum kapısı haricinde bulunan ve Buzhane adıyla bilinen Garb köyünde yirmi sene evvel vefat eden Musli Kethüda b. el-Hac Kasım b. el-Hac Abdullah'ın oğulları arasındaki miras davası

Medîne-i Âmid'in hısnı ebvâbında[n] Rum kapısı hâricinde vâki' Buzhane demekle ma'rûf Garb karyesinde iken târih-i kitâbdan yirmi sene mukaddem fevt olan Musli Kethüdâ b. el-Hac Kasım b. el-Hac Abdullah'ın verâseti sulbî oğulları el-Hac Eyüb ve el-Hac Ahmed ve Mollâ Hüseyin'e münhasıra olup ba'dehû mezbûr el-Hac Ahmed dahi fevt olup verâseti li-ebeveyn er karındâşı mezbûr el-Hac Eyüb'e münhasıra olup ba'dehû mezbûr Mollâ Hüseyin dahi fevt olup verâseti sulbî oğulları Mollâ İbrahim ve Halil ve Âşur'a münhasıra olduğu şer'an zâhir oldukdan sonra mezbûr el-Hac Eyüb meclis-i şer'de karındâşı oğulları işbu râfi'ü'l-vesîka mezbûrûn Mollâ İbrahim ve Halil ve Âşur mahzarlarında ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm edip babam mezbûr Musli Kethüdâ fevt oldukda terekesinden yetmiş re's koyun ve iki re's merkeb ile karye-i mezbûrede vâki' bir taraftan el-Hac Hasan b. Hüseyin menzili ve bir taraftan Buzhane ve tarafeyni tarîk-ı âm ile mahdûd büyü-tü adideyi müştemil menzili li-ebin er karındâşım olup işbu mezbûrünün babaları mezbûr Mollâ Hüseyin hayâtında zabt ve ben diyâr-ı

âharda iken babaları mezbûr Mollâ Hüseyin fevt olmağla hâlâ oğlu işbu mezbûr Mollâ İbrahim vaz'-ı yed edip zabt etmişdir deyü da'vâ ve müdde'âmı beyân sadedinde idim. El-hâletü hâzihî beynimize muslihûn tavassut edip mahdûd-ı mezkûr menzil dâhilinde bir bâb dam ve matbahı ve ancak avlu beynimizde müşterek olmak üzere inşâ-i akd-i sulh eylediklerinde ben dahi sulh-ı mezbûru kabûl ve bedel-i sulh olan mezkûr bir bâb dam ve matbahı mezbûr Mollâ İbrahim yedinden ahz edip husûs-ı mîrâsa ve gayra müte'allik ehadühümâ âharın zimmetini âmme-i da'vâdan ibrâ-i âmm-ı râfi'ül-hısâm ile ibrâ ve ıskât eyledik. Fîmâ ba'd husûs-ı mîrâsa müte'allik birbirimiz ile da'vâ ve nizâ' ve mutâlebâtımız kalmamışdır dedikte gıbbe't-tasdîki's-şer'î mâ vaka'a bi't-taleb ketb olundu.

Fi'l-yevmi's-sânî min Muharremi'l-harâm li-seneti sitt ve selâsîn ve mi'e ve elf

Şuhûdü'l-hâl: Es-Seyyid Mehmed b. İbrahim, Ramazan b. Hacı Hasan, Mustafa b. Solak, Hasan b. Solak, Mustafa b. Hacı Bekir, Hasan b. Hacı Bekir, Murad b. İbrahim ve gayruhüm

65 [18a-2] Camiunnebi mahallesinde ikamet etmekte iken vefat eden İbrahim b. Mehmed'in eşi Sekine Hanım, sulbî oğlu Bekir ve sulbiye kızları Fatma ve Emine arasındaki miras davası

Medîne-i Âmid mahallâtından Camiunnebi mahallesinde sâkin iken bundan akdem fevt olan İbrahim b. Mehmed'in verâseti zevce-i menkûha-i metrûkesi Sekine bt. İbrahim ile sulbî oğlu Bekir ve sulbiye kızları Fâtıma ve Emine'ye münhasıra olup kable'l-kısme mezbûre Emine fevt olup verâseti vâlidesi mezbûre Sekine ve li-ebeveyn karındâşı mezbûr Ebubekir'e ve li-ebeveyn kız karındâşı mezbûre Fâtıma'ya münhasıra olup kable'l-kısme mezbûr Ebubekir fevt olup [18b] verâseti vâlidesi mezbûre Sekine ve li-ebeveyn kız karındâşı mezbûre Fâtıma ve li-ebeveyn ammîleri Kasım ve Halil'e münhasıra olup kable'l-kısme mezbûr Kasım fevt olup verâseti zevce-i menkûha-i metrûkesi Sekine ve sulbî oğlu Mustafa ve sulbiye kızı Rukiye'ye münhasıra olduğu şer'an zâhir ve mütehakkık oldukdan sonra mezbûr Halil ile mezbûre Rukiye'nin zâtı ba'de't-ta'rîf-i şer'î meclis-i şer'-i hatîr-i lâzımü't-tevkîrde tereke-i müteveffâ-yı mezbûra vâzî'u'l-yed olan işbu râfi'ü'l-vesîka mezbûre Fâtıma mahzarında her biri üzerine da'vâ ve takrîr-i kelâm edip müteveffâ-yı mezbûr İbrahim'in terekesinden olup defter-i kassâmda mastûr otuz iki guruş kıymet vaz' olunup Ergani toprağında vâki' Yalıpınarı demekle ma'rûf nâm mevzi'de bir taraftan Kırk Ömer bâğı ve bir taraftan Ali Hanoğlu Ömer bâğı ve bir taraftan dere ve taraf-ı râbi'den tarîk-ı âm ile mahdûd bin üç yüz tevek ve yine Ergani karyelerinden Hacı Eyüb nâm karye toprağında vâki' bir taraftan Mustafa bâğı ve bir taraftan Ali bâğı ve bir taraftan çayırılık ve taraf-ı râbi'den dere ile mahdûd sekiz yüz tevek iki kıt'a bâğ ve bir kazgan ve seksen iki guruş kıymet

vaz' olunup mahalle-i mezbûrede vâki' ma'lûmü'l-hudûd ve'l-müştemilât menzil vesâir ber-mûceb-i defter-i kassâm tahrîr olunan eşyâ semenlerinden ba'de'l-ihraci'l-masârif bana isâbet eden yedi buçuk guruş yirmi akçe hissemi ve mezbûre Rukiye dahi babası müteveffâ-yı mezbûr Kasım'a kezâlik isâbet eden yedi buçuk guruş yirmi akçe hissesinden kendüye isâbet eden iki yüz altmış sekiz akçe hisse-i şer'iyemizi mezbûre Fâtıma'dan talep eylediğimizde teslîmden imtinâ' eder. Suâl olunup takrîri ve alıverilmesi murâdımızdır, dediklerinde gıbbe's-suâl mezbûre Fâtıma cevâbında fi'l-vâki' tereke-i müteveffâ-yı mezbûra ber-vech-i muharrer vâzı'atü'l-yed olup ve ber-mûceb-i defter-i kassâm mezbûr Halil ile mezbûre Rukiye'nin babası müteveffâ-yı mezbûrdan her birine yedişer buçuk guruş yirmi beş akçe isâbet eylediğini ikrâr, lâkin mezbûr Rukiye'nin tarafından vekîl-i sâbitü'l-vekâlesi olan zevci İsmail nâm kimesne vakâleten bin yüz otuz üç senesinde medîne-i mezbûrede hilâfeti müvellâ olan Abdurrahman Efendi huzûrunda mezbûr Halil'in ber-vech-i defter-i kassâm hissesini müvekkile-i mezbûre Rukiye'nin babası müteveffâ-yı mezbûr Kasım hayâtında iştirâ etmekle mu'allakîn-i mezbûrînden müvekkilem mezbûre Rukiye'ye isâbet eden hisse-i şer'iyesini tarafımızdan vekîlim olan gâib ani'l-meclis Mehmed b. Mustafa'dan da'vâ eyledikde mezbûr Halil ile mezbûre Rukiye'nin babası müteveffâ-yı mezbûr Kasım hayâtında ber-mûceb-i defter-i kassâm her birine isâbet eden yedi buçuk guruş ve yirmişer akçe hisse-i şer'iyeleri yedimden tamâmen ahz u kabz edip ziyâde husûs-ı mîrâsa müte'allik da'vâdan zimmetimi ibrâ-i âmm-ı râfi'ü'l-hısâm ile ibrâ' ve iskât eylediklerini ba'de'l-isbât müdde'iyûn-ı mezbûre Rukiye men' ve yedime hüccet-i şer'iyeden almışdır deyü bir kıt'a hüccet-i şer'iyeden ibrâz ve ba'de'l-feth ve'l-kırâe mazmûn-ı mezbûr Fâtıma'nın takrîr-i meşrûhuna mutâbık bulunmağın isre'l-istintâk mezbûr Halil cevâbında mazmûn-ı hüccet-i mezbûreyi bi-tav'ihî ikrâr ve mezbûre Rukiye inkâr edicek, mezbûre Fâtıma'dan mazmûn-ı hüccet-i mezbûreye beyyine talep olundukda udûl-i ahrâr-ı ricâl-i müslimînden Murad b. İbrahim ve es-Seyyid Musa b. Ebubekir nâm kimesneler li-ecli's-şehâde meclis-i şer'e hâzırân olup isre'l-istihâd fi'l-hakîka işbu mezbûre Rukiye'nin zevci ve tarafeynden vekîl-i sâbitü'l-vekâlesi olan mezbûr İsmail mezbûre Fâtıma'nın vekîli olan mezbûr Mehmed'den târîh-i mezbûrda hilâfeti müvellâ olan mezbûr Abdurrahman Efendi huzûrunda ber-vech-i muharrer da'vâ ve mürâfa'a-i şer'-i şerîf olunduklarında mezbûr Halil ile mezbûre Rukiye'nin babası müteveffâ-yı mezbûr Kasım hayâtında ber-vech-i defter-i kassâm her biri isâbet eden yedişer buçuk guruş ve yirmi beş akçe hisse-i şer'iyelerini tamâmen ahz u kabz edip ziyâde husûs-ı mîrâsa müte'allik da'vâdan mezbûre Fâtıma'nın zimmetini ibrâ ve iskât eylediklerini [19a] ba'de'l-isbât yedine işbu hüccet-i şer'iyeye i'tâ olundu. Biz bu husûsa bu vech üzere şâhidleriz, şehâdet dahi ederiz deyü her biri edâ-i şehâdet-i şer'iyeye eylediklerinde gıbbe'r-ri'âye şerâyiti'l-kabûl şehâdetleri makbûle olmağın mücebine müdde'iyân-ı mezbûrân Halil ve Rukiye mezbûre Fâtıma'ya bî-vech ta'arruzdan men' olunup mâ vaka'a bi't-taleb ketb olundu.

Fi'l-yevmi's-sâdis mine'l-Muharremi'l-harâm li-seneti sitt ve selâsîn ve mi'e ve elf

Şuhûdü'l-hâl: Abdülkadir Efendi Recâizâde, Mehmed Efendi nâib-i ihtisâb, es-Seyyid İbrahim b. Mehmed, Mustafa b. Hüseyin, Osman b. () çavuş-ı dîvân, Abdullah b. Mustafa, Ömer b. Ahmed, es-Seyyid İbrahim b. Yusuf, Ramazan b. Ali Mollâ, Mustafa b. Mehmed, Ali b. Murad, Ebubekir b. Osman ve gayruhüm

66 [19a-1] Diyarbakır ahalisinden Şahin b. Mehmed ile Ebubekir b. Abdullah arasındaki alacak verecek davası

Medîne-i Âmid sükkânından Şahin b. Mehmed meclis-i şer' de işbu râfi'ü'l-vesîka Ebubekir b. Abdullah mahzarında üzerine da'vâ ve takrîr-i kelâm edip hâlâ mahmiyye-i Haleb'de sâkin li-ebeveyn er karındâşım el-Hac Mustafa Bekir yüz otuz dört senesi Şevvâl'inin ibtidâsından işbu mezbûr Ebubekir ile bana îsâl için iki yüz doksan guruş Diyarbakırlı Hoce İmirze'ye poliçe tarîkıyla irsâl ve iki ma'iyet üzere meblağ-ı mezbûru tamâmen mesfûr Hoce İmirze yedinden ahz ve meblağ-ı mezbûr iki yüz doksan guruşun on guruşunu ben ahz ve bâkî iki yüz seksen guruşunu işbu mezbûre Ebubekir'e idâne ve teslîm etmişdim, hâlâ taleb ederim, suâl olunup takrîri tahrîr ve aliverilmesi matlûbumdur dedikde gıbbe's-suâl mezbûr Ebubekir hayâtında fi'l-vâki' müdde'î-i mezbûrun karındâşı mezbûr el-Hac Mustafa târîh-i mezbûrda ikimize îsâl için iki yüz doksan guruş poliçe tarîkıyla Diyarbakırlı mesfûr Hoce İmirze'ye irsâl ve ikimiz ma'iyet üzere meblağ-ı mezbûru mesfûr Hoce İmirze yedinden ahz ve on guruşunu müdde'î-i mezbûr alıkoyup bâkî iki yüz seksen guruş üzerine yirmi guruş zam ve üç yüz guruş olmak üzere bana idâne ve ben dahi yedinden ahz eyledim deyü ikrâr, lâkin meblağ-ı mezbûrun kırk guruşunu müdde'î-i mezbûra teslîm ve ba'dehû bâkî kalan iki yüz altmış guruşun üzerine yine bir hançer kırk guruşa olmak üzere meblağ-ı mezbûr üzerine zam ve üç yüz guruşa yedimden temessük aldıktan sonra mezkûr hançeri ve meblağ-ı mezbûru üç yüz guruşa yine müdde'î-i mezbûra tamâmen def' ve teslîm etmişdir deyü def' edicek isre'l-istintâk ve'l-inkâr mezbûr Ebubekir def'-i meşrûhuna mutâbık beyyine ikâmet murâd etdikde müdde'î-i mezbûr Şahin meclis-i şer' den gaybet-i firâr etmekle müdde'î-i mezbûrun müdde'âsı mahz-ı lağv olduğu inde's-şer' zâhir ve mübeyyin olmağın bu vechile mâ vaka'a bi't-taleb ketb olundu.

Fi'l-yevmi's-sânî mine'l-Muharremi'l-harâm li-seneti sitt ve selâsîn ve mi'e ve elf

Şuhûdü'l-hâl: Es-Seyyid Ali b. Şeyh Mehmed, Ebubekir b. Osman, Ahmed Çelebi b. Mehmed, Murad b. İbrahim, Mollâ Mahmud b. Mollâzâde

67 [19a-2] Kıtırbil-i zimmî köyünde oturan Abdo v. Aldo ile komşusu Yasef v. Petros arasındaki ev davası

Husûs-ı âti'l-beyânın mahallinde ketb ü tahrîri için bi'l-iltimâs savb-ı şer'-i kavîmden Mevlânâ es-Seyyid Ahmed Efendi b. () ta'yîn ve irsâl olunup ol dahi medîne-i Âmid muzâfâtından Kıtırbil-i zimmî nâm karyede vâki' münâza'un fih olan menzile varılıp zeyl-i vesîkada muharrerü'l-esâmî bî-garaz müslimîn mahzarlarında akd-i meclis-i şer'-i hatîr olundukda karye-i mezbûre mütemekkinlerinden işbu hâmilü'r-rakîm Abdo v. Aldo nâm zimmî meclis-i ma'kûd-ı mezbûrda câr-ı mülâsıkı olan Yasef v. Petros nâm zimmî muvâcehesinde üzerine da'vâ ve takrîr-i kelâm edip işbu mezbûr Yasef ile benim sâkin olduğumuz menzilin mecâz ve avlusunun nısfı otuz seneden mütecâviz yedimde olan tapu temessükü mantûkunca beynimizde müşterek olmağla hâlâ avlu-yı mezbûrda olan nısf hissemi ifrâz ve ta'yîn ve tahsîs eylemek murâd eylediğimde işbu mezbûr Yasef mûmâna'at eder, suâl olunup takrîri tahrîr ve avlu-yı mezkûrede olan nısf hissem ikrâr olunmak matlûbumdur dedikde gıbbe's-suâl ve akîbe'l-inkâr müdde'î-i mesfûrdan müdde'âsına beyyine taleb olundukda udûl-i ahrâr-ı ricâl-i müslimînden olup karye-i mezbûre sükkânından Mahmud Beşe b. Ahmed ve zimmî tâifesinden [19b] Cemo v. Eblehad ve Aşu v. Tomcan ve İmirze v. Habo nâm zimmîler meclis-i ma'kûd-ı mezbûra li-ecli's-şehâde hâzırûn olup isre'l-istişhâd fi'l-hakîka işbu mesfûr Abdo ile mesfûr Yasef sâkin oldukları menzilin mecâzı ve avlusunun nısfı otuz seneden mütecâviz mesfûr Abdo'nun yedinde olan tapu temessükü mantûkunca beynlerinde müşterek olduğu ma'lûmumuzdur. Biz bu husûsa bu vech üzere şâhidleriz, şehâdet dahi ederiz deyü her biri edâ-i şehâdet-i şer'îyye eylediklerinde gıbbe'r-ri'âye şerâyiti'l-kabûl şehâdetleri olmağın mücebince avlu-yı mezkûr ba'de'l-mesâha ve't-terbî' binâ zirâ'ıyla altmış zirâ' olup otuz zirâ'ı müdde'î-i mesfûr Abdo'ya ve otuz zirâ'ı mesfûr Yasef'e isâbet etmekle mesfûr Yasef'e isâbet eden otuz zirâ' mukâbelesinde mesfûr Yasef'in harem kapısı duvarına muttasıl Habo nâm zimmînin duvarından müdde'î-i mesfûrun duvarına değin iki zirâ' sekiz parmak arzan ve tûlen dahi sokak kapısı kurbunda ta'yîn olunan on üç buçuk zirâ' yere değin mahfûfen duvar çekmek üzere verilip ve sokak kapısına müdde'î-i mesfûr ile mesfûr Yasef beynlerinde müşterek kalıp ve bâkî otuz zirâ' dahi müdde'î-i mesfûra verilip ve alâmet-i fasılâ için beynlerinde ta'mîr olunacak duvar masârıfi beynlerinden görünmek üzere her birileri bi't-terâzî kabûl eylediklerini mevlânâ-yı mezbûr mahallinde vâki' hâli ketb ü tahrîr ve ba'dehû ma'an irsâl olunan Mehmed b. () ve Muhzır el-Hac Mehmed b. Arslan ile meclis-i şer'e gelip alâ vukû'ihî inhâ ve takrîr etmeğın mâ vaka'a bi't-taleb ketb olundu.

Fi'l-yevmi'l-âşir mine'l- Muharremi'l-harâm li-seneti sitt ve selâsîn ve mi'e ve elf

Şuhûdü'l-hâl: İbrahim b. Hasan Şahne, Bayram b. Şahin, Kaplan b. İbrahim, Ahmed b. Mahmud, Hacı Mehmed b. ()

68 [19b-1] Camiulesved mahallesinde oturan Sakine Hatun'un aynı mahallede bulunan evini Seyyid Ebubekir'e satması

Mübâya'a, 240 guruş

Medîne-i Âmid mahallâtından Camiulesved mahallesinde sâkin Sakine Hâtûn bt. Ramazan Efendi tarafından husûs-ı âti'l-beyânda vekîl olduğu zât-ı mezbûreyi ma'rifet-i şer'iyeye ile ârifân mezbûr Mollâzâde el-Hac Abdurrahman Efendi b. el-Hac Mehmed ve el-Hac Mahmud b. Mollâ Çelebi şehâdetleriyle şer'an sâbit düyûn-ı vekâletine hükmi-şer'î lâhık olan es-Seyyid Alaeddin Çelebi b. el-Hac Hızır vekâleten meclis-i şer'de es-Seyyid eş-Şeyh Ömer Çelebi b. el-merhûm es-Seyyid İbrahim Çelebi mahzarında bi'l-vekâle ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm edip akd-i âti'z-zikrin sudûruna değin müvekkilem mezbûrenin silk-i mülk-i sahîhinde münselik olup mahalle-i mezbûrede vâki' bir taraftan müvekkilem mezbûre mülkü ve bir taraftan mahzen ve bir taraftan bazen mezbûr es-Seyyid eş-Şeyh Ömer Çelebi'nin sâkin olduğu menzil ve bazen tarîk-ı hâs ve taraf-ı râbî'inden tarîk-ı âm ile mahdûd kapı üzerinde bir oda ve bir asgarî ve fevki yine bir oda ve bir su kuyusu ve iki kenîf birinin fevki bir harâbe oda ve yine bir harâbe kilâr ve avluyu müştamil menzilimi bi-cümleti't-tevâbi' ve'l-levâhık tarafeynden îcâb ve kabûlü hâvî ve şürût-ı müfsideden ârî bey'-i bâtt-ı sahîh-i şer'î ile mûmâileyhin sulbî oğlu işbu râfî'ül-vesîka es-Seyyid eş-Şeyh Ebubekir Çelebi için babası ve vasîsi olan mûmâileyhe semen-i misli ve kıymet-i mûmâsili olan iki yüz kırk guruş ile meclis-i akidde mevcûd ve müşârunileyhâ ve ba'de'l-kabz-ı muzî'a mechûlü'l-aded bir kabza fûlûsa bey' ve temlîk ve teslîm edip ol dahi ber-minvâl-i muharrer iştirâ ve temellük ve tesellüm ve kabz ve kabûl eyledikten sonra semeni olan meblağ-ı merkûm iki yüz kırk guruş mezbûr es-Seyyid eş-Şeyh Ebubekir tarafından babası ve vasîsi olan mûmâileyh es-Seyyid eş-Şeyh Ömer Çelebi yedinden ahz u kabz eyledim. Ba'de'l-yevm mahdûd-ı mezkûr-ı menzil merkûm es-Seyyid eş-Şeyh Ebubekir'in ber- vech-i muharrer mülküdür, hasbe mâ yeşâ' ve yehtâr zabt ve tasarruf eylesin dedi dedikde gibbe't-tasdîki's-şer'î mâ vaka'a bi't-taleb ketb olundu.

Fi'l-yevmi's-sânî 'aşar mine'l-Muharremi'l-harâm li-seneti sitt ve selâsîn ve mi'e ve elf

Şuhûdü'l-hâl: Tütüncübaşı Mehmed b. (), Halil Kâtibzâde, es-Seyyid Ömer [b.] Osman, Ebubekir Musli berber, Tütüncü Abdullah [b.] Abdülmennan, Şeyh Ahmed, es-Seyyid eş-Şeyh Mehmed Çelebi, el-Hac Mahmud birâdereş, el-Hac Mustafa Mektubîzâde

69 [20a-1] Diyarbakır Valisi Ahmed Paşa'nın Tiflis seferine gittiği sırada kiralanan at ve katırlara ait paranın Alıpınarı köyü halkından el-Hac Mustafa b. Veli, Hacı Mehmed Emin b. Zülfikar ve Ruhalı Tanil b. Yagob'a ödendiği

Ahmed Paşa hazretleri husûsu için

Gibbe't-taleb ve'l-iltimâs savb-ı şer'î kavîmden Mevlânâ Feyzullah Efendi b. Mehmed Şefik Efendi ta'yîn ve irsâl olunup ol dahi medîne-i Âmid'de vâki' sarây-ı âliye varıp hâlâ Diyarbekir vâlîsi olan düstûr-ı mükerrerem-i zîşân vezîr-i muhterem-i âsaf-nişân devletlü sa'âdetlü Ahmed Paşa -yesserallahu bi'l-hayr mâ yeşâ'- hazretlerinin kâimmakâmları olan iftihârü'l-emâcîd ve'l-ekârim müctemi'u'l-mehâmid ve'l-mekârim Mustafa Ağa b. Yusuf Ağa huzûrunda akd-i meclis-i şer'î hatîr olundukda medîne-i mezbûre muzâfâtından Alıpınarı nâm karyede sâkin Borbor? mekârî tâifesinden el-Hac Mustafa b. Veli ve Hacı Mehmed Emin b. Zülfikar ve Ruhalı Tanil v. Yagob nâm kimesneler meclis-i ma'kûd-ı mezbûrda işbu kitâb-ı sıhhat-nisâbın sâhibi mûmâileyh Mustafa mahzarında her biri ikrâr-ı sahîh-i şer'î ve i'tirâf-ı mer'î edip vezîr-i mükerrerem-i müşârunileyh hazretleri şark cânibinde vâki' Tiflis seferine bâ-fermân-ı âlî azîmetlerinde Diyarbekir'den mezkûr Tiflis'e varıncaya değin bizlerden isticâr eyledikleri beynimizde ilm-i şer'î ile ma'lûmü'l-aded katır ve bârgîr icârelerinden vezîr-i müşârunileyh hazretlerinin zimmet-i pür-himmetlerinde üç bin beş yüz kırk dört guruşu müctemi' olmağla vezîr-i müşârunileyh hazretleri dahi mütesellim mecmû'-ı mezbûr üç bin beş yüz kırk dört guruşu mütesellim-i mûmâileyh Mustafa Ağa'ya tevcih ve havâle buyurulmalarıyla mütesellim-i mûmâileyh dahi ba'de'l-kabûl meblağ-ı mezbûr üç bin beş yüz kırk dört guruşu bizlere tamâmen def' ve teslîm ve bizler dahi ber-vech-i muharrer mütesellim-i mûmâileyh yedinden her birimiz bi't-tamâm ve'l-kemâl ahz u kabz edip meblağ-ı mecmû'-ı mezbûr üç bin beş yüz kırk dört guruşdan vezîr-i mükerrerem-i müşârunileyh hazretlerinin zimmet-i pür-himmetlerinde ve kethüdâları ve gerek mütesellim-i mûmâileyh Mustafa Ağa ve gerek sâir etba'larının zimmetlerinde bir akçe ve bir habbemiz bâkî kalmamışdır dediklerinde makrûn-ı mezbûreyi vech-i muharrer üzere ikrârların el-mukırru leh mûmâileyh mütesellim Mustafa Ağa bi'l-muvâcehe tasdîk ve bi'l-müşâhede tahkîk etmeğın mevlânâ-yı mezbûr vâki' hâli mahallinde ketb ü tahrîr ve ba'dehû ma'an irsâl olunan Kasım b. Mehmed ve Yusuf b. Ahmed ile meclis-i şer'e gelip alâ vukû'ihî inhâ ve takrîr etmeğın mâ vaka'a bi't-taleb ketb olundu.

Fi'l-yevmi'r-râbi' 'aşar mine'l-Muharremi'l-harâm li-seneti sitt ve selâsîn ve mi'e ve elf

Şuhûdü'l-hâl: Gedikli müteferrikalardan Cafer Ağa, fahrü'l-akrân İbrahim Ağa ağa-i gılmân-ı Âmid, Sem'ânzâde Hüseyin Çelebi, Mustafa Ağa emîn-i çavuşân, Bekir Çavuş gılmân, Osman Çavuş, Zerdecizâde Abdullah Ağa, Mehmed Ağa birâder-i şeyh Yusuf Efendi, Abdullah Çavuş, Yusuf Çavuş ve gayruhüm

70 [20a-2] Yahudiyan mahallesinde oturan Simo v. Abraham'ın aynı mahallede bulunan evini Petro'ya satması

Mübâya'a, 80 guruş

Medîne-i Âmid mahallâtından Yahudiyan mahallesinde mütemekkin Simo v. Abraham asâleten ve Bese bt. Şemil asâleten ve hemşiresi Astor tarafından husûs-ı âti'l-beyânı ikrâra vekil olduğu zât-ı mersûmeyi ma'rifet-i şer' ile ârifân Ebubekir b. Ali ve Ramazan b. Ömer nâm kimesneler şehâdetleriyle zevci Davud v. Abraham vekâleten meclis-i şer'-i hatîr-i lâzîmü't-tevkîrde işbu hâmilü't-rakîm Piro v. Davud muvâcehesinde ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm edip silk-i mülk-i sahîhimizde münselik olup mahalle-i mezbûrede vâki' bir taraftan Yasef mülkü ve bir taraftan Abraham mülkü ve bir taraftan Şemil mülkü ve taraf-ı râbi'den tarîk-ı hâs ile mahdûd senede dokuz rub' avârızı olan iki meclis ve bir kilâr ve bir oda tahtında kapı arası ve matbah ve avluyu müştemil menzîlimizi müceddeden sokak kapısı feth etmek üzere bi-cümleti't-tevâbi' ve'l-levâhık tarafeynden icâb ve kabûlü hâvî şürût-ı müfsideden ârî bey'-i bâtt-ı sahîh-i şer'î ile mersûm Petros'a semen-i misli ve kıymet-i mümâsili olan seksen guruş ile meclis-i akidde mevcûd ve müşârunileyhâ ve ba'de'l-kabz-ı muzî'a-i meçhûlü'l-aded bir kabza fülûsa bey' ve temlîk ve teslîm edip ol dahi ber-minvâl-i muharrer iştirâ ve temellük ve tesellüm ve kabz ve kabûl eyledikten sonra semen-i merkûm seksen guruşu mersûm Petro[s] yedinden her birimiz bi-kadri[20b]'l-hîses tamâmen ahz u kabz eyledik. Ba'de'l-yevm menzîl-i mahdûd-ı mezkûr âmme-i hukuk ve levâhıkıyla mersûm Petro[s]'un mülk-i müşterâsıdır, hasbe mâ yeşâ' ve yehtâr mutasarıf olsun dediklerinde gibbe't-tasdîki's-şer'î mâ vaka'a bi't-taleb ketb olundu.

Fi'l-yevmi's-sânî 'aşar mine'l-Muharremi'l-harâm li-seneti sitt ve selâsîn ve mi'e ve elf

Şuhûdü'l-hâl: Kör Ali Çelebi b. Berber, el-Hac Muharrem bezzâz, Mustafa b. Aslan Beşe, Ebubekir b. Osman, Murad b. İbrahim, Hüseyin b. İbrahim

71 [20b-1] Molla Cennan? mahallesinde ikamet eden Aslan v. Niami kendi yanında büyüttüğü Abdo v. Emirhan'ın küçük oğlu İsak için babasından nafaka talebi

Nafaka 6 guruş

Medîne-i Âmid mahallâtından Mollâ Cennan? mahallesinde mütemekkin işbu hâmilü't-rakîm Aslan v. Ni'ami nâm zimmî meclis-i şer'-i hatîr-i lâzîmü't-tevkîrde takrîr-i kelâm [ve] ta'bîr anî'l-merâm edip işbu meclis-i şer'de mevcûd Abdo v. Emirhan fukarâdan olup tahmînen () yaşında sulbî sagîr oğlu İsak'ı ber-vech-i tebeyyün yedimde imsâk ve terbiye için bana def' ve teslîm edip ben dahi yedinden ber-vech-i muharrer ahz u kabz etmişdim El-hâletü hâzihî sagîr-i mezbûrun nafaka ve kisveye eşedd-i

ihtiyâcı olmağın kıbel-i şer' den kadr-i ma'rûf nafaka ve farz ve takdîr olunmak murâdıdır dedikde fi'l-vâki' kazıyye vech-i muharrer üzere olduğu lede's-şer'-i şerîf mütehakkık olduktan sonra sagîr-i mezbûr için cânib-i şer' den târîh-i kitâb gününden beher yevm altışar akçe nafaka ve farz ve takdîr olunup meblağ-ı mefrûz-ı mezbûru sagîr-i mezbûrun nafaka ve kisve bahâ vesâir levâzım-ı zarûriyesine harc ve sadaka lede'l-hâce istidâne ve hîn-i zaferde men' lehû hakku'l-ahz ve't-taleb üzerine rücû'a mersûm Aslan'a izin verilip mâ vaka'a bi't-taleb ketb olundu.

Fi'l-yevmi'l-âşir mine'l-Muharremi'l-harâm li-seneti sitt ve selâsîn ve mi'e ve elf

Şuhûdü'l-hâl: Es-Seyyid Ali Efendi b. Şeyh Mehmed, Ebubekir b. Osman, Murad b. İbrahim, Hüseyin b. İbrahim, Eyüb b. Şahin, Yusuf b. () ve gayruhüm

72 [20b-2] İmadiye mahallesinde oturan Timur b. Miro ile zevcesi Hanım bt. Sefer arasındaki boşanma davası

Hul'

Medîne-i Âmid mahallâtından İmadiye mahallesinde sâkin Timur b. Miro nâm kimesne meclis-i şer'-i hatîr-i lâzımü't-tevkîrde işbu râfi'ül-vesîka Hanım bt. Sefer nâm hâtûn mahzarında bi-tav'ihî ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm edip işbu mezbûre Hanım zevcem olup üzerine ba'de'd-duhûl târîh-i kitâbdan üç ay mukaddem zevciyet beynimizde kâime olduğu hâlde mezbûre Hanım zimmetimde mütekarır ve ma'kûdün aleyh mehr-i müeccelinden ve nafaka iddet-i ma'lûme ve me'ûnet-i süknâsından fâriğa oldukda ben dahi mezbûre Hanım'ı talakât-ı selâse ile tatlık etmişimdir, mezbûre Hanım ile hukuk-ı zevciyete vesâire müte'allik vechen mine'l-vücûh ve sebeben mine'l-esbâb da'vâ ve nizâ' ve mutâlebât ve muhâsamâtım yokdur dedikde gıbbe't-tasdîki's-şer'î mâ vaka'a bi't-taleb ketb olundu.

Fi'l-yevmi'l-hâdî 'aşar mine'l-Muharremi'l-harâm li-seneti sitt ve ve selâsîn ve mi'e ve elf

Şuhûdü'l-hâl: Mehmed b. Abdullah, Musa b. (), Ahmed b. (), Murad b. İbrahim, Ebubekir b. Osman, Hüseyin b. İbrahim, Mehmed b. Mahmud ve gayruhüm

73 [20b-3] Kavas mahallesinde ikamet ederken vefat eden Yakut bt. Melkon'un oğlu Kirakos ile kızları Maryem ve Hanım'a intikal eden ev hisselerini kardeşleri Serkis'e hibe ettikleri

Hibe

Medîne-i Âmid mahallâtından Kavas mahallesinde mütemekkinde iken bundan akdem hâlike olan Yakut bt. Melkon nâm Nasrâniye'nin verâseti sadrî kebîr oğulları Serkis ve Kirakos ve sadriye kebîre kızları Maryem ve Hanım'a münhasıra olduğu şer'an zâhir olduğundan sonra mersûm Kirakos asâleten ve mezbûretân Maryem ve Hanım taraflarından husûs-ı âti'l-beyânı ikrâra vekîl olduğu zât-ı mezbûretân ma'rifet-i şer'îyye ile ârifân Mehmed Emin b. Mahmud ve Hasan b. Ali şehâdetleriyle şer'an sâbit olan Erotin v. Melkon nâm zimmî vekâleten meclis-i şer'-i hatîr-i lâzımü't-tevkîrde işbu hâmilü'r-rakîm mersûm Serkis muvâchehesinde ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm edip vâlidemiz hâlike-i mersûme Yakut silk-i mülk-i sahîhinde münselik olup mahalle-i mezbûrede vâki' bir taraftan el-Hac İbrahim mülkü ve bir taraftan vakıf mahzen ve bir taraftan şirikhâne ve taraf-ı râbi'den [21a] tarîk-ı âm ile mahdûd ve senede dört gurusş avârızı olan iki meclis birinin tahtında zîr-i zemîn ve bir kilâr ve iki çardak tahtlarında kilâr ve bir matbah ve kenîf ve su kuyusu ve avluyu müştemil menzilde olan nısf hissesini hayâtında alâmet-i fâzıla vaz'ı ile ba'de'l-ikrâr oğlu karındâşım işbu mersûm Serkis'e ba'de't-tahliyeti's-şer'î hibe ve temlik ve teslîm edip ol dahi meclis-i hibede ber-vech-i muharrer ittihâb ve kabz ve kabûl etmiş idi. El-hâletü hâzihî bizler dahi hibe-i mezkûreyi ber-vech-i muharrer tecvîz ve tenfîz eyledik. Bu âna değîn ve ba'de'l-yevm menzil-i mahdûd-ı mezkûrun nısf-ı mu'ayyenesi karındâşımız mersûm Serkis'in mülk-i mev[hû]budur, aslâ ve kat'â bizim alâka ve medhalimiz yokdur, keyfe mâ yeşâ' ve yehtâr mutasarrıf olsun dediklerinde gıbbe't-tasdîki's-şer'î mâ vaka'a bi't-taleb ketb olundu.

Fi'l-yevmi'l-hâdî 'aşar mine'l-Muharremi'l-harâm li-seneti sitt ve selâsîn ve mi'e ve elf

Şuhûdü'l-hâl: Seyyid Şeyhmus b. Hacı İbrahim, Yusuf b. tâbi'-i Mefharzâde, Mollâ Ali, Ali b. Mehmed, el-Hac Abdullah [b.] Osman, Halil b. İbrahim, Halil b. Bekir, Mehmed b. Hasan, İsa b. Mollâ Ahmed ve gayruhüm

74 [21a-1] Ergani'nin Sayd-ı Tiftik köyünde ikamet eden Halil b. Mikâil'in aynı mahalledeki bahçesini Şâtır Mehmed b. Şakir'e satması

Bâğçe

Eyâlet-i Diyarbekir'e tâbi' Ergani karyelerinden Sayd-ı Tiftik nâm karye sükkânından Halil b. Mikâil nâm kimesne meclis-i şer'-i hatîr-i lâzımü't-tevkîrde işbu râfi'ü'l-vesîka

Şâtır Mehmed b. Şakir mahzarında ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm edip akd-i âti'z-zikrin sudûruna deĝin silk-i mülk-i sahîhimde münselik olup karye-i mezbûre topraĝında vâki' bir taraftan Kitabdanoglu? bâĝçesi ve bir taraftan Hızır cevizliĝi ve bir taraftan Yunus cevizliĝi ve taraf-ı râbi'den çay ile mahdûd bâĝçemi dâhilinde olan eşcâr-ı müsmire ve gayr-ı müsmiresiyle bi-cemî' i't-tevâbi' ve'l-levâhık tarafeynden îcâb ve kabûlü hâvî ve şürût-ı müfsideden ârî bey'-i bâtt-ı sahîh-i şer'î ile mezbûr Şâtır Mehmed'e yirmi sekiz guruşa bey' ve temlik eylediĝimde ol dahi ber-vech-i muharrer iştirâ ve temellük ve kabûl eyledikten sonra merkûm yirmi sekiz guruşa mezbûr Şâtır Mehmed yedinden tamâmen ahz u kabz edip meblaĝ-ı mezbûru mahallinde kabz ve tasarrufa müşterî-i mezbûr Şâtır Mehmed'i taslît eyledim. Ba'de'l-yevm sâlifü'z-zikr bâĝçe âmme-i hukuku ile mezbûr Şâtır Mehmed'in mülk-i müşterâsıdır, mutasarrıf olsun dedikten sonra bâyi'-i mezbûrun karındâşı Şahin nâm kimesne meclis-i şer'de mezbûr Şâtır Mehmed mahzarında ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm edip karındâşım mezbûr Halil'in işbu mezbûr Şâtır Mehmed'e bey' eylediĝi mahdûd-ı mezkûr bâĝçe karındâşım mezbûr Halil'e babamız müteveffâ Mikâil'in terekesinden almak üzere hisse ta'yîn olunmuş mülküdür. Bâĝçe-i mezkûreye müte'allik vechen mine'l- vücûh ve sebeben mine'l-esbâb benim aslâ ve kat'â da'vâ ve nizâ'im yokdur dedikte ĝibbe't-tasdîki's-şer'î mâ vaka'a bi't-taleb ketb olundu.

Fi'l-yevmi't-tâsi' mine'l-Muharremi'l-harâm li-seneti sitt ve selâsin ve mi'e ve elf

Şuhûdü'l-hâl: İbrahim b. Hüseyin, Seyyid Hüseyin b. Mehmed, Berber Seyyid Ömer, Göncü İlyas, Abdülvehhab b. Musa, İmâm el-Hac Mustafa, Sofi Hasan, Sofi Mustafa b. Abdullah cüllâh, Ali b. Hüseyin, Ebubekir b. Osman, Murad b. İbrahim, Hüseyin b. İbrahim ve gayruhüm

75 [21b-1] İnayet Aĝa mahallesinde ikamet eden Zemberekçi Erotin v. Haçador'un aynı mahallede bulunan evini Melkon v. Mikâil'e satması

Mübâya'a, 40 guruş

Medîne-i Âmid mahallâtından İnayet Aĝa mahallesinde mütemekkin Zenberekçi Erotin v. Haçador nâm zimmî meclis-i şer'de işbu hâmilü'r-rakîm Melkon v. Mikâil muvâcehesinde ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm edip akd-i âti'l-beyânın sudûruna deĝin silk-i mülk-i sahîhimde münselik olup mahalle-i mezbûrede vâki' bir taraftan Elagöz Mehmed mülkü ve bir taraftan Türkmen Ali mülkü ve bir taraftan mesfûr Melkon mülkü ve taraf-ı râbi'den tarîk-ı hâs ile mahdûd iki sagîr meclis ve bir kilâr ve bir sagîr mahzen ve matbah ve kenîf ve avluyu müştemil ve senede bir rub' hâne avârızı olan menzilimi bi-cümleti't-tevâbi' tarafeynden îcâb ve kabûlü hâvî ve şürût-ı müfsideden [ârî] bey'-i bâtt-ı sahîh-i şer'î ile mesfûr Melkon'a kırk guruşa bey' ve temlik ve teslîm ol dahi

ber-minvâl-i muharrer iştirâ ve temellük ve tesellüm ve kabz ve kabûl eyledikden sonra semeni olan meblağ-ı mezbûr kırk guruşu mesfûr Melkon'un yedinden tamâmen ahz u kabz eyledim. Ba'de'l-yevm menzil-i mahdûd-ı mezkûr mesfûr Melkon'un mülk-i müşterâsıdır, keyfe mâ yeşâ' ve yehtâr mülkiyet üzere zabt ve tasarruf eylesin dedikde gibbe't-tasdîki'ş-şer'î mâ vaka'a bi't-taleb ketb olundu.

Fi'l-yevmi'r-râbi' aşar mine'l- Muharremi'l-harâm li-seneti sitt ve selâsîn ve mi'e ve elf

Şuhûdü'l-hâl: Süleyman Ağa b. Ahmed, Ömer Çelebi b. Sefer, Mehmed b. Ali Beşe, el-Hac İbrahim b. Hızır, Mollâ İsmail b. İbrahim, İbrahim b. el-Hac Osman, İvaz b. Abdullah, Mollâ Ahmed b. Ali, Ebezâde Ali Beşe, İbrahim b. Yusuf, Ramazan b. Ali, Ebubekir b. Osman, Murad b. İbrahim ve gayruhüm

76 [21b-2] El-Hac Osman mahallesinde oturan Emine bt. Abdullah b. Abdülmennan'ın aynı mahallede bulunan evini Abdülkadir Çelebi'ye satması

Mübâya'a, 60 guruş

Medîne-i Âmid mahallâtından el-Hac Osman mahallesinde sâkine Emine bt. Abdullah b. Abdülmennan nâm hâtûn husûs-ı âti'l-beyânda vekil olduğu zât-ı mezbûreyi ma'rifet-i şer'îyye ile ârifân zevci Mehmed Emin b. Ahmed ve Mardinli Hızır b. Hüseyin şehâdetleriyle şer'an sâbit olan es-Seyyid Osman b. Abbas nâm kimesne vekâleten meclis-i şer'de işbu râfi'û'l-vesîka Abdülkadir Çelebi b. Abdi Beşe mahzarında bi'l-vekâle ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm edip akd-i âti'z-zikrin sudûruna değin müvekkilem mezbûrenin silk-i mülk-i sahîhinde münselik olup mahalle-i mezbûrede vâki' bir taraftan Hekimzâde vereseleri menzili ve bir taraftan Pazarbaşızâde el-Hac Osman menzili ve bir taraftan el-Hac Mustafa menzili ve taraf-ı râbi'den tarîk-ı âm ile mahdûd bir meclis ve tahtında bir zîr-i zemîn ve bir çardak ve tahtında matbah ve kenîf ve avluyu müştemil menzilimi bi-cümleti't-tevâbi' ve'l-levâhık tarafeynden îcâb ve kabûlü hâvî ve şürût-ı müfsideden ârî bey'-i bâtt-ı sahîh-i şer'î ile müvekkilem mezbûre Emine işbu mezbûr Abdülkadir Çelebi'ye altmış guruşa bey' ve temlik ve teslim edip ol dahi ber-minvâl-i muharrer iştirâ ve temellük ve tesellüm ve kabz ve kabûl eyledikden sonra semeni olan meblağ-ı mezbûr altmış guruşu mezbûr Abdülkadir Çelebi yedinden tamâmen ahz u kabz eyledim. Ba'de'l-yevm menzil-i mahdûd-ı mezkûr mezbûr Abdülkadir Çelebi'nin mülk-i müşterâsıdır, keyfe mâ [yeşâ'] ve yehtâr zabt ve tasarruf eylesin dedi dedikde gibbe't-tasdîki'ş-şer'î mâ vaka'a bi't-taleb ketb olundu.

Fi'l-yevmi't-tâsi' mine'l-Muharremi'l-harâm li-seneti sitt ve selâsîn ve mi'e ve elf

Şuhûdü'l-hâl: Mehmed Emin Çelebi b. Bâzergânzâde, Osman Çelebi b. el-Hac Yusuf, el-Hac Mustafa b. Abdullah kahveci, es-Seyyid Mustafa b. Mahmud, Bakkâl Mehmed b. İsmail, Ramazan b. Ali, Ebezâde Ali Beşe, Ebubekir b. Osman, Murad b. İbrahim ve gayruhüm

77 [22a-1] Çaruği mahallesinde Tuzeken oğlu demekle tanınan Süleyman b. İbrahim ve oğlu Zülfikar'ın aynı mahallede bulunan evlerini Mustafa Çelebi'ye satmaları

Mübâya'a, 600 guruş

Medîne-i Âmid mahallâtından Çaruği mahallesinde sâkin Tuzeken oğlu demekle ma'rûf Süleyman b. İbrahim ve oğlu Zülfikar asâleten zevcesi Meryem bt. Mustafa tarafından husûs-ı âti'l-beyânda vekîl olduğu zât-ı mezbûreyi ma'rifet-i şer'iyeye ile ârifân Osman b. Abdullah ve Kaplan b. Küçük Mehmed Ağa şehâdetleriyle şer'an sâbit olan Berber Mehmed b. Hüseyin vekâleten meclis-i şer'-i hatîr-i lâzımı't-tevkîrde işbu râfi'ü'l-vesîka Mustafa Çelebi b. Abdullah mahzarında ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm edip akd-i âti'z-zikrin sudûruna deĝin silk-i mülk-i sahîhimde münselik olup mahalle-i mezbûrede vâki' bir taraftan Türkmen Bölükbaşızâde Ebubekir Ağa ve bazen Na'lbend el-Hac Ahmed mülkleri ve bir taraftan Basmacı Ahmed mülkü ve bir taraftan tarîk-ı hâs ve taraf-ı râbi'den tarîk-ı âm ile mahdûd dâhiliye üç sofa ve bir neccâr ve bir meclis tahtlarında zîr-i zemîn ve bir eyvân ve yine bir meclis ve bir matbah ve kenîf ve avlu ve hâriciye bir oda tahtında âhûr ve bir kenîf ve bir yakalık ve avluyu müştemil menzilimizi bi-cümleti't-tevâbi' ve'l-levâhık tarafeynden îcâb ve kabûlü hâvî ve şürût-ı müfsideden ârî bey'-i bâtt-ı sahîh-i şer'î ile merkûm Mustafa Çelebi'ye semen-i misli ve kıymet-i mümâsili olan altı yüz guruşa bey' ve temlîk ve teslîm eylediğimizde ol dahi ber-minvâl-i muharrer iştirâ ve temellük ve tesellüm ve kabz ve kabûl eyledikten sonra semen-i merkûm altı yüz guruşu merkûm Mustafa Çelebi yedinden her birimiz bi- kadri'l-hîses tamâmen ahz u kabz eyledik. Ba'de'l-yevm menzil-i mahdûd-ı mezkûr âmme-i hukuk ve levâhıkıyla mezbûr Mustafa Çelebi'nin mülk-i müşterâsıdır, hasbe mâ yeşâ' ve yehtâr mutasarrıf olsun dediklerinde gıbbe't-tasdîkiş-şer'î mâ vaka'a bi't-taleb ketb olundu.

Fi'l-yevmi's-sânî 'aşar mine'l-Muharremi'l-harâm li-seneti sitt ve selâsîn ve mi'e ve elf

Şuhûdü'l-hâl: Ahmed b. Mehmed, Berber Murtaza, Berber Mehmed b. (), el-Hac Ahmed b. (), Ebubekir b. Bardakçı, Mustafa Çelebi b. Sem'ânzâde, Halil Çelebi Sem'ânzâde, Ebubekir b. Osman, el-Hac Mustafa oturakçı, Mehmed b. tâbi'i Sem'ânzâde, Hasan Çelebi b. tâbi'-i Receb Çelebi, Osman Çelebi tâbi'-i Sem'ânzâde, Abdülkadir Çelebi tâbi'-i Sem'ânzâde

78 [22a-2] El-Hac Süleyman mahallesinde ikamet eden Simone bt. Behno'nun aynı mahallede bulunan evini el-Hac Ahmed b. İbrahim'e satması

Mübâya'a, 13 guruş

Medîne-i Âmid mahallâtından el-Hac Süleyman mahallesinde mütemekkin Simone bt. Behno nâm Nasrâniye meclis-i şer' de işbu râfi'ül-vesîka el-Hac Ahmed b. İbrahim nâm kimesne mahzarında ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm edip mahalle-i mezbûrede vâki' bir taraftan bazen Mollâ Ali ve bazen Kirakos mülkleri ve bir taraftan Maho nâm zimmî mülkü ve bir taraftan tarîk-ı hâs ve taraf-ı râbi'den tarîk-ı âm ile mahdûd senede bir guruş avâriz ve yine senede Haremeyn Evkâfi'na yetmiş beş akçe mukâta'a-i zemîni olan bir meclis ve bir matbah ve kenîf ve avluyu müştemil menzilimi bi-cümleti't-tevâbi' ve'l-levâhık tarafeynden îcâb ve kabûlü hâvî bey'-i bâtt-ı sahîh-i şer'î ile merkûm el-Hac Ahmed'e on üç guruş ile bir kabza adedi nâ-ma'lûm fülûsu bey' ve temlik ve teslîm edip ol dahi ber-minvâl-i muharrer iştirâ ve temellük ve tesellüm ve kabz u kabûl eyledikten sonra semeni meblağ-ı mezbûr on üç guruş ile adedi nâ-ma'lûm bir kabza fülûsa merkûm el-Hac Ahmed yedinden tamâmen ahz u kabz edip fülûsu dahi meclis-i şer' de tasnî' eyledim. Ba'de'l-yevm menzil-i mahdûd-ı mezkûr merkûm el-Hac Ahmed'in mülk-i müşterâsıdır, keyfe mâ yeşâ' ve yehtâr mülkiyet üzere mutasarıf olsun dedikde gibbe't-tasdîki's-şer'î mâ vaka'a bi't-taleb ketb olundu.

Fi'l-yevmi's-sâdis 'aşar mine'l-Muharremi'l-harâm li-seneti sitt ve selâsîn ve mi'e ve elf

Şuhûdü'l-hâl: Mollâ Ali b. Abdullah, Mehmed b. Ramazan, Osman b. Mustafa, Mollâ Ali b. Abdullah, es-Seyyid Abdullah b. Abdünnebi, Hasan b. Saruhan, Mustafa b. Yusuf ve gayruhüm

79 [22a-3] Mehmed Paşa mahallesinde oturan Fatma bt. Mustafa'nın aynı mahallede bulunan evini Meryem bt. Şahin'e satması

Mübâya'a, 108 guruş

Medîne-i Âmid mahallâtından Mehmed Paşa mahallesinde sâkine Fâtıma bt. Mustafa nâm hâtûnun zevci ve tarafından husûs-ı âti'l-beyânda vekîl olduğu zât-ı mezbûreyi ma'rifet-i şer' iyye ile ârifân Mollâ Abdullah b. Mehmed Efendi ve Abdullah b. Kaplan şehâdetleriyle şer'an sâbit olan Mustafa b. Ahmed vekâleten meclis-i şer' de bâ'isetü hâzihi'l-vesîka Meryem bt. Şahin nâm hâtûnun karındâşı ve tarafından ikrâr-ı âti'z-zikri tasdîke vekîl-i müsecceli olan Hasan mahzarında bi'l-vekâle ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm edip müvekkilem mezbûre akd-i âti'l-beyânın sudûruna değîn silk-i mülk-i sahîhimde münselik olup mahalle-i mezbûrede [22b] vâki' bir taraftan Mustafa mülkü ve bir taraftan Minas menzili ve bir taraftan Erakil menzili ve taraf-ı râbi'den tarîk-ı âm ile mahdûd ve senede üç guruş ve sekiz para avârizı olan iki sofa birinin tahtında

zîr-i zemîn ve bir sagîr meclis ve bir matbah ve bir kilâr ve su kuyusu ve kenîf ve avluyu müştemil menzilimi tarafeynden îcâb ve kabûlü hâvî ve şürût-ı müfsideden ârî bey' -i bâtt-ı sahîh-i şer'î ile müvekkile-i mezbûre Meryem'e yüz sekiz guruşa bey' ve temlik ve teslîm eylediğimde ol dahi ber-minvâl-i muharrer iştirâ ve temellük ve tesellüm ve kabz ve kabûl eyledikten sonra semen-i merkûm yüz sekiz guruşu müvekkile-i mezbûre yedinden tamâmen ahz u kabz eyledim. Ba'de'l-yevm menzil-i mahdûd-ı mezkûr müvekkile-i mezbûre Meryem'in mülk-i müşterâsıdır, keyfe mâ yeşâ' ve yehtâr mülkiyet üzere zabt ve tasarruf eylesin dedi dedikde gıbbe't-tasdîki's-şer'î mâ vaka'a bi't-taleb ketb olundu.

Fi'l-yevmi'l-işrîn mine'l-Muharremi'l-harâm li-seneti sitt ve selâsîn ve mi'e ve elf

Şuhûdü'l-hâl: Mekkîzâde Mollâ Mahmud, Kiki Mollâ Mehmed, Tüfenkçi Ali Beşe, Kundakçı Abdullah Beşe, es-Seyyid Mustafa b. Potur, Ekmekçi Seyyid Mustafa b. Şahin, Berber Abdülkadir, Berber Mustafa, Sarrâf Mustafa b. (), Allâf Hacı Şahin ve gayruhüm

80 [22b-1] Diyarbakır'da misafir olarak bulunan Şeyhanlı aşiretinden Abbas b. Selim'in Karakeçili aşiretinden Hasan b. Ahmed'e kız kardeşi ile evlenmek niyetiyle vermiş olduğu meblağı nikâh gerçekleşmediğinden geri talep etmesi

Nâmzed

Medîne-i Âmid'de bi'l-müsâfire sâkin göçebe Şeyhanlı aşiretinden işbu râfi'ü'l-vesîka Abbas b. Selim meclis-i şer'de Karakeçili aşiretinden Hasan b. Ahmed mahzarında üzerine da'vâ ve takrîr-i kelâm edip târîh-i kitâbdan dört sene mukaddem mezbûrun kız karındâşı gâibeti ani'l-meclis Ördek nâm bîkr ve bâliğayı nefsim için nâmzed eylediğimde mecmû'u yüz otuz guruş kıymetli beynimizde ma'lûmü'l-evsâf ve'l-aded öküz ve keçiyi başlık nâmıyla mezbûr Hasan'a teslîm edip lâkin akd-i nikâh müyesser olmamağla mezbûrdan elli yedi guruşu ahz olunmuş ve yetmiş üç guruş mezbûrun zimmetinde bâkî kalmağla taleb ederim, suâl olunup el-yevm alınması matlûbumdur dedikde gıbbe's-suâl ve akîbe'l-inkâr ve ba'de talebi'l-beyyine udûl-i ahrâr-ı ricâl-i müsîmînden olup aşiret-i mezbûreden Ali b. Şahkulu ve Mehmed b. Yusuf nâm kimesneler li-eclî's-şehâde meclis-i şer'e hâzırân olup isre'l-istişhâd fi'l-vâki' târîh-i mezbûrda müdde'î-i mezbûr Abbas işbu mezbûr Hasan'ın kız karındâşı gâibe-i mezbûre Ördek'i nefsim için nâmzed eyledikde mecmû'u yüz otuz guruş kıymetli beynlerinde ma'lûmü'l-evsâf ve'l-aded öküz ve keçiyi başlık nâmıyla işbu mezbûr Hasan'a bizim huzûrumuzda teslîm, ol dahi ber-vech-i muharrer ahz eyledi. Biz bu husûsa bu vech üzere şahidleriz, şehâdet dahi ederiz deyü her biri edâ-i şehâdet-i şer'iyeye eylediklerinde gıbbe ri'âyeti's-şerâyiti'l-kabûl şehâdetleri makbûle olmağın mücebince meblağ-ı bâkî-i mezbûr yetmiş üç guruşu müdde'î-i mezbûr tamâmen def' ve teslîme mezbûr Hasan'a ba'de's-sebt mâ vaka'a bi't-taleb ketb olundu.

Fi'l-yevmi'l-işrîn mine'l-Muharremi'l-harâm li-seneti sitt ve selâsîn ve mi'e ve elf

Şuhûdü'l-hâl: İbrahim Çavuş b. Ömer, Ali b. () cerrâh, Ahmed b. Ali, Ali Beşe b. ()zâde, Mehmed b. Mustafa, Bektaş b. Ahmed, Ahmed b. Mustafa, Ebubekir b. Osman, Murad b. İbrahim ve gayruhüm

81 [22b-2] Kalenderhane mahallesinde oturan Seyyid Yusuf b. Seyyid Rasül'ün aynı mahallede bulunan evini Ahmed Bahaeddin'e satması

Medîne-i Âmid mahallâtından Kalenderhane mahallesinde sâkin es-Seyyid Yusuf b. es-Seyyid Rasül nâm kimesne meclis-i şer'-i hatîr-i lâzîmü't-tevkîrde üvey babası işbu râfi'ü'l-vesîka Ahmed Bahaeddin mahzarında ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm edip akd-i âti'z-zikrin sudûruna deĝin silk-i mülk-i sahîhimde münselik olup mahalle-i mezbûrede vâki' bir taraftan Fâtîma Hâtûn mülkü ve bir taraftan Abbas mülkü ve tarafeyni tarîk-ı âm ile mahdûd bir dam ve bir kenîf ve avluyu müştemil menzîlimi tarafeynden îcâb ve kabûlü hâvî ve şürût-ı müfsideden ârî bey'-i bâtt-ı sahîh-i şer'î ile mezbûr Ahmed'e on yedi guruşa bey' ve temlik ve teslîm edip ol dahi ber-minvâl-i muharrer iştirâ ve temellük ve tesellüm eyledikten sonra semeni olan meblaĝ-ı mezbûr on yedi guruşu merkûm Ahmed yedinden tamâmen ahz u kabz eyledim. Ba'de'l-yevm menzîl-i mahdûd-ı mezkûr mezbûr Ahmed'in mülk-i müşterâsıdır, keyfe mâ yeşâ' ve yehtâr mâlikâne mutasarrıf olsun dedikde gibbe't-tasdikî ş-şer'î mâ vaka'a bi't-taleb ketb olundu.

Fi'l-yevmi't-tâsi' ve'l-işrîn min şehri Muharremi'l-harâm li-seneti sitt ve selâsîn ve mi'e ve elf

Şuhûdü'l-hâl: Yusuf b. Ali, Ahmed b. Kel Ahmed, Ahmed b. Osman, es-Seyyid Ali Efendi b. Şeyh Mehmed, Murad b. İbrahim, Ahmed b. Mirza, Hasan b. Ali, Mehmed Emin b. Mahmud, Ahmed b. Abdullah, Mehmed b. Hızır ve gayruhüm

82 [23a-1] Diyarbakır'da misafir olarak bulunduğu esnada öldürülen İzoli aşiretinden Hasan b. Piro b. Kılıç'ın erkek kardeşi ile Süveydi aşiretinden Mehmed b. Hızır'ın sulh eyledikleri

Sulh

Medîne-i Âmid'de bi'l-müsâfire sâkin göçebe İzoli aşiretinden iken bundan akdem katilen fevt olan Hasan b. Piro b. Kılıç'ın verâseti zevce-i menkûha-i metrûkesi Berki bt. Halid ve sulbiye-i sagîre kızı Fâtîma ve vâlidesi Sanem bt. Kars ile li-ebeveyn er karındâşı Hüseyin'e münhasıra olduğu şer'an zâhir olduktan sonra mezbûr Hüseyin asâleten ve mezbûretân Berki ve Sanem taraflarından husûs-ı âti'l-beyânda vekil olduğu

zât-ı mezbûretânı ma'rifet-i şer'îyye ile ile ârifân Mollâ Mehmed b. Mustafa ve Hüseyin b. Ömer şehâdetleriyle mahzar-ı hasm-ı câhid-i âtîde şer'an sâbit ve sübût-ı vekâletine hükm-i şer'î lâhik olan mezbûr Hüseyin vekâleten ve sagîre-i mezbûre Fâtıma'nın tarafından li-ecli't-tescîl vasî nasb olunmağla vesâyeten meclis-i şer'-i şerîfde Süveydi aşîretinden işbu râfi'ü'l-vesîka Mehmed b. Hızır kendi tarafından asâleten ve Hüseyin b. Kürek ve Şedid b. Musli ve Ömer b. Tahlo? taraflarından husûs-ı âti'l-beyânda vekîl olduğu Hasan b. Mahmud ve Mollâ Halil b. el-Hac Veliyyüddin şehâdetleriyle kezâlik mahzar-ı hasm-ı câhidde şer'an sâbit olan mezbûr Mehmed mahzarında bi'l-asâle ve bi'l-vekâle ve bi'l-vesâye ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm edip işbu mezbûr Mehmed ve müvekkilün-ı mezbûrîn Hüseyin ve Şedid ve Ömer vesâir Süveydi aşîreti bi-ecma'ihim ma'îyyet üzere karındâşım mezbûr Hüseyin'i bin yüz otuz beş senesi Receb-i şerîf'inde Palu kazâsında kılıç ve taş ve değnek ile darb ve mecrûh ve katl etmişlerdir deyü da'vâ sadedinde iken beynimiz[de] muslihûn tavassut edip üç yüz guruş bizlere vermek üzere an-inkârin inşâ-i akd-i sulh eylediklerinde ben dahi asâleten ve vekâleten ve sulh-ı mezbûr sagîre-i mezbûre hakkında evlâ ve enfa' olmağla vesâyeten sulh-ı mezbûru kabûl ve bedel-i sulh olan meblağ-ı mezbûr üç yüz guruşu işbu mezbûr Mehmed yedinden tamâmen ahz u kabz edip katîl-i mezbûrun deynine müte'allik da'vâdan mezbûr Mehmed'in ve müvekkilün-ı mezbûrîn Hüseyin ve Şedid ve Ömer'in ve gerek sâir Süveydi aşîretinin zimmetlerini ibrâ-i âmm-ı râfi'ü'l-hisâm ve kâti'ü'n-nizâ'la ibrâ ve ıskât eyledim. Fîmâ ba'd da'vâ ve nizâ' ve mutâlebâtımız kalmamışdır dedikden sonra mezbûr Süveydi Mehmed dahi mezbûr Hüseyin mahzarında bi'l-asâle ve bi'l-vekâle ikrâr edip ben dahi bedel-i sulh deyü mezbûr Hüseyin'e def' ve teslim eylediğim meblağ-ı mezbûr üç yüz guruşu ve gerek katîl-i mezbûrun husûsuna ve gayriye müte'allik mezbûr Hüseyin ve gerek sâir vereseleri ile vechen mine'l-vücûh da'vâ ve nizâ' ve mutâlebâtımız ve muhâsamâtımız olmayıp zimmetlerini ibrâ-i âmm-ı kâti'ü'n-nizâ'la ibrâ' ve ıskât eyledim dedikde gibbe't-tasdikî's-şer'î mâ vaka'a bi't-taleb ketb olundu.

Fi'l-yevmi's-sânî ve'l-ışrîn mine'l-Muharremi'l-harâm li-seneti sitt ve selâsîn ve mi'e ve elf

Şuhûdü'l-hâl: Es-Seyyid Ali Efendi [b.] Şeyh Mehmed, Ahmed [b.] Ömer, Kaplan Ahmed, Seyyid Bekir Ömer, Hüseyin Cuma Maksud, Yorgancı Musa b. (), Hüseyin Efendi b. İbrahim İzoli, şâhidânü'l-vekâle, Murad [b.] İbrahim, Ebubekir [b.] Osman ve gayruhüm

83 [23a-2] Ali b. Mustafa b. Murtaza'nın mirasının Cami-i kebîr mahallesi ahalisinden Hamza b. Hüseyin Bey'e ait olduğu

Medîne-i Âmid mahallâtından Cami'-i kebîr mahallesinde sâkin işbu râfi'ü'l-vesîka Hamza Bey b. Hüseyin Bey meclis-i şer'de bundan akdem fevt olan Ali b. Mustafa b. Murtaza bölükbaşısının hüccet-i şer'îyye vasiyy-i muhtârı olan Şaban Beşe b. Ahmed

mahzarında üzerine da'vâ ve takrîr-i kelâm edip müteveffâ-yı mezbûr A'rec Ali benim li-ebeveyn kız karındâşım Farfara'nın sadrî oğlu Mustafa'nın oğlu olup verâseti bana münhasıra iken müteveffâ-yı mezbûrun vâris-i ma'rûfu mevcûd iken mukırrun leh bi'n-neseb olan gâib ani'l-meclis Murtaza b. Murtaza müteveffâ-yı mezbûrun libin ammîsidir deyü müteveffâ-yı mezbûrun terekesini ber-mûceb-i defter-i kassâm mezbûr Şaban Beşe bi'l-vesâye zabt etmekle suâl olunup yedimde olan fetvâ-yı şerîf mantûkunca vasiyy-i mezbûrun kasr-ı yedine ve bana teslimde beyyine olunmak murâdımdır dedikde gıbbe's-suâl vasiyy-i mezbûr cevâbında tereke müteveffâ-yı mezbûre ber-vech-i muharrer vaz'-ı yedini ikrâr, lâkin müdde'î-i mezbûr müteveffâ-yı mezbûrun babasının ber-vech-i muharrer zî-rahm cihetinde vârisi olduğunu inkâr edicek müdde'î-i mezbûrdan müdde'âsına beyyine taleb olundukda udûl-i ahrâr-ı ricâl-i müslimînden olup mahalle-i mezbûre sâkinlerinden fahrû's-sâdât es-Seyyid el-Hac Mehmed Efendi ve es-Seyyid Zülfikar Çelebi ve Mahmud Efendi b. Halil Bey ve Çadircı Mustafa b. Ahmed nâm kimesneler li-ecliş-şehâde meclis-i şer'e [23b] hâzırın olup isre'l-istişhâd fi'l-vâki' müteveffâ-yı mezbûr A'rec Ali işbu müdde'î-i mezbûr Hamza Bey'in li-ebeveyn kız karındâşı mezbûre hanımın sadrî oğlu Mustafa'nın sulbî oğludur, verâseti zî-rahm cihetinden işbu müdde'î-i mezbûr Hamza Bey'e münhasıradır. Biz bu husûsa bu vech üzere şâhidleriz, şehâdet dahi ederiz deyü her biri edâ-i şehâdet-i şer'iyye eylediklerinde gıbbe ri'âyeti şerâyiti'l-kabûl şehâdetleri makbûle olmağın müdde'î-i mezbûrun yedinde olup ibrâz eylediği fetvâ-yı şerîfenin mazmûn-ı münîfi: "Zeyd maraz-ı mevtinde Amr benim ammîzâdemdir deyip ba'dehû fevt olsa Zeyd'in vâris-i ma'rûfu olan babasının dayısı Bekir mevcûd iken Amr ve mukarrun leh Zeyd-i müteveffanın terekesin ahz u zabta şer'an kâdir olur mu?" Cevâb-ı bâ-savâbında: "Olmaz". *Kitâb-ı Ferâiz*'de: "Sümme yübde'ü bi'l-asabâti min ciheti'n- neseb ilh. Yübde'ü bil asabeti min ciheti-s selahi ilh. sümme alûd sümme zevî'l-erhâm sümme mevl'e'l-mevâlât sümme el-makûle bi'n-neseb" deyü mastûr ve musarrah olmağın ber-mûceb-i fetvâ-yı şerîfe müteveffâ-yı mezbûrun terekesini kassâm defteri mantûkunca müdde'î-i mezbûr Hamza Bey'e def' ve teslimde vasiyy-i mezbûra ba'de's-sebt mâ vaka'a bi't-taleb ketb olundu.

Fi'l-yevmi'r-râbi' 'aşar mine'l-Muharremi'l-harâm li-seneti sitt ve selâsîn ve mi'e ve elf

Şuhûdü'l-hâl: Es-Seyyid Ali Efendi b. Şeyh Mehmed, Ebubekir b. Osman, Mollâ Mahmud b. Çelebi, Hasan b. Ali, Mehmed Üveys b. Mahmud, Süleyman b. Mustafa

84 [23b-1] Hassa köyünden Kiki aşireti ekincisi iken vefat eden Seyyidhan b. Şiro'nun sağlığında çoban olarak tuttuğu Nebi b. Ali'ye teslim ettiği iki yüz koyunu merhumun oğlu ve vârisi Mustafa'ya iade etmesi gerektiği

Koyun, re's: 200 adet

Medîne-i Âmid muzâfâtından Hassa nâm karyeden Kiki aşireti ekincisi iken bundan akdem fevt olan Seyyidhan b. Şiro'nun verâseti zevce-i menkûha-i metrûkesi Hanım bt. İbrahim ile sulbî oğulları Mustafa ve Ali ve Ramazan ve sulbiye kızları Huri ve Zeliha ve Zeyneb'e münhasıra olup ba'dehû mezbûre Zeyneb dahi fevt olup verâsetini vâlidesi mezbûre Hanım ile er karındâşları mezbûrûn Mustafa ve Ali ve Ramazan ve kız karındâşları mezbûretân Huri ve Zeliha'ya münhasıra olduğu şer'an zâhir oldukdan sonra işbu râfi'ül-vesika mezbûr Mustafa meclis-i şer'de yine aşiret-i mezbûre göçebesinden Nebi b. Ali mahzarında üzerine da'vâ ve takrîr-i kelâm edip târîh-i kitâbdan yedi sene mukaddem babam müteveffâ-yı mezbûr hayâtında senevî yirmi guruş ücret ile mezbûr Nebi'yi çoban tutup yedinde mülkü olan yedi yüz re's koyunlarını mezbûr Nebi'ye ra'y için teslîm, ol dahi yaylağa getirdikden sonra babam mezbûr Seyyidhan fevt oldukda zikr olunan yedi yüz re's koyunun beş yüz re'sini verese-i mezbûrûn ahz ve ikişer guruş kıymetli iki yüz re's koyun bana isâbet eden hisse-i irsiye-i şer'iyem mukâbelesinde ta'yîn ve hakkım olup ber-vech-i muharrer ikişer guruş kıymetli iki yüz re's koyun huzûr-ı müslimîn yedinde mevcûd olduğu mezbûr Nebi târîh-i mezbûrda Anbar şattı üzerinde ikrâr ve işhâd dahi etmekle hâlâ taleb ederim, suâl olunup takrîri tahrîr ve bana teslîme tenbîh olunmak matlûbumdur dedikte gıbbe's-suâl ve akîbe'l-inkâr müdde'î-i mezbûrdan müdde'âsına mutâbık beyyine taleb olundukda udûl-i ahrâr-ı ricâl-i müslimînden olup Katırpınarı mahallesinden Nebi b. Mehmed ve Kılbaş mahallesinden Ebubekir b. Hasan nâm kimesneler li-ecli's-şehâde meclis-i şer'e hâzırân olup isre'l-istişhâd fi'l-vâki' işbu müdde'î-i mezbûr Mustafa'nın babası Seyyidhan b. Şiro hayâtında senevî yirmi guruş ücret ile beni çoban tutup yedi yüz re's koyunu ra'y için bana teslîm edip fevt oldukda zikr olunan yedi yüz re's koyunun beş yüz re'sini âhar vereseler ahz edip mezkûr ikişer guruş kıymetli iki yüz re's koyun işbu müdde'î-i mezbûr Mustafa'nın babasının terekesinden kendine isâbet eden hisse-i irsiye-i şer'iyesi mukâbelesinde ta'yîn olunmuş mâlîdir, hâlâ yedimdedir. Târîh-i mezbûrda Anbar şattı üzerinde işbu mezbûr Nebi bizim huzûrumuzda [24a] ikrâr ve bizi işhâd eyledi. Biz bu husûsa bu vech üzere şâhidleriz, şehâdet dahi ederiz deyü her biri edâ-i şehâdet-i şer'iyeye eylediklerinde ba'de't-ta'dîl ve't-tezkiye şehâdetleri makbûle olmağın mücebince zikr olunan iki yüz re's koyunlar mevcûd ise aynılarını, müstehlik ise beyân olunan ikişer guruş kıymetlerini müdde'î-i mezbûra teslîme mezbûr Nebi'ye ba'de't-tenbîh mâ vaka'a bi't-taleb ketb olundu.

Fi'l-yevmi'r-râbi' ve'l-ışrîn mine'l-Muharremi'l-harâm li-seneti sitt ve selâsîn ve mi'e ve elf

Şuhûdü'l-hâl: Hasan Odabaşı b. Ali, Mollâ Mehmed b. Ramazan, Arslan b. Hüseyin, el-Hac Ahmed b. Mustafa, Mollâ Hasbi müezzîn, Arab Mehmed b. Tayfur, Murad b. İbrahim, es-Seyyid Ali Efendi b. Şeyh Mehmed, Ebubekir b. Osman ve gayruhüm

85 [24a-1] El-Hac Büzürg mahallesinde oturan Çubukçu Mehmed b. İbrahim ile zevcesi Fatma b. Hüseyin'in boşanma davası

Medîne-i Âmid mahallâtından el-Hac Büzürg mahallesinde sâkin işbu râfi'ü'l-kitâb Çubukçu Mehmed b. İbrahim meclis-i şer'-i enverde zâtı ta'rîf-i şer'î ile mu'arrefe olan Fâtıma bt. Hüseyin hâtûn mahzarında takrîr-i kelâm ve ta'bîr ani'l-merâm edip işbu mezbûre Fâtıma hâlâ zevcem olup beynimizde hüsn-i mu'âşeretimiz olmamağla zimmetimde mütekarrır olan otuz guruş mehrini ve taraf-ı şer'den takdîr olunan iddet-i nafaka-i ma'lûme ve me'ûnet-i süknâsı için yedi guruş ki cem'an otuz yedi guruşu mezbûreye teslim, ol dahi yedimden ahz etdikde mezbûreyi bâin talâk ile tatlık eyledim, suâl olunup takrîri tahrîr ve sûret-i sicil yedime verilmesi matlûbumdur dedikde gibbe's-suâl mezbûre Fâtıma cevâbında fi'l-vâki' müdde'î-i mezbûr Mehmed zevcem olup beynimizde hüsn-i mu'âşeretimiz olmamağla zimmetimde mütekarrır olan otuz guruş mehrimi ve iddet-i nafaka ve me'ûnet-i süknâm için dahi yedi guruş ki cem'an otuz yedi guruş mezbûr Mehmed yedinden ahz eylediğimde ol dahi ber-vech-i muharrer bâin talâk ile beni tatlık eyleyip hukuken zevciyete müte'allika birbirimiz ile da'vâ ve nizâ'im kalmamışdır dedikde gibbe't-tasdikîş-şer'î mâ vaka'a bi't-taleb ketb olundu.

Fi'l-yevmi'r-râbi' aşar min Muharremi'l-harâm li-seneti sitt ve selâsîn ve mi'e ve elf

Şuhûdü'l-hâl: Halil Efendi el-vâ'iz, es-Seyyid Ali Efendi b. eş-Şeyh Mehmed, el-Hac Mahmud Mollâzâde, el-Hac Şaban haffâf, Hüseyin b. Ahmed, Ramazan b. Ali, Mustafa b. Abdullah ve gayruhüm mine'l-hâzırîn

86 [24a-2] Gayblar mahallesinde ikamet eden Fatma bt. Cündi'nin sû-i hâli sebebiyle mahalleden ihracı

El-emru kemâ zükira fihi nemekahu'l-fakîr ileyhi sübhânehu ve te'âlâ es-Seyyid Mehmed Sunullah el-Kadı bi-medîneti Âmid el-mahmiyye -ufiye anhu-

Sû-i hâline

Medîne-i Âmid mahallâtından Gayblar mahallesinde sâkine olup zâtı ta'rîf-i şer'î ile mu'arrefe olan Fâtıma bt. Cündi meclis-i şer'de işbu bâ'isü'l-vesîka Mustafa b. İbrahim ve Mehmed b. Ali ve Ebubekir b. Mustafa nâm kimesneler mahzarlarında üzerlerine

da'vâ ve takrîr-i kelâm edip târîh-i kitâb gecesi mahalle-i mezbûrede vâki' sâkine olduğum menzîlim açılıp dâhilinde nisâyâ mahsûs kendi mâlîm olan dört kat kumaş ve on kat bez arka esvâbım ve üç lengeri ve üç sahan ve bir kazgan ve bir tencere ve üç tas ve kırmızı ve yeşil iki top bez ve on üç guruş nakid akçem ile dört kat ricâle mahsûs arka esvâbı sirka olunmağla işbu mezbûrûnu mazanne ittihâz etmişimdir, suâl olunmak murâdımdır dedikde gibbe's-suâl mezbûrûn [24b] cevâblarında husûs-ı mezbûr bizlere iftirâdır, keyfiyet-i ahvâlîmiz suâl olunsun deyü def'le mukâbele edicek müdde'îye-i mezbûre ile mezbûrûnun keyfiyet-i ahvâlleri ittlâ'-ı tâmmı olup hâzırûn bi'l-meclis olan mahalle-i mezbûr ahâlîlerinden İmâm Ahmed Efendi b. Mustafa ve Ömer Efendi b. Mehmed ve Ali Beşe b. Cafer ve el-Hac İsmail b. Tahir ve İbrahim b. Halil ve Mustafa b. Yusuf ve Seyyid Mustafa b. Halil ve Mehmed b. İbrahim ve Ahmed b. Mehmed ve Ebubekir Beşe b. Ferah ve Mollâ Mustafa b. Ömer ve Ahmed b. Hüseyin ve Nebi b. Halil ve Abdülvehhâb b. Mehmed ve Ömer b. Mustafa ve Osman b. Abdullah ve Mustafa b. Osman nâm kimesnelerden sıhhat ve hakîkati üzere istihbâr olundukda fi'l-vâki' işbu mezbûrûn Mustafa ve Mehmed ve Ebubekir her biri kendi ırzlarıyla mukayyed olup husûs-ı mezbûr işbu mezbûrûna isnâd ve mahz-ı iftirâ olduğunu ve müdde'îye-i mezbûre Fâtıma dâimâ nâ-mahrem olan kimesneleri kendi menziline getirip bu makûle ef'âl ile muttasıfa olup mezbûr Fâtıma'nın ef'âl ve akvâlinde hoşnûd ve râzılar değilleriz, mahalle-i mezbûreden ihrâc olunsun deyü müdde'îye-i mezbûr Fâtıma'nın sû-i hâline ve mezbûrûn Mustafa ve Mehmed ve Ebubekir'in hüsn-i hâllerine alâ tarîkî'ş-şehâde meclis-i şer' de bi'l-muvâcehe haber verdiklerinde mücebiyle ba'de't-tenbîh mâ vaka'a bi't-taleb ketb olundu.

Fi'l-yevmi's-sâlis ve'l-'ısrîn min Muharremi'l-harâm li-seneti sitt ve selâsîn ve mi'e ve elf

Şuhûdü'l-hâl: Mehmed Emin Bey b. (), Mustafa b. Ağa, Osman Çavuş b. (), Ebubekir b. Osman, Murad b. İbrahim ve gayruhüm

87 [24b-1] Garb Kastal mahallesinde sakin olup Tiflis seferine giderken yolculuk esnasında boğularak vefat eden Şâtır Mehmed b. Mustafa'nın hayatta iken Hamide'yi yirmi guruş mehr-i müeccel ile nikâhladığının tespit edilmesi

İsbât-ı mehr, 20 guruş

Medîne-i Âmid mahallâtından Garb Kastal mahallesinde sâkin olup Tiflis seferine giderken esnâ-yı tarîkde garîken fevt olan Şâtır Mehmed b. Mustafa'nın verâseti zevceteyn-i menkûhateyn-i metruketeyni Yeter bt. Osman ve Hamide bt. Mehmed ve vâlidesi Rukiye bt. es-Seyyid Ahmed ve sulbî sagîr oğulları Ömer ve Hasan'a münhasıra olduğu şer'an zâhir olduktan sonra işbu râfi'ü'l-vesîka mezbûre Hamide meclis-i şer'-i hatîr-i lâzîmü't-tevkîrde

müteveffâ-yı mezbûrun vâlidesi ve sagîrân-ı mezbûrenin kibel-i şer' den mansûb vasîleri olmağın tereke-i müteveffâ-yı mezbûra vaz' u'l-yed olan mezbûr Rukiye mahzarında üzerine da' vâ ve takrîr-i kelâm edip zevcim müteveffâ-yı mezbûr Şâtır Mehmed hayâtında huzûr-ı müslimînde beni yirmi gurus mehr-i müeccel tesmiyesiyle nefsim için tezevvüc ve kabûl edip ben dahi vekîlim tavassutuyla nefsimi vech-i muharrer üzere tezvîc ve inkâh etmişimdir. El-hâletü hâzihî zevcim mezbûr mehr-i mezkûru kable'l-edâ fevt olmağın tereke-i vâfiyesinden taleb ederim, suâl olunsun dedikde gıbbe's-suâl mezbûre Rukiye cevâbında fi'l-vâki' tereke-i müteveffâ-yı mezbûre ber-vech-i muharrer vaz'-ı -yedini ikrâr, lâkin müdde' iye-i mezbûrenin oğlum müteveffâ-yı mezbûr zimmetinde ol mikdâr gurus mehr-i müecceli olduğu ma'lûm değıldir deyü inkâr edicek müdde' iye-i mezbûreden müdde' âsına beyyine taleb olundukda udûl-i ahrâr-ı ricâl-i müslimînden Mollâ Hüseyin b. Bayram ve Hasan b. Mehmed nâm kimesneler li-ecli'ş-şehâde meclis-i şer'e hâzırân olup isre'l-istişhâd fi'l-vâki' müteveffâ-yı mezbûr Şâtır Mehmed b. Ömer b. Mustafa hâl-i hayâtında işbu müdde' iye-i mezbûre mezbûre Hamide'yi yirmi gurus mehr-i müeccel tesmiyesiyle bizim huzûrumuzda tezevvüc ve kabûl edip ol dahi nefsinin vekîli tavassutuyla ber-vech-i muharrer tezvîc etdikden sonra müteveffâ-yı mezbûr mehr-i mezbûru kable'l-edâ fevt oldu. Biz bu husûsa bu vech üzere şâhidleriz, şehâdet dahi ederiz deyü her biri edâ-i şehâdet-i şer' iyye eylediklerinde gıbbe ri' âye şerâiyti'l-kabûl şehâdetleri makbûle olup müdde' î-i mezbûre ba'de't-tahlîfi'ş-şer' î mücebince mehr-i mezbûrunuzun müteveffâ-yı mezbûrdan müdde' î-i mezbûreye edâya vasiye-i mezbûr Rukiye'ye tenbîh birle mâ vaka'a bi't-taleb ketb olundu.

Fi'l-yevmi'l-hâmis ve'l-'ısrîn mine'l-Muharremi'l-harâm li-seneti sitt ve selâsin ve mi'e ve elf

Şuhûdü'l-hâl: Ebubekir b. Osman, Murad b. İbrahim, Mollâ Ahmed b. Seyyid imâm-ı Kılbaş, İbrahim b. Hızır, Murtaza b. Hüseyin, Münâdî Mustafa b. Yusuf, Mustafa b. Ahmed, Seyyid Ahmed b. Ahmed, İmâm Ebubekir b. Ahmed

88 [25a-1] Şirin v. Avadis'in Diyarbakır'da Söğütlü Hanı'nda misafir iken ölen Koçhisarlı İsmail Beşe b. Sağır Abdurrahman'ın ortağı olduğundan beytülmal memurunun müdahaleden men edildiği

El-emru kemâ zükira fihi nemekahu'l-fakîr ileyhi sübhânehû ve te'âlâ
Es-Seyyid Mehmed Sunullah el-Kadı bi-medîneti Âmid el-mahmiyye -ufiye anhu-

Hüccet-i tereke

Fi'l-asl Acem tâifesinden olup hâlâ medîne-i Âmid'de vâki' Söğütlü Hanı'nda bi'l-müsâfire

mütemekkin işbu hâmilü'r-rakîm Şirin v. Avadis nâm zimmî meclis-i şer' de fi'l-asl vilâyet-i Anadolu'da vâki' Hisar nâm kasaba ahâlîsinden olup hân-ı mezbûrede bi'l-müsâfire sâkin iken fevt olan İsmail Beşe b. Sağır Abdurrahman nâm kimesnenin zâhirde vâris-i ma'rûfu olmayıp beytûlmâle 'âid olmak zu'muyla vaz'u'l-yed olan bin yüz otuz beş senesi Diyarbekir voyvodası tarafından beytûlmâl cem'ine me'mûr Ahmed Efendi b. Ali mahzarında üzerine da'vâ ve takrîr-i kelâm edip bundan akdem yedimde mülk-i müşterâm olup bin guruş sermâyesi olan beş haml karaca şâlinı fûrûht ve bin guruş sermâye ihrâc olunup ancak hâsıl olan nemâ beynimizde münâsafa olunmak üzere müteveffâ-yı mezbûr İsmail Beşe'yi kendüye şerîk edip ve mezkûr bin guruş sermâyeli karaca şâlinin sekiz yüz guruşluğunu fûrûht ve dört yüz guruşunu semen-i nakd ahz ve dört yüz guruşunu ma'lûmü'l-esâmî kimesneler zimmetlerinde kalıp hâlâ iki yüz guruşluk şâl dahi bey' olunmayıp aynı mevcûd olduğunu hattâ husûs-ı mezkûr zikr olunduğu vech üzeredir deyü mezbûr İsmail Beşe hayâtında fevtinden dört gün mukaddem mahzar-ı müsliminde ikrâr ve işhâd dahi etmiş iken mezbûr Ahmed Efendi zabtına müdâhale eder, suâl olunup takrîri tahrîr ve kasr-ı yedine tenbîh ve bana teslîm olunması matlûbumdur dedikde gibbe's-suâl mezbûr Ahmed Efendi cevâbında mezkûr bin guruş sermâyeli beş haml karaca şâlinı müdâhale eylediğini ikrâr, lâkin ber-vech-i muharrer müdde'î-i mesfûr mülkü olduğunu inkâr edecek müdde'î-i mesfûrdan müdde'âsına mutâbık beyyine talep olundukda udûl-i ahrâr-ı ricâl-i müsliminden olup Camiunnebi mahallesinde sâkin Abdi b. Çelebi ve Derviş Hüseyin mahallesinde es-Seyyid İbrahim b. Rasûl nâm kimesne li-ecli's-şehâde meclis-i şer'e hâzırân olup isre'l-istişhâd fi'l-vâki' bin guruş sermâyesi olan beş haml karaca şâli müdde'î-i mesfûrun kendi mâli olup Diyarbekir'e fûrûht için getirip bin guruş sermâye ihrâc olundukdan sonra hâsıl olan nemâ beynlerinde münâsafa olmak üzere işbu mezbûr Acem Şirin beni kendüye şerîk etmişdir deyü hâne-i mezbûrda bi'l-müsâfire sâkin iken fevt olan mezbûr Koçhisarlı İsmail Beşe b. Sağır Abdurrahman hayâtında fevtinden dört gün mukaddem bizim huzûrumuzda ikrâr, bizi işhâd eyledi. Biz bu husûsa bu vech üzere şâhidleriz, şehâdet dahi ederiz deyü her biri edâ-i şehâdet-i şer' iyye eylediklerinde gibbe ri'âye şerâyiti'l-kabûl şehâdetleri makbûle olmağın gibbe't-tahlîfi's-şer'î mücebince mezbûr Ahmed Efendi bi'vech-i şer'î ta'arruzdan men' olunup mâ vaka'a bi't-taleb ketb olundu.

Fi'l-yevmi's-sânî ve'l-ışrîn mine'l-Muharremi'l-harâm li-seneti sitt ve selâsîn ve mi'e ve elf

Şuhûdü'l-hâl: Es-Seyyid Ali Efendi b. Şeyh Mehmed, Hacı el-Hac Mustafa b. Ali, Sarrâf el-Hac İbrahim Şahin Beşe, Hasan b. Ali el-muhzır, Murad b. İbrahim, Mehmed Emin b. Mahmud el-muhzır ve gayruhüm

89 [25a-2] Molla Bahaeddin mahallesinde oturan Ayşe bt. Mustafa Ağa ile zevci Karabiber demekle tanınan Zurnazen Mehmed'in boşanma davası

Talâk-ı selâse

Medîne-i Âmid mahallâtından Mollâ Bahaeddin mahallesinde sâkine işbu râfi'atü'l-vesîka Âişe bt. Mustafa Ağa tarafından husûs-ı âti'l-beyânda vekil olduğu zât-ı mezbûreyi ma'rifet-i şer'iyye ile ârifân Abdi Çelebi b. Abdülkadir ve Musa b. Yusuf nâm kimesneler şehâdetleriyle şer'an sâbit olan vasî Mahmud b. Ahmed nâm kimesne vekâleten meclis-i şer'-i hatîr-i lâzümü't-tevkîrde Murad b. İbrahim nâm kimesne mahzarında üzerine da'vâ ve takrîr-i kelâm [edip] müvekkile-i mezbûre Âişe'nin zevci Karabiber demekle [25b] ma'rûf Zurnazen Mehmed b. () b. Abdullah târîh-i kitâbdan beş buçuk sene mukaddem diyâr-ı âhara gider oldukda müvekkileme mezbûrenin nafakası için beher mâh birer guruş vermek üzere mezbûr Murad'a havâle ol dahi ba'de'l-kabûl müvekkileme mezbûrenin altı aylık nafakası için altı guruş müvekkileme mezbûreye def' ve teslîm ve bâkî zimmetinde müctemî' olan yetmiş guruş nafakasını mezbûr Murad'dan talep ederim, suâl olunup takrîri tahrîr ve aliverilmesi matlûbumdur dedikde gibbe's-suâl mezbûr Murad cevâbında fi'l-hakîka kaziyeye vech-i muharrer üzere olup müvekkile-i mezbûre Âişe'nin zevci Karabiber demekle ma'rûf Zurnazen Mehmed b. () b. Abdullah târîh-i kitâbdan beş buçuk sene mukaddem diyâr-ı âhara gider oldukda zevcesi müvekkile-i mezbûrenin nafakası için beher mâh birer guruş vermek üzere kendüye havâle, ol dahi ba'de'l-kabûl müvekkile-i mezbûrenin altı aylık nafakası için altı guruş müvekkile-i mezbûre Âişe'ye def' ve teslîm eylediğini ikrâr, lâkin müvekkile-i mezbûrenin zevci mezbûr Mehmed târîh-i kitâbdan beş sene mukaddem mahmiyye-i İstanbul'da Mahmudpaşa Mahkemesi'nde zevcesi müvekkile-i mezbûre Âişe'yi talâk-ı selâse ile tatlık etmişdir deyü def' ile mukâbele edicek, isre'l-istintâk ve'l-inkâr mezbûr Murad'dan def'ine beyyine talep olundukda udûl-i ahrâr-ı ricâl-i [müslimînden] Altınbaş Zaim Mehmed Ağa b. İbrahim ve Çanakçı es-Seyyid Mehmed Emin b. es-Seyyid Mustafa nâm kimesneler li-ecli's-şehâde meclis-i şer'e hâzırân olup isre'l-istishâd fi'l-hakîka müvekkile-i mezbûrenin zevci Karabiber demekle ma'rûf Zurnazen Mehmed b. () b. Abdullah târîh-i kitâbdan beş sene mukaddem mahmiyye-i İstanbul'da Mahmudpaşa Mahkemesi'nde zevcesi müvekkile-i mezbûre Âişe'yi talakât-ı selâse ile bizim huzûrumuzda tatlık ve bizi işhâd eyledi. Biz bu husûsa bu vech üzere şâhidleriz, şehâdet dahi ederiz deyü her biri edâ-i şehâdet-i şer'iyye eylediklerinde gibbe ri'âye şerâyiti'l-kabûl şehâdetleri makbûle olmağın mücebiyle ba'de'l-hükm mâ vaka'a bi't-taleb ketb olundu.

Fi'l-yevmi'l-hâmis ve'l-ışrîn mine'l-Muharremi'l-harâm li-seneti sitt ve selâsîn ve mi'e ve elf

Şuhûdü'l-hâl: Ahmed Beşe b. Abdullah Beşe, Süleyman Çelebi b. Sem'ânzâde, Mehmed b. Abbas tâbi'-i mezbûr, Gelen Mollâ Mustafa, Ebubekir b. Osman, el-Hac Mustafa b. Osman Ebezâde, şâhidânü'l-vekâle ve gayruhüm

90 [25b-1] Tiflis seferine giderken boğularak ölen Şâtır Mehmed'in Seyyid Ahmed b. Ahmed Çelebi'ye olan borcunun terekesinden ödenmesi için Rukiye Hanım'a tembihte bulunulması

Edâ-i deyn, 30 guruş

Medîne-i Âmid mahallâtından Garb Kastal mahallesinde sâkin işbu râfi'ü'l-vesîka es-Seyyid Ahmed b. Ahmed Çelebi meclis-i şer'î hatîr-i lâzımü't-tevkîrde mahalle-i mezbûre sükkânından olup Tiflis seferine giderken esnâ-yı tarîkde garîken fevt olan Şâtır Mehmed b. Ömer b. Mustafa'nın vâlidesi olmağla veresesinden olup tereke-i vâfiyesine vaz'u'l-yed olan Rukiye bt. es-Seyyid Ahmed mahzarında üzerine da'vâ ve takrîr-i kelâm edip işbu mezbûre Rukiye'nin oğlu müteveffâ Şâtır Mehmed zimmetinde cihet-i karz-ı şer'îden otuz guruş hakkım olup hattâ müteveffâ-yı mezbûr hâl-i sıhhatinde cihet-i mezbûreden zimmetinden bana ol mikdâr guruş deyni olduğunu mahzar-ı müsliminde ikrâr ve i'tirâf etdikden sonra kable'l-edâ fevt olmağın hâlâ tereke-i vâfiyesinden taleb ederim, suâl olunsun dedikde gıbbe's-suâl mezbûr Rukiye cevâbında fi'l-vâki' tereke-i müteveffâ-yı mezbûra ber-vech-i muharrer vâzı'u'l-yed olduğunu ikrâr, lâkin deyn-i mezbûr ma'lûmum değildir deyü inkâr edicek müdde'î-i mezbûrdan müdde'âsına beyyine taleb olundukda udûl-i ahrâr-ı ricâl-i müsliminden Mustafa b. Nabi ve İsmail b. Ahmed ve es-Seyyid Mustafa b. Mirza nâm kimesneler li-ecliş-şehâde meclis-i şer'e hâzırûn olup isre'l-istişhâd fi'l-vâki' müteveffâ-yı mezbûr Şâtır Mehmed b. Ömer b. Mustafa hâl-i sıhhatinde işbu müdde'îye-i mezbûr Ahmed cihet-i karz-ı şer'îden zimmetinde otuz guruş deyni olduğunu bizim huzûrumuzda ikrâr ve bizi işhâd eyledikden sonra deyn-i mezbûru kable'l-edâ fevt oldu. Biz bu husûsa bu vech üzere şâhidleriz, şehâdet dahi ederiz deyü her biri edâ-i şehâdet-i şer'iyye eylediklerinde gıbbe ri'âye şerâyiti'l-kabûl şehâdetleri makbûle olup müdde'î-i mezbûr Ahmed ba'de't-tahlîfiş-şer'î mücebine meblağ-ı mezbûr otuz guruşu tereke-i müteveffâ-yı mezbûrdan müdde'î-i mezbûr Ahmed'e edâsına [26a] mezbûre Rukiye'ye tenbîh olunup mâ vaka'a bi't-taleb ketb olundu.

Fi'l-yevmi'l-hâmis ve'l-ısrîn mine'l-Muharremi'l-harâm li-seneti sitt ve selâsîn ve mi'e ve elf

Şuhûdü'l-hâl: İmâm Mollâ Ahmed, İbrahim b. Hızır, Murtaza b. [Hüseyin], Mustafa b. Ahmed, Münâdî Mustafa ve gayruhüm

91 [26a-1] Garb Kastal mahallesi ahalisinden olup Tiflis seferine giderken boğularak ölen Şâtır Mehmed'in sağlığında nikâhladığı Yeter Hanım'ın mehrinin merhumun terekesinden ödenmesi

İsbât-ı mehr, 15 guruş

Medîne-i Âmid mahallâtından Garb Kastal mahallesi sükkânından olup Tiflis seferine giderken esnâ-yı tarîkde garîken fevt olan Şâtır Mehmed b. Ömer b. Mustafa'nın verâseti zevceteyn-i menkûhateyn-i metrûketeyni Yeter bt. Osman ve Hamide bt. Mehmed ve vâlidesi Rukiye bt. es-Seyyid Ahmed ve sulbî sagîr oğulları Ömer ve Hasan'a münhasıra olduğu şer'an zâhir oldukdan sonra işbu râfi'atü'l-vesîka mezbûre Yeter meclis-i şer'-i hatîr-i lâzımüt-tevkîrde müteveffâ-yı mezbûra vaz'u'l-yed olan mezbûr Rukiye mahzarında üzerine da'vâ ve takrîr-i kelâm edip zevcim müteveffâ-yı mezbûr Şâtır Mehmed hayâtında huzûr-ı müsliminde beni on beş guruş mehr-i müeccel tesmiyesiyle nefsi için tezevvüc ve kabûl edip ben dahi vekîlim tavassutuyla nefsim vech-i muharrer üzere tezevvüc ve inkâh etmişdim. El-hâletü hâzihî zevcim mezbûr-ı mezkûru kable'l-edâ fevt olmağın tereke-i vâfiyesinden talep ederim, suâl olunsun dedikde gıbbe's-suâl mezbûre Rukiye cevâbında fi'l-vâki' tereke-i müteveffâ-yı mezbûre ber-vech-i muharrer vaz'-ı yedini ikrâr, lâkin müdde'ie-i mezbûrenin oğlum müteveffâ-yı mezbûr zimmetinde ol mikdâr guruş mehr-i müecceli olduğu ma'lûmum değildir deyü inkâr edicek müdde'ie-i mezbûreden müdde'âsına beyyine talep olundukda udûl-i ahrâr-ı ricâl-i müsliminden İbrahim b. Yahya ve Abdullah b. İsmail nâm kimesneler li-ecliş-şehâde meclis-i şer'e hâzırân olup isre'l-istişhâd fi'l-vâki' müteveffâ-yı mezbûr Şâtır Mehmed b. Ömer b. Mustafa hâl-i sıhhatinde işbu mezbûr müdde'ie-i mezbûre Yeter on beş guruşu mehr-i müeccel tesmiyesiyle bizim huzûrumuzda tezevvüc ve kabûl edip ol dahi nefsinin vekîl tavassutuyla ber-vech-i muharrer tezevvüc eder dedikden sonra müteveffâ-yı mezbûr mehr-i mezbûru kable'l-edâ fevt olup biz bu husûsa bu vech üzere şahidleriz, şehâdet dahi ederiz deyü her biri edâ-i şehâdet-i şer'iyye eylediklerinde gıbbe ri'âye şerâyiti'l-kabûl şehâdetleri makbûle olup müdde'ie-i mezbûre ba'de't-tahlîfiş-şer'î mûcebince mehr-i mezbûr tereke-i müteveffâ-yı mezbûrdan müdde'ie-i mezbûreye edâya vasiye-i mezbûre Rukiye'ye tenbîh birle mâ vaka'a bi't-taleb ketb olundu.

Fi'l-yevmi'l-hâmis ve'l-ıışrîn mine'l-Muharremi'l-harâm li-seneti sitt ve selâsin ve mi'e ve elf

Şuhûdü'l-hâl: İmâm Mollâ Ebubekir b. Ahmed, es-Seyyid Ahmed b. Ahmed, Mustafa b. Ahmed, Mustafa b. Yusuf bakkâl, Murtaza b. Hüseyin, İbrahim b. Hızır ve gayruhüm

92 [26a-2] El-Hac Süleyman mahallesinde oturan Hacı Ahmed b. İbrahim'in aynı mahallede bulunan evini Molla Ali b. Mehmed'e satması

Mübâya'a, 15 guruş

Medîne-i Âmid mahallâtından el-Hac Süleyman mahallesinde sâkin el-Hac Ahmed b. İbrahim meclis-i şer' de işbu bâ'isü'l-kitâb Mollâ Ali b. Mehmed Efendi mahzarında ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm edip akd-i âti'z-zikrin sudûruna deĝin silk-i mülk-i sahîhimde münselik olup mahalle-i mezbûrede vâki' bir taraftan bazen mezbûr Mollâ Ali ve bazen Kirakos mülkleri ve bir taraftan Naho mülkü ve bir taraftan tarîk-ı hâs ve taraf-ı râbi'den tarîk-ı âm ile mahdûd senede bir guruş avârız ve senede seksen beş akçe Haremeyn-i şerîfeyn'e mukâta'a-i zemîni olan bir meclis ve bir matbah ve kenîf ve avluyu müştemil menzilimi bi-cümleti't-tevâbi' tarafeynden îcâb ve kabûlü hâvî ve şürût-ı müfsideden ârî bey'-i bâtt-ı sahîh-i şer'î ile mezbûr Mollâ Ali'ye on beş guruşa bey' ve temlik ve teslim edip ol dahi ber-minvâl-i muharrer iştirâ ve temellük ve tesellüm eyledikten sonra semen-i mezkûr on beş guruşu mezbûr yedinden tamâmen ahz u kabz eyledim. Ba'de'l-yevm menzil-i mahdûd-ı mezkûr mezbûr Mollâ Ali'nin mülk-i müşterâsıdır, keyfe mâ yeşâ' ve yehtâr mâlikâne zabt ve tasarruf eylesin dedikde gibbe't-tasdîki'ş-şer'î mâ vaka'a bi't-taleb ketb olundu.

Fi'l-yevmi's-sâmin ve'l-'ışrîn mine'l-Muharremi'l-harâm li-seneti sitt ve selâsîn ve mi'e ve elf

Şuhûdü'l-hâl: El-Hac Mehmed b. Osman, Mustafa b. () el-müezzin, Ahmed Beşe b. Abdullah, Seyyid Süleyman b. Receb, Mehmed b. Ali ve gayruhüm

93 [26b-1] Hoca Ahmed mahallesinde ikamet eden Medine bt. İbrahim'in Aziz Camii mahallesinde bulunan evini Ayşe bt. İbrahim'e satması

Mübâya'a, 80 guruş

Medîne-i Âmid mahallâtından Hoca Ahmed mahallesinde sâkine Medine bt. İbrahim nâm hâtûn tarafından husûs-ı âti'l-beyânda vekîl olduğu zât-ı mezbûreyi ma'rifet-i şer' iyye ile ârifân es-Seyyid Mahmud b. Receb ve Osman b. Mehmed şehâdetleriyle şer'an sâbit olan Mustafa b. Abdullah meclis-i şer' de bâ'isetü'l-vesîka Âişe bt. İbrahim nâm hâtûnun zevci tarafından husûs-ı âti'l-beyânı tasdîke vekîl-i müsecceli olan el-Hac Mehmed Emin b. Hüseyin mahzarında bi'l-vekâle ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm edip akd-i âti'z-zikrin sudûruna deĝin müvekkilem mezbûrenin silk-i mülk-i sahîhinde münselik olup medîne-i mezbûre mahallâtından merkûm Aziz Camii mahallesinde

vâki' bir taraftan câmi'-i mezbûr ve bir taraftan Müderriszâde menzili ve bir taraftan Tütün Emîni vereseşi mülkü ve tarîk-ı râbi'den tarîk-ı hâs ile mahdûd bir çardak ve önü bir eyvân ve tahtı bir âhûr ve yine bir çardak tahtında bir kilâr ve avluyu müstemil menziline bi-cümleti't-tevâbi' ve'l-levâhik tarafeynden îcâb ve kabûlü hâvî bey'-i bâtt-ı sahîh-i şer'î ile müvekkilem mezbûre Medine Hâtûn müvekkile-i mezbûre Âişe Hâtûn'a seksen guruşa bey' ve temlik ve teslîm edip ol dahi ber-minvâl-i muharrer iştirâ ve temellük ve tesellüm ve kabz ve kabûl eyledikten sonra semen-i mezkûru müvekkilem mezbûre Medine müvekkile-i mezbûre Âişe yedinden tamâmen ahz u kabz eyledim. Ba'de'l-yevm menzil-i mahdûd-ı mezkûr müvekkile-i mezbûre Âişe'nin mülk-i müşterâsıdır, keyfe mâ yeşâ' ve yehtâr zabt ve tasarruf eylesin dedi dedikde gibbe't-tasdîki's-şer'î mâ vaka'a bi't-taleb ketb olundu.

Fi'l-yevmi's-sânî min Saferi'l-hayr li-seneti sitt ve selâsîn ve mi'e ve elf

Şuhûdü'l-hâl: Bayram b. Yusuf, Ömer b. Abdülmecid, es-Seyyid Osman b. İsmail, Ahmed b. Mehmed, Ahmed b. Mustafa, Ali b. Bekir, Dügmeçi Ali

94 [26b-2] Şeyh Said-i küçük mahallesinde oturan Rukiye bt. Emirze ile Ali Ağa b. Abdullah arasındaki boşanma davası

Hul'

Medîne-i Âmid mahallâtından Şeyh Said-i küçük mahallesinde sâkine Rukiye bt. Emirze nâm hâtûn tarafından husûs-ı âti'l-beyânda vekîl olduğu zât-ı mezbûreyi ma'rifet-i şer'îyye ile ârifân Mehmed b. Ahmed ve Ömer Çelebi b. el-Hac Mehmed şehâdetleriyle şer'an sâbit olan Mollâ Ali b. Süleyman vekâleten meclis-i şer'-i hatîr-i lâzîmü't-tevkîrde işbu râfi'ü'l-vesîka Ali Ağa b. Abdullah mahzarında üzerine da'vâ ve takrîr-i kelâm edip işbu mezbûr Ali Ağa müvekkilem mezbûreyi bundan akdem elli guruş mehr-i mu'accel ve seksen guruş mehr-i müeccel üzerine nefsi için akd-i nikâh etdikde ba'de'd-duhûl beynlerinde hüsn-i mu'âşeretleri olmadığına binâen müvekkilem mezbûre me'hûzu olan elli guruşun otuz guruşunu mezbûr Ali Ağa'ya verip ol dahi müvekkilem mezbûreyi talakât-ı selâse ile tatlik etmekle zimmetinde mütekarrır ve ma'kûdün aleyh seksen guruş mehr-i müecceli ile nafaka-i iddet-i ma'lûme ve me'ûnet-i süknâsını talep ederim, suâl olunsun dedikde gibbe's-suâl mezbûr Ali Ağa cevâbında fi'l-vâki' müvekkile-i mezbûreyi ber-vech-i muharrer nefsim için akd-i nikâh ve üzerine ba'de'd-duhûl hüsn-i zindegânîmiz olmamağla müvekkile-i mezbûre mehr-i mu'accel-i medfû'um olan elli guruşun otuz guruşunu bana verip ve zimmetimde mehr-i müecceli olan seksen guruşdan fâriğâ ve nafaka-i iddet-i ma'lûme ve me'ûnet-i süknâsı kendi üzerine olmak üzere tatlik murâd eyledikde ben dahi müvekkile-i mezbûreyi ber-vech-i muharrer hul' edip ve tarafeyn hukuk-ı zevciyete vesâire müte'allika âmme-i da'vâdan zimmetimizi ibrâ ve ıskât eyledik deyü def' edicek vekîl-i mezbûrdan müdde'âsına

beyyine talep olundukda ikâmet-i beyyineden ızhâr-ı acz eyledikden sonra mezbûr Ali Ağa'dan def' -i meşrûhuna beyyine talep olundukda udûl-i ahrâr-ı ricâl-i müslimînden mahalle-i mezbûre sâkinlerinden Ahmed b. Zeyneddin ve Mustafa b. Yusuf nâm kimesneler li-ecli's-şehâde meclis-i şer'e hâzırân olup isre'l-istişhâd fi'l-hakîka işbu mezbûr Ali Ağa bundan akdem müvekkile-i mezbûreyi elli guruş mehr-i mu'accel ve seksen guruş mehr-i müeccel üzerine nefsi için akd-i nikâh edip ba'de'd-duhûl beynlerinde hüsn-i zindegânları olmayıp müvekkile-i mezbûre mehr-i mu'accel deyü makbûzu olan elli guruşun otuz guruşunu mezbûr Ali Ağa'ya def' ve teslim edip ve zimmetinde mütekarrır olan seksen guruş mehr-i müeccelinden fâriğa ve nafaka-i iddet-i ma'lûme ve me'ûnet-i süknâsı kendi üzerine olmak [27a] üzere tatlık murâd eyledikde ol dahi, ber-vech-i muharrer müvekkile-i mezbûreyi bizim huzûrumuzda hul' ve tarafeyn hukuk-ı zevciyete vesâir müte'allika âmme-i da'vâdan zimmetlerini ibrâ ve iskât eylediler. Biz bu husûsa bu vech üzere şâhidleriz, şehâdet dahi ederiz deyü her biri edâ-i şehâdet-i şer'iyeye eylediklerinde ba'de'l-kabûl ve't-tezkiye şehâdetleri makbûle olmağın mücebince ba'de'l-hükm mâ vaka'a bi't-taleb ketb olundu.

Fi'l-yevmi's-sânî min Saferi'l-hayr li-seneti sitt ve selâsîn ve mi'e ve elf

Şuhûdül-hâl: Es-Seyyid Ali Efendi b. Şeyh Mehmed, şâhidânü'l-vekâle, Murad b. İbrahim, Ebubekir b. Osman, Abdullah b. Mustafa, Ömer b. Ahmed, Seyyid Mustafa b. Mehmed, Hüseyin b. Rasûl, Abdurrahman b. Hüseyin ve gayruhüm

95 [27a-1] Savur kazası halkından vefat eden Seyyid Osman b. Ahmed'in terekesinden hak iddia eden Hüseyin b. Tahir'in müdahaleden men olunduğu

Eyâlet-i Diyarbekir'e tâbi' Savur kazâsından olup bundan akdem fevt olan es-Seyyid Osman b. Ahmed'in verâseti zevce-i metrûkesi Emine bt. Nâsireddin ile sulbî kebîr oğlu Mehmed'e ve sulbiye kebîre kızları Cemale ve Emine ve Halime ve Nâsıra ve Atike'ye münhasıra olduğu şer'an zâhir olduğdan sonra mezbûr Mehmed medîne-i Âmid'de meclis-i şer'de işbu bâ'isü'l-vesîka Hüseyin b. Tahir mahzarında üzerine da'vâ ve takrîr-i kelâm edip babam müteveffâ-yı mezbûrda vâki' bir taraftan Hamidoğlu mülkü ve bir taraftan Kaplan mülkü ve tarafeyni tarîk-ı âm ile mahdûd bir bâb menziline iskân için işbu mezbûrun babası mezbûr Taha'ya verip ol dahi ile'l-vefât babamın muvâcehesinde zabt ve ba'de'l-vefât oğlu mezbûr dahi kezâlik babam ile benim muvâcehelerimizde zabt edip hayâtında da'vâ etmeyip fevt olmağla hâlâ menzil-i mahdûd-ı mezkûrdan bana isâbet eden hissemi talep ederim, suâl olunmak matlûbumdur dedikde müdde'î-i mezbûrun takrîr-i meşrûhu üzere babası mezbûr es-Seyyid Osman hayâtında da'vâya kâdir olduğu müddetde da'vâ etmeyip fevt olmağla tekrâr veresesinin da'vâ etmesine mesâğ-ı şer'î olmamağla mezbûr Hüseyin'e suâl dahi

terettüb etmemegin müdde'î-i mezbûr merkûm Hüseyin ile bî-vech ta'arruzdan men' olunup mâ vaka'a bi't-taleb ketb olundu.

Fi'l-yevmi's-sâlis min Saferi'l-hayr li-seneti sitt ve selâsîn ve mi'e ve elf

Şuhûdü'l-hâl: Seyyid Ali Efendi b. Şeyh Mehmed, Seyyid Ali b. Bekir, İbrahim Efendi Şehlâ nâib-i nâhiye, Bekir b. İsmail, Yusuf b. Ahmed, Murad b. İbrahim, Ebubekir b. Osman ve gayruhüm

96 [27a-2] Molla Bahaeddin mahallesinde oturan Hanzâde bt. İleksan'ın aynı mahallede bulunan evini kardeşinin oğulları Karabet ve İkob'a satması

Mübâya'a, 60 guruş

Medîne-i Âmid mahallâtından Mollâ Bahaeddin mahallesinde mütemekkin olup zâtı ta'rîf-i şer'î ile mu'arrefe olan Hanzâde bt. İleksan nâm Nasrâniye meclis-i şer'de karındâşı oğulları işbu hâmilü'r-rakîm Karabet ve İkob asâleten ve Bedros tarafından bey'-i âti'l-beyânı tasdîke vekîl-i müsecceli olan mesfûr Karabet muvâcehesinde ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm edip akd-i âti'z-zikrin sudûruna deĝin silk-i mülk-i sahîhimde münselik olup mahalle-i mezbûrede vâki' bir taraftan Camiunnebi Vakfı ve bir taraftan müşteriyân-ı mesfûrân Karabet ve İkob mülkleri ve bir taraftan Dülger Emirze mülkü ve tarafeyni tarîk-ı âm ile mahdûd iki sofa ve bir meclis ve bir eyvân ve su kuyusu ve kenîf ve avluyu müştemil menzilimi bi-cemî'i't-tevâbi' ve'l-levâhık tarafeynden îcâb ve kabûlü hâvî ve şürût-ı müfsideden ârî bey'-i bâtt-ı sahîh-i şer'î ile mesfûr Karabet ile karındâşı müvekkil-i mezbûr İkob'a altmış guruşa bey' ve temlîk ve teslîm edip onlar dahi ber-minvâl-i muharrer iştirâ ve temellük ve tesellüm ve kabz ve kabûl eylediklerinden sonra semeni olan meblaĝ-ı mezbûr altmış guruşu mesfûrân yedlerinden tamâmen ahz u kabz eyledim. Ba'de'l-yevm menzil-i mahdûd-ı mezkûr âmme-i hukukuyla mesfûr Karabet ile karındâşı müvekkil-i mesfûr İkob'un iştirâken mülk-i müşterâsıdır, keyfe mâ yeşâ' ve yehtâr zabt ve tasarruf eylesinler dedikde gıbbe't-tasdîki's-şer'î mâ vaka'a bi't-taleb ketb olundu.

Fi'l-yevmi's-sâlis min Saferi'l-hayr li-seneti sitt ve selâsîn ve mi'e ve elf

Şuhûdü'l-hâl: Mollâ Ahmed b. () tütüncü, Ömer Çelebi b. Osman, Halil tâbi'-i Ali Bey, Ali b. Renklizâde?, Osman b. (), es-Seyyid el-Hac Zeyni b. es-Seyyid Mehmed ketenci, Ebubekir b. Osman, Murad b. İbrahim

97 [27b-1] Halil Paşa mahallesinde oturan Merve bt. Mustafa'nın, zevci Zilli Ebubekir b. Abdullah b. Abdülmennan ile boşandığından başkasıyla evlenmesine engel olunmaması

İstihbâr

Medîne-i Âmid mahallâtından Halil Paşa mahallesinde sâkine işbu râfi'atü'l-vesîka Merve bt. Mustafa nâm hâtûndan vech-i âtî üzere istihbâr-ı şer'î sudûrundan sonra udûl-i ahrâr-ı müslimînden olup medîne-i mezbûre mahallâtından Hoca Ahmed mahallesi sükkânından Numan b. Mahmud ve Debbağhâne mahallesi sükkânından Allâf İbrahim b. Mehmed nâm kimesneler li-ecli'l-ihbâr meclis-i şer'e hâzırân olup isre'l-istihbâr fi'l-hakîka işbu müstahbire-i mezbûre Merve Hâtûn'un zevci Zilli Ebubekir b. Abdullah b. Abdülmennan târîh-i kitâbdan iki sene mukaddem mahmiyye-i İstanbul'da zevcem mezbûre Merve'yi boşamışım deyü bizim huzûrumuzda ikrâr ve bizleri işhâd eyledi. Biz bu husûsa bu vech üzere şâhidleriz, şehâdet dahi ederiz deyü her biri alâ tarîkiş-şehâde haber verdiklerinde müstahbire-i mezbûre nefsinî âhara tezvîc eyledikde âhardan bî-vech mu'âraza olunmaması için işbu vesîka ketb olunup yedine i'tâ olundu.

Fi'l-yevmi's-sâlis min Saferi'l-hayr li-seneti sitt ve selâsîn ve mi'e ve elf

Şuhûdü'l-hâl: Mehmed b. Hızır, Seyyid Ali b. İlyas, Ahmed b. Mustafa, Halil b. Osman, Ebubekir b. Osman

98 [27b-2] Marpityun mahallesinden vefat eden Osib v. Ferlo'dan intikal eden aynı mahalledeki evine Bağdasar tarafından müdahale olunmaması

El-emru kemâ zükira fihi nemekahu'l-fakîr ileyhi sübhânehû ve te'âlâ Es-Seyyid Mehmed Sunullah el-Kadı bi-medîneti Âmid el-mahmiyye -ufiye anhu-

Medîne-i Âmid mahallâtından Marpityun mahallesinde mütemekkin iken bundan akdem hâlik olan Osib v. Ferlo nâm zimmînin verâseti zevce-i metrûkesi İgise bt. Şemamon nâm Nasrâniye ile sulbî oğulları Bağdasar ve gâib kebîre ve sulbiye kızları Anna ve Sare ve Hanım'a münhasıra olduğu şer'an zâhir oldukdan sonra işbu hâmilü'r-rakîm zevce-i mezbûre İgise'nin tarafından husûs-ı âti'l-beyânda vekîl olduğu zât-ı mezbûreyi ma'rifet-i şer'iyye ile ârifân Hasan b. Ali ve Ali Efendi b. Şeyh Mehmed şehâdetleriyle şer'an sâbit olan Sehak v. Bido [nâm] zimmî meclis-i şer'de mesfûr Bağdasar asâleten ve mesfûre Anna tarafından husûmet ve redd-i cevâba vekîl olduğu zât-ı mesfûreyi ma'rifet-i şer'iyye ile ârifân el-Hac Mustafa b. Osman ve Hasan b. Ali şehâdetleriyle sâbit olan el-Hac Süleyman b. Mustafa vekâleten ve mesfûretân Sare ve Hanım taraflarından kezâlik şâhidân-ı mezbûrân şehâdetleriyle mahzar-ı hasm-ı câhid-i

âtîde sâbit olan el-Hac Mustafa mahzarlarında üzerlerine bi'l-vekâle da'vâ ve takrîr-i kelâm edip mahalle-i mezbûrede vâki' bir taraftan Mollâ Murad Mescidi'nin vakfi olan mahzen ve bir taraftan Nasturî Osib mülkü ve tarafeyni tarîk-ı âm ile mahdûd iki sofa ve tahtları zîr-i zemîn ve iki sofanın beraberince bir kilâr ve bir fevkânî çardak ve bir matbah ve kenîf ve su kuyusu ve avluyu müstemil menzil müvekkilem mesfûrenin zevci mesfûr Osib'in yedinde mülkü olduğu hâlde hayâtında kemâl-i akl [u] sıhhatde menzil-i mezbûr dâhilinde bilâ-mecâz ve bilâ-avlu kuyunun sol tarafı rüknünden kilâr kapısının sol tarafı rüknüne değin duvar çekmek üzere sokak tarafından olan bir sofa ve muttasılinda olan mezkûr beraberince bir kilâr ve bir çardak bey'-i bâtt-ı sahîh-i şer'î ile bi-cemî'i't-tevâbi' ve'l-levâhık yüz elli guruşa müvekkilem mesfûreye bey' ve temlîk ve teslîm ve ol dahi ber-minvâl-i muharrer iştirâ ve temellük ve tesellüm edip semen-i mezkûr yüz elli guruşu zimmetinde olan yüz elli guruş deynine takâs, ol dahi tevcih ve kabûl eylediğini nâtik zevcesi müvekkilem ve mesfûrenin yedine bin yüz otuz altı senesi Muharremü'l-harâm'ının beşinci günü târîhiyle müverrah bir kıt'a memhûr temessük verip mücebince istihkâmen hüccet olunmuş idi. Hâlâ mesfûr Osib yirmi gün mikdârı hayâtda olup kendi havâyici için çarşıya dükkânına varıp ve havâyic-i asliyesini bilâ-mu'în görmeğe iktidârı var iken hâlik olmağla müvekkilât-ı mesfûrât ile işbu mesfûr Bağdasar müdâhale ederler, suâl olunup takrîrleri tahrîr ve ber-müceb-i şer'îsi icrâ olunmak bi'l-vekâle matlûbundur dedikde gıbbe's-suâl mesfûr Bağdasar ile vekîlân-ı mezbûrân cevâblarında hâlik-i mesfûr Osib sâhib-firâş ve marîz olduğu hâlde ber-vech-i muharrer bey' etmiş idi deyü her biri bi'l-asâle ve bi'l-vekâle ikrâr, lâkin dükkâna varıp gelip havâyic-i asliyesini görmeğe kudreti olduğunu inkâr eylediklerinde müvekkile-i mesfûre [28a] İgise'den da'vâsına mutâbık beyyine taleb olundukda udûl-i ahrâr-ı ricâl-i müsliminden olup İmadiye mahallesinden Mustafa Çelebi b. Mahmud ve Hoca Ahmed mahallesinden Mirza b. Abdullah nâm kimesneler li-ecli'ş-şehâde meclis-i şer'e hâzırân olup isre'l-istişhâd fi'l-vâki' hâlik-i mesfûr Osib v. Ferlo kemâl-i akl [u] sıhhatinde çarşıda vâki' dükkânına varıp gelip ve kendi havâyic-i asliyesini görmeğe iktidârı olduğu hâlde yedinde mülkü olan mahdûd-ı mezkûr menzilden zikr olunan bilâ-mecâz ve bilâ-avlu mezkûr bir sofa ve beraberince bir kilârı ve bir çardağı zikr olunan duvar çekilmek üzere ifrâz ve benden huzûrumuzda zevcesi müvekkile-i mesfûreye yüz elli guruşa bey' ve temlîk edip semen-i mezkûr yüz elli guruş zimmetinde cihet-i deyn-i şer'îden olan yüz elli guruşun kabz, ol dahi mukâssa ve kabûl eyledi. Biz bu husûsa bu vech üzere şâhidleriz, şehâdet dahi ederiz deyü her biri edâ-i şehâdet-i şer'îyye eylediklerinde gıbbe'r-ri'âye şerâyiti'l-kabûl şehâdetleri makbûle olmağın zikr olunan menzilden müfrez mezkûr menzili müvekkile-i mezbûre İgise zabt ve mesfûr Bağdasar ile müvekkilât-ı mesfûrât bî-vech ta'arruzdan men' olunup mâ vaka'a bi't-taleb ketb olundu.

Fi'l-yevmi'l-hâmis ve'l-ısrîn mine'l-Muharremi'l-harâm li-seneti sitt ve selâsîn ve mi'e ve elf

Şuhûdü'l-hâl: Halil Efendi b. () el-vâ'iz, Seyyid Ömer b. Ahmed, Seyyid Ali Efendi b. Şeyh Mehmed, el-Hac Mustafa b. Ali, Mehmed Emin b. Mahmud, Murad b. İbrahim şâhidânü'l-vekâle

99 [28a-1] Kılbaş mahallesinde ikamet eden Ali b. Yusuf'un aynı mahallede bulunan evini zevcesi Şerife bt. Ahmed'e satması

Mübâya'a, 40 guruş

Medîne-i Âmid mahallâtından Kılbaş mahallesi sükkânından Ali b. Yusuf nâm kimesne meclis-i şer'î-i hatîr-i lâzımü't-tevkîrde zevcesi işbu râfi'atü'l-vesîka Şerife bt. Ahmed nâm hâtûn tarafından ikrâr-ı âti'l-beyânı tasdîke vekîl-i şer'îsi olan Veli b. Mollâ Bayezid mahzarında ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm edip akd-i âti'z-zikrin sudûruna değin silk-i mülk-i sahîhimde olup mahalle-i mezbûrede vâki' bir taraftan müvekkile-i mezbûrenin mülkü ve bir taraftan Mollâ Mehmed mülkü ve bir taraftan Simon mülkü ve taraf-ı râbi'den tarîk-ı âm ile mahdûd bir meclis ve bir kilâr ve kenîf ve avluyu muhtevî menzilimi tarafeynden îcâb ve kabûlü hâvî ve şürût-ı müfsideden ârî bey'î bâtt-ı sahîh-i şer'î ile zevcem müvekkile-i mezbûre kırk guruşa bey' ve temlîk ve teslim edip ol dahi ber-minvâl-i muharrer iştirâ ve temellük ve tesellüm ve kabz ve kabûl eyledikten sonra semen-i merkûm kırk guruşu zevcem müvekkile-i mezbûre yedinden tamâmen ahz u kabz eyledim. Ba'de'l-yevm menzil-i mahdûd-ı mezkûr zevcem müvekkile-i mezbûrenin mülk-i müşterâsıdır, keyfe mâ yeşâ' ve yehtâr mâlikâne zabt eylesin dedikde gıbbe't-tasdîki's-şer'î mâ vaka'a bi't-taleb ketb olundu.

Fi'l-yevmi'r-râbi' min Saferi'l-hayr li-seneti sitt ve selâsîn ve mi'e ve elf

Şuhûdü'l-hâl: El-Hac Nuh b. Osman, Mûytâb Mehmed Emin, Mûytâb el-Hac Üveys b. Abbas, Topal Hüseyin b. () mûytâb, Ebubekir b. Rasûl, es-Seyyid Ali Efendi b. Şeyh Mehmed, Murad b. İbrahim, Ebubekir b. Osman ve gayruhüm

100 [28a-2] Molla Bahaeddin mahallesinde vefat eden Mehmed b. Abdullah Bey'in aynı mahallede bulunan evini satın alan Marsa bt. Tomcan'a müdahale edilmemesi

Mübâya'a

Medîne-i Âmid mahallâtından Mollâ Bahaeddin mahallesinde iken bundan akdem fevt olan Mehmed b. Abdullah Bey'in sulbiye sagîre kızı Fâtuma tarafından husûs-ı âti'l-beyânda li-eclî'd-da'vâ vasî nasb olunan Halil b. Ahmed meclis-i şer'î de zikr-i âti menzile vâzi'u'l-yed olan işbu hâmilü'r-rakîm Marsa bt. Tomcan Nasrâniye muvâcehesinde üzerine da'vâ ve takrîr-i kelâm edip mahalle-i mezbûrede vâki' bir taraftan Hacı mülkü ve bir taraftan Abdullah Bey'in mülkü ve bir taraftan Tavis mülkü ve taraf-ı râbi'den tarîk-ı âm ile mahdûd ve senede Haremeyn Vakfî'na yüz altmış akçe mukâta'a-i zemîni olan iki sofa ve bir neccârı ve bir matbah ve kenîf ve avluyu müştemil menzil sagîre-i

mezbûre Fâtıma'nın babası mezbûr Mehmed'den müntakil iken hâlâ mezbûre Marsa menzil-i mezkûru zabt eder, suâl olunmak bi'l-vesâye matlûbumdur dedikde gıbbe's-suâl mesfûre Marsa cevâbında menzil-i mezkûru Âişe bt. Abdullah mülkü olduğu hâlde sagîre-i mezbûrenin babası mezbûr Mehmed'in muvâcehesinde işbu hâzıratü bi'l-meclis Havva'ya bin yüz yirmi Şevvâl'inin yirminci gününde semen-i ma'lûme-i makbûza bey' edip mezbûre Havva dahi ba'de'l-iştirâ menzil-i mezkûru yine târîh-i mezbûrda ber-vech-i muharrer bana bey' ben dahi iştirâ etmişimdir deyü târîh-i mezbûr ile müverrah iki kıt'a takrîr-i meşrûhuna mutâbık mübâya'a hücceti [28b] ibrâz ve def' ile mukâbele edicek, isre'l-istintâk ve'l-inkâr mezbûre Marsa'dan def'-i meşrûhuna beyyine taleb olundukda udûl-i ahrâr-ı ricâl-i müslimînden Yusuf b. Abdullah ve Mehmed b. Emirze ve İbrahim b. Hasan nâm kimesneler li-ecli's-şehâde meclis-i şer'e hâzırûn olup isre'l-istişhâd fi'l-vâki' menzil-i mezkûru mezbûre Âişe bt. Abdullah mülkü olduğu hâlde sagîre-i mezbûrenin babası mezbûr Mehmed'in muvâcehesinde işbu hâzıratü bi'l-meclis Havva'ya bin yüz yirmi Şevvâl'inin yirminci gününde semen-i ma'lûm-ı makbûza bey' edip mezbûre Havva dahi ba'de'l-iştirâ menzil-i mezkûru yine târîh-i mezbûrede ber-vech-i muharrer işbu mezbûre Marsa'ya bizim huzûrumuzda semen-i ma'lûm-ı makbûza bey' ve ol dahi iştirâ eyledi. Biz bu husûsa bu vech üzere şâhidleriz, şehâdet dahi ederiz deyü her biri edâ-yı şehâdet-i şer'îyye eylediklerinde gıbbe'r-ri'âye şerâyiti'l-kabûl şehâdetleri makbûle olmağın mücebinece vasiyy-i mezbûr mesfûre Marsa ile bî-vech mu'ârazadan men' olunup mâ vaka'a bi't-taleb ketb olundu.

Fi'l-yevmi'l-hâmis ve'l-'ısrîn mine'l-Muharremi'l-harâm li-seneti sitt ve selâsîn ve mi'e ve elf

Şuhûdü'l-hâl: Yusuf b. Abdullah, Mehmed b. Mirza, İbrahim b. Hasan, Mehmed b. Abdullah, Murad b. İbrahim, Ebubekir b. Osman, İbrahim b. Hüseyin ve gayruhüm

101 [28b-1] Diyarbakır ahalisinden Hüseyin bin Mehmed'in Koruk mukâtaasındaki timar hissesini Hüseyin b. Mehmed'e ferağ ve kasr-ı yed ettiği

Mâlikâne

Medîne-i Âmid sükkânından Mustafa b. Rasûl meclis-i şer'-i hafîr-i lâzımü't-tevkîrde işbu râfi'ü'l-kitâb Hüseyin b. Mehmed mahzarında ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm edip işbu yedimde olan berât-ı âlişân derûnunda mastûr Diyarbakır Voyvodalığî aklâmından Başmuhâsebe'de Mukâta'a-i Âşire-i Koruk yüz elli guruş yazısı olup timâr hissesi mahlût olmağla bu âna değın mâlikâne tâlibi olmadığından henüz fûrûht olunmayıp hâlî üzere kalmışdı. Karye-i mezbûre yedi bin dört yüz akçe timâr ve dokuz bin akçe hâss-ı hümâyûn ile mukayyed olup mîrî hissesi timâr ashâbı müdâhale etmemek üzere benim ile Rasûl ve Mehmed'in ber-vech-i iştirâk mâlikâneleri olup merkûm Rasûl fevt oldukda

karye-i mezbûrede olan sülüs hissesi mahlûl oldukda mahlûlünden mezbûr Hüseyin b. Mehmed üzerine berât edip yedinde olan berâtı zâyî' olmağla hâlâ karye-i mezbûrede olan sülüs hissemi kendi hüsn-i rızâ ve ihtiyârım ile elli guruş kıymetli bir re's kır bârgîr bedel mukâbelesinde mezbûr Hüseyin'e ferâğ-ı mu'ayyene-i kat'î ile ferâgat ve kasr-ı yed edip ol dahi ber-vech-i muharrer kabûl ve bedel-i ferâğ olan mezkûr bârgîri merkûm Hüseyin yedinden ahz u kabz eyledim. Fîmâ ba'd karye-i mezbûrede olan sülüs hissem berât-ı âlîşân mantûku üzere zabt ve tasarrufunda olsun dedikde gibbe't-tasdîki'l-mu'teber mâ vaka'a bi't-taleb ketb olundu.

Fi'l-yevmi'l-hâmis min Saferi'l-hayr li-seneti sitt ve selâsîn ve mi'e ve elf

Şuhûdü'l-hâl: El-Hac Ahmed Beşe b. () debbâğ, es-Seyyid Ali Efendi b. Şeyh Mehmed, es-Seyyid Alaeddin b. el-Hac Hızır, Murad b. İbrahim, Ebubekir b. Osman

102 [28b-2] Şark nahiyesine bağlı Karagöz vb. köylerden on iki bin akçe timara mutasarrıf olan Rıdvan Ağa b. Abdullah'ın kendi rızasıyla timarını sulbî oğlu Hüseyin Ağa'ya feragat ve kasr-ı yed eylediği

Timâr ferâgatı

El-emru kemâ zükira fîhi nemekahu'l-fakîr ileyhi sübhânehû ve te'âlâ es-Seyyid Mehmed Sunullah el-Kadı bi-medîneti Âmid el-mahmiyye -ufiye anhu-

Medîne-i Âmid'in Şark nâhiyesinde Karagöz nâm karye ve gayrıdan on iki bin akçe timâra berât-ı şerîf-i âlîşân ile mutasarrıf olan Rıdvan Ağa b. Abdullah meclis-i şer'-i hatîr-i lâzîmü't-tevkîrde sulbî kebîr oğlu işbu râfi'ü'l-vesîka Hüseyin Ağa mahzarında ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm edip hâlen pîr ü ihtiyâr olup hizmet-i pâdişâhî[yi] edâya iktidârım olmamağla işbu mevcûd ve manzûr olan berât-ı âlîşân ile mutasarrıf olduğum timâr-ı mezbûru kendi hüsn-i rızâ ve ihtiyârım ile sulbî oğlum işbu mezbûr Hüseyin Ağa'ya kasr-ı yed ve ferâgat edip yedimde olan timâr-ı mezbûr berâtını dahi mezbûra teslîm eyledim. Fîmâ ba'd alâka ve medhalim kalmamışdır, emsâli gibi mutasarrıf olsun dedikde gibbe't-tasdîki'l-mu'teber mâ vaka'a bi't-taleb ketb olundu.

Fi'l-yevmi's-sâbi' min Saferi'l-hayr li-seneti sitt ve selâsîn ve mi'e ve elf

Şuhûdü'l-hâl: Es-Seyyid Mustafa Bey Alaybeyizâde, es-Seyyid Mehmed Bey, Halil Bey Ömerzâde, es-Seyyid İbrahim Bey ağa-yı Bakos Boşat, Hasan Ağa b. Kıtırbil-i ulyâ, Musa tâbi'-i Ahmed Ağa, Şaban Ağa b. Bahteri ve gayruhüm

103 [29a-1] Garb Kastal mahallesinde oturan Arap Mustafa b. Hüseyin ile Mehmed b. Abdullah'ın aralarında meydana gelen kavga ve çekişmeden men edildikleri

Medîne-i Âmid mahallâtından Garb Kastal mahallesinde sâkin Arab Mustafa b. Hüseyin meclis-i şer' de şeref-i İslâm ile müşerref olan işbu bâ'isü'l-kitâb Mehmed b. Abdullah nâm muhtedî mahzarında üzerine da'vâ ve takrîr-i kelâm edip târîh-i kitâbdan bir gün mukaddem ba'de'l-asr mahalle-i mezbûrede vâki' kassâb dükkânı önünde mezbûr benimle kavga ve esnâ-yı kavgada kassâb satırı ta'bîr olunur âlet ile sağ dizimin üzerine darb ve mecrûh etmiştir. Ba'de'n-nazar suâl olunup takrîri tahrîr ve müceb-i şer'îsi icrâ olunmak matlûbumdur dedikde gıbbe's-suâl ve akîbe'l-inkâr müdde'î-i mezbûrdan müdde'âsına beyyine talep olundukda ikâmet-i beyyine ve isbât-ı müdde'âya kâdir olmayıp ızhâr-ı acz birle istihlâf etmeğin müdde'î-i mezbûru ber-vech-i muharrer kassâb satırı ile darb etmediğine mezbûr Mehmed'e yemîn teklîf olundukda ol dahi alâ vefk'l-mes'ûl hulf-i şer'î etmeğin müdde'î-i mezbûr mezbûr Mehmed'e bilâ-beyyine ta'arruzdan men' olunup mâ vaka'a bi't-taleb ketb olundu.

Fil'yevmi'r-râbi' min Saferi'l-hayr li-seneti sitt ve selâsîn ve mi'e ve elf

Şuhûdü'l-hâl: Ahmed Ağa el-mütevelli, Mollâ Ahmed b. Hüseyin, Bayram [b.] Mollâ Mehmed, Mollâ Hüseyin b. Bayram, Hüseyin b. 'Âşur mübâşir-i tüfenkçi ve gayruhüm

104 [29a-2] Ali Paşa mahallesinde ikamet eden Ali b. Mehmed'in Mar Habib mahallesinde bulunan bir adet bardakçı dükkânını Çukadar Ali b. İbrahim'e satması

Mübâya'a-i kârhâne, 50 guruş

Medîne-i Âmid mahallâtından Ali Paşa mahallesinde sâkin Kârhâneci Ali b. Mehmed meclis-i şer' de işbu bâ'isü'l-kitâb Çukadâr Ali b. İbrahim mahzarında ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm edip akd-i âti'z-zikrin sudûruna değin silk-i mülk-i sahîhimde münselik olup medîne-i mezbûre mahallâtından Mar Habib mahallesinde vâki' bir taraftan Mustafa menzili ve etrâf-ı selâseden tarîk-ı âm ile mahdûd senede iki guruş avârızı olan bir bâb bardakçı kârhânemi târîh-i kitâbdan on dört ay mukaddem mezbûr Çukadâr Ali'ye bey' bi'l-vefâ ile elli guruş semen-i makbûza bey' etmişdim. Hâlâ meblağ-ı mezbûru edâya iktidârım olmamağla mahdûd-ı mezkûr kârhâneyi bi-cümleti't-tevâbi' tarafeynden icâb ve kabûlü hâvî ve şürût-ı müfsideden âri bey'-i bâtt-ı sahîh-i şer'î ile mezbûr Çukadâr Ali'ye meblağ-ı mezbûr elli guruşa bey' ve temlîk ve teslîm edip ol dahi ber-minvâl-i muharrer iştirâ ve temellük ve tesellüm ve kabûl eyledikten sonra semen-i mezbûr elli guruşu merkûm yedinden ahz u kabz eyledim târîh-i mezbûrdan bu âna değin ve ba'de'l-yevm kârhâne-i mezbûr merkûm Çukadâr Ali'nin mülk-i müşterâsıdır,

keyfe mâ yeşâ' ve yehtâr mülkiyet üzere zabt eylesin, vechen mine'l-vücûh alâka ve medhalim kalmamışdır dedikde gıbbe't-tasdîki's-şer'î mâ vaka'a bi't-taleb ketb olundu.

Fi'l-yevmi's-sâmin min Saferi'l-hayr li-seneti sitt ve selâsîn ve mi'e ve elf

Şuhûdü'l-hâl: Es-Seyyid Ali Efendi b. Şeyh Mehmed, Ebubekir b. Osman, Murad b. İbrahim, Mehmed Emin b. Mahmud, Hasan b. Ali ve gayruhüm

105 [29a-3] Atak kazasında bulunan Ferek köyünde oturan Fatma bt. Mehmed'in bikrini izâle eden Mustafa'nın babası Hasan b. Ali ile muârazadan men edildiği

El-emru kemâ zükira fihi nemekahu'l-fakîr ileyhi sübhânehû ve te'âlâ es-Seyyid Mehmed Sunullah es-Surî el-Kayserî el-Kadı bi-medîneti Âmid el-mahmiyye -ufiye anhu-

Bikrini zâile

Eyâlet-i Diyarbekir'e tâbi' Atak kazasında vâki' Ferek nâm karyede sâkine olup zâtı ta'rîf-i şer'î ile mu'arfe olan Fâtıma bt. Mehmed meclis-i şer' de işbu bâ'isü'l-kitâb Hasan b. Ali nâm kimesne mahzarında üzerine da'vâ ve takrîr-i kelâm edip târîh-i kitâbdan altı ay mukaddem işbu mezbûr Hasan'ın oğlu gâib ani'l-meclis Mustafa karye-i mezbûrede vâki' pınarda benimle fi'l-i şenî' ve bikrimi izâle edip firâr etmekle mezbûr Hasan gâib-i mezbûr Mustafa'nın babası olmağla mezbûru bulup meclis-i şer'e ihzâr etmesi matlûbumdur dedikde müdde'î-i mezbûrenin takrîr-i meşrûhası üzere gâib-i mezbûr Mustafa'nın ihzârı babası mezbûr Hasan'dan şer'an lâzım gelmeyip suâl dahi terettüb etmemekle müdde'îye-i mezbûre Fâtıma mezbûr Hasan ile bî-vech ta'aruzdan men' olunup mâ vaka'a bi't-taleb ketb olundu.

Fi'l-yevmi's-sâbi' min Saferi'l-hayr li-seneti sitt ve selâsîn ve mi'e ve elf

Şuhûdü'l-hâl: Osman Bey b. Mehmed Paşa el-mübâşir, Mollâ Ahmed b. el-Hac Ahmed, es-Seyyid Hasan b. Hüseyin, Ahmed b. Ömer, el-Hac Ali b. Mustafa, Mollâ İsa b. Abdullah, Bekir b. Osman, Receb b. Ahmed Çavuş, Ali b. Abdullah

106 [29b-1] Lala Bey mahallesinde sakin iken Tiflis kazasında vefat eden Ahmed b. Hacı Abdullah'ın terekesini tespit için vârisleri tarafından Seyyid Mehmed'in vekil nasb ve tayin edildiği

Vekâlet

Medîne-i Âmid mahallâtından Lala Bey mahallesinde sâkin olup bundan akdem Tiflis kazâsında fevt olan Ahmed b. Hacı Abdullah'ın verâseti zevce-i menkûha-i metrûkesi Âişe bt. () nâm hâtûn ile sulbî sagîr oğlu Şeyhmus ve sulbiye sagîre kızı Rukiye'ye münhasıra olduğu şer'an zâhir oldukdan sonra sagîrân-ı mezbûrânın vâlideleri ve vasîleri olup zâtı ta'rîf-i şer'î ile mu'arrefe olan mezbûr Âişe Hâtûn meclis-i şer'-i enverde işbu bâ'isü'l-kitâb es-Seyyid Mehmed b. Ahmed mahzarında ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm edip zevcim mezbûr Ahmed levend tâifesinden olup hâlâ Tiflis ser'askeri olan düstûr-ı mükerrrem-i zîşân vezîr-i muhterem-i âsaf-nişân devletlü sa'âdetlü Ahmed Paşa hazretlerinin başağaları yanında levend iken bi-emrillahi te'âlâ fevt olup terekesinden bana ve vasîleri olduğum sagîrân-ı mezbûrâna isâbet eden hisseleri mahallinde men lehü'z-zabt olanlardan taleb ü da'vâ ve ahz u kabz ve îsâle mütevakkıf olduğu umûrun küllisine asâleten ve vesâyeten tarafımdan mezbûr es-Seyyid Mehmed'i vekîl nasb ve ta'yîn eyledim dedikte ol dahi vekâlet-i mezbûreyi kabûl ve deynimizi kemâ yenbagî edâya ta'ahhüd ve iltizâm etmeğın mâ vaka'a bi't-taleb ketb olundu.

Fi'l-yevmi's-sâbi' min Saferi'l-hayr li-seneti sitt ve selâsîn ve mi'e ve elf

Şuhûdü'l-hâl: Ali b. Hızır, Ahmed b. Hüseyin, Halil b. İbrahim ve gayruhüm

107 [29b-2] Aziz b. Mustafa'nın vefatı üzerine Diyarbakır'ın Rumiyan mahallesi halkından Molla Hüseyin b. Abdullah b. Filân ile Ayşe bt. Nakkaş Yusuf arasındaki tereke davasının sulh ile sonuçlandırıldığı

Medîne-i Âmid mahallâtından Rumiyan mahallesi sükkânından Mollâ Hüseyin b. Abdullah b. filân nâm kimesneler meclis-i şer'-i hatîr-i lâzımü't-tevkîrde işbu râfi'atü'l-vesîka Âişe bt. Nakkaş Yusuf nâm hâtûn mahzarında her biri bi'l-asâle ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm edip işbu mezbûr Âişe Hâtûn ammiyemiz olup bundan akdem vefât eden Aziz b. Mustafa'nın terekesinden bir çift altın endîşe ve bir çift bilezik ve bir çift beşli? bilezik, dört tâbe ve üç kapaklı tâbe ve iki gözlü tâbe ve bir kebîr havan ve bir kevgir ve bir kepçe ve bir süzgeç ve bir dolâb ve bir anbâr ve dört çuval ve on iki küp ve iki taşt ve iki el leğeni ve iki sini ve bir sacayağı ve iki sîm kemer ve kırk fağfur fincân ve nakid yedi yüz gurusunu fuzûlen ve bi-gayrı hakkın zabt etmişdir deyü da'vâ ve mürâfa'a olduğum müdde'âmızı ber-vech-i beyâna kâdir olmadığımıdan beynimizde muslihûn tavassut edip an inkârin bizi bir cild *Mushaf-ı şerîf* üzerine inşâ-i akd-i sulh eylediklerinde biz dahi sulh-ı mezbûru kabûl ve bedel-i sulh olan mezkûr

*Mushaf-ı şerîf*i mezbûre Âişe Hâtûn yedinden her birimiz ahz u kabz edip eşyâ-i mezkûre vesâire müte'allika âmme-i da'vâdan mezbûre Âişe Hâtûn'un zimmetini ibrâ-i âm-m-ı râfi'ü'l-hısâm ve kâti'ü'n-nizâ'la ibrâ ve ıskât eyledik. Min ba'd ammiyemiz müteveffâ-yı mezbûrenin irsine ve eşyâ-i mezkûreye vesâire müte'allika mezbûre Âişe Hâtûn ile vechen mine'l-vücûh ve sebeben mine'l-esbâb da'vâ ve nizâ' ve mutâlebât ve muhâsamâtımız kalmamışdır dediklerinde gibbe't-tasdîki'ş-şer'î mâ vaka'a bi't-taleb ketb olundu.

Fi'l-yevmi's-sâdis min Saferi'l-hayr li-seneti sitt ve selâsîn ve mi'e ve elf

Şuhûdü'l-hâl: Yeğenzâde Ahmed b. () Efendi, Kiki Mollâ Mehmed, Kuyumcu? İvaz, el-Hac Hüseyin b. (), Ahmed b. Abdullah, el-Hac Rıdvan [b.] Abdullah, Ebubekir b. Osman, es-Seyyid Ali Efendi b. Şeyh Mehmed, Murad b. İbrahim ve gayruhüm

108 [30a-1] Savur kazasının Mani köyü ahalisinden Abdullah b. Ali ile Şeyh Kasım b. Şeyh Cemal arasındaki altı adet tarla üzerindeki anlaşmazlığın sulh ile neticelendiği

Sulh, 10 guruş

Eyâlet-i Diyarbekir'e tâbi' Savur kazası karyelerinden Mani nâm karye sükkânından Abdullah b. Ali nâm kimesne meclis-i şer'-i hatîr-i lâzımü't-tevkîrde işbu râfi'ü'l-vesîka Şeyh Kasım b. Şeyh Cemal mahzarında bi-tav'ihî ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm edip işbu mezbûr Şeyh Kasım karye-i mezbûrda vâki' Sabit ile tasarrufumda olan inde'l-ahâlî ve'l-cîrân ma'lûmü'l-hudûd altı kıt'a tarlamı fuzûlî zirâ'at etmişdir deyü da'vâ sadedinde olduğumda beynimizde muslihûn tavassut edip an inkârin ve beni on guruş üzerine inşâ-i akd-i sulh eylediklerinde ben dahi sulh-ı mezbûru kabûl ve bedel-i sulh olan meblağ-ı mezbûr on guruşu merkûm Şeyh Kasım yedinden tamâmen ahz u kabz edip husûs-ı mezkûra müte'allika âmme-i da'vâdan mezbûr Şeyh Kasım'ın zimmetini ibrâ-i âm-m-ı râfi'ü'l-hısâm ile ibrâ ve ıskât eyledim. Ba'de'l-yevm husûs-ı mezbûra müte'allik merkûm Şeyh Kasım ile vechen mine'l-vücûh ve sebeben mine'l-esbâb da'vâ ve nizâ' ve mutâlebât ve muhâsamâtımız kalmamışdır dedikde gibbe't-tasdîki'ş-şer'î mâ vaka'a bi't-taleb ketb olundu.

Fi'l-yevmi's-sâbi' min Saferi'l-hayr sene 1136

Şuhûdü'l-hâl: Es-Seyyid İsa b. es-Seyyid İbrahim, es-Seyyid Ahmed b. İbrahim, es-Seyyid Bekir [b.] Mustafa, es-Seyyid İbrahim [b.] Ebubekir, es-Seyyid Ali b. Ebubekir, es-Seyyid İbrahim [b.] Sefer

109 [30a-2] Hızır İlyas mahallesinde ölen Hoce Tomcan v. Haçador v. Melkon'un el-Hac Ebubekir Ağa'ya vermiş olduğu on beş bin kuruşun geri verilmesi sebebiyle mezkur Ebubekir Ağa'nın zimmetinin ibra edildiği

El-emru kemâ zükira fihi nemekahu'l-fakîr ileyhi sübhânehû ve te'âlâ es-Seyyid Mehmed Sunullah es-Surî el-Kayserî el-Kadı bi-medîneti Âmid el-mahmiyye -ufiye anhu-

Medîne-i Âmid -sîne sükkânüha 'ani'l-mekâyidi ve's-şerâyid- mahallâtından Cami'-i kebîr mahallesinde sâkin Ömer Paşazâde demekle ma'rûf işbu bâ'isü'l-vesika el-Hac Ebubekir Ağa b. el-Hac Halil Bey'den vech-i âtî üzere istihbâr-ı şer'î sudûrundan sonra udûl-i ahrâr-ı ricâl-i müslimînden olup medîne-i mezbûr mahallâtından Debbaği mahallesi sükkânından Bezzâz Üveys Çelebi b. el-Hac Mahmud ve Lala Bey mahallesinden Abbaszâde Mustafa Çelebi b. Ali Bey ve Kılbaş mahallesinden Kelekçi el-Hac İbrahim b. Abdal ve Şeyh Matar mahallesinden Sarrâf Mahmud Çelebi b. el-Hac Yusuf ve Süluki mahallesinden Mollâ Mustafa b. el-Hac Yusuf ve Çubi mahallesinden Düğmecizâde Mehmed Çelebi b. Sefer Beşe nâm kimesneler li-ecli's-şehâde ve'l-ihbâr meclis-i şer'e hâzırûn olup isre'l-istihbârî's-şer'î fi'l-vâki' medîne-i mezbûre mahallâtından Hızır İlyas mahallesinde mütemekkin iken bundan akdem hâlik olan Hoce Tomcan v. Haçador v. Melkon'un işbu müstahbir-i mezbûr el-Hac Ebubekir Ağa'ya alâ tarîki'l-mudârebe def' ve teslîm eylediği on beş bin guruş zolotanın on dört bin altı yüz guruşunu mesfûr Hoce Tomcan'a hayâtda iken defa'âtle teslîm ve ber-vech-i muharrer meblağ-ı mezbûr on dört bin altı yüz guruşu hâlik-i mesfûr ahz eylediğini bizim huzûrumuzda ikrâr eylediğinden gayrı hâlik-i mesfûrun li-ebeveyn er karındâşı oğlu Tahman v. Serkis dahi kezâlik ammim hâlik-i mesfûrun işbu müstahbir-i mezbûr zimmetinde alâ tarîki'l-mudârebe def' ve teslîm eylediği on beş bin guruşun on dört bin altı yüz guruşunu ammim hâlik-i mesfûr hayâtında ahz u kabz ve bâkî kalan dört yüz guruşunu dahi bi'l-verâse işbu müstahbir-i mezbûr el-Hac Ebubekir Ağa yedinden ahz u kabz edip meblağ-ı mezbûrdan bu âna değîn ammim hâlik-i mesfûr ile olan kalîl ve kesîr mu'âmelât ve mürâ'âtın kabzından müstahbir-i mezbûr el-Hac Ebubekir Ağa'nın âmme-i de'âvî ve kâffe-i muhâsamâtdan zimmetini ibrâ-i âmm-ı râfi'ü'l-hisâm ve kâti'ü'n-nizâ'la ibrâ ve ıskât eyledik. Hâlik-i mesfûrun li-ebeveyn er karındâşı oğlu Tahman v. Serkis ve zevcesi Mine bt. () bizim huzûrumuzda kirâr[en] ve mirâren ikrâr ve bin yüz yirmi altı senesi Saferü'l-hayr'ın onuncu günü târîhiyle müverrah bir kıt'a memhûr temessükü verip husûs-ı mezbûra bizleri işhâd eyledi. Biz bu husûsa bu vech üzere şahidleriz, şehâdet dahi ederiz deyü her biri alâ tarîki's-şehâde haber verdiklerinde [30b] hıfzan li'l-makâl bi't-taleb ketb ve yed-i tâlibe vaz' olundu.

Fi'l-yevmi'l-âşir min Saferi'l-hayr li-seneti sitt ve selâsîn ve mi'e ve elf

Şuhûdü'l-hâl: İmâm Hasan Efendi b. el-Hac Mahmud, Ahmed Ağa el-mütevellî-i bi-Câmi'-i Mehmed Paşa, Mollâ Mehmed Hüseyin, Hasan b. Abdullah mîzâncı, es-Seyyid Alaeddin Çelebi b. el-Hac Hızır, Ebubekir b. Osman ve gayruhüm

110 [30b-1] Çermik nahiyesinde medfun olan Hz.Ömer (r.a.) evlâdından merhum Molla Mahmud-ı Zahidî evlâtlarına vakıf ve meşrut olan Hazin köyü vakıf iradının eskisi gibi üç hisse üzerine tevzi olunması ve Abdülhafız, Seyyid Ahmed ve Molla Ömer'in ziyade talepte bulunmalarının men edilmesi

Da'vâ-i vakf

Medîne-i Âmid muzâfâtından Çermik nâhiyesinde medfûn Hazret-i Ömerü'l-Faruk radiyallahu te'âlâ anh evlâdından merhûm Mollâ Mahmud-ı Zahidî evlâdlarından Abdülhafız b. el-Hac İbrahim meclis-i şer'î enverde yine merhûm mezbûr Mollâ Mahmud-ı Zahidî evlâdlarına vakıf ve meşrût Hazin nâm karye vesâir evkâfi mutasarrıfları Ahmed b. Şeyh Muhammed evlâdlarından Alaeddin Bey Cami-i şerîfi mütevellîsi işbu râfi'ül-kitâb es-Seyyid Ahmed b. Muharrem ve Mollâ Ömer b. el-Hac Mahmud mahzarlarında üzerlerine da'vâ ve takrîr-i kelâm edip karye-i mezbûre mahsûlâtı yedimizde olan vakfiyede alâ adedi ruûsihim mutasarrıf olalar deyü vakf ve şart olunmuş iken hâlâ bu sene-i mübâreke vâki' olan mahsûlâtı vech-i meşrûh üzere vermede ta'allül etmeleriyle suâl olunsun deyü dokuz yüz yirmi üç senesi târifhiyle müverrah bir kıt'a vakfiye ibrâz etdikde gıbbe's-suâl mezbûrân cevâblarında fi'l-vâki' müdde'î-i mezbûr nâhiye-i mezbûrede medfûn Hazret-i Ömerü'l-Faruk radiyallahu te'âlâ anh evlâdından Mollâ Mahmud-ı Zahidî evlâdlarından olduğunu ve karye-i mezbûrede ber-vech-i muharrer evlâda vakf ve şart olduğunu her biri ikrâr, lâkin vâkıf-ı merhûm-ı mûmâileyhin evkâfi olan karye-i mezbûre mahsûlâtı kırk- elli seneden mütecâviz alâ âbâihim on hisse olup bir hissesine benim ecdâdım Ahmed b. Şeyh Muhammed ve bir hissesine mezbûr Mollâ Ömer'in babası mezbûr el-Hac Mahmud ve bir hissesine müdde'î-i mezbûrun babası el-Hac İbrahim mutasarrıf olup hattâ müdde'î-i mezbûr Abdülhafız ve karındâşları gâibûn ani'l-meclis Mustafa ve Mehmed ve diğerk Mehmed Çermik nâibi huzûrunda iki defa ve sâbıkan Diyarbekir mollâsı olan fazîletlü Abdülhâdi Efendi huzûrunda bir defa aded-i revîş-i taksîm olduğunu iddi'â ve müdde'âlarını beyâna kâdir olmamağla men' olunduklarını nâtık yedimize müte'addid senedât verilmişdir deyü ibrâz ve def' ile mukâbele edip mazmûn-ı vakfiye-i mezbûreyi inkâr ettiklerinde müdde'î-i mezbûrdan da'vâsına mutâbık beyyine talep olundukda ikâmet-i beyyine ve isbât-ı müdde'âya kâdir olmamağla îrâd-ı vakf-ı mezbûru bu âna değın taksîm edegeldikleri üç sehîm üzere yine beynlerinde tevzi' olunmasına tenbîh ve müdde'î-i mezbûr Abdülhafız mezbûrân es-Seyyid Ahmed ve Mollâ Ömer ile ziyâde mutâlebesinden men' olup mâ vaka'a bi't-taleb ketb olundu.

Fi'l-yevmi's-sâbi' min Saferi'l-hayr li-seneti sitt ve selâsîn ve mi'e ve elf

Şuhûdü'l-hâl: Mehmed Efendi b. Kerkükzâde, Mehmed Çelebi b. Sem'ânzâde, Ahmed b. Veli, Seyyid Mehmed b. Ali, Seyyid Ali b. Şeyh Mehmed

111 [30b-2] Hoce Maksud mahallesi ahalisinden Hüseyin b. Halil'in aynı mahallede bulunan evini Haçador v. Yakob'a satması

Mübâya'a, 71 guruş

Medîne-i Âmid mahallâtından Hoce Maksud mahallesinde sâkin Hüseyin b. Halil asâleten ve kız karındaşı Fâtıma'nın zevci tarafından husûs-ı âti'l-beyânda vekîl olduğu zât-ı mezbûreyi ma'rifeti şer'iyeye ile ârifân es-Seyyid Mehmed b. İbrahim ve el-Hac Abdullah b. Yusuf şehâdetleriyle şer'an sâbit olan Ali b. Ferhad vekâleten meclis-i şer'de işbu hâmilü'r-rakîm Haçador v. Yakob muvâcehesinde ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm edip silk-i mülk-i sahîhimde münselik olup mahalle-i mezbûrede vâki' iki taraftan Hoycan [nâm] zimmî mülkü ve bir taraftan müşteri-i mesfûr mülkü ve taraf-ı râbi'den tarîk-ı âm ile mahdûd senede iki guruş avârızı olan bir meclis ve bir çardak tahtı zîr-i zemîn bir matbah ve kenîf ve avluyu müştemil [31a] menzilimi bi-cemî'i't-tevâbi' tarafeynden icâb ve kabûlü hâvî bey'-i bâtt-ı sahîh-i şer'î ile mesfûr Haçador'a yetmiş bir guruşa bey' ve temlik ve teslim edip ol dahi ber-minvâl-i muharrer iştirâ ve temellük ve tesellüm eyledikten sonra semeni olan meblağ-ı mezbûr yetmiş bir guruşu mesfûr Haçador yedinden her birimiz asâleten ve vekâleten ahz u kabz eyledik. Ba'de'l-yevm menzil-i mahdûd-ı mezkûr mesfûr Haçador'un mülk-i müşterâsıdır, keyfe mâ yeşâ' ve yehtâr zabt eylesin dediklerinde gibbe't-tasdîki'-şer'î mâ vaka'a bi't-taleb ketb olundu.

Fi'l-yevmi'l-hâdî 'aşar min Saferi'l-hayr li-seneti sitt ve selâsîn ve mi'e ve elf

Şuhûdü'l-hâl: İsmail b. Cafer Beşe, Ahmed b. Halil, Hüseyin b. Abdullah, Ebubekir b. Osman, şâhidânü'l-vekâle

112 [31a-1] Abdi Baba mahallesinde oturan Hüseyin b. Ali'nin aynı mahallede bulunan evini Osman b. Maksud'a satması

Mübâya'a, 175 guruş

Medîne-i Âmid mahallâtından Abdi Baba mahallesinde sâkin Hüseyin b. Ali nâm kimesne meclis-i şer'de bâ'isü hâze'l-kitâb Osman b. Maksud nâm kimesne mahzarında ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm edip silk-i mülk-i sahîhimde münselik olup mahalle-i mezbûrede vâki' bir taraftan Siyavuş Ağazâde odası ve bir taraftan Şeker nâm kimesne mülkü ve bir taraftan tarîk-ı hâs ve taraf-ı râbi'den tarîk-ı âm ile mahdûd iki sofa birinin tahtı zîr-i zemîn ve bir çardak tahtı zîr-i zemîn ve bir neccârî ve bir meclis ve bir neccârî ve bir çardak ve matbah ve kenîf ve avluyu müştemil menzilimi bi-cümleti't-tevâbi' tarafeynden icâb ve kabûlü hâvî bey'-i bâtt-ı sahîh-i şer'î ile mezbûr Osman'a yüz yetmiş [beş] guruş ile adedi nâ-ma'lûm bir kabza fülûsa bey' ve temlik ve teslim

edip ol dahi ber-minvâl-i muharrer iştirâ ve temellük ve tesellüm ve kabz ve kabûl eyledikten sonra semeni olan meblağ-ı mezbûr yüz yetmiş beş guruş ile bir kabza fülûsu mezbûr Osman yedinden tamâmen ahz u kabz eyledim ve fülûsu dahi meclis-i şer' de tasnî' eyledim. Ba'de'l-yevm menzil-i mahdûd-ı mezkûr Osman'ın mülk-i müşterâsıdır, keyfe mâ yeşâ' ve yehtâr mülkiyet üzere mutasarrıf olsun dedikde gibbe't-tasdîki's-şer'î mâ vaka'a bi't-taleb ketb olundu.

Fi'l-yevmi's-sâlis 'aşar min Saferi'l-hayr li-seneti sitt ve selâsîn ve mi'e ve elf

Şuhûdü'l-hâl: El-Hac Ali b. ()Tütüncü, Ahmed Çelebi b. (), Ali b. Mahmud, Mehmed b. Penbeci? Mehmed Emin, Nâsır b. Maksud, Süleyman Çelebi b. Ömer

113 [31a-2] Sarılı Kılıç Bey demekle tanınan Molla Ömer Mescidi Vakfı Mütevellisi Ali Bey b. el-Hac Bekir'de olan muhasebe defterlerinin incelenmesi neticesinde İmam el- Hac Abdi Efendi b. Molla Hüseyin, Nüzzâr İbrahim Efendi ve Câbi Abdülkadir b. el-Hac Mehmed'in vakfa müdahaleden men edildikleri

Vakıf muhâsbesi

Medîne-i Âmid'de vâki' Sarılı Kılıç Bey demekle ma'rûf Mollâ Ömer Mescid-i şerifi'nin bilfi'l mütevellisi olan Ali Bey b. el-Hac Bekir meclis-i şer' de mescid-i mezbûr mürtezikalardan işbu ashâbü'l-vesîka İmâm ve Nâzır el-Hac Abdi Efendi b. Mollâ Hüseyin ve Nüzzâr İbrahim Efendi b. Mustafa ve Câbi Abdülkadir b. el-Hac Mehmed mahzarlarında üzerine da'vâ ve takrîr-i kelâm edip bu sene-i mübârekede vâki' ta'mîr[e] muhtâc müsakkafâtdan mâ'adâ mescid-i mezbûr çeşmesine cârî olan Balıklı suyunun tarîki ile sâir masârıf-ı lâzimesi ta'mîrine on iki bin altı yüz otuz yedi akçe masrûfum olup senevî îrâd olan sekiz bin iki yüz on yedi akçe hat ve tenzîl ve takâs olundukda dört bin dört yüz yirmi akçe vakfı mezbûr zimmetinde zuhûr etmekle suâl olunmak matlûbumdur deyü yedinde olan muhâsebe defteri îbrâz ve nazar olundukda huzûr-ı mezbûrûndan suâl olundukda her biri cevâblarında müdde'î-i mezbûr Mütevellî Ali Bey'in yedinde olan defter-i muhâsbede mastûr ve vakf-ı mezbûrun bu sene-i mübârekede îrâd-ı vakf sekiz bin iki yüz on yedi akçe olduğu ma'lûm ve makbûlümüz olmuşdur deyü ikrâr ve iki bin sekiz yüz seksen akçe masrûfunu inkâr etdiklerinde müdde'î-i mezbûrdan ol mikdâr akçe dahi masrûfu olduğuna beyyine talep olundukda ityân-ı beyyineden ızhâr-ı acz edip taleb-i tahlîf dahi olmamağın mücebince müdde'î-i mezbûr Mütevellî Ali Bey meblağ-ı mezbûr talebiyle vakf-ı mezbûreyi ta'arruzdan men' olunup mâ vaka'a bi't-taleb ketb olundu.

Fi'l-yevmi's-sâlis min Saferi'l-hayr li-seneti sitt ve selâsîn ve mi'e ve elf

Şuhûdü'l-hâl: Es-Seyyid Ali Efendi b. Şeyh Mehmed, Ahmed b. Erdo Ali?, Murad b. İbrahim, Ebubekir b. Osman ve gayruhüm

114 [31b-1] Şemsiyan mahallesinde oturan Zülfü bt. Murad Hatun'un zevci Seyyid Ali b. Hasan b. Abdullah'ın Şebinkarahisarı'nda Çakmak Hanı'nda kalırken ölmesi üzerine hanımı Zülfü Hatun'un iddeti bittiğinde başka birisiyle evlenmesinde mahzur olmadığı

Medîne-i Âmid mahallâtından Şemsiyan mahallesinde sâkine işbu râfi'atü'l-vesîka Zülfü bt. Murad nâm hâtûndan vech-i âti üzere istihbâr-ı şer'î sudûrundan sonra medîne-i mezbûre mahallâtından Hasır-ı kebir mahallesi sâkinlerinden İsmail b. Allahverdi ve Hoca Ahmed mahallesi sâkinlerinden Mehmed b. İbrahim nâm kimesneler li-ecli'l-ihbâr meclis-i şer'e hâzırân olup isre'l-istihbâr fi'l-hakîka işbu müstahbire-i mezbûre Zülfü'nün zevc-i dâhilün bihâsı es-Seyyid Ali b. Hasan b. Abdullah, Şebinkarahisarı'nda Çakmak Hânı'nda bi'l-müsâfire sâkin iken târih-i kitâbdan altı sene mukaddem bi-emrillahi te'âlâ fevt oldu. Biz bu husûsa bu vech üzere şâhidleriz, şehâdet dahi ederiz deyü her biri alâ tarîki's-şehâde haber verdiklerinde mezbûrânın haberi muktezâsınca mezbûr Zülfü'nün iddeti dahi münkaziye olmağın nefsinî âhara tezvîc murâd etdikde âhardan bi-vech mûmâna'at olun[ma]mak için işbu vesîka-i enîka ketb olunup yedine vaz' olundu.

Fi'l-[yevmi's]-sâdis min Saferi'l-hayr li-seneti sitt ve selâsîn ve mi'e ve elf

Şuhûdü'l-hâl: Ömer Çelebi b. Sem'ânzâde, Mikâil tâbi'-i merkûm, İbrahim b. Ömer, Ramazan b. Ali, İbrahim b. Hüdâverdi, Ebubekir b. Osman, Murad b. İbrahim

115 [31b-2] El-Hac Seydi mahallesinde oturan Kuyumcu Karakaş Ahmed Beşe b. Abdullah'ın Ergani kazasındaki bakır madeninde bulunan sekiz adet dükkân, bir kahvehane, bir oda ve iki büyük körüğü zevcesi Emine bt. Abdullah'a satması

Medîne-i Âmid mahallâtından el-Hac Seydi mahallesinde sâkin Kuyumcu Karakaş Ahmed Beşe b. Abdullah meclis-i şer'de hâlâ zevce-i menkûhası bâ'isetü hâzihi'l-vesîka Emine bt. Abdullah nâm hâtûn tarafından husûmet ve redd-i cevâba vekil olduğu zât-ı mezbûreyi ma'rifet-i şer'iyye ile ârifân Kuyumcu Halil Çelebi b. Abdullah ve Sarrâc Mustafa Çelebi b. Mollâ Abdullah şehâdetleriyle şer'an sâbit olan Ahmed Bey b. Musa mahzarında üzerine da'vâ ve takrîr-i kelâm edip emlâkimden olup eyâlet-i Diyarbekir'e tâbi' Ergani kazâsında bakır ma'deninde vâki' inde'l-ahâlî ve'l-cîrân ma'lûmü'l-hudûd mülkiyet üzere taht-ı tasarrufumda olan sekiz bâb dükkân ve bir kahvehâne ve bir oda ve birer zenbekli iki körüğümü zevcem müvekkile-i mezbûre Emine Hâtûn fuzûlî zabt etmekle suâl olunup takrîri tahrîr ve kasr-ı yed edip bana teslîme tenbîh olunmak murâdımdır dedikde gıbbe's-suâl vekil-i mezbûr cevâbında müdde'î-i mezbûr Ahmed Beşe yedinde mülkü olan mezkûr sekiz bâb dükkân ve

kahvehâne ve bir oda ve iki kebîr körüğü bi-safkatin vâhidetin bin yüz otuz üç senesi şehri Rebî'ulevvel'in guresinden bey'-i bâtt-ı sahîh-i şer'î ile üç yüz doksan guruşa zevcesi müvekkilem mezbûre Emine Hâtûn'a bey' ve temlik ve mahallinde kabza taslî edip ol dahi ber-minvâl-i muharrer iştirâ ve temellük ve tasallut ve kabûl eyledikten sonra semeni olan meblağ-ı mezbûr üç yüz doksan guruşun iki yüz kırk guruşunu zimmetinde mütekarrır ve ma'kûdün aleyh olan iki yüz kırk guruş mehrine ve yine müvekkilem mezbûrenin zevci mezbûr Ahmed Beşe zimmetinde olan bir çift altın bilezik ve bir çift altın küpe ve altın hızma ve bir iskerled yağmurluk ma'a başlık ve bir taş ve bir tâbe ve üç aded kilim ve bir hammâm leğeni bahâlarından yüz elli guruş deynine takâs, ol dahi mukâssa ve kabûl eylediğini nâlık târîh-i mezbûr ile müverrah yedine bir kıt'a memhûr temessük verip hattâ târîh-i kitâbdan yirmi gün mukaddem mahzar-ı müslimînden ber-vech-i muharrer ikrâr ve işhâd etmişdir deyü def ile mukâbele edicek isre'-istintâk ve'l-inkâr vekîl-i mezbûrdan da'vâsına mutâbık beyyine taleb olundukda udûl-i ahrâr-ı ricâl-i müslimînden olup medîne-i mezbûr mahallâtından Cami'-i kebîr mahallesinden Kuyumcu Mollâ Süleyman b. Abdullah ve el-Hac Büzürg mahallesinden Kuyumcu Seyyid Abdurrahman b. Abdülkadir ve Molla Bekir mahallesinden Kuyumcu [32a] Ebubekir b. Molla Bekir ve Kuyumcu Hasan Çelebi b. Ahmed nâm kimesneli li-ecli's-şehâde meclisi-i şer'e hâzîrûn olup isre'-istişhâdi's-şer'î vâki' emlakimden olup eyâlet-i Diyarbekir'e tâbi' Ergani kazâsında bakır ma'deninde vâki' inde'l-ahâlî ve'l-cîrân ma'lûmü'l-hudûd mülkiyet üzere taht-ı tasarrufumda olan sekiz bâb dükkân ve bir kahvehâne ve bir oda ve birer zenberekli iki kebîr körüğümü bin yüz otuz üç senesi şehri Rebî'ulevvel'inin guresinden zevcem müvekkile-i mezbûre Emine Hâtûn'a bey'-i bâtt-ı sahîh-i şer'î ile bi-safkatin vâhidetin üç yüz doksan guruşa bey' ve temlik ve taslît eyledim ve semeni olan meblağ-ı mezbûrun iki yüz kırk guruşunu zevcem müvekkile-i mezbûrenin zimmetimde olan iki yüz kırk guruş mehrine ve mezkûr bir çift altın bilezik ve bir çift altın küpe ve bir altın hızma ve bir iskerled yağmurluk ma'a başlık ve bir taş ve bir tâbe ve üç aded kilim ve bir hammâm leğeni bahâlarından dahi zimmetimde olan yüz elli guruş deynine takâs eyledim deyü târîh-i kitâbdan yirmi gün mukaddem işbu müdde'î-i mezbûr bizim huzûrumuzda ikrâr ve işhâd eyledi. Biz bu husûsa bu vech üzere şahidleriz, şehâdet dahi ederiz deyü her biri edâ-i şehâdet-i şer'iyye eylediklerinde gıbbe ri'âye şerâyiti'l-kabûl şehâdetleri makbûle olmağın mücebiyle müdde'î-i mezbûr müvekkile-i mezbûre ile bî-vech mu'ârazadan men' olunup mâ vaka'a bi't-taleb ketb olundu.

Fi'l-yevmi's-sâdis 'aşar min Saferi'l-hayr li-seneti sitt ve selâsîn ve mi'e ve elf

Şuhûdü'l-hâl: Ömer Çelebi b. Mehmed Çelebi Sem'ânzâde, Hüseyin Çelebi b. Seyyid Rasûl, Mehmed b. İsmail, Mehmed b. İsmail, Ramazan b. Ali Meno, Mustafa b. Osman, Ahmed b. Osman, Mollâ İsmail [b.] Mahmud, Ömer b. Nebi, Abdullah Çelebi b. Mustafa, İbrahim b. Hasan, Mustafa b. (), Mikâil b. () tâbi'-i Ömer Çelebi, es-Seyyid Alaeddin b. Hızır, es-Seyyid Ali Efendi b. Şeyh Mehmed, Ebubekir b. Osman, Murad b. İbrahim ve gayruhüm

116 [32a-1] Aziz Camii mahallesi halkından Rabia bt. İbrahim Çavuş ile Ciskalı Molla Yusuf'un boşanma davası

İsbât-ı hul'

Medîne-i Âmid mahallâtından merhûm Aziz Camii mahallesinde sâkine olup zâtı ta'rîf-i şer'î ile mu'arrefe olan işbu bâ'isetü'l-vesîka Rabia bt. İbrahim Çavuş nâm hâtûn meclis-i şer' de medîne-i mezbûre mahallâtından Ali Paşa mahallesi sükkânından Bezzâz Mollâ Mehmed b. Ferhad nâm kimesneyi ihzâr ve üzerine da'vâ ve takrîr-i kelâm edip târîh-i kitâbdan beş sene mukaddem zevcim Ciskalı Mollâ Yusuf b. Veli b. Yusuf diyâr-ı âhara gider oldukda nafaka ve kisveyi verip vesâir umûrumu görmeye tarafımdan işbu mezbûr Mollâ Mehmed'i vekîl edip ol dahi bir senede yirmi guruş bana teslim ve bâkî seneler vekâlet etmediğine binâen zevcem hul' olmak murâd eder ise emvâlimden olan bir taşt ve bir kazgan ve bir tencere ve bir satıl menzirimde mevcûd altmış guruş zimmetimde olan yüz guruş mehrine ve nafaka-i iddet ve me'ûnet-i süknâsı mukâbelesinde zevceme verip hukuk-ı zevciyete müte'allik da'vâdan zimmetimi ibrâ etdikde sen dahi tarafımdan vekâleten hul' eyle deyü zevcem mezbûr Mollâ Mehmed'i mahallinde kabûlüne mevkûf vekîl eylediğimde işhâd edip mektûb dahi irsâl etmekle suâl olunup takrîri tahrîr ve müceb-i şer'îsi icrâ olunmak murâdımdır dedikde gibbe's-suâl mezbûr Mollâ Mehmed cevâbında müdde'îye-i mezbûre merkûm Mollâ Yusuf'un zevcesi olduğunu ve mektûb gönderdiğin ikrâr, lâkin ber-vech-i muharrer vekîl eylediğini inkâr edicek müdde'î-i mezbûreden da'vâsına mutâbık beyyine taleb olundukda udûl-i ahrâr-ı ricâl-i müslimînden medîne-i mezbûre mahallâtından Sarılı mahallesinde sâkin Çermikli Ahmed b. Hüseyin ve Mollâ Alican mahallesinden yine Çermikli Mustafa b. Mehmed nâm kimesneler li-ecli's-şehâde meclis-i şer'e hâzrân olup isre'l-istişhâd fi'l-vâki' işbu müdde'îye-i mezbûrenin zevci Ciskalı Mollâ Yusuf b. Veli b. Yusuf mahmiyye-i İstanbul'da vâki' Sultan Bayezid Câmî'-i şerîfi'nde **[32b]** zevce Rabia bt. İbrahim Çavuş hul' olmak murâd eder ise zimmetimde olan yüz guruş mehri ve nafaka-i iddet-i ma'lûme ve me'ûnet-i süknâsı mukâbelesinde menzirimde mevcûd bir taşt ve bir kazgan ve bir tencere ve bir satılı ve altmış guruşu zevcem mezbûre Rabia'ya verip zimmetimi âmme-i de'âvîden ibrâ etdikde mahallinde kabûlüne mevkûf işbu mezbûr Mollâ Mehmed'i bizim huzûrumuzda vekîl eyledi. Biz bu husûsa bu vech üzere şahidleriz, şehâ[det] dahi ederiz deyü her biri edâ-i şehâdet-i şer'îyye eylediklerinde ba'de't-ta'dîl ve't-tezkiye şehâdetleri makbûle olmağın mezbûr Mollâ Mehmed dahi vekâleten mezbûreyi kabûl eyledikten sonra meclis-i şer' de mezbûre Rabia Hâtûn mahzarında bi'l-vekâle ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm edip işbu mezbûre Rabia Hâtûn hul' murâd etmekle ben dahi zevci olan müvekkilem mezbûr zimmetinde mütekarrır olan yüz guruş mehri ile nafaka-i iddet-i ma'lûme ve me'ûnet-i süknâsı mukâbelesinde müvekkilem mezbûrun emvâli olup mezbûre Rabia Hâtûn yedinde olan mezkûr eşyâlar ile meblağ-ı mezbûr altmış guruşu mezbûre Rabia Hâtûn'a teslim edip muhâla'a-i sahîh-i şer'îyye ile mezbûreyi vekâleten hul' eyledim dedikde mezbûre Rabia dahi ber-vech-i muharrer eşyâ-i mezbûre ile meblağ-ı mezbûru mezbûr

Mollâ Mehmed yedinden ahz u kabz edip hul'-ı mezbûru kabûl ve hukuk-ı zevciyete müte'allika âimme-i da'vâdan müvekkil-i mezbûr Mollâ Yusuf'un zimmetini ibrâ ve iskât eyledim. Fimâ ba'd da'vâ ve nizâ' ve mutâlebât ve muhâsamâtım kalmamışdır dedikte gibbe't-tasdîki's-şer'î mâ vaka'a bi't-taleb ketb olundu.

Fi'l-yevmi'r-râbi' min Saferi'l-hayr li-seneti sitt ve selâsîn ve mi'e ve elf

Şuhûdü'l-hâl: Ali b. Sofî Mehmed, Musa b. İbrahim, Abdurrahman [b.] Mahmud, Hüseyin b. Şemseddin, Abdülkadir [b.] İsmail, Hasan Efendi vekîl-i nakîb, Bekir b. Osman, Murad b. İbrahim, Mehmed b. Hızır

117 [32b-1] Marpityun mahallesinde vefat eden Osib v. Ferlo'nun terekesi terk ettiği zevcesi İgise bt. Şemamon'a kaldığından oğlu Bağdasar ile kızları Anna, Sare ve Hanım'ın müdahalede bulunmamaları

Medîne-i Âmid mahallâtından Marpityun mahallesinde mütemekkin iken bundan akdem hâlik olan Osib v. Ferlo nâm zimminin verâseti zevce-i metrûkesi İgise bt. Şemamon nâm Nasrâniye ile sulbî oğulları Bağdasar ve gâib kebîre ve sulbiye kızları Anna ve Sare ve Hanım'a münhasıra olduğu şer'an zâhir oldukdan sonra işbu hâmilü'r-rakîm zevce-i mesfûre İgise'nin tarafından husûs-ı âti'l-beyânda vekîl olduğu zât-ı mezbûreyi ma'rifet-i şer'iyye ile ârifân Hasan b. Ali ve Ali Efendi b. Şeyh Mehmed şehâdetleriyle şer'an sâbit olan Sehak v. Bido nâm zimmi meclis-i şer'de mesfûr Bağdasar asâleten ve mesfûre Anna tarafından husûmet ve redd-i cevâba vekîl olduğu zât-ı mesfûreyi ma'rifet-i şer'iyye ile ârifân el-Hac Mustafa b. Osman ve Hasan b. Ali şehâdetleriyle sâbit olan el-Hac Süleyman b. Mustafa vekâleten ve mesfûretân Sare ve Hanım'a taraflarından kezâlik şâhidân-ı mezbûrân şehâdetleriyle mahzar-ı hasm-ı câhid-i âtîde sâbit olan el-Hac Mustafa b. Ali mahzarlarında üzerlerine da'vâ ve takrîr-i kelâm edip hâlik-i mesfûr Osib hâl-i hayâtında ve kemâl-i akl u sıhhatinde ve yedimde mülkü olan bir taşt ve bir kazgan ve bir kebîr tencere ve bir orta tencere ve nakışlı kebîr ve sagîr iki sini ve bir kebîr lengeri ve sekiz aded sagîr lengeri [ve]nakışlı sekiz aded sagîr lengeri ve sekiz aded sahan ve yirmi aded na'lbeki ve iki tâbe ve bir el ibriği ve bir kahve ibriği ve bir sagîr bakraç ve bir şem'dân ve bir sagîr havan ve bir sagîr dolâb ve derûnunda hinta memlû bir sagîr anbâr ve bir keyl hinta ve dört aded çuval ve iki cedîd kilim ve bir hammâm halısı ve iki hammâm leğeni ve iki tas ve bir bakır kildân ve bir cam kutu ve iki köhne kilim ve iki kat yorgan ve döşek ve dört aded yasdık ve iki yün yasdığı ve bir taht ve bir kevgir ve bir kepçe ve bir nakışlı satıl ve bir münakkaş hâlice ve derûnlarında döğme ve bulgur ve iki kebîr küp ve derûnunda yağ [ve] bir yeşil küp ve derûnunda dört aded sagîr beyaz küp ve sekiz [33a] aded Kütahiyye tabak [ve] Meşhedî iki kâse ve iki tabak ve bir kalay kumkumayı bi-safkatin vâhidetin zevcesi müvekkilem mesfûreye hibe-i sahîha-i şer'iyye ile hibe ve temlik ve teslîm edip ol dahi meclis-i hibede ittihâb ve kabz ve kabûl eylediğini nâtik hâlik-i

mesfûr Osib bin yüz otuz altı Muharremü'l-harâm'ının beşinci günü târihiyle müverrah müvekkilem mesfûrenin yedine bir kıt'a temessük verip mücebince istihkâmen hüccet olunmuş idi. Hâlâ mesfûr Osib yirmi gün mikdârı hayâtda olup kendi havâyici için çarşıda dükkânına varıp ve havâyic-i asliyesini bilâ-mu'în görmeğe iktidârı var iken hâlik olmağla mesfûr Bağdasar ile müvekkilât-ı mesfûrât Anna ve Sare ve Hanım müdâhale ederler, suâl olunup takrîrleri tahrîr ve müceb-i şer'îsi icrâ olunmak bi'l-vekâle matlûbumdur deyü bir kıt'a fetvâ-yı şerîfe îrâd etmeğin gıbbe's-suâl mesfûr Bağdasar ile müvekkilân-ı mezbûrân cevâblarında hâlik-i mesfûr sâhib-fırâş olduğu hâlde ber-vech-i muharrer hibe etmişdi deyü her biri bi'l-asâle ve bi'l-vekâle ikrâr, lâkin dükkâna varıp havâyic-i asliyesini görmeğe iktidârı olduğunu inkâr eylediklerinde müvekkile-i mesfûreden da'vâsına mutâbık beyyine taleb olundukda udûl-i ahrâr-ı ricâl-i müslimînden İmadiye mahallesinden Mustafa Çelebi b. Mahmud ve Hoca Ahmed mahallesinden Mirza b. Abdullah nâm kimesneler li-ecli's-şehâde meclis-i şer'e hâzırân olup isre'l-istişhâd fi'l-vâki' hâlik-i mesfûr Osib v. Ferlo kemâl-i akl [u] sıhhatinde çarşıda vâki' dükkânına varıp ve kendi havâyic-i asliyesini görmeğe iktidârı olduğu hâlde yedinde mülkü olan işbu târih-i mezbûr ile müverrah yedine verdiği bir kıt'a temessükde mastûr ve mezkûr bir taş ve bir kazgan ve bir kebîr tencere ve bir orta tencere ve bir sagîr tencere ve nakışlı kebîr ve sagîr iki sini ve bir kebîr lengeri ve sekiz aded sagîr lengeri ve nakışlı sagîr sekiz lengeri ve sekiz aded sahan ve yirmi aded na'lbeki ve iki tâbe ve bir el ibriği ve bir kahve ibriği ve bir sagîr bakraç ve bir şem'dân ve bir sagîr havan ve bir sagîr dolâb ve derûnunda hinta memlû bir sagîr anbâr ve bir keyl hinta ve dört aded çuval ve iki cedîd kilim ve bir hammâm halısı ve iki hammâm leğeni ve iki tas ve bir bakır kildân ve bir cam kutu ve iki köhne kilim ve iki kat yorgan döşek ve dört aded yasdık ve iki yüz yadığı ve bir taht ve bir kevgir ve bir kepçe ve bir nakışlı satıl ve bir münakkaş hâliçe ve derûnlarında döğme ve bulgur ve iki küp derûnunda yağ ve bir yeşil küp ve derûnunda dört aded sagîr beyaz küp ve sekiz aded Kütahiyye tabak ve Meşhedî iki kâse ve iki tabak ve bir kalay kumkumayı ifrâz ve hibe-i sahîha-i şer'iyye ile zevcesi müvekkile-i mezbûre İgise bizim huzûrumuzda hibe ve teslîm ol dahi meclis-i hibede ittihâb ve kabz ve kabûl eyledi. Biz bu husûsa bu vech üzere şahidleriz, şehâdet dahi ederiz deyü her biri edâ-i şehâdet-i şer'iyye eylediklerinde gıbbe ri'âye şerâyiti'l-kabûl şehâdetleri makbûle olmağın vekîl-i mesfûr Sehak yedinde olup ibrâz eylediği fetvâ-yı şerîfin mazmûn-ı münîfi üzere: "Dükkânında olan Zeyd bazen dükkâna varıp gelip havâyic-i asliyesini görmeğe kudreti olduğu hâlde şu kadar mâlını hibe-i sahîha ile zevcesi Hind'e hibe ve ifrâz edip ba'de zamân fevt olsa sâir veresesî onun mâlını zevcesi Hind'in yedinden ahz ve beynlerinde taksîme şer'an kâdir olurlar mı?" Cevâb-ı bâ-savâbında: "olmazlar". Kütüb-i mu'tebere-i fıkhiyeden *Sarra*'da: "Lâ yecûzü'l-istilâ'i alâ mâli'l-gayri bi-gayri mesûğî şer'î" deyü mastûr ve musarrah olmağın mücebince eşyâ-i mezkûreyi müvekkile-i mesfûre İgise'nin zabtına ve mesfûr Bağdasar ile müvekkilât-ı mesfûrât bî-vech ta'arruzdan men' olunup mâ vaka'a bi't-taleb ketb olundu.

Fi'l-yevmi'l-hâmis ve'l-ışrîn min Saferi'l-hayr li-seneti sitt ve selâsîn ve mi'e ve elf

Şuhûdü'l-hâl: Hızır [b.] İbrahim, Murad [b.] İbrahim, Ebubekir [b.] Osman, şâhidânü'l-vekâle, Mehmed Said [b.] Mahmud, es-Seyyid Ömer b. Ahmed, Halil Efendi vâ'iz

118 [33b-1] Marpityun mahallesinde vefat eden Yasef v. Matlob'un oğlu Kesber'in mallarını zapt vb. işlerini görmek üzere Igıksan v. Allahverdi'nin kayyum tayin edildiği

Nasbu hâze'l-ilmu li-hıfzı emvâli'l-gâib nemekahu'l-fakîr ileyhi sübhânehû ve te'âlâ Es-Seyyid Mehmed Sunullah el-Kadı bi-medîne-i Âmid el-mahmiyye -ufiye anhu-

Kayyum

Medîne-i Âmid mahallâtından Marpityun mahallesinde mütemekkin iken bundan akdem hâlik olan Yasef v. Matlob'un sulbî oğlu Kesber nâm gâibin emvâlini zabt ve ahvâlini zabta vesâir umûrunu temşiyete bir kayyum nasbı lâzım ve mühim olmağın kayyumluk-ı mezbûr uhdesinden gelmeğe kâdir olduğunu zeyl-i kitâbda mastûrû'l-esâmî bî-garaz müslimîn ihbârlarıyla hâkim-i hâsım-ı müstetâb-ı muvakkı'-ı sadr-ı kitâb tûbâ lehû [ve] hüsn-meâb hazretleri işbu hâmilü'r-rakîm Igıksan v. Allahverdi'yi gâib-i mesfûrun umûrunu temşiyete kayyum nasb ve ta'yîn edip ol dahi kayyumluk-ı mezbûru kabûl ve hizmet-i lâzimesin kemâ yenbagî edâya ta'ahhüd eylemeğın mâ vaka'a bi't-taleb ketb olundu.

Fi'l-yevmi'l- hâmis ve'l- 'ışrîn min Saferi'l-hayr li-seneti sitt ve selâsîn ve mi'e ve elf

Şuhûdü'l-hâl: El-Hac Süleyman b. Mustafa haffâf, el-Hac Mustafa b. Ali Beşe, Ebubekir b. Osman, Murad b. İbrahim, Hasan b. Ali

119 [33b-2] El-Hac Seydi mahallesinde oturan Kuyumcu Karakaş Ahmed Beşe b. Abdullah'ın mallarını zevcesi Rukiye bt. Ahmed sattığından çekişme ve kavgadan men edildiği

İsbât-ı bey'

Medîne-i Âmid mahallâtından el-Hac Seydi mahallesinde sâkin Kuyumcu Karakaş Ahmed Beşe b. Abdullah meclis-i şer'de hâlâ zevce-i menkûhası bâ'isetü hâzihi'l-vesîka Rukiye bt. Ahmed nâm hâtûn tarafından husûmet ve redd-i cevâba vekîl olduğu zât-ı mezbûreyi ma'rifet-i şer'iyeye ile ârifân Kuyumcu Halil Çelebi b. Abdullah ve Sarrâc Mustafa Çelebi b. Mollâ Abdullah şehâdetleriyle şer'an sâbit olan Ahmed Bey b. Musa mahzarında üzerine da'vâ ve takrîr-i kelâm edip yedimde olan emvâlimden

bir kebîr sini ve üç aded sagîr sini ve bir kazgan ve iki taş ve yedi aded tencere ve iki kuzu tencere ve bir kevgir ve bir kepçe ve üç tâbe ve üç aded leğen ve ibrik ve bir kapı satılı ve kapaklı iki kuzu lengeri ve on aded sagîr lengeri ve beş aded serpuşlu sahan ve on beş aded üsküre ve üç şem‘dân ve iki kahve tabağı ve yirmi beş aded sagîr sahan ve beş aded kahve ibriği ve otuz aded fağ[f]ur fincân ve on iki aded İznik kâse ve elli aded İznik fincân ve on beş aded İznik tabak ve on iki aded yasdık ve beş yorgan ve beş döşek ve elli aded köhne kilim ve dört aded şilte ve iki koltuk yasdığı ve iki taht ve iki dolâb ve iki havan ve iki tabağı zevcem müvekkile-i mezbûre Rukiye Hâtûn fuzûlî zabt etmekle suâl olunup takrîri tahrîr ve kasr-ı yed edip bana teslîme tenbîh olunmak murâdıdır dedikte gıbbe's-suâl müvekkil-i mezbûr cevâbında müdde‘î-i mezbûr Ahmed Beşe yedinde olan mezkûr eşyalarını bin yüz otuz üç senesi şehr-i Rebî‘ulevvel'inin gurrasinde bey‘-i bâtt-ı sahîh-i şer‘î ile bi-safkatın vâhidetin dört yüz otuz guruşa zevcesi müvekkile-i mezbûre Rukiye Hâtûn'a bey‘ ve temlik ve teslim edip ol dahi ber-minvâl-i muharrer iştirâ ve temellük ve tesellüm ve kabz ve kabûl eyledikten sonra semeni olan meblağ-ı mezbûr dört yüz guruşun yüz seksen guruşu zimmetinde mütekarrır ve ma‘kûdün aleyh olan yüz seksen guruş mehrine ve yine müvekkile-i mezbûrenin zevci mezbûr Ahmed Beşe zimmetinde olan bir çift altın bilezik ve bir altın saç bağı ve bir saçlık ve bir çift altın küpe ve bir altın hızma ve yedi aded altın yüzük ve iki sîm kemer ve bir sîm na‘lbeki ve bir sîm kutu ve bir sîm gülâbdan ve buhûrdân bahâlarından iki yüz elli guruş deynine takâs ol, dahi mukâssa ve kabûl eylediğini nâtik târîh-i mezbûr ile müverrah yedine bir kıt‘a memhûr temessük verip hattâ târîh-i kitâbdan yirmi gün mukaddem mahzar-ı müslimînde ber-vech-i muharrer ikrâr ve işhâd dahi eylemişdir deyü def‘le mukâbele edicek, isre'l-istintâk ve'l-inkâr vekîl-i mezbûrdan da‘vâsına mutâbık beyyine taleb olundukda udûl-i ahrâr-ı ricâl-i müslimînden olup medîne-i mezbûre mahallâtından Camiunnebi mahallesinden Kuyumcu Mollâ Süleyman b. Abdullah ve el-Hac Büzürg mahallesinden Kuyumcu Seyyid Abdurrahman b. Abdülkadir ve Lala Bey mahallesinden Ebubekir b. Mollâ Ebubekir ve Hasan Çelebi b. Ahmed nâm kimesneler li-ecli‘ş-şehâde meclis-i şer‘e hâzırûn olup isre'l-istişhâdi‘ş-şer‘î fi'l-vâki‘ emvâlimden olan bir kebîr sini ve üç sagîr sini ve bir kazgan ve iki taş ve yedi aded tencere ve kapaklı iki kuzu tencere ve bir kevgir ve bir kepçe ve üç tâbe ve üç leğen ve ibrik ve bir kuyu satılı ve kapaklı dört aded satıl ve kapaklı iki kuzu tencere ve on aded sagîr lengeri ve beş aded serpuşlu sahan ve on beş aded üsküre ve üç şem‘dân ve iki kahve tabağı ve yirmi beş aded sagîr sahan ve beş kahve ibriği ve otuz aded fağfur fincân ve on iki İznik kâse ve elli aded İznik fincân ve on beş aded İznik tabak ve on iki yasdık ve beş yorgan ve beş döşek ve altı aded köhne kilim ve dört şilte ve iki koltuk yasdık ve iki taht ve iki dolab ve iki havan ve iki kapağı bin yüz otuz üç senesi [34a] şehr-i Rebî‘ulevvel'i gurrasinden zevcem müvekkile-i mezbûre Rukiye Hâtûn'a bey‘-i bâtt-ı sahîh-i şer‘î ile bi-safkatın vâhidetin dört yüz otuz guruşa bey‘ eyledi ve semeni olan meblağ-ı mezbûr yüz seksen guruşu zevcem müvekkile-i mezbûrenin zimmetinde olan yüz seksen guruş mehrine ve mezkûr bir çift altın bilezik ve bir altın saç bağı ve bir saçlık ve bir çift altın küpe ve bir altın hızma ve yedi aded altın bilezik ve iki sîm kemer ve bir sîm na‘leyn ve bir sîm kutu ve bir sîm gülâbdan ve buhûrdânı bahâlarından dahi zimmetimde olan iki yüz elli guruş

deynine takâs eyledim deyü târîh-i kitâbdan yirmi gün mukaddem işbu müdde'î-i mezbûr Ahmed Beşe bizim huzûrumuzda ikrâr ve bizi işhâd eyledi. Biz bu husûsa bu vech üzere şahidleriz, şehâdet dahi ederiz deyü her biri edâ-yı şehâdet-i şer'iyeye eylediklerinde ba'de't-ta'dîl ve't-tezkiye şehâdetleri makbûle olmağın mücebiyle müdde'î-i mezbûr müvekkile-i mezbûre Rukiye ile bî-vech mu'ârazadan men' birle mâ vaka'a bi't-taleb ketb olundu.

Fi'l-yevmi's-sâdis 'aşar min Saferi'l-hayr li-seneti sitt ve selâsin ve mi'e ve elf

Şuhûdü'l-hâl: Mollâ İsmail [b.] Mahmud, Ahmed [b.] Osman, Mustafa [b.] Osman, Ramazan [b.] Ali Meno, Mehmed İsmail, Hüseyin Çelebi [b.] Seyyid Rasûl, Ömer Çelebi [b.] Mehmed Çelebi Sem'ânzâde, es-Seyyid Ali [b.] Şeyh Mehmed, Mikâil tâbi'-i Ömer Çelebi, Mustafa b. (), İbrahim Hasan, Abdullah Çelebi [b.] Mustafa, Ömer Ağa [b.] Abdünnebi ve gayruhüm

120 [34a-1] El-Hac Osman mahallesi ahalisinden tâcir Ömer b. Mahmud'un Tekman kasabasındaki yaylaktan gelirken Yezidî eşkıyalarından Mamo b. Hamo tarafından katledildiği, katilin yol kesen, yağmacı ve insanlara zararlı bir kişi olduğunun şahitlerce ifade edildiği

El-emru kemâ zükira fihi nemekahu'l-fakîr ileyhi sübhânehû ve te'âlâ
Es-Seyyid Mehmed Sunullah es-Surî el-Kayserî el-Kadî bi-medîneti Âmid el-mahmiyye
-ufiye anhu-

Katl

Medîne-i Âmid mahallâtından el-Hac Osman mahallesinde sâkin Şaki aşiretinden iken bundan akdem katilen fevt olan tâcir Ömer b. Mahmud b. Ömer'in verâsetini ceddesi Ördek bt. Mehmed ile li-ebeveyn kız karındâşı Medine ve yine li-ebeveyn er karındâşı gâib ani'l-meclis Osman'a münhasıra olduğu şer'an zâhir oldukdan sonra zâtları ta'rîf-i şer'î ile mu'arrefe olan işbu râfi'atü'l-vesîka mezbûretân Ördek ve Medine meclis-i şer' de göçebe Ekrâdından Yezidî tâifesinden [ve] eşkıyâlarından Mamo v. Hamo nâm Yezidî muvâcehesinde her biri üzerine da'vâ ve takrîr-i kelâm edip târîh-i kitâbdan bir buçuk sene mukaddem katil-i mezbûr Ömer, Erzurum eyâletinde vâki' Bingöl yaylağından gelir iken işbu merkûm Mamo nâm Yezidî mûrisimiz mezbûrun yaylağı mezbûr kurbunda bulunagelip âlet-i cârihadan mızrak ile karnına darb ve ol darbin te'sîrinden ânifen katl edip hattâ mesfûr Mamo katil-i mezbûr Ömer'i mevzi'-i mezbûrda mızrak ile ben darb ve katl ve râkib olduğu atı ve üzerine lâbis olduğu esvâbını gasb eyledim deyü bin yüz otuz beş senesi Şevvâlül-mükerrerinde huzûr-ı müsliminde ikrâr dahi etmişdir. Merkûm Mamo sâ'î fi'l-arz bi'l-fesâd [ve] muzırru'n-nâs olup kat'-ı tarîk ve sefk-i dimâ ve gâret-i emvâl âdet-i müstemirresidir. Merkûm Mamo nâm şakîden suâl

olunup müceb-i şer'îsi icrâ olunmak murâdıdır dediklerinde gibbe's-suâl ve akîbe'l-inkâr müdde'iyân-ı mezbûretândan da'vâlarına mutâbık beyyine taleb olundukda udûl-i ahrâr-ı ricâl-i müslimînden olup medîne-i mezbûr mahallâtından Hacı Büzürg mahallesinde sâkin Mollâ Mehmed b. Ahmed ve mahalle-i mezbûre sâkinlerinden Mollâ Mustafa b. Ebubekir ve Camiunnebi mahallesinden Bahaeddin b. Ebubekir nâm kimesneler meclis-i şer'e hâzırûn olup isre'l-istişhâd fi'l-vâki' mesfûr Mamo nâm Yezidî bin yüz otuz beş senesi Şevvâlül'l-mükerrerim'inde Tekman kasabası toprağında merkûm Ömer yaylak-ı mezbûrdan gelir iken yaylak-ı merkûm kurbunda yoluna gelip âlet-i cârihadan mızrak ile ben darb ve katl ve râkib olduğu atı ve lâbis olduğu libâsını gasb eyledim deyü bizim huzûrumuzda ikrâr ve bizi işhâd eyledi. Biz bu husûsa bu vech üzere şahidleriz, şehâdet dahi ederiz deyü her biri edâ-i şehâdet-i şer'îyye eylediklerinde gibbe ri'âye şerâyiti'l-kabûl şehâdetleri makbûle oldukdan sonra müdde'iyân-ı mezbûretân Ördék ve Medine merkûm Mamo nâm şakînin keyfiyet-i ahvâline ittilâ'-ı tâmmı olan hâzırûn bi'l-meclis bî-garaz müslimînden dahi suâl olunsun dediklerinde şakî-i mezbûrun keyfiyet-i ahvâline ittilâ'-ı tâmmı olan [34b] bî-garaz müslimînden olup li-ecli's-şehâde meclis-i şer'e hâzırûn olan Mollâ Ahmed b. Veli ve Mollâ Hüseyin b. Ömer ve Mikâil b. Ebubekir ve Ebubekir b. Mahmud ve el-Hac Mahmud b. Çelebi ve Mollâ Hüseyin b. Sefer ve Şeymus b. Abdi ve Mollâ Mehmed b. el-Hac Ahmed ve Abdurrahman b. Hüseyin ve Mehmed b. el-Hac Ali ve Mollâ Ömer b. Ahmed ve Abdullah b. Mehmed nâm kimesnelerden istişhâd olunduklarında fi'l-hakîka mesfûr Mamo nâm Yezidî muzırû'n-nâs ve sâ'î fi'l-arz bi'l-fesâd olup kat'-ı tarîk ve sefk-i dimâ ve gâret-i emvâl ve muhill-i ahvâlül'l-ibâd ve katl-i nüfûs âdet-i müstemirresidir ve mü'ezzî ve vâcibü'l-izâledir. Biz bu husûsa bu vech üzere şahidleriz, şehâdet dahi ederiz deyü şakî-i mezbûrun muvâcehesinde her biri edâ-i şehâdet-i şer'îyye eylediklerinde gibbe ri'âye şerâyiti'l-kabûl şehâdetleri makbûle oldukdan sonra ibrâz eyledikleri fetvâ-yı şerîfenin mazmûn-ı münîfi: "Tâife-i Yezidî'den olup kat'-ı tarîk ve katl-i nüfûs âdet-i müstemirresi olup sâ'î fi'l-arz bi'l-fesâd olup bu makûle şakâveti zâhir olan Zeyd-i mürtedd-i mü'ezzînin katli şer'an câiz olur mu?" Cevâb-ı bâ-savâbında: "olur". Kütüb-i mu'teberât-ı fihhiyeden *Bezzâziye*'de: "ve yecibü ekfâre'l-Yezidiyye küllühüm" ve *Kitâb-ı Dürer*'de: "ve'l-mürteddü yuktelü" ve *Kitâb-ı Sarra*'da: "Men yedurrü'n-nâsi bilisânihî ev fi'lihî ve yekûnü'l-müslimûne hâifîne min şerrihî vecebe alâ sultâni'l-İslâmi en yaktelehû" ve *Kitâb-ı Mehîstânî*'de?: "ve yecibü katl âdemi'l-mü'ezzî" deyü mastûr ve musarrah buyurulmağın mücebiyle ba'de'l-hükm mâ vaka'a bi't-taleb ketb olundu.

Fi'l-yevmi's-sâmin 'aşar min Saferi'l-hayr li-seneti sitt ve selâsîn ve mi'e ve elf

Şuhûdü'l-hâl: Hasan Efendi vekîl-i nakîb, es-Seyyid Rasûl Çelebi b. Seyyid Ahmed, Mehmed b. el-Hac Ali, Mollâ Ömer b. Ahmed, Mehmed b. Hızır kahveci, el-Hac Hüseyin b. Sefer, el-Hac Mahmud b. Çelebi, Abdullah b. Abdullah, Abdülkadir b. Şahin, es-Seyyid Receb Çavuş nakîb, Mollâ Mehmed Daldızâde, Ebubekir b. Osman, Murad b. İbrahim ve gayruhüm

121 [34b-2] El-Hac Büzürg mahallesinde oturan Fatma bt. Veliyyüddin'in aynı mahallede bulunan evini Emine bt. Hasan'a satması

Medîne-i Âmid mahallâtından el-Hac Büzürg mahallesinde sâkine Fâtıma bt. Veliyyüddin Ağa tarafından husûs-ı âti'l-beyânda vekîl olduğu zât-ı mezbûreyi ma'rifet-i şer'îyye ile ârifân olan Halid b. el-Hac Mehmed ve Hasan b. Mehmed nâm kimesneler şehâdetleriyle sâbit olan Münâdî Mustafa b. Yusuf vekâleten meclis-i şer'î hatîr-i lâzımü't-tevkîrde işbu râfi'atü'l-vesîka Emine bt. Hasan mahzarında ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm edip akd-i âti'z-zikrin sudûruna değin silk-i mülk-i sahîhimde münselik olup mahalle-i mezbûrede vâki' iki taraftan Süleyman Ağa mülkü ve bir taraftan vakıf mahzen ve taraf-ı râbi'den tarîk-ı âm ile mahdûd iki çardak tahtlarında zîr-i zemîn ve bir matbah ve kenîf ve avluyu müştemil menzilimi bi-cümleti't-tevâbi' ve'l-levâhık tarafeynden îcâb ve kabûlü hâvî ve şürût-ı müfsideden ârî bey'-i bâtt-ı sahîh-i şer'î ile mezbûre Emine'ye semen-i misli ve kıymet-i mümâsili olan seksen guruşa bey' ve temlik ve teslîm eyledik. Ol dahi ber-minvâl-i meşrûh iştirâ ve temellük ve tesellüm ve kabz ve kabûl eyledikden sonra semen-i mezbûr seksen guruşu mezbûre Emine yedinden tamâmen ahz u kabz eyledim. Ba'de'l-yevm mahdûd-ı mezkûr-ı menzil âmme-i hukuk ve levâhıkıyla mezbûre Emine'nin mülk-i müşterâsıdır, hasbe mâ yeşâ' ve yehtâr zabt ve tasarruf olsun dedi dedikde gibbe't-tasdîki's-şer'î mâ vaka'a bi't-taleb ketb olundu.

Fi'l-yevmi'l-hâdî ve'l-ışrîn min Saferi'l-hayr li-seneti sitt ve selâsîn ve mi'e ve elf

Şuhûdü'l-hâl: Bekir b. Osman, Murad b. İbrahim, es-Seyyid Mehmed b. Bekir, Mustafa b. Mahmud, Ali b. Murtaza, Kettânî Mehmed b. Osman

122 [35a-1] Camiulesved mahallesi ahalisinden Fatma bt. Seyyid Ömer'e borçlu olarak vefat eden Veli b. Mehmed Lala Bey mahallesindeki evini rehin verdiğiinden evin Fatma Hanım'a ait olduğu

Medîne-i Âmid mahallâtından Camiulesved mahallesinde sâkine olup zâtı ta'rif-i şer'î ile mu'arrefe olan işbu bâ'isetü'l-vesîka Fâtıma bt. es-Seyyid Ömer nâm hâtûn meclis-i şer'de bundan akdem fevt olan Hile Veli'nin sulbiye kebîre kızı Havva nâm hâtûn mahzarında üzerine da'vâ ve takrîr-i kelâm edip mezbûre Havva'nın babası müteveffâyı mezbûr Veli zimmetinde cihet-i karzdan otuz guruş alacağım olup meblağ-ı mezbûr mukâbelesinde yedinde mülkü olup medîne-i mezbûr mahallâtından Lala Bey mahallesinde vâki' yedime verdiği mübâya'a hüccetinde mastûr ma'lûmü'l-hudûd ve'l-müştemilât menzilini yanıma rehin vaz' edip kable'l-edâ fevt olmuş idi. Hattâ mezbûr Veli hayâtında ber-vech-i muharrer zimmetinde otuz guruş müdde'îye-i mezbûre[ye] deyni olup ve menzilini rehin vaz' eylediğini ikrâr ve işhâd dahi etmekle suâl olunup takrîri tahrîr ve meblağ-ı mezbûrun edâsına tenbîh olunmak murâdıdır dedikde gibbe's-suâl

ve akîbe'l-inkâr müdde'îye-i mezbûreden da'vâsına mutâbık beyyine taleb olundukda udûl-i ahrâr-ı ricâl-i müslimînden Mustafa b. Hüdaverdi ve Abdi Çelebi b. Abdülkadir nâm kimesneler meclis-i şer'e li-ecli'ş-şehâde hâzırân olup isre'l-istişhâd fi'l-vâki' işbu müdde'îye-i mezbûre Fâtıma Hâtûn'un cihet-i karzdan otuz guruş zimmetimde deynimdir ve meblağ-ı mezbûr mukâbelesinde yedimde mülküm olup Lala Bey mahallesinde vâki' ma'lûmü'l-hudûd ve'l-müştemilât menzilimi rehin vaz' ve mübâya'a hüccetini yedine vermişimdir deyü hayâtında mezbûr Veli b. Mehmed bizim huzûrumuzda ikrâr ve bizi işhâd eyledi. Biz bu husûsa bu vech üzere şâhidleriz, şehâdet dahi ederiz deyü her biri edâ-i şehâdet-i şer'îyye eylediklerinde gibbe ri'âyeti şerâyiti'l-kabûl şehâdetleri makbûle olduktan sonra müdde'îye-i mezbûrenin ber-vech-i muharrer otuz guruşunu babam müteveffâ-yı mezbûr zimmetinde olduğunu Lala Bey mahallesinde vâki' ma'lûmü'l-hudûd menzili rehin vaz' ve mübâya'a hüccetini mezbûreye teslim eylediğini mezbûre Havva Hâtûn bi-tav'ihâ ikrâr dahi etmeğin meblağ-ı mezbûru tereke-i müteveffâ-yı mezbûrdan olmak üzere müdde'îye-i mezbûreye tamâmen def' ve teslîme mezbûre Havva'ya ba'de't-tenbîh mâ vaka'a bi't-taleb ketb olundu.

Fi'l-yevmi's-sâlis min Saferi'l-hayr senete sitt ve selâsîn ve mi'e ve elf

Şuhûdü'l-hâl: Ahmed Çelebi b. (), es-Seyyid Ali b. Şeyh Mehmed, Murad b. İbrahim, es-Seyyid Alaeddin [b.] el-Hac Hızır, Ebubekir b. Osman ve gayruhüm

123 [35a-2] Yiğit Ahmed mahallesinde ikamet eden Meryem bt. Kenan'ın aynı mahallede bulunan evini el-Hac Mehmed Ağa'ya satması

Mübâya'a, 200 guruş

Medîne-i Âmid mahallâtından Yiğit Ahmed mahallesinde sâkine olup zâtı ta'rîf-i şer'î ile mu'arrefe olan Meryem bt. Kenan nâm hâtûn meclis-i şer'-i enverde bâ'is-i hâzihî'l-vesîka Za'îm el-Hac Mehmed Ağa b. () tarafından husûs-ı âti'l-beyânda tasdîke vekîl-i müsecceli olan es-Seyyid Osman b. Mollâ Ömer mahzarında bi-tav'ihâ ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm edip akd-i âti'z-zikrin sudûruna değin silk-i mülk-i sahîhimde münselik olup mahalle-i mezbûrede vâki' bir taraftan Na'lbend el-Hac Ali mülkü ve bir taraftan Attâr el-Hac Mehmed mülkü ve bir taraftan müvekkil-i mezbûr Za'îm el-Hac Mehmed Ağa mülkü ve taraf-ı râbi'den tarîk-ı âm ile mahdûd bir meclis ve bir matbah ve su kuyusu ve kenîf ve avluyu müştemil menzilimi bi-cümleti't-tevâbi' ve'l-levâhık tarafeynden îcâb ve kabûlü hâvî ve şürût-ı müfsideden ârî bey'î bâtt-ı sahîh-i şer'î ile müvekkil-i mezbûr el-Hac Mehmed Ağa'ya iki yüz guruş ile adedi nâ-ma'lûm bir kabza fülûsa bey' ve temlîk ve teslîm edip ol dahi ber-minvâl-i muharrer iştirâ ve temellük ve tesellüm eyledikten sonra semeni olan meblağ-ı mezbûr iki yüz guruş ile bir kabza adedi nâ-ma'lûm fülûsu vekîl-i mezbûr yedinden ahz u kabz edip fülûsu dahi meclis-i şer'de tasnî' eyledim. Ba'de'l-yevm menzil-i mahdûd-ı mezkûr âmme-i

hukukuyla müvekkil-i mezbûrun mülk-i müşterâsıdır, keyfe mâ yeşâ' ve yehtâr zabt ve tasarruf eylesin dedikde gibbe't-tasdîki's-şer'î mâ vaka'a bi't-taleb ketb olundu.

Fi'l-yevmi'l-işrîn min Saferi'l-hayr li-seneti sitt ve selâsîn ve mi'e ve elf

Şuhûdü'l-hâl: Mollâ İshak b. Halil, Seyyid Mehmed b. Ebubekir, Ahmed b. Mustafa, Mollâ Ebubekir b. Ömer, es-Seyyid Ahmed b. Hüseyin, es-Seyyid Mehmed Emin Ağa b. (), Tütüncü Mustafa b. Bekir, Hızmacı Ali b. Mehmed, Mehmed Emin b. Hacı Ali, el-Hac Abdullah b. Yusuf, Murad b. İbrahim, Ebubekir b. Osman ve gayruhüm

124 [35b-1] Aziz Camii mahallesinde vefat eden Erdebilîzade el-Hac Hüseyin Efendi'nin, Camiunnebi mahallesinde sakin iken vefat eden el-Hac Musazade demekle tanınan Ahmed Ağa b. Mehmed Bey'e verdiği borç paranın merhumun vârisleri tarafından talep edildiği

El-emru kemâ zükira fihi nemekahu'l-fakîr ileyhi sübhânehû ve te'âlâ
Es-Seyyid Mehmed Sunullah el-Kadı bi-medîneti Âmid el-mahmiyye -ufiye anhu-

Medîne-i Âmid mahallâtından merhûm Aziz Camii mahallesinde sâkin iken bundan akdem fevt olan Erdebilîzâde el-Hac Hüseyin Ağa b. el-Hac Mehmed Ağa'nın sulbî kebîr oğlu işbu bâ[isü]l-vesîka el-Hac Mehmed Ağa kendi tarafından asâleten ve vâlidesi Beyhan Hâtûn bt. el-Hac Mansur tarafından husûs-ı âti'l-beyânda vekîl-i şer'îsi olmağla vekâleten meclis-i şer'-i enverde medîne-i mezbûre mahallâtından Camiunnebi mahallesinde sâkin iken bundan akdem fevt olan el-Hac Musazâde demekle ma'rûf Ahmed Ağa b. Mehmed Bey'in verâseti zevce-i menkûha-i metrûkesi Şerife Âişe Hanım bt. merhûm es-Seyyid el-Hac Abdullah Efendi ile li-ebeveyn er karındâşı Ali Bey'e ve li-ebeveyn kız karındâşı diğêr Âişe Hanım'a münhasıra olup ba'dehû mezbûr Ali Bey dahi fevt olup verâseti sulbiye sagîre kızı Şerife Hacer'e ve li-ebeveyn kız karındâşı mezbûre Şerife diğêr Âişe Hanım'a münhasıra olduğu şer'an zâhir oldukdan sonra sagîre-i mezbûre Şerife Hacer'in li-ebeveyn ammîsi ve bâ-hüccet-i şer'iyye vasîsi olan mezbûr Şerife diğêr Âişe Hanım tarafından husûmet ve redd-i cevâba vekîl olduğu zât-ı mezbûreyi ma'rîfet-i şer'iyye ile ârifân el-Hac Şaban b. İsmail ve Yusuf b. Abdullah şehâdetleriyle mahzar-ı hasm-ı câhidde şer'an sâbit olan Yasin Efendizâde Halil Efendi b. el-Hac Mehmed Efendi mahzarında üzerine da'vâ ve takrîr-i kelâm edip babam müteveffâ-yı mezbûr el-Hac Hüseyin Ağa bin yüz yirmi beş senesinde bin beş yüz gurus müteveffâ-yı mezbûr Ahmed Ağa'ya hayâtında idâne, ol dahi yedinden ahz u kabz edip meblağ-ı mezbûrdan beş yüz doksan gurusunu yedinde olan mümzâ ve mahtûm temessüküne zahriye olunup hâlâ dokuz yüz on gurus zimmetinde bâkî iken fevt olup terekesine ber-vech-i muharrer müvekkile-i mezbûra bi'l-asâle ve bi'l-vesâye vaz'u'l-yed olunmağla talep ederim, suâl olunup takrîri tahrîr ve meblağ-ı bâkî-i

mezbûr dokuz yüz on guruşun edâsına tenbîh-i şer'î olunmak matlûbumdur dedikte gıbbe's-suâl vekîl-i mezbûr cevâbında tereke-i müteveffâ-yı mezbûra müvekkilesi mezbûre Âişe Hanım vâzı'atı'l-yed olduğunu bi'l-vekâle ikrâr, lâkin ol mikdâr guruş müteveffâ-yı mezbûr zimmetinde ber-vech-i muharrer alacağı olduğunu inkâr edicek, müdde'î-i mezbûrdan müdde'âsına mutâbık beyyine taleb olundukda udûl-i ahrâr-ı ricâl-i müslimînden el-Hac Osman Efendi b. es-Seyyid Abdi Çelebi ve Ömer Çelebi b. Ebubekir nâm kimesneler li-ecli's-şehâde meclis-i şer'e hâzırân olup isre'l-istişhâd fi'l-hakîka işbu müdde'î-i mezbûrun babası müteveffâ-yı mezbûr Erdebilî el-Hac Hüseyin Ağa b. el-Hac Mehmed bin yüz yirmi beş senesinde derûn-ı tezkirede mastûr bin beş yüz guruş müteveffâ-yı mezbûr Hacı Musazâde Ahmed Ağa b. Mehmed Bey'e bizim huzûrumuzda idâne, ol dahi ber-vech-i muharrer yedinden ahz u kabz eyledi. Biz bu husûsa bu vech üzere şâhidleriz, şehâdet dahi ederiz deyü her biri edâ-i şehâdet-i şer'îyye eylediklerinde gıbbe ri'âye şerâyiti'l-kabûl şehâdetleri makbûle olmağın gıbbe't-tahlîfi's-şer'î mücebince meblağ-ı bâkî-i mezbûru tereke-i müteveffâ-yı mezbûrdan olmak üzere müdde'î-i mezbûra def' ve teslîme tenbîh olunup mâ vaka'a bi't-taleb ketb olundu.

Fi'l-yevmi'r-râbi' ve'l-'ışrîn min Saferi'l-hayr li-seneti sitt ve selâsîn ve mi'e ve elf

Şuhûdü'l-hâl: Es-Seyyid el-Hac Mehmed Emin Ağa b. el-Hac Hüseyin, es-Seyyid Alaeddin b. el-Hac Hızır, es-Seyyid Ali Efendi b. Şeyh Mehmed, Ebubekir b. Osman, Murad b. İbrahim, Hüseyin b. İbrahim

125 [36a-1] Ergani kazasına bağlı Sakardığın köyünde öldürülen Ömer b. Mehmed'in babası ve vârisi olan Mehmed b. Ramazan'ın katilden diyet talep ettiği

El-emru kemâ zükira fihi nemekahu'l-fakîr ileyhi sübhânehû ve te'âlâ

Es-Seyyid Mehmed Sunullah el-Kadı bi-medîneti Âmid el-mahmiyye -ufiye anhu-

Sulh, ibrâ

Eyâlet-i Diyarbekir'e tâbi' Ergani kazasında vâki' Sakardığın nâm karyede sâkin iken bundan akdem katîlen fevt olan Ömer b. Mehmed'in babası ve hasren vârisi olan mezbûr Mehmed b. Ramazan meclis-i şer'-i enverde Dellükan aşîretinden bâ' isü hâze'l-kitâb Haydar b. Nâsır'ın babası ve tarafından husûs-ı âti'l-beyânda tasdîke vekîl-i müsecceli olan mezbûr Nâsır b. Halid mahzarında ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm edip târîh-i kitâbdan bir sene mukaddem karye-i mezbûrede müvekkil-i mezbûr Haydar asâ-yı kebîr ile oğlum mezbûr Ömer'in böğrüne darb ve müte'essiren üç gün mürûrundan sonra fevt olmuş idi. Oğlum katîl-i mezbûrun dem ü diyetini müvekkil-i mezbûrdan talep ve da'vâ sadedinde olduğumda beynimize muslihûn tavassut edip yüz re's

koyun ve bir kılıç ve üç re's öküz ve iki re's inek ve bir re's doru kancık tay ve yüz guruş nakid bana vermek üzere inşâ-i akd-i sulh eylediklerinde ben dahi sulh-ı mezbûru kabûl ve bedel-i sulh olan mezkûr yüz re's koyun ve bir kılıç ve üç re's öküz ve iki re's inek ve bir re's doru kancık tay ile meblağ-ı mezbûr yüz guruşu müvekkile-i mezbûr yedinden ahz u kabz edip oğlum katîl-i mezbûrun deynine müte'allik âmme-i da'vâdan müvekkil-i mezbûrun zimmetini ibrâ-i 'âmm-ı râfi'ü'l-hisâm ile ibrâ ve ıskât eyledim. Fîmâ ba'd husûs-ı mezbûra müte'allika müvekkile-i mezbûr ile aslâ ve kat'â da'vâ ve nizâ' ve mutâlebât ve muhâsamâtım kalmamışdır dedikde gıbbe't-tasdîki's-şer'î mâ vaka'a bi't-taleb ketb olundu.

Fi'l-yevmi'r-râbi' ve'l-'ısrîn min Saferi'l-hayr li-seneti sitt ve selâsîn ve mi'e ve elf

Şuhûdü'l-hâl: Şeyh Matar İmâmı Halil Ömer Efendi [b.] el-Hac İbrahim, Hafız Mehmed Efendi eş-şehîr bi-Kara, es-Seyyid Ebubekir Çavuş [b.] Ahmed Çavuş, el-Hac İbrahim b. Mustafa, Ahmed Çelebi [b.] Mehmed tâbi'-i İbrahim, Mehmed Çavuş, Mehmed Ağa b. Köse el-Hac Osman, Abdullah b. Hasan, Ahmed b. Haydar, Murtaza b. Yusuf Bölükbaşı, Ebubekir b. Osman ve gayruhüm

126 [36a-2] Diyarbakır kalesi kapılarından Dağ kapısı haricinde bulunan Miskinler köyünde Cuma b. Ali'nin Kasım b. Mehmed ile Abdi tarafından öldürmek kasdıyla darb edildiğinin tespiti

El-emru kemâ zükira fihi nemekahu'l-fakîr ileyhi sübhânehû ve te'âlâ

Es-Seyyid Mehmed Sunullah el-Kadı bi-medîneti Âmid el-mahmiyye -ufiye anhu-

Keşif

Medîne-i Âmid hısnı ebvâbından Dağ kapısı hâricinde vâki' Miskinler nâm karyeden olup Lebenci Arab tâifesinden işbu bâ'isü'l-kitâb Cuma b. Ali meclis-i şer'-i hatîr-i lâzımü't-tevkîrde takrîr-i kelâm edip târîh-i kitâb gecesı karye-i mezbûrede sıhhatinde kalkıp menzilime gelir iken işbu hâzır fi'l-meclis Kasım b. Mehmed gâib ani'l-meclis Abdi v. () ile ma'an katl kasdıyla üzerime hücum ve asâ-yı kebîr ile sağ ve sol kığma ve sol koluma ve sağ kaşımın üzerlerine darb ve mecrûh etmeleriyle ba'de'n-nazar sûret-i sicil yedime verilmesi matlûbumdur dedikde mezbûr Cuma'nın asâsı keşf ve meclis-i şer' de mu'âyene olundukda fi'l-vâki' mezbûr Cuma'nın sağ ve sol kığında ve sol kolu ve sağ kaşı üzerlerinde asâ-yı kebîr ile darb olunmuş bereleri müşâhede olunmağla işbu vesîka-i enîka bi'l-iltimâs ketb ü tahrîr ve yed-i tâlibe vaz' olundu.

Fi'l-yevmi'r-râbi' 'aşar min Saferi'l-hayr li-seneti sitt ve selâsîn ve mi'e ve elf

Şuhûdü'l-hâl: Es-Seyyid Ali Efendi b. Şeyh Mehmed, es-Seyyid Alaeddin b. Hızır, el-Hac Şaban b. Haffâf, Murad b. İbrahim, Ebubekir b. Osman ve gayruhüm

127 [36a-3] Hasırlı mahallesinde oturan Fatma bt. Ömer ile Halil b. Şeyh İbrahim'in boşanma davası

Muhâla'a

Medîne-i Âmid mahallâtından Hasırlı mahallesinde sâkine olup zâtı ta'rîf-i şer'î ile mu'arrefe olan işbu râfi'atü'l-vesîka Fâtuma bt. Ömer nâm hâtûn meclis-i şer'-i hatîr-i lâzımü't-tevkîrde sinn [ve] cüssesinin bülûğa tahammülü ve meclis-i şer'-i enverde bülûğuna mu'terif olan zevc-i gayr-ı medhûlün bihâsı Halil b. eş-Şeyh İbrahim mahzarında bi-tav'ihâ ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm edip zevcim işbu mezbûr Halil ile beynimizde hüsn-i zindegânîmiz olmamağla zimmetinde mütekarrır ve ma'kûdün aleyh olan elli guruş mehr-i müeccelimden fâriğa olup ve nafaka-i iddet-i ma'lûme ve me'ûnet-i süknâm kendi üzerime olmak üzere bi't-tav' ve'r-rızâ hul' eylediğimde ol dahi hul'-ı mezbûru kabûl eyledikten sonra hukuk-ı zevciyete ve gayrıya müte'allika âmme-i [36b] da'vâdan her birimiz âharın zimmetini ibrâ ve ıskât eyledik. Birbirimiz ile vechen mine'l-vücûh ve sebeben mine'l-esbâb aslâ da'vâ ve nizâ' kalmamışdır dedikde ukre-i mezbûreyi ikrâr-ı meşrûhunda mezbûr Halil vicâhen tasdîk ve şifâhen tahkîk etmeğin mâ vaka'a bi't-taleb ketb olundu.

Fi'l-yevmi'l-hâmis ve'l-'ısrîn min Saferi'l-hayr li-seneti sitt ve selâsîn ve mi'e ve elf

Şuhûdü'l-hâl: Kahveci Ali b. Mustafa, Mehmed b. Ahmed, Hüseyin b. Ali, Dellâl Yusuf b. (), es-Seyyid Ali Efendi b. Şeyh Mehmed, Murad b. İbrahim, Ebubekir b. Osman

128 [36b-1] Telbisime nahiyesi Dirik köyünden Ali b. Osman'ın aynı köyde bulunan iki adet damını Davud b. Şahin'e satması

El-emru kemâ zükira fihi nemekahu'l-fakîr ileyhi sübhânehû ve te'âlâ
Es-Seyyid Mehmed Sunullah el-Kadı bi-medîne-i Âmid el-mahmiyye -ufiye anhu-

Dam

Medîne-i Âmid muzâfâtından Telbisimenâhîyesinde vâki' Dirik nâm karyesükkânından Ali b. Osman meclis-i şer'de işbu bâ'isü'l-kitâb Davud b. Şahin mahzarında ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm edip bundan akdem gâib ani'l-meclis Mehmed b. Süleyman'dan

iştirâ eylediğim karye-i mezbûrede vâki' bir taraftan Ali mülkü ve bir taraftan Sinan Kılbaş mülkü ve bir taraftan Mahmud mülkü ve bir taraftan pınar ile mahdûd iki kıt'a damı bundan akdem el-Hac Osman altı buçuk guruş semen-i makbûza bey' ol dahi işbu mezbûr Davud'a kezâlik altı buçuk guruş semen-i makbûza bey' etmiş idi. El-hâletü hâzihî menzil-i mahdûd-ı mezkûra müte'allika vechen mine'l-vücûh alâka ve medhalim kalmamışdır. Mülkiyet üzere zabt eylesin dedikde gıbbe't-tasdîki's-şer'î mâ vaka'a bi't-taleb ketb olundu.

Fi'l-eyvmi'r-râbi' ve'l-ışrîn min Saferi'l-hayr li-seneti sitt ve selâsîn ve mi'e ve elf

Şuhûdü'l-hâl: Es-Seyyid Ali Efendi b. Şeyh Mehmed, es-Seyyid Alaeddin b. Hızır, Ebubekir b. Osman, Murad b. İbrahim ve gayruhüm

129 [36b-2] Kılbaş mahallesinde ikamet eden Zülfü bt. Murad b. Hüseyin ile Verdi bt. Korkis arasındaki ev davası

El-emru kemâ zükira fihi nemekahu'l-fakîr ileyhi sübhânehû ve te'âlâ
Es-Seyyid Mehmed Sunullah el-Kadı bi-medîne-i Âmid el-mahmiyye -ufiye anhu-

Medîne-i Âmid mahallâtından Kılbaş mahallesinde sâkine bâ'isetü hâzihî'l-vesîka Zülfü bt. Murad b. Hüseyin nâm hâtûn tarafından husûs-ı âti'l-beyânda vekil olduğu zât-ı mezbûreyi ma'rifet-i şer'iyye ile ârifân Salih b. Ahmed ve Mehmed Emin b. Hüseyin şehâdetleriyle şer'an sâbit olan Hasan b. Abdülkadir vekâleten meclis-i şer'de zikr-i âti menzile vaz'-ı yedi sâbit olan Verdi bt. Korkis nâm zimmî muvâcehesinde üzerine da'vâ ve takrîr-i kelâm edip medîne-i mezbûr mahallâtından el-Hac Süleyman mahallesinde vâki' bir taraftan Eyüb menzili ve bir taraftan Saruhan menzili ve bir taraftan harâbe ve taraf-ı râbi'den tarîk-ı hâs ile mahdûd bir meclis ve bir neccârî ve bir çardak ve avluyu müştemil menzil müvekkilem mezbûreye anası Şerife bt. Hızır nâm hâtûndan müntakil mülk-i mevrûsesi iken hâzırûndan müvekkilem mezbûrenin mahdûdü'l-hâl olmayan babası işbu hâzır fi'l-meclis Murad b. Hüseyin işbu Cüllâh el-Hac Hüseyin b. Yusuf'a otuz bir guruş semen-i makbûza bey' ol dahi kezâlik işbu mezbûr Abdurrahman'a otuz bir guruş semen-i makbûza bey' ol dahi kezâlik işbu Sarrâf Yusuf b. Abdullah yirmi altı guruş semen-i makbûza bey' ol dahi işbu mesfûre Verdi'ye yirmi altı guruş semen-i makbûza bey' edip hâlâ müvekkile âkile ve bâliğa olmağla menzil-i mahdûd-ı mezkûru müvekkilem mezbûre için taleb ederim. Suâl olunup takrîri tahrîr ve ber-vech-i muharrer teslîme tenbîh olunmak murâdımdır dedikde gıbbe's-suâl mezbûre Verdi'ye cevâbında fi'l-hakîka hâlâ vekil-i mezbûrun takrîr-i meşrûhu üzere menzil-i mahdûd-ı mezkûru müvekkile-i mezbûrenin anası Şerife bt. Hızır nâm hâtûndan müntakil mülk-i mûrisi olduğunu ve müvekkile-i mezbûrenin sagîr hâlinde babası işbu hâzır fi'l-meclis Murad b. Hüseyin ber-vech-i muharrer işbu mezbûr el-Hac Hüseyin'e ol dahi işbu mezbûr Abdurrahman'a ol dahi işbu mezbûr Sarrâf Yusuf'a ol dahi bana

bey' etmişdir deyü bi-tav'ihâ ikrâr etdikden sonra husûs-ı mezbûra vech-i meşrûh üzere olduğunu mezbûrân el-Hac Hüseyin ve Abdurrahman ve Yusuf'dan her biri meclis-i şer' de bi'l-muvâcehe ikrâr ve i'tirâf [37a] eylediklerinden sonra müvekkile-i mezbûre'nin babası mezbûr Murad mahmûdül-hâl olmadığı gibbe'ş-şer'î zâhir olmağın mücebince menzil-i mahdûd-ı mezkûru müvekkile-i mezbûreye teslîme ve semeni dahi kabz eyledikleri mebâliğ-i ma'lûmeleri birbirlerine ikâle etmelerine tenbîh olunup mâ vaka'a bi't-taleb ketb olundu

Fi'l-yevmi't-tâsi 'aşar min Saferi'l-hayr li-seneti sitt ve selâsîn ve mi'e ve elf

Şuhûdü'l-hâl: Es-Seyyid Alaeddin b. el-Hac Hızır, es-Seyyid Ali Efendi b. Şeyh Mehmed, Osman çavuş-ı divân, Murad b. İbrahim, Ebubekir b. Osman ve gayruhüm

130 [37a-1] Mehmed Paşa mahallesi halkından Miyase bt. Mahmud'un aynı mahallede bulunan evini Mehmed Ağa b. İsmail'e satması

Mübâya'a, 100 guruş

Medîne-i Âmid mahallâtından Mehmed Paşa mahallesinde sâkine Miyase bt. Mahmud nâm hâtûn meclis-i şer'-i hafîr-i lâzımüt-tevkîrde işbu râfi'ül-vesîka Mehmed Ağa b. İsmail tarafından huzûr-ı âti'l-beyânda tasdîke vekîl-i müsecceli olan es-Seyyid Ahmed Efendi b. Yeğen Mehmed Efendi mahzarında ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm edip akd-i âti'z-zikrin sudûruna değîn silk-i mülk-i sahîhimde münselik olup mahalle-i mezbûrede vâki' bir taraftan Tütüncü Ebubekir mülkü ve bir taraftan İsmail mülkü ve bir taraftan tarîk-ı hâs ve taraf-ı râbi'den tarîk-ı âm ile mahdûd ve senede iki guruş avârızı olan iki meclis tahtlarında zîr-i zemîn ve bir meclis ve bir kilâr ve bir matbah ve kenîf ve su kuyusu ve avluyu müştemil menzîlimi bi-cümleti't-tevâbi' ve'l-levâhık tarafeynden îcâb ve kabûlü hâvî ve şürût-ı müfsideden ârî bey'-i bâtt-ı sahîh-i şer'î ile müvekkil-i mezbûr Mehmed Ağa'ya semen-i misli ve kıymet-i mümâsili olan yüz guruşa bey' ve temlik ve teslîm edip ol dahi ber-minvâl-i muharrer iştirâ ve temellük ve tesellüm ve kabz ve kabûl eyledikten sonra semen-i merkûm yüz guruşa müvekkil-i merkûm Mehmed Ağa yedinden tamâmen ahz u kabz eyledim. Ba'de'l-yevm menzil-i mahdûd âmme-i hukuk ve levâhıkıyla müvekkil-i merkûm Mehmed Ağa'nın mülk-i müşterâsıdır, hasbe mâ yeşâ' ve yehtâr mutasarrıf olsun dedikde gibbe't-tasdîki'ş-şer'î mâ vaka'a bi't-taleb ketb olundu.

Fi'l-yevmi's-sânî 'aşar min Saferi'l-hayr li-seneti sitt ve selâsîn ve mi'e ve elf

Şuhûdü'l-hâl: Ömer b. Ahmed, Halil b. Ahmed birâdereş, Abdal b. Ali, Abdullah b. Kaplan, Ömer b. Hüseyin, Murad b. İbrahim, Ebubekir b. Osman ve gayruhüm

131 [37a-2] Ali Paşa mahallesinde vefat eden Osman b. İbrahim'in terekesinin vârisleri arasında taksimi

El-emru kemâ zükira fihi nemekahu'l-fakîr ileyhi sübhânehû ve te'âlâ
Es-Seyyid Mehmed Sunullah el-Kadı bi-medîne-i Âmid el-mahmiyye -ufiye anhu-

Medîne-i Âmid mahallâtından Ali Paşa mahallesinde sâkin iken bundan akdem fevt olan Osman b. İbrahim'in verâseti sulbî oğlu Mahmud ile zevce-i menkûha-i metrûkesi Şirvan bt. Ömer nâm hâtûna münhasıra olup kable'l-kısme mezbûr Mahmud dahi fevt olup verâseti evvel-i menkûha-i metrûkesi Ümmühan bt. Süleyman nâm hâtûna ve vâlidesi mezbûre Şirvan ve sulbî oğlu Ali ve sulbiye kızı Zeyneb'e münhasıra olup kable'l-kısme mezbûr Ali dahi fevt olup verâseti vâlidesi mezbûr Ümmühan ve li-ebeveyn kız karındâşı mezbûre Zeyneb'e ve li-ebeveyn ammîzâdesi mezbûr Hasan b. Nebi'ye münhasıra olup kable'l-kısme mezbûre Zeyneb dahi fevt olup verâseti vâlidesi mezbûre Ümmühan ile ammîzâdesi mezbûr Hasan'a münhasıra olup ve tashîh meseleleri bin yedi yüz yirmi sekiz sehimden olup sihâm-ı mezbûreden mezbûr Şirvan'a dört yüz altmış sekiz sehim ve mezbûr Ümmühan'a beş yüz altmış beş sehim ve mezbûr Hasan'a beş yüz doksan beş sehim isâbet eylediği şer'an zâhir oldukdan sonra zâtı ta'rîf-i şer'î ile mu'arrefe olan işbu bâ'isetü'l-vesîka mezbûre Ümmühan meclis-i şer' de müteveffâ-yı evvel-i mezbûrdan müntakil olup zikr-i âtî menzile vaz'-ı yedi sâbit olan mezbûre Şirvan'ın sadrî kebîr oğlu Yunus b. Arslan mahzarında üzerine da'vâ ve takrîr-i kelâm edip müteveffâ-yı evvel-i mezbûrun terekesinden olup medîne-i mezbûr mahallâtından Katık mahallesinde vâki' bir taraftan Hızır mülkü ve bir taraftan Tezinli? mülkü ve iki taraftan tarîk-ı âm ile mahdûd bir çardak ve tahtı âhûr ve iki meclis ve bir matbah ve kenîf ve avluyu müştemil ve senede otuz iki akçe Ali Paşa Câmî'i Vakfı'na mukâta'a-i zemîni olan menzil ve Behramki Çavuş nâm karyede vâki' [37b] inde'l-ahâlî ve'l-cirân ma'lûm iki kıt'a bâğ ve Ribat nâm karyede vâki' ma'lûmü'l-hudûd nîm sâle bir bâb nısf değirmenden zevcim mezbûr Mahmud'a isâbet eden hissesini kable'l-ahz fevt oldukda zevcim Mahmud'a emlâk-i mezbûreden isâbet eden hissesiyle terekesinden on beş yasdık ve yedi aded yorgan ve beş aded kilim ve beş döşek ve iki taşt ve iki kazgan ve on beş sahan ve iki satıl ve iki nıkra ve iki sini işbu mezbûr Yunus'un anası mezbûre Şirvan ahz edip ol dahi fevt oldukda sadrî oğlu işbu mezbûr Yunus zabt etmekle suâl olunup yedimde olan fetvâ-yı şerîfe mantûkunca bana isâbet eden sümün ve sülüs hisselerim alıverilmesi murâdımdır dedikte gıbbe's-suâl mezbûr Yunus cevâbında zikr olunan emlâkden vâlidem mezbûre Şirvan'ın mehrini ve sümün hissesinden bana isâbet eden hissemi müteveffâ-yı evvel-i mezbûrun li-ebeveyn ammîzâdeleri Mustafa b. Osman'a ve diğer Mustafa b. Kubat'dan talep eylediğimde menzil-i mahdûd-ı mezkûru vâlidemin mehri ve sümün hissesi mukâbelesinde bana temlik etmeleriyle zabt ederim deyü menzil-i mezkûru zabt eylediğini ikrâr [ve] eşyâ-i mezkûreyi zabt eylediğini inkâr edicek, müdde'ye-i mezbûreden eşyâ-i mezbûreyi mezbûre Şirvan'a hayâtında zabt ve ba'de vefâtihâ oğlu mezbûr Yunus zabt eylediğine beyyine talep olundukda ityân-ı beyyineden ızhâr-ı acz edip tâlib-i tahlîf dahi olmamağla zikr olunan menzil yüz guruşa

ve mezkûr bir kıt'a bâğ on beş guruşa ve yine bir kıt'a bâğ dahi yetmiş guruşa ki cem'an yüz seksen beş guruşa muhammin tahmîniyle kıymet takdîm edip mezbûr Yunus vâlidesinin zevci müteveffâ-yı mezbûr zimmetinde yüz guruş mehri olduğunu iddi'â ve beyâna bir vechile kâdir olmamağla meblağ-ı mezbûr yüz seksen beş guruşdan yirmi üç guruş beş para hisse-i sümün Şirvan'a ve ondan oğlu mezbûr Yunus için ihrâc ve bâkî kalan yüz altmış bir buçuk guruş on beş para müteveffâ-yı sâni mezbûr Mahmud'a isâbet etmekle meblağ-ı mezbûrun dahi yüz guruşunu mezbûre Ümmühan'ın müsbet olan yüz guruş mehr-i misline ihrâc ve bâkî altmış bir buçuk guruş on beş para dahi müdde'î-i mezbûre Ümmühan ile ammîzâde-i mezbûr Hasan beynlerinde ber-mûcebe-i fetvâ-yı şerife taksîm olunmasına ve menzil-i mahdûd-ı mezkûru kıymet takvîm olunduğu vech üzere müdde'îye-i mezbûreye teslîm ve vâlidesinin sümün hissesine isâbet eden yirmi üç guruş ve on beş para ahz veyâhud menzil-i mezkûru zabt edip ziyâde olan altmış beş guruş ve yirmi beş paramı müdde'îye-i mezbûre için teslîme mezbûr Yunus'a tenbîh olunup mâ vaka'a bi't-taleb ketb olundu.

Fi'l-yevmi's-sânî 'aşar min Saferi'l-hayr li-seneti sitt ve selâsîn ve mi'e ve elf

Şuhûdü'l-hâl: İsmail Çelebi b. İmâmzâde, Küçük Hasan Ağa b. Ali, Ömer b. Ahmed, Ömer b. Hüseyin, Halil b. Ahmed, es-Seyyid Alaeddin b. Hızır, es-Seyyid Ali Efendi b. Şeyh Mehmed, Ebubekir b. Osman, Murad b. İbrahim ve gayruhüm

132 [37b-1] Derviş Hüseyin mahallesi ahalisinden Fatma Hanım ile zevci Mustafa Bey'in mahkeme huzurunda boşandıkları

Medîne-i Âmid mahallâtından Derviş Hüseyin mahallesinde olup zâtı ta'rif-i şer'î ile mu'arrefe olan işbu bâ'isetü'l-vesîka Fâtıma bt. () nâm hâtûn meclis-i şer' de Mustafa b. () mahzarında bi-tav'ihâ ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm edip işbu mezbûr Mustafa zevcim olup beynimizde hüsn-i zindegânîmiz olmamağla mezbûr zimmetinde mütekarır ve ma'kûdü'n-aleyh mehr-i mu'accelimden bâkî beş guruşumu ahz ve mehr-i müeccelim olan on guruşdan fâriğa ve nafaka-i iddet-i ma'lûme ve me'ûnet-i süknâm kendi üzerime olmak üzere mezbûr ile muhâla'a-i sahîha-i şer'iyye ile hul' olduğumuzda mezbûr dahi ber-vech-i muharrer hul'-ı mezbûru kabûl ve hukuk-ı zevciyete müte'allika da'vâdan mezbûrun zimmetini ibrâ ve ıskât eyledim dedikten sonra mezbûr Mustafa dahi mezbûre Fâtıma mahzarında ikrâr edip ben dahi hukuk-ı zevciyete vesâireye müte'allika âmme-i da'vâdan mezbûre Fâtıma'nın zimmetini ibrâ ve ıskât eyledim. Fîmâ ba'd hukuk-ı zevciyete vesâireye müte'allika mezbûr Fâtıma ile vechen mine'l-vücûh da'vâ ve nizâ'im kalmamışdır dedikte gibbe't-tasdîki's-şer'î mâ vaka'a bi't-taleb ketb olundu.

Fi'l-yevmi's-sânî ve'l-ısrîn min Saferi'l-hayr li-seneti sitt ve selâsîn ve mi'e ve elf

Şuhûdü'l-hâl: Es-Seyyid Alaeddin b. Hızır, Mehmed b. Rasül tâbi'-i kolağası, el-Hac Halid b. (), Dellâl İbrahim b. Mehmed, Münâdî Mustafa b. Yusuf, Şâtır Mehmed b. Bekir, Abdülkadir b. Hasan, Murad b. İbrahim, Ebubekir b. Osman ve gayruhüm

133 [38a-1] Ergani kazasına bağlı Aynata köyünde oturan Karakeçili aşiretinden Osman b. Bayram ile Molla Arslan b. Ramazan arasındaki bağ davası

El-emru kemâ zükira fihi nemekahu'l-fakîr ileyhi sübhânehû ve te'âlâ
Es-Seyyid Mehmed Sunullah el-Kadı bi-medîne-i mahrûse -ufiye anhu-

Eyâlet-i Diyarbekir'e tâbi' Ergani kazâsında vâki' Aynata nâm karyede sâkin Karakeçili aşiretinden işbu bâ'isü'l-kitâb Osman b. Bayram meclis-i şer'de zikri âtî bâğa vaz'-ı yedi sâbit olan Mollâ Arslan b. Ramazan mahzarında üzerine da'vâ ve takrîr-i kelâm edip karye-i mezbûrede vâki' bir taraftan Ömer bâğî ve bir taraftan Ramazan bâğî ve bir taraftan Mehmed b. Maksud bâğî ve taraf-ı râbi'den tarîk-ı âm ile mahdûd bir kıt'a bâğ eşcâr-ı müsmire ve gayr-ı müsmiresiyle ammîzâde Mollâ İbrahim b. Süleyman'dan sulbî kebîr oğlu Süleyman ve sulbî sagîr oğlu Mehmed'e ve sulbiye sagîre kızları Ferman ve Hanife'ye intikâl edip ba'dehû mezbûrünün vefâtlarından sonra bana müntakil olup ben dahi ber-vech-i muharrer bâğ-ı mahdûd-ı mezkûru iki sene mikdârı zabt etmiş iken bu sene-i mübâreke mezbûr Arslan zabt etmekle suâl olunup takrîri tahrîr olunmak matlûbumdur dedikde gıbbe's-suâl mezbûr Arslan cevâbında bâğ-ı mahdûd-ı mezkûr müdde'î-i mezbûrun ammîzâdesi mezbûr Mollâ İbrahim'den müntakil olduğunu ikrâr, lâkin babaları müteveffâ-yı mezbûrun düyûn-ı müsbetesi için sagîrûn-ı mezbûrûn Mehmed ve Ferman ve Hanife'nin vasîleri olan mezbûr Süleyman tarafından Osman nâm kimesne vekâleten bana bey' etmişdir deyü bir kıt'a hüccet ibrâz ve feth ve kırâet olundukda derûn-ı hüccet takrîr-i meşrûhuna mutâbık bulunmadığından mâ'adâ müteveffâ-yı mezbûrun düyûn-ı müsbetesi olduğunu ve sagîrûn-ı mezbûrûnün vasîleri hüccetin taleb eyledikde vesâyet-i hücceti ibrâzından ve düyûn-ı müsbetesi olduğunu beyândan ızhâr-ı acz etmekle mezbûr Süleyman'ın hissesinden mâ'adâyı müdde'î-i mezbûra teslîme tenbîh birle mâ vaka'a bi't-taleb ketb olundu.

Fi'l-yevmi't-tâsi' ve'l-ışrîn min Saferi'l-hayr li-seneti sitt ve selâsîn ve mi'e ve elf

Şuhûdü'l-hâl: Ebubekir b. Osman, Murad b. İbrahim, Hüseyin b. İbrahim, Seyyid Ali b. Şeyh Mehmed ve gayruhüm

134 [38a-2] Fethi Çelebi mahallesinde sakin Mardinli el-Hac Hasan b. Külâhlı Hüseyin'in Mardin'in Baş mahallesinde mevcut olan bir küçük dam ve bir adet harabe arsasının yarım hissesini Kudsi b. Boyacı Sefer'e satması

Mübâya'a, 15 guruş

Medîne-i Âmid mahallâtından Fethi Çelebi mahallesinde sâkin Mardinli el-Hac Hasan b. Külâhlı Hüseyin meclis-i şer' de işbu hâmilü'r-rakîm Kudsi bt. Boyacı Sefer nâm Nasrâniye'nin zevci ve tarafından husûs-ı âti'l-beyânı tasdîke vekîl-i şer'îsi olan Melkon v. Musa nâm zimmî muvâcehesinde ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm edip akd-i âti'z-zikrin sudûruna deġin silk-i mülk-i sahîhimde münselik olup nefsi Mardin mahallâtından Baş mahallesinde vâki' bir taraftan Nurihan mülkü ve bir taraftan Nasro mülkü ve bir taraftan Abdioġlu mülkü ve taraf-ı râbi'den tarîk-ı âm ile mahdûd vâlidem Hanife bt. Hasan dokuz sene mukaddem semen-i makhûza bey' eylediġi menzilden mâ'adâ benim mülküm olan bir sagîr dam ve bir kıt'a harâbe arsının nisfını bey'-i bâtt-ı sahîh-i şer'î ile on beş guruşa müvekkilem mesfûre Kudsi'ye bey' ve temlik ve teslîm edip ol dahi ber-minvâl-i muharrer iştirâ ve temellük ve tesellüm ve kabûl eyledikten sonra semeni olan meblaġ-ı mezbûrdan beş guruşu müvekkil-i mesfûr Melkon yedinden ahz ve kabûl eyledim. Ba'de'l-yevm menzil-i mahdûd-ı mezkûr müvekkile-i mesfûre Kudsi'nin mülküdür, keyfe mâ yeşâ' ve yehtâr zabt eylesin dedikde gibbe't-tasdîki's-şer'î mâ vaka'a bi't-taleb ketb olundu.

Fî gurreti şehri Rebî'ilevvel li-seneti sitt ve selâsîn ve mi'e ve elf

Şuhûdü'l-hâl: Es-Seyyid Ali b. Şeyh Mehmed, Murad b. İbrahim, Ebubekir b. Osman, Şaban b. Hacı Cuma, Ali b. Şemseddin, İbrahim b. Ali, Ahmed b. Gasıb, İbrahim b. Kurslu, Ömer b. Rasûl ve gayruhüm

135 [38a-3] Molla Alican mahallesinde oturan Ümmü bt. İsmail'in aynı mahallede bulunan evini el-Hac Hüseyin'e satması

Medîne-i Âmid mahallâtından Mollâ Alican mahallesinde sâkine olup zâtı ta'rîf-i şer'î ile mu'arrefe olan Ümmü bt. İsmail nâm hâtûn meclis-i şer' de işbu bâ'isü'l-kitâb el-Hac Hüseyin Yusuf mahzarında ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm edip akd-i âti'z-zikrin sudûruna deġin silk-i mülk-i sahîhimde münselik olup mahalle-i mezbûrede vâki' bir taraftan es-Seyyid Ahmed mülkü ve bir taraftan Kalo mülkü ve bir taraftan bakkâl dükkânı ve taraf-ı râbi'den tarîk-ı âm ile mahdûd senede üç rub' avârızı olan bir meclis ve bir neccârı ve bir matbah ve kenîf ve avluyu müştemil ve mecâzı müşterek olan menzilimi bi-cemî'i't-tevâbi' ve'l-levâhık tarafeynden îcâb ve kabûlü hâvî ve şürût-ı [38b] müfsideden ârî bey'-i bâtt-ı sahîh-i şer'î ile mezbûr el-Hac Hüseyin'e elli guruşa bey' ve temlik ve teslîm edip ol dahi ber-minvâl-i muharrer iştirâ ve temlik ve teslîm

eyledikten sonra semeni olan meblağ-ı mezbûr elli guruşu el-Hac Hüseyin yedinden tamâmen ahz u kabz eyledim. Ba'de'l-yevm menzil-i mahdûd-ı mezkûr mezbûr el-Hac Hüseyin'in mülk-i müşterâsıdır, keyfe mâ yeşâ' ve yehtâr zabt ve tasarruf eylesin dedikde gibbe't-tasdîki's-şer'î mâ vaka'a bi't-taleb ketb olundu.

Fî gurreti şehri Rebî'ilevvel li-seneti sitt ve selâsîn ve mi'e ve elf

Şuhûdü'l-hâl: Abbas b. Timurtaş, Ali b. Döne, Kalaycı Hüseyin b. İbrahim, Seyyid Mehmed canbâz, Ahmed b. (), Murad b. İbrahim, Ebubekir b. Osman ve gayruhüm

136 [38b-1] Diyarbakır'ın Dağ kapısı haricinde Tekke köyünde vefat eden Zülfü b. Halil'in aynı köyde bulunan samanlık ve ahırının zevcesi Asiye Hatun'a teslim edilmesi için Molla Ali'ye tembihte bulunulduğu

Medîne-i Âmid mahallâtından Dağ kapısı hâricinde vâki' Tekye nâm karyede sâkine iken bundan akdem fevt olan Zülfü b. Halil'in verâseti zevce-i menkûha-i metrûkesi Asiye bt. el-Hac İsmail ile sulbî sagîr oğulları Yusuf ve Zülfü ve sulbî kebîr oğlu Yunus'a münhasıra olduğu şer'an zâhir oldukdan sonra zâtı ta'rîf-i şer'î ile mu'arrefe olan bâ'isetü hâzihi'l-vesîka mezbûre Asiye kendi tarafından asâleten ve sagîrân-ı mezbûrânın vâlideleri ve li-ecli'd-da'vâ vasîleri olmağla vesâyeten meclis-i şer'de Mollâ Ali b. İsmail mahzarında üzerine da'vâ ve takrîr-i kelâm edip karye-i mezbûrede vâki' bir taraftan tekye-i mezbûr mescidi ve bir taraftan aşhâne ve bir taraftan Abdo mülkü ve taraf-ı râbî'den tarîk-ı hâs ile mahdûd samanlık ve bir âhûr müteveffâ-yı mezbûrdan müntakil iken mezbûr Mollâ Ali bi-gayrı hakkın zabt etmekle suâl olunup takrîrleri tahrîr ve kasr-ı yedine tenbîh olunmak bi'l-asâle ve bi'l-vesâye matlûbumdur dedikde gibbe's-suâl mezbûr Mollâ Ali cevâbında menzil-i mahdûd-ı mezkûru sagîrân-ı mezbûrânın li-ebeveyn ammîleri olan işbu hâzır fi'l-meclis Abdi târîh-i kitâbdan sekiz sene mukaddem gâib ani'l-meclis Bayram'a on guruş semen-i makbûza bey' ol dahi kezâlik bana bey' etmişdir. Hâlâ ber-vech-i muharrer mülkü olmağla zabt ederim deyü ikrâr, lâkin müteveffâ-yı mezbûrdan müntakil olduğunu inkâr edicek müdde'ieyi mezbûre Asiye Hâtûn'dan müdde'âsına beyyine taleb olundukda udûl-i ahrâr-ı ricâl-i müslimînden olup tekye-i mezbûr sâkinlerinden Mehmed b. Abdullah ve Mustafa b. Mehmed nâm kimesneler li-ecli's-şehâde meclis-i şer'e hâzırân olup isre'l-istişhâd fi'l-vâki' karye-i mezbûrede vâki' mahdûd-ı mezkûr menzil müteveffâ-yı mezbûr Zülfü b. Halil'den müntakil mülk-i mevrûslarıdır. Biz bu husûsa bu vech üzere şahidleriz, şehâdet [dahi] ederiz deyü her biri edâ-i şehâdet-i şer'iyeye eylediklerinde ba'de't-ta'dîl ve't-tezkiye şehâdetleri makbûle olmağın mücebiyle menzil-i mahdûd-ı mezkûru sagîrân-ı mezbûrân için vasîleri olan müdde'ieyi mezbûre Asiye Hâtûn'a teslim mezbûr Mollâ Ali'ye tenbîh birle mâ vaka'a bi't-taleb ketb olundu.

Fi'l-yevmi't-tâsi' ve'l-ısrîn min Saferi'l-hayr li-seneti sitt ve selâsîn ve mi'e ve elf

Şuhûdü'l-hâl: Hasan b. Abdullah, Abdullah b. Mustafa, Ebezâde Ali Beşe, Ebubekir b. Osman, es-Seyyid Ali Efendi b. Şeyh Mehmed, Murad b. İbrahim ve gayruhüm

137 [38b-2] Mehmed Paşa mahallesinde vefat eden Ebubekir'in aynı mahallede bulunan evinin satışından oğlu Hüseyin'e isabet eden hissesini almak için Mustafa'nın kayyum tayin edildiği

Medîne-i Âmid mahallâtından Mehmed Paşa mahallesinde sâkin bundan akdem fevt olan Ebubekir b. () terekesinde olup mahalle-i mezbûrede vâki' bey' olunan menzilinden sulbî oğlu gâib ani'l-beled Hüseyin'e isâbet eden elli yedi gurus hisse-i irsiye-i şer'iyyesini ahz u kabz ve hıfz için kıbel-i şer'den bir müstakîm kimesne kayyum nasb olunmak lâzım ve mühim ve gâib-i mezbûrun karındâşı işbu râfi'ü'l-vesîka Mustafa müstakîm ve mütemevvil ve emr-i mezkûra min külli'l-vücûh ehil olduğunu zeyl-i vesîkada muharrerü'l-esâmî müslimîn ihbârlarıyla inde's-şer'-i şerîf mütehakkık olmağın mezbûr Mustafa gâib-i mezbûrun hisse-i mezkûresini ahz u kabz ve zabt u hıfz için cânib-i şer'den kayyum nasb olundukda ol dahi kabûl ve hizmet-i lâzimesin kemâ yenbagî edâya ta'ahhüd etmeğın mâ vaka'a bi't-taleb ketb olundu.

Fi'l-yevmi'r-râbi' ve'l-ısrîn min Saferi'l-hayr li-seneti sitt ve selâsîn ve mi'e ve elf

Şuhûdü'l-hâl: Osman [b.] Hüseyin, es-Seyyid Salih [b.] Mehmed, Hüseyin b. Hacı Kadir, Mustafa b. Abdullah

138 [39a-1] Şeyh Matar mahallesinde vefat eden Hüseyin b. Hasan Beşe'nin vârisleri Ümmühani bt. Abdullah ile Süleyman arasındaki anlaşmazlığın halli

El-emru kemâ zükira fihi nemekahu'l-fakîr ileyhi azze şânuhû

Es-Seyyid Mehmed Sunullah el-Kadı bi-medîne-i Âmid el-mahmiyye -gufire lehû-

Medîne-i Âmid mahallâtından Şeyh Matar mahallesinde sâkin Süleyman b. Mustafa b. Mehmed Cellâd Abdullah meclis-i şer'de mahalle-i mezbûre sâkinlerinden iken bundan akdem fevt olan Hüseyin b. Hasan Beşe b. Hüseyin b. mezbûr Cellâd Abdullah'ın vâlidesi olup zâtı ta'rîf-i şer'î ile mu'arrefe olan işbu bâ'isetü'l-kitâb Ümmühani bt. Ahmed nâm hâtûn mahzarında üzerine da'vâ ve takrîr-i kelâm edip benim dedem Mehmed ile müteveffâ-yı mezbûr Hüseyin'in dedesi mezbûr Hüseyin li-ebeveyn karındâşlar olup babaları ismi mezbûr Cellâd Abdullah ve dedeleri yine Hüseyin ve anaları ismi

Zülfü ve maskat-ı re'sleri mahalle-i mezbûrede min ciheti'l-ma'sûbeti'n-nesebiye ammîzâde olup mezbûr Hüseyin'in verâseti bana ve vâlidesi işbu mezbûre Ümmühani Hâtûn'a münhasıra olduğunu bi'l-muvâcehe isbât eylediğine binâen mahalle-i mezbûrede vâki' ma'lûmü'l-hudûd ve'l-müştemilât menzilden ve dâhilinde olan üç kat yorgan ve döşek ve yasdık ve bir kapı perde ve üç kapaklı sahan ve on dört adet üskûre ve yine bir sahan ve bir tencere ve bir taşt ve kazgan ve bir leğen ve ibrik ve bir kahve ibrik ve bir kuyu satılı ve bir sitâre ve bir tahtirevân ve bir tennûr yorganı ve bir tennûr kürsüsünü ve bir dolâb ve bir peştahta ve iki müsta'mel halı ve bir kırmızı ihrâm ammîzâdem mezbûr Hasan Beşe'den müntakıl olmağla hâlâ zikir olunan menzil ve eşyâdan müteveffâ-yı mezbûr Hüseyin'e ve ondan bana isâbet eden hisse-i irsiye-i şer'iyeyi tereke-i müteveffâ-yı mezbûre vâzı'atü'l-yed olmağla taleb ederim deyü suâl olunup takrîri tahrîr olunmak matlûbumdur dedikde gıbbe's-suâl mezbûre Ümmühani cevâbında müdde'î-i mezbûr Süleyman ber-vech-i muharrer oğlum müteveffâ-yı mezbûre ammîzâde ve min ciheti'l-ma'sûbeti'n-nesebiye vâris olduğunu isbât eylediğini ikrâr, lâkin menzil-i mezkûr ile dâhilinde mevcûd olan eşyâ-i mezkûreyi bi-safkatin vâhidetin iki yüz guruşa bey'-i bâtt-ı sahîh-i şer'î ile oğlumun babası zevcim Asesoğlu mezbûr Hasan Beşe hayâtında fevtinden kırk gün mukaddem bana bey' ve temlik ve teslîm ve ben dahi ber-vech-i muharrer iştirâ ve kabûl edip semeni olan meblağ-ı mezbûr iki yüz guruşu zevcim Asesoğlu Hasan Beşe zimmetinde olan yüz guruş mehir ile yüz guruş deynine takâs etmekle zabt ederim deyü def' edicek, isre'l-istintâk ve'l-inkâr mezbûre Ümmühani Hâtûn'dan def'-i meşrûhuna mutâbık beyyine taleb olundukda udûl-i ahrâr-ı ricâl-i müslimînden olup İzzeddin mahallesinden es-Seyyid Mustafa b. Ahmed ve Mehmed Paşa mahallesinden Mustafa b. Abdullah ve Şeyh Said-i küçük mahallesinden İbrahim b. Mustafa nâm kimesneler li-ecli's-şehâde meclis-i şer'e hâzırûn olup isre'l-istişhâd fi'l-vâki' işbu mezbûre Ümmühani Hâtûn'un zevci müteveffâ-yı mezbûr Asesoğlu Hasan Beşe bin Hüseyin mahalle-i mezbûrede vâki' ma'lûmü'l-hudûd ve'l-müştemilât menzili ile dâhilinde mevcûd eşyâ-i mezkûreyi bi-safkatin vâhidetin fevtinden kırk gün mukaddem zevcesi işbu mezbûreye iki yüz guruşa bey' ve temlik ve teslîm edip ol dahi iştirâ ve kabûl eyledikten sonra semeni olan meblağ-ı mezbûr iki yüz guruşu mezbûre Ümmühani'nin zimmetinde olan yüz guruş mehri ile yüz guruş deynini ikrâr ve bizim huzûrumuzda ber-vech-i muharrer zimmetinde olan yüz guruş mehri ile yüz guruş deynine takâs eyledi. Biz bu husûsa bu vech üzere şâhidleriz, şehâdet dahi ederiz deyü her biri edâ-i şehâdet-i şer'iyeye eylediklerinde ba'de't-ta'dîl ve't-tezkiye şehâdetleri makbûle olmağın mücebince müdde'î-i mezbûre Ümmühani Hâtûn ile bî-vech-i şer'î mu'ârazadan men' birle mâ vaka'a bi't-taleb ketb olundu.

Fi'l-yevmi's-sâmin ve'l-'ışrîn min Saferi'l-hayr li-seneti sitt ve selâsîn ve mi'e ve elf

Şuhûdü'l-hâl: Es-Seyyid Mustafa allâf, Sırmakeş Abdülkadir, Mustafa b. Yusuf, Ebubekir b. Osman, Ahmed b. Osman, Ali Efendi [b.] Şeyh Mehmed

139 [39a-2] Camiunnebi mahallesinde vefat eden Seyyid Mehmed b. İsrail'in küçük oğlu İsrail'in vasisi olan Seyyid el-Hac Feyzullah'ın nafaka talebinin kabul edildiği

Medîne-i Âmid mahallâtından Camiunnebi mahallesinde sâkin iken bundan akdem fevt olan es-Seyyid Mehmed b. İsrail'in sulbî sagır oğlu İsrail'in bâ-hüccet-i şer'iyye vasiyy-i mansûbu olan li-ebeveyn ammîsi işbu râfi'ü'l-vesîka es-Seyyid el-Hac Feyzullah meclis-i şer'-i hatîr-i lâzîmü't-tevkîrde takrîr-i kelâm edip hacr ve terbiyemde olan sagîr-i mezbûrun nafaka ve kisveye eşedd-i ihtiyâcı olmağın kıbel-i şer' den kendi mâlından kadd-i ma'rûf nafaka ve kisve bahâ farz ve takdîr olunmak matlûbundur dedikte fi'l-vâki' kaziyeye vech-i muharrer üzere olduğu lede's-şer'-i şerîf mütehakkık olmağın sagîr-i mezbûr için cânib-i şer'-i şerîfden târîh-i kitâb gününden ve kendi mâlından beher yevm altışar akçe nafaka farz ve takdîr olunup meblağ-ı mezbûru sagîr-i mezbûrun nafaka ve kisveye vesâir levâzım-ı zarûriyesine harc-ı masrafa ve lede'l-hâce istidâne hîn-i zaferde sagîr-i mezbûrenin mâlından rücû'a vasiyy-i mezbûra izin verilip mâ vaka'a bi't-taleb ketb olundu.

Fi'l-yevm [min] şehri Rebî'ilevvel li-seneti sitt ve selâsîn ve mi'e ve elf

Şuhûdü'l-hâl: Murad [b.] İbrahim, Ebubekir [b.] Osman, İbrahim b. Yusuf Meno, Mehmed b. Abdullah, Kahveci Mehmed b. Hızır, es-Seyyid Halil b. Süleyman

140 [39b-1] Hoca İskender mahallesinde oturan Rukiye bt. Şahin'in Toma bt. Yakub, Mustafa b. Abdullah ve diğer Mustafa b. Abdullah'ın tasarrufundaki vakıf evinden kira talebinin uygun olmadığı

El-emru kemâ zükira fihî hurrîrehü'l-fakîr ileyhi sübhânehû ve te'âlâ

Es-Seyyid Mehmed Sunullah el-Kadı bi-medîne-i Âmid el-mahrûse -ufiye anhu-

Medîne-i Âmid mahallâtından Hoca İskender mahallesinde sâkine Rukiye bt. Şahin Mehmed nâm hâtûn tarafından husûs-ı âti'l-beyânda vekîl olduğu zât-ı mezbûreyi ma'rifet-i şer'iyye ile ârifân es-Seyyid Mahmud b. Receb ve es-Seyyid Mahmud b. el-Hac İbrahim şehâdetleriyle şer'an sâbit olan Ahmed b. Mehmed vekâleten meclis-i şer' de işbu hâmilü'r-rakîm Toma bt. Yakub ve Mustafa b. Abdullah ve diğer Mustafa b. Abdullah mahzarlarında üzerlerine bi'l-vekâle da'vâ ve takrîr-i kelâm edip müvekkilem mezbûre ile mezbûrûn Toma ve Mustafa ve diğer Mustafa'nın cedd-i a'lâları olup bundan akdem hâlik olan hâtûn kişi yedinde ve tasarrufunda olup mahalle-i mezbûrede vâki' bir taraftan Mustafa ve Ahmed ibney Kurd Mehmed ve bir taraftan Ali b. el-Hac Veliyyüddin ve bir taraftan Canbâz Sefer ve taraf-ı râbi' den tarîk-ı âm ile mahdûd iki sofa ve bir çardak ve bir kilâr odası ve kenîf ve avluyu müştemil menzîlini

senede Medîne-i münevvere fukarâsına yüz yirmi akçe verip kendi ve evlâd-ı evlâdı ale'l-iştirâki's-seviy mutasarrıf olmak üzere vakf edip hâlâ menzil-i mahdûd-ı mezkûr otuz seneden beri mezbûrünün tasarruflarında olmağla sinîn-i mezbûrede müctemi' olan icâresinden müvekkilem mezbûrenin hissesine isâbet eden yüz beş guruş icâre talep ederim. Suâl olunup müceb-i şer'î icrâ olunmak bi'l-vekâle matlûbumdur dedikde gibbe's-suâl mezbûrün cevâblarında müvekkile-i mezbûre evlâd-ı vâkıfdan olduğunu her biri ikrâr, lâkin ecdâdımız olan vâkıf-ı mezbûr menzil-i mahdûd-ı mezkûrun süknâ ve tasarrufunu evlâda şart edip bu âna değın şart-ı vâkıf üzere mutasarrıflar mezbû[r] lardan icâre lâzım gelmediğini nâtik yedimizde fetvâ-yı şerîfemiz vardır deyü ibrâz eylediklerinde ber-müceb-i fetvâ-yı şerîfe mezbûründen icâre lâzım gelmemekle müvekkile-i mezbûre mezbûrün ile bî-vech mu'ârazadan men' birle mâ vaka'a bi't-taleb ketb olundu.

Fi'l-yevmi'l-hâdî ve'l-ışrîn min Saferi'l-hayr li-seneti sitt ve selâsîn ve mi'e ve elf

Şuhûdü'l-hâl: Ebubekir b. Osman, es-Seyyid Alaeddin [b.] el-Hac Hızır, es-Seyyid Ali b. Şeyh Mehmed, Mehmed b. Abdullah, el-Hac Abdurrahman [b.] Mehmed, el-Hac Mehmed b. ()

141 [39b-2] Çakal mahallesi halkından Ayşe bt. Derviş'in alacak meselesi yüzünden Gevher bt. Ali ile aralarında meydana gelen çekişmeden men edildiği

Medîne-i Âmid mahallâtından Çakal mahallesinde sâkine Âişe bt. Derviş nâm hâtûn tarafından husûs-ı âti'l-beyânda vekil olduğu zât-ı mezbûreyi ma'rifet-i şer'iyye ile ârifân Nebi Ahmed ve es-Seyyid Mehmed b. Murad şehâdetleriyle şer'an sâbit olan Seyyid Ali b. Osman vekâleten meclis-i şer'de bundan akdem katilen fevt olan Mollâ Abbas b. İlyas'ın eytâm-ı sagâyirinin vasîleri ve ceddeleri olan işbu bâ'isetü'l-vesîka Gevher bt. Ali nâm hâtûn mahzarında üzerine da'vâ ve takrîr-i kelâm edip müvekkilem mezbûrenin katil-i mezbûr Mollâ Abbas zimmetinde cihet-i deyn-i şer'îden kırk guruş alacağı olup meblağ-ı mezbûre mukâbelesinde katil-i mezbûr mülküdür deyü hayâtında Telbisime nâhiyesinde vâki' ma'lûmü'l-hudûd bir kıt'a bâğın müvekkilem mezbûreye bey' edip hâlâ bâğ-ı mezbûrun zabtına veyâhûd meblağ-ı mezbûr kırk guruşu katil-i mezbûrun terekesinden olmak üzere edâya tenbîh olunmak murâdımdır dedikde gibbe's-suâl bâğ-ı mahdûd-ı mezkûr yedimde olan hüccet mantûkunca vakıfdır deyü def' ve ber-vech-i muharrer müvekkile-i mezbûrenin kırk guruşu olduğunu inkâr edecek, müvekkile-i mezbûreden da'vâsına mutâbık beyyine talep olundukda ikâmet-i beyyineden ızhâr-ı acz edip tâlib-i tahlîf dahi olması deyninden mâ'adâ bâğ-ı mezkûr vakf-ı evlâd olduğunu nâtik bin yüz bir senesi [40a] Muharremü'l-harâm'ınım evâsıtı târihiyle müverrah bir kıt'a vakfiyet ibrâz ber-vech-i muharrer vakıf olduğu nice bî-garaz müslimîn ihbârlarıyla mübeyyen olmağın müvekkile-i mezbûre bî-vech mezbûre Gevher ile mu'ârazadan men' birle mâ vaka'a bi't-taleb ketb olundu.

Fi'l-yevmi's-sâbi' 'aşar min Saferi'l-hayr li-seneti sitt ve selâsîn ve mi'e ve elf

Şuhûdü'l-hâl: Ebubekir Çavuş [b.] Osman, es-Seyyid Ali Efendi [b.] Şeyh Mehmed, Bekir b. Osman, Murad b. İbrahim, Hüseyin [b.] İbrahim

142 [40a-1] Muallak mahallesinde ikamet eden Rukiye bt. el-Hac Abdullah Çelebi'nin aynı mahallede bulunan mahzenini Murat v. Abraham'a satması

Medîne-i Âmid mahallâtından Muallak mahallesinde sâkine Rukiye bt. el-Hac Abdullah Çelebi nâm hâtûn tarafından husûs-ı âti'l-beyânda vekîl olduğu zât-ı mezbûreyi ma'rifet-i şer'iyeye ile ârifân Şahin b. Kanber ve Hüseyin b. Hamza şehâdetleriyle şer'an sâbit olan Mustafa b. İsmail vekâleten meclis- şer'de işbu hâmilü'r-rakîm Murat v. Abraham muvâcehesinde bi'l-vekâle ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm edip akd-i âti'z-zikrin sudûruna deĝin müvekkilem mezbûrenin silk-i mülk-i sahîhinde münselik olup mahalle-i mezbûrede vâki' ma'lûmü'l-hudûd ve'l-müştemilât mahzeni dâhilinde sağ tara[fdaki] dekâkîne muttasıl bir meclis ve bir neccârî [ve] mecâz ve kenîf ve matbah ve avluyu müşterek olmak üzere tarafeynden îcâb ve kabûlü hâvî ve şürût-ı [müfsideden ârî] bey'-i bâtt-ı sahîh-i şer'î ile mesfûr Murat'a elli guruşa bey' ve temlîk ve teslîm edip ol dahi ber-minvâl-i muharrer iştirâ ve temellük ve tesellüm eyledikten sonra semeni olan meblaĝ-ı mezbûr elli guruşu müvekkilem mezbûra mesfûr Murat yedinden ahz u kabz eyledim. Ba'de'l-yevm mezkûr bir meclis ve bir neccârî ber-vech-i muharrer mesfûr Murat'ın mülk-i müşterâsıdır, keyfe mâ yeşâ' ve yehtâr zabt eylesin dedi dedikde gibbe't-tasdikî'ş-şer'î mâ vaka'a bi't-taleb ketb olundu.

Fi'l-yevmi's-sâbi' min şehri Rebî'ilevvel li-seneti sitt ve selâsîn ve mi'e ve elf

Şuhûdü'l-hâl: Şâhidânü'l-vekâle, Murad b. İbrahim, Ebubekir b. Osman

143 [40a-2] Hüsameddin mahallesinde sakin Behlül b. Ramazan'ın Şeytan pazarındaki dükkânını Allahverdi b. Yusuf'a satması

Medîne-i Âmid mahallâtından Hüsameddin mahallesinde sâkin Behlül b. Ramazan meclis-i şer'de işbu râfi'ü'l-vesîka Allahverdi b. Yusuf mahzarında ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm edip akd-i âti'z-[zikrin] sudûruna deĝin silk-i mülk-i sahîhimde münselik olup medîne-i mezbûre esvâkından Şeytan pazarında vâki' iki taraftan Oturakçı İsmail mülkü ve bir taraftan tarîk-ı hâs ve taraf-ı râbî'den tarîk-ı âm ile mahdûd bir bâb cüllâh dükkânını bey'-i bâtt-ı sahîh-i şer'î ile merkûm Allahverdi'ye semen-i misli ve kıymet-i mümâsili olan kırk guruşa bey' ve temlîk ve teslîm edip ol dahi ber-minvâl-i muharrer iştirâ ve temellük ve tesellüm ve kabz u kabûl eyledikten sonra semen-i merkûm kırk guruşu merkûm Allahverdi yedinden tamâmen ahz u kabz eyledim. Ba'de'l-yevm

mahdûd-ı mezkûr dükkân-ı mezbûr Allahverdi'nin mülk-i müşterâsıdır, hasbe mâ yeşâ' ve yehtâr mutasarrıf olsun dedikde gibbe't-tasdîki's-şer'î mâ vaka'a bi't-taleb ketb olundu.

Fi'l-yevmi'l-âşir min Rebî'ilevvel li-seneti sitt ve selâsîn ve mi'e ve elf

Şuhûdü'l-hâl: İbrahim Ağa b. (), İsmail b. (), Çukadâr İsmail b. (), Kahveci Bekir b. (), Şahin [b.] Mehmed, Bakkâl Mustafa [b.] Şahin

144 [40a-3] Çubi mahallesi halkından Seyyid Musa b. Bekir'in Eğil kazasına bağlı Yetergân köyünde bulunan bağını Fars b. Ömer'e satması

Medîne-i Âmid mahallâtından Çubi mahallesi sükkânından Seyyid Musa b. Bekir nâm kimesne mahzar-ı kazâda işbu râfi'ü'l-vesika Fars b. Ömer mahzarında ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm edip silk-i mülk-i sahîhimde münselik olup Eğil kazâsı karyelerinden Yetergân nâm karyede vâki' bir taraftan Abdünnebi bâğı ve bir taraftan Ömer bâğı ve bir taraftan bayar ve taraf-ı râbi'den tarîk-ı âm ile mahdûd bin beş yüz tevek kürûm bâğımı dâhilinde olan eşcâr-ı müsmire ve gayr-ı müsmiresiyle mezbûr Fars'a seksen guruşa bey' ve temlik eylediğimde ol dahi ber-minvâl-i muharrer iştirâ ve temellük ve kabûl eyledikten sonra semeni olan meblağ-ı mezbûr seksen guruşu mezbûr Fars yedinden tamâmen ahz u kabz edip bey'-i mezbûru mahallinde kabz ve tasarrufa müşterî-i mezbûru taslît eyledim. Sâlifü'z-zikr bâğ âmme-i hukukuyla merkûm Fars'ın mülk-i müşterâsıdır, mutasarrıf olsun dedikde gibbe't-tasdîki's-şer'î mâ vaka'a bi't-taleb ketb olundu.

Fi'l-yevmi'l-hâdi 'aşar min Rebî'ilevvel sene 11[3]6

Şuhûdü'l-hâl: Hüseyin Ağa çukadâr, Mahmud b. Hüseyin, Mehmed oturakçı, Eğilli Harun, Dellâl el-Hac Osman

145 [40b-1] Kılbaş mahallesi halkından Molla Bektaş Hasan'ın aynı mahallede bulunan bir ahır ile kenifini Receb b. Mahmud ile Ali b. Ramazan'a satması

Medîne-i Âmid mahallâtından Kılbaş mahallesi sükkânından Mollâ Bektaş Hasan tarafından husûs-ı âti'l-beyânda vekîl olduğu Musli b. Küçük ve el-Hac Ahmed b. Ömer Beşe şehâdetleriyle sâbit olan Mollâ Yusuf b. Ali vekâleten meclis-i şer'-i hatîr-i lâzîmü't-tevkîrde işbu râfi'ü'l-vesika kendi asıl ve Receb b. Mahmud tarafından husûs-ı âti'z-zikre vekîl-i müsecceli olan Ali b. Ramazan mahzarında ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm edip akd-i âti'z-zikrin sudûruna değin silk-i mülk-i sahîhimde münselik olup

mahalle-i mezbûrede bir taraftan Ümmü mülkü ve bir taraftan Mollâ Mehmed mülkü ve bir taraftan Abdullah mülkü ve taraf-ı râbi' den tarîk-ı âm ile mahdûd bir âhûr ve bir kenîfi tarafeynden îcâb ve kabûlü hâvî ve şürût-ı müfsideden ârî bey'-i bâtt-ı sahîh-i şer'î ile işbu mezbûr Ali ile müvekkil-i mezbûr Receb'e yirmi üç guruşa bey' ve temlik ve teslîm eylediğimde onlar dahi ber-minvâl-i muharrer iştirâ ve temellük ve tesellüm ve kabz ve kabûl eylediklerinden sonra semen-i merkûm yirmi üç guruşun nısfını müvekkil-i mezbûrun mâlından olmak üzere merkûm Ali yedinden tamâmen ahz u kabz eyledim. Ba'de'l-yevm sâlifü'z-zikr âhûr ve kenîf âmme-i hukukuyla mezbûrân Ali ile mezbûr Receb'in ale'l-i-îştirâki's-seviy mülk-i müşterâlarıdır, keyfe mâ yeşâ' ve yehtârân mutasarrıf olsunlar dedikde gibbe't-tasdîki's-şer'î mâ vaka'a bi't-taleb ketb olundu.

Fi'l-yevmi'l-âşir min Rebî' ilevvel li-seneti sitt ve selâsîn ve mi'e ve elf

Şuhûdü'l-hâl: Bekir b. Osman, Murad b. İbrahim, Ali b. Hasan, Mollâ Ahmed b. Mehmed, Mollâ Ebubekir [b.] Ahmed, el-Hac Ahmed b. Hüseyin

146 [40b-2] Diyarbakır'da misafir olarak bulunan Molla Halil b. İsa ile Halil b. Kasım arasındaki anlaşmazlığın halli

Medîne-i Âmid'de bi'l-müsâfire sâkin Mollâ Halil b. İsa meclis-i şer' de işbu bâ' isü'l-kitâb diğer Halil b. Kasım mahzarında üzerine da'vâ ve takrîr-i kelâm edip târîh-i kitâbdan beş ay mukaddem mezbûr Halil elli guruş ile iki müd hintamı ta'yîn-i hak hâkim-i örfe sebb olup tahrîm etdirmişdir, suâl olunup alıverilmesi matlûbumdur dedikde gibbe's-suâl mezbûr Halil cevâbında müdde'î-i mezbûr Halil velîsi olduğum karındâşım kızı gâibeti ani'l-meclis Fâtıma'yı hîn-i ahz ve yirmi gün mikdârı menzilde meks edip babasına varıp şikâyet etdiğimde tekrâr karındâşım kızı mezbûreyi alıp Ali Bey kal'asına götürdüğünde ırzıma ar lâhık olmağla ben dahi arzuhâl üzerine mübâşir ihrâc etmişdir deyü def'le mukâbele edicek, isre'l-istintâk müdde'î-i merkûm Halil cevâbında merkûm Halil'in vech-i muharrer üzere olan def'ini bi-tav'ihî ikrâr etmeğın alâ mûceb-i i'tirâfa merkûm diğer Halil'den şer'an bir nesne lâzım gelmemekle müdde'î-i merkûm mezbûr diğer Halil'e bî-vech mu'ârazadan men' birle mâ vaka'a bi't-taleb ketb olundu.

Fi'l-yevmi'l-âşir min Rebî' ilevvel li-seneti sitt ve selâsîn ve mi'e ve elf

Şuhûdü'l-hâl: Es-Seyyid Alaeddin el-Hac Hızır, es-Seyyid Ali b. Şeyh Mehmed, Ebubekir b. Osman, Murad b. İbrahim, Hüseyin b. İbrahim

147 [40b-3] Diyarbakır'da oturan Hasan Abdallı taifesinden Medine bt. Zekeriya adlı hatunun ayrılmış olduğu zevci Çirkin b. Durmuş'tan mehir, nafaka ve diyet talebi

Medîne-i Âmid'de sâkine olup Hasan Abdallı tâifesinden Medine bt. Zekeriyya nâm hâtûn zâtı ba'de't-ta'rîf meclis-i şer' de işbu bâ'isü'l-kitâb Çirkin b. Durmuş mahzarında üzerine da'vâ ve takrîr-i kelâm edip işbu mezbûr Çirkin zevcem olup beynimizde hüsn-i mu'âşeretimiz olmamağla târîh-i kitâbdan iki () mukaddem Tercil nâm karyede talakât-ı selâse ile beni tatlık eylediğinden mâ'adâ bir aylık oğlumu dahi katl etmiştir. Suâl olunup takrîr tahrîr ve zimmetinde mütekarır ve ma'küdün aleyh olan mehrimi ve iddet-i nafaka-i ma'lûme ile sagîr-i mezbûrun diyetini bana teslîme tenbîh olunmak matlûbumdur dedikde gibbe's-suâl mezbûr Çirkin cevâbında fi'l-hakîka müdde'î-i mezbûre zevcesi olup ber-vech-i muharrer talakât-ı selâse ile tatlık eylediğini ikrâr, lâkin zimmetimde olan mehrinden ve iddet-i nafaka-i ma'lûmesinden sagîr-i mezbûrun diyetine müte'allik da'vâdan zimmetimi ibrâ-i âmm-ı kâtî'ü'n-nizâ'la ibrâ ve iskât etmiştir deyü def'le mukâbele edicek, isre'l-istintâk müdde'îye-i mezbûre cevâbında fi'l-vâki' mezbûr Çirkin zimmetini husûs-ı mezbûra müte'allika âmme-i de'âvîden ber-vech-i muharrer zimmetini ibrâ ve iskât etmiştir deyü müdde'îye-i mezbûre bi-tav'ihâ ikrâr etmeğın mücebiyle müdde'î-i mezbûre [41a] mezbûr Çirkin ile bî-vech mu'ârazadan men' birle mâ vaka'a bi't-taleb ketb olundu.

Fi'l-yevmi'r-râbi' min şehri Rebî' ilevvel li-seneti sitt ve selâsîn ve mie ve elf

Şuhûdü'l-hâl: Hüseyin b. İbrahim, Murad b. İbrahim, Ebubekir b. Osman, es-Seyyid Alaeddin [b.] el-Hac Hızır ve gayruhüm

148 [41a-1] Molla Bahaeddin Mahallesi ahalisinden el-Hac İbrahim b. Receb'in aynı mahallede bulunan evini Safiye bt. Mehmed'e satması

Medîne-i Âmid mahallâtından Mollâ Bahaeddin mahallesi sükkânından el-Hac İbrahim b. Receb nâm kimesne meclis-i şer' -i hatîr-i lâzımü't-tevkîrde işbu râfi'atü'l-vesîka Safiye bt. Mehmed nâm hâtûn mahzarında bi-tav'ihâ ikrâr-ı sahîh-i şer'î ve i'tirâf-ı sarîh-i mer'î edip akd-i âti'z-zikrin sudûruna değın silk-i mülk-i sahîhimde münselik olup mahalle-i mezbûrede vâki' iki taraftan benim âhar mülküm ve bir taraftan bazen Abdiler ve bazen Haydar Efendi oğlu es-Seyyid Mustafa vereseşi mülkleri ve taraf-ı râbi'den tarîk-ı âm ile mahdûd iki meclis birinin tahtı zîr-i zemîn ve bir kilâr ve matbah ve bir kenîf ve su kuyusu ve avluyu müştemil menzilimi bi-cümleti't-tevâbi' [ve]'l-levâhık tarafeynden icâb ve kabûlü havî ve şürût-ı müfsideden ârî bey'-i bâtt-ı sahîh-i şer'î ile mezbûre Safiye Hâtûn semen-i misli ve kıymet-i mûmâsili olan yüz seksen beş [guruş] ile meclis-i şer' de me'hûz ve müşârunileyhâ ve ba'de'l-kabz-ı muzî'a makbûza meçhûlü'l-aded

ve bir kabza fülûsa bey' ve temlik ve teslim edip ol dahi ber-vech-i muharrer iştirâ ve temellük ve tesellüm ve kabz ve kabûl eyledikten sonra semen-i mezbûr yüz seksen beş guruşu mezbûre Safiye Hâtûn yedinden tamâmen ahz u kabz eyledim. Ba'de'l-yevm menzil-i mahdûd-ı mezkûr âmme-i hukuk ve levâhıkıyla merkûme Safiye Hâtûn'un mülk-i müşterâsıdır, hasbe mâ yeşâ' ve yehtâr zabt ve tasarruf olsun dedikte gibbe't-tasdîki's-şer'î mâ vaka'a bi't-taleb ketb olundu.

Fi'l-yevmi'l-hâdî 'aşar min Rebî'ilevvel li-seneti sitt ve selâsîn ve mi'e ve elf

Şuhûdü'l-hâl: Mehmed Efendi Çayırızâde, Mollâ Süleyman b. Abdullah, el-Hac Kadir b. Bekir, Berber Ali Çelebi b. (), Berber Abdullah b. Ali, Mollâ Mustafa b. Kenan, Mustafa Beşe b. (), Kassârî Mollâ Hasan, İbrahim Çavuş

149 [41a-2] Çernik mahallesinde vefat eden Şirinoğlu demekle meşhur Garef v. Şirin'in vârislerine intikal eden evinin büyük oğlu Tahman ile zevcesi Toma'ya satıldığı

Medîne-i Âmid mahallâtından Çernik mahallesinde sâkin iken bundan akdem hâlik olan Şirinoğlu demekle meşhûr Garef v. Şirin'in sulbî kebîr oğulları Tahman ve Abraham v. İstador nâm zimmîler asâleten ve sulbiye kızı Toma nâm Nasrâniye'nin zevci tarafından husûs-ı âti'l-beyânda vekîl olduğu zât-ı mesfûreyi ma'rifet-i şer'îyye ile ârifân Nenezâde es-Seyyid Ebubekir ve es-Seyyid Osman b. Mustafa şehâdetleriyle şer'an sâbit olan Tomcan v. İmirze nâm zimmî vekâleten meclis-i şer'-i enverde hâmil-i hâzihi'r-rakîm Tomcan v. Ma[r]diros ve zevcesi diğer Toma bt. Tatos taraflarından ikrâr-ı âti'l-beyânı tasdîke vekîl-i müseccelleri olan Haffâf el-Hac Şirin b. İsmail mahzarında her biri bi'l-asâle ve bi'l-vekâle ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm edip mürisimiz hâlik-i mesfûrdan müntakil olup mahalle-i mezbûrede vâki' bir taraftan Yasin Çelebi mülkü ve bir taraftan Mustafa Çelebi mülkü ve bir taraftan Keşiş mülkü ve taraf-ı râbi'den tarîk-ı âm ile mahdûd iki sofa ve tahtlarında zîr-i zemîn ve bir sagîr kilâr ve çardak tahtında matbah ve mecâz ve su kuyusu ve kenîf ve avluyu müştemil senede bir rub' hâne avârızı olan menzilimi bi-cümleti't-tevâbi' ve'l-levâhık tarafeynden îcâb ve kabûlü hâvî ve şürût-ı müfsideden ârf bey'-i bâtt-ı sahîh-i şer'î ile müvekkil-i mezbûr Tahman'a ve zevcesi müvekkile-i mesfûr diğer Toma'ya iştirâken yüz yirmi beş guruş ile adedi ma'lûm bir kabza fülûsa bey' ve temlik ve teslim edip onlar dahi ber-vech-i muharrer iştirâ ve temellük ve tesellüm ve kabûl eylediklerinden sonra semeni olan meblağ-ı mezbûr yüz yirmi beş guruş ile adedi nâ-ma'lûm fülûsu müvekkiletân-ı mezbûretân yedlerinden her birimiz bi'l-asâle ve bi'l-vekâle bi-kadri'l-hısas ahz u kabz edip fülûsu dahi meclis-i şer'de tasnî' eyledik. Ba'de'l-yevm menzil-i mahdûd âmme-i hukukuyla müvekkiletân-ı mezbûretânın iştirâken müşterâsıdır, keyfe mâ yeşâ' ve yehtâr zabt olsunlar, alâka ve medhalimiz kalmamışdır dediklerinde gibbe't-tasdîki's-şer'î mâ vaka'a bi't-taleb ketb olundu.

Fi'l-yevmi's-sânî 'aşar [min] Rebî'ilevvel li-seneti sitt ve selâsîn ve mi'e ve elf

Şuhûdü'l-hâl: Murad b. İbrahim, Ebubekir b. Osman, Sarrâf İbrahim, Hüseyin b. Ömer, Mehmed b. Receb, şâhidânü'l-vekâle

150 [41b-1] Ablak mahallesi halkından el-Hac Ömer b. Mehmed'in, zevcesi Fatma bt. Yusuf'a olan borcunu ödemesi için tembihte bulunulduğu

El-emru kemâ zükira fihi nemekahu'l-[fakîr] ileyhi sübhânehû ve te'âlâ
Es-Seyyid Mehmed Sunullah el-Kadı bi-medîneti [Âmid] -ufiye anhu-

Medîne-i Âmid mahallâtından Ablak mahallesinde sâkine olup zâtı ta'rif-i şer'î ile mu'arrefe olan işbu bâ'isetü'l-vesîka Fâtıma bt. Yusuf nâm hâtûn meclis-i şer'de zevci el-Hac Ömer b. Mehmed mahzarında üzerine da'vâ ve takrîr-i kelâm edip zevcim mezbûr el-Hac Ömer zimmetinde menzil semeninden yüz guruş ve bey' olunan eşyâ bahâsından yedi guruş ve nakid on üç guruşumu yedinden ahz ve yine sincab kaplı bir hatâyî kürk ve bir hatâyî kaftan ve bir sırmalı peçe bağı ve bir üslük ve bir cedîd çuka çakşırı dahi yedimden ahz edip mezkûr sincab kürk on beş guruşa ve kaftanı beş buçuk guruşa ve peçe bağı iki guruşa ve üslüğü iki guruşa ve çakşırı iki guruşa bey' edip meblağ-ı mezbûr zimmetinde bâkî kaldığından mâ'adâ Uncular nâm karyede vâki' babamdan müntakil ma'lûmü'l-hudûd ve'l-müştemilât menzili, bir çiftliğimi mevrû'âtıyla vesâir âlâtıyla doksan guruşa bey' etmekle taleb ederim, suâl olup takrîri tahrîr ve ikrârı mücebince edâya tenbîh olunmak murâdımdır dedikte gibbe's-suâl mezbûr el-Hac Ömer cevâbında fi'l-vâki' zevcem müdde'ie-i mezbûrenin menzil semeninden yüz guruş ve bey' olunan eşyâ bahâsından yedi guruş ve yüz on üç guruş ahz ve zimmetinde deyni olduğunu ve eşyâ-yı mezkûreyi ahz edip mezkûr sincab kaplı hatâyî kürkü on beş guruşa ve hatâyî kaftanı beşer buçuk guruşa ve peçe bağını iki guruşa ve üslüğü iki guruşa ve çakşırı iki guruşa ba'de'l-ahz âhara bey' ve semenlerini ahz ve hâlâ zimmetimde bâkî deynimdir deyü mezbûr el-Hac Ömer meclis-i şer'de bitav'ihî ikrâr, lâkin mezkûr çiftliği ber-vech-i muharrer doksan guruşa bey' eylediğini inkâr edecek, mezbûr el-Hac Ömer'in ikrârı mücebince cem'an yüz kırk altı buçuk guruş olmağla meblağ-ı mezbûru zevcesi müdde'ie-i mezbûreye tamâmen def' ve teslîme mezbûr el-Hac Ömer tenbîh ve mezkûr çiftliğimin bey'i mevkûfen ale'l-beyân kalmağın mâ vaka'a bi't-taleb ketb olundu.

Fi'l-yevmi's-sânî min Rebî'ilevvel li-seneti sitt ve selâsîn ve mi'e ve elf

Şuhûdü'l-hâl: Es-Seyyid Ali Efendi [b.] Şeyh Mehmed, Hüseyin b. İbrahim, Bekir b. Osman, Murad b. İbrahim ve gayruhüm

151 [41b-2] Çernik köyünde vefat eden Mustafa b. Hamdan'ın terekesinin vârisleri arasında paylaşılması

El-emru kemâ zükira fihi nemekahu'l-[fakîr] ileyhi sübhânehû ve te'âlâ
Es-Seyyid Mehmed Sunullah el-Kadı bi-medîne-i [Âmid] -ufiye anhu-

Medîne-i Âmid muzâfâtından Çernik nâm karyede sâkin iken bundan akdem fevt olan Mustafa b. Hamdan b. Mehmed Çavuş'un verâseti zevce-i menkûha-i metrûkesi Meryem bt. Yusuf ile sulbî oğlu Hüseyin ve sulbiye sagîre kızı Kafiye'ye münhasıra olduğu şer'an zâhir olduktan sonra zâtı ta'rîf-i şer'î ile mu'arrefe olan mezbûre Meryem kendi tarafından asâleten ve sagîr-i mezbûr Hüseyin'in vâlide ve vasîsi olmağla vesâyeten meclis-i şer'de kâynbabası olup bundan akdem fevt olan Hamdan b. Mehmed Çavuş'un zevcesi olup terekesine vâzî'atü'l-yed olan işbu bâ'isetül-vesîka Huri bt. İsmail nâm hâtûn mahzarında bi'l-asâle ve bi'l-vesâye ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm edip kâynbabam müteveffâ-yı mezbûr Hamdan hayâtında mâlının sülüsünü vasîsi olduğum sagîr-i mezbûr Hüseyin'e verile deyü vasiyet ve musırnan aleyh fevt olmağla müteveffâ-yı mezbûrun terekesinin sülüsünü taleb eylediğimde müteveffâ-yı mezbûrun terekesinden ber-mûceb-i defter-i kassâm ve hâric ez-defter otuz altı gurus ve kırk dört akçeyi sagîr-i mezbûr için işbu mezbûr Huri bana def' ve teslîm eyledikde ben dahi ber-vech-i muharrer mezbûre Huri yedinden bi'l-vesâye tamâmen ahz u kabz eyledim dedikde gibbe't-tasdîki's-şer'î mâ vaka'a bi't-taleb ketb olundu.

Fi'l-yevmi's-sâmin min Rebî' ilevvel li-seneti sitt ve selâsin ve mi'e ve elf

Şuhûdü'l-hâl: Osman Çelebi [b.] el-Hac Yusuf, es-Seyyid Alaeddin [b.] el-Hac Hızır, Murtaza b. Rıdvan, Ebubekir b. Osman, Murad b. İbrahim ve gayruhüm

152 [42a-1] Çirik, Baliş ve Deyrviran mezralarının yarı hisselerine malikâne usulü mutasarrıf olan Molla Mustafa b. Hasan Efendi'nin hissesini kendi rızasıyla İbrahim b. el-Hac Hüseyin'e feragat ve kasr-ı yed ettiği

El-emru kemâ zükira fihi nemekahu'l-fakîr [ileyhi] sübhânehû ve te'âlâ
Es-Seyyid Mehmed Sunullah el-Kadı bi-medîneti'l-mahrûse -ufiye anhu-

Diyarbakir Voyvodalığı aklâmından olup senede kırk bir gurus mâlı olan Çirik ve senede bin yedi yüz altmış akçe yazısı olan Baliş mezra'ası ve senede dokuz yüz akçe yazısı olan Deyrviran mezra'alarının nısflarına bâ-berât-ı âlî-kadr ber-vech-i mâlikâne mutasarrıf olan Mollâ Mustafa b. Hasan Efendi meclis-i şer'de işbu bâ'isü'l-kitâb İbrahim b. el-Hac Hüseyin mahzarında ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm edip bâ-berât-ı âlî ber-vech-i mâlikâne mutasarrıf olduğum kurâ-i mezbûrenin nısfı benim ve nısf-ı âharı

mezbûr İbrahim'in babası mezbûr el-Hac Hüseyin b. Yusuf üzerinde olup hâlâ karye-i mezbûrede olan nısf hisseleri kendi hüsn-i rızâ ve ihtiyârım ile mezbûr İbrahim'e otuz guruş bedel mukâbelesinde ferâğ-ı mu'teber-i kat'î ile ferâgat ve kasr-ı yed edip ve bedel-i ferâğı olan meblağ-ı mezbûr otuz guruşu mezbûr İbrahim yedinden ahz u kabz eyledim. Ba'de'l-yevm kurâ-i mezbûrların ber-vech-i muharrer ve mâl-ı mîrîlerini beher sene kabzına me'mûr olanlara edâ ve teslîm ve yedine hatt-ı halâs aldıkdan sonra kurâ-i mezbûrenin nısfalarını ber-vech-i mâlikâne zabt eylesin dedikde gibbe't-tasdîki's-şer'î mâ vaka'a bi't-taleb ketb olundu.

Fi'l-yevmi's-sâdis min şehri Rebî'ilevvel li-seneti sitt ve selâsîn ve mi'e ve elf

Şuhûdü'l-hâl: Kahveci Mehmed, el-Hac Mehmed Emin Ağa b. el-Hac Hasan, es-Seyyid Alaeddin [b.] Hacı Hızır, Osman b. () kâtib-i hulefâ-i sipâh, Mustafa b. Ahmed

153 [42a-2] Tilhamid köyünden İbrahim b. Mustafa'nın Camiunnebi mahallesinde bulunan evini Haço b. Mahmud'a satması

Medîne-i Âmid mahallâtından Tilhamid nâm karyeden İbrahim b. Mustafa'nın ammîzâdeleri Mehmed b. Ömer asâleten ve mezbûre Mustafa b. Ömer taraflarından husûs-ı âti'l-beyânda vekîl olduğu Hasan b. Bayezid ve Veli b. Bayram şehâdetleriyle şer'an sâbit olan mezbûr Mehmed vekâleten meclis-i şer'de işbu bâ'isü'l-kitâb Haço b. Mahmud mahzarında her biri bi'l-asâle ve bi'l-vekâle ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm edip silk-i mülk-i sahîhimde münselik olup medîne-i mezbûr mahallâtından Camiunnebi mahallesinde vâki' bir taraftan Na'lbend İbrahim mülkü ve bir taraftan Arab Hacı Ali Medresesi mülkü ve bir taraftan Ahmed mülkü ve taraf-ı râbi'den tarîk-ı hâs ile mahdûd bir meclis ve bir çardak tahtı âhûr ve iki sofa birinin tahtı zîr-i zemîn ve bir neccârı ve kenîf ve avluyu müstemil menzilimi tarafeynden îcâb ve kabûlü hâvî ve şürût-ı müfsideden ârî bey'-i bâtt-ı sahîh-i şer'î ile mezbûr Haço'ya altmış guruşa bey' ve temlîk ve teslîm edip ol dahi ber-minvâl-i muharrer iştirâ ve temellük ve tesellüm ve kabz ve kabûl eyledikten sonra semen olan meblağ-ı mezbûr altmış guruşu mezbûr Haço yedinden her birimiz bi-kadri'l-hises asâleten ve vekâleten ahz u kabz eyledik. Ba'de'l-yevm menzil-i mahdûd-ı mezkûr mezbûr Haço'nun mülk-i müşterâsıdır, keyfe mâ yeşâ' ve yehtâr zabt ve tasarruf eylesin dedikde gibbe't-tasdîki's-şer'î mâ vaka'a bi't-taleb ketb olundu.

Fi'l-yevmi's-sâlis min şehri Rebî'ilevvel li-seneti sitt ve selâsîn ve mi'e ve elf

Şuhûdü'l-hâl: İbrahim b. Hüdaverdi, Cebrail b. Bekir, diğer Cebrail b. (), Hacı Osman b. Hasan, es-Seyyid İbrahim b. Hasan, Rasûl b. Ahmed

154 [42a-3] Molla Alican mahallesinde oturan Seyyid Hüseyin'in eşi Ümmü Hanım ile sulbî oğlu İbrahim'e zaruri masrafları için nafaka ödeyeceği

Medîne-i Âmid mahallâtından Mollâ Alican mahallesinde sâkine olup zâtı ta'rîf-i şer'î ile mu'arrefe olan işbu bâ'isetü'l-vesîka Ümmü bt. İsmail nâm hâtûn meclis-i şer' de takrîr-i kelâm edip ben yine mahalle-i mezbûre sükkânından olup bundan akdem gâib olan es-Seyyid Hüseyin b. İbrahim'in zevcesi olup ve işbu meclis-i şer' de mevcûd ve müşâhede olan sagîre İbrahim dahi sulbî oğlu olup nafaka ve kisve vesâir levâzım-ı zarûriyemiz için bir akçe ve bir habbe komayıp nafaka ve kisveye eşedd-i ihtiyâcımız vardır. Zevcim gâib-i mezbûr Seyyid Hüseyin üzerine kadr-i ma'rûfe akçe takdîr olunmak matlûbundur dedikde zeyl-i hüccetde isimleri mastûr olan sikât-ı muvahhidinden cemm-i gafîr ihbârlarıyla merkûme Ümmü gâib-i mezkûrun zevce-i menkûhası ve sagîr-i mezbûr İbrahim dahi sulbî oğlu olduğu mu'ayyen ve mütehakkık olduğdan sonra mezbûre Ümmü ile sagîr-i mezbûr İbrahim gâib-i mezbûr gider olduğda nafaka ve kisve vesâire levâzım-ı zarûriye için bir akçe veyahud nafaka cinsinden bir nesne komadığına veyahud nafaka ve kisveleri görmek için bir kimesneyi vekîl almadığına yemîn teklîf olundukda mezbûre Ümmü dahi alâ vefkî'l-mes'ûl yemîn billahî'l-aliyyî'l-a'lâ edicek hâkim-i muvakkı'-ı sadr-ı kitâb tûbâ lehû [42b] ve hüsn-meâb hazretleri merkûme Ümmü ve sagîr-i mezbûr İbrahim'in nafaka ve kisve vesâire levâzım-ı zarûriyeleri için zevc-i gâib-i mezbûr es-Seyyid Hüseyin üzerine târîh-i kitâbdan külle yevm on beş akçe farz ve takdîr edip meblağ-ı mefrûz-ı mezbûreyi istidâne edip vech-i meşrûh üzere nafaka ve kisve vesâire levâzım-ı zarûriyesine sarf ve vakt-i zaferde gâib-i mezbûr es-Seyyid Hüseyin üzerine yine rücû'a izn-i şer'î verilip mâ hüve'l-vâki' bi't-taleb ketb olundu.

Fi'l-yevmi's-sâbi' min şehri Rebî'ilevvel li-seneti sitt ve selâsîn ve mi'e ve elf

Şuhûdü'l-hâl: Ali b. Ramazan, Ali Beşe b. Ebezâde, Mahmud b. İbrahim, Mehmed b. Yusuf, Hassaoğlu bakkâl, Ahmed b. İbrahim, Ali Efendi b. Şeyh Mehmed, Alaeddin b. Hızır ve gayruhüm

155 [42b-1] Sipahi çarşısında bulunan üç adet dükkânın İmadiye Mescidi mahallesinde hayır sahiplerinden el-Hac Hoca Kasım b. Şah Hüseyin Kethüda'nın vakfî gelirlerinden olduğu

El-emru kemâ zükira fihi nemekahu'l-fakîr ileyhi sübhânehû ve te'âlâ

Es-Seyyid Mehmed Sunullah b. es-Seyyid eş-Şeyh Kasım es-Surî el-Kayserî el-Kadı bi-medîne-i Âmid el-mahmiyye -ufiye anhümâ-

Medîne-i Âmid mahallâtından Hasırlı mahallesinde sâkine Sem'ânzâde Osman Çelebi b. Mustafa meclis-i şer'-i hatîr-i lâzımü't-tevkîrde medîne-i mezbûre mahallâtından

İmadiye Mescidi mahallesinde sâkine ashâb-ı hayrâtdan merhûm el-Hac Hoca Kasım b. Şah Hüseyin Kethüdâ'nın evlâdından olup mârru'z-zikr İmadiye Mescidi mühimmâtına ve eczâ-i şerîfe tilâvetine ve fazlası evlâdına ve evlâd-ı evlâdına ile'l-inkırâz batnen ba'de batnin meşrûtu-ı vakfı olan akâr ve müsakkafât-ı ma'lûmesine evlâdiyet ve meşrûtiyet üzere bilfi'l mütevellî olup zikr-i âti üç bâb dükkâna vakf-ı mezbûrdan olmak üzere bi't-tevliye vaz'u'l-yed olan işbu râfi'atü'l-vesika fahrü'l-muhadderât Ümmühani Hanım bt. Reiszâde Abdullah Efendi tarafından husûs-ı âti'z-zikre vekil olduğu müşârunileyhânın zâtını mu'arrefe-i şer'iyye ile ârifân İskender Paşa mahallesinden Mustafa b. Mehmed ve Yusuf b. Abdullah şehâdetleriyle mahzar-ı hasm-ı câhidde şer'an sâbit ve sübût-ı vekâletine hükm-i şer'î lâhık olan Za'îm Hasan Ağa b. Abdullah atıku'l-mezbûr Reiszâde Abdullah Efendi mahzarında üzerine da'vâ ve takrîr-i kelâm edip medîne-i Âmid'de Sipâhi çarşısı demekle ma'rûf sûk-ı kebîrde vâki' ve birbirine muttasıl ve bir taraftan müteveffâ Sem'ânoğlu Ali Çelebi veresesi mülkleri olan dükkân ve bir taraftan yine medîne-i mezbûrede vâki' Ali Paşa Câmi'-i şerîfi Evkâfi'ndan olan dükkân ve bir taraftan vakf-ı Bezzâzistân ve bir taraftan tarîk-ı âm ile mahdûd her biri ikişer kepenekli iki dükkân ve onların kurbunda vâki' bir taraftan benim âhar mülküm ve bir taraftan medîne-i mezbûrede vâki' Cami'-i kebîr Evkâfi'ndan olan dükkân ve tarafeyni tarîk-ı âm ile mahdûd ve kezâlik iki kepenekli bir dükkânı işbu yedimde olan mübâyâ'a hücceti mantûkunca evkâf-ı mezbûrenin evlâdiyet ve meşrûtiyet üzere mütevellîsi iken fevt olan mezbûr Reiszâde es-Seyyid Ahmed Ağa b. Yasin Ağa hayâtında bey'-i kat'î ile semen-i ma'lûm makbûza iki bâb dükkânı bana bin yüz yirmi dört senesi Şa'bân-ı şerîfi selhi günü ve bir bâb dükkânı dahi sene-i mezbûre Ramazân-ı şerîfinin altıncı günü bey' edip ben dahi ber-vech-i muharrer iştirâ ve temellük ve tesellüm ve kabz ve kabûl edip şu kadar sene zabt etmiş iken müvekkile-i mezbûre vakf-ı mezbûrdan olmak zu'muyla bi-gayrı hakkın zabt eylediğinden mâ'adâ dükkân-ı mezkûrların ecr-i misli olmak üzere müddet-i tasarrufumda müctemi' olan beş yüz guruşu dahi bi-gayrı vechin cebren benden ahz u kabz etmekle taleb ederim. Suâl olunup mezkûr dükkânlar ile meblağ-ı mezbûru bana teslim ve red etmek üzere müvekkile-i mezbûreye tenbih olunmak matlûbumdur dedikde gibbe's-suâl vekil-i mezbûr cevâbında fi'l-vâki' kaziyye vech-i muharrer üzere olup zikr olunan üç aded dükkânı müvekkilem mezbûre ber-vech-i muharrer zabt ve meblağ-ı mezbûru dahi ahz u kabz eylediğini ikrâr, lâkin zikr olunan üç aded dükkânı müvekkilem mezbûrenin yedinde olan vakfiye-i ma'mûlün bihâ ve şugûl-i aleyhâsı mantûkunca müvekkilem mezbûrenin mütevellîsi olduğu vâkîf-ı merhûm mezbûr el-Hac Hoca Kasım'ın mârru'z-zikr İmadiye Mescidi mühimmâtına ve eczâ-i şerîfe tilâvetine ve fazlası evlâdına ve evlâd-ı evlâdına ile'l-inkırâz meşrûtu-ı vakfı olup ve bin yüz yirmi dört senesi Ramazân-ı şerîfine gelinceye değin [43a] taraf-ı vakf-ı mezbûrdan zabt ve bir mütevellî ve icâre-i seneviye ile âhara icâr ve ücretinden hâsıl olan meblağ masârîf-ı evkâf-ı mezbûreye ve vech-i meşrûh üzere harc u sarf olunup ve evkâf-ı mezbûreye evlâdiyet ve meşrûtiyet üzere mütevellî iken fevt olan bâyi'-i mezbûr es-Seyyid Ahmed Ağa b. es-Seyyid Yasin Ağa zikr olunan dükkânları vakf-ı mezbûrdan olmak üzere bi't-tevliye zabt [ve] icâr ve ücretlerini vakf-ı mezbûr için ahz u kabz eylediğini bi'd-defa'ât lede's-şühûd ikrâr ve i'tirâf edip ve bu husûs bu vech üzere olduğu meşhûr ve mütevâtir olmak üzere zikr olunan dükkânların

vakf-ı mezbûrdan olduğunu mezbûr Osman Çelebi'den bin yüz otuz beş senesinde medîne-i mezbûrede seccâde-nişîn-i şerî'at-ı Mustafavî olan merhûm Lagarîzâde Ahmed Efendi huzûrunda da'vâ ve mürâfa'a olduğumuzda merhûm-ı mûmâileyh dahi kemâ yenbagî hakka vusûl için sene-i mezbûrede Diyarbekir valisi vezîr-i hatîr-i mükerrrem devletlü sa'âdetlü Ahmed Paşa hazretlerinin taraflarından husûs-ı mezbûra mübâşir ta'yîn olunan İmâm es-Seyyid Mustafa Efendi b. es-Seyyid Mehmed Efendi ve Bektaş Çavuş b. Mehmed ile zikr olunan dükkânların üzerlerine varıp bî-garaz müslimîn mahzarlarında akd-i meclis-i şer'-i kavîm eyledikde zikr olunan dükkânlar vakf-ı mezbûrdan olduğunu merhûm-ı mûmâileyh huzûrunda da'vâ ve mütevâtiren bi'l-vekâle isbât eylediğimde mezkûr dükkânlar ile müddet-i tasarrufunda mezkûr dükkânların ecr-i misli olan meblağ-ı mezbûru taraf-ı vakf-ı mezbûr için hüküm ve sene-i mezbûre Cumâdelâhiresi târîhiyle müverrah merhûm-ı mûmâileyh imzâsıyla mûmzâ ve hatemi ile mahtûm müvekkilem mezbûrenin yedine işbu hüccet-i şer'iyeyi i'tâ etmekle müvekkilem mezbûre dahi târîh-i mezbûrdan beru ber-vech-i muharrer vakfiyet üzere zabt eder deyü def'le mukâbele ve def'-i meşrûhuna mutâbık bir kıt'a hüccet-i şer'iyeye ibrâz eyledikde gibbe'l-istintâk mezbûr Osman Çelebi cevâbında mazmûn-ı hüccet-i mezbûreyi bi'l-küllîye inkâr edicek, vekîl-i mezbûrdan mazmûn-ı hüccet-i mezbûreye beyyine taleb olundukda udûl-i ahrâr-ı ricâl-i müsliminden olup Derviş Hüseyin mahallesi sükkânından İmâmzâde Ebubekir Efendi b. el-Hac Mahmud Efendi ve İmâm İshak Efendi b. Halil ve İmadiye mahallesinden Abdülfettah b. Mehmed ve Memeddin mahallesinden Mehmed Çelebi b. Ömer ve el-Hac Mustafa b. Mehmed ve Katırpınarı mahallesinden Za'îm Mustafa Ağa b. Abdülkerim ve el-Hac Mustafa b. Osman nâm kimesneler li-ecli's-şehâde meclis-i şer'e hâzîrûn olup isre'l-istişhâd fi'l-hakîka hâl târîh-i mezbûrede medîne-i mezbûrede seccâde-nişîn-i şerî'at-ı garrâ olan merhûm Lagarîzâde Ahmed Efendi huzûrunda mezkûr dükkânların ber-vech-i muharrer vakfiyeti mezbûr Osman Çelebi'den da'vâ ve mürâfa'a olduklarında merhûm-ı mûmâileyh kemâ yenbagî hakka vusûl için sene-i mezbûrede Diyarbekir valisi vezîr-i müşârûnileyh tarafından husûs-ı mezbûra mübâşir ta'yîn olunan merhûm İmâm es-Seyyid Mustafa Efendi ve Bektaş Çavuş ile mezkûr dükkânların üzerine varıp bî-garaz müslimîn mahzarlarında akd-i meclis-i şer'-i kavîm eyledikde vekîl-i mezbûr Za'îm Hasan Ağa mezkûr dükkânlar ber-vech-i muharrer mârru'z-zikr İmadiye Mescidi mühimmâtına ve eczâ-i şerîfe tilâvetine ve fazlası evlâdına ve evlâd-ı evlâdına ile'l-inkırâz batnen ba'de batnin meşrût-ı vakfi olan akâr ve müsakkafâtdan olup ve bin yüz yirmi dört senesi Ramazân-ı şerîfine gelinceye değin taraf-ı vakıfdan zabt ve yed-i mütevellî ve icâre-i seneviye ile âhara icâr ve ecr-i mislden hâsıl olan meblağ masârıf-ı evkâf-ı mezbûreye harc u sarf olunup evkâf-ı mezbûreye evlâdiyet ve meşrûtiyet üzere mütevellî iken fevt olan bâyi'-i mezbûr merhûm es-Seyyid Ahmed Ağa b. es-Seyyid Yasin dahi zikr olunan dükkânları vakf-ı mezbûrdan olmak üzere bi't-tevliye zabt ve icâr ve ücretlerin vakf-ı mezbûr için ahz u kabzını bi'd-defa'ât lede's-şühûd ikrâr ve i'tirâf edip ve bu husûs bu vech üzere olduğunu vekîl-i mezbûr Hasan Ağa merhûm-ı mûmâileyh Lagarîzâde Ahmed Efendi huzûrunda münâza'un fih olan dükkânlar üzerinde mütevâtiren isbât eyledikde mezkûr dükkânlar ile mezbûr Osman Çelebi'nin müddet-i tasarrufunda dükkân-ı mezkûrların ecr-i misli olan beş yüz guruşu dahi taraf-ı vakf-ı mezbûr için [43b]

müvekkile-i mezbûreye teslîme bizim huzûrumuzda hükm ve yedine işbu hüccet-i şer'ıyyeyi i'tâ eyledi. Bizler mazmûn-ı hüccet-i mezbûreye bu vech üzere şâhidleriz, şehâdet dahi ederiz deyü her biri edâ-i şehâdet-i şer'ıyye eylediklerinde ba'de't-ta'dil ve't-tezkiye şehâdetleri makbûle olmağın mücebince mezbûr Osman Çelebi müvekkile-i mezbûre ile vech-i şer'î mu'ârazadan men' olunup mâ vaka'a bi't-taleb ketb olundu.

Fi'l-veyemi't-tâsi' ve'l-ısrîn min Saferi'l-hayr li-seneti sitt ve selâsîn ve mi'e ve elf

Şuhûdü'l-hâl: Es-Seyyid Rasul Çelebi b. es-Seyyid Ahmed, el-Hac Hüseyin b. el-Hac Abdurrahman, Abdullah Çelebi b. Mustafa tütüncü, Ramazan b. Ali meyveci, Ömer Çelebi. b. Ahmed, Mehmed Çelebi b. İsmail, Ali Beşe Ebezâde, Mustafa b. Ahmed, Mustafa b. Receb, Yeğen Hasan Efendi b. Ahmed, Mollâ Ahmed b. Ebubekir, es-Seyyid Ali Efendi b. eş-Şeyh Mehmed, Ketenci es-Seyyid İbrahim b. Seyyid Ali, es-Seyyid Alaeddin b. el-Hac Hızır, Ebubekir b. Osman, Murad b. İbrahim ve gayruhüm

156 [43b-1] Diyarbakır'ın Çaruğı mahallesinde Mustafa b. Abdullah'ın mülkü olan evin Bedros v. Tomcan'a satıldığı

El-emru kemâ zukira [fihî] nemekahu'l-fakîr ileyhi sübhânehû ve te'âlâ
Es-Seyyid Mehmed Sunullah el-Kadı bi-medîneti'l-mahrûse -ufiye anhu-

Mübâya'a, 625 guruş

Medîne-i Âmid mahallâtından Çaruğı mahallesinde sâkin Mustafa b. Abdullah nâm kimesne tarafından husûs-ı âti'l-beyânda vekîl olduğu ve Kılbaş mahallesinden Kasım b. Abdullah ve Hoca Ahmed mahallesinden Mustafa b. Ahmed şehâdetleriyle şer'an sâbit olan İsmail b. Abdullah vekâleten meclis-i şer'de işbu hâmilü'r-rakîm Bedros v. Tomcan nâm zimmî muvâcehesinde bi'l-vekâle ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm edip akd-i âti'z-zikrin sudûruna değîn müvekkilim mezbûrun silk-i mülk-i sahîhinde münselik olup mahalle-i mezbûrede vâki' bir taraftan Basmacı Ahmed Çelebi mülkü ve bir taraftan bazen Türkmen Bölükbaşıoğlu Ebubekir mülkü ve bazen Na'lbend el-Hac Ahmed mülkü ve bir taraftan tarîk-ı hâs ve taraf-ı râbi'den tarîk-ı âm ile mahdûd bir oda ve tahtı âhûr ve bir kenîf ve avluyu müştetil ve bir yazlık ve dâhilinde üç sofa ve bir neccârı ve bir meclis ve tahtları zîr-i zemîn ve bir eyvân ve bir matbah ve muttasılinda bir meclis ve kenîf ve bir su kuyusu ve avluyu muhtevî menzilimi bi-cemî'i't-tevâbi' ve'l-levâhık tarafeynden îcâb ve kabûlü hâvî şürût-ı müfsideden ârî bey'-i bâtt-ı sahîh-i şer'î ile müvekkilim mezbûr Mustafa mesfûr Bedros'a altı yüz yirmi beş guruş ile adedi nâ-ma'lûm bir kabza fülûsa bey' ve temlik ve teslîm edip ol dahi ber-minvâl-i muharrer iştirâ ve temellük ve tesellüm ve kabz ve kabûl eyledikten sonra semeni olan meblağ-ı

mezbûr altı yüz yirmi beş guruş ile adedi nâ-ma'lûm bir kabza fülûsa müvekkilim mezbûr Mustafa Çelebi mesfûr Bedros yedinden tamâmen ahz u kabz edip ve fülûsu dahi meclis-i şer' de tasnî' eyledim. Ba'de'l-yevm menzil-i mahdûd-ı mezkûr mesfûr Bedros'un mülk-i müşterâsıdır, keyfe mâ yeşâ' ve yehtâr mülkiyet üzere zabt ve tasarruf eylesin, alâka ve medhalim kalmamışdır dedi dedikde gıbbe't-tasdîki'ş-şer'î mâ vaka'a bi't-taleb ketb olundu.

Fi'l-yevmi's-sâbi' 'aşar min şehri Rebî'ilevvel li-seneti sitt ve selâsîn ve mi'e ve elf

Şuhûdü'l-hâl: Mehmed Çelebi b. İsmail Sem'ânzâde, Karakethüdaoğlu Hacı Halil, Abdülkadir b. el-Hac Hüseyin, el-Hac İbrahim, el-Hac Bekir b. Ömer Paşa, Ahmed Çelebi Karahocazâde, el-Hac İbrahim çukacı, Hacı Hüseyin çukacı, Berber Mollâ Veli b. Mehmed, Yusuf tâbi'-i el-Hac Fethizâde, şâhidânü'l-vekâle ve gayruhüm

157 [44a-1] Eğil kazasının Zağrokân köyünden Ömer, Osman ve Umur ile kız kardeşleri Hanife ve anneleri Zerika Hanım'a ait bağın yarım hissesini Ali Ağa'ya sattıkları

Mübâya'a, 20 guruş

Eyâlet-i Diyarbekir'e tâbi' Eğil kazâsında vâki' Zağrokân nâm karyeden Davud b. Abdal asâleten ve karındâşları Ömer ve Osman ve Umur ve kız karındâşı Hanife ve vâlideleri Zerika bt. Seyyid Ali taraflarından husûs-ı âti'l-beyânda vekîl olduğu Abbas b. el-Hac Kaplan ve Hasan b. Saruhan şehâdetleriyle şer'an sâbit olan mezbûr Davud vekâleten meclis-i şer' de işbu bâ'isü'l-kitâb Ali Ağa b. Mustafa'nın vâlidesi ve tarafından husûs-ı âti'l-beyânı tasdîke vekîl-i müsecceli olan diğer Zerika bt. Hüseyin mahzarında asâleten ve vekâleten ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm edip akd-i âti'z-zikrin sudûruna değin silk-i mülk-i sahîhimde münselik olup karye-i mezbûrede vâki' bir taraftan Gülâbi bâğı ve bir taraftan Abbas bâğı ve bir taraftan Ali bâğı ve taraf-ı râbi'den tarîk-ı âm ile mahdûd Bekir Bey'in bâğı bayarıyla ve bir dam ve bir ma'sarayı ve eşcâr-ı müsmire ve gayr-ı müsmireyi muhtevî bâğımızın nısfılarını bi-cemî'i't-tevâbi' tarafeynden icâb ve kabûlü hâvî bey'-i bâtt-ı sahîh-i şer'î ile müvekkil-i mezbûr Ali Ağa'ya yirmi guruşa bey' ve temlik ve teslîm edip ol dahi ber-minvâl-i muharrer iştirâ ve temellük ve kabûl eyledikten sonra semeni olan meblağ-ı mezbûr yirmi guruşu müvekkil-i mezbûr Ali Ağa yedinden asâleten ve vekâleten ahz u kabz edip ve mahallinde kabzına taslît eyledim. Ba'de'l-yevm zikr olunan bâğın ber-vech-i muharrer nısfıları müvekkil-i mezbûr Ali Ağa'nın mülk-i müşterâsıdır, keyfe mâ yeşâ' ve yehtâr zabt eylesin dedikde gıbbe't-tasdîki'ş-şer'î mâ vaka'a bi't-taleb ketb olundu.

Fi'l-yevmi'l-hâdî 'aşar min şehri Rebî'ilevvel li-seneti sitt ve selâsîn ve mi'e ve elf

Şuhûdü'l-hâl: Bekir b. Hasan, Hindi b. Emirze, Hamza b. Ferman, Melih b. Mikâil, Mehmed b. (), Ramazan b. (), Bekir b. Osman, Murad b. İbrahim ve gayruhüm

158 [44a-2] Diyarbakır'da misafir olarak bulunan Siverekli el-Hac Ahmed'in bir müddet önce hanımını yumruk ile darb eden Musli ile anlaşarak davasından vazgeçtiği

İbrâ

Eyâlet-i Diyarbekir'e tâbi' Siverek kazâsında Cami'-i kebîr mahallesinden olup hâlâ Diyarbekir'de bi'l-müsâfire sâkin el-Hac Ahmed b. Abdullah meclis-i şer' de işbu bâ'isü'l-kitâb Musli b. Merdanlı Ali mahzarında ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm edip târîh-i kitâbdan altı sene mukaddem fevt olan zevcem Sultan'ı yumruk ile mezbûr Musli darb etmiş idi deyü da'vâ sadedinde idim. El-hâletü hâzihî yedine verilen hüccet mantûkunca da'vâ-yı mezkûremden fâriğa olup husûs-ı mezbûra müte'allika âmme-i da'vâdan mezbûr Musli'nin ve karındâşı Ahmed Beşe'nin zimmetlerini ibrâ-i âmm-ı râfi'ü'l-hısâm ile ibrâ ve ıskât eyledim. Fimâ ba'd husûs-ı mezbûra müte'allika da'vâ ve nizâ' ve mutâlebât ve muhâsamâtım kalmamışdır dedikte gibbe't-tasdîki's-şer'î mâ vaka'a bi't-taleb ketb olundu.

Fi'l-yevmi't-tâsi' 'aşar min şehri Reb'ilevvel li-seneti sitt ve selâsîn ve mi'e ve elf

Şuhûdü'l-hâl: Seyyid Ali Efendi b. Şeyh Mehmed, Ebubekir b. Osman, Murad b. İbrahim, Abdullah b. İbrahim, Mollâ Hüseyin b. Mollâ Mustafa, el-Hac Hasan b. Ömer, Mollâ İsmail b. Davud, Mustafa b. Hüseyin, el-Hac Hasan b. Ömer, Mehmed b. Mollâ Mustafa ve gayruhüm

159 [44b-1] Diyarbakır Mütesellimi Mustafa Ağa'nın mutfak ve kiler masrafları için esnaftan alınan emtia parasının vekilharcı İbrahim Ağa tarafından ödendiği

Bilfi'l Diyarbekir muhâfızı olan vezîr-i hatîr-i mükerrerem, münîr-i müşterî-zamîr-i mu'azzam devletlü sa'âdetlü Ahmed Paşa -yesserallahu bi'l-hayr mâ yeşâ'- hazretlerinin kâimmakâmları fahrü'l-emâcid ve'l-ekârim Mustafa Ağa'nın vekilharcları olan Mi'mârzâde İbrahim Ağa b. Murad meclis-i şer'-i enverde medîne-i mezbûre[de] Pazarbaşı Ömer Çelebi b. el-Hac Mehmed ve Ekmekçi Şeyhi es-Seyyid Osman ve Gezer İvaz v. () ve Allâf Ahmed Beşe b. Şahin ve Tavukçu es-Seyyid Ali b. Hüseyin ile Sebzeçi Şemun v. Hanna ve Mumcu Abdullah ve Attâr Mustafa b. Ahmed ve Sabuncu es-Seyyid Mehmed b. Murad ve Kassâb es-Seyyid İsmail b. Hüseyin ve Bulgurcu Remye v.

Ohan muvâcehelerinde takrîr-i kelâm edip mütesellim-i mûmâileyh Mustafa Ağa'nın matbah ve kilârları masârıfı için bin yüz otuz altı senesi Saferü'l-hayr guresinden tamâmına değin bir ayda emirleriyle ber-mûceb-i defter-i müfredât mezbûr Pazarbaşı Ömer Çelebi yedinden narh-ı rûzî üzere iştirâ ve kabz ve mahalline îsâl ve teslim eylediğim revgan ve asel vesâir beynimizde ma'lûm bakkâl metâ'ı bahâlarından seksen iki buçuk guruş on para Ekmekçi Şeyhi mezbûr Seyyid Osman yedinden kezâlik iştirâ ve kabz eylediğim ma'lûmü'l-vezn nân-ı azîz bahâsından otuz buçuk guruş üç para ve mezbûr Ahmed Beşe yedinden kezâlik iştirâ ve kabz eylediğim ma'lûmü'l-keyl şa'îr ve hinta ve tuz ve nohud bahâlarından altmış dokuz buçuk guruş on para ve Tavukçu es-Seyyid Ali ve Sebzeci Şemun yedlerinden kezâlik iştirâ ve kabz eylediğim tavuk ve nişasta ve dakîk ve sebze bahâlarından yirmi iki guruş otuz para ve Mumcu Abdullah yedinden kezâlik iştirâ ve kabz eylediğim beynimizde ma'lûmü'l-vezn şem' bahâsından altı guruş on altı para ve Sabuncu Şeyhi mezbûr Seyyid Mehmed yedinden kezâlik iştirâ ve kabz eylediğim ma'lûmü'l-vezn sabun bahâsından üç buçuk guruş yedi para ve mezbûr Kassâb Şeyhi Seyyid İsmail yedinden kezâlik iştirâ ve kabz eylediğim beynimizde ma'lûmü'l-vezn lahm ve ciğer ve mumbâr bahâlarından yetmiş üç buçuk guruş beş para ve Bulgurcu Remye yedinden kezâlik iştirâ ve kabz eylediğim ma'lûmü'l-keyl bulgur bahâsından yirmi dört guruş ve mezbûr Attâr Ahmed Çelebi yedinden kezâlik iştirâ ve kabz eylediğim beynimizde ma'lûmü'l-attâriye bahâsından beş guruş iki para ki, cem'an üç yüz on sekiz buçuk guruş ve beş para hakları müctemi' olur. Meblağ-ı mecmû'-ı mezbûru mütesellim-i mûmâileyh hazretleri mezbûrûna tamâmen edâ ve teslim olunmak üzere edâ etmeleriyle ben dahi mezbûrûna ber-mûceb-i defter-i müfredât meblağ-ı mecmû'-ı mezbûru mütesellim-i mûmâileyh mâlından bi-kadri'l-hîses her birine îsâl ve teslim eyledim. Onlar dahi her biri kabz ve tesellüm eylediler. Suâl olup takrîrleri tahrîr olunmak murâdıdır dedikde gibbe's-suâl mezbûrûn cevâblarında fi'l-vâki' hâl bâlâda muharrer ve beyân olunduğu vech üzere sene-i mezbûre Saferü'l-hayr guresinden tamâmına değin bir ayda mütesellim-i mûmâileyh hazretlerinin matbah ve kilârı masârıfı için yedimizden iştirâ ve kabz olunan emti'a-i ma'lûmenin semenlerinden müctemi' olan hakkımızı vekîlharcları merkûm İbrahim Ağa yedinden bi't-tamâm ahz u kabz eyledik. Eşyâ-i mezbûre semenlerinden mütesellim-i mûmâileyh hazretleri zimmetlerinde bir akçe ve bir habbe hakkımız bâkî kalmadı deyü mukırr ve mu'terif olduklarında hıfzan li'l-makâl ketb olundu.

Fi'l-yevmi'r-râbi' min şehri Rebî'ilevvel li-seneti sitt ve selâsîn ve mi'e ve elf

Şuhûdü'l-hâl: Es-Seyyid Ali Efendi b. Şeyh Mehmed, Hüseyin b. İbrahim, Murad b. İbrahim, Ahmed b. Murad, Yusuf b. Abdullah, Eyüb b. Şahin, Ebubekir b. Osman ve gayruhüm

160 [45a-1] Kalenderhane mahallesinde bulunan Molla Ahmed ve Molla Ömer'in müştereken sahip oldukları evin Hasan'a satıldığı

Medîne-i Âmid muzâfâtından Örenli nâm karye sükkânından Hasan b. Ahmed kendi tarafından asâleten ve karındâşı Osman tarafından husûs-ı âti'l-beyânda vekîl olduğu Şeyhmus b. Mustafa ve Osman b. İbrahim şehâdetleriyle vekâleten ve Âişe bt. Osman nâm hâtûn tarafından kezâlik husûs-ı âti'l-beyânda vekîl olduğu şâhidân-ı mezbûrân şehâdetleriyle vekâleti sâbit olan Eyüb b. el-Hac Süleyman vekâleten meclis-i şer'î hatîr-i lâzımü't-tevkîrde işbu râfi'ül-vesîka Hasan b. Âşur mahzarında her biri bi'l-asâle ve bi'l-vekâle ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm edip akd-i âti'z-zikrin sudûruna değin silk-i mülk-i sahîhimde münselik olup medîne-i mezbûre mahallâtından Kalenderhane mahallesinde vâki' bir taraftan Âişe bt. el-Hac Ahmed mülkü ve bir taraftan Ruhâlî mülkü ve bir taraftan Haço mülkü ve taraf-ı râbi'den göl tarîkı ile mahdûd bir meclis ve bir neccârı ancak mecâz ve kenîf ve su kuyusu ve matbah ve avlu Mollâ Ahmed ve Mollâ Ömer ile müşterek olup menzîlimizi tarafeynden îcâb ve kabûlü hâvî ve şürût-ı müfsideden ârî bey'-i bâtt-ı sahîh-i şer'î ile mezbûr Hasan'a bi'l-asâle ve bi'l-vekâle kırk guruş ve on guruş kıymetli bir çuka biniş ile meclis-i akidde mevcûd ve ba'de'l-kabz muzî'a mechûlü'l-aded bir kabza fülûsa bey' ve temlik ve teslîm eylediğimizde ol dahi ber-minvâl-i muharrer iştirâ ve temellük ve tesellüm ve kabz ve kabûl eyledikten sonra semen-i merkûm kırk guruş ile on guruş kıymetli mezkûr çuka binişi mezbûr Hasan yedinden her birimiz bi-kadri'l-hîses bi'l-asâle ve bi'l-vekâle tamâmen ahz u kabz eyledik. Ba'de'l-yevm menzîl-i mahdûd-ı mezkûr merkûm Hasan'ın mülk-i müşterâsıdır, hasbe mâ yeşâ' ve yehtâr mutasarrıf olsun dediler dediklerinde gibbe't-tasdîki's-şer'î mâ vaka'a bi't-taleb ketb olundu.

Fi'l-yevmi't-tâsi' 'aşar min şehri Rebi'ilevvel li-seneti sitt ve selâsîn ve mi'e ve elf

Şuhûdü'l-hâl: Mollâ Hasan Rasül, Mollâ Davud b. Ali, Mollâ Mehmed b. Veli, Mollâ Osman b. İbrahim, Şeyhmus b. Mustafa, Şahin b. Ömer

161 [45a-2] Mehmed Paşa mahallesinde vefat eden Pastacı Ali Çelebi b. İbrahim'in terekesinin Sultan Hanım'a ait olduğundan Ali, Abbas ve Ebubekir'in müdahalede bulunmamaları gerektiği

El-emru kemâ zükira fihi nemekahu'l-fakîr ileyhi sübhânehû ve te'âlâ
Es-Seyyid Mehmed Sunullah el-Kadı bi-medîne-i Âmid el-mahmiyye -ufiye anhu-

Eyâlet-i Diyarbekir'e tâbi' Eğil kazâsı kurâlarından Kibleteyn nâm karye sükkânından Ali b. Mehmed ve ammîzâdesi Abbas b. Mustafa ve es-Seyyid Ebubekir b. İbrahim nâm kimesneler meclis-i şer'îde Diyarbekir mahallâtından Mehmed Paşa mahallesinde sâkin iken bundan akdem fevt olan Bastacı Ali Çelebi b. İbrahim nâm kimesnenin

ammîsi kızının kızı işbu bâ'isetü'l-kitâb Sultan bt. Mehmed nâm hâtûn mahzarında üzerine da'vâ ve takrîr-i kelâm edip müteveffâ-yı mezbûr Bastacı Ali Çelebi min ciheti'l-ma'sûbeti'n-nesebiye bizim ammîzâdemiz olup terekesinin rub'u zevce-i menkûha-i metrûkesi işbu hâzîratü fi'l-meclis Havva bt. Yedigâr'a ve selâse-i erba'ı kızlara isâbet edip müteveffâ-yı mezbûre kızlar mezbûre Sultan'dan mukaddem iken müteveffâ-yı mezbûre işbu mezbûre vâris olmak zu'muyla terekesine vâzî'atü'l-yed olmağla suâl olunup takrîri tahrîr ve müceb-i şer'îsi icrâ olunmak matlûbumdur dediklerinde gibbe's-suâl mezbûre Sultan cevâbında ben müteveffâ-yı mezbûr Bastacı Ali Çelebi'nin li-ebeveyn ammîsi kızının kızı olup verâseti bana ve zevcesi mezbûreye münhasıradır. Min ciheti'l-ma'sûbeti'n-nesebiye müteveffâ-yı mezbûrun li-ebeveyn ammîsi kızının kızı olduğum hattâ müteveffâ-yı mezbûr hayâtında ve kemâl-i akl [u] sıhhatinde mahzar-ı müslimînde meşhûr ve mütevâtîr üzere kirâren ve mirâren ikrâr ve işhâd etmişdir deyü def' ve müdde'iyûn-ı mezbûrûn ber-vech-i muharrer ammîzâdeler olduklarını inkâr edicek, müdde'iyûn-ı mezbûrûndan müdde'âlarını mübeyyin beyyine talep olundukda istimhâl eylediklerinden taraf-ı şer'den imhâl olunup müddet-i mehl-i şer'î bilâhare münkaziye olup ikâmet-i beyyineden her biri ızhâr-ı acz eylediklerinden mâ'adâ tashîh-i nesebe ve tasvîr-i müdde'âyâ kâdir olmadıkları inde's-şer'-i şerîf zâhir ve nümâyân olmağın merkûme Sultan'dan def'-i meşrûhuna mutâbık beyyine talep olundukda udûl-i ahrâr-ı ricâl-i müslimînden olup mahalle-i mezbûre sükkânından el-Hac Mehmed b. İvaz ve el-Hac Osman b. Hüseyin ve Mehmed Beşe b. İbrahim ve Mehmed b. Mahmud ve İsmail b. Çerkes ve İvaz b. Abdullah ve el-Hac Mustafa b. Mollâ Ali ve Mehmed b. Abdülkadir ve Hüseyin b. Abdullah vesâir cemm-i gafîr ve cem'-i kesîr meclis-i şer'e celbi's-şehâde hâzîrûn olup isre'l-istişhâd fi'l-vâki' müteveffâ-yı mezbûr Bastacı Ali Çelebi b. İbrahim b. Şaban hâl-i hayâtında ve kemâl-i [45b] akl u sıhhatinde merkûme Sultan bt. Mehmed b. Arslan li-ebeveyn ammim kızının kızıdır, merkümeden gayrı vârisim yokdur deyü mütevâtîr üzere bizim huzûrumuzda kirâren ve mirâren ikrâr eyledi. Bizler bu husûsa bu vech üzere şâhidleriz, şehâdet dahi ederiz deyü her biri müdde'iyûn-ı merkûmûn muvâcehelerinde edâ-i şehâdet-i şer'îyye eylediklerinde ba'de't-ta'dîl ve't-tezkiye şehâdetleri makbûle olmağın müdde'iyûn-ı merkûmûnun müdde'âları şirret-i mahz ve tezvîr olduğu inde's-şer'-i şerîf mütehakkık olmağın mücebiyle müdde'iyûn-ı mezbûrûn Ali ve Abbas ve es-Seyyid Ebubekir merkûme Sultan bi-gayrı vech-i şer'î ta'arruzdan men' olunup mâ vaka'a bi't-taleb ketb olundu.

Fi'l-yevmi's-sâmin min şehri Rebî' ilevvel li-seneti sitt ve selâsîn ve mi'e ve elf

Şuhûdü'l-hâl: Mollâ Mahmud Bengizâde, Mehmed b. Mahmud, el-Hac Hüseyin b. Mollâ Veli, Ahmed b. Mehmed, Mollâ Veli b. Mehmed, Mollâ Mahmud b. Çelebi, Ali b. Murad, es-Seyyid Ali Efendi b. Şeyh Mehmed, es-Seyyid Alaeddin b. Hızır, es-Seyyid el-Hac Mehmed Emin b. Hacı Hasan, Abdullah Çelebi b. Mustafa, Ebubekir b. Osman, Murad b. İbrahim ve gayruhüm

162 [45b-1] Mehmed Paşa mahallesinde vefat eden Bastacı Ali Çelebi b. İbrahim'in terekesi meselesinde Ali, Abbas ve Seyyid Ebubekir ile Sultan Hanım arasındaki anlaşmazlığın halli

Cerâ 'indi hâze's-sulh ve'l-ibrâ nemekahu'l-fakîr ileyhi azze şâ[nuhû]
Es-Seyyid Mehmed Sunullah el-Kadı bi-medîneti Âmid el-mahmiyye -ufiye anhu-

Eyâlet-i Diyarbekir'e tâbi' Eğil kazâsı kurâlarından Kibleteyn nâm karyede sâkin Ali b. Mehmed ve ammîzâdesi Abbas b. Mustafa ve es-Seyyid Ebubekir b. İbrahim nâm kimesne[ler] meclis-i şer' de Diyarbekir mahallâtından Mehmed Paşa mahallesinde sâkin iken bundan akdem fevt olan Bastacı Ali Çelebi b. İbrahim nâm kimesnenin min ciheti'l-ma'sûbeti'n-nesebiye li-ebeveyn ammîsi kızının kızı olup zâtı ta'rîf-i şer'î ile mu'arrefe olan işbu bâ'isetü'l-vesîka Sultan bt. Mehmed nâm hâtûn mahzarında her biri bi-tav'ihim ikrâr-ı sahîh-i şer'î ve i'tirâf-ı sarîh-i mer'î edip müteveffâ-yı mezbûr Bastacı Ali Çelebi ile bizler ammîzâdele olup terekesinin selâse-i erba'ı bizlere isâbet eder deyü da'vâ ve mezbûre Sultan ile mürâfa'a-i şer' olduğumuzda tashîh-i neseb ve tasvîr-i müdde'âya kâdir olmadığımızdan gayrı ikâmet-i beyyineden âciz ve kâsır olduğumuzda beynimizde muslihûn tavassut edip an inkârın bir cild *Mushaf-ı şerîf* ile iki yüz kırk guruş bizlere vermek üzere inşâ-i akd-i sulh eylediklerinde bizler dahi sulh-ı mezbûru kabûl ve bedel-i sulh olan mezkûr bir cild *Mushaf-ı şerîf* ile meblağ-ı mezbûr iki yüz kırk guruşu işbu mezbûre Sultan yedinden her birimiz bi-kadri'l-hises tamâmen ahz u kabz edip müteveffâ-yı mezbûrenin irsine müte'allika âmme-i de'âvî ve kâffe-i muhâsamâtdan mezbûre Sultan'ın zimmetini ibrâ-i âmm-ı kâtı'ü'n-nizâ'la ibrâ ve ıskât eyledik. Husûs-ı mîrâsa müte'allika vechen mine'l-vücûh ve sebeben mine'l-esbâb da'vâ ve nizâ' ve mutâlebât ve muhâsamâtımız kalmamışdır. Fîmâ ba'd karındâşlarımız Mehmed ve Yunus taraflarından husûs-ı mîrâsa müte'allika mezbûr Sultan ile da'vâ ve nizâ' sâdır olur ise zamân-ı derek ile bizler zâmin ve kefil olduk dediklerinde gibbe't-tasdîki's-şer'î mâ vaka'a bi't-taleb ketb olundu.

Fi'l-yevmi'l-hâmis 'aşar min şehri Rebî' ilevvel li-seneti sitt ve selâsîn ve mi'e ve elf

Şuhûdü'l-hâl: Es-Seyyid eş-Şeyh Ömer Çelebi b. es-Seyyid eş-Şeyh İbrahim Çelebi, Ahmed b. Mehmed, el-Hac Mahmud b. Çelebi, Murad b. İbrahim, Ali b. Murad, Bengizâde Mollâ Mahmud, es-Seyyid Ali Efendi b. Şeyh Mehmed, es-Seyyid Alaeddin b. Hızır, Ebubekir b. Osman, Ömer b. Mehmed, Mustafa b. İbrahim, Ali b. Mehmed ve gayruhüm

163 [46a-1] Camiunnebi mahallesinde ikamet eden Seyyid Hasan b. Ahmed'in aynı mahalledeki evini Salih b. Ahmed'e satması

Mübâya'a, 60 guruş

Medîne-i Âmid mahallâtından Camiunnebi mahallesi sükkânından es-Seyyid Hasan b. es-Seyyid Ahmed nâm kimesne meclis-i şer'î-i hatîr-i lâzımü't-tevkîrde işbu râfi'ül-vesîka el-Hac Salih b. Ahmed mahzarında bi-tav'ihî ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm edip akd-i âti'z-zikrin sudûruna değin silk-i mülk-i sahîhimde münselik olup mahalle-i mezbûrede vâki' bir taraftan mezbûr el-Hac Salih mülkü ve bir taraftan Mermerlizâde vereseşi mülkü ve bir taraftan benim âhar mülküm ve taraf-ı râbi'den tarîk-ı hâs ile mahdûd bir meclis ve bir kilâr ve bir çardak ve bir eyvân ve bir âhûr ve bir matbah ve kenîf ve avluyu müştemil menzilimi tarafeynden îcâb ve kabûlü hâvî ve şürût-ı müfsideden ârî bey'-i bâtt-ı sahîh-i şer'î ile merkûm el-Hac Salih'e semen-i misli ve kıymet-i mûmâsili olan altmış guruşa bey' ve temlik ve teslîm eylediğimde ol dahi ber-minvâl-i meşrûh iştirâ ve temellük ve tesellüm ve kabz ve kabûl eyledikten sonra semen-i merkûm altmış guruşu mezbûr el-Hac Salih yedinden tamâmen ahz u kabz eyledim. Ba'de'l-yevm menzil-i mahdûd-ı mezkûr âmme-i hukuk ve levâhıkıyla mezbûr el-Hac Salih'in mülk-i müşterâsıdır, hasbe mâ yeşâ' ve yehtâr mutasarrıf olsun dedikte gibbe't-tasdîki's-şer'î mâ vaka'a bi't-taleb ketb olundu.

Fi'l-yevmi's-sâbi' ve'l-ışrîn min şehri Rebî'ilevvel li-seneti sitt ve selâsîn ve mi'e ve elf

Şuhûdü'l-hâl: Osman b. İbrahim, Hüseyin b. el-Hac Mehmed, Ahmed b. Mehmed, Ahmed b. Mollâ Mehmed, el-Hac Ali b. Ahmed, İsmail b. İshak es-Seyyid Halil b. Sübhan, Murad b. İbrahim, Ebubekir b. Osman ve gayruhüm

164 [46a-2] Şeref Çavuş mahallesi ahalisinden Abdullah b. Murtaza'nın Ergani'ye bağlı Salihi köyünde bulunan evini Mehmed b. Ahmed'e satması

Mübâya'a, 21 guruş

Medîne-i Âmid mahallâtından Şeref Çavuş mahallesi sükkânından Abdünnebi b. Murtaza ve zâtı ta'rîf-i şer'î ile mu'arrefe olan Beyhan bt. Cuma nâm hâtûn meclis-i şer'î-i hatîr-i lâzımü't-tevkîrde işbu râfi'ül-vesîka Mehmed b. Ahmed mahzarında her biri bi'l-asâle ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm edip silk-i mülk-i sahîhimizde münselik olup Ergani kazâsı karyelerinden Salihi nâm karyede vâki' bir taraftan Şah Hüseyinoğlu Musli bâğı ve taraf-ı râbi'den tarîk-ı âm ile mahdûd üç yüz tevek kürûmu müştemil bâğımı nısf ma'sarasıyla tarafeyn[den] îcâb ve kabûlü hâvî bey'-i bâtt-ı sahîh-i şer'î

mezbûr Abdünnebi'ye yirmi bir guruşa bey' ve temlik ve teslim eylediğimizde ol dahi ber-minvâl-i meşrûh iştirâ ve temellük ve kabûl eyledikten sonra semeni olan merkûm yirmi yedi guruşu mezbûr Mehmed yedinden her birimiz bi-kadri'l-hises tamâmen ahz u kabz edip meblağ-ı mezbûru mahallinde kabz ve tasarrufa müşterî-i mezbûru taslîf eyledik. Ba'de'l-yevm sâlifü'z-zikr bâğ nısf ma'sarasıyla mezbûr Mehmed'in mülk-i müşterâsıdır, mutasarrıf olsun dediklerinde gıbbe't-tasdîki'ş-şer'î mâ vaka'a bi't-taleb ketb olundu.

Fi'l-yevmi's-sâbi' ve'l-'ışrîn min Rebî'ilevvel li-seneti sitt ve selâsîn ve mi'e ve elf

Şuhûdü'l-hâl: Osman Çelebi b. () çavuş-ı dîvân, Mehmed Çelebi Menzîlcizâde çavuş-ı dîvân, Mehmed b. Hasan Ağa, Kenan b. Hasan Budak, Murad b. İbrahim, Ebubekir b. Osman ve gayruhüm

165 [46a-3] Fethi Çelebi mahallesinde oturan Huriye Hanım'ın aynı mahallede bulunan evini Seyyid Mahmud'a satması

Mübâya'a, 53 guruş

Medîne-i Âmid mahallâtından Fethi Çelebi mahallesinde sâkine Huri bt. Hacı Hüseyin b. Abdullah nâm hâtûnun zevci ve tarafından ikrâr-ı âti'l-beyânda vekîl olduğu zât-ı mezbûreyi ma'rifet-i şer'îye ile ârifân Seyyid Mehmed b. Mahmud ve Hacı Cafer b. İdris şehadetleriyle şer'an sâbit olan Osman b. Ahmed vekâleten meclis-i şer'-i enverde işbu bâ'isü'l-kitâb es-Seyyid Mahmud b. es-Seyyid Mehmed mahzarında ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm edip müvekkile-i mezbûr akd-i âti'z-zikrin sudûruna değin silk-i mülk-i sahîhimde münselik olup mahalle-i mezbûrede vâki' bir taraftan benim âhar mülküm ve bir taraftan mezbûr Mahmud'un âhar mülkü ve tarafeyni tarîk-ı hâs ile mahdûd bir çardak ve tahtında bir âhûru muhtevî menzîlimi bi- cümleti't-tevâbi' ve'l-levâhık tarafeynden îcâb ve kabûlü hâvî ve şürût-ı müfsideden ârî bey'-i bâtt-ı sahîh-i şer'î ile merkûm Mahmud'a elli üç guruşa bey' ve temlik ve teslim edip ol dahi ber-minvâl-i muharrer iştirâ ve temellük ve tesellüm ve kabûl eyledikten sonra semeni olan meblağ-ı merkûm elli üç guruşu müşterî-i merkûm yedinden tamâmen ahz u kabz eyledim. Ba'de'l-yevm menzil-i mahdûd-ı mezkûr âmme-i hukukuyla merkûm Seyyid Mahmud'un mülk-i müşterâsıdır, keyfe mâ yeşâ' ve yehtâr mutasarrıf olsun dedi dedikte gıbbe't-tasdîki'ş-şer'î mâ vaka'a bi't-taleb ketb olundu.

Fi'l-yevmi's-sânî min şehri Rebî'ilâhir li-seneti sitt ve selâsîn ve mi'e ve elf

Şuhûdü'l-hâl: Hasan b. () debbâğ, Ahmed Ağa b. İbrahim Ağa, İbrahim b. Seyyid Mehmed, Halil Çelebi Tatarzâde, şâhidânü'l-vekâle, es-Seyyid Mehmed Emin Hanzala ve gayruhüm

166 [46b-1] Mardin nahiyesinde vefat eden Osib v. Hamis'in amcaoğlu Habo v. Yagob ile eşi Hanım bt. Garo arasındaki tereke davası

El-emru kemâ zükira fihi nemekahu'l-fakîr ileyhi sübhânehû ve te'âlâ
Es-Seyyid Mehmed Sunullah el-Kadı bi-medîne-i Âmid el-mahmiyye -ufiye anhu-

Nâmzed

Medîne-i Âmid nevâhîsinden Mardin nâhiyesi mütemekkinlerinden iken târîh-i kitâbdan on üç sene mukaddem hâlik olan Osib v. Hames nâm zimmînin ammîsi oğlu Habo v. Yagob nâm zimmî meclis-i şer' de işbu hâmilü'r-rakîm Hanım bt. Garo nâm Nasrâniye muvâcehesinde üzerine da'vâ ve takrîr-i kelâm edip ammim oğlu hâlik-i mesfûr Osib cevâbında helâkinden on dokuz sene mukaddem işbu mesfûreyi kendi nefsi için nâmzed etdikde nişân nâmıyla bir kat gücerat kaftan ve zibon ve bir kat bez kaftan ve altı aded yaldız altını ve elli guruş nakid verip vesâir eşyâ-i ma'lûmesini dahi zabt edip hâlik-i mesfûr altı sene mikdârı Diyarbekir'de ve on üç sene İstanbul'da mütemekkin olup sâbiku'z-zikr eşyâlar ile meblağ-ı mezbûru kable'l-ahz hâlik olmağla hâlâ eşyâ-i mezkûre ile meblağ-ı mezbûrdan bana isâbet eden hissemi taleb ederim. Suâl olunup takrîri tahrîr ve aliverilmesi matlûbumdur dedikde gıbbe's-suâl mesfûre Hanım cevâbında hâlik-i mesfûr ol mikdâr guruş ile eşyâ-i mezbûreyi ber-vech-i muharrer verdiğini ve müdde'î-i mesfûr hâlik-i mesfûrun ammîsi oğlu olduğunu inkâr edicek, müdde'î-i mesfûrdan da'vâsına mutâbık beyyine taleb olundukda ityân-ı beyyineden ızhâr-ı acz edip tâlib-i tahlîf dahi olmamağla müdde'î-i mesfûr bî-vech mesfûre Hanım ile mu'ârazadan men' birle mâ vaka'a bi't-taleb ketb olundu.

Fi'l-yevmi't-tâsi' ve'l-'ısrîn min şehri Rebî'ilevvel li-seneti sitt ve selâsîn ve mi'e ve elf

Şuhûdü'l-hâl: Murad b. İbrahim, Osman b. Ömer Çavuş, Ali Efendi b. Halil, Seyyid Alaeddin b. Hızır, Ebubekir b. Osman ve gayruhüm

167 [46b-2] Sarılı mahallesinde vefat eden Murathan Bey b. Mahmud'un borcu sebebiyle aynı mahallede bulunan evinin vârisleri tarafından Musa v. Yakob'a satılması

El-emru kemâ zükira fihi nemekahu'l-fakîr ileyhi sübhânehû ve te'âlâ
Es-Seyyid Mehmed Sunullah el-Kadı bi-medîne-i Âmid el-mahmiyye -ufiye anhu-

Mübâya'a, 40 guruş

Medîne-i Âmid mahallâtından Sarılı mahallesinde sâkin iken bundan akdem fevt olan Muradhan Bey b. Mahmud'un verâseti zevce-i menkûha-i metrûkesi Hadice bt. Halil

ile sulbî kebîr oğulları Mahmud ve Ahmed ve sagîr oğlu Mustafa ve babası mezbûr Mahmud b. Anter'e münhasıra olduğu şer'an zâhir oldukdan sonra zâtî ta'rîf-i şer'î ile mu'arrefe olan mezbûre Hadice ile mezbûrûn Mehmed ve Ahmed ve Mahmud asâleten ve sagîre-i mezbûrun ceddî ve tarafından vasîsi olan mezbûr Mahmud vesâyeten meclis-i şer'de hâmilü hâze'r-rakîm Yakob v. Musa'nın babası ve tarafından ikrâr-ı âti'z-zikri tasdîke vekîl-i şer'îsi olan mesfûr Musa v. Yakob muvâcehesinde her biri asâleten ve vesâyeten ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm edip mûrisimiz müteveffâ-yı mezbûrun düyûn-ı müsbetesi olup menkûlâtı düyûnuna vefâ etmekle müteveffâ-yı mezbûrdan müntakil olup mahalle-i mezbûrede vâki' bir taraftan Mahmud Efendi mülkü ve bir taraftan Hüseyin mülkü ve bir taraftan Hasan mülkü ve taraf-ı râbi'den tarîk-î âm [ile] mahdûd ve iki sofa ve bir âhûr ve avluyu müştemil menzilimi müteveffâ-yı mezbûrun düyûn-ı müsbetesi için bizler asâleten ve sagîr-i mezbûrun tarafından vesâyeten bi'l-izni's-şer'î bey'e arz edip yed-i münâdî ile mecma'-ı nâs olan mahallerde kirâren ve mirâren nidâ ve müzâyede ve ba'de'l-inkitâ'î'r-rağbe müvekkil-i mesfûr üzerinde kırk guruş karâr edip ziyâde ile tâlib-i âhar zuhûr etmemekle menzil-i mahdûd-ı mezkûru bi-cümleti't-tevâbi' ve'l-levâhık tarafeynden îcâb ve kabûlü hâvî şürût-ı müfsideden ârî bey'-i bâtt-ı sahîh-i şer'î ile müvekkile-i mesfûre meblağ-ı mezbûr kırk guruşa her birimiz asâleten ve vesâyeten müteveffâ-yı mezbûrun düyûnu için bey' ve temlik ve teslim eylediğimizde ol dahi ber-minvâl-i muharrer iştirâ ve temellük ve tesellüm ve kabûl eyledikten sonra semeni olan meblağ-ı mezbûr kırk guruşu müvekkil-i mesfûr yedinden tamâmen ahz u kabz eyledik. Ba'de'l-yevm menzil-i mahdûd-ı mezkûr âmme-i hukukuyla müvekkil-i mesfûrun mülk-i müşterâsıdır, keyfe mâ yeşâ' ve yehtâr mutasarrıf olsun dediklerinde gibbe't-tasdîki's-şer'î mâ vaka'a bi't-taleb ketb olundu.

Fi'l-yevmi's-sânî min şehri Reb'î ilâhir li-seneti sitt ve selâsîn ve mi'e ve elf

Şuhûdü'l-hâl: Şeyhmus b. Hacı İbrahim, Veli Bey b. Hüseyin, Hacı Mustafa b. (), Seyyid Ömer b. Ahmed, Hüseyin b. Mehmed ve gayruhüm

168 [47a-1] Diyarbakır Mütesellimi Mustafa Ağa'nın mutfak ve kiler masrafları için esnaftan alınan bir aylık emtia parasının vekilharcı İbrahim Ağa tarafından esnafa verildiği

Esnâfın paşa hüccetidir.

Bilfi'l Diyarbekir muhâfızı olan vezîr-i hafîr-i mükerrerem, münîr-i müşterî-zamîr-i mu'azzam devletlü sa'âdetlü Ahmed Paşa -yesserallahu bi'l-hayr mâ yeşâ'- hazretlerinin kâimmakâmları fahrü'l-emâcid Mustafa Ağa'nın vekilharcları olan Mi'mârzâde İbrahim Ağa b. Murad meclis-i şer'de medîne-i mezbûrede Pazarbaşı Ömer Çelebi b. el-Hac Mehmed ve Ekmekçi Şeyhi es-Seyyid Osman b. Seyyid Bekir ve Gezer İvaz v. () ve Allâf Ahmed Beşe b. Şahin ve Tavukçu es-Seyyid Ali b. Hüseyin, Sebzeci Şemun v.

Hanna ve Mumcu Abdullah Çelebi b. İbrahim ve Sabuncu es-Seyyid Mehmed b. Murad ve Kassâb es-Seyyid İsmail b. Hüseyin ve Bulgurcu Remye v. Abraham muvâcehelerinde takrîr-i kelâm edip mütesellim-i mûmâileyh Mustafa Ağa'nın matbah ve kilârları masârıfı için bin yüz otuz altı senesi Rebî'ulevvel'i guresinden tamâmına değin bir ayda emirleriyle ber-mûceb-i defter-i müfredât mezbûr Pazarbaşı Ömer Çelebi yedinden narh-ı rûzî üzere iştirâ ve kabz ve mahalline îsâl ve teslîm eylediğim revgan ve asel vesâir beynimizde ma'lûm bakkâl metâ'ı bahâlarından yüz iki guruş ve dokuz para ve Ekmekçi Şeyhi mezbûr Seyyid Osman yedinden kezâlik iştirâ ve kabz eylediğim ma'lûmü'l-vezn nân-ı azîz bahâsından otuz dokuz guruş ve yedi para ve mezbûr Ahmed Beşe yedinden kezâlik iştirâ ve kabz eylediğim ma'lûmü'l-keyl şa'îr ve hinta ve tuz ve nohud bahâlarından yüz on iki guruş ve Tavukçu es-Seyyid Ali ve Sebzeci Şemun yedlerinden kezâlik iştirâ ve kabz eylediğim tavuk ve nişasta ve dakîk ve sebze bahâlarından yirmi iki buçuk guruş ve dört para ve Mumcu Abdullah yedinden kezâlik iştirâ ve kabz eylediğim beynimizde ma'lûmü'l-vezn şem' bahâsından altı buçuk guruş sekiz para ve Sabuncu Şeyhi mezbûr es-Seyyid Mehmed yedinden kezâlik iştirâ ve kabz eylediğim ma'lûmü'l-vezn sabun bahâsından üç buçuk guruş ve yedi para ve mezbûr Kassâb Şeyhi Seyyid İsmail yedinden kezâlik iştirâ ve kabz eylediğim ma'lûmü'l-vezn lahm ve ciğer ve mumbâr bahâlarından doksan iki guruş ve on dokuz para ve Bulgurcu Remye yedinden kezâlik iştirâ ve kabz eylediğim ma'lûmü'l-keyl bulgur bahâsından kırk iki guruş ki cem'an dört yüz yirmi buçuk guruş ve on dört para hakları müctemi' olup meblağ-ı mecmû'-ı mezbûru mütesellim-i mûmâileyh hazretleri mezbûrûna tamâmen edâ ve teslîm olunmak üzere edâ etmeleriyle ben dahi mezbûrûna ber-mûceb-i defter-i müfredât meblağ-ı mecmû'-ı mezbûru mütesellim-i mûmâileyhin mâlından bi-kadri'l-hises her birine îsâl ve teslîm eyledim. Onlar dahi her biri kabz ve tesellüm eylediler. Suâl olunup takrîrleri tahrîr olunmak murâdımdır dedikte gibbe's-suâl mezbûrûn cevâblarında fi'l-vâki' hâlâ bâlâda tahrîr ve beyân olunduğu vech üzere sene-i mezbûre Rebî'ulevvel'i guresinden tamâmına değin bir ayda mütesellim-i mûmâileyh hazretlerinin matbah ve kilârları masârıfı için yedimizden iştirâ ve kabz olunan emti'a-i ma'lûmenin semenlerinden müctemi' olan hakkımızı vekîlharları merkûm İbrahim Ağa yedinden bi't-tamâm ahz u kabz eyledik. Eşyâ-i mezbûre semenlerinden mütesellim-i mûmâileyh hazretleri zimmetlerinde bir akçe ve bir habbe hakkımız bâkî kalmadı deyü mukırr ve mu'terif olduklarında hıfzan li'l-makâl ketb olundu.

Fi'l-yevmi's-sâbi' min şehri Rebî'ilâhir li-seneti sitt ve selâsîn ve mi'e ve elf

Şuhûdü'l-hâl: Es-Seyyid Ali Efendi b. Şeyh Mehmed, Hüseyin b. İbrahim, Murad b. İbrahim, Ahmed b. Murad, Yusuf b. Abdullah, Eyüb b. Şahin, Ebubekir b. Osman ve gayruhüm

169 [47a-2] Camiunnebi mahallesinde ikamet eden Zeliha Hanım'ın zevci el-Hac Halil b. Abdullah b. Abdülmennan'ın başka bir diyara gitmesi sebebiyle nafakası için kendisine verilmesi gereken miktarı Seyyid Mehmed Emin'den talep etmesi

El-emru kemâ zükira fihi nemekahu'l-fakîr ileyhi sübhânehû ve te'âlâ
Es-Seyyid Mehmed Sunullah el-Kadı bi-medîne-i Âmid el-mahmiyye -ufiye anhu-

Medîne-i Âmid mahallâtından Camiunnebi mahallesinde sâkine olup zâtı ta'rîf-i şer'î ile mu'arrefe olan işbu bâ'isetü'l-vesîka Zeliha bt. Mustafa nâm hâtûn meclis-i şer'îde es-Seyyid Mehmed Emin b. Mustafa mahzarında üzerine da'vâ ve takrîr-i kelâm edip zevcim el-Hac Halil b. Abdullah b. Abdülmennan diyâr-ı âhara gider oldukda nafakam için beher mâh bir gurus bana vermek üzere işbu mezbûr es-Seyyid Mehmed Emin'e havâle, ol dahi ba'de'l-kabûl hâlâ zimmetinde dört ayda müctemi' olan dört gurusumu talep eylediğimde vermede ta'allül eder. Suâl olunup takrîri tahrîr olunmak murâdımdır dedikde gibbe's-suâl mezbûr es-Seyyid Mehmed Emin cevâbında fi'l-vâki' müdde'îye-i mezbûrenin zevcesi müdde'îye-i mezbûreye vermek üzere kendüye havâle ve ber-vech-i muharrer zimmetinde dört gurus müctemi' olduğunu ikrâr, lâkin müdde'î-i mezbûrenin zevci mezbûr el-Hac Halil bin yüz otuz beş senesi şehr-i Zilhicce-i şerîfe'nin yedinci günü [47b] hacc-ı şerîfe gider iken Vâdî-yi Fâtıma'da bi-emrillahi te'âlâ sâmurup fevt olmuşdur deyü def' ve def'ini şâhid-i vâhid-i âdil ile meşrû' olduğunu nâtık bir kıt'a fetvâ-yı şerîfe ibrâz edicek, isre'l-istintâk ve'l-ekârim mezbûr es-Seyyid Mehmed Emin'den def'-i meşrûhuna mutâbık beyyine talep olundukda udûl-i ahrâr-ı ricâl-i müslimînden olup İskender Paşa mahallesi sükkânından el-Hac Osman b. İbrahim nâm kimesne li-eclî's-şehâde meclis-i şer'e hâzırûn olup isre'l-istişhâd fi'l-vâki' müdde'îye-i mezbûrenin zevci mezbûr el-Hac Halil b. Abdullah b. Abdülmennan târîh-i mezbûrede hacc-ı şerîfe gider iken Vâdî-yi Fâtıma'da bi-emrillahi te'âlâ sâmurup benim huzûrumda fevt, defin ve cenâzesine hâzır oldum. Ben bu husûsa bu vech üzere şâhidim, şehâdet dahi ederim deyü edâ-i şehâdet-i şer'îyye eyledikde ba'de't-ta'd[îl] ve't-tezkiye şehâdeti makbûle olmağın mezbûr es-Seyyid Mehmed Emin'in yedinde olup ibrâz eylediği fetvâ-yı şerîfenin mazmûn-ı münîfi: "Zeyd-i gâibin fevtine ve cenâzesine hâzır oldum deyü şehâdet eden yalnız Amr-ı âdilîn şehâdeti şer'an makbûle olur mu?" Cevâb-ı bâsavâbında: "Olur". Kütüb-i mu'teberât-ı fikhiyeden *Câmi 'u'l-Fusûleyn*'de: "ve fi ihbârî'l-abdi bi-mevtihi innemâ yu'temedü lev kâle 'âyantuhû meyten ev şehidtu cenâzetehu" ve yine *Mültekâ*'da: "ve fi'l-mevti yekfî'l-adlû velev ünsâ. Hüve'l-muhtâr" deyü mastûr ve mukayyed söz olmağın mücebiyle mâ vaka'a bi't-taleb ketb olundu.

Fi'l-yevmi's-sâlis min şehri Rebî' ilâhir li-seneti sitt ve selâsîn ve mi'e ve elf

Şuhûdü'l-hâl: Mustafa b. Mehmed, Mehmed b. Mustafa, Mehmed b. İsmail, Mustafa Çukadârzâde, Mustafa b. Abdullah, Mehmed b. Muhzır, Murad b. İbrahim, Ebubekir b. Osman ve gayruhüm

170 [47b-1] Hüsreviye mahallesinde oturan Emine bt. Bakkal Mustafa ile zevcesi Hacı Ahmed Çelebi b. Abdurrahman arasındaki boşanma davası

El-emru kemâ zükira fihi nemekahu'l-fakîr ileyhi sübhânehû ve te'âlâ
Es-Seyyid Mehmed Sunullah el-Kadı bi-medîne-i Âmid el-mahmiyye -ufiye anhu-

Muhâla'a

Medîne-i Âmid mahallâtından Hüsreviye mahallesinde sâkine olup zâtı ta'rîf-i şer'î ile mu'arrefe olan işbu bâ'isetü'l-vesîka Emine bt. Bakkâl Mustafa nâm hâtûn meclis-i şer' de el-Hac Ebubekir b. Berber el-Hac Osman b. Hamza nâm kimesne tarafından husûs-ı âti'l-beyânda vekîl olduğu medîne-i mezbûre mahallâtından Hüsreviye mahallesinden Mehmed Çelebi b. Sefer ve yine Hüsreviye mahallesinden Halil b. İbrahim nâm kimesneler şehâdetleriyle şer'an sâbit olan Hacı Ahmed Çelebi b. Abdurrahman mahzarında bi-tav'ihâ ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm edip müvekkil-i mezbûr zevcim olup beynimizde hüsn-i mu'âşeretimiz olmamağla zimmetinde mütekarrır ve ma'küdün aleyh olan elli guruş mehrimden otuz guruş bana def' ve teslîm ve ben dahi yedinden ahz u kabz ve ziyâde mehr da'vâsından fâriğâ ve nafaka-i iddet-i ma'lûme ve me'ûnet-i süknâm dahi kendi üzerime olmak üzere muhâla'a-i sahîha-i şer'iyye ile hul' olduğumuzda ben dahi hul'-ı mezbûru kabûl ve hukuk-ı zevciyete müte'allika âmme-i de'âvî ve kâffe-i muhâsamâtdan ehadühümâ âharın zimmetini, ibrâ ve iskât eyledim. Fîmâ ba'd husûs-ı mezbûra müte'allika birbirlerimiz ile vechen mine'l-vücûh da'vâ ve nizâ' ve mutâlebâtımız kalmamışdır dedikte gibbe't-tasdîkiş-şer'î mâ vaka'a bi't-taleb ketb olundu.

Fi'l-yevmi'l-hâmis min şehri Rebî'îlâhir li-seneti sitt ve selâsîn ve mi'e ve elf

Şuhûdü'l-hâl: Üveys Çelebi b. () bezzâz, Abdülğafur Çelebi b. () İma[m]zâde, el-Hac Mahmud Mollâzâde, es-Seyyid Ali Efendi b. Şeyh Mehmed, Hüseyin b. Mehmed, Ebubekir b. Osman, Murad b. İbrahim, el-Hac İbrahim b. Abdullah, Mollâ Âşur b. Ali berber, Şeyhmus berber, Arab Ahmed b. Nebi, Ömer Çelebi sarrâc, Usta Ali cüllâh, Ebubekir b. Ali Erganili

171 [47b-2] Derviş Hüseyin mahallesi halkından Abdullah b. Mustafa'nın aynı mahallede bulunan evin 1/4 hissesini İbrahim b. Sefer'e sattığı

Mübâya'a, 40 guruş

Medîne-i Âmid mahallâtından Derviş Hüseyin mahallesinde sâkin Abdullah b. Mustafa nâm kimesne meclis-i şer'-i enverde işbu bâ'isü'l-kitâb İbrahim b. Sefer mahzarında ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm edip akd-i âti'l-beyânın sudûruna değın silk-i mülk-i

sahîhimde münselik olup mahalle-i mezbûrede vâki' bir taraftan Ebezâde Mustafa mülkü ve bir taraftan Basmacı Seyyid Mehmed mülkü ve bir taraftan Şefika mülkü ve taraf-ı râbi'den tarîk-ı âm ile mahdûd iki çardak tahtları bir âhûr ve kenîf ve kapı arası ve iki meclis tahtları bir kilâr ve bir zîr-i zemîn ve iki matbah ve avluyu müştemil menzilin rub'u vâlidem Medine bt. el-Hac Ali'ye ve ondan bana isâbet etmekle el-hâletü hâzihî menzil-i mahdûd-ı mezkûrda olan rub' hissemi tarafeynden îcâb ve kabûlü hâvî [ve] şurût-ı müfsideden ârî bey'-i bâtt-ı sahîh-i şer'î ile mezbûr İbrahim kırk guruşa bey' ve temlik ve teslim edip ol dahi ber-minvâl-i muharrer iştirâ ve temellük ve tesellüm ve kabz ve kabûl eyledikten sonra semeni olan meblağ-ı mezbûr kırk guruşu mezbûr İbrahim yedinden tamâmen ahz [48a] u kabz eyledim. Ba'de'l-yevm mahdûd-ı mezkûrda olan rub' hissem mezbûr İbrahim'in mülk-i müşterâsıdır, keyfe mâ yeşâ' ve yehtâr mülkiyet üzere mutasarrıf olsun dedikte gibbe't-tasdîki's-şer'î mâ vaka'a bi't-taleb ketb olundu.

Fi'l-yevmi's-sâbi' min şehri Rebî' ilâhir li-seneti sitt ve selâsîn ve mi'e ve elf

Şuhûdü'l-hâl: El-Hac Ahmed Çavuş b. (), es-Seyyid Receb b. Ali, Mustafa b. el-Hac Hasan, Hamza b. (), Abdullah b. (), Ömer Çelebi b. Osman berber, Kassârî Osman b. İbrahim, Neccâr Kaplan b. Ahmed, es-Seyyid Mehmed b. Seyyid İbrahim

172 [48a-1] Camiunnebi mahallesinde oturan Fatma bt. İbrahim'in aynı mahallede bulunan evini el-Hac Ali b. Ahmed'e satması

Mübâya'a, 200 guruş

Medîne-i Âmid mahallâtından Camiunnebi mahallesinde sâkine Fâtıma bt. İbrahim nâm hâtûn tarafından husûs-ı âti'l-beyânda vekîl olduğu zât-ı mezbûreyi ma'rifet-i şer'iyye ile ârifân el-Hac Salih b. Ahmed b. ve Ahmed Çelebi b. Mollâ Mehmed şehâdetleriyle sâbit olan el-Hac Hüseyin b. el-Hac Ahmed vekâleten meclis-i şer'-i hatîr-i lâzîmü't-tevkîrde işbu bâ'isü'l-kitâb Arab el-Hac Ali b. Ahmed mahzarında ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm edip akd-i âti'z-zikrin sudûruna değîn silk-i mülk-i sahîhimde münselik olup mahalle-i mezbûrede vâki' bir taraftan Bodur Ahmed mülkü ve bir taraftan Alican mülkü ve bir taraftan bazen mahzen ve bazen Halil mülkü ve taraf-ı râbi'den tarîk-ı hâs ile mahdûd senede yetmiş beş akçe hâne avârızı olan üç sofa ve bir neccâr ve bir meclis ve su kuyusu ve matbah ve bir âhûr ve kenîf ve avluyu müştemil menzilimi bi-cemî'i't-tevâbi' ve'l-levâhık tarafeynden îcâb ve kabûlü hâvî ve şurût-ı müfsideden ârî bey'-i bâtt-ı sahîh-i şer'î ile merhûm el-Hac Ali'ye iki yüz guruş ile meclis-i akidde mevcûd ve müşârunileyhâ ve ba'de'l-kabz muzî'a mechûlül-aded bir kabza fülûsa bey' ve temlik ve teslim eylediğimde ol dahi ber-minvâl-i meşrûh iştirâ ve temellük ve tesellüm ve kabz ve kabûl eyledikten sonra semeni merkûm iki yüz guruşu

mezbûr el-Hac Ali yedinden tamâmen ahz u kabz eyledim. Ba'de'l-yevm menzil-i mahdûd-ı mezkûr âmme-i hukuk ve levâhıkıyla merkûm el-Hac Ali'nin mülk-i müşterâsıdır, hasbe mâ yeşâ' ve yehtâr mutasarrıf olsun dedi dedikde gibbe't-tasdîki'sher'î mâ vaka'a bi't-taleb ketb olundu.

Fi'l-yevmi'l-âşir min şehri Rebî' ilâhir li-seneti sitt ve selâsîn ve mi'e ve elf

Şuhûdü'l-hâl: Neccâr Kaplanzâde, es-Seyyid el-Hac Hasan b. İbrahim kassârî, Kahveci Halil, Mollâ Mustafa b. Yusuf münâdî, Seyyid Mehmed b. Topuz, el-Hac b. Ahmed, şâhidânü'l-vekâle, [Ebu]bekir Osman, Murad b. İbrahim, Neccâr Hüseyin b. Mehmed Beşe

173 [48a-2] Aslen Taceddin mahallesi ahalisinden olup Zile kasabasında vefat eden Abdurrahman b. Ali'nin vârisleri arasındaki tereke davası

El-emru kemâ zükira fihi nemekahu'l-fakîr ileyhi sübhânehû ve te'âlâ
Es-Seyyid Mehmed Sunullah el-Kadı bi-medîneti Âmid el-mahmiyye -ufiye anhu-

Fi'l-asl medîne-i Âmid mahallâtından Taceddin mahallesi sükkânından olup Zile kasabasında sâkin iken fevt olan Abdurrahman b. Ali'nin zevcesi Selime bt. () ve sulbiye kızı Fâtıma taraflarından bâ-hüccet-i şer'iyye vekâlet eden Mustafa b. İsmail nâm [kimesne] meclis-i şer'de zikr-i âtf menzile vaz'-ı yedleri sâbit olan işbu ashâbü'l-kitâb Halil Çelebi ve İsmail Çelebi b. Mustafa Ağa kendi taraflarından asâleten ve vâlideleri Akika bt. Abdullah nâm hâtûn tarafından husûmet ve redd-i cevâba vekîl olduğu zât-ı mezbûreyi ma'rifet-i şer'iyye ile ârifân Mehmed Çelebi b. Muharrem ve Mustafa b. Yusuf ve Süleyman b. Mustafa şehâdetleriyle şer'an sâbit olan Yusuf Efendi b. İbrahim mahzarlarında üzerine da'vâ ve takrîr-i kelâm edip mahalle-i mezbûre sükkânından iken bundan akdem fevt olan Ali nâm kimesnenin verâseti sulbî oğulları Hasan ve Abdurrahman'a münhasıra olup ba'dehû mezbûr Abdurrahman dahi fevt olup verâseti zevce-i menkûha-i metrûkesi müvekkile-i mezbûre Selime bt. () ve sulbiye kızı Fâtıma ve li-ebeveyn er karındâşı Hüseyin'e münhasıra olup ba'dehû mezbûr Hasan fevt olup verâseti sulbiye kızı Zeliha'ya münhasıra olduğu şer'an zâhir olduğdan sonra mahalle-i mezbûrede vâki' inde'l-ahâlî ve'l-cîrân ma'lûmü'l-hudûd ve'l-müştemilât menzil müteveffâ-yı evvel mezbûr Ali'den müntakil olduğu mezbûr Abdurrahman ve Hasan Çelebi li-ebeveyn karındâşları olup mezbûre Selime mezbûr Abdurrahman'ın zevcesi ve müvekkileme mezbûr Fâtıma dahi sulbiye kızı olup menzil-i mezbûrun nisfi müvekkilelerim [48b] mezbûretânın mûrisleri müteveffâ-yı mezbûr Abdurrahman'ın olmağla ba'de'l-vefât müvekkilelerime isâbet etmiş iken hâlâ suâl olunup takrîri tahrîr ve müceb-i şer'îsi icrâ olunmak matlûbumdur dedikde gibbe's-suâl mezbûrûn cevâblarında menzil-i mezbûr müteveffâ-yı evvel mezbûr Ali'nin ancak oğlu mezbûr Hasan

Çelebi'ye müntakil olup ilâ vefâtihi mezbûr Hasan Çelebi yedinde bilâ-nizâ' mülkü olduğu hâlde sadriye kızı Zeliha zabt, ol dahi fevt oldukda min cihetin () vereseleri zabt ve ba'dehû bey'e arz olundukda ba'de'l-müzâyede semen-i ma'lûm-ı medfû'a iştirâ eylemiştir deyü mülkiyet üzere zabtlarını ikrâr, lâkin müteveffâ-yı mezbûr Abdurrahman Allâfoğlu Hasan Çelebi'nin li-ebeveyn karındâşı ve müvekkile-i mezbûre Selime mezbûr Abdurrahman'ın zevcesi ve mezbûre Fâtıma sulbiye kızları olduğunu ve menzil-i mezkûr Allâfoğlu Ali'den müntakil olduğunu inkâr edicek, vekîl-i mezbûr Mustafa'nın mezbûretân Selime ve Fâtıma tarafından vekîl olduğu zeyl-i vesîkada mastûr Abdurrahman b. Yusuf ve Ebubekir b. Yusuf şehâdetleriyle isbât ve müvekkile-i mezbûre Selime müteveffâ-yı mezbûr Abdurrahman'ın zevcesi ve mezbûre Fâtıma sulbiye kızı ve müteveffâ-yı mezbûr Abdurrahman ile mezbûr Hasan Çelebi li-ebeveyn karındâşları olup ve menzil-i mezkûr babaları Ali'den müntakil olduğuna beyyine taleb olundukda ikâmet-i beyyine için istimhâl eyledikde taraf-ı şer'den imhâl olunup müddet-i mehl-i şer'î bilâhare münkaziye olup tashîh-i nesebi beyân ve da'vâsını tashîhe bir vechile kâdir olmadığından mâ'adâ ikâmet-i beyyine ve isbât-ı müdde'ada ızhâr-ı acz eylemeğin vekîl-i mezbûr mezbûrün ile bilâ-beyyine mu'ârazadan men' olunup mâ vaka'a bi't-taleb ketb olundu.

Fi'l-yevmi'l-âşir min şehri Rebî'ilâhir li-seneti sitt ve selâsîn ve mie ve elf

Şuhûdü'l-hâl: Es-Seyyid Ali Efendi b. Şeyh Mehmed, es-Seyyid Hüdaverdi b. el-Hac Hızır, es-Seyyid el-Hac Mehmed Emin b. el-Hac Hasan

174 [48b-1] Behramki Çavuş köyü sakinlerinden İskender b. Haço'nun aynı köydeki bağını Rasül b. Halil'e sattığı

Medîne-i Âmid muzâfâtından Behramki Çavuş nâm karye sükkânından İskender b. Haço nâm kimesne meclis-i şer'-i hatîr-i lâzımü't-tevkîrde işbu râfi'ül-vesîka Rasül b. Halil mahzarında ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm edip akd-i âti'z-zikrin sudûruna değin silk-i mülk-i sahihimde münselik olup karye-i mezbûrede vâki' bir taraftan Şahin bâğı ve bir taraftan Aziz bâğı ve bir taraftan orman ve taraf-ı râbi'den tarîk-ı âm ile mahdûd altı yüz elli tevek kürûmu müştemil bâğımı ma'sarasıyla tarafeynden îcâb ve kabûlü hâvî bey'-i bâtt-ı sahîh-i şer'î ile merkûm Rasül'e semen-i misli ve kıymet-i mümâsili olan otuz guruşa bey' ve temlîk eylediğimde ol dahi ber-minvâl-i meşrûh iştirâ ve temellük ve tesellüm ve kabûl eyledikten sonra semen-i merkûm otuz guruşu mezbûr Rasül yedinden tamâmen ahz u kabz edip bey'-i mezbûru mahallinden kabz ve tasarrufa müşteri-i mezbûru taslît eyledim. Ba'de'l-yevm sâlifü'z-zikr bâğ âmme-i hukuk ve levâhıkıyla merkûm Rasül'ün mülk-i müşterâsıdır, mutasarrif olsun dedikde gibbe't-tasdîki's-şer'î mâ vaka'a bi't-taleb ketb olundu.

Fi'l-yevmi'l-hâmis 'aşar min Rebî'ilâhir sene 1136

Şuhûdü'l-hâl: Mollâ Tahir b. Saruhan, Hüseyin b. Süleyman, Zülfikar [b.] Mustafa, Şakir b. Ali, Ahmed b. Murad, [Ebu]bekir b. Osman

175 [49a-1] Hacı Ali b. Kasım-ı Samirî'den intikal eden Kubbe-i cedid mahallesindeki evin tasarrufu Seyyid Osman'a ait olduğundan Hatice bt. Hacı Ali'nin müdahale etmemesi

El-emru kemâ zükira fihî nemekahu'l-fakîr ileyhi sübhânehû ve te'âlâ
Es-Seyyid Mehmed Sunullah el-Kadı bi-medîne-i Âmid el-mahmiyye -ufiye anhu-

Fi'l-asl medîne-i Musul mahallâtından Bâbü'l-Irak mahallesinde sâkine Hadice bt. Hacı Ali b. Kasım-ı Samirî tarafından bâ-hüccet-i şer'îyye husûs-ı âti'l-beyânda vekîl olduğu zât-ı mezbûreyi ma'rifet-i şer'îyye ile ârifân Musullu İmadüddin b. el-Hac Yusuf ve Derviş b. Mustafa şehâdetleriyle şer'an nâib olan el-Hac Abdülkadir b. Hicazî Ali vekâleten meclis-i şer'-i enverde zikr-i âtî menzile vaz'-ı yedi sâbit olan işbu bâ'isül-kitâb es-Seyyid Osman b. el-Hac Mehmed nâm şâbb-ı emred mahzarında üzerine da'vâ ve takrîr-i kelâm edip medîne-i Âmid mahallâtından Kubbe-i cedîd mahallesinde vâki' bir taraftan Na'ıçeci Mescidi ve iki taraftan el-Hac İbrahim ve Penbeci İbrahim mülkleri ve taraf-ı râbi'den tarîk-ı âm ile mahdûd üç sofa ve bir meclis ve bir neccârî ve bir anbâr ve bir çardak tahtında kenîf ve yine bir meclis ve bir eyvân ve bir âhûr ve su kuyusu ve avluyu müştemil menzil müvekkile-i mezbûrenin babası Hacı Ali'den muntakil mülk-i mevrûsu iken mezbûr es-Seyyid Osman fuzûlî zabt etmekle suâl olunup takrîri tahrîr ve kasr-ı yedine tenbîh olunmak bi'l-vekâle matlûbumdur dedikde gıbbe's-suâl mezbûr Osman cevâbında menzil-i mahdûd-ı mezkûr Emine Hâtûn'un yedinde mülkü olduğu hâlde bin yüz târîhinde İbrahim b. Allahverdi'ye semen-i ma'lûm-ı makbûza bey' edip ol dahi fevt oldukda li-ebeveyn kız karındâşı Saliha'ya intikâl etmekle zabt ederim deyü iki kıt'a hüccet-i şer'îyye ibrâz ve vekîl-i mezbûrun müdde'âsını inkâr edicek, vekîl-i mezbûr Abdülkadir'den ber-vech-i muharrer beyyine taleb olundukda istihâl edip savb-ı şer'den imhâl olundukda müddet-i mehl-i şer'î bilâhare münkaziye olup bir vechile ikâmet-i beyyine ve isbât-ı müdde'âya kâdir olmamağla vekîl-i mezbûr merkûm es-Seyyid Osman'a bî-vech ta'arruzdan men' olunup mâ vaka'a bi't-taleb ketb olundu.

Fi'l-yevmi's-sâlis 'aşar min Rebî'îlâhir li-seneti sitt ve selâsîn ve mi'e ve elf

Şuhûdü'l-hâl: Osman b. Ahmed, Zülfikar b. Şahin, Mehmed b. Hızır, Mustafa b. Mehmed, Mehmed b. İsmail, es-Seyyid Alaeddin b. Hızır ve gayruhüm

176 [49a-2] Çakal mahallesinde ikamet etmekte olup zevci başka bir diyara giden Rukiye Hanım bt. Seyyid Şeyh İsmail ile bir hademesine nafaka tayini

El-emru kemâ zükira fihi hurrire fihi nemekahu'l-fakîr ileyhi sübhânehû ve te'âlâ
Es-Seyyid Mehmed Sunullah el-Kadı bi-medîne-i Âmid el-mahmiyye -ufiye anhu-

Nafaka, 40 guruş

Medîne-i Âmid mahallâtından Çakal mahallesi sâkinelerinden işbu râfi'a[tü]'l-vesîka Rukiye Hanım bt. es-Seyyid eş-Şeyh İsmail Efendi tarafından husûs-ı âti'l-beyânı ikrâra vekîl-i müsecceli olan Mollâ Hüseyin b. Abdullah Nebi meclis-i şer'-i hatîr-i lâzımü't-tevkîrde bi'l-vekâle takrîr-i kelâm ve bast-ı merâm edip müvekkilem mezbûrenin zevci olan Yakub Paşazâde Osman Bey nice seneden beri diyâr-ı âhara varıp müvekkilem mezbûrenin nafaka ve kisve vesâir levâzım-ı zarûriyesi için bir akçe ve bir habbe komayıp müvekkilem mezbûrenin nafaka ve kisveye eşedd-i ihtiyâcı olmağla zevci mezbûr Osman Bey'in üzerine kadr-i ma'rûf akçe takdîr olunmak matlûbumdur dedikde zeyl-i vesîkada isimleri mastûr sikât-ı muvahhidînden cemm-i gafîr ihbârlarıyla müvekkile-i merkûme Rukiye Hanım merkûm Osman Bey'in zevce-i menkûhası olduğu müte'ayyin ve mütehakkık oldukdan sonra müvekkile-i mezbûre Rukiye Hanım'ın zevci mezbûr Osman Bey gider oldukda nafaka ve kisve vesâir levâzım-ı zarûriyesi için bir akçe ve bir habbe nafaka cinsinden bir nesne komadığına veyahud nafaka ve kisvesi görmek için bir kimesneyi vekîl veya havâle etmediğine müvekkile-i mezbûre Rukiye Hanım'a yemîn için taraf-ı şer'den Mevlânâ es-Seyyid Ali Efendi b. Ahmed Ağa ta'yîn olundukda ol dahi müvekkile-i mezbûrenin sâkine olduğu menziline varıp zeyl-i vesîkada muharrerü'l-esâmî bî-garaz müslimîn mahzarlarında müvekkile-i mezbûreye yemîn teklîf olundukda müvekkile-i mezbûre dahi alâ vefk'l-mes'ûl yemîn billahi'l-aliyyi'l-a'lâ eylediğini Mevlânâ-yı mezbûr mahallinde ketb ü tahrîr ve ba'dehû irsâl olunan Hüseyin b. İbrahim ve Hasan b. Ali ile meclis-i şer'e gelip alâ vukû'ihî inhâ ve takrîr eyledikden sonra hâkim-i muvakkı'-ı sadr-ı kitâb tûbâ lehû ve hüsn-meâb hazretleri dahi müvekkile-i mezbûre Rukiye Hanım'a ve bir hademesine nafaka ve kisve vesâir levâzım-ı zarûriyeleri için mezbûr Osman Bey'in üzerine yevmî kırkar akçe farz ve takdîr edip meblağ-ı mefrûza-i mezbûru istidâne edip vech-i muharrer üzere nafaka ve kisve vesâir levâzım-ı zarûriyelerine harc u sarfa ve vakt-i seferde zevci mezbûr Osman Bey'e rücû'a izn-i şer'î verilip mâ vaka'a bi't-taleb ketb olundu.

Fî gurreti Saferi'l-hayr li-seneti sitt ve selâsîn ve mi'e ve elf

Şuhûdü'l-hâl: El-Hac Mehmed Emin Ağa b. es-Seyyid Hasan, es-Seyyid Ali Efendi b. eş-Şeyh Mehmed, es-Seyyid Alaeddin b. Hızır, Halil Çelebi b. İmâmzâde, Murad b. İbrahim, Ebubekir b. Osman ve gayruhüm

177 [49b-1] Şehrâtepe köyü ahalisinden Budak b. Halil ve kardeşinin oğlu Hasan b. Mahmud'un Gayblar mahallesinde bulunan evlerini Osman Çavuş b. Ömer'e satmaları

Mübâya'a, 120 guruş

Medîne-i Âmid muzâfâtından Şehrâtepe nâm karye sükkânından Budak b. Halil ve karındâşı oğlu Hasan b. Mahmud kendi taraflarından asâleten ve karındâşı Bektaş tarafından husûs-ı âti'l-beyânda vekîl olduğu Murad b. Hüseyin ve Mahmud b. Şeyhmus şehâdetleriyle şer'an sâbit olan mezbûr Budak vekâleten meclis-i şer'-i hafîr-i lâzımü't-tevkîrde işbu bâ'isü'l-kitâb Osman Çavuş b. Ömer mahzarlarında bi'l-asâle ve bi'l-vekâle ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm edip akd-i âti'z-zikrin sudûruna deĝin silk-i mülk-i sahîhimde münselik olup medîne-i mezbûre mahallâtından Gayblar mahallesinde vâki' bir taraftan Seyyid Kasım mülkü ve bir taraftan Mehmed Bey mülkü ve bir taraftan Ali Bey mülkü ve taraf-ı râbi'den tarîk-ı âm ile mahdûd senede Haremeyn-i şerîfeyn Evkâfi'na altmış akçe mukâta'a-i zemîni olan iki meclis ve iki eyvân ve bir çardak ve tahtında mecâz ve su kuyusu ve bir kenîf ve avluyu müştemil menzilizimiz tarafeynden îcâb ve kabûlü hâvî ve şürût-ı müfsideden ârî bey'-i bâtt-ı sahîh-i [şer'î] ile mezbûr Osman Çavuş'a yüz yirmi guruşa bey' ve teslim eylediğimizde ol dahi ber-minvâl-i muharrer iştirâ ve temellük ve tesellüm eyledikten sonra semen-i mezbûr yüz yirmi guruşu mezbûr Osman Çavuş yedinden her birimiz bi'l-asâle ve bi'l-vekâle bi-kadri'l-hises tamâmen ahz u kabz eyledik. Ba'de'l-yevm menzil-i mahdûd-ı mezkûr merkûm Osman Çavuş'un mülk-i müşterâsıdır, hasbe mâ yeşâ' ve yehtâr zabt eylesin dediklerinde gibbe't-tasdîki'ş-şer'î mâ vaka'a bi't-taleb ketb olundu.

Fi'l-yevmi's-sâbi' 'aşar min Rebî'ilâhir li-seneti sitt ve selâsin ve mi'e ve elf

Şuhûdü'l-hâl: Ahmed Efendi imâm, Halil Çelebi b. () kassârî, Mollâ Hüseyin b. Mollâ Bekir, Mollâ Mustafa b. İzoli, Mollâ Nebi b. Müderris, Ali b. (), Ömer Ağa Dâmâd-ı Çadırcızâde, Halid b. () cüllâh, Ebubekir b. Osman, Murad b. İbrahim ve gayruhüm

178 [49b-2] Kılbaş mahallesinde oturan Ahmed b. Murad'ın aynı mahallede bulunan evini Seyyid Mehmed b. Hacı Ömer'e satması

Mübâya'a, 16 guruş

Medîne-i Âmid mahallâtından Kılbaş mahallesinde sâkin Ahmed b. Murad meclis-i şer'de işbu bâ'isü'l-kitâb Seyyid Mehmed b. Hacı Ömer mahzarında ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm edip akd-i âti'z-zikrin sudûruna deĝin silk-i mülk-i sahîhimde münselik olup mahalle-i mezbûrede vâki' bir taraftan Üveys mülkü ve bir taraftan Kalyoncu

Mahmud mülkü ve bir taraftan burc ve taraf-ı râbi'den tarîk-ı âm ile mahdûd bir meclis ve bir neccârı ve avluyu müştemil menzilimi bi-cümleti't-tevâbi' ve'l-levâhık tarafeynden îcâb ve kabûlü hâvî ve şürût-ı müfsideden ârî bey'-i bâtt-ı sahîh-i şer'î ile mezbûr Seyyid Mehmed'e on altı guruşa bey' ve temlîk ve teslim eylediğimde ol dahi ber-minvâl-i muharrer iştirâ ve temellük ve tesellüm eyledikten sonra semeni olan meblağ-ı merkûm on altı guruşu merkûmun yedinden ahz u kabz eyledim. Ba'de'l-yevm menzil-i mahdûd-ı mezkûr merkûm Seyyid Mehmed'in mülk-i müşterâsıdır, keyfe mâ yeşâ' [ve] yehtâr mutasarrıf olsun dedikde gıbbe't-tasdîki's-şer'î mâ vaka'a bi't-taleb ketb olundu.

Fi'l-yevmi's-sâbi' 'aşar min şehri Rebî'ilâhir li-seneti sitt ve selâsîn ve mi'e ve elf

Şuhûdü'l-hâl: Bakkâl Mustafa b. Mehmed, Tütüncü Abdülkadir, Canbâz Ali, Seyyid Mehmed b. İbrahim, Ali Beşe b. Atyıye, Yusuf b. Şehâdet

179 [49b-3] Hüsreviye mahallesinden Rahime bt. Abdünnebi'nin aynı mahallede bulunan evini Mustafa b. Mehmed'e satması

Medîne-i Âmid mahallâtından Hüsreviye mahallesinde sâkine Rahime bt. Abdünnebi nâm hâtûn tarafından husûs-ı âti'l-beyânda vekîl olduğu zât-ı mezbûreyi ma'rifet-i şer'îyye ile ârifân Hüseyin b. Mehmed ve Musa b. Oruç şehâdetleriyle şer'an vekâleti sâbit olan Mansur b. Yusuf vekâleten meclis-i şer'de işbu bâ'isü'l-kitâb Mustafa b. Mehmed mahzarında bi'l-vekâle ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm edip silk-i mülk-i sahîhinde münselik olup mahalle-i mezbûrede vâki' bir taraftan Bekir Beşe mülkü ve bir taraftan Mustafa mülkü ve bir taraftan Şeyhoğlu Ahmed mülkü ve taraf-ı râbi'den tarîk-ı âm ile mahdûd senede yarım guruş avârızı senede Hüsreviye Vakfı'na beş akçe mukâta'a-i zemîni olan bir meclis ve bir eyvân ve bir kenîf ve avluyu müştemil menzilimi tarafeynden îcâb ve kabûlü hâvî bey'-i bâtt-ı sahîh- şer'îyye ile müvekkilem mezbûr merkûm Mustafa'ya yirmi altı guruşa bey' ve temlîk ve teslim edip ol dahi ber-minvâl-i muharrer iştirâ ve temellük ve tesellüm eyledikten sonra semeni olan yirmi altı guruş müvekkilem mezbûre merkûm Mustafa yedinden tamâmen ahz u kabz eyledim. Ba'de'l-yevm menzil-i mahdûd-ı mezkûr merkûm [50a] Mustafa'nın mülk-i müşterâsıdır, keyfe mâ yeşâ' ve yehtâr mâlikâne ve mutasarrıf olsun dedi dedikde gıbbe't-tasdîki's-şer'î mâ vaka'a bi't-taleb ketb olundu.

Fi'l-yevmi'l-işrîn min şehri Rebî'ilâhir li-seneti sitt ve selâsîn ve mi'e ve elf

Şuhûdü'l-hâl: Sefer b. Mehmed, Mansur b. Ahmed, Şeref b. Hüseyin, Mehmed b. Mahmud, Mustafa b. Ahmed, Bekir Beşe b. () çerâğ

180 [50a-1] Kubad Bey mahallesinde ikamet eden Sultan bt. Mehmed'in aynı mahallede bulunan evini el-Hac Hüseyin b. Veli'ye satması

Medîne-i Âmid mahallâtından Kubad Bey mahallesinde sâkine olup zâtı ta'rîf-i şer'î ile mu'arrefe Sultan bt. Mehmed nâm hâtûn meclis-i şer' de zevci işbu bâ'isü'l-kitâb el-Hac Hüseyin b. Veli mahzarında ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm edip silk-i mülk-i sahîhimde münselik olup mahalle-i mezbûrede vâki' bir taraftan Yar Ahmedoğlu mülkü ve bir taraftan zevcim mezbûrun mülkü ve taraf-ı râbi'den tarîk-ı âm ile mahdûd bir meclis ve bir neccârı ve bir çardak tahtı âhûr ve yine bir meclis ve bir eyvân [ve] su kuyusu ve bir dut ağacı ve kenîf ve avluyu müstemil menzilimi tarafeynden îcâb ve kabûlü hâvî bey'-i bâtt-ı sahîh-i şer'î ile zevcim mezbûr el-Hac Hüseyin'e yüz guruş ile adedi nâma'lûm bir kabza fülûsa bey' ve temlîk ve teslîm edip ol dahi ber-minvâl-i muharrer iştirâ ve temellük ve tesellüm ve kabz ve kabûl eyledikten sonra semeni olan meblağ-ı mezbûr yüz guruş ile adedi nâma'lûm bir kabza fülûsu zevcim mezbûr el-Hac Hüseyin yedinden tamâmen ahz u kabz edip ve fülûsu meclis-i şer' de tasnî' eyledim. Ba'de'l-yevm menzil-i mahdûd-ı mezkûr zevcim mezbûr el-Hac Hüseyin'in mülk-i müşterâsıdır, keyfe mâ yeşâ' ve yehtâr zabt ve tasarruf eylesin dedikde gibbe't-tasfîki's-şer'î mâ vaka'a bi't-taleb ketb olundu.

Fi'l-yevmi'l-işrîn min Rebî' ilâhir sene 1136

Şuhûdü'l-hâl: Eş-Şeyh Yusuf Efendi, Ebubekir b. Osman, Hüseyin Efendi, Murad b. İbrahim, Ali Efendi [b.] Şeyh Mehmed

181 [50a-2] Ali Paşa mahallesinde sakin Hüseyin b. Nebi'nin Telbisime nahiyesine bağlı Elikân? köyündeki bağını Şeyhmus b. İzzeddin'e satması

Mübâya'a, 13,5 guruş

Medîne-i Âmid mahallâtından Ali Paşa mahallesinde sâkin Hüseyin b. Nebi nâm kimesne meclis-i şer' de işbu bâ'isü'l-kitâb Şeyhmus b. İzzeddin mahzarında ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm edip akd-i âti'z-zikrin sudûruna değin silk-i mülk-i sahîhimde münselik olup medîne-i mezbûre muzâfâtından Telbisime nâhiyesi kurâlarından Elikân? nâm karyede vâki' bir taraftan Hasan Bey bâğı ve bir taraftan Mehmed bâğı ve bir taraftan Arab bâğı ve taraf-ı râbi'den tarîk-ı âm ile mahdûd ve beş yüz kürüm bâğ ammim Mahmud'dan müntakil olmağla hâlâ bâğ-ı mahdûd-ı mezkûrda irsen bana âid olan hisse-i irsiye-i şer' iyyemi tarafeynden îcâb ve kabûlü [hâvî ve] şürût-ı müfsideden ârî bey'-i bâtt-ı sahîh-i şer'î ile işbu mezbûr Şeyhmus'a on üç buçuk guruşa bey' ve temlîk ve mahallinde kabza taslît edip ol dahi ber-minvâl-i muharrer iştirâ ve temellük

ve taslî eyledikten sonra semen-i merkûm on üç buçuk guruşu merkûm Şeyhmus Bey yedinden tamâmen ahz u kabz eyledim. Ba'de'l-yevm bâğ-ı mahdûd-ı mezkûr[da] olan hisse-i şâyi'am mezbûr Şeyhmus'un mülk-i müşterâsıdır, keyfe mâ yeşâ' ve yehtâr zabt ve tasarruf eylesin dedikde gıbbe't-tasdîki's-şer'î mâ vaka'a bi't-taleb ketb olundu.

Fi'l-yevmi'l-hâdî ve'l-ısrîn min şehri Rebî'îlâhir li-seneti sitt ve selâsîn ve mi'e ve elf

Şuhûdü'l-hâl: Mollâ Ömer b. Çelebi, Ali b. Hüseyin, Abdülvehhab b. (), Odabaşı hammâmcı, Ebubekir b. Osman, Murad [b.] İbrahim

182 [50b-1] Musullu Yakob v. Noro v. Beşşare'nin ölümü üzerine terekesinin vasiyeti üzere erkek kardeşi Yasef ile kız kardeşi Hanım'a teslim edilmesi

Medîne-i Âmid'de vâki' Ketem Hânı'nda mütemekkin işbu hâmilü'r-rakîm Hanna v. Abdürrezzak meclis-i şer'de hâlâ (...) beytülmâl cem'ine me'mûr Ahmed Efendi b. Ali mahzarında üzerine da'vâ ve takrîr-i kelâm edip fi'l-asl Musul (...) mahmiyye-i Bağdad-ı behişt-âbâd'da mutavattın medîne-i mezbûrede vâki' hâne-i mezbûrede müsâfîret vechi (...) bundan akdem hâlik olan Musullu demekle ma'rûf Yakob v. Noro v. Beşşare nâm zimmî helâkinden (...) ve sâhib-firâş olmağla vasiyet edip bi-emrillahi te'âlâ hâlik olduğumda mâlımdan müsbete-i lâ-şey'i (...) ma'lûmemi ve mevcûd nukûdumu mahmiyye-i mezbûrede mütemekkin li-ebeveyn er karındâşım Yasef ile kız (...) irsâl ve îsâl eyle deyü vasiyet ve tenfîzine beni vasiyy-i muhtâr nasb u ta'yîn edip (...) hâlik olmağla hâlâ hâlik-i mesfûrun vâris-i ma'rûfu olmamak zu'muyla emîn-i (...) mesfûra vaz'-ı yed etmekle suâl olunup takrîr-i tahrîr ve kasr-ı yedine tenbîh olunmak matlûbumdur. (...) emîn-i mezbûr Ahmed Efendi cevâbında hâlik-i mesfûrun terekesine bi'l-asâle vaz'-ı yedini ikrâr, lâkin (...) li-ebeveyn er karındâşı ve kız karındâşı olduğunı ber-vech-i muharrer vasiyy-i muhtâr nasb u ta'yîn eylediğini (...) vasiyy-i mesfûr Hanna'dan evvel hâlik-i mesfûr Yakob'un li-ebeveyn er karındâşı ve kız karındâşı (...) olundukda udûl-i ahrâr-ı ricâl-i müslimînden olup mahmiyye-i Bağdad mahallâtından Şeyh mahallesinde Kâzım Çelebi b. (...) ve İmam-ı A'zam -rahmetullahi aleyh- hazretleri mahallesinden Abdülkadir b. el-Hac Ahmed nâm kimesne li-ecli's-şehâde (...) olup isre'l-istişhâd fi'l-vâki' mesfûr Yakob'un hâlâ mahmiyye-i Bağdad'da mütemekkin mesfûr Yasef (...) li-ebeveyn er karındâşındır ve yine kezâlik mesfûre hâtûn dahi li-ebeveyn kız karındâşındır, babaları ismi (...) ismi Beşşare ve anaları ismi Meryem ve maskat-ı re'sleri mahmiyye-i mezbûrede Musul'dan ve hâlâ Bağdad (...) mesfûr Yakob'un verâseti mesfûr Yasef ile mesfûre hâtûna münhasıradır. Biz bu husûsa [bu vech üzere şahidleriz], şehâdet dahi ederiz deyü her biri edâ-i şehâdet-i şer'iyeye eylediklerinde ba'de't-ta'dîl ve't-tezkiye şehâdetleri (...) sonra sâniyen vasiyy-i muhtâr olduğuna tenbîh taleb olundukda udûl-i ahrâr-ı ricâl-i müslimînden ve medîne-i Âmid (...) hâne-i mezbûrda tüccâr tâifesiinden el-Hac Hüseyin b. Osman ve Hasan Çelebi b. Abdullah ve Yusuf Çelebi b. Abdullah (...) Ahmed nâm kimesneler li-ecli's-şehâde meclis-i şer'e

hâzırûn olup isre'l-istişhâd fi'l-hakîka hâlik-i (...) ma'rûf Bağdadlı Yakob v. Noro v. Beşare helâkinden bir gün mukaddem hâne-i mezbûrda oldukda müsbete-i lâ-şey'i görüp bâkî kalan eşyâ-i ma'lûme ile mevcûd nükûdumu mahmiyye-i mezbûra (...) er karındâşım Yasef ile kız karındâşım Hâtûn'a irsâl ve îsâl eyleye deyü vasiyet ve tenfiz (...) bizim huzûrumuzda vasiyy-i muhtâr nasb ve ihtiyâr edip ba'de'l-kabûl musırnan alâ (...) hâlik oldu. Biz bu husûsa bu vech üzere şâhidleriz, [şehâdet dahi ederiz deyü] her biri edâ-i şehâdet-i şer'îyye eylediklerinde ba'de't-ta'dîl ve't-tezkiye şehâdetleri makbûle olmağın (...) mesfûrun terekesini mesfûr Yasef ile mesfûre Hâtûn'a îsâl için vasiyy-i muhtâr (...) ve bî-vech emîn-i mezbûr müdâhâleden men' birle mâ vaka'a bi't-taleb ketb olundu.

Fi'l-yevmi'l-âşir min şehri (...)

Şuhûdü'l-hâl: Mustafa Çelebi b. Receb Çelebi, el-Hac Halil, Mehmed Efendi, es-Seyyid Ali Efendi b. Şeyh Mehmed, es-Seyyid (...) el-Hac Mehmed Emin b. el-Hac Hasan, Ebubekir b. Osman Ammîzâde, Murad b. İbrahim

183 [50b-2] Eğil kazası ahalisinden Seyyid Hüseyin b. Veli'nin yine Eğil kazasının Matmor? köyündeki bağını Halil Çelebi'ye satması

Mübâya'a, 80 guruş

Eyâlet-i Diyarbekir'e tâbi' Eğil kazâsı sükkânından Seyyid Hüseyin b. Veli Ağa meclis-i şer'de işbu bâ'isü'l-kitâb (...) mahzarında ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm edip kazâ-i mezbûr karyelerinden Matmor? nâm karyede vâki' bir taraftan (...) ve bir taraftan dere ve taraf-ı râbi'den tarîk-ı âm ile mahdûd iki bin tevek kürûmu bâğ ve (...) eşcâr-ı müsmire ve gayr-ı müsmire ve ma'saranın nısfları benim mülk-i mevrûsum ve nısf-ı âharı (...) el-hâletü hâzihî ben bâğ-ı mahdûd-ı mezkûrda olan bin tevek nısf hisse-i şâyi'am ile (...) eşcâr-ı müsmire ve gayr-ı müsmire ve ma'saranın nısflarını bi-cümleti't-tevâbi' ve'l-levâhık seksen guruşa (...) hâvî bey'i bâtt-ı sahîh-i şer'î ile mezbûr Halil Çelebi'ye bey' ve temlik (...) ol dahi ber-vech-i muharrer iştirâ ve temellük ve kabûl eyledikten sonra semeni olan meblağ-ı (...) [Hükümün son kısmı yoktur.]

178
 107
 106
 105
 104
 103
 102
 101
 100
 99
 98
 97
 96
 95
 94
 93
 92
 91
 90
 89
 88
 87
 86
 85
 84
 83
 82
 81
 80
 79
 78
 77
 76
 75
 74
 73
 72
 71
 70
 69
 68
 67
 66
 65
 64
 63
 62
 61
 60
 59
 58
 57
 56
 55
 54
 53
 52
 51
 50
 49
 48
 47
 46
 45
 44
 43
 42
 41
 40
 39
 38
 37
 36
 35
 34
 33
 32
 31
 30
 29
 28
 27
 26
 25
 24
 23
 22
 21
 20
 19
 18
 17
 16
 15
 14
 13
 12
 11
 10
 9
 8
 7
 6
 5
 4
 3
 2
 1

179
 108
 107
 106
 105
 104
 103
 102
 101
 100
 99
 98
 97
 96
 95
 94
 93
 92
 91
 90
 89
 88
 87
 86
 85
 84
 83
 82
 81
 80
 79
 78
 77
 76
 75
 74
 73
 72
 71
 70
 69
 68
 67
 66
 65
 64
 63
 62
 61
 60
 59
 58
 57
 56
 55
 54
 53
 52
 51
 50
 49
 48
 47
 46
 45
 44
 43
 42
 41
 40
 39
 38
 37
 36
 35
 34
 33
 32
 31
 30
 29
 28
 27
 26
 25
 24
 23
 22
 21
 20
 19
 18
 17
 16
 15
 14
 13
 12
 11
 10
 9
 8
 7
 6
 5
 4
 3
 2
 1

مذمة آدمينا فاشية اعدائي اتميز سكا شفة حين من اجركم ثوابا شفة اثنان اذ...

الامر كما هو معلوم في هذه الايام... والامر كما هو معلوم في هذه الايام...

ما بعد ذلك لم يخلو من احوال... ما بعد ذلك لم يخلو من احوال...

الامر كما هو معلوم في هذه الايام... الامر كما هو معلوم في هذه الايام...

و من این صغیر فزودن و منصفه را از راه کشتن ساریم که ساریم و در صورت اول
از او خاشاک نورداری حصین او زرنه باغ خاشاک نورداری نرسد که در این صغیر
از او بیخ منصفه نیز در این صغیر است و از او بیخ ساریم و در صورت اول
صغیر و بیخ صغیر و در وقت طغیان عارضه در حصین او زرنه است
اجود از او شریف بیخ در راه اول تو که در وقت اول طغیان
سایح در صورت اول و در وقت اول طغیان

علی رضا علیه السلام محمد از اسم محمد محمد
از راه
محمد از اسم علی از راه علی علی
علی رضا علیه السلام علی رضا علیه السلام

اولی که در وقت اول طغیان ساریم
محمد از اسم محمد از اسم محمد
محمد از اسم محمد از اسم محمد

ساریم در وقت اول طغیان ساریم در وقت اول طغیان ساریم در وقت اول طغیان ساریم
محمد از اسم محمد از اسم محمد محمد از اسم محمد از اسم محمد
محمد از اسم محمد از اسم محمد محمد از اسم محمد از اسم محمد
محمد از اسم محمد از اسم محمد محمد از اسم محمد از اسم محمد

طرف و صغیر فزودن و منصفه را از راه کشتن ساریم که ساریم و در صورت اول
حاصل اولاد بیخ صغیر و از او بیخ ساریم و در وقت اول طغیان ساریم
و از او بیخ منصفه نیز در این صغیر است و از او بیخ ساریم و در صورت اول
صغیر و بیخ صغیر و در وقت طغیان عارضه در حصین او زرنه است
اجود از او شریف بیخ در راه اول تو که در وقت اول طغیان
سایح در صورت اول و در وقت اول طغیان

علی رضا علیه السلام محمد از اسم محمد محمد
از راه
محمد از اسم علی از راه علی علی
علی رضا علیه السلام علی رضا علیه السلام

اولی که در وقت اول طغیان ساریم
محمد از اسم محمد از اسم محمد
محمد از اسم محمد از اسم محمد

ساریم در وقت اول طغیان ساریم در وقت اول طغیان ساریم در وقت اول طغیان ساریم
محمد از اسم محمد از اسم محمد محمد از اسم محمد از اسم محمد
محمد از اسم محمد از اسم محمد محمد از اسم محمد از اسم محمد
محمد از اسم محمد از اسم محمد محمد از اسم محمد از اسم محمد

البركة رقمه ٩٧
السيد محمد صالح اللطفي
عمره

منه آيها مني الحق حارسه ساكنه اولوب ذاتي يوف مشرعي الحق اوله شي
اعية الرين فاطميت ورجا خاتمة جليليتك بعد زوجي كجايه عزيزي جعفره نامة
وعرفي عنك بولم ايتا زوجي من كجايه عرفت منة منزل كمنة ليرتو شحيبي
اولدنا اشبارها سندي بيك عوش وفضلان اولوب عوش حيدوبت اخذ منة
سحاب قابل من خطاي كركه ودر خطاي ففقتان ودر سده لي بجه يا عبي
او ساكنه ودر جدي حوته جفتو ودر يدي اخذ ايتا فكنه سحاب
كركه اي شيتو عشتا مقصدا في حبس جفتو ودر بيك كجايه ايكر عشتا و او ساكنه
اكر عشتا جفتو و اكر عشتا بيك ايتا وبلغ بيروز فندر باقي فالد مدينت
ماعدا و خيال نام فنه ده واقع با احدة فتشاه معلوم كجايه ماستان
فترك رختي بزود عاتله ماسرا اوله ناه طفق عشتا بيك اكر عشتا ايم
سعال اولدني ففقتي خبر ما قرا و در خطاي او ايتا ناه انقدر در بيك
عنه سوال ايمه كجايه عجل سده في كركه فزهم مدينت و در نكر فقول
تندني نور عشتي بيك اولدنا اشبارها سندي بيك عشتا و در ناه ايتا ايتا
عشتا اخذ و فتنده و در اول فقتان و ناه في فكنه في اخذ ايتا و كركه
سحاب ف اكر خطاي كركه كركه ايتا شيتو عشتا خطاي ففقتان في شيتو
عشتا و در خطاي اكر عشتا ما و ساكنه اكر عشتا و در خطاي اكر
عشتا بعد اخذ ايتا بيك و ناه ناه اخذ جاز و در ناه ايتا و در
و در ناه ايتا عشتا عشتا بطوبه ايتا اكر كركه عشتا ايتا
فتشاه عشتا بيك ايتا اكر عشتا خطاي عشتا عشتا ايتا اكر
در ناه ايتا نور فقتان ايتا عشتا خطاي ايتا عشتا عشتا ايتا
عشتا ناه ايتا و ناه ايتا عشتا و ناه ايتا عشتا عشتا ايتا
عشتا ايتا ففقتان ايتا عشتا ايتا اكر عشتا ايتا عشتا ايتا
سعدت و ناه ايتا و ناه ايتا عشتا ايتا عشتا ايتا عشتا ايتا

البركة رقمه ٩٧
السيد محمد صالح اللطفي
عمره
البركة رقمه ٩٧
السيد محمد صالح اللطفي
عمره
البركة رقمه ٩٧
السيد محمد صالح اللطفي
عمره

منه آيها مني الحق حارسه ساكنه اولوب ذاتي يوف مشرعي الحق اوله شي
اعية الرين فاطميت ورجا خاتمة جليليتك بعد زوجي كجايه عزيزي جعفره نامة
وعرفي عنك بولم ايتا زوجي من كجايه عرفت منة منزل كمنة ليرتو شحيبي
اولدنا اشبارها سندي بيك عوش وفضلان اولوب عوش حيدوبت اخذ منة
سحاب قابل من خطاي كركه ودر خطاي ففقتان ودر سده لي بجه يا عبي
او ساكنه ودر جدي حوته جفتو ودر يدي اخذ ايتا فكنه سحاب
كركه اي شيتو عشتا مقصدا في حبس جفتو ودر بيك كجايه ايكر عشتا و او ساكنه
اكر عشتا جفتو و اكر عشتا بيك ايتا وبلغ بيروز فندر باقي فالد مدينت
ماعدا و خيال نام فنه ده واقع با احدة فتشاه معلوم كجايه ماستان
فترك رختي بزود عاتله ماسرا اوله ناه طفق عشتا بيك اكر عشتا ايم
سعال اولدني ففقتي خبر ما قرا و در خطاي او ايتا ناه انقدر در بيك
عنه سوال ايمه كجايه عجل سده في كركه فزهم مدينت و در نكر فقول
تندني نور عشتي بيك اولدنا اشبارها سندي بيك عشتا و در ناه ايتا ايتا
عشتا اخذ و فتنده و در اول فقتان و ناه في فكنه في اخذ ايتا و كركه
سحاب ف اكر خطاي كركه كركه ايتا شيتو عشتا خطاي ففقتان في شيتو
عشتا و در خطاي اكر عشتا ما و ساكنه اكر عشتا و در خطاي اكر
عشتا بعد اخذ ايتا بيك و ناه ناه اخذ جاز و در ناه ايتا و در
و در ناه ايتا عشتا عشتا بطوبه ايتا اكر كركه عشتا ايتا
فتشاه عشتا بيك ايتا اكر عشتا خطاي عشتا عشتا ايتا اكر
در ناه ايتا نور فقتان ايتا عشتا خطاي ايتا عشتا عشتا ايتا
عشتا ناه ايتا و ناه ايتا عشتا و ناه ايتا عشتا عشتا ايتا
عشتا ايتا ففقتان ايتا عشتا ايتا اكر عشتا ايتا عشتا ايتا
سعدت و ناه ايتا و ناه ايتا عشتا ايتا عشتا ايتا عشتا ايتا

البركة رقمه ٩٧
السيد محمد صالح اللطفي
عمره
البركة رقمه ٩٧
السيد محمد صالح اللطفي
عمره
البركة رقمه ٩٧
السيد محمد صالح اللطفي
عمره

البركة رقمه ٩٧
السيد محمد صالح اللطفي
عمره
البركة رقمه ٩٧
السيد محمد صالح اللطفي
عمره
البركة رقمه ٩٧
السيد محمد صالح اللطفي
عمره

عده الاثنا عشر معلوم که در مصلحت و در بلائیر به هر احوالی معلوم شود و نوی سال برباب
فصلت و در مصلحت و در بلائیر به هر احوالی معلوم شود و نوی سال برباب
فصلت و در مصلحت و در بلائیر به هر احوالی معلوم شود و نوی سال برباب
فصلت و در مصلحت و در بلائیر به هر احوالی معلوم شود و نوی سال برباب
فصلت و در مصلحت و در بلائیر به هر احوالی معلوم شود و نوی سال برباب

امام جعفر که در کتب معتبره و در کتب معتبره و در کتب معتبره
و در کتب معتبره و در کتب معتبره و در کتب معتبره
و در کتب معتبره و در کتب معتبره و در کتب معتبره
و در کتب معتبره و در کتب معتبره و در کتب معتبره

اورنگی که در مصلحت و در بلائیر به هر احوالی معلوم شود
و در کتب معتبره و در کتب معتبره و در کتب معتبره

اینها و سایر اشیای اوستی و قضایای مافیعتی و عقوبات و...
اشیای اوستی و قضایای مافیعتی و عقوبات و...
اشیای اوستی و قضایای مافیعتی و عقوبات و...
اشیای اوستی و قضایای مافیعتی و عقوبات و...
اشیای اوستی و قضایای مافیعتی و عقوبات و...

اینها و سایر اشیای اوستی و قضایای مافیعتی و عقوبات و...
اشیای اوستی و قضایای مافیعتی و عقوبات و...
اشیای اوستی و قضایای مافیعتی و عقوبات و...
اشیای اوستی و قضایای مافیعتی و عقوبات و...
اشیای اوستی و قضایای مافیعتی و عقوبات و...

اینها و سایر اشیای اوستی و قضایای مافیعتی و عقوبات و...
اشیای اوستی و قضایای مافیعتی و عقوبات و...
اشیای اوستی و قضایای مافیعتی و عقوبات و...
اشیای اوستی و قضایای مافیعتی و عقوبات و...
اشیای اوستی و قضایای مافیعتی و عقوبات و...

دوره اولی در وقت... مکه در زمان... بر سر کوه...

دوره اولی در وقت... مکه در زمان... بر سر کوه... (mirrored text from the reverse side)

صالح را

صالح را

صالح را

صالح را

صالح را

بعضه من المسرة والولع العظماء بطلبه حانوقه اودنه فملواه زور وويله
 عرب وسياح لم يزلوا يورون بكونهم شرا وحبا على حجة وملا من سائر اهل
 وسلما على كبره في علمه من حين وقد اطلع على سلاطنة اورد على
 كسند روة استنساها او منه فلم يزل يحفظه مغفورا ما لم يرد مفر النسل
 وساعى الى ارض العسا والور قطع طرفه وسنله ما خارت احواله في الاحواله
 العباد وقتله نفوس عادات ستمد وسومى واجل الخاله اذ في نور من صدم
 لودوا وازير هجر من ان ذوا من شمس في نور كرا فوالا كرا في نور من
 ادوا ابا تاد من سلاطنة من غير عا من ازل ظهوره تها من فضول اوقده
 حكمة اسرار الملك في ايزوزي نوك في شمس عا نفوسه اودنه اوزر من
 وقتله نفوس عاده ستمه اوزر وساعى في ارض العسا اوزر في مقبوله شفاوق
 ظاهرا اوزر في نور مود من كرا في نور جازر اوزر من صور مثل اوزر
 كتب معتارف في نظره من سرازير من ربح الكفا والزمه كلهم وكنان درو وازر
 يقتل وكر صرح في سلاطنة سلسا اوفعله ويكونه السلسه في اقول
 من يزره وجب على سلاطنة اسلامه يفتند وكنا من سلسه من وقتله
 ادنى المود في سطور مطوع سبور بكونه من وجد اوزر في نور الكه
 كسند في يوم النعم ان غرس صوف في نور من مدس ورا من

حسن اقره وطلب السلسه اوزر من ربح كرا في نور جازر اوزر من صور مثل اوزر
 نفس اوزر في سطور مطوع سبور بكونه من وجد اوزر في نور الكه
 ملا على اوزر في سطور مطوع سبور بكونه من وجد اوزر في نور الكه
 نفس

بينة استعملت حكاية نذرة حليته ساكية فالهنت فله الكرامات اقيت
 خصوصاً في ابناءه وكلا اذ في نور من نورته معترفه الى عا اوزر
 خا اذ في نور من نورته ما كسند لرشها اذ ايات اوله نوا
 مطعنه في نور من نورته كسند في نورته في نور من نورته
 انيئت حق حفيدة اذ اقامه في نور من نورته في نور من نورته
 وكين سكر من نورته اوله حلية نورته ده واقع اكي طرفته
 سلمنا انا مكر من نورته وقف نخية طرفته اعيدة طرفه عام اليجو
 اكي ما باق حقا اوزر من نورته من نورته وكسند في نور من نورته
 بجارة النوا واوله نورته ايجا في نورته من نورته في نور من نورته
 عا في نور من نورته من نورته من نورته من نورته من نورته من نورته
 كسند في نور من نورته من نورته من نورته من نورته من نورته من نورته
 مكر من نورته من نورته من نورته من نورته من نورته من نورته من نورته
 امنه نذرة تا ما اذ من نورته من نورته من نورته من نورته من نورته من نورته
 حقوقه واهل حقا من نورته من نورته من نورته من نورته من نورته من نورته
 ونور اوله من نورته من نورته من نورته من نورته من نورته من نورته من نورته
 اوله في نور من نورته من نورته من نورته من نورته من نورته من نورته من نورته
 سلاطنة حليته في نور من نورته من نورته من نورته من نورته من نورته من نورته من نورته
 كسند في نور من نورته من نورته من نورته من نورته من نورته من نورته من نورته

بينة استعملت حكاية نذرة حليته ساكية فالهنت فله الكرامات اقيت
 خصوصاً في ابناءه وكلا اذ في نور من نورته معترفه الى عا اوزر
 خا اذ في نور من نورته ما كسند لرشها اذ ايات اوله نوا
 مطعنه في نور من نورته كسند في نورته في نور من نورته
 انيئت حق حفيدة اذ اقامه في نور من نورته في نور من نورته
 وكين سكر من نورته اوله حلية نورته ده واقع اكي طرفته
 سلمنا انا مكر من نورته وقف نخية طرفته اعيدة طرفه عام اليجو
 اكي ما باق حقا اوزر من نورته من نورته وكسند في نور من نورته
 بجارة النوا واوله نورته ايجا في نورته من نورته في نور من نورته
 عا في نور من نورته من نورته من نورته من نورته من نورته من نورته
 كسند في نور من نورته من نورته من نورته من نورته من نورته من نورته من نورته
 مكر من نورته من نورته من نورته من نورته من نورته من نورته من نورته
 امنه نذرة تا ما اذ من نورته من نورته من نورته من نورته من نورته من نورته
 حقوقه واهل حقا من نورته من نورته من نورته من نورته من نورته من نورته
 ونور اوله من نورته من نورته من نورته من نورته من نورته من نورته من نورته
 اوله في نور من نورته من نورته من نورته من نورته من نورته من نورته من نورته
 سلاطنة حليته في نور من نورته من نورته من نورته من نورته من نورته من نورته من نورته
 كسند في نور من نورته من نورته من نورته من نورته من نورته من نورته من نورته

البركة في نور من نورته من نورته من نورته من نورته من نورته من نورته من نورته
 البركة في نور من نورته من نورته من نورته من نورته من نورته من نورته من نورته
 البركة في نور من نورته من نورته من نورته من نورته من نورته من نورته من نورته

بينة استعملت حكاية نذرة حليته ساكية فالهنت فله الكرامات اقيت
 خصوصاً في ابناءه وكلا اذ في نور من نورته معترفه الى عا اوزر
 خا اذ في نور من نورته ما كسند لرشها اذ ايات اوله نوا
 مطعنه في نور من نورته كسند في نورته في نور من نورته
 انيئت حق حفيدة اذ اقامه في نور من نورته في نور من نورته
 وكين سكر من نورته اوله حلية نورته ده واقع اكي طرفته
 سلمنا انا مكر من نورته وقف نخية طرفته اعيدة طرفه عام اليجو
 اكي ما باق حقا اوزر من نورته من نورته وكسند في نور من نورته
 بجارة النوا واوله نورته ايجا في نورته من نورته في نور من نورته
 عا في نور من نورته من نورته من نورته من نورته من نورته من نورته
 كسند في نور من نورته من نورته من نورته من نورته من نورته من نورته من نورته
 مكر من نورته من نورته من نورته من نورته من نورته من نورته من نورته
 امنه نذرة تا ما اذ من نورته من نورته من نورته من نورته من نورته من نورته
 حقوقه واهل حقا من نورته من نورته من نورته من نورته من نورته من نورته
 ونور اوله من نورته من نورته من نورته من نورته من نورته من نورته من نورته
 اوله في نور من نورته من نورته من نورته من نورته من نورته من نورته من نورته
 سلاطنة حليته في نور من نورته من نورته من نورته من نورته من نورته من نورته من نورته
 كسند في نور من نورته من نورته من نورته من نورته من نورته من نورته من نورته

صحت الموقوفه امور الاموال
 من عودت جميع اموالها
 من غير ان يترك احد من
 عودتها

صحة الموقوفه امور الاموال
 من عودت جميع اموالها
 من غير ان يترك احد من
 عودتها

صحة الموقوفه امور الاموال
 من عودت جميع اموالها
 من غير ان يترك احد من
 عودتها

صحة الموقوفه امور الاموال
 من عودت جميع اموالها
 من غير ان يترك احد من
 عودتها

صحة الموقوفه امور الاموال
 من عودت جميع اموالها
 من غير ان يترك احد من
 عودتها

صحة الموقوفه امور الاموال
 من عودت جميع اموالها
 من غير ان يترك احد من
 عودتها

صحة الموقوفه امور الاموال
 من عودت جميع اموالها
 من غير ان يترك احد من
 عودتها

صحة الموقوفه امور الاموال
 من عودت جميع اموالها
 من غير ان يترك احد من
 عودتها

صحة الموقوفه امور الاموال
 من عودت جميع اموالها
 من غير ان يترك احد من
 عودتها

صحة الموقوفه امور الاموال
 من عودت جميع اموالها
 من غير ان يترك احد من
 عودتها

صحة الموقوفه امور الاموال
 من عودت جميع اموالها
 من غير ان يترك احد من
 عودتها

صحة الموقوفه امور الاموال
 من عودت جميع اموالها
 من غير ان يترك احد من
 عودتها

صفا المصالح بالبطانين...
المرحوم العالم...

بنة ائمه صا فانما...
فقال عندنا...

من بعد ان...
بنة ائمه صا...

صفا المصالح بالبطانين...
المرحوم العالم...

بنة ائمه صا فانما...
فقال عندنا...

من بعد ان...
بنة ائمه صا...

میده آمد خلافتی از پدر خاکن کج او بودند از پدر خاکن است و در اواخر
الک حیا و عطف کلا از مرد و کله و کله در کیم عالم است ناطق و ایضا صد...

سید آمد خلافتی از پدر خاکن کج او بودند از پدر خاکن است و در اواخر
الک حیا و عطف کلا از مرد و کله و کله در کیم عالم است ناطق و ایضا صد...

میکم که... حاکم... عدول... با کینه... از اهل...

دکانت

ایلا و این کتبه ایچ سلوک وقتاً قوت بر گرفته مانی تا میر سکا کتا...
خلعتی... خطیر لواتم... ایشیه... مانی تا میر سکا کتا...
فاتیح نامی اید تصدیقه اولونه عند العالی با کجا از معلوم که در این...

الید علی... الید علی... الید علی... الید علی...

مید آمد خلافتی از پدر خاکن کج او بودند از پدر خاکن است و در اواخر
الک حیا و عطف کلا از مرد و کله و کله در کیم عالم است ناطق و ایضا صد...

میں آج کل سنہ... یوں اہم و اعلیٰ وفا تھا... اقبالیانہ و کلامی و تالیفات... مقبول بن گئے...

۵۷ میں آج کل سنہ... یوں اہم و اعلیٰ وفا تھا... اقبالیانہ و کلامی و تالیفات... مقبول بن گئے...

مجموعه ای از اشعار و نثرها که در این کتاب گردآوری شده است. این کتاب شامل اشعار و نثرها است که در این کتاب گردآوری شده است. این کتاب شامل اشعار و نثرها است که در این کتاب گردآوری شده است.

این کتاب شامل اشعار و نثرها است که در این کتاب گردآوری شده است. این کتاب شامل اشعار و نثرها است که در این کتاب گردآوری شده است. این کتاب شامل اشعار و نثرها است که در این کتاب گردآوری شده است.

مجموعه ای از اشعار و نثرها که در این کتاب گردآوری شده است. این کتاب شامل اشعار و نثرها است که در این کتاب گردآوری شده است. این کتاب شامل اشعار و نثرها است که در این کتاب گردآوری شده است.

این کتاب شامل اشعار و نثرها است که در این کتاب گردآوری شده است. این کتاب شامل اشعار و نثرها است که در این کتاب گردآوری شده است. این کتاب شامل اشعار و نثرها است که در این کتاب گردآوری شده است.

٤٦
 ملاحظه نمودن بر این که در این محاکمه
 او وکیل خود را در حضور قاضی و کاتب
 احضار نمود و در این محاکمه در حق
 مولد خود را در محاکمه و در حق
 خود را در محاکمه و در حق خود را
 سلیقه ای در محاکمه و در حق خود را
 قند و در محاکمه و در حق خود را
 و در این محاکمه و در حق خود را
 حضرت در این محاکمه و در حق خود را
 رسالت و در محاکمه و در حق خود را
 مسکنه و در محاکمه و در حق خود را
 نه و در این محاکمه و در حق خود را
 ذکر و در محاکمه و در حق خود را
 زود و در محاکمه و در حق خود را
 قدیم و در محاکمه و در حق خود را
 جواب و در محاکمه و در حق خود را
 باطل و در محاکمه و در حق خود را
 معارض و در محاکمه و در حق خود را
 کلام و در محاکمه و در حق خود را
 بیوه و در محاکمه و در حق خود را
 الحاکم و در محاکمه و در حق خود را
 جری و در محاکمه و در حق خود را
 جعفر و در محاکمه و در حق خود را
 محلی و در محاکمه و در حق خود را
 علی و در محاکمه و در حق خود را
 رضا و در محاکمه و در حق خود را
 احمد و در محاکمه و در حق خود را
 احسان و در محاکمه و در حق خود را
 جابر و در محاکمه و در حق خود را

٤٤
 ملاحظه نمودن بر این که در این محاکمه
 او وکیل خود را در حضور قاضی و کاتب
 احضار نمود و در این محاکمه در حق
 مولد خود را در محاکمه و در حق
 خود را در محاکمه و در حق خود را
 سلیقه ای در محاکمه و در حق خود را
 قند و در محاکمه و در حق خود را
 و در این محاکمه و در حق خود را
 حضرت در این محاکمه و در حق خود را
 رسالت و در محاکمه و در حق خود را
 مسکنه و در محاکمه و در حق خود را
 نه و در این محاکمه و در حق خود را
 ذکر و در محاکمه و در حق خود را
 زود و در محاکمه و در حق خود را
 قدیم و در محاکمه و در حق خود را
 جواب و در محاکمه و در حق خود را
 باطل و در محاکمه و در حق خود را
 معارض و در محاکمه و در حق خود را
 کلام و در محاکمه و در حق خود را
 بیوه و در محاکمه و در حق خود را
 الحاکم و در محاکمه و در حق خود را
 جری و در محاکمه و در حق خود را
 جعفر و در محاکمه و در حق خود را
 محلی و در محاکمه و در حق خود را
 علی و در محاکمه و در حق خود را
 رضا و در محاکمه و در حق خود را
 احمد و در محاکمه و در حق خود را
 احسان و در محاکمه و در حق خود را
 جابر و در محاکمه و در حق خود را

٩٩

بسم الله الرحمن الرحيم
الحمد لله رب العالمين والصلوة والسلام
على من لا نبي بعده

١٠٠

بسم الله الرحمن الرحيم
الحمد لله رب العالمين والصلوة والسلام
على من لا نبي بعده

وكانت هذه الحادثة في شهر ربيع الثاني سنة ١٠٠٠
مصر في يوم الاثنين الموافق لـ ١٢ من الشهر المذكور
فقد حضر في هذه الحادثة من مشايخنا
العلماء والحكام والمجاهدين
والعلماء المشايخ الأفاضل
والقضاة المحترمين
والأعيان الكرام
والعلماء المشايخ الأفاضل
والقضاة المحترمين
والأعيان الكرام
والعلماء المشايخ الأفاضل
والقضاة المحترمين
والأعيان الكرام

13a

12b

میدان مغلوسه زلفی که در این شهر منسوب است و در این شهر منسوب است...
میدان مغلوسه زلفی که در این شهر منسوب است و در این شهر منسوب است...
میدان مغلوسه زلفی که در این شهر منسوب است و در این شهر منسوب است...
میدان مغلوسه زلفی که در این شهر منسوب است و در این شهر منسوب است...

میدان آمد مغلوسه زلفی که در این شهر منسوب است و در این شهر منسوب است...
میدان آمد مغلوسه زلفی که در این شهر منسوب است و در این شهر منسوب است...
میدان آمد مغلوسه زلفی که در این شهر منسوب است و در این شهر منسوب است...
میدان آمد مغلوسه زلفی که در این شهر منسوب است و در این شهر منسوب است...

7a

6b

میتہ آمد... نمانہ... حلوہ اجد... سندہ... ساکنہ... اولیہ... فی تریق شرعی...

علی بن... صلی علیہ وسلم... قد برزنا... حلالا... حلالا... حلالا...

بسم الله الرحمن الرحیم... فی حق... فی حق... فی حق...

... حق... حق... حق... حق... حق...

... حق... حق... حق... حق... حق...

... حق... حق... حق... حق... حق...

محمد بن... احمد بن...

Handwritten Ottoman Turkish text, likely a legal document or court record, written in a dense cursive script. The text is oriented vertically on the page, starting from the top right and moving downwards. It contains numerous lines of text, some of which are crossed out or heavily corrected. There are several large, bolded words or phrases that appear to be key terms or headings. The document is written on aged, slightly yellowed paper.

3a

2b

Handwritten text in Ottoman Turkish, top page of the left-hand manuscript. The text is dense and covers the entire page, with some marginalia on the right side.

Handwritten text in Ottoman Turkish, bottom page of the right-hand manuscript. The text is dense and covers the entire page, with some marginalia on the left side.

DIYARBEKİR ŞER'İYYE SİCİLLERİ

Handwritten Ottoman Turkish text, likely a court record or legal document, containing names, dates, and legal proceedings. The text is written in a cursive script and is densely packed across the page.

— Â M İ D —
MAHKEMESİ

3828

NUMARALI SİCİL

1 [1a-1] Hasan Beşe'nin boşadığı hanımına nafaka vermesi

Meclis-i şer' de zevc-i muhâli'i Kemun? Hasan Beşe mahzarında üzerine merkûm beni hul' etmekle (...) iki yüz guruş mehrimi taleb [ve] suâl, cevâbında mehrini bana hibe ve ben dahi bedeline hul' eylemiş[imdir] dedikde (...) beyyine taleb olundukda şuhûd-ı ahrâr-ı ricâl-i müslimînden Dellâl Ahmed Beşe ve Kürdoğlu Mehmed Beşe meclis-i şer' de (...) iki yüz guruşdan geçip bedeline hul' eylemiştir dedikde mehr-i mezkûr lâzım gelmeyip üç mâh (...) nafaka meclis-i şer' de otuz guruş takdîr olunup meblağ-ı mezkûru meclis-i şer' de tamâmen (...) eylediği işbu mahalle şerh verildi.

2 [1a-2] Firar eden Şaban'ın dükkânındaki eşyaların Küçük Süleyman'a teslim edilmesi

(...) iken bundan akdem firâr eden Şaban'ın dükkânında olan eşyaları kibel-i şer' den (...) zuhûruna değîn bi'l-emâne hıfzı için Küçük Süleyman'a teslim olunan defteridir.

Fî 3 C. sene [1]242

Gümüşlü som takım 1 aded	Kehriba[r] takım 1 aded	Törpü 1 aded
Germeşik çubuk 40 aded	Sarma çubuk 9 aded	Kilim 1 aded
Hasır 1 aded	Çarh 2 aded	Kilid 2 aded

(...) bâkiye kalmış (...) demirci vâcibü'l-edâ (...) deynimdir.

El-mukırru bi-mâ fihi Ahmed Tahir, tüccâr-ı Musul

Şuhûd: Abdürrezzak Ağa, Tüccâr Yasin Ağa, Tüccâr Tahir Ağa, Tüccâr Arif Ağa, İbrahim Efendi, Cavidoğlu Mustafa Ağa, Şamlızâde Salih Ağa

Batmân: 2.722

	Guruş
	51.718
Teslîm	20.686
	31.032
Şer'ki Ahmed Tahir'den 9.000 guruş ve Tatar Mahmud Ağa'dan 6.000 guruş	15.000
	16.032
Defa teslîmât	3.582
	12.450
Tönbeki	3.086
	9.364

3 [1a-3] Musul tüccarı Şemdin'in Erzurum Valisi Rauf Paşa'ya borçlu olduğu

[Bâ'i]s-i vesîka budur ki,

[Bin] iki yüz otuz yedi senesi Ramazân-ı şerîf'inin on birinci gününden yedi mâh va'de (...) müsâ'ade ile hâlâ Ma'âdin-i hümâyûn emânetiyle Erzurum eyâletine sâye-endâz (...) olan devletlü veliyyü'n-ni'am Rauf Paşa efendimizin mâlı olarak kâlhâne (...) sa'âdetlü Mustafa Efendi ve Sarrâf Hoce Ebkoy'un yedlerinden makbûzum olan (...) matbûh bahâsından ber-vech-i bâlâ elli bir bin yedi yüz on sekiz guruş deynim (...) nısfî te'kîdü'l-asl için yirmi beş bin sekiz yüz elli dokuz guruş eder (...) ve lâzımü'l-vefâ verecek deynimdir. Va'de hulûlünde meblağ-ı mezkûru [veliyyü]'n-ni'amîye tamâmen edâ ve teslîm eyledikte işbu tahvîlim red buyurula.

Bende
Şemdin, an-tüccâr-ı Musul

4 [1b-1] Mekkârîbaşı Receb oğlu Mehmed Ağa'nın kirasını hazineden almak üzere kullandığı beygirlerin listesi

[Bin iki yüz] kırk bir senesi Eylül ibtidâsından Mekkârîbaşı Receboğlu Mehmed Ağa'nın kirâsı cânib-i mîrîden verilmek üzere bi-emri âlî irkâb eylediği davârın adedi defteridir ki ber-vech-i âfî zikr u beyân olunur:

	Bârgîrân (Aded)
Ahîsha kal'ası topçularının mübâşeretine bi-emri âlî Ergani'ye kadar, fî gurreti Ra. sene [1]241	2
Men'-i mürûr emri getiren İsmail Tatar Bağdad'a âzim oldukda Mardin'e kadar 3 re's, fî gurreti Ca. sene ()	3
Dîvân-ı hümâyûn çavuşlarından Mehmed Çavuş Bağdad'a âzim oldukda Mardin'e kadar	3
Merkûm Mehmed Çavuş Bağdad'dan avdetinde Ergani'ye kadar	3
Adâlet emri getiren sadria'zam tatarı Ahmed Ağa'ya bâ-emr-i âlî Mardin'e kadar üç re's bârgîr	3
Hadice Sultân hazretlerinin vilâdet emrini getiren sadria'zam tatarı Ahmed'e bâ-emr-i âlî Mardin'e kadar	3

Şikk-ı evvel defterdârı çukadârlarından Mustafa Ağa Siverek'e âzim olduklarında bâ-emr-i âlî mîrîden verilmek üzere bârgîr 2 re's	3
Hadice Sultân'a vilâdet emrini getiren sadrîa'zam tatarı Ahmed Ağa'nın Bağdad'dan avdet, Ergani'ye kadar	3
Bağdad'a giden sadrîa'zam tatarlarından Ahmed Ağa'ya avdet ve Ergani'ye bi-emri âlî bârgîr 2 re's	3
Bağdad'a umûr-ı mühimme ile giden sadrîa'zam tatarı Ahmed Ağa bâ-emr-i âlî bârgîr 2 re's, Mardin'e kadar	2
Bağdad'dan avdet eden sadrîa'zam tatarı Ahmed Ağa'ya Ergani'ye kadar bâ-emr-i âlî bârgîr	2
Âsitâne'den vürûd eden kulçavuşu ağaya Haleb cânibine azîmetlerine bârgîr 1 re's, fi 5 Ş. sene [12] 41	2
Yine Âsitâne'den vürûd eden kulçavuşu ağaya Haleb cânibine azîmetlerine bârgîr re's, fi 5 Ş. sene [12] 41	2
Ahmed Paşa bakâyâsına gelen Silâhşor Hacı Mehmed Ağa'ya bâ-emr-i âlî Ergani'ye kadar, fi 25 L. sene [1]241	12
Bağdad ve Musul tatar ağalarına bâ-emr-i âlî Mardin'e kadar bir günde, fi 17 Za. sene [1]241	38

Batmân: 396 aded	Guruş
	7.524
Teslîmât	3.739
	3.785

5 [1b-2] Musul tüccarı Arif'in Erzurum Valisi Rauf Paşa'ya borçlu olduğu

Bâ'is-i vesîka budur ki,

İşbu bin iki yüz kırk senesi Rebî'ulâhîr'inin guresinden altı mâh va'de ve üç mâhda tamâmen edâ edip haklaşmak şartıyla hâlâ Ma'âdin-i hümayûn ve Erzurum eyâletine sâye-bahş-ı mecd ü ikbâl olan devletlü veliyyü'n-ni'am Rauf Paşa efendimizin mâlî olarak Kâlhâne Nâzırı sa'âdetlü Mustafa Efendi ve Sarrâf Hoce Ebkoy'un yedlerinden makbûzum olan nühâs bahâsından ber-vech-i bâlâ yedi bin beş yüz yirmi dört guruş deynim olup nisfi te'kîdül-asl için üç bin yedi yüz altmış iki guruş eder. Vâcibü'l-edâ ve lâzîmü'l-vefâ verecek deynimdir. Bi-mennihî te'âlâ va'de hulûlünde meblağ-ı mezkûru hazîne-i veliyyü'n-ni'amîye edâ eyledikde işbu tahvîlim red buyrula.

Bende
Arif Canımzâde, tüccâr-ı Musul

Şuhûdü'l-hâl: Tüccârdan el-Hâc Abdülcebbar Ağa, tüccârdan el-Hâc Receb Ağa,
Çiftehân Ağası Bekir Ağa

6 [2a-1] Menzilhane tarafından tatarlara verilen beygirlerin listesi

İki yüz kırk bir senesine mahsûben veliyyü'n-ni'am efendimizin tatarlarına menzilhâne tarafından verilen bârgîr:

Tatar ağası İslâmbol'a azîmetinde, bârgîr: 4

Tatar Hüseyin Ağa Maden râhı, bârgîr: 2

Defa Maden râhı Deli Mehmed Tatar'a: 2

Defa Maden râhı Tatar Sivaslı Ömer'e: 2

Muş râhı Tatar Mustafa Ağa'ya: 3

Maden râhı Karslı Tatar Ömer Ağa'ya: 2

İskânbaşı'ya giden Tatar Ömer Ağa'ya: 2

Defa Ruha? râhı Deli Mehmed Tatar'a: 2

Siverek'e giden Derviş Tatar'a: 3

Şam'a giden Feyzi Tatar'a: 2

Siverek'e giden Hüseyin Tatar'a: 2

Maden'e giden Ahmed Tatar'a: 2

Siverek'e giden Hasan Tatar'a: 2

Siverek'e giden Ömer Tatar'a: 2

Nühâs ma'denine giden Deli Mehmed'e: 2

Mardin'e giden Musullu Ali Tatar'a: 2

Maden'e giden Hüseyin Tatar'a: 2

Maden'e giden Karslı Ömer Tatar'a: 2

Sivas'a giden Derviş Tatar'a: 2

Receb Bey'e giden Ahmed Tatar'a: 2

Sivas'a giden Derviş Tatar'a: 2

Maden'e giden Derviş Tatar'a: 2

Karasu'ya giden Karslı Ömer Tatar'a: 2

İskânbaşı'ya giden Zahmekıran Mustafa Tatar'a: 2

İskânbaşı'ya giden Ahmed Tatar'a: 2

Maden'e giden Malatyalı Hüseyin Tatar'a: 2

Kapıcıbaşının hizmetkârı için Mardin'e gönderilen sürücüyü: 1

Voyvoda Ahmed Ağa'ya, Ergani'ye: 3

Defa Ergani'ye, sürücü: 1

Eyüb Ağa'nın tatarı Hamid Ağa'ya: 3

Hizmetkâr için kapıcıbaşının Diyarbekir'de kalan Süleyman Ağa'ya, Ergani'ye: 1

Hınta için Eyüb Ağa'ya gönderilen sürücüyü: 1

Mumcu Hacı Ömer'e hınta için, Hazro'ya: 1

Lice'ye kırk senesinin mîrîsinin tahsîli için: 1
Elmedin karyesine vücûh tarafından mektûb götüren sürücü[ye] : 1

7 [2b-1] Lala Bey Mescidi mahallesinde oturan Ahmed b. Osman'ın babasından kalan ev hissesiyle ilgili talebinin reddedilmesi

Medîne-i Âmid mahallâtından Lala Bey Mescidi mahallesi sâkinlerinden Ahmed b. Osman meclis-i şer'î-i şerîf-i enverde işbu bâ'isü'l-kitâb Sofu el-Hâc Mehmed tarafından vekîl-i sâbitü'l-vekâlesi Mollâ Yahya mahzarında üzerine babam Osman fevt olup verâseti bana ve anam Fâtîma ve kız karındâşım Hadice'ye münhasıra olup verese-i mezbûreler hisse-i irs-i şer'îyyelerini muhallefât-ı sâireden ahz edip Hoca Ahmed mahallesinde vâki' ma'lûmetü'l-hudûd ve'l-cîrân bir bâb menzil hissemden taraf, bana intikâl edip anam mezbûre Fâtîma Hâtûn menzil-i mezkûru hâl-i sığarımda merkûmun müvekkili Hacı Mehmed'e fuzûlî dört yüz guruşa bey' ve kabz-ı semen etmekle menzil-i mezkûrun teslîmi matlûbumdur deyü da'vâ gıbbe's-suâl merkûm Mollâ Yahya cevâbında menzil-i mezkûr müdde'î-i merkûmun ceddesi İbiş Hâtûn'un mülkü olup hâl-i hayâtında kızı Emine Hâtûn'a üç yüz beş guruşa bey' ve kabz-ı semen edip mezbûre Emine dahi müdde'î-i merkûmun anası mezbûre Fâtîma Hâtûn'a üç yüz guruşa bey' edip mezbûre Fâtîma dahi müvekkilim Hacı Mehmed'e dört yüz guruşa bey' ve kabz-ı semen eylemişdir deyü def'e tasaddîsi beyyineye havâle olundukda def'-i meşrûhunu şâhideyn ile ba'de'l-isbât mücebince müdde'î-i merkûm bî-vech-i şer'î mu'ârazadan men' olunduğu hıfzan li'l-makâl mâ vaka'a bi't-taleb ketb olundu.

Hurrire fi evâsıtı Saferi'l-hayr sene ihdâ ve erba'în ve mi'eteyn ve elf

Şuhûdü'l-hâl: Dumanzâde Ali Efendi, Vâ'iz Ahmed Efendi, Kâtib-i Mahkeme Abdurrahman Efendi ve Esad Efendi ve Osman Efendi, Kerinçlizâde Mehmed Şaban Efendi, Manav Hacı Said, Münâdî Mollâ Salih, Cüllâh Mustafa Beşe ve gayruhüm

8 [2b-2] Fatih Mehmed Paşa mahallesinden Sopya v. Bağdasar'ın aynı mahalledeki evini Üçkilise, Maryakop ve Küçük Kenîse çorbahanelerine vakfetmesi

Medîne-i Âmid mahallâtından Fatih Mehmed Paşa mahallesi mütemekkinelerinden işbu bâ'isetü'r-rakîm Sopya v. Bağdasar meclis-i şer'î-i şerîf-i enverde vakf-ı âtî zikre li-ecli't-tescîl mütevellî nasb eylediği Tatyel muvâcehesinde üzerine vakf-ı âtî-i zikrin sudûruna değin silk-i mülk-i sahîhamda münselik mahalle-i mezbûrede vâki' bir bâb

menzilin [bir tarafı] Yağlıkçoğlu mülkü ve bir tarafı Altıncı Bogos mülkü ve bir tarafı Merhane bâğçesi ve taraf-ı râbi'î tarîk-î âm bu hudûd-ı erba'a ile mahdûd olan menzil derûnunda bir meclis tahtı zîr u zemîn ve yine bir meclis derûnunda koltuk odası ve bir fevkânî meclis ve bir eyvân ve su kuyusu ve memşâ ve avlu[yu] müstemil matbah ve senevî altmış para avârızıyla menzil-i mezkûru hasbeten lillahi te'âlâ vakf [ve] habş edip şerâitini şöyle şart eyledim ki, mādâme kayd-ı hayâtdayım, menzil-i mezbûra vakfiyet üzere ben mutasarrıf olup helâk olduktan sonra gallesini Üç Kenîse demekle arîf kenîsenin çorbahânesi fukarâsına ve bir sülüsü Maryakop Kenîsesi'nin çorbahânesi fukarâsına ve bir sülüsü Âmid'de Küçük Kenîse demekle arîf kenîsenin çorbahânesi fukarâsına sarf olunmak üzere Âmid'de Maryakop Kenîsesi'nin evkâfi mutasarrıfları tarafından bi't-tevliye gallesi zabt olunup vech-i meşrûh üzere eslâse-i gallesi kenâyis-i mezbûre çorbahânesi fukarâsına sarf olunmak üzere vakf ve habş ve teslîm ile'l-mütevellî ve tescîl-i şer'î olunduktan sonra vâkıfe-i mezbûre semt-i vifâkdan cânib-i şikâka sâlîke olup vakfiyetinden rücû' ve kemâ fi's-sâbık mülkiyetle menzil-i mezkûru red ve teslîmi matlûbendir dedikde mütevellî-i mersûm vakfının sıhhatine ve lüzûmuna hüküm taleb ederim dedikde hâkim-i hâsım-ı müstetâb efendi hazretleri ba'de't-teemmül cânib-i vakfi evlâ görüp menzil-i mezkûrun vakfiyetinin sıhhat ve lüzûmuna hüküm-i sahîh-i şer'î ve kazâ-i sarîh-i mer'î edip min ba'd tebdîl ve takrîbine mecâl muhâl kabîlinden olduğı hıfzan li'l-makâl mâ vaka'a bi't-taleb ketb olundu.

Hurrire fi evâsıtı Saferi'l-hayr sene ihdâ ve erba'în ve mi'eteyn ve elf

9 [2b-3] Ömer b. el-Hâc Ömer'in, annesi ve babasından intikal edip ninesi Emetullah Hatun tasarrufunda olduğunu iddia ettiğı para hakkındaki talebinin reddedilmesi

Medîne-i Âmid sükkânından Ömer b. el-Hâc Ömer nâm kimesne meclis-i şer'-i şerîf-i enverde işbu bâ'isetü'l-kitâb ceddesi Emetullah Hâtûn mahzarında üzerine da'vâ ve tasdîr-i müdde'âsına ve bundan akdem fevt olan babam merkûm Hacı Ömer'den müntakil beş yüz guruş ve anam müteveffiyeye Zeliha'dan müntakil beş yüz guruş ki cem'an bin guruş irs-i şer'iyye ceddem mezbûrenin zabt u hıfzında olmağla taleb ve aliverilmesi matlûbumdur deyü ba'de'd-da'vâ ve'l-istintâk mûmâileyhâ külliyyen inkâr edicek, müdde'î-i merkûmdan ber-vefk-ı müdde'â beyyine taleb olundukda ityân-ı beyyineden ızhâr-ı acz birle talebiyle mûmâileyhâ Emetullah Hâtûn ba'de't-tahlîfiş-şer'î mücebince şer'an mûmâileyhâ Emetullah Hâtûn'dan bir nesne lâzım gelmeyip müdde'î-i merkûm bî-vech-i şer'î mu'ârazadan men' u def' olunduğı hıfzan li'l-makâl mâ vaka'a bi't-taleb ketb olundu.

Hurrire fi evâhiri şehri Saferi'l-hayr sene ihdâ ve erba'în ve mi'eteyn ve elf

Şuhûdü'l-hâl: Sermuhzırân Hacı İsmail, Mehmed Ağa, Nevbetçi Mollâ İbrahim

10 [2b-4] Melek Ahmed Paşa Hamamı'nın mütevellisi İsmail'in vefatıyla yerine Said Ağazade Ebubekir Ağa'nın tayini

Medîne-i Âmid sâkinlerinden Said Ağazâde Ebubekir Ağa el-mükerrem, ba'de't-tahiyyeti'l-vâfiye inhâ olunur ki, medîne-i mezbûrede vâki' Melek Ahmed Paşa Câmî'-i şerîfi'nin bâ-berât-ı âlî mütevellisi olan İsmail bir müddetden beri diyâr-ı âhara azîmet edip umûr-ı vakf mu'attal ve vakf-ı câmi'-i mezkûreden Melek Ahmed Paşa Hammâmı demekle arîf hammâm-ı mezkûr bî-sâhib kalıp perîşân ve harâbe olacağını ve ol vechile ashâb-ı fâliciyelere ıztırâb müstevlî olduğunu nice kimesneler meclis-i şer'e haber vermeleriyle mücebince cümle ma'rifeti ve ma'rifet-i şer'le tevliyet-i mezkûrun vekâleti cenâbımıza ihâle olunmuştur. Bi-mennihî te'âlâ gereği gibi hammâm-ı mezkûrun ta'mîrine basîret üzere dikkat ve büyüçülük ve nâtûrluk âidâtını dahi ahz ve masârîfına takâs ve ez-her cihet ta'mîr u termîmine bezl-i cell ü himmet ve ber-müceb-i mürâsele âmil olası ve's-selâm.

Fî 7 Za. sene [12] 41

11 [3a-1] Patrik köyünden İbrahim'in vârislerinin Kadıkaryesi'ndeki miras bağlarını Hafız Süleyman Efendi b. el-Hâc Salih'e satmaları

Âmid kurâlarından Patrik karyesi sâkinlerinden iken bundan akdem fevt olan İbrahim'in verâseti zevcesi Rabia ile kebîrân oğulları Mehmed ve Ömer ve sagîrân oğulları Ahmed ve Yusuf ve kebîretân kızları Âdile ve Aîşe ve sagîre kızı Ümmügülsüm'e münhasıra olup sagîrân-ı merkûmân Ahmed ve Yusuf ve sagîre-i mezbûre Ümmügülsüm'ün bâ-hüccet-i şer'iyeye vasiyeleri anaları mezbûre Rabia bi'l-vesâye ve bi'l-asâle ve ibn-i kebîrân-ı merkûmân Mehmed ve Ömer ve bint-i kebîretân-ı mezbûretân Âdile ve Aîşe bi'l-asâle meclis-i şer'-i şerîf-i enverde takrîr-i kelâmlarında babamız müteveffâ-yı merkûmdan müntakil Kadıkaryesi toprağında vâki' bir kıt'a bâğımızın üç tarafı Maksî Eblahad'ın mülk bâğ-ı ve taraf-ı râbî'i tarîk-ı âm bu hudûd ile mahdûd olan bâğın fûrûht olunması bizlere ve sagîrân-ı mezbû[râ]na ve sagîre-i mezbûreye evlâ ve enfa' olduğunu Patrikli Mustafa b. Bekir ve diğeri Mustafa b. Halid ve Bekir b. Rasül li-ecli's-şehâde meclis-i şer'e hâzırûn olup isre'l-istişhâd her birileri bâğ-ı mezkûrun fûrûht olunması sagîrân-ı merkûmân ve sagîre-i mezbûreye evlâ ve enfa' olduğuna edâ-yı şehâdet-i şer'iyeye eylediklerinde şehâdetler ba'de't-tezkiye hayyiz-i kabûlde olmağın mücebince bâğ-ı mezkûru ma'rifet-i şer'le bey'e arz olunup bi'l-müzâyede Hâfız Süleyman Efendi b. el-Hâc Salih üzerinde beş yüz guruşa karârdâde olup tâlib-i âharı adem-i zuhûruyla mûmâileyh Hâfız Süleyman Efendi b. el-Hâc Salih'e bey'-i bâttı sahîh-i şer'î ile bey' ve temlik ve teslîm olunup ber-vech-i muharrer merkûm dahi ahz u kabz ve kabûl edip semeni olan meblağ-ı mezbûru ber-müceb-i fetvâ-yı şerîfe seksen sekiz sehim i'tibârıyla verese-i kibârlarına isâbet eden hisse-i irsiyeleri yedlerine teslîm

ve sagîrân-ı mezbûrân ve sagîre-i mezbûrenin hisse-i irsiyelerini vasiyeleri olan vâlideleri merkûme Rabia Hâtûn'a bi'l-vesâye teslîm olunup ba'de'l-yevm bâğ-ı mezkûr müşterî-i merkûm Hâfız Süleyman Efendi'nin mülk-i müşterâsıdır, keyfe mâ yeşâ' ve yehtâr ber-vech-i mülkiyet mutasarrıf olunmasına hıfzan li'l-makâl mâ vaka'a bi't-taleb ketb olundu.

Hurrire fi evâili şehri Rebî'îlâhir sene ihdâ ve erba'în ve mi'eteyn ve elf

Şuhûdü'l-hâl: Müderrisîn-i kirâmdan fazîletlü Mustafa Efendi, fazîletlü Derviş Efendi, Kâtib-i Mahkeme Osman Efendi, Kâtib-i Mahkeme Abdurrahman Efendi, Kâtib-i Mahkeme Esad Efendi, Muhzırbaşı el-Hâc İsmail Ağa, Hoca Ahmed Mütevellîsi Mollâ Ahmed, Sarrâc Mollâ Mustafa, Lahm Kâtibizâde Bekir Ağa, Oturakçı Şaban Beşe, Bedestân Kâhyası Salih Bey, Mollâ Hüseyin ve gayruhüm

12 [3a-2] Ali Paşa mahallesinden olup başka bir yere giden Abdullah'ın malları üzerine hanımı Ayşe bt. Eyübî'nin kayyum tayin edilmesi

Medîne-i Âmid mahallâtından Ali Paşa mahallesi sâkinlerinden olup bir müddetden beri diyâr-ı âhara azîmet eden Abdullah b. () medîne-i mezbûrenin Mardin kapısı hâricinde Şuyut bâğçesi demekle ma'rûf bâğçede () hissesini idâre ve ahz u kabza vesâir eşyâ-i mevcûdesini zabt u hıfza bir kayyum nasb olunması lâ-büd ve mühim olmağla emânetine ma'rûfe ve sadâkatine mevsûfe olup ez-her cihet kayyumluk-ı mezbûre uhdesinden gelmeğe muktedire olduğu zeyl-i vesîkada muharrerü'l-esâmî ihbârlarıyla lede's-şer' mütehakkıka olan gâib-i merkûmun zevcesi işbu bâ'isetü'l-kitâb Aişe bt. Eyüb'ü hâkim-i hâsim-ı müstetâb efendi hazretleri kayyum nasb u ta'yîn buyurup ber-vech-i muharrer mezbûre dahi kayyumluk-ı mezbûreyi kabûl ve umûrunu idâre ve ta'ahhüd ve iltizâm eylediği hıfzan li'l-makâl mâ vaka'a bi't-taleb ketb olundu.

Hurrire fi evâsıtı şehri Rebî'îlâhir sene ihdâ ve erba'în ve mi'eteyn ve elf

Şuhûdü'l-hâl: Nevbetçi Mehmed Ağa muhızırbaşı, Alaybeyi Ali Ağa

13 [3a-3] Abdülhay Ağazade Seyyid İbrahim Beyefendi'nin Hamrvat suyundan hanesine aldığı miktarın babasından intikal eden mülkü olduğu

Medîne-i Âmid'de vâki' Na'lçeci Mescidi Mütevellîsi Esad Efendi b. Halil Efendi meclis-i şer'-i şerîf-i enverde işbu bâ'isü'l-kitâb Abdülhay Ağazâde es-Seyyid İbrahim Beyefendi mahzarında üzerine da'vâ ve tasdîr-i müdde'âsında mütevellîsi olduğum mescid-i mezbûr evkâfindan mescid-i mezbûr maksemine cereyân eden âb-ı

Hamravât'dan on beş masura suyu olup mûmâileyh hilâf-ı şer' -i şerîf âb-ı mezbûr mâlımdır diyerek medîne-i mezbûrede vâki' Cami'-i kebîr'in beyâz suyu ile istibdâl ve beyâz suyunu hânesine icrâ etdirmekle müceb-i şer'î icrâ olunmak bi't-tevliye matlûbumdur dedikte gıbbe's-suâl mûmâileyh İbrahim Bey cevâbında mescid-i mezbûr makseminde beş masura âb-ı Hamravât'dan suyum olup ceddinden babama ve babam müteveffâ Abdülhay Ağa'dan bi'l-irsi's-şer'î bana intikâl ve seksen seneden mütecâviz ceddin ve babam ve ben mülkiyet üzere mutasarrıf iken târîh-i kitâbdan on sene mukaddem Cami'-i kebîr suyu ile istibdâl etmişim deyü def'e tasaddîsi cemmi-i gafir ve cem'-i kesîr ile ba'de'l-ısbât mücebince sâlifü'z-zikr beş masura âb-ı Hamravât mûmâileyh İbrahim Bey'in mülk-i mevrûsu olduğuna gıbbe'l-hükm müdde'î-i merkûm bî-vech-i şer'î mu'ârazadan men' olunduğu hıfzan li'l-makâl mâ vaka'a bi't-taleb ketb olundu.

Hurrire fi evâsıtı Reb'î ilâhir sene ihdâ ve erba'în ve mi'eteyn ve elf

Şuhûdü'l-hâl: Fazîletlü Mustafa Efendi, Mustafa Beyefendi, Derviş Efendi, Karahocazâde Mustafa Ağa, Dellâlbaşı Bekir Bey, Karakuş Hâfız Mustafa Efendi, muhızırbaşı ve Kethüdâ-yı muhızırân Mehmed Ağa

14 [3a-4] Dizdarzade Hacı Abdurrahman Ağa'nın evine Hamravat suyundan dört masura su alması

Dizdârzâde Hacı Abdurrahman Ağa, Bıyıklı Bekir Ağazâde vereselerinden ahz eylediği dört masura mâ-i Hamravât'ı Abdülvehhab Ağa, hammâmın suyoluna Hacı Bakizâde makseminden ma'rifet-i şer'le ve hammâm sâhibi ma'rifetiyle ve su sâhibleri ma'rifetiyle vaz' ve külhân kurbunda maksemden dört masura başka ayâr ile hânesine cereyân eylediği bu mahalle kayd olundu.

15 [3b-1] Camiunnebi mahallesinden vefat eden Eskici Molla İsa'nın küçük kızı Hatice'ye annesi Zülfiye'nin vasi tayin edilmesi

Medîne-i Âmid mahallâtından Camiunnebi mahallesi sâkinlerinden iken bundan akdem fevt olan Eskici Mollâ İsa'nın verâseti sagîre kızı Hadice'ye babası müteveffâ-yı merkûmdan müntakil ber-müceb-i defter-i kassâm isâbet eden hisse-i irsiye-i şer'ıyyesini hâl-i kibârına kadar zabt u hıfza bir vasî nasb u ta'yîn olunması lâ-büd ve mühim olmağla emânetle ma'rûfe ve sadâkatle mevsûfe olup her vechile mezbûrenin uhdesinden gelmeğe kâdire olduğu zeyl-i vesîkada muharrerü'l-esâmî bî-garaz müsîmîn ihbârlarıyla lede's-şer' mütehakkık olan sagîre-i mezbûrenin anası Zülfiye'yi hâkim efendi hazretleri vasiye nasb u ta'yîn buyurup ber-vech-i muharrer mezbûre dahi vesâyet-i mezbûreyi kabûl ve hisse-i mezbûresini zabt u hıfza ve tesviye-i umûrunu rü'yete ta'ahhüd ve iltizâm eylediği hıfzan li'l-makâl ketb olundu.

Hurrîre fî evâhiri şehri Rebî'îlâhir sene ihdâ ve erba'în ve mi'eteyn ve elf

Şuhûdü'l-hâl: Dellâlbaşı Bekir, Sermuhzırân Hacı İsmail, Kethüdâ-yı muhzırân Mehmed Ağa

16 [3b-2] Mehmed Sabir Beyefendi'nin Hamravat suyundan mülkü olan üç masurayı Gümrük Kâtibi Osman Efendi'ye satması

Hâlâ Diyarbekir mütesellimi silâhşorân-ı Hâssa'dan Şeyhzâde hafîdi atûfetlü Mehmed Sabir Beyefendi meclis-i şer'î şerîf-i enverde işbu bâ'isü'l-kitâb Gümrük Kâtibi fazîletlü Osman Efendi mahzarında üzerine ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâmında müteveffâ Haşimzâde hânesine cereyân eden on iki masura âb-ı Hamravât'ı pederim müteveffâ Tahir Bey iki yüz dokuz târîhinde otuz guruşa iştirâ ve semenini edâ edip âb-ı mezbûr bi'l-irsi's-şer'î bana intikâl etmekle sâlifü'z-zikr on iki masuranın altı masurasını Fatih Mehmed Paşa Câmi'î kurbunda sâkin olduğum konağıma icrâ ve bâkî altı masuranın üç masurasını efendi-yi mûmâileyhe üç yüz guruşa bey'-i bâtt-ı sahîh-i şer' ile bey' ve temlik edip ber-vech-i muharrer efendi-yi mûmâileyh dahi iştirâ ve temellük ve tesellüm ve kabz ve kabûl edip semeni olan meblağ-ı mezbûru müşteri-i mûmâileyh yedinden tamâmen ve kâmilan ahz u kabz eyledim. Ba'de'l-yevm mârru'z-zikr üç masura âb-ı Hamravât-ı mezkûr efendi-yi mûmâileyhin mülk-i müşterâsıdır, keyfe mâ yeşâ' ve yehtâr mutasarrıf olsun dedikte gibbe't-tasdîk hıfzan li'l-makâl mâ vaka'a bi't-taleb ketb olundu.

Şuhûdü'l-hâl: Müderrisînden Reîsülküttâb el-Hâc Abdullah Efendi, Küçük Kâtib Mehmed Efendi, Hızırzâde Mustafa Ağa

17 [3b-3] Matran Hanna el-Yakubî tarafından gasbedilen Siirt'in Beykent cesimi ve Deyr Direk Mar Yohan köyündeki manastırın Nasturîlere ait olduğunun ispatlanması sonucu Nasturî cemaatinin reisi Patrik Yusuf'a teslimi

Hazare bi-meclisi's-şer'î şerîfî'l-Ahmedî ve mahfilî'd-dîni'l-Muhammedî el-Patrik Yusuf reîsü tâifeti'n-Nasturiyye el-mutasarrıfı bi-fermâni's-sultân ve'd-dâ'î bi'l-muvâcehe ma'a'l-Patrik Korkis reîsü tâifeti'l-Yakubiyye ve ma'a kissîsîn, rehâbîn ve mu'temedîn tâife bi-ennehû min kadîmi'z-zamân nahve hamse mi'eti senetin takrîben teslimât rû'yeten ve semâ'an ve tasarrufan min sülefâinâ ve ecdâdinâ ve cümlete şehâdetin kâti'atin mine'l-İslâm ve'n-Nasârâ bi-ennehû lenâ deyrün ma'a emlâkihî fî nâhiyeti Siirt karyeti Beykend cesîmi ve Deyr Direk Mar Yohan nahviyen fî hâzihi's-sene zahare'l-Matran Hanna el-Yakubî ve cebren ve kahren bi-hilâfi's-şer'î's-şerîf zabata'd-deyre'l-merkûme mine't-tâifeti'n-Nasturiyye ve nehebe emtâ'ahû ve tasarrafe fihi li-ecli zâlîke ultumise isbâtu müdde'â min kibeli's-şer'î's-şerîf. Min haysü ademi istitâ'ati'l-isbât

min tarafî'l-Patrik Körkis re s  t ifeti'l-Yakubiyeye istekarre tahk kat 'l-h l bi-ennh  min s leff ih  li'l-m l lem-yezk r ehaden enne'd-deyre'l-merk me hüve mülkü t ifeti'l-Yakubiyeye bel enneh  min kad m fe-hüve mülkü t ifeti'n-Nasturiyye ve mutasarrifine fihi ve istekarre eyzan bi-ennh  m -leh  ilm n ve l -ruhsat n li-ehadin mut refeten em kiss s em ruhb n en-yete' raze ve yeted hale bi-yedihi'l-merk m ve k ll m  fe'ale'l-Matran Hanna el-Yakub  fe-hüve cebrun ve ta'addin ve fuz liyyun lim  tehakkake vuk 'u'l-h l min ikr ri'l-Patrik Körkis ve min kiss s ve ruhb n ve mu'temed  t ifetih  enne'd-deyre'l-merk me hüve m lk t-t ifeti'n-Nasturiyyeti emara h kim ' - er' bi-tahr ri h zihi'l-h ceti' - er'iyeti ve esbete ikr rehum ve hakeme en tu'ta ile'l-Patrik Yusuf re s  t ifeti'n-Nasturiyye hatt  yetesarrafe bi-deyri'l-merk mi kem  ye  ' ve yeht r ve l -yete sere ehad n mine't-t ifeti'l-Yakubiyeti en yete' raza ve yeted hale bi'd-deyri'l-merk mi bi-hil fi' - er'i' - erif.

[Arapça metnin tercümesi:

Nastur  cemaatının reisi ve Sultan'ın fermanıyla iş gören Patrik Yusuf mahkemeye ve mahfil-i din-i Muhammed'i'ye gelip Yakub  cemaatının reisi Patrik Körkis ve cemaatin diŐer keşiş, rahip ve itimat edilenleri huzurunda Şu davada bulundu: "Yaklaşık beş yüz seneden beri seleflerimizin görmesi, iŐitmesi ve fiili tasarrufuna istinaden keza Müslüman ve Hıristiyanlardan pek çok kimsenin katı Őehadetiyle sabit olduğu üzere biz Nastur lerin Siirt'in Beykent cesimi ve Deyr Direk Mar Yohan köyünde eml kiyle birlikte bir manastırı bulunmaktadır. Ancak bu sene Matran Hanna el-Yakub  isimli bir Şahıs ortaya çıkıp Őeriatu muhalif bir Şekilde mezkur manastırı Nastur lerden alıp yaĐmalamıŐtır". Bundan dolayı Őeriat m cibince kendisinden iddiasını ispatlaması istenmiŐtir. Fakat Yakub  cemaatının reisi Patrik Körkis bu iddiayı ispatlayamamıŐ ve seleflerinden mezkur manastırın Yakubilere ait olduğunu söyleyen kimsenin adını zikretmemiŐtir. Böylece manastırın eskiden beri Nastur lerin mülkü ve tasarrufunda olduğu kesinlik kazanmıştır. Keza ister keşiş ister rahip hiç kimsenin söz konusu manastıra müdahale etme ruhsatına sahip olmadıkları ve Matran Hanna el-Yakub 'nin yaptıklarının zorbalık ve yetkisiz bir tasarruf olduğu ortaya çıkmıŐtır. Zira gerek Patrik Körkis gerekse Yakub  cemaatının keşiş, rahip ve sözlerine güvenilir olanlarının itiraflarından manastırın Nastur lere ait olduğu anlaşılmaktadır. Bundan dolayı kadı, belirtilen Şer'  delillerin ve itirafların kayda geçirilmesini emredip manastırın, Nastur lerin reisi Patrik Yusuf'a iade edilmesini emretmiŐtir. Ta ki bundan böyle Nastur ler diledikleri gibi tasarrufta bulunsunlar ve Yakub ler de Őeriatu aykırı bir tarzda müdahalede bulunmaya cesaret edemesinler.]

Hurrire fi ev ili Şehri Cum del l  li-seneti ihd  ve erba' n ve mi'eteyn ve elf

Őuh d 'l-h l: Es-Seyyid el-H c Abdullah Efendi el-müderris bi-mahmiyyeti  mid, Hacı Kahraman, Tayyib Ziyaoğlu Hoce Mihail, Sarr f Hoce Bedros

18 [4a-1] Behzad'ın kızları Rukiye ve Zübeyde Hatunların, babalarından ve anneleri Ümmü Hatun'dan intikal eden miras hususunda İsmail Ağa b. Aluş ile sulh olmaları

Medîne-i Âmid sekenelerinden Rukiye ve Zübeyde Hâtûn bintey Behzad taraflarından vekîl-i sâbitü'l-vekâleleri Mehmed Efendi meclis-i şer'î şerîf-i enverde işbu bâ'isü'l-kitâb İsmail Ağa b. Aluş mahzarında üzerine da'vâ ve tasdîr-i müdde'asında müvekkilem mezbûretânın bundan akdem fevt olan babaları Behzad'ın verâseti zevcesi Ümmü Hâtûn ve kebîr oğlu merkûm Aluş ve kebîretân kızları müvekkilem mezbûretâna münhasıra olup kable'l-kısme vâlideleri mezbûre Ümmü Hâtûn fevt olup verâseti oğlu merkûm Aluş ile kızları müvekkilem mezbûretâna münhasır olup müteveffîye-i mezbûrenin üç yüz guruş mehr-i müecceli zevci müteveffâ Behzad zimmetinde olup müteveffâ Behzad'ın dahi Âmid mahallâtından Çopyan mahallesinde vâki' bir bâb menziline merkûm İsmail Ağa şîrâ'en mâlik olduğu ve müteveffîye Ümmü Hâtûn'un ber-mûceb-i defter eşyâsı iktisâm olunmaksızın oğlu Aluş'un indinde iken fevt olup oğlu merkûm İsmail Ağa zabt etmekle el-hâletü hâzihî müvekkilem mezbûretânın vâlidelerinin mehr-i müecceli menzil-i mezkûrdan ve eşyâdan istifâ olunmak matlûbumdur dedikte gibbe's-suâl merkûm İsmail Ağa cevâbında babam müteveffâ Aluş vefâtı akabinde mezbûretân babamız müteveffânın mâlından ve anamız mâlından hisse-i irsiyemiz karındamız merkûm zimmetindedir deyü da'vâ sadedinde olduklarında an-inkârin her birine dört yüz guruş olmak üzerine sulh olunup ve bedel-i sulh teslîm olunduktan sonra menzil-i mezkûrdan âmme-i de'âvîden zimmetimi ibrâ ve ıskât-ı hak eylemişlerdir deyü def'e tasaddîsini cemm-i gafirle ba'de'l-isbât ve anaları müteveffîyenin mâlından bir nesne zimmetinde olmadığına gibbe't-tahlîfi's-şer'î mûcebince şer'an merkûm İsmail Ağa'dan bir nesne lâzım gelmeyip mezbûretân bî-vech-i şer'î mu'ârazadan men' olundukları hıfzan li'l-makâl mâ vaka'a bi't-taleb ketb olundu.

Hurrîre fî evâsıtı Cumadelâhire li-sene ihdâ ve erba'în ve mi'eteyn ve elf

Şuhûdü'l-hâl: Başkâtib Hacı Abdullah Efendi, Kâtib Esad Efendi, Kâtib Osman Efendi

19 [4a-2] Kirekos, Kireboş ve Bogos kardeşlerin Belvan köyü kâhyası Rasûl b. Ali'de olan alacaklarının bir kısmını aldıkları, geri kalanını da teberru ederek zimmetini ibra ettikleri

Âmid sâkinlerinden Demirci, Tırpancı Kirekos ve Kireboş ve Bogos veledey Onis meclis-i şer'î şerîf-i enverde Âmid kurâlarından Belvan karyesi kâhyası Rasûl b. Ali muvâchesinde üzerine merkûmun altı yüz guruş bizlere deyni olup bizler dahi bin beş yüz guruşluk iki yüz otuz beş senesinden târîh-i kitâba kadar çift demiri vesâir âlât vermiş olduklarımızdan meblağ-ı mezkûr altı yüz guruşu tenzîl, bakıyye dokuz yüz

guruşun aliverilmesi matlûblarımızdır deyü da'vâ gibbe's-suâl mezbûr Rasûl Kâhya cevâbında mezkûr altı yüz guruşu mersûmlara verdikde akçe fâidesini almayıp ve mersûmlar dahi her ne kadar demir vesâir çift âlâtı verirler ise akçesini almamak üzere kavl eylemişizdir deyü def'e tasaddî eyledikde kelâmı meşrû'ât kabîlinden olmayıp muslihûn tavassutuyla zimmetlerinde olan altı yüz guruş üzerine sulh olunup bakıyye dokuz yüz guruş mersûmlar merkûm Rasûl Kâhya'ya teberru' edip merkûm dahi ber-vech-i meşrûh kabûl edip ehadühümâ birbirlerinin zimmetlerini âmmе-i de'âvîden ibrâ ve iskât-ı hak eyledikleri ve mezkûr altı yüz guruşun temessükü zâyî' olmağla zuhûra çıkdıkda amel olunmamak üzere hıfzan li'l-makâl mâ vaka'a bi't-taleb ketb olundu.

Hurrire fi evâili Cumâdelûlâ senete isneteyn ve erba'în ve mi'eteyn ve elf

Şuhûdü'l-hâl: Müderrisîn-i kirâmdan fazîletlü Hacı Nazif Efendi, Ali Paşa İmâmı Hacı Ahmed Efendi, Kâtib Ömer Efendi, Hacı Mustafa Efendi, Karakeçili Hacı Mehmed Ağa, Piranlı Hüseyin, Derviş tâbi'-i Hacı Nazif Efendi

20 [4b-1] 1241 senesi Mart'ına kadar olan masrafların esnafa tevzi ve taksim edildiğini gösterir liste

İşbu bin iki yüz kırk bir senesi Mart'ı ibtidâsına gelinceye değin masârîfât-ı memleket hesâb olunup Mart'ı ibtidâsından altı mâhlık mekkârîbaşılığa müte'ahhid Receboğlu Mehmed Beşe'ye verilecek on bir bin guruş üzerine devletlü Mehmed Sabir Beyefendi'nin ber-mûceb-i defter umûr-ı belde için masârîfi üç bin yedi yüz altmış guruş ve bâkır husûsu için vürûd eden Tatar Köşgeroğlu'na hizmet iki yüz elli guruş ve zahîre bahâ kesri dokuz yüz on dokuz guruş ve gasb olunan emvâlin tahsiline mübâşir kapıcıbaşı ağaya hizmet-i vilâyet bâ-mürâsele on iki bin elli beş guruş ve hizmet-i mezbûrenin esnâfda kesri dört yüz kırk beş guruş ve hazeriye sâlyânesinden kavukçudan kesre kalan otuz iki guruş, Mumcu İsmail Ağa'nın sarâyı yoluna verdiği revgan bahâ on bir guruş, Bedestân Kâhyası Salih Bey'in sarâyı olunan masârîfi yirmi dört guruş, da'vet buyuruldusu getiren çamaşır ağasına hizmet iki bin guruş, esnâfda kesre kalacak ve zuhûrât için ale'l-hesâb iki bin beş yüz dört guruş ve ber-mu'tâd-ı kadîm harc-ı imzâ-yı defter bin yüz yirmi beş guruş ve kâtibiye elli guruş ki cem'an otuz üç bin sekiz yüz yetmiş beş guruşa bâliğ olup meblağ-ı mezkûr medîne-i Âmid'de kâin esnâfa alâ kadri'l-hises tevzi' ve taksîm olunan defteridir ki ber-vech-i âtî zikr u beyân olunur:

Hurrire fi evâili şehri Şa'bâni'l-mu'azzam sene ihdâ ve erba'în ve mi'eteyn ve elf

Esnâf-1 hallâcân 3.325 guruş	Esnâf-1 bakkâlân 2.992,5 guruş	Esnâf-1 bezzâzân 2.992,5 guruş	Esnâf-1 haffâfân 2.078,5 guruş	Esnâf-1 debbâgân 2.078,5 guruş
Esnâf-1 habbâzân 2.078,5 guruş	Esnâf-1 boyacıyân 415 guruş 5 para	Esnâf-1 kuyumcuyân 1.039 guruş 5 para	Esnâf-1 attârân 1.039 guruş 5 para	Esnâf-1 kazgancıyân 1.039 guruş 5 para
Esnâf-1 cennânân 1.039 guruş 5 para	Esnâf-1 kassâbân 1.039 guruş 5 para	Esnâf-1 dellâlân 872 guruş 5 para	Esnâf-1 palancıyân 831 guruş 3 para	Esnâf-1 neccârân 831 guruş 3 para
Esnâf-1 berberân 831 guruş 3 para	Esnâf-1 sabuncuyân 706 guruş 5 para	Esnâf-1 muytâbân 623,5 guruş	Esnâf-1 terziyân 623,5 guruş	Esnâf-1 na'lbendân 623,5 guruş
Esnâf-1 allâfân 623,5 guruş	Esnâf-1 basmacıyân 623,5 guruş	Esnâf-1 tütüncüyân 623,5 guruş	Esnâf-1 kaliçeciyan 498 guruş 3 rub'	Esnâf-1 kürkçüyân 498 guruş 3 rub'
Esnâf-1 penbeciyân 415 guruş 5 para	Esnâf-1 demirciyân 415 guruş 5 para	Esnâf-1 aşçıyân 415 guruş 5 para	Esnâf-1 bardakçıyân 415 guruş 5 para	Esnâf-1 mumcuyân 415 guruş 5 para
Esnâf-1 gazzâzân 332,5 guruş	Esnâf-1 kahveciyân 291 guruş	Esnâf-1 sarrâcân 249,5 guruş	Esnâf-1 çilingârân 208 guruş	Esnâf-1 eskiciyân 208 guruş
Esnâf-1 helvacıyân 208 guruş		Esnâf-1 keçeciyan 125 guruş		

Cem'an Yekûn: 33.875 guruş. Yalnız otuz üç bin sekiz yüz yetmiş beş guruşdur.

	Guruş
Tevzî'-i mezkûrda Şark ve Garb kurâlarına isâbet eden	350
Hizmet-i mübâşiriye	100
Harc-1 bâb	30
Harc-1 buyuruldu ve sarrâfiye	14,5
Alaybeyine	40
Kâtibiye	10
Harc-1 imzâ	40
Mekkârîbaşılık masârıfına âid avâid ve masârıf-1 sâir[e]	

Tevzî'-i mezkûrda Şark ve Garb kurâlarına tevzî' olunan defteridir ki ber-vech-i âfî zikr u beyân olunur:

Hurrire fi't-târîhi'l-merkûm li's-seneti'l-mezbûre

Hisse-i Şark

Karye-i Kıtırbil 18 guruş	Karye-i Sa'di 19 guruş	Karye-i Korucu 50 guruş	Karye-i Karabaş <i>mu'âf-ı alaybeyi</i>	Karye-i Baharlı 20 guruş
Karye-i Bismil 25 guruş	Karye-i Kozan 10 guruş	Karye-i Satkendi 20 guruş	Karye-i Kehfincar 20 guruş	Karye-i Ka'bi <i>afv</i>
Karye-i Haydarlı 15 guruş	Karye-i Hanpazarı 10 guruş	Karye-i Patrik 18 guruş	Karye-i Tilgazi <i>harâbe</i>	Karye-i Zirki Hüseyini 10 guruş
Karye-i İshaklı 20 guruş	Karye-i Zeynigan 13 guruş	Karye-i Çolağan 9 guruş	Karye-i Akviran 25 guruş	Karye-i Seyyidhasan 25 guruş
Karye-i Yarımca 18 guruş	Karye-i Karaahmedli 20 guruş	Karye-i Hacı İsa 20 guruş	Karye-i Arzuoğlu 5 guruş	Karye-i Müderris 5 guruş
Karye-i Zoğzunc 10 guruş	[Karye-i] Kadikendi-yi müslim 20 guruş	Karye-i Tillik 7 guruş	Karye-i Akhüseyin 20 guruş	Karye-i Kürdarslanoğlu <i>harâbe</i>
Karye-i Timurhan 20 guruş	Karye-i Çanakçı 15 guruş	Karye-i Pîr Hüseyin 5 guruş		

Cem'an Yekûn: 492 guruş. Yalnız dört yüz doksan iki guruşdur.

Hisse-i Garb

Karye-i Payas 25 guruş	Karye-i [E]şrefi <i>harâbe</i>	Karye-i Karh 25 guruş	Karye-i Hüccetin 15 guruş	Karye-i Köseli 25 guruş
Karye-i Kankırt 20 guruş	Karye-i Kürdyenice 25 guruş	Karye-i Akımı <i>harâbe</i>	Karye-i Çınarlar ve Beygür 15 guruş	Karye-i Kanipağık 15 guruş
Karye-i Pürnek 25 guruş	Karye-i Arafat 10 guruş	Karye-i Arabyenice 20 guruş	Karye-i Çopin 10 guruş	Karye-i Çöllü 5 guruş
Karye-i Kürdbehramki 10 guruş	Karye-i Gühan 10 guruş	Karye-i Kürdaci 35 guruş	Karye-i Sipyak 10 guruş	Karye-i Tilarab <i>harâbe</i>

Karye-i Nebi mezra'ası 25 guruş	Karye-i Reşan ve Arslandoğdu 10 guruş	Karye-i Çolağan 10 guruş	Karye-i Boynuzlu 5 guruş	Karye-i Hatmıran 5 guruş
Karye-i Kubik <i>harâbe</i>	Karye-i Herzemi 10 guruş	Karye-i Tizharab 10 guruş	Karye-i Karalı 5 guruş	[5a] Karye-i Bahteri 20 guruş
Karye-i Hassakendi 15 guruş	Karye-i Yiğid <i>harâbe</i>	Karye-i Kode <i>harâbe</i>	Karye-i İğik-i müslim 10 guruş	Karye-i İğik-i zimmî 20 guruş
Karye-i Hüseyini 20 guruş	Karye-i Aynata 15 guruş	Karye-i Fare 15 guruş	Karye-i Saçılı 15 guruş	Karye-i Yalankoz <i>harâbe</i>
Karye-i Süveydi <i>harâbe</i>	Karye-i Harbeci 5 guruş	Karye-i Türkmenaci 25 guruş	Karye-i Hatuni 10 guruş	Karye-i Karavıran 5 guruş
Karye-i Havar 5 guruş	Karye-i Karta 5 guruş	Karye-i Hashavar 10 guruş	Karye-i Çaruği 10 guruş	Karye-i Kırkor <i>harâbe</i>
Karye-i Birecik 5 guruş	Karye-i Gürcü 5 guruş	Karye-i Şehratepe 20 guruş	Karye-i Yuvacık 10 guruş	Karye-i Hancuğaz 20 guruş
Karye-i Mollapolad 3 guruş	Karye-i Hatıban 10 guruş	Karye-i Harput <i>harâbe</i>	Karye-i Kakay 20 guruş	Karye-i İraki 10 guruş
Karye-i Hacırız 5 guruş	Karye-i Tavşantepe 10 guruş	Karye-i Başıl 10 guruş	Karye-i Kamışlı 15 guruş	Karye-i Derbeşur 12 guruş
Karye-i Domat 15 guruş				

728 guruş. Garb kurâlarına isâbet eden yalnız yedi yüz yirmi sekiz guruşdur.

492 guruş. Sahîfe-i ûlâda mastûr Şark kurâlarına isâbet eden yalnız dört yüz doksan iki guruşdur.

1.220 guruş. Yalnız bin iki yüz yirmi guruşdur.

21 [5a-1] Kamışlı mahallesinden Esmâ Hatun bt. Hüseyin Ağa ile Bezzaz Molla İsmail b. İsmail'in boşanmaları

Medîne-i Âmid mahallâtından Kamışlı mahallesi sâkinelerinden Esmâ Hâtûn bt. Hüseyin Ağa tarafından vekâlet-i mutlaka ile vekîl-i sâbitü'l-vekâlesi Lüleci Mollâ Cercis meclis-i şer' -i şerîf-i enverde Bezzâz Mollâ İsmail b. İsmail mahzarında üzerine müvekkilem mezbûre merkûmun zevcesi olup adem-i imtizâclarına mebnî tefrîki bi'l-vekâle matlûbemdir dedikde gıbbe's-suâl merkûm Mollâ İsmail dahi itlâka râzı olup zimmetinde olan dört yüz guruş mehr-i müeccelesini ve üç mâh on gün nafaka ve kisve bahâsı olarak elli guruş ve mehr-i mu'acceli tarafından verdiği bir aded kadife cübbe emânet olmağla kıymeti olarak iki yüz elli guruş ve saçbağı için yüz yetmiş buçuk guruş ve bir aded taraklı entari bahâsı olarak yirmi guruş ki cem'an sekiz yüz doksan buçuk guruşa bâliğ olup ve hânesinde olan ekal ve ekser ber-müceb-i defter cihâzını ve meblağ-ı mezbûr sekiz yüz doksan buçuk guruş meclis-i şer' -i şerîf-i enverde vekîl-i merkûm Mollâ Cercis'e tamâmen ve kâmilten teslîm edip ve ba'de'l-yevm zevce-i mezbûrenin hamli zuhûra gelir ise yedi yaşına kadar terbiye ve nafaka ve kisvesi zevce-i mezbûrenin üzerine olmak üzere bedeline zevc-i merkûm hul' edip vekîl-i merkûm bi'l-vekâle kabûl edip merkûm zimmet-i zevciyete dâir âmme-i de'âvîden ibrâ ve iskât-ı hak eylediği hıfzan li'l-makâl mâ vaka'a bi't-taleb ketb olundu.

Hurrire fi evâili şehri Şa'bâni'l-mu'azzam sene ihdâ ve erba'în ve mi'eteyn ve elf

Şuhûdü'l-hâl: Müderrisînden Reîsülküttâb fazîletlü el-Hâc Abdullah Efendi, Kâtib-i Mahkeme Esad Efendi ve Osman Efendi ve Abdurrahman Efendi, Şamlızâde Ahmed Ağa, Çermik Nâibi Hâfız Ahmed Efendi

Temme'l-keâm fi hâze'l-makâm

22 [5b-1] Şam eski Valisi merhum Ahmed Paşa'nın Diyarbakır ve havalisindeki alacaklarının tahsil edilerek Hazine-i âmire'ye gönderilmesi

Şerî'at-şî'âr hâlâ Diyarbakır'de mesned-nişîn-i şerî'at-ı garrâ fazîletlü efendi -zîde fazluhû- ve me'zûnen bi'l-iftâ fekāhatlü efendi -zîde takvâhu- ve kıdvetü'l-emâcid ve'l-a'yân mütesellimimiz fütüvvetlü Ömer Ağa -zîde mecduhû- ve mefâhirü'l-emâsil ve'l-akrân vücûh-ı memleket ve söz sâhibleri vesâir iş erleri -zîdet mefâhiruhum- inhâ olunur ki, Şam Vâlîsi esbak müteveffâ Ahmed Paşa hazretlerinin Diyarbakır ve ol havâlîde müterâkim ma'lûmü'l-mikdâr zimemât ve bakâyâsından olup bundan akdem tahsiline me'mûren Diyarbakır'e vusûl ve hitâm-ı me'mûriyetiyle Deraliyye'ye avdet etmiş olan Hâcegân-ı Dîvân-ı hümâyûn sa'âdetlü Ömer Lütfi Efendi tarafından takdîm olunan defterinin nâtik olduğu üzere nefsi-i Diyarbakır'de ma'lûmü'l-esâmî kesân zimmetlerinde kalan kırk iki bin üç yüz altmış sekiz buçuk guruşun yerli yerinden

ma'rifet-i şer'le cem' ve tahsîl ve Hazîne-i âmire'ye irsâl ve tavsîli bâbında tarafımıza vesâire hitâben şeref-pâş-ı sahîfe-i sudûr olan bir kıt'a fermân-ı âlî ve zimemât-ı mezkûre ashâbını mübeyyin bir kıt'a sûret-i Defter-i hâkânî silâhşorân-ı Hâssa'dan sa'âdetlü Hacı Mehmed Ağa mübâşeretiyile bu defa vürûd etmiş ve emvâl-i mezkûrenin ma'rifet-i şer' ve ma'rifetin ve cümle ma'rifetiyile tahsîl olunmak için ağa-yı mûmâileyh bu defa Diyarbekir'e irsâl olunmuş olmağla sizler ki muhâtabûn-ı mûmâileyhimsiz, keyfiyet-i irâde-i seniyye müfâd-ı münîf-i emr-i âlî ve sûret-i Defter-i hâkânî ma'lûmlarınız oldukda Defter-i hâkânî'de isimleri mukayyed olan kesândan zimmetleri olan mebâliği ma'rifet-i şer'le tamâmen ahz u tahsîl ve mübâşir-i mûmâileyhe teslîm ederek iktizâ eden halâs senedâtı mübâşir-i mûmâileyh tarafından terkîm ve temhîr ve ashâb-ı zimmet yedlerine verilerek tebriye-i zimmet etdirilmesine sarf-ı makderet ve bu husûs mevâdd-ı sâireye makîs olmayıp te'hîrine bir vechile cevâz ve mesâğ olmamağa ashâb-ı zimem-i mezkûrdan edâda ta'allül ve muhâlefet eder olur ise kat'an isğâl olunmayarak alâ eyyi hâlin ve bi-eyyi vechin kâne tamâmen ve kâmilen ahz u tahsîl sarf-ı mâ-hasal vüs' ve liyâkat eylemek bâbında ber-mantûk-ı emr-i âlî Dîvân-ı ma'âdin-i hümâyûn ve Gümüşhane ve eyâlet-i Diyarbekir ve livâ-i Malatya'dan işbu buyuruldu tahrîr u ısdâr ve mübâşir-i mûmâileyhe teslîmen ba's ü irsâl olunmuşdur. Vusûlünde gerekidir ki vech-i meşrûh üzere ber-mûceb-i buyuruldu amel ü hareket ve hilâfından hazer u mücânebet eyleyesin deyü.

23 [6a-1] Şam eski Valisi merhum Ahmed Paşa'nın Diyarbakır ve havalisindeki alacaklarının tahsil edilerek Hazine-i âmire'ye gönderilmesi

Düstûr-ı mükerrerem müşîr-i müfahham nizâmü'l-âlem müdebbiru umûri'l-cumhûr bi'l-fikri's-sâkıb mütemmimü mehâmmi'l-enâm bi'r-re'yi's-sâibmümehhidü bünyânî'd-devleti ve'l-ikbâl müşeyyidü erkânî's-sa'âdeti ve'l-iclâl el-mahfûfu bi-sunûfi avâtîfi'l-meliki'l-a'lâ hâlâ Diyarbekir eyâleti evkiyle Ma'âdin-i hümâyûn'um emîni vezîrim Salih Paşa -edâmallahu te'âlâ iclâlehû- ve akzâ kuzâtî'l-müslimîn evlâ vülâti'l-muvahhidîn ma'denü'l-fazl ve'l-yakîn râfi'ü i'lâmi's-şerî'atı ve'd-dîn vârisü ulûmi'l-enbiyâi ve'l-mürselîn el-muhtassu bi-mezîdi inâyeti'l-meliki'l-mu'în Mevlânâ Âmid kadısı -zîdet fezâilehû- ve mefâhirü'l-kuzât ve'l-hükkâm ma'âdinü'l-fâzıl ve'l-ikrâm zikri âti bakâyânın bulunduğu kazâların kadıları ve nâibleri -zîde fazluhum- tevkî'-i refî'-i hümâyûn vâsıl olıcak ma'lûm oldur ki, Şam Vâlîsi esbak müteveffâ Ahmed Paşa'nın Diyarbekir ve ol havâlîde olan ma'lûmü'l-mikdâr zimmet ve bakâ[yâ]sının bundan akdem tahsiline bâ-emr-i şerîfim mübâşir ta'yîn olunmuş ve bu defa hitâm-ı me'mûriyetiyle Dersaadet'ime avdet etmiş olan hâcegân-ı Dîvân-ı hümâyûn'umdan Ömer Lütfi Efendi'nin -zîde mecduhû- bi'l-istishâb gönderip takdîm eylediği tahrîrât ve defter-i vâridât-ı sâire mantûku üzere bakâyâ-yı mezkûreden ber-mûceb-i defâtir kûsûr kalan yüz seksen bin guruşun otuz altı bin guruşu Diyarbekir Vâlîsi sâbık müteveffâ Hüseyin Paşa'nın ve elli dokuz bin beş yüz seksen dokuz guruşu Halebli Nesim Yahudi'nin ve on altı bin üç yüz on üç guruşu Musul tüccârlarından Ahmed

Taha'nın ve beş bin guruşu Arabgir[i] Palo zimmînin ve kırk iki bin üç yüz altmış sekiz buçuk guruşu Diyarbekir'de ma'lûmü'l-esâmî kesânın zimmetleri ve yirmi dört bin altı yüz buçuk guruşu mümteni' olduğundan müteveffâ-yı müşârunileyhin zimmetinin muhallefâtından ve Yahudi-yi mersûmun zimmeti Şam-ı şerîf'de olan kefilinden ve Haleb'de olan emvâl ve akârından ve Arabgiri mersûm Palo zimmînin zimmeti Arabgir'de olan emvâl ü emlâkından ve Musullu merkûm Ahmed Taha'nın zimmetinin te'diyesine hâlâ Musul vâlîsi vezîrim Yahya Paşa -edâmallahu te'âlâ iclâlehû- müte'ahhid olduğuna mebnî müşârunileyhden tahsîli husûsu defter-i mezkûrda kayıdları bâlâları meşrûh olmakdan nâşî iktizâsı mu'teberân-ı ricâl-i Devlet-i Aliyye'mden hâlâ Darbhâne-i âmire'm nâzırı iftihârü'l-ümerâ ve'l-ekâbir Seyyid Mehmed Esad'dan -dâme uluvvuhû- isti'lâm olunarak muhallefâtının keyfiyetleri kayıdları bâlâlarına şerh verilerek müteveffâ-yı müşârunileyh Hüseyin Paşa'nın zimmeti dahi muhallefâtı hakkında bundan sonra teveccühüm irâde olunur ise ol vakit[d]e icrâsına bakılmak üzere Diyarbekir'de olan kesânın zimmetlerinin, sen ki vezîr-i müşârunileyhsin, inzimâm-ı re'y ü ma'rifet-i şer'le ashâb-ı zimemâtdan tahsîli bâbında sûret-i defteriyle başka ve merkûm Taha'nın ve Yahudi ve zimmî ve mersûmânın zimmetlerinin tahsîlleri için başka başka emr-i şerîfim ısdârı husûsuna irâde-i aliyem ta'yîn edip ol vechile kaydları bâlâlarına şerh verilerek lâzîmü's-sıdk olan diğer evâmîr-i şerîfem ısdâr ve tisyâr olunmuş ve sâlifü'z-zikr Diyarbekir'de olan kesânın zimmetlerinin esâmî ve müfâdını mübeyyin bir kıt'a sûret-i defteri ihrâc ve derûn-ı emr-i şerîfime mevzû'an irsâl kılınmış olmağla vürûd-ı emr-i şerîfimde zimemât-ı merkûmenin inzimâm-ı re'y ü ma'rifetin ve ma'rifet-i şer'-i şerîf ile ber-mûceb-i sûret-i defter yerli yerinden ve îcâb [ve] iktizâ edenlerden tamâmen ve serî'an tahsîl, Deraliyye'me irsâl ve Hazîne-i âmire'me teslîmi husûsuna bezl-i cell [ü] himmet eylemen fermânım olmağın takrîr, işbu emr-i âlişânım ısdâr ve irsâl olunmuşdur. Vusûlünde keyfiyet-i irâde-i aliyem mantûk-ı emr-i şerîfimden ma'lûmun oldukda bâlâda bast u beyân ve sûret-i defterde tahrîr u ayân kılındığı üzere zimemât-ı mezkûrenin yerli yerinden ve îcâb [ve] iktizâ edenlerinden inzimâm-ı re'y ü ma'rifetin ve ma'rifet-i şer'le tamâmen ve serî'an tahsîli, Dersaadet'ime irsâl ve Hazîne-i âmire'[me] teslîmi husûsuna dikkat-i küll-i miknet eyleyesin ve sen ki mevlânâ ve kuzât ve nüvvâb-ı mûmâileyhimsiz, siz dahi mûceb-i emr-i şerîfimle amel ü hareket ve hilâfından hazer u mücânebet eylemek bâbında fermân-ı âlişânım sâdir olmuşdur. Buyurdum ki, hükm-i şerîfimle mübâşir ta'yîn olunan Hâssa silâhşorlarından kıdvetü'l-emâcid ve'l-a'yân Mehmed -zîde kadruhû- vardıkda ol bâbda vech-i meşrûhum üzere şeref-yâfte-i sudûr olan işbu emr-i şerîf-i celîlü's-şân mûcebince amel ü hareket ve alâmet-i şerîfeme i'timâd kılınız.

Kostantiniyye el-mahrûse

24 [6b-1] Goranlızade İsmail Bey'in Diyarbakır Mütesellimliği'ne tayin edilmesine dair buyuruldu sureti

Sâhib-i mansıbûna vürûd eden buyuruldu sûretidir.

Mahrûse-i Diyarbakır'de mesned-nişîn-i şer' -i mübîn faziletlü efendi -zîdet fezâilehû- ve kıdvetü'l-emâcid ve'l-a'yân bu defa Diyarbakır eyâletine tarafımızdan mütesellim nasb olunan Goranlızâde İsmail Bey -zîde mecduhû- ve kıdvetü'l-ulemâi'l-mütehakkikîn me'zûnen bi'l-iftâ fekâhatlü efendi -zîde takvâhu- ve mefâhirü'l-emâsil ve'l-akrân vücûh-ı memleket vesâir iş erleri -zîde kadrum- inhâ olunur ki, işbu mâh-ı Şevvâlü'l-mükerrerem'in dördüncü günü vukû' bulan teveccühât-ı hümâyûn-ı meymenet-makrûnda avâtıf-ı aliyye-i mülûkâne ve avârıf-ı behiyye-i hüsrevânenen ibkâ-yı vezâretimiz ile Diyarbakır eyâleti uhde-i hâlisânemize tevcîh ve ihsân ve dâiremizin tanzîmiyle bir gün evvel azîmetimize emr u fermân buyurulmuş ve ol bâbda şeref-pâş-ı sahîfe-i sudûr olan tevcîh ve me'mûriyet emr-i şerîfleri şeref-bahşâ-yı sudûr olmuş olup avn ü inâyet-i Rabbânî ve bâ-rûy-ı tevfiğ-i Samedânî ve hüsn-i teveccüh-i hazret-i gîfî-sitânî ile dâiremizi tanzîm edip ahd-i karîbde evâmîrgâhımız olan Dimetoka'dan fekk-i tınâb hareket ve Diyarbakır'e teveccüh ve cihet-i azîmet olunacak olmağla eyâlet-i mezkûreye bâ-nihâde vusûlümüze kadar eyâlet-i mezkûrenin hüsn-i idâresi için tarafımızdan fukarâ-perver ve sadâkat-güster birinin mütesellim nasb u ta'yîni lâzım gelmiş olup mûmâileyh İsmail Bey eyâlet-i mezkûreye mütesellim nasb u ta'yîn olunduğu sizler ki muhâtabûn-ı mûmâileyhimsiz, ma'lûmunuz oldukda mîr-i mûmâileyhi eyâlet-i mezkûrede mütesellim bilip hüsn-i ittifâk u ittihâd ederek istihsâl-i âsâyiş-i memleket ve istirâhat-ı fukarâ-yı ra'iyyet emrinde ve umûr-ı mehâmm-ı seniyyenin vakt ü zamânıyla tahsîli husûslarında ve umûr-ı sâirede cümle emir ve re'yine mütâba'at ve her hâlde rızâ-cûyâne harekete dikkat eylesesiz ve sen ki mütesellim-i mûmâileyhsin, senden me'mûlümüz olduğu mütesellimlik umûruna müteferri' olan husûsâtı kemâ hüve hakkuhû hüsn ve idâre ve rû'yet ve zabt u rabt-ı memleket ve def' u ref'-i haşarât ve mefsedet husûsuna sarf-ı vüs' ve miknet ve cümle ile hüsn-i imtizâc ü ülfet ve kâffe-i ahvâlinde fukarâ-yı ra'iyyetin âsâyiş-i hâl ve ârâmiş-i bâlleri ve mehâmm-ı seniyye ve matlûbât-ı aliyyenin serî'an vakt ü zamânıyla tanzîm ü temşiyeti husûslarına mübâderet ve erâzil-i eşkıyâ zuhûrunda ma'rîfet-i şer' ve cümle ittifâkıyla te'dîb ü tenkîllerine bezl-i vüs' [ve] kudret ve mukaddemâ şeref-bahşâ-yı sahîfe-i sudûr olan mübârek hatt-ı hümâyûn-ı mevhibet-makrûn mücebince fi'l-cümle menâzil kirâyâ tahvîl olunarak sâ'at başına yirmişer para ücret alınarak ve me'mûriyet-i Devlet-i Aliyye vesâir ulakların ol vechile irkâb olunması irâde buyurulmuş ise de ücret-i mezkûre vefâ etmediğinden bu defa onar para zam ile otuzar paraya iblâğına ve def'-i menzîl bedeli olarak Diyarbakır'den iki taksît ile yalnız altı bin guruş cânib-i mîrîye i'tâsına irâde-i aliyye ta'alluk edip ol bâbda tarafımızdan sana hitâben sâdır olan emr-i âlî resîde-i dest-i ihtirâm olarak bu defa tatarımıza teslîmen tarafınıza irsâl olunmağın vusûlünde akd-i meclis olunarak cümle muvâcehesinde ba'de'l-kırâ'e müceb ve muktezâsıyla amel ü hareket ve meblağ-ı mezkûrun nısfı olan üç bin guruşu derhâl

tevzî' ve taksîm ve îcâb ve iktizâ edenlerden cem' ve tahsîl ile vusûlümüzden mukaddem kapıkethüdâmız ecille-i ricâl-i Devlet-i Aliyye'den Bârûthâneler Nâzırı ve mısır-ı Kahire Kapıkethüdâsı atûfetlü Necib Efendi hazretlerine irsâle müsâra'at ve avk u te'hîrlerinden tehâşî ve mücânebet eylemeniz bâbında Dîvân-ı Eyâlet-i Diyarbakir'den ve Dimetoka'dan işbu buyuruldu tahrîr u ısdâr olunmuşdur. İnşallahu te'âlâ vusûlünde gerekdir ki ber-vech-i meşrûh amel ü hareket ve hilâfından hazer u mücânebet eyleyesiz deyü buyuruldu.

Fî 21 L. sene [1]241

25 [6b-2] El-Hâc Halil İlâhi Efendi'nin Diyarbakır Müftülüğü'ne tayini

İzzet-meâb Âmid kazâsında me'zûnen bi'l-iftâ el-Hâc Halil İlâhi Efendi ba'de's-selâm inhâ olunur ki, kazâ-i mezbûrede beyne'l-ahâlî hüsn-i sülûkunuz istimâ' olunduğuna binâen kazâ-i merkûmda kemâkân iftâya tarafımızdan sana izin verilmiştir, gerekdir ki lede'l-istiftâ esahh-ı akvâl-i e'imme-i Hanefiye -aleyhim rahmetü Rabbi'l-beriyye- ile iftâ edip ve kütüb-i mu'tebereden nakl-i sarîh ve imzâlarında kazâ-i merkûmda müftü olduğunu tasrîh eyleyesiz ve's-selâm.

Hurrire fi'l-yevmi's-sâbi'î'l-aşer min şehri Şevvâli'l-mükerrem sene ihdâ ve erba'în ve mi'eteyn ve elf

El-fakîr Kadızâde Mehmed Tahir
-ufiye anhümâ-

26 [7a-1] Menzil nizamının kiraya tahvil olunması üzerine, menzilhanelerden yararlanma şartları ve uyulması gereken kuralları bildirmek üzere çıkan ferman sureti

Düstûr-ı mükerrem müşîr-i müfahham nizâmü'l-âlem müdebbiru umûri'l-cumhûr bi'l-fikri's-sâkıb mütemmimü mehâmmi'l-enâm bi'r-re'yi's-sâib mümehhidü bünyâni'd-devleti ve'l-ikbâl müşeyyidü erkâni's-sa'âdeti ve'l-iclâl el-mahfûfu bi-sunûfi avâtıfi'l-meliki'l-a'lâ Diyarbakir vâlisi vezîrim Mehmed Emin Paşa -edâmallahu te'âlâ iclâlehû- ve akzâ kuzâti'l-müslimîn evlâ vülâti'l-muvahhidîn ma'denü'l-fazl ve'l-yakîn vârisü ulûmi'l-enbiyâi ve'l-mürselîn el-muhtassu bi-mezîdi inâyeti'l-meliki'l-mu'în Mevlânâ Âmid kadısı -zîdet fezâilehû- ve mefâhirü'l-kuzât ve'l-hükkâm ma'âdinü'l-fezâil ve'l-keâm Diyarbakir sancağında vâki' kazâların kadılar ve nâibleri -zîde fezâilehum- ve mefâhirü'l-emâsil ve'l-akrân a'yân ve zâbitân ve vücûh-ı memleket ve bi'l-cümle iş erleri -zîde kadruhum- tevkî'-i refî'-i hümâyûn vâsil olıcak ma'lûm ola

ki, sene-i hâl fukarâ-yı ra'iyet niyet-i hayriyesiyle bundan akdem Memâlik-i Mahrûsetü'l-mesâlik-i şâhâne'mde vâki' mecmû'-ı menâzil kirâyâ tahvîl olunarak ba'd-ezîn asl-ı umûr-ı mühimme ile âmed şüd edecek hademe-i Devlet-i Aliyye'm ve tatarânın sâ'at başına yirmişer para hesâbıyla ücretleri cânib-i mîrîden ve yedlerinde ücret-i menzil ahkâmı bulunanların harcı ol vechile ücretleri kendi taraflarından verilme üzere bâ-irâde-i seniyyem nizâma rabt olunarak işbu irâde-i seniyyem bâ-evâmîr-i aliyyem her tarafa i'lân olunmuş ve muahharan her menzilin altı mâh zarfında mecmû'-ı masrafları ve ücretden hâsıl olan ve umûr-ı mühimme olarak verilen mebâliğin keyfiyeti sadrîa'zamım tarafından bâ-tahrîrât isti'lâm kılınmış olduğuna mebnî ol bâbda tevârüd eden defâtîr ve evrâk-ı sâire meâllerine nazaran ücret olarak ulaklardan alınan ve mühimme için cânib-i mîrîden verilmesi iktizâ eden mebâliğden başka her bir mahallin menzili bir takım zâid masârif ile idâre olunmuş ve mukaddem vürüd eden defterleriyle muahharan gelen defâtîr birbirine uymamış olduğuna binâen menâzil-i mezkûrenin işlemeyecek kolları ve lüzûmu olan bârgîrleriyle bir sene muhtâc olacak sahîh masrafları yazılı ve kışlı tahmîn ve mürûr u ubûrun killet ü kesretine göre gereği gibi tahkîk olunarak iktizâ eden defter-i sıhhat-eserleriyle keyfiyeti iş'âr olunmak bâbında Rumeli ve Anadolu câniblerine sadrîa'zamım tarafından tastîr u tesyîr olunan tahrîrâta cevâb olarak bu defa tevârüd eden defâtîr ve tahrîrât ve i'lâmât ile gelen defâtîre nazaran menâzil-i mezkûreden Diyarbekir sancağında kâin menzillerin masârıfı elli bin guruşa bâliğ olmuş ve mukaddemâ bi'l-cümle menzillerin kirâyâ tahvîllerinde kat' olunmuş olan sâ'at başına yirmişer para ücret ile idâre mümkün olamadığından onar para dahi zam ile otuz paraya iblâğ olunması tevârüd eden tahrîrât ve i'lâmâtda inhâ ve istid'â olunmuş olduğuna vâkı'an her taraftan yirmişer para ücret ile besleyecekleri hayvânât ve gerek masârıf-ı sâireleri idâre olunamayacağı anlaşılmış idiğine binâen sâ'at başına otuzar para ücret her tarafa göre hadd-i nisâbında olmakla ale'l-umûm mecmû'-ı mahallin otuzar para ücret kat' ile buna karâr verilmek ve el-hâletü hâzihî ref' ve ilkâsıyla her tarafta kirâ usûlü icrâ olunarak ba'd-ezîn umûr-ı mühimme ile gidip gelecek hademe ve me'mûrîn-i sâireye verilecek hayvânâtın mikdârına ve mahall-i me'mûrelerinin mesâfesine göre işbu bin iki yüz kırk bir senesi rûz-ı Hızır'ından i'tibâren sâ'at başına otuz paradan iktizâ eden ücretleri nakden kendilerine i'tâ olunacağına ve ba'de'l-yevm Memâlik-i Mahrûse'm ahâlî ve fukarâsı masârıf-ı menzil-i bârgîrânından külliyyen halâs olacaklarına mebnî bu mukâbelede kable'n-nizâm bazı mahallerin vürüd eden defterlerinden bilinen menzil masraflarının mikdârına nazaran ve defâtîr vürüd etmeyen mahallerin dahi onlara kıyâsen bi'l-cümle eyâlet ve elviyeden kadîm menzil masârıflarının öşrü derecesinden noksâna ve tensîki mertebesinden ziyâdece olmak üzere cânib-i mîrîden hadd-i i'tidâlde olarak menzil ref' bedeli umûr-ı mühimme ile ve me'mûrlara verilecek ücrete kâfi görüldüğünden ol vechile tertîb olunup ber-minvâl-i muharrer işbu sene-i mübâreke rûz-ı Hızır'ından i'tibâren umûr-ı mühimme ile gidip gelecek hademe ve tatarânın ber-mûceb-i nizâm iktizâ eden sâ'at başına otuzar para ücretleri cânib-i mîrîden an-nakdin kendilerine i'tâ olunacağından o makûleler vesâir gayr-ı mühimme ve gerek kendi umûr ve maslahatları için âmed şüd edenler dahi binecekleri hayvânâtın iktizâ eden ücretlerini kendileri vermek lâzım geleceğinden fimâ-ba'd mühimme ve gayr-ı mühimmelerin hademe ve me'mûrîn ve tatarândan ve gerek sâir mürûr u

ubûr edenlerden ellerinde menzil ahkâmı olsun olmasın hiçbir kimesne kiracıbaşılar ücretsiz irkâb etmeyip cümlesinden sâ'at başına otuzar para ücretleri alınarak öylece irkâb olunması ve zinhâr bu mikdâr ücretden ziyâde ve bahâne-i âhar ile bir nesne talep olunmaması ve ahâlî ve fukarâ kirâyâ tahvîlinden mukaddem dûçâr oldukları menzil masârıfından sâye-i şâhânemde ba'd-ezîn bi'l-küllîye vâreste olacaklarından fakat umûr-ı mühimme ücreti mukâbili menzil masârıfının öşrü mertebesine karîb olarak bu defa Diyarbekir sancağından altı bin guruş ref'-i menzil bedeli tertîb olmuş olmağla tevzî' ve tahsîlinde dahi fukarâyâ hiffet olmak için bedel-i mezkûrun nısfı rûz-ı Hızır'da ve nısf-ı âharı dahi rûz-ı Kasım'da senede iki taksît ile tevzî' ve edâ olunmak üzere taksît-i evveli olan üç bin guruş işbu rûz-ı Hızır tevzî'ine idhâl ve tahsîl ile cânib-i mîrîye ba's ü teslîm kılınması ve işbu bedel akçesi yalnız aslından menzilkeş veyâhûd menzile merbût olan kazâlara mahsûs olmayıp gerek menzilhâneli gerek menzilhânesiz livâ-i mezkûrun müştemil olduğu kazâların mecmû'una sâir mürettebât-ı mîriye misillü ta'dîl ve tesviye şürûtu üzere ale's-seviye tarh ve tevzî' olunması ve zinhâr be-zinhâr işbu bedel akçesi vesîlesiyle fukarâdan hizmet-i mübâşiriye vesâir gûne bir akçe ve bir habbe ziyâde alınmaması ve sene âhîrinde bedel-i mezkûrun keyfiyet-i tevzî'i bilinmek ve kalemine kayd olunmak için her bir kazânın sicillâtından muhrec mümmâ müfredât tevzî' defteri Dersaadet'ime irsâl olunması ve kirâ ahvâlinin icrâsından beri mesâlih-i mühimmeye me'mûr olan hademe ve tatarân verilen in'âm ahkâmında ücretleri ba'dehû cânib-i mîriden verilmek üzere yazılmış olup ancak menzil mâddesinin külliye ref'ine mebnî livâ-i mezkûrdan cânib-i mîriye tertîbi iktizâ eden karşılık akçesi ol vakitten beri tertîb ve tahsîl olmayarak bu defa işbu sene-i mübâreke rûz-ı Hızır'ından i'tibâren bedel ve tertîb kılınması ve ol vechile verilecek mühimme ücreti masârıfı şimdide değin tertîb ve tahsîl olunan karşılık akçesinden mahsûb u mukâbil ve add olunarak masârıf-ı mezkûre memleketçe ne vechile idâre ve rû'yet olmuş ise öylece kazâlara tevzî' ve tahsîl ile yerli yerine te'diye kılınması ve ber-minvâl-i muharrer tertîb olunan bedelin rûz-ı Hızır'da tevzî' ve tahsîl olunacağı nısf bedelin rûz-ı Hızır'ından sonra nihâyet iki mâh zarfında mahallerinden celb olunup ol müddetde celb ve teslîm olunmadığı [7b] kapıkethüdâları ma'rifetleriyle vilâyet ve mutasarrıflarının Dersaadet'imde sarrâflarından ahz u istîfâ olunmak üzere kapıkethüdâlarından sened alınması ve buraları menzilhânelerde hiç kimesneye meccânen yem ve yiyecek verilmeyip hademe-i Devlet-i Aliyye'mden me'mûriyetle taşra azîmet edenlere ve gerek vüzerâ ve mutasarrıf dâirelerinden hasbe'l-maslaha kazânıza gönderilenlere memleketçe konak verileğediğinden bunlar yine ber-minvâl-i kadîm memleketlerde münâsib konaklara müsâfir verilmek üzere asıl menzilhâneye inen piyâde ve tatar ve çukadâr vesâir bu misillü ulaklara menzilhânelerden meccânen yem ve yiyecek verilmeyip istedikleri hâlde kendileri akçeleriyle alması ve fîmâ-ba'd menzilhânelerin cümlesi beylik sûretiyle mahallerinde kiracıbaşı nasb olunacak adamlara halefen an-selefin devir ve teslîm olunarak bundan böyle gerek menzil hayvânâtı ve gerek menzilhânelerin ta'mîr u termîmleri ve menzilhâne hademesinin ve sürücülerin ve gerek hayvânâtların yem ve yiyecek ve na'l ve mîh ve aylık ve yıllık ve me'kûlât-ı sâire cüz'î ve küllî kâffe-i masârıfı hâsıl olan kirâ akçesiyle idâre olunup bunun için zinhâr memleketden bir akçe ve bir habbe verilmemesi ve ba'd-ezîn menzilhânelerin bu vechile idâresi için her bir

mahalde vâli ve hâkim ve mütesellim ve zâbitân ve vücûh-ı memleket ma'rifetleriyle birer muktedir ve müstakîm adamlar bi'l-intihâb kirâcıbaşı ta'yîn olunup tedârük edeceği hayvânât tûvânâ olarak ulaklara dahi tevkîf olunmaması ve bundan böyle menzilhânelerde yarar ve tûvânâ kirâ hayvânları besleyip âmed şüd eden ulaklara lâgar ve amel-mânde hayvânât verilmemesi ve ulaklar ve bâ-husûs âmed şüd mühimme-i müsta'cele ile gidenler zinhâr bârgîre intizâren alıkonulmayıp derhâl bârgîrleri çekilip bindirilmesi ve bir menzilhânedeki diğer menzilhâneye kadar kaç sâ'at ise fakat ol hesâb üzere otuz paradan ücretleri ve yiyecek almışlar ise i'tidâl üzere onun akçesi alınıp bundan fazla menzilhâne avâidi ve sürücü bahşîşi nâmı ve nâm-ı âhar ile bir akçe talep olunmaması ve ulaklar yem ve yiyecek aldıkları sûrette ziyâde ve fâhiş bahâ alınmayıp râyic-i vakt üzere verilmesi ve ulaklardan bazıları gerek diyânetsizliğinden ve gerek menzilhâneye nefsâniyetden nâşî süvâr olduğu tûvânâ hayvânâtı kasden itlâf eder ise ol mahallin vâli ve hâkim ve zâbitânı ma'rifetleriyle işbu fezâhata hasâret eden tatar vesâir her kim ise telef eylediği hayvânâtın bahâsı tazmîn etdirilmek için hakikat ve keyfiyeti[n] arzla Dersaadet'ime bildirilmesi ve hayvânâtı telefden vikâyeten her kim olur ise bir bârgîre altmış vakıyyeden ziyâde yük yükletilmeyip hilâfa cesâret edenler muâhaze olunması ve cemî'-i memâlikde siyyân olarak sâ'at başına otuzar para ücret alınıp gerek Devlet-i Aliyye'm ulakları ve gerek sâir hiçbir kimesneden otuz paradan ziyâde kirâ ve bahşîş talep ve ahz olunmaması ve cemî'-i memleketde bir menzilhânedeki bir menzilhâneye kadar kaç sâ'atlık mesâfe olduğu aklâmında ve her bir yerde ma'lûm olduğuna binâen her mahallin mesâfesi kaç sâ'at ise ulaklardan zerresince ol mikdâr ücret alınıp zinhâr hilâf-ı vâki' ziyâde müsâra'at haber verilerek bir akçe ve bir habbe ziyâde istenilmemesi ve'l-hâsıl zamân-ı adâlet-unvân-ı şâhânemde bir kimesne bir kimesneye cevr u zulm ve ta'addî etmeyerek herkes vazîfe-i me'mûriyetine dikkat ve işbu tenbîhâtın hilâfi harekete cesâret eder olur ise te'dîbât-ı lâyıkası icrâ olunmak üzere lâzım gelen tenbîhât ve te'kîdât bi'l-cümle mahallerin muhâkeme sicillâtına kayd ü sebt ve taraf-ı şer'den birer sûreti kirâcıbarbaşılarının yedlerine i'tâ ve ale'd-devâm muktezâsıyla amel ü hareket olunması husûsları ittifâk-ı ârâ ile karâr verilerek ol bâbda sen ki vezîr-i müşârunileyhsin, sana vesâire hitâben başka ve Rumeli ve Anadolu taraflarına başka başka evâmir-i aliyem ısdâr ve kapıkethüdâları taraflarına ilmuhaberleri i'tâ olunarak tesviyesi husûsu re'fet-karâr-ı atebe-i ulyâ-yı mülûkâneme lede'l-arz işbu nizâm ba'd-ezîn hiçbir vechile tebdîl ü tağyîr olunmayıp hilâfına hareket edenler tahkîk [ve] te'dîb olunmak üzere bi'l-ittifâk karâr verildiği vechile icrâ olunması ve Rumeli ve Anadolu'da olan vüzerâ vesâir me'mûrlar bu vesîle ile fukarâdan bir akçe ve bir habbecik nesne ve ücretsiz bir ferdi bârgîre süvâr etdirmemelerine ve menzilci ve kirâcıların yine ücret kifâyet etmeyip diyerek hîle ve fesâdları ve vüzerâ vesâirenin tevzî'e masraf idhâli vukû'a gelmemesine be-gâyet ihtimâm etmeleri her birinin gûş-ı hûşuna şimdiden tamâmca ilkâ olunup hîn-i vukû'unda derhâl bilâ-emânin tertîb-i cezâdan başka mu'âmele olunmayacağı te'kîd kılınması husûsuna irâde-i katî'a-i mülûkânem ta'alluk edip ol mazmûnda hatt-ı hümâyûn-ı mevhibet-makrûn-ı şâhânem şeref-yâfte-i sudûr olarak mücebince lâzımü's-sudûr olan diğer evâmir-i şerîfe ısdâr ve tisyâr olunmuş ve kapıkethüdâları taraflarına ilmuhaberleri verilmiş olmağla işbu

nizâm ilâ mâşallahu te'âlâ düstûrül-amel tutulup zinhâr be-zinhâr hilâfî tecvîz olunmayarak ale'd-devâm kâmilên harf be-harf icrâ olunmak üzere sicill-i muhâkemeye sebt ü kayd olunarak ber-vech-i muharrer livâ-i mezkûrdan müretteb bedel-i mezkûrenin nisfî olan meblağ-ı mezkûr üç bin guruşu inzimâm-ı re'y ü ma'rifetin ve ma'rifet-i şer'le ve cümle ma'rifeti ve ittifâkıyla rûz-ı Hızır tevzî'ine idhâl ile livâ-i mezkûrun müştemil olduğu bi'l-cümle kazâlara ale's-seviye ta'dîl ü tesviye şürûtu üzere tarh u tevzî' ve yerli yerinden ve îcâb ve iktizâ edenlerden tamâmen ve kâmilên tahsîl ve vakt ü zamânıyla Deraliyye'ne tavsîl ve Hazîne-i âmire[me] teslîmi husûsuna bezl-i cell [ü] himmet eylemen fermânım olmağın mahsûs işbu emr-i âlişânım ısdâr ve irsâl olunmuşdur. İmdi vusûlünde bâlâda bast u beyân olunduğu üzere keyfiyet irâde-i şâhânem mantûk-ı fermân-ı mevhibet-makrûnumdan ma'lûmun oldukda ber-vech-i muharrer şeref-yâfte-i sudûr olan hatt-ı hümayûn-ı mevhibet-makrûn-ı mülûkânemin infâz ü icrâsına kemâl-i dikkat ve ber-vech-i muharrer livâ-i mezbûrdan müretteb bedel-i mezkûrun nisfî olan meblağ-ı mezbûr üç bin guruşu inzimâm-ı re'y ü ma'rifetin ve ma'rifet-i şer' ve cümle ma'rifet ve ittifâkıyla rûz-ı Hızır tevzî'ine idhâl ile livâ-i mezkûrun müştemil olduğu bi'l-cümle kazâlara ale's-seviye ta'dîl ü tesviye şürûtu [8a] üzere tarh u tevzî' ve yerli yerinden îcâb ve iktizâ edenlerden tamâmen ve kâmilên tahsîl ve vakt ü zamânıyla Deraliyye'ne tavsîl ve Hazîne-i âmire'ne teslîmi husûsuna müsâra'at ve bu bahâne ile bir akçe tevzî'ine veyâhûd hilâf-ı emr ve mugâyir-i rızâ-yı şâhânem harekete tecvîz olduğu bi't-tahkîk ihsâs olunur ise tertîb-i cezâdan başka mu'âmele olunmayacağını iktizâ edenlerin gûş-ı hûşlarına telkîn ederek vedî'a-i cenâb-ı Rabbü'l-izzet olan fukarâyı ra'yyet ve zu'afâ-yı memleketin her hâlde hıfz u himâyesine ve infâz-ı emr u irâde-i şâhâneme sarf-ı küll-i miknet eyleyesin ve siz ki mevlânâ ve kuzât ve nüvvâb ve a'yân ve zâbitân-ı mûmâileyhim vesâirlersiz, keyfiyet-i irâde-i şâhânem sizin dahi ma'lûmunuz oldukda müceb-i muktezâsı vechile amel ü hareket ve hilâf-ı rızâ ve mugâyir-i fermânım hareketi tecvîziyle mazhar-ı muâhaze ve itâb olmakdan be-gâyet tehâşî ve mücânebet eylemeniz bâbında fermân-ı âlişânım sâdır olmuşdur. Buyurdum ki, hükmi-i şerîfimde vardıkda bu bâbda vech-i meşrûh üzere şeref-yâfte-i sudûr olan işbu emr-i şerîf-i celîlü's-şân-ı vâcibü'l-ittibâ' ve lâzımü'l-imtisâlimin mazmûn-ı itâ'at-makrûnuyla âmîl olup hilâfına bir türlü rızâ ve cevâz göstermeyesiz, şöyle bilesiz, alâmet-i şerîfe i'timâd kılasız.

Tahrîren [fi]'l-yevmi's-sânî ve işrîn min şehri Ramazânî'l-mübârek sene ihdâ ve erba'în ve mi'eteyn ve elf

Be-makâm-ı Kostantiniyye el-mahrûse

27 [8a-1] Palu ümerasından olup sürgün edilen Hacıbekirbeyzade Ahmed Bey, Selim Bey, İskender Bey ve Feyzullah Beylerin affedilmeleri için çıkan ferman sureti

Düstûr-ı mükerrerem müşîr-i müfahham nizâmü'l-âlem müdebbiru umûri'l-cumhûr bi'l-fikri's-sâkıb mütemmimü mehâmmi'l-enâm bi'r-re'yi's-sâib mümehhidü bünyâni'd-devleti ve'l-ikbâl müşeyyidü erkâni's-sa'âdeti ve'l-iclâl el-mahfûfu bi-sunûfi avâtifi'l-meliki'l-a'lâ hâlâ Diyarbekir Vâlisi ve Ma'âdin-i hümâyûn'um emîni vezîrim Salih Paşa -edâmallahu te'âlâ iclâlehû- tevkî'-i refî'-i hümâyûn vâsıl olıcak ma'lûm ola ki, Ma'âdin-i hümâyûn'uma merbût Palu ümerasından Hacıbekirbeyzâde Ahmed Bey ve Selim Bey ve İskender Bey ve Feyzullah Bey hilâf-ı rızâ harekete ictirâ eyledikleri inhâ olduğuna binâen merkûmûnun vâcibü't-te'dîb Âmid kazâsına nefy ü tağrîb olunmaları bâbında bundan akdem ısdâr ve mübâşiri çavuş ile tisyâr olunan emr-i şerîfim mücebine içlerinden merkûm Ahmed Bey derhâl ahz ve menfâsına irsâl olunmuş ve diğerlerinin adem-i itâ'at misillü hareketlerine mebnî onların dahi ahz u giriftleri husûsuna sen ki vezîr-i müşârunileyhsin, tarafından ikdâm olunarak merkûmân İskender Bey ve Selim Bey dahi muahharan ele getirilip tarafından Sivas kal'a'sına irsâl olunmuş olup ancak el-hâletü hâzihî mîr-i merkûm menfâlarında ve firârî Feyzullah Bey dahi orada burada sefil ve perîşân ve cünha-i sâbıklarına nâdim ve peşimân olarak fimâ-ba'd dâire-i itâ'atde pâ-ber-cây-ı kıyâm olacaklarını beyân birle haklarında istişfâ' ve istirahat olunmasını niyâz ve istid'â ve el-yevm hayâtda olan ihtiyâre vâlideleri dahi iftân ve hatîrân tarafına gelip kemâl-i sûz u güdâz ile tazarru' ve istircâ etmekte olduklarından bahisle hânedânlıklarına hürmeten ve ihtiyâre vâlidelerinin hâl-i perîşâniyetine merhameten dört neferin dahi afv u itlâklarına müsâ'ade-i aliyyem bî-dirîğ ve erzânî kılınması husûsu bu defa tarafından der-bâr-ı şevket-medâr-ı mülûkâneme tahrîr u inhâ olunmuş olmakdan nâşî fimâ-ba'd hilâf-ı rızâ hareket bulunmamak şartıyla iltimâsın vechiyle eyyâm-ı mübârekeye hürmeten ve vâlidelerine merhameten merkûmûnun afv u itlâk olunmaları fermânım olmağın imdi fimâ-ba'd kendi hâllerinde ırz ve edebleriyle mukayyed olup hilâf-ı emr u rızâ hareketde bulunmamaları şartıyla merkûmûnun cürümleri afv kılındı. Ma'lûmun oldukda menfâda olan üç neferinin kaydından tahliye-i sebîlleri esbâbının istihsâliyle merkûm Feyzullah Bey dahi mukaddem sâdır olan emr-i münîfime mebnî nefy teklîfiyle ta'addî vukû'a gelmemesine dikkat eylemen bâbında fermân-ı âlişânım sâdır olmuştur. Buyurdum ki, hükm-i şerîfimle vusûl buldukda bu bâbda vech-i meşrûh üzere şeref-yâfte-i sudûr olan fermân-ı vâcibü'l-ittibâ' ve lâzımü'l-ımtisâlimin mazmûn-ı itâ'at-makrûnuyla amel ü hareket ve hilâfından tevakkî ve mübâ'adet eylesesiz, şöyle bilesiz, alâmet-i şerîfeme i'timâd kılasız.

Tahrîren fî evâsıtı min şehri Ramazâni'l-mübârek sene ihdâ ve erba'în ve mi'eteyn ve elf

Be-makâm-ı Kostantiniyye el-mahrûse

28 [8b-1] Palu ümerasından olup Diyarbakır'a sürgün edilen Hacıbekirbeyzade Ahmed Bey'in serbest bırakılması için çıkan buyuruldu sureti

Hâlâ Diyarbakır'de mesned-nişîn-i şerî'at-ı garrâ faziletli efendi -zîde fazluhû- ve kıdvetü'l-emâcid ve'l-a'yân mütesellimi izzetli İsmail Bey -zîde mecduhû- inhâ olunur ki, merbût Palu kazâsı ümerasından olup bir müddetden beri Hacıbekirzâde Ahmed Bey Diyarbakır'de ve mîr-i mûmâileyhin birâderlerinden İskender Bey ve Selim Bey medîne-i Sivas'da bâ-irâde-i seniyye menfiyyen ikâmet üzere oldukları derkâr olup mîrân-ı mûmâileyhimânın ve mukaddemâ firâr edip serserî geşt ü güzâr üzere olan diğeri birâderi Feyzullah Bey'in keyfiyet ve mağdûriyet ve sefâletleri tarafımızdan Deraliyye-i ebediyyü'l-karâra arz u inhâ olunmuş ve müsâ'ade-i seniyye mûmâileyhim haklarında erzânî buyurularak dördünün dahi afvıyla kaydı nefyinden tahliye olunmaları bâbında şeref-pâş-ı sudûr olan bir kıt'a emr-i âlî tarafımıza vârid olarak bu defa tarafınıza irsâl kılınmış olmağla imdi keyfiyet irâde-i seniyye müfâd-ı emr-i âlîden dahi ma'lûmunuz oldukda Diyarbakır'de olan mîr-i mûmâileyh Ahmed Bey'in bundan böyle mugâyir-i emr-i rızâ hareketde bulunmamak ve kendi umûruyla mütehallî ve meşğûl olmak şartıyla ber-mantûk-ı emr-i âlî tahliyesine mübâderet eylemeniz bâbında Dîvân-ı ma'âdin-i hümâyûn ve Gümüşhane ve livâyeyn-i Bozok ve Malatya'dan işbu buyurul dutahrîr u ısdâr ve Enderûn ağavâtımızdan alemdâr arkadâşı İbrahim Ağa ile tisyâr olunmuşdur. Bi-mennihî te'âlâ vusûlünde gerekdir ki vech-i meşrûh üzere ber-mantûk-ı emr-i âlî ve ber-mûceb-i buyuruldu amel ü hareket ve hilâfından hazer u mücânebet eylesesiz deyi.

Fî 25 Za. sene [1]241

29 [8b-2] Alanya'ya sürgün edildiği halde Bağdat'a firar eden Diyarbakır eski Müftüsü Hacı Hüseyin Sabir'in affına dair ferman sureti

Sâbık[an] me'zûnen bi'l-iftâ Hacı Hüseyin Sabir Efendi'nin ıtlâk fermânı

Düstûr-ı mükerrerem müşîr-i müfahham nizâmü'l-âlem müdebbiru umûri'l-cumhûr bi'l-fikri's-sâkıb mütemmimü mehâmmi'l-enâm bi'l-ârâyi's-sâib mümehhidü bünyânî'd-devleti ve'l-ikbâl müşeyyidü erkânî's-sa'âdeti ve'l-iclâl el-mahfûfu bi-sunûfi avâtıfı'l-meliki'l-a'lâ hâlâ Diyarbakır vâlisi ve Ma'âdin-i hümâyûn'um emîni vezîrim Salih Paşa -edâmallahu te'âlâ iclâlehû- tevkî'-i refî'-i hümâyûn vâsil olıcak ma'lûm ola ki, Diyarbakır'de sâbıkan me'zûnen bi'l-iftâ olan Hacı Hüseyin'in hilâf-ı rızâ harekete ibtidâr eylediği inhâ olunduğuna mebnî vâcibü't-te'dîb Alâiye kazâsına nefy ü tağrîb olunması bâbında bundan akdem bâ-işâret-i şeyhülislâmî emr-i şerîfim ısdâr ve ta'yîn olunan çavuş mübâşeretiyile irsâl ve tisyâr olunmuş ise de mûmâileyh havf u haşyete ta'biyet ile Bağdat cânibine firâr ederek hâlâ bi'l-istiklâl Bağdat vâlisi düstûr-ı mükerrerem müşîr-i müfahham nizâmü'l-âlem vezîrim Davud Paşa'ya -edâmallahu

te'âlâ iclâlehû- dehâlet birle hayli müddet Bağdad'da ikâmet etmiş olduğundan bahisle mûmâileyh hakkında istişfâ' veistirhâm eylemek husûsunu vâlî-i müşârunileyh sen ki vezîr-i müşârunileyhsin, tarafına tahrîr u iltimâs ile mûmâileyhi dahi göndermiş olduğu ve fi'l-hakîka mûmâileyh ulemâdan fakîrû'l-hâl ihtiyâr bir adam olarak şâyân-ı lütf u merhamet idiği beyânıyla hâl-i ıztırâbına hürmeten afv u itlâkı husûsu bu defa tarafından Dersaadet'ime tahrîr u iş'âr ve müşârunileyhin tahrîrâtı dahi takdîm ve tisyâr olunmuş olup mûmâileyhin afv u itlâkı bâbında emr-i şerîfim sudûrunu bilfi'l şeyhülislâm ve müftî'l-enâm olan Kadızâde a'lemü'l-ulemâ'l-mütebahhirîn efdalü'l-fudalâ'l-müteverri'în Mevlânâ Mehmed Tahir -edâmallahu te'âlâ fezâilehû- işâret etmiş ve sûret-i afv u itlâkı bilfi'l sadria'zamım cânibinden sana yazılmış olmağla mahsûsen işbu emr-i celîlü'l-kadrim isdâr ve irsâl ve tisyâr olunmuştur. İmdi mûmâileyhin minvâl-i muharrer üzere cürmü afv kılındığı ma'lûmun oldukda mukaddemâ sâdır olan emr-i şerîfime mebnî nefy teklîfiyle kimesne tarafından mûmâileyhe ta'arruz etdirilmemesi esbâbını istihsâle mübâderet eylemen bâbında fermân-ı âlişânım sâdır olmuştur. Buyurdum ki, hükm-i şerîfimle () vusûl buldukda bu bâbda vech-i meşrûh üzere şerefyâfte-i sudûr olan fermân-ı vâcibü'l-ittibâ' ve lâzımü'l-imtisâlimin mazmûn-ı itâ'at-makrûnuyla amel ü hareket ve hilâfından tehâşî ve mücânebet eyleyesiz, şöyle bilesiz, alâmet-i şerîfeme i'timâd kılınız.

Tahrîren fî evâhiri şehri Rebî'ilâhir sene ihdâ ve erba'în ve mi'eteyn ve elf

30 [9a-1] Diyarbakır'daki kasap ve fırıncı esnafına beleş et ve ekmek alınarak zulmedilmesinin önlenmesi hususunda çıkan ferman sureti

Medîne-i Âmid'de zîb-efzâ-yı mesned-i vâlâ-yı şerî'at-ı garrâ fazîletlü efendi hazretleri ve me'zûnen bi'l-iftâ fekâhatlü efendi -zîde fazluhumâ- ve kıdvetü'l-ulemâ'l-mütehakkikîn müderrisîn-i kirâm-ı zevi'l-ihtirâmdan fazîletlü efendiler -zîdet fezâilehum- ve kıdvetü'l-emâcîd ve'l-a'yân serbevâbîn-i Dergâh-ı âlî'den sa'âdetlü Mustafa Ağa -zîde mecduhû- ve kıdvetü'l-emâsil ve'l-akrân Âmid Serdârı meveddetlü Halil Ağa -zîde kadruhû- ve ağavât -zîdet makâdirehum- ve kıdvetü'l-emsâl alaybeyi ve kulağası ve iş erleri ale'l-umûm inhâ olunur ki, öteden beri fukarânın âsâyiş-i hâllerinin esbâbının istihsâli lâzıme-i zimmet-i hükkâm ve husûsât-ı vâcibü'l-isti'lâm bulunmuş olduğuna mebnî Diyarbekir esnâfından kassâb ve habbâzân esnâfi kemâl-i perîşâniyet kesb ederek hâlleri dîger-gûn ve müstağrak-ı bahr-ı düyûn oldukları derkâr ise dahi hâllerine dikkat ve teklîfât-ı şâkkaları tenzîl ve bârgîrânları tahfîf olunmak lâzıme-i hâl olduğuna binâen bir müddetden beri bazı kesândan yevmiye nân-ı azîz ve lahm alıp hedây[â] diyerek âdet etmişler ve her bâr beleş alınmasını mu'tâd edinmişler olduğu ecilden esnâf-ı merkûmâna müceb-i ta'addî ve gadr-ı kesîre müeddî olacağı nümâyân olup bu makûle nesnenin def'i ve şürût-ı haseneye rabt olunması vâcibe-i zimmet-i diyânet ve şîve-i merâsim-i hükûmet olmağın imdi sizler ki efendiler hazerâtı ve muhâtabûn-ı mûmâileyhimsiz, keyfiyet ma'lûmunuz oldukda bundan sonra kassâb

ve fırıncı esnâflarından bir paralık nân-ı azîz ve lahm alınmayıp fimâ-ba'd her kim bu bid'at-ı câriyeyi müceddeden ihdâs ve la'net olunmuş şürûtun bozulmasına bâ'is olur ise la'neti kabûl edeceği bi'l-ittifâk sicill-i mahfûzaya kayd ü imlâ ve ilâ inşallahi te'âlâ işbu şürûtun icrâ ve infâzına i'tinâ ve himmet eylesesiz ve sizler ki kassâb ve habbâz esnâflarının şeyhleri ve esnâf-ı merkûmân neferâtırsınız, sizler dahi ba'de'l-yevm âhara beleş olarak nân-ı azîz ve lahm vermeyip ve verecek olursanız ise eşedd-i ukûbetle te'dîb olacağımızı yakîn eyleyip ber-mûceb-i buyuruldu amel ü hareket ve hilâfından hazer u mücânebet eylesesiz.

Fî 25 R. sene [1]241

31 [9a-2] Örenli ve Saçlı köyleri halkının Mizre'de ziraat ettikleri hasılâtın öşrü ile değirmenlerin gelirlerini Mizre'nin Karkat köyüne bağı olmasından dolayı Karkat ağasına vermeleri gerektiği

Ber-mûceb-i sûret-i Defterhâne ve karye-i Mehmedviranı nâm-ı diğerk Karkat Garb-ı Âmid der-livâ-i Âmid

Dede Abdulkerim	Küçük birâder	Kasım v. Dede	Karaca v. Hasan	Hüdaverdi birâderi
Zîn Mezîd	Abdal	İbrahim Hallâc	Emin	Mehmed birâdereş
Ta[n]rıkulu	Yakub Derviş Ali	Mehmed Ali Abbas	Şeyh Emin	Sadi Receb
Veled-i Süvari	Hızır Abbas	Kürdî v. Derviş Ali	Şahverdi	Receb v. Adem
Hürmüz	Derviş v. Mehmed			

İşbu kesân karye-i mezkûrede vaktinde şenlikçiler imiş.

- Çiftlik-i der-tasarruf-ı Abdi Mehmed an-gılmân-ı Âmid
- Çiftlik-i Dede b. Abdulkerim hâliyâ der-tasarruf-ı Ahmed b. Abdurrahman birâder-i Mollâ İsa, el-müderris Medrese-i Aparlu
- Mizre ma'a Pınar, dâhil-i sınır-ı karye-i Karkat
- Karye-i mezkûre ahâlîsi ve Elvendi ve Kancığaz ahâlîsi zirâ'at ederler, öşürleri karye-i Karkat'a münhasır ve mahsûbdur.

Hâsıl mine'l-humus

Hınta 1.146 keyl	Şa'ır 5.719 keyl	Nohud 10 keyl, kıymet: 50	Resm-i çift 6 300	Resm-i bennâk 15 nefis 96
Resm-i mücerred 14 nefer 26	Resm-i ırgâdiye 121	Bâd-ı hevâ 40	Âsiyâb 2 bâb 60	Öşr-i bostân 108
Resm-i arûs 60	Resm-i deştânî 50			

Yekûn: 1.375

Tıbku aslihi'l-âli

Hâlâ Örenli ve Saçılı karyelerinin mutasarrıfı izzetlü el-Hâc Muhyiddin işbu taraf-ı şer' den memhûr bâlâda mastûr Mizre ma'a Pınar ve ma'lümü'l-esâmî âsiyâblar Karkat karyesinin sınırında olduğu bu defa Defterhâne-i şâhâne'den muhrec ve bâlâsı mücellâ keşide-i tuğrâ-yı pâ[di]şâhiyle müzeyyen ve mu'anven Defterhâne sûretinde mukayyed ve mastûr buyurulmuş olduğundan sûret-i Defterhâne mücebince Mizre'de olan mezârî'âtın ve âsiyâblardan olan hâsılâtın resm-i öşriyesi Karkat ağalarına verilmesi lâzım gelmiş olduğundan karyeteyn-i mezbûreteynin ahâlîsi Mizre'de zirâ'at etdikleri hâsılâtın öşrünü ve âsiyâbların vâridâtını Karkat ağasına teslim gayret ve ber-müceb-i buyuruldu hareket eylesiz.

Fî 25 Z. sene [1]241

El-fakîr İsmail Goranlızâde
Mütesellim-i Diyarbekir hâlâ

32 [9b-1] Diyarbakır Voyvodalığı'nın Zilhicce 1241 hasılâtının listesi

[Bin] iki yüz kırk bir senesine mahsûben şuhûr-ı Arabiye'den Zilhicce-i şerîf'in on altıncı günü ve Rumî'den Temmuz'un dokuzuncu günü Diyarbekir Voyvodalığı hâsılâtı ma'rifet-i şer'le işbu mahalle kayd şüd.

Îrâd-ı gümrük

	Guruş	[Rub´]	Para
Yevm-i Cum´a, fi 9 Temmuz	544	3 rub´	1
Yevm-i sebt, fi 10	52		4
Yevm-i ehad, fi 11	9		9
Yevm-i isneyn, fi 12	110	3 rub´	5
Yevm-i selâse, fi 13	17	3 rub´	4
Yevm-i erba´a, fi 14	503,5		
Yevm-i hamse, fi 15	1.021,5		6
Yevm-i Cum´a, fi 16	708	1 rub´	1
	2.968		1 rub´
Yevm-i sebt, fi 17	362	1 rub´	8
Yevm-i ehad, fi 18	97	1 rub´	4
Yevm-i isneyn, fi 19	372,5		
Yevm-i selâse, fi 20	-		
Yevm-i erba´a, fi 21	51	1 rub´	2
	3.851	3 rub´	4
Yevm-i hamse, fi 22	454,5		7
Yevm-i Cum´a, fi 23	37	3 rub´	3
Yevm-i sebt, fi 24	220		4
Yevm-i ehad, fi 25	20	3 rub´	
Yevm-i isneyn, fi 26	30		8
Yevm-i selâse, fi 27	89,5		6
	4.705		2
Yevm-i erba´a, fi 28	478	3 rub´	1
Yevm-i hamse, fi 29	150	3 rub´	9
Yevm-i Cum´a, fi 30	40,5		8
Yevm-i sebt, fi 31	32	3 rub´	2
	5.408	1 rub´	2

Îrâd-ı harc

	Guruş		Para
Yevm-i Cum'a, fi 9 [Temmuz]	10	3 rub'	4
Yevm-i sebt, fi 10	0,5		4
Yevm-i ehad, fi 11		1 rub'	2
Yevm-i isneyn, fi 12	1	1 rub'	2
Yevm-i selâse, fi 13	1,5		9
Yevm-i erba'a, fi 14	2,5		4
Yevm-i hamse, fi 15	4	1 rub'	
Yevm-i Cum'a, fi 16	5	1 rub'	
	26	3 rub'	1
Yevm-i sebt, fi 17	1,5		
Yevm-i ehad, fi 18	-	1 rub'	
Yevm-i isneyn, fi 19	1,5		
Yevm-i selâse, fi 20	-		
Yevm-i erba'a, fi 21	2	1 rub'	2
	32	1 rub'	3
Yevm-i hamse, fi 22	3,5		3
Yevm-i Cum'a, fi 23	3		7
Yevm-i sebt, fi 24	1,5		
Yevm-i ehad, fi 25	3		3
Yevm-i isneyn, fi 26	1	1 rub'	4
Yevm-i selâse, fi 27	0,5		6
	45,5		6
Yevm-i erba'a, fi 28	2		8
Yevm-i hamse, fi 29	1		
Yevm-i Cum'a, fi 30	-	1 rub'	
Yevm-i sebt, fi 31	1		3
	53		4

[Îrâd-ı gümrük]	5408	1 rub´	2
[Îrâd-ı] harc	53		4
	5.461	1 rub´	6
Şehriye	848,5		1
	4.612	3 rub´	5
Cerâyâ sadakası	700		
	3.912	3 rub´	5
Gümrükde perâkende masârif	174	3 rub´	5
	3.738		
Der-zimmet-i bâzârgân bâ-defter-i tahsildâr Sarrâf Maksi İkob'a havâle ve teslim	3.738		
	-		

Der-mâh-ı Ağustos, îrâd-ı gümrük

	Guruş		Para
Yevm-i ehad, fi 1	7	1 rub´	2
Yevm-i isneyn, fi 2	27		6
Yevm-i selâse, fi 3	505,5		9
Yevm-i erba´a, fi 4	1.049,5		14
Yevm-i hamse, fi 5	526	1 rub´	1
Yevm-i Cum´a, fi 6	255	1 rub´	6
	2.371,5		8
Yevm-i sebt, fi 7	170	1 rub´	6
Yevm-i ehad, fi 8	181		4
Yevm-i isneyn, fi 9	126		9
Yevm-i selâse, fi 10	149	1 rub´	
Yevm-i erba´a, fi 11	1.536	3 rub´	5
	4.535,5		2
Yevm-i hamse, fi 12	396,5		
Yevm-i Cum´a, fi 13	117	1 rub´	5
Yevm-i sebt, fi 14	-		
Yevm-i ehad, fi 15	4		2
Yevm-i isneyn, fi 16	2		
Yevm-i selâse, fi 17	85	3 rub´	3
	5.141	1 rub´	2
Yevm-i erba´a, fi 18	2,5		
Yevm-i hamse, fi 19	-		

Yevm-i Cum'a, fi 20	3	1 rub'	5
Yevm-i sebt, fi 21	3		
Yevm-i ehad, fi 22	5	3 rub'	5
Yevm-i isneyn, fi 23	201	1 rub'	2
	5.357	1 rub'	4
Yevm-i selâse, fi 24	47,5		2
Yevm-i erba'a, fi 25	45,5		2
Yevm-i hamse, fi 26	17	3 rub'	8
Yevm-i Cum'a, fi 27	4	1 rub'	2
Yevm-i sebt, fi 28	-		
	5.472,5		8
Yevm-i ehad, fi 29	12		
Yevm-i isneyn, fi 30	1,5		
Yevm-i selâse, fi 31	9		5
	5.495	3 rub'	9

Der-mâh-ı Ağustos, îrâd-ı harc

	Guruş		Para
Yevm-i ehad, fi 1	-		
Fî 2	-		
Fî 3	3	1 rub'	2
Fî 4	8	1 rub'	3
Fî 5	6	1 rub'	1
Fî 6	3	1 rub'	5
	21	1 rub'	1
Fî 7	5	1 rub'	
Fî 8	6		
Fî 9	1		9
Fî 10	1	1 rub'	7
Fî 11	3	1 rub'	8
	38,5		5
Fî 12	5		2
Fî 13	1	3 rub'	
Fî 14	-		
Fî 15	-		
Fî 16	-		
Fî 17	1		
	46	1 rub'	7

Fî 18	-		
Fî 19	-		
Fî 20	-		
Fî 21	0,5		
Fî 22	-		
Fî 23	1,5		3
	48,5		
Fî 24	1		
Fî 25	6	1 rub'	2
Fî 26	-		
Fî 27	-	1 rub'	
Fî 28	-		
	56		2
Fî 29	1,5		4
Fî 30	-		7
Fî 31	0,5		5
	58		

[Îrâd-ı gümrük]	5.495	3 rub'	9
Îrâd-ı harc	58		
	5.553	3 rub'	9
Şehriye-i hademe tenzîl şüd.	848,5		
	4.705	1 rub'	9
Şehriye-i sadaka-i cerâyâ	752,5		
	3.952	3 rub'	9
Nefs-i gümrükde perâkende masârif ve ta'âmiye	186,5		6
	3.766,5		6
Der-zimmet-i bâzârgân bâ-defter-i tahsîldâr Sarrâf Maksî İkob'a havâle ve teslîm	3.766,5		6
	-		-

[10a] Mâh-ı mezkûrdan îrâd-ı damga, der-mâh-ı Temmuz, fî 9

	Guruş		Para
Yevm-i Cum'a, fî 9	77,5		
Yevm-i sebt, fî 10	49,5		2
Yevm-i ehad, fî 11	00		
Yevm-i isneyn, fî 12	48,5		
Yevm-i selâse, fî 13	80	3 rub'	
Yevm-i erba'a, fî 14	37	1 rub'	
Yevm-i hamse, fî 15	54		
	347,5		2
Yevm-i Cum'a, fî 16	41	3 rub'	6
Yevm-i sebt, fî 17	63	1 rub'	
Yevm-i ehad, fî 18	-	3 rub'	4
Yevm-i isneyn, fî 19	55	1 rub'	5
Yevm-i selâse, fî 20	62,5		6
	570,5		9
Yevm-i erba'a, fî 21	50		
Yevm-i hamse, fî 22	106		
Yevm-i Cum'a, fî 23	58		
Yevm-i sebt, fî 24	27		
Yevm-i ehad, fî 25	00		
Yevm-i isneyn, fî 26	00		
Yevm-i selâse, fî 27	42,5		
	854		9
Yevm-i erba'a, fî 28	38	3 rub'	
Yevm-i hamse, fî 29	30	3 rub'	
Yevm-i Cum'a, fî 30	39		
Yevm-i sebt, fî 31	52		
	1.014,5		9

Şuhûr-ı Arabiye'den Zilhicce fî 17 sene [1]241, Rumiye'den Temmuz fî 9

îrâd-ı arsa

	Guruş		Para
Yevm-i Cum'a, fî 9	42	1 rub'	2
Yevm-i sebt, fî 10	46,5		7
Yevm-i ehad, fî 11	47	1 rub'	4
Yevm-i isneyn, fî 12	40,5		4
Yevm-i selâse, fî 13	114	3 rub'	8
Yevm-i erba'a, fî 14	168	3 rub'	
Yevm-i hamse, fî 15	20,5		5
	481	1 rub'	
Yevm-i Cum'a, fî 16	201	3 rub'	4
Yevm-i sebt, fî 17	49,5		
Yevm-i ehad, fî 18	13	3 rub'	4
Yevm-i isneyn, fî 19	18		4
Yevm-i selâse, fî 20	41		4
	805,5		6
Yevm-i erba'a, fî 21	53	1 rub'	4
Yevm-i hamse, fî 22	154		6
Yevm-i Cum'a, fî 23	8	3 rub'	2
Yevm-i sebt, fî 24	59	3 rub'	9
Yevm-i ehad, fî 25	5,5		4
Yevm-i isneyn, fî 26	2	1 rub'	4
	1.089	3 rub'	5
Yevm-i selâse, fî 27	4	1 rub'	5
Yevm-i erba'a, fî 28	14	3 rub'	
Yevm-i hamse, fî 29	14	1 rub'	6
Yevm-i Cum'a, fî 30	14		4
Yevm-i sebt, fî 31	227	1 rub'	8
	1.364	3 rub'	8

Der-mâh-ı Ağustos, îrâd-ı damga

	Guruş		Para
Yevm-i ehad, fi 1	00		
Yevm-i isneyn, fi 2	60		
Yevm-i selâse, fi 3	88,5		
Yevm-i erba'a, fi 4	73,5		4
Yevm-i hamse, fi 5	72	3 rub'	
Yevm-i Cum'a, fi 6	36	1 rub'	
	331		4
Yevm-i sebt, fi 7	55,5		
Yevm-i ehad, fi 8	00		
Yevm-i isneyn, fi 9	92,5		3
Yevm-i selâse, fi 10	64		
Yevm-i erba'a, fi 11	28		1
	571		8
Yevm-i hamse, fi 12	32		6
Yevm-i Cum'a, fi 13	61,5		5
Yevm-i sebt, fi 14	38	3 rub'	
Yevm-i ehad, fi 15	00		
Yevm-i isneyn, fi 16	00		
Yevm-i selâse, fi 17	94	1 rub'	3
	798		2
Yevm-i erba'a, fi 18	68	3 rub'	
Yevm-i hamse, fi 19	29	3 rub'	
Yevm-i Cum'a, fi 20	64	1 rub'	
Yevm-i sebt, fi 21	81,5		
Yevm-i ehad, fi 22	00		
Yevm-i isneyn, fi 23	49		
	1.091	1 rub'	2
Yevm-i selâse, fi 24	45	3 rub'	
Yevm-i erba'a, fi 25	28	3 rub'	
Yevm-i hamse, fi 26	23		4
Yevm-i Cum'a, fi 27	19		
	1.207	3 rub'	6
Yevm-i sebt, fi 28	1		
Yevm-i ehad, fi 29	00		
Yevm-i isneyn, fi 30	33,5		
Yevm-i selâse, fi 31	48	1 rub'	7
	1.291	3 rub'	3

Der-mâh-ı Tabbâh, îrâd-ı arsa

	Guruş		Para
Yevm-i ehad, fi 1	6		9
Yevm-i isneyn, fi 2	7	1 rub‘	2
Yevm-i selâse, fi 3	50		1
Yevm-i erba‘a, fi 4	26	3 rub‘	2
Yevm-i hamse, fi 5	13	1 rub‘	7
Yevm-i Cum‘a, fi 6	19,5		5
	123	1 rub‘	6
Yevm-i sebt, fi 7	53	1 rub‘	5
Yevm-i ehad, fi 8	8	1 rub‘	6
Yevm-i isneyn, fi 9	10		
Yevm-i selâse, fi 10	57	3 rub‘	1
Yevm-i erba‘a, fi 11	72	3 rub‘	9
	325	3 rub‘	7
Yevm-i hamse, fi 12	96		9
Yevm-i Cum‘a, fi 13	102	1 rub‘	9
Yevm-i sebt, fi 14	92		
Yevm-i ehad, fi 15	10	1 rub‘	
Yevm-i isneyn, fi 16	13	1 rub‘	5
	640,5		1
Yevm-i selâse, fi 17	67	1 rub‘	
Yevm-i erba‘a, fi 18	24,5		4
Yevm-i hamse, fi 19	30,5		4
Yevm-i Cum‘a, fi 20	28		
Yevm-i sebt, fi 21	153	1 rub‘	2
Yevm-i ehad, fi 22	15	1 rub‘	7
Yevm-i isneyn, fi 23	367		7
	1.327		1
Yevm-i selâse, fi 24	59,5		5
Yevm-i erba‘a, fi 25	67		7
Yevm-i hamse, fi 26	38,5		5
Yevm-i Cum‘a, fi 27	32	3 rub‘	5
Yevm-i sebt, fi 28	68		9
	1.593,5		2
Yevm-i ehad, fi 29	263,5		2
Yevm-i isneyn, fi 30	444	3 rub‘	6
Yevm-i selâse, fi 31	16	1 rub‘	7
	2.319	1 rub‘	2

[10b] Der-mâh-ı Zilhicce fî 16, Rumî'den der-mâh-ı Temmuz fî 9
îrâd-ı boyahâne

	Guruş		Para	Küp	
				Guruş	Para
Yevm-i Cum'a, fî 9	50	3 rub'		00	
Yevm-i sebt, fî 10	49	3 rub'		33	1
Yevm-i ehad, fî 11	00			00	
Yevm-i isneyn, fî 12	53	1 rub'		33	1
Yevm-i selâse, fî 13	53	3 rub'		200	
Yevm-i erba'a, fî 14	52,5			200	
Yevm-i hamse, fî 15	21	1 rub'		100	
	281	1 rub'		566	2
Yevm-i Cum'a, fî 16	60,5			66	2
Yevm-i sebt, fî 17	47			00	
Yevm-i ehad, fî 18	00			00	
Yevm-i isneyn, fî 19	55,5			200	
Yevm-i selâse, fî 20	38,5			233	1
Yevm-i erba'a, fî 21	70			100	
	552	3 rub'		1.166	2
Yevm-i hamse, fî 22	62	3 rub'		33	1
Yevm-i Cum'a, fî 23	57	1 rub'		100	
Yevm-i sebt, fî 24	51	1 rub'		33	1
Yevm-i ehad, fî 25	00			00	
Yevm-i isneyn, fî 26	29			133	1
	753			1.466	2
Yevm-i selâse, fî 27	61	1 rub'		133	1
Yevm-i erba'a, fî 28	36,5			100	
Yevm-i hamse, fî 29	53	1 rub'		00	
Yevm-i Cum'a, fî 30	35	3 rub'		66	2
Yevm-i sebt, fî 31	41,5		3	100	
	981	1 rub'	3	1.866	2

Mâh-ı mezkûrdan İhtisâb Mukâta'ası'nın hâsilâtı

	Guruş		Para
Yevm-i Cum'a, fi 9	26	3 rub'	7
Yevm-i sebt, fi 10	3		2
Yevm-i ehad, fi 11	17		7
Yevm-i isneyn, fi 12	00		
Yevm-i selâse, fi 13	7,5		6
Yevm-i erba'a, fi 14	3,5		1
	58	1 rub'	3
Yevm-i hamse, fi 15	00		
Yevm-i Cum'a, fi 16	3,5		6
Yevm-i sebt, fi 17	5		1
Yevm-i ehad, fi 18	00		
Yevm-i isneyn, fi 19	7	3 rub'	2
Yevm-i selâse, fi 20	6		
	80	3 rub'	2
Yevm-i erba'a, fi 21	9	1 rub'	
Yevm-i hamse, fi 22	2	1 rub'	4
Yevm-i Cum'a, fi 23	12	1 rub'	5
Yevm-i sebt, fi 24	16,5		
Yevm-i ehad, fi 25	00		
Yevm-i isneyn, fi 26	6		
	127	1 rub'	1
Yevm-i selâse, fi 27	1	3 rub'	6
Yevm-i erba'a, fi 28	38		
Yevm-i hamse, fi 29	10		
Yevm-i Cum'a, fi 30	23		
Yevm-i sebt, fi 31	2		
	202		7

Yekûn:

1.333 guruş 1 rub' 3 para

2.866,5 guruş 7 para

4.200

1.890 çivid bahâ

2.310

Sahhu'l-bâkî cânib-i mîrîye âid şüd.

Der-mâh-ı Ağustos, îrâd-ı boyahâne

	Guruş	Para	Küp	
			Guruş	Para
Yevm-i ehad, fi 1	00		00	
Yevm-i isneyn, fi 2	24	1 rub'	66	2
Yevm-i selâse, fi 3	29	3 rub'	233	1
Yevm-i erba'a, fi 4	23,5		33	1
Yevm-i hamse, fi 5	33	3 rub'	33	1
Yevm-i Cum'a, fi 6	53,5		66	2
	164	3 rub'	233	7
Yevm-i sebt, fi 7	67	3 rub'	33	1
Yevm-i ehad, fi 8	00		00	
Yevm-i isneyn, fi 9	83	3 rub'	133	1
Yevm-i selâse, fi 10	137		100	
Yevm-i erba'a, fi 11	77,5		200	
Yevm-i hamse, fi 12	52	3 rub'	166	2
	583	3 rub'	866	2
Yevm-i Cum'a, fi 13	75		66	2
Yevm-i sebt, fi 14	66	3 rub'	66	2
Yevm-i ehad, fi 15	00		00	
Yevm-i isneyn, fi 16	00		00	
Yevm-i selâse, fi 17	79	1 rub'	00	
Yevm-i erba'a, fi 18	106		266	2
	910,5		1.266	2
Yevm-i hamse, fi 19	89,5		200	
Yevm-i Cum'a, fi 20	65,5		100	
Yevm-i sebt, fi 21	20		66	2
Yevm-i ehad, fi 22	00		00	
Yevm-i isneyn, fi 23	83		66	2
Yevm-i selâse, fi 24	49		100	
	1.217,5		1.800	
Yevm-i erba'a, fi 25	56	3 rub'	66	2
Yevm-i hamse, fi 26	58,5		66	2
Yevm-i Cum'a, fi 27	100		66	2
Yevm-i sebt, fi 28	111		66	2
Yevm-i ehad, fi 29	00		00	
Yevm-i isneyn, fi 30	154		100	
Yevm-i selâse, fi 31	102	1 rub'	33	1
	1.800		2.400	

Der-mâh-ı Tabbâh, îrâd-ı İhtisâb

	Guruş		Para
Yevm-i ehad, fi 1	00		
Yevm-i isneyn, fi 2	14,5		3
Yevm-i selâse, fi 3	8		5
Yevm-i erba'a, fi 4	8		3
Yevm-i hamse, fi 5	4,5		
	35	1 rub'	1
Yevm-i sebt, fi 6	00		
Yevm-i ehad, fi 7	00		
Yevm-i isneyn, fi 8	4	3 rub'	6
Yevm-i selâse, fi 10	3	1 rub'	4
Yevm-i erba'a, fi 11	14		1
Yevm-i hamse, fi 12	00		
	57,5		2
Yevm-i Cum'a, fi 13	6	1 rub'	
Yevm-i sebt, fi 14	00		
Yevm-i ehad, fi 15	00		
Yevm-i isneyn, fi 16	48		7
Yevm-i selâse, fi 17	4	1 rub'	1
Yevm-i erba'a, fi 18	00		
Yevm-i hamse, fi 19	30,5		8
Yevm-i Cum'a, fi 20	19	1 rub'	
	166		8
Yevm-i sebt, fi 21	26	3 rub'	
Yevm-i ehad, fi 22	00		
Yevm-i isneyn, fi 23	21	3 rub'	5
Yevm-i selâse, fi 24	32	3 rub'	2
Yevm-i erba'a, fi 25	5	3 rub'	4
Yevm-i hamse, fi 26	00		
	243,5		4
Yevm-i Cum'a, fi 27	19	1 rub'	2
Yevm-i sebt, fi 28	0,5		
Yevm-i ehad, fi 29	00		
Yevm-i isneyn, fi 30	22		4
Yevm-i selâse, fi 31	5	1 rub'	3
	290	3 rub'	3

Yekûn:
Guruş
1.800
2.400
4.200
1.890 Sarf olunan çivid bahâ tenzîl
2.310

33 [11a-1] Ergani Madeni'nden Diyarbakır'a gönderilen bakırın Salih Paşa'nın Kalhane nâzırı olan Emin Ağa'ya teslim edildiği

Bin iki yüz yirmi yedi senesi Ergani Ma'deni'nden Diyarbakır'e irsâl olunan bin batmân nühâs-ı hâmdan bin iki yüz kırk bir senesi Cemâziyelâhir'[in]de nühâs-ı mezkûrun fûrûhtu bâbında vürûd eden bir kıt'a emr-i âlî mücebince devletlü Salih Paşa efendimizin Kalhâne Nâzırı Emin Ağa ma'rifeti ve ma'rifet-i şer'le vezn ve kantâr olundukda kıt'a: 62 aded, batmân: 832 yalnız sekiz yüz otuz iki batmân nühâs-ı hâm mevcûd olmağla müşârunileyhin âdemîsi mûmâileyh Emin Ağa'ya teslîm olunup mûmâileyh[in] dahi ahz u kabz eylediği takrîri kayd şüd.

Fî 29 B. sene [1]241

34 [11a-2] Voyvoda Hacı İshak Ağa'nın konağında olan saray mefruşatının tekrar saraya nakledildiği

Sarây-ı âlîde kethüdâ odasından hâlâ Voyvoda İshak Ağa'ya teslîm olunan eşyâ

Kadife yasdık 16 aded	Çit yastık 1 aded	Koltuk yasdığı 4 aded	Sadr minderi 2 aded
Çit mak'ad 3 aded	Yan şiltesi 9 aded	Birbirine muttasıl divit şukka 4 aded	Hasır 9 aded

Fî 23 Ş. sene [1]241

Hâlâ Voyvoda Hacı İshak Ağa'nın konağında olan saray mefrûşatı ber-vech-i bâlâ ma'rifet-i şer' ve Bedestân Kethüdâsı Salih Bey yediyle yine aynıyla tamâmen sarây-ı âlîye nakl olunduğu işbu mahalle şerh verildi.

Fî 19 Za. sene [1]241

35 [11a-3] Mehmed Paşa'nın kayını Ahmed Bey geldiğinde kendisine verilen mefruşat

Devletlü Mehmed Paşa efendimiz hazretlerinin kāyını Ahmed Bey vürûdunda verilen mefrûşât beyân olunur:

Köhne çinî sadr minderi 1 aded	Köhne minder-i çit 4 aded	Yasdık-ı çit köhne 4 aded	Kilim 1 aded	Hasırlar 5 parça

36 [11a-4] Zorla Yahudi yapılp Yakop'la evlendirilen İzmirli Ester'in tekrar Müslüman olup Esma ismini alması

İzmiriyyü'l-asl Ester nâm yahudiye karı meclis-i şer' de takrîr-i kelâmında mukaddem dînîm? ehl-i İslâm iken cebren beni Yahudi edip Yakop nâm Yahudiye âyinleri üzere beni nikâh edip el-hâletü hâzihî yine İslâm'ı kabûl, mukaddem İslâm iken ismim Esma olmağla yine Esma ismiyle tesmiye olunmasına tenbîh ve mukaddem İslâm evlâdı olduğu dahi takrîrinden nümâyân ve kelime-i şehâdet getirip fasîh edâ eylediği kayd şüd.

Fî 29 R. sene [1]242

37 [11b-1] Halepli Hacı Mahmud Fethioğlu'nun lehine yeğeni Mustafa'nın yalancı şahitlik yapması

Halepli Hacı Mahmud Fethioğlu Mihail'den bâ-kefâlet bin altı yüz elli guruş da'vâ, mersûm inkâr eyledikde Çubukçu Yeğeni Mustafa Dedezâde nâm kimesne li-ecli'-şehâde huzûr-ı şer'e gelip şehâdetini takrîr eyledikden sonra mersûm Mihail biraz meblağ verip merkûm Mustafa şehâdeti ketm eyledikden başka ve ben şehâdeti bilmezdim, hilâf-ı şehâdet eyledim deyü takrîr edip mücebince müzevvir olduğuna hükmi-i şer'î lâhık olmağla ba'de'l-yevm merkûm Mustafa'nın şehâdeti mesmû' olunmamak için hasbeten lillah işbu mahalle kayd olundu.

Fî 3 Za. sene [1]241

38 [11b-2] Fatma bt. Mehmed'in Cuma b. Abdullah ile evlendirilmesi

Mehr-i mu'accel: 200 guruş

Mehr-i müccel: 200 guruş

Küttâb-ı mahkemeden re'fetlü Esad Efendi gıbbe't-tahiyyeti'l-vâfiye inhâ olunur ki,

Âmid sâkinelerinden Fâtıma bt. Mehmed nâm bikrin mâni'-i şer'îsi yoğise Cuma b. Abdullah'a tarafeyn rızâları ve velîsi izniyle lede's-şuhûd tesmiye-i mehr ve akd-i nikâh-ı şer'î edesiz.

Fî 3 S. sene [1]241

Şuhûdü'l-hâl: Sermuhzırân Hacı İsmail ve Mehmed Ağa

39 [11b-3] Minoş v. Karabet'in Tekbos v. Ohannes ile evlendirilmesi

Zevce bi-nefsihî, zevce bi-nefsihî

Mehr-i müccel: 100 guruş

Mehr-i mu'accel: 100 guruş

Küttâb-ı mahkmeden Mehmed Esad Efendi ba'de's-selâm inhâ olunur ki, Âmid sâkinelerinden zimmiye Minoş v. Karabet nâm seyyibin mâni'-i şer'îsi yoğise Tekbos v. Ohannes'e tarafeyn rızâları ve velîsi izniyle lede's-şuhûd tesmiye-i mehr ve akd-i nikâh-ı şer'î edesiz ve's-selâm.

Fî 9 C. sene [12]41

Şuhûdü'l-hâl: Muhzır Kethüdâsı Mehmed Ağa, Muhzır Mollâ Emin, Muhzır Tarakçı Mehmed Beşe ve gayruhüm

40 [11b-4] 1242 yılı cizye boğçası listesi

Bin iki yüz kırk iki senesinin cizye boğçası vürûd ve meclis-i şer'de küşâd ve aded-i evrâkı kayd olunup

	Aded
A'lâ evrâk	716
Evsat evrâk	5.520
Ednâ evrâk	879
	7.115

(Mühür)

41 [11b-5] 1241 senesi Ramazan'ında Cebehane'den çıkan barutun listesi

İşbu bin iki yüz kırk bir senesi Ramazân-ı şerîf[in]de Cebehâne'den ihrâc olunan barut iftâr ve sahur ve imsâk ve îd-i şerîf için verilen

	Kıyye
Dizdâra teslîm olunmuşdur. Yalnız altmış kıyyedir.	60
Bundan akdem Mehmed Bey evân-ı hükûmetinde Cebehâne'den ihrâc olunup mütesellimliği i'lânı için barut. Yalnız on üç kıyyedir.	13
Îd-i edhiyede Cebehâne'den ihrâc olunan barut. Yalnız on kıyyedir.	10

42 [12a-1] Hacı Hamdullah Ağazade Abdülbaki Efendi'nin sahip olduğu iki cilt Kelâm-ı kadîm'in bir cildini Cami-i kebîr'in Hanefiler ve bir cildini Şafiiler tarafına vakfetmesi

Vakf-ı âti'l-beyâna li-ecli't-tescîl Hacı Hamdullah Ağazâde Abdülbaki Efendi vekîl nasb eylediği fazîletlü el-Hâc Ebubekir Efendi meclis-i şer'î şerîf-i enverde takrîr-i kelâmında müvekkilim Abdülbaki Efendi mâlik olduğu iki cild *Kelâm-ı kadîm*'in bir cildini Cami'-i kebîr'in Hanefiler tarafına ve bir cildini Şâfi'iler tarafına vakf etmek için beni tevkîl etmeğin mücebince vekâletim hasebiyle vakf ve habs eyledim deyü takrîr ve hâkim-i hâsım-ı müstetâb efendi hazretleri dahi evvelâ sıhhatine ve sâniyen lüzûmuna hüküm-i sahîh-i şer'î ve kazâ-yı mer'î edip min ba'd tebdîl ü tağyîri muhâl kabîlinden olduğu işbu mahalle şerh verildi.

43 [12a-2] Bakkal esnafının Ömer Ağa'ya 2 bin kuruş borçlu olduğu

Nâ-ma'lûmdan iki bin guruş Ömer Ağa'dan tarafa bakkâl esnâfi deynimizdir deyü meclis-i şer'de takrîr eyledikleri işbu mahalle kayd olundu.

44 [12a-3] Bahçıvan esnafından Şeyhmosoğlu Mustafa Ağa, Kasım Beşe, Akoğlu, Ali Baba ve diğerlerin taahhütleri

Medîne-i Âmid'de kâin cennân esnâfından Şeyhmosoğlu Mustafa Ağa ve Kasım Beşe ve Akoğlu ve Ali Baba vesâirleri ile bileyci? gürûhu meclis-i şer'de fimâ-ba'd Esfel'e tirâş ta'bir olunur büyük torba dökersek yüz guruş hâkim-i şer'e ve elli guruş hademeye ve yüz guruş hâkim-i orfe nezrimiz olsun dedikleri kayd şü'd.

45 [12b-1] Diyarbakır Voyvodalığı'nın Zilhicce 1241 hasılâtının miktarı

Bin iki yüz kırk bir senesi şuhûr-ı Arabiye'den Zilhicce'nin on altıncı günü ve Rumiye'den Temmuz'un dokuzuncu gününden Diyarbekir Voyvodalığı hâsılâtı ma'rifet-i şer'le bu mahalle kayd şüd.

544 guruş 3 rub' 1 para: Yevm-i Cum'a, îrâd-ı gümrük

Îrâd ve harc:

10 guruş 3 rub' 4 para: Yevm-i Cum'a

46 [13b-1] Diyarbakır'daki camilerde Kur'ân-ı Kerim okumak üzere muhtelif hafızlara izin verilmesi

Bin iki yüz kırk bir senesi mâh-ı Ramazân-ı şerîf'de ba'de's-salâti'z-zuhr Câmî'unnebî'de bir cüz' *Kur'ân-ı azîmü's-şân* tilâvetine Hâfiz Mehmed b. Hâfiz Süleyman'a izin verilmiştir.

Bin iki yüz kırk iki senesi Ramazân-ı şerîf'de okuyan hâfizlar:

Cami'-i kebîr'de bâğçe tarafında ba'de'z-zuhr Müytâb Mustafa Ağazâde Hâfiz Aluş Ağa'ya izin verilmiştir. Mürâselesi verildi.

Cami'-i kebîr'de bâğçe tarafında ba'de'l-asr Hacı Sadullahzâde Hâfiz Mehmed'e izin verilmiştir.

Cami'-i kebîr'de kafes tarafında ba'de'z-zuhr Mollâ Üveyszâde Hâfiz Ahmed'e izin verilmiştir. Mürâselesi verildi.

Cami'-i kebîr'de kafes tarafında ba'de'l-asr Hâfiz Mehmed b. Hâfiz Süleyman'a izin verilmiştir.

Şeyh Matar'da ba'de'z-zuhr Hâfiz Süleymanzâde Hâfiz Mehmed'e izin verilmiştir.

Fatih Mehmed Paşa'da ba'de'l-asr Hâfiz Mustafa b. Mollâ Osman'a izin verilmiştir.

Câmî'unnebî'de ba'de'l-asr Hâfiz Mehmed b. Ahmed Efendi'ye izin verilmiştir.

Câmî'unnebî'de ba'de'z-zuhr Hâfiz Ali b. Sarrâc Mollâ Ahmed'e izin verilmiştir.

Fatih Câmî'i'nde ba'de salâti'z-zuhr beher yevm birer cüz' *Kur'ân* tilâvetine Hâfiz

Mehmed b. Hacı Sadullah'a izin verilmiştir.

Sultân Sa'sa'a Câmî'i'nde ba'de salâti'z-zuhr *Kur'ân-ı azîmü's-şân* tilâvetine Hâfız Mustafa b. Mollâ Veyis'e izin [verilmiştir].

Cami'-i kebîr'in Şâfi'îlerinde ba'de salâti'z-zuhr Hâfız Dervîş'e izin verilmiştir. Mürâselesi verildi.

Cami'-i kebîr'in Şâfi'îlerinde ba'de salâti'l-asr Hâfız Ali b. Sâbit'e izin verilmiştir. Mürâselesi verildi.

Behram Paşa'da ba'de salâti'z-zuhr Hâfız Şerîf'e izin verilmiştir.

Behram Paşa Câmî'i'nde ba'de salâti'l-asr Hâfız Dervîş'e izin verilmiştir.

Sultân Sa'sa'a Câmî'i'nde ba'de salâti'l-asr Hâfız Zülfikar b. Kassâb Abdurrahman'a izin verilmiştir.

Kal'a Câmî'i'nde ba'de'z-zuhr Hâfız Mehmed b. Abdülmennan'a izin verilmiştir.

Kal'a Câmî'i'nde ba'de'l-asr Osman b. Hâfız Ali'ye izin verilmiştir.

Melek Ahmed Câmî'i'nde ba'de salâti'z-zuhr beher yevm birer cüz' *Kur'ân-ı azîmü's-şân* tilâvetine Hâfız Mehmed b. Kapıcı Yusuf Ağa[ya izin verilmiştir].

Abdülaziz Câmî'i'nde ba'de salâti'z-zuhr Hâfız Abdülcélil b. Hacı Hâfız Efendi'ye izin verilmiştir.

Melek Ahmed Câmî'i'nde ba'de salâti'l-asr İsmail Çelebizâde Hâfız Ahmed Efendi'ye izin verilmiştir.

Cami'-i kebîr'de ale's-sabâh Keyfli Ömer Efendi'nin birâderzâdesi Mehmed'e izin verilmiştir.

Ali Paşa Câmî-i şerîfi'nde ba'de'z-zuhr İzoli hafîdi Hâfız'a *Kur'ân-ı azîmü's-şân* tilâvetine izin verilmiştir.

Ali [Paşa] Câmî'i'nde ba'de'l-asr Hâfız Davud'a izin verilmiştir.

Yiğid Ahmed Câmî'i'nde ba'de's-salâti'z-zuhr Hâfız Mustafa'ya izin verilmiştir.

Hüsrev Paşa Câmî'i'nde ba'de salâti'z-zuhr bir cüz' *Kur'ân-ı azîmü's-şân* tilâvetine

İmâm Hâfız Mehmed Efendi'ye izin verilmiştir.

İskender Paşa Câmî-i şerîfi'nde ba'de'z-zuhr *Kur'ân-ı azîmü'ş-şân* tilâvetine Hâfız Ahmed'e izin verilmiştir.

47 [14b-1] Mevlâna Çerkezzade Seyyid Hafız İbrahim Efendi'nin Diyarbakır Kadılığı'na tayin edilmesi

Yâ Fettâh, yâ Rezzâk, yâ Allah

İzzet-meâb şerî'at-nisâb Mevlânâ Çerkeszâde es-Seyyid Hâfız İbrahim Efendi kâmyâb ba'de't-tahiyye ve't-teslîm inhâ olunur ki, ber-vech-i arpalık mutasarrıf olduğum Âmid kazâsının umûr-ı şer'iiyesi işbu bin iki yüz kırk bir senesi Saferü'l-hayr'ı guresinden zabt etmek üzere cenâbımıza tefvîz ve ihâle olunmuşdur. Gerekdir ki gurre-i şehri merkûmdan kazâ-i mezbûru zabta müsâra'at ve ahâlîsi beyninde icrâ-yı ahkâm-ı şer'iiyyeye mübâderet edip vâkî'a olan mevtâ-yı askeriye ve belediye muhalledâtını tahrîr u terkîm ve beyne'l-verese tevzî' ve taksîm husûsunda ihtimâm [u] dikkat ve infâz-ı evâmir-i aliyye-i sultâniyyeye sarf-ı miknet edip câdde-i şerî'at-ı Muhammediye'den sermû udûlüne cevâz göstermeyesiz ve's-selâm.

El-fakîr Mehmed Arif
-gufire lehû-

48 [14b-2] Menzil nizamının kiraya tahvil olunması üzerine Diyarbakır Menzilhanesi'nin nasıl işletildiği ile gelir ve giderlerini gösteren defterin tanzim edilerek gönderilmesi emrine ait buyuruldu sureti

Medîne-i Diyarbekir'de revnak-tırâz-ı meclis-i hükm ve imzâ fazîletlü efendi -zîde fazluhû- ve me'zûnen bi'l-iftâ fekâhatlü efendi -zîde takvâhu- ve kıdvetü'l-emâcid ve'l-a'yân sa'âdetlü Mehmed Bey -zîde mecduhû- ve mefâhirü'l-emâsil ve'l-akrân serdârı ağa vesâir vücûh-ı memleket -zîdet mekâdiruhum- inhâ olunur ki, mücerred tahfif-i bâr-ı fukarâ-yı ra'iiyyet niyet-i hayriyesiyle bundan akdem Memâlik-i Mahrûse-i şâhâne'de vâkî' mecmû'-ı menâzil kirâya tahvil olunarak ba'd-ezîn asıl mühimme ile gelip gidecek hademe-i Devlet-i Aliyye ve tatarânın sâ'at başına yirmişer para hesabıyla ücretleri cânib-i mîrîden ve yedlerinde ücret-i menzil ahkâmı bulunanların yine ol vechile ücretleri kendi taraflarından verilmek üzere bâ-irâde-i seniyye nizâma rabt olunmuş ve bir menzil kaç kola işler ve kaçır sâ'atdır ve bir senede ne mikdâr masârif ve kaç bârgîr ile idâre olunabilir, ol vakit taraf-ı Devlet-i Aliyye'den isti'lâm buyurulduğuna mebnî her mahallin mûmzâ defterleri takdîm olunmuş ve muahhar her menzilin altı mâh zarfında mecmû'-ı masârifî ve ücretden hâsıl olan ve mühimme olarak verilen

ne mikdârdır, bilinmek için celb olunan defâtir meâllerine nazaran ücret olarak ulaklardan alınan ve mühimme için cânib-i mîrîden verilmesi iktizâ eden mebâliğden başka her bir mahallin menzili bir takım zâid masraf ile idâre olunmuş ve mukaddem tevârüd eden defterler ile muahharan gelen defter birbirine uymamış ve bu masârfın fâhişliği ve bir mahallin menzili idâresi mahall-i âhara uymadığı neden îcâb ediyor anlaşılammış olduğundan bu vechile ziyâde masârf görünmesi işbu kirâ bahânesiyle menzilhânelerde bazı ziyâde bârgîr bulunmasından yahud memleket zâbitleri istedikleri yerlere ücretsiz bârgîr gönderilmelerinden mi îcâb ediyor ve tahsîs kılınan yirmi para ücret her bir menzilhâne de mevcûd bulunacak bârgîrlerin idâresine kifâyet eylediği sûrette kirâya tahvîl olunmazdan mukaddem olan masrafın gösterilmesi nasb olunan kirâcıbaşılardan adem-i dikkat ve teseyyübünden mi iktizâ ediyor, evvel emirde her taraf etrâfıyla anlaşılıp verilen nizâm fimâ-ba'd bir cihetiyle bozulmayacak vechile karârgîr olması sûretine bakılması lâzım gelerek bu husûsa irâde-i aliyye ta'alluk etmiş olmağla imdi Diyarbekir'in menzilhânesi kaç kola işler ve kaçar sâ'atdir ve şimdiki nizâma göre yazlı ve kışlı bir senede kaç bârgîr ile idâre olunabiliyor ve el-hâletü hâzihî bir senede kaç gurus masârf ile idâre olunur ve altı ay müddetde ücretleri cânib-i mîrîden verilmek üzere menzilhânelerden ne kadar bârgîr verilmiş ve ulaklardan kaç gurus ücret alınmış başka başka yazarak müfredât vechile tafsîlen bir kıt'a mûmzâ defterini tanzîm ve serî'an huzûrumuza takdîme mübâderet ve şu Diyarbekir'in menzilhânesi bir gurus zam ve zamîme olunmaksızın nihâyet mertebe bir senede kaç gurus masârf ile idâre olunabilir, îzâhen iş'âr ve tahrîre gayret ve bu kirâ mâddesinden dolayı bundan mukaddem taraf-ı Devlet-i Aliyye'ye takdîm eylediğiniz mûmzâ defter ve i'lâmın bir kıt'a sûretini dahi irsâle müsâra'at ve şu husûsda ziyâde dikkat eylemeniz bâbında Dîvân-ı ma'âdin-i hümayûn [ve] Gümüşhane ve eyâlet-i Diyarbekir ve livâ-i Malatya'dan işbu buyuruldu tahrîr u isdâr () ile irsâl kılınmışdı. Bi-mennihî te'âlâ vusûlünde gerekdir ki ber-mûceb-i buyuruldu amel ü hareket ve hilâfından hazer u mücânebet eylesesiz deyi.

Fî 26 M. sene [1]241

49 [15a-1] Diyarbakır'a mekkârîbaşı tayin olunan Receboğlu Mehmed Ağa'nın altı aylık gelir gider listesi

Memâlik-i Mahrûse'den bâ-fermân-ı âlî menzil ref' olunup şürût-ı ma'lûme ile mekkârîbaşı nasb olunmak bâbında sâdır olan fermân-ı cihân-mutâ' mücebince iki yüz kırk senesi Eylül ibtidâsından altı mâha kadar Diyarbekir'e cümle ma'rifetleri ve ma'rifet-i şer'le mekkârîbaşı nasb olunan Receboğlu Mehmed Ağa'nın altı mâh zarfında kâffe-i masârf ve îrâd defteridir ki ber-vech-i âtî zikr olunur:

	Guruş
Bârgîr, re's 35 aded, kıymet-i muhtelifle ile iştirâ olunup cem'an bahâları sekiz bin guruşdur.	8.000
Şa'îr, 180 keyl, kıymet-i muhtelifle ile iştirâ olunup cem'an üç bin beş yüz guruşdur.	3.500
Alef, cem'an bin iki yüz guruşdur.	1.200
Altı mâh zarfında nakl bahâ, cem'an dokuz yüz guruşdur.	900
Çul ve torba ve bellemeve yula[r] ve keçe, cem'an sekiz yüz guruşdur.	800
	14.400
Sâyis ve sürücü ve odacı ve hizmetkâr mâhiyeleri, 12 nefer, altı mâhlık	2.160
Altı mâh âhûrlara kirâ	140
Ergani ve Mardin ve Siverek ve etrâf kazâlara varıldıkda şa'îr ve alef ve na'l için altı mâhda masârif, tezkireci-i sâni devletlü efendi hazretleri ve müsâfir hademe-i devlet ve tatarân kesretiyle vürûdlarında	1.900
Mekkârîbaşu yedinde olan otuz beş davâr vefâ etmeyip sâir mekârîden istikrâ olunan davârlara sâ'at başına yirmişer para vefâ etmeyip fazla verilen meblağ cem'an bin yedi yüz guruşdur.	1.700
	20.300
Altı mâhda tatarân vesâirlerinden sâ'at başına yirmişer para alınan ücret yekûnudur.	3.425
	16.875
Cânib-i vilâyetden verilen yalnız on bin guruşdur.	10.000
	6.875
Sâlifü'z-zikr otuz beş davârın on bir dânesi helâk olup bâkîsi amel-mânde olmağla takvîm şüd.	2.400
Mekkârîbaşu mûmâileyhin matlûbudur, yalnız dört bin dört yüz yetmiş beş guruşdur.	4.475

İki yüz kırk senesi mekkârîbaşu nasb olunan mûmâileyh Receboğlu Mehmed Ağa'nın altı mâhda îrâd ve masârıfıdır. Ber-vech-i âtî zikr u beyân:

	Guruş
Bârgîr, re's 35 aded, kıymet-i muhtelifle ile iştirâ olunup cem'an yedi bin beş yüz guruşdur.	7.500
Şa'îr ve alef bahâ, cem'an dört bin üç yüz guruşdur.	4.300
Altı mâhda na'l bahâ	1.000
Çul ve torba ve belleme ve keçe ve yular	300
Sâyis ve sürücü ve odacı ve hizmetkâr, 10 nefer, altı mâhlık	1.800
	14.900

Altı mâhlık âhûrlar kirâsı	140
Ergani ve Mardin ve Siverek ve etrâf-ı kazâlarda hayvânât-ı mezbûreye şa'ır ve alef ve na'l masârıfı	900
Kesret ile vürûd eden hademe-i devlet sâir mekârîden istikrâ olunan hayvânâta yirmişer paradan fazla	700
	16.640
Altı mâhda sâ'at başına yirmişer paradan vürûd eden tatarândan ücret	4.425
	12.215
Cânib-i vilâyetden verilen yalnız on bir bin yedi yüz guruşdur.	11.700
Yalnız beş yüz on beş guruşdur.	515
Bâlâda mezkûr mekkârîbaşının Eylül hesâbından matlûbu zam şüd.	4.475
	4.990
Bâlâda mezkûr otuz beş bârgîrden yedisi helâk olup bâkî yirmi yedi re'si takvîm şüd.	4.050
Sahhu'l-bâkî dokuz yüz kırk guruş mekkârîbaşı mûmâileyhin matlûbudur.	940

50 [15b-1] Diyarbakır vilâyetinin Eylül 1241 tarihine kadarki masraflarının hesap olunarak esnafa tevzi ve taksimini gösterir liste

İşbu bin iki yüz kırk bir senesi Eylül ibtidâsına gelinceye değin masârîfât-ı vilâyet cümle ma'rifetleri ve ma'rifet-i şer'le hesâb olundukda Eylül ibtidâsından altı mâhlık Diyarbakır mekkârîbaşılığını idâreye müte'ahhid Receboğlu Mehmed Beşe'ye cânib-i vilâyetden verilen on bir bin yedi yüz yirmi beş guruş üzerine Bağdad tatarı Sağır tatarı hizmet iki yüz guruş, Halid Ağa vesâirleri Hazro'ya irsâl olundukda masârıfları mukâbelesi üç yüz guruş, Hüsrev Ağa'ya harcırah iki yüz guruş, altın emri getiren tatarı altmış guruş, Kadı İsmail Ağa'nın adamlarına yüz guruş, Musul Vâlîsi Yahya Paşa efendimizin mızrâkçıbaşısına hizmet beş yüz guruş ve Kadı İsmail Ağa'ya dört mâh zarfında masârîf üç bin guruş ve Ömer Lütî Efendi'ye üç yüz guruş, mekkârîbaşının bilâ-ücret irkâb eylediği ber-mûceb-i defter-i müfredât iki bin yedi yüz on dokuz guruş, devletli Salih Paşa efendimizin tevcîhâtta ibkâ emri getiren mübâşire hizmet iki bin guruş, mumcu esnâfinin sarâyın suyoluna verdiği revgan bahâ kırk altı guruş, Deynekçi Oheno'nun sarâyıya verdiği horasan bahâ elli beş guruş, demirci esnâfinin şeyhi Aygon'un sarâyıya verdiği demir ve kireç bahâ beş yüz seksen guruş, Mollâ Receb'in kal'a kapısı ta'mîrine verdiği on beş aded direk bahâ yüz yirmi guruş, neccârân esnâfinin sarâyıya olan amele bahâ iki yüz kırk altı guruş, sabuncuların sarâyıya verdiği çuval bahâ on guruş, Bedestân Kâhyası Salih Bey yediyle sarâyıya olan mefrûşât bahâ bin beş yüz guruş, Bağdad vâlîsi efendimizin ta'allukâtından Bağdad'a âzim olan on üç nefere ta'âmiye iki yüz elli guruş, Direkçi İbrahim Beşe'nin sarâyıya verdiği direk ve

pâşne bahâ altmış yedi buçuk guruş, Hâfız Ağa ve Hacı Veli'nin sarâya verdikleri direk ve pâşne bahâ yüz guruş, mekkârîbaşının kirâdan bâkî matlûbu iki yüz yedi guruş ve keçeci esnâfının sarâya verdikleri otuz yedi aded keçe bahâ yüz kırk sekiz guruş, müytâbân esnâfının sarâya verdikleri kıl bahâ altı guruş, kârhâneci esnâfının sarâya verdikleri tünec bahâ kırk beş guruş ve İskenderzâde Şeyh Mehmed Ağa'nın sâlyâne-i güzeşteden matlûbu yüz on guruş ve esnâf beynlerinde kesre kalan iki bin iki yüz guruş ve harc-ı imzâ-yı defter altı yüz altmış beş guruş ve kâtibiye elli guruş ki cem'an yirmi yedi bin beş yüz dokuz buçuk guruşa bâliğ olup meblağ-ı mezbûr medîne-i mezkûrede kâin ehl-i esnâf beynlerinde bindelerine göre tevzî' ve taksîm olunan defteridir ki ber-vech-i âtî zikr u beyân olunur:

Esnâf-1 hallâcân 2.700 guruş	Esnâf-1 bakkâlân 2.430 guruş	Esnâf-1 bezzâzân 2.430 guruş	Esnâf-1 haffâfân 1.687,5 guruş	Esnâf-1 debbâğân 1.687,5 guruş
Esnâf-1 habbâzân 1.687,5 guruş	Esnâf-1 boyacıyân 337,5 guruş	Esnâf-1 attârân 843 guruş 3 rub'	Esnâf-1 kuyumcuyân 843 guruş 3 rub'	Esnâf-1 kazgancıyân 843 guruş 3 rub'
Esnâf-1 cennânân 843 guruş 3 rub'	Esnâf-1 kassâbân 843 guruş 3 rub'	Esnâf-1 dellâlân 709,5 guruş	Esnâf-1 palancıyân 675 guruş 1 rub'	Esnâf-1 neccârân 675 guruş 1 rub'
Esnâf-1 berberân 675 guruş 1 rub'	Esnâf-1 sabuncuyân 573 guruş 3 rub'	Esnâf-1 müytâbân 506 guruş 1 rub'	Esnâf-1 terziyân 506 guruş 1 rub'	Esnâf-1 na'lbendân 506 guruş 1 rub'
Esnâf-1 allâfân 506 guruş 1 rub'	Esnâf-1 basmacıyân 506 guruş 1 rub'	Esnâf-1 tütüncüyân 506 guruş 1 rub'	Esnâf-1 kaliçeciyan 405 guruş	Esnâf-1 kürkçüyân 405 guruş
Esnâf-1 penbeciyân 337,5 guruş	Esnâf-1 demirciyân 337,5 guruş	Esnâf-1 aşçıyân 337,5 guruş	Esnâf-1 bardakçıyân 337,5 guruş	Esnâf-1 mumcuyân 337,5 guruş
Esnâf-1 kazzâzân 270 guruş	Esnâf-1 kahveciyân 236 guruş 1 rub'	Esnâf-1 sarrâcân 202 guruş	Esnâf-1 çilingârân 169 guruş	Esnâf-1 na'lçeciyan 169 guruş
Esnâf-1 eskiciyân 169 guruş	Esnâf-1 helvaciyân 169 guruş	Esnâf-1 keçeciyan 104 guruş		

Yekûn: 27.509,5 guruş. Yalnız yirmi yedi bin beş yüz dokuz buçuk guruşdur.

51 [15b-2] Diyarbakır eyaletine tahsis edilen imdad-ı hazeriye ilk taksitinden Şark ve Garp köylerine isabet eden miktarın tevzi ve taksimini gösterir liste

Ez-kadîm eyâlet-i Diyarbekir'den vüzerâ-yı izâm hazerâtına kısteyn ile ta'yîn ve tahsîs buyurulan yirmi bin guruş imdâd-ı hazeriyenin kıst-ı evveli olan on bin guruşun vakt ü zamânı gurre-i Muharrem'e menût olmağla işbu bin iki yüz kırk bir senesi gurre-i Muharrem'inde hâlâ Ma'âdin-i hümâyûn emîni ve ilhâkan Diyarbekir Vâlisi Vezîr-i âsaf-nazîr devletlü Mehmed Salih Paşa efendimiz hazretleri tarafından Diyarbekir'e mütesellim nasb buyurulan silâhşorân-ı Hâssa'dan Şeyhzâde hafîdi atûfetlü Mehmed Sabir Beyefendi tarafından vürûd eden bir kıt'a buyuruldu mücebince meblağ-ı mezkûru cümle ma'rifetleri ve ma'rifet-i şer'le medîne-i Âmid'in bi'l-cümle kazâ ve nevâhî ve nefsi-şehr esnâfına tevzî' ve taksîm olunup tevzî'-i mezkûrdan zeylde mastûr Şark ve Garb kurâlarına isâbet eden yalnız üç yüz elli guruş üzerine yüz guruş hizmet-i mübâşiriye ve otuz guruş harc-ı bâb ve on dört buçuk guruş harc-ı buyuruldu ve sarrâfiye ve kırk guruş alaybeyine ve on guruş kâtibiye ve kırk guruş harc-ı imzâ-yı defter ve ba'dehû Eylûl dühûlüyle tevzî' olunan mekkârîbaşılık ve masârîf-ı sâire sâlyânesinden zeylde mastûr kurâhâ-yı mezbûreye isâbet eden üç yüz elli iki buçuk guruş üzerine kırk guruş harc-ı imzâ-yı defter ve on guruş kâtibiye ve kırk guruş alaybeyine cem'an bin yirmi guruşa bâliğ olup meblağ-ı mezbûru kurâhâ-yı mezbûreye alâ kadri'l-hîses tevzî' ve taksîm olunan defteridir ki ber-vech-i âtî zikr u beyân olunur:

Hurrire fî evâsıtı Saferi'l-hayr sene ihdâ ve erba'în ve mi'eteyn ve elf

[16a] [Şark-ı Âmid]

Karye-i Kırtrbil 12 guruş	Karye-i Sa'di 19 guruş	Karye-i Korucu 29 guruş	Karye-i Karabaş <i>afv-ı alaybeyi</i>	Karye-i Abaracı 15 guruş
Karye-i Baharlı 15 guruş	Karye-i Bismil 50 guruş	Karye-i Kozan 5 guruş	Karye-i Satıkendi 12 guruş	Karye-i Kehfincar 12 guruş
Karye-i Ka'bi <i>afv-ı çeribaşı</i>	Karye-i Haydarlı 12 guruş	Karye-i Hanbazar 15 guruş	Karye-i Patrik 12 guruş	Karye-i Tilgazi 12 guruş
Karye-i Zirki Hüseyni 9 guruş	Karye-i İshaklı 15 guruş	Karye-i Zeynigan 9 guruş	Karye-i Çolağan 9 guruş	Karye-i Akviran 15 guruş
Karye-i Seyyid Hasan 29 guruş	Karye-i Yarımcı 9 guruş	Karye-i Kara Ahmedli 9 guruş	Karye-i Hacı İsa 12 guruş	Karye-i Arzuoğlu 5 guruş

Karye-i Müderris 12 guruş	Karye-i Zoğzunc 9 guruş	Karye-i Kadıkendi-yi müslim 15 guruş	Karye-i Tillik 7 guruş	Karye-i Bozcalı 5 guruş
Karye-i Akhüseyn 12 guruş	Karye-i Kürdarslanoğlu <i>harâbe</i>			

Yekûn: 401 guruş. Yalnız dört yüz bir guruşdur.

[Garb-ı Âmid]

Karye-i Payas 22 guruş	Karye-i Eşrefi 9 guruş	Karye-i Şekerviran 5 guruş	Karye-i Ömeran[1] <i>harâbe</i>	Karye-i Karh 25 guruş
Karye-i Hücçetin 15 guruş	Karye-i Köseli 25 guruş	Karye-i Şikeftan <i>harâbe</i>	Karye-i Kankırt 15 guruş	Karye-i Kürdyenice 25 guruş
Karye-i Akimi 5 guruş	Karye-i Çınarlar ve Beygür 15 guruş	Karye-i Kanipağık 15 guruş	Karye-i Pürnek 20 guruş	Karye-i Arafat <i>harâbe</i>
Karye-i Arabyenice 11 guruş	Karye-i Çopin 11 guruş	Karye-i Çöllü 5 guruş	Karye-i Behramki 15 guruş	Karye-i Gühan 10 guruş
Karye-i Kürdaci 25 guruş	Karye-i Sipyak 10 guruş	Karye-i Tilarab 10 guruş	Karye-i Nebi mezra'ası 20 guruş	Karye-i Reşan ve Arslandoğdu 15 guruş
Karye-i Çolağan 10 guruş	Karye-i Boynuzlu 10 guruş	Karye-i Hatmiran 5 guruş	Karye-i Kubik 5 guruş	Karye-i Herzemi 10 guruş
Karye-i Tizharab 8 guruş	Karye-i Karalı 3 guruş	Karye-i Bahteri 15 guruş	Karye-i Kakay 15 guruş	[Karye-i] Hassakendi 10 guruş
Karye-i Yiğid 5 guruş	Karye-i Kode <i>harâbe</i>	Karye-i İğik-i müslim 10 guruş	Karye-i İğik-i zimmi 10 guruş	Karye-i Hüseyini 15 guruş

Karye-i Aynata 15 guruş	Karye-i Fare 10 guruş	Karye-i Saçılı 10 guruş	Karye-i Yalankoz 10 guruş	Karye-i Derbeşur 10 guruş
Karye-i Süveydi 5 guruş	Karye-i Harbeci 5 guruş	Karye-i Bakacak <i>harâbe</i>	Karye-i Türkmenaci 20 guruş	Karye-i Hatuni 10 guruş
Karye-i Karaviran 5 guruş	Karye-i Havar 5 guruş	Karye-i Karta 5 guruş	Karye-i Çaruği 10 guruş	Karye-i Kirkor 5 guruş
Karye-i Perhik? 5 guruş	Karye-i Gürcü 5 guruş	Karye-i Şehrâtepe 15 guruş	Karye-i Yuvacık 10 guruş	Karye-i Hancuğaz 10 guruş
Karye-i Mollapolad 3 guruş	Karye-i Hatiban 10 guruş	Karye-i Harput 5 guruş		

Yekûn:

Guruş

Garb-ı Âmid kurâlarına isâbet eden yalnız altı yüz yirmi altı guruşdur.

Şark-ı Âmid kurâlarına isâbet eden yalnız dört yüz bir guruşdur.

52 [16b-1] Divan-ı hümâyûn hâcegânından Seyyid Seyfullah'ın mutasarıf olduğu Diyarbakır pazarbaşılık, bakkâlân ve pazarcıyân maktû'una Molla Ömer'in müdahalesinin men edilmesi

Düstûr-ı mükerrrem müşîr-i müfahham Ma'âdin-i hümâyûn emîni ve ilhâkan Diyarbekir vâlîsi ve mevlânâ kadî efendi ve (...) efendi, tevkî'-i refî'-i hümâyûn vâsıl olıcak ma'lûm ola ki, hâcegân-ı Dîvân-ı hümâyûn'umdan kıdvetül-emâcid ve'l-a'yân Seyyid Seyfullah'ın-zîde mecduhû- Diyarbekir Voyvodalıği tevâbi'inden ber-vech-i mâlikâne mutasarıf olduğu bâzârbaşılık, bakkâlân ve bâzârcıyân-ı Diyarbekir maktû'unun lâzım gelen mâl-ı mîrîsi beher sene Diyarbekir voyvodalarına edâ ve teslim olunarak bir taraftan müdâhale olunmak îcâb etmezken bir müddetden beri Mollâ Ömer nâm kimesne maktû'a-i mezbûrenin zabt u rabtına müdâhale ve ta'arruzdan hâlî olmadığından bahisle merkûmun vâki' olan müdahalesinin men' [u] def'i ve tarafından zabtı için emri-i şerîfim ısdârı husûsunu mûmâileyh bâ-arzuhâl tahrîr u istid'â etmekden nâşî kuyûda mürâca'at olundukda maktû'a-i mezkûre ma'lûmül-mikdâr mâl ve mu'accele ile

mûmâileyhin ber-vech-i mâlikâne uhdesinde olduğu müstebân ve maktû'a-i mezbûre defter-i iltizâmâta gayr-ı dâhil idiği sen ki vezîr-i müşârunileyhsin, Kapıkethüdâ[sı] iftihârü'l-emâcid ve'l-ekârim Mustafa'nın -dâme mecduhû- i'lâmından nümâyân olduğuna mebnî işbu emr-i şerîfim tasdîr kılınmış ise de bu makûle eyâlât ve elviye dâhilinde kâin iltizâmâtdan şimdiye kadar dâhil-i defter olmayanların bundan böyle dahi vülât-ı izâm ve mutasarrıfîn-i kirâmım taraflarından zabt ve iltizâmına rağbet olunur ise sâhibleri mahallerinde mevcûd olduğu hâlde hakîkî irzâ ve mevcûd değil ise yine mahallerinde bedel-i sâbıkları ve hâsılâtı gadrdan ârî olarak tahkîk veyâhûd fakat bir sene mutasarrıfların zabt u ta'sîr ile kemiyet-i hâsılâtının zâhire ihrâcına i'tinâ olunarak ona göre bedel-i sâbık i'tibârıyla kapıkethüdâları tarafından der'uhde olunmak için keyfiyeti bâ-tahrîrât ve i'lâm Dersaadet'ime inhâ olunmak ve taleb ü rağbet olunmadığı sûrette ashâbı taraflarından zabt u ta'sîr etdirilmek irâde-i seniyyem muktezâsından olmağla ber-minvâl-i meşrûh amel ü hareket birle maktû'a-i mezkûre mahallinde ma'rifet-i şer'le görülüp merkûm Ömer'in müdâhale eylediği vâki' ise men' u def'i husûsuna bezl-i cell ü himmet eylemen fermânım olmağın bâ-telhîs işbu emr-i celîlül-kadrim ısdâr ve irsâl olunmuşdur. İmdi vusûlünde bâlâda bast u beyân olunduğu üzere iltizâmât hakkında karârgîr olan nizâm-ı müstahsene keyfiyeti mantûk-ı emr-i şerîfimden ma'lûmun oldukda müceb ve muktezâsı üzere amel ü hareket birle maktû'a-i mezbûre mahallinde ma'rifet-i şer'le görülüp merkûm Ömer'in müdâhale eylediği vâki' ise men' u def' olunması husûsuna sarf-ı küll-i miknet eyleyesin ve sen ki mevlânâ-yı mûmâileyhsin, sen dahi müceb-i emr-i şerîfimle amel ü hareket eylemen bâbında fermân-ı âlişânım sâdır olmuşdur. Buyurdum ki, hük-m-i şerîfimle vardıkda () bu bâbda vech-i meşrûh üzere şeref-yâfte-i sudûr olan işbu emr-i şerîf-i âlişân-ı vâcibül-ittibâ' ve lâzımül-imtisâlimin mazmûn-ı münîfi üzere âmil olasız, şöyle bilesiz, alâmet-i şerîfeme i'timâd kılarsız.

Tahrîr[en] fi'l-yevmi'l-'âşir min şehri Muharremi'l-harâm sene ihdâ ve erba'in ve mi'eteyn ve elf

53 [16b-2] Bağdat Kalesi Bina Emîni merhum Hacı Ali'nin, kale ebniyesi masrafından dolayı hazine de olan alacağının borçları düşüldükden sonra sarrafına teslim edilmesi

Ba'de'l-elkâb,

Tevkî'-i refî'-i hümâyûn vâsıl olıcak ma'lûm ola ki, Bağdad Kal'ası Binâ Emîni sâbık müteveffâ Hacı Ali'nin kal'a-i merkûme ebniyesi masârifinden dolayı cânib-i mîrîden olan matlûbuna mahsûben Diyarbekir eyâleti eşkinci zu'amâ ve erbâb-ı timârının iki yüz yirmi sekiz senesinden otuz dört senesine gelince terâküm eden bâ-rûznâmçe-i hümâyûnum havâle olunmuş olan on bin guruşun rûznâmçe temessükünü deynine mahsûben sarrâfı olan zimmîye vermiş olduğundan meblağ-ı mezbûrun tahsîli bâbında

bundan akdem ısdâr ve tisyâr olunan emr-i şerîfim mücebince tahsiline ikdâm olunmuş ise de iki yüz yirmi sekiz senesi bedelini Diyarbekir Vâlîsi esbak müteveffâ Süleyman Paşa tahsîl birle memhûr hulâsa ve senedi i'tâ olunmuş ve yirmi dokuz senesinden otuz iki senesine gelinceye kadar bedeliye-i mezkûrenin tahsiline me'mûr Silâhşorân Ahmed tamâmen tahsîl ile otuz iki senesi Ahîsha kal'ası'nın sür'atçı topçu neferâtına havâle olduğundan neferât-ı merkûmeye verilmiş ve otuz üç senesi bedeliyesi kezâlik neferât-ı merkûmeye havâle olunarak otuz dört ve otuz beş seneleri bedeliyeleri dahi mübâşir ta'yîn olunan çukadâr ma'rifetiyle tahsîl kılınmış olduğu Bolu ve Kastamonu Sancakları Mutasarrıfı Sadr-ı esbak vezîrim Rauf Paşa'nın -edâmallahu te'âlâ iclâlehû- şarka ser'askerliği evânında bâ-tahrîrât ve i'lâm inhâ olunmuş ve meblağ-ı mezbûrun bu vechile adem ve tahsîli kendüye gadri müceb olmuş idiği sarrâf-ı mersûm bâ-arzuhâl istid'â ve müşârunileyhin sâlifü'z-zikr şukkasıyla i'lâm-ı mezkûru ibrâz etmekle kuyûda lede'l-mürâca'a emîn-i mûmâileyhin ebniye-i mezkûre masârıfından dolayı matlûbuna mahsûben meblağ-ı mezbûr on bin guruş bedeliye-i mezkûrenin sinîn-i mezkûre emvâlinden havâle olunarak Rûznâmçe-i hümâyûn'um temessükü verilmiş olduğu ve bedeliye-i mezkûrenin iki yüz yirmi sekiz senesinden otuz dört senesine gelince gayr-ı ez-teslîmât ve havâlât kûsûr lâzım gelen altmış altı bin üç yüz yetmiş dört guruşdan meblağ-ı mezbûr on bin guruş tenzîl olunarak lede'l-muvâzene elli altı bin üç yüz yetmiş dört guruş bâkîsi gönderdiği kuyûddan müstebân olmağla bu sûrette ber-müceb-i kuyûd havâle-i mezkûre zimmet-i sahîhadan olup alâ eyyi hâlin tahsîli bâbında başka ve kûsûr-ı zimmetleri olan mebâliğin dahi cânib-i mîrî için tahsîli bâbında sûret-i defteriyle başka evâmîr-i şerîfem ısdârı muktezâyı maslahatdan idiği Başmuhâsebe'den derkenâr olunarak bâ-takrîr lede'l-arz mücebince evâmîr-i celîlem ısdârı husûsuna irâde-i aliyem ta'alluk edip ol bâbda kûsûr-ı zimmetlerinin cânib-i mîrî için tahsîli bâbında sûret-i defteriyle diğere emr-i şerîfim ısdâr ve tisyâr olunmuş olmağla sen ki vezîr-i müşârunileyhsin, ber-minvâl-i muharrer meblağ-ı havâle-i mezbûrun tahsîli için dahi te'kîdi hâvî işbu emr-i âlîşânım ısdâr ve irsâl olunmuşdur. İmdi vusûlünde keyfiyet irâde-i aliyem [ve] mantûk-ı emr-i şerîf-i âlîşânımdan ma'lûmun oldukda fermânım olduğu ve mukaddem ve bu defa sâdır olan evâmîr-i şerîfem mantûku üzere meblağ-ı havâle-i mezbûre zimmet-i sahîhadan olduğuna binâen yerli yerinden ve îcâb ve iktizâ edenlerden inzimâm-ı re'y ü ma'rifetin ve ma'rifet-i şer' ve alaybeyi ve çeribaşları ma'rifetleriyle tamâmen ve serî'an tahsîl ve sarrâf-ı mersûm tarafına teslîmi husûsuna bezl-i cell [ü] himmet ve sarf-ı küll-i miknet eyleyesiz [17a] ve siz ki kuzât ve nüvvâb ve alaybeyi ve çeribaşları mûmâileyhimsiz, siz dahi müceb-i emr-i şerîfimle amel ü hareket ederek meblağ-ı mezbûrun sür'at-i tahsîl ve teslîmi emrine sa'y ü gayret ve hilâfından tehâşî ve mücânebet eylemeniz bâbında fermân-ı âlîşânım sâdır olmuşdur. Buyurdum ki, hükm-i şerîfimle () vardıkda bu bâbda vech-i meşrûh üzere şeref-yâfte-i sudûr buyurulan işbu emr-i şerîf-i celîlü's-şânımın mazmûn-ı münîfi birle âmil olasız, şöyle bilesiz, alâmet-i şerîfe i'timâd kılasız.

54 [17a-1] Nasuh Paşa çarşısındaki cami imamlığı ve cüzhanlığı görevlerinde bulunan Mehmed Halife b. Ömer'in vefatı üzerine bu vazifelere Seyyid Hâfız Ahmed Halife b. Mehmed Emin ve Seyyid Abdurrahman Halife b. Hafız Mehmed'in tayin edilmesi

Âmid'de Nasuh Paşa sükunda vâki' müteveffiyeye Servisehi Hâtûn Vakfı'ndan almak üzere yevmî on beş akçe vazîfe ile imâm-ı câmi'-i şerîf ve yevmî iki akçe ile vakt-i zuhrda cüzhân ve yevmî iki akçe ile vakt-i asrda cüzhân cihetlerine mutasarrıf olan Mehmed Halife b. Ömer fevt olup yeri hâlî ve cihât-ı mezkûre mahlûl olmağla mahlûlünden erbâb-ı istihkâkdan işbu râfi'ân-ı tevkî'-i refi'ü's-şân-ı hâkânî Seyyid Hâfız Ahmed Halife b. Mehmed Emin ve Seyyid Abdurrahman Halife b. Hâfız Mehmed'e -zîde salâhuhumâ- bi'l-münâsafa tevcîh ve yedlerine berât-ı âlîşânım verilmek ricâsına Âmid Nâibi Mevlânâ Hâfız İbrahim -zîde ilmuhû- arz etmekle mücebince tevcîh olunmak üzere nâzır-ı vakf a'lemü'[I]-ulemâi'l-mütebahhirîn efdalü'l-fudalâi'l-müteverri'in bilfi'l Şeyhülişlâm Mekkîzâde Mevlânâ Mustafa Asım -edâmallahu te'âlâ fezâilehû-işâret etmekle işâreti mücebince tevcîh olunmak fermânım olmağın haklarında mezîd-i inâyet-i pâdişâhânem zuhûra getirip bin iki yüz kırk senesi Zilhicce'sinin on dokuzuncu günü târihiyle müverrah verilen ruûs-ı hümâyûnum mücebince bu berât-ı hümâyûnu verdim ve buyurdum ki, merkûmân Seyyid Hâfız Ahmed Halife b. Mehmed Emin ve Seyyid Abdurrahman Halife b. Hâfız Mehmed -zîde salâhuhumâ- varıp müteveffâyı merkûmun mahlûlünden cihât-ı mezkûreye bi'l-münâsafa mutasarrıflar olup edâ-yı hizmet eylediklerinden sonra ta'yîn olunan cem'an yevmî on dokuz akçe vazîfelerin evkâf-ı mezkûr mahsûlünden alıp mutasarrıf olalar, şöyle bileler, alâmet-i şerîfe i'timâd kılalar.

55 [17a-2] Seyyid İbrahim'e daha önceden tevcîh edilmiş olan Âmid'deki Evkâf ve Emlâk Münadiliği Mukâtaası'nı el-Hâc Mehmed Said'in hile ile kendi üzerine kayıt ettirdiğinden konunun araştırılması

Sana hitâben isti'lâmı hâvî emr-i şerîfim ısdârı iktizâ eylediği Mâlikâne'den derkenâr olunduğu bâ-takrîr lede'l-arz mücebince emr-i şerîfim ısdârı husûsuna irâde-i seniyyem ta'alluk etmekle ol vechile amel ü harekete bezl-i cell [ü] himmet eylemen fermânım olmağın isti'lâmı hâvî işbu emr-i şerîfim ısdâr olunmuştur.

Ba'de'l-elkâb,

Tevkî'-i refi'-i hümâyûn vâsıl olıcak ma'lûm ola ki, medîne-i Âmid'de vâki' Evkâf ve Emlâk Münâdiliği Mukâta'ası Diyarbekir sâkinlerinden Osman ve diğer şerîki Seyyid Osman nâm kimesnenin ferâğ [ve] kasr-ı yedlerinden bundan akdem Seyyid İbrahim'e ba'de't-tevcîh on beş seneden beri mukâta'a-i mezbûreye mutasarrıf iken ashâb-ı ağrâzdan el-Hâc Mehmed Said kemâl-i hilesinden nâşî merkûm Diyarbekirli Osman'ın mahlûlünden mukâta'a-i mezbûreyi mezâda verdirip kendi uhdesine kayd ü berât

etdirmiş ise de mukâta'a-i mezbûre merkûm Seyyid İbrahim'in ile'l-ân iki kıt'a berât ile uhdesinde olduğu beyânıyla mukâta'a-i mezkûrenin mezbûr el-Hâc Said'in ref'inden kemâ fi'l-evvel merkûm Seyyid İbrahim'in uhdesine kayd olunarak yedine müceddeden berât-ı şerîfim ısdârı husûsunu mevlânâ-yı mûmâileyh bir kıt'a i'lâmında tahrîr u inhâ eylediği ecilden kuyûda mürâca'at ve muktezâsı suâl olundukda mukâta'a-i mezbûre bin yüz seksen dört târîhiyle Diyarbekir sâkinlerinden Osman nâm kimesnenin bilâmu'accele maktû'iyet vechile ber-vech-i mâlikâne uhdesinde iken hîn-i kasr-ı yedinde mâlikâne kaydına mürâca'at olunmaksızın iki yüz yirmi beş ve yirmi altı târîhlerinde merkûm Osman'ın kasr-ı yedinden Seyyid İbrahim nâm kimesneye iki kıt'a berât verilmiş ve Mâlikâne'deki kaydı Osman üzerinde olarak kalmış ve otuz sekiz senesi evâil-i Zilka'de'sinde merkûm Osman'ın fevti ihbâr ile mezâda kâimesi ihrâc ve bi'l-müzâyede beş yüz guruş mu'accele ile Diyarbekir'de Mîrî Kâtibi el-Hâc Said'in uhdesine tevcih birle iki yüz otuz dokuz senesinden i'tibâren berâtı verilmiş olduğu derkenârlardan nümâyân olmağla bu sûretde inhâ ve derkenârlara nazaran mukâta'a-i mezbûre merkûm Osman'ın mahlûlünden mezkûr'l-mikdâr mu'accele ile fûrûht olunalı iki sene olup şimdiye kadar bir gûne istid'â vukû' bulmamış olduğundan husûs-ı mezbûrun hakikat-i keyfiyeti kuyûddan ma'lûm olamamağla mutasarrıf-ı sâbıkı merkûm Osman kangı târîhde vefât etmişdir ve mukâta'a-i mezbûrenin otuz dokuz ve kırk senesi hâsılâtı kimin tarafından tahsîl edilmişdir ve merkûm Seyyid İbrahim'in şimdiye kadar rağbet etmemesi ne sebebe müstenid ve ma'rifet-i şer'le etrâfiyla tashîh ve tahkîk olunarak Dersaadet'ime arz u i'lâm olunmak bâbında sen ki vezîr-i müşârunileyhimsin, imdi vusûlünde keyfiyet mantûk-ı emr-i şerîfimden ma'lûmun oldukda fermânım olduğu ve bâlâda tahrîr u beyân kılındığı üzere mukâta'a-i mezbûre merkûm Osman'ın mahlûlünden mezkûr'l-mikdâr mu'accele ile fûrûht olunalı iki sene olup şimdiye kadar bir gûne istid'â vukû' bulmamış olduğundan husûs-ı mezbûrun hakikat ve keyfiyeti kuyûddan ma'lûm olamamağla mutasarrıf-ı sâbıkı merkûm Osman kangı târîhde vefât etmişdir ve mukâta'a-i mezbûrenin otuz dokuz ve kırk senesi hâsılâtı kimin tarafından tahsîl olunmuşdur. Merkûm Seyyid İbrahim'in şimdiye kadar rağbet etmemesi ne sebebe müsteniddir, ma'rifet-i şer'le etrâfiyla tashîh ve tahkîk olunarak Dersaadet'ime arz u i'lâm olunması husûsuna sarf-ı küll-i miknet eyleyesin ve sen ki mevlânâ-yı mûmâileyhsin, sen dahi müceb-i emr-i şerîfimle amel ü hareket eylemen bâbında fermân-ı âlîşânım sâdır olmuşdur. Buyurdum ki, hükm-i şerîfimle vardıkda () bu bâbda vech-i meşrûh üzere şeref-yâfte-i sudûr olan işbu emr-i şerîf-i celîlü's-şân-ı vâcibü'l-ittibâ' ve lâzımü'l-ımtisâlimin mazmûn-ı münîfi üzere âmil olasız, şöyle bilesiz, alâmet-i şerîfe i'timâd kulasız.

56 [17b-1] Mürûr nizamına harfiyen uyulması

Düstûrûn-ı mükerrremûn müşîrûn-ı müfahhamûn nizâmü'l-âlem müdebbiru umûri'l-cumhûr bi'l-fikri's-sâkıb mütemmimü mehâmmi'l-enâm bi'r-re'yi's-sâib mümehhidü bünyâni'd-devleti ve'l-ikbâl müşeyyidü erkâni's-sa'âdeti ve'l-iclâl el-mahfûfu bi-sunûfi

avâtıfı'l-meliki'l-a'lâ Anadolu'nun yemîn ü yesârıyla nihâyete varınca vâki' vüzerâ-yı izâm -edâmallahu te'âlâ iclâlehûm- ve a'zamü'l-ümerâi'l-kirâm efâhimü'l-küberâi'l-fihâm ulü'l-kadr ve'l-ihtirâm ashâbü'l-izz ve'l-ihtişâm el-muhtassûn bi-mezîdi inâyeti'l-meliki'l-a'lâ mîrimîrân-ı kirâm -dâme ikbâluhum- ve akzâ kuzâtı'l-müslimîn evlâ vülâti'l-muvahhidîn ma'âdinü'l-fezâil ve'l-yakîn râfi'ü i'lâmi's-şerî'atı ve'd-dîn vârisü ulûmi'l-enbiyâi ve'l-mürselîn el-muhtassûn bi-mezîdi inâyeti'l-meliki'l-mu'în mevâlî ve hükkâm -zîdet fezâiluhum- ve mefâhirü'l-kuzât ve'l-hükkâm ma'âdinü'l-fezâil ve'l-keâm kuzât ve nüvvâb -zîde fazluhum- ve mefâhirü'l-emâsil ve'l-akrân mütesellimîn ve voyvodagân ve a'yân vesâir zâbitân ve vücûh-ı memleket ve bi'l-cümle iş erleri -zîde kadruhum- tevkî'-i refî'-i hümâyûn vâsıl olıcak ma'lûm ola ki, ma'a mürûr nizâmı ittifâk-ı ârâ ile karârgîr olarak devâm-ı istikrârı husûsu Dârü'l-hilâfeti'l-aliyye'm ve havâlîsi me'mûrlarına ve Anadolu ve Rumeli'nin üçer kollarına peyderpey te'kîd ve bi'd-defa'ât fermân ısdârıyla teşdîd olunarak bu bâbda şimdîye kadar yazılmadık va'îdât ve tehdîdât kalmamış iken nizâm-ı mezkûr bu esnâda yine gevşediği mesmû'-ı şâhânem olup bu emr-i mu'tenânın hiçbir vakitte ardı boşlanmayarak taraf-ı Devlet-i Aliyye'mden edâ-yı takayyüd ve ikdâm olunacağını me'mûrların adem-i derk ü iz'ân ile iğmâz u rehâvetleri bayağı cesâret ü mücâzâtı kendilere da'vet kıbelinden idiği zâhir ve bundan sonra nizâm-ı mezkûru gevşek tutanlar haklarından va'îdât-ı sâbikanın icrâsı lâzım geleceği bedîhî ve bâhir olmağla siz ki vüzerâ-yı müşârunileyh ve mîrimîrân ve mevlânâ ve kuzât ve nüvvâb vesâir mûmâileyhimsiz, ba'd-ezîn husûs-ı mezkûru be-gâyet etrâflu ve rikkatlü tutarak bu bâbda mukaddem ve muahhar sünûh u sudûr eden evâmîr-i aliyye-i şâhânem ve tenbîhât-ı seniyye-i mülûkânem üzere amel ü hareket ile taht-ı hükûmetinizde kâin memerr ve ma'berlerin gereği gibi sedd ü bendleriyle tezkiresiz hiç ferd bir mahalden bir mahalle saliverilmemesi ve maslahat-ı sahîhi olanların dahi tezkirelerine kemâliyle i'tinâ olunup yedinde olan tezkire çıktığı kazâdan olmayarak âhar kazâ tezkiresi ise geri i'âde olunması husûsuna bi'l-ittifâk dikkat ü sarf ve sa'y ü kudret eylemeniz fermânım olmağın bu defa dahi mehâbet-rîz-i sudûr olan hatt-ı hümâyûn-ı şevket-makrûnum mücebince tehdîden ve mahsûsan işbu emr-i celîlü'l-kadrim ısdâr ve sadrı'zam tatarlarından kıdvetü'l-emâsil ve'l-akrân el-Hâc İsmail -zîde kadruhû- ile tisyâr olunmuştur. İmdi bi'd-defa'ât iş'âr kılınan vesâyâ ve te'kîdât-ı pâdişâhânem muktezâsı üzere şeref-nizâma be-gâyet i'tinâ ve dikkat ile tezkiresiz hiç kimesne bir mahalden bir mahalle saliverilmemesi emrine ve tezkiresiz İstanbul ma'berine gelenler olur ise beher-hâl i'âde ile tezkire alıp gelmedikçe saliverilmeyeceği muhakkak olarak bu keyfiyeti neşr u i'lân ile bu emr-i ehemmin infâz ü icrâsına tarafınızdan ziyâde ikdâm ve sarf-ı rü'yet eylemeniz kat'î-i irâde-i hidîvânem muktezâsından idiği ve bundan böyle dahi mugâyir-i emr-i nizâm vaz'a cesâret olunur ise bi't-tahkîk o makûlelerin bilâ-evâmîr haklarından gelineceği ma'lûmun oldukça keyfiyeti havza-i hükûmetinizde lâzım gelenlere güzelce tefehhüm ederek tenfiz-i emr u irâde-i şehriyârâneme bi'l-ittihâz bezl-i cehd ü tâkat ve hilâfından be-gâyet tehâşî ve mübâ'adet eylemeniz bâbında fermân-ı âlişânım sâdir olmuştur. Buyurdum ki, () vusûl buldukda bu bâbda vech-i meşrûh üzere şeref-yâfte-i sudûr olan fermân-ı vâcibü'l-ittibâ' ve lâzımü'l-imtisâlimin mazmûn-ı itâ'at-makrûnuyla amel ü hareket ve hilâfından hazer u mücânebet eyleyesiz, şöyle bilesiz, alâmet-i şerîfe i'timâd kılasız.

57 [17b-2] Eyalet ve sancak mutasarrıflarının halkdan Martiye adıyla akçe almamaları

Akzâ kuzâtı'l-müslimîn evlâ vülâtı'l-muvahhidîn ma'âdinü'l-fezâil ve'l-yakîn râfi'ûnu i'lâmi'ş-şerî'atı ve'd-dîn vârisü ulûmı'l-enbiyâi ve'l-mürselîn el-muhtassûn bi-mezîdi inâyeti'l-meliki'l-mu'în Anadolu'nun yemîn ü yesârıyla nihâyetine varınca vâki' mevâlî-i fihâm -zîdet fezâiluhum- ve mefâhirü'l-kuzât ve'l-hükkâm ma'âdinü'l-fezâil ve'l-kelem kuzât ve nüvvâb -zîde fazluhum- ve mefâhirü'l-emâsil ve'l-akrân [ve] a'yân ve zâbitân ve vücûh-ı memleket ve bi'l-cümle iş erleri -zîde kadruhum- tevkî'-i refî'-i hümâyûn vâsil olıcak ma'lûm ola ki, zât-ı hilâfet-simât-ı mülûkâneme mevhibe-i Cenâb-ı Rabb-i izzet olan şîme-i kerîme-i şefkat ü merhamet muktezâsınca inân-ı himmet-i vâlâ-nehmet-i tâcdârânem semt-i adâlet ü nasfete ma'tûf ve dâimâ efkâr-ı hayriyet-âsâr-ı hidîvânem istihsâl-i âsâyîş-i hâl-i enâm ve istikmâl-i arâmiş-bâl-i hâss u âmma masrûf olduğu misillü taraf-ı eşref-i şehriyârânemden mansûb vülât ve mutasarrıfının dahi himâyet-i fukarâ ve sıyânet-i aceze ve zu'afâ emr-i ehemmine dikkat vâcibe-i uhde-i ubûdiyet ve me'mûriyetleri idiği âşikâr ve bu dakîkaları gözetip zîr-destân olan ahâlî ve fukarâya bir gûne ta'addîye mecbûr olmamaları irâdesiyle havza-i hükûmetlerinde olan kâffe-i iltizâmât kendilere ihâle kılınarak tevsi'-i dâire-i ma'âş ü intî'âşlarına i'tinâ olunmuş ve ol vechile sekene-i memâlik ve aceze-i ra'ıyyet bâr-ı girânı müstelzim olur evzâ' ve nev'ine mahal kalmamış olduğu bedîhî ve bedîdâr iken uhdelerinde olan eyâlet ve elviyeden beher sene Mart esnâsında Martiye nâmıyla akçe tahsil eyledikleri bi'l-iktizâ tebeddülât vukû'uyla sâbık ve lâhık olanların sarrâfları beynlerinde bedel-i iltizâmât vesâireden dolayı Darbhâne-i âmire'mde rü'yet olunan muhâsebe defterlerinden müstebân olarak keyfiyet ma'lûm-ı şâhânem olup sâye-i şevket-vâye-i pâdişâhânemde mansıb zabt eden bi'l-cümle vüzerâ ve mîrimîrân gerek semere-i iltizâmât ve gerek vakt-i hazerde hazeriye ve hengâm-ı seferde seferiye misillü kuzât vesâir vülât adem-i kanâ'at ile bir kat dahi Martiye ta'bîriyle akçe almaları iz'âc-ı fukarâyı müceb olacağı zâhir ve min külli'l-vücûh mizâc-ı adâlet-ımtizâc-ı mülûkâneme münâfi ve mugâyir olmakdan nâşî zîr-i zılâl-i merâhim ü eşfâk-ı şâhânemde müstazıl olan fukarâ ve zu'afânın himâyet ü sıyânetleriyle taraf-ı eşref-i mülûkâneme bir kat dahi isticlâb-ı da'avât-ı hayriyeleri zımnında fimâ-ba'd eyâlât [18a] ve elviye mutasarrıfı bulunan vüzerâ ve mîrimîrânın ihdâs eyledikleri Martiye nâmıyla fukarâdan bir akçe almamaları husûsuna irâde-i merâhim-âde-i mülûkânem ta'alluk edip ol bâbda inâyet-efzâ-yı sudûr olan hatt-ı hümâyûn-ı adâlet-makrûn-ı cihândârânem mücebince bi'l-cümle vülât ve mutasarrıfına tenbîhi hâvî bilfi'l sadrıa'zam-ı sûtûde-şiyem ve vekîl-i mutlak-ı kaviyyü'l-himem cânibinden başka başka müekked tahrîrât itâre ve tisyâr olunmuş olmağla i'lâmen ve ifhâmen işbu emr-i celilü'l-kadrim isdâr ve sadrıa'zam

tatarlarından kıdvetü'l-emâsil ve'l-akrân Ahmed -zîde kadruhû- ile tisyâr olunmuşdu. İmdi siz ki mevâlî ve kuzât ve nüvvâb vesâir mûmâileyhimsiz, keyfiyet ma'lûmlarınız oldukda mazmûn-ı fermân-ı adâlet-unvânımı zîr-i hükûmetinizde herkese i'lân ve fukarâ ve zu'afâ haklarında bir vechile dahi erzânî kılınan merhamet-i seniyyemi sagîr ve kebîr cümleye işâ'a ve beyân ederek bundan sonra vülât ve mutasarıfın taraflarına ihdâs eyledikleri Martiye nâmıyla bir nesne vermemeleri ve her hâlde himâyet ü sıyânet olunarak sâye-i merâhim-vâye-i pâdişâhânemde âsâyiş ü istirâhatleriyle du'â-yı devâm-ı ömr ve şevket-i şâhâneme muvâzabet eylemeleri vesâilini istihsâle ihtimâm ü dikkat ve hilâf-ı rızâ vaz'-ı hâlet vukû'unu tecvîzden be-gâyet tevakkî ve mübâ'adet eylemen bâbında fermân-ı âlişânım sâdır olmuştur. Buyurdum ki, () vusûl buldukda bu bâbda vech-i meşrûh üzere şeref-yâfte-i sudûr olan fermân-ı vâcibü'l-ittibâ' ve lâzımü'l-ımtisâlimin mazmûn-ı itâ'at-makrûnuyla amel ü hareket ve hilâfından be-gâyet hazer u mücânebet eyleyesiz, şöyle bilersiz, alâmet-i şerîfe i'timâd kılasız.

Tahrîren fî evâsıtı şehri Zilhicceti's-şerîfe senete erba'în ve mi'eteyn ve elf

58 [18a-1] İmam Muhammed'in Münib Efendi tarafından tercüme edilen Siyer-i kebîr adlı kitabının teksir edilen nüshalarının kütüphanelere, kütüphane olmayan yerlerde mahkemelere konarak istifade edilmesi

Medîne-i Diyarbekir'de mesned-nişîn-i şerî'at-yemîn fazîletlü efendi -zîde fazluhû- ve me'zûnen bil-iftâ fekahatlü efendi -zîde takvâhu- ve kıdvetü'l-emâcîd ve'l-a'yân silâhşorân-ı Hâssa'dan mütesellimimiz necâbetlü Mehmed Bey -zîde mecduhû- ve kıdvetü'l-emâsil ve'l-akrân voyvodamız izzetlü Sadık Ağa -zîde kadruhû- inhâ olunur ki, e'imme-i müctehidîn-i izâmından allâme-i zû-fünûn İmâm Muhammed -aleyhi-rahmetü's-Samed- hazretlerinin te'lîfâtından olup bundan akdem müteveffâ Münib Efendi ma'rifetiyle tercüme olunarak nef'an li'l-ibâd tevkîr ve teksîr ile intişârı irâde-i hayriyesiyle şeref-efzâ-yı sahîfe-i sudûr olan fermân-ı kerâmet-unvân-ı hazret-i pâdişâhî mücebince bu defa Dârü't-tibâ'-ı âmire'de tab' ve temsil olunmuş olan Siyer-i kebîr nüsa-ı nefisesinden bir mikdârının Memâlik-i Şâhâne'de kâin kütübhânelere ve kütübhâne olmayan mahallerde mahkemelerde hıfz ve tevkîf olunarak istifâde-i ulûm-ı nâfi'a zımında ahâlî-i ulûm ve tullâb taraflarından mürâca'at ve mutâlebe olunmak ve mahkemelere vaz' olunacak nüsha-i şerîfe-i mezkûre sicille kayd olunarak sicillât misillü selefden halefe, halefden selef devr u teslîm kılınmak ve müftî-i belde bulunanlar ale'd-devâm nezâret etmek üzere her tarafa dağıtılmış ve ber-müceb-i pusula-i hazret-i Fetvâ-penâhî muhavvel-i uhdemiz buyurulmuş olan mahallere tevdi' ve tevkîf olunmak için ma'lûmetü'l-mikdâr nüsha-i nefise irsâl buyurulduğunu âmir bir kıt'a fermânnâme-i sâmi-i hazret-i Sadâret-penâhî bu defa şeref-vürûd etmiş olmağla imdi sizler ki muhâtabûn-ı mûmâileyhimsiz, buyurdumuz vusûlünde nüsa-ı şerîfe-i mezkûreden ber-müceb-i pusula-i hazret-i Fetvâ-penâhî tarafınıza irsâl olunan dört cild nüsha-i nefise ma'rifet-i şer'-i şerîf ve hamele ma'rifetiyle kütübhâneye vaz' ve

kütübhâne olmadığı hâlde sicill-i mahfûza kayd ile sicillât misillü selefden halefe devr u teslîm olunarak müftî-i belde bulunanlar ale'd-devâm nezâret etmek ve ehl-i ulûm ve tullâb taraflarından li-ecli'l-mütâla'a mürâca'at ile istifâde-i ulûm-ı nâfi'a kılınmak şartıyla mahkemede hıfz etdirilmesi vesâilini istihsâle gayret ve vusûlünü ve ne mahalle vaz' olduğunu mübeyyin bir kıt'a i'lâm-ı şer'iyyesinin irsâline mübâderet ve zât-ı şevket-meâb-ı hazret-i pâdişâhî için du'â-yı hayriyeye muvâzabet eylemeniz bâbında Divân-ı ma'âdin-i hümâyûn ve Gümüşhane ve eyâlet-i Diyarbekir ve livâ-i Malatya'dan işbu buyuruldu tahrîr ve () ile ba's ü tisyâr kılınmıştır. Bi-mennihi te'âlâ vusûlünde gerekdir ki vech-i meşrûh üzere amel ü hareket ve hilâfindan mücânebet eylesin.

Fî 10 Ca. sene 1241

59 [18b-1] Halkın emniyeti ve yolların güvenliğinin sağlanması için Diyarbakır mütesellimi ile diğer görevlilere hitaben çıkan fermanın sureti

Medîne-i Diyarbekir'de mesned-nişîn-i şer'at-yemîn fazîletlü efendi -zîde fazluhû- ve me'zûnen bi'l-iftâ fekâhatlü efendi -zîde takvâhu- ve kıdvetü'l-emâsil ve'l-a'yân silâhşorân-ı Hâssa'dan mütesellimimiz necâbetlü Mehmed Bey -zîde mecduhû- ve mefâhirü'l-emâcid ve'l-akrân vücûh-ı memleket ve iş erleri ve söz sâhibleri -zîde kadrum- inhâ olunur ki, sen ki mütesellimimiz mûmâileyhsin, seni mukaddemen Diyarbekir mütesellimi nasb u ta'yîn eylemekden merâm fukarâ-yı ra'iyet ve sekene-i memleketin emn ü râhatları ve eşkiyâ-yı Ekrâd'ın tard u def'leriyle tarîklerin âsâyiş ü selâmeti ve husûsât-ı sâirenin ber-vefk-ı merâm tanzîm ü rü'yeti arzını mebnî olduğu derkâr ve Diyarbekir'e vürûdunuzdan beri her vechile zabt u rabt-ı memleket ve ibrâz-ı hüsn-i hizmet ve sıdk-ı istikâmetin ma'lûm ve âşikâr olmuş ve bazı ihtilâl[e] mütecâsir olan kesânın te'dîb ü terbiyeleri verilerek âsûdegî-i memlekete ikdâm ve ihtimâmınız zuhûra gelmiş olduğundan bundan böyle dahi kendini müstakil ve murahhas [ve] müsellemler bilerek hıdemât-ı lâzime-i me'mûrenize bezl-i makderet ü gayret ve fukarâ-yı ra'iyetin emn ü râhatı ve Ekrâd-ı eşkiyânın tard u def'leriyle tarîklerin ez-her cihet âsâyiş ü selâmeti husûsuna ikdâm ve mübâderet ve sizler ki nâib ve müftü ve vücûh-ı sâiresiz, sizler dahi mütesellimimiz mîr-i mûmâileyhin re'y-i mansûbu üzere amel ü hareket ve her cihetle umûr-ı me'mûresinde mu'âvenet ve müzâheret ve mugâyiri vaz' u harekâtın vukû'undan mübâ'adet eylemeniz bâbında istiklâli hâvî Dîvân-ı ma'âdin-i hümâyûn ve Gümüşhane ve eyâlet-i Diyarbekir ve livâ-i Malatya'dan işbu buyuruldu tahrîr u ısdâr ve cebehânegimiz izzetlü Ömer Ağa ile ba's ü tisyâr olunmuştur. İnşallahu te'âlâ gerekdir ki vech-i meşrûh üzere amel ü hareket ve hilâfindan mübâ'adet eylesiz deyü buyuruldu.

Fî 8 Ca. sene [1]241

60 [18b-2] Hadice Sultan'ın doğumu vesilesiyle Osmanlı ülkesinin her yerinde şenlikler yapılmasına dair çıkan fermanın sureti

Düstûrûn-ı mükerreremûn müşîrûn-ı müfahhamûn nizâmü'l-âlem müdebbiru [umûr]'i'l-cumhûr bi'l-fikri's-sâkıb mütemmimü mehâmmi'l-enâm bi'r-re'yi's-sâib mümehtidü bünyânî'd-devleti ve'l-ikbâl müşeyyidü erkânî's-sa'âdeti ve'l-iclâl el-mahfûfûn bi-sunûfî avâtîfî'l-meliki'l-a'lâ Anadolu'nun orta kolu yemîn ü yesârıyla nihâyetine varınca vâki' vüzerâ-yı izâm -edâmallahu te'âlâ iclâlehûm- ve a'zamü'l-ümerâi'l-kirâm efâhimü'l-küberâi'l-fihâm ulü'l-kadr ve'l-ihtirâm ashâbü'l-izz ve'l-ihtişâm el-muhtassûn bi-mezîdi inâyeti'l-meliki'l-a'lâ mîrimîrân-ı kirâm -dâme ikbâluhum- ve akzâ kuzâtî'l-müslimîn evlâ vülâtî'l-muvahhidîn ma'âdinü'l-fezâil ve'l-yakîn râfi'ü i'lâmi's-şerî'atı ve'd-dîn râfi'ü ulûmi'l-enbiyâi ve'l-mürselîn el-muhtassûn bi-mezîdi inâyeti'l-meliki'l-mu'în mevâlî-i fihâm -zîdet fezâilehum- ve mefâhirü'l-kuzât ve'l-hükkâm ma'âdinü'l-fezâil ve'l-keâm kuzât ve nüvvâb -zîde fazluhum- ve mefâhirü'l-emâsil ve'l-akrân mütesellimîn ve voyvodagân ve a'yân vesâir zâbitân ve vücûh-ı memleket -zîde kadruhum- tevkî'-i refî'-i hümâyûn vâsıl olıcak ma'lûm ola ki, şecere-i zâtü'l-ağsân-ı ravza-i Hilâfet ve revha-i kesîrû'l-aknân-ı hadîka-i Saltanat olan neseb-i nesîbdârâne ve sülâle-i celîle-i hüdâvendigârânemden vezânî-i nesîm-i anber-şemîm-i inâyet-i Hazret-i Bârî ve terbiyetkârî mevhibe-i Cenâb-ı Perverdgâr ile pençe-i nevres-nihâl-i gülbûn-i civân-bahtî ve necâbet ve gül-gonce-i huçeste-bâğ-ı bahtiyârî ve meymenin kadd-keşîde cenâbân-ı âlem-i vücûd ve ârâyîş-nümâ-yı nüzhetgâh-ı mihr-i şuhûd olması çemen-sitân-ı revâbit-ı kevn ü imkân müceb-i tezâyüd-i behcet ü tarâvet ve gülşen-sarây-ı şuûnât-ı kevnîyeye müstelzim-i tevâfir-i fer u nazret olmağın sülâle-i tâhire-i sa'âdet-bâhire-i saltanatın tekessür ve temâdîsi ve şehân-ı sehâb-ı bî-meâb-ı Cenâb-ı İzîd-i mennândan mes'ûl ve muntazır iken fe-hamden sümme hamden işbu bin iki yüz kırk bir senesi mâh-ı Muharremü'l-harâm'ın yirmi ikinci günü mübârek Salı günü sulb-i pâk-i feyz-nâk-i şehriyârânemden mânend-mâh-ı enver Hadice Sultân nâmında bir duhter-i sa'îd-ahter-i mihr vücûda ziyâ-güster olup Dersaadet'imde üç gün top şenlikleriyle levâzım-ı şâdî ve meserret icrâ olunup bu beşâret-i pür-meymenetin etrâf-ı Memâlik-i Mahrûse'me dahi neşriyle kâffe-i ibâdullahın hisseyâb-ı envâ'-ı meserret kılınmaları lâzıme-i semeriyet-ni'am-ı celîle-i bârî olmakdan nâşî i'lâmen ve ifhâmen işbu emr-i celfülü'l-kadrim isdâr ve fukarâyı ücret-i mübâşiriye masârından vikâye beher kazâdan fakat yirmi beşer gurus hizmet-i mübâşiriye verilmek üzere sadriâ'zamım tatarlarından kıdvetü'l-emâsil ve'l-akrân Ahmed tatar ile tisyâr olunmuşdur. İmdi bu atiyye-i ilâhiye ve mevhibe-i sübhâniyenin îfâ-i levâzım-ı teşekkürü zımında füzûnî-i eyyâm-ı ömr-i devlet-i şâhâne ve tezâyüd-i kıvâm-ı karr u şevket ve nusret-i pâdişâhânem için du'â-yı hayriyet-ihativâ ve senâ-yı icâbet-intimâya cümle tarafından ikdâm ü devâm olunmak matlûb-ı mülûkânem idiği siz ki, vüzerâ-yı müşâr ve mîrimîrân ve kuzât ve nüvvâb vesâir mûmâileyhimsiz, ma'lûmunuz oldukda mazmûn-ı emr-i âlîşânımı cümleye i'lân ve işâ'at ve cevâmi' ve mesâcid ve menâbir ve mehâfilde ulemâ ve meşâyıh ve ubbâd ve zühhâd-ı dest-güşâ-yı kible ricâ ve niyâz olarak devâm-ı kıvâm-ı karr u şevket-i tâcdârâne ve fevz ü nusret-i dîn ü devlet-i şehriyârânem

tazarru'âtına muvâzabet ve her biri kurretü'l-ayn-ı hüdâvendigârânem olan şehzâde-i ma'âlî-ittisâm ve selâtîn-i izâmımın etvâl-i ömürleri da'avâtına iştigâl ve müdâvemem eylemelerini tenbîh ü telkîne mübâderet ve Dersaadet'imde olduğu misillü husûn ve kilâ'dan üç gün top ve tüfenk şenlikleriyle ızhâr-ı merâsim-i şâdî ve meserrete müsâra'at ve bu vesîle ile mikdâr-ı mu'ayyeneden ziyâde hizmet verilmekten ve nâm-ı âhar ile hafî ve celî ahâlî ve fukarâya bir akçe ve bir habbe tarh ve tevzî' olunarak ta'addî ve renciş vukû'a gelmekden be-gâyet hazer u mucânebet eylemen bâbında fermân-ı âlişânım sâdir olmuştur. Buyurdum ki, vusûl () buldukda vech-i meşrûh üzere şeref-yâfte-i sudûr olan fermân-ı vâcibü'l-ittibâ' ve lâzımü'l-imtisâlimin mazmûn-ı itâ'at-makrûnuyla âmil olasız, şöyle bilesiz, alâmet-i şerîfe i'timâd kılasız.

Be-makâm-ı Kostantiniyye el-mahrûse

61 [19a-1] Diyarbakır vilâyetindeki mukataa sahiplerinin zimmetinde kalan meblağın bir an önce tahsil edilerek hazineye teslim edilmesi

Düstûr-ı mükerrerem müşîr-i müfahham nizâmü'l-âlem müdebbiru umûri'l-cumhûr bi'l-fikri's-sâkıb mütemmimü mehâmmi'l-enâm bi'r-re'yi's-sâib mümehhidü bünyâni'd-devleti ve'l-ikbâl müşeyyidü erkâni's-sa'âdeti ve'l-iclâl el-mahfûfu bi-sunûfi avâtıfı'l-meliki'l-a'lâ Ma'âdin-i hümâyûn'um emîni ve ilhâkan Diyarbekir Vâlisi vezîrim Salih Paşa -edâmallahu te'âlâ iclâlehû- ve akzâ kuzâti'l-müslimîn evlâ vülâti'l-muvahhidîn ma'denü'l-fazl ve'l-yakîn râfi'ü i'lâmi's-şerî'atı ve'd-dîn vârisü ulûmi'l-enbiyâi ve'l-mürselîn el-muhtassu bi-mezîdi inâyeti'l-meliki'l-mu'în Mevlânâ Âmid kadısı -zîdet fezâilehû- ve mefâhirü'l-kuzât ve'l-hükkâm ma'âdinü'l-fezâil ve'l-keâm zikri âti maktû'âtın havî olduğu kazâların kadıları ve nâibleri -zîde fazluhum- ve kıdvetü'l-emâsil ve'l-akrân mukâta'ât-ı mezkûre emvâlinin tahsiline mübâşir ta'yîn olunan defterdâr-ı şikk-ı evvelim çukadârlarından Mustafa -zîde kadruhû- tevkî'-i refî'-i hümâyûn vâsil olicak ma'lûm ola ki, Memâlik-i Mahrûse'mde kâin mukâta'ât-ı mîriyeye mutasarrıf olanlar senev[î] mukayyed olan mâlın Hazîne-i âmire'm ve havâle olunan mahallere te'diye ve kalemiyesin edâ edip senesi âharında cânib-i mîri ile hesâbın rü'yet birle te'diye-i zimmet eylemeleri yedlerinde olan berât-ı aliyyem şürûtundan iken bir müddetden beri şürût-ı mezkûreye adem-i ri'âyet ile ashâb-ı mukâta'ât zimmetlerinde külliyetlü bakâyâ kalarak bu keyfiyet cânib-i mîriye hasârı mûcib olduğundan ba'd-ezîn o makûle bakâyâ emvâl-i mîriyenin bir akçesi geriye kalmayarak ve ashâb-ı mukâta'âtın kizb ü dürûglarına havâle-i sem'-i i'tibâr olunmayarak tamâmen ve serî'an tahsili irâde-i kâti'a-i mülûkânem iktizâsından olmakdan nâşi imdi sen ki vezîr-i müşârunileyhsin, ol makûle mukâta'âtdan Başmuhâsebe'den ihrâc ve derûn-ı emri şerîfime matviyyen irsâl olunan memhûr ve mûmzâ üç kıt'a sûret-i defter nâtik olduğu üzere Diyarbekir eyâletinde kâin bedel-i eşkinciyan-ı Diyarbekir ve âdet-i ağnâm ve bâd-ı hevâ-yı Malatya vesâir ma'lûmü'l-esâmî mukâta'âtın sinîn-i muhtelif ibtidâsından

iki yüz kırk senesi gāyetine değin gayr-ı ez-havâlât iktizâ eden elli altı bin yedi yüz yirmi sekiz buçuk gurusu zimmet-i mîriyeleri olduğu kuyûddan müstebân ve beyândan müstağnî olduğu üzere mukâta'ât emvâli vâridât-ı mukarrere ve mu'ayyenât-ı mîriyeden olarak bir akçesinin tevkîf u te'hîrine ve bir kimesnenin yed ü zimmetlerinde pesmânde kalmasına bir vechile rızâ-yı aliyem olmadığından gayrı el-hâletü hâzihî Devlet-i Aliyye-i ebediyyü'l-istimrârımın derkâr olan masârifât-ı sâiresinin idâre ve rü'yeti bu makûle emvâl-i mîriyenin sür'at-i celb ü cem'ine menût idiği zâhir u ayân olduğuna binâen vürûd-ı emr-i şerîfimde ber-mûceb-i suver-i defâtir meblağ-ı mezbûrun bir akçesi geriye kalmayarak ve mukâta'ât-ı merkûme mutasarrıflarının kizb ü dürûğlarına bir vechile havâle-i sem'-i i'tibâr olunmayarak ne vechile ve ne tarikle olur ise olsun yerli yerinden ve icâb ve iktizâ edenlerden inzimâm-ı re'y ü ma'rifetin ve ma'rifet-i şer'le ale'l-icâb tamâmen ve serî'an tahsîl ve mübâşir-i merkûma teslîm ve Dersaadet'ime irsâl ve Hazîne-i âmire'ne teslîmi husûsuna bezl-i cell ü himmet eylemen fermânım olmağın mahsûsan işbu emr-i âlişânım ısdâr ve mübâşir-i merkûm ile irsâl olunmuştur. İmdi vusûlünde bâlâda bast u beyân olunduğu üzere mukâta'ât emvâli vâridât-ı mukarrere ve mu'ayyenât-ı mîriyeden olarak bir akçesinin tevkîf ve te'hîrine ve bir kimesnenin yed ü zimmetinde pesmânde kalmasına bir vechile rızâ-yı hümâyûnum olmadığından gayrı el-hâletü hâzihî Devlet-i Aliyye-i ebediyyü'l-istimrârımın derkâr olan masârifât-ı kesîresinin idâre ve rü'yetini bu makûle emvâl-i mîriyenin sür'at-i celb ü cem'ine menût olduğuna binâen bi-eyyi hâlin sür'at-i tahsîli matlûb-ı kat'î-i mülûkânem idiği mantûk-ı emr-i şerîfimden ma'lûmun oldukda fermânım olduğu ve suver-i defâtirde tahrîr kılındığı vechile mukâta'ât-ı merkûme mutasarrıflarının sinîn-i merkûme emvâlinden gayr-ı ez-havâlât zimmet-i mîriyeleri olan meblağ-ı mezkûr elli altı bin yedi yüz yirmi sekiz buçuk gurusu bir akçesi geriye kalmayarak ve mukâta'ât mutasarrıflarının kizb ü dürûğlarına havâle-i sem'-i i'tibâr olunmayarak ne vechile ve ne tarikle olur ise olsun yerli yerinden ve icâb ve iktizâ edenlerden inzimâm-ı re'y ü ma'rifetin ve ma'rifet-i şer'le ale'l-icâb tamâmen ve serî'an tahsîl ve mübâşir-i merkûma teslîmen Dersaadet'ime irsâl ve Hazîne-i âmire'ne teslîmi husûsuna himmet ve hilâf-ı rızâ ve mugâyir-i fermânım hareketi tecvîz ile ba'd-ezîm zimmetlerinin te'diyesinde tereddüd veyâhûd benim mukâta'am mâli falân mahalle havâle idi, ona te'diye eyledim diyerek rûznâmçe senedi ibrâz ederi olur ise o makûleler rü'yet-i hesâb eylemek üzere Dersaadet'ime gelmeleri veya rûznâmçe senedleri göndermeleri ve bu sûretlere dahi kanâ'at etmez ise ber-mûceb-i şürût mukâta'aları üzerlerinden ref' ile âhara verileceği emr-i muhakkaka olduğunu kendilerinin gûş-ı hûşlarına bir güzelce terkîn ü tefhîm ederek ber-mûceb-i kuyûd zimmetlerinin şu aralıkda te'diye etdirilmesi esbâbının istikmâline sarf-ı küll-i miknet eyleyesin ve sen ki mübâşir-i merkûmsun, sen dahi me'mûr-ı tahsîli olduğun meblağ-ı mezbûrun sür'at-i tahsîliyle bi'l-istishâb Hazîne-i âmire'ne getirip teslîm ederek edâ-yı merâsim-i mübâşerete sa'y ü gayret eyleyesin ve siz ki mevlânâ ve kuzât ve nüvvâb-ı mûmâileyhimsiz, siz dahi mûceb-i emr-i şerîfimle amel ü hareket ve hilâfından hazer u mücânebet eylemeniz bâbında fermân-ı âlişânım sâdir olmuştur. Buyurdum ki, hükm-i şerîfimle () vardıkda bu bâbda vech-i meşrûh üzere şeref-yâfte-i sudûr olan emr-i şerîf-i celîlü's-şân-ı vâcibü'l-ittibâ' ve lâzımü'l-imitsâlimin mazmûn-ı münîfi birle âmil olasız, şöyle bilersiz, alâmet-i şerîfe i'timâd kılasız.

Fermân-ı şerîf mantûkunca paşa-yı müşârunileyhden buyuruldu vârid olmuştur.

Be-makâm-ı Kostantiniyye el-mahrûse

[19b] Sûret-i defter tahsîl şüde emvâl-i mukâta'ât-ı mezkûrûn der-livâ-i Diyarbekir vâcib-i sinîn-i merkûmîn der'uhdegân-ı mezbûrîn ki der-în kadar mebâliğ gayr-ı ez-havâlât zimmethâ-i bâkî zuhûr-kerde ve mebâliğ-i mezbûr be-ma'rifet-i paşa vâlî-i Diyarbekir tahsîl ve be-Âsitâne-i sa'âdet irsâl ve be-Hazîne-i âmire teslîm şüde, sûret-i defter fermûde, el-vâki' der-sene 1240 ber-mûceb-i tezkire-dâde ve derkenâr ve bâ-fermân-ı şerîf.

Der-livâ-i Diyarbekir

Karye-i Göynük ve Karye-i Ulya Mukâta'ası Mutasarrıfı Mehmed Bey'in yirmi üç senesinden kırk senesine gelince lâzım gelip deyni 2.949 guruş	Siverek Sarsad Mukâta'ası'nın rub' an-humusa mutasarrıfı Hüseyin ve Mustafa Bey on dört senesinden kırk senesine gelince gayr-ı ez-havâlât kûsûr deyni 2.153,5 guruş 38 para	Sülûs an-sümün hisse mutasarrıfı Kasım'ın iki yüz dört senesinden kırk senesine gelince gayr-ı ez-havâlât kûsûr lâzım gelen deyni 14.850,5 guruş 39 para
Nısf-ı sümün hisse mutasarrıfı İsmail'in on dokuz senesinden kırk senesine gelince gayr-ı ez-havâlât deyni 3.836 guruş	Humus ve sülûsân an-sümün hisse mutasarrıfları Abdi ve Abdurrahman'ın yirmi beş senesinden kırk senesine gelince zimmetleri 9.078 guruş 5 para	Sümün an-sümün hisse mutasarrıfları Hüseyin ve Mustafa'nın otuz senesinden kırk senesine gelince gayr-ı ez-havâlât zimmetleri 527 guruş 13 para
Nısf-ı sümün hisse mutasarrıfı Ömer'in yirmi dokuz senesinden kırk senesine gelince gayr-ı ez-havâlât kûsûr deyni 3.409,5 guruş 11 para	Beş sümün an-sümün hisse mutasarrıfı Mustafa ve Hasan'ın otuz iki senesinden kırk senesine gelince gayr-ı ez-havâlât zimmeti 4.646,5 guruş 15 para	Sülûsân an-sümün hisse mutasarrıfları Hasan Bey ve Bahaeddin Bey'in otuz yedi senesinden kırk senesine gelince zimmeti 4.601,5 guruş 44 para
Sülûs an-sümün hisse mutasarrıfı Abdülfettah Bey'in otuz yedi senesinden kırk senesine gelince zimmeti 1.801,5 guruş 52 para	Bedeliye-i Eşkinciyan-ı Diyarbekir Mukâta'ası'nın iki yüz senesi mâlî 9.434,5 guruş	

Cem'an Yekûn: 43.889,5 guruş 39 para

Sene 1240

Sûret-i defter tahsîl şüde emvâl-i mukâta'ât-ı mezkûrîn der-livâ-i Âmid vâcib-i sinîn-i merkûmîn der'uhdegân-ı mezkûrîn ki îñ kadar meblağ ve zimmet-i bâkî mânde-i Haremeyn be-ma'rifet-i Paşa mutasarrıf-ı livâ-i Âmid tahsîl ve be-Âsitâne-i sa'âdet irsâl ve Hazîne-i âmire teslîm şüde, sûret-i defter fermûde, el-vâki' der-sene 1240 bermûceb-i tezkire-i livâ ve derkenâr ve bâ-fermân-ı şerîf.

Der-livâ-i Âmid

Hâss-ı hümâyûn-ı Bahçecik Mukâta'ası'nın mutasarrıfı Mehmed'in iki yüz yirmi senesinden kırk senesine gelince gayr-ı ez-havâlât küsûr zimmeti 2.880 guruş 36 para	Mahsûl-i Timârâ-yı Mardin Mukâta'ası'nın bin yüz doksan üç senesinden iki yüz kırk senesine gelince mâl-ı mukâta'adan mutasarrıfın deyni 3.520 guruş 42 para

Yekûn: 6.400,5 guruş 18 para
Sene 1240

62 [20a-1] Diyarbakır kazalarının avâriz ve nüzul gelirlerinden tahsil olunmayan kısmın bir an evvel tahsil edilerek hazineye gönderilmesi

Düstûr-ı mükerrem müşîr-i müfahham nizâmü'l-âlem müdebbiru umûri'l-cumhûr bi'l-fikri's-sâkıb mütemmimü mehâmmi'l-enâm bi'r-re'yi's-sâib mümehhidü bünyâni'd-devleti ve'l-ikbâl müşeyyidü erkâni's-sa'âdeti ve'l-iclâl el-mahfûfu bi-sunûfi avâtûfi'l-meliki'l-a'lâ hâlâ Diyarbekir Vâlîsi ve Ma'âdin-i hümâyûn'um emîni vezîrim Salih Paşa -edâmallahu te'âlâ iclâlehû- ve akzâ kuzâtı'l-müslimîn evlâ vülâti'l-muvahhidîn ma'denü'l-fazl ve'l-yakîn râfi'ü i'lâmi's-şerî'atı ve'd-dîn vârisü ulûmi'l-enbiyâi ve'l-mürselîn el-muhtassu bi-mezîdi inâyeti'l-meliki'l-mu'în Mevlânâ Âmid kadısı -zîdet fezâilehû- ve mefâhirü'l-kuzât ve'l-hükkâm ma'âdinü'l-fezâil ve'l-keâm Diyarbekir sancağında vâki' kazâların kadıları ve nâibleri -zîde fazluhum- ve mefâhirü'l-emâsil ve'l-akrân zikri âtî akçenin tahsiline mahsûs mübâşir ta'yîn olunan defterdâr-ı şikk-ı evvelim çukadârlarından Mustafa ve a'yân ve zâbitân ve vücûh-ı memleket vesâir iş erleri -zîde kadruhum- tevkî-i refî-i hümâyûn vâsil olıcak ma'lûm ola ki, Diyarbekir sancağının hâvî olduğu kazâlar senevî on dokuz bin sekiz yüz doksan yedi guruş avâriz ve nüzul mâliyle mukayyed olup bin iki yüz otuz yedi senesinden kırk senesine gelince gayr-ı ez-havâlât dört senelik lâzım gelen yetmiş beş bin beş yüz doksan sekiz guruş el-yevm tahsîl ve tavsîl olunmayarak pesmânde kalmış olduğu kuyûddan müstebân ve bu makûle avâriz ve nüzul mâlim vâridât-ı mukarrere-i mîriye ve mukannenât-ı Hazîne-i âmire'mden olduğundan bir akçesinin te'hîr u noksânına ve eyâdi-i âhârda pesmânde kalmasına rızâ-yı hümâyûnum olmadığından gayrı beyândan müstağnî olduğu vechile el-hâletü hâzihî Devlet-i Aliyye-i ebediyyü'd-devâmının derkâr olan masârîfât-ı kesîresinin rü'yet ü edâsin bu makûle cüz'î ve küllî vâridât-ı

mu'ayyenesinin sūr'at-i tahsîl ü teslîmine menûd idiği zâhir u ayân olduğuna binâen meblağ-ı bakâyâ-yı mezbûrun sūr'at-i tahsîli ve tavsîli zımnında sûret-i defteriyle emr-i şerîfim ısdârı husûsuna irâde-i aliyem ta'alluk etmekle imdi sen ki vezîr-i müşârunileyhsin, Mevkûfât'dan ihrâc ve derûn-ı emr-i şerîfime mevzû'an irsâl olunan memhûr ve mümzâ sûret-i defter nâtik olduğu üzere meblağ-ı bakâyâ-yı mezbûrenin bundan böyle bir an ve bir dakîka te'hîri tecvîz olunmayarak inzimâm-ı re'y ü ma'rifetin ve ma'rifet-i şer' ve cümle ma'rifetiyle yerli yerinden ve îcâb ve iktizâ edenlerden tamâmen ve serî'an tahsîl ve mübâşirine tevdi'an Dersaadet'ime irsâl ve Hazîne-i âmire'me teslîmi husûsuna bezl-i cell [ü] himmet eylemen fermânım olmağın mahsûsan işbu emr-i celîlü'l-kadrim ısdâr ve mübâşir-i merkûm ile irsâl olunmuşdur. İmdi vusûlünde bâlâda bast u beyân olduğu üzere avâ[rı]z ve nüzul mâlı vâridât-ı mukarrere-i mîriye ve mukannenât-ı Hazîne-i âmire'mden olarak bir akçesinin noksân u te'hîrine ve eyâdî-i âharda pesmânde kalmasına rızâ-yı hümâyûnum olmadığından mâ'adâ el-hâletü hâzihî Devlet-i Aliyye-i ebed-peyvendimin derkâr olan masârîfât-ı kesîresinin rü'yet ve idâresi bu makûle cüz'î ve küllî vâridât-ı mu'ayyenesinin sūr'at-i tahsîli ve tavsîline vâbeste olduğuna mebnî ol vechile bakâyâ-yı mezkûrenin sūr'at-i tahsîli ve tavsîli irâde-i aliyem muktezâsından idiği mantûk-ı emr-i şerîfimden ma'lûmun oldukda fermânım olduğu ve sûret-i defterde tahrîr olunduğu üzere livâ-i mezkûrun sinîn-i merkûme avâriz ve nüzul mâlı olarak gayr-ı ez-havâlât bakâyâ kalmış olan meblağ-ı mezbûr yetmiş beş bin beş yüz doksan sekiz gurusun ba'd-ezîn te'hîri tecvîz olunmayarak inzimâm-ı re'y ü ma'rifetin ve ma'rifet-i şer' ve cümle ma'rifetiyle yerli yerinden, îcâb ve iktizâ edenlerden tamâmen ve serî'an tahsîl ve mübâşirine tevdi'an Dersaadet'ime irsâl ve Hazîne-i âmire'me teslîmi husûsuna sarf-ı küll-i miknet eylesesin ve sen ki mübâşir-i merkûmsun, sen dahi me'mûr-ı tahsîli olduğun meblağ-ı bakâyâ-yı mezbûru tamâmen ve serî'an tahsîl ve bi'l-istishâb getirip Hazîne-i âmire'me teslîm ederek icrâ-yı mübâşerete dikkat eylesesin ve siz ki mevlânâ ve kuzât ve nüvvâb ve a'yân ve zâbitân-ı mûmâileyhim vesâirlersiz, siz dahi müceb-i emr-i şerîfimle amel ü hareket ederek bakâyâ-yı mezkûrenin sūr'at-i tahsîl ve tavsîline bi'l-ittifâk sa'y ü gayret ve hilâfından be-gâyet tehâşî ve mücânebet eylemeniz bâbında fermân-ı âlîşânım sâdır olmuşdur. Buyurdum ki, hükm-i şerîfimle () vardıkda bu bâbda vech-i meşrûh üzere şeref-yâfte-i sudûr olan işbu emr-i şerîf-i celîlü's-şân-ı vâcibü'l-ittibâ' ve lâzımü'l-ımtisâlimin mazmûn-ı münîfi birle âmil olasız, şöyle bilesiz, alâmet-i şerîfe i'timâd kılasız.

Be-makâm-ı Kostantiniyye el-mahrûse

Fermân mücebince buyuruldu vürûd etmişdir.

Defter-i avâriz [ve] nüzûl-i kazâhâ der-livâ-i Diyarbekir vâcib sinîn-i mezkû[rîn] be-mübâşeret tahsîl ve be-Hazîne-i âmire teslîm şüde, kayd ve sûret-i defter fermûde bâ-fermân-ı şerîf.

Fî 25 L. sene 1240

El-vâcib sene 1237 Hâsılât fi sene 19.897 guruş	El-vâcib sene 1238 Hâsılât fi sene 19.897 guruş	Minhâ el-hâvale 2.000 guruş El-bâkî: 17.897 guruş
Minhâ el-hâvale 2.000 guruş El-bâkî: 17.897 guruş	El-vâcib sene 1239 Hâsılât: 19.897 guruş	El-vâcib sene 1240 Hâsılât: 19.897 guruş

Yekûn: 75.598 guruş
Sene 1240

63 [20b-1] Diyarbakır eyaletindeki zeamet ve timar erbabının borçlarının bir an önce tahsil edilerek hazineye gönderilmesi

Düstûr-ı mükerrerem müşîr-i müfahham nizâmü'l-âlem müdebbiru umûri'l-cumhûr bi'l-fikri's-sâkıb mütemmimü mehâmmi'l-enâm bi'r-re'yi's-sâib mûmehhidü bünyâni'd-devleti ve'l-ikbâl müşeyyidü erkâni's-sa'âdeti ve'l-iclâl el-mahfûfu bi-sunûfi avâtûfi'l-meliki'l-a'lâ hâlâ Diyarbekir Vâlisi ve Ma'âdin-i hümayûn'um emîni vezîrim Salih Paşa -edâmallahu te'âlâ iclâlehû- ve mefâhirü'l-kuzât ve'l-hükkâm ma'âdinü'l-fezâil ve'l-ikelâm Diyarbekir eyâletinin hâvî olduğu kazâların kadıları ve nâibleri -zîde fazlulum- ve mefâhirü'l-emâsil ve'l-akrân alaybeyi ve çeribaşları ve zikri âtî bedeliyenin tahsiline mübâşir ta'yîn olunan defterdâr-ı şikk-ı evvelim çukadârlarından Mustafâ -zîde kadrum- tevkî'-i refî'-i hümayûn vâsil olıcak ma'lûm ola ki, Bağdad Kal'ası Binâ Emîni sâbık müteveffâ Hacı Ali'nin kal'a-i merkûme ebniyesi masârîfından dolayı cânib-i mîrîde olan matlûbuna mahsûben Diyarbekir eyâleti eşkinci zu'amâ ve erbâb-ı timârının iki yüz yirmi sekiz senesinden otuz dört senesine gelince terâküm eden bedeliyelerinden bâ-rûznâmçe-i hümayûnum havâle olunmuş olan on bin guruşun rûznâmçe temessükünü deynine mahsûben sarrâfi Ohan zimmîye vermiş olduğundan meblağ-ı mezbûrun tahsili bâbında bundan akdem ısdâr ve tisyâr olunan emr-i şerîfim mücebince tahsiline ikdâm olunmuş ise de iki yüz yirmi sekiz senesi bedelini müteveffâ Diyarbekir Vâlisi esbak Süleyman Paşa tahsîl birle memhûr halâs senedi[ni] i'tâ etmiş ve yirmi dokuz senesinden otuz iki senesine gelinceye kadar bedeliye-i mezkûrenin tahsiline me'mûr Silâhşor Ahmed Ağa tamâmen tahsîl ile otuz iki senesi bedeliyesi Ahîsha kal'ası'nın sür'atçı topçu neferâtına havâle olunduğundan neferât-ı merkûmeye verilmiş ve otuz üç senesi bedeliyesi kezâlik neferât-ı merkûmeye havâle olunarak otuz dört ve otuz beş seneleri bedeliyesi dahi mübâşir ta'yîn olunan çukadâr ma'rifetiyle tahsîl kılınmış olduğu Bolu ve Kastamonu Sancakları Mutasarrıfı düstûr-ı mükerrerem ve mu'azzam müşîr-i müfahham ve muhterem nizâmü'l-âlem Sadr-ı esbak vezîrim Rauf Paşa'nın -edâmallahu te'âlâ iclâlehû- Şark ser'askerliği evânında bâ-tahrîrât ve i'lâm inhâ etmiş ve meblağ-ı mezbûrun bu vechile adem-i tahsîli kendisine gadri mücib olmuş idiğini sarrâf-ı mersûm bâ-arzuhâl istid'â ve müşârunileyhin sâlifü'z-zikr şukkasıyla i'lâm-ı mezkûru ibrâz etmekle kuyûda lede'l-mürâca'at emîn-i mûmâileyhin

ebniye-i mezkûre masârından dolayı matlûbuna mahsûben meblağ-ı mezbûr on bin guruş bedeliye-i mezkûrenin sinîn-i mezkûre emvâlinden havâle olunarak rûznâmçe-i hümâyûnum temessükü verilmiş olduğu ve bedeliye-i mezkûrenin iki yüz yirmi sekiz senesinden otuz dört senesine gelince gayr-ı ez-teslîmât ve havâlât kûsûr[u] lâzım gelen altmış altı bin üç yüz yetmiş dört guruşdan meblağ-ı mezbûr on bin guruş tenzîl olunarak lede'l-muvâzene elli altı bin üç yüz yetmiş dört guruş bâkîsi görüldüğü kuyûddan müstebân olmakla bu sûretde ber-mûceb-i kuyûd havâle-i mezkûre zimmet-i sahîhadan olup alâ eyyi hâlin tahsîli bâbında başka ve kûsûr zimmetleri olan mebâliğin dahi cânib-i mîrî için tahsîli bâbında sûret-i defteriyle başka evâmir-i şerîfem ısdârı muktezâ-yı maslahatdan idiği Başmuhâsebe'den derkenâr olunarak bâ-takrîr lede'l-arz mûcebince evâmir-i şerîfem ısdârı husûsuna irâde-i aliyem ta'alluk etmekle ol bâbda meblağ-ı havâle-i mezbûrun tahsîli zımında diğer emr-i şerîfim ısdâr ve tisyâr olunmuş olmağla sen ki vezîr-i müşârunileyhsin, Başmuhâsebe'den ihrâc ve derûn-ı emr-i şerîfime mevzû'an irsâl olunan sûret-i defter nâtık olduğu üzere zikr olunan zu'amâ ve erbâb-ı timârın sinîn-i merkûma mahsûben gayr-ı ez-teslîmât ve havâlât kûsûr-ı zimmetleri olan elli altı bin üç yüz yetmiş dört guruşun inzimâm-ı re'y ü ma'rifetin ve ma'rifet-i şer' ve alaybeyi ve çeribaşları ma'rifetleriyle yerli yerinden ve îcâb ve iktizâ edenlerden tamâmen ve serî'an cânib-i mîrî için tahsîl ve mübâşir-i merkûma tevdî'an Dersaadet'ime tesbîl ve Hazîne-i âmire'me teslîmi husûsuna bezl-i cell [ü] himmet eylemen fermânım olmağın te'kîden ve isti'câlen işbu emr-i âlîşânım ısdâr ve mübâşir-i merkûm ile irsâl olunmuşdur. İmdi vusûlünde keyfiyet irâde-i aliyem mantûk-ı emr-i şerîfimden ma'lûmun oldukda bâlâda bast u beyân ve sûret-i defterde tahrîr u a'yân olduğu üzere zikr olunan zu'amâ ve erbâb-ı timârın sinîn-i merkûma mahsûben gayr-ı ez-havâlât ve teslîmât kûsûr-ı zimmetleri olan meblağ-ı mezbûr elli altı bin üç yüz yetmiş dört guruşun inzimâm-ı re'y ü ma'rifetin ve ma'rifet-i şer' ve alaybeyi ve çeribaşı ma'rifetleriyle yerli yerinden ve îcâb ve iktizâ edenlerden cânib-i mîrî için tamâmen ve serî'an tahsîl ve mübâşir-i merkûma tevdî'an Dersaadet'ime tesbîl ve Hazîne-i âmire'me teslîmi husûsuna sarf-ı küll-i miknet eylesesin ve siz ki kuzât ve nüvvâb ve alaybeyi ve çeribaşı ve mübâşir-i mûmâileyhimsiz, sizler dahi emr-i şerîfimle amel ü hareket ederek meblağ-ı mezbûrun sür'at-i tahsîl ve teslîmi emrine sa'y ü gayret eylemeniz bâbında fermân-ı âlîşânım sâdır olmuşdur, () buyurdum ki, hükm-i şerîfimle vardıkda bu bâbda vech-i meşrûh üzere şeref-yâfte-i sudûr olan fermân-ı vâcibü'l-ittibâ' ve lâzımü'l-ımtisâlimin mazmûn-ı münîfi birle âmil olasız, şöyle bilesiz, alâmet-i şerîfe i'timâd kılasız.

Tahrîren [fi]'l-yevmi'r-râbi' aşer [min] şehri Muharremi'l-harâm sene ihdâ ve erba'în ve mi'eteyn ve elf

Mûcebince müşârunileyh hazretleri tarafından buyuruldu dahi vürûd eylediği işbu mahalle şerh verildi.

[21a] Sûret-i defter tahsîl şüde, mâl-ı bedeliye-i eşkınciyân-ı zu'amâ ve erbâb-ı timârhâ-i eyâlet-i Diyarbekir vâcib sinîn-i mezkûrîn ki gayr-ı ez-havâlât ve teslîmât îñ kadar meblağ be-mübâşeret der-mahalleş tahsîl şüde ve be-Âsitâne-i sa'âdet nakil ve Hazîne-i âmire mahal-eş teslîm şüde, sûret-i zimmet fermûde, el-vâki' der-sene 1241 ber-mûceb-i arzuhâl ve derkenâr ve bâ-fermân-ı âlî fi 6 M. sene 1241 ve bâ-fermân-ı şerîf.

Vâcib sene 1228 16.223,5 guruş 50 para 7.500 guruş Masârîf-ı kal'a-i Diyarbekir 8.723,5 guruş 50 para	Vâcib sene 1229 16.223,5 guruş 50 para	
Vâcib sene 1230 16.274,5 guruş	Vâcib fi 1231 16.223,5 guruş 50 para	
Vâcib sene 1232 16.223,5 guruş 50 para 4.808,5 guruş an-S. sene [1]233 bedeliye ani'z-zam 11.415 guruş 50 para	Vâcib sene 1233 16.223,5 guruş 50 para 4.808,5 guruş 15 M. sene 1240 tenzîl 11.415 guruş 50 para	Vâcib sene 1234 16.223,5 guruş 50 para 4.808,5 guruş tenzîl 11.415 guruş 50 para

Yekûn:

91.692,5 guruş

25.218,5 guruş. Bâ-poliçe teslîm be-Hazîne-i âmire

66.334 guruş

Belgrad binâ emîninin havâlesi olup diğêr emr-i şerîfe mûcebince sarrâfına irsâl olunacak havâle: 10.000 guruş

Gayr-i ez-havâle Hazîne-i âmire'ye teslîmi îcâb eden: 56.374 guruş

Sene 1241

64 [21a-2] Darbhane-i âmire'de basılan paraların dışında altın cinsleri ve diğer paraların kullanımının yasaklandığı

Medîne-i Diyarbekir'de mesned-nişîn-i şerî'at-metîn fazîletlü efendi -zîde fazluhû- ve me'zûnen bi'l-iftâ fekâhatlü efendi -zîde takvâhu- ve kıdvetü'l-emâcid ve'l-a'yân silâhşorân-ı Hâssa'dan mültezimimiz necâbetlü Mehmed Bey -zîde mecduhû- ve mefâhirü'l-emâsil ve'l-akrân ve vücûh-ı memleket ve iş erleri ve söz sâhibleri -zîde kadrum- inhâ olunur ki, el-hâletü hâzihî Darbhâne-i âmire'de kat' ve darb olunmakta olan Adlî tâm ve nısfıye ve rub'ıyesiyle altmışlık ve zolota ve ufak paradan mâ'adâ ecnâs-ı altın ve nükûd-ı sâire bu vechile alınıp verilmeyip kat' ve darbı memnû' olan Rumî altının tâmmı yirmi sekiz ve nısfı on dört ve rub'u yedi guruş vesâir atık altın dahi dirhem hesâbıyla mübâya'acılara verilmek üzere nizâma rabt olunarak ol bâbda şeref-efzâ-yı sudûr olan hatt-ı hümâyûn-ı mülûkâne mücebince keyfiyet bundan akdem bâ-evâmir-i aliyye cümleye tenbîh olunmuş ve bu husûs-ı lâzımü'l-i'tinâya me'mûrînin adem-i dikkat ve erbâb-ı ihtikârı sahâbetlerinden nâşî yine râdde-i nizâmını tecâvüz ederek ve atık ecnâs-ı altın dahi dirhem hesâbıyla mübâya'acılara verilmeyerek ahz u i'tâda alınıp verilmesi mugâyir-i emr u [i]râde-i seniyyeden olduğundan min ba'd Darbhâne-i âmire'de kat' ve darb olunan Adlî tâm ve nısfıye ve rub'ıyesiyle altmışlık ve zolota ve ufak paradan mâ'adâ ecnâs-ı altın ve nükûd-ı sâire bir vechile alınıp verilmeyerek kat' ve darbı memnû' olan Rumî tâm ve nısfıye ve rub'ıyesi fiât-ı mukarrere üzere alınıp verilerek sâir ecnâs atık altın dirhem hesâbıyla mübâya'acılara verilmesi bâbında bu defa tarafımıza hitâben ekîdü'l-mazmûn bir kıt'a emirnâme-i sâmi-i hazret-i Sadâret-penâhî şeref-vürûd eylemiş ve bir kıt'a mümzâ sûreti tarafımıza gönderilmiş olmağla keyfiyet irâde-i seniyye müfâd-ı münîfinden ber-tefâsîl ma'lûmunuz oldukda infâz ve icrâsına bi'l-ittifâk i'tinâ ve dikkat ve bu husûsda ednâ derece rehâvetle emr u irâde-i seniyyenin mugâyiri hareketde bulunmak ve ecnâs-ı altın ve nükûd-ı sâirenin ziyâdeye alınıp verilmesine cesâret olunmak ve atık altın dirhem hesâbıyla mübâya'acılara verilmeyerek erbâb-ı ihtikâr taraflarından ketm ü ihfâ olmak lâzım gelir ise o makûleler bilâ-emân tertîb-i siyâset olunarak hükkâm ve zâbitân ve vücûhlarına selâmet-i hâl muhâl olarak akl u fikre gelmez işbu ukûbetle mücâzât olacaklarını herkese i'lân ve işâ'a ederek infâz ü icrâsına bi'l-vücûh sarf-ı makderet ve gayret eylemeniz bâbında ber-mantûk-ı fermânnâme-i sâmi Dîvân-ı ma'âdin-i hümâyûn ve Gümüşhane ve eyâlet-i Diyarbekir ve livâ-i Malatya'dan işbu buyuruldu tahrîr u ısdâr ve fahrü'l-akrân kapıcılar kethüdâımız Rüstem Ağa ile ba's ü tisyâr olunmuşdur. İnşallahu te'âlâ vusûlünde gerekdir ki vech-i meşrûh üzere amel ü hareket ve hilâfından kemâl-i tehâşî ve mücânebet eylesesiz deyü buyuruldu.

Fî 27 Ca. sene [1]241

65 [21b-1] Darbhane-i âmire'de basılan paraların dışında eski altın çeşitleri ve diğer paraların kullanımının yasaklandığına dair sadriazam mektubu

Sadriazam mektûbu

Benim sa'âdetlü mekremetlü meveddetlü karındâşım hazretleri,

Eyâdî-i nâsda tedâvül eden ecnâs-ı altın ve nükûd-ı sâirenin bir müddetden beri fiât-ı mukarreresini tecâvüz etmesi Darbhâne-i âmire'nin akdem-i umûrunda olan mübâya'ât mâddesine halel ârızasını müntic olmak mülâbesesiyle el-hâletü hâzihî Darbhâne-i âmire'de kat' ve darb olunmakta olan Adlî tām ve nısfıye ve rub'ıyesiyle altmışlık ve zolota ve ufak paradan mâ'adâ ecnâs atık altın ve nükûd-ı sâire bir vechile alınıp verilmeyip kat' ve darbı memnû' olan Rumî altının tāmı yirmi sekiz ve nısfı on dört ve rub'u yedi guruşa vesâir ecnâs altın-ı atık dahi dirhem hesabıyla verilmeye. Ruhsat iktizâsınca mübâya'acılara verilmek üzere nizâma rabt olunarak ol bâbda şeref-efzâ-yı sudûr olan hatt-ı hümâyûn-ı mülûkâne mücebince keyfiyet bundan akdem bâ-evâmîr-i aliyye cümleye tenbîh olunmak ve iktizâ eden mahallere dahi cânib-i Darbhâne-i âmire'den sermâye verilerek mahsûsan mübâya'acılar ta'yîniyle ehemmiyet-i maslahat-ı savb-ı hâlisânemizden dahi etrâfiyla iş'âr ve temhîd kılınmış olduğundan o makûle revâcî hatt-ı şerîf-i kerâmet-redîf-i şâhâne ile memnû' olan ecnâs atık altın ve nükûd-ı sâirenin beyne'n-nâs tedâvülü men' ve me'mûr olan mübâya'acılara mübâya'a verilmesi cümle me'mûrîn-i Devlet-i Aliyye'ye farîza-i zimmetden iken bu husûsa lâzımül-i'tinâya me'mûrînin adem-i dikkat ve erbâb-ı ihtikârı sahâbetlerinden nâşî ol vechile mübâya'acıların lâzım gelen mahallere sevk u ta'yîninden cânib-i Darbhâne-i âmire'ye bir fâide olmayarak yine erbâb-ı ihtikâr revâcî memnû' olan altın ve nükûdu beynlerinde ziyâde bahâ ile alıp vermekde oldukları ve hattâ bir mahalden cânib-i Darbhâne-i âmire'ye mübâya'ât vürûd etmediği derkâr ve bu mâdde mutlaka erbâb-ı ihtikârın mel'ânet ü fesâdlarından ve mübâya'acılar bulunan mahallerin vülât ve a'yân ve hükâmının iğmâz ve tesâmuhlarından îcâb eylediği vâreste-i kayd ü iş'âr olup hâlbuki işbu mübâya'a mâddesi Saltanat-ı Seniyye'nin umûr-ı mu'tenâ-bihâsından olarak ol vechile nizâma rabt u tevsîk ve kol kol mübâya'acılar irsâl ve teşvîk kılınması mücerred irâde-i kâti'a-i hazret-i pâdişâhînin infâzına kesret üzere mübâya'a istihsâlından ibâret ve ulû'l-emre itâ'at etmeyenler haklarında ne makûle mu'âmele olunmak lâzım geleceği emrini mülâhaza ile cümle indinde zâhir u müsbet olan ba'd-ezîn irâde-i hümâyûn-ı şâhânenin hilâfi olarak yine me'mûrîn taraflarından bu husûsa sarf-ı zihn-i rû'yet ve nef-i nasb-ı dikkat olunmayıp erbâb-ı ihtikâr yedlerinde olan ecnâs atık altını mübâya'acılara vermez ve me'mûrlar dahi taharrî ve teccüssünde takayyüd etmez ise artık o makûleler için selâmet-i hâl muhâl olarak haklarında akl u fikre gelmez ukûbet icrâ olunmak muhakkak olduğunu bilmeleri için bu defa dahi netîcetü'n-netîce olarak keyfiyet iktizâ edenlere kat'ice iş'âr kılınmış olmağla bundan sonra o misillü revâcî memnû' olan altın ve nükûd erbâb-ı ihtikâr yedlerinde saklanır ve beynlerinde ahz u i'tâ kılınır ise bu mâdde bütün bütün zât-ı sa'âdetlerinin adem-i takayyüd ve ihtimâmından

ve o makûleleri taharrî etmemelerinden neş'et eyleyeceğinden bu bâbda îrâd edecekleri a'zâr karîn-i sem'-i i'tibâr olmayarak gadab-ı âteşbâr-ı mülûkâneye mazhar olacakları ma'lûm-ı sa'âdetleri buyuruldukda ne yaparsanız yapıp zîr-i hükûmetlerinde bulunan mahallerde olan atfık altın ve nûkûdu cümle mübâya'acılara mübâya'a etdirerek bu bâbda evvel ve âhiren sağ ve sâdır olan emr-i hümâyûn-ı şâhânenin icrâsına nasb ve nefis-i ihtimâm ü dikkat ve bu tarafa irsâli memnû' olmayan altın ve nûkûdun dahi zinhâr ve zinhâr fiât-ı mukarresinin artmaması husûsuna takayyüden ve mübâderet birle ma'âzallahu te'âlâ bu husûsda hilâfî hareketle mazhar-ı mes'ûliyet ve itâb olmaklıktan gâyetü'l-gâye mübâ'adet buyurmaları siyâkında kâime-i meveddet-allâm tahrîr u fristâde-i târî-yi sa'âdet-masîrleri kılınmıştır. İnşallahu te'âlâ lede'l-vusûl ber-vech-i muharrer harekete himmet buyurmaları me'mûldür.

Fî 23 Ca. sene [1]241

66 [21b-2] El-Hâc Halil İlâhi Efendi'nin Âmid Müftülüğü'ne tayin edilmesi

İzzet-meâb Âmid kazâsında me'zûnen bi'l-iftâ el-Hâc Halil İlâhi Efendi,

Ba'de's-selâm inhâ olunur ki, kazâ-i mezbûrda beyne'l-ahâlî hüsn-i sülûkunuz istimâ' olduğuna binâen kazâ-i merkûmda kemâkân iftâya tarafımızdan sana izin verilmiştir. Gerekdir ki lede'l-istiftâ esahh-ı akvâl-i e'imme-i Hanefiye -aleyhim rahmetü Rabbi'l-beriyye- ile iftâ edip kütüb-i mu'tebereden nakl-i sarîh ve imzâlarınızda kazâ-i mezkûre müftüsü olduğunu tasrîh eylesin ve's-selâm.

Hurrire fi'l-yevmi's-sâlis min Cumâdelûlâ sene ihdâ ve erba'în ve mi'eteyn ve elf

El-fakîr Kadızâde Mehmed Tahir -ufiye anhümâ-

67 [22a-1] Diyarbakır Vilâyeti Serdarlığı'na Hacı Eyübzade Halil Ağa'nın tayini

Şerî'at-şi'âr Diyarbekir kadısı efendi -zîde fazluhû- ba'de's-selâm inhâ olunur ki, taht-ı hükûmetinizde serdâr olan ref' olunup yerine üslûb-ı sâbık üzere kıdvetü'l-emâsil ve'l-akrân Hacı Eyübzâde Halil Ağa -zîde kadruhû- serdâr nasb u ta'yîn olmağın işbu mektûb tahrîr u irsâl olunmuştur. İnşallahu te'âlâ vusûlünde gerekdir ki kâ'ide-i kadîm üzere merkûmu kazâ-i mezkûrun serdârlığı umûrunda kıyâm ve öteden beri ve olageldiği vechile zabt u rabtı husûsunda i'ânet ü ihtimâm eylesin ve sen ki serdâr-ı merkûmsun, kazâ-i mezkûrun serdârlığı sana tevcih ü tefvîz olmağın gerekdir ki kâ'ide-i kadîm ve kanun üzere zabt u rabt-ı neferât ve ahz u te'dîb-i haşarâtı tanzîm

ve te'mîn-i bilâd ve terfih-i hâl-i ibâda bezl ü makderet eylesesin ve kazâ-i mezkûrda mukîm yeniçeri ve cebeci ve top arabacısı ve gılmân-ı acemi ve kuloğulları ve tavâif-i askerî cümlesi seni üzerlerine serdâr ve zâbit bilip dâimâ itâ'at ü inkıyâd üzere olalar ve sen dahi kâffe-i umûrunu ahkâm-ı şer'-i şerîf ve kanun-ı kadîm-i emr-i münîfe tatbîk ve tavâif-i merkûmûndan bilâ-vâris-i ma'rûf fevt olanların metrûkâtlarını ma'rîfet-i şer'le zabt ve sûk-ı sultânîde fûrûht ve hâsıl olan esmânını cânib-i beytûlmâl için defter-i kassâmıyla Ocağ-ı âmire tarafına irsâline mübâderet ve beher hâl sükkân-ı vilâyetin ve fukarâ ve berâyânın emn ü istirahatlerin bâ'is hıdemât-ı pesendîde vücûda getirmeği mücidd ü sâ'î olup müceb-i mektûbla âmil olasın.

Tahrîren [fi] gurreti Recebi'l-ferd sene ihdâ ve erba'în ve mi'eteyn ve elf

Târîh-i mektûbdan üç mâh zabtı için zeyl-i mektûba şerh verildi.

68 [22a-2] Yeniçeri Ağası Mehmed'in Diyarbakır Serdarlığı'na tayin olunan Hacı Eyübzade Halil Ağa'ya görevlerini bildirir mektubu

Şerî'at-şî'âr Diyarbekir kadısı efendi -zîde fazlûhû- ba'de's-selâm inhâ olunur ki, taht-ı hükûmetinizde serdâr olan ref' olunup yerine üslûb-ı sâbık üzere kıdvetü'l-emâsil ve'l-akrân Hacı Eyübzâde Halil Ağa -zîde kadruhû- serdâr nasb u ta'yîn olmağın işbu mektûb tahrîr u irsâl olunmuşdu. İnşallahu te'âlâ vusûlünde gerekir ki merkûmu kazâ-i mezkûrun serdârlığı umûrunda kıyâm ve öteden beri olageldiği vechile zabt u rabt husûsunda i'ânet ve ihtimâm eylesesiz ve sen ki serdâr-ı merkûmsun, kazâ-i mezkûrun serdârlığı sana ihâle ve tefvîz olmağla gerekir ki kâ'ide-i kadîm ve kanun üzere zabt u rabt-ı neferât ve ahz u te'dîb-i haşarâtıyla tanzîm-i bilâd ve terfih-i hâl-i bilâda bezl ü iktidâr eylesesin ve kazâ-i mezkûrda mukîm ve müsâfir yeniçerileri ve cebeci ve topçu ve top arabacısı ve gılmân-ı acemi ve kuloğulları ve tavâif-i askerî cümlesi seni serdâr ve zâbit bilip dâimâ itâ'at ve inkıyâd üzere olalar ve sen dahi kâffe-i umûrunu ahkâm-ı şer'-i şerîf ve kanun-ı kadîm-i emr-i münîfine tatbîk ve tavâif-i merkûmûndan bilâ-vâris-i ma'rûf fevt olanların metrûkâtların ma'rîfet-i şer'le zabt ve sûk-ı sultânîde fûrûht ve hâsıl olan esmânını cânib-i beytûlmâl için defter-i kassâmıyla Ocağ-ı âmire tarafına irsâline mübâderet ve beher hâl sükkân-ı ahâlî-yi vilâyetin, fukarâ ve berâyânın emn ü istirahatlerin bâ'is hıdemât-ı pesendîde vücûda getirmeği mücidd ü sâ'î olup müceb-i mektûbla âmil olasın.

Tahrîren [fi] gurreti şehri Şevvâl sene ihdâ ve erba'în ve mi'eteyn ve elf

Mehmed hâlâ Ağa-yı Yeniçeriyân-ı Dergâh-ı âlî

69 [22b-1] Erzurum Kalesi muhafazasında görevli yeniçerilerin aylıklarına karşılık olarak Diyarbakır'daki zeamet ve timar erbabının vermesi gereken bedeliyenin tahsil edilerek gönderilmesi

Düstûr-ı mükerrerem müşîr-i müfahham nizâm'ül-âlem müdebbiru umûri'l-cumhûr bi'l-fikri's-sâkıb mütemmimü mehâmmi'l-enâm bi'r-re'yi's-sâib mümehhidü bünyâni'd-devleti ve'l-ikbâl müşeyyidü erkâni's-sa'âdeti ve'l-iclâl el-mahfûfu bi-sunûfi avâtıfı'l-meliki'l-a'lâ hâlâ Diyarbakir Vâlisi vezîrim Salih Paşa -edâmallahu te'âlâ iclâlehû- ve kıdvetü'n-nüvvâbi'l-müteşerri'in Âmid Nâibi Mevlânâ () -zîde ilmuhû- ve mefâhirü'l-emâsil ve'l-akrân alaybeyi ve çeribaşları -zîde kadrum- tevkî'-i refî'-i hümâyûn vâsıl olıcak ma'lûm ola ki, serhaddât-ı hâkâniyemden Erzurum kal'ası muhafazasında olan Dergâh-ı mu'allâ'm yeniçerilerinin iki yüz otuz dokuz senesine mahsûben müstahikk oldukları mevâcibleri için eşkinciyan zu'amâ ve erbâb-ı timâr Diyarbakir bedeliyesinin iki yüz otuz dokuz senesi mâlından bir kıt'a sebep-i tahrîr hükmü mücebince on bir bin yüz yetmiş yedi guruş havâle olunmuş olduğu beyânıyla meblağ-ı mezbûrun îcâb ve iktizâ edenlerden tahsîl ve kabzına me'mûra teslîmen neferât-ı merkûme taraflarına irsâl olunmak üzere emr-i şerîfim isdârı husûsu Ocağ-ı âmire'm tarafından bâ-arzuhâl istid'â olmakdan nâşî kuyûda mürâca'at olundukda kal'a-i merkûme muhafazasında olan Dergâh-ı mu'allâ'm yeniçerilerinin sâbıku'z-zikr iki yüz otuz dokuz senesine mahsûben müstahikk oldukları mevâcibleri için eşkinciyan zu'amâ ve erbâb-ı timâr Diyarbakir bedeliyesinin iki yüz otuz dokuz senesi mâlından sebep-i tahrîr hükmü mücebince meblağ-ı mezbûr on bin şu kadar guruş havâle olunmuş olduğu kuyûddan müstebân olmağla sen ki vezîr-i müşârûnileyhsin, meblağ-ı mezbûrun yerli yerinden ve îcâb ve iktizâ edenlerden inzimâm-ı re'y ü ma'rifetin ve ma'rifet-i şer'le ve alaybeyi ve çeribaşı ma'rifetleriyle tamâmen ve kâmilen tahsîl ve kabzına me'mûra teslîmen neferât-ı merkûme taraflarına irsâl ve tesyîri husûsuna bezl-i cell ü himmet eylemen fermânım olmağın hâssaten işbu emr-i celîlü'l-kadrim isdâr olunmuşdur. İmdi keyfiyet-i mantûk-ı emr-i şerîfimden ma'lûmun oldukda bâlâda bast u beyân olunduğu üzere neferât-ı merkûmenin mevâcibleri için bedeliye-i mezbûrenin sene-i merkûme mâlından havâle olunan meblağ-ı mezbûrun yerli yerinden ve îcâb ve iktizâ edenlerden inzimâm-ı re'y [ü] ma'rifetin ve ma'rifet-i şer' ve alaybeyi ve çeribaşları ma'rifetleriyle tamâmen ve kâmilen tahsîl ü kabzına me'mûra teslîmen neferât-ı merkûme taraflarına irsâl ve tesyîri husûsuna sarf-ı küll-i miknet eyleyesin ve siz ki nâib ve alaybeyi ve çeribaşları mûmâileyhimsiz, siz dahi müceb-i emr-i şerîfimle amel ü hareket ve hilâfından hazer u mücânebet eylemeniz bâbında fermân-ı celîlü's-şânım sâdır olmuşdur. Buyurdum ki, hükm-i şerîfimle () vardıkda bu bâbda vech-i meşrûh üzere şeref-yâfte-i sudûr olan işbu emr-i şerîf-i âlîşânımın mazmûn-ı münîfi üzere âmil olasız, şöyle bilesiz, alâmet-i şerîfe i'timâd kılasız.

70 [22b-2] Diyarbakır'daki voyvodalık ile gümrük ve tevabii mukataalarının el-Hâc İbrahim Ağa tasarrufuna verildiği

Medîne-i Diyarbekir'de mesned-nişîn-i mahfel-i hükm ü kazâ fazîletlü efendi -zîde fazluhû- ve şilahşorân-ı Hâssa'dan kıdvetü'l-emâcid ve'l-a'yân mütesellimimiz sa'âdetlü Mehmed Bey -zîde mecduhû- ve mefâhirü'l-emâsil ve'l-akrân a'yân ve vücûh-ı belde vesâir iş erleri -zîde mekâdiruhum- inhâ olunur ki, zabt u idâresi zîr-i mekîn-i hükûmet-temkînimizde müstakar olan medîne-i Diyarbekir'de vâki' voyvodalık ve gümrük ve tevâbi'i mukâta'aları işbu bin iki yüz kırk bir senesine mahsûben dahi bâ-fermân-ı âlî muhavvel-i uhde-i ihtimâmımız buyurulmuş ve voyvodalık-ı mezkûrun ve hâvî olduğu mukâta'âtının bir sene-i kâmile zabt u idâresi için tarafımızdan dahi erbâb-ı rüşd ü iktidârdan kimesnelere ihâlâ kılınmak nizâmı muktezâsından idiğine mebnî hâlâ kethüdâlık hizmetimizde mü[s]tahdem eşref-i ağavât-ı Harput'dan kıdvetü'l-emâcid ve'l-a'yân sa'âdetlü el-Hâc İbrahim Ağa -zîde mecduhû- uhdesine gümâşte ve tefvîz kılınmış olduğu sizler ki muhâtabûn-ı mûmâileyhimsiz, ma'lûmunuz oldukda voyvodalık-ı mezkûr ve gümrük ve tevâbi'i mukâta'âtının kemâ fi's-sâbık ağa-yı mûmâileyh ma'rifetiyle zabt u rabt etdirilmek ve ber-vech-i şürût-ı nizâm âidât ve hâsılât-ı şer'iyye ve rûsûmât-ı örfiyelerinin kemâ hüve's-şer' ve'l-kanun mûmâileyh tarafından ta'yîn olunan kimesnelere te'diye ve teslîm eylemek emrinde taraflarınızdan dahi lâzım gelen i'ânet ve muzâheret-i kâmilenin icrâsına sarf-ı makderet eylemeniz bâbında tenbîhi hâvî Dîvân-ı ma'âdin-i hümayûn ve Gümüşhane ve eyâ[le]t-i Diyarbekir ve mukâta'a-i Yeniil ve livâ-i Malatya'dan işbu buyuruldu tahrîr u ısdâr ve irsâl kılınmıştır. Bi-mennihî te'âlâ vusûlünde gerekdir ki ber-mûceb-i buyuruldu amel ü hareket ve hilâfından hazer u mücânebet eylesesiz deyü buyuruldu.

[Fî] 27 Receb sene [1]241

71 [23a-1] Diyarbakır Emtia Gümrüğü iltizam bedelinin sağlam akçe olarak Darbhane'ye gönderilmesi, gümrükte alınan ve verilen akçelerin değerinde olmasına ve çürük akçe olmamasına dikkat edilmesi

Medîne-i Diyarbekir'de mesned-nişîn-i şer'-i mübîn fazîletlü efendi -zîde fazluhû- ve me'zûnen bi'l-iftâ fekâhatlü efendi -zîde takvâhu- ve kıdvetü'l-emâcid ve'l-a'yân silâhşorân-ı Hâssa'dan mütesellimimiz necâbetlü Mehmed Bey ve mefâhirü'l-emâsil ve'l-akrân izzetlü Ömer Ağa ve voyvodamız İshak Ağa -zîde kadruhumâ- ve umûmen tüccârân vesâir iş erleri bi-ecma'ihim inhâ olunur ki, muhavvel-i uhde-i dâverânemiz olan medîne-i Diyarbekir'de vâki' Gümrük-i Emti'a Emâneti, Devlet-i Aliyye-i ebediye'nin mehâmm-ı lâzımü'l-ihimâm-ı cesîmesinden olup icâb eden bedel-i iltizâmının sağlam akçe olmak üzere cânib-i Darbhâne-i âmire'ye irsâl ve teslîmi emir ve irâde-i seniyye muktezâsından olduğu derkâr ve min ba'd gümrük-i mezkûreye âid olan akçelerin tüccârân vesâir taraflarından fiât-ı mukarrere-i mîriyesinden bir akçe ziyâde

verilmemesi ve mugâyir-i emr-i âlî fiâtından ziyâde çürük akçe verilmesine mütecâsir olanların te'dîb ü terbiyesi muktezâ-i irâde-i şâhânedan idiği emr-i âşikâr olmağla imdi siz ki muhâtabûn-ı mûmâileyhimsiz, vusûl-i buyuruldumuzda bundan böyle gümrük-i mezkûr tarafından ber-mûceb-i şürût alınagelen akçelerin fiât-ı mukarrere-i mîriyesinden bir akçe ziyâde verilmemesi emrinde ikdâm ve mübâderet ve cânib-i Darbhâne-i âmire'ye zarar u ziyânı mücib olur hareketin mütecâsirine mazhar-ı vehâmet olmakdan tüccârân vesâireyi himâye ve vikâyeye bezl-i makder[et] ü gayret ve ma'âzallahu te'âlâ gümrük-i mezkûr tarafına verilecek akçelerden fiâtından ziyâde verilmesi veyâhûd çürük akçe teklîf olunması lâzım gelir ise o makûleleri lede't-tahkîk mazhar-ı mücâzât olacaklarının başka vehâmet ü nedâmeti cümleye âid ve râci' olacağı kaziyyelerinin herkesin gûş u hûşuna ilkâya bezl-i cell [ü] miknet ve sen ki voyvoda-i mûmâileyhsin, sen dahi mûceb-i emr-i âlî gümrük-i mezkûra âid olan mebâliğâtı fiât-ı mukarreresinden bir akçe ziyâdeye almayarak ve çürük akçe kabûl eylemeyerek Darbhâne-i âmire'ye zarar u ziyânı mücib hareketden mübâ'adet ve bu husûsun bi'l-ittifâk rabt-ı nizâmına sarf-ı mâ-hasal ve sa'y ü liyâkat eylemeniz bâbında Dîvân-ı ma'âdin-i hümâyûn'dan ve Gümüştane ve eyâlet-i Diyarbekir ve livâ-i Malatya'dan işbu buyuruldu tahrîr u ısdâr ve () ile ba's ü tisyâr olunmuşdur. İnşallahu te'âlâ vusûlünde gerekdir ki vech-i meşrûh üzere amel ü hareket ve hilâfını mücib olur hâlâtın vukû'undan kemâl-i ittikâ ve mücânebet eylesiz deyü buyuruldu.

Fî 9 Ş. sene [12]41

72 [23a-2] Diyarbakır Mütesellimi Mehmed Bey'in azliyle yerine Hacı Seyfizade Ömer Ağa'nın tayin edildiği

Şerî'at-şi'âr hâlâ Diyarbekir kadısı ve müftüsü fazîletlü fekâhatlü efendiler -zîde fazlulumâ- ve mefâhirü'l-emâsil ve'l-akrân vücûh-ı memleket ve müte'ayyinât-ı vilâyet ve yeniçeri serdârı izzetlü ağalar -zîde kadrum- ve bi'l-cümle iş erleri ve söz sâhibleri ale'l-umûm inhâ olunur ki, bâ-fermân-ı âlî irâdesi uhde-i liyâkat ve istihâlimizde mustakar olan Diyarbekir eyâletine bundan akdem tarafımızdan mütesellim olan Mehmed Bey'in bâ-irâde-i aliyye azli icâb etmiş olup ve eyâlet-i mezkûrun kemâ fi's-sâbık zabt u rabt ve vedî'a-i Cenâb-ı Hâliku'l-berâyâ olan fukarâ-yı ra'iyet ve sekene-i ahâlî-yi memleketin mezâlîm-i ta'addiyâtından himâyet ü sıyânet ve ale'l-husûs icrâ-yı ahkâm-ı şerî'at-ı mutahhar[a]da bezl-i makderet ve ref' [ü] def'-i erâzil ü eşkiyâ ve mazarrat mâddelerinde ve bâ-irâde-i seniyye tahsîli müretteb olan emvâl-i mîriye ve mu'ayyenât-ı sâirenin vakt ü zamânında evvel be-evvel cem' ve tahsîl ile rü'yeti muktezî olan umûr-ı mehâmm-ı lâzımü'l-ihdimâmın idhâl-i dâire-i temşiyet ve nizâmı husûsâtında tarafımızdan kavıyyü'l-iktidâr bir mütesellim nasb ve irsâli lâ-büd olduğuna binâen Diyarbekir vücûh-ı hânedânından olup diyânet ü istikâmet ve sıdk u gayreti cümle indinde âşikâr ve hıdemât-ı lâzıme-i mühimmede mücerrebü'l-etvâr olan Hacı Seyfizade kıdvetü'l-emâcid ve'l-a'yân fütüvvetlü Ömer Ağa -zîde mecduhû- bu defa tarafımızdan

bi'l-istiklâl mütesellim nasb ve irsâl olunmuş olmağla sizler ki muhâtabûn-ı mûmâileyhimsiz, vusûl-i buyuruldumuzda ağa-yı mûmâileyhi cümleliz eyâlet-i mezkûrda murahhas ve müstakil mütesellim bilip emr u re'yine mutâba'at u mutâbakat ve me'mûr-ı idâresi olduğı kâffe-i husûsâtın tensîk-i şîrâze-i nizâmında mütesellim-i mûmâileyh ile bi'l-ittifâk gayret ve sarf ve sa'y-i makderet ve sen ki mütesellim-i mûmâileyhsin, sen dahi zâtında merkûz ü mermûz olan âsâr-ı gayret ü dirâyetini bu bâbda ibrâza mübâderetle me'mûr-ı idâresi olduğun kâffe-i husûsâtda mutabassırâne hareket ve zabt u rabt ve eşkıyâ ve memleket ve hıfz u himâyet-i fukarâ ve ra'yyet ve tahsîl-i emvâl-i mîriye ve mu'ayyenât mâddelerinde bi'l-istiklâl nasb ve nefsi-i ihtimâm ü dikkat ve şükr ü şikâyetin indimizde müsmir u müessir olduğı cihetle emr u re'yinden hâric harekât-ı nâ-marziyeye cesâret edenler her kim olur ise olsun te'dîbât-ı lâyıkalı icrâ olunmak için isim ve şöretleriyle tarafımıza inhâ ve i'lâma mübâderet ve Diyarbekir câddesinin bundan böyle dahi te'mîn-i ebnâ-yı sebîlin sâlimen güzârîşleri esbâbının istikmâlîne dikkat etmen bâbında me'mûriyetini hâvî Dîvân-ı ma'âdin-i hümâyûn ve Gümüşhane ve eyâlet-i Diyarbekir ve livâ-i [23b] Malatya'dan işbu buyuruldu tahrîr u ısdâr ve yedine i'tâ ve tisyâr olunmuşdur. Bi-mennihî te'âlâ vusûlünde gerekir ki vech-i meşrûh üzere ber-mûceb-i buyuruldu amel ü hareket ve hilâfından hazer u mücânebet ve mübâ'adet eylesesin deyü buyuruldu.

73 [23b-1] Diyarbakır eski Mütesellimi Şeyhzade Mehmed Bey'in borçlarının tahsil edilerek hazineye gönderilmesi

Medîne-i Diyarbekir'de mesned-nişîn-i şer'at-ı mübîn faziletli efendi ve kıdvetül-emâcid ve'l-a'yân mütesellimimiz sa'âdetli Ömer Ağa -zîde mecduhü- inhâ olunur ki, sâbık mütesellimimiz Şeyhzâde Mehmed Bey'in kâffe-i muhâsebesi tarafımızdan rü'yet ve tanzîm olunarak hazînemize külliyetli düyûnu müterâkim edip ol tarafda vâki' zimemât ve zehâir ve gümrük muhâsebesinin rü'yetiyle îcâb eden akçelerinin düyûnuna mahsûben tarafımıza irsâli lâzım gelmekle sizler ki muhâtabûn-ı mûmâileyhimsiz, vusûl-i buyuruldumuzda mîr-i mûmâileyhin medîne-i Diyarbekir'de olan zimemâtı lede't-tahkîk yerli yerinden tahsîl ve mevcûd zehâirinin râyicü'l-vakti üzere fûrûht olunarak hâsıl olan akçesini ve gümrük muhâsebesinin rü'yetiyle terâküm eden mebâligâni ma'rifet-i şer'le tahsîl ve derdest ederek hazînemize olan düyûnuna mahsûben nakden tarafımıza irsâl ve teslîme i'tinâ ve dikkat ve zehâir ve zimemât ve muhâsebesi husûsuna gâyetü'l-gâye ikdâm ve mübâderet ile hâsıl olan akçesiyle mûmzâ defterinin tarafımıza takdîmi husûsuna sa'y-i makderet ü gayret eylemeniz bâbında Dîvân-ı ma'âdin-i hümâyûn ve Gümüşhane ve eyâlet-i Diyarbekir ve livâ-i Malatya'dan işbu buyuruldu tahrîr ve () ile ba's ü tesyîr olunmuşdur. Bi-mennihî te'âlâ vusûlünde ber-mûceb-i buyuruldu amel ü hareket ve hilâfından tevakkî ve mücânebet eylesesiz deyü buyuruldu.

74 [23b-2] Palulu Hacı Sadık'ın terekesinin hazine tarafından zaptına ferman olduğundan vârisi Hacı Bakioğlu'nun terekeden aldıklarının geri alınması

Medîne-i Diyarbekir'de mesned-nişîn-i şerî'at-ı mübîn fazîletlü efendi -zîde fazlühû- ve kıdvetü'l-emâsil ve'l-a'yân mütesellimimiz sa'âdetlü Ömer Ağa -zîde mecduhû- inhâ olunur ki, bundan akdem Diyarbekir'de fevt olan Palulu Hacı Sadık'ın emvâl-i metrûkâtı bir nefer kerîmesine intikâl etmiş ise de müteveffâ-yı merkûmun kâffe-i muhallelâtının cânib-i mîrî için zabt u tahrîrine akdemce bir kıt'a fermân-ı âlî şeref-rîz-i sahîfe-i sudûr eylemiş olup el-hâletü hâzihî muhallelât-ı mezkûrenin afv olunması ma'lûm olmayarak hâlî üzere kaldığı derkâr iken Diyarbekir ahâlîsinden Hacı Bakizâde nâm kimesne muhallelât-ı müteveffâ-yı merkûmda şer'an irsim var diyerek müteveffâ-yı mezbûrun kerîmesi vasîsinden bir mikdâr şey ahzına mütebâdir olduğu ma'lûmumuz olmağla afv ve terki ma'lûm olmayan muhallelâtıdan irs da'vâsıyla bir nesne alınması mugâyir-i rızâ bir ma'nâ olmağla merkûm Hacı Bakioğlu vasiyy-i mezbûrdan her ne ahz eylemiş ise tamâmen ve kâmilen istirdâdı husûsuna ikdâm ve mübâderet eylemeniz bâbında Dîvân-ı ma'âdin-i hümâyûn ve Gümüşhane ve eyâlet-i Diyarbekir ve livâ-i Malatya'dan işbu buyuruldu tahrîr ve () ile ba's ü tesyîr olunmuşdur. Bi-mennihî te'âlâ vusûlünde gerekdir ki vech-i meşrûh üzere amel ü hareket ve hilâfından tevakkî ve mücânebet eylesesiz deyü buyuruldu.

75 [23b-3] Cami-i kebîr mahallesinden Hacı Mustafa Efendi b. Hacı Mehmed Efendi'nin aynı mahalledeki oturduğu evi oğlu Yusuf Efendi'ye satması

Medîne-i Âmid mahallâtından Cami'-i kebîr mahallesi sâkinlerinden Hacı Mustafa Efendi b. Hacı Mehmed Efendi meclis-i şer'-i şerîf-i enverde oğlu Yusuf Efendi mahzarında üzerine bundan akdem vefât eden zevcem Emetullah Hâtûn'un verâseti bana ve anası Ümmü Hâtûn'a ve sagîr oğlu Yusuf Efendi'ye münhasıra olup tereke-i müteveffîye-i mezbûreden oğlum merkûma ber-mûceb-i defter-i kassâm iki bin dört yüz guruş isâbet etmiş olup meblağ-ı mezkûr bi'l-velâye zabt u hıfzımda olmağla meblağ-ı mezkûr mukâbelesine mahalle-i mezbûrede vâki' ma'lûmetü'l-hudûd ve'l-cîrân büyütlü adîdeyi hâvî sâkin olduğum bir bâb menzili hâl-i sığârında fûrûht edip ber-vech-i muharrer bi'l-velâye merkûm için ahz u kabz ve kabûl etmiş olduğumdan menzili mezkûr on seneden beri mülk-i müşterâsı olup ber-vech-i mülkiyet merkûmun yedinde ibkâ olunsun deyü takrîr-i meşrûhum bir kıt'a hüccet-i şer'îyye olunsun dedikde gibbe't-tasdîk hıfzan li'l-makâl mâ vaka'a bi't-taleb ketb olundu.

Hurrire fî evâsıtı Cumâdelâhire li-sene ihdâ ve erba'în ve mi'eteyn ve elf

Şuhûdü'l-hâl: Müderrisîn-i kirâmdan Reîsülküttâb fazîletlü el-Hâc Abdullah Efendi, Aziz İmâmızâde Osman Efendi, Aziz İmâmı Mustafa Efendi, küttâb-ı mahkemedan Mehmed Esad Efendi, Abdurrahman Efendi, Hasankeyfli Mollâ (...), Mumcu Hacı Ömer Ağa

76 [24a-1] Diyarbakır'daki Ermeni reayası tarafından ödenmesi gereken vergilerin adil bir şekilde tahsil edilmesi

Şerî'at-meâb hâlâ Diyarbakır kadısı ve müftüsü faziletlü fekâhatlü efendiler -zîde fazluhumâ- ve kıdvetü'l-emâcid ve'l-a'yân mütesellimimiz fütüvvetlü Ömer Ağa -zîde mecduhû- ve mefâhirü'l-emâsil ve'l-akrân vücûh-ı memleket ve müte'ayyinân-ı vilâyet izzetlü ağalar -zîde kadruhum- vesâir iş erleri -zîde mekâdiruhum- inhâ olunur ki, Diyarbakır'de mütemekkin ehl-i zimmet Ermeni re'âyâsının ber-vech-i mu'tâd üzerlerine edâsı lâzım gelen tekâlîf-i vâride sâlyânelerinden efrâd-ı neferâtına hâl ve tahammüllerine göre hisse ifrâz ederek tahsiline beher sene ikdâm etmekte iseler de re'âyâ-yı mersûmenin her biri birer mahalle istinâd ile hisselerini edâda muhâlefet ve bunların hisselerine düşen vergileri bu cihetle kûsûr zimmîyân üzerlerinde kalarak bunlardan tahsîl olunageldiğinden zimmîyân-ı mersûme özür ve hayfî mûcib bir keyfiyet olduğunu bu defa tarafımıza inhâ ve bundan böyle zimmîyân üzerlerine vârid olan tekâlîf-i mu'tâde sâlyâneleri her bir neferin hâl ü tahammülüne göre hisse tahsîs olunarak adl ve tesviye üzere cem' ve tahsîl ve bir neferine hiçbir taraftan bu mâddelerde istishâb olunmayıp sâlyânelerinin ahz u tekmîl kılınması için tarafımızdan müsâ'ade istid'â etmeleriyle imdi sizler ki muhâtabûn-ı mûmâileyhimsiz, vusûl-i buyurulduğumuzda zimmîyân-ı mersûmânı bu husûsda himâyet ve sâlyânelerinden hisse ifrâz ettikleri neferâtı yerini terk etdirilmeyerek cümlesinden hisselerini ahz u tahsîl etdirilerek bundan böyle ale's-seviye beyenlerinde sâlyânelerini tekmîl alınmak üzere mübâderet ve sarf u hasal ve sa'y ü makderet eylemeniz bâbında Dîvân-ı ma'âdin-i hümâyûn ve Gümüşhane ve eyâlet-i Diyarbakır ve livâ-i Malatya'dan işbu buyuruldu tahrîr u ısdâr () ile irsâl olunmuşdur. Bi-mennihî te'âlâ vusûlünde gerekdir ki vech-i meşrûh üzere ber-mûceb-i buyuruldu amel ü hareket ve hilâfından hazer u mücânebet eylesesiz deyü buyuruldu.

[Fî] 3 N. sene [1]241

77 [24a-2] Diyarbakır'daki Melek Ahmed Paşa Camii Müderrisi Mevlâna Seyyid el-Hâc Abdullah'ın Belgrad Kadılığ'na tayin edilmesi

İftihârü'l-ulemâi'l-muhakkıkîn muhtârü'l-fuzalâi'l-müdekkikîn el-muhtassu bi-mezîdi inâyeti'l-meliki'l-mu'în medîne-i Diyarbakır'de vâki' Melek Ahmed Paşa Câmî-i şerîfi'nin ibtidâ altmışlı i'tibârıyla müderrisi olan Mevlânâ es-Seyyid el-Hâc Abdullah -dâme fazluhû- tevkî'-i refî'-i hümâyûn vâsil olıcak ma'lûm ola ki, sen ehl-i ilm ve sâhib-i fazilet olduğun ecilden sana Belgrad kazâsı ber-vech-i mevleviyet tevcîh olunmasını hâlâ Semendire Sancağı Mutasarrıfı ve Belgrad Kal'ası Muhâfızı düstûr-ı mükerrerem müşîr-i müfahham nizâmü'l-âlem vezîrim Abdurrahim Paşa -edâmallahu te'âlâ iclâlehû- inhâ ve iltimâs etmekden nâşî hakkında mezîd-i inâyet-i aliyye-i şâhâne ve meziyet-i re'fet-i seniyye-i pâdişâhânem zuhûra getirilip bin iki yüz kırk iki senesi Saferü'l-hayr'ı gurresinden zabt etmek üzere avâtıf-ı aliyye-i mülûkâne ve avâtıf-ı

behiyye-i hüsrevânemden eşref-rîz-i sudûr olan izin ve ruhsat-ı şâhâneme imtisâlen kazâ-i mezbûr ber-vech-i mevleviyet sana tevcîhini bilfi'l şeyhülislâm ve müfti'l-enâm olan a'lemü'l-ulemâi'l-mütebahhirîn efdalü'l-fudalâi'l-müteverri'în Kadızâde Mevlânâ Mehmed Tahir -edâmallahu te'âlâ fezâilehû- dahi işâret etmeleriyle mücebince amel olunmak emrim olmuştur. Buyurdum ki, izin ve ruhsat-ı hümâyûnumla sâdır olan fermân-ı celîlü'l-kadrim ve mevlânâ-yı müşârunileyhin işâretleri müceblerince zikir olunan Belgrad kazâsına gurre-i merkûmdan sen mutasarrıf olup beyne'l-ahâlî icrâ-yı ahkâm-ı şer'îyye-i Nebeviye ve infâz-ı evâmir-i aliyye-i Mustafavî'de -sallallahu te'âlâ alâ şâri'ihâ- bezl-i maddûr ve sa'y-i mevfûr eyleyesin, şöyle bilesin, alâmet-i şerîfe i'timâd kılasın.

Tahrîren fi'l-yevmi's-sâmin min Cumâdelâhire sene ihdâ ve erba'în ve mi'eteyn ve elf

Be-makâm-ı Kostantiniyye el-mahrûse

78 [24a-3] Mevlâna Harputî Seyyid İbrahim Efendi'nin Diyarbakır Kadılığı'na tayin edilmesi

İzzet-meâb şerî'at-nisâb Mevlânâ Harputî es-Seyyid İbrahim Efendi kâmyâb, ba'de't-tahiyye ve't-teslîm inhâ olunur ki, ber-vech-i arpalık mutasarrıf olduğum Âmid kazâsının umûr-ı şer'îyyesi işbu sene ihdâ ve erba'în ve mi'eteyn ve elf Şa'bânü'l-mu'azzam'ı guresinden cenâbınıza bi'n-niyâbe ihâle ve tefvîz olunmuştur. Gerekdir ki gurre-i merkûmede kazâ-i merkûma varıp beyne'l-ahâlî icrâ-yı ahkâm-ı şer'îyyeye mübâderet ve vâkı'a olan mevtâ-yı askeriye muhalledâtını ber-vech-i şer'î tahrîr u terkîm ve beyne'l-verese hasbemâ farazallah tevzî' ve taksîm eyleyip icrâ-yı ahkâm-ı şer'îyye ve infâz-ı evâmir-i sultâniyyeye ihtimâm ü dikkat birle câdde-i şerî'at-ı Muhammediye'den ser-mû udûle cevâz göstermeyesiz ve's-selâm.

El-fakîr Mehmed Arif -gufire lehû-

79 [24b-1] Âmid ahalisinden Ali b. Derbaz'ın, hanımı Hatice'nin terekesinden olan evi Şeyhmus adlı şahsın gassettiği iddiasının geçersiz olduğu

Âmid sâkinlerinden Ali b. Derbaz tarafından vekîl-i sâbitü'l-vekâlesi el-Hâc Ahmed Efendi meclis-i şer'î-i şerîf-i enverde işbu bâ' isü'l-kitâb Şeyhmus mahzarlarında üzerine sâkin olduğu bir bâb menzil müvekkilim merkûm Ali'nin zevcesi Hadice'nin mâlî olup ba'de vefâtihî verâseti zevci müvekkilim merkûm ile oğlu ve kızı İmiş'e münhasıra olup menzil-i mezkûru yedi seneden beri merkûm Şeyhmus gasben zabt etmekle men'î

bi'l-vekâle matlûbumdur deyü ba'de'd-da'vâ ve'l-istintâk merkûm Şeyhmus cevâbında fi'l-hakîka menzil-i mezkûr müteveffîye-i mezbûre Hadice'nin mâlî idi, lâkin hayâtında Medine nâm hâtûna fûrûht edip mezkûre Medine dahi Beyzad'a fûrûht edip mezbûre Beyzad dahi bir müddet mutasarrıf olduktan sonra bey'e arz eyledikde ba'de inktâ'î-ı rağabâti'n-nâs iki yüz altmış guruşa üzerimde karar-dâde olarak bana bey' ve temlik ve teslîm ve ben dahi iştirâ ve temellük ve tesellüm ve ahz u kabz ve kabûl edip semeni olan meblağ-ı mezkûru mezbûre Beyzad'a edâ ve teslîm eyleyip yedi seneden beri ber-vech-i mülkiyet mutasarrıf olmuşum deyü def'e tasaddîsi beyyineye havâle olunduktâ şuhûd-ı ahrâr-ı ricâl-i müslimînden Halil b. Mustafa ve Derviş b. Hasan meclis-i şer'e li-eclîş-şehâde hâzırân olup isre'l-istişhâd her birileri merkûm Şeyhmus'un def'-i meşrûhu üzere edâ-yı şehâdet-i şer'iyye eylediklerinde ba'de't-tezkiye hayyiz-i kabûlde olmağın mücebine menzil-i mezkûr merkûm Şeyhmus'un mülk-i müşterâsı olduğuna gibbe'l-hüküm müdde'î-i mezkûr bî-vech-i şer'î mu'ârazadan men' ve def' olduğu hıfzan li'l-makâl mâ vaka'a bi't-taleb ketb olundu.

Hurrire fi evâilî Şevvâli'l-mükerrerem sene ihdâ ve erba'în ve mi'eteyn ve elf

Şuhûdü'l-hâl: Hacı Fazıl Efendizâde fazîletlü Ömer Efendi ve Kara Hâfız Efendi, Şerif Efendi, Kurubeyzâde Hâfız Ağa, Mehmed Ağa

80 [24b-2] Behzadzade Aluş Ağa'nın vârisleri olan çocukları Hanife, Abdurrahman ve Hatice'nin Çopyan mahallesindeki arsalarını kardeşleri İsmail Ağa'ya, İsmail Ağa'nın da Cami-i kebîr mahallesindeki evini kardeşlerine satması

Medîne-i Âmid mahallâtından Çopyan mahallesi sâkinlerinden bundan akdem fevt olan Behzadzâde Aluş Ağa'nın sagîre kızı Hanife ve sagîr oğlu Abdurrahman'ın vasiyy-i mansûbları Heykel Abdullah Efendi bi'l-vesâye ve kebîre kızı Hadice bi'l-asâle meclis-i şer'-i şerîf-i enverde takrîr-i kelâm ve ta'bîr ani'l-merâmlarında müteveffâ-yı merkûmdan müntakîl ber-müceb-i şürût Vakf-ı Haremeyn[den] müteveffânın sâkin olduğu konağın selâmlık cânibinde birbiri üzere iki oda tahtı hizâsınca âhûr ve helâ ve avludan tûlen on zirâ' ve arzan yedi zirâ' ve üç rub' zerâyi' arsa senevî üçer guruş Haremeyn-i şerîfeyn'e îcâr vermek üzere nısfî bizlerin ve nısf-ı âharı karındâşımız İsmail Ağa'nın hakk-ı tasarrufunda olup kendi nısf hissemizin fûrûhtu lâzım gelmekle işbu bâ'isü'l-kitâb karındâşımız merkûm şerîkimiz İsmail Ağa'ya nısf hisse-i mezkûreyi dört yüz guruşa şürût-ı Haremeyn üzere bey'-i bâtt-ı sahîh-i şer'le bey' ve temlik ve teslîm eyledik deyü takrîr ve ber-vech-i muharrer merkûm İsmail Ağa dahi iştirâ ve ahz u kabz ve kabûl edip ve merkûm İsmail Ağa'nın dahi Cami'-i kebîr mahallesinde vâki' şirâ'en mâlik olduğu bir bâb menzilin bir taraftan Basmacı Hasan Beşe'nin vereseleri sâkin olduğu vakıf menzil ve bazen Sultân Sa'sa'a Câmî-i avlusu hücreleri ve bir taraf[1] câmî-i şerîfin memşâları ve bir tarafı Hacı Abdülganîzâde mülkü ve bazen

tarîk-ı âm bu hudûd ile mahdûd menzil derûnunda bir fevkânî meclis tahtı yine bir meclis ve bir eyvân ve çardak ve kiler ve matbah ve su kuyusunu ve memşâ ve avluyu müstemil ve senevî kırk para icâre-i zemîn vermek üzere bi-cemî'it-tevâbi' ve'l-levâhık menzil-i mezkûr merkûm İsmail Ağa sagîr karındâşı merkûm Abdurrahman ile sagîre kız karındâşı mezbûre Hanife ve kebîre kız karındâşı mezbûre Hadice'ye sekiz yüz guruşa bey' ve temlîk ve teslîm edip ber-vech-i muharrer vasiyy-i mûmâileyh Abdullah Efendi dahi sagîr ve sagîre için bi'l-vesâye ve mezbûre Hadice dahi bi'l-asâle iştirâ ve temellük ve tesellüm ve kabz ve kabûl edip semen-i bey' sekiz yüz guruşdan dört yüz guruşunu bâlâda mezkûr fûrûht eyledikleri nisf hisselerinin semenime takâs ve dört yüz [guruşunu] dahi merkûm İsmail Ağa meclis-i şer' de sagîr-i merkûm ve sagîre-i mezbûre Hanife'ye ve kebîr Hadice'ye hîbe edip onlar dahi bi'l-vesâye ve bi'l-asâle hibe-i mezbûreyi kabûl edip ve fimâ ba'd bâlâda mezkûr selâmlıkda olan Haremeyn Vakfı olan mahalleri[n] tamâmı merkûm İsmail Ağa'nın mülkü olup ve Cami'-i kebîr mahallesinde vâki' menzil-i mahdûd-ı mezkûr sagîr-i merkûm Abdurrahman ile sagîre Hanife ve kebîre Hadice'nin mülk-i müşterâları olup keyfe mâ yeşâ' ve yehtâr mutasarraf olmaları için hıfzan li'l-makâl mâ vaka'a bi't-taleb ketb olundu.

Hurrire fi evâhiri Zilka'deti's-şerîfe sene ihdâ ve erba'în ve mi'eteyn ve elf

Şuhûdü'l-hâl: Hâlâ Bâb Nâibi fazîletlü Kara Hâfız Mehmed Efendi, Tosun Mehmed, Hallâczâde Vâ'iz Mehmed Efendi, Mukâbeleci Hüseyin Efendi, Harbelizâde Mustafa Beşe odabaşı, Hacı Sadullah alemdâr, Hasankeyfli Osman Ağa, Allâf Seyyid Osman Beşe, Kalaycı Abdurrahman Beşe, Na'lbendzâde Bekir Beşe

81 [25a-1] Hoca Ahmed mahallesinden Zeliha bt. Hacı Hasan Ağa'nın üç talâkla kocası Sinan'dan boşanması

Medîne-i Âmid mahallâtından Hoca Ahmed mahallesi sâkinelerinden işbu bâ'isetü'l-kitâb Zeliha bt. Hacı Hasan Ağa tarafından vekîl-i müsecceli Hacı Mustafa Efendi meclis-i şer'-i şerîf-i enverde Sinan tarafından vekîl-i müsecceli Hacı Ahmed Efendi mahzarında üzerine da'vâ ve tasdîr-i müdde'âsında müvekkilem mezbûre Zeliha merkûm Sinan'ın zevce-i menkûhası olup merkûm Sinan Ramazân-ı şerîf'in ikinci gecesi kumâr oynarsam zevcem mezbûre talâk-ı selâse ile benden boş olsun deyü şart ve ta'lîk etmekle el-hâletü hâzihî merkûm Sinan kumâr oynayıp müvekkilem mezbûre istimâ' eyledikde babasının hânesine gidip talâk-ı selâse ile boş olmağla mehri ve üç mâh on gün nafakası talep ve aliverilmesi matlûbumdur deyü bi'l-vekâle da'vâ, gibbe's-suâl vekîl-i merkûm Hacı Ahmed Efendi külliye inkâr edicek, müdde'îye-i mezbûre vekîli Hacı Mustafa Efendi'den bir defa müdde'â[sına] beyyine talep olundukda şuhûd-ı ahrâr-ı ricâl-i müsîmînden Ahmed b. Mollâ İsmail meclis-i şer'e li-ecli's-şehâde hâzır olup isre'l-istişhâd merkûm Sinan kumâr oynamaması için talâk-ı selâseye ta'lîk eyledi,

ba'dehû kumâr oynadı deyü edâ-yı şehâdet-i şer'îyye edip ve Mehmed b. Abid dahi merkûm Sinan şart ve ta'lik-i mezkûrdan sonra Ramazân'ın altıncı gecesi kumâr oynadı deyü edâ-yı şehâdet-i şer'îyye eylediğinde vekil-i merkûm Hacı Ahmed Efendi cevâbında merkûm Sinan Ramazân'ın beşinci günü beldeden çıkıp gitdi ve şehâdet eyledikleri gün bunda değil idi, bu husûsa tevâtürüm vardır deyü def'e tasaddî eyledikde Bekir Beşe ve Mustafa Beşe ve Kadızâde Mustafa ve Mehmed Beşe ve İbiş ve Mustafa ve Mollâ Şeyhmus merkûm Sinan Ramazân'ın ikinci gecesi kumâr oynamayım deyü talâk-ı selâseye şart ve ta'lik eyledi, beşinci günü bu memleketden çıkıp gitdi deyü edâ-yı şehâdet eylediklerinde şehâdetleri ve müceb-i şer'îsi fetvâ-yı şerîfe havâle olundukda kütüb-i mu'tebereden nakl-i sarîh ile: "Zeyd ile Amr ve Bekir kumâr edersem zevcesi Hind üç talâk boş olsun deyü şart ve ta'lik etdikden sonra Ramazân-ı şerîf'in beşinci günü altıncı gecesi kumâr etdi deyü şehâdet etdiklerinde ancak altı aded ricâl-i müslimînden ve bir racül-i zimmî Bekir-i mezbûr mücerred kumâr etdi deyü şehâdet etdikleri beldeden fırâr etdi deyü şehâdet edip gayr-ı mevzi'de ya gayr-ı belde kendisini ol günde görmeksizin ol altı ricâl-i müslimîn ile racül-i zimmînin şehâdetleri makbûle olur mu?" El-cevâb: "Olmaz." "Şehidâ aleyhi bi-kavlin ev fi'lin yelzemu aleyhi bi-zâlike mislü icâretin ev bey'in ev kitâbetin ev talâkın ev itâkın ev katlin ev kısâsın fi mekanin ve zamânin ve vasefâhu fe-berhene'l-meşhûdü aleyhi ennehû lem-yekûn yevme izin semme lâ-tukbelü. *Bezzâziye ve Ankaravî*" nakl-i sarîhiyle mûmzâ fetvâ mücebince şehâdetleri makbûle olmadığından başka müdde'îye-i mezbûrenin vekîli Hacı Mustafa Efendi cevâbında Ramazân'ın altıncı günü bu beldeye olduğuna tevâtüren şahidlerim vardır deyü def'e tasaddîsinde Yunus b. Mehmed, Ömer [b.] İbrahim, Salih b. Hasan, Şeyhmus b. Osman, Osman b. Mehmed ve Mehmed b. İsa ve Delininoğlu Derviş Beşe ve Hacı Mustafa b. Hacı Hasan vesâir[ler]i merkûm Sinan Ramazân'ın altıncı günü bu beldeye idi ve hattâ subaşı sirkat husûsu için merkûmu tutup habse götürdükdere'yen bi'l-ayn gördük deyü vekil-i merkûm Hacı Ahmed Efendi huzûrunda tevâtüren edâ-yı şehâdet-i şer'îyye eylediklerinde tevâtür kesîr olduğundan şehâdetleri hayyiz-i kabûlde olmağın mücebince zevce-i mezbûre Zeliha bt. Hacı Hasan talâk-ı selâse ile mutallaka olduğu sâbit ve sübûtuna hükmi-i şer'î lâhık olup da'vâ olunan üç mâh on günlük nafakası ve mehr-i mücceli merkûm Sinan'dan lâzım geldiği hıfzan li'l-makâl mâ vaka'a bi't-taleb ketb olundu.

Hurrire fi evâhiri Zilka'deti's-şerîfe sene ihdâ ve erba'in ve mi'eteyn ve elf

Şuhûdü'l-hâl: Bâb Nâibi Hâfız Efendi, sâbık Bakikulu Mehmed Ağa, Halifezâde İbrahim Efendi, Kavas Ahmed b. Mollâ İbrahim, Kâtib-i Mahkeme Osman Efendi, Kâtib-i Mahkeme Esad Efendi, Kâtib-i Mahkeme Yusuf Efendi, Kâtib-i Mahkeme İmâm Efendi, Muhzırbaşı Hacı İsmail Ağa, Muhzır Kâhyası Mehmed Ağa

82 [25a-2] Kudüs'te ölen Vanlı Magsi Ayveris'in terekesinin Kayyum Kazgancı İkob'a teslim edilmesi

Fi'l-asl Van şehri ahâlîsinden ve re'âyâsından iken medîne-i Diyarbekir'de bir müddet ikâmet ve mütemekkin edip ba'dehû Kudüs-i şerîf'de mürd olan Magsi Ayveris'in zâhirde vâris-i ma'rûf ve ma'rûfesi olmamak zu'muyla terekesine vâzî'ül-yed olan hâlâ Diyarbekir voyvodası tarafından beytûlmâl kabzına me'mûr Mehmed Emin Ağa meclis-i şer' de Diyarbekir mütemekkinlerinden Kazgancı Odabaşı demekle ma'rûf Magsi İkob muvâcehesinde üzerine mürd-i mersûmun altı yüz guruş nakd-i mevcûduyla elli guruşluk eşyâ da'vâsı ve beytûlmâl tarafından talep eyledikde mersûm Kazgancı İkob cevâbında fi'l-hakîka elli guruşluk eşyâsı indimde mevcûd, lâkin altı yüz guruşu Kudüs-i şerîfe gidecek vakit benden ahz ve ma'rifetimle Yazıcıoğlu Maksi Tomas'a teslim edip ol dahi Kudüs-i şerîf'de aynıyla tamâmen ve kâmilen mürd-i mersûma teslim edip ve eşyâ-yı mezkûre[yi] bi'l-emâne indime teslim eyledikde eğer gelmez isem Van şehrinde zevce ve sagîr oğlum İkob tarafından her kim gelir ise ona teslim eyle deyü ikrâr ve bundan başka bir nesnesi olmadığma ve nakd-i mevcûdu Kudüs-i şerîf'de teslim olunduğuna merkûm Kazgancı İkob'dan beyyine talep olundukda hâl ber-minvâl-i muharrer olduğunu beytûlmâlci mahzarında Maksi İstapan ve Maksi Bedros nâmân zimmîler meclis-i şer' de beytûlmâlci mahzarında edâ-yı şehâdet-i şer' iyye eylediklerinde ve mersûm emânetkâr ve mü'temen olduğu lede's-şer' zâhir olup ve elli guruşluk eşyâ-i mezkûresine gâib zevcesiyle oğlu sagîr İkob'a kayyum nasb kibel-i şer' den nasb u ta'yîn olundukdan sonra eşyâ-i mezkûrdan ba'de'l-harc ve'l-masârif sahhu'l-bâkî Kazgancı İkob'a teslim olunan defteridir ki ber-vech-i âtî zikr u beyân olunur:

Hurrîre fi evâhiri min şehri Zilka'deti's-şerîfe sene ihdâ ve erba'în ve mi'eteyn ve elf

Yorgan 20 guruş	Köhne minder ve şilte 5 guruş	Külâh 2 adet 3 guruş	Gömlek, yemenî uçkur 3 guruş	Köhne kuşak ve kîse 3,5 guruş
Sabun 5 kalıp 1,5 guruş	Sandık hırdavât 8 guruş	Devât ve enfiye kutusu 1 [aded] 4 guruş	Köhne şalvar 3 guruş	

Yekûn: 50 guruş. Eşyâ bahâ yalnız elli guruşdur.

Minhe'l-ihracât

Dehyek-i beytûlmâl 5 guruş	Dehyek-i mahkeme 5 guruş	Hizmet-i beytûlmâlci 1 guruş	Kaydiye, hüddâmiye, kalemiye 3 guruş

[Yekûn]: 14 guruş. Cümle-i masârif yalnız on dört guruşdur.

Sahhu'l-bâkî: 36 guruş. Yalnız otuz altı guruşdur.

Hisse-i zevce-i gâibe: 4,5 guruş

Hisse-i ibn-i sagîr İkob gâib: 31,5 guruş

Hisse-i zevce-i gâib ile hisse-i ibn-i sagîr-i gâib bi'l-kıyâmeti Kazgancı Maksî İkob'a teslim şüd.

83 [25b-1] İnsanların gaffet ve cehaleti ve bir takım kimselerin aldatmaları sonucunda İslâm'ın esaslarını terk etmeleri üzerine söz konusu durumun önüne geçilmesi için gerekli eğitimin verilerek herkesin dinî emir ve yasaklara uymalarının sağlanması

Düstûrûn-ı mükerremûn müşîrûn-ı müfahhamûn nizâmü'l-âlem müdebbiru umûri'l-cumhûr bi'l-fikri's-sâkıb mütemmimü mehâmmi'l-enâm bi'r-re'yi's-sâib mümehtidü bünyânî'd-devleti ve'l-ikbâl müşeyyidü erkânî's-sa'âdeti ve'l-iclâl el-mahfûfûn bi-sunûfi avâtîfi'l-meliki'l-a'lâ Anadolu'nun ortakolu yemîn ü yesârıyla nihâyetine varınca vâki' vüzerâ-yı izâm -edâmallahu te'âlâ iclâlehûm- ve e'âzîmü'l-ümerâî'l-kirâm efâhimü'l-küberâî'l-fihâm ulü'l-kadr ve'l-ihtirâm ashâbü'l-izz ve'l-ihtişâm el-mahfûfûn bi-mezîdi inâyeti'l-meliki'l-a'lâ mîrimîrân-ı kirâm -dâme ikbâluhum- ve akzâ kuzâtî'l-müslimîn evlâ vülâti'l-muvahhidîn ma'âdinü'l-fezâil ve'l-yakîn râfi'ü i'lâmî's-şerî'atı ve'd-dîn vârisü ulûmi'l-enbiyâi ve'l-mürselîn el-muhtassûn bi-mezîdi inâyeti'l-meliki'l-mu'în mevâlî-i fihâm -zîdet fezâilehum- ve mefâhirü'l-kuzât ve'l-hükkâm ma'âdinü'l-fezâil ve'l-keâm kuzât ve nüvvâb ve müftü ve müderrişîn ve ulemâ ve sulehâ ve e'imme ve hutabâ -zîde fazluhum- ve mefâhirü'l-emsâl ve'l-akrân mütesellimîn ve voyvodagân ve a'yân vesâir zâbitân ve vücûh-ı ahâlî ve bi'l-cümle iş erleri -zîde kadruhum- tevkî-i refî-i hümâyûn vâsıl olıcak ma'lûm olduğu üzere dîn-i İslâm'ın esâs ve menbâsı kitâbullahın ahkâm-ı celîlesine ve sünen-i seniyye-i Hazret-i Peygamberîye kemâl-i mütâba'atla şer'-i şerîfin her bir emir ve nehyine inkıyâd ve mutâva'atdan ibâret ve ale'l-husûs kelime-i şehâdetden sonra savm u salât husûsları akdem-i ferâiz-i dîniyeden olarak belki ehl-i İslâm'ın İslâmiyet'ine zâhirde ancak bunlar alâmet iken ma'âzallahu te'âlâ bir vakitden beri ekser-i nâsı gaffet ve cehâlet istîlâ ve bazılarını bir takım erbâb-ı rafz u ilhâd idlâl u iğvâ ederek sâir ferâiz ve vâcibât şöyle dursun imâd-ı dîn-i mübîn olan beş vakit namâzı bile terk ve türlü türlü menâhî ve fuşşiyâtı bî-pervâ irtikâb ve i'tibâr ile perde-i nâmûs-ı şerî'atı hazf u hetk etmekte ve hattâ ekser-i kurâ ve kasabâtda câmi' ve mecidler mesdûd ve mu'attal kalıp ve minârelerinde ezân-ı Muhammedî okunmayıp namâzı kılanlar dahi cemâ'atı terk ile a'zam-ı şe'âyir-i dîniyeden olan şeyleri kayırmamakda ve ulemâdan bulunanlar ceheleden olanlara ta'lîm-i dîn ve diyânet edelim demeyip erbâb-ı cehâlet dahi necât-ı uhreviyesine sebep-i müstakil olan ilmihâl ve diyânetini öğrenmeğe rağbet etmediklerinden mâ'adâ kendileri câhil kaldıkları misillü evlâdlarının câhil olmalarını dahi düşünmeyerek çocuklarını

mektebe vermeyip verenler dahi beş altı yaşına geldiği gibi alıp san'ata verdiklerinden sabîler dahi küçükden cehâletle büyüyüp İslâm ve şer'at ve dîn ve devlet ne demek olduğunu bilmeyerek nice nice şenâ'at ve nehâbete cür'et eylemekte ve bazı yerlerde ne'uzu billahi te'âlâ fart-ı cehâletle tahlîl-i muharremât misillü küfrü müeddî olacak derecelerde sû'-i i'tikâd, rafz u ilhâda mübtelâ olmakda oldukları mesmû'-ı şâhânem olup ehl-i İslâm'ın bu derece gaflet ve cehâlet ve bu mertebelerde sû'-i i'tikâd ve adem-i mübâlâta ibtilâları kendilerine ukûbât-ı uhreviyeyi müstelzim olacağından mâ'adâ dünyâda dahi terbiye-i ilâhiye ve mucâzât-ı âcileye giriftâr olmalarına bâ'is olacağı âşikâr ve ez-cümle ekser-i zamâne halkının kitâb ve sünnete muhâlif bu derece ahvâl-i reddiye ve a'mâl-i seyyiye inhimâk ve ızrârlarından nâşî nâsiye-i hâllerinden nûr-ı îmân ve mehâbet-i dîniye gün be-gün zâil ve tenezzül olmasıyla a'dâ-yı dîne cür'et gelerek ümmet-i Muhammed hakkında her türlü sûikasd ve ihânet dâ'iyesine düşmelerine sebep olmakda idiği zâhir u nümûdâr ve hâlbuki hazret-i Vâcibü'l-Vücûd dîn ü Devlet-i Aliyye'mizi esâs-ı şer'-i mutahhar ile müesses ve müşeyyed ve ol vechile ilâ yevmi's-sâ'at muhalled ve müebbed buyurup zât-ı Hilâfet-meâbı dahi *"innâ ce'alnâke halîfeten fi'l-arz"* kerîmesince halîfe-i rûy-ı zemîn ve hâmî-i dîn-i mübîn ve imâmü'l-müslimîn buyurmuş olduğundan zîr-i cenâh-ı âtîfet-i şâhânemde müstazıl olan kâffe-i tavâif-i İslâmiye'yi râh-ı müstakîme da'vet ve kitâb ve sünnete mugâyir menâhî ve me'âsiden men' u zecr ile dünyâ ve ukbâda ducâr-ı cezâ ve hüsrân olmakdan himâyet ü sıyânet eylemek zimmet ve himmet-i pâdişâhânem lâzım ve muktezî ve taraf-ı eşref-i şâhânemden emr-i bi'l-ma'rûf ve nehy-i ani'l-münker etmek lâzıme-i hâlden olduğu vâzıh ve celî olmak cihetiyle cümle memâlik ve bilâd ahâlîsine vazîfe-i İslâmiyet ve diyânetleri güzelce tenbîh [26a] ve îkâz olunup bismillah *"etî'ullahe ve etî'u'r-rasûle ve üli'l-emri minküm"* âyet-i celîlesi mantûk-ı münîfine imtisâl etmeyip de mütenebbih olmazlar ise bi't-tahkîk muktezâ-yı şer'-i şerîf üzere îcâb eden te'dîbâtlar icrâ etdirilmek derece-i vücûba varmış olduğu bâhir u bedîdâr olmağla siz ki vüzerâ-yı müşâr ve mîrimîrân ve mevâlî ve kuzât ve nüvvâb ve müftü ve ulemâ ve mütesellimîn ve a'yân vesâir mûmâileyhimsiz, hilye-i diyânet ve ittikâ ile tahallî ve dâire ve tevâbi' ve müte'allikâtınıza salâh-ı hâlleri levâzımına evkât-ı hamse[ya] cemâ'atle te'diyye dikkat ve müdâvemet ederek sâniyen zîr-i hükûmet ve idârenizde olan bi'l-cümle kazâ ve kasabât ve kurâ ahâlîlerinin diyânet ve İslâmiyetlerine dikkat birle içlerinde mesâil-i dîniyeden gâfil olanlar kendilerine farz-ı ayn olan ilmihâllerini bilip öğrenmekliğe ve şe'âir-i İslâmiye'den olan hâlât-ı müstahsene ile amel etmekliğe sa'y-i bî-mahâl eylemeleri kendilerine dünyâ ve âhiretde mucib-i felâh u sa'âdet ve ma'âzallah hilâfını irtikâb müstevcib-i hüsrân ü nedâmet ve müstelzim-i ikâb u şiddet olacağımı yegân yegân ifâde ve ifhâm ve ale'd-devâm bu emr-i vâcibü'l-i'tinâyâ bi'l-ittihâd ikdâm ve ihtimâm ile fîmâ ba'd terk-i salât ve irtikâb-ı fuhşiyât ve rafz u ilhâd ve adem-i mübâlât ve sû'-i i'tikâda mübtelâ ve musırr olanlara sagîr ve kebîr her kim olur ise olsun kitâbullah hükmünce taraflarınızdan emr-i bi'l-ma'rûf ve nehy-i ani'l-münker farîzası üzere peşîn tenbîh ü nasîhat ve dinlemeyen olursa şer'-i şerîfe mürâca'atla şer'an müstahikk olduğu ta'zîr u te'dîb ve ikâme-i hudûd ve terhîb sûretlerini bilâ-te'hîr icrâyâ mübâderet ederek herkes şerâit-i İslâmiye ve akâid-i dîniyesini bilip sagîr ve kebîr mükellef olduğumuz edâ-yı ferâiz-i ilâhiye ve icrâ-yı sünen-i seniyyeye muvâzabet ve i'tinâ ve

tahsîs-i nusûs-ı kâtî'a-i sübhâniye ile farziyeti müsbet ve İslâmiyet'e alâmet olan evkât-ı mefrûzayı cevâmi' ve mesâcidde cemâ'atle edâ ve minârelerde beş vakit ezân-ı Muhammedî kırâatla akîb-i salât-ı mefrûzada mansûriyet-i dîn ve makhûriyet-i keferi-i müşrikîn için ez-dil ü cân hayr ile du'â ve kitâb [ve] sünnete muhâlif kâffe-i muharremât ve menhiyâtdan kemâliyle ictinâb ü ittikâ ve evlâdlarını mürâhık derecesine varmadıkça ve ilmihâl ve şerâit-i İslâmiyesini öğretmedikçe mektebden alıp başka san'ata vermemeklikle ve'l-hâsıl genç ve ihtiyâr bi'l-cümle ümmet-i Muhammed câhilliğin dâreyinde vehâmetini düşünüp bu bâbda birbirlerinden utanmayarak hemen Hak'dan utanıp bilmedikleri mesâil-i dîniyelerini tahsîl ve amel etmeğe sa'y eylemeleri esbâbını istihsâl ile siz dahi bu bâbda ihrâz-ı me'sûbât-ı celîle etmeğe bezl ü sa'y ü makderet eylemeniz fermânım olmağın tenbîhen ve ihtimâmen ve cümle mü'min ve muvâhidini hâb u gâfletden îkâzen işbu emri celîlü'l-kadrim ısdâr ve sadrîa'zamım silâhşorlarından kıdvetü'l-emâsil ve'l-akrân el-Hâc Ali -zîde kadruhû- ile tisyâr olunmuşdu. İmdi muktezâ-yı irâde-i hayret-ifâde-i şâhânemi her birilerinin gûş u hûşlarına tefhîm ve telkîn ve dinlemeyip irtikâb-ı menâhîde musırr olanlar iki cihânda mazhar ve muâhaze ve ikâb olacakları keyfiyetini dahi ifâde ve tebeyyün ederek bâlâda beyân olunduğu vechile büyük ve küçük herkes tahsîl-i ilmihâl eyleyerek ve iki âlemde bâ'is-i felâh u necât olan cisri-i metîn-i şerî'at-ı mutahhariyeye temessük ederek icrâ-yı farîza-i Hazret-i Bârî ve ihyâ-i sünen-i seniyye-i Cenâb-ı Risâlet-penâhî kâlen ve kîlen ihtimâm ve muvâzabet husûsuyla evkât-ı mefrûzâtın cemâ'atle edâsına müdâvemet ve şe'âyir-i İslâmiye'den olan her bir husûsa ihtimâm [ü] dikkat eylemeleri hâlâtının istikmâline taraflarınızdan ale'd-devâm nezâret ü dikkat ve dinlemeyenler hakîkat-i hâl ve kudretlerine göre şer'an lâzım gelen ta'zîr u te'dîblerini icrâya mübâderet ve îcâb eder ise Dersaadet'ime dahi inhâya müsâra'at ve her hâlde mezîd ve sa'y ü gayret-i kat'î-i matlûb-ı şâhânem idiği ve işbu tenbîhât-ı dîniye ve şer'iyyenin hiçbir vakitte ardı tutulmayarak ve bundan böyle Dersaadet'imden taraf taraf hafî me'mûrlar nakliyle taharrî ve teccüss olunacağına binâen taraflarınızdan lâzım gelen ikdâmdan kusûr olunduğu haber alınır ise ibtidâ sizler muâhaze ile hilâf-ı emr ve tenbîh hareketde ısrâr edenler haklarında lâzım gelen te'dîbât-ı mukayyededen bilâ-imhâl icrâ kılınacağı ma'lûmunuz oldukda ber-minvâl-i muharrer amel ü hareketle ihyâ-i dîn-i mübîne sarf-ı bâdî-yi liyâkat ve hilâfından mübâ'adet eylemeniz bâbında fermân-ı âlişânım sâdır olmuşdur. Buyurdum ki, hükmüm vusûl buldukda bu bâbda vech-i meşrûh üzere şeref-yâfte-i sudûr olan fermân-ı vâcibü'l-ittibâ' ve lâzımü'l-imitsâlîmin mazmûn-ı itâ'at-makrûnuyla amel ü hareket ve hilâfından tevakkî ve mübâ'adet eyleyesiz, şöyle bilesiz, alâmet-i şerîfe i'timâd kılarsız.

Tahrîren fî evâhiri min şehri Şevvâli'l-mükerrrem sene ihdâ ve erba'în ve mi'eteyn ve elf

Be-makâm-ı Kostantiniyye el-mahrûse

İşbu emri şerîfle devletlü şeyhülislâm efendimiz hazretlerinin dahi bir kıt'a mübâşiri yedinde mazmûn-ı fermân-ı âlî olduğu işbu mahalle şerh verilmiştir.

84 [26b-1] Diyarbakır imdad-ı hazeriyesi ilk taksiti tevzi ve taksim defterlerinin tanzim edilerek gönderilmesi

Medîne-i Âmid'de seccâde-pirâ-yı şerî'at-ı garrâ ve me'zûnen bi'l-iftâ fazîletlü diyânetlü fekâhatlü efendiler hazerâtı -zîde fazluhumâ- ve müderrisîn-i kirâm-ı zevî'l-ihtirâmdan fazîletlü efendiler ve kıdvetü'l-emâcid ve'l-a'yân Serbevâbîn-i Dergâh-ı âlî sa'âdetlü Mustafa Ağa -zîde kadruhû- ve kıdvetü'l-emâsil ve'l-akrân Âmid Serdârı izzetlü Halil Ağa -zîde kadruhû- ve ağavât ve iş erleri -zîdet mekâdiruhum- inhâ olunur ki, ez-kadîm eyâlet-i Diyarbekir'den bâ-fermân-ı âlî vüzerâ-yı izâm efendilerimiz hazerâtına senevî taksiteyn ile ta'yîn ve tahsîs buyurulan yirmi bin guruş imdâd-ı hazeriyelerinin kıst-ı evveli olan on bin guruş re's-i sene Muharremü'l-harâm'a menût olmağla işbu bin iki yüz kırk iki senesi Muharrem'i duhûl ve tevzî'i evân[1] hulûl etmiş olup mebâliğ-i mezbûre on bin guruş devletlü veliyyü'n-ni'am Mehmed Emin Paşa efendimiz hazretlerinin hazîne-i devletlerine âid ve râci' olduğundan mebâliğ-i mezbûre cümle ma'rifetleri ve ma'rifet-i şer'le medîne-i Âmid'in hâvî bi'l-cümle kazâ ve nevâhî ve nefsi şehir esnâfına tevzî' ve taksîm ve iktizâ eden defter-i mümziye ve mürâselât-ı şer'iiyelerin tanzîm ve tertîb ve tarafımıza tesyîre müsâra'at ve bezl-i cell [ü] miknet eylemeniz zımında işbu buyuruldu tahrîr u irsâl ve () ile tisyâr olunmuşdur. Bi-mennihî te'âlâ gerekidir ki ber-müceb-i buyuruldu amel ü hareket ve hilâfından hazer u mücânebet eyleyesiz ve's-selâm.

Fî gurreti M. sene [1]242

Mîr İsmail Goranlızâde
Mütesellim-i Diyarbekir hâlâ

85 [26b-2] Fatih Mehmed Paşa mahallesinde öldürülen Posto v. Beyoş'un vârislerinin ölüme sebep olanlarla diyet konusunda sulh oldukları

Medîne-i Âmid mahallâtından Fatih Mehmed Paşa mahallesi mütemekkinlerinden iken bundan akdem katîlen mürd olan Posto v. Beyoş'un verâseti zevcesi Sara v. Esto ile kebîrân oğulları Mosi ve Biyo ve sagîrân oğulları Küyo ve Tosno'ya münhasır olup zevce-i mezbûre bi'l-asâle ve sagîrân-ı mezbûreye taraflarından bi'l-vesâye ve ibn-i kebîrân bi'l-asâle meclis-i şer'-i şerîf-i enverde Cennân Mollâ Şerif ve Terecioğulları Ahmed ve Bekir ve Anter Velioglu Mehmed ve Sipâhi İbrahim Ağa ve Hâfız Yakub b. Hacı Esad ve Mutrib İbrahim Ağa ve kölesi Tayfur ve zimmî Ruhâlî Esper ve zimmî Oseb ve Sâzbend Abdo mahzarlarında üzerlerine Sem'ânzâde köşkünde gece ile mevrûsumuz mürd-i mersûmu piştov ile darb ve der-akab mürd olmağla diyetini taleb [ve] suâl, merkûmûn külliyyen inkâr edip muslihûn tavassutuyla beş yüz guruşa sulh olunup sulh-ı mezkûru meclis-i şer'de tamâmen edâ ve teslim olunup merkûmun zimmeterini zevce-i metrûke bi'l-asâle ve sagîrân taraflarından bi'l-vesâye ve ibney kebîrân Mosi

ve Biyo bi'l-asâle ibrâ-i âm ile ibrâ ve ıskât-ı hak edip deyn-i mezkûra müte'allik merkûmûn Cennân Şerif ile Terecioğulları Ahmed ve Bekir ve Mehmed ve Sipâhi İbrahim ve Hâfiz Yakub ve Mutrıb İbrahim ve Köle Tayfur, Ruhalı Esper ve zimmî Oseb ve Sâzband Abdo'nun zimmetlerinde bir akçe ve bir habbe mutâlebemiz kalmadığını müş'ir taktır-i meşrûhalarımızı zabt ve bir kıt'a hüccet-i şer'iyeye olunsun dedikde gibbe't-tasdîk hıfzan li'l-makâl mâ vaka'a bi't-taleb ketb olundu.

Hurrire fi evâsıtı Muharremi'l-harâm senete isneteyn ve erba'în ve mi'eteyn ve elf

86 [27a-1] Âdile Sultan'ın doğumu üzerine her tarafta şenlikler yapılması

Ba'de'l-elkâb vilâdet emri

Tevkî'-i refî'-i hümâyûn vâsıl olıcak ma'lûm ola ki, cenâb-ı sâni'ü'l-mülk ve'l-melekût ve mükeddirü'd-duhûr ellezî yehibu li-men yeşâ'ü inâsen ve yehibu li-men yeşâ'ü'z-zükûr, te'âlâ şânuhû an-vasameti idrâki's-şu'ûrun meşiyet-i ezeliye-i Yezdâniye ve irâdet-i lem-yezeliye-i Sübhâniyesiyle selâtn-i izâm-ı adâlet-âyîn ve havâkîn-i kirâm-ı nasfet-rehinin zât-ı behiyyü's-simâtları dürrütü't-tâc-ı Saltanat ve Hilâfet ve ârâyiş-efzâ-yı sedîr-i şâhî ve şevket olmaları âmme-i ibâda bâ'is-i ârâmiş ve kâffe-i bilâda vesîle-i emn ü âsâyiş olup zuhûr-ı nesl-i nesîlleri dahi cümle-i âlemiyâna mûris-i inbisât ve bâdî-i envâ'-ı mesârr u neşât olmakdan nâşî bi-hamdihî sübhânehû ve te'âlâ bu defa dahi matla'-ı sulb-i şâhânemden nûr-ı ibdâ'-ı sübhâni sâti' ve ahter-i mevhibe-i samedânî lâmi' olup işbu bin iki yüz kırk bir senesi Şevvâlül-mükerrrem'inin on beşinci Pazartesi günü duhter-i sa'd-ahter-i mülûkânem Âdile Sultân -aliyyetü's-şân etâlallahu ömrehâ mede'z-zamân- mehd-i vücûda zîver-efzâ-yı şuhûd olmakdan nâşî bi'l-cümle kâtinîn-i makarr-ı Hilâfet'im mesrûr u şâdmân olarak gülbin-i levha-i şevket-i şâhâne ve nihâl-i riyâz-ı Hilâfet-i şehinşâ[hâ]nem olan nice şehzâdegân-ı civân-bahtun karîben cilve-sâz-ı menassa-i zuhûr olması temennâlarıyla dest-güşâ-yı dergâh-ı hazret-i mu'tiyül-âmâl olduklarına mebnî bu inâyet-i ilâhiyeye teşekkür Âsitâne-i sa'âdet-âşiyân'ım ve cevânib ü eknâfında üç gün top şenlikleriyle levâzım-ı şâdî ve meserret icrâ olunup işbu beşâret-i pür-meymenin Memâlik-i Mahrûse'me dahi neşriyle kâffe-i ibâdullahın hisse-yâb-ı envâ'-ı meserret kılınmaları ve lâzime-i tahdîs-i ni'am-ı celîle-i Bârî olmağın i'lâmen ve ifhâmen işbu emri şerîfim ısdâr ve fukarâyı ücret-i mübâşiriye masârından vikâyeten beher kazâdan fakat yirmi beşer guruş hizmet-i mübâşiriye verilmek üzere sadrî'zam tatarlarından el-Hâc Mehmed Tatar ile irsâl olunmuşdur. İmdi bu atıyye-i ilâhiye ve mevhibe-i sübhâniyenin ifâ-yı levâzım-ı teşekkürü zımnında füzûnî-i eyyâm-ı ömr ü devlet-i şâhâne ve tezâyüd-i kıvâm-ı fûrû-şevket-i pâdişâhânem için du'â-yı hayret-ihtivâ ve senâ-yı icâbet-intimâya cümle tarafından itmâm ve devâm olunmak matlûb-ı mülûkânem idiği siz ki vüzerâ-yı müşâr ve mîrimîrân ve mevâlî ve kuzât ve nüvvâb vesâir mûmâileyhimsiz, ma'lûmunuz oldukda mazmûn-ı emri âlîşânımı cümleye i'lân ü işâ'a birle bâkûre-i hadîka-i Saltanat'ımın imtidâd-ı ömr ü devleti

ve dūdmân-ı Hilâfet ve şevketimin şehzâdegân-ı necâbet-unvân ile revnak-tırâz olması niyâzıyla meşâyıh ve ulemâ ve zühhâd ve sulehâ vesâir bendegân-ı hüdâ ile mesâcid ve mehâfilde icrâ-yı levâzım-ı du‘â ve îfâ-yı merâsim-i hamd ü senâya iştigâl ve muvâzabet eylemelerini tenbîh ü telkîne mübâderet ve Dersaadet'imde olunduğu misillü üç gün husûn ve kılâ'da top şenlikleriyle şân-ı şevket-i Saltanat-ı Seniyye'm icrâ kılınarak ızhâr-ı meserret ü şâdmânîye müsâra‘at ve bu vesîle ile mikdâr-ı mezkûreden ziyâde hizmet verilmek ve nâm-ı âhar ile hafî ve celî fukarâya bir akçe ve bir habbe tarh u tevzî‘ olunarak ta‘addî ve renciş vukû‘a gelmekden hazer u mücânebet eylemeniz bâbında fermân-ı âlîşânım isdâr olunmuştur. Buyurdum ki, () vusûl buldukda bu bâbda vech-i meşrûh üzere şeref-yâfte-i sudûr olan fermân-ı vâcibü'l-ittibâ‘ ve lâzımü'l-imtisâlimin mazmûn-ı itâ‘at-makrûnuyla amel ü hareket eyleyesiz, şöyle bilesiz, alâmet-i şerîfe i‘timâd kılâsız.

87 [27b-1] Yeniçeriliğin kaldırılması sonucu memleketlerine gönderilen şahısların daha sonra birer bahane ile İstanbul'a gelmek isteyecekleri beklenildiğinden bunlara izin verilmemesi

Ba‘de'l-elkâb yeniçeri husûsunun emri

Tevkî‘-i refî‘-i hümâyûn vâsıl olıcak ma‘lûm ola ki, çend-rûz mukaddemce sahîfe-pirâ-yı sudûr olan emr-i şerîfimde tafsîl ü beyân kılındığı vechile yeniçeri eşkiyâsı dîn [ü] devlete ihânet ve kitâbullaha ve şerî‘ata muhâlefetle ızhâr-ı bağı ü isyân etmiş olduklarına mebnî ber-muktezâ-yı şerî‘at-ı mutahhara ittîfâk-ı umûm ve icmâ‘-ı ümmet ile yeniçerilik nâmı rûy-ı arâzîden külliyyen def‘ ve ilkâ olunarak fesâd u hiyânetde eli ve medhali olanlar bir taraftan me‘mû[r]lar ma‘rifetiyle tutulup ber-mûceb-i fetvâ-yı şerîfe haklarında lâzım gelen mu‘âmele-i te‘dîb icrâ kılınmış ve kılınmakta ve ez-kadîm Dârü's-Saltanatı's-seniyye'mde aralık aralık icrâsı mühim ve mu‘tâd olan yoklama usûlüne bir müddetden beri bakılamamak cihetiyle müctemi‘ olan eşhâs-ı mechûleden olup açıktan açığa cünha ve kabâhati tebeyyün etmeyen hammâl ve manav ve dellâk vesâir Ekrâd ve Etrâk makûleleri dahi bir taraftan yedlerine mürûr tezkireleri verilerek varıp vatan ve memleketlerinde zirâ‘at ü hırâsetleriyle meşgûl olmak üzere takım takım vilâyetleri câniblerine i‘zâmlarıyla Âsitâne-i devlet-âşiyânemin bu makûle eşhâs-ı muhtelifeden tathîri sûretine bakılmakta ise de bunlar Âsitâne-i sa‘âdet'imde kolaylıkla akçe kazanmaklığa alışmış olmaları sebebiyle vilâyetlerinde ikâmet vesâirleri misillü zirâ‘at ü hırâset etmecliği istemeyerek arası çok gecikmeksizin asılsız birer maslahat peydâsıyla memleketlerinden tezkire alarak üçer beşer Dersaadet'ime gelmeğe başlayacakları derkâr ve bundan böyle men‘-i mürûr nizâmına evvelkiden birkaç kat ziyâde ikdâm olunarak o misillü çift ve çubuk kaçgını bir takım Etrâk ve Ekrâd vesâir başıboş eşhâsın Dersaadet'ime salıverilmemesine kemâliyle ikdâm ve dikkat îcâb-ı vakt ü hâlden ve irâde-i kâtı‘a-i mülûkânem muktezâsından idiği bedîhî ve âşikâr olmağla siz ki vüzerâ-yı müşâr ve mîrimîrân ve mevlânâ ve kuzât

ve nüvvâb vesâir mûmâileyhimsiz, bu husûsa cümleliz bi'l-ittifâk takayyüd ve ihtimâm ederek taht-ı hükûmetinizde kâin mahallerden Âsitâne-i sa'âdet'ime gelmek isteyenlerin bu tarafda görülecek bir gûne maslahat-ı sahîhası olduğu tebeyyün eder ise mahalli hâkiminden maslahatını mübeyyin i'lâm ve tekmîl-i maslahat etdikden sonra yine avdet etmeleri şartıyla kefile rabt ile mürûr tezkiresi verilmesi ve maslahat-ı sahîhası olmayıp da bu tarafa azîmeti evvelki gibi mücerred kâr u menfa'at arzına ve İstanbul'da hizmet dâ'iyesine mebnî ise zinhâr ve zinhâr o makûlelere i'lâm ve tezkire vermemesi ve her bir mahalde dahi yedlerinde olan i'lâm ve tezkirelere im'ân-ı nazar-ı dikkat ve kendilerini dahi istintâk ile fî nefsi'l-emr Dersaadet'ime gelmesi mühim ve muktezâ-yı maslahat zımında ise salıverilip, olmadığı hâlde izi üzerine çevirilmesi esbâbını istihsâle mezîd-i sa'y ü mübâderet eylemeniz fermânım olmağın tenbîhen ve ikdâmen ve te'kîden ve ihtimâmen mahsûsan işbu emr-i şerîfim isdâr ve sadria'zamım tatarlarından kıdvetü'l-emâsil ve'l-akrân () -zîde kadruhû- ile tisyâr olunmuştur. İmdi ba'd-ezîn men'-i mürûr mâddesine gerek mahallerinde ve gerek esnâ-yı râhda gereği gibi i'tinâ ve dikkat olunarak sahîh maslahatı olanlardan mâ'adâ o misillü hammâllık ve manavlık ve hizmetkârlık vesâir esnâflık etmek üzere şahs-ı vâhidin yedlerine tezkire verilmemesi ve tezkire verilmiş ise de yollarda i'tibâr olunmayarak yine derhâl geri i'âde kılınması irâde-i kâtî'a-i cihândârânem muktezâsından idiği ve bu bâbda iğmâz ve rehâvet ve hâtır ve gönüle ri'âyet veyâhûd tama'-ı hâm-ı vehâmet-encâma meyl ü rağbetle yedlerine tezkire verilerek ol makûle eşhâsın Dersaadet'ime gelmeleri lâzım gelir ise Dersaadet'im etrâfında memerr ve ma'berlerde olan me'mû[r]lar tarafından tutulup lede't-tahkîk tezkire verenlerin hâl ve şânına göre lâzım gelen te'dîbât-ı şedîdeleri icrâ kılınacağından başka geçip uğradığı mahaller hâkimi ve zâbitânının dahi adem-i dikkatlerine haml ile haklarında her türlü te'dîbât-ı şedîde icrâ olunarak emsâline ibret olunacağı ma'lûmunuz oldukda ona göre amel ü hareketle icrâ-yı emr u irâde-i pâdişâhâneme ihtimâm ü dikkat ve hilâfindan ziyâde hazer u mücânebet eylemeniz bâbında fermân-ı âlişânım sâdir olmuştur. Buyurdum ki, vusûl buldukda bu bâbda vech-i meşrûh üzere şeref-yâfte-i sudûr olan fermân-ı vâcibü'l-ittibâ' ve lâzımü'l-ımtisâlimin mazmûn-ı itâ'at-makrûnuyla amel ü hareket eylesiniz.

88 [28a-1] Ka'bi köyündeki Ermeni kilisesinin tamirine izin verilmesi

İşbu i'lâm derûnunda musarrah Ka'bi karyesinde kâin ta'mîre muhtâc kenîsâ-yı Ermeniyân ma'rifet-i şer'le keşf ve mu'âyene olduğundan bir şey ziyâde tevsi' ve terfi'e cesâret olunmayarak tıbk-ı hey'et-i asliyesi üzere ber-mûceb-i fetvâ-yı şerîfe ta'mîr u termîmine tarafımızdan izin ve ruhsat kılınmış olmağla ferd-i vâhid tarafından dahl ve ta'arruz olunmaya deyü.

Ma'rûz-ı dâ'î-i devâm-ı ömr ü Devlet-i Aliyye'leridir ki,

Alay Başçavuşu Hacı Sadık Ağa mübâşeretıyla keşfine emir buyurulan Diyarbekir

civârında Ka'bi nâm karyede vâki' bir bâb kenîsânın keşf u mesâhası için kıbel-i şer' den Reîsülküttâb Hâfız Mehmed Efendi dâ'ileri müvellâ nasb olunup efendiyi mûmâileyh dahi mübâşir-i mûmâileyh kullarıyla karye-i mezbûreye lede'l-vürûd kenîsâ-i mezbûrenin civârân-ı erba'ası ve irtifâ'-ı kadîmi keşf u mesâha olundukda arzan kible cânibi ve şimâl taraf beynleri on üç neccârı üç parmak ve cânib-i şarkdan cânib-i garba olan ciderânı beynleri yirmi beş buçuk neccârı ve irtifâ'-ı kadîmi altı neccârı ve sekiz parmak olduğunu mahallinde keşf u mesâha ve alâ vukû'ihî mahallinde tahrîr ve meclis-i şer'e vürûd edip mücebince kenîsâ-yı mezbûrenin kaddi ve arzı bâlâda mezkûr mesâha üzere olduğu ve karye-i mezbûre ahâlîsi dahi yedlerinde olan: "Ahâlîsi ehl-i zimmet olan karyede vâki' kadîmî kenîsenin duvarları münhedim olsa hâkimü'ş-şer' ve hâkim-i örf ma'rifetleriyle terfî' ve tevsî' olunmaksızın hey'et-i asliyesi üzere şer'an ta'mîr olunur mu?" El-cevâb: "Olunur". "Ve yu'âdü'l-münhedimetü min gayrı naklin *Mültekâ* ve ilâ mekânin âhara ve lâ-ziyâdete fi binâin ev nakzın" nakliyle mûmzâ bir kıt'a fetvâ-yı şerîfe mücebince ta'mîrine ruhsat ve izin iltimâsında oldukları huzûr-ı fâizi'n-nûr-ı âsafânelerine i'lâm olundu. Bâkî emr u fermân devletlü efendim hazretlerindir.

89 [28a-2] Kili ve Türkmen kazalarındaki timar ve zeamet sahiplerinden isyan eden ve şakavete kalkışanların ellerinden timar ve zeametlerinin alınması

Kıdvetü'l-emâsil ve'l-akrân Diyarbekir Alaybeyisi izzetlü Ali Ağa -zîde kadruhû- inhâ olunur ki, Diyarbekir sancağında vâki' Kili ve Türkmen kazalarında mütemekkin ashâb-ı ze'âmet ve erbâb-ı timâr ber-müceb-i şürût-ı pâdişâhî üzerlerine edâsı lâzım gelen hizmete adem-i rağbetlerinden başka cümlesinin dahi dâire-i itâ'atden hurûc ile zirve-i isyân ve şakâvete urûclarına binâen o makûle dağınık ze'âmet ve timâra mutasarrıf olmaları menâfi'-i rızâ-yı cenâb-ı tâcdârî ve şürûtun mugâyiri idiği sen ki mîralay-ı mûmâileyhsin, ma'lûmun oldukda kazâteyn-i merkûmeteynde mütemekkin olup tarîk-ı itâ'atden nükûl ile meslek-i isyâna hulûl eden ashâb-ı ze'âmet ve erbâb-ı timârın taht-ı tasarruflarında olan ze'âmet ve timârâtın şürûtunuz mücebince cümlesi def' u ilkâya mezîd-i i'tinâ ve dikkat ve bu bâbda müsâ'ade ve himâye ve ketm ü ihfâ misillü hareketle mehâbet-i pâdişâhîye mugâyir olmakdan ittikâ ve mübâ'adet eylemeniz bâbında Dîvân-ı Diyarbekir'den işbu buyuruldu tahrîr u ısdâr olundu. Bi-mennihî te'âlâ meâl-i keyfiyet ma'lûmun oldukda ber-müceb-i buyuruldu amel ü hareket ve hilâfından hazer u mücânebet eylesin deyü.

Fî 25 S. sene [1]242

90 [28a-3] Şeyh Matar mahallesinde ölen Antoş v. Osib'in kızı Sidi'ye nafaka takdiri

Âmid mahallâtından Şeyh Matar mahallesi sâkinlerinden iken bundan akdem mürd olan Antoş v. Osib'in sagîre kızı Sidi'nin bâ-hüccet-i şer'îyye vasiyy-i mansûbu ammîsi Fetho meclis-i şer'î-i şerîf-i enverde takrîr-i kelâm ve ta'bir ani'l-merâmında vasîsi olduğum sagîre-i mersûme rûz-merre nafaka ve kisve bahâya eşedd-i ihtiyâcla muhtâc olup üzerine mikdâr-ı kifâyeye nafaka ve kisve bahâ farz ve takdîr olunmak matlûbumdur dedikde hâkim-i hâsım-ı müstetâb-ı vâlâ-cenâb-ı muvakki'-ı sadr-ı kitâb tûbâ lehû ve hüsn-meâb efendi hazretleri târîh-i kitâbdan beher yevm altmış akçe nafaka ve kisve bahâ farz ve takdîr buyurup ber-vech-i muharrer mersûm dahi meblağ-ı mefrûza-i mukadderi kabûl ve lede'l-hâce istidâneye ve hîn-i zaferde sagîre-i mersûmenin babasından müntakil mâli üzerine rücû'a izin verildiği hıfzan li'l-makâl mâ vaka'a bi't-taleb ketb olundu.

Hurrire fi evâili şehri Rebî'ilevvel senete isneteyn ve erba'în ve mi'eteyn ve elf

91 [28a-4] Şeyh Matar mahallesi ahalisinden ölen Antoş v. Osib'in kızı Sidi üzerine amcası Fetho'nun vasi, dedesi Losik'in nâzır tayin edilmesi

Âmid mahallâtından Şeyh Matar mahallesi mütemekkinlerinden iken bundan akdem Bağdad'da mürd olan Antoş v. Osib'in verâseti zevcesi Ron v. Antoş ile karındaşı Fetho ve anası Tomik ve sagîre kızı Sidi[ye] münhasıra olup sagîre-i mezbûrenin hâl-i kibârına değin babasından müntakil hisse-i irsiye-i şer'îyyesini zabta ve hıfza bir vasî nasbı lâ-büd ve ehemm olmağla her vechile ma'mûrül-hâl ve vesâyet uhdesinden gelmeğe kâdir olduğu lede's-şer' mütebeyyin olan sagîre-i mezbûrenin ammîsi mersûm Fetho'yu hâkim-i hâsım-ı müstetâb-ı vâlâ-cenâb efendi hazretleri vasî nasb u ta'yîn buyurup ber-vech-i muharrer mersûm dahi kabûl ve umûrunu rû'yete ta'ahhüd edip mücebince vasiyy-i mezbûre üzerine bir nâzır nasbı dahi ehemm olmağın ez-her cihet nezâret-i mezkûreye muktedir olduğu bi'l-ihbâr zâhir olan sagîre-i mezbûrenin ceddesi mersûm Losik'i hâkim-i hâsım-ı müşârunileyh efendi hazretleri nâzır nasb u ta'yîn edip ber-vech-i muharrer mezbûr dahi nezâret-i mezkûreyi kabûl edip ve umûrunu rû'yete ta'ahhüd ve iltizâm birle vasiyy-i mersûm umûr-ı vesâyeti nâzır-ı mersûm ma'rifetiyle rû'yete tenbîh-i şer'î olduğuna hıfzan li'l-makâl mâ vaka'a bi't-taleb ketb olundu.

Hurrire fi evâili şehri Rebî'ilevvel senete isneteyn ve erba'în ve mi'eteyn ve elf

92 [28b-1] Âmid Müftülüğü'ne Halil el-İlâhi Efendi'nin tayin edilmesi

İzzet-meâb Âmid kazâsında me'zûnen bi'l-iftâ olan Halil el-İlâhi Efendi ba'de's-selâm inhâ olunur ki, kazâ-i mezbûrda beyne'l-ahâlî hüsn-i sülûkunuz olduğu tarafımıza bâ-mahzar ve bâ-i'lâm ihbâr olunmağla kazâ-i merkûmda kemâkân iftâya tarafımızdan sana izin verilmiştir. Gerekdir ki lede'l-istiftâ esahh-ı akvâl-i e'imme-i Hanefiye -aleyhim-rahmetü Rabbi'l-beriyye- ile iftâ edip kütüb-i mu'tebereden nakl-i sarîh ve imzâlarında Âmid müftüsü olduğunu tasrîh eylesin ve's-selâm.

Hurrîre fi'l-yevmi's-sâdis min Muharremi'l-harâm senete isneteyn ve erba'în ve mi'eteyn ve elf

El-fakîr Kadızâde Mehmed Tahir -ufiye anhu-

93 [28b-2] Bozulan ve eski özelliğini kaybeden yeniçeri teşkilâtının kaldırılıp yerine Asâkir-i Mansûre-i Muhammediye adıyla yeni bir ordu kurulması

Düstûr-ı mükerrem müşîr-i müfahham nizâmü'l-âlem müdebbiru umûri'l-cumhûr bi'l-fikri's-sâkıb mütemmimü mehâmmi'l-enâm bi'r-re'yi's-sâib mûmehhidü bünyâni'd-devleti ve'l-ikbâl müşeyyidü erkânî's-sa'âdeti ve'l-iclâl el-mahfûfu bi-sunûfi avâtufi'l-meliki'l-a'lâ hâlâ Diyarbekir Vâlîsi vezîrim Ebulbud? Mehmed Paşa -edâmallahu te'âlâ iclâlehû- ve kîdvetü'n-nüvvâbi'l-müteşerri'în Âmid Nâibi Mevlânâ -zîde ilmuhû- ve mefâhirü'l-emâsil ve'l-akrân a'yân vesâir zâbitân ve vücûh-ı ahâlî ve bi'l-cümle iş erleri -zîde kadrum- tevkî'-i refî'-i hümâyûn vâsıl olıcak ma'lûm ola ki, cümle ümmet-i Muhammed'e ma'lûm olduğu üzere bu dîn-i mübîn ve devlet-i Muhammediye'nin bidâyet-i zuhûru ve ba'dehû şark ve garbî ihâta etmesi mutlaka şerî'at-ı mutahhara ve seyf-i cihâd sâyesinde olup cemî'-i zamânda a'dâ-yı dîne mukâbil olacak asâkir-i müsîmîn ve guzât-ı muvahhidînin vücûdundan lâ-büd olduğundan Devlet-i Aliyye-i ebediyyü'd-devâmımda mukaddemâ yeniçeri ocağı tanzîm olup ezmân-ı sâlifede geçen yeniçeri askeri vardıkları cihâd ve gazâda düşmana göğüs vererek gösterdikleri sebât ü metânet ve ulû'l-emre inkıyâd ve itâ'atleri sebebiyle yüzlerinden bunca fütûhât zuhûra gelmiş ise de giderek içlerine uygunsuzluk ve türlü türlü fesâd karışıp ve eski itâ'atleri itâ'atsizliğe mübeddel olup yüz seneden beri gittikleri seferlerde aslı yokdan türlü türlü erâcîf peydâsıyla teşeddüd ve adem-i itâ'atleri cihetiyle firâr ani'z-zahf ârını irtikâb ederek bunca kılâ' ve memâlikim eyâdi-i küffârda kalmasına sebep olduklarından mâ'adâ a'dâ-yı dîn dahi bu hâlimizi gördükçe millet-i İslâmiye'nin bütün bütün acz ve teşeddüde haml ile ma'âzallahu te'âlâ beyzâ-i münevvere-i İslâmiye'yi külliyyen şikest etmek dâ'îye-i fâsidesiyle refte refte metâlib ve iddi'âlarını artırarak günden güne fenâlaşmış dört tarafımızı kefere-i a'dâ kuşatmak derecesine vardığından bu hâlde bizler dahi gayret-i İslâmiye'yi ele alıp dînimiz uğrunda düşmanlarımızın hakkından gelecek sûretle çâresini bulmak farz derecesine varmış ve şimdiye kadar vâki' olan seferlerde

bi'd-defa'ât müşâhede ve tecrübe olunduğu vechile küffârın kolaylıkla nâil olduğu galebe sûreti mücerred mu'allem asâkir-i mâlinden neş'et eylediği tebeyyün eylemiş olduğuna binâen iki yüz iki seferi hitâmından sonra ve gerek muahharan iki defa mu'allem asker tertîbine zarûrî teşebbüs olunmuş iken yeniçeri tâifesi hem kendileri işe yaramayıp ve hem bunları istemeyerek ictisâr eyledikleri kıyâm ve hareketleri sebebiyle ol tertîbleri ta'tîl ve ilkâ etdirmiş olduklarından mâ'adâ şimdiye kadar bi'd-defa'ât mütecâsir oldukları vak'a-i şen'alar sebebiyle rûh-ı âlem mesâbesinde olan birkaç pâdişâh-ı merhûmun telefine dahi bâ'is olmuşlardır. Hâl böyle iken bunlar[a] yine kadîm ocak nazarıyla bakılarak bekâları hakkında bir şey denilemeyip bu âna değin cânları ister ise itâ'at ve istemezler ise fesâd ve şakâvet etmekliği âdet edindiklerinden her ne kadar kendi aramızda tahammül olagelmış ise de ne fâide dînimiz düşmanlarının durmayıp bizim bu hâlimizi gördükçe fırsat addiyle etrâfımızı alarak Allah Te'âlâ hıfz eylesin, külliye izmihlâlimize çalınmakda olduklarına binâen geçende bu keyfiyetler Bâb-ı Şeyhülislâmî'de akdolunan Meclis-i Şûrâ'da cümle vüzerâ-yı izâm ve ulemâ-i a'lâm ve ricâl-i devletim ve yine ocağ-ı mezbûrun mecmû'-ı zâbitânı hâzır oldukları hâlde cümleye beyân ve inbâ ve taraf-ı şer'-i şerîfden isticlâb ve istifâ olunarak kıbel-i şer'-i enverden verilen fetvâ-yı şerîfe ve umûmen hatem ve imzâ olunan hüccet-i şer'iyye mücebince mücerred i'lâ-i kelimetullahi'l-ulyâ niyet-i hâlisasıyla küffârın medâr-ı aliyyesi olan hiyel ü hud'asına mukâbil asâkir-i İslâmiye dahi evvelâ iltizâm-ı diyânet ve itâ'at ve sâniyen fenn-i cihâd ve sanâyi'-i harbiyeyi ta'lîm ve ta'allüm ile kesb-i mahâret etmekden gayrı çâre olmadığı zâhir olmak cihetiyle vâki' olan ittifâk-ı umûm ve icmâ'-ı ümmet vechile yeniçeri ocağının kadîm usûl ve kanunlarının hiçbirisine halel gelmemek üzere fakat beher ortadan yüz ellişer nefer ulûfelü mu'allem eşkinci neferâtı tahrîr olunmasına karâr verilmiş ve ol vechile beytül mâl-i müslimînden bu kadar akçe ve ulûfe sarfi zarûrî ihtiyâr olunarak tahrîre başlanıp bir taraftan dahi kimesnenin kadîmî esâme ve yevmiyesine halel gelmeyeceği ve bu ittifâk-ı umûm [ve] icmâ'-ı ümmete muhâlif [29a] her kim söz söyler ve hilâfi hareket eder ise fetvâ-yı şerîfe mücebince demi heder olarak cezâsı tertîb olunacağı cümleye i'lân ve [i]şâ'a olunmak ve ba'dehû ta'lîm ve ta'allüme bed' ile yazılan neferâta esliha ve elbiseler verilmiş iken bu kadar olunan tenbihât-ı dîniye ve vesâyâ-yı şer'iyyenin yine fâidesi olmayarak işbu mâh-ı Zilka'de'nin dokuzuncu Perşembe gecesini bağteten ayaklanıp ibtidâ Ağakapısı'nı ve sonra Bâbîâlî'yi vesâir bazı mahalleri basarak yağma ve gâret ve ellerine geçen *Mushaf-ı şerîf*'i bıçakla paralayıp sâir vechile dahi şe'âir-i dîniyeye ihânet ve türlü türlü şenâ'at ve fezâhat birle gûyâ "ta'lîmi, ta'allümü istemeyiz" diyerek ızhâr-ı bağy ü tuğyânı ve bu bâbda şerî'at-ı mutahharaya ve fetvâ-yı şerîfeye ve Devlet-i Aliyye'm ve ulemâ-i a'lâma itâ'at ü inkıyâdları olmadığını i'lân ve Devlet-i Aliyye'min ta'lîm-i şer'î için ellerine verdiği eslihayı bî-muhâbâ Devlet-i Aliyye-i Muhammediye aleyhine i'mâl ederek hurûc ale's-sultân fazîlhasına ictisâr ve isyân etmiş olduklarına mebnî bunların bu hareketleri dîn ve mezhebden hâric bir keyfiyet olduğundan derhâl sadr-ı zam ve kavıyyü'l-himem ve vüzerâ-yı izâm ve sâbık ve lâhik şuyühü's-selâm ve sadr-ı kirâm ve mevâlî-i fihâm ve bi'l-cümle ulemâ-i a'lâm -kesserehumullahu ilâ yevmi'l-kıyâm- ve ricâl ve hademe-i devlet-i ebediyyü'l-kıyâmım vesâir ümmet-i Muhammed Sarây-ı hümâyûn'uma vürûd ve icmâ' ederek livâ-i

sa'âdetü'n-nevâ-yı hazret-i sultânü'l-enbiyâ aleyhi efdalü's-salât ve't-tehâyâyı alıp Sultanahmed Câmi'-i şerîfi'ne hurûc ve cümlesi oraya cem' ile ümmet-i Muhammed'den ehl-i îmân olanlar sancağ-ı Resûlullah altına gelip kitâb ve şerî'atın hükmüne ilticâ eylemeleri taraf taraf dellâller sevkiyle nidâ etdirilmiş ve dîn ü îmânî olan kâffe-i ümmet-i Muhammed cân u baş ile seğirdip gelmiş ise de eşkiyâ gürûhu cem'iyetgâh-ı şakâvetlerinde ısrâr ve dîn ü devlete karşı durup ma'âzallahu te'âlâ devlet-i Muhammediye'yi zîr u zeber ve ehl-i ırz gürûhu olan bunca ehl-i îmân ve sibyan ve nisvân ayaklar altında pâymâl ve nicesinde a'dâ-yı dîn pençesine giriftâr edecek böyle bir şenâ'at-ı azîmeye cür'et ve ictisâr etmiş olduklarından ber-muktezâ-yı şer'-i şerîf demleri heder olmak üzere üzerlerine me'mûrlar ta'yîniyle mahz-ı kudret-i kâhire-i hazret-i ilâhî ve mu'cize-i bâhire-i cenâb-ı risâlet-penâhî zuhûr edip derhâl cem'iyetleri tefrîk ve tedmîr ve serâpâ kışlaları ihrâk olunarak nihâyet Hakk Sübhânehü ve Te'âlâ hazretleri kendilerini şerî'at kılıcına uğratıp cezâ-i amellerini bulmuşlar. Şöyle ki, bu fesâd-ı azîm zâhirde bir takım erâzil ve eşkiyanın işi görünmüş ise de yine ocaklardan bir takım müfsid ve muharrik bedhâh-ı dîn ü devlet ve hâin-i nân u ni'met makûleleri iç yüzünde bunlara yaraş olarak bu ihtilâl ve bu cem'iyet onların başı altından olduğu bi't-tahakkuk her biri ism ü resmiyle ahz ve muktezâ-yı şer'-i şerîf üzere cezâları tertîb olunmuş ve bir taraftan dahi asıl eşkiyâ gürûhundan sû'-i hareketleri mütehakkık olanlar tutularak mücâzât-ı lâyıkalı icrâ olunmakda olup ancak bu âna kadar bunca vâki'âtdan ma'lûm ve tebeyyün olmuştur. Yeniçeri ocağının ibtidâ-i vaz'ında maksûdü'l-asl olan poladlık ve itâ'at kazıyyesi bir vakitten beri bilakis yaramazlık ve şakâvete mübeddel olarak hâsılı yeniçerilik nâmı ve yoldaşlık unvânı bayağı eşkiyâlığa melce' demek sûretine varıp ve yaramazı ve her ırza galebe edip hattâ bu defa tutulup mele'-i nâsda siyâset olanların içlerinde kefereden kolunda hem yetmiş beş nişânı ve hem gâvur haçı bulunarak işte içlerine ecnâs-ı muhtelife karışmış ve dâimâ içlerinde bu makûle kefereden ehl-i İslâm kıyâfetine câsûslar bulunduğu vâki' ve tathîri kirâren mirâren kendilerine öteden beri ifâde ve tenbîh olunmuş iken adem-i isgâları sebebiyle tefrîk ve temyîzi müyesser ola[ma]mış ve evvel ve âhir ağavât ve zâbitânları içinde kendilerine uymayan ehl-i ırzları bunların zabt u rabtlarından âciz kalmış, ve'l-hâsıl itâ'atsizlik ve şakâvetleri derecesini aşmış ve bundan sonra dahi bunların nâmlarıyla berâber her ne gûne tedbîr olursa müfid ve müsmir olmayacağı cümle indinde tebeyyün etmiş olmakdan nâşî Sultanahmed Câmi'-i şerîfi'nde sancağ-ı şerîf altında müctemi' olan vüzerâ-yı izâm ve şeyhülislâm ve bi'l-cümle sadr-ı kirâm ve mevâlî-yi fihâm ve ulemâ-i a'lâm ve mecmû'-ı hayrhâhân-ı dîn ü devlet-i ebed-kıyâmım beyninde ber-muktezâ-yı şer'-i şerîf vâki' olan ittifâk-ı ârâ mücebince salâh-ı hâl-i âlem için ocağının ism ü resmi tebdîl ve kâffe-i kanun-ı kadîmi âhar hey'etle tebdîl olunarak fimâ-ba'd yeniçerinin nâmı külliyyen ortadan kalkıp onun yerine mu'allem Asâkir-i Mansûre-i Muhammediye unvânıyla dîn ü devlete yarayacak ve gazâ ve cihâdda düşmana cevâb verecek asâkir tahrîr u tertîb olunmak ve işbu mu'allem Asâkir-i Mansûre-i Muhammediye'nin ser'askerliği hâlâ Hüdâvendigâr ve Kocaeli Sancakları Mutasarrıfı ve Bahr-ı siyâh boğazı'nın Rumeli cânibi muhâfızı düstûr-ı mükerrerem müşîr-i müfahham nizâmü'l-âlem vezîr-i gayret-semîrim Hüseyin Paşa'nın -edâmallahu te'âlâ iclâlehû- bi'l-istiklâl uhdesine ihâle [29b] ile Ağakapısı'nda ikâmet etmek ve fimâ-ba'd Ağakapısı'nın

ismini tağyîr ile elsine-i âmmede Ser'asker Paşa kapısı unvânı söylenmek ve ba'd-ezîn kışlalarda ve kolluklarda işbu neferât-ı mürettebe ikâmet olunmak ve Yeniçeri ağalığı ve Katar ağavâtı ve Bölük ağalıkları kezâlik külliye lağv ve imhâ olunarak hâlâ yeniçeri ağası olan iftihârü'l-emâcid ve'l-ekârim Mehmed'e -dâme mecduhû-mîrâhûr-ı evvelim pâyesiyile Dergâh-ı mu'allâm kapıcıbaşılığı ihsân ve kul kethüdâsı emîrül-ümerâi'l-kirâm Hasan -dâme ikbâluhû- rütbe-i mîrimîrânî ile müşârunileyh ma'iyetine ta'yîn ve zağarcı ve seksoncubaşılara ve sekbânbaşıya Dergâh-ı mu'allâm kapıcıbaşılıkları vesâir mevcûd olan sadâkatkâr bölük ağalarına Hâssa'm silâhşorlukları ve hâllü hâlince atâyâ-yı seniyyem ihsân ve çerâğ ve yaya beyliğine mutasarrıf olanlar fîmâ-ba'd sâir zu'amâ misillü Devlet-i Aliyye'm gediklisi i'tibâr olunarak bundan böyle bunlara Devlet-i Aliyye'min sâir hıdemât-ı seniyyesinde istihdâm kılınmak ve yeniçeri ocağından yevmiye ve esâmeye mutasarrıf olanların sâye-i merâhim-vâye-i pâdişâhânemize kat'an yevmiye ve esâmelerine hâlel gelmeyerek ibrâz edecekleri memhûrları mücebince herkes dâhil-i icmâl olarak mutasarrıf olduğu yevmiye ne mikdâr ise yine öylece bilâ-noksân verilerek ömürleri oldukça yiyip mutasarrıf olmak ve hiç kimesneye zarar u ziyân gelmemek ve bundan böyle mecmû'-ı ahâlî-yi İslâm ve küçük ve büyük kâffe-i ümmet-i Muhammed ve ulemâ vesâir ocaklar halkı ve umûm-ı nâs bir vücûd gibi olup birbirlerine dîn karındâşı nazarıyla bakılarak miyânedeyi ayrılık ve gayrılık olmamak ve büyükler küçüklere rahm ü şefkat gözüyle bakıp küçükler dahi büyüklerine her hâlde inkıyâd ü itâ'at etmek ve asıl maksûd-ı aslî cümleye farz-ı şer'î olan i'lâ-i kelimetullahi'l-mu'în ve ihyâ-i dîn ü şer'at-ı hazret-i seyyidül-mürselîn emrinde ittifâk-ı âmme ile ihtiyâr ve teşebbüs olunarak işbu maslahat-ı hayriyede kâffe-i ehl-i îmân ilâ mâşallahu te'âlâ böylece müttefik ve müttehid olup zinhâr ve zinhâr hiçbir ferd hilâf-ı hareket ve muhâlif söz söylemeğe cür'et etmemek ve ederi olur ise vebâli boynuna derhâl seyf-i şer'atla hakkından gelmek üzere müsta'înen bi-tevfikillahi te'âlâ ittifâk-ı âmme ile karâr verilerek iktizâları derhâl icrâ olunmuş ve Memâlik-i Mahrûse-i şâhâne'me evâmîr-i aliyyem neşriyle umûmen i'lân ve tenbîh kılınmış olmağla siz ki vezîr-i müşâr ve nâib vesâir mûmâileyhimsiz, siz dahi keyfiyeti yani bundan böyle yeniçerilik nâmı olanlara mahsûs olan zağarcılık pâyesi ve turnacılık ve taşra memâlikde yeniçeri zâbitliği ve serdârlık lafzı ve yeniçeri yoldaşlığı ta'bîri ve nişân da'vâsı külliye üzerinden kaldırıldığını herkese ifâde ve tebyîn ile Diyarbekir'de yeniçerilik iddi'âsında olanlar bundan böyle sâir efrâd-ı mü'minîn misillü cânib-i şer'at-ı garrâdan ve taraf-ı eşref-i pâdişâhânemden müte'ayyin vüzerâ ve hükkâm vesâir memleket zâbitlerine itâ'at ü inkıyâd ederek ve herkes ehl-i ırzlığı saklayıp kâr u kisb ve zirâ'at u hırâset ve ticâret ü san'atlarıyla meşgûl olarak her hâlde muktezâyı şer'at-ı mutahhara ve asıl Müslümanlığa lâzım olan tavır ve meslek üzere hareket eylemelerini ve içlerinde hilâf-ı şer'at-ı garrâ hareketi vukû'a gelenlerin ve işbu ittifâk-ı âmme-i İslâmiye ve icmâ'-ı ümmet-i Muhammediye'ye mugâyir söz söyleyen ve karşı duranların ber-müceb-i fetvâ-yı şerîfe şer'an lâzım gelen cezâ-yı sezâları bilâ-imhâl icrâ kılınacağı gûş u hûşlarına ilkâ ve telkîne mübâderet ve ol taraflarda mevcûd yeniçeri zâbitân ve neferâtı yedinde bulunan kazgan ve çapraz vesâir bunlar gibi ocağa müte'allik ve orta mâlî her ne var ise ba'd-ezîn yeniçerilikleri lağv olduğuna binâen yedlerinden düşürülüp kazgan vesâir eşyâyı Diyarbekir Kal'ası Cebehânesi'ne vaz' ve teslîm birle

mikdâr ve kemmiyeti mübeyyin mümzâ defterini ve beytûlmâle teslim için aynen haberlerini Dersâadet'ime irsâl ve takdîme müsâra'at ve'l-hâsıl fîmâ-ba'd ol tarafda dahi yeniçerilik ve yoldaşlık nâmı lisâna alınmayıp mecmû'-ı ehl-i İslâm dîn ü devlet bendesi olmak ve ehl-i ırzlıkda müttehîd ve yek-vücûd gibi olarak Müslümanlıkda cümlesi bir tavır üzere oldukça miyânelerinde ayrılık ve gayrılık olmamak ve içlerinde yaramaz ve müstahikk-ı te'dîb olanların lâzım gelen te'dîbleri ma'rifetiniz ile icrâ olunmak husûslarına bi'l-ittifâk ihtimâm ü dikkat eylemeniz fermânım olmağın i'lâmen ve ifhâmen ve tenbîhen ve ikdâmen mahsûs işbu emr-i celilü'l-kadrim ısdâr ve Dergâh-ı mu'allâ'm kapıcıbaşlarından iftihârü'l-emâcid ve'l-ekârim Mîr Abdullah -dâme mecduhû- mübâşereti ile tisyâr olunmuştur. İmdi mazmûn-ı emr-i şâhânemi cümleye i'lân ve işâ'a ile fîmâ-ba'd kimesne yeniçerilik lafzını ağzına almayarak kâffe-i efrâd-ı mü'minîn şer'-i şerîfden ve taraf-ı Saltanat-ı Seniyye'mden mansûb vüzerâ ve hükkâma itâ'at ve inkıyâd eylemeleri [30a] esbâbını istihsâle sarf-ı rü'yet ve kazgan ve çapraz misillü ocağa müte'allik ve orta mâlı olarak her neleri var ise cümle toplanıp kal'a-i merkûme cebehânesine vaz' ve teslim birle mikdâr ve kemmiyetini mübeyyin mümzâ defterinin ve aynen çaprazlarının Dersâadet'ime irsâl ve takdîmi emrine vesâir tenbîhât-ı meşrûha-i şâhânemin dahi ol tarafda harf be-harf icrâsına bi'l-ittifâk kemâliyle ikdâm ve müsâra'at eylemeniz kat'î-i matlûb-ı cihândârânem idiği ve bu bâbda kusûr ve rehâvet ve şer'-i şerîfe ve emr u irâde-i şâhâneme mugâyir hareket vukû'a gelmek lâzım gelir ise cür'et edenlerin haklarında lâzım gelen te'dîbât-ı meşrû'a bilâ-imhâl icrâ kılınacağı ma'lûmunuz oldukda ber-vech-i meşrûh amel ü harekete mezîd-i ikdâm ve hilâfindan ittikâ ve mübâ'adet eylemeniz bâbında fermân-ı âlişânım ısdâr olunmuştur. Vusûlünde () bu bâbda vech-i meşrûh üzere şeref-yâfte-i sudûr olan fermân-ı vâcibü'l-ittibâ' ve lâzımü'l-ımtisâlimin mazmûn-ı itâ'at-makrûnuyla amel ü hareket ve hilâfindan tevakkî ve mübâ'adet eyleyesiz, şöyle bilesiz, alâmet-i şerîfe i'timâd kılasız ve's-selâm.

Tahrîren fî evâsıtı şehri Zilka'deti's-şerîfe sene ihdâ ve erba'în ve mi'eteyn ve elf

Be-makâm-ı Kostantiniyye el-mahrûse

94 [30b-1] Diyarbakır Mütesellimi Goranlızade İsmail'e ihale edilen Diyarbakır ve tevâbii cizyesinin toplanarak İstanbul'a gönderilmesi

Kıdvetü'n-nüvvâbi'l-müteşerri'în Âmid Nâibi Mevlânâ () -zîde ilmuhû- ve kıdvetü'l-emâcid ve'l-a'yân Diyarbakır Mütesellimi Goranlızâde İsmail -zîde mecduhû- ve kıdvetü'l-emâsil ve'l-akrân zikri âti mâl-ı cizyenin celbine mübâşir ta'yîn olunan defterdâr-ı şıkk-ı evvelim çukadârlarından Mehmed -zîde kadruhû- tevkî'-i refî'-i hümâyûn vâsıl olıcak ma'lûm ola ki, Diyarbakır ve tevâbii kalemi cizyesi yedi bin yüz on beş aded esnâf-ı selâse evrâk ve ma'a zamm-ı şer'î ve kefilleme ve harc-ı aklâm altmış dokuz bin üç yüz sekiz guruş mâl ile mukayyed olduğuna ve Memâlik-i Mahrûse'm

cizyeleri iki yüz kırk iki senesinden i'tibâren vülât ve mutasarrıfîne ihâle olunmayıp lâyıkiyla zam olunarak hademe-i Saltanat-ı Seniyye'mden mu'tedil ve re'âyâ-perver mültezimlere der'uhde olunması ve mâllarından fazla zuhûr eden zamîmeleri ve masârıf-ı mühimmeye tahsîs kılınmış bu defa bâ-hatt-ı hümâyûn-ı şevket-makrûnum karârgîr olan nizâm-ı müstahsene iktizâsından olmakdan nâşî cizye-i mezkûrenin dahi haylice zam ile maktû'an der'uhdesine tâlibler zuhûr etmiş ise de sen ki mütesellim-i mûmâileyhsin, cizye-i mezkûre sana ihâle olunduğu sûrette vâki' olacak fazla hâsılâtın doğruca irsâline gayret edecek bu tarafda bi't-tahkîk nümâyân olduğuna mebnî cizye-i mezkûrenin sene-i merkûmeye mahsûben emr-i cibâyeti uhdene ihâle ile lâzım gelen berâtıyla evrâk boğçalarının mahsûs mübâşir ta'yîn kılınarak tarafına irsâli husûsuna irâde-i aliyem ta'alluk edip ol vechile Hazîne-i âmire'm defterlerinde uhdene kayd olunarak berât ve evrâk boğçaları mübâşir-i merkûma teslimen irsâl olunmuş olmağla bi-mennihî te'âlâ gurre-i Muharremü'l-harâm'da evrâk boğçalarının ma'rifet-i şer'le mîrî mühürlerinin ve küşâd ve tevzî'-i evrâk ve cibâyet-i emvâle şurû' ve mübâşeret ve ma'a zamm-ı şer'î lâzım gelen mâl-ı cizyenin cem' ve tahsiline mübâderet birle ma'a zamm-ı şer'î ve kefilleme ve harc-ı aklâm mâlî olan meblağ-ı mezbûr altmış dokuz bin şu kadar gurusun vâki' olacak fazla hâsılâtla berâber Hazîne-i âmire'me ve Darbhâne-i ma'mûre'me ve mahallerine teslim olunmak üzere mûmzâ defteriyle mübâşir-i merkûma tevdî'an Dersaadet'ime irsâli husûsuna mezîd-i ihtimâm ve dikkat eylemen fermânım olmağın zabtını hâvî işbu emr-i âlîşânım ısdâr ve mübâşir-i merkûm tisyâr olunmuştur. İmdi vusûlünde Diyarbekir ve tevâbi'i kalemi cizyesinin emr-i cibâyeti sene-i merkûmeye mahsûben uhdene ihâle olunmuş olduğu mantûk-ı emr-i şerîfimden ma'lûmun oldukda fermânım olduğun ve bâlâda beyân kılındığı üzere zikr olunan boğçaların mîrî mühürleri ma'rifet-i şer'le fekk ve küşâd ve tevzî'-i evrâk [ve] cibâyet-i emvâle şurû' ve mübâşeret ve ma'a zamm-ı şer'î îcâb eden mâl-ı cizyenin cem' ve tahsiline mübâderet birle ma'a zamm-ı şer'î ve kefilleme ve harc-ı aklâm mâlî olan meblağ-ı mezbûru altmış dokuz bin şu kadar gurusun vâki' olacak fazla hâsılâtıyla berâber Hazîne-i âmire'm ve Darbhâne-i ma'mûre'm ve mahallerine teslim olmak üzere mübâşir-i merkûma tevdî'an Dersaadet'ime irsâli husûsuna sa'y u gayret ve ol vechile ibrâz-ı hüsn-i hizmet ve sadâkate dikkat ve müsâra'at eyleyesin ve sen ki mübâşir-i merkûmsun, sen dahi me'mûr-ı celbi olduğun mâl-ı cizyenin ma'a fazla mütesellim-i mûmâileyhden ahz ve bi'l-istishâb getirip Hazîne-i âmire'm ve Darbhâne-i ma'mûre'm ve mahallerine te'diye ve teslimiyle icrâ-yı resm-i mübâşerete sa'y u gayret ve hilâfından tevakkî ve mübâ'adet eyleyesin ve sen ki nâib-i mûmâileyhsin, dahi müceb-i emr-i şerîfimle amel ü hareket eylemen bâbında fermân-ı âlîşânım sâdir olmuştur. Buyurdum ki, hükm-i şerîfimle () vardıkda bu bâbda vech-i meşrûh üzere şeref-yâfte-i sudûr olan işbu emr-i şerîf-i celîlü'ş-şân-ı vâcibü'l-ittibâ' ve lâzımü'l-ımtisâlimin mazmûn-ı münîf birle âmil olasin, şöyle bilesin, alâmet-i şerife i'timâd kılasin.

Be-makâm-ı Kostantiniyye el-mahrûse

95 [31a-1] [Eksik hüküm] Kırkık para kullananların cezalandırılması

...hümâyûn ile müzeyyen ve mersûm ve gerek keferе sikkesiyle madrûb ve mersûm nûkûd envâ'ından her biri ta'yîn ve takdîr olunan bahâya râyic olmak ve min ba'd kırkık para râyic olmamak üzere evâmir-i şerîfe ısdâr ve cümleye tenbîh olunmuş iken sarrâf tâifesi ve ehl-i sûkdan bazıları mütenebbih olmayıp ta'yîn olunan bahâlarından ziyâdeye te'âtî ve kırkık parayı dahi alıp vermeğe başlamalarıyla fimâ-ba'd mugâyir-i emr-i âlî envâ'-ı nûkûdu ta'yîn ve takdîr olunan bahâlarından ziyâde ve noksân ile te'âtî ve kezâlik kırkık parayı ahz u i'tâ edenlerin verilen fetvâ-yı şerîfe mücebince bilâ-te'hîr cezâları tertîb olunmak şartıyla mazâ mâ-mazâ mağzâsınca ancak cedîd tuğrâlu İstanbul altını dört yüz akçeye alenen râyic ve Hazîne-i âmire'ye dahi alınıp sâir nûkûdu mukaddemâ ta'yîn ve takdîr olunan bahâlarından bir akçe ziyâde ve noksâna te'âtî edenler ve kırkık para ahz u i'tâ edenler ahz u hubs ve verilen fetvâ-yı şerîfe mücebince cezâsı tertîb olunmak için ism ü resmleriyle arz u i'lâm eylemeniz bâbında tenbîh ü te'kîdî mutazammın mufassal ve meşrûh sâdir olan fermân-ı âlişân mücebince mektûb tahrîr ve ağalarımızdan Seyyid Mustafa Ağa ile irsâl olunmuştur. İmdi (...) tenbîh-i hümâyûn sâire kıyâs olunmayıp şeref-yâfte-i sudûr olan emr-i celîlül-kadrin birer sûreti mahkemelerde sicillâta sebt ve mazmûn-ı münîfi mecma'-ı nâs olan mahallerde münâdîlere nidâ etdirilip tenbîhi lâzım gelenlere tenbîh ü te'kîd ve bu nizâma ale'd-devâm ri'âyet ve hilâfına hareketden her biriniz be-gâyet ihtirâz ve mücânebet eylesesiz, bâkî izz ü rif'at dâim-bâd.

Mine'l-muhlis İbrahim

96 [31a-2] Bağdat, Musul, Diyarbakır, Şam, Halep, Mardin ve bağlı kazalardaki Süryanilerin din değiştirerek Efrenc dinine girmeye başlamaları üzerine söz konusu durumun önüne geçilmesi için gerekli tedbirlerin alınması

Sûret-i fermân-ı âlişândır ki, aynıyla aslından bu mahalle nakl olunmuştur.

Tıbku aslihi'l-mutâ', nemekahu'l-fakîr Ahmed en-Nâib bi-Mahkemeti Mahmudpaşa bi-medîneti Kostantiniyye -gufire lehû-

Düstûrûn-ı mûkerremûn müşîrûn-ı müfahhamûn nizâmü'l-âlem müdebbiru umûri'l-cumhûr bi'l-fikri's-sâkıb mütemmimü mehâmmi'l-enâm bi'r-re'yi's-sâib mümehhidü bünyâni'd-devleti ve'l-ikbâl müşeyyidü erkânî's-sa'âdeti ve'l-iclâl el-mahfûfûn bi-sunûfi avâtîfi'l-meliki'l-a'lâ Bağdat Vâlîsi vezîrim () Paşa ve Musul Vâlîsi vezîrim () Paşa ve Diyarbekir Vâlîsi vezîrim () Paşa ve Şam Vâlîsi ve Mîr-i hâccı vezîrim () Paşa ve Halep Vâlîsi vezîrim () Paşa -edâmallahu te'âlâ iclâlehûm- ve akzâ kuzâti'l-müslimîn evâlî vülâti'l-muvahhidîn ma'denül-fezâil ve'l-yakîn râfi'ü i'lâmi's-şer'atı ve'd-dîn vârisü ulûmi'l-enbiyâi ve'l-mürselîn el-muhtassûn bi-mezîdi inâyeti'l-meliki'l-mu'în

zıkr olunan eyâletlerde vâki' mevâlî-i izâm -zîdet fezâilehum- ve kıdvetü'l-emâcid ve'l-a'yân Mardin Voyvodası () -zîde mecduhû- tevkî'-i refî'-i hümâyûn vâsıl olıcak ma'lûm ola ki, Bağdad ve Musul ve Diyarbekir ve Şam ve Haleb ve Mardin ve tevâbî'i kazâlarında sâkin Süryani tâifesinin patriği olan Şükrullah nâm patrik Südde-i sa'âdet'ime arzuhâl edip zıkr olunan eyâletlerde sâkin Süryani tâifesinden bazıları ve papasları kendi hâllerinde olmayıp Efrenc dînine teba'iyet ve birbirlerine idlâl ü fesâd ve ihtilâllerinden nâşî sâir eben an-ceddin ehl-i zimmet Süryani tâifesine dahi sirâyet ve onları dahi idlâl ve gün be-gün re'âyâ tâifesi re'âyâlıktan çıkıp Frenk olup ta'addî etmelerine birkaç defa emr-i şerîfimle mesfûrlara tenbîh olunmuş iken aslâ ısgâ ve mütenebbih olmayıp yevmen fe-yevmen mel'anetleri ziyâde olup mesfûrların her vechile te'dîbi re'âyâ fukarâsı üzerinden şer' ve mazarratları def' u ref' olunması muktezâ olduğun bildirip ol vechile bu âna gelince Süryani tâifesinden Efrenc dînine teba'iyet edenleri kadîmî âyinlerine döndürülüp ve fimâ-ba'd Efrenc râhiblerinin kilisâlarına ve bazı hânlarına âyinleri icrâ için Süryani re'âyâsı varmayıp ve Efrenc tâifesi dahi kilisâ ve hânlarına re'âyâyı da'vet etmeyip ve Efrenc râhibleri re'âyânın evlerine varmayıp ve evlâdlarını okutmayıp ve re'âyâ dahi onların evlerine ve kilisâlarına ve hânlarına varmayıp herkes kendi âyinlerinde olmak üzere muhkem tenbîh ü te'kîd olunup mütenebbih olmayıp geri vech-i meşrûh üzere Efrenc dînine teba'iyet ve ısgâ etmeyip ol vechile hareket ve fesâdâta cesâret edenlerin vech-i meşrûh üzere Efrenc milletine intihâlleri ma'rifet-i şer'le tescîl ve hüccet-i şer'iyye olunduktan sonra mâlları mîrî için girift ve hüccetlerin der-i devlet-medârıma irsâl ve arz u i'lâm ve kendileri dahi [31b] diyâr-ı âhara nefy ü iclâ olunmaları bâbında emr-i şerîfim ricâ eylediği ecilden Dîvân-ı hümâyûn'umda mahfûz olan kuyûd-ı ahkâma mürâca'at olundukda bundan akdem vech-i meşrûh üzere Rum tâifesi için emr-i şerîfim verildiği mastûr ve mukayyed bulunmağın vech-i meşrûh üzere amel olunmak emrim olmuşdur. Buyurdum ki, () şerîfimle vusûl buldukda bu bâbda sâdır olan emrim üzere amel dahi siz ki vüzerâ-yı müşârünileyhim ve mûmâileyhimsiz, vech-i meşrûh üzere bu âna gelince Süryani tâifesinden Efrenc dînine teba'iyet edenlerine kadîmî âyinlerine döndürülüp fimâ-ba'd Efrenc râhiblerinin kilisâlarına ve bazı hânlarına âyinlerini edâ için Süryani re'âyâsı varmayıp ve Efrenc tâifesi dahi kilisâ ve hânlarına re'âyâyı da'vet etmeyip ve Efrenc râhibleri re'âyânın evlerine varmayıp ve evlâdlarını okutmayıp ve re'âyâ dahi onların evlerine ve kilisâlarına ve hânlarına varmayıp herkes kendi âyinlerinde olmak üzere muhkem tenbîh ü te'kîd olunup mütenebbih olmayıp geri vech-i meşrûh üzere Efrenc dînine teba'iyet ve ısgâ olunmayıp ol vechile hareket ve fesâdâta cesâret edenlerin vech-i meşrûh üzere Efrenc milletine intihâlleri ma'rifet-i şer'le tescîl ve hüccet-i şer'iyye olunduktan sonra mâlları mîrî için girift ve hüccetleri der-i devlet-medârıma irsâl ve arz u i'lâm ve kendilerin diyâr-ı âhara nefy ü iclâ eyleyip mazmûn-ı emr-i şerîfimle âmil olasız, şöyle bilesiz, alâmet-i şerîfe i'timâd kılasız.

Tahrîren fî evâsıtı şehri Cumâdelâhire senete hams ve selâsîn ve mi'e ve elf

Be-makâm-ı Kostantiniyye el-mahrûse

97 [31b-1] Kendi rızasıyla görevini bırakan Cami-i kebîr İmamı Ahmed Halife'nin yerine kardeşi Molla Abdullah b. Mehmed'in tayini

Nişân-ı şerîf-i âlîşân-ı sâmi-mekân-ı sultânî ve tuğrâ-yı garrâ-yı cihân-sitân-ı hâkânî hükmü oldur ki,

Diyarbakir'de vâki' Cami'-i kebîr Evkâfi'ndan almak üzere vazîfe-i mu'ayyene ile imâm-ı evvel olan Ahmed Halîfe imâmet-i mezbûru kendi hüsn-i rızâ ve ihtiyârıyla birâderi işbu râfi'-i tevkî'-i refi'ü's-şân-ı hâkânî Mollâ Abdullah b. Mehmed'e -zîde salâhuhû- ferâgat ve kasr-ı yed etmekle kasr-ı yedinden tevcîh olunup yedine berât-ı şerîf-i âlîşânım verilmek bâbında inâyet ricâsına akzâ kuzâtî'l-müslimîn Mevlânâ Âmid Kadısı Ahmed -zîde fezâiluhû- arz etmeğin hakkında mezîd-i inâyet-i pâdişâhânem zuhûra getirip mevlânâ-yı mûmâileyhânın arzı ve bin yüz otuz beş senesi Ramazân-ı şerîf'inin yirmi dokuzuncu günü târîhiyle müverrah verilen ruûs-ı hümâyûnum mücebince kasr-ı yedinden tevcîh edip bu berât-ı hümâyûn-ı izzet-makrûnu verdim ve buyurdum ki, mezbûr Mollâ Abdullah b. Mehmed -zîde salâhuhû- varıp câmi'-i mezkûrede kasr-ı yed eden merkûm yerine imâm-ı evvel olup edâ-yı hizmet eyledikten sonra vazîfe-i mu'ayyene ile imâm-ı evvel olanlar ne minvâl üzere mutasarrıf olagelmişler ise merkûm Mollâ Abdullah dahi ol minvâl üzere vazîfe-i mu'ayyenesin evkâf-ı mezbûre mahsûlünden mütevellîsi olanlardan alıp mutasarrıf ola, ol bâbda kasr-ı yed eden merkûma taraf-ı âhardan dahl ve ta'arruz kılmayalar, şöyle bileler, alâmet-i şerîfe i'timâd kılalar.

Tahrîren fi'l-yevmi'l-hâmîs aşar min Şevvâli'l-mükerrerem senete hams ve selâsîn ve mi'e ve elf

Be-makâm-ı Kostantiniyye el-mahrûse

98 [31b-2] Ekmekçiler Şeyhi Abdülvehhab'ın azledilerek yerine Osman'ın tayini

Âmid nâibi izzetlü efendi,

İnhâ olunur ki, ekmekçiler şeyhi olan Abdülvehhab nâm kimesnenin halk ile hüsn-i zindegânîsi olmadığından gayrı hıyâneti zâhir ve adem-i istikâmeti bâhir olup azli ehemmiyet ü elzem olmağın yerine işbu dârende-i buyuruldu Osman nâm kimesne cümlelerin muhtârı olup ve her vechile uhdesinden gelmeğe kâdir olduğundan şeyhlik-i mezbûru kendüye zabt ettirmek bâbında buyuruldu tahrîr ve ısdâr olunmuşdur. İnşallahu te'âlâ gerekdir ki, vech-i meşrûh üzere ba'de'l-yevm mezbûr ekmekçi esnâfi üzerlerine sinîn-i sâbık üzere şeyh nasb u ta'yîn olunup ibâdullahı evlâ ve enfa' olan vech üzere

hareket ve istikâmet ile hizmetinde olup müceb-i buyuruldu amel eyleyeler.

Fî 19 Z. sene [11]35

Mustafa Kâimmakâm-ı Diyarbekir hâlâ

99 [32a-1] Söğütlü Hanı'nda bir oda kiralayıp ortadan kaybolan Acem taifesinden bir şahsın odasındaki eşyaların listesi

Medîne-i Âmid'de vâki' Söğütlü demekle ma'rûf hânın müste'ciri olan el-Hâc Mustafa b. Ali meclis-i şer' de takrîr-i kelâm ve ta'bîr ani'l-merâm edip târîh-i kitâbdan yedi sene mukaddem Acem tâifesinden () nâm Acem zimmî hân-ı mezbûrun bir odasını icâre-i ma'lûme ile isticâr etmiş idi. Hâlâ târîh-i mezbûrdan beri firâr ve gaybet-i munkatı'a ile gâib olmağla mezkûr odayı bi'l-izni'ş-şer'î feth ve âhara icâr olunmak murâdımır dedikde savb-ı şer'-i kavîmden Mevlânâ es-Seyyid Ahmed Efendi b. Mollâ Yunus irsâl olunup ol dahi hân-ı mezbûra varıp mesfûr () Acem nâm zimmînin taht-ı icâresinde olan mezkûr odayı bî-garaz müslimîn mahzarlarında feth ve dâhilinde olup zikri âtî eşyâlar ba'de'n-nazar ketb ü tahrîr ve taraf-ı şer'den kayyum nasb olunan mezbûr el-Hâc Mustafa Çelebi'ye teslîm ve semen-i misilleriyle kıymet takvîm olunan defteridir ki, ber-vech-i âtî zikr olunur:

Hurrire fi'l-yevmi't-tâsi' min Zilka'deti'ş-şerîfe li-seneti hams ve selâsîn ve mi'e ve elf

Şuhûdü'l-hâl: Mustafa Beşe b. Ali Musullu, Ali Beşe b. Ahmed, Mahmud b. el-Hâc Yakub berber, İbrahim b. Yusuf peçeci, Halife b. Ramazan, Ali Çelebi b. el-Hâc Mustafa, Mustafa b. Kubad peçeci, es-Seyyid Abdurrahman İsmail, Yusuf b. Arslan çilingâr

Kırmızı boya 22 batmân 5.280 akçe	Meşîn köhne sofra 1 aded 10 akçe	Kendir 1 aded 15 akçe	Yağ ma'a küp yarım kıyye 10 akçe	Sagîr sacayağı 1 aded ve kutu 2 aded 16 akçe
Kantar 1 aded 45 akçe	Mârbend 1 aded 45 akçe	Fırnâr-ı? cedîd 2 aded 300 akçe	Mugarrak sagîr sahan-ı cedîd 24 aded 240 akçe	Şem'dân-ı cedîd 8 aded 300 akçe
Bıçak 1 aded 15 akçe	Kevgir 1 aded ve kepçe 1 aded 60 akçe	Bakır sahan 1 aded 40 akçe	Lengeri 2 aded 90 akçe	Kapaklı tâbe 1 aded 150 akçe
Defa tâbe-i sagîr 1 aded 20 akçe	Sagîr leğen 1 aded 60 akçe	Üstâd zirâ' 4 aded 20 akçe	Çit boğça 1 aded 40 akçe	Cedîd kilid 7 aded 280 akçe

Buhur ve kendir ve sünger 50 akçe	Bakır cedîd yüzük 27 adet 27 akçe	Yalancı inci 2 direm, boncuk 1 direm 6 akçe	Kımit, makrame 1 adet 60 akçe	Döşek yüzü 1 adet 90 akçe
Kalay dökme 20 adet 10 akçe	Karacalar şâli 2 adet 90 akçe	Çit yasdık yüzü 2 adet 90 akçe	Yorgan yüzü 1 adet 70 akçe	Üstâd zirâ‘ 12 adet 60 akçe
Kâğıd-ı mekâtib 12 adet	Mikrâs 1 adet 15 akçe	İğne ve yüksük 4 adet 10 akçe	Câr ve don ve gömlek-i köhne 1 adet 30 akçe	Kâğıd fener 2 adet 8 akçe
Boğça 1 adet, makrame 2 adet, don-ı köhne 1 adet 30 akçe	Elvân kâğıd 15 adet 15 akçe	Bıçak 2 adet 15 akçe	Don 1 adet, kapan 1 adet, pabuç 1 adet 75 akçe	Şem‘dân ma‘a mikrâs 1 adet 30 akçe
Köhne yorgan, döşek 40 akçe	Alaca câr 1 adet 30 akçe	Sabun 6 kalıp, süpürge ma‘a kaşık 1 adet 19 akçe	Çakı, tarak 2 adet 20 akçe	Köhne girâr ve çuval vesâir hırdavât 60 akçe

Cem‘an Yekûn: 8.009 akçe

100 [32a-2] Behram Paşa Camii Evkâfi'nin serâydarlığıyla mektep ve keniflerin loğkeşliğine Eblehad adlı şahsın tayini

Nişân-ı şerîf-i âlîşân-ı sâmi-mekân-ı sultânî ve tuğrâ-yı garrâ-yı cihân-sitân-ı hâkânî hükmü oldur ki,

Âmid'de vâki‘ Behram Paşa Câmî‘-i şerîfi Evkâfi'nin serâydarı ve mekteb-i şerîfin ve keniflerin loğkeşi olmayıp lâzım ve mühim olmağın müstahıkkînden işbu dârende-i fermân-ı hümâyûn Eblehad her vechile lâyıq ve mahal ve müstahıkk olmağla tevcîh olunup yedine müceddeden berât-ı şerîf-i âlîşânım verilmek bâbında istid‘â-yı inâyet etmeğın vech-i meşrûh üzere sadaka edip bu berât-ı hümâyûn-ı sa‘âdet-makrûnu verdim ve buyurdum ki, ba‘de'l-yevm mezbûr-ı mesfûr varıp zikr olunan câmî‘-i şerîf evkâfının serâydarı ve mekteb-i şerîfin ve keniflerin loğkeşi olup hizmet-i lâzımelerin mer‘î ve mü‘eddî kıldıkdan sonra üslûb-ı sâbık üzere mutasarrıf olup vâkıfın rûhu ve devâm-ı ömr ü devletim için du‘âya müdâvemet göstere, ol bâbda ferd-i âferîdeden hiç ehad mâni‘ ve müzâhim olmayıp aslâ dahl ve ta‘arruz kılmayalar, şöyle bileler, alâmet-i şerîfe i‘timâd kılarlar.

Tahrîren fî evâhiri şehri Receb senete hams ve selâsîn ve mi'e ve elf

29 Za. sene 1135

Be-makâm-ı Kostantiniyye

101 [32b-1] Şeyh Matar Camii'nin vakıf damlarının serâyedâr ve loğkeşi Bedros'un ölümü üzerine yerine Serkis v. Minos'un tayini

Nişân-ı şerîf-i âlîşân-ı sâmi-mekân-ı sultânî ve tuğrâ-yı garrâ-yı cihân-sitân-ı hâkânî hükmü oldur ki,

Âmid'de vâki' Şeyh Matar Câmî'-i şerîfi'nin vakıf damlarının serâyedâr ve loğkeşi Bedros nâm zimmî mürd olup yeri hâlî ve mahlûl olmağla yerine işbu [dârende-i] fermân-ı hümâyûn Serkis v. Minos nâm zimmî her vechile lâyük ve mahal ve müstah[ıkk olmağla] tevcih olunup yedine müceddeden berât-ı şerîfim verilmek bâbında inâyet [ricâ etmeğın] fevti vâki' ise vech-i meşrûh üzere sadaka edip bu berât-ı [hümâyûnumu] verdim ve buyurdum ki, ba'de'l-yevm mesfûr Serkis v. Minos nâm [zimmî] mürd olan mesfûrun yerine serâyedâr ve loğkeş olup hizmet-i [lâzimesin] bî-kusûr mer'î ve müeddî kıldıkdan sonra kadîmden ne vechile mutasarrıf olagelmişler ise mesfûr zimmî dahi ol vechile mutasarrıf olup vâki[fin rûhu] ve devâm-ı ömr ü devletim için du'âya müdâvemet göstere. Ol bâbda taraf-ı [âhardan] hiç ferd mâni' ve dâfi' ve müzâhim olmayalar, şöyle bilip alâmet-i şe[rîfe i'timâd] kılalar.

Tahrîren fî evâili Rebî'ilevvel senete hams ve selâsîn ve mi'e ve elf

Be-makâm-ı Kostantiniyye

102 [32b-2] Şeyh Seyyid Ahmed'in Hüsrev Paşa Camii'ne vaiz ve nâsîh olarak tayini

Tıbku aslihi'l-hatîr, nemekahu'l-fakîr Ahmed en-Nâib bi-Mahkemeti Mahmudpaşa bi-medîneti Kostantiniyye el-mahmiyye -gufire lehû-

Sûret-i berât-ı âlîşândır. Mahallinden tahrîr u irsâl olunmuşdur.

Nişân-ı şerîf-i âlîşân-ı sâmi-mekân-ı sultânî ve tuğrâ-yı garrâ-yı cihân-sitân-ı hâkânî hükmü oldur ki,

İşbu râfi'-i tevkî'-i refî' üş-şân-ı hâkânî Şeyh es-Seyyid Ahmed -zîde şerefu siyâdetihî-Dîvân-ı hümâ[yûn'uma arz] edip nefsi- Âmid'de vâki' müteveffâ Hüsrev Paşa

Câmi‘-i şerîfi'nde bilâ-vazîfe vâ‘iz [ve nâsîh] olup ve vakf-ı mezbûrun imâreti yetmiş seksen seneden beri hâlî ve mu‘attal ve (...) icâreteyn ile müste‘cirîne verilip sinîn-i merkûmede hân olup imâret iken yevmî (...) ile meşîhat ve beş akçe vazîfe ile tabbâh ve üç akçe ile şâkird-i tabbâh ve (...) nakl-i gûşt ve iki akçe ile nakîb-i nân ve iki akçe ile kâse-şûy ve iki akçe [ile] bevvâbî ve üç akçe ile kilârî ve iki akçe ile anbarî ve üç akçe ile vekîl-i harc (...) imâret-i mezbûr hân olduğu senelerden beri hademesi hizmetlerin görmek vazîfelerini mütevellî-i vakf ve bazıları hafıyyeten ekl ve vakf-ı şerîfe bir türlü (...) olmayıp vakf-ı şerîfe bi'l-küllîye gadr olup ve câmi‘-i şerîfe vaz‘ olunan (...) vazîfe ta‘yîn olmayıp bilâ-vazîfe olduğundan ibâdullahın dahi va‘z [u nasîhate] eşedd-i zarûretleri olmağın hâlâ bunda mevcûd olan ahâlî-i vilâyet ve (...) müslimînden vukûf-ı tâmmı olanlardan husûs-ı mezbûr vech-i meşrûh üzere (...) zâhir u nümâyân oldukda kendüye vazîfe verilmek bâbında istid‘â-yı in[âyet ricâ] etmeğın medîne-i Âmid'de vâki‘ müteveffâ Hüsrev Paşa binâ eylediği imâret (...) vukûfu olup bunda mevcûd ve mazbûtül-esâmî kimesnelerden istihbâr (...) imâret-i mezbûre harâb olmağla hâlî ve mu‘attal olduğundan vazîfe-i mu‘ayyene (...) edâ-yı hizmet mümkün olmadığı ve müteveffâ-yı mezbûrun câmi‘inde vâ‘iz [ve nâsîh] olan merkûm es-Seyyid Şeyh Ahmed'in -zîde şerefu siyâdetihî- va‘ziye-i merkûm ile (...) vazîfesi olmayıp vazîfeye ihtiyâcı olduğun haber vermeleriyle mezbûr es-Se[yyid Şeyh] Ahmed'e imâret-i mezbûrenin mu‘attal olan hıdemât-ı vezâyifinden yevmî [on] akçe vazîfe kendüye tevcîh olunup berât-ı şerîfim verilmek ricâsına a‘lemü'l-ulemâ[i'l-mütebahhirîn] bilfi‘l Rumeli Kadıaskeri Mevlânâ Veliyyüddin -edâmallahu te‘âlâ fezzâi[lehû- işâret] etmekle vakıfda müsâ‘ade olunduğu i‘lâm olunmağla mücebince yev[mî on] akçe vazîfe ile va‘ziye tevcîh olunmak fermânım olmağın hakkında mezîd-i inâ[yet-i hümâyûnum] zuhûra getirip bin yüz otuz beş senesi Şa‘bân-ı şerîfinin yirmi dö[rdüncü] günü târîhiyle müverrah verilen ruûs-ı hümâyûnum mücebince bu berât-ı hümâyûn-ı izzet-makrûnu verdim ve buyurdum ki, mezbûr Şeyh es-Seyyid Ahmed -zîde [şerefu] siyâdetihî- varıp câmi‘-i mezbûrede vâ‘iz ve nâsîh olup edâ-yı hizmet (...) vech-i meşrûh üzere ta‘yîn olunan yevmî on akçe vazîfesin evkâf-ı [mezbûr] mahsûlünden mütevellîsi olanlar yedinden alıp mutasarrıf ola. Ol bâbda taraf-ı [âhardan] hiç ferd mâni‘ ve dâfi‘ ve müzâhim olmayıp dahl ve ta‘arruz kılmayalar, şöyle bileler, [alâmet-i] şerîfe i‘timâd kılalar.

Tahrîren fi'l-yevmi'r-râbi‘ [ve] ısrîn min Şevvâli'l-mükerrerrem senete hams [ve selâsîn] ve mi‘etin ve elf

Be-makâm-ı Kostantiniyye el-mahrûse

103 [32b-3] [Câmi'-i kebîr Evkâfi'yla ilgili eksik hüküm]

Nişân-ı şerîf-i âlişân-ı sâmi-mekân-ı sultânî ve tuğrâ-yı garrâ-yı cihân-sitân-ı hâkânî hükmü oldur ki,

Medîne-i Âmid'de vâki' Cami'-i kebîr Evkâfi'nın kemâl-i müsâ'adesi olmağla sulehâdan (...).

۳۱۱
 در این ایام ...
 ایام محرم ...
 ایام جماد ...
 ایام رجب ...
 ایام شعبان ...
 ایام رمضان ...
 ایام شوال ...
 ایام ذی قعدة ...
 ایام ذی الحجة ...
 ایام تنوع ...
 ایام جلال ...
 ایام کرامت ...
 ایام شرف ...
 ایام تعالی ...
 ایام جلال ...
 ایام کرامت ...
 ایام شرف ...
 ایام تعالی ...
 ایام جلال ...
 ایام کرامت ...
 ایام شرف ...
 ایام تعالی ...

۳۱۲
 در این ایام ...
 ایام محرم ...
 ایام جماد ...
 ایام رجب ...
 ایام شعبان ...
 ایام رمضان ...
 ایام شوال ...
 ایام ذی قعدة ...
 ایام ذی الحجة ...
 ایام تنوع ...
 ایام جلال ...
 ایام کرامت ...
 ایام شرف ...
 ایام تعالی ...
 ایام جلال ...
 ایام کرامت ...
 ایام شرف ...
 ایام تعالی ...
 ایام جلال ...
 ایام کرامت ...
 ایام شرف ...
 ایام تعالی ...
 ایام جلال ...
 ایام کرامت ...
 ایام شرف ...
 ایام تعالی ...

هتورون که بودند مشهورند نظام العالم بر زبان اور لاجور بود بانکه اوقات سخنم
 بهام الام باطن الصابین محمد در بیان المرولة والافاق مشهور الامکان السعاده
 والجلال المحفوظه بصوف عرفان الملک الاعلی ایام طوبی است اورت قرین باین
 و سار به تهاینه و ازجبه واقع و ذرا بی نظام ادم الله نام اهل الیم و انما علم الیم
 انکرام انما الکرام الختام اول القدر والاضرام الصعاب الفز والاضرام المحفوظون
 بر به نبات الملک الماعلی میدوران کرام و ام انما الیم واقعی قضاء المسلمین
 اوله ولات الموحدین معاکره الفضائل والبغیض رافضوا اعداء التزیه والذلت
 وارنوا عله الانبیاء و تکلمتین الخسوس بجز عذبات الملک المعین موالی قوام ارش
 قضاء الیم و عفا القضاء والحکم حلوانه الفضائل والخیر قضاء ونواب وصنی الاعیان
 و علوا صلیا و انه و خلیا بید تصدیق و عفا انضام الایمان مسلمین و درین کلام
 واقعی و سائر طبایان در وجود اهالی و باقیه ریشین از برای بر ترحم تو بقیه
 عفا بر و اصل اولیجی معلوم اولیجی اورش درجه بملک اساس و منا کجا کتاب الیه
 امکله حدیسه رستی بیه خفت بید کلام کلی منافع شرح ترفیع بر مولود و ریشه انضام
 و مطا عطف عبارات و علی الخفض کله شها دون مخرج صوم و صلوی خصوم صلی
 اهم فرائض و بین دون اولیجی علیه اهل اسودیک اسلامیه ظاهره الخلی بول
 عدالت امین سعاده نما بر شدت کرم نامی عقلت و جهالت هتند و بیفراش بر کام
 ارباب رخص و اکار اضلال و اغوا ایدرت ساز فرائض و و لیاات تو بطلون موافق
 همادین بین اولیجی وقت عادی بیزوت و دور لو دور لوسا حی و خسیا بید بر در ایض
 هراختیار و اب بر تا موس ترفیحی قری و هتک انما عک و حی الکر ترا و قضایه
 بیامع مسجد سدود و معطل قالب و شماره ذریع اذان تجزی او فیو بی تازی
 بید اولیجی حاجتی ترک الیه اعظم عفا و رینه دن او را تشریح فایر ماعده و علیان
 بولنا عفر جمله دن اوله و تعلیم دین و دیانت او علم بعبودیه ارباب جهالت دینی کت
 او برجهت سب نفع اولیجی علم و کلم و دیا بیتی او که کعبه عیبه که طرند ما عذ که در ان
 جاصل فایذلی شنو اولاد ذرات جاصل اولیجی دینی در تکیه رکعت جوعی و کت
 و بیوی و بیرونه فی بین الیه بینه کلمه کلمی الوت صنعت و بر دکل توله بید کلمه
 جهالت بیوی و اسلام و ترفیح و دین و دولت ترمکت اولیجی علیه بر سب تو بیا
 - و نیا بیه جوات الیکله و بعضی بر رده نعه با به تا فرط جهالتهم کلمات تملک کوی
 شوی اولیجی درجه رده سوا اعتماد و رخص و اکاره بستا اوفقه اولیجی کلمه
 تا عاتق او کوب اهل اسودیک بود درجه عقلت و جهالت و بو بر تکراره سوا اعتماد و هم
 بیالامه استلا کور و بینه عقوبات افرو بی مستلزم اولیجی که ما عدا و یاده دینی
 ترفیح الیه مجازات عاجله گرفتار اولیجی یا حق اولیجی بکار و از عهد اکثر زمانه
 خدمتک کتاب و سنت خالق بود درجه احوال رده و اعمال سینه انهم اک و اهل ذریت
 تا تنی نامه جانیدن نور ایمان و مهابت و بینه کون کون و اولیجی اولیجی
 و نه بوان کور است محمد حظه بر دور لوسو قصد و اهانت و بیتمه و تو بیا
 کسب اوفقه ایدوی قاهر و غودار و عالی بوکه حضرت واجب الوجود و دن و ولت
 علیجی اساس شرح مطهر ام موسس و مشیت و اولیجی ایوم الساعه کله و تو بیا
 زات خفر حاجی دینی اما صناعات خلقه فی الارض کورین خلیه دوی زمین و حاجی دین
 سبع و ام المسلمین بیورتن اولیجی که عقلت تا حات شرح مستظله اولیجی
 کانه طایق اسلامیه راه مستفیده دعوت و کت و کت مناسبا حاجی و ما صدقت شرح و در اولیجی
 رشا عفا در و جابر فری و مسرور اولیجی حاتم و حاتم الیم و کت و حاتم با شهادت
 لادم و ختشی و طراف ترف تا حاتم دن او با طروف و لانی عن الملک الملک لازم ما دارن اولیجی
 و انج و علی اولیجی بید کلمه کلمه و بلاد اهالیست و طیفه است و دیا کوی لوجه تبا و عفا

وانقطاع التوبه بعد و طعموا الله و اطعموا الرسول و اولی الامر منکم آیات علی بن الحنفی
 منسبه استکمال غیرت منسبه او بر علیه باخصی مقتضای شرح ترفیح اولیجی ایدرت
 تا زیبا نظر او را شدت رکعت و ربه و جهرا و امش اولیجی با حق و بریدر اولیجی کور و ذرات
 ستار و میسر من تر و موالی و قضاء و زکات و معنی و علی و سلیمان و ایدرت و ما معنی الیم تر
 حده و بابت و انقا ایدرت و زکات و مواضع و منصفانتر و صلوات حاله لوزر و اوقات
 حقه جامع تادم برکت و مواضع ایدرت تا نما بر جلوت و اوار زرد اولیجی باحق اصفا
 و تصیفات و قرا اهل الیم و بابت و اسلا بینه و وقت بر له بیدرت سار و بینه دن خامل
 او فکرت و لرزه فرض عین اولیجی عفا بر بی بیدرت و کفر عکله و عفا بر سار و دن اولیجی
 حاله مستحبه الیم کل انما عکله سبی بیدرت ایلای کذره و نیا با قرین عیبه فخر
 و سعادت و عفا و الله خونی انکتاب مستحبه فخران و بیا بر منظم عفا و کت
 او در حقیق بیان بیان افاده و ایزام و علی ادم او امر و اجان الیه با کلام ادم
 الیم حیا بید ترک صلوات و ارتکاب حقیقات و ارتکاب و بیام و اجان الیه با کلام ادم
 مستلذ و مصر اوله و غیر و کبیر عزم اولیجی اولیجی اولیجی اولیجی اولیجی اولیجی
 و کن عن الملک بر سبی اولیجی ستین خیه و بقیه و کلیم او بر علیه و ان اولیجی اولیجی
 شرح معنی اولیجی فخر و بیادیه و اقامه حدود و زینت و بر سب بیام تا بر عفا و کت
 ایدرت هرکس ترا بط اسلامیه و عفا و بیام و بیام بیام بیام بیام بیام بیام
 الیم و اجان سق سینه و مراتب و عفا و تخصص و طیفه سبی تا بر قضیه سینه و سینه
 معلومت اولیجی اوقات مؤمنه بی طوف و سا عده و اوار سار و بر سب و کت اولیجی
 فرائض صلوات مؤمنه و عقوبات و عقوبات و عقوبات ایدرت اولیجی اولیجی اولیجی
 و عاقبت سینه عفا کله کله و عقوبات ایدرت اولیجی اولیجی اولیجی اولیجی اولیجی
 و ایدرت و علی عفا ترا بط اسلامیه سبی او که کلمه کلمه کلمه کلمه کلمه کلمه کلمه کلمه
 بیج و اشتیار با کت کت که جاه کت دارم و حاتم و بیام بیام بیام بیام بیام بیام
 حقه اولیجی سب طیفه سالی و غیره ایدرت حاتم و حاتم و حاتم و حاتم و حاتم و حاتم
 سزوی بر بیا کت اعزاز شرکاء جوی اولیجی سالی و حاتم و حاتم و حاتم و حاتم و حاتم و حاتم
 و حاتم و حاتم و حاتم و حاتم و حاتم و حاتم و حاتم و حاتم و حاتم و حاتم و حاتم
 قدس الامام علی بن امان علی علیه السلام اولیجی اولیجی اولیجی اولیجی اولیجی اولیجی
 افاده شاهان بی هر بر سار کوش هم کت بیام بیام بیام بیام بیام بیام بیام بیام
 الیم جهانت مظهر و موافق و عقاب اولیجی کفیته دینی افاده و بیام ایدرت بالی
 بیان اولیجی و حاتم و کلمه بیام بیام بیام بیام بیام بیام بیام بیام بیام
 لوجان اولیجی بر سب منظر مظهر حاتم و حاتم و حاتم و حاتم و حاتم و حاتم
 حیات سالف سالی فان و فلان اصم و موافق حاتم بیام بیام بیام بیام بیام بیام
 سعادت و شعیه اسلامه اولیجی حاتم و حاتم و حاتم و حاتم و حاتم و حاتم و حاتم
 علی الزام نظام و دقت و کلمه حاتم و حاتم و حاتم و حاتم و حاتم و حاتم و حاتم
 ابواب مبادت و حاتم و حاتم و حاتم و حاتم و حاتم و حاتم و حاتم و حاتم
 شاهان ایدرت و کلمه و حاتم و حاتم و حاتم و حاتم و حاتم و حاتم و حاتم
 سعادت طرف طیفه حاتم و حاتم و حاتم و حاتم و حاتم و حاتم و حاتم و حاتم
 قصور اولیجی حاتم و حاتم و حاتم و حاتم و حاتم و حاتم و حاتم و حاتم
 کت تا دیانت مفید بی ابلی او حاتم و حاتم و حاتم و حاتم و حاتم و حاتم و حاتم
 یاری لیاقت و خلافت بیام بیام بیام بیام بیام بیام بیام بیام بیام بیام
 بو با بد و کسره اولیجی حاتم و حاتم و حاتم و حاتم و حاتم و حاتم و حاتم
 حاتم و حاتم و حاتم و حاتم و حاتم و حاتم و حاتم و حاتم و حاتم و حاتم
 اکرامه الصلوات و حاتم و حاتم و حاتم و حاتم و حاتم و حاتم و حاتم و حاتم
 کت تا بر طیفه حاتم و حاتم و حاتم و حاتم و حاتم و حاتم و حاتم و حاتم
 اولیجی حاتم و حاتم و حاتم و حاتم و حاتم و حاتم و حاتم و حاتم و حاتم و حاتم

مردم گویند که حاجی با او دلازمه او را بیاورد و بگوید که من که از پیش از این با او بوده ام و من را در این مملکت بکار داشتند و من را در این مملکت بکار داشتند و من را در این مملکت بکار داشتند...

در این مملکت بکار داشتند و من را در این مملکت بکار داشتند و من را در این مملکت بکار داشتند...

مردم گویند که حاجی با او دلازمه او را بیاورد و بگوید که من که از پیش از این با او بوده ام و من را در این مملکت بکار داشتند و من را در این مملکت بکار داشتند و من را در این مملکت بکار داشتند...

مردم گویند که حاجی با او دلازمه او را بیاورد و بگوید که من که از پیش از این با او بوده ام و من را در این مملکت بکار داشتند و من را در این مملکت بکار داشتند و من را در این مملکت بکار داشتند...

در این مملکت بکار داشتند و من را در این مملکت بکار داشتند و من را در این مملکت بکار داشتند...

مردم گویند که حاجی با او دلازمه او را بیاورد و بگوید که من که از پیش از این با او بوده ام و من را در این مملکت بکار داشتند و من را در این مملکت بکار داشتند و من را در این مملکت بکار داشتند...

(Marginal notes in Persian script)

قیام و ان تهرک اها شینک در دقا با سنون اکن دند و دلازمه او را بیاورد و بگوید که من که از پیش از این با او بوده ام و من را در این مملکت بکار داشتند و من را در این مملکت بکار داشتند و من را در این مملکت بکار داشتند...

مردم گویند که حاجی با او دلازمه او را بیاورد و بگوید که من که از پیش از این با او بوده ام و من را در این مملکت بکار داشتند و من را در این مملکت بکار داشتند و من را در این مملکت بکار داشتند...

در این مملکت بکار داشتند و من را در این مملکت بکار داشتند و من را در این مملکت بکار داشتند...

مردم گویند که حاجی با او دلازمه او را بیاورد و بگوید که من که از پیش از این با او بوده ام و من را در این مملکت بکار داشتند و من را در این مملکت بکار داشتند و من را در این مملکت بکار داشتند...

در این مملکت بکار داشتند و من را در این مملکت بکار داشتند و من را در این مملکت بکار داشتند...

۴۸
۴۷

تشریح...
و...
...

فقها...
...
...

...

۲۶
مردم...
...

...

...

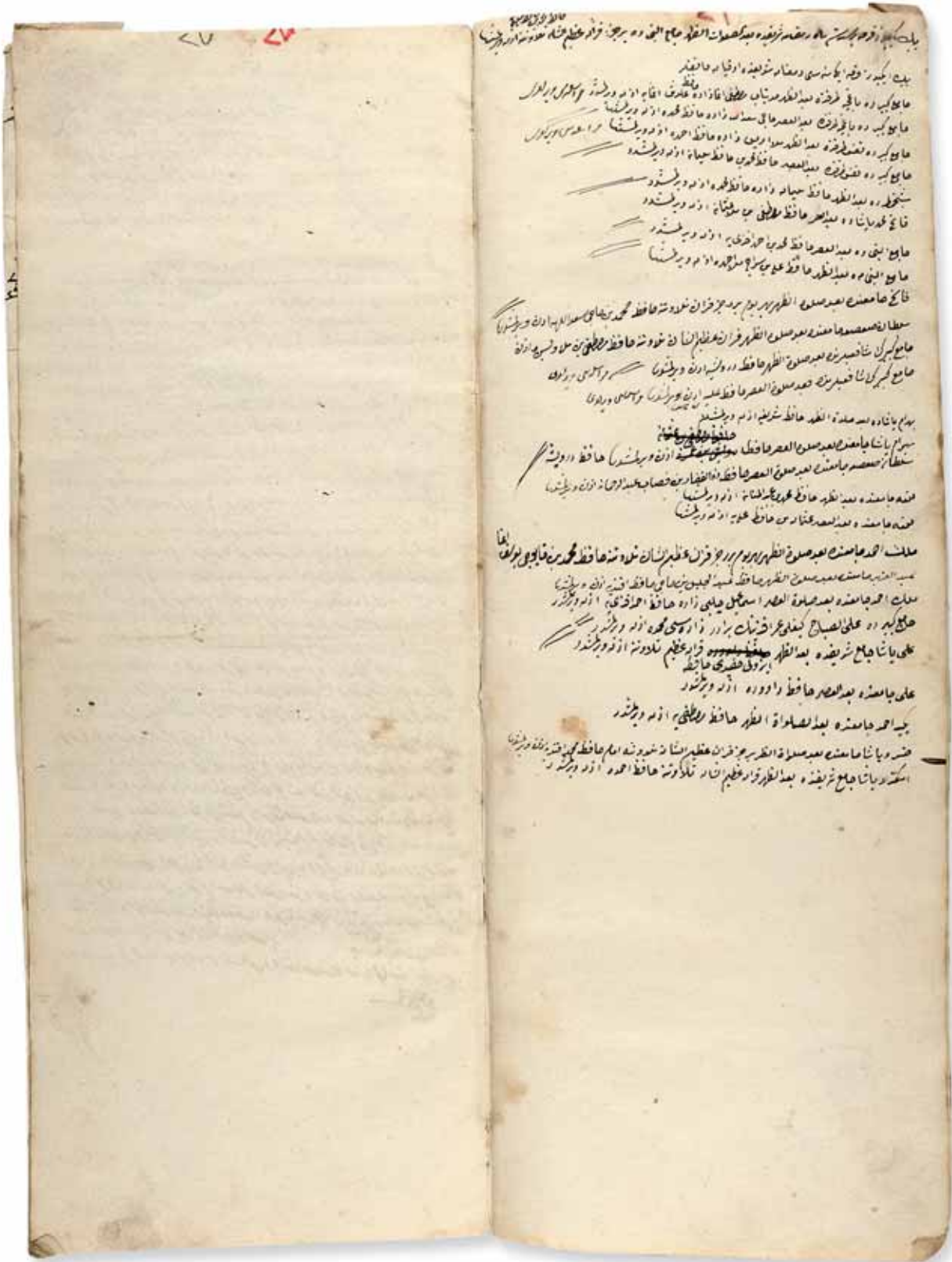
...

Handwritten text in Ottoman Turkish script, including tables, diagrams, and legal notes. The text is densely packed and covers most of the page area.

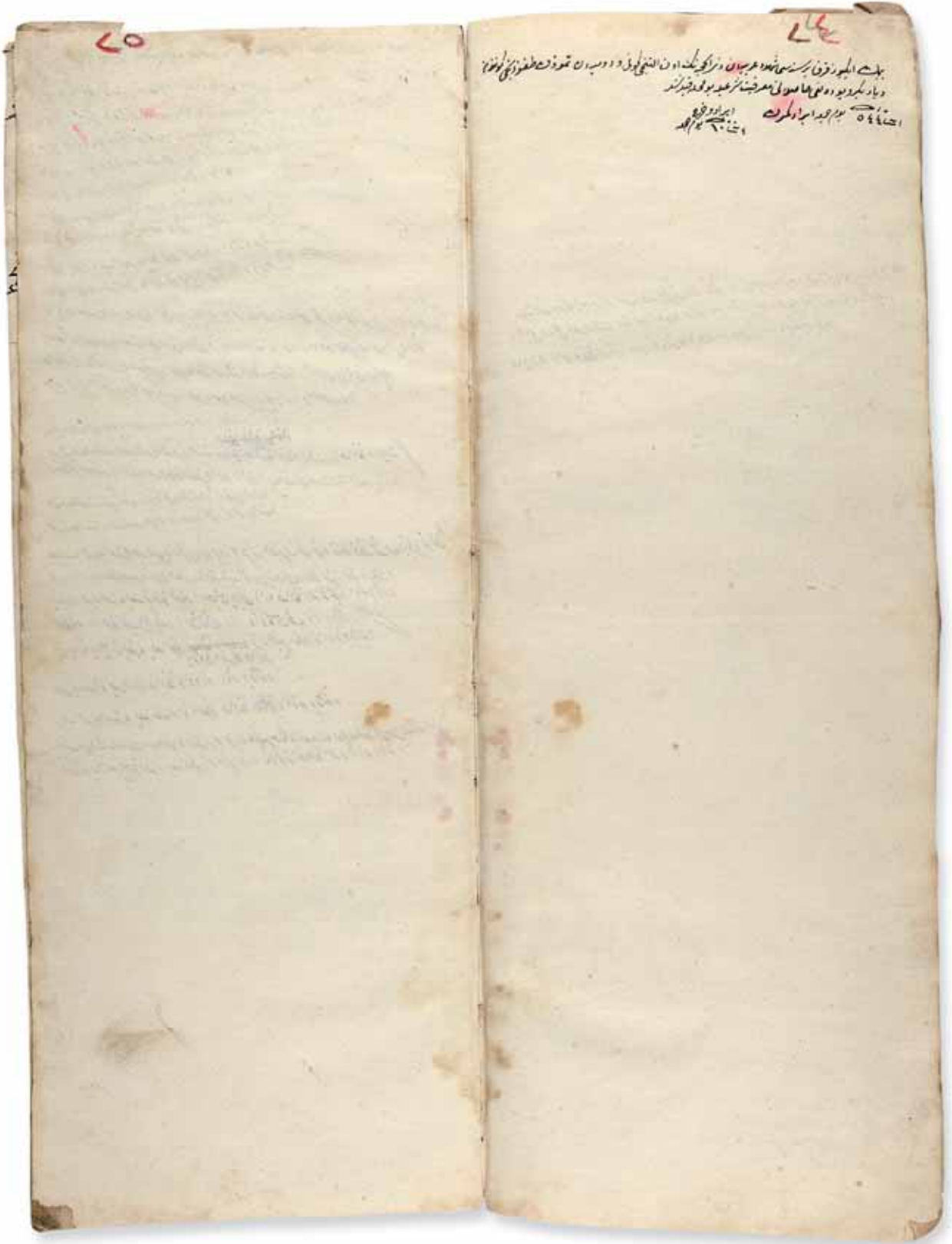
خط

و در هر یک از این...

Table with columns for 'تاریخ' (Date), 'محل' (Location), and 'مبلغ' (Amount). It contains several entries with handwritten numbers and dates.

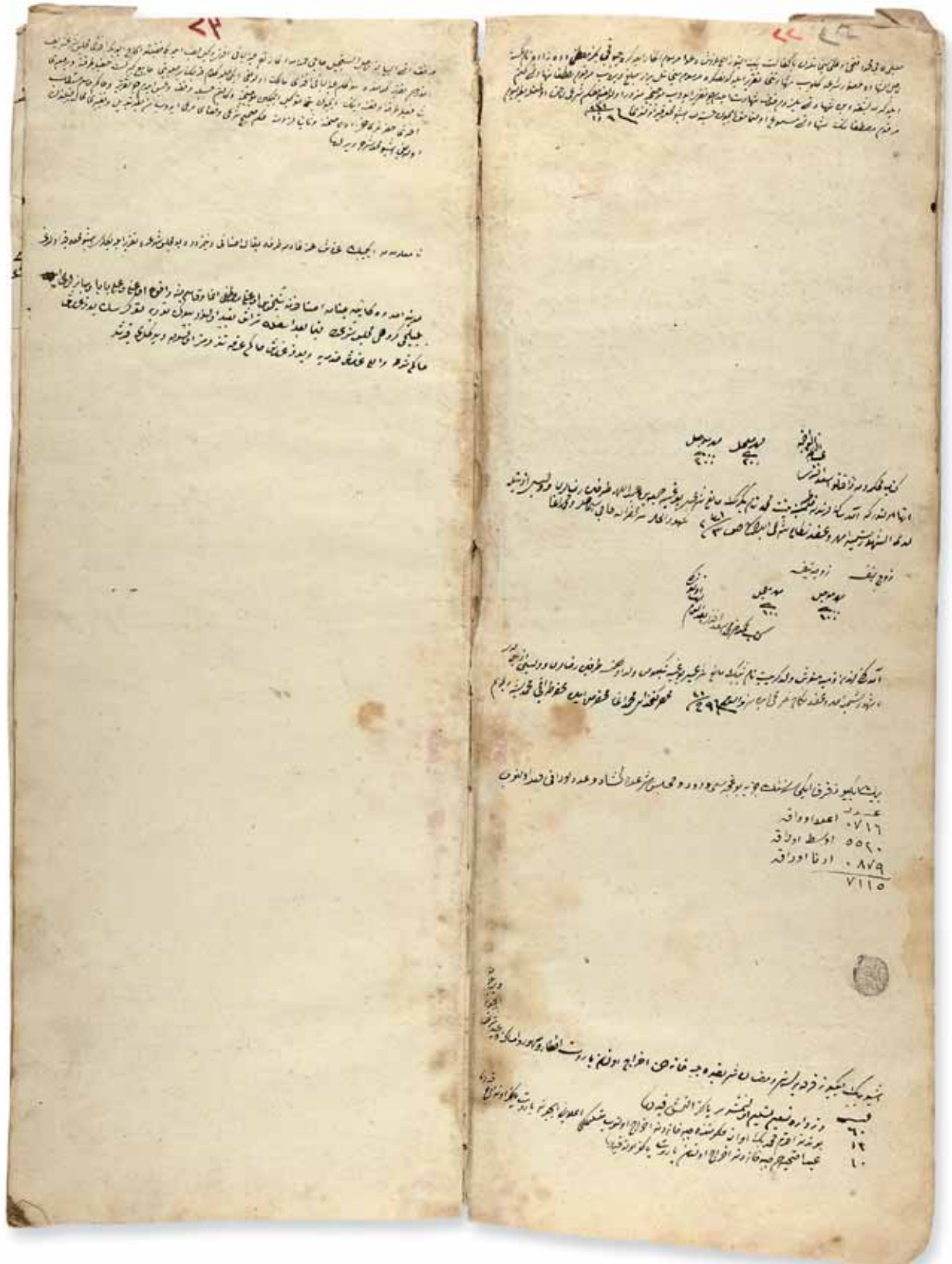
DİYARBEKİR ŞER'İYYE SİCİLLERİ

13a

12b

ÂMİD MAHKEMESİ

۴۶

۴۷

مستور فی حق اهل بیت است...
در این کتاب که در این کتاب است...
از کتابی که در این کتاب است...

مستور فی حق اهل بیت است...
در این کتاب که در این کتاب است...
از کتابی که در این کتاب است...

تا حدود...
مستور فی حق اهل بیت است...
در این کتاب که در این کتاب است...

در این کتاب که در این کتاب است...
از کتابی که در این کتاب است...
مستور فی حق اهل بیت است...

در این کتاب که در این کتاب است...
از کتابی که در این کتاب است...
مستور فی حق اهل بیت است...

بیشتر	۰۸۷۹
۰۷۱۶	۰۷۱۶
۰۵۲۰	۰۵۲۰
۰۸۷۹	۰۸۷۹
۷۱۱۰	

در این کتاب که در این کتاب است...
از کتابی که در این کتاب است...
مستور فی حق اهل بیت است...

12a

11b

DIYARBEKİR ŞER'İYYE SİCİLLERİ

برای اینوز که در این شهر است و بعضی معتمدان میار که در اسالی اولی که بر این شهر است
 یک ایلیه و قریه برکنسین حصار اولی که در این شهر است و بعضی معتمدان میار که در اسالی اولی که بر این شهر است
 امرای موصلی و اولی که در این شهر است و بعضی معتمدان میار که در اسالی اولی که بر این شهر است
 شریف و زین و قضا و اولی که در این شهر است و بعضی معتمدان میار که در اسالی اولی که بر این شهر است
 بطور خاص تمام معتمدان و اولی که در این شهر است و بعضی معتمدان میار که در اسالی اولی که بر این شهر است
 سوی الیه ای اند و بعضی معتمدان و اولی که در این شهر است و بعضی معتمدان میار که در اسالی اولی که بر این شهر است

سرای حاج کتخدا اولی که در این شهر است و بعضی معتمدان میار که در اسالی اولی که بر این شهر است
 قضا و اولی که در این شهر است و بعضی معتمدان میار که در اسالی اولی که بر این شهر است
 و بعضی معتمدان میار که در اسالی اولی که بر این شهر است و بعضی معتمدان میار که در اسالی اولی که بر این شهر است
 کار و اولی که در این شهر است و بعضی معتمدان میار که در اسالی اولی که بر این شهر است
 معتمدان میار که در اسالی اولی که بر این شهر است و بعضی معتمدان میار که در اسالی اولی که بر این شهر است

در اولی که در این شهر است و بعضی معتمدان میار که در اسالی اولی که بر این شهر است
 بعضی معتمدان میار که در اسالی اولی که بر این شهر است و بعضی معتمدان میار که در اسالی اولی که بر این شهر است

در ماه اولی که در این شهر است و بعضی معتمدان میار که در اسالی اولی که بر این شهر است

ردیف	شرح	مقدار	قیمت
۱	...	...	...
۲	...	...	...
۳	...	...	...
۴	...	...	...
۵	...	...	...
۶	...	...	...
۷	...	...	...
۸	...	...	...
۹	...	...	...
۱۰	...	...	...
۱۱	...	...	...
۱۲	...	...	...
۱۳	...	...	...
۱۴	...	...	...
۱۵	...	...	...
۱۶	...	...	...
۱۷	...	...	...
۱۸	...	...	...
۱۹	...	...	...
۲۰	...	...	...
۲۱	...	...	...
۲۲	...	...	...
۲۳	...	...	...
۲۴	...	...	...
۲۵	...	...	...
۲۶	...	...	...
۲۷	...	...	...
۲۸	...	...	...
۲۹	...	...	...
۳۰	...	...	...
۳۱	...	...	...
۳۲	...	...	...
۳۳	...	...	...
۳۴	...	...	...
۳۵	...	...	...
۳۶	...	...	...
۳۷	...	...	...
۳۸	...	...	...
۳۹	...	...	...
۴۰	...	...	...
۴۱	...	...	...
۴۲	...	...	...
۴۳	...	...	...
۴۴	...	...	...
۴۵	...	...	...
۴۶	...	...	...
۴۷	...	...	...
۴۸	...	...	...
۴۹	...	...	...
۵۰	...	...	...
۵۱	...	...	...
۵۲	...	...	...
۵۳	...	...	...
۵۴	...	...	...
۵۵	...	...	...
۵۶	...	...	...
۵۷	...	...	...
۵۸	...	...	...
۵۹	...	...	...
۶۰	...	...	...
۶۱	...	...	...
۶۲	...	...	...
۶۳	...	...	...
۶۴	...	...	...
۶۵	...	...	...
۶۶	...	...	...
۶۷	...	...	...
۶۸	...	...	...
۶۹	...	...	...
۷۰	...	...	...
۷۱	...	...	...
۷۲	...	...	...
۷۳	...	...	...
۷۴	...	...	...
۷۵	...	...	...
۷۶	...	...	...
۷۷	...	...	...
۷۸	...	...	...
۷۹	...	...	...
۸۰	...	...	...
۸۱	...	...	...
۸۲	...	...	...
۸۳	...	...	...
۸۴	...	...	...
۸۵	...	...	...
۸۶	...	...	...
۸۷	...	...	...
۸۸	...	...	...
۸۹	...	...	...
۹۰	...	...	...
۹۱	...	...	...
۹۲	...	...	...
۹۳	...	...	...
۹۴	...	...	...
۹۵	...	...	...
۹۶	...	...	...
۹۷	...	...	...
۹۸	...	...	...
۹۹	...	...	...
۱۰۰	...	...	...

در ماه اولی که در این شهر است و بعضی معتمدان میار که در اسالی اولی که بر این شهر است

خارجی بزرگوار میسر کند و در حقیقت این امر در عین حال که برای دولت و مملکت بسیار سودمند و مفید است و در عین حال که برای مملکت بسیار مفید است...

تجدید مالکیت اسناد و اسباب

بجسد است و افزاینده و غیره که در این نام که در این است فیس داده اند... این عمل که در این اسناد و اسباب و در این اسناد و اسباب و در این اسناد و اسباب...

بجسد است و افزاینده و غیره که در این نام که در این است فیس داده اند... این عمل که در این اسناد و اسباب و در این اسناد و اسباب و در این اسناد و اسباب...

Table with 3 columns: Name, Amount, Date/Note. Contains entries for 'محمد علی', 'محمد علی', and 'محمد علی' with amounts like 1200 and 1000.

محمد علی 1200... محمد علی 1000... محمد علی 1000

محمد علی 1000... محمد علی 1000... محمد علی 1000

Handwritten text in Ottoman Turkish script, consisting of multiple columns of dense cursive script. The text appears to be a legal or administrative record. At the top of the right page, there is a header: 'صاحب مستوفی دیار بکر ایام ۱۱۰۰'. In the center of the right page, there is a signature and date: 'محمد علی بیگ ۱۱۰۰'. At the bottom of the right page, there is a signature: 'محمد علی بیگ'. The text is written in black ink on aged paper.

مدتی است که شوق جامع منور کونکد این بیرون شد...

عالم را با کسب بخت دار خامه در دست زاده صفت...

حقیر کسب الشیخ نسیب بمشرف در کمالی الهی...

صدی است که زدن بقره از رویه خاندان...

آمد کلمه یکنو در هر بی ترنای کلمه کوی...

در بعضیها و ما بین و الف

کتابت شده است... کتب مستوفی...

در بعضیها و ما بین و الف... کتب مستوفی...

54

مردمانی است که در کتب مسیحه کفران کرده اند...
در وقت آنکه از روی حقیقت و در وقت آنکه از روی...
خبر خود می رسد و از آنکه از روی حقیقت...
مردمانی است که در کتب مسیحه کفران کرده اند...

در وقت آنکه از روی حقیقت...
خبر خود می رسد و از آنکه از روی...
مردمانی است که در کتب مسیحه کفران کرده اند...

مردمانی است که در کتب مسیحه کفران کرده اند...
در وقت آنکه از روی حقیقت...
خبر خود می رسد و از آنکه از روی...

53

مردمانی است که در کتب مسیحه کفران کرده اند...
در وقت آنکه از روی حقیقت...
خبر خود می رسد و از آنکه از روی...

مردمانی است که در کتب مسیحه کفران کرده اند...
در وقت آنکه از روی حقیقت...
خبر خود می رسد و از آنکه از روی...

مردمانی است که در کتب مسیحه کفران کرده اند...
در وقت آنکه از روی حقیقت...
خبر خود می رسد و از آنکه از روی...

Handwritten notes and signatures in a cursive script, including names and dates.

İ N D E K S

A

- Abaracı [karyesi] 415
 Abbas b. Cüneydi (Zoğ İbrahim karyesi ahalisinden) 163, 164
 Abbas b. el-Hâc Kaplan 284
 Abbas b. İlyas, Mollâ (Çakal mahallesi ahalisinden) 271
 Abbas b. Murad (Zoğ İbrahim karyesi ahalisinden) 162
 Abbas b. Mustafa (Eğil'in Kibleteyn karyesi ahalisinden Ali b. Mahmud'un ammîzâdesi) 287, 289
 Abbas b. Rasül 93
 Abbas b. Selim (Şeyhanlı aşiretinden) 217
 Abbas b. Şeref 18
 Abbas b. Timurtaş 267
 Abbas bâğı (Eğil'in Zoğrakân köyünde) 284
 Abbas Beşe 84, 85
 Abbas mülkü (Kalenderhane mahallesinde) 218
 Abdal (Mezre'nin Karkat köyünde şenlikçi) 389
 Abdal b. Ali 262
 Abdal Bey b. Ahmed 93
 Abdal mahallesi 150, 154
 Abdi (Âmid ahalisinden Halil'in oğlu) 106
 Abdi (Kazgancı) 166
 Abdi (mukâta'a mutasarrıfı) 429
 Abdi Ağa b. Ebubekir, el-Hâc (Dizdâr) 156
 Abdi b. Ahmed 184
 Abdi b. Çelebi (Camiunnebi mahallesi ahalisinden) 225
 Abdi [b.] Derviş Hüseyin, el-Hâc 79
 Abdi b. Mehmed, el-Hâc 60, 61
 Abdi Baba mahallesi 244
 Abdi Beşe b. Alican 109
 Abdi Çelebi b. Abdülkadir 226, 256
 Abdi Çelebi b. Mollâ Mehmed 60
 Abdi Efendi b. Mollâ Hüseyin (Mollâ Ömer Mescid-i şerîfi İmâm ve Nâzırı) 245
 Abdi Mehmed (Gılmân-ı Âmid) 389
 Abdi, Mollâ (mukayyid) 160
 Abdiler mülkü (Mollâ Bahaeddin mahallesinde) 275
 Abdioğlu mülkü (Mardin'de Baş mahallesinde) 266
 Abdülkerim b. Hızır 80
 Abdülkerim b. Hüseyin 74
 Abdülkerim Efendi (ulemadan) 160
 Abdülkerim mülkü (Köprüyapan-i zimmî mahallesi) 9
 Abdullah (Ali Paşa mahallesi ahalisinden) 368
 Abdullah Ağa, Zerdecizâde 209
 Abdullah Ağa/Çelebi b. Abdülmennan (Lagarîzâde Ahmed Efendi b. Ali Efendi'nin kethüdâsı) 159, 160, 161
 Abdullah b. Abdullah 254
 Abdullah [b.] Abdülmennan (Tütüncü) 208
 Abdullah b. Abdünnebi, es-Seyyid 216
 Abdullah b. Abdüsselâm 151
 Abdullah b. Ahmed (kahveci) 154
 Abdullah b. Ahmed (Sarrâf) 164
 Abdullah b. Ali (Savur'un Mani köyü ahalisinden) 241
 Abdullah b. el-Hâc Ali (Berber) 194, 276
 Abdullah b. Halil 165
 Abdullah b. Hasan, es-Seyyid 194, 259
 Abdullah b. İbrahim (Mumcu Şeyhi) 154
 Abdullah b. İbrahim 285
 Abdullah b. İsmail 228
 Abdullah b. Kaplan 216, 262
 Abdullah b. Mehmed 166, 254
 Abdullah b. Mehmed Efendi, Mollâ 216
 Abdullah b. Mehmed, Mollâ (Cami-i kebîr İmamı Ahmed Halife'nin biraderi, Cami-i kebîr İmamı) 467
 Abdullah b. Mustafa (Derviş Hüseyin mahallesi ahalisinden) 296
 Abdullah b. Mustafa (tütüncü) 158
 Abdullah b. Mustafa 173, 194, 206, 231, 268
 Abdullah [b.] Osman, el-Hâc 212
 Abdullah b. Polad (sergerdân cemâ'atinden) 69
 Abdullah b. Süleyman 75
 Abdullah b. Veli Beşe 175
 Abdullah b. Yusuf, el-Hâc 244, 257
 Abdullah Beşe (Kundakçı) 217
 Abdullah Beşe b. Baki 70
 Abdullah Bey mülkü (Mollâ Bahaeddin mahallesinde) 235
 Abdullah Çavuş b. Mehmed (Dîvân Çavuşu) 196, 209
 Abdullah Çavuş b. Mehmed 188
 Abdullah Çelebi (dîvân çavuşu) 196
 Abdullah Çelebi b. İbrahim (Mumcu) 285, 286, 294, 294

- Abdullah Çelebi [b.] Mustafa 253
Abdullah Çelebi b. Mustafa (tütüncü) 159, 178, 198, 201, 247, 283, 288
Abdullah Çelebi b. tâbi‘-i Hazînedâr Ağa 202
Abdullah Çelebi, Seyyid 107
Abdullah Efendi (Diyarbakir hazînesi defterdârı) 10, 66, 96
Abdullah Efendi 49
Abdullah Efendi b. Şemseddin, Mevlânâ 27, 34, 43, 53, 55
Abdullah Efendi, el-Hâc (Müderris, Reîsülküttâb) 370, 371, 377, 443
Abdullah Efendi, Hacı (Başkâtib) 372
Abdullah Efendi, Heykel 446, 447
Abdullah Efendi, Mevlânâ 58, 65
Abdullah Keşiş v. Mansur 39
Abdullah mülkü (Kılbaş mahallesinde) 274
Abdullah mülkü (Mollâ Alican mahallesinde) 194
Abdullah Şahin (Sarrâf) 163
Abdullah v. Habib 9, 37, 81
Abdullah, Mevlânâ es-Seyyid el-Hâc (Melek Ahmed Paşa Camii Müderrisi) 444
Abdullah, Mîr (Dergâh-ı mu‘allâ Kapıcıbaşı) 463
Abdurrahim Efendi, Uşşâkîzâde (Âmid Mahkemesi Hâkimi) 18
Abdurrahim Paşa (Semendire Sancağı Mutasarıfı ve Belgrad Kal‘ası Muhâfızı) 444
Abdurrahman (Çopyan mahallesi ahalisinden Behzadzâde Aluş Ağa'nın oğlu) 446, 447
Abdurrahman (Kılbaş mahallesi ahalisinden) 261, 262
Abdurrahman (mukâta‘a mutasarıfı) 429
Abdurrahman (Taceddin mahallesi ahalisinden Ali'nin oğlu) 298, 299
Abdurrahman Ağa, Dizdârzâde Hacı 369
Abdurrahman b. Abdi 24
Abdurrahman b. Abdülkadir, Seyyid (Kuyumcu, el-Hac Büzürg mahallesi ahalisinden) 247, 252
Abdurrahman b. Ali (Taceddin mahallesi ahalisinden) 298
Abdurrahman b. Cüneydi 164
Abdurrahman b. Hüseyin 231, 254
Abdurrahman [b.] Mahmud 249
Abdurrahman [b.] Mehmed, el-Hâc 271
Abdurrahman b. Osman (Zoğ İbrahim karyesi ahalisinden) 163, 164
Abdurrahman b. Yusuf 299
Abdurrahman Beşe (Kalaycı) 447
Abdurrahman Beşe b. Mollâ Şahin 33
Abdurrahman Çelebi (Harput ahalisinden) 29
Abdurrahman Çelebi (Şeyh Matar Câmî‘i Evkâfi Mütevellisi) 60
Abdurrahman Çelebi b. Recâizâde 196
Abdurrahman Çelebi b. Receb 54, 56
Abdurrahman Efendi (Diyarbakir Kadısı) 205
Abdurrahman Efendi (Kâtib-i mahkeme) 365, 368, 377
Abdurrahman Efendi 200, 443
Abdurrahman Efendi b. el-Hâc Mehmed, Mollâzâde el-Hâc 208
Abdurrahman Halife b. Hâfız Mehmed, Seyyid (Servisehi? Hâtûn Camii'nde imam ve cüzhan) 420
Abdurrahman Halil 200
Abdurrahman İsmail, es-Seyyid 468
Abdurrahman, Haydarzâde (Hamravât Suyu Mütevellisi) 196
Abdülazim v. Eblehad mülkü (Ablak mahallesinde) 175
Abdülaziz b. Ali 94
Abdülaziz b. Mollâ Receb, el-Hâc 64
Abdülaziz Câmî‘i 409
Abdûlbaki Ağa (el-mübâşir) 11
Abdûlbaki Efendi, Hacı Hamdullah Ağazâde 407
Abdülcebbar Ağa, el-Hâc (tüccar) 364
Abdülcelil b. Abdullah (Mardin ahalisinden) 93, 94
Abdülcelil b. Hacı Hâfız Efendi (Hâfız) 409
Abdülehad v. Dibak 81
Abdül Fettah b. el-Hâc Hüseyin 156
Abdül Fettah b. Mehmed (İmadiye mahallesi ahalisinden) 282
Abdül Fettah Bey (mukâta‘a mutasarıfı) 429
Abdül gaffar Çelebi b. Mahmud 93
Abdül gaffar Çelebi b. Pir Mahmud 46
Abdül gaffar Çelebi, İmâmzâde 296
Abdül gani Çelebi 156
Abdülhâdi Efendi (Diyarbakir Mollâsı) 243
Abdülhafız b. el-Hâc İbrahim (Hazret-i Ömer evlâdından) 243

- Abdülhay Ağa (İbrahim Beyefendi'nin babası) 369
- Abdülkadir (Berber) 217
- Abdülkadir (Çeliki tâifesinden) 101
- Abdülkadir b. Ahmed mülkü (Hoce Haçador mahallesinde) 185
- Abdülkadir b. Cuma 3, 8, 13, 29, 37, 42, 67, 70, 73, 76, 83, 84, 88, 98, 100, 105, 111, 115
- Abdülkadir b. el-Hâc Ahmed (Bağdad'ın İmam-ı A'zam mahallesi ahalisinden) 305
- Abdülkadir b. el-Hâc Hüseyin 284
- Abdülkadir b. el-Hâc Mehmed (Mollâ Ömer Mescid-i şerifi Câbisi) 245
- Abdülkadir b. Hasan 265
- Abdülkadir b. Hicazî Ali, el-Hâc (nâib) 300
- Abdülkadir b. Hüseyin (Cami-i kebîr mahallesi ahalisinden) 183
- Abdülkadir [b.] İsmail 249
- Abdülkadir b. Mehmed 193
- Abdülkadir b. Mehmed (İçkale ahalisinden) 165
- Abdülkadir b. Ricalzâde (müsta'addinden) 160
- Abdülkadir b. Sefer (Gülmez-i sagir mahallesi ahalisinden) 175
- Abdülkadir b. Şahin 254
- Abdülkadir b. Üveys (Mehmed Paşa mahallesi ahalisinden) 157
- Abdülkadir Çelebi b. Abdi Beşe 168, 214
- Abdülkadir Çelebi b. Abdülgaffar Efendi 90
- Abdülkadir Çelebi mülkü (Mollâ Bahaeddin mahallesinde) 181
- Abdülkadir Çelebi tâbi'-i Sem'ânzâde 215
- Abdülkadir Efendi Azmizâde 200
- Abdülkadir Efendi b. el-Hâc Ali, Recâizâde 197, 201, 206
- Abdülkadir Mollâ 149
- Abdülkadir mülkü (Katırpınarı mahallesinde) 174
- Abdülkadir, Menazilli (Savurlu Durak Beşe b. Mehmed Efendi tevâbi'inden) 102
- Abdülkadir, Sırmakeş 269
- Abdülkadir, Tütüncü 303
- Abdüllatif Çelebi b. Yusuf (tütüncü) 196
- Abdülvahhab (Ekmekçiler Şeyhi) 467
- Abdülvahhab Ağa 369
- Abdülvahhab b. Mehmed (Gayblar mahallesi ahalisinden) 223
- Abdülvahhab b. Musa 213
- Abdünnebi b. Budak, es-Seyyid 190, 191
- Abdünnebi b. İsmail 24
- Abdünnebi b. Murtaza (Şeref Çavuş mahallesi ahalisinden) 290, 291
- Abdünnebi bâğı (Eğil'in Yetergân köyünde) 273
- Abdünnur mülkü (el-Hac Süleyman mahallesinde) 93, 94
- Abdünnur v. Hanna (Marhabib mahallesi ahalisinden) 153, 154
- Abdünnur v. Maraba 93
- Abdünnur v. Tanbure 93
- Abdürrasül Bey b. Allahverdi 14
- Abdürrezzak Ağa 361
- Abdürrezzak b. Mustafa 188
- Ablak mahallesi 175, 277
- Abraham mülkü (Yahudiyan mahallesinde) 210
- Abraham v. İstador (Çernik mahallesi ahalisinden Şirinoğlu Garef v. Şirin'in oğlu) 276
- Abraham v. Nambarik 11
- Abraham v. Yakob (kefere tâifesinden) 42
- Acel b. Cemal (Zirki tâifesinden) 72
- Acem bt. Kirakos 154, 155
- Acem 95; -esbâbı 13; -tâifesi 224, 468
- Adam v. Korkis 170, 171
- Âdet-i aġnâm 427
- Âdile (Patrik köyü ahalisinden İbrahim'in kızı) 367
- Âdile Sultan (Sultan II. Mahmud'un kızı) 454
- Adlî [altını] 436
- Agise 3, 4, 37
- Agise v. Rosman 93
- Agıye mülkü (Garb Kastalı mahallesinde) 85
- Agıye mülkü (Hızırilyas-ı kebir mahallesi) 11
- Ağa Bigi Hâtûn mülkü (Ali b. Reşid mahallesinde) 200
- Aġabeyi bt. Osman 43, 44
- Aġakapısı 460, 461
- Ahışa kal'ası 419, 432; -topçuları 362
- Ahmed, Beyzâde Mollâ 193
- Ahmed, el-Hâc (Garb köyü ahalisinden Muslu Kethüdâ b. el-Hâc Kasım b. el-Hâc Abdullah'in oğlu) 203
- Ahmed, el-Hâc (penbeci) 166
- Ahmed, İmâm (Muhzır) 154
- Ahmed, Mollâ (İmâm) 227

- Ahmed, Mollâ (tütüncü) 232
 Ahmed, Mollâ Üveyszâde (Hâfız) 408
 Ahmed, Şeyh 208
 Ahmed, Şeyh es-Seyyid (Hüsrev Paşa Camii vâiz ve nâsihi) 470, 471
 Ahmed, Terecioğulları 453, 454
 Ahmed (Âmid sâkinlerinden, altı senedir kayıp) 79
 Ahmed (Hâfız) 410
 Ahmed (İstanbul'da Mahmudpaşa Mahkemesi Nâibi) 465, 470
 Ahmed (Mardin ahalisinden) 93, 94
 Ahmed (Mustafa Çelebi b. Abdülgani'nin oğlu) 73
 Ahmed (Patrik köyü ahalisinden İbrahim'in oğlu) 367
 Ahmed (sadriâ'zam tatarlarından) 423-424
 Ahmed (Sarılı mahallesi ahalisinden Muradhan Bey b. Mahmud'un oğlu) 293
 Ahmed (Savurlu Durak Beşe b. Mehmed Efendi tevâbi'inden) 102
 Ahmed (silâhşorândan) 419, 432
 Ahmed (Şamlı Hüseyin'in oğlu) 47, 48
 Ahmed (Zeliha bt. Mustafa'nın zevci) 55
 Ahmed Ağa (Adalet emri götüren sadriâ'zam tatarı) 362, 363
 Ahmed Ağa (çavuş-ı selâm) 49
 Ahmed Ağa (el-mütevelli) 238
 Ahmed Ağa, Hazım (el-mütevelli) 174
 Ahmed Ağa (Mehmed Paşa Camii Mütevellisi) 242
 Ahmed Ağa (sadr-ı âli) 163, 164
 Ahmed Ağa, Şamlızâde 377
 Ahmed Ağa (Voyvoda) 364
 Ahmed Ağa b. Abdi Bey 69
 Ahmed Ağa b. el-Hâc Mehmed, el-Hâc (el-Hac Osman mahallesi ahalisinden) 167
 Ahmed Ağa b. es-Seyyid Yasin, es-Seyyid (İmadiye Mescidi mühimmâtı mütevellisi) 282
 Ahmed Ağa b. İbrahim Ağa 291
 Ahmed Ağa b. Mehmed Bey, el-Hâc Musazâde (Camiiunnebi mahallesi ahalisinden) 257
 Ahmed Ağa b. Mehmed Bey, Hacı Musazâde 258
 Ahmed Ağa [b.] Mollâ Çavuş 65
 Ahmed Ağa b. Yasin Ağa, Reiszâde es-Seyyid (Câmi'-i kebîr Evkâfi Mütevellisi) 281
 Ahmed b. () Efendi, Yeğenzâde 241
 Ahmed b. Abdullah 19, 41, 48, 218, 241
 Ahmed b. Abdullah, el-Hâc (Siverek'in Cami'-i kebir mahallesi ahalisinden) 285
 Ahmed b. Abdurrahman (Mezre'nin Karkat köyü ahalisinden) 389
 Ahmed b. Abdurrahman (Zoğ İbrahim karyesi ahalisinden) 162, 163, 164
 Ahmed b. Ahmed Çelebi, Seyyid (Garb Kastalı mahallesi ahalisinden) 227
 Ahmed b. Ahmed, Seyyid 224, 228
 Ahmed b. Ali 86, 93, 185, 214, 218
 Ahmed b. Ali, el-Hâc 167
 Ahmed b. Ali, Mollâ 185, 214
 Ahmed b. Alican, el-Hâc/Hacı 8, 13, 69, 76, 94, 110, 111, 112
 Ahmed b. Ebubekir, el-Hâc 32
 Ahmed b. Ebubekir, Mollâ 15, 16, 283
 Ahmed b. el-Hâc Ahmed, Mollâ 239
 Ahmed b. el-Hâc Derviş 32, 33
 Ahmed b. el-Hâc Hüseyin, es-Seyyid 175
 Ahmed b. el-Hâc Ömer Beşe 201
 Ahmed b. Emirze 164, 192
 Ahmed b. Erdo Ali? 245
 Ahmed b. Gasıb 266
 Ahmed b. Hacı Abdullah (Lala Bey mahallesi ahalisinden) 240
 Ahmed b. Halil 244
 Ahmed b. Hasan (berber) 187
 Ahmed b. Hasan (Zoğ İbrahim karyesi ahalisinden) 162
 Ahmed b. Haydar 259
 Ahmed b. Hüseyin 240
 Ahmed b. Hüseyin, Çermikli (Sarılı mahallesi ahalisinden) 248
 Ahmed b. Hüseyin, el-Hâc 274
 Ahmed b. Hüseyin, es-Seyyid 257
 Ahmed b. Hüseyin (Gayblar mahallesi ahalisinden) 223
 Ahmed b. Hüseyin, Mollâ 238
 Ahmed b. İbrahim 280
 Ahmed b. İbrahim, el-Hâc 216
 Ahmed b. İbrahim, el-Hâc (el-Hac Süleyman mahallesi ahalisinden) 229
 Ahmed b. İbrahim, es-Seyyid 152, 241
 Ahmed b. Kel Ahmed 218

- Ahmed b. Kurd Mehmed (Hoca İskender mahallesi ahalisinden) 270
Ahmed b. Mahmud 207
Ahmed b. Mahmud (Fatma bt. Davud'un zevci) 99
Ahmed b. Mehmed (Ahmed Çavuş mahallesi ahalisinden) 74
Ahmed b. Mehmed (Gayblar mahallesi ahalisinden) 195, 223
Ahmed b. Mehmed (Kızıl Mescid karyesi ahalisinden) 15
Ahmed b. Mehmed 23, 60, 100, 108, 194, 199, 215, 230, 270, 288, 289, 290
Ahmed b. Mehmed, Lüleci 165
Ahmed b. Mehmed, Mollâ 274
Ahmed b. Mirza (Muhzır) 163, 187, 194, 218
Ahmed b. Mollâ İbrahim (Kavas) 448
Ahmed b. Mollâ İsmail 447
Ahmed b. Mollâ Mehmed 290
Ahmed b. Muharrem, es-Seyyid (Alaeddin Bey Câmî'-i şerîfi Mütevellisi) 243
Ahmed b. Murad 171, 286, 294, 300
Ahmed b. Murad (Kılbaş mahallesi ahalisinden) 302
Ahmed b. Mustafa (Kassâb) 154
Ahmed b. Mustafa 218, 230, 233, 257
Ahmed b. Mustafa, el-Hâc 222
Ahmed b. Nuh, es-Seyyid 192-193
Ahmed b. Osman 218, 247, 253, 269
Ahmed b. Osman (Lala Bey Mescidi mahallesi ahalisinden) 365
Ahmed b. Osman, Mollâ 39
Ahmed b. Ömer 219, 239
Ahmed b. Ömer (Zoğ İbrahim karyesi ahalisinden) 163, 164
Ahmed b. Ömer Beşe, el-Hâc 273
Ahmed b. Seyyid, Mollâ (imâm-ı Kılbaş) 224
Ahmed b. Süleyman 60
Ahmed b. Şeyh Muhammed (Hazin karyesi evkafı mutasarrıflarından) 243
Ahmed b. Veli, Mollâ 243, 254
Ahmed b. Zeynelabidin (Şeyh Said-i küçük mahallesi ahalisinden) 231
Ahmed b. Zülfikar 22
Ahmed b. Seyyidhan 176
Ahmed Bahaeddin 218
Ahmed Beşe (Dellâl) 361
Ahmed Beşe (er-râcil) 84, 85
Ahmed Beşe (kundakçı) 31
Ahmed Beşe (Muslu b. Merdanlı Ali'nin karındaşı) 285
Ahmed Beşe (sarrâf) 19
Ahmed Beşe (tüfenkçibaşı) 163, 164
Ahmed Beşe b. Abdullah 30, 229
Ahmed Beşe b. Abdullah Beşe 226
Ahmed Beşe b. Abdullah, Karakaş (Kuyumcu, el-Hac Seydi mahallesi ahalisinden) 246, 247, 251, 252, 253
Ahmed Beşe b. Abdülmennan, el-Hâc 107
Ahmed Beşe b. Şahin (Allâf) 191, 192, 285, 286, 293
Ahmed Beşe, el-Hâc (debbâğ) 237
Ahmed Bey (Eğil sancağı ahalisinden) 91, 92
Ahmed Bey (Ekmekçi Esnâfi Şeyhi) 68
Ahmed Bey (Mehmed Paşa'nın kayını) 405
Ahmed Bey b. Mehmed 103
Ahmed Bey b. Musa 246, 251
Ahmed Bey b. Osman 4
Ahmed Bey b. Sinan 16
Ahmed Bey b. Veli 33
Ahmed Bey, Hacibekirbeyzâde (Palu ümerasından) 386, 387
Ahmed Çavuş, el-Hâc 297
Ahmed Çavuş mahallesi 74, 167
Ahmed Çavuş (çavuş-ı serdâr) 7
Ahmed Çelebi 245
Ahmed Çelebi (Attâr) 286
Ahmed Çelebi, Karahocazâde 284
Ahmed Çelebi, Seyyid 64
Ahmed Çelebi b. Abdurrahman, Hacı 296
Ahmed Çelebi b. Alihan Çelebi, es-Seyyid 115
Ahmed Çelebi b. el-Hâc İskender 78, 83
Ahmed Çelebi b. el-Hâc Kasım 27, 34
Ahmed Çelebi [b.] el-Hâc Ömer 197
Ahmed Çelebi b. Emir Hüseyin, es-Seyyid 35
Ahmed Çelebi b. Halil Efendi 196
Ahmed Çelebi b. Mehmed 206, 259
Ahmed Çelebi b. Mehmed Ali 53, 56
Ahmed Çelebi b. Mehmed Efendi, Mevlânâ 26, 55
Ahmed Çelebi b. Mollâ Mehmed (Kassârî) 194, 297
Ahmed Çelebi b. Ömer, es-Seyyid 24

- Ahmed Efendi, el-Hâc 445
 Ahmed Efendi, es-Seyyid (Mehmed Paşa mahallesi ahalisinden) 157
 Ahmed Efendi, Hacı 447, 448
 Ahmed Efendi, Hacı (Ali Paşa İmâmı) 373
 Ahmed Efendi, Hâfız (Çermik Nâibi) 377
 Ahmed Efendi, İsmail Çelebizâde (Hâfız) 409
 Ahmed Efendi, Mevlânâ es-Seyyid 207
 Ahmed Efendi (hatf) 32
 Ahmed Efendi (imâm) 302
 Ahmed Efendi (Vâ'iz) 365
 Ahmed Efendi [b.] Mollâ Mahmud 36
 Ahmed Efendi b. Abdürrezzak (Beytümâl toplanmasına memur) 305
 Ahmed Efendi b. Ali (Beytümâl-ı Âmme ve Hâssa Emîni Ebubekir Mollâ'nın kâtibi) 184
 Ahmed Efendi b. Ali (Diyarbakir voyvodası tarafından beytümâl cem'ine me'mur) 225
 Ahmed Efendi b. Ali Efendi, Lagarîzâde (Âmid Kadısı) 159, 161, 282, 467
 Ahmed Efendi b. Mahmud Efendi 75
 Ahmed Efendi b. Mehmed Efendi, Mevlânâ 30, 53
 Ahmed Efendi b. Mollâ Yunus, Mevlânâ es-Seyyid 196, 468
 Ahmed Efendi b. Mustafa, İmâm (Gayblar mahallesi ahalisinden) 223
 Ahmed Efendi b. Yeğen Mehmed Efendi, es-Seyyid 262
 Ahmed Halîfe (Cami-i kebîr İmamı) 467
 Ahmed Halife b. Mehmed Emin, Seyyid Hâfız (Servisehi? Hâtûn Camii'nde imam ve cüzhan) 420
 Ahmed Mirza (Muhzır) 181
 Ahmed mülkü (Camiunnebi mahallesinde) 279
 Ahmed Paşa (Diyarbakir Muhâfızı/Valisi) 162, 163, 191, 209, 282, 285, 293
 Ahmed Paşa (Şam eski Valisi) 377, 378
 Ahmed Paşa (Tiflis Ser'askeri) 240
 Ahmed Taha (Musul tüccârı) 378, 379
 Ahmed Tahir (Musul tüccarı) 362
 Ahmed Tatar (sadriâ'zam tatarlarından) 364, 426
 Âişe, bkz. Ayşe
 Akhüseyn [karyesi] 375, 416
 Akîmi [karyesi] 416
 Akoğlu (Cennân) 407
 Akviran [karyesi] 375, 415
 Alaeddin b. el-Hâc Hızır, es-Seyyid 166, 174, 177, 183, 208, 237, 242, 247, 256, 258, 260, 261, 262, 264, 265, 271, 274, 275, 278, 279, 280, 283, 288, 289, 292, 300, 301
 Alaeddin Bey Câmî'-i şerîfi 243
 Alaiye kazâsı 387
 Alef 412
 Ali (Ali Paşa mahallesi ahalisinden Mahmud'un oğlu) 263
 Ali (cerrâh) 218
 Ali (Harbendeli cemâ'atinden) 51, 59
 Ali (Hazro'nun Balıkpınar ahalisinden) 69
 Ali (Kiki aşireti ekincisi Seyyidhan b. Şiro'nun oğlu) 221
 Ali (Küçük Kenîse mahallesi ahalisinden) 157
 Ali (Patrik karyesi sâkinlerinden) 35
 Ali (Süveydi aşiretinden) 80, 81
 Ali (Tabanoğlu mahallesi ahalisinden) 67
 Ali (Taceddin mahallesi ahalisinden) 298
 Ali Abbas [b.] Mümin 79
 Ali Abdullah 89
 Ali Ağa (Diyarbakir Alaybeyisi) 368, 457
 Ali Ağa (el-mübâşir) 40
 Ali Ağa (Mütesellim) 97
 Ali Ağa b. Abdi 70
 Ali Ağa b. Abdullah (Diyarbakir Valisi Mustafa Paşa'nın ekmekçibaşısı) 68
 Ali Ağa b. Abdullah 17, 230, 231
 Ali Ağa b. Mustafa 284
 Ali Ağa, Sem'ânzâde 196
 Ali b. () Köprüyapanzâde Mustafa Çelebi (Çizmecî) 168
 Ali b. Abdi 18
 Ali b. Abdi, el-Hâc 165
 Ali b. Abdullah 239
 Ali b. Abdullah, el-Hâc 83
 Ali b. Abdullah, Mollâ 216
 Ali b. Ahmed, Arab el-Hâc 290, 297, 298
 Ali b. Ali (Mizak köyü ahalisinden) 80, 81
 Ali b. Ali, es-Seyyid (cüllâh) 154
 Ali b. Bekir, Seyyid 230, 232
 Ali b. Derbaz 445
 Ali b. Döne 267
 Ali b. Ebubekir, es-Seyyid 241
 Ali b. el-Hâc Mehmed, Mollâ 43, 56, 68, 84, 88, 106, 108, 115

- Ali b. el-Hâc Veliyyüddin (Hoca İskender mahallesi ahalisinden) 270
 Ali b. es-Seyyid Mehmed, es-Seyyid 41
 Ali b. es-Seyyid Mustafa, es-Seyyid 61
 Ali b. eş-Şeyh Mehmed, Seyyid 169
 Ali b. Ferhad 244
 Ali b. Fethullah, el-Hâc 98
 Ali b. Fethullah, es-Seyyid (Câmiussafa Evkâfi Mütevellîsi) 43
 Ali b. Habib (el-mübâşir) 152
 Ali b. Hacı 52, 54
 Ali b. Hacı Mehmed, Mollâ 86, 98
 Ali b. Hasan 41, 94, 274
 Ali b. Hasan b. Abdullah, es-Seyyid 246
 Ali b. Hızır 240
 Ali b. Hüseyin (Hüsni Hâtûn'un zevci) 100
 Ali b. Hüseyin 36, 74, 213, 305
 Ali b. Hüseyin, es-Seyyid (Tavukçu) 191, 192, 285, 286, 293, 294
 Ali b. İbrahim (Çukadâr) 238
 Ali b. İlyas, Seyyid 233
 Ali b. İsmail, Mollâ 267
 Ali b. Kasım (Zoğ İbrahim karyesi ahalisinden) 162
 Ali b. Mahmud 245
 Ali b. Maksud 39
 Ali b. Marsam (Zoğ İbrahim karyesi ahalisinden) 162
 Ali b. Matar 86
 Ali b. Mehmed 212, 289
 Ali b. Mehmed, Kârhaneci (Ali Paşa mahallesi ahalisinden) 238
 Ali b. Mehmed (allâf) 111
 Ali b. Mehmed (Boziri aşiretinden) 74
 Ali b. Mehmed (Eğil'in Kibleteyn karyesi ahalisinden) 287, 289
 Ali b. Mehmed (Hızmacı) 257
 Ali b. Mehmed (Hüsameddin mahallesi ahalisinden Sultan bt. İsmail'in zevci) 159
 Ali b. Mehmed Efendi, Mollâ 229
 Ali b. Murad 203, 206, 288, 289
 Ali b. Murtaza 255
 Ali b. Mustafa (Kahveci) 260
 Ali b. Mustafa b. Murtaza, A'rec 219, 220
 Ali b. Mustafa, el-Hâc 239
 Ali b. Osman (Telbesme nahiyesinin Derik köyü ahalisinden) 260
 Ali b. Osman, Seyyid 271
 Ali b. Ömer (Boziri aşiretinden) 74
 Ali b. Piri 4, 5, 21, 23, 26, 29, 47, 49, 57, 73, 88, 102, 111
 Ali b. Ramazan 273, 274, 280
 Ali b. Renklizâde? 232
 Ali b. Reşid mahallesi 36, 77, 199
 Ali b. Reşid Mescid-i şerîfi Evkâfi 200
 Ali b. Sâbit (Hâfız) 409
 Ali b. Sarrâc Mollâ Ahmed (Hâfız) 408
 Ali b. Sofi Mehmed 249
 Ali b. Süleyman, Mollâ 230
 Ali b. Şaban, Seyyid 23
 Ali b. Şah Hüseyin (Kıllı Yakub karyesi ahalisinden) 69
 Ali b. Şahkulu (Karakeçili aşiretinden) 217
 Ali b. Şemseddin 266
 Ali b. Şemshan, Mollâ (Zoğ İbrahim karyesi ahalisinden) 163, 164
 Ali b. Şeyh Mehmed, es-Seyyid 206, 243, 253, 256, 265, 266, 271, 274
 Ali b. Tütüncü, el-Hâc 245
 Ali b. Yahya, Mollâ 11
 Ali b. Yusuf (Kılbaş mahallesi ahalisinden) 235
 Ali Baba (Cennân) 407
 Ali bâğı (Eğil'in Zoğrakân köyünde) 284
 Ali bâğı (Ergani'de Hacı Eyüb karyesinde) 204
 Ali Bekir b. el-Hâc Siyavuş Ağa 179
 Ali Beşe 218
 Ali Beşe (Ali Paşa mahallesi ahalisinden) 183
 Ali Beşe (er-râcil) 42
 Ali Beşe (oturakçı) 45
 Ali Beşe (Tüfenkçi) 217
 Ali Beşe b. Abdülmennan 95
 Ali Beşe b. Ahmed 468
 Ali Beşe b. Atıyye 303
 Ali Beşe b. Bali 23
 Ali Beşe b. Cafer (Gayblar mahallesi ahalisinden) 223
 Ali Beşe b. Ebezâde 280
 Ali Beşe b. Mustafa 99
 Ali Beşe, Ebezâde 214, 215, 268, 283
 Ali Beşe, el-Hâc (dellâl) 23
 Ali Beşe mülkü (Ali b. Reşid mahallesinde) 200

- Ali Bey (Camiunnebi mahallesi ahalisinden el-Hâc Musazâde demekle tanınan Ahmed Ağa b. Mehmed Bey'in er karındaşı) 257
- Ali Bey (el-mübâşir) 114
- Ali Bey (timar erbâbından) 12
- Ali Bey b. Abdullah, Sarı 103
- Ali Bey b. Allahverdi 27, 33
- Ali Bey b. Celâl (Hasankeyf ahalisinden) 74
- Ali Bey b. el-Hâc Bekir (Mollâ Ömer Mescid-i şerîfi Mütevellisi) 245
- Ali Bey b. Halil Çelebi 14
- Ali Bey b. Mehmed 90
- Ali Bey b. Muharrem 102
- Ali Bey b. Mustafa Bey (Eğil Hâkimi Mümin Bey'in ağalarından) 24, 25
- Ali Bey b. Pîri 9, 45, 72, 75, 91
- Ali Bey b. Veli Çavuş 48
- Ali Bey kal'ası 274
- Ali Bey mülkü (Ali Paşa mahallesinde) 96
- Ali Bey mülkü (Gayblar mahallesinde) 302
- Ali Bünyad oğlu 8
- Ali Çavuş b. Ahmed, Şatır 48
- Ali Çavuş mülkü (Kıta mahallesinde) 106
- Ali Çelebi 26
- Ali Çelebi (Berber) 276
- Ali Çelebi (mutâf) 38
- Ali Çelebi b. Berber, Kör 210
- Ali Çelebi b. el-Hâc Mustafa 468
- Ali Çelebi b. el-Hâc Receb 40, 43
- Ali Çelebi b. Hasan Çelebi 115
- Ali Çelebi b. İbrahim b. Şaban, Bastacı (Mehmed Paşa mahallesi ahalisinden) 287, 288, 289
- Ali Çelebi b. Pîri 5, 7, 8, 10, 12, 13, 14, 16, 31, 33, 36, 37, 38, 39, 41, 42, 45, 50, 54, 56, 62, 64, 67, 68, 69, 70, 71, 72, 73, 74, 76, 77, 78, 80, 81, 83, 86, 87, 88, 90, 91, 94, 96, 98, 99, 100, 101, 103, 104, 105, 106, 108, 109, 111, 112, 113, 114
- Ali Çelebi b. Receb 61
- Ali Efendi, Dumanzâde 365
- Ali Efendi (imâm-ı Mescid-i Göl) 172, 173, 188
- Ali Efendi (nâib-i ihtisâb) 96
- Ali Efendi b. Ahmed Ağa, Mevlânâ es-Seyyid 301
- Ali Efendi b. Ebubekir Efendi, es-Seyyid 190, 193
- Ali Efendi b. el-Hâc Mehmed 57
- Ali Efendi b. Halil 173, 292
- Ali Efendi b. Şeyh Mehmed, es-Seyyid 149, 151, 152, 155, 156, 159, 160, 166, 173, 174, 176, 177, 179, 180, 182, 183, 184, 185, 186, 187, 189, 190, 192, 193, 198, 201, 203, 211, 218, 219, 220, 222, 225, 231, 232, 233, 234, 235, 237, 239, 241, 245, 247, 249, 258, 260, 261, 262, 264, 268, 269, 272, 277, 280, 283, 285, 286, 288, 289, 294, 296, 299, 301, 304, 306
- Ali Hanoğlu Ömer bağı (Ergani'de Yalıpınarı'nda) 204
- Ali mülkü (Kabadibek mahallesinde) 47
- Ali mülkü (Telbesme nahiyesinin Derik köyünde) 261
- Ali Paşa Câmi'-i şerîfi 184, 409; –Evkâfi 281; –Vakfi 263
- Ali Paşa mahallesi 28, 61, 83, 85, 96, 97, 150, 183, 184, 238, 248, 304, 368
- Ali Paşa Vakfı (el-Hac Süleyman mahallesinde) 33
- Ali Receb b. Receb 110
- Ali tâbi'-i Hazînedâr Ağa 202
- Ali Tatar, Musullu 364
- Ali, Berber 151
- Ali, Canbâz 303
- Ali, Dügmeçi 230
- Ali, el-Hâc (Mardin'in Külâsin? mahallesinden) 94
- Ali, el-Hâc (sadriâ'zam silâhşorlarından) 452
- Ali, Hacı (Bağdad Kal'ası Binâ Emîni) 418, 432
- Ali, Hacı (Kubbe-i cedid mahallesi ahalisinden) 300
- Ali, Köse (tâbi'-i Hüseyin Efendi) 174
- Ali, Mollâ 212
- Ali, Usta (cüllâh) 296
- Alican 95
- Alican b. Ahmed (Mir Memi cemaatinden) 114
- Alican Beşe b. Memiş 19
- Alican Bey b. Ahmed Çavuş 109
- Alican Çelebi b. Cafer 23
- Alican mülkü (Camiunnebi mahallesinde) 297
- Alihan Bey (Tabanoğlu Mahallesi ahalisinden) 15, 16
- Alıpınarı 161, 201; –Hammâmı 197; –karyesi/köyü 53, 153, 154, 166, 171, 197, 200, 209

- Âliye bt. es-Seyyid Mahmud (Kubbe-i cedit mahallesi ahalisinden) 177
 Âliye Hâtûn bt. Seyyid Paşa mülkü (Kalenderhane mahallesinde) 173
 Allâf dükkânı 111
 Allâfân 374, 414
 Allahkulu b. Polad 107
 Allahverdi (Ali b. Reşid mahallesi ahalisinden) 77
 Allahverdi b. Hasan (Kubbe-i cedit mahallesi ahalisinden) 152
 Allahverdi b. Hasan 4
 Allahverdi b. İbrahim 80
 Allahverdi b. Yusuf 272, 273
 Altıncı Bogos mülkü (Fatih Mehmed Paşa mahallesinde) 366
 Altun (Derviş Ali'nin zevcesi Nasrâniye) 58
 Altun bt. Akmehmed (Zoğ İbrahim karyesi ahalisinden) 163
 Aluş Ağa, Behzadzâde (Çopyan mahallesi ahalisinden) 372, 446
 Aluş Ağa, Müytâb Mustafa Ağazâde (Hâfız) 408
 Alyoslu? el-Hâc Mehmed mülkü (Kalenderhane mahallesinde) 173
 Âmidî Mehmed Efendi mülkü (Petekçiyan mahallesinde) 60
 Amr (fetva mecmualarındaki hayalî isimlerden) 100, 108, 150, 155, 220, 295, 448
 Anadolu 225, 382, 384, 422, 423, 426, 450
 Anbar şattı 221
 Anbersima bt. Abdullah (Habeşiyü'l-asl) 20
 Ankaravî 448
 Anna (Marpityun mahallesi ahalisinden Osib v. Ferlo'nun kızı) 233, 249, 250
 Anna (Mehmed Paşa mahallesi ahalisinden Karabet v. Haço'nun kızı) 202
 Anna bt. Avanis 46
 Anna bt. Serkis 151
 Antep/Ayıntab 77
 Anto mülkü (Kıtırbil-i zimmî köyünde) 179
 Antoş v. Osib (Şeyh Matar mahallesi ahalisinden) 458
 Arab Ağa (Çapakçur Sancağı Beyi Mehmed Bey'in kethüdâsı) 31
 Arab Ahmed b. Nebi 296
 Arab b. Yusuf 12
 Arab bâğı (Telbesme nahiyesinin Elikân? köyünde) 304
 Arab Bey b. Sefer 82
 Arab Hacı Ali Medresesi mülkü (Camiunnebi mahallesinde) 279
 Arab Mustafa b. Hüseyin (Garb Kastalı mahallesi ahalisinden) 238
 Arab Şaban karyesi 66
 Arab tâifesi 106, 259
 Arab Yenice [karyesi] 416
 Arafat [karyesi] 416
 Arakil mülkü (Süleyman mahallesinde) 94
 Arakil v. Haçador 111
 Arapgir 379
 Arasta Hanı 89, 90
 Arif, Canımzâde (Musul tüccarı) 361, 363
 Arpa 12
 Arslan 86
 Arslan [b.] Abdullah 14
 Arslan b. Ahmed, Seyyid 109
 Arslan b. Hüseyin 222
 Arslan b. Mehmed 81
 Arslan b. Melik 8
 Arslan b. Ramazan, Mollâ 265
 Arslan Beşe b. Abdullah 19
 Arslan Beşe b. Mustafa 35
 Arslan Bey b. Hacı 94
 Arslan Çelebi b. Sipâh Hüseyin Çelebi, el-Hâc 23
 Arslan Çelebi mahzenleri (Taceddin Mehmed mahallesi) 23
 Arslan mülkü (Hızırilyas-ı kebir mahallesi) 11
 Arusoğlu, bkz. Hanna v. Eblehad
 Arzuoğlu [karyesi] 375, 415
 Asador v. Berber 57
 Asâkir-i Mansûre-i Muhammediye 461
 Asator (Palu sancağı re'âyâsından) 113
 Asator v. Hadrişe 38
 Asel 294
 Âsitâne 363, 429, 430, 434, 454, 455, 456
 Âsiyâb/Âsiyâblar 390
 Asiye bt. Ahmed Bey 86, 97
 Asiye bt. el-Hâc İsmail (Dağ kapısı haricinde Tekke köyü ahalisinden Zülfü b. Halil'in zevcesi) 267
 Aslan (ekmekçi esnâfi şeyhi) 68

- Aslan [v.] Cerbi 114
 Aslan b. Mardiros 183
 Aslan mülkü (Bahaeddin mahallesi) 32
 Aslan mülkü (Karagöz mahallesinde) 113
 Aslan mülkü (Mehmed Paşa-yı Garb mahallesinde) 66
 Aslan v. Aziz 66
 Aslan v. Ni'ami (Mollâ Cennan mahallesi ahalisinden) 210
 Aslan v. Torik 71
 Asob v. Norik 37
 Astador v. İstepanos 7
 Astor (Yahudiyan mahallesi ahalisinden) 210
 Aşçıyân 374, 414
 Aşhâne (Tekke köyünde) 267
 Aşu v. Tomcan (Kıtırbil-i zimmî köyü ahalisinden) 207
 Âşur (Garb köyü ahalisinden Mollâ Hüseyin'in oğlu) 203
 Âşur b. Ali, Mollâ (berber) 296
 Âşur Bey b. Mehmed 104
 At akçesi 25
 Atak; –kazası 239; –sancağı 24
 Atastos v. Abdülehad (Ka'bi köyünden) 81
 Atike (Savur kazası ahalisinden es-Seyyid Osman b. Ahmed'in kızı) 231
 Attâr el-Hâc Mehmed mülkü (Yiğit Ahmed mahallesinde) 256
 Attârân 374, 414
 Attâriye 286
 Avadis mülkü (Hoca Ahmed mahallesinde) 57
 Avanis v. Ağcan 114
 Avanis v. Garip (kaftancı) 38
 Avanis v. Mazadak 66
 Avanis v. Timocan 10
 Avâriz 88, 153, 183, 186, 187, 212, 213, 216, 229, 238, 244, 266, 276, 297, 303, 366, 430, 431
 Aygon (Demirci esnafi şeyhi) 413
 Aynata karyesi/köyü (Ergani kazası) 62, 265, 376, 417
 Ayni bt. Emirze (Sinan Kethüdâ mahallesi) 7
 Ayşe (Davud'un kızı) 149
 Ayşe (Eğil sancağı ahalisinden Ahmed Bey'in amcası kızı) 91
 Ayşe (el-Hac Osman mahallesi ahalisinden el-Hâc Ahmed Ağa b. el-Hâc Mehmed'in kızı) 167, 168
 Ayşe (Patrik köyü ahalisinden İbrahim'in kızı) 367
 Ayşe b. Durak 13
 Ayşe bt. Abdullah mülkü (Mollâ Bahaeddin mahallesinde) 236
 Ayşe bt. Ali 98
 Ayşe bt. Derviş (Çakal mahallesi ahalisinden) 271
 Ayşe bt. el-Hâc Abdünnebi 26
 Ayşe bt. el-Hâc Ahmed mülkü (Kalenderhane mahallesinde) 287
 Ayşe bt. Eyübî (Ali Paşa mahallesi ahalisinden Abdullah'ın zevcesi) 368
 Ayşe bt. Hasan (Mehmed Paşa mahallesi ahalisinden Ebubekir b. Şaban'ın zevcesi) 189, 195
 Ayşe bt. İbrahim 229, 230
 Ayşe bt. Mustafa 25
 Ayşe bt. Mustafa Ağa (Mollâ Bahaeddin mahallesi ahalisinden) 226
 Ayşe bt. Müstedam 23
 Ayşe bt. Nakkaş Yusuf (Rumiyan mahallesi ahalisinden) 240, 241
 Ayşe bt. Osman 287
 Ayşe Hanım (Camiiunnebi mahallesi ahalisinden el-Hâc Musazâde demekle tanınan Ahmed Ağa b. Mehmed Bey'in kız karındâşı) 257, 258
 Ayşe Hâtûn (Lala Bey mahallesi ahalisinden Ahmed b. Hacı Abdullah'ın zevcesi) 240
 Ayşe mülkü (Hoca Ahmed mahallesinde) 79
 Ayşe Hâtûn mülkü (el-Hac Osman mahallesinde) 168
 Ayvaz v. Haço (Suyolcu) 196
 Aziz b. Mustafa (Rumiyan mahallesi ahalisinden) 240
 Aziz bâğı (Behramki Çavuş köyünde) 299
 Aziz Camii 195, 196; –mahallesi 229, 248, 257
- B**
 Baba Veli b. Ali 21
 Bâb-ı Şeyhüslâmî 460
 Bâbiâli 460
 Bâbü'l-Irak (Musul mahallelerinden) 300
 Badasar v. Melkon (Hoce Haçador mahallesi ahalisinden) 182
 Badem ağacı 6

- Bâd-ı hevâ 390, 427
 Badiseher, nâm-ı diğ̈er Rukiye 177
 Bagdi v. İlye (Kıtrbil-i zimmî köyü ahalisinden) 179
 Bağdad 85, 150, 305, 362, 363, 387, 388, 413, 458, 465, 466; –kal'ası 418, 432
 Bağdasar (Marpityun mahallesi ahalisinden) 233, 234, 249, 250
 Bağdasar (Palu sancağı re'âyâsından) 113
 Bağdasar 46
 Bağdo v. Küster 64, 65
 Bahaeddin (Telbesme nahiyesi Mahal köyü ahalisinden Meryem'in eniştesi) 190
 Bahaeddin b. Ebubekir (Camiunnebi mahallesi ahalisinden) 254
 Bahaeddin Bey (mukâta'a mutasarrıfı) 429
 Bahaeddin mahallesi 32
 Bahaeddin, Mollâ 91
 Bahar (Tabanoğlu mahallesi ahalisinden) 67
 Bahar bt. Mollâ Bünyad 50
 Baharlı [karyesi] 375, 415
 Bahi mülkü (Garb Kastalı mahallesinde) 85
 Bahkin köyü (Çapakçur) 87
 Bahr-ı siyâh boğazı 461
 Bahteri [karyesi] 376, 416
 Bâin talak 222
 Bakacak [karyesi] 417
 Bakır 3; –ma'deni (Ergani kazası) 246, 247
 Bakioğlu/Bakizâde, Hacı 443
 Bakiye (Davud'un kızı) 149
 Bakkâl/Bakkâlân 374, 414, 417; –dükkânı 266; –esnafı 90, 407; –metâ'ı bahâları 191
 Bakkâl Arslan mülkü (Rumiyan mahallesinde) 183
 Bakkâl Hüseyin Çelebi mülkü (Ali Paşa mahallesinde) 183
 Bakkâl Şemo zimmî mülkü (Hoce Maksud mahallesinde) 186
 Balıklı suyu 245
 Balıklıpınar (Hazro sancağı) 69
 Bali bt. Mardiros 186
 Baliş mezra'ası (Diyarbakir voyvodalığı aklâmından) 278
 Bardakçı kârhânesi 238
 Bardakçılar çarşısı 56, 60
 Bardakçıyân 374, 414
 Barut 407
 Basmacı Ahmed Çelebi mülkü (Hoca Ahmed mahallesinde) 283
 Basmacı Ahmed mülkü (Çaruğı mahallesinde) 215
 Basmacı dükkânı 53, 54
 Basmacı Seyyid Mehmed mülkü (Derviş Hüseyin mahallesinde) 297
 Basmacıyân 374, 414
 Baş mahallesi (Mardin mahallelerinden) 266
 Başil [karyesi] 376
 Başlık 52
 Başmuhâsebe 236, 419, 427, 433
 Bayezid b. Şefkat 72
 Bayezid Câmî'-i şerifi (İstanbul) 248
 Bayındır (Çüngüş'ün Beygerme? köyü ahalisinden) 88
 Bayram (Hozkirdin köyü ahalisinden) 17
 Bayram b. Abdullah 23
 Bayram b. Abdülevvel (Millî aşiretinden) 101
 Bayram b. İskender (Bakkâl) 169
 Bayram b. Mehmed 21
 Bayram [b.] Mollâ Mehmed 238
 Bayram b. Ömer (Zoğ İbrahim karyesi ahalisinden) 162, 164
 Bayram b. Şaban 86, 98, 207
 Bayram b. Yusuf 230
 Bayram Bey b. Demir Veli Ağa 83
 Bayram Bey b. Mehmed 103
 Bayram Çelebi b. Mehmed 14
 Bayram, Üstâd 91
 Bâzârcıyân 417
 Bebeki bt. Korkis (Çaruğı mahallesi ahalisinden) 58
 Bedeliye-i Eşkinciyan-ı Diyarbakir Mukâta'ası 429
 Bedre bt. Cebrail 79
 Bedros (Mollâ Bahaeddin mahallesi ahalisinden Hanzâde bt. İleksan'ın karındaşı oğlu) 232
 Bedros, Hoce (Sarrâf) 371
 Bedros (Şeyh Matar Camii loğkeş ve seraydarı) 470
 Bedros v. Tomcan 283, 284
 Behinik köyü (Harput) 58
 Behram b. Ahmed 74

- Behram b. Mehmed 93
 Behram Paşa Câmî'î 409; –Evkâfî 469
 Behramiye Câmî'-i Vakfî menzili (Süluki mahallesinde) 198
 Behramki [karyesi] 416
 Behramki Çavuş karyesi/köpü 263, 299
 Behzad 372
 Bekir (fetva mecmualarındaki hayalî isimlerden) 155, 220, 448
 Bekir (Kahveci) 273
 Bekir (Malatya ahalisinden) 83
 Bekir [Pa]şa tarlaları (Havar köyünde) 39
 Bekir Ağa, Lahm Kâtibizâde 368
 Bekir Ağa (Çiftehân Ağası) 364
 Bekir b. Abdullah, el-Hâc (Gayblar mahallesi ahalisinden) 195
 Bekir b. Ali, el-Hâc (Cerrâh) 169
 Bekir b. Bayram (Şeyh Matar-ı Şark mahallesinden) 77
 Bekir b. Berkiş (Millî taifesinden) 10, 11
 Bekir b. Emir, el-Hâc 65
 Bekir b. Hasan 285
 Bekir b. İsmail 232
 Bekir b. Mehmed 156
 Bekir b. Mollâ Osman (Süveydi aşîretinden) 80
 Bekir b. Mollâ Receb, Mollâ 62, 69
 Bekir [b.] Mustafa, es-Seyyid 241
 Bekir b. Osman 160, 181, 185, 202, 239, 249, 255, 272, 274, 285
 Bekir b. Ömer Paşa, el-Hâc 284
 Bekir b. Bastacı, Hacı 174
 Bekir b. Rasûl (Patrik köyü ahalisinden) 367
 Bekir b. Receb 46
 Bekir b. Şemo (Zirki tâifesinden) 72
 Bekir b. Timu[r] (Çimenli aşîretinden) 70
 Bekir b. Yedigâr, Mollâ 62
 Bekir Beşe (çerâğ) 303
 Bekir Beşe (za'îmü'l-vakt) 65, 73
 Bekir Beşe b. Ali 18
 Bekir Beşe b. İskender, el-Hâc 16
 Bekir Beşe b. Mehmed 81
 Bekir Beşe mülkü (Hüsreviye mahallesinde) 303
 Bekir Beşe, Na'lbendzâde 447, 448
 Bekir Bey (Dellâlbaşı) 369, 370
 Bekir Bey (Harput ahalisinden) 29
 Bekir Çavuş (gılmân) 209
 Bekir Çelebi b. Ahmed, el-Hâc 17, 36
 Bekir Çelebi b. es-Seyyid Ömer 35
 Bekir Çelebi b. Laçin 60
 Bekir Çelebi b. Veli 61
 Bekir Çelebi Şeyh (şeyh-i haffâfân) 76
 Bekir kethüdâ (Diyarbekir'de kul kethüdâsı) 12, 44
 Bekir Ömer, Seyyid 219
 Bekir Paşa mülkü (Aynata köyünde) 63
 Bekir Reşmeli, Hacı (Berber) 170
 Bekir, Kara (Mir Memi cemaatinden) 114
 Bekir, Terecioğulları 453, 454
 Bekir/Ebubekir (Camiunnebi mahallesi ahalisinden İbrahim b. Mehmed'in oğlu) 204
 Bektaş (Şehrâtepe köyü ahalisinden Budak b. Halil'in karındaşı) 302
 Bektaş b. Ahmed 218
 Bektaş Çavuş b. Mehmed 282
 Bektaş Hasan, Mollâ (Kılbaş mahallesi ahalisinden) 273
 Belgrad kal'ası 444, 445
 Belhül b. Ramazan (Hüsameddin mahallesi ahalisinden) 272
 Belvan köyü 372
 Bendağzı (Harput) 29
 Benli Ali Çavuş mahallesi 35
 Berazi Çubi aşîreti 90, 91
 Berber dükkânı 80
 Berberân 374, 414
 Berikân? karyesi 25
 Berki bt. Halid (İzoli aşîretinden Hasan b. Piro b. Kılıç'ın zevcesi) 218
 Ber-vech-i; –arpalık 410, 445; –iştirâk 236; –mâlikâne 278, 279, 417, 418, 421; –mevleviyet 444, 445; –mülkiyet 443
 Bese bt. Şemil (Yahudiyan mahallesi ahalisinden) 210
 Beşir Ağa b. Abdullah (el-mübâşir) 40, 68, 69, 101
 Beşir Beşe b. Sinan (Kavas Mescidi'nin vâkıfı evlâdından) 84
 Betyon bt. Nasef (Kırbil-i zimmî köyü ahalisinden) 179
 Bey' bi'l-vefâ 22, 78, 111, 238
 Beygerme? köyü (Çüngüş) 88

Beyhan bt. Cuma 290
 Beyhan Hâtûn bt. el-Hâc Mansur (Aziz Camii mahallesi ahalisinden Erdebilzâde el-Hâc Hüseyin Ağa b. el-Hâc Mehmed Ağa'nın zevcesi) 257
 Beykent cesimi (Siirt) 370, 371
 Beytûlmâl 184, 225, 305, 438, 449, 460, 463
 Beyzad Hâtûn 446
 Bezzâzân 374, 414
 Bezzâzistân 42, 281
 Bezzâziye (fıkıh kitabı) 254, 448
 Bıyıklı Bekir Ağazâde vereseleri 369
 Bigihan bt. Karabet 155
 Bingöl yaylağı (Erzurum eyâleti) 253
 Birecik; nâhiyesi 44; –[karyesi] 376
 Bismil [karyesi] 375, 415
 Biyo (Fatih Mehmed Paşa mahallesi ahalisinden Posto v. Beyoş'un oğlu) 453, 454
 Bodur Ahmed mülkü (Camiunnebi mahallesinde) 297
 Bogas (ekmekçi esnâfi şeyhi) 68
 Bogasi kaftan 44
 Bogos 107, 108
 Bogos (Palu sancağı re'âyâsından) 113
 Bogos v. Onis 372
 Bogos [v.] Serbo 76
 Bolu sancağı 419, 432
 Boranhâne/ler 81
 Borbor? mekkârî tâifesi (Alıpınarı köyünde) 209
 Boyacıyân 374, 414
 Boyahâne 400, 402
 Boynuzlu [karyesi] 376, 416
 Bozçalı [karyesi] 416
 Boziri aşireti (Hasankeyf sancağı) 74
 Bozok [livâsı] 387
 Bölük; –ağaları 462; –ağalıkları 462
 Börekçi Hâmî 64
 Bucıyan karyesi 153, 154
 Budak b. Halil (Şehrâtepe köyü ahalisinden) 302
 Buğday 12, 17
 Bulgur 192, 286, 294
 Buzhane, bkz. Garb köyü

C

Cafer Ağa (Gedikli müteferrika) 163, 164, 209
 Cafer b. İdris, Hacı 291
 Cafer b. Mehmed Çelebi 27
 Cafer Bey (Çingân Beyi) 64
 Cafer Bey b. İbrahim 89
 Cafer Efendi (hatîb-i kal'a) 32
 Cafer Paşa (Diyarbakir Valisi) 39, 51, 59, 102
 Câmî'-i kebîr 369, 407, 408, 409; –Evkâfi 281, 467, 472; –mahallesi 150, 183, 219, 242, 247, 443, 446, 447; –Vakfi 53
 Câmî'-i kebîr sarâyı (Alıpınarı köyünde) 200
 Câmî'-i kebîr Vakfi menzili (el-Hac Büzürg mahallesinde) 178
 Cami-i kebîr mahallesi (Siverek kazası) 285
 Câmî' u'l-Fusûleyn (fıkıh kitabı) 149, 295
 Câmîulesved 33; –mahallesi 208, 255
 Camiunnebi 408; –mahallesi 204, 225, 252, 254, 257, 270, 279, 290, 295, 297, 369; –Vakfi (Mollâ Bahaeddin mahallesinde) 232
 Câmîussafâ; –Evkâfi 43; –Vakfi 153
 Cârîye 20, 21, 102, 162, 163, 164
 Câsûslar 461
 Cebeci 438
 Cebehâne 407
 Ceberde? karyesi/köyü (Ergani) 166, 181
 Cebo b. Hindi mülkü (Usta Burcu mahallesinde) 157
 Cebrail b. Bekir 279
 Cebrail b. Ömer (Kalenderhane mahallesi ahalisinden Merve bt. Ebuzejd Hâtûn'un zevci) 180
 Cebrail b. Ömer (Usta Burcu mahallesi ahalisinden) 157
 Celo b. Şeref (Zirki tâifesinden) 72
 Cemal (Savur kazası ahalisinden es-Seyyid Osman b. Ahmed'in kızı) 231
 Cemo v. Eblehad (Kıtırtil-i zimmî köyü ahalisinden) 207
 Cemşid b. Murad 103
 Cennân/Cennânân esnafı 374, 407, 414
 Cennet Hâtûn mülkü (Derviş Hüseyin mahallesinde) 107
 Cerrâh tâifesi 169
 Ciğer 192, 294
 Cihâd 459, 460, 461

Cizye/Cizyeler 70, 73, 111, 113, 463, 464; –
boğçası 406; –tezkeresi 73
Cuma, el-Hâc (debbâğ) 19, 47
Cuma b. Abdullah (Fatma bt. Mehmed'in zevci)
406
Cuma b. Ali (Dağ kapısı haricinde Meskenler
köyü ahalisinden Meryem bt. Diyab'in zevci)
193, 259
Cuma b. Bayram 39
Cüce Hasan bâğı (Çüngüş kazâsında Mirgân
mevzi'de) 177
Cüllâh dükkânı/dükkânları 153, 173, 272
Cümdi b. Haço (Çeliki tâifesinden) 101
Cüneydi b. Abbas (Zoğ İbrahim karyesi
ahalisinden) 164
Cüzâm 63

Ç

Çakal mahallesi 22, 98, 271, 301
Çakmak Hânı (Şebinkarahisar) 246
Çanakçı [karyesi] 375
Çapakçur; –kazâsı 63, 82, 112; –sancağı 31, 87;
–sancağı beyi 70
Çaruğı; –[karyesi] 376, 417; –mahallesi 58,
215, 283
Çavuş b. Hasan (Çeliki tâifesinden) 101
Çay 213
Çeliki tâifesi (Hasankeyf kazâsında) 101
Çelo b. Mehmed, Kör (Zoğ İbrahim karyesi
ahalisinden) 162, 163, 164
Çelo es-Seyyid Halil b. Ebubekir (Abdal
mahallesi ahalisinden) 150
Çerkis v. Beşşare 175
Çermik; –nahiyesi 243; –nâibi 243; –sancağı 97
Çernik; –köyü 278; –mahallesi 276
Çertek kızı mülkü (el-Hac Osman
mahallesinde) 168
Çeşmi b. Abdullah (Acemiyetü'l-asl) 95
Çeşmi bt. Abdullah (Rûsiyyü'l-asl) 102, 103
Çınarlar ve Beykür [karyesi] 416
Çınarlı karyesi 69
Çilingârân 374, 414
Çimenli aşireti 70
Çingân; –beyi 64; –tâifesi 88
Çirik mezra'ası (Diyarbakir voyvodallığı
aklâmından) 278

Çirkin b. Durmuş (Hasan Abdallı taifesinden)
275
Çivid 401, 404
Çolağan [karyesi] 375, 376, 415, 416
Çopin [karyesi] 416
Çopyan mahallesi 372, 446
Çöllü [karyesi] 416
Çukacı el-Hâc Abdülkadir b. Mahmud mülkü
(el-Hac Büzürg mahallesinde) 178
Çukacı/Çukadâr Ebubekir Çelebi mülkü
(Mehmed Paşa mahallesinde) 189, 195
Çukur mahallesi 6
Çupi mahallesi 242, 273
Çüngüş; –kazâsı 177; –nâhiyesi 88

D

Dağ kapısı (Âmid mahallelerinden, Diyarbakir
kalesi kapılarından) 193, 259, 267
Dakîk 192, 286, 294
Darbhâne-i âmire/ma'mûre 379, 423, 435, 436,
440, 441, 464
Darnaşim? karyesi (Çapakçur) 87
Dâru'l-hilâfeti'l-aliyye 422
Dâru's-Saltanatı's-seniyye 455
Dâru't-tubâ'-ı âmire 424
David mülkü (Süleyman mahallesinde) 94
David mülkü (Süluki mahallesi) 32
David v. İbrahim 93, 94
Davud (Hâfız) 409
Davud b. Abdal (Eğil'in Zağrokân köyü
ahalisinden) 284
Davud b. Ali, Mollâ 287
Davud b. Şahin 260, 261
Davud Bey b. Abdülmennan 72
Davud Efendi (el-müderri) 75
Davud Paşa (Bağdad Valisi) 387
Davud v. Abraham (Yahudiyan mahallesi
ahalisinden) 210
Debbâğ dükkânı 109-110
Debbâğ Yakos mülkü (Çaruğı mahallesinde) 58
Debbâğân 374, 414
Debbağhâne 47, 110; –mahallesi 233
Debbaği mahallesi 242
Debbâğlar çarşısı 109
Dede b. Abdulkerim (Mezre'nin Karkat
köyünde şenlikçi) 389

Defter-i hâkânî 378
 Defter-i icmâl 82
 Defter-i iltizâmât 418
 Defter-i kassâm 157, 177, 202, 203, 204, 205, 220, 278, 369, 438, 443
 Defter-i müfredât 160, 286, 191, 192, 294, 413
 Defter-i vâridât 378
 Defterhâne 389, 390; –sûreti 390
 Değirmen 154
 Deknasor karyesi (Çapakçur) 87
 Delibaş b. Seyyid Mehmed 94
 Delikân aşireti 258
 Dellâk 455
 Dellâlân 374, 414
 Dellâller 461
 Dellükan aşireti 95
 Dem ü diyet 72, 89, 91, 100, 108
 Demirci/Demirciyân 374, 414; –dükkâmı 80; –esnafı 413
 Demirciler çarşısı 80
 Deraliyye 377, 379, 385, 387
 Derbaz b. Kamer (Zoğ İbrahim karyesi ahalisinden) 163, 164
 Derbeşur [karyesi] 376, 417
 Dergâh-ı âlî 388, 453; –yeniçerileri 10
 Dergâh-ı mu‘allâ 439, 463; –kapıcıbaşılığı 462
 Derik köyü (Telbesme nahiyesi) 260
 Dersaadet 378, 383, 384, 388, 421, 426, 427, 428, 431, 433, 452, 455, 456, 463, 464
 Derviş (Hâfız) 409
 Derviş Ali 79
 Derviş Ali b. Abdullah 58
 Derviş Ali b. Hüseyin 72
 Derviş Ali Efendi mülkü (Hoca Ahmed-i müslim mahallesinde) 109
 Derviş b. Alihan 96
 Derviş b. Budak (İzzeddin cemâ‘atinden) 51,59
 Derviş b. Hasan 446
 Derviş b. Mustafa 300
 Derviş Beşe b. Mehmed 10
 Derviş Beşe, Delininoğlu 448
 Derviş Bey b. Payasî Kasım Beşe (er-râcil) 107
 Derviş Efendi 368, 369
 Derviş Halil b. el-Hâc Receb 110
 Derviş Hüseyin mahallesi 107, 178, 225, 264, 282, 296

Derviş İbrahim mülkü (Çakal mahallesinde) 98
 Derviş mülkü (Aynata köyünde) 63
 Derviş mülkü (Mardin'in Külâsin? mahallesinde) 93
 Derviş tâbi‘-i Hacı Nazif Efendi 373
 Derviş Tatar 364
 Derviş v. Mehmed (Mezre'nin Karkat köyünde şenlikçi) 389
 Devlet-i Aliyye 379, 380, 381, 382, 383, 384, 410, 411, 422, 428, 430, 431, 436, 440, 451, 456, 459, 460, 462; –gediklisi 462
 Deyr Direk Mar Yohan köyü 370, 371
 Deyrviran mezra‘ası (Diyarbakir voyvodaliği aklâmından) 278
 Dilâver b. Abdullah 65
 Dilâver Bey b. Abdullah 103
 Dimetoka 380, 381
 Dîvân; –çavuşları 196, –tezkeresi 67
 Dîvân-ı hümâyûn 377, 378, 417, 466, 470; –çavuşları 362
 Dîvân-ı ma‘âdin-i hümâyûn 378, 425, 387, 411, 435, 440, 441, 442, 443, 444
 Diyarbakir; –a‘yânı 96; –bedeliyesi 439; –câddesi 442; –Hazînesi defterdârı 10, 66; –[kal‘ası] 434; –Kal‘ası Cebehânesi 462; –mekkârîbaşılığı 413; –Voyvodaliği 236, 278, 390, 408, 417; –voyvodaliği aklâmı 236, 278
 Diyet 92, 275, 453
 Dizdâr el-Hâc Abdi Ağa mülkü (Kubbe-i cedid mahallesinde) 177
 Domat [karyesi] 376
 Döne bt. Allahverdi (Samaki köyü) 4, 5
 Durak Beşe b. Mehmed Efendi (Savurlu) 101, 102
 Durali b. Allahyâdı (Saçılı köyünden) 52, 54
 Dülger Emirze mülkü (Mollâ Bahaeddin mahallesinde) 232
 Dürer 254

E
 Ebdo (Sâzbend) 453, 454
 Ebdo mülkü (Tekke köyünde) 267
 Ebdo v. Aldo (Kıtırtil-i zimmî köyü ahalisinden) 207
 Ebdo v. Emirhan
 Ebezâde Mustafa mülkü (Derviş Hüseyin mahallesinde) 297

- Ebkoy, Hoce (Sarrâf) 362, 363
 Eblehad (Behram Paşa Camii seraydar ve loğkeşi) 469
 Eblehad mülkü (Hasankeyf kal'asında) 167
 Ebnâ-yı sebîl 162
 Ebû Hanife-i Numan (Hanefi mezhebinin kurucusu) 34
 Ebû Yusuf (Hanefi mezhebi imamlarından) 34, 184
 Ebubekir, es-Seyyid el-Hâc (eskici?) 190
 Ebubekir, Kahveci 175
 Ebubekir, Nenezâde es-Seyyid 276
 Ebubekir, Seyyid 149
 Ebubekir (Âmid ahalisinden Halil'in oğlu) 106
 Ebubekir (çukacı) 190
 Ebubekir (Mehmed Paşa mahallesi ahalisinden) 268
 Ebubekir (voyvoda-i Âmid) 163, 164
 Ebubekir [b.] el-Hâc Osman, es-Seyyid el-Hâc 193
 Ebubekir Ağa b. el-Hâc Halil Bey, el-Hâc Ömer Paşazâde (Cami'-i kebir mahallesi ahalisinden) 242
 Ebubekir Ağa b. Mehmed Emin 178
 Ebubekir Ağa, Said Ağazâde 367
 Ebubekir b. Abdullah 206
 Ebubekir b. Abdullah b. Abdülmennan, Zilli (Halil Paşa mahallesi ahalisinden Merve bt. Mustafa'nın zevci) 233
 Ebubekir b. Ahmed, Mollâ (Arab Şeyhi İmâmî) 193, 224, 228, 274
 Ebubekir b. Ali 210
 Ebubekir b. Ali, Erganili 296
 Ebubekir b. Bardakçı 215
 Ebubekir b. Berber el-Hâc Osman b. Hamza, el-Hâc 296
 Ebubekir b. Bican 76
 Ebubekir b. Harun 194
 Ebubekir b. Hasan (Kılbaş mahallesi ahalisinden) 221
 Ebubekir b. İbrahim, es-Seyyid (Eğil'in Kibleteyn karyesi ahalisinden Ali b. Mahmud'un ammîzâdesi) 287, 289
 Ebubekir b. Mahmud 254
 Ebubekir b. Mehmed (bâğçeci) 196
 Ebubekir b. Mollâ Bekir (Kuyumcu, Mollâ Bekir mahallesi ahalisinden) 247
 Ebubekir b. Mollâ Ebubekir (Lala Bey mahallesi ahalisinden) 252
 Ebubekir b. Mustafa 222
 Ebubekir b. Osman 158, 159, 166, 168, 169, 170, 174, 175, 176, 177, 178, 179, 180, 184, 186, 187, 188, 189, 192, 194, 199, 200, 203, 206, 210, 211, 213, 214, 215, 218, 219, 220, 222, 223, 224, 226, 231, 232, 233, 236, 237, 239, 241, 242, 244, 245, 246, 247, 251, 254, 256, 257, 258, 259, 260, 261, 262, 264, 265, 266, 267, 268, 269, 270, 271, 272, 274, 275, 277, 278, 283, 285, 286, 288, 289, 290, 291, 292, 294, 295, 296, 298, 300, 301, 302, 304, 305
 Ebubekir b. Osman, Ammîzâde 306
 Ebubekir b. Ömer, Mollâ 257
 Ebubekir b. Rasûl 235
 Ebubekir b. Şaban (Mehmed Paşa mahallesi ahalisinden) 173, 189, 195
 Ebubekir b. Şahin 185
 Ebubekir b. Yusuf 299
 Ebubekir b. Yusuf mülkü (Katırpınarı mahallesinde) 174
 Ebubekir Beşe (Gayblar mahallesi ahalisinden) 195
 Ebubekir Beşe b. Emir Hüseyin Ağa (Harput ahalisinden) 29
 Ebubekir Beşe b. Ferah (Gayblar mahallesi ahalisinden) 223
 Ebubekir Bey b. Mustafa (Eğil sancağı ahalisinden Ahmed Bey'in amcası kızı Zübde'nin zevci) 91, 92
 Ebubekir Çavuş [b.] Ahmed Çavuş, es-Seyyid 259
 Ebubekir Çavuş [b.] Osman 180, 272
 Ebubekir Çelebi b. es-Seyyid Osman, es-Seyyid 27
 Ebubekir Çelebi, el-Hâc (çukacı) 23
 Ebubekir Çelebi, el-Hâc 182
 Ebubekir Çelebi, es-Seyyid eş-Şeyh 208
 Ebubekir Efendi b. el-Hâc Mahmud Efendi, İmamzâde (Derviş Hüseyin mahallesi ahalisinden) 282
 Ebubekir Efendi, el-Hâc (vekil) 407
 Ebubekir Mollâ (Beytül-mâl-ı Âmme ve Hâssa Emîni) 184
 Ebubekir Muslu (berber) 208
 Ebutahir köyü (Çapakçur) 112

- Efrenc; –dîni 466; –râhibleri 466; –tâifesi 466
Eğil 17; –hâkimi 24; –kazâsı 16, 199, 273, 284, 287, 289, 306; –sancağı 91
Eğirmaşın? köyü (Çapakçur) 87
Ehl-i hibreler 196
Ehl-i zimmet 444, 457, 466
Ekmekçi esnâfi 68, 153, 171, 179, 467
Ekrâd 253, 425, 455; –tâifesi 18
Elagöz Mehmed mülkü (İnayet Ağa mahallesinde) 213
El-Hac Büzürg mahallesi 178, 222, 247, 252, 255
El-Hâc Derviş veresesi (Alıpmarı köyünde) 200
El-Hâc Hasan b. Hüseyin menzili (Garb köyünde) 203
El-Hâc İbrahim b. Receb mülkü (Mollâ Bahaeddin mahallesinde) 172
El-Hâc İbrahim mülkü (Kavas mahallesinde) 212
El-Hâc İbrahim mülkü (Kubbe-i cedid mahallesinde) 300
El-Hâc Mustafa menzili (el-Hac Osman mahallesinde) 214
El-Hac Osman mahallesi 150, 167, 194, 197, 200, 214, 253
El-Hâc Salih mülkü (Camiunnebi mahallesinde) 290
El-Hac Seydi mahallesi 246, 251
El-Hac/Hacı Süleyman mahallesi 33, 93, 94, 153, 216, 229, 261
Elhas b. Matar (Mardin kazâsı ahalisinden) 39
Elhas, Habeşli 172
Elhas, Habeşli 188
Elikân? köyü (Telbesme nahiyesi) 304
Elvendi ahâlîsi 389
Elyas v. Evrom 198
Emetullah Hâtûn (Cami-i kebîr mahallesi ahalisinden Hacı Mustafa Efendi b. Hacı Mehmed Efendi'nin zevcesi) 443
Emetullah Hâtûn (Ömer b. el-Hâc Ömer'in cedes) 366
Emin (Mezre'nin Karkat köyünde şenlikçi) 389
Emin Ağa (Kalhâne Nâzırı) 404
Emin Çelebi b. Bekir 91
Emin, Mollâ (Muhzır) 406
Emin, Şeyh (Mezre'nin Karkat köyünde şenlikçi) 389
Emine (Camiunnebi mahallesi ahalisinden İbrahim b. Mehmed'in kızı) 204
Emine (Mehmed Paşa mahallesi ahalisinden Ebubekir b. Şaban'ın kızı) 189, 195
Emine (Savur kazası ahalisinden es-Seyyid Osman b. Ahmed'in kızı) 231
Emine (Taceddin Mehmed mahallesi ahalisinden) 23
Emine bt. Abdullah (el-Hac Seydi mahallesinden Kuyumcu Karakaş Ahmed Beşe b. Abdullah'ın zevcesi) 246, 247
Emine bt. Abdullah b. Abdülmennan (el-Hac Osman mahallesi ahalisinden) 214
Emine bt. Bakkâl (Hüsreviye mahallesi ahalisinden) 296
Emine bt. es-Seyyid Abdülhamid 98
Emine bt. Hasan 255
Emine bt. Nâsıreddin (Savur kazası ahalisinden es-Seyyid Osman b. Ahmed'in zevcesi) 231
Emine bt. Yusuf 24, 25
Emine Hâtûn (Lala Bey Mescidi mahallesi ahalisinden İbiş Hatun'un kızı) 365
Emine Hâtûn mülkü (Mollâ Bahaeddin mahallesinde) 181
Emine Hâtûn mülkü (Tabanoğlu mahallesi) 15
Emine mülkü (Çakal mahallesinde) 98
Eminhan Hâtûn 75
Emir Abd b. Hüseyin, el-Hâc 55
Emir Hacı (Mardin ahalisinden) 47, 93, 94
Emircan mülkü (Sinan Kethüdâ Mahallesi) 7
Emirhan b. Ömer (Zoğ İbrahim karyesi ahalisinden) 162
Emirhan v. Haçador 66
Emirhan v. Hobcan 7
Emirhan v. Nehabid 11, 57
Emirkulu b. Mütevelli 89
Emirşe v. Makdas Asator 32
Emirze v. Oğseb 57
Emirze v. Sehak (Mardin ahalisinden) 12, 13
Emraz b. Ömer (Zoğ İbrahim karyesi ahalisinden) 164
Emro 46
Emsah v. Hohi 81
Enderûn ağavâtı 387
Erakil menzili (Mehmed Paşa mahallesinde) 216
Erba'a-aşer mahallesi 24

- Ergaber (Mehmed Paşa mahallesi ahalisinden Karabet v. Haço'nun kızı) 202
- Ergani 181, 362, 363, 412, 413; –karyeleri 166, 204, 212; –kazası 72, 246, 247, 258, 265, 290; –Ma'deni 404; –toprağı 204
- Erkil v. Kelemir 32
- Ermeni Kilisesi (Ka'bi köyü) 456, 457; –re'âyası 444
- Erotin v. Haçador, Zenberekçi (İnayet Ağa mahallesi ahalisinden) 213
- Erotin v. Melkon 212
- Erotin v. Ruhican 187
- Erotin v. Toro 181
- Erzurum 10, 89; –eyâleti 253, 362, 363; –kal'ası 439
- Esad Efendi (Kâtib-i mahkeme) 365, 368, 372, 377, 448
- Esad Efendi b. Halil Efendi (Na'lçeci Mescidi Mütevellisi) 368
- Esâme 462
- Esed zimmî mülkü (Süluki mahallesi) 32
- Esedî gurus 97, 149
- Esfel (Âmid) 407
- Eski Hacer (Harput) 29
- Eskiciyân 374, 414
- Esmâ (Ester nâm Yahudi, aslen İzmirli) 405
- Esmâ Hâtûn bt. Hüseyin Ağa (Kamışlı mahallesi ahalisinden) 377
- Esper, Ruhalı 453, 454
- Es-Seyyid Ahmed mülkü (Mollâ Alican mahallesinde) 266
- Es-Seyyid Ali mülkü (Çakal mahallesinde) 22
- Es-Seyyid Mustafa b. Abdülcelil mülkü (Mollâ Bahaeddin mahallesinde) 172
- Es-Seyyid Osman Çelebi mülkü (Demirciler çarşısı başında) 80
- Ester, İzmirli, bkz. Esmâ
- Eşkinci; –neferâtı 460; –zu'amâ 418, 432
- Eşkinciyan 427; –zu'amâ 434, 439
- Eşrefi [karyesi] 416
- Etem b. Handan, bkz. Etem v. Handan
- Etem mülkü (Abdal mahallesinde) 154
- Etem v. Handan (Mi'mârbaşı) 154, 155, 196
- Etrâk 455
- Evak mülkü (Garb Kastalı mahallesinde) 76
- Evanis bâğı (Ergani'nin Ceberde? karyesinde) 166
- Evanis v. Dono (Kahveci)
- Evanis v. Yani (Ergani ahalisinden) 181
- Evkâf 43, 56, 60, 86, 89, 97, 112, 153, 171, 200, 216, 243, 281, 282, 302, 366, 368, 420, 467, 469, 471, 472
- Evkâf ve Emlâk Münâfiliği Mukâta'ası 420
- Evliya b. Mirza 181
- Eyüb Ağa 364
- Eyüb [b.] Ali (kassâb) 185
- Eyüb b. Câbi 56
- Eyüb b. el-Hâc Süleyman 287
- Eyüb b. Şahin 159, 175, 192, 211, 286, 294
- Eyüb Çelebi b. es-Seyyid Osman Çelebi, es-Seyyid 34
- Eyüb Çelebi b. Süleyman 152
- Eyüb menzili (el-Hac Süleyman mahallesinde) 261
- Eyüb mülkü (Şeyh Matar-ı Şark mahallesinde) 78
- Eyüb, el-Hâc (Garb köyü ahalisinden Muslu Kethüdâ b. el-Hâc Kasım b. el-Hâc Abdullah'ın oğlu) 203
- Eyüb, Mollâ (el-imâm) 47
- Eyve bt. Karabet 42
- Ezân-ı Muhammedî 450, 452
- Ezdo v. İkob 185
- F**
- Fare [karyesi] 376, 417
- Farfara (Cami-i kebîr mahallesi ahalisinden Hamza Bey b. Hüseyin Bey'in kız karındâşı) 220
- Fars b. Ömer 273
- Fâtıma, bkz. Fatma
- Fatih Mehmed Paşa; –Camii 370, 408; –Evkâfi 56, 171, 200; –mahallesi 365, 453; –Vakfi (Alipınarı köyünde) 197
- Fatma (Camiunnebi mahallesi ahalisinden İbrahim b. Mehmed'in kızı) 204, 205
- Fatma (Hoca Ahmed-i müslim mahallesi ahalisinden) 109
- Fatma (Hoce Maksud mahallesi ahalisinden Hüseyin b. Halil'in kız karındâşı) 244
- Fatma (İbrahim Beşe b. Mustafa'nın annesi) 78, 79
- Fatma (İzoli aşiretinden Hasan b. Piro b. Kılıç'ın kızı) 218, 219

Fatma (Mollâ Bahaeddin mahallesi ahalisinden Mehmed b. Abdullah Bey'in kızı) 235, 236
 Fatma (Patrik karyesi sâkinlerinden) 35
 Fatma (Tabanoğlu Mahallesi ahalisinden) 15, 16
 Fatma (Taceddin mahallesi ahalisinden Abdurrahman b. Ali'nin kızı) 298, 299
 Fatma (Taceddin Mehmed mahallesi ahalisinden) 23
 Fatma (Âmid'de misafir Mollâ Halil b. İsa'nın karındâşının kızı) 274
 Fatma (Derviş Hüseyin mahallesi ahalisinden) 264
 Fatma bt. Abdullah 16, 17
 Fatma bt. Ahmed 75
 Fatma bt. Bali (Kılbaş mahallesi ahalisinden) 62
 Fatma bt. Bünyad 34
 Fatma bt. Cümdi (Gayblar mahallesi ahalisinden) 222
 Fatma bt. Davud 99
 Fatma bt. es-Seyyid Ömer (Camiulesved mahallesi ahalisinden) 255, 256
 Fatma bt. Hasan (Katırpınarı mahallesinden) 15
 Fatma bt. Hüseyin 222
 Fatma bt. İbrahim (Camiunnebi mahallesi ahalisinden) 297
 Fatma bt. Mehmed (Atak'ın Ferek köyü ahalisinden) 239
 Fatma bt. Mehmed (Cuma b. Abdullah'ın zevcesi) 406
 Fatma bt. Mustafa (Mehmed Paşa mahallesi ahalisinden) 216
 Fatma bt. Ömer (Hasırlı mahallesi ahalisinden) 260
 Fatma bt. Süleyman (Saçılı köyü ahalisinden)
 Fatma bt. Veliyyüddin Ağa (el-Hac Büzürg mahallesi ahalisinden) 255
 Fatma bt. Yusuf (Ablak mahallesi ahalisinden) 277
 Fatma Hâtûn (Lala Bey Mescidi mahallesi ahalisinden Ahmed b. Osman'ın anası) 365
 Fatma Hâtûn mülkü (el-Hac Süleyman mahallesinde) 33
 Fatma Hâtûn mülkü (Kalenderhane mahallesinde) 218
 Fazlı Beşe b. Süleyman Ağa, el-Hâc 107

Ferâiz 220
 Ferek köyü (Atak kazası) 239
 Ferman (Ergani'nin Aynata ahalisinden Mollâ İbrahim b. Süleyman'ın kızı) 265
 Fethi Çelebi mahallesi 266, 291
 Fetho (Şeyh Matar mahallesi ahalisinden Antoş v. Osib'in ammîsi) 458
 Fethullah b. Abbas, es-Seyyid 105
 Feyzi Tatar
 Feyzullah Bey (Palu ümerasından) 386, 387
 Feyzullah Efendi, Mevlânâ Şefikzâde 162, 163, 209
 Feyzullah, es-Seyyid el-Hâc (Camiunnebi mahallesi ahalisinden es-Seyyid Mehmed b. İsrafil'in ammîsi) 270
 Firuze Hâtûn mülkü (Hüsrev Paşa mahallesinde) 165
 Fotine? karyesi (Mora adası) 167
 Frank v. Haçık 40
 Frankl (kefere tâifesinden) 40
 Frankl v. Haçador (Şeyh Matar-ı Şark mahallesi ahalisinden) 77, 78
 Frenk 466

G

Gamzâde Halil'in vereseleri mülkü (Mehmed Paşa mahallesinde) 189, 195
 Garamet (Uyûn'un ammetesi) 84, 85
 Garb; –Kastalı mahallesi 75, 85, 192, 223, 227, 228, 238; –köyü 203; –kurâları 374, 375, 376, 415, 417
 Garef v. Şirin, Şirinoğlu (Çernik mahallesi ahalisinden) 276
 Gâvur haçı 461
 Gâvursevi köyü (Tilkiviran kazası) 10, 11
 Gayblar; –çeşmesi 195; –mahallesi 195, 222, 302
 Gayblar-ı kebir mahallesi 73
 Gayblar-ı sagir mahallesi 34
 Gazâ ve cihâd 461
 Gazel (Şeyh Matar-ı Şark mahallesi ahalisinden) 41
 Gazel v. Parsih (Gâvursevi köyü ahalisinden) 10, 11
 Gazel v. Timocan 114
 Gazzâzân 374

- Gedikli müteferrikalar 209
 Gevher b. İlyas (Çakal mahallesi ahalisinden) 271
 Gezer İvaz 191
 Gilmân-ı acemi 438
 Girid seferi 54
 Göksuyu (Buciyan karyesinde) 153
 Göncü İlyas mülkü (el-Hac Süleyman mahallesinde) 153
 Göynük [karyesi] 429
 Grigor v. Haçador 57
 Gühan [karyesi] 416
 Gülabi bâğı (Eğil'in Zoğrakân köyünde) 284
 Güllü (Tabanoğlu mahallesi ahalisinden) 67
 Güllü bt. Yedigâr 106
 Gülmez-i kebir mahallesi 65
 Gülmez-i sagir mahallesi 65, 175
 Gülnihâde Hâtûn 47, 48
 Gümrük 391, 393, 395, 408, 440, 441, 442; – muhâsebesi 442
 Gümrük-i Emti'a Emâneti 440
 Gümüşhane 378, 387, 411, 425, 435, 440, 441, 442, 443, 444
 Gürcü [karyesi] 376, 417
 Gürcü Ahmed mülkü (Kuşdoğan mahallesinde) 184
 Güzel Ağa mülkü (Kılbaş mahallesinde) 62
- H**
- Habbâz/Habbâzân 374, 388, 389, 414
 Habeş 20
 Habib b. Osman 18
 Habib b. Yusuf, Şeyh 167
 Habo (Kıtırtil-i zimmî köyü ahalisinden) 207
 Habo v. Yagob (Mardin nahiyesi ahalisinden)
 Osib v. Hames'in ammîsi oğlu) 292
 Hacc-ı şerîf 295
 Hacer Hâtûn 149
 Haceri karyesi (Harput) 29
 Hacı Abdulganizâde mülkü (Cami-i kebîr mahallesinde) 446
 Hacı Abdullah mülkü (Kılbaş mahallesinde) 105
 Hacı b. Budak (Millî aşiretinden) 101
 Hacı b. Garib 72
 Hacı b. Sübhankulu (Harbendeli cemâ'atinden) 51, 59
 Hacı Bakizâde maksemi 369
 Hacı Büzürg mahallesi 254
 Hacı Eyüb karyesi (Ergani) 204
 Hacı İsa [karyesi] 375, 415
 Hacı mülkü (Mollâ Bahaeddin mahallesinde) 235
 Hacırız [karyesi] 376
 Haçador v. Emirze (Sinan Kethüdâ mahallesi ahalisinden) 7
 Haçador v. Mirincan (kefere tâifesinden) 41
 Haçador v. Rüşhan 45, 66
 Haçador v. Yakob 244
 Haçık v. Rebih 93
 Haço b. Mahmud 279
 Haço b. Süleyman (Hozkirdin köyü ahalisinden) 17
 Haço mülkü (Hoce Haçador mahallesinde) 185
 Haço mülkü (Kalenderhane mahallesinde) 287
 Haço mülkü (Lala Bey mahallesinde) 27
 Haço v. Murat (kefere tâifesinden) 42
 Hadice, bkz. Hatice
 Haffâfân 374, 414
 Hâfız Ağa, Kurubeyzâde 414, 446
 Hâfız, İzoli hafidi 409
 Haleb 206, 363, 379, 465, 466
 Halid (cüllâh) 302
 Halid Ağa 413
 Halid b. el-Hâc Mehmed 255
 Halid b. Emirhan (Zoğ İbrahim karyesi ahalisinden) 162, 164
 Halid Beşe 75
 Halid, el-Hâc 265
 Halife b. Ramazan 468
 Halil, tâbi'-i Ali Bey 232
 Halil, el-Hâc 306
 Halil, es-Seyyid (Kalenderhane mahallesi ahalisinden) 187
 Halil, Kahveci 298
 Halil, Karakethüdaoğlu Hacı 284
 Halil, Kâtibzâde 208
 Halil (Camiunnebi mahallesi ahalisinden) 204,205
 Halil (Garb köyü ahalisinden Mollâ Hüseyin'in oğlu) 203
 Halil (Kılbaş mahallesi ahalisinden) 62
 Halil (Mehmed Paşa mahallesi ahalisinden) 157, 158

- Halil Ağa (Âmid Serdarı) 453
 Halil Ağa (el-Hac Osman mahallesi ahalisinden el-Hâc Ahmed Ağa b. el-Hâc Mehmed'in oğlu) 167, 168
 Halil Ağa (Serdâr) 19, 22, 84, 85, 97
 Halil Ağa b. el-Hâc Ahmed Ağa b. el-Hâc Mehmed (el-Hac Osman mahallesi ahalisinden) 197, 200
 Halil Ağa, Hacı Eyübzâde (Diyarbakir Vilâyeti Serdârı) 437, 438
 Halil b. Abdullah b. Abdülmennan, al-Hâc (Camiunnebi mahallesi ahalisinden Zeliha bt. Mustafa'nın zevci) 295
 Halil b. Ahmed 235, 262, 264
 Halil b. Ali (Kılbaş mahallesi ahalisinden) 168, 169
 Halil b. Bayram 78
 Halil b. Behram 17
 Halil b. Bekir 212
 Halil b. Durmuş 6
 Halil b. el-Hâc Veliyyüddin, Mollâ 219
 Halil b. eş-Şeyh İbrahim (Hasırlı mahallesi ahalisinden Fatma bt. Ömer'in zevci) 260
 Halil b. Hüseyin, Mollâ 12
 Halil b. İbrahim (Hüsreviye mahallesi ahalisinden) 296
 Halil b. İbrahim 38, 77, 212, 240
 Halil b. Kasım 274
 Halil b. Mehmed, el-Hâc182
 Halil b. Mikâil (Ergani'nin Sayd-ı Tiftik köyü ahalisinden) 212
 Halil b. Mollâ Kasım 51
 Halil b. Mustafa (Fatma Hâtûn'un oğlu) 99
 Halil b. Mustafa 446
 Halil b. Osman 233
 Halil b. Receb (Nalçacı mahallesi ahalisinden) 170
 Halil b. Süleyman, es-Seyyid 270
 Halil Beşe (debbâğ) 19, 95
 Halil Beşe, diğeri (debbâğ) 19
 Halil Beşe b. Mehmed Çavuş 5
 Halil Beşe b. Mollâ Hüseyin 47
 Halil Bey b. İbrahim 95
 Halil Bey Ömerzâde 237
 Halil Çelebi 298, 306
 Halil Çelebi, Balıkçızâde 198
 Halil Çelebi, Sem'ânzâde 174, 215
 Halil Çelebi, Tatarzâde 291
 Halil Çelebi [b.] Sem'ânzâde 215
 Halil Çelebi b. Abdullah (Kuyumcu) 246, 251
 Halil Çelebi b. Balıkçızâde 201
 Halil Çelebi b. es-Seyyid Ömer 33
 Halil Çelebi b. İmamzâde 301
 Halil Çelebi b. İsmail 10
 Halil Çelebi b. Yusuf 170
 Halil Çelebi (kassârı) 302
 Halil Çelebi mülkü (Çaruği mahallesinde) 58
 Halil Efendi (el-vâ'iz) 222, 234, 251
 Halil Efendi b. el-Hâc Mehmed Efendi, Yasin Efendizâde 257
 Halil Efendi b. Ömer Efendi, es-Seyyid (Ali Paşa Camii İmâm-ı evveli) 184
 Halil el-İlâhi Efendi, bkz. Halil İlâhi Efendi, el-Hâc
 Halil Erganili, Seyyid 190
 Halil Halife [b.] Omer 6
 Halil İlâhi Efendi, el-Hâc (Âmid Müftüsü) 381, 437, 459
 Halil mülkü (Camiunnebi mahallesinde) 297
 Halil Ömer Efendi [b.] el-Hâc İbrahim, Şeyh Matar İmâmı 259
 Halil Paşa mahallesi 233
 Halime (Savur kazası ahalisinden es-Seyyid Osman b. Ahmed'in kızı) 231
 Hallâcân 374, 414
 Halo [b.] Mollâ Hasan 185
 Hamdan b. İsmail (Zoğ İbrahim karyesi ahalisinden) 162, 163, 164
 Hamdan b. Mehmed Çavuş (Çernik köyü ahalisinden Hüseyin'in kayın babası) 278
 Hameş, Kör 73
 Hamid Ağa (Eyüb Ağa'nın tatarı) 364
 Hâmid b. Nazar 49
 Hamide bt. Mehmed (Garb Kastalı mahallesi ahalisinden Şâtr Mehmed b. Mustafa'nın zevcesi) 223, 224, 228
 Hamidoğlu mülkü (Savur kazasında) 231
 Hammâl 455
 Hammâlık 456
 Hammâm (Alıpınarı köyünde) 200
 Hammâm 153, 197
 Hammâmcioglu Mustafa mülkü (Marhabib mahallesinde) 153
 Hamravât 78, 368, 369, 370; -suyu 195
 Hamza (Çeliki tâifesinden) 101

- Hamza b. Ferman 285
Hamza b. Mansur 67
Hamza b. Mehmed, Seyyid 167
Hamza b. Süleyman, Mollâ 50
Hamza b. Şemshan (Zoğ İbrahim karyesi ahalisinden) 163, 164
Hamza Bey b. Hüseyin 78
Hamza Bey b. Hüseyin Bey (Cami-i kebîr mahallesi ahalisinden) 219, 220
Hamza Çelebi (Savurlu Durak Beşe b. Mehmed Efendi tevâbi'inden) 102
Hamza Çelebi b. Muharrem 33
Hamza Çelebi b. Nezir Çelebi 17
Hanbazar/Hanpazarı [karyesi] 375, 415
Hancuğaz [karyesi] 376, 417
Handan (Etem'in babası) 154, 155
Handan (Kesber v. Tohman'ın kız karındâşı) 75
Handan b. Mirza, el-Hâc 63
Handan v. Emirze 66
Hanefiler 407
Hanefiye e'immesi 90, 97, 381, 437, 459
Hanım (Kavas mahallesi ahalisinden Yakut bt. Melkon'un kızı) 212
Hanım (Marpityun mahallesi ahalisinden Osib v. Ferlo'nun kızı) 233, 249, 250
Hanım bt. Garo (Mardin nahiyesi ahalisinden) 292
Hanım bt. İbrahim (Kiki aşireti ekincisi Seyyidhan b. Şiro'nun zevcesi) 221
Hanım bt. Mollâ Mehmed 99, 100
Hanım bt. Sefer 211
Hani bt. Dede 74
Hani kazâsı 162, 163
Hanife (Çopyan mahallesi ahalisinden Behzadzâde Aluş Ağa'nın kızı) 446, 447
Hanife (Eğil'in Zağrokân köyü ahalisinden) 284
Hanife (Ergani'nin Aynata ahalisinden Mollâ İbrahim b. Süleyman'ın kızı) 265
Hanife bt. el-Hâc Veli 78, 79
Hanife bt. Hasan (Fethi Çelebi mahallesi ahalisinden Mardinli el-Hâc Hasan b. Külâhlı Hüseyin'in annesi) 266
Hanife bt. Murad (Lala Bey mahallesi ahalisinden) 152
Hanna el-Yakubî (Matran) 370, 371
Hanna v. Abdürrezzak (Keten Hânı'nda mütemekkin) 305
Hanna v. Eblehad, Arusoğlu (Küçük Kenise mahallesi ahalisinden) 157
Hano v. Hohi 81
Hanzâde bt. İleksan (Mollâ Bahaeddin mahallesi ahalisinden) 232
Harbeci [karyesi] 376, 417
Harbendeli cemâ'ati 51, 59
Haremeyn/Haremeyn-i şerîfeyn 176, 180, 229, 430, 446; –Evkâfi 216, 302; –Vakfi 235, 446, 447
Harnik Hüseyin Beşe mülkü (Ali Paşa mahallesinde) 183
Harput 29, 440; –[karyesi] 376, 417; –sancağı 58
Harun, Eğilli 273
Harzanî kalkan 102
Hasan (Çüngüş'ün Beygerme? köyü ahalisinden) 88
Hasan (debbâğ) 291
Hasan (Garb Kastalı mahallesi ahalisinden Şâtr Mehmed b. Mustafa'nın oğlu) 223, 228
Hasan (Kul Kethüdâsı, Beylerbeyi) 462
Hasan (Mehmed Paşa mahallesi ahalisinden Ebubekir b. Şaban'ın oğlu) 189, 195
Hasan (Mehmed Paşa mahallesi ahalisinden Meryem bt. Şahin'in karındâşı) 216
Hasan (mukâta'a mutasarrıfı) 429
Hasan (Yamrakü karyesi ahalisinden) 48
Hasan (Zirki tâifesinden) 72
Hasan Abdallı taifesi 275
Hasan Ağa b. Ali 174
Hasan Ağa b. Ali, Küçük 264
Hasan Ağa b. el-Hâc Mustafa Ağa 111, 112
Hasan Ağa b. Hüseyin, Cakcakzâde 196
Hasan Ağa b. Kıtırbil-i ulyâ 237
Hasan Ağa, Küçük (odabaşı) 174
Hasan Ağa, Za'îm 282
Hasan b. Abdullah (Mizâncı) 154
Hasan b. Abdullah (mizâncı) 242
Hasan b. Abdullah 188, 268
Hasan b. Abdullah b. Abdülmennan Atik Şeyhzâde Mehmed Çelebi (Ali Paşa mahallesi ahalisinden) 184
Hasan b. Abdullah, Mizâncı 171
Hasan b. Abdülkadir 261
Hasan b. Abdülkadir b. Cuma 50
Hasan b. Abdülkadir, Topal (mûytâb) 187

- Hasan b. Ahmed (Karakeçili aşiretinden) 217
Hasan b. Ahmed (Örenli karyesi ahalisinden) 287
Hasan b. Ahmed (Zoğ İbrahim karyesi ahalisinden) 162
Hasan b. Ali (Atak'ın Ferek köyü ahalisinden) 239
Hasan b. Ali (Cerrâh) 169
Hasan b. Ali (debbâğ) 158
Hasan b. Ali (el-muhzır) 225
Hasan b. Ali 39, 93, 158, 159, 163, 164, 169, 176, 179, 194, 212, 218, 220, 233, 239, 249, 251, 301
Hasan b. Ali, es-Seyyid 199
Hasan b. Âşur 287
Hasan b. Bayezid 279
Hasan [b.] Cuma, Hancı 181
Hasan b. el-Hâc Yahya, Mücellid (Hüsrev Beşe mahallesi ahalisinden) 150, 167
Hasan b. es-Seyyid Ahmed, es-Seyyid (Camiunnebi mahallesi ahalisinden) 290
Hasan b. Hacı Bekir 204
Hasan b. Hacı Hasan, Mollâ 91
Hasan b. Hüseyin, el-Hâc 167
Hasan b. Hüseyin, es-Seyyid 12, 239
Hasan b. İbrahim, es-Seyyid el-Hâc (kassârî) 298
Hasan b. Kara Mustafa, el-Hâc 170
Hasan b. Kâzım 6
Hasan b. Külâhlı Hüseyin, Mardinli el-Hâc (Fethi Çelebi mahallesi ahalisinden) 266
Hasan b. Mahmud (Şehrâtepe köyü ahalisinden) Budak b. Halil'in karındaşı oğlu) 302
Hasan b. Mahmud 219
Hasan b. Maksud, es-Seyyid 86, 98
Hasan [b.] Mehmed 180
Hasan b. Mehmed (Boziri aşiretinden) 74
Hasan b. Mehmed (Harbendeli cemâ'atinden) 51, 59
Hasan b. Mehmed 64, 65, 94, 198, 201, 224, 255
Hasan b. Murad 86
Hasan b. Nebi (Ali Paşa mahallesi ahalisinden) Mahmud'un ammîzâdesi) 263, 264
Hasan b. Nureddin, Mutaf 80
Hasan b. Ömer, el-Hâc 285
Hasan b. Piro b. Kılıç (İzoli aşiretinden) 218
Hasan b. Saruhan 216, 284
Hasan b. Solak 204
Hasan b. Uğurlu (Pendanlı aşiretinden) 44
Hasan b. Yahya, Mücellid 157
Hasan Beşe (ekmekçi esnâfi şeyhi) 68
Hasan Beşe 361
Hasan Beşe b. Hakem (Uyûn'un ammîzâdesi) 84, 85
Hasan Beşe b. Mollâ Yağmur 14
Hasan Beşe Lâdikli 47
Hasan Beşe mülkü (Kabadibek mahallesinde) 47
Hasan Beşe mülkü (Rumiyan mahallesinde) 183
Hasan Beşe, Asesoğlu (Şeyh Matar mahallesi ahalisinden) 269
Hasan Beşe, Basmacı 446
Hasan Bey (gılmân-ı Âmid) 19
Hasan Bey (mukâta'a mutasarrıfı) 429
Hasan Bey (Palu ahalisinden) 113
Hasan Bey (timâr-ı sipâhi) 21
Hasan Bey b. Abdülmennan 109
Hasan Bey b. Ahmed 44
Hasan Bey b. Ali 58
Hasan Bey b. Mehmed (Ali Paşa mahallesinde) Mollâ Ömer Mescidi Evkâfi Mütevellisi) 86, 97
Hasan Bey b. Mehmed 103
Hasan Bey b. Sinan 6
Hasan Bey bâğı (Telbesme nahiyesinin Elikân? köyünde) 304
Hasan Bey mülkü 60
Hasan Çavuş (dîvân-ı Âmid'de) 45
Hasan Çelebi (Taceddin mahallesi ahalisinden) Ali'nin oğlu) 298, 299
Hasan Çelebi b. Abdullah (Tüccar taifesinden) 305
Hasan Çelebi b. Ahmed (Kuyumcu, Mollâ Bekir mahallesi ahalisinden) 247
Hasan Çelebi b. Ahmed (Lala Bey mahallesi ahalisinden) 252
Hasan Çelebi b. Ali 178
Hasan Çelebi b. Maksud 86
Hasan Çelebi b. tâbi'-i Receb Çelebi 215
Hasan Çelebi [b.] Mehmed Emin (Ahmed Çavuş mahallesi ahalisinden) 167, 178
Hasan Efendi (nâzır-ı gümrük) 161
Hasan Efendi (vekîl-i nakîb) 249

- Hasan Efendi (vekîl-i nakîb) 254
Hasan Efendi b. Abdülmennan 201
Hasan Efendi b. Ahmed, Yeğen 283
Hasan Efendi b. el-Hâc Mahmud (İmâm) 242
Hasan mülkü (Bardakçılar çarşısı kurbunda) 56
Hasan mülkü (Karagöz mahallesinde) 21
Hasan mülkü (Kubad Bey mahallesinde) 51
Hasan mülkü (Sarılı mahallesinde) 293
Hasan Odabaşı b. Ali 222
Hasan Rasül, Mollâ 287
Hasan Şaban Çavuşzâde, el-Hâc 196
Hasan, Bezzâz 160
Hasan, el-Hâc (el-mübâşir) 163, 164
Hasan, el-Hâc (kalaycı) 103
Hasan, es-Seyyid 90
Hasan, Kassârî Mollâ 276
Hasan, Mollâ (el-imâm) 27, 34, 49
Hasan, Mollâ (el-mücellid) 71
Hasan, Seyyid (Paçacı) 181
Hasan, Sofî 213
Hasankeyf; –kalesi 167; –kazâsı 101; –sancağı 74
Hasbi, Mollâ (müezzin) 222
Hashavar [karyesi] 376
Hasır-ı kebir mahallesi 246
Hasırlı; –mahallesi 260, 280; –Mescidi Vakfî 53, 54
Haso v. Başıl 37
Hâssa; –mi‘mârları 61; –silâhşorânı 415, 424, 425, 435, 440; –silâhşorları 378, 379; –silâhşorluğu 462
Hassakendi [karyesi] 376, 416
Hassaköyü 221
Hassaoğlu (bakkâl) 280
Hâss-ı hümâyûn 236
Hâss-ı hümâyûn-ı Bahçecik Mukâta‘ası 430
Haşim Çelebi b. Abdullah, es-Seyyid 199
Haşimzâde hânesi 370
Hatab 192
Hatâyî; –kaftan 277; –kürk 277
Hatiban karyesi/köyü 76, 376, 417
Hatice (Ali b. Derbaz'ın zevcesi) 445, 446
Hatice (Ali b. Reşid mahallesi ahalisinden) 77
Hatice (Camiunnebi mahallesi ahalisinden) 77
Eskici Mollâ İsa'nın kızı) 369
Hatice (câriye) 162, 163, 164
Hatice (Çopyan mahallesi ahalisinden) 446, 447
Hatice (Eğil sancağı ahalisinden Ahmed Bey'in amcası kızı) 91
Hatice (Kılbaş mahallesi ahalisinden) 62
Hatice (Lala Bey Mescidi mahallesi ahalisinden) 62
Ahmed b. Osman'ın kız karındaşı) 365
Hatice (Patrik karyesi sâkinlerinden) 35
Hatice b. Hasan 171
Hatice bt. Ahmed Bey 86, 97
Hatice bt. Hacı Ali b. Kasım-ı Samirî (Musul'da Bâbü'l-Irak mahallesi ahalisinden) 300
Hatice bt. Halil (Sarılı mahallesi ahalisinden) 300
Muradhan Bey b. Mahmud'un zevcesi) 292, 293
Hatice bt. Hasan (Kalenderhane mahallesi ahalisinden) 187
Hatice mülkü (Kılbaş mahallesinde) 62
Hatice Sultan (Sultan II. Mahmud'un kızı) 362, 363, 426
Hatmiran [karyesi] 376, 416
Hattab b. Ömer (Eğil'in Terib köyü ahalisinden) 199
Hâtûn (Keten Hânî'nda mütemekkin Hanna v. Abdürrezzak'ın karındaşı Yasef'in kız karındaşı) 306
Hatuni [karyesi] 376, 417
Havar karyesi/köyü 39, 376, 417
Havâyic-i asliye 234, 250
Havva (Mollâ Bahaeddin mahallesi ahalisinden) 236
Havva bt. Yedigâr (Mehmed Paşa mahallesi ahalisinden, Bastacı Ali Çelebi b. İbrahim'in zevcesi) 288
Havva Hâtûn (Hile Veli'nin kızı) 255, 256
Haydar b. Nâsır (Delikân aşiretinden) 258
Haydar Efendi b. Mustafa (Mollâ Bahaeddin mahallesi ahalisinden) 172
Haydar Efendioğlu es-Seyyid Mustafa veresesi mülkü (Mollâ Bahaeddin mahallesinde) 275
Haydarlı [karyesi] 375, 415
Hayreddin [b.] Mollâ Câbî, Mollâ 53, 55, 115
Hayreddin, Mollâ (el-imâm) 23
Hazem bt. Aprahamşe 98
Hazeriye sâlyânesi 373
Hazin karyesi 243
Hazîne-i âmire 378, 379, 385, 427, 428, 429, 430, 431, 433, 434, 464, 465; –defterleri 464

- Hazro 364, 413; –sancağı 69
Hediye (Eğil sancağı ahalisinden Ahmed Bey'in amcası kızı) 91
Hekimzâde vereseleri menzili (el-Hac Osman mahallesinde) 214
Helvacıyân 374, 414
Herbo v. Hüdayi 5
Herepil v. Yelda (kefere tâifesinden) 42
Heripsime (Mehmed Paşa mahallesi ahalisinden Karabet v. Haço'nun kızı) 202, 203
Herzemi [karyesi] 376, 416
Hinta 192, 249, 250, 274, 286, 294, 364, 390
Hıristiyanlar 371
Hızâne (fıkıh kitabı) 155
Hızır (Samaki karyesinden Kurd Beşe b. Kaya'nın karındaşı) 6
Hızır [b.] İbrahim 251
Hızır Abbas (Mezre'nin Karkat köyünde şenlikçi) 389
Hızır b. el-Hâc Şakir, es-Seyyid 31
Hızır b. Hüseyin, Mardinli 214
Hızır b. Şükür, es-Seyyid 51
Hızır b. Tahir 50
Hızır Beşe (berber) 45
Hızır Beşe b. Abdullah 38
Hızır Bey b. Mehmed 90, 91
Hızır cevizliği (Ergani'nin Sayd-ı Tiftik köyünde) 213
Hızır Çelebi (kâtib-i hazîne) 10
Hızır Çelebi b. Ömer Ağa 156
Hızır mülkü (Katık mahallesinde) 263
Hızır, Alacacı 175
Hızırilyas Kilisesi 8; –mahallesi 242
Hızırilyas-ı kebir mahallesi 11
Hibe hücceti 26
Hilâfet 426, 451, 454, 455
Hile Veli 255, 256
Hind (fetva mecmualarındaki hayalî isimlerden) 149, 150, 151, 250, 448
Hindi b. Emirze 285
Hindî kılıç 14
Hisar kasabası (Anadolu vilâyeti) 225
Hizmetkârlık 456
Hoca Ahmed mahallesi 57, 79, 165, 229, 233, 234, 250, 246, 283, 365, 447; –mütevellîsi
Mollâ Ahmed 368
Hoca Ahmed-i müslim mahallesi 109
Hoca Ahmed-i zimmî mahallesi 46
Hoca İskender mahallesi 270
Hoce Haçador mahallesi 182, 185
Hoce İmirze, Diyarbekirli 206
Hoce Maksud mahallesi 186, 244
Horozlu köyü 12
Hoycan zimmî mülkü (Hoce Maksud mahallesinde) 244
Hozkirdin köyü (Eğil) 17
Huri (Kiki aşireti ekincisi Seyyidhan b. Şiro'nun kızı) 221
Huri bt. el-Hâc Mustafa (Ahmed Çavuş mahallesi ahalisinden Hasan Çelebi [b.] Mehmed'in ammiyesi) 167
Huri bt. Hacı Hüseyin b. Abdullah (Fethi Çelebi mahallesi ahalisinden) 291
Huri bt. İsmail (Çernik köyü ahalisinden Hamdan b. Mehmed Çavuş'un zevcesi) 278
Hurican mülkü 66
Hurûc ale's-sultân 460
Hücceti [karyesi] 416
Hüdavendigâr sancağı 461
Hüdaverdi b. el-Hâc Hızır, es-Seyyid 299
Hüdaverdi b. Haydar 38
Hüdaverdi birâderi (Mezre'nin Karkat köyünde şenlikçi) 389
Hüdayi 5
Hürmüz (Mezre'nin Karkat köyünde şenlikçi) 389
Hürriyet 103
Hüsamoğlu mülkü (Benli Ali Çavuş mahallesinde) 36
Hüsameddin mahallesi 159, 272
Hüseyin, Davudoğlu (Savurlu Durak Beşe b. Mehmed Efendi'nin hizmetkârı) 102
Hüseyin, el-Hâc (çukacı) 174
Hüseyin, el-Hâc (tüccâr) 182
Hüseyin, el-Hâc 241
Hüseyin, Hacı (çukacı) 284
Hüseyin, Mollâ (Garb köyü ahalisinden Muslu Kethüdâ b. el-Hâc Kasım b. el-Hâc Abdullah'ın oğlu) 203, 204
Hüseyin, Mollâ 368
Hüseyin, Piranlı 373
Hüseyin, Şamlı 47
Hüseyin (Çeliki tâifesinden) 101

- Hüseyin (Çernik köyü ahalisinden Mustafa b. Hamdan b. Mehmed Çavuş'un oğlu) 278
- Hüseyin (Eğil sancağı ahalisinden Ahmed Bey'in amcası oğlu) 91
- Hüseyin (Hazro'nun Balıkpınar ahalisinden) 69
- Hüseyin (Hozkirdin köyü ahalisinden) 17
- Hüseyin (İzoli aşiretinden Hasan b. Piro b. Kılıç'ın er karındaşı) 218
- Hüseyin (Kalaycı) 194
- Hüseyin (Mehmed Paşa mahallesi ahalisinden Ebubekir'in oğlu) 268
- Hüseyin (mukâta'a mutasarrıfı) 429
- Hüseyin (Saçılı köyünden) 52
- Hüseyin (Siverek Sarsad Mukâta'ası mutasarrıflarından) 429
- Hüseyin (Şeyh Matar mahallesi ahalisinden) 268, 269
- Hüseyin (Yamrakü karyesinden) 48
- Hüseyin Ağa (çukadâr) 273
- Hüseyin Ağa (Şark nâhiyesinde Karagöz köyünde timâr mutasarrıfı Rıdvan Ağa b. Abdullah'ın oğlu) 237
- Hüseyin Ağa b. Ahmed, Kethüdâ 156
- Hüseyin Ağa b. el-Hâc Mehmed Ağa, Erdebilzâde el-Hâc (Aziz Camii mahallesi ahalisinden) 257, 258
- Hüseyin Ağa, tatar
- Hüseyin b. (), Topal (Mûytâb) 235
- Hüseyin b. Abdullah (Mehmed Paşa mahallesi ahalisinden) 288
- Hüseyin b. Abdullah 202, 244
- Hüseyin b. Abdullah Nebi, Mollâ 301
- Hüseyin b. Abdullah, el-Hâc 196
- Hüseyin b. Abdullah, Mollâ (Rumiyan mahallesi ahalisinden) 240
- Hüseyin b. Abdülmennan 95
- Hüseyin b. Ahmed 222
- Hüseyin b. Ahmedcan 14
- Hüseyin b. Ali (Abdi Baba mahallesi ahalisinden) 244
- Hüseyin b. Ali 24, 152, 260
- Hüseyin b. Ali 39
- Hüseyin b. Allahverdi 60
- Hüseyin b. Aşur (mübâşir-i tüfenkçi) 238
- Hüseyin b. Bayram, Mollâ 224, 238
- Hüseyin b. Bestam (Kıllı Yakub karyesi ahalisinden) 69
- Hüseyin b. Çelebi 174
- Hüseyin b. el-Hâc Abdurrahman, el-Hâc 283
- Hüseyin b. el-Hâc Ahmed, el-Hâc 297
- Hüseyin b. el-Hâc Bekir 53
- Hüseyin b. el-Hâc Mehmed 290
- Hüseyin b. Hacı Kadir 268
- Hüseyin b. Halil (Hoce Maksud mahallesi ahalisinden) 244
- Hüseyin b. Halil 10
- Hüseyin b. Hamza 272
- Hüseyin b. Hasan Beşe b. Hüseyin b. Cellâd Abdullah (Şeyh Matar mahallesi ahalisinden) 268
- Hüseyin b. Hüdaverdi (Çapakçur'un Eğirmaşın? köyü sipâhisi) 87
- Hüseyin b. İbrahim (Kalaycı) 267
- Hüseyin b. İbrahim 149, 151, 152, 168, 169, 185, 189, 192, 203, 210, 211, 213, 258, 265, 272, 274, 275, 277, 286, 294, 301
- Hüseyin b. İbrahim, es-Seyyid (Mollâ Alican mahallesi ahalisinden) 280
- Hüseyin b. Kaya 35
- Hüseyin b. Kürek (Süveydi aşiretinden) 219
- Hüseyin b. Mehmed 9, 99, 184, 236, 237, 293, 296, 303
- Hüseyin b. Mehmed Beşe (Neccâr) 298
- Hüseyin b. Mehmed, es-Seyyid (Mehmed Paşa mahallesi ahalisinden) 157
- Hüseyin b. Mehmed, Seyyid 213
- Hüseyin [b.] Mollâ Ahmed 31
- Hüseyin b. Mollâ Bekir, Mollâ 302
- Hüseyin b. Mollâ Mustafa, Mollâ 285
- Hüseyin b. Mollâ Veli, el-Hâc 288
- Hüseyin b. Nebi (Ali Paşa mahallesi ahalisinden) 304
- Hüseyin b. Osman (Tüccar taifesinden) 305
- Hüseyin b. Osman 28
- Hüseyin b. Osman, el-Hâc 156
- Hüseyin b. Ömer 152, 219, 277
- Hüseyin b. Ömer, es-Seyyid 172
- Hüseyin b. Ömer, Mollâ 254
- Hüseyin b. Rasül 231
- Hüseyin [b.] Rasül, es-Seyyid 185
- Hüseyin b. Rasül, es-Seyyid 151
- Hüseyin b. Sefer, Mollâ 254
- Hüseyin [b.] Sefer, es-Seyyid 185

Hüseyin [b.] Sefer, Mollâ 180
 Hüseyin b. Süleyman 300
 Hüseyin b. Şemseddin 249
 Hüseyin b. Şemseddin mülkü (Usta Burcu mahallesinde) 157
 Hüseyin b. Tahir 231, 232
 Hüseyin b. Tahir (Telbesme nahiyesi ahalisinden) 190
 Hüseyin b. Veli Ağa, es-Seyyid (Eğil kazası ahalisinden) 306
 Hüseyin b. Veli, el-Hâc (Kubad Bey mahallesi ahalisinden Sultan bt. Mehmed'in zevci) 304
 Hüseyin b. Yusuf, el-Hâc (Cüllâh) 261,262,279
 Hüseyin Bekir b. Ali Ağa 198
 Hüseyin Beşe (odabaşı) 33
 Hüseyin Beşe b. Abdullah 19, 20, 21, 22
 Hüseyin Beşe b. Mahmud 176
 Hüseyin Beşe b. Mustafa 35
 Hüseyin Bey (el-cündî) 52, 59
 Hüseyin Bey (Savurlu Durak Beşe b. Mehmed Efendi tevâbi'inden) 102
 Hüseyin Bey b. Halil 35
 Hüseyin Bey b. Hasan 115
 Hüseyin Bey b. Mehmed Efendi 55
 Hüseyin Bey mülkü (Kılbaş mahallesinde) 105
 Hüseyin Cuma Maksud 219
 Hüseyin Çavuş (Berazi Çubi aşiretinden) 90, 91
 Hüseyin Çelebi [b.] Mahmud 180
 Hüseyin Çelebi [b.] Seyyid Rasûl 253
 Hüseyin Çelebi b. Ahmed 60
 Hüseyin Çelebi b. Ahmed Bey 26
 Hüseyin Çelebi b. el-Hâc Mehmed Ağa, es-Seyyid 89
 Hüseyin Çelebi b. Hasan Ağa 46
 Hüseyin Çelebi b. İdris 36
 Hüseyin Çelebi b. İsa, Çukadâr (Ablak mahallesi ahalisinden) 175
 Hüseyin Çelebi b. Mehmed Ağa, el-Hâc 53,54,55
 Hüseyin Çelebi b. Seyyid Rasûl 247
 Hüseyin Çelebi, Sem'ânzâde 209
 Hüseyin Efendi (el-imâm) 168
 Hüseyin Efendi (Mukâbeci) 447
 Hüseyin Efendi (tâlib-i ilm) 149
 Hüseyin Efendi b. Ahmed (Mehmed Paşa mahallesi ahalisinden) 157
 Hüseyin Efendi b. Ahmed Efendi (Mollâ

Bahaeddin mahallesi ahalisinden) 181
 Hüseyin Efendi b. Ahmed Efendi 163, 164
 Hüseyin Efendi b. Ahmed, Yeğen (Mollâ Bahaedin mahallesi ahalisinden) 174, 201
 Hüseyin Efendi b. el-Hâc Mehmed Ağa, Seyyid (muharririnden) 107
 Hüseyin Efendi b. İbrahim İzoli 219
 Hüseyin Efendi b. Mustafa Efendi (el-imâm) 190
 Hüseyin mülkü (Kubbe-i cedid mahallesinde) 104
 Hüseyin mülkü (Sarılı mahallesinde) 293
 Hüseyin Paşa (Diyarbakir Valisi) 378, 379
 Hüseyin Paşa (Hüdavendigâr ve Kocaeli Sancakları Mutasarrıfı, Bahr-ı siyâh boğazı'nın Rumeli cânibi muhafızı, Asâkir-i Muhammediye Ser'askeri) 461
 Hüseyin Sabir Efendi, Hacı (Diyarbakir eski Müftüsü) 387
 Hüseyin Tatar, Malatyalı 364
 Hüseyin Yusuf, el-Hâc 266, 267
 Hüseyini [karyesi] 376, 416
 Hüsnü Hâtûn (Ali b. Hüseyin'in zevcesi) 108
 Hüsnü Hâtûn 100
 Hüsvrev (İsraili köyü ahalisinden) 66, 67
 Hüsvrev Ağa 413
 Hüsvrev Beşe mahallesi 150
 Hüsvrev Paşa 471; –Camii 409, 470-471; – mahallesi 25, 165, 195, 296, 303; –Vakfı 303

İ

Iğksan v. Allahverdi (Marpityun mahallesi ahalisinden) 251
 Iraki [karyesi] 376
 İsfahan Evkâfî (Çapakçur'un Ebutahir köyünde) 112

İ

İbad şattı (İsraili köyünde) 66
 İbiş 448
 İbiş Hâtûn (Lala Bey Mescidi mahallesi ahalisinden) 365
 İbrahim, el-Hâc (çukacı) 284
 İbrahim, el-Hâc (Hazret-i Ömer evlâdından Abdülhafız b. el-Hâc İbrahim'in babası) 243
 İbrahim, el-Hâc (müjdecî) 32

- İbrahim, el-Hâc (şirikçi) 22
 İbrahim, Hallâc (Mezre'nin Karkat köyünde şenlikçi) 389
 İbrahim, Kahveci 160
 İbrahim, Mevlânâ Hâfız (Âmid Nâibi) 420
 İbrahim, Mollâ (Garb köyü ahalisinden Mollâ Hüseyin'in oğlu) 203, 204
 İbrahim, Mollâ (Nevbetçi) 366
 İbrahim, Seyyid (Âmid'de Evkâf ve Emlâk Münâdîliği Mukâta'ası mutasarrıfı) 420, 421
 İbrahim (Âmid ahalisinden Halil'in oğlu) 106
 İbrahim (Atak sancağı ahalisinden) 24
 İbrahim (Basmacı) 166
 İbrahim (Eğil sancağı ahalisinden Ahmed Bey'in amcası oğlu) 91
 İbrahim (Mollâ Alican mahallesi ahalisinden) 280
 İbrahim (Patrik köyü ahalisinden) 367
 İbrahim (Sarrâf) 277
 İbrahim Ağa (ağa-i gılmân-ı Âmid) 209
 İbrahim Ağa (cây-ı kethüdâ) 36, 46, 75, 93, 97
 İbrahim Ağa (Enderûn Ağası) 387
 İbrahim Ağa (Fatih Mehmed Paşa Câmi'i Evkâfî Müttevelli) 56
 İbrahim Ağa (serdâr) 63, 78
 İbrahim Ağa (Sipâhi) 453, 454
 İbrahim Ağa b. Kulu 50
 İbrahim Ağa b. Murad, Mi'mârzâde (Diyarbakir Muhafızı Ahmed Paşa'nın kâimmakâmı Mustafa Ağa'nın vekilharcı) 285, 286, 293, 294
 İbrahim Ağa b. Murad, Mi'mârzâde (Diyarbakir Muhafızı Ahmed Paşa'nın kâimmakâmı Mustafa Ağa'nın vekilharcı) 191, 192
 İbrahim Ağa, el-Hâc (Harput ağalarından, kethüdâ) 440
 İbrahim Ağa, el-Hâc (serdâr) 81
 İbrahim Ağa, Mutrıb 453, 454
 İbrahim b. Abdal, el-Hâc Kelekçi (Kılbaş mahallesi ahalisinden) 242
 İbrahim b. Abdullah 172
 İbrahim b. Abdullah, el-Hâc 296
 İbrahim b. Abdullah, Mollâ 199, 200
 İbrahim b. Abdülmennan 64
 İbrahim b. Ahmed 39
 İbrahim b. Ahmed, el-Hâc (Mübâşir) 196
 İbrahim b. Ali (Çapakçur'un Bahkin köyü sipâhisi) 87
 İbrahim b. Ali 48, 266
 İbrahim b. Arslan 194, 201
 İbrahim b. Çadırcı 76
 İbrahim b. Çukacı Ahmed 177
 İbrahim [b.] Ebubekir, es-Seyyid 241
 İbrahim b. el-Hâc Hasan 187
 İbrahim b. el-Hâc Hüseyin 278, 279
 İbrahim b. el-Hâc Osman 214
 İbrahim b. Halil (Gayblar mahallesi ahalisinden) 223
 İbrahim b. Hasan (Zoğ İbrahim karyesi ahalisinden) 164
 İbrahim b. Hasan 236, 247
 İbrahim b. Hasan Şahne 207
 İbrahim b. Hasan, es-Seyyid 279
 İbrahim b. Hızır 224, 227, 228
 İbrahim b. Hızır, el-Hâc 214
 İbrahim b. Hüdaverdi 199, 246, 279
 İbrahim b. Hüseyin 52, 54, 213, 236
 İbrahim b. İsmail (Zoğ İbrahim karyesi ahalisinden) 163, 164
 İbrahim b. İsmail 26
 İbrahim b. Kurslu 266
 İbrahim b. Mehmed (Camiunnebi mahallesi ahalisinden) 204
 İbrahim b. Mehmed (Dellâl) 265
 İbrahim b. Mehmed (Diyarbakir Valisi Mustafa Paşa'nın hizmetinde) 68
 İbrahim b. Mehmed 26
 İbrahim b. Mehmed Çelebi, el-Hâc 180
 İbrahim b. Mehmed, Allâf (Debbağhâne mahallesi ahalisinden) 233
 İbrahim b. Mehmed, Deyrmeneli es-Seyyid 199
 İbrahim b. Mehmed, el-Hâc (müjdecî) 36
 İbrahim b. Mehmed, es-Seyyid 206
 İbrahim b. Mehmed, Mollâ 112
 İbrahim b. Mollâ Beşe, el-Hâc 50
 İbrahim b. Mollâ Kasım, el-Hâc 31, 51
 İbrahim b. Musa 159, 172
 İbrahim b. Mustafa (Molla Bahaeddin mahallesi ahalisinden) 156
 İbrahim b. Mustafa (Şeyh Said-i küçük mahallesi ahalisinden) 269
 İbrahim b. Mustafa (Tilhamid köyü ahalisinden) 279
 İbrahim b. Mustafa, el-Hâc 259

- İbrahim b. Mustafa, Mollâ 200
İbrahim b. Osman, Mollâ (Zoğ İbrahim karyesi ahalisinden) 163, 164
İbrahim b. Ömer 246
İbrahim b. Ömer, el-Hâc (Cerrâh) 169, 198, 201
İbrahim b. Ömer, Mollâ 55
İbrahim b. Rasül, es-Seyyid (Derviş Hüseyin mahallesi ahalisinden) 225
İbrahim b. Receb, el-Hâc (Mollâ Bahaeddin mahallesi ahalisinden) 275
İbrahim b. Sefer 47, 296, 297
İbrahim [b.] Sefer, es-Seyyid 241
İbrahim b. Selim (Arab taifesinden Sitti'nin zevci) 106
İbrahim b. Seyyid Mehmed 291
İbrahim b. Süleyman, Mollâ (Ergani'nin Aynata ahalisinden) 265
İbrahim b. Şah Hüseyin 87
İbrahim b. Şahin (Çapakçur ahalisinden) 87, 88
İbrahim b. Yahya 228
İbrahim b. Yar Ahmed (Çapakçur kazâsı ahalisinden) 82
İbrahim b. Yusuf (peçeci) 468
İbrahim b. Yusuf 214
İbrahim b. Yusuf b. Abdullah (Ketenci) 150
İbrahim b. Yusuf Meno 270
İbrahim b. Yusuf, es-Seyyid 170, 206
İbrahim Beşe 103
İbrahim Beşe (Direkçi) 413
İbrahim Beşe (er-râcil) 26
İbrahim Beşe b. Abdülmennan 65, 95
İbrahim Beşe b. el-Hâc Mustafa, el-Hâc 81
İbrahim Beşe b. Mustafa 78, 79
İbrahim Beşe b. Mustafa Beşe (Hoca Ahmed-i müslim mahallesi ahalisinden Fatma Hâtûn'un oğlu) 109
İbrahim Beşe b. Mustafa, el-Hâc 36
İbrahim Beşe b. Yusuf, el-Hâc 19
İbrahim Beşe mülkü (Hoca Ahmed mahallesinde) 79
İbrahim Bey (bölükbaşı) 14
İbrahim Bey (el-mübâşir) 70
İbrahim Bey (Palu Sancakbeyi) 113
İbrahim Bey b. Mustafa 16
İbrahim Bey b. Sohrab Bey 58
İbrahim Bey mahallesi 156
İbrahim Bey mülkü (Çaruği mahallesinde) 58
İbrahim Bey, es-Seyyid (ağa-yı Bakos Boşat) 237
İbrahim Beyefendi, Abdülhay Ağazâde es-Seyyid 368, 369
İbrahim Çavuş 276
İbrahim Çavuş b. Ömer 218
İbrahim Çelebi, el-Hâc (Benli Ali Çavuş mahallesi ahalisinden) 35
İbrahim Çelebi, Sem'ânzâde 174
İbrahim Çelebi b. Ahmed 159
İbrahim Çelebi b. Arslan 198
İbrahim Çelebi b. el-Hâc Mustafa 32
İbrahim Çelebi b. Hasan Beşe 19
İbrahim Çelebi b. İdris 32
İbrahim Çelebi b. İlyas 31
İbrahim Efendi, Çerkezâde Seyyid (Diyarbakir Kadısı) 410
İbrahim Efendi, Halifezâde 448
İbrahim Efendi, Mevlânâ Harputî es-Seyyid (Diyarbakir Kadısı) 445
İbrahim Efendi (Rûznâmecî) 97
İbrahim Efendi [b.] Ali Efendi 26
İbrahim Efendi 361
İbrahim Efendi b. Mustafa (Mollâ Ömer Mescid-i şerifi Nuzzârî) 245
İbrahim Efendi Şehlâ (nâib-i nâhiye) 232
İbrahim Hasan 253
İbrahim mülkü (Kılbaş mahallesinde) 105
İbrahim mülkü (Rumiyan mahallesinde) 22
İbrahim mülkü (Sarraf Mehmed mahallesinde) 47
İbrahim Şahin Beşe, el-Hâc (Sarrâf) 225
İçkale 26, 165
İd-i edhiye 407
İgise bt. Şemamon (Marpityun mahallesi ahalisinden Osib v. Ferlo'nun zevcesi) 233, 234, 249, 250
İgiye (Mehmed Paşa mahallesi ahalisinden Karabet v. Haço'nun oğlu) 202
İgob bâğı (Ergani'de Ceberde? köyünde) 181
İgiye-i müslim [karyesi] 376, 416
İgiye-i zimmî [karyesi] 376, 416
İhtilâl/İhtilâller 461, 466
İhtisâb 403; –Mukâta'ası 401
İhtiyâr Arslan b. Nevfel (Ali Paşa mahallesi ahalisinden) 150

- İkob (Alıpınarı köyü ahalisinden İstor'un oğlu) 166
- İkob (Mollâ Bahaeddin mahallesi ahalisinden Hanzâde bt. İleksan'ın karındâşı oğlu) 232
- İkob mülkü (Mollâ Bahaeddin mahallesinde) 232
- İkob v. Emirhan 186
- İkob v. Emsih 53
- İlâc 63, 169
- İ'lâ-i/İ'lâ-yı kelimetullah 460, 462
- İlced v. Hanne 11
- İleksan 32
- İlhâd mülkü (Hoca Ahmed mahallesinde) 57
- İlhâd v. Kıryakos 57
- İltizâm 418, 440, 418, 423
- İlyas (Göncü) 213
- İlyas b. Şemdin 94
- İlyas b. Veli 101
- İmad b. Mollâ Ebubekir, Mollâ 98
- İmad Efendi b. Bekir Efendi 69
- İmâdiye mahallesi 211, 234, 250, 282
- İmâdiye Mescidi; –mahallesi 280-281; –mühimmâtı 281, 282
- İmadüddin b. el-Hâc Yusuf, Musullu 300
- İmadüddin b. Mollâ Ebubekir, Mollâ 86
- İmadüddin Efendi b. Bekir Efendi 43
- İmâm es-Seyyid Abdurrahman Efendi veresesi (Alıpınarı köyünde) 200
- İmâm Mehmed Efendi mülkü (el-Hac Osman mahallesinde) 168
- İmam-ı A'zam mahallesi (Bağdad mahallelerinden) 305
- İmdâd-ı hazeriye 415, 453
- İmirze v. Habo (Kıtırtil-i zimmî köyü ahalisinden) 207
- İmiş (Ali b. Derbaz'ın kızı) 445
- İmsâk 407
- İnayet Ağa mahallesi 213
- İncil 3, 42, 71, 98, 151, 169
- İparlı Medresesi (Karkat'ta) 389
- İparya Hammâmı (Lala Bey mahallesinde) 153
- İplikpazarı (Âmid) 53, 54, 89
- İsa (peygamber) 3, 42, 71, 98, 151, 169
- İsa b. Abdullah, Mollâ 239
- İsa b. es-Seyyid İbrahim, es-Seyyid 241
- İsa b. Mollâ Ahmed 212
- İsa Çelebi (Çeliki tâifesinden) 101
- İsa Çelebi (Savurlu Durak Beşe b. Mehmed Efendi tevâbi'inden) 102
- İsa Efendi (el-müderres) 17, 43
- İsa, Eskici Mollâ (Camiunnebi mahallesi ahalisinden) 369
- İsa, Mollâ (İparlı Medresesi'nde müderres) 389
- İsak (Ebdo v. Emirhan'ın oğlu) 210
- İshak (berber) 39
- İshak Ağa (Diyarbakir Voyvodası) 404, 440
- İshak b. Halil, Mollâ 257
- İshak Efendi b. Halil (Derviş Hüseyin mahallesinde imâm) 282
- İshak, Mollâ 167
- İshaklı [karyesi] 375, 415
- İskânbaşı 364
- İskender b. Haço (Behramki Çavuş köyü ahalisinden) 299
- İskender Bey (Palu ümerasından) 386, 387
- İskender Paşa; –Camii 410; –mahallesi 152, 281, 295; –Vakfı (el-Hac Süleyman mahallesinde) 33
- İslâm/İslâmiyet 157, 238, 370, 405, 450, 451, 452, 460, 462, 463
- İslâm b. Mustafa 39
- İslâmbol, bkz. İstanbul
- İsmail (Berazi Çubi aşîretinden Hüseyin Çavuş'un oğlu) 90, 91
- İsmail (Camiunnebi mahallesi ahalisinden Rukiye'nin zevci) 205
- İsmail (Çukadâr) 273
- İsmail (Kassâb) 192
- İsmail (Melek Ahmed Paşa Câmî'-i şerîfi Mütvellisi) 367
- İsmail (mukâta'a mutasarrıfı) 429
- İsmail Ağa (ağa-i gılmân-ı Âmid) 198
- İsmail Ağa (Çopyan mahallesi ahalisinden Behzadzâde Aluş Ağa'nın oğlu) 446, 447
- İsmail Ağa (el-cündî) 35
- İsmail Ağa (Mumcu) 373
- İsmail Ağa b. Abdullah (ağa-yı gılmân) 201
- İsmail Ağa b. Abdülaziz Ağa 52, 59
- İsmail Ağa b. Aluş 372
- İsmail Ağa, el-Hâc/Hacı (Muhzırbaşı) 368, 448
- İsmail Ağa, es-Seyyid 28, 29
- İsmail Ağa, Kadı 413
- İsmail b. Abdullah 283

- İsmail b. Ahmed 227
 İsmail b. Ali, es-Seyyid (Çınarlı karyesinden) 69
 İsmail b. Allahverdi (Hasır-ı kebir mahallesi ahalisinden) 246
 İsmail b. Cafer Beşe 244
 İsmail b. Çerkes (Mehmed Paşa mahallesi ahalisinden) 288
 İsmail b. Davud, Mollâ 285
 İsmail b. Hamdan (Zoğ İbrahim karyesi ahalisinden) 163, 164
 İsmail b. Hasan (mûytâb) 187
 İsmail b. Hasan 185
 İsmail b. Hüseyin, es-Seyyid (Kassâb Şeyhi) 285, 286, 294
 İsmail b. İbrahim, Mollâ 193, 214
 İsmail b. İshak es-Seyyid Halil b. Sübhan 290
 İsmail b. İsmail, Mollâ (Bezzâz) 377
 İsmail [b.] Mahmud, Mollâ 247, 253
 İsmail b. Mehmed 77
 İsmail b. Mehmed, es-Seyyid (Hamravât Suyu Nâzırı) 196
 İsmail b. Mehmed, Mollâ 193
 İsmail b. Mollâ Eyüb 47
 İsmail b. Mollâ Mehmed, el-Hâc (müezzin) 198, 201
 İsmail b. Ömer (Garb Kastalı mahallesi ahalisinden) 192
 İsmail b. Tahir, el-Hâc (Gayblar mahallesi ahalisinden) 223
 İsmail b. Tütüncü 171
 İsmail b. Veli 60
 İsmail b. Yusuf (Mehmed Paşa mahallesi ahalisinden) 157
 İsmail b. Yusuf 185
 İsmail b. Zülfikar 103
 İsmail Beşe b. Sağır Abdurrahman, Koçhisarlı (Anadolu vilâyetinde Hisar kasabası ahalisinden) 225
 İsmail Bey, Goranlızâde (Diyarbakir Mütesellimi) 380, 390, 453, 463
 İsmail Bey (Diyarbakir Mütesellimi) 387
 İsmail Bey b. Abdülaziz 22
 İsmail Bey b. Ahmed 115
 İsmail Bey b. Mehmed 52, 54
 İsmail Çelebi 26
 İsmail Çelebi b. Abdullah 196
 İsmail Çelebi b. İmâmzâde 264
 İsmail Çelebi b. Mustafa Ağa 298
 İsmail Çelebi b. Yusuf 109
 İsmail Efendi, Müderris 178
 İsmail Kaleli 21
 İsmail mülkü (Hasankeyf kal'asında) 167
 İsmail mülkü (Mehmed Paşa mahallesinde) 262
 İsmail Tatar (men'-i mürûr emri getiren) 362
 İsmail, el-Hâc (kethüdâ-i bezzâzistân) 161
 İsmail, el-Hâc (Kılbaş mahallesi ahalisinden) 62
 İsmail, el-Hâc (sadrü'zam tatarlarından) 422
 İsmail, Goranlızâde, Bkz. İsmail Bey, Goranlızâde
 İsmail, Hacı (Sermuhzırân) 366, 370, 406
 İsmihan (Handan'ın kızı) 155
 İsmihan bt. Mehmed (Mardin kasabası ahalisinden) 68
 ispençe 70, 73
 İsrail (Camiunnebi mahallesi ahalisinden es-Seyyid Mehmed b. İsrail'in oğlu) 270
 İsrail b. Osman (Kürdenli köyü ahalisinden) 201
 İsrail v. David 7
 İsraili köyü 66
 İstader v. Kesber 155
 İstador (kefere tâifesinden) 40
 İstanbul 31, 68, 226, 233, 248, 292, 364, 456; –altını 465; –ma'beri 422
 İstefan [altını] 111
 İstor (Alıpınarı köyü ahalisinden) 166
 İşçi hizmeti 31
 İşçilik 31
 İvaz (Kuyumcu?) 241
 İvaz b. Abdullah (Mehmed Paşa mahallesi ahalisinden) 288
 İvaz b. Abdullah 214
 İvaz, Gezer 285, 293
 İza v. Şehrik Bey 7
 İznik; –fincân 252; –kâse 252; –tabak 252
 İzoli aşireti 218
 İzzeddin; –cemâ'ati 51, 59; –mahallesi 269

K

Ka'bi (Âmid) 5; –[karyesi]/köyü 37, 81, 375, 415, 456, 457

Kabadibek mahallesi 47
Kabasakal köyü 115
Kaçar Bey 25
Kadıkaryesi 367
Kadıkendi-yi müslim [karyesi] 375, 416
Kadir b. Bekir, el-Hâc 276
Kadir Çelebi b. el-Hâc Mustafa 32
Kadire Hâtûn (Abdülkadir b. Mehmed'in kız karındâşı) 193
Kâfiye (Âmid sâkinlerinden, altı senedir kayıp Ahmed'in kızı) 79
Kafiye (Çernik köyü ahalisinden Mustafa b. Hamdan b. Mehmed Çavuş'un kızı) 278
Kahire 381
Kahraman, Hacı 371
Kahveci dükkânı 153
Kahveci Muslu dükkânı (Alıpınarı karyesinde) 153, 171
Kahveciyân 374, 414
Kahvehâne 246-247
Kakay [karyesi] 376, 416
Kal'a Câmi'i 409
Kalender Çavuş (gılmân-ı Âmid) 45
Kalenderhane mahallesi 171, 173, 176, 180, 187, 218, 287
Kâlhâne 362, 363, 404
Kaliçeciyân 374, 414
Kalo mülkü (Mollâ Alican mahallesinde) 266
Kalos v. Sakar 22
Kalyoncu Mahmud mülkü (Kılbaş mahallesi ahalisinden) 302-303
Kamber b. Mehmed 48
Kamer bt. Şemun (Rumiyan mahallesi ahalisinden) 22
Kamışlı; -[karyesi] 376; -mahallesi 377
Kâmîle bt. Abdullah 27
Kamir (Âmid sâkinlerinden) 30
Kanber Çavuş b. Haydar 25
Kanber, el-Hâc 174
Kancığaz ahâlîsi 389
Kanipağık [karyesi] 416
Kankırt [karyesi] 416
Kaplan Ahmed 219
Kaplan b. Ahmed (Neccâr) 297
Kaplan b. İbrahim 207
Kaplan b. Küçük Mehmed Ağa 215

Kaplan b. Perdecî 198, 201
Kaplan b. Topçu mülkü (Garb Kastalı mahallesinde) 193
Kaplan Beşe b. Abdullah 10
Kaplan Beşe b. Şahin 185
Kaplan Bey b. Mustafa 15, 16
Kaplan mülkü (Savur kazasında) 231
Kaplazâde (Neccâr) 298
Kapo v. Halfan 4
Kara Ahmedli [karyesi] 415
Kara Cehennem (Diyarbakir Valisi Cafer Paşa'nın ağalarından) 102
Kara Mehmed b. Kulu 8, 13
Karaahmedli [karyesi] 375
Karabaş [karyesi] 415
Karabet (Âmid'de keferet taifesinin başkethüdası) 7, 8
Karabet (Küçük Kenîse mütevellisi) 7, 8
Karabet (Mollâ Bahaeddin mahallesi ahalisinden Hanzâde bt. İleksan'ın karındâşı oğlu) 232
Karabet mülkü (Mollâ Bahaeddin mahallesinde) 232
Karabet v. Bali 11
Karabet v. Haçador (Şeyh Matar-ı Şark mahallesi ahalisinden) 77, 78
Karabet v. Haço (Mehmed Paşa mahallesi ahalisinden) 186, 202
Karabet v. İstader mülkü (Küçük Kenîse mahallesinde) 187
Karabet v. Kirakos 56, 57
Karabet v. Mardiros 113
Karabet v. Şehverdi (Kubbe-i siyah mahallesi ahalisinden) 151
Karaca şâli 225
Karaca v. Hasan (Mezre'nin Karkat köyünde şenlikçi) 389
Karacadağ 190
Karaçor nâhiyesi 201
Karadere karyesi 15
Karagöz köyü (Şark nâhiyesinde) 237
Karagöz mahallesi 14, 21, 113
Karakeçili aşireti (Ergani'nin Aynata köyünde) 217, 265
Karakuzu deresi (Gâvursevi köyü) 11
Karalı [karyesi] 376, 416
Karamanî İbrahim Efendi vereseleri 201

- Karamanî İbrahim Efendizâde Ebubekir Efendi bâğçesi (Alıpınarı köyünde) 200
Karasu 364
Karaviran [karyesi] 376, 417
Kargun köyü (Mardin) 39
Karh [karyesi] 416
Kârhâne 238
Kârhâneci esnafı 414
Kârhâneci Hüseyin Beşe mülkü (Kuşdoğan mahallesinde) 184
Karkat; –ağası/ağaları 389, 390; –karyesi/köyü (Mezre) 389, 390
Karta [karyesi] 376, 417
Karz 151
Kasım (Camiunnebi mahallesi ahalisinden) 204, 205
Kasım (mukâta‘a mutasarrıfı) 429
Kasım Ağa, el-Hâc 115
Kasım b. Abdullah (Kılbaş mahallesi ahalisinden) 283
Kasım b. Abdullah 196
Kasım b. Mehmed 194, 209, 259
Kasım b. Mehmed, el-Hâc (Arab taifesinden Sitti'nin babası) 106
Kasım b. Ömer İzzendinzâde, el-Hâc 173
Kasım b. Şah Hüseyin Kethüdâ (İmadiye Mescidi mahallesi ahalisinden) 281
Kasım b. Şeyh Cemal, Şeyh 241
Kasım b. Veliyyüddin (Gayblar mahallesi ahalisinden) 195
Kasım Beşe (Cennân) 407
Kasım Beşe b. Mansure Beşe 112
Kasım Çelebi b. Mehmed Veyis 112
Kasım v. Dede (Mezre'nin Karkat köyünde şenlikçi) 389
Kâsooğlu Kirakos mülkü (Marhabib mahallesinde) 153
Kassâb/Kassâbân 374, 388, 389, 414; –Ahmed mülkü (Marhabib mahallesinde) 153; –dükânı 153, 238
Kastamonu sancağı 419, 432
Katar ağavâtı 462
Katık mahallesi 263
Katırburunzâde 200
Katırpınarı mahallesi 14, 15, 174, 221, 282
Kavas; –mahallesi 212; 84, 195, 196
Kaya b. es-Seyyid Mehmed, es-Seyyid 47
Kaya b. Hamza (Ali b. Reşid mahallesi ahalisinden) 28, 35, 36
Kaya b. Mehmed (Aynata köyü ahalisinden) 62,63
Kaya Hâtûn mülkü (Kubbe-i cedid mahallesinde) 104
Kaya, es-Seyyid 90
Kaytas Çavuş (çavuş-ı sipâh) 3
Kazar (ekmekçi esnâfi şeyhi) 68
Kazgancıyân 374, 414
Kazıklı cemâ‘ati (Türkmân tâifesinden) 51, 59
Kâzım Çelebi (Bağdad'ın Şeyh mahallesi ahalisinden) 305
Kazzâzân 414
Kebabcı dükânı 71
Keber 46
Keçeci Abdullah b. İvaz mülkü (Katırpınarı mahallesinde) 174
Keçeci esnafı 414
Keçeciyân 374, 414
Kefere; –sikkesi 465; –tâifesi 7, 8, 40, 41, 42
Kehfincar [karyesi] 375, 415
Kelâm-ı Kadîm 407
Kelek (Behinik köyü ahalisinden) 58
Kelime-i şahâdet 405
Kelpe 4
Kenan b. Abdullah 18, 110
Kenan b. Ali 23
Kenan b. Hasan Budak 291
Kenan Beşe b. Abdülmennan, el-Hâc 32
Kenan Bey 16, 17
Kenîsâ/Kenise, bkk. Kilise
Kerib mülkü (Hoce Haçador mahallesinde) 182
Kerkenos karyesi (Çapakçur) 87, 88
Kesber (Marpityun mahallesi ahalisinden Yasef vb. Matlob'un oğlu) 251
Kesber v. Tohman 75
Kesper bâğı (Ergani'nin Ceberde? karyesinde) 166
Keşiş mülkü (Çernik mahallesinde) 276
Keşiş mülkü (Hüsrev Paşa mahallesinde) 25
Ketan (Şašo b. Naro'nun kızı) 50
Keten Hânı 305
Ketenci es-Seyyid İbrahim b. Seyyid Ali 283
Kıbleteyn karyesi (Eğil kazası) 287, 289
Kılbaş mahallesi 62, 105, 168, 221, 235, 242, 261, 273, 283, 302

Kılıç, Mollâ 17
Kıllı Yakub karyesi 69
Kıllık köyü 110, 111
Kınacıklı Medine mülkü (Ali b. Reşid mahallesinde) 200
Kırk Ömer bâğı (Ergani'de Yalıpınarı'nda) 204
Kırkık para 465
Kışlalar 461, 462
Kıta mahallesi 106
Kıtırbil [karyesi] 375, 415
Kıtırbil-i zimmî köyü 179, 207
Kızılmesjid karyesi 15
Kiki aşireti 114, 221
Kili kazası 457
Kirakos mülkü (el-Hac Süleyman mahallesinde) 216, 229
Kirakos v. Kaplan 9, 10
Kirakos v. Yali 105
Kireboş v. Onis 372
Kirekos (Kavas mahallesi ahalisinden Yakut bt. Melkon'un oğlu) 212
Kirekos v. Onis (Demirci, Tırpancı) 372
Kirişhâne (Ali Paşa mahallesinde) 85, 97, 110
Kirkor (Palu sancağı re'âyâsından) 113
Kirkor [karyesi] 376, 417
Kirkor v. Harse 10
Kirkos mülkü (Hızırilyas-ı kebir mahallesi) 11
Kirkos mülkü (Şeyh Matar-ı Şark mahallesinde) 78
Kirkos v. Gazel (Pertek ahalisinden) 73
Kirkos v. Haçador (Hoca Ahmed mahallesi ahalisinden) 57
Kirkos v. Mardiros 113
Kirkos v. Melkon 41
Kirkos v. Torik 70
Kirpor v. Tutken (kefere tâifesinden) 42
Kiss Yusuf v. Reşid (Kıllık köyü ahalisinden râhib) 111
Kitabdanoğlu? bâğçesi (Ergani'nin Sayd-ı Tiftik köyünde) 213
Kitâb-ı Dürer, bkz. Dürer
Kitâb-ı Ferâiz, bkz. Ferâiz
Kitâb-ı Kuhistânî, bkz. Kuhistânî
Kitâb-ı Surre, bkz. Surre
Kocaeli sancağı 461
Kode [karyesi] 376, 416

Kolluklar 462
Konkara b. Hasan (Türkmân tâifesinden) 51, 52, 59
Kopu v. Donid (ricâlden) 110
Korucu [karyesi] 375, 415
Kostantiniyye 379, 385, 386, 423, 427, 429, 431, 445, 452, 463, 464, 465, 466, 467, 470, 471
Kozan [karyesi] 375, 415
Köçekli cemâ'ati 51, 59
Köçeri b. Muhyi 39
Köpekli köyü (Tercil) 49
Köprüyapan-i zimmî mahallesi 9
Körkis (Patrik) 370, 371
Körkis v. Şahin 53
Körkü zimmî mülkü (Rumiyan mahallesinde) 183
Köse köyü mülkü (Kıtırbil-i zimmî köyünde) 179
Köseli [karyesi] 416
Köşgeroğlu, Tatar 373
Kubad (Hazro'nun Balıkpınar ahalisinden) 69
Kubad b. Mehmed (Kıllı Yakub karyesi ahalisinden) 69
Kubad Bey mahallesi 50-51, 188, 304
Kubad mülkü (Petekçiyan mahallesinde) 60
Kubbe-i cedid mahallesi 104, 152, 177, 300
Kubbe-i siyah mahallesi 70, 151
Kubik? [karyesi] 376, 416
Kudsi bt. Boyacı Sefer 266
Kudsiye bt. Kondan 3
Kudüs-i şerîf 449
Kuhistânî 254
Kula tayı 17
Kuloğulları 438
Kulu Ağa b. Besim 72
Kulu b. Ebureş (Millî tâifesinden) 72
Kumâr 447, 448
Kur'ân-ı azîmü's-şân 408
Kurd Beşe b. Kaya (Samaki karyesi ahalisinden) 6
Kurd Bey b. Bekir/Ebubekir 93, 94
Kurd Bey b. Yusuf 16
Kuşdoğan mahallesi 184
Kuyucu Ali mülkü (Gayblar-ı sagir mahallesinde) 34
Kuyumcuyân 374, 414

Küçük Ahmed veresesi (Alıpınarı köyünde) 200
 Küçük Çelebi Ağa 160
 Küçük Kenîse 8, 366; –mahallesi 158, 187
 Külâsin? mahallesi (Mardin) 93
 Kürd Ali mülkü (Katırpınarı mahallesinde) 174
 Kürd Yenice [karyesi] 416
 Kürdaci [karyesi] 416
 Kürdarslanoğlu [karyesi] 416, 375
 Kürdenli köyü 201
 Kürdî v. Derviş Ali (Mezre'nin Karkat köyünde
 şenlikçi) 389
 Kürdo b. Mahmud (Sarrâc) 178
 Kürküyân 374, 414
 Kütahiyye tabak 249, 250
 Kütübhâne/Kütübhâneler 424, 425
 Küyo (Fatih Mehmed Paşa mahallesi
 ahalisinden Posto v. Beyoş'un oğlu) 453

L

La'î (Allâf Ali b. Mehmed'in kızı) 111, 112
 Lagase 46
 Lahm 192, 294, 388, 389
 Lala Bey mahallesi 27, 152, 153, 240, 242, 252,
 255, 256
 Lala Bey Mescidi mahallesi 365
 Lali 9, 10
 Latif (Alıpınarı köyü sâkinlerinden) 53
 Lebenci Arab tâifesi 259
 Levend 240: -tâifesi 201. 240
 Lice 365
 Lolo Hasan bâğı (Çüngüş kazâsında Mirgân
 mevzi'de) 177
 Losik (Şeyh Matar mahallesi ahalisinden Antoş
 v. Osib'in babası) 458
 Lüleci Ömer mülkü (Hüsrev Paşa
 mahallesinde) 165

M

Ma'âdin-i hümâyûn 363, 378, 386, 387, 415,
 417, 425, 427, 430, 432; –emâneti 362
 Maden (Diyarbakir) 364
 Magsi Ayveris (Van ahalisinden) 449
 Magsi İkob (Kazgancı Odabaşı) 449, 450
 Mahal köyü (Telbesme nahiyesi) 190
 Mahar? yolu (Harput) 29

Mahbube bt. Budak (Yosef'in kızkardeşi) 110
 Mahbube mülkü (Köprüyapan-i zimmî
 mahallesinde) 9
 Mahmud (Ali Paşa mahallesi ahalisinden
 Hüseyin b. Nebi'nin ammîsi) 304
 Mahmud (Ali Paşa mahallesi ahalisinden
 Osman b. İbrahim'in oğlu) 263, 264
 Mahmud (Atak sancağında) 24
 Mahmud (Sarılı mahallesi ahalisinden
 Muradhan Bey b. Mahmud'un oğlu) 293
 Mahmud Ağa (Diyarbakir Valisi Mustafa
 Paşa'nın kethüdâsı Salih Ağa'nın adamı) 64
 Mahmud Ağa (Kethüdâ yeri) 97
 Mahmud Ağa, Tatar 361
 Mahmud b. Ahmed (Kabasakal köyü
 ahalisinden) 115
 Mahmud b. Ahmed 226
 Mahmud b. Ali (Zoğ İbrahim karyesi
 ahalisinden) 162
 Mahmud b. Anter (Sarılı mahallesi ahalisinden
 Muradhan Bey b. Mahmud'un babası) 293
 Mahmud b. Cemşid 35
 Mahmud b. Çelebi, el-Hâc 254
 Mahmud b. Çelebi, Mollâ 152, 220, 288
 Mahmud b. el-Hâc İbrahim, es-Seyyid 270
 Mahmud b. el-Hâc Yakub (berber) 468
 Mahmud b. es-Seyyid Mehmed, es-Seyyid 291
 Mahmud b. Hüseyin (Zoğ İbrahim karyesi
 ahalisinden) 163, 164
 Mahmud b. Hüseyin 273
 Mahmud b. İbrahim 280
 Mahmud b. İbrahim, el-Hâc 65
 Mahmud b. İbrahim, Mollâ 178
 Mahmud b. Mekkîzâde, Mollâ 190
 Mahmud b. Mollâ Çelebi, el-Hâc 208
 Mahmud b. Mollâzâde, el-Hâc/Mollâ 156, 176,
 194, 206
 Mahmud b. Mustafa 22
 Mahmud b. Numan 170
 Mahmud b. Receb, es-Seyyid 229
 Mahmud b. Receb, es-Seyyid 270
 Mahmud b. Şeyhmus 302
 Mahmud Beşe b. Ahmed (Kırtırbil-i zimmî köyü
 ahalisinden) 207
 Mahmud Beşe b. Yasin 94
 Mahmud Bey (el-cündî) 11
 Mahmud Bey (el-mübâşir) 18

- Mahmud Bey 101
 Mahmud Çavuş b. Ayaz Çavuş 96
 Mahmud Çelebi (Fatih Mehmed Paşa Câmî'î Evkâfî Nâzırı) 56
 Mahmud Çelebi [b.] İbrahim Çelebi, el-Hâc 55
 Mahmud Çelebi b. Abdülkadir Çelebi (Mehmed Paşa mahallesi ahalisinden) 157
 Mahmud Çelebi b. el-Hâc Yusuf, Sarrâf (Şeyh Matar mahallesi ahalisinden) 242
 Mahmud Çelebi b. Hacı Osman 115
 Mahmud Çelebi b. İbrahim Çelebi, el-Hâc 12, 16, 31, 43, 46, 48, 56, 57, 78, 86, 96, 98, 101, 102, 104, 106, 109, 111
 Mahmud Çelebi b. Mehmed 107
 Mahmud Çelebi, el-Hâc 289
 Mahmud Efendi, Mevlânâ 61
 Mahmud Efendi, Müftüzâde 200
 Mahmud Efendi b. Halil Bey (Cami-i kebîr mahallesi ahalisinden) 220
 Mahmud Efendi Mollâzâde, el-Hâc 161
 Mahmud Efendi mülkü (Sarılı mahallesinde) 293
 Mahmud Mollâzâde, el-Hâc 158, 222, 296
 Mahmud mülkü (Mollâ Alican mahallesinde) 194
 Mahmud mülkü (Süluki mahallesinde) 198
 Mahmud mülkü (Telbesme nahiyesinin Derik köyünde) 261
 Mahmud Paşa [mahkemesi] 465, 470
 Mahmud, Bengizâde Mollâ 149, 288, 289
 Mahmud, Çukadâr 155
 Mahmud, el-Hâc (Mollâ Ömer b. el-Hâc Mahmud'un babası) 243
 Mahmud, el-Hâc (neccâr) 51
 Mahmud, el-Hâc 208
 Mahmud, es-Seyyid 182
 Mahmud, Mekkîzâde Mollâ 217
 Mahmud, Mollâzâde el-Hâc 160
 Mahmud-ı Zahidî, Mollâ (Hazret-i Ömer evlâdından) 243
 Mahmudpaşa Mahkemesi (İstanbul) 226
 Maho 21
 Maho mülkü (el-Hac Süleyman mahallesinde) 216
 Mahperi bt. Abdullah (Rûsiyyü'l-asl) 21
 Mahsûl-i Timârâ-i Mardin Mukâta'ası 430
 Mâ-i Hamravât, bkz. Hamravât suyu
 Maksi Bedros 449
 Maksi Ebhad'ın mülk bâğı (Kadıkaryesi toprağında) 367
 Maksi İkob (Sarrâf) 393, 395
 Maksi İstepan 449
 Maksi Tomas, Yazıcıoğlu 449
 Maksud Ali mülkü (Âmid) 26
 Maksud b. Talu (sergerdân cemâ'atinden) 69
 Maksud bâğı (Çüngüş kazâsında Mirgân mevzi'de) 177
 Maksud Beşe (ekmekçi esnâfî üstâdı) 68
 Malatya 83, 378, 425, 427, 435, 440, 441, 442, 443, 444; –[livâsı] 387, 411
 Malhas v. Murat 151
 Mâlikâne 236, 421; –[kalemi] 420, 421
 Mâliye 66
 Malkoçoğlu veresesi mülkü (el-Hac Osman mahallesinde) 168
 Mamo v. Hamo (Yezidî taifesinden) 253
 Manav 455
 Manavlık 456
 Mani köyü (Savur kazası) 241
 Mansur b. Ahmed 303
 Mansur b. Derviş Kasım, Attâr 156
 Mansur b. Yusuf 303
 Mar Habib mahallesi 238
 Marpityun mahallesi 233, 249, 251
 Mar Yakop Kilisesi 366
 Mardin 12, 13, 39, 68, 93, 362, 363, 412, 413, 466; –mahallâtı 266; –nahiyesi 292; –voyvodaları 114; –kapısı 368
 Mardiros 9, 113, 114
 Mardiros (Hızırilyas Kilisesi Mütevellîsi) 8
 Mardiros (Kilise mütevellisi) 7
 Mardiros v. İskender (Mehmed Paşa-yı Garb mahallesi ahalisinden) 66
 Mardiros v. Melkon 181, 182
 Mardiros v. Sehak 12, 13
 Mardo 46
 Marhabib mahallesi 153, 170
 Markos 37
 Markos v. Badasar 186
 Marne bt. Esed 11
 Marsa bt. Tomcan 235, 236
 Martiye (Eyalet ve elviyeden Mart ayında tahsil edilen akçe) 423, 424

- Maryem (Alıpınarı köyü ahalisinden İstor'un kızı) 166
- Maryem (Kavas mahallesi ahalisinden Yakut bt. Melkon'un kızı) 212
- Maryem bt. Matlob 194
- Maryem menzili (Alıpınarı karyesinde) 153, 171
- Marza bâğçesi (Rumiyan mahallesi) 22
- Matar b. Mehmed 91
- Matmor? köyü (Eğil kazası) 306
- Mazı değirmeni 109
- Medine (Şaki aşiretinden tâcir Ömer b. Mahmud b. Ömer'in kız karındâşı) 253, 254
- Medine bt. el-Hâc Ali (Derviş Hüseyin mahallesi ahalisinden Abdullah b. Mustafa'nın annesi) 297
- Medine bt. Halil (Kalenderhane mahallesi ahalisinden es-Seyyid Ömer b. Ahmed'in zevcesi) 171, 187
- Medine bt. İbrahim (Hoca Ahmed mahallesi ahalisinden) 229, 230
- Medine bt. Satılmış (Kalenderhane mahallesi ahalisinden) 187, 188
- Medine bt. Zekeriyya (Hasan Abdallı taifesinden) 275
- Medine Hâtûn 446
- Medine-i münevvere fukarâsı 271
- Mehir 189, 190, 222, 247, 248, 252, 263, 264, 269, 275, 296, 406, 447
- Mehmed, Anter Velioğlu 453, 454
- Mehmed, Daldızâde Mollâ 171, 254
- Mehmed, diğer (Çeliki tâifesinden) 101
- Mehmed, diğer (Hazret-i Ömer evlâdından Abdülhafız b. el-Hâc İbrahim'in karındâşı) 243
- Mehmed, el-Hâc (kethüdâ-yı bezzâzistan) 155
- Mehmed, el-Hâc (Tütüncü) 198
- Mehmed, es-Seyyid (Mehmed Paşa mahallesi ahalisinden Ebubekir b. Şaban'ın oğlu) 189, 195
- Mehmed, Hacı Sadullahzâde (Hâfiz) 408
- Mehmed, Haylanoğlu (Savurlu Durak Beşe b. Mehmed Efendi tevâbi'inden) 102
- Mehmed, Kiki Mollâ 217, 241
- Mehmed, Mollâ (el-müderri) 73
- Mehmed, Seyyid (canbâz) 267
- Mehmed, Seyyid (el-kâtib) 107
- Mehmed, Seyyid Tuyuroğlu 194
- Mehmed, Sofu el-Hâc 365
- Mehmed, Şâtır (deveci) 38
- Mehmed, Şeyh 187
- Mehmed (Âmid ahalisinden Mustafa b. Rasül'ün babası) 236
- Mehmed (Atak sancağında) 24
- Mehmed (Berber) 166, 215
- Mehmed (çavuş-ı divân) 163, 164
- Mehmed (Çeliki tâifesinden) 101
- Mehmed (Defterdâr-ı Şikk-ı Evvel Çukadârı) 463
- Mehmed (Dergâh-ı âlî Yeniçerileri Ağası) 438
- Mehmed (Eğil sancağı ahalisinden Ahmed Bey'in amcası oğlu) 91
- Mehmed (el-müderri) 50
- Mehmed (Ergani'nin Aynata ahalisinden Mollâ İbrahim b. Süleyman'ın oğlu) 265
- Mehmed (Hâss-ı humâyûn-ı Bahçecik Mukâta'ası Mutasarrıfı) 430
- Mehmed (Hazret-i Ömer evlâdından Abdülhafız b. el-Hâc İbrahim'in karındâşı) 243
- Mehmed (Kahveci) 279
- Mehmed (Kalaycı) 166
- Mehmed (Katırpınarı mahallesinden) 14, 15
- Mehmed (Keyifli Ömer Efendi'nin birâderzâdesi) 409
- Mehmed (Kubbe-i cedid mahallesinden Âliye bt. es-Seyyid Mahmud'un er karındâşı) 177
- Mehmed (kuyumcu) 14
- Mehmed (oturakçı) 273
- Mehmed (Palu sancağı sâkinlerinden) 48
- Mehmed (Patrik köyü ahalisinden İbrahim'in oğlu) 367
- Mehmed (Savur kazası ahalisinden es-Seyyid Osman b. Ahmed'in oğlu) 231
- Mehmed (Şeyh Matar mahallesi ahalisinden) 268
- Mehmed (tütüncü) 23
- Mehmed (Tütüncübaşı) 208
- Mehmed (Yeniçeri Ağası, Dergâh-ı mu'allâ Kapıcıbaşısı) 462
- Mehmed Ağa, Bakikulu 448
- Mehmed Ağa, el-Hâc (Aziz Camii mahallesi ahalisinden Erdebilzâde el-Hâc Hüseyin Ağa b. el-Hâc Mehmed Ağa'nın oğlu) 257
- Mehmed Ağa, el-Hâc (Za'im) 256
- Mehmed Ağa, Hacı (Silâhşorân-ı Hâssa'dan) 363, 378, 379

- Mehmed Ağa, İskenderzâde Şeyh 414
 Mehmed Ağa, Karakeçili Hacı 373
 Mehmed Ağa, Nevbetçi (muhtırbâşı) 368
 Mehmed Ağa, Şâtır
 Mehmed Ağa, Tavil 25, 26
 Mehmed Ağa/Beşe, Receboğlu (Diyarbakir Mekkârîbaşısı) 411, 412, 413
 Mehmed Ağa (avârızcı) 3
 Mehmed Ağa (birâder-i Şeyh Yusuf Efendi) 163, 164, 182, 190, 209, 174
 Mehmed Ağa (Diyarbakir Valisi Cafer Paşa'nın ağalarından) 39
 Mehmed Ağa (Diyarbakir Valisi Mustafa Paşa'nın hazînedârı) 68
 Mehmed Ağa (el-Hac Osman mahallesi ahalisinden el-Hâc Ahmed Ağa b. el-Hâc Mehmed'in oğlu) 167, 168
 Mehmed Ağa (el-mübâşir) 71
 Mehmed Ağa (Kapıcıbaşı) 96
 Mehmed Ağa (Kethüdâ-yı muhtırbân) 369, 370
 Mehmed Ağa (Muhzir Kâhyası/Kethüdâsı) 406, 448
 Mehmed Ağa b. Abdal 168
 Mehmed Ağa b. el-Hâc Hüseyin, el-Hâc 176
 Mehmed Ağa b. Elvend 97
 Mehmed Ağa b. Halil (Kelekçi Şeyhi) 191, 192
 Mehmed Ağa b. İbrahim, Altunbaş Zaim 226
 Mehmed Ağa b. İsmail 262
 Mehmed Ağa b. İsmail Efendi (Mehmed Paşa mahallesi ahalisinden) 157
 Mehmed Ağa b. Köse el-Hâc Osman 259
 Mehmed Ağa b. Murad 5, 35
 Mehmed Ağa b. Murad Bey 30
 Mehmed Ağa b. Mustafa 77
 Mehmed Ağa b. Şehabeddin 175
 Mehmed Ağa b. Velizâde 19
 Mehmed Ağa b. Yusuf Ağa 156
 Mehmed Ağa Erdebilzâde, el-Hâc 174
 Mehmed Ağa mülkleri (Hüsrev Paşa mahallesi) 25
 Mehmed Ağa mülkü (Ali b. Reşid mahallesinde) 77
 Mehmed Ağa mülkü (Derviş Hüseyin mahallesinde) 107
 Mehmed Ali Abbas (Mezre'nin Karkat köyünde şenlikçi) 389
 Mehmed Arif (Kadı) 410, 445
 Mehmed b. () b. Abdullah, Karabiber (Zurnazen) 226
 Mehmed b. Abbas (İskender Paşa mahallesi ahalisinden) 152, 226
 Mehmed b. Abdi 171, 172, 187, 188
 Mehmed b. Abdullah, el-Hâc (Gayblar mahallesi ahalisinden) 195
 Mehmed b. Abdullah, Mollâ 200
 Mehmed b. Abdullah 5, 6, 41, 45, 56, 76, 114, 194, 211, 236, 270, 271
 Mehmed b. Abdullah (İslâm ile müşerref olan muhtedî) 238
 Mehmed b. Abdullah (Saçılıyyü'l-asl) 19
 Mehmed b. Abdullah (Tekke köyü ahalisinden) 267
 Mehmed b. Abdullah Bey (Mollâ Bahaeddin mahallesi ahalisinden) 235, 236
 Mehmed b. Abdurrahman 187
 Mehmed b. Abdurrahman (Zoğ İbrahim karyesi ahalisinden) 163, 164
 Mehmed b. Abdülbâki, Mollâ 30
 Mehmed b. Abdülkadir (Mehmed Paşa mahallesi ahalisinden) 288
 Mehmed b. Abdülmennan 99
 Mehmed b. Abid 448
 Mehmed b. Ahmed, el-Hâc (el-müezzin) 78
 Mehmed b. Ahmed, es-Seyyid 240
 Mehmed b. Ahmed, Hacı (el-müezzin) 78
 Mehmed b. Ahmed, Mollâ (Hacı Büzürg mahallesi ahalisinden) 254
 Mehmed b. Ahmed 42, 81, 100, 105, 106, 111, 199, 230, 260, 290, 291
 Mehmed b. Ahmed (Zoğ İbrahim karyesi ahalisinden) 162, 164
 Mehmed b. Ahmed Efendi (Hâfız) 408
 Mehmed b. Ali (İzzeddin cemâ'atinden) 51, 59
 Mehmed b. Ali (Palu sancağı sâkinlerinden) 48
 Mehmed b. Ali 222, 229
 Mehmed b. Ali Beşe 214
 Mehmed b. Ali Receb 110
 Mehmed b. Ali, Seyyid 243
 Mehmed b. Ali, Üstâd 71
 Mehmed b. Alican, el-Hâc 113
 Mehmed b. Allahkulu (Ali Paşa mahallesi ahalisinden) 61
 Mehmed b. Arab, Mollâ 157
 Mehmed b. Arslan 50

- Mehmed b. Arslan, el-Hâc (Muhzır) 207
Mehmed b. Bayrak 98
Mehmed b. Bayram 96
Mehmed b. Bekir, es-Seyyid 255
Mehmed b. Bekir, Mollâ 90
Mehmed b. Bekir, Şâtır 265
Mehmed b. Bekir 33
Mehmed b. Dizdar 86
Mehmed b. Durmuş 86
Mehmed b. Ebubekir, Mollâ 107
Mehmed b. Ebubekir, Seyyid 257
Mehmed b. el-Hâc Hüseyin, el-Hâc 188
Mehmed b. el-Hâc Şakir, es-Seyyid 31
Mehmed b. el-Hâc Ahmed, Mollâ 254
Mehmed b. el-Hâc Ali 254
Mehmed b. Emirze 236
Mehmed b. es-Seyyid Piri 96
Mehmed b. Ferhad, Mollâ (Bezzâz, Ali Paşa mahallesi ahalisinden) 248, 249
Mehmed b. Hacı 50
Mehmed b. Hacı Ömer, Seyyid 302, 303
Mehmed b. Hacı Sadullah (Hâfız) 408-409
Mehmed b. Hâfız Süleyman (Hâfız) 408
Mehmed b. Halil, Çalık 151
Mehmed b. Hamza 34
Mehmed b. Hancızâde 171
Mehmed b. Harkuş 28
Mehmed b. Hasan 212
Mehmed [b.] Hasan 180
Mehmed b. Hasan (Kassâb) 154
Mehmed b. Hasan Ağa 291
Mehmed b. Haydar 196
Mehmed b. Helvacı 79
Mehmed b. Hızır 156, 159, 176, 218, 233, 249, 300
Mehmed b. Hızır (kahveci) 158, 179, 254, 270
Mehmed b. Hızır (Süveydi aşiretinden) 219
Mehmed b. Hüseyin, Üstâd 71
Mehmed b. Hüseyin 88, 89
Mehmed b. Hüseyin (Berber) 215
Mehmed b. İbrahim (Gayblar mahallesi ahalisinden) 223
Mehmed b. İbrahim (Hoca Ahmed mahallesi ahalisinden) 246
Mehmed b. İbrahim (Zoğ İbrahim karyesi ahalisinden) 163, 164
Mehmed b. İbrahim, Çubukçu (el-Hac Büzürg mahallesi ahalisinden) 222
Mehmed b. İbrahim, es-Seyyid 204, 244, 303
Mehmed b. İsa 448
Mehmed b. İsmail (Bakkâl) 215
Mehmed b. İsmail 194, 199, 247, 295, 300
Mehmed b. İsrâfil, es-Seyyid (Camiunnebi mahallesi ahalisinden) 270
Mehmed b. İvaz, el-Hâc (Mehmed Paşa mahallesi ahalisinden) 182, 288
Mehmed b. Kapıcı Yusuf Ağa (Hâfız) 409
Mehmed b. Kara Musa 88
Mehmed b. Kirişçi 47
Mehmed b. Kulu, Kara 41, 45, 54, 56, 58, 62, 67, 72, 78, 102, 103, 105
Mehmed b. Kulu, Mir 54
Mehmed b. Mahmud (Mehmed Paşa mahallesi ahalisinden) 288
Mehmed b. Mahmud 211, 288, 303
Mehmed b. Mahmud, es-Seyyid (Kubbe-i cedit mahallesi ahalisinden) 177, 291
Mehmed b. Maksud bâğı (Ergani'nin Aynata köyünde) 265
Mehmed b. Mehmed 4
Mehmed b. Mehmed Piri, Mollâ 79
Mehmed b. Mirza 236
Mehmed b. Mollâ Bekir 91
Mehmed b. Mollâ Ebubekir, Mollâ 62
Mehmed b. Mollâ Mustafa 285
Mehmed b. Muhzır 295
Mehmed b. Murad, es-Seyyid (Sabuncu Şeyhi) 191, 192, 285, 286, 294, 294
Mehmed b. Murad, es-Seyyid 271
Mehmed b. Musa, Mollâ 31
Mehmed b. Mustafa, Gedik 77
Mehmed b. Mustafa, Mollâ 219
Mehmed b. Mustafa, Üstâd 24
Mehmed b. Mustafa 188, 205, 218, 295
Mehmed b. Mustafa (Kürdenli köyü ahalisinden) 201
Mehmed b. Numan 10, 11
Mehmed b. Osman 109
Mehmed b. Osman (Kettânî) 255
Mehmed b. Osman, el-Hâc 229
Mehmed b. Ömer (Tilhamid köyü ahalisinden) İbrahim b. Mustafa'nın ammîzâdesi) 279

- Mehmed b. Ömer b. Mustafa, Şâtır (Garb Kastalı mahallesi ahalisinden) 223, 224, 227, 228
- Mehmed b. Penbeci? 245
- Mehmed b. Pervane, el-Hâc 30, 31
- Mehmed b. Ramazan (Ergani'nin Sakardığın köyü ahalisinden Ömer b. Mehmed'in babası) 258
- Mehmed b. Ramazan, Mollâ 216, 222
- Mehmed b. Rasül tâbi'-i kolağası 265
- Mehmed b. Receb 110, 277
- Mehmed b. Receb, Mollâ 62
- Mehmed b. Rıdvan (Zoğ İbrahim karyesi ahalisinden) 163
- Mehmed b. Rüstem, Hekim 158
- Mehmed b. Saruhan Feto, Kör 180
- Mehmed b. Seyyid İbrahim, es-Seyyid 297
- Mehmed b. Seyyid Mustafa, es-Seyyid 193
- Mehmed b. Seyyid Ömer, el-Hâc 191
- Mehmed b. Süleyman 260
- Mehmed b. Şah Hüseyin (Savurlu Durak Beşe b. Mehmed Efendi tevâbi'inden) 102
- Mehmed b. Şakir, Şatır 212, 213
- Mehmed b. Şeref 18
- Mehmed b. Şeyhmus 157
- Mehmed b. Şükür, es-Seyyid 51
- Mehmed b. tâbi'-i Sem'ânzâde 215
- Mehmed b. Tayfur, Arab 222
- Mehmed b. Topuz, Seyyid 298
- Mehmed b. Veli 64
- Mehmed b. Veli, Mollâ 287
- Mehmed b. Veliyyüddin (Hoca Ahmed mahallesi ahalisinden Rebia bt. Veliyyüddin'in zevcesi) 165
- Mehmed b. Yusuf 280
- Mehmed b. Yusuf (Karakeçili aşiretinden) 217
- Mehmed b. Zeycan 46, 67, 72, 87, 100, 101, 105, 108, 109
- Mehmed b. Zülfikar 22
- Mehmed b. Hasan, el-Hâc (Münâdî) 178
- Mehmed bâğî (Telbesme nahiyesinin Elikân köyünde) 304
- Mehmed Behili (Çeliki tâifesinden) 101
- Mehmed Beşe 448
- Mehmed Beşe, el-Hâc 36
- Mehmed Beşe, Kördoğlu 361
- Mehmed Beşe, Receboğlu (Mekkârîbaşı) 373
- Mehmed Beşe, Tarakçı (Muhzır) 406
- Mehmed Beşe (kahveci) 107
- Mehmed Beşe b. Abdulkemir 14
- Mehmed Beşe b. Abdullah 52, 59, 60, 65, 75, 76
- Mehmed Beşe b. Ali 67
- Mehmed Beşe b. Ebubekir 194
- Mehmed Beşe b. İbrahim (Mehmed Paşa mahallesi ahalisinden) 288
- Mehmed Beşe b. Osman 47
- Mehmed Beşe b. el-Hâc Süleyman 182
- Mehmed Beşe b. Hüseyin 75
- Mehmed Bey 407
- Mehmed Bey, Acem 18
- Mehmed Bey, el-Hâc (Çermik Sancağı Beyi el-Hâc Osman Bey'in karındası) 97
- Mehmed Bey, es-Seyyid 237
- Mehmed Bey, Şeyhzâde (Diyarbakir Mütessellimi) 441, 442
- Mehmed Bey (a'yândan) 410
- Mehmed Bey (Çapakçuk sancağı beyi) 31
- Mehmed Bey (el-cündî) 114
- Mehmed Bey (el-mübâşir) 72, 112
- Mehmed Bey (Göynük karyesi ve Ulya Mukâta'ası karyesi mutasarrıfı) 429
- Mehmed Bey (Hâssa mi'mârı) 61
- Mehmed Bey (Hâssa silâhşorlarından, Diyarbakir Mültezimi) 435
- Mehmed Bey (Mi'mârbaşı) 89
- Mehmed Bey (Silâhşorân-ı Hâssa'dan, Diyarbakir Mütessellimi) 424, 425, 440
- Mehmed Bey b. Abdüllatif 83
- Mehmed Bey b. Ahmed 44, 82
- Mehmed Bey b. Ali 25
- Mehmed Bey b. Derviş (Hatiban köyü sipâhisi) 76
- Mehmed Bey b. el-Hâc Ali 34, 55
- Mehmed Bey b. Hacı Ali 38
- Mehmed Bey b. Mehmed, el-Hâc 103
- Mehmed Bey b. Mustafa 16
- Mehmed Bey mülkü (Gayblar mahallesinde) 34, 302
- Mehmed Bey mülkü (Köprüyapan-i zimmî mahallesi) 9
- Mehmed birâdereş (Mezre'nin Karkat köyünde şenlikçi) 389

- Mehmed Çavuş 259
 Mehmed Çavuş (çavuş-ı sipâh) 13
 Mehmed Çavuş (Dîvân-ı hümayûn çavuşlarından) 362
 Mehmed Çavuş b. Ali 13, 46, 92
 Mehmed Çavuş b. Emir Yusuf 13
 Mehmed Çavuş b. Hasan 24
 Mehmed Çelebi, Dügmevizâde 178
 Mehmed Çelebi mülkü (Aynata köyünde) 63
 Mehmed Çelebi, Dayı 178
 Mehmed Çelebi, es-Seyyid eş-Şeyh 208
 Mehmed Çelebi, es-Seyyid Sadıkcâde 201
 Mehmed Çelebi, Menzilvizâde (çavuş-ı dîvân) 291
 Mehmed Çelebi, Sem'ânzâde, bkz. Mehmed Çelebi b. Sem'ânzâde
 Mehmed Çelebi, Şeyhoğlu 170
 Mehmed Çelebi (Çeliki tâifesinden) 101
 Mehmed Çelebi 90, 111
 Mehmed Çelebi b. Abdulkerim 65
 Mehmed Çelebi b. Abdullah 42, 196
 Mehmed Çelebi b. Ali 25
 Mehmed Çelebi b. Ali Beşe 23
 Mehmed Çelebi b. Ali Beşe, Elagöz 193
 Mehmed Çelebi b. es-Seyyid Ahmed Çelebi, es-Seyyid 53, 90
 Mehmed Çelebi b. Haydar (Palu Sancakbeyi İbrahim Bey'in vekili) 113
 Mehmed Çelebi b. Hüdaverdi 62, 63, 96
 Mehmed Çelebi b. İbrahim Çelebi, el-Hâc 15,53
 Mehmed Çelebi b. İsmail, Sem'ânzâde 283, 284
 Mehmed Çelebi b. Mehmed 60
 Mehmed Çelebi b. Mollâ Osman, Şeyhzâde 198, 201
 Mehmed Çelebi b. Muharrem 298
 Mehmed Çelebi b. Mustafa Çelebi (kâtib-i voyvoda) 203
 Mehmed Çelebi b. Mustafa, Sem'ânzâde 195
 Mehmed Çelebi b. Ömer (Memeddin mahallesi ahalisinden) 282
 Mehmed Çelebi b. Receb (haffâf) 196
 Mehmed Çelebi b. Sefer (Hüsreviye mahallesi ahalisinden) 296
 Mehmed Çelebi b. Sefer Beşe, Dügmevizâde (Çupi mahallesi ahalisinden) 242
 Mehmed Çelebi [b.] Seyyid Ahmed, Seyyid 55
 Mehmed Çelebi b. Sem'ânzâde 194, 196, 243
 Mehmed Çelebi b. Şahverdi 30
 Mehmed Çelebi b. Şeyh Bünyad (Mardin kasabası ahalisinden) 68
 Mehmed Efendi (Defterdâr) 96-97
 Mehmed Efendi (Hüsrev Paşa Camii İmamı, Hâfız) 409-410
 Mehmed Efendi (imâm-ı Behramiye) 79
 Mehmed Efendi (Küçük Kâtib) 370
 Mehmed Efendi (nâib-i ihtisâb) 206
 Mehmed Efendi (Zinciriye Medresesi Evkâfi Nâzırı) 89
 Mehmed Efendi b. Ahmed, Yeğen 190, 193
 Mehmed Efendi b. Kerkükzâde 243
 Mehmed Efendi b. Muharrem, Mevlânâ (Eğil Sancağı Kadısı) 92
 Mehmed Efendi b. Mustafa Efendi, Mevlânâ 153
 Mehmed Efendi b. Nasırüddin Efendi, Mevlâna (müderrisinden) 90
 Mehmed Efendi, Çayırcızâde 276
 Mehmed Efendi, Çermik Müftüzâde 172, 188
 Mehmed Efendi, es-Seyyid el-Hâc (Cami-i kebîr mahallesi ahalisinden) 220
 Mehmed Efendi, Hafız (eş-şehîr bi-Kara) 259
 Mehmed Efendi, Hâfız (Reisülküttâb) 457
 Mehmed Efendi, Hallâczâde (Vâ'iz) 447
 Mehmed Efendi, Kara Hâfız (Bâb Nâibi) 446, 447, 448
 Mehmed Efendi, Müftüzâde 173
 Mehmed Efendi, Şeyh (sâlihînden) 79
 Mehmed Efendi, Yeğen, bkz. Mehmed Efendi b. Ahmed, Yeğen
 Mehmed Emin (Muhzır) 181
 Mehmed Emin (Mûytâb) 235
 Mehmed Emin Ağa (Beytülmal kabzına memur) 449
 Mehmed Emin Ağa b. el-Hâc Hasan, es-Seyyid el-Hâc 159, 279, 288, 299, 301, 306
 Mehmed Emin Ağa b. el-Hâc Hüseyin, es-Seyyid el-Hâc 229, 257, 258, 261
 Mehmed Emin b. Ahmed (el-Hac Osman mahallesi ahalisinden Emine bt. Abdullah b. Abdülmennan'ın zevci) 214
 Mehmed Emin b. Hacı Ali 257
 Mehmed Emin b. Kasım, Seyyid (el-mütevelli) 203

- Mehmed Emin b. Mahmud (el-muhzır) 149, 194, 202, 212, 218, 225, 234, 239
- Mehmed Emin b. Mustafa, es-Seyyid 295
- Mehmed Emin b. Zülfikar, Hacı (Alıpınarı köyünde Borbor? mekkârî tâifesinden) 209
- Mehmed Emin b.es-Seyyid Mustafa, Çanakçı 226
- Mehmed Emin Bey 223
- Mehmed Emin Çelebi 201
- Mehmed Emin Çelebi b. Bâzergânzâde 215
- Mehmed Emin Çelebi b. el-Hâc Ali 198
- Mehmed Emin Çelebi b. Mustafa Ağa 168
- Mehmed Emin Çelebi b. Süleyman 200
- Mehmed Emin Hanzala, es-Seyyid 291
- Mehmed Emin Paşa (Diyarbakir Valisi) 381, 453, 459
- Mehmed Emin, Mollâ (imâm-ı Mescid-i Ahmed Çavuş) 177
- Mehmed Emin, Terzi Kadirzâde es-Seyyid el-Hâc 190
- Mehmed Esad Efendi (Mahkeme Kâtibi) 405, 406, 443
- Mehmed Esad, Seyyid (Darbhâne-i âmire Nâzırı) 379
- Mehmed Halife b. Ömer (Servisehi? Hâtûn Camii'nde imam, cüzhan) 420
- Mehmed Hüseyin, Mollâ 242
- Mehmed İsmail 253
- Mehmed İvaz Özbek, el-Hâc 174
- Mehmed Kethüdâ, Gudde (hatt-ı hümâyûn ile maktul) 97
- Mehmed Murad Beşe, Erganili 3
- Mehmed mülkü (Hoca Ahmed-i müslim mahallesinde) 109
- Mehmed Paşa 405; –Camii 242; –Camii Evkâfi 153; –mahallesi 157, 189, 195, 202, 216, 262, 268, 269, 287, 289
- Mehmed Paşa-yı Garb mahallesi 66
- Mehmed Sabir Beyefendi, Şeyhzâde hafîdi (Diyarbakir Mütessellimi, silâhşorân-ı Hâssa'dan) 370, 373, 415
- Mehmed Sadıqzâde, es-Seyyid 151, 198
- Mehmed Said [b.] Mahmud 251
- Mehmed Said, el-Hâc (Mîrî Kâtibi) 420, 421
- Mehmed Salih Paşa (Diyarbakir Valisi ve Ma'âdin-i hümâyûn Emîni) 378, 386, 387, 404, 413, 415, 427, 430, 432, 439
- Mehmed Sunullah, es-Seyyid (Âmid Kadısı) 222, 224, 233 237 239 242, 251, 253, 257, 258, 260, 261, 263, 265, 268, 270, 277, 278, 280, 283, 287, 289, 292, 295, 296, 298, 300, 301
- Mehmed Şaban Efendi, Kerinçlizâde 365
- Mehmed Tahir, Kadızâde Mevlânâ (Şeyhülislâm ve Müfti'l-enâm) 381, 388, 437, 445, 459
- Mehmed Tatar, Deli 364
- Mehmed Tatar, el-Hâc (sadriâ'zam tatarlarından) 454
- Mehmed Üveys b. Mahmud 220
- Mehmed Yusuf, Seyyid 182
- Mehmed, Tosun 447
- Mehmedviranı karyesi 389
- Mehr 159, 177, 179, 197, 361; –i mu'accel 230, 231, 264, 377, 405, 406; –i müeccel 18, 27, 38, 42, 43, 52, 62, 67, 92, 99, 106, 165, 193, 211, 224, 228, 230, 231, 260, 264, 372, 377, 405, 406, 448
- Melek Ahmed Paşa; –Câmi'-i şerîfi 367, 409, 444; –Hammâmı 367
- Melhem 63
- Melih b. Mikâil 285
- Melke bt. Merican (Hoce Maksud mahallesi ahalisinden) 186
- Melki v. Timocan 9
- Melkon (kefere tâifesinden) 40
- Melkon mülkü (İnayet Ağa mahallesinde) 213, 214
- Melkon v. Haçador 10, 57
- Melkon v. Haçık 56, 57
- Melkon v. Manik (Mehmed Paşa mahallesi ahalisinden Karabet v. Haço'nun kızı Heripsime'nin zevci) 202, 203
- Melkon v. Mikâil 213
- Melkon v. Musa 266
- Memâlik-i Mahrûse 382, 410, 411, 426, 426, 427, 454, 462, 463-464
- Memeddin; –mahallesi 282; –karyesi 365
- Memleket v. Nerkede 80
- Mencetar (Şeyh Matar-ı Şark mahallesi ahalisinden) 41
- Men'-i mürûr nizâmı 455, 456
- Meno (Molla Alican mahallesi ahalisinden) 155
- Menzilhâne/Menzilhâneler 364, 383, 384, 411; –hademesi 383

- Mercan b. Abdülmennan (Zenciyyü'l-asl) 49
 Mercan Hâtûn (Köpekli köyünden) 49
 Merhane bâğçesi (Fatih Mehmed Paşa mahallesinde) 366
 Mermerlizâde veresi mülkü (Camiunnebi mahallesinde) 290
 Mernuş bt. İkob (Hoce Haçador mahallesi ahalisinden) 185
 Merte (Alıpınarı köyü ahalisinden İstor'un kızı) 166
 Merte bt. Simon 57
 Merve bt. Ebuzeyd Hâtûn (Kalenderhane mahallesi ahalisinden) 180
 Merve bt. Mustafa (Halil Paşa mahallesi ahalisinden) 233
 Meryem (Bağdad ahalisinden) 305
 Meryem (Telbesme nahiyesi Mahal köyü ahalisinden) 190, 191
 Meryem Ana Kilisesi 8
 Meryem bt. Diyab (Dağ kapısı haricinde Meskenler köyü ahalisinden) 193
 Meryem bt. Kenan (Yiğid Ahmed mahallesi ahalisinden) 256
 Meryem bt. Mustafa (Çaruği mahallesi ahalisinden Tuzekenoğlu Süleyman b. İbrahim'in zevcesi) 215
 Meryem bt. Şahin 216, 217
 Meryem bt. Yusuf (Çernik köyü ahalisinden Mustafa b. Hamdan b. Mehmed Çavuş'un zevcesi) 278
 Meryem mülkü (el-Hac Süleyman mahallesinde) 93
 Meryem mülkü (Gayblar-ı sagir mahallesinde) 34
 Mesih (hammâncı) 66
 Meskenler köyü (Dağ kapısı haricinde) 193, 259
 Meşhedî kâse 249, 250
 Mevâcibler 10, 439
 Mevkûfât 431
 Meydan (Âmid esvâkıdan) 195
 Meydanyüzü (Âmid) 71, 111
 Meyser v. Abraham 188, 189
 Mezre ma'a Pınar (Karkat karyesi) 389, 390
 Mıgırdıç 3
 Mihail, Halebli Hacı Mahmud Fethioğlu 405
 Mihail, Tayyib Ziyaoğlu Hoce 371
 Mihail (Meryem Ana Kilisesi Mütevellîsi) 7, 8
 Mihal v. Tanil 4
 Mihar bt. Muradcan 3
 Mikâil b. Ebubekir 254
 Mikâil b. Halil 196
 Mikâil tâbi'-i Ömer Çelebi 247, 253
 Milek v. Mircan (ricâlden) 110
 Millî; -aşîreti 101; -tâifesi 11, 72
 Minas (düğmeci) 76
 Minas (ekmekçi esnâfi şeyhi) 68
 Minas menzili (Mehmed Paşa mahallesinde) 216
 Minas v. Nikogos 107, 108
 Mine (Hızırilyas mahallesi ahalisinden) 242
 Mine bt. Sehak 154, 155
 Minoş v. Karabet 406
 Mir Memi cemâ'ati (Kiki aşiretinden) 114
 Mircan v. Arab 110
 Mirgân (Çüngüş kazâsı) 177
 Mîr-i hâc 465
 Mirza (Âmid'de kefere taifesinin başkethüdası) 8
 Mirza Ali b. Cuma 62
 Mirza b. Abdullah (Hoca Ahmed mahallesi ahalisinden) 234, 250
 Mirza Bey mülkü (Kubad Bey mahallesinde) 51
 Mirza mülkü (Rumiyan mahallesinde) 22
 Miyase bt. Mahmud (Mehmed Paşa mahallesi ahalisinden) 262
 Mizak köyü (Süveydi aşiretinden) 80
 Mollâ Ali mülkü (el-Hac Süleyman mahallesinde) 216, 229
 Molla Alican mahallesi 155, 194, 248, 266, 280
 Molla Bahaeddin mahallesi 156, 172, 174, 181, 226, 232, 235, 275
 Mollâ Bekir mahallesi 247
 Mollâ Cennan mahallesi 210
 Mollâ Halil b. İsa (Âmid'de misafir) 274
 Mollâ Mehmed mülkü (Kılbaş mahallesinde) 235, 274
 Mollâ Murad Mescidi (Marpityun mahallesinde) 234
 Mollâ Ömer Mescidi Evkâfi (Ali Paşa mahallesinde) 86, 97
 Mollâ Ömer Mescid-i şerîfi, Sarılı Kılıç Bey 245
 Mollâ Veli b. Mehmed (Berber) 284

- Mollapolad [karyesi] 376, 417
Mora adası 167
Mosi (Fatih Mehmed Paşa mahallesi ahalisinden Posto v. Beyoş'un oğlu) 453
Mozire Pervane (Çapakçur kazâsı ahalisinden) 63
Muallak mahallesi 272
Muhallefât 3, 4, 16, 17, 24, 45, 67, 68, 71, 84, 86, 91, 92, 106, 365, 379, 410, 443, 445
Muhammed, İmâm (Müctehidîn-i izâmdan) 424
Muharrem b. Hoca Ali, el-Hâc 33
Muharrem Çelebi b. el-Hâc Ali 27, 38
Muharrem, el-Hâc (bezzâz) 210
Muhâsebe defteri/defterleri 43, 245, 423
Muhiddin 195, 196
Muhiddin Çelebi b. Ahmed 196
Muhyiddin, el-Hâc (Örenli ve Saçılı karyeleri mutasarrıfı) 390
Muhzır Ahmed b. Mirza menzili (Kubad Bey mahallesinde) 188
Mukâta'a 200, 401, 420, 421, 428, 429, 430, 440
Mukâta'a-i Âşire-i Koruk (Diyarbakir voyvodalıği aklâmından) 236
Mukâta'a-i zemîn 176, 180, 216, 229, 235, 263, 302, 303
Mumbâr 192, 286, 294
Mumcu esnafı 413
Mumcuyân 374, 414
Murad (Köpekli köyünden) 49
Murad (Palu sancağı re'âyâsından) 113
Murad [b.] İbrahim 180, 181, 183, 184, 219, 251, 270, 305
Murad Ağa b. Mehmed Efendi 36, 75
Murad b. Hüseyin (Kılbaş mahallesi ahalisinden) 261, 262
Murad b. Hüseyin 302
Murad b. İbrahim 149, 156, 156, 157, 159, 166, 168, 169, 170, 174, 175, 177, 179, 180, 182, 185, 186, 188, 189, 191, 194, 198, 199, 200, 202, 203, 204, 205, 206, 210, 211, 213, 214, 215, 218, 222, 223, 224, 225, 226, 231, 232, 234, 235, 236, 237, 239, 241, 245, 246, 247, 249, 251, 254, 255, 256, 257, 258, 260, 261, 262, 264, 265, 266, 267, 268, 272, 274, 275, 277, 278, 283, 285, 286, 288, 289, 290, 291, 292, 294, 295, 296, 298, 301, 302, 304, 306
Murad b. Kara 89
Murad Bey b. İbrahim 192
Murad Bey b. Sipâh Hüseyin 25
Murad mülkü (Aynata köyünde) 63
Murad mülkü (Çakal mahallesi) 22
Muradcan 66
Muradcan v. Farankil 13
Muradhan Bey b. Mahmud (Sarılı mahallesi ahalisinden) 292
Murathan zimmî mülkü (Hoce Maksud mahallesinde) 186
Murat v. Abraham 272
Murat zimmî mülkü (Mollâ Alican mahallesinde) 194
Muratcan v. İsrail 7
Murtaza (Berber) 215
Murtaza b. Hüseyin 224, 227, 228
Murtaza b. Mehmed, es-Seyyid 28
Murtaza b. Murtaza (Cami-i kebîr mahallesi ahalisinden) 220
Murtaza b. Rıdvan 278
Murtaza b. Yusuf Bölükbaşı 259
Murtaza Beşe b. Mehmed (keseci?) 196
Murtaza, Balıkçızâde (sâ'atçi) 152
Musa (Yorgancı) 219
Musa Ağa b. Mehmed 36
Musa Ağa, el-Hâc 97
Musa b. Abdullah 13
Musa b. Bekir, Seyyid (Çupi mahallesi ahalisinden) 273
Musa b. Ebubekir, es-Seyyid 205
Musa b. Ebubekir, Mollâ 167
Musa b. İbrahim 249
Musa b. Oruç 303
Musa b. Osman 101
Musa b. Yusuf 105, 226
Musa Bey b. Mehmed 54
Musa Çelebi 104
Musa tâbi'-i Ahmed Ağa 237
Mushaf-ı şerîf 167, 170, 199, 240, 241, 289, 460
Muslu Kethüdâ b. el-Hâc Kasım b. el-Hâc Abdullah (Garb köyü ahalisinden) 203
Muslu (Çapakçur kazâsı ahalisinden) 63, 64
Muslu Ağa b. Abdullah 114
Muslu b. Küçük 273

- Muslu b. Mahmud, el-Hâc 84
 Muslu b. Merdanlı Ali 285
 Muslu b. Zülfü 107
 Muslu Bey (gılmân-ı Âmid) 96
 Muslu Bey b. İdris 63
 Mustafa, Çukadâzâde 295
 Mustafa, el-Hâc (Îmâm) 213
 Mustafa, el-Hâc (Mütevelli vekili, Bezzâz) 182
 Mustafa, el-Hâc (oturakçı) 215
 Mustafa, el-Hâc (Sabuncu) 198
 Mustafa, es-Seyyid (Allâf) 269
 Mustafa, es-Seyyid (Mehmed Paşa mahallesi ahalisinden Ebubekir b. Şaban'ın oğlu) 189, 195
 Mustafa, Gelen Mollâ 226
 Mustafa, Hacı 293
 Mustafa, Kadızâde 448
 Mustafa, Mollâ (Berber) 96, 193, 217
 Mustafa, Mollâ (kâtib-i lahm) 198
 Mustafa, Mollâ (Samaki karyesi ahalisinden) 4, 5, 6
 Mustafa, Mollâ (Sarrâc) 368
 Mustafa, Sarrâc (tâbi'-i Yusuf) 178
 Mustafa, Solak (tâbi'-i Hüseyin Efendi) 174
 Mustafa, Yeğen 177
 Mustafa (Atak'ın Ferek köyü ahalisinden Hasan b. Ali'nin oğlu) 239
 Mustafa (Bakkâl) 194
 Mustafa (Cami-i kebir mahallesi ahalisinden Farfara'nın oğlu) 220, 220
 Mustafa (Çapakçur'un Bahkin köyü sipâhisi İbrahim b. Ali'nin oğlu) 87
 Mustafa (Çüngüş'ün Beygerme? köyü ahalisinden) 88
 Mustafa (Defterdâr-ı Şıkk-ı Evvel Çukadârı) 427, 430, 432
 Mustafa (Derviş Hüseyin mahallesi ahalisinden Fâtıma'nın zevci) 264
 Mustafa (Diyarbakir Kâimmakâmı) 468
 Mustafa (el-müezzin) 229
 Mustafa (Hâfiz) 409
 Mustafa (Hazret-i Ömer evlâtlarından Abdülhafız b. el-Hâc İbrahim'in karındâşı) 243
 Mustafa (Hazro'nun Balıkpınar ahalisinden) 69
 Mustafa (Kapıkethüdâsı) 418
 Mustafa (Kassârî)
 Mustafa (ketenci) 113
 Mustafa (Kiki aşireti ekincisi Seyyidhan b. Şiro'nun oğlu) 221
 Mustafa (Kubbe-i cedit mahallesinden Âliye bt. es-Seyyid Mahmud'un er karındâşı) 177
 Mustafa (Mehmed Paşa mahallesi ahalisinden Ebubekir'in oğlu) 268
 Mustafa (Mollâ Bahaeddin mahallesi ahalisinden Haydar Efendi b. Mustafa'nın oğlu) 172
 Mustafa (mukâta'a mutasarrıfı) 429
 Mustafa (Münâdî) 178, 227
 Mustafa (Sarılı mahallesi ahalisinden Muradhan Bey b. Mahmud'un oğlu) 293
 Mustafa (Sarraç) 161
 Mustafa (Sarrâf) 170, 217
 Mustafa (Şamlı Hüseyin'in oğlu) 47, 48
 Mustafa Ağa (Diyarbakir Muhâfız Ahmed Paşa'nın kâimmakâmı) 161, 162, 163, 191, 285, 293, 293, 294
 Mustafa Ağa (emîn-i çavuşân) 161, 163, 164, 209
 Mustafa Ağa (kethüdâ-i çavuşân) 14, 25, 52, 59, 97, 163, 164
 Mustafa Ağa (Mütesellim) 209
 Mustafa Ağa (Serbevâbîn-i Dergâh-ı âli) 388, 453
 Mustafa Ağa (Şıkk-ı evvel defterdârı çukadârı) 363
 Mustafa Ağa b. Abdülkerim, Za'im (Katırpınarı mahallesi ahalisinden) 282
 Mustafa Ağa b. el-Hâc Ali Ağa menzili (Kubad Bey mahallesinde) 188
 Mustafa Ağa b. Yusuf Ağa (Diyarbakir Valisi Ahmed Paşa'nın kâimmakâmı) 209
 Mustafa Ağa, Cavidoğlu 361
 Mustafa Ağa, Hızırzâde 370
 Mustafa Ağa, Kara 97
 Mustafa Ağa, Karahocazâde 369
 Mustafa Ağa, Seyyid (Tatar ağası) 364, 465
 Mustafa Ağa, Şeyhmusoğlu (Cennân) 407
 Mustafa Asım, Mekkizâde Mevlâna (Şeyhülislâm) 420
 Mustafa b. Abbaszâde 171
 Mustafa b. Abdullah (Çaruği mahallesi ahalisinden) 283
 Mustafa b. Abdullah (Mehmed Paşa mahallesi ahalisinden) 269
 Mustafa b. Abdullah (Mumcu) 191, 192

- Mustafa b. Abdullah 46, 168, 170, 200, 222, 229, 268, 270, 295
Mustafa b. Abdullah, diğler 270
Mustafa b. Abdullah, el-Hâc 167
Mustafa b. Abdullah, el-Hâc (kahveci) 215
Mustafa b. Abdullah, Sofî (cüllâh) 166, 213
Mustafa b. Abdurrahman (Zoğ İbrahim karyesi ahalisinden) 163, 164
Mustafa b. Abdurrahman Efendi, Mollâ (Mehmed Paşa mahallesi ahalisinden) 157
Mustafa b. Abdülcelil, Seyyid 152
Mustafa b. Ahmed (Attâr) 285
Mustafa b. Ahmed (Hoca Ahmed mahallesi ahalisinden) 283, 284
Mustafa b. Ahmed 192, 216, 224, 227, 228, 279, 283, 303
Mustafa b. Ahmed, Çadırcı (Cami-i kebîr mahallesi ahalisinden) 220
Mustafa b. Ahmed, es-Seyyid (İzzeddin mahallesi ahalisinden) 269
Mustafa b. Ali 36, 84, 85, 194
Mustafa b. Ali Beşe, el-Hâc 251
Mustafa b. Ali, el-Hâc (Söğütlü Hânî müste'ciri) 468
Mustafa b. Ali, el-Hâc 225, 234, 249
Mustafa b. Arslan 170, 194
Mustafa b. Arslan, Arab 191
Mustafa b. Aslan Beşe 210
Mustafa b. Balgat? 70, 73
Mustafa b. Bayezid (Zoğ İbrahim karyesi ahalisinden) 162, 164
Mustafa b. Bayram Ağa 48
Mustafa b. Bekir (Patrik köyü ahalisinden) 367
Mustafa b. Bekir (Tütüncü) 257
Mustafa b. Berber, el-Hâc/es-Seyyid 196, 198
Mustafa b. Çukadar 157
Mustafa b. Dahlu 44
Mustafa b. Ebubekir (Hacı Büzürg mahallesi ahalisinden) 254
Mustafa b. el-Hâc Ali 98
Mustafa b. el-Hâc Hasan 297
Mustafa b. el-Hâc Kaya 47
Mustafa b. el-Hâc Mehmedzâde, el-Hâc 198
Mustafa b. el-Hâc Şahin (Mehmed Paşa mahallesi ahalisinden) 157
Mustafa b. el-Hâc Yusuf, Mollâ (Süluki mahallesi ahalisinden) 242
Mustafa b. es-Seyyid Mehmed, es-Seyyid 28
Mustafa b. es-Seyyid Ömer 35
Mustafa b. Habo (Lala Bey mahallesi ahalisinden Hanife bt. Murad'ın üvey oğlu) 152
Mustafa b. Hacı Bekir 204
Mustafa b. Hacı Hasan, Hacı 448
Mustafa b. Halid (Patrik köyü ahalisinden) 367
Mustafa b. Halil, Seyyid (Gayblar mahallesi ahalisinden) 223
Mustafa b. Hamdan b. Mehmed Çavuş (Çernik köyü ahalisinden) 278
Mustafa b. Hasan Efendi, Mollâ (Çirik, Baliş ve Deyrviran mezraaları mutasarrıfı) 278
Mustafa b. Hasan, Kâtib Mollâ (el-Hac Hacı Osman mahallesi ahalisinden) 150
Mustafa b. Hasan, Mollâ (Gayblar mahallesi ahalisinden) 195
Mustafa b. Hayrullah, Köse 182
Mustafa b. Hızır 172
Mustafa b. Hızır, Habeşli 188
Mustafa b. Hüdaverdi 256
Mustafa b. Hüseyin 206, 285
Mustafa b. Hüseyin Ağa, es-Seyyid (Mardin kasabası ahalisinden) 68
Mustafa b. İbrahim 222, 289
Mustafa b. İsmail 272, 298
Mustafa b. İsmail, Mollâ 107
Mustafa b. İzoli, Mollâ 302
Mustafa b. Kamer 164
Mustafa b. Kenan, Mollâ 172, 276
Mustafa b. Kubad (Ali Paşa mahallesi ahalisinden) 263
Mustafa b. Kubad (peçeci) 468
Mustafa b. Kurd Mehmed (Hoca İskender mahallesi ahalisinden) 270
Mustafa b. Mahmud 255
Mustafa b. Mahmud, es-Seyyid 215
Mustafa b. Mehmed (Bakkâl) 303
Mustafa b. Mehmed (Gayblar mahallesi ahalisinden) 195
Mustafa b. Mehmed (İskender Paşa mahallesi ahalisinden) 281
Mustafa b. Mehmed (Tekke köyü ahalisinden) 267
Mustafa b. Mehmed 96, 110, 206, 295, 300, 303
Mustafa b. Mehmed Can, Mollâ 52

- Mustafa b. Mehmed, Çermikli (Mollâ Alican mahallesi ahalisinden) 248
- Mustafa b. Mehmed, el-Hâc (Memeddin mahallesi ahalisinden) 282
- Mustafa b. Mehmed, el-Hâc 22
- Mustafa b. Mehmed, Seyyid 231
- Mustafa b. Mehmedcan, Mollâ 54
- Mustafa b. Mirza, es-Seyyid 227
- Mustafa b. Mollâ Ali, el-Hâc (Mehmed Paşa mahallesi ahalisinden) 288
- Mustafa b. Mollâ Arslan, Mollâ 60
- Mustafa b. Mollâ Hasan 169
- Mustafa b. Mollâ Osman (Hâfız) 408
- Mustafa b. Mollâ Veyis (Hâfız) 409
- Mustafa b. Nabi 227
- Mustafa b. Osman (Ali Paşa mahallesi ahalisinden) 263
- Mustafa b. Osman (Zoğ İbrahim karyesi ahalisinden) 162, 164
- Mustafa b. Osman, Ebezâde el-Hâc 226
- Mustafa b. Osman, el-Hâc 233, 234, 247, 249, 253
- Mustafa b. Osman, el-Hâc (Kahveci) 150
- Mustafa b. Osman, el-Hâc (Katırpınarı mahallesi ahalisinden) 282
- Mustafa b. Osman, es-Seyyid (Gayblar mahallesi ahalisinden) 195, 223
- Mustafa b. Ömer (Tilhamid köyü ahalisinden İbrahim b. Mustafa'nın ammîzâdesi) 279
- Mustafa b. Ömer 171, 172, 176, 187, 188
- Mustafa b. Ömer, Mollâ (Gayblar mahallesi ahalisinden) 223
- Mustafa b. Potur, es-Seyyid 217
- Mustafa b. Rasül 236
- Mustafa b. Receb 283
- Mustafa b. Rüstem 178
- Mustafa b. Solak 204
- Mustafa b. Şaban, es-Seyyid 202
- Mustafa b. Şahin 217
- Mustafa b. Şahin, Seyyid (Ekmekçi) 217
- Mustafa [b.] Şahin (Bakkâl) 273
- Mustafa [b.] Şahin (dellâl) 180
- Mustafa b. Şemshan (Zoğ İbrahim karyesi ahalisinden) 163
- Mustafa [b.] Şeyh Arab, es-Seyyid Şeyh 193
- Mustafa b. Üveys (Samaki karyesi) 6
- Mustafa b. Veli (Kıllı Yakub karyesi ahalisinden) 69
- Mustafa b. Veli, el-Hâc (Alıpınarı köyünde Borbor? mekkârî tâifesinden) 209
- Mustafa b. Veliyyüddin (Kürdenli köyü ahalisinden) 201
- Mustafa b. Veyis, Mollâ 4
- Mustafa b. Yorgancızâde, Mollâ 190
- Mustafa b. Yusuf 155, 216, 269, 298, 299
- Mustafa b. Yusuf (bakkâl) 228
- Mustafa b. Yusuf (Gayblar mahallesi ahalisinden) 223
- Mustafa b. Yusuf (münâdî) 173, 224, 255, 265, 298
- Mustafa b. Yusuf (Şeyh Said-i küçük mahallesi ahalisinden) 231
- Mustafa b. Zağal 105
- Mustafa bâğı (Ergani'de Hacı Eyüb karyesinde) 204
- Mustafa Bekir, el-Hâc 206
- Mustafa Beşe 160, 276, 448
- Mustafa Beşe, Harbelizâde (Odabaşı) 447
- Mustafa Beşe (Cüllâh) 365
- Mustafa Beşe (debbâğ) 95
- Mustafa Beşe (ekmekçi esnâfi üstâdı) 68, 112
- Mustafa Beşe (er-râcil) 77, 95
- Mustafa Beşe b. Abdullah 58, 78
- Mustafa Beşe b. Ahmed 43
- Mustafa Beşe b. Ali, Musullu 468
- Mustafa Beşe b. el-Hâc Ali 86
- Mustafa Beşe [b.] Mustafa Çavuş, el-Hâc 65
- Mustafa Beşe b. Ömer Beşe, Sabuncu 178
- Mustafa Bey (Çapakçur'a bağlı Peribaş? köyü sipâhisi) 82
- Mustafa Bey (erbâb-ı timar) 69
- Mustafa Bey (gilmân-ı Âmid) 63, 96
- Mustafa Bey (Pertek sancağı ahâlisi taraflarından il vekîli) 70, 73
- Mustafa Bey (Siverek Sarsad Mukâta'ası mutasarrıflarından) 429
- Mustafa Bey (tekye beyi) 71
- Mustafa Bey Alaybeyizâde, es-Seyyid 237
- Mustafa Bey b. Ahmed Ağa 82
- Mustafa Bey [b.] Bayram 12
- Mustafa Bey b. Bayram Ağa 25, 30, 40, 64, 84, 75
- Mustafa Bey b. Bekir? 36
- Mustafa Bey b. Cihan 24
- Mustafa Bey [b.] Hasan 48
- Mustafa Bey b. Hasan (el-mübâşir) 17

- Mustafa Bey b. Hasan Ağa 52, 54
 Mustafa Bey b. Kucuk, sipah 5
 Mustafa Bey b. Mehmed 97
 Mustafa Bey b. Mehmed Ağa 86, 101, 109
 Mustafa Bey b. Murad 36
 Mustafa Bey b. Pîri Ağa 55
 Mustafa Bey b. Ziver? 81
 Mustafa Bey Küçük (sipâhi) 29
 Mustafa Beyefendi 369
 Mustafa Çavuş mülkü (Süluki mahallesi) 30
 Mustafa Çelebi (Mardin ahalisinden) 93, 94
 Mustafa Çelebi (sarrâc) 45
 Mustafa Çelebi (Zinciriye Medresesi Evkâfi Mütevellisi) 89
 Mustafa Çelebi b. Abbaszâde 203
 Mustafa Çelebi b. Abdullah 215
 Mustafa Çelebi b. Abdülgani 73
 Mustafa Çelebi b. Abdünnebi 78
 Mustafa Çelebi b. Ali Bey 96
 Mustafa Çelebi b. Ali Bey, Abbaszâde (Lala Bey mahallesi) 242
 Mustafa Çelebi b. Bayram Ağa 53
 Mustafa Çelebi b. el-Hâc Mahmud, Köprüyapanzâde 170, 174, 171, 197, 200, 201
 Mustafa Çelebi b. es-Seyyid Mahmud Efendi, es-Seyyid (meşâhırtan) 19
 Mustafa Çelebi b. es-Seyyid Ömer 61
 Mustafa Çelebi b. Hacı Mahmud, Seyyid 60
 Mustafa Çelebi b. İbrahim Çelebi, 53
 Mustafa Çelebi b. Mahmud (İmadiye mahallesi ahalisinden) 234, 250
 Mustafa Çelebi b. Mehmed (Süluki mahallesi ahalisinden) 198
 Mustafa Çelebi b. Mehmed 33, 34
 Mustafa Çelebi b. Mehmed Çelebi 27
 Mustafa Çelebi b. Mollâ Abdullah (Sarrâc) 246,251
 Mustafa Çelebi b. Receb Çelebi 306
 Mustafa Çelebi b. Sem'ânzâde 174, 215
 Mustafa Çelebi b. Zülfüzâde, Seyyid 196, 198
 Mustafa Çelebi mülkü (Çernik mahallesi ahalisinden) 276
 Mustafa Dedezâde, Çubukçu Yeğeni 405
 Mustafa Efendi (Kâlhâne Nâzırı) 363
 Mustafa Efendi (Lagarîzâde Ahmed Efendi b. Ali Efendi'nin oğlu) 159, 161
 Mustafa Efendi (Müderri) 368
 Mustafa Efendi b. es-Seyyid Mehmed Efendi, İmâm es-Seyyid (Mübâşir) 282
 Mustafa Efendi b. Hacı Mehmed Efendi, Hacı (Cami-i kebîr mahallesi ahalisinden) 443
 Mustafa Efendi b. Sökülüzâde, es-Seyyid 161
 Mustafa Efendi, Aziz İmâmı 443
 Mustafa Efendi, Dede 161
 Mustafa Efendi, es-Seyyid (İmâm) 282
 Mustafa Efendi, Hacı 373, 447, 448
 Mustafa Efendi, Karakuş Hâfız 369
 Mustafa Halil (Safiye bt. Mustafa'nın oğlu) 92
 Mustafa Harputlu, Mollâ 88
 Mustafa kethüdâ (Patrik karyesi sâkinlerinden) 35
 Mustafa Mektubîzâde, el-Hâc 208
 Mustafa menzili (Mar Habib mahallesinde) 238
 Mustafa mülkü (Hüsreviye mahallesinde) 303
 Mustafa mülkü (Mehmed Paşa mahallesinde) 216
 Mustafa Paşa (Diyarbakir Valisi) 42, 49, 58, 59, 63, 68, 96, 102, 113
 Mustafa Tatar, Zahmekıran 364
 Mustafa Veli [b.] Mehmed, Na'lçeci 165
 Mustafa Yusuf (Münâdi) 182
 Musul 305, 363, 465, 466; –mahallâtı 300; –tüccârları 378
 Muş ovası 169
 Müytâbân 374, 414; –esnafı 414
 Mübâya'a 244, 284, 291, 292, 297, 302, 306, 436, 437; –hücceti 236, 255, 256, 281
 Mübâya'acılar 435, 436, 437
 Müctehidîn 424
 Müderri [karyesi] 375, 416
 Müderrişzâde menzili (Aziz Camii mahallesinde) 230
 Müfredât tevzî' defteri 383
 Mülknâme hücceti 14, 29, 30, 48, 79
 Mültekâ 151, 295, 457
 Mümin Bey (Eğil hâkimi) 24, 25
 Münib Efendi (Müctehid İmam Muhammed'in Siyer-i kebîr adlı kitabının mütercimi) 424
 Münir Çavuş 83
 Mürâfa'a 34, 205, 240, 282, 289
 Mürûr; –nizâmı 422; –tezkiresi 456
 Müslümanlık 462, 463
 Müzâyede 189

N

Na'lbend el-Hâc Ahmed mülkü (Çaruği mahallesinde) 215
 Na'lbend el-Hâc Ahmed mülkü (Hoca Ahmed mahallesinde) 283
 Na'lbend el-Hâc Ali mülkü (Yiğid Ahmed mahallesinde) 256
 Na'lbend İbrahim mülkü (Camiunnebi mahallesinde) 279
 Na'lçeci Mescidi (Kubbe-i cedid mahallesinde) 300
 Naci b. Abdünnebi, es-Seyyid (Çınarlı karyesinden) 69
 Nafaka 18, 38, 43, 47, 52, 79, 99, 150, 159, 165, 179, 193, 210, 211, 226, 230, 231, 248, 260, 270, 275, 280, 295, 296, 361, 377, 447, 448, 458
 Naho mülkü (el-Hac Süleyman mahallesinde) 229
 Na'lbendân 374, 414
 Nalçacı; –mahallesi 170; –Mescidi 368
 Na'lçeci, bkz. Nalçacı
 Naldere karyesi (Çapakçur) 87
 Nân-ı azîz 388, 389
 Narh-ı rûzî 191, 286, 294
 Nasârâ 370
 Nâsır (Savur kazası ahalisinden es-Seyyid Osman b. Ahmed'in kızı) 231
 Nâsır b. Halid (Delikân aşiretinden Haydar b. Nâsır'ın babası) 258
 Nâsır b. Maksud 245
 Nasrâniye/Nasrâniyeler 3 4 7 9 11 22 37 42 46 46 53 57 58 63 75 80 84 85 98 110 111 113 114 114 154 179 185 186 194 212 216 232 233 235 249 266 276 292
 Nasro mülkü (Mardin mahallelerinden Baş mahallesinde) 266
 Nasturî/Nasturîler 370, 371; –cemaati 370, 371; –mahzenleri (Garb Kastalı mahallesinde) 85
 Nasturî Osib mülkü (Marpityun mahallesinde) 234
 Nasuh Paşa sûku 420
 Nazif Efendi, Hacı (Müderris) 373
 Nebi Ahmed 271
 Nebi b. Ali (Kiki aşiretinden) 221
 Nebi b. Halil (Gayblar mahallesi ahalisinden) 223

Nebi b. Mehmed (Katırpinarı mahallesi ahalisinden) 221
 Nebi b. Müderris, Mollâ 302
 Nebi mezra'ası [karyesi] 376, 416
 Necati Efendi b. Hatib Efendi (hutabâdan) 19
 Neccârân 374, 414; –esnafı 413
 Necib Efendi (Bârûthâneler Nâzırı, mısır-ı Kahire Kapıkethüdâsı) 381
 Nesim Yahudi, Halebli 378
 Nesimi Bey (Çapakçur sancağı beyi) 70
 Nesli bt. Haşim 38
 Nesli Hâtûn mülkü (Kubbe-i cedid mahallesinde) 177
 Nevfel (Köpekli köyünden) 49
 Ni'ami v. Şemun 203
 Nikâh 18, 52, 54, 106, 151, 159, 190, 191, 217, 230, 231, 405, 406
 Nikogas v. Avadis 203
 Nikogos v. Mardiros 113
 Nikogos v. Torican (Şeyh Matar-ı Şark mahallesinden) 77
 Nimet (Mollâ Bahaeddin mahallesi ahalisinden Sultan bt. Arslan'ın kızı) 172
 Nişasta 192, 294
 Nohud 192, 286, 294, 390
 Norancan (Kesber v. Tohman'ın kız karındâşı) 75
 Noro b. Hasan 50
 Nuh b. Osman, el-Hâc 235
 Numan b. Eyüb (Zoğ İbrahim karyesi ahalisinden) 163, 164
 Numan b. Hasan Efendi, Mollâ 173
 Numan b. Mahmud (Hoca Ahmed mahallesi ahalisinden) 233
 Nur Mehmed b. Mehmed, Hacı (ebnâ-i sebilden) 31
 Nurihan mülkü (Mardin mahallelerinden Baş mahallesinde) 266
 Nühâs; –ma'deni 364; –ı hâm 404
 Nüzül 430, 431

O

Ocağ-ı âmire 438, 439
 Ogiser bâğı (Ergani'nin Ceberde? karyesinde) 166
 Oğkâs bâğı (Ergani'nin Ceberde? köyünde) 181

- Ohan mülkü (Bahaeddin mahallesi) 32
Ohan zimmî (Sarrâf) 432
Oheno (Deynekçi) 413
Orhan b. Ali 17
Oruç b. Ali 72, 75
Oruç Çavuş 18
Oseb 453, 454
Osib v. Ferlo (Marpityun mahallesi ahalisinden) 233, 234, 249, 249
Osib v. Hames (Mardin nahiyesi ahalisinden) 292
Osman (Berber) 170
Osman (çavuş-ı divân) 206, 262
Osman (Diyarbakir ahalisinden, Âmid'de Evkâf ve Emlâk Münâdilîği Mukâta'ası mutasarrıfı) 420, 421
Osman (Eğil'in Terib köyü ahalisinden) 199
Osman (Eğil'in Zağrokân köyü ahalisinden) 284
Osman (Ekmekçiler Şeyhi) 467
Osman (kâtib-i hulefâ-i sipâh) 279
Osman (Lala Bey Mescidi mahallesi ahalisinden Ahmed b. Osman'ın babası) 365
Osman (Örenli karyesi ahalisinden Hasan b. Ahmed'in karındaşı) 287
Osman (râcil) 65
Osman (Şakî aşiretinden tâcir Ömer b. Mahmud b. Ömer'in er karındaşı) 253
Osman (Zirki tâifesinden) 72
Osman Ağa (Eğil sancağı ahalisinden Ahmed Bey'in amcası) 91, 92
Osman Ağa (kethüdâ) 3
Osman Ağa b. el-Hâc Yusuf 168
Osman Ağa b. Emir (Zoğ İbrahim karyesi ahalisinden) 162
Osman Ağa, Hasankeyfli 447
Osman b. Abbas, es-Seyyid 214
Osman b. Abdullah (Gayblar mahallesi ahalisinden) 223
Osman b. Abdullah (Karaçor nâhiyesi ahalisinden, levend tâifesinden) 201
Osman b. Abdullah 183, 215
Osman b. Abdurrahman (Zoğ İbrahim karyesi ahalisinden) 163, 164
Osman b. Ahmed 300
Osman b. Ahmed (Ali Paşa mahallesi ahalisinden) 183
Osman b. Ahmed (Fethi Çelebi mahallesi ahalisinden Huri bt. Hacı Hüseyin b. Abdullah'ın zevci) 291
Osman b. Ahmed, es-Seyyid (Savur kazası ahalisinden) 231
Osman b. Ali 74
Osman b. Bayram (Ergani'nin Aynata köyünde Karakeçili aşiretinden) 265
Osman b. el-Hâc Mehmed, es-Seyyid 300
Osman b. el-Hâc Mustafa 175
Osman b. Eyüb, Üstâd 96, 109
Osman b. Ferhad 90, 91
Osman b. Hâfız Ali 409
Osman b. Halil 18
Osman b. Hasan, Hacı 279
Osman [b.] Hüseyin 268
Osman b. Hüseyin (Çüngüş'ün Beygerme? köyü ahalisinden) 88
Osman b. Hüseyin, el-Hâc (Mehmed Paşa mahallesi ahalisinden) 288
Osman b. Hüseyin, Mollâ (Zoğ İbrahim karyesi ahalisinden) 162, 164
Osman b. İbrahim (Ali Paşa mahallesi ahalisinden) 263
Osman b. İbrahim 287, 290
Osman b. İbrahim, el-Hâc (İskenderpaşa mahallesi ahalisinden) 295
Osman b. İbrahim, es-Seyyid (Gayblar mahallesi ahalisinden) 195
Osman b. İbrahim, Kassârcı 297
Osman b. İbrahim, Mollâ 287
Osman b. İsmail, es-Seyyid 230
Osman b. Kaplan (Ketenci) 168
Osman b. Kasım (Zoğ İbrahim karyesi ahalisinden) 162, 164
Osman b. Maksud 25, 244, 245
Osman b. Mehmed 229, 448
Osman b. Mollâ (Zoğ İbrahim karyesi ahalisinden) 162, 164
Osman b. Mollâ Ömer, es-Seyyid 256
Osman b. Murad (Zoğ İbrahim karyesi ahalisinden) 162
Osman b. Mustafâ 216
Osman b. Mustafâ, es-Seyyid 276
Osman b. Ömer (Zoğ İbrahim karyesi ahalisinden) 162, 164
Osman b. Ömer Çavuş 292
Osman b. Seyyid Yahya, Seyyid 178
Osman b. Şakir, Mollâ 49

Osman b. Yakub 8
 Osman Beşe b. Murad Beşe 77
 Osman Beşe, Seyyid (Allâf) 447
 Osman Bey (Diyarbakir kullarından) 105
 Osman Bey b. Mehmed Paşa (el-mübâşir) 239
 Osman Bey, el-Hâc (Çermik Sancağı Beyi) 97
 Osman Bey, Yakub Paşazâde (Çakal mahallesi ahalisinden Rukiye Hanım bt. es-Seyyid eş-Şeyh İsmail Efendi'nin zevci) 301
 Osman Çavuş 209, 223
 Osman Çavuş b. Ömer 302
 Osman Çelebi 90
 Osman Çelebi, tâbi-i Sem'ânzâde Ali Ağa 196, 215
 Osman Çelebi (allâf) 96
 Osman Çelebi (çavuş-ı dîvân) 291
 Osman Çelebi (el-mübâşir) 31
 Osman Çelebi b. Ahmed Çelebi 150
 Osman Çelebi b. Arab 47
 Osman Çelebi b. el-Hâc Yusuf 215, 278
 Osman Çelebi b. Mustafa, Sem'ânzâde (Hasırlı mahallesi ahalisinden) 280, 282, 283
 Osman Çelebi b. Ömer Çelebi 176
 Osman Çelebi mülkü (Süluki mahallesi) 30
 Osman Efendi (Gümrük Kâtibi) 370
 Osman Efendi (Kâtib-i mahkeme) 365, 368, 372, 377, 448
 Osman Efendi b. es-Seyyid Abdi Çelebi, el-Hâc 258
 Osman Efendi, Aziz İmâmızâde 443
 Osman Efendi, Hacı (el-hatîb) 115
 Osman Loğzâde, es-Seyyid el-Hâc 177
 Osman mülkü (Ali Paşa mahallesinde) 28
 Osman, el-Hâc (Dellâl) 273
 Osman, es-Seyyid b. Seyyid Bekir (Ekmekçi Şeyhi) 191, 285, 286, 293
 Osman, Mollâ (kettân) 190
 Osman, Seyyid (Âmid'de Evkâf ve Emlâk Münâfiliği Mukâta'ası mutasarrıfı Osman'ın şeriki) 420
 Oturakçı İsmail mülkü (Şeytan pazarında) 272

Ö

Öküz pazarı (Mardin) 39
 Ömer (Basmacı) 166
 Ömer (Eğil sancağı ahalisinden Ahmed Bey'in amcası oğlu) 91

Ömer (Eğil'in Zağrokân köyü ahalisinden) 284
 Ömer (Garb Kastalı mahallesi ahalisinden Şâtır Mehmed b. Mustafa'nın oğlu) 223, 228
 Ömer (Hazro'nun Balıkpınar ahalisinden) 69
 Ömer (Kılbaş mahallesi ahalisinden Halil b. Ali'nin oğlu) 168
 Ömer (mukâta'a mutasarrıfı) 429
 Ömer (Patrik köyü ahalisinden İbrahim'in oğlu) 367
 Ömer Ağa, Hacı (Mumcu) 443
 Ömer Ağa, Hacı Seyfizâde (Diyarbakir Mütesellimi) 377, 440, 441, 442, 443, 444
 Ömer Ağa, Karanlı tatar 364
 Ömer Ağa (Cebehâneci) 425
 Ömer Ağa (dâmâd-ı Çadircızâde) 302
 Ömer Ağa (kethüdâ-i kapıcıyân) 49
 Ömer Ağa (mübâşir) 49, 58
 Ömer Ağa (Serdâr) 19, 42, 97
 Ömer Ağa [b.] Abdünnebi 253
 Ömer Ağa mülkü (Âmid) 26
 Ömer b. Abdülmecid 230
 Ömer b. Abdülmennan, Mollâ 61
 Ömer b. Abdülmuttalib, Çermikli 175, 176
 Ömer b. Abdünnebi 101
 Ömer b. Ahmed 206, 231, 262, 264
 Ömer b. Ahmed, es-Seyyid (Kalenderhane mahallesi ahalisinden) 187, 171, 176, 251
 Ömer b. Ahmed, Mollâ 254
 Ömer b. Ahmed, Seyyid 234
 Ömer b. Bağçeci, el-Hâc 159
 Ömer b. Cafer (Kıllı Yakub karyesi ahalisinden) 69
 Ömer b. Cemal 95
 Ömer b. Çelebi, Mollâ 305
 Ömer b. el-Hâc Hüseyin, el-Hâc 31
 Ömer b. el-Hâc Mahmud, Mollâ 243
 Ömer b. el-Hâc Ömer 366
 Ömer b. es-Seyyid Nasrullah, es-Seyyid 98
 Ömer b. Hüseyin 262, 264
 Ömer b. İbrahim, es-Seyyid el-Hâc 200
 Ömer b. İbrahim, Lâl (Gayblar mahallesi ahalisinden) 195
 Ömer b. İsmail, es-Seyyid (Çınarlı karyesinden) 69
 Ömer b. Kasım, Mollâ 48
 Ömer b. Köse Ahmed, Mollâ 194

- Ömer b. Mahmud b. Ömer, tâcir (Şaki aşiretinden) 253
 Ömer b. Mehmed 289
 Ömer b. Mehmed (Ergani'nin Sakardığın köyü ahalisinden) 258
 Ömer b. Mehmed, el-Hâc (Ablak mahallesi ahalisinden Fâtıma bt. Yusuf'un zevcesi) 277
 Ömer b. Mehmed, el-Hâc 36
 Ömer b. Mustafa, es-Seyyid (Gayblar mahallesi ahalisinden) 195, 223
 Ömer b. Mustafa, Lüleci Seyyid 165
 Ömer b. Nebi 247
 Ömer b. Osman 24
 Ömer [b.] Osman, es-Seyyid 208
 Ömer b. Rasül 266
 Ömer b. Sefer 94
 Ömer b. Seyfi 45
 Ömer b. Sofi Mustafa, Mollâ 166
 Ömer b. Tahlo? (Süveydi aşiretinden) 219
 Ömer b. Veli 56, 62, 80, 94, 100, 105
 Ömer bâğı (Eğil'in Yetergân köyünde) 273
 Ömer bâğı (Ergani'nin Aynata köyünde) 265
 Ömer Beşe [b.] Hacı Ali 38
 Ömer Beşe b. Hüseyin 74
 Ömer Beşe b. Osman 45
 Ömer Çavuş b. Ahmed mülkü (Garb Kastalı mahallesinde) 193
 Ömer Çavuş b. el-Hâc Osman, el-Hâc 52, 59
 Ömer Çelebi, tâbi'-i Sem'ânzâde İbrahim Çelebi 196
 Ömer Çelebi (sarrâc) 296
 Ömer Çelebi b. Ahmed 283
 Ömer Çelebi b. Ahmed Çelebi 27, 34
 Ömer Çelebi b. Babazâde, es-Seyyid 23
 Ömer Çelebi b. Ebubekir 258
 Ömer Çelebi b. el-Hâc Mehmed (Kubbe-i cedit mahallesinden Âliye bt. es-Seyyid Mahmud'un zevci) 177
 Ömer Çelebi b. el-Hâc Mehmed (Pazarbaşı) 191, 230, 285, 286, 293, 294
 Ömer Çelebi b. es-Seyyid Ebubekir, es-Seyyid 33
 Ömer Çelebi b. es-Seyyid eş-Şeyh İbrahim Çelebi, es-Seyyid eş-Şeyh 289
 Ömer Çelebi b. es-Seyyid İbrahim Çelebi, es-Seyyid eş-Şeyh 208
 Ömer Çelebi b. es-Seyyid Osman Çelebi, es-Seyyid 34
 Ömer Çelebi b. Haydar Ali 80
 Ömer Çelebi b. Mehmed Çelebi Sem'ânzâde 246, 247, 253
 Ömer Çelebi b. Osman 232
 Ömer Çelebi b. Osman (berber) 297
 Ömer Çelebi b. Osman Çelebi (Pazarbaşı) 90
 Ömer Çelebi b. Sefer 214
 Ömer Çelebi el-Hâc Hızır 160
 Ömer Çelebi mülkü (Petekçiyân mahallesinde) 60
 Ömer Çelebi, Pazarbaşı (bakkâl) 90
 Ömer Efendi (Kâtib) 373
 Ömer Efendi b. Hatib Efendi, Şeyh (hutabâdan) 110
 Ömer Efendi b. Mehmed (Gayblar mahallesi ahalisinden) 223
 Ömer Efendi, el-Hâc (Bâb Nâibi) 160
 Ömer Efendi, Hacı Fazıl Efendizâde 446
 Ömer Efendi, Keyifli 409
 Ömer Lütfi Efendi (Hâcegân-ı Dîvân-ı hümâyûn) 377, 378, 413
 Ömer Mekkizâde, Mollâ 190
 Ömer Muhabbetçi Mustafa Çelebi b. İsa Bey 174
 Ömer mülkü (Süluki mahallesi) 32
 Ömer Paşa (Mal Defterdârı) 66
 Ömer Tatar 364
 Ömer Toman, es-Seyyid 61
 Ömer, el-Hâc (Âmid Kadısı) 191
 Ömer, el-Hâc (Bezzâz) 198
 Ömer, es-Seyyid (Taceddin Mehmed mahallesi ahalisinden) 23
 Ömer, Hacı (Mumcu) 364
 Ömer, Hacı (Ömer b. el-Hâc Ömer'in babası) 366
 Ömer, Manav 76
 Ömer, Mollâ 417, 418
 Ömer, Mollâ (Câmiulesved imâmı) 33
 Ömer, Seyyid 180
 Ömer, Seyyid (Berber) 213
 Ömer, Sivaslı tatar 364
 Ömer, Topal (tütüncü) 194
 Ömerani [karyesi] 416
 Ömerü'l-Faruk (2. halife) 243
 Ördek (Karakeçili aşiretinden Hasan b. Ahmed'in kız karındâşı) 217

Ördek bt. Mehmed (Şaki aşiretinden tâcir Ömer b. Mahmud b. Ömer'in ceddeleri) 253, 254
Örenli karyesi/köyü 287, 389, 390
Öşr-i bostân 390
Öşürler 389
Özbek el-Hâc b. el-Hâc İvaz 189, 195
Özbek el-Hâc Mehmed mülkü (Katırpınarı mahallesinde) 174

P

Pagur v. Habo mülkü (Küçük Kenîse mahallesinde) 187
Palancıyân 374, 414
Palo zimmî, Arabgirî 379
Palu; –kazâsı 219; –sancağı 48; –sancakbeyi 113; –ümerası 386, 387
Para 435, 436, 465
Parsum v. Kaplan 11
Bastacı Mustafa Çelebi vereseleri mülkü (Mehmed Paşa mahallesinde) 195
Paşalı kızı mülkleri (Süluki mahallesinde) 198
Patrik [karyesi]/köyü 35, 155, 367, 375, 415
Payas [karyesi] 416
Pazarbaşızâde el-Hâc Osman menzili (el-Hac Osman mahallesinde) 214
Penbeci İbrahim mülkü (Kubbe-i cedid mahallesinde) 300
Penbeciyân 374, 414
Pendanlı aşireti 44
Peri Hâtûn mülkü (Karagöz mahallesi) 21
Peribaş? köyü (Çapakçur) 82
Perincan (Atak sancağında) 24
Perihan b. İskender 18
Perihan bt. Mehmed (Kubbe-i cedid mahallesi ahalisinden) 104
Perihan Hâtûn 61
Pertek sancağı 70, 73
Petekçiyan mahallesi 60
Petros (Yahudiyan mahallesi ahalisinden) 210
Pir Hüseyin; –[karyesi] 375; –tepesi (İsrailli köyünde) 66
Pir Hüseyinoğlu (Çeliki tâifesinden) 101
Pir Mehmed mülkü (Hoca Ahmed mahallesinde) 79
Pir Sultan b. Muhtedi (Çingân tâifesinden) 88, 89

Pîri Bey (gilmân-ı Âmid) 19
Pirincik [karyesi] 417
Pirinç 192
Piro b. Şah Hüseyin (Dellükan aşiretinden) 95
Piro v. Davud (Yahudiyan mahallesi ahalisinden) 210
Piyale Bey b. Abdullah 58
Polad b. Hamza 25
Polad b. Ömer (Köçekli cemâ'atından) 51, 59
Poladlık 461
Poliçe 206
Posto v. Beyoş (Fatih Mehmed Paşa mahallesi ahalisinden) 453
Purik karyesi 101
Pürnek [karyesi] 416

R

Rabia (Kubbe-i cedid mahallesinden Âliye bt. es-Seyyid Mahmud'un kızı) 177
Rabia bt. İbrahim Çavuş (Aziz Camii mahallesi ahalisinden) 248
Rabia bt. Mustafa 188
Rabia Hâtûn (Patrik köyü ahalisinden İbrahim'in zevcesi) 367, 368
Rahime bt. Abdünnebi (Hüsreviye mahallesi ahalisinden) 303
Rahime bt. Ali 47, 48
Rahime bt. Bali (Kılbaş mahallesi ahalisinden) 105
Rahime Hâtûn mülkü (Hoca Ahmed-i zimmî mahallesinde) 46
Ramazan (Kiki aşireti ekincisi Seyyidhan b. Şiro'nun oğlu) 221
Ramazan b. Abdullah 65
Ramazan b. Ali (meyveci) 283
Ramazan b. Ali 214, 215, 222, 246
Ramazan b. Ali Meno 247, 253
Ramazan b. Ali Mollâ 206
Ramazan b. es-Seyyid Abdünnebi (Çınarlı karyesinden) 69
Ramazan b. Hacı Hasan 204
Ramazan b. Ömer 210
Ramazan b. Seyyid Mehmed, Seyyid 60
Ramazan b. Timur, Çolak 82
Ramazan bâğı (Ergani'nin Aynata köyünde) 265
Ramazan Beşe b. Abdülmennan 107, 108

- Ramazan Beşe b. Hamza 35
 Ramazan Bey (kapıcı) 93
 Ramazan mülkü (Hoca Ahmed-i müslim mahallesinde) 109
 Ramo (Süveydi aşiretinden) 80, 81
 Rasül (Âmid ahalisinden Mustafa b. Rasül'ün babası) 236
 Rasül b. Ahmed 279
 Rasül b. Ahmed, es-Seyyid 151
 Rasül b. Ali (Belvan köyü kâhyası) 372, 373
 Rasül b. Halil 299
 Rasül b. İbrahim, el-Hâc (Kahveci) 169
 Rasül b. Receb 14
 Rasül Çelebi b. es-Seyyid Ahmed, es-Seyyid 159, 199, 254, 283
 Rasül, Hacı 166
 Rauf Paşa (Erzurum Valisi) 362, 363; (Bolu ve Kastamonu Sancakları Mutasarrıfı, Sadr-ı esbak, vezir, Şark ser'askeri) 419, 432
 Raziye bt. Arslan 96
 Raziye bt. Mollâ Habib 45
 Raziye bt. Zülfikar 22
 Re'âyâ 3, 64, 70, 73, 82, 113, 444, 449, 464, 466
 Rebia bt. Veliyyüddin (Hoca Ahmed mahallesi ahalisinden) 165
 Rebia Hâtûn 45
 Receb Ağa (aşçıbaşı) 49
 Receb Ağa, el-Hâc (tüccar) 364
 Receb b. Ahmed Çavuş 239
 Receb b. Ali, es-Seyyid 297
 Receb b. Behlül 67
 Receb b. Hüseyin, Hasankeyfli 167
 Receb b. Mahmud 273, 274
 Receb b. Maksud 43
 Receb Beşe b. Mustafa 77
 Receb Çavuş, es-Seyyid (nakîb) 254
 Receb Mahmud, Mollâzâde 190
 Receb v. Adem (Mezre'nin Karkat köyünde şenlikçi) 389
 Receboğlu Mehmed Ağa (Mekkârîbaşı) 362
 Remine v. Ohan (Bulgurcu) 191, 192
 Remye (Handan'ın oğlu) 155
 Remye (Mehmed Paşa mahallesi ahalisinden Karabet v. Haço'nun kızı Heripsime'nin kızı) 202, 203
 Remye v. İlhad 57
 Remye v. Ohan/Abraham (Bulgurcu) 285, 286, 294
 Resm 114; —i arûs 390; —i bennâk 390; —i çift 390; —i deştânî 390; —i ırgâdiye 390; —i mücerred 390; —i öşriye 390; —i ra'iyet 64, 70, 73, 113; —i tapu 66
 Reşan ve Arslandoğdu [karyesi] 376, 416
 Revgan 294
 Rıdvan Ağa b. Abdullah (Şark nâhiyesinde Karagöz köyünde timâ mutasarrıfı) 237, 241
 Rıdvan b. Abdullah 24
 Rıdvan b. Abdullah mülkü (Kalenderhane mahallesinde) 173
 Rıdvan Beşe (ekmekçi esnâfî üstâdı) 68
 Rıdvan Beşe (muhtesib) 64, 96
 Ribat karyesi 263
 Riyal/Riyalî 97; —guruş 3, 7, 9, 10, 11, 14, 16, 17, 22, 23, 25, 28, 30, 30, 32, 34, 36, 37, 39, 41, 45, 47, 48, 50, 51, 53, 54, 55, 56, 57, 58, 71, 76, 77, 78, 79, 80, 81, 82, 84, 93, 94, 95, 96, 98, 104, 105, 106, 107, 109, 110, 111, 114, 115
 Ron v. Antoş (Şeyh Matar mahallesi ahalisinden Antoş v. Osib'in zevcesi) 458
 Rucusu karyesi (Çapakçur) 87
 Ruha? 364
 Ruhalı mülkü (Kalenderhane mahallesinde) 287
 Ruhican v. Şirvan 11
 Rukiye (Camiunnebi mahallesi ahalisinden) 204
 Rukiye (Lala Bey mahallesi ahalisinden Ahmed b. Hacı Abdullah'ın kızı) 240
 Rukiye (Mollâ Bahaeddin mahallesi ahalisinden Haydar Efendi b. Mustafa'nın kızı) 172, 173
 Rukiye bt. Ahmed (el-Hac Seydi mahallesi ahalisinden Kuyumcu Karakaş Ahmed Beşe b. Abdullah'ın zevcesi) 251, 252, 253
 Rukiye bt. Behzad 372
 Rukiye bt. el-Hâc Abdullah Çelebi (Muallak mahallesi ahalisinden) 272
 Rukiye bt. Emirze (Şeyh Said-i küçük mahallesi ahalisinden) 230
 Rukiye bt. es-Seyyid Ahmed (Garb Kastalı mahallesi ahalisinden Şâtır Mehmed b. Mustafa'nın vâlidesi) 223, 224, 227, 228
 Rukiye bt. Şahin Mehmed (Hoca İskender mahallesi ahalisinden) 270
 Rukiye Hanım bt. es-Seyyid eş-Şeyh İsmail Efendi (Çakal mahallesi ahalisinden) 301

Rum kapısı (Diyarbakır kalesi kapılarından) 203
 Rum tâifesi 466
 Rumeli 382, 384, 422, 461
 Rumî altını 435, 436
 Rumiyan mahallesi 22, 183, 240
 Rus 20, 21, 102
 Ruûs-ı hümâyûn 420, 467, 471
 Rûznâmçe; –senedi/senedleri 428; –temessükü 418, 432; –i hümâyûn 419, 432, 433
 Rüstem Ağa (Kapıcılar Kethüdâsı) 435
 Rüstem b. Acem (Mir Memi cemaatinden) 114
 Rüstem Paşa Hammâmı (Kubad Bey mahallesinde) 51
 Rüsûm 76
 Rüsûmât 160; –ı örfiye 440

S

Sabit (Savur'un Mani köyü ahalisinden) 241
 Sabun 192, 286, 294
 Sabuncular/Sabuncuyân 374, 413, 414
 Saçılı [karyesi]/köyü 52, 376, 389, 390, 417
 Sadâret 424, 435
 Sadık Ağa (Diyarbakır Voyvodası) 424
 Sadık Ağa, Hacı (Alay Başçavuşu) 456
 Sadık, Hacı (Palulu) 443
 Sa'di [karyesi] 375, 415
 Sadi Receb (Mezre'nin Karkat köyünde şenlikçi) 389
 Sadraka (Hoce Haçador mahallesi ahalisinden Badasar v. Melkon'un karındaşı) 182
 Sadraka mülkü (Hoce Haçador mahallesinde) 182
 Sa'dullah, Hacı (Alemdâr) 447
 Safer Ağa (serdâr) 52
 Safiye (Kubbe-i cedid mahallesinden Âliye bt. es-Seyyid Mahmud'un kızı) 177
 Safiye bt. el-Hâc Ali 27
 Safiye bt. Hoca Ali 33
 Safiye bt. Mehmed 275, 276
 Safiye bt. Mustafa (Eğil sancağı ahalisinden Ahmed Bey'in zevcesi) 91, 92
 Safiye Hâtûn mülkü (Lala Bey mahallesinde) 27
 Sagar, Hoce 157
 Sagar v. Aren (Suyolcu) 196
 Sağır tatar (Bağdad tatarı) 413
 Sahur 407

Said Çelebi b. Mehmedzâde, el-Hâc 198
 Said, Hacı (Manav) 365
 Sakar v. Kelek (Behinik köyü ahalisinden) 58
 Sakar v. Makvay 98
 Sakardığın köyü (Ergani kazası) 258
 Sâkine bt. el-Hâc Ömer 36
 Sakine Hâtûn bt. Ramazan Efendi (Camiulesved mahallesi ahalisinden) 208
 Salih Ağa (Diyarbakır Valisi Mustafa Paşa'nın kethüdâsı) 64
 Salih Ağa, Şamlızâde 361
 Salih b. Ahmed 261
 Salih b. Ahmed, el-Hâc 290, 297
 Salih b. Çukadâr Muslu Efendi 160
 Salih b. Hasan 448
 Salih [b.] Mehmed, es-Seyyid 268
 Salih Beşe (Çukadar) 161
 Salih Beşir b. Abdullah (Çukadâr) 154
 Salih Bey (Bedestân Kâhyası/Kethüdâsı) 368, 373, 404, 413
 Salih Efendi, Mollâ Caferzâde 198
 Salih Paşa (Diyarbakır Valisi), bkz. Mehmed Salih Paşa
 Salih, el-Hâc (Camiunnebi mahallesi ahalisinden) 290
 Salih, Mollâ (Münâdî) 365
 Salih köyü (Ergani kazası) 290
 Saltanat 426, 454; –ı seniyye 436, 455, 463, 464
 Sâlyâne/Sâlyâneler 8, 10, 373, 415, 444
 Sâm [rüzgârı] 295
 Samaki köyü (Âmid) 4, 6
 San'at 462
 Sancağ-ı Resûlullah 461
 Sanem bt. Kars (İzoli aşiretinden Hasan b. Piro b. Kılıç'ın vâlidesi) 218
 Sara v. Esto (Fatih Mehmed Paşa mahallesi ahalisinden Posto v. Beyoş'un zevcesi) 453
 Sarây-ı hümâyûn 460
 Sare (Marpityun mahallesi ahalisinden Osib v. Ferlo'nun kızı) 233, 249, 250
 Sarıca 102; –tâifesi 64
 Sarılı mahallesi 248, 292
 Sarrâc Yahya mülkü (Katırpınarı mahallesinde) 174
 Sarrâcân 374, 414

- Sarrâf/Sarrâflar 383, 418, 419, 423, 432, 434;
–tâifesi 465; –Mehmed mahallesi 47
- Saruhan 52, 59; –menzili (el-Hac Süleyman
mahallesinde) 261
- Saruhan b. Habib 62
- Saruhan v. Murat 66
- Satikendi [karyesi] 375, 415
- Satıl b. Osman (Ergani'nin Ziyaret köyü
ahalisinden) 72
- Satılmış b. Hasan (Türkmân tâifesinden) 51,
52, 59
- Savur kazâsı 111, 231, 241
- Sayd-ı Tiftik köyü (Ergani) 212
- Sayir (Alıpınarı köyü ahalisinden İstor'un kızı) 166
- Sefer, Üstâd (debbâğ) 47
- Sefer Ağa (sermuhzırân) 12, 18, 40, 45, 65, 72,
101, 102, 112, 113
- Sefer Ağa b. Mustafa 64
- Sefer b. Ahmed 49
- Sefer b. Mehmed 303
- Sefer b. Mehmed, el-Hâc 5
- Sefer b. Mehmed, Hacı 104
- Sefer Beşe (kahveci) 76
- Sefer Bey (el-cündî) 19
- Sefer, Canbâz (Hoca İskender mahallesi
ahalisinden) 270
- Sehak (ekmekçi esnâfi şeyhi) 68
- Sehak v. Bido 233, 249, 250
- Sehak v. İkob 154, 155
- Sekbânbaşı 462
- Sekine bt. İbrahim (Camiunnebi mahallesi
ahalisinden İbrahim b. Mehmed'in zevcesi) 204
- Seksoncubaşılar 462
- Selim (bölükbaşı) 83
- Selim Bey (Palu ümerasından) 386, 387
- Selim Bey b. Murad (Diyarbakir kullarından) 82
- Selime (Taceddin mahallesi ahalisinden
Abdurrahman b. Ali'nin zevcesi) 298, 299
- Selman b. Süleyman 83
- Selur bt. Tanil (Uyûn'un vâlidesi) 84, 85
- Selvi (Alıpınarı köyü sâkinlerinden) 53
- Semamun v. Ağcan mülkü (Küçük Kenise
mahallesinde) 187
- Sem'ânoğlu Ali Çelebi veresesî mülkleri 281
- Sem'ânzâde Mehmed Çelebi menzili 195, 196
- Sem'ânzâde köşkü 453
- Semendire sancağı 444
- Semkon v. Ni'ami (Rumiyan mahallesinden) 22
- Ser'asker Paşa kapısı 462
- Serdârlık 462
- Serkis (Ekmekçi Esnâfi Şeyhi) 68
- Serkis (Kavas mahallesi ahalisinden Yakut bt.
Melkon'un oğlu) 212
- Serkis v. Bağdasar 11
- Serkis v. Minos (Şeyh Matar Camii loğkeş ve
seraydarı) 470
- Servisehi? Hâtûn Vakfı (Nasuh Paşa sükunda)
420
- Seydi Ahmed b. Mehmed 75
- Seydi b. Ahmed 86, 87
- Seydi b. Allahverdi (Sarraf Mehmed mahallesi
ahalisinden) 47
- Seydi mülkü (Çakal mahallesi) 22
- Seydi mülkü (Hoce Haçador mahallesinde) 182
- Seyfi Bey b. Mustafa 95
- Seyfi Bey mülkü (Sarraf Mehmed
mahallesinde) 47
- Seyfullah, Seyyid (Hâcegân-ı Dîvân-ı
hümâyûn'dan) 417
- Seyyid Ali Efendi b. Şeyh Mehmed 170
- Seyyid Hasan [karyesi] 415
- Seyyid Hasan b. es-Seyyid Mehmed 4
- Seyyid Kasım mülkü (Gayblar mahallesinde)
302
- Seyyid Kubad mülkü (Kılbaş mahallesinde) 62
- Seyyid mülkü (Derviş Hüseyin mahallesinde) 107
- Seyyid Ömer b. Ahmed 293
- Seyyidhan b. Şiro (Kiki aşireti ekincisi) 221
- Seyyidhasan [karyesi] 375
- Sıddık Çelebi b. Ali Çelebi, es-Seyyid 69, 92,
115
- Sıddık Çelebi, es-Seyyid (el-kâtib) 53, 55
- Sidi (Şeyh Matar mahallesi ahalisinden Antoş v.
Osib'in kızı) 458
- Siirdli Mescidi (Ali b. Reşid mahallesinde) 77
- Siirt 370, 371
- sikke 465
- Silâhşorân-ı Hâssa, bkz. Hâssa silâhşorânı
- Simo v. Abraham (Yahudiyan mahallesi
ahalisinden) 210
- Simon mülkü (Kılbaş mahallesinde) 235
- Simone bt. Behno (el-Hac Süleyman mahallesi
ahalisinden) 216

- Sinan (Hoca Ahmed mahallesi ahalisinden Zeliha bt. Hacı Hasan Ağa'nın zevcesi) 447, 448
- Sinan b. Ali 157
- Sinan Kethüdâ mahallesi (Âmid) 7
- Sinan Kılbaş mülkü (Telbesme nahiyesinin Derik köyünde) 261
- Sipâhi çarşısı 281
- Sipâhi Mustafa mülkü (Kalenderhane mahallesinde) 176, 180
- Sipyak [karyesi] 416
- Sitti (Arab taifesinden) 106
- Sitti (Tabanoğlu Mahallesi ahalisinden) 15
- Sitti Hâtûn (Taceddin Mehmed mahallesi ahalisinden) 23
- Sitti Hâtûn mülkü (Taceddin Mahmed mahallesi) 23
- Sivan nâhiyesi (Palu) 48
- Sivas 387; –Kal'ası 386
- Siverek 363, 364, 412, 413; –kazası 285; –Sarsad Mukâta'ası 429
- Siyâset olanlar 461
- Siyavuş Ağazâde odası (Abdi Baba mahallesinde) 244
- Siyer-i kebîr (Müçtehid İmam Muhammed'in eseri) 424
- Sofu Melik Harzin (Çeliki tâifesinden) 101
- Sofu Seyyid 45
- Sohrab Ağa b. Kemal 58
- Sohrab Bey b. Pir 93
- Sopya v. Bağdasar (Fatih Mehmed Paşa mahallesi ahalisinden) 365
- Söğütlü Hânı 224, 468
- Suleyman Beşe b. Mehmed 7
- Sultan (Siverek'in Cami'-i kebir mahallesi ahalisinden el-Hâc Ahmed b. Abdullah'ın zevcesi) 285
- Sultan bt. Arslan (Mollâ Bahaeddin mahallesi ahalisinden Haydar Efendi b. Mustafa'nın oğlu Mustafa'nın zevcesi) 172
- Sultan bt. İsmail (Hüsameddin mahallesi ahalisinden) 159
- Sultan bt. Mehmed (Kubad Bey mahallesi ahalisinden) 304
- Sultan bt. Mehmed b. Arslan (Mehmed Paşa mahallesi ahalisinden, Bastacı Ali Çelebi b. İbrahim'in ammîsi kızının kızı) 287-288, 289
- Sultan Sa'sa'a Câmi'i 409; –avlusu hücreleri 446
- Sultan Seyyid Sa'sa'a Vakfı menzili (el-Hac Büzürg mahallesinde) 178
- Sultanahmed Câmi'-i şerîfi 461
- Sultanbendi (Harput) 29
- Sunullah Ağa (el-mübâşir) 45
- Sunullah Efendi b. es-Seyyid Ali Efendi 151
- Surre (Fıkıh kitabı) 250, 254
- Suvar (Süveydi aşiretinden) 80, 81
- Sübhankulu 12
- Sübhanverdi Beşe 8
- Südde-i sa'âdet 466
- Süleyman (Ergani'nin Aynata ahalisinden Mollâ İbrahim b. Süleyman'ın oğlu) 265
- Süleyman (Hüsnü Hâtûn'un ammîzâdesi) 100, 108
- Süleyman Ağa b. Ahmed 214
- Süleyman Ağa mülkü (el-Hac Büzürg mahallesinde) 255
- Süleyman b. Abdullah 104, 180
- Süleyman b. Abdullah, Bodur 168
- Süleyman b. Abdullah, Mollâ (Kuyumcu, Cami'-i kebir mahallesi ahalisinden) 247, 276
- Süleyman b. Abdullah (Kuyumcu, Camiunnebi mahallesi ahalisinden) 252
- Süleyman b. Ali, Mollâ (Ekrâd taifesinden) 18
- Süleyman b. İbrahim, Tuzekenoğlu (Çaruği mahallesi ahalisinden) 215
- Süleyman b. Mustafa b. Mehmed, Cellâd Abdullah (Şeyh Matar mahallesi ahalisinden) 268, 269
- Süleyman b. Mustafa, el-Hâc (haffâf) 251
- Süleyman b. Mustafa, el-Hâc 233, 249
- Süleyman b. Receb, Seyyid 229
- Süleyman b. Şedîd 157
- Süleyman b. Tütüncü 173-174
- Süleyman Beşe (el-mübâşir) 52
- Süleyman Beşe (er-râcil) 38
- Süleyman Beşe b. Mehmed 8, 10, 18, 26, 30, 40, 41, 56, 58, 62, 73
- Süleyman Beşe, Şatırbaşı (en-nâib) 54
- Süleyman Bey b. Oruc 68
- Süleyman Bey, Mehter (el-mübâşir) 64, 93
- Süleyman Çelebi (Harput ahalisinden) 29
- Süleyman Çelebi b. Mahmud 32
- Süleyman Çelebi b. Ömer 245

Süleyman Çelebi b. Sem'ânzâde 226
Süleyman Efendi b. el-Hâc Salih, Hâfız 367, 368
Süleyman Efendi b. Mehmed 79
Süleyman Hân [Kanunî] (Osmanlı Padişahı) 195
Süleyman mülkü (Kalenderhane mahallesinde) 171, 187
Süleyman mülkü (Lala Bey mahallesinde) 27
Süleyman Paşa (Diyarbakir eski Valisi) 419, 432
Süleyman, Küçük 361
Süluki mahallesi 30, 32, 198, 242
Süryani; –re'âyâsı 466; –tâifesi 466
Süveydi; –aşireti 80, 219; –[karyesi] 376, 417
Süyuka? çarşısı 71

Ş

Şa'îr 111, 192, 286
Şaban Ağa b. Bahteri 237
Şaban Ağa b. Mirza Çavuş 71
Şaban b. Cemil 109, 110
Şaban b. Hacı Cuma 266
Şaban b. Haffâf, el-Hâc 260
Şaban b. İsmail, el-Hâc 179, 257
Şaban b. Mollâ Mehmed 98
Şaban Beşe (Oturakçı) 368
Şaban Beşe b. Ahmed 219, 220
Şaban Beşe b. Ali Beşe 112
Şaban Çavuş b. Hasan 35, 75
Şaban Çavuş mülkü (Benli Ali Çavuş mahallesinde) 36
Şaban, el-Hâc (habbâz) 21
Şaban, el-Hâc (haffâf) 152, 222
Şâfi'î, İmâm (Şâfi'î mezhebinin kurucusu)
Şâfi'îler 407, 409
Şah Hüseyinoğlu Muslu bânî (Ergani'nin Salihi köyünde) 290
Şâhî akçe 97
Şahin (Mehmed Paşa mahallesi ahalisinden) 157
Şahin, el-Hâc 90
Şahin, Hacı (Allâf) 217
Şahin [b.] Mehmed 273
Şahin b. Abdullah (Rus) 20
Şahin b. Abdullah 58
Şahin b. Abdülmennan 65
Şahin b. Kanber 272
Şahin b. Mehmed 206
Şahin b. Ömer 287
Şahin b. Simo mülkü (Garb Kastalı mahallesinde) 193
Şahin bânî (Behramki Çavuş köyünde) 299
Şahin Çelebi b. Abdullah 93
Şahverdi (Mezre'nin Karkat köyünde şenlikçi) 389
Şahverdi (Palu sancağı sâkinlerinden) 48
Şahverdi b. Rıdvan 50, 51
Şahverdi b. Seyyid Kasım, Seyyid 104
Şa'îr 390, 412
Şaki aşireti 253
Şakir b. Ali 300
Şam 465, 466
Şark 419; ; –kurâları 374, 375, 376, 415, 417; –nâhiyesi 237; –ser'askerliği 432
Şašo b. Naro (Zirki tâifesinden) 50
Şatır b. Beşe (el-mübâşir) 81
Şatt 39, 170
Şebinkarahisar 246
Şedid b. Muslu (Süveydi aşiretinden) 219
Şefika mülkü (Derviş Hüseyin mahallesinde) 297
Şehlâ bt. Abdullah (Çapakçur kazâsı ahalisinden) 63
Şehnaz bt. Hıdır Beşe 111
Şehrâtepe [karyesi]/köyü 302, 376, 417
Şeker mülkü (Abdi Baba mahallesinde) 244
Şekerviran [karyesi] 416
Şekür b. Dervin (Kargun köyü ahalisinden) 39
Şemdin (Musul tüccarı) 362
Şemil mülkü (Yahudiyan mahallesinde) 210
Şemseddin b. Ali 167
Şemseddin b. Hüseyin 14
Şemseddin b. Yusuf (Hatiban köyü ahalisinden) 76
Şemsihan b. Bali 104
Şemsihan b. Cihangir (Çapakçur'un Ebutahir köyündeki İsfahan Evkâfi'nin mütevellisi) 112
Şemsiyan mahallesi 246
Şemun (Alıpınarı köyü sâkinlerinden) 53
Şemun v. Hakale 81
Şemun v. Hanna (Sebzeci) 191, 192, 285, 286, 293, 294, 294

Şenlikçiler 389
 Şeref b. Hüseyin 303
 Şeref Çavuş mahallesi 290
 Şerh-i Kenz 151
 Şerif, Mollâ (Cennân) 453, 454
 Şerife Ayşe Hanım bt. es-Seyyid el-Hâc
 Abdullah Efendi (Camiunnebi mahallesi
 ahalisinden el-Hâc Musazâde demekle tanınan
 Ahmed Ağa b. Mehmed Bey'in zevcesi) 257
 Şerife bt. Ahmed (Kılbaş mahallesi ahalisinden
 Ali b. Yusuf'un zevcesi) 235
 Şerife bt. Hızır (Kılbaş mahallesi ahalisinden)
 261
 Şerife Emetullah b. es-Seyyid Ali Efendi
 (Lagarîzâde Ahmed Efendi b. Ali Efendi'nin
 zevcesi) 159, 161
 Şerife Hacer (Camiunnebi mahallesi
 ahalisinden el-Hâc Musazâde demekle tanınan
 Ahmed Ağa b. Mehmed Bey'in er karındâşı Ali
 Bey'in kızı) 257
 Şeyh Ali [b.] Mehmed, es-Seyyid 185
 Şeyh mahallesi (Bağdad mahallelerinden) 305
 Şeyh Matar; -Camii 408, 470; -Evkâfi 60; -
 mahallesi 242, 268, 458; -ı şark mahallesi 41,
 77, 78
 Şeyh Said-i küçük mahallesi 230, 269
 Şeyhanlı aşireti 217
 Şeyhmus (berber) 296
 Şeyhmus (Lala Bey mahallesi ahalisinden
 Ahmed b. Hacı Abdullah'ın oğlu) 240
 Şeyhmus b. Abdi 254
 Şeyhmus b. Hacı İbrahim, Seyyid 212, 293
 Şeyhmus b. İzzeddin 304, 305
 Şeyhmus b. Mustafa 287
 Şeyhmus b. Osman 448
 Şeyhmus b. Süleyman 170
 Şeyhmus, Mollâ 448
 Şeyho b. İzzeddin 72
 Şeyho mülkü (Kıtırtil-i zimmî köyünde) 179
 Şeyhoğlu Ahmed mülkü (Hüsreviye
 mahallesinde) 303
 Şeyhzâde b. es-Seyyid Mollâ Osman (Abdal
 mahallesi ahalisinden) 154, 155
 Şeytan pazarı 272
 Şırlağan 153, 171
 Şikeftan [karyesi] 416
 Şir Bey mülkü (Sinan Kethüdâ Mahallesi) 7

Şirikhâne 153, 154, 212
 Şirin b. İsmail, el-Hâc (Haffâf) 276
 Şirin v. Avadis (Acem tâifesiinden zimmî) 225
 Şirvan bt. Ömer (Ali Paşa mahallesi ahalisinden
 Osman b. İbrahim'in zevcesi) 263, 264
 Şuf'a 154, 155
 Şumu bt. Suvar (Berazi Çubi aşiretinden
 Hüseyin Çavuş'un zevcesi) 90, 91
 Şuyut bağçesi (Mardin kapısı haricinde) 368
 Şükrullah (Telbesme nahiyesi Mahal köyü
 ahalisinden) 190
 Şükrullah (Süryani Patriği) 466

T

Ta[n]rıkulu (Mezre'nin Karkat köyünde
 şenlikçi) 389
 Ta'zîr 161
 Tabanoğlu mahallesi 15, 67
 Taceddin mahallesi 298
 Taceddin Mehmed mahallesi 23
 Taha b. Mehmed, el-Hâc (kazzâz) 196
 Tahir Ağa (Tüccar) 361
 Tahir b. Saruhan, Mollâ 300
 Tahir Bey (Mehmed Sabir Beyefendi'nin
 pederi) 370
 Tahman v. İstador (Çernik mahallesi
 ahalisinden Şirinoğlu Garef v. Şirin'in oğlu) 276
 Tahman v. Sanos 185
 Tahman v. Serkis (Hızırilyas mahallesi
 ahalisinden) 242
 Tahsin mülkü (Kıta mahallesinde) 106
 Talâk/Talâkât 150, 448; -ı bâin 151; -ı ric'î
 151; -ı selâse 15, 52, 54, 75, 211, 226, 230,
 275, 447, 448
 Tanil v. Tursis 41
 Tanil v. Yagob, Ruhâlî (Alıpınarı köyünde
 Borbor? mekkârî tâifesiinden) 209
 Tapu temessükü 207
 Tatar b. Üveys 94
 Tatar mülkü (Kılbaş mahallesinde) 105
 Tato v. Abraham (Pirinççi) 191, 192
 Tatyel (Mütevelli) 365
 Tavail mülkü (Mollâ Bahaeddin mahallesinde)
 235
 Tavşantepe [karyesi] 376
 Tayfur (Mutrıb İbrahim Ağa'nın kölesi) 453,454

- Tayyar Mehmed Paşa Sarayı (Tabanoğlu mahallesi) 15
Tayyar'ın kızı Ayşe bt. Mehmed mülkü (Ali Paşa mahallesinde) 183
Tekbos v. Ohannes 406
Tekke köyü (Dağ kapısı haricinde) 267; – mescidi 267
Tekman kasabası (Erzurum eyâleti) 254
Tekye (Eğil kazâsı) 16; –Vakfı 71
Telbesme nâhiyesi (Karacadağ kurbunda) 190, 260, 271, 304
Telli berber Emin 14
Tercil; –karyesi 275; –kazâsı 49
Terib köyü 199
Termak karyesi (Çapakçur) 87
Terzi/Terziyân esnâfı 64, 374, 414
Tezinli? mülkü (Katık mahallesinde) 263
Tiflis 209; –kazâsı 240; –seferi 209, 223, 227, 228; –ser‘askeri 240
Tiküaz mülkü (Sinan Kethüdâ Mahallesi) 7
Tilarab [karyesi] 416
Tilgazi [karyesi] 375, 415
Tilhamid köyü 279
Tilkiviran kazası 10, 11
Tillik [karyesi] 375
Timâr 12, 87, 106, 236, 237, 418, 432, 433, 434, 439, 457; –ashâbı 236; –hissesi 236
Timocan v. Hobican 10
Timocan v. Murat 80
Timur b. Miro (İmadiye mahallesi ahalisinden) 211
Timurhan [karyesi] 375
Tizharab [karyesi] 376, 416
Tohman 46
Tohman v. Haçık 7
Tohman v. İstador 42
Toma (Çernik mahallesi ahalisinden Şirinoğlu Garef v. Şirin'in kızı) 276
Toma bt. Avadis (Hoce Haçador mahallesi ahalisinden) 185
Toma bt. Haçador 154, 155
Toma bt. Tatos (Tomcan v. Mardiros'un zevcesi) 276
Toma bt. Yakub 270
Tomcan v. Abraham 168, 169
Tomcan v. Andriyas 7
Tomcan v. Haçador v. Melkon, Hoce (Hızırilyas mahallesi ahalisinden) 242
Tomcan v. İmirze 276
Tomcan v. Ma[r]diros 276
Tomik (Şeyh Matar mahallesi ahalisinden Antoş v. Osib'in anası) 458
Tomo v. Dino (Suyolcu) 196
Tomo v. Eplo 179
Top; –şenlikleri 426, 454, 455; –ve tüfenk şenlikleri 427
Toparabacısı 438
Topçu mülkü (Ali b. Reşid mahallesinde) 36
Topçu neferâtı 419, 432
Tor Hâtûn bt. Devletiyad 113
Tor Hatun bt. Tirkik 80
Torik v. Basar, Bakkâl 76
Toronde 37
Tosno (Fatih Mehmed Paşa mahallesi ahalisinden Posto v. Beyoş'un oğlu) 453
Tönbeki 361
Tuğrâlu İstanbul altını 465
Turnacılık 462
Tuz 192, 286, 294
Tuzluk 69
Tüffah bt. Abdullah (el-Hac Osman mahallesi ahalisinden) 194
Türk Mehmed, Muhzır 151
Türkmen; –Ali mülkü (İnayet Ağa mahallesinde) 213; –Bölükbaşoğlu/Bölükbaşızâde Ebubekir Ağa mülkü (Çaruği mahallesinde) 215, 283; –kazası 457; –tâifesi 51, 59
Türkmenaci [karyesi] 376, 417
Tütün Emîni vereseşi mülkü (Aziz Camii mahallesinde) 230
Tütüncü Ebubekir mülkü (Mehmed Paşa mahallesinde) 262
Tütüncüyân 374, 414
U
Ulaklar 380, 382, 383, 384, 411
Ulya Mukâta‘ası [karyesi] 429
Uncular karyesi 277
Usta Burcu mahallesi 157
Ustaoğlu Hamza 5
Uyûn/Mehmed Beşe (râcil) 84, 85
Uzun mülkü (Aynata köyünde) 63

Ü

- Üç Kilise 366
 Ümmü bt. Ahmed (Cami-i kebîr mahallesi ahalisinden) 150
 Ümmü bt. Ahmed Hâtûn 150
 Ümmü bt. İsmail (Mollâ Alican mahallesi ahalisinden) 266, 280
 Ümmü Gülsüm (Tabanoğlu Mahallesi ahalisinden) 15
 Ümmü Hâtûn (Behzad'ın zevcesi) 372
 Ümmü Hâtûn (Cami-i kebîr mahallesi ahalisinden Hacı Mustafa Efendi b. Hacı Mehmed Efendi'nin zevcesinin annesi) 443
 Ümmü mülkü (Kılbaş mahallesinde) 274
 Ümmügülsüm (Patrik köyü ahalisinden İbrahim'in kızı) 367
 Ümmühan bt. Süleyman (Ali Paşa mahallesi ahalisinden Osman b. İbrahim'in zevcesi) 263, 264
 Ümmühani bt. Ahmed (Şeyh Matar mahallesi ahalisinden) 268, 269
 Ümmühani Hanım bt. Reiszâde Abdullah Efendi (İmadiye Mescidi mühimmâtı mütevellisi) 281
 Üstad mülkü (Hoca Ahmed-i zimmî mahallesinde) 46
 Üstüyo (ekmekçi esnâfi şeyhi) 68
 Üveys b. Abbas, el-Hâc (Mûytâb) 235
 Üveys Çelebi (bezzâz) 296
 Üveys Çelebi b. Ali Bey, Bezzâz (Debbaği mahallesi ahalisinden) 242
 Üveys Efendi, el-Hâc (ulemadan, el-mu'în) 160
 Üveys mülkü (Kılbaş mahallesi ahalisinden) 302
 Üzüm bâğı 37

V

- Vâdi-i Fâtıma (Hacc-ı şerîfe gider iken) 295
 Vah şehri re'âyâsı 449
 Vakfiye 243
 Vakıf 43, 56, 86, 90, 96, 97, 112, 153, 171, 182, 183, 184, 186, 187, 197, 198, 212, 234, 235, 243, 255, 263, 271, 281, 282, 303, 365, 366, 367, 407, 420, 446, 470, 471; –mahzeni 104
 Vâlideyn b. Berber, Mollâ 198
 Van şehri ahâlîsi 449

- Varak bt. Emir Beşe (Mehmed Paşa mahallesi ahalisinden Karabet v. Haço'nun zevcesi) 202, 203
 Vartan v. Pabuççu 7
 Veled-i Süvari (Mezre'nin Karkat köyünde şenlikçi) 389
 Veli (Berber) 170
 Veli (Şaban Ağa b. Mirza Çavuş'un karındası) 71
 Veli Ağa (el-mübâşir) 102
 Veli Ağa [b.] Alican Efendi, el-Hâc 26
 Veli b. Ahmed 67
 Veli b. Ali 38, 42, 45, 72, 82, 84, 87, 99
 Veli b. Bayezid 93
 Veli b. Bayram 279
 Veli b. Hüseyin (direkçi) 151
 Veli b. Mehmed, Mollâ 288
 Veli b. Mollâ Bayezid 235
 Veli b. Mustafa 25, 103
 Veli b. Ömer 9
 Veli b. Selim 25
 Veli Beşe (kürekçi) 64
 Veli Beşe (mübâşir) 45
 Veli Beşe b. Ali 5, 9
 Veli Bey (el-cündî) 97
 Veli Bey [b.] Alican Efendi, el-Hâc 83
 Veli Bey b. Ahmed 83
 Veli Bey b. Ali 40
 Veli Bey b. Hüseyin 293
 Veli, Hacı 414
 Veliyyüddin, Mevlânâ (Rumeli Kadıaskeri) 471
 Verâset 4
 Verdi bt. Korkis 261
 Vergiler 444
 Vesâyet hücceti 47
 Veyis b. Mehmed Ali, Seyyid 60
 Veyis, el-Hâc (mutâf) 38

Y

- Yadigâr (Çingân tâifesinden Pir Sultan b. Muhtedi'nin kardeşi) 88
 Yagob v. Hanna (Marhabib mahallesi ahalisinden) 153, 170
 Yağlıkçioğlu mülkü (Fatih Mehmed Paşa mahallesinde) 366
 Yahudi 378, 379, 405

- Yahudiyan mahallesi 210
 Yahya b. Hüseyin, el-Hâc 167
 Yahya Çelebi (el-hatîb) 109
 Yahya Paşa (Musul Valisi) 379, 413
 Yahya, es-Seyyid (tâbi'-i Müderris İsmail Efendi) 178
 Yakob b. Musa 293
 Yakob v. Noro v. Beşşare, Musullu (Bağdad ahalisinden) 305, 306
 Yakop (Yahudi) 405
 Yakub b. Hacı Esad, Hâfız 453, 454
 Yakub b. Mustafa 80, 114
 Yakub b. Yakub 43
 Yakub Beşe b. Hacı 90
 Yakub Beşe, Hâncı 90
 Yakub Çelebi 160
 Yakub Derviş Ali (Mezre'nin Karkat köyünde şenlikçi) 389
 Yakubîler 370, 371
 Yakubiye tâifesi, bkz. Yakubîler
 Yakut bt. Melkon (Kavas mahallesi ahalisinden) 212
 Yalankoz [karyesi] 376, 417
 Yalıpınarı (Ergani) 204
 Yamrakü karyesi (Sivan nâhiyesi) 48
 Yar Ahmed (Çapakçur kazâsı ahalisinden) 82
 Yar Ahmedoğlu mülkü (Kubad Bey mahallesinde) 304
 Yarımca [karyesi] 375, 415
 Yasef (Keten Hân'ında mütemekkin Hanna v. Abdürrezzak'ın karındaşı) 305, 306
 Yasef mülkü (Yahudiyan mahallesinde) 210
 Yasef v. Petros 207
 Yasef v. Matlob (Marpityun mahallesi ahalisinden) 251
 Yasin Ağa (Tüccar) 361
 Yasin b. Kasım Çelebi, Seyyid 81
 Yasin [b.] Mehmed, es-Seyyid 182
 Yasin Çelebi b. Şeyh İsmail 60
 Yasin Çelebi mülkü (Çernik mahallesi ahalisinden) 276
 Yaya beyliği 462
 Yeniçeri/Yeniçeriler 10, 439, 441, 455, 461, 483; –ağalığı 462; –ağası 462; –askeri 459; –eşkiyâsı 455; –ocağı 459, 460, 461, 462; –tâifesi 460; –yoldaşlığı 462; –zâbitliği 462
 Yeniçerilik 455, 461, 462, 463
 Yeniil [Mukâta'ası] 440
 Yenikapı (Âmid) 49, 67
 Yeter bt. Osman (Garb Kastalı mahallesi ahalisinden Şâtır Mehmed b. Mustafa'nın zevcesi) 223, 228
 Yetergân köyü (Eğil kazası) 273
 Yezidî 253; –tâifesi 253
 Yılandılar çeşmesi (Âmid) 195, 196
 Yiğid Ahmed; –Câmi'i 409; –i kebir mahallesi 73; –mahallesi 256
 Yiğit? [karyesi] 376
 Yitilmiş b. Hasan (Türkmân tâifesinden) 51, 52, 59
 Yosef v. Yosef (Ka'bi köyü ahalisinden) 37
 Yunan 46
 Yunan v. Bali 46
 Yunus (Dağ kapısı haricinde Tekke köyü ahalisinden Zülfü b. Halil'in oğlu) 267
 Yunus b. Arslan (Ali Paşa mahallesi ahalisinden Şirvan bt. Ömer'in oğlu) 263, 264
 Yunus b. Mehmed 448
 Yunus b. Niyaz 89
 Yunus Beşe (kettân) 76
 Yunus Bey (el-mübâşir) 12
 Yunus cevizliği (Ergani'nin Sayd-ı Tiftik köyünde) 213
 Yusuf (çavuş-ı dîvân) 191
 Yusuf (Dağ kapısı haricinde Tekke köyü ahalisinden Zülfü b. Halil'in oğlu) 267
 Yusuf (Dellâl) 260
 Yusuf (Mardin ahalisinden) 93, 94
 Yusuf (Patrik köyü ahalisinden İbrahim'in oğlu) 367
 Yusuf (Patrik, Nasturî cemaatinin reisi) 370, 371
 Yusuf Ağa b. Ömer 91, 92
 Yusuf Ağa, el-Hâc 197
 Yusuf Ali (Kalenderhane mahallesi ahalisinden) 176
 Yusuf b. Abbas 3
 Yusuf b. Abdullah (Atak sancağında) 24
 Yusuf b. Abdullah (İskender Paşa mahallesi ahalisinden) 281
 Yusuf b. Abdullah (Sarrâf) 261, 262
 Yusuf b. Abdullah 166, 236, 257, 286, 294
 Yusuf b. Abdullah, el-Hâc (Kalenderhane mahallesinde gazzâz) 173

Yusuf b. Abdullah, el-Hâc 16, 61
 Yusuf b. Ahmed 209, 232
 Yusuf b. Ahmed, Lüleci Mollâ (Gayblar mahallesi ahalisinden) 195
 Yusuf b. Ali 157, 180, 218
 Yusuf b. Ali, Mollâ 273
 Yusuf b. Arslan (çilingâr) 468
 Yusuf b. es-Seyyid Rasûl, es-Seyyid (Kalenderhane mahallesi ahalisinden) 218
 Yusuf b. Hasan, Mollâ 23
 Yusuf b. İbrahim 191
 Yusuf b. İbrahim, el-Hâc 109
 Yusuf b. İsmail (Kubad Bey mahallesi ahalisinden) 188, 189
 Yusuf b. Kebe (Karadere karyesi ahalisinden) 15
 Yusuf b. Murad (Zoğ İbrahim karyesi ahalisinden) 162
 Yusuf b. Şahâdet 303
 Yusuf b. tâbi'-i Fethizâde 174
 Yusuf b. tâbi'-i Mefharzâde 212
 Yusuf b. Veli b. Yusuf, Ciskalı (Aziz Camii mahallesi ahalisinden Rabia bt. İbrahim Çavuş'un zevci) 248, 249
 Yusuf b. Yağmur 67
 Yusuf Beşe [b.] Abdullah 37
 Yusuf Bey b. Abdi 41
 Yusuf Bey b. Abdülmennan 97
 Yusuf Bey b. Mehmed Çavuş 15
 Yusuf Çavuş 209
 Yusuf Çavuş mülkü (Hoca Ahmed-i zimmî mahallesinde) 46
 Yusuf Çelebi b. Abdullah (Tüccar taifesinden) 305
 Yusuf Çelebi b. Allahverdi 80
 Yusuf Çelebi b. Seyyid Veli, Seyyid 17
 Yusuf Çelebi, Seyyid (tâbi'-i Kaya Çelebi) 27
 Yusuf Efendi (Cami-i kebîr mahallesi ahalisinden Hacı Mustafa Efendi b. Hacı Mehmed Efendi'nin oğlu) 443
 Yusuf Efendi (Mahkeme kâtibi) 448
 Yusuf Efendi b. İbrahim 298
 Yusuf Efendi, Şeyh 163, 164, 182, 190, 209, 304
 Yusuf mülkü (Gülmez-i sagir mahallesinde) 175
 Yusuf tâbi'-i el-Hâc Fethizâde 284

Yusuf, el-Hâc (zâkirbaşı) 79
 Yuvacık [karyesi] 376, 417
 Yümni 42

Z

Za'îm el-Hâc Mehmed mülkü (Yiğit Ahmed mahallesinde) 256
 Zağarcı 462
 Zağarcılık pâyesi 462
 Zağrokân köyü (Eğil kazası) 284
 Zaha 46
 Zâhide Hâtûn 21
 Zaho v. İlhad 37
 Zahreddin b. Mehmed (Âmid Kadısı) 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 27, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 34, 35, 37, 38, 39, 40, 41, 42, 43, 44, 50, 51, 52, 53, 54, 55, 56, 57, 59, 60, 61, 62, 63, 64, 66, 67, 69, 71, 74, 75, 76, 77, 78, 79, 80, 81, 82, 83, 84, 85, 86, 87, 88, 89, 93, 94, 95, 96, 97, 98, 99, 100, 102, 103, 104, 105, 106, 107, 108, 109, 110, 113
 Zarife (Berazi Çubi aşiretinden Hüseyin Çavuş'un oğlu İsmail'in zevcesi) 91
 Ze'âmet 457
 Zekeriya Çelebi, Kürekçi 178
 Zeliha (Kiki aşireti ekincisi Seyyidhan b. Şiro'nun kızı) 221
 Zeliha (Mehmed Paşa mahallesi ahalisinden Ebubekir b. Şaban'ın kızı) 189, 195
 Zeliha (Ömer b. el-Hâc Ömer'in annesi) 366
 Zeliha (Taceddin mahallesi ahalisinden Ali'nin oğlu Hasan'ın kızı) 298, 299
 Zeliha b. Yusuf (Hacı Süleyman mahallesi ahalisinden) 94
 Zeliha bt. Hacı Hasan Ağa (Hoca Ahmed mahallesi ahalisinden) 447, 448
 Zeliha bt. Mehmed Emin (Derviş Hüseyin mahallesi ahalisinden) 178
 Zeliha bt. Mustafa (Camiunnebi mahallesi ahalisinden) 295
 Zeliha bt. Mustafa Beşe 32, 55
 Zeliha Hâtûn mülkü (el-Hac Süleyman mahallesinde) 93
 Zeliha Hâtûn mülkü (Hüsrev Paşa mahallesinde) 165
 Zenci 49
 Zerika bt. Hüseyin 284

Zerika bt. Seyyid Ali (Eğil'in Zağrokân köyü ahalisinden) 284
Zerke b. Abdünnebi 28
Zeyd (fetva mecmualarındaki hayali isimlerden) 100, 108, 149, 150, 151, 155, 220, 254, 250, 295, 448
Zeyneb (Ali Paşa mahallesi ahalisinden Mahmud'un kızı) 263
Zeyneb (Kiki aşireti ekincisi Seyyidhan b. Şiro'nun kızı) 221
Zeyneb bt. Veli 47
Zeyneddin b. es-Seyyid Mehmed, es-Seyyid el-Hâc 155
Zeynelabidin Efendi (Diyarbakir nâibi) 48
Zeyni b. es-Seyyid Mehmed, es-Seyyid el-Hâc (ketenci) 232
Zeynigan [karyesi] 375, 415
Zile 158; –kasabası 298
Zimmî/Zimmîler/Zimmîyân/Zimmîye 3, 4, 4, 5, 7, 9, 11, 13, 22, 32, 32, 37, 38, 40, 41, 42, 45, 46, 47, 53, 56, 57, 58, 64, 66, 66, 70, 71, 73, 75, 77, 78, 80, 81, 93, 94, 98, 105, 107, 110, 111, 113, 114, 151, 168, 169, 170, 179, 181, 183, 185, 186, 187, 188, 203, 207, 210, 212, 213, 216, 225, 233, 249, 261, 266, 276, 283, 292, 305, 379, 406, 418, 432, 444, 448, 449, 453, 468, 470; –tâifesi 203, 207
Zîn Mezîd (Mezre'nin Karkat köyünde şenlikçi) 389
Zinciriye Medresesi Evkâfi 89
Zirâ'at 5, 76, 389, 390, 455, 462
Zirki; –[karyesi] 415; –cemâ'ati 72; –Hüseyni [karyesi] 375; –tâifesi 50, 72
Ziyaret köyü (Ergani) 72
Zoğ İbrahim karyesi (Hani kazâsı) 162, 163
Zoğzunc [karyesi] 375, 416
Zolota 152, 242, 433, 435, 436, 462
Zübde (Eğil sancağı ahalisinden Ahmed Bey'in amcası kızı) 91
Zübeyde bt. Behzad 372
Zülfikar (Çaruği mahallesi ahalisinden Tuzekenoğlu Süleyman b. İbrahim'in oğlu) 215
Zülfikar b. Abdullah, el-Hâc 107
Zülfikar b. Ali, es-Seyyid 61
Zülfikar b. Ali, Seyyid (Ali b. Reşid mahallesi ahalisinden) 199
Zülfikar b. Kassâb Abdurrahman (Hâfız) 409
Zülfikar [b.] Mustafa 300

Zülfikar b. Şahin 173, 300
Zülfikar Beşe b. Behram 46
Zülfikar Bey b. Abdullah 14
Zülfikar Bey mülkü (Ali b. Reşid mahallesinde) 36
Zülfikar Bey, sipâh 104
Zülfikar Çelebi, es-Seyyid (Cami-i kebîr mahallesi ahalisinden) 220
Zülfîye (Camiunnebi mahallesi ahalisinden Eskici Mollâ İsa'nın zevcesi) 369
Zülfü (Şeyh Matar mahallesi ahalisinden) 269
Zülfü b. Halil (Dağ kapısı haricinde Tekke köyü ahalisinden) 267
Zülfü bt. Hüseyin (Mollâ Bahaeddin mahallesi ahalisinden Haydar Efendi b. Mustafa'nın zevcesi) 172
Zülfü bt. Murad (Şemsiyan mahallesi ahalisinden) 246
Zülfü bt. Murad b. Hüseyin (Kılbaş mahallesi ahalisinden) 261
Zülfü Çelebi b. Fethi 36
Zülfü Çelebi mülkü (Benli Ali Çavuş mahallesinde) 36

